Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones de tempore et de sanctis

https://hdl.handle.net/1874/342360

KAST 6
51

adiuuat · quatinus eande ustrina libere · loq; potuisset ·· Ille p
pheriae spu plen est · sed tam corporeo aggr alimto ·· & sic corpus
non reficit · certu est q; uox ipsa subtrahat ·· Qui igit alimtu
pphe gpt hoc qd pphca e tribuit · pphetiae illius ures
adloquendu dedit ·· Cu pphca erg mercede pphetie re
cipit · qui & si spu pphetg plenus n fuit · Hoc tam ante du
oculos exibuit qd adiuuat · Hinc est qd dequb · da pegrinan
tibus fratrib · gaio p ihanne dicit · gnomine eu di p cessis ·
nihil accipientes agentib ·· Nos ergo debem suscipere et mo
di · ut cooperatores sim ueritatis ·· qui eni spitalia dona ha
bentib · tporalia subsidia tribut · ipsis domus spitalis co
operator existit ·· Na cu pauci sint qui spitalia dona peripi
unt · & multi q; reb · tporalib · abundant · & hoc se diuites
uirtutibus pauperu inserunt · quo eisde scis pauperib · de
suis diuicus solaciant · Unde ysaig uoce dns dereliccg gen
tilitatu · id est ecce ecclae spitaliu uirtutu merita quasi dese
rto arbusta pmittentia · ulmu q; q; pariter pinus dicens ·· Ponam
desertu in stagna aquaru · & tram inuiam in rios aquaru ·· Dabo
in solitudine cedru & spinam · murtu & lignu oliug · ponam inde
serto abiem · ulmu & buxu simul · & uideant & sciant & re
cogitent · & intellegant pariter ·· Desertu quippe dns in stag
na aquaru · & tram inuiam in rios aquaru posuit · quia
gentilitatis qug prius pfidie mentis nullo bonoru operu
fructus ferebat · fluenta scie pdicatonus dedit · & ipsa adqua
prius pasperitate suq siccitatis · uia pdicatorib · n patebat ·
doctrinq pos modu riuos eman[illegible] ·· Cu adhuc & manere

magno ꝓmittit;· Dabō insolitudine cedrū & spinā;· Cedrū quia magni odoris est· atque inputribilis nature ure accipim' ingressione;· Despina ů cū peccanti homini dicta sit· tra tua spinas & tribulos germinabit· qđ muri siscae aeccle illud ꝓmittit· qđ peccanti homini ꝓpena multiplicat;· S· cedri signant nomine hi qui uirtutes & signa exibent· insua operatione·· Qui dicere cū paulo ualent· xpi bonus odor sum' dō·· quorū corda ta ētno amore solidata sē· ut ea iā terreni amoris putredo nulla corrūpat;· ꝓspinā ů signati sunt doctrinę spiritalis uiri· qui dū depeccatis ac uitiis differunt· & modo ēterna supplicia minant· modo caelestis regni gaudia ꝓmittunt· cor audientiū pungunt;· Sicq· mīte dolore compunctionis ꝓforant· ut aberorū oculus quasi quidā sanguis· animę lacrimę decurrant;· Mirť ů ēporaliq· uulneris est· ita ut dissoluta membra ēperando restringat;· Quid mag' ꝓmistū· nisi hi signati sē qui afflictionib' ꝓximorū cōpati sciunt· Corū tribulationē ꝓcompassione temperant· iuxta hoc qđ scriptū est;· gaudere cū gaudentibus· flere cū flentibus· Qui omni tribulatione mā' possim' & ipsi cōsolari eos qui omni ꝓsumpti sē;· uidū afflictis ꝓximis uerbū uel opē consolationis ferť· eos qui cui dubio adstanti rectitudinē restringunt· neq· moderata tribulatione idisperatione soluant;· quos ante polluā· nisi miscedes accipim'· quia & grece· ΜΙΣΓΕΔΑΣ· misedia uocat· & quasi olim liquor ante omnipotēs dī oculos misedię fruer' dicť;· Cui adhuc inpmissione subiungit;· ponā in deserto abietem· ulmū & buxū simul;· Qđ pabulū quę male crescendo adaeriis alta subtrahit· nisi hi designarent sē qui intra scā aeccleā ad huc imperfecti corruendo· posse ita caelestia cōtēnere·· Cui ut nascen

KAST 6
51

vnos ꝛ mortuos.
.i. Det·nn· In ver
bis istis describit

xrn· Domine tecū parat⁹ sū m c
tē et in mortē ire Et q̄uis petr⁹
tuz se pmisit· tn̄ fragilitas hum

Bibliotheca
Conventus
Woerdensis

= Campbell I 1350a
KCN 2442

[redacted]

[Deventer, Rich. Paffroed, c. 1483]
Campbell, Suppl. I. 1358a
Kronenberg, Incunab. Belg., n. 242

IDL 3493

Paratus de tpe cōtinens euangelioꝝ de tpe exp̄ones. necnon de tē pore epistolaꝝ sermones. elaboratū opus ⁊ correctissimū impit feliciter

Paratus ē iudicare viuos ⁊ mortuos .i. Det. ny. In verbis istis describit vltimus aduētus dñi scz ad iudiciū. ad quod dñs est paratꝰ. sicut btūs petrus in v̄bis ꝑpositis attestatur. Sciēdum aūt q̄ quadruplex ē aduētus dñi scz in mūdum. in animaz. in mortē. ad iudiciuz. et ad quodlibet horꝝ dñs est paratus venire vt scripturaꝝ testimonio ꝓbatur. Paratus fuit ad primū Ozee. vi. Preparatus ē egressus scz filius dei. et venit nobis .i. ad nraz vtilitatem ⁊ salutē Istud eaā ostēsum ē Ysay. vi. vbi ait pater ad filiū et ad spūm sanctū q̄ tractauerūt de nrā redemptione Quē mittā ⁊ quis ibit nobis Et ait filius Ecce ego. Glosa. Paratus suz mitte me Et sic filius dei venit in mūdum. paratꝰ fuit ad oīa supplicia. et ad mortez vt liberaret nos. Et hoc patet in multis argumētis. Primo q̄ hierosolimā ascendit vbi se crucifigēdū previdit Mat. xx. Ecce ascēdimus hierosolimā et filius hoīs tradetur principib9 sacerdotū ⁊ scribis et dēmnabūt eum morte ⁊ tradent eū gentib9 ad illudendū et flagellandū et crucifigendum. Secūdo quia hortū intrauit vbi iudā cū suis cohortibus venturꝰ esse prescivit. Tercio q̄ inimicus suus obuiā iuit dicēs quē queritis Et respondērūt Ihesū nazarenū Ipse ait Ego sum: quasi dicēt: Ego paratꝰ sū mori. Sophō. i. Paravit dñs hostiā salutarem .i. seipsū ꝓ nobis offerēdo Ephe. v. Dilexit nos ⁊ tradidit seipsuz ꝓ nobis oblatōem et hostiā a deo in odorem suauitatis Et quia paratꝰ fuit ꝓ nobis mori debemus et nos parati esse ꝓ ipo mori vt cū paulo dicam9 Act. xxi. Ego nō solū alligari. sed etiā mori paratus sum ꝓ noīe dñi Et cum petro Luce. xxii. Domine tecū paratꝰ sū in carcerē et in mortē ire Et q̄uis petrꝰ patuz se ꝓmisit. tñ fragilitas humana nō ꝓmisit. Vnde ⁊ si nos fragiles sumus ad moriēdum. ꝑparemus tñ vngenta cū mulieribꝰ ad vngendum. Luce. xxiii. Reuertētes mulieres de sepulchro pauerunt vngenta ⁊ aromata Glosa Inspecta domini sepultura reuertētes parant aromata et vngenta quia lecta et audita ⁊ ēcorpora passione domini ad opa virtutū in quibꝰ declarauit se cōuertunt Beth. Tres mulieres sunt mēs. lingua. et manꝰ. Paret mēs aromata sua. ante omnia opassionis affectuz deinde rectitudinis zeluz. et inter hec discretionis spūm. Paret et lingua aromata sua q̄ sūt modestia in increpādo. copia in exhortādo. efficatia in suadēdo Paret ⁊ manꝰ aromata sua ꝑmitētiam in carne. mīam in ope. patiētiā in ꝓsecutione. Paratꝰ est eaā dñs ad secundū aduentum. scz in animā Aug⁹. Semp deus se ꝓsentē exhibet: semp se patum offert si te patum inuenerit: ⁊ hoc ē quod dz Apo. iii. Ego sto ad ostium ⁊ pulso. si quis audierit voce meā. ⁊ aperuerit mihi ianuā intrabo ⁊ cenabo cū illo ⁊ ipse mecū. Ecce dominꝰ patꝰ est intrare: sed tuū est aīam ꝑparare. Prouer. xvi. Hominis ē animā preparare. Est aūt ꝑatus intrare ad cenandū. sed tuū ē conuiuiū ꝑparare. Istud ē figuratū in regina hester q̄ ꝑparauit regi assuero conuiuiū ⁊ intrauit eu; dicens Hester. iii. Obsecro te domine vt veias ad me hodie ad conuiuiū quod paui rex āt statim

MV CONVENTVS WERTH SIGISMVNDI SIGNACVLVM BIBLIOTHECAE FF
Euroneo
Conventus
Vicecensis

parat⁹ fuit ⁊ venit dixitq; rex postq; vinū biberat abundanter·quid petis ⁊ dabit tibi ꝑ qua re postulas ⁊ si dimidiā ptem regni mei petieris impetrabis Hester interpretatur prepata in tēpore ⁊ significat aiaz scām q̄ i oi tēpore debz eē pata ad suscipiendū deū Aug⁹ Felix qui quotidie mūdat cor suū vt suscipiat habitatorez deuz vt possit dicere cū Psal· Paratū cor meū de⁹·patum cor meū Per regē assuerꝫ qui interpretatur brituo significatur de⁹ qui est rex eterne beatitudinis Huic demus per cōtritionez ⁊ cōfessionez·⁊ satisfactōnez·nos preparare Ista faciūt optimū ouium in anima·puer·xv·Secūda mēs q̄si ouiuū iuge Prepato tali ouio in corde debem⁹ eū p deuotā orōez inuitare·Ipe enī patus ē nos exaudire· Ps· ·prepationē cordis eoꝝ audiuit auris tua Et cū iebriat⁹ fuerit vino ꝓpunctionis ⁊ deuotionis dabit nob q̄quid petierim⁹·nō tm dimidiaz ptem regni·§ totū regnū suū.i.seipsū Parat⁹ est enā domin⁹ ad tertiū aduentū scz in mortē·vñ ps·Gladium suū vibrauit arcū suū tetendit·⁊ parauit illū ⁊ in eo parauit vasa mortis .i.instrumēta mortis Gladi⁹ eī vibē tus ⁊ arcus tēsus sūt parata instrumenta mortis q̄ prepauit ꝺtra nos dns· nā qui vibrat gladiuz patus ē secaē ⁊ qui tetēdit arcū parat⁹ ē sagittaē Gladi⁹ āt vibrati solz ꝺtra illos qui ꝑe sunt.i.ꝺtra senes debiles ⁊ infirmos q̄ videnē morti ꝑpinqui Et arc⁹ tēdi solz ꝺtra illos q̄ remoti sūt.i. iuuenes sanos ⁊ robustos q̄ putant se longe esse a morte·§ nō sūt mmis securi·qz arc⁹ dñi remotissimos ita parat⁹ ē occidē sicut ꝑpinquos Bern· Mors nō misereē impie nō diuitias reuereē·nō generi cuilibz·non moribus ·nō ipsi dēq; pat etati Vbiq; sembus est in ianuis·iuuembus in ī

siois Seneca Juuenes ato mōri possibile est·senes autez diu viuere impossibile est·Aduentus ille non solū paratus est·sed eā incertus Eccle· ix·Nescit homo finem suum Bern· Certum est q̄ morieris·sed incertū quādo·vel vbi·vel quomodo· quoī am mors vbiq; te expectat·Tu quoq; si sapiens fueris vbiq; eam expectabis Math·xxiij·Estote parati·qz quando nō putatis filius hominis veniet Parat⁹ ē eā dominus ad q̄rtum aduentum scz iudicium·prima· Pet·iiij·Parat⁹ est iudicare viuos ⁊ mortuos Psalmista Parauit in iudicio thronum suum ⁊ ipse orbez terre iudicabit in equitate Bene dicat in equitate qz eque iudicabit paupe rem ⁊ diuitem·magnum ⁊ paruum· Apocalipsis·xxi·Vidi mortuos magnos ⁊ pusillos stātes in cōspā throni·et libri aperti sunt.i.cōscientie· ⁊ iudicati sūt mortui ex his que scpta erant in libris sm opera ipsorum Tunc ⁊ nos debemus parati esse· Judith·xij·Sitis parati quacunq; hora audieritis sonum tube Mathei xxiiij· Mittet angelos suos tuba ⁊ voce magna ⁊ congregabit electos Glo·Cū reꝑbis a quatuor ventis celi id est a quatuor finib⁹ mundi·scz oriente occidente·aq̄lone ⁊ austro Canet ei tuba ⁊ mortui resurgent Cri·O q̄ magna erit vox illi⁹ tube ⁊ terribilis cui oīa obediunt elementa·q̄ petras scidit·infernos frāgit·monumenta aperit·vincula mortis dissoluit·⁊ vmuersos mortuos resurgē facit ⁊ ad iudiciuz vocē ꝓpellit Adeo tribil erit peccatoribz reꝑbis ista vox tube sic dr· Aug⁹ q̄ mallent oīa tormenta infernī sustinere magis q̄ istā voce audie· Tūc dicēt montibus·cadite sup nos ⁊ collib⁹ cooperite nos·beati ergo qui parati sūt in tali aduentu·⁊ cuz spōso ad nuptias possūt intraē Gre.

O si palato cordis sape quis possit. q̃d ãmiratõis hz qđ dicit Ecce spõ sus venit. q̃d dulcedinis intrauerat cũ eo ad nupcias. & q̃d amarituduis et clausa ẽ ianua Que autẽ & quãta spõsus iste in cõuiuio suo preparat nulla lingua sufficit enarrãe .i. Cho. ij. Oculꝰ nõ vidit. nec auris audiuit nec i cor hois ascẽdit q̃ prepauit deus diligẽtibus se Aug. Reuera q̃ preparauit diligentibꝰ se. fide non capitur. spe nõ attingit. caritate non cõprehendit. desideria & vota transgredit Acquiri põt. estimari nõ põt Ergo nos paremꝰ p bona opa vt papere mereamur tãta gaudia nob̃ preparata Ecci. xviij. Añ iudicium para iustitiã .i. bona opa: Sicut em bona opa preparata sũt bonis scz etna gaudia: sic & mal prepata sũt etna supplicia Ecci. xxvi. Qui trãsgredit ad pctã a iustitia. dꝰ pabit eũ ad tompheã. tompheа ẽ vltima sñia qñ dicet dñs Ite maledicti in ignẽ eternũ q̃ patus est diabolo & ãgelis eꝰ Prouerb. xix Parata sũt derisoribꝰ iudicia. et mallei percutentes stultoꝝ corpora Mallei percutentes sũt dura tormentoꝝ infernaliũ diuersa gña quibus mallea hñtur stultoꝝ corpa & aime. i. peccatoꝝ q̃ peccores stulti dicũtur. qꝝ p breui delcãtione vidierũt etna gaudia. & subierũt eterna supplicia Eccs. i. Stultoꝝ infinitꝰ ẽ numerꝰ. ysai. xxx Prepata est ab heri tophet a rege prepata. & dilatata. & pfunda. nutmentũ eꝰ ignis & lignа multa. flatus em dñi sicut torrens sulfuris succẽdens eã Tophet est vallis pfũda & pomẽ hie pfierno. q̃ patus est peccatoribꝰ ab heri id est ab illa die q̃ tm habuit heri. s. feria secũda. q̃ tm habuit heri scz dñcũ diem & nõ nudiustertiaꝰ Tũc ei ãgelus cecidit & infernꝰ factꝰ fuit. Rogemꝰ dominũ nrm ihesum christum.

De eodem. Sermo secundus. Repara te in occursũ dei tui: Amos. iij. In vbis propositis hortat nos propheta. vt preparemus nos ad aduentũ domini nostri ihesu xpi scz i carnez. i mentẽ. in aiam. & in iudicio. Ad hunc q̃ drupliciter aduentũ debemus nos quadrupliciter prepare Ad primũ aduẽtũ scz in carnez debemꝰ nos prepaẽ per grãz actõnem Ad secundum aduentũ scz in mentẽ debemꝰ nos preparare p cordis purificationem Ad tertiũ scz in mortẽ per bonoꝝ operũ congregatõez Ad quartũ scz ad iudicium per pmtẽtie satisfactionem. Primus ergo aduentꝰ fuit qñ filius dei. de celo descendit. & humanã naturã de maria vgine assumpsit vt nos saluaret & a potestate diaboli liberaret. De isto aduentu dixerat propheta ysaias Dñs ipe vemet & saluabit nos Ysa. xxxv. Et quare nõ misit angelũ vel aliquez sanctũ virum. sed ipse vemet voluit. Certe quia genꝰ humanum ꝓpter pctm primoꝝ parentum in talez captiuitatẽ & diaboli potestatem deuenerat. q̃ nullus ãgeloꝝ in celo nec aliquis scõꝝ in mundo sufficiens fuit ad liberãdũ genꝰ humanũ. Ideo necessariuz fuit vt ipe vemeret deus si genꝰ hũanum redimi deberet Consiliũ ergo inierũt pater & filiꝰ et spũs scũs: qs eoꝝ in mũdũ descenderet & genꝰ hũanũ liberaret. sic dicit. ysa. vi Et dixit pater ad filiũ & spũm scũm: Quez mittã & qs ibit ex nobis Et ait filiꝰ ecce ego sũ psto mitte me. & sic filiꝰ dei venit in mũduz & genus hũanuz liberauit. et primus humanã naturã assumpsit Iste ꝑmus aduentꝰ ante multos annos iã preterit: sed eius memoria singulis annis peragitur ab ecclesia scz in natiuitate xpi. Ad hunc ergo aduentuz dẽmꝰ nos ꝑparare per laudẽ & grãz actõnes.

Bibliotheca Conventus Woerdensis

q̄ licet debeam⁹ oī tēpore deo grās agere · tamē p̄cipue isto tēpore debemus recolē e⁹ incarnationē p quaz liberauit nos ⁊ sibi de hoc grās agere tenemur vt habet Apo · x · Grās agimus tibi oīpotēs deus q̄ accepisti v tutez tuā magnā ad liberandū nos · Vnde mater nr̄ scā ecclesia ī nocte xp̄i cantat cāticum laudis in grāz actionē dicēs Grates nunc oēs reddam⁹ do · ⁊ c̄ · Inde etiā est illud qđ cuz cantat in simtolo Et incarnat⁹ ē de spū scō ex maria vgine ⁊ hō factus ē Tūc inclinat ꝑfunde in grāz actōnē q̄ pro nobis hō fieri voluit Quidaz monach⁹ quadā vice stetit in choro cū p̄dictū verbuz cantaret ⁊ cuz alijs fratrib⁹ nō inclinauit · statim affuit diabol⁹ ⁊ dedit ei alapā dicēs Mona che ingrate quo stas sic erecto collo aut nō inclinas cū alijs Nō audis qm̄ ꝑter te de⁹ fact⁹ est hō Et si ꝑ̄ me tantū fecisz ego tibi in ꝑpetuū iclinarem · Sic ergo pz de ꝑmo aduētu dominī Secūdus aduētus scz in mētem fit quotidie oī hora qua dn̄s spūaliť venit ad aiam cuius libz sci hois ad habitādū in ea · de hoc dī · zacha · ij · Letare filia sion · q̄ ecce ego venio ⁊ habitabo in medio tui Filia sion dicitur aīa scā ⁊ otemplatiua in q̄ hītat deus p grām suā Qualť autē hō debz esse ad cui⁹ aiam venire dz ostendit Johan · xiiij · vbi dicit Si quis diligit me sermonē meū ser · ⁊ pater m · diliget eū · ⁊ ad eū veniem⁹ ⁊ man · ap · eū faciem⁹ Ad hunc aduentū dēmus nos p̄parare p cordis purificationez Eccī · ij · Qui timēt dominū · i · diligūt deuz prēz · parabūt corda sua · ⁊ in ꝯspectu suo · i · i aduentu e⁹ scīficabūt animas suas · i · mūdabūt Scūs enim idē ē qđ mūdus Aug⁹ Felix qui mundat cor suū quotidie vt suscipiat habitatorem deum Gregorī · Pensate fratres carissimi q̄ta sit ista solemnitas habere in cordis hospicio aduentum dei Certe si domū vrām quisq̄ diues vl̄ p̄potens amic⁹ intraz cum omni festinātia dom⁹ mundaret · ne quid forsitan eēt quod oculos amici intrātis offenderet Tergat ergo sordes prauī opis q̄ prepat deo domuz mentis · hec āt purificatio cordis dz fieri p puram cfessionez Verū · ama cordis mundiciam ob quā a deo amaris · ama cfessionez p quā mundaris Heuera vbi freq̄ns cfessio · ibi decor ⁊ pulchritudo q̄ cōfessio mūdat hominē patet p exemplū Quadā vice dū hoies irent ad cfessionez diabol⁹ stans ante eccīaz ⁊ videns hoies itrātes immūdos tanq̄ leprosos ⁊ exuntes splendidos sicut sol Assumpta āt diabol⁹ spē hūana posuit se ātē sacerdotē ⁊ cfitebat pctā sua · Sacerdos autē audiens pctā suia eē imhumana ait Tu vtiq̄ diabol⁹ es ⁊ nō homo ⁊ respōdit imo diabol⁹ sū Cui sacdos · Ad quid huc venisti · ait ille vt mundet sicut ⁊ ceteri qui ad te venīt tq̄ lepsi recesserūt mūdi Cui sacrdos Doles de pctis tuis · cui dem̄ · doleo q̄ nō plura admisi ⁊ sic euanuit Tertius aduēt⁹ dn̄i ē in mortē vnusquisq̄ hoīs q̄n venit ⁊ sumit nos de ista vita Et iste aduēt⁹ ē valde icert⁹ Apo · iij · Veniā ad te tq̄ fur et nescis q̄ hora veniā ad te Glo · Fur venit q̄n minime sperať · sic dn̄s cū morte q̄ndo minime putať · vnde monz nos dn̄s Mathei · xxiiij · vigilate ergo · q̄ nescitis qua hora ⁊ c̄ · Illud āt scitote quoniam si sciret pfailias q̄ hora fur veniret vigilaret vtiq̄ · et nō sinēt pfodi domuz suaz Jō et vos estote pati · q̄ q̄ hora nō putatis filius hoīs venturus est · ad istū aduentū debemus nos preparare p bonoz operum ꝯgregationez q̄ q̄quid tūc in prōpto habemus nobiscū deferemus · et postea nihil cōgregare poterim⁹ Prouer · vi · Vade

ad formicā o piger. ⁊ cōsidera vias eius .i. opationes: que cum nō habeat ducē qui ei prebeat exemplū nec p̄ceptorē. nec primaꝑ. preparat tamen sibi in estate cibum. ⁊ congregat in messe quod comedat in hyeme. Glo. sic ⁊ tu homo debes tibi prepare in presenti vita fructus bonorum operū. vnde viuas in futuro quādo operari nō potes Exemplum. In q̄dam ciuitate fuit talis cōsuetudo q̄ singulis annis elegerūt sibi regem. et illū nudum post annū in exiliuz ēmiserunt Quod attendens ille rex misit isto anno quādo potestatez habuit tantū q̄ cum illuc miss⁹ fuisset habundanter inueniret Ciuitas illa mūdum designat: de qua omnes hoīes nudi exeunt ⁊ nihil secū ducunt. nisi bona opera que premiserunt Qui ergo multa premittunt multa inueniūt. Quartus aduētus est ad iudiciuz extremuz quando venit iudicare oēs gentes De hoc dicit Actuū. ij. Et hic assumpt⁹ est a vobis in cēlum. sic veniet ad iudiciū manifeste quēadmodum vidistis eum ascendentē in cēlū Vnde p̄s. Deus manifeste veniet Luce. xxi. Tunc videbunt filium hominis venientē cū potestate magna. Omnes videbunt eum letanter ⁊ mali dolēter Aug⁹: Nollent reprobi omē tormentum inferni sustinere q̄ facē districti iudicis videre Apo. vi. Tunc dicēt montib⁹ cadite super nos ⁊ petris ⁊c. Quid tunc fiet dicit. Ioēl. iij. Cōgregabo omnes gētes ⁊ deducā eas in vallē ioſaphat ⁊ ibi disceptabo cū eis id est rationem exigam ab eis de omnib⁹ peccatis. cogitationib⁹: locutionibus: operis acceptis ⁊ bonis cōmissis Ad istum aduentum debem⁹ nos preparare p̄ pēnitētie satisfactionem: q̄ modo ē tēpus satisfaciēdi ⁊ gratias agēdi ⁊ gratiaz inueniendi quod tūc nō erit Apo. x. Angelus leuauit manū suā ad cēluz ⁊ iurauit per viuentem in secula seculoz ⁊ c. q̄ tempus nō erit amplius scz pēnitendi ⁊ gratiā inueniendi Crisostī. In isto die nō erit pēnitētie locus. nec satisfactionis temp⁹ ex angustia omniū rez nihil manet. n luctus Ergo debemus nos modo preparare. et rationem reddere coram sacerdote. ⁊ p peccatis satisfacere. ne tempus amittam⁹ quod nobis ad pēnitentiā tribuit. q̄ numq̄ recuperare poterimus Exemplum q̄ anime dāpnate sup omnia deplorant tēpus datū ad pēnitentiā q̄ istud neglexerūt Accidit q̄ quidā vir sanct⁹ existens in oratiomb⁹ nocte audiuit vocē miserabiliter lamentantem. At ille fusis lacrimis rogauit dominum vt ei ostenderet quid fletus iste signi-
ficaret Et ecce appropinquāte ista voce ad eū loquebat cum eo. Cuncq̄ q̄reret quis esset respōdit. Ego sum anima vmus peccatoris meā damnationē plangens. sed sup omnia alia me mouet ad flendū. ⁊ alios damnatos q̄ recordemuz gratie saluatoris nobis exhibite: ⁊ maxime q̄ temp⁹ pēnitēdi nobis a do datū neglexim⁹ ⁊ nō satisfeamus Potuissem⁹ enim in vna hora tantā pēnitentiaz fecisse q̄ eternaliter saluati fuissem⁹ ⁊ ho.

Sermo tertius de aduētu prime dñice de epistola.

Hora est iaz nos de somno surgere. roma. xiij. In verbis propositis hortat nos apostolus surgere a duplici somno scz nature et culpe Somnus nature reprehensibilis est quinq̄ modis Primo q̄n homo nimis dormit: ⁊ hoc contingit ex pigricia: vtra quod dz Prouerbiorū. xxvj. Vsq̄ quo piger dormis quando de somno surges Vbi sequitur. ⁊ veniet tibi quasi cursor egestas tua. ⁊ mendicitas quasi vir armat⁹

Bernar· Caue mꝫ ſeruę cum poteſ nō ſit ſomnus tuꝰ ·nō requies laſſa· ſed ſepultura corporis ſuffocati· Vn de poeta Plus vigila ſemper ne ſom no ꝛc Exemplum in dauid qui poſt ſomnū meridianū lapſus eſt i pcca tū cum berſabee· quod non feciſſet· ſi in expditione cum ſuis fuiſſet· Nota hiſtoriā ·ij· regū· xi· Secundo quā do homo dormit extra hꝛām debitam Nā dicit Eccl· iij· Omnia tempus ha bent Eſt ei tempus dormiēdi ꝛ tem pus vigilandi· ſicut iſti qui volunt i nocte tabernas frequentaē chꝛeas ducere· poſt pcca ta ſua ambulare· ꝛ quando eſſet freq̄ntanda eccleſia volunt dormire De talibꝰ dicit Job xxij· Noctem verterunt in diem· Au guſtinꝰ Indecens eſt chriſtiano ſi ra dius ſolis in lecto ſuo ipſum mueiat· Exemplum habemus in ſampſone q̄ noctibus ibat ad concubinas ſuas ꝛ de die dormiens ſup genua dalide cō cubine ſue· ꝛ abraſis crinibus vires amiſit ꝛ exacatus eſt Nota hiſtoriā Judicum· xiij· Tertio q̄ndo homo tē pore oationis dormit· ꝛ contra illos dicitur· i· Pet· iij· Frēs ſobrij eſtote ꝛ vigilate in oꝛōibꝫ vrīs ·ꝫ heu mlti ſunt tam tepidi in oationibꝰ ſuis q̄ de facile obdormiunt· ꝛ hoc cōtin git ideo· q̄ non ſūt accenſi igne diuī mi amoꝛis· Sic obdormierunt ſimon ꝛ alij diſcipuli quando dixit eis dñs Vigilate ꝛ orate ꝛ c· ꝛ cum rediret i uenit eos dormientes Luce· xxij· Cē to cū aliquis dormit in lectione vel ꝑ mone Eccleſiaſ· xxij· Cum dormiēte loquitur qui narrat ſtulto ſapientiā Gloſa· Stultus eſt qui dormit cū au dit ſapientiā loqui· ſed ſunt quidaꝫ ſtulti qui ſi per totam diem non dor miſſent quādo debent audire aliqua bona tunc dormire mapiunt Bern· Quantum ad debitum cōtinui profe ctus mihil ita deperit de vita mea· q̄ quod ſomno deputatur Exemplum de dormientibꝰ ifra ꝑmonē poſſumꝰ acape de quodā adoleſcēte q̄ infra p̄dicationez beati pauli obdormiuit· ꝛ cadens de tercio cenaculo mortuꝰ ē Nōto q̄ndo hō ex nimia repletōe· ꝛ ebrietate mdecenē iacendo dormit ſi cut porcus neſciēs vtr tectus ſit vel nō· vl vbi ſe ponat Iſte ſomnꝰ dicē brutalis Ber· Somnꝰ brutalis abho mīnāꝰ ē ſeruis dei· ſic dormiuit noe qui mebriatꝰ dormiens nudatꝰ eſt· Ibi dicit Glo· Nudatio femoꝝ ſequi tur ebrietatē· ſicut libido ſanctatē· ſic pz de ſomno nature · Ab iſto ſom no nature reꝑhenſibili hꝛtatur nos apoſtolus ſurgere· Et maxime i iſto deuoto tēpoꝛe debemꝰ ſomnū ꝛ ebri etatē tpare ꝛ ſurgere mane ad orati ones · freq̄ntare eccīas · audire ſer mones · ꝛ ſic debemꝰ aduentū dei ex pectare Vñ iob· viij· Si diluculo ſur rexeris ꝛ ad deū deprecatꝰ fueris ſta tim vigilabit ad te ꝛ pacatuꝫ reddet habitaculū tuū· ideo dicit dñs Pro· viij· Qui mane vigilat mueniet me· Licet ei oi hꝛa poſſit adꝛari· tamē hꝛa matutina magis ꝑdonea ē ꝓpē ſobrietatē· ꝛ hoc ē qđ obnat dñs ob dormiēti talē hꝛām Job· xxxviij· vbi eras cū me laudarēt ſimul aſtra ma tutina· i· viri ctemplatiui· q̄ iſta hꝛa ꝑapue laudāt deuꝫ · vñ Pſ· Media nocte ſurgebā ad confitendū tibi· i· ad laudandū te ꝛ ꝑapue iſta hꝛa re apiē conſolatio diuina· q̄ tunc hominēſ ſunt magis ſobrij ꝛ deuoti· vnde dici tur Job· xvi· Viſitas eū diluculo et ſubito· i· mane Iſtud figuratū ē Exo di· xvi· vbi dꝛ q̄ filij iſrahel college rūt māna hꝛa matutina ad ſignificā dū q̄ tūc dulcedo ſpūs ſci colligēda eſt Secūdo hꝛtat nos apl's ſurgere a ſomno culpe· i· pcti· hō ei exīs i mor tali pctō dꝛ dormire ꝛ hoc ꝓpter mlta Primo ſicut hō dormiēs decꝰ ē· nō

vidēs ñecq̄ cognoscēs damnū incurrit
sic hō p̄ pcm̄ · Sap̄ · ij · Excæcauit eos
malicia eoꝝ · Magnū damnū incurrit
hō p̄ pcm̄ · Primo q̄ oia bona sua q̄
añ fecerit amittit · Itē grāz dei & reg
nū cælorꝝ amittit & etna supplicia me
reē & fiat se seruū diaboli Ista oia ñ
videt · & iō bñ dr dormire Secūdo si
cut hō dormiēs nō p̄t se dēfendere ab
hostibus suis · sic nec pcōr Hō emz
hz tres hostes q̄ semp̄ insidianē ei · s.
diabolus · caro · & mūdus · de p̄mo eī
dī · p̄ · pe · v · Frēs sobrij estote & vigi
late in orōibus vrīs · q · d · Diabolus
aduersarius vr̄ tāq̄ leo rugiēs circuit ·
q̄rens quē deuoret · De secūdo scz car
ne dr ap̄s Gala · v · Caro em̄ concupis
cit aduersus spūm · Isti duo hostes
frequēter insidianē pcōri dormienti ·
vt eū occidāt Et isti duo figurati sūt
p̄ duos latrones scz baana & rechab
qui ysboseth dormientē occiderunt ·
Nota hist̄oriā · ij · Reg · iiij · ysboseth in
terp̄tat vir confusionis & signīficat pcōr
rē qui confundē in die iudicij Hiere ·
xx · Cōfundent̄ confusione vehemēti · q̄
nō intelligūt ob p̄briū sempiternū qđ
nulla oblīuione delebit Istū mueīūt
duo latrones .i. diabolus & caro dor
mientē in meridie .i. in hac vita q̄do
essz bene opandū q̄ venit nox in qua
nemo operari p̄t Qui ergo in ista me
ridie dormit · occidē ab inimicis mor
te etna Terq̄ inimic⁹ ē mund⁹ q̄ hic
insidiat̄ hoīi & facit eū dormire in deli
cijs · diuitijs dignitatib⁹ · concupiscen
tijs illicitis q̄ sicut dr · p̄ · Joh̄ · ij · Oē
quod ē in mūdo · a ē concupiscentia ca
rnis · a oculoꝝ · a superbia vitē · Isti q̄
sic dormiūt in luxuria · auaricia · & su
perbia adeo fortit̄ dormiunt q̄ vix a
nunq̄ ante mortē excitant̄ · & vt frē
q̄nti⁹ in somno occidunt̄ ab isto inimi
co Vnde figurati sūt p̄ ysaiā quē Ja
hel accepit amicabilit̄ · ipo nesciente
q̄ inimic⁹ eī essz & dedit ei lac bibē ·
vt grauiꝰ obdormiret & tecit eū pal
lio Cū autē dormirz accepit clauū et
malleū & p̄ tpa trās fixit eū in terrā ·
Nota hist̄oriā Judicū · q̄rto · c · Jahel
ei int̄pretat̄ vanitas & signīficat mū
duz · nā cūcta q̄ sub cælo sūt vanitas
sūt · sicut dī Eccl̄i · i · Hic p̄pmat pcōr
ribz lac .i. delicias · diuitias & hōres q̄
dulcia sunt sicut lac · & operit euz pal
lio .i. spe lōgioris vitē · ꝑ cū dormiēit
.i. securꝰ se credit p̄forat tēpora eius
clauo mortis · & iō q̄ incerta ē mors
omni tēpore vigilare dēmus · Mat̄ ·
xxiiij · Vigilate q̄ nescitis q̄ hora do
minus vester venturꝰ sit Seneca Cer
tum est q̄ morieris · sed nescis quō ·
vbi & quando Terio dicit̄ peccator
dormire rōne somnij · q̄ aliquando
dormiens somniat q̄ comedat · & bi
bat · sed cuz euigilauerit esurit · sicut
dicit̄ in ysaia Aut aliquādo somniat
q̄ diues sit · ꝑ cū euigilauerit nihil in
uenit Sic ctingit amatorib⁹ hoc scia
li q̄ putāt q̄ ista tēporalia esuriē & si
tim deponere possint · ꝑ in futuro cuz
euigilauerīt vacui erūt & esuriēt Vñ
ps̄ · Dormitauerūt somnū suuz & nih̄
il inuenerūt oēs viri diuitiaruz i ma
nibus suis Nā omnia que in hoc mū
do sunt · vnā animā replere non pos
sent Somniant ecā se esse diuites q̄
putant ista tpalia permanentia · ꝑ cū
dormierint somno mortis nihil inueī
unt Job · xxvii · Diues cū dormierit ·
nil secū aufert Aperiet oculos & nihil
inueniet Jō dicit̄ Prou · xx · Noli dili
gere somnū ne te egestas opprimat ·
Istud figuratū est in rege nabucho
donosor qui dormiens in stratu suo
vidit in somnijs arborē · cuius altitu
do extendebat se ad cælum & latitudo
p̄ mūdū & sb̄ ea hitabāt bestie t̄re & i
ea volucres cēli mdificabāt & esca vi
uersoꝝ in ea · p̄ quā signīficat̄ q̄ sub
p̄tāte eius erāt vniuersi hoīes Et se
q̄tur · Venit angel⁹ de cælo dicēs · suc

aditē arborē illam · ⁊ cū bestijs terre erit habitatio eius: Sic contingit diuitibus ⁊ potentib⁹ huius seculi qui alijs dominari volunt modo sommā do videē eis q⁹ sint potentes: sed i futuro succidentur sicut infructuosa arbor ⁊ in ignem mittenē. Et tunc erit habitatio eor⁹ cum bestijs · id est demonibus ¶ Nota hystoriam Danielis nj ¶ Quarto pcōr dicē dormire · quia sicut homo sommiat q⁹ laborat · ⁊ tamen nihil lucrat · sic peccator existens in peccato mortali nihil lucratur quantū ad vitā eternam Eccle· xxxiij· Dona iniquor⁹ non appbat deus Grego· Qui in caritate non est · omne bonū amittit Sic patz quomodo vita pcōris comparatur somno a quo monet nos apostolus surgere Et hoc debet fieri per mali declinationem ⁊ boni operationem Vnde · ps̄ · Declina a malo ⁊ fac bonū· Ephe· v· Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te christ⁹: Bene dicit peccatorez surgere debere a mortuis: quia coram deo mortuus est in anima: Rogemus dominum nr̄m ·

De euangelio · Sermo quart⁹ ·

QVm appropinquaret ihesus hierosolimam ⁊ venisset bethphage Mathei· xxi· Euangelium istud deseruit duabus domīcis scz dominice in ramispalmar⁹ quantum ad sensuz ⁊ factum hisloricum · ⁊ prime dñice aduentus quantuz ad sensum ⁊ factū allegoricū · Nam per hunc aduentū christi in hierusalem significat allogorice aduentus xp̄i in carnē Appropinquauit eñ dominus spiritualiter hierosolimis quod interpretat visio pacis · quando intrauit ecclesiam in qua ē visio pacis quam intrauit ⁊ visitauit per cōfessionem Sibi eciam recōciliauit quod significat per hoc q⁹ hierosolimā veniens p bethphage transiuit qđ interpr̄at dolor mus bucce ⁊ significat confessionez Ad litteram bethphage vicus erat sacerdotuz situs in latere montis olivet pnum miliare distans a hierusalem vbi sacerdotes templi habebant pecora sua Venit autē ihesus primo in bethaniā sabbato scz ante palmar⁹ Et factū est ei cuiuiū in domo simonis leprosi · ⁊ martha ei ministrabat In crastinum exiuit bethaniā volēs ire in hierusalē · ⁊ cum appropinquassz hierosolimis ⁊ venissz vs̄ bethphage ad montē oliveti · tunc misit duos discipulos suos scz petr⁹ ⁊ philippū dicens eis Ite in castellum .i. in hierusalem · qđ despectiue ⁊ ex indignatioē castellum dixit: qđ cōtra vos est .i. corā vobis · ⁊ inuenietis azinaz alligatā: ⁊ pullū cū ea: soluite ⁊ adducte mihi · si quis vobis aliquid dixerit id est contradixerit · dicite · q⁹ dñs his opus habz ⁊ festim dimittz vos· Asina ista fuit cōmunis ommibus ⁊ ideo dz· subiugalis · quia omni dño exposita Hoc totuz factū est vt ipleret qđ dictū est p Zachariā pphetā dicentē · c· ix· Dicite filie sion .i. quita ti hierusalē que dz filia sion · a mōte sion sup quem dstructa est Ecce rex tuus venit tibi · i · ad salutē tuaz si intellexeris · sinautē cōtra te venet · Venit inquā māsuetus vt nō pter potentiā timeat: sed vt pter māsuetudinē ameē · sedens sup asinam ⁊ sb iugalē asine Eūtes discipuli fecerūt sicut fecit pceperat eis ihesus ⁊ adduxerunt asinaz ⁊ pullum ⁊ iposuerunt eis vestimēta sua: ⁊ eum supsedere fecerūt Primo sedit sup pullū · deinde sup asinā · et hoc pter misterium · Per asinā intelligit gentil· p pullū popul⁹ iudaic⁹ · Primo venit ad iudeos et q⁹ eū nō receperūt trāsiuit ad gētes · plima autē turba seqbat eū et strauerūt vestimēta sua i via · alij scidebāt ramos d arborib⁹ et sterne

bant in via Turba ãt q̄ p̄cedebat & q̄ sequebaꝫ clamabãt dicẽtes Osanna filio dauid .i. salua nos obsecramꝰ q̄ si. d. O ihesu fili dauid tu es q̄ ad saluandū nos venisti. bñdcãs sit q̄ venit in noīe dñi scz dei pris vel venit i hõre pris.

De eodē Ser. v.

Quenedcãis q̄ venit in noīe dñi Mat. xxi. Bñdcãs sit ihesus xp̄s filiꝰ dei viui qui venit in hũc mũdū ad p̄ceptū dei pris In hac dñica agit de aduẽtu dei in carnẽ. s. q̄n venit in hũc mũdum carnem assumens Scendū q̄ xp̄s venit i hũc mũduz ꝓpter multa Primo vt q̄reret hominẽ q̄ perierat Lu. xi. Venit filius hois q̄rere & saluuz facẽ qđ pierat .i. genꝰ hũanũ Nõ peryt q̄n ō maxima felicitate in vallẽ hꝰ miserie cecidit. Augꝰ hõ cecidit miserabiliter. ōs vẽit misericordit Vide o hõ q̄ta felicitas sit in paradiso celesti. vbi nꝰ tristatur nullus infirmat. nꝰ moritꝫ Vide q̄ta sit miseria in mũdo vbi sumus in exilio & q̄si in carcẽ tẽbroso. vbi timor. vbi dolor. vbi tribulamur. infirmamur & morimur. & venit filiꝰ dei de sinu patris in exiliũ hꝰ mundi fãis exul pro nob & pegrinꝰ. hiere. xl. Heliq̄ domũ meã. dimisi hereditatẽ meã Bñ. Singularis ista maiestas hũiliari voluit vt exaltaremur. exulare vt ꝑpaꝫaremur. fuiẽ vt regnaremꝰ. & vsq̄ ad vilissima opa hũiliatus ẽ vt nos sup oia hõ ostitueret. q̄ ãt filiꝰ dei venerit i hũc mundũ q̄rere pctõres vt pz in pabola de oue perdita Lu. xv. re qui. do. in. post fes. t. Secũdo venit vt pctõrẽ a pctis reuocaret Mat. ix ca. Nõ veni vocare iustos. & pctõres ad pnãz vñ ōt dñs Cã. vi. Heuertẽ reuertẽ sunamitis. reuertẽ reuertẽ. vt intueamur te Sunamitis interpretaꝫ captiua & significat aiaz peccatrice a diabolo captiuã quã deꝰ ad se vocãs ōt Heuertẽ. ōt ei q̄ter reuertere ꝓpt̄ q̄tuor rõnes. Prio ꝓpt̄ meũ desiderium & amorẽ q̄ desidero ex toto cor de vt ad me reuertaris q̄ ōlitae meae sũt eẽ cũ filys hoim Pro. viij. Tm̃ ei desiderat & affectat ds pemtẽtiã pctõris q̄ ꝓpt̄ hoc de celo ad terrã descendit & mortẽ sustinuit Heuertere secũdo ꝓpter desideriũ scõz angelorz. q̄ magnũ ẽ gaudiũ ãgelis dei sup vno pctõre pñiaz agente. Luc. xv. Origines dicat deo & angelis occasionez letitiae dam̃ cũ in era ãbulantes ꝑsationẽ habemꝰ in cel. bñ. Lacrime pctõruz deliciae sũt angelorz Heuertere terdo ꝓpt̄ ofusionẽ ōmonũ Gre. Acriorib; pmis affligẽ demones non possumꝰ q̄ cũ pcã nrã pemtẽdo & flẽdo emẽdam̃ Vñ legit q̄ mgr̃o vil helmo viro scõ in oõe pnoctãti apparuit demon. cui dixit. Adiuro te per nomẽ dei vt dicas mihi qđ sit maiꝰ ipedimentũ tuũ in aiabꝰ. rñdit ōmõ Pemtẽtia & confessio Ḋrto reuertẽ ꝓpter ꝓpriã tuã salutẽ & vtilitatẽ Pctõri nihil vtilius ẽ q̄ sua conversio Nõ em̃ eẽt sibi ita vtile q̄ tot misse cãtarentur p eo quot sũt stelle in celo. nec tm̃ valz imẽssio btẽ vgīnis & cõmuz scõz sicut pñia Terdo venit vt nob fuiat Mat. ix. Filiꝰ hois nõ venit ministrari. & ministrare. Phil. ij. Exinaniuit semetipm formã serui accipiẽs. Magna dignitas eẽt hoi q̄ ãgeli ei seruirẽt. maior ẽt si deꝰ ei fuit. vnde iacob fuiuit p rachael. xiij. ãnis in est & frigore & labore. & videbanẽ ei dies pauci p amoris magnitudine. Gen. xxix. & xp̄s seruiuit p aiã hois triginta ebꝰ ãnis i maxia pauptate. fame. & siti. & sustinuit pro ea mlta oꝓbria & tãdẽ mortẽ. hec oia volũtarie sustinuit p amoris magitudie q̄z hũit ad aiaz hois Jo. xv. maiorẽ hac di. ne. hũit & c. Noli ergo o hõ sẽtra hẽ seruo tuo xp̄o mercedẽ suã p qua seruiuit .i. aiam tuã vl aiam ꝓximi

malo cōsilio vel exemplo · quia qui hoc facit reus ē sanguinis xpi quem effudit in cruce: Vnde dicit Eccles. xxxiij. Qui effūdit sanguinez · & qui fraudē facit mercenario frater sūt Bernardus · Si dominus propriū sanguinē dedit in preciū redemptionis animarum · nō tibi videtur grue rem ab eo sustinere percussionez qui suggestione mala · exemplo pernicio so · scandali occasione · auertit ab eo animas quas redemit · q̄ ab eo qui sanguinem fudit illius Quarto venit vt nos eternaliter saluaret Ysa. xxxv: Deus ipse veniet & saluabit nos Vnde ē q̄ gabriel cū annūciauit beate marie virgini aduentum suū ait · Ecce concipies & paries filium · & vocabitur nomen eius ihesus · quod interpretat saluator · Ipse enim saluū faciet populum suū a peccis eorum

Dominica secūda aduēt⁹ ser · vi ·

Quecunq; scripta sūt ad nostrā doctrinam scripta sunt vt per patientiam & consolationem scripturarū spem habeamus · Rom · xv · In propositis verbis hortat nos apostol⁹ vt libenter sacrā scripturā legere & audire studeamus quia quicq̄d scribitur ad nrām doctrinā scribit vt discamus q̄ per patientiaz & passiones & tribulationes ōbemus intrare in regnū celorū · sicut dicitur Act · xiij · Per multas tribulatōnes oportet nos intrare in regnū dei · vt discamus eā consolationez quaz promittit his qui patienter sustinent Math · v · Beati qui persecutionem patiunt̄ ꝓpter iustitiam · qm̄ ipsorū est regnū celorū Sciendum ēt q̄ tria sunt scripta in sacra scriptura q̄si frequenter haberemus in mēte facerent nobis omnes tribulatōnes dulces & leues ad sustinendū Primū memoria passionis xpi · Hebre · xij · Recogitare eum qui talē aduersus semetipsū sustinuit a peccatorib⁹ contradictionē vt nō fatigemini animis vris deficientes q̄si dicat Recogitate q̄lia xps passus ē p nobis a iudeis & pagānis · & tūc nō erit vobis grue si aliq̄d cōtigerit vos pati ꝓpter xpm Verū Nil dulcius in tribulatōe q̄ passionē xpi cogitare Qua asperitatē formidabit seruus si mēti ei occurrat q̄ filij dei passione sit redempt⁹ Si ei passionē xpi sē p recordaremur ita sagitta dilectōnis vulnerāremur q̄ ꝓpter eū oēz tribulatōem dulciter patēmur Istud figuratū ē Exod · xv vbi dr̄ q̄ filij israel venerūt aq̄z in desertō quā p amaritudie bibere nō potuerūt · & oīt dominus moysi lignū q̄dā q̄ō naturaliter fuit amaz q̄ō cū misisset in amaras aq̄s dulcorate sūt Per amaras aq̄s significat tribulatō pūctis vite scz pauptas passio & oē q̄cq̄d patimur nob valde amaz ē ad patiēdū § si imiserim⁹ lignū crucis aāriss̄imū · i · amariss̄imaz ei⁹ passionē cogitauerim⁹ · tūc erit nob totū dulce Gre · Si passio xpi ad memoriā reuocet mihil adeo durū ē q̄ō nō equo aīo tolerēt Exēpluz hēm⁹ Qui dā iuuenis religiōm se dederat · & in ꝓmo āno maxias tribulatōes sustinuit: videbat ei sibi graue & se sustinē nō posse Recordabat ei bonoz fratrū quē in sclo edebat & hēbat · & a nos frēm ita nō ē · & videbat sibi duri⁹ vestit⁹ frm̄ · Recordabat eā carnū & balneoz & videbat sibi gue q̄ talib⁹ carere debuit Tādez tēptatione vict⁹ hituz deposuit · & monasteriū exiuit Cū sol⁹ p viā pget vidit occurrētē sibi hoīez nudū hūtē vulnerā crūētata i mamb⁹ & pedib⁹ in late: & i capite spineā coronaz de quo fluebat sanguis in facie · Quo viso erit⁹ conabat aufugere · § subtracta sibi curreūdi grā cogebat staet & audire dicētē Intuere vulnera fili carissīe sanguīe pfusa & q̄cq̄d īsipidū l' amarū gustaueris intinge in illis & dulce

tibi erit Ego sū xps ihesus q̄ ꝓpter te
mortē sustinui · statim iste ꝛpuuctus
rediit ⁊ oēz austeritatē ordinis letan
ter sustinuit Scōm qđ fiant nobis tri
bulationes dulces ⁊ leues ē ꝯsideratio
pene inferni Vñ ps Cōuertant̄ pct̄ō
res in ifernū scz p meditationē ⁊ ꝯsi
deratōez penaꝝ Si ei pct̄or vellet cō
siderare illā ꝯribilē penā quā dam
nati sine fine sustinebūt · tūc leuis fie
ret sibi oīs pena quaz hic sustinēt p
pctis suis Pena illa ado grauis ē q
nō ꝑt corde ꝯprehendi · nec lingua expli
cari Aug⁹ dicat q oīs pena q̄ vnq̄ fu
it in mūdo nō ꝑt mīme pene purga
toꝛij ꝯparaꝛi · qđ tūc de pena inferni q̄ incōparabilit̄ maioꝛē qꝫ ipa ē ꝑpe
tua ⁊ sine fine pmāsura · Nñ ei dāna
ti fuerint in iferno tot milib⁹ ānorū
quot sūt stelle i cœlo · gutte in aquis
maris · arena in terris · puluꝛes i so
le adhuc nō erit finis ⁊ vt breuit̄ di
cā · qñ fuerint in inferno tot milibus
annoꝝ quot oēs ꝯies q̄ vnq̄ fuerūt
vel erūt poterūt numeraꝛe l̄ cogitaē
nec adhuc erit finis Certe si ꝯ velit
freq̄nter ista cogitaē · tūc leuis fiet
sibi oīs ꝛbulatio ⁊ pena pñtis vite Ist
uꝺ figuratū ē · nij · Re · ij · vbi ꝺr qꝫ
heliseus venit hiericho vbi erat terra
bona · sed aqua pessima ⁊ salsa Cunq̄
rogasset eū viri hiericho vt dulcoꝛa
ret aquā · accepit sal ⁊ misit in aquaz
salsaz · ⁊ ꝛtinuo fcā ē dulcis · p aquā
salsaz ⁊ amarā signficat̄ ꝛbulatio p
sentis vite q̄ amara nobis ē · p sal qđ
multo amaꝛi⁹ ē qꝫ salsa aq̄ significat̄
pena inferni q̄ millesies infinities ma
ioꝛ ē qꝫ ꝛbulatio h⁹ mūdi Certe illas
dēm⁹ mittē in aq̄s ꝛbulationis nr̄ē ⁊
erit nobis dulcis Exēplū Cū q̄dā no
bilis ordinē ītrasset ⁊ videret̄ sibi or
do nīs austeꝛ⁹ cogitaē cepit de exitu
⁊ eccē apparuit ei diabol⁹ ispē simee
ꝺberās eū cū flagello vš ad mortez
Cū laboꝛaret ī extremis visuz ē ei vt

btūs benedc̄us educeret eū de cōꝛpe
ad locū supplicioꝝ vbi vidit ꝺeporta
re vnū magnū primaꝛē ardentē · ⁊ in
cathedra ignea residentē ⁊ añ eū for
mose mulieres stabāt · ⁊ faces igne
as p os eius intoꝛq̄bant · Et dixit be
at⁹ benedict⁹ · Hic fuit princeps lux
uriosus ⁊ potēs Post hūc vidit aliū
q̄z demones excoꝛiabāt ⁊ cū sale aspe
gebāt ⁊ vnas ferreis eū fricabāt Et
dixit bñdc̄us · Iste fuit crudelis dña
toꝛ exactoꝛ ⁊ paupꝛ oppressoꝛ · P⁹ hec
vidit aliū ī equo igneo eq̄ntē cap
pa ignea indutū ⁊ capā igneā super
humeros portantē Et ait bñdc̄us Ist
e fuit fur ⁊ raptoꝛ ⁊ cuidā vidue ab
stulit capā ⁊ cuidā monacho cappaz
Et cū ipē ifirmaret̄ hītū monachi ac
cepit ⁊ nō pseuerauit · Deinde vidit
aliū ⁊ plures alios diuersis pēis toꝛ
q̄ri fm exigētiā meritoꝝ Vidit ⁊ ig
neā totā in q̄ iudas cū traditoꝛibus
voluēdo cruciabat̄ · deinde euigilās o
nez austeritatē ordinis dulcit̄ acce
pauit Terciū qđ fiant pñtes ꝛbulatō
nes dulces ⁊ leues ē ꝯsideratio pmi
eterni Si ergo ꝯ vellet cogitaē istō
magnū pmiū qđ dñs dat⁹ ē oībus
q̄ psecutionē patiunt̄ ꝓpter iustitiaz ·
tūc aduersa sustineret dulcit̄ Aug⁹ ·
Vbi merces eterna tribuitur breue
⁊ leue videbit̄ quod in tribulatione
seculi graue videt̄ · Tribulatio enim ē
est cū fine · merces sine fine Bernar
dus · Non sunt condigne passiones
huius temporis ad preteritā culpam
que remittitur ad pñtis ꝺsolatioīs
gratiā que emitur · ad futurā gloriā
que promittitur · Hieronim⁹ ad Eu
stochiū Vt tibi ꝺpares patiētiā egre
dere paulisper de hoc corpore morta
li ⁊ ꝺpinge tibi ante oculos mentis
merceꝺez etne retributionis quā nec
ocul⁹ vidit nec auris audiuit ⁊ c ⁊ du
rioꝛ eris saxo ⁊ adamāte ⁊ sustiebis
q̄q aduersa beiuole ⁊ letant̄ · Istuꝺ

figuratū ē. nn Regū. nn. c. vbi dicitur q̄ filii prophetaꝝ coxerant pulmentuꝫ de herbis collectis. quod cū coctū esset ⁊ gustarent amarissimuꝫ erat. et clamabant: Mors in olla ⁊c Et accipiēs heliseus modicum farine misit in ollā ⁊ dulcoratum ē Per pulmentū amarum signific̄ tribulatio presentis vite que valde amara videtur gustantibus. sed si immiserimus farinaꝫ. statim dulcis erit. Per farinā que medulla est tritici ⁊ dulcis. significatur gaudiū eterne vite Quia sicut farinaꝫ nemo numerare potest sic gaudium eternū nullum cōr estimare p̄t. Vnde Greg. Merces sanctorum que promittit multa ē ⁊ magna. preciosa ⁊ diuturna. et adeo magna q̄ nequit estimari. adeo multa q̄ nequit cōparari. adeo diuturna: q̄ nequit numerari. adeo p̄ciosa q̄ nequit terminari. Aug⁹. Reuera q̄ deus preparauit diligentib⁹ se: fides nō capitur. spes nō attingitur. castitas non cōprehendit. desideria ⁊ vota transgredit. adquiri potest. estimari nō potest Bernard⁹: Ibi erit req̄es a laboribus. pax ab hostibus amenitas a nouitate. societas ꝺ eternitate. suauitas atq̄ dulcedo de dei visione. et quis illic habitare. et quis nō vellet libenter p̄ tali felicitate aduersa sustinere. Exēplū. Virgo q̄dā obsessa fuit a demonio q̄ꝺabat ad cia interrogata responsum. A qua cū quesita fuisset de gaudio celesti respondit Gaudiū celeste est in explicabile: sed de ipso modicū dicam p exemplum ponat. q̄ sit mons valde altus ⁊ magnus ⁊ circūquaq̄ arcuitus sit cāpus plan⁹ ⁊ centū milia leucaꝝ plenus tritico seminatus. et quelibet spica habeat pulchritudinē solis. et stet homo in mōtis cacumine. vt omniū illoꝝ splēdorem possit videre. ex illo non posset tantū gaudium acapere quātū de minimo gaudio ⁊ minima claritate celi. et quesiuit iterato Velles ne libenter illuc esse. Respondit. si possibile esset q̄ posset illuc venire si esset columna erecta a terra vsq̄ ad celū acutissimis nouaculis arcūfabricata illam velle ascendere ⁊ descēdere vsq̄ in diē iudicii pro minimo gaudio celi rogemus.

De eodem. Sermo septimus.

Erunt signa in sole et luna. Luce. xxi. In hac dominica agitur de aduentu dei ad iudicium. Et predicuntur in hoc euāgelio signa ⁊ angustie illius tēporis dicat ergo Erunt signa in sole ⁊ luna que signa secūdū mathēū euidenti⁹ exprimunt. Tunc inquam sol obscuābitur ⁊ luna nō dabit lumen suum. ⁊ stelle cadent de celo. i. que habent similitudinem stellaꝝ secūduꝫ vulgi opinionem que tūc maxime cadent ad terrorē peccatoꝝ Joēlis. ij. Sol conuertet in tenebras ⁊ luna in sanguinē anteqū veniat dies dñi magn⁹ ⁊ terribil. Apo. vi. Terremot⁹ factus ē magn⁹. sol fact⁹ est sicut saccus cilicinus. ⁊ luna tota ē sicut sanguis stelle celi ceciderūt sup terrā Signa ista significant iīā dei in peccōres. Sequit. In terris p̄ssura gētium erit sc̄z de concursu multoꝝ q̄ fugient terre motū: maxie de maximis locis ⁊ insulis p̄ ꝺfusione somit⁹ maris et fluctuuꝫ ex tremore hoc audiētes hoīes cōturbēt pressurā facientes. arescētib⁹ .i. hoīes arescēt. hoc ē pallescēt. p̄ timorē ⁊ expectatōe malorꝝ sc̄z q̄ supuenīet vniuerso orbi sc̄z tpe iudicii q̄n erit tāta terribilitas q̄ta nō erat ab initio mūdi Nā vtutes celoꝝ mouebunt. i. āgeli admodū tremētiuꝫ se hēbunt vel mouebunt. i. admirabāt de tali tribulatōe. tūc videbūt tā fideles q̄ infideles filiū hoīs. i. xpm q̄

filiꝰ iudicabit nō pr̄ venīēt̄ ad iudi
cū. i nube. i. in aere vbi stāt. iudica
bit hīs secū ligna victorie sue. crucē
clauos. lāceā. ⁊ coronā. sicut ðt Cri
sos. Venīēt̄ mḡt cū ptāte magna.
⁊ maiestate. qꝛ nulla erit v̄tus resis
tēdi. Seḡt. His āt sigmis q̄ p̄oximꝰ
i sole ⁊ luā ⁊ stellis t̀remotu fieri ia
pientibz ⁊ cū imapient fieri leuate ca
pita vr̄ā. i. exhilarate corda vr̄ā. regnū dei. vos q̄ me secuti estis. tūc ap
ꝓpīq̄bit redēptio vr̄ā. i. regnū dei ⁊
liberami ab oībz angustꝫs vr̄is. Et
dixit illis sil̄itudīē i q̄ illos sub exē
plo arboris docz ognoscē cōsūmatio
nē hꝰ seculi ⁊ aduētū regni dei ⁊ ðt.
Videte ficulneā ⁊ oēs arbores cū iam
ꝓducūt ex se fructū ꝓpe est estas. q̄
si. d. sicut ex fructibz arboris ognosca
tur vem̄ē estas. ita ex ruina mūdi si
ue ex osūmatōne scī ognoscīē aduē
nire regnū dei qđ optatur estati ⁊ bn̄
qꝛ tūc nem̄ora nr̄ā. ⁊ dies vite ēt̄ne
sol̄ claritate fulgescūt Sequīē Amē
dico vobis q̄ nō p̄teribit gn̄atio hec
. i. nō osūmabiē genꝰ hūanuꝫ donec
fiāt hec oīa signa q̄ p̄dcā sunt Celū si
dereū. nō ēppreū. ⁊ t̀ra trāsibunt. i.
deposita p̀ora forma inouabunē. per
manēte tm̄ eadē sb̄a. v̄ba āt mea nō
trāsibūt. qꝛ vtiq̄ iplebunē q̄ dixi

De eodē Ser. viij.

Videūt signa i sole ⁊ ē. Lu. xxi.
In p̄cedēti dn̄ica pegit mat̄
nr̄ā scā eccīa aduētū xp̄i i car
nē dns caritatē di ad nos q̄ p nr̄ā sa
lute fr̄us ē hō vt pctōrē trāhat ad eū
p amorē In ista dn̄ica pagit aduētū
xp̄i in iudicū q̄ adeo t̀ribilis ē q̄ pa
uebūt oēs creature ātē pctōrem q̄z
nō potēit trahere p amorē saltez tra
hat p timorē Sm̄dum āt q̄ iudicauꝫ
extremū pauēduꝫ ⁊ timēduꝫ ē ꝓptez
multa Dīo ꝓpt̀ terribilia signa p̄ce
dētia iudicū. de q̄bꝰ dcm̄ ē in expositi
one euāgelij illiꝰ Videūt sigā. p̄ter ista

scribit Ihero. xv alia signa q̄ ðt se i
annalibz hebreoꝝ muemsse. s vtꝝ o
tinue futura sint. l̄ im̄polatim nō ex
pssit Prima ei die eriget se mar̄. xl.
cubitis sup altitudīē oīm montium
stās q̄si murꝰ ⁊ hoc erit cū tā horribi
li strepitu q̄ oēs pauebūt sic ðt Lu.
xxi. In terris erit pssura gētiū scz ex
cursu ml̄toꝝ p̄ ofusione maris ⁊ flu
ctuū Secūda die tm̄ descendz: q̄ vix
videri ꝓt Hoc erit sil̄iter cū magno
strepitu q̄ oēs pauebūt ⁊ ꝺturbenē
Tercia die belue marīne apparebūt
sup mare ⁊ dabūt mugitꝰ horribiles
vs̄ ad cēlū. qđ audiētes hoīes miseā
biliter horrebūt ⁊ mugitꝰ eoꝝ solus
ðs intelligz Quarta die ardebit mar̄ ⁊
oīs aqua horribiliter q̄ hoīes ex hoc
pauebūt Quinta die oēs arbores ⁊ herbe dabūt rorē sanguineū ⁊ sudabūt
sanguinē p̄ timorē iudicis aduenīētis
Eodē die oēs aues congregabūē i vno
cāpo ⁊ vnūqđq̄ genꝰ i ordīe suo n̄
comedētes nec bibētes s iudicuꝫ ad
uenīētis iudicis formidātes. Si tm̄ ti
mēt volucres q̄d facīet miſ pctōr Se
xta die tuēt oīa edificia p totū mun
dū cū maxīo strepitu ⁊ surgz flamma
ignea ab occasu sol̄ ⁊ tra facīē firmē
ti vs̄ ad ortū ꝺcurrētia Septima die
oēs lapides collidenē in q̄tuor ptes.
⁊ vnaq̄q̄ ps collidet alia ptem ⁊ hoc
erit cū horribili sono quē sonū solus
ðs itelligit Octaua die erit gn̄alis ē
remotꝰ adeo magnꝰ q̄ n̄ staē ꝓt su
p pedes suos q̄n̄ ad terrā ꝓsternatur
Nona die oēs mōtes ⁊ colles i pulue
rē redigunē ⁊ terra equabiē ⁊ hoīes
p timore cauernas t̀re itrabūt Decī
ma die exibūt hoīes de cauernis ⁊ i
būt velut amētes nec poterūt mutuo
sibi loq̄ xi. die apīrienē sep̄lchra ab
ortu sol̄ vs̄ ad occasū ⁊ surgēt oīa os
sa mortuoꝝ nuda sine carnibz stabūt
acsi sint sup sepulchra suavt nihil sit
sup t̀rā ⁊ sb̄ terra quod nō videatur

aduentū iudeas formidare. Duodecima die cadent stelle de celo. et eodē die oia animalia ruemūt ad cāpos: et pre timore horribiliter mugebunt nō comedētia neq; bibētia. Decima etia die moriunē viuētes et resurgūt cū mortuis. Decimaquarta die ardebit celū et terra. et oia q̄ in eis sunt. Decimaq; die fiet nouū celū et noua terra. et oēs hoīes resurgūt. Secūdo timendū est iudiciū ꝓpter tribulatōes et mala q̄ precedēt diē iudicij tēpoe antixpi. qr tūc erit tribulatio tanta q̄lis vnq̄ fuit ab initio mundi. cuius ortū psecutionē et mortē breuiter explanabo. Antixps nasceē in babilone de tribu dan et arcūdabit se dicēs se eē xpm in lege ꝓmissū: et iō iudei ei speciali adherebūt. Angelus bonus ꝓmouabit ei ad custodiendū. sed qñ ita obstinabit in peccis q̄ dt se eē deum: tūc deseret eū angelus et diabolus intrabit eū. Luxuriosus erit et ypocrita. similās sanctitatē. adeo erit superbus et plumptuosus q̄ ymaginē suā faciet adorari. et oēs suos i dextera et frōte signari. Judei obstinebunt eū xpm filiū dei et hoīez. tēplū dei reedificabūt. et ibi eū tq̄ deū adorabūt dicētes ante eū nullū fuisse xpianū. sed oēs antixpos. Quatuor mois decipiet hoīes. Primo p callidam psuasionē: ꝓdicabit em legē nouā callidā esse vel prauā et iniustam: et mittet ꝓdicatores suos p totū mundū. qui sacrā scripturā false exponēt: et simulabunt se iustos et multos decipiēt. Secundo p falsa miracula que p magicā artē faciet. qr faciet ymagines loqui et futura ꝓdicere: ignē de celo descēdere et diabolū in spē ignis faciet descēdere sup discipulos suos: et loq̄ varijs linguis. Fil'abit se mortuū et faciet se ferri a deōib9 p aeā q̄si celū ascēdēit et euertet et putabit a mortuis surrexisse. faciet q; arbores subito florere. et arescere: mare turbari. mortuos resurgere. Hec oia faciet p magicā artē. Tertio decipiet p munera. Ipse ei inueniet oēs thesauros abscōditos p quos ad sequēduz se inclinabit populos. Quarto opellit p minas et tormēta quos alit vincē nō pt. Tāta ei erit tribulatō et psecutō xpianoz q̄lis vnq̄ fuit qr in errorē ducunt. etiaz si fieri pt electi. Fideles tāq̄ excōmunicati habebunt eis nō vendere. nec ab eis emetur nisi q̄ habēt signū antixpi. Demones q̄ nūc ligati sunt ne noceant tūc soluent. Habebit secū magnos prīapos: reges multos. exhibebit cuncta que in p̄cedentib9 martiribus impleta sunt tormēta. et maxie in ꝑra scā. Et tūc gog et magog. i. decē trib9 q̄ vulgariter dicunt rufi iudei q̄ inclusi sūt inter mōtes caspios nō ita sunt inclusi q̄ tandē exirent si permitterent a regina amazonū sub cuius regno et dominio viuūt. tūc exibunt et venīet in ihr'm et sequēt suū messiā scz antixpm. Post hec venīet helyas et enoch: et predicabunt tb9 āmis amicti saccis. et duertent iudeos et xpianos q̄ adherserunt antixpo et occidet eos antixps. et iacebūt corpora eoz in hierusalez in plateis tribus dieb9 et dimidio. et nullus audebit eos sepelire ꝓpter metū antixpi. Post tres dies et dimidiū resurgent et occisores eoz audient vocē talem Helyas et enoch ascendite huc et ascēdēt in celū i nube. Antixps aūt quindecim dieb9 regnabit post mortē eorū et ponet solū suū in monte oliueti sub papilione. et veniet michael et occidet eū ibi. Regnabit aūt tb9 annis trīatum. Et nisi abbreuiati fuissent dies e9 nō fieret salua ōis caro. sicut dicit Math'. xxiij. Inde fecto āt antixpo nō statim venīet dominus ad iudicium. sed concedūntur quadraginta dies. et quantum spaciū sit vsq; ad

finē mūdi nemo sit. Ministri aūt antixpi post mortē suā gaudebūt. ducētes vxores ⁊ dicentes. q̄uis p̄nceps noster mortuꝰ ē tn habemꝰ securitatē viuēdi. Et cū hec dixerit stati eis supuenīet interitꝰ. Judei aūt cōuertenē ⁊ sancta eccīa vsq; ad finē mūdi pacifice cōquiescet. qz tūc fraudulēcia diaboli p̄mitꝰ defiaet.

¶ Sermo tergꝰ secūde dominice aduentus ¶ Sermo ix.

QUidebūt filiū hois vemēntē cū ptāte magna Glō. Mali videbūt vñ confundētur. boni videbūt vñ letenē. Lu. xxi. In ista dñica agit de aduētu dñi in iudicio. p̄mo mutat nos ad amorem. qz in eo xp̄s ē nobis simil p carnis assumptionē. Eccī. xiij. Omne aīal diligit sibi simile. secūdo mouit nob terrorē p̄ p̄ opter nostrorū excussionē. Vñ Psal. A iudicijs eī tuis timui. Hec duo nobis maxīe sūt necāria. Per amorē eī proficimꝰ in bono. Joh. xiij. Qui diligit me mādata mea seruabit. Et p timorē retrahimur a malo. Eccle. i. Timor dñi expellit pctm. Sēcūdo aūt q̄ multa contingēt in iudicio. que si pctōr cogitauerit sedule trahereēt eū ab errore male vite. p̄mū terribilez aspectū irati iudicis vidē. de quo Augustinꝰ. Mallēt reprobi sustinē ōne tormentū q̄ facē irati iudicis vidē. Malachi. iij. Quis eī stabit ad aspiciendū eū. ipse em̄ q̄si ignis cōflās ⁊ grauis ad portādū. Isa. xxx. Ardēs furor eiꝰ ⁊ grauis ad portādū. Apo. vi. Tūc dicēt montibꝰ ⁊ petris cadite sup nos. ⁊ abscondite nos a facie sedētis sup thronū. ⁊ ab ira agni. i. iudicis q̄ nūc māsuetꝰ ē vt agnꝰ. ⁊ tūc fremēs erit vt leo. Amos vi. Quasi leo rugiet. q̄s nō timebit? Quā horribil ⁊ timēdus erit aspectꝰ iudicis pctōribꝰ. ptz p hoc. Job. xiij. Quis mihi hoc tribuat vt in iferno p̄tegas me ⁊ c̄. Jhēro. Siue comedā. siue bibā. siue aliq̄d aliud facā semp isonare videtur auribꝰ meis ista vox tube terribilis. Surgite mortui venite ad iudicīū. Bernar. Ve mihi misero cū venerit ista dies iudicij. ⁊ apti erūt libri in quibꝰ oēs actiones mee ⁊ cogitatiōes p̄sentē dño reatabūē. Tūc dimisso capite p confusione ⁊ cōsciētie stabo trepidꝰ ⁊ anxius. vtpote cōmemorās cōmissa sceleꝝ meoꝝ cum dicat̄ de me. Ecce homo ⁊ opa. Legitur em̄ in vitas patrū q̄ abbas Amō dixit cuidā fratri querēti ab eo sermonē edificationis. Vade ⁊ fac talem cogitationē qualē faciunt isti q̄ sunt in carcere. Isti em̄ interrogant vbi ē iudex ⁊ quādo venit. Et i ista expectatione penaꝝ suaꝝ ploraut ⁊ cruciatꝰ. Sic debet homo aīam suaꝝ obiurgare dicens. Ve mīrq̄ dēo stare ante tribunal xp̄i. ⁊ actuū meoꝝ reddere rationē. Et dū sic meditatꝰ fuero. potero salus fieri. ¶ Sēcūdum q̄ ēint p̄rōr ab errōr male vite est exprobratio xp̄i quā faciet pctōribꝰ. Objciet em̄ eis oīa beneficia que ipsis impēdit. ⁊ p̄mo beneficiū passionis sue. s. crucis. lāceā. clauos. coronā ⁊ cycatrices vulneꝝ q̄ in corpe suo hēbit. Vñ Au. dñs cycatrices suas ideo seruabit. vt i iudicio hostibꝰ suis exprobret. ⁊ vt cōuincēs eos dicat. Ecce hoiez quē crucifixistis Ecce deū ⁊ hoiem cui credē noluistis Videte vulnera q̄ ifixistis. agnoscite latꝰ q̄ pforastis. ⁊ spūs aptū fuit ītrare si voluissetis Crisō. Xp̄s exprobrabit i iudicio dicēs Ego p̄ vos hō factus sum. p̄ vos alligatꝰ. illusus. cesus ⁊ crucifixus sum. vbi ē tāta cū miuria mea fructꝰ. Ecce pretiū sanguinis mei quē dedi i redēpcionē aiaꝝ vestraꝝ. vbi ē seruitꝰ mea quā mihi p p̄cio sanguinis mei reddidistis. Ego supra gloriā meā vos habui. cū essem deꝰ factus sum hō et

viliozē oīb⁹ reb⁹ me feastis Nā oēm
tē vilissimā tre āpli⁹ dilexistis q̄ iu
stiaā meā ⁊ fidē Tūc iapiēt deflē tm
būficaū neglectū. Zacha. xij. Aspi
cient in quē ofixerūt: ⁊ plāgēt sup se
planctū q̄si vnigeiti. Crīs. Plangēt
se iudei videtes viuentē ⁊ viuificātē
quē q̄si hoiem mortuū estimabāt cō
uicātes corpi vulnerato. scelus suū
negare nō poterūt: Plāgent ⁊ gēti
les: qz vanis disputatiomb⁹ phoz
decepti irrationabilē stultiaā putaue
rūt esse deū colē crucifixū. Plangēt
se xpiam pctōres q̄ magis dilexerūt
mūdū q̄ xpm Plangēt se hētici: qui
puz hoiem crucifixerūt. i. crucifixum
putauerūt. Plangēt se oēs trib⁹ ter
re q̄b⁹ nec resistēdi vtus ē otra eū:
nec fugiēdi facultas a facie eius nec
pme loc⁹: nec satisfactiois tēp⁹ ⁊ ex
angustia oīm rez mhil eis manet m
si luct⁹. Terciū ē inflexibilitas iudi
cis: qz si hīā vgo maria ⁊ oēs sancti
rogarēt p vno pctōre nō exaudiret
eos: eaā si possibile esset q̄ sāguine
as lacmas emitterēt. Pro. vi. Zelus
et furoz viri. i. iudicis xpi nō pcet in
die vindicte: nec acēescet cuiusq̄ p
ab⁹: nec suscipiet p redēptione do
na plura Crīs. Tūc nec diuīie diui
tib⁹. nec parētes p filijs mercedem
nec āgeli sicut solebāt p hoibus faci
ent vbū q̄z natura iudicij nō recipit
miam. Prouer. xi. Nō pderunt diui
tie in die vltiois. Her. Veniet dies
iudicij vbi plus valebūt pura corda
q̄ astuta vba. ⁊ oscia bona q̄ marsu
bia plena. quādoq̄dē iudex ille nō fal
litur verb⁹ nō flectit doms. Jhero.
Quāti illic elingues ⁊ mti felia oresl
loq̄ab⁹ erūt. q̄nti pastores phie. q̄n
ti rustici oratorib⁹. q̄nti ebetes argu
tijs pferēdi erūt cyceronis. Quartū
est denudatio oīm pctōz. Eccle. xi.
In fine hoīm denudatio opm illi⁹
Crīs. Aderit dies illa in q̄ facta nrā q̄i
in tabula q̄dā depicta demōstrabun
tur Mat. x. Nihil opertū quod nō re
uelet ⁊ occultū quod nō sciet Her.
Quod nūc confiteri erubescim⁹ tūc
omnib⁹ manifestabit. Tunc reuela
bo pudēda tua in facie tua ⁊ ostendā
gentib⁹ turpitudinē tuam. i. Corin.
iij. Veniet dominus qui illuminabit
abscōdita tenebraz ⁊ manifestabit
cōsilia cordium. Dame. vij. Judicū
sedit: ⁊ libri aperti sūt in quib⁹ scrip
ta sūt opa hominū. ⁊ fm hoc iudica
bit. Apocal. xx. Judicati sūt mortui
ex his q̄ scripta erant in libris scōm
opera illoz. Quintū est defect⁹ oīs
auxilij: quia nō audebit nec angelus
nec aliq̄s sanct⁹ orare pro aliquo dā
nato. imo christ⁹ qui tātū dilexit ho
minē q̄ dedit semetipsum p eo: tūc
gaudebit de dānatione eorū. Prouer
biorū. i. Ego quoq̄ in interitu vestro
ridebo. Beati eaā qui mori p salute
hominū exposuerūt letabūtur. qmvi
debūt cōtumeliā dei vindicare. Vn
de Psalmista. Letabitur iustus cum
viderit vindictā. tūc nō patienē san
cti reprobū miseriis. Grego. Sācto
rum anime: ⁊ si in nature sue bonita
te misericordiā habēt. iam tūc auto
ris sue iustice cōiuncte. tāta rectitu
dine cōstringētur: vt nulla ad repro
bos cōpassione moueātur. Aug⁹. Si
scirem patrē meū esse in inferno. non
plus pro eo orarē q̄ p diabolo Sex
tū est redditio rationis oīm que cō
misim⁹ ⁊ obmisim⁹. de hoc inuenies
dnica nona post trimitatis. in sermo
ne Redde rationē. Septimū est accu
satio horribil: qua accusabit peccator
de multis. De isto inuenies sabbato
ante Letare Hec mulier deprehensa ē
Octauū ⁊ vltimū est terribil sentē
tia quā dabit iudex sup dānatos. za
charie. ix. Exibit vt fulgur gladius
eius. i. vltima sentētia quādo dicet.
Ite ma. ⁊ c. Illa vox adeo tribil erit

1 q̄ tūt pcōre ab errore male v.

dãnãtis q̃ vellẽt si fieri posset q̃ nun q̃ essent nati. De hac ꝺt Aug⁹. sup illud Joh. xviij Ego sũ vna vox turbãta. odijs feroc̃. armis terribilez sine vllo telo pcussit. repulit. strauit. v̊ tute latẽtis diuinitatis Quid iudicatur⁹ faciet: q̃ iudicãdus hec fecit: q̃d regnatur⁹ poterit. q̃ moritur⁹ hec potuit? Si illa gutta mẽlliflua tãte v̊tutis fuit. q̃ null⁹ aduersarior̃ suor̃ sustra pedes stare potuit. q̃s poterit audire illud horribile v̊bũ. Discedite a me maledicti i ignẽ eẽnũ? O q̃ amatũ erit ab illo discedere cui sup oĩa delectabile est adherẽ. Ego multum amariorẽ gehennã dico a deo remoueri. ⁊ ab illa delectabili dei visione Ad quã nos perducat ihesus xp̃s qui est in secula benedict⁹.

¶ Sermo pim⁹ tercie dominice aduent⁹ domin. ‖ Sermo. x.

Nolite iudicare quoadusq; veniat q̃ ⁊ illũminabit abscondita cordiũ ⁊ manifestabit cõsilia p̃ncipũ. i. Chr̃i. iiij. Inverb istis apostol⁹ tangit duplex iudiciũ male suspicõis. ibi. Nolite añ tp̃s iudicare. ⁊ iudiciũ extreme examinatõis. ibi. Quoadusq; veniat dñs ⁊ c̃. dicat ergo iudicare. i. de incertis suspicari q̃ hũanũ sepe fallitur iudiciũ. ãte tẽpus extremi iudicij. s. quoadusq; veniat dñs ad iudiciũ. q̃ illũminabit. i. in luce pducet abscõdita tenebrar̃. i. opa multa. ⁊ manifestabit cõsilia cordiũ. i. cogitatões. ⁊ intẽtiones ⁊ apparebit q̃ intẽtione mõ oĩa fiunt. Scienduũ aũt q̃ iudiciũ male suspicanis vitãdum ẽ pter tria. Primo pter dñi preceptũ qõ districte phibet dñs ⁊ ecia sancti. Luce. vi. Nolite iudicare ⁊ ñ iudicabimi. Beda In hoc loco mhil aliꝰ ꝓpi estio. nisi vt ea facta q̃ dubia sũt quo fiãt in meliorẽ partẽ interptemur. De aptis aũt malis q̃ bono aĩo fieri nõ p̃t sicut furta homicidia. ⁊ similia pmittit nobis iudicare. sed tñ cum misericordia. Nescim⁹ enim qualis futur⁹ est q̃ nũc malis pareat. ⁊ econuerso. Hoc mõ iudicauit symon mariã magdalenam dicens intra se. Hic si esset pphẽta. sciret vtiq; que ⁊ q̃lis esset que tangit eũ. q; pccatrix ẽ. Judicabat eã peccatricẽ. cũ tamẽ cordis ei⁹ compũcti onẽ ignoraret. ⁊ ideo arguit eũ dñs Lucẽ. vij. Ber. Noli aliene vite curiosus explorator eẽ. l̃ temerari⁹ iudex quod si priũ ab eo actũ esse reprehendas. nec sriudices primũ. magis ãt excusa intentionẽ si op⁹ non p̃t excusari. puta ignorantiã. vel casu esse factũ q̃ sic dissimulationẽ res excusat. dicto apõ temetipsũ. O q̃ vehemẽs fuit nimis temptatio illa. q̃o ꝺ me fecisset si accepisset in me similiter potestatẽ? Secũdo debem⁹ vitare iudicium suspicionis ꝓpter dubiũ ⁊ incertitudinẽ. Sepe enim humanũ fallit iudiciũ. nullus enim potest intẽtiones cordis scire misi dñs Roma. xvi. Homo videt ea que apparẽt in facie. de⁹ autem intuet corda. imo hõ non p̃t se ipsũ iudicare. quo vult tũc alterius cor iudicare? Nam dicit Aug⁹. q̃ petrus nesciebat q̃d in ipso erat q̃n dicebat. Et si oportuerit me mori tecũ nõ te negabo. Decept⁹ fuit in iudicõ suiipsi⁹. q̃uis etiam fuit ꝓmonit⁹ a dño. ideo dicat apostol⁹. i. Chr̃m. iij Sed neq; meipsũ iudico. i. iudicare valeo. q; tamẽ meipsum melius cognosco q̃ aliquis alius hõ. Nihil mihi consci⁹ sũ. i. in nulla re remordet me cõscia mea. sed nõ in hoc iustificat⁹ sum. i. ꝓpter hoc me iustũ iudicare ñ audeo. quia forte habeo aliquod occultũ qõ ego ignoro ⁊ deus scit. Et ideo ꝺt pphẽta. Ab occultis meis mũda me dñe. Prouer. xx. Quis p̃t dicere mũdum cor meum. purus sum a pccato. Augustin⁹ Cum ergo de se

ꝗſq; á pmit⁹ nemo vir poſſ; pferre verā ſentētiā. qūo pt de alio iudicaē
Tertio vitādū ē iudiciū ſuſpitionis qz magnū pctm̄ ē. Aug. De occultis aliem cordis timē iudicare pctm̄ eſt.
Saēdū aūt qz aliqñ pctm̄ mōle ē. aliqñ veniale. aliqñ nullum ſm qz ex diuerſis pcedit. Hugo dt qz iudicium male ſuſpitiōis aliqñ pcedit ex imnata fragilitate: qz naturaliē hō pmor eſt ad malū q̄ ad bonū. Si tale iudicium ſit ſine conſenſu rōnis venale ē. ſi cū conſenſu mōle ē. ita tñ ſi mortale ē illud qđ iudicat: z ex leuib⁹ ſignis.
Verbi grā. Si hō videret duos colloquētes ſimul: z ex fragilitate caperet ſuſpitionē mali. z cū hoc dubitaret tūc rō non conſentiret. Si aūt diffitiuez firmiē credēt qz malū tractarēt tūc conſentiret rō. Aug⁹ dt. Si ſuſpitiones vitare nō poſſum⁹ qz hoies fragiles ſumus. ſed iudicia tñ. i. diffimitiuas ſentētias cōtinere debem⁹. aliqñ cōtingit ex mera malicia ſm Tullīū. vt qñ hō ex ſeipſo malus ē ex hoc qđ conſcius ē ſue malicie facilē de alijs malū ſuſpicaē. ſm illud Eccleſiaſtes x. In via ſtult⁹ ambulās cū ipſe ſit inſipiēs oms ſtultos eſtimat. Exēplum habem⁹ in Symone mago in actib⁹ apl̄oz. qui cū eſſet mag⁹ z miācula per artē magicā faceret: ſuſpicabaē qz apl̄i eaā miracula p iſtā artē facerent: z veniens ad eos voluit illā artē ab eis pecunia paurare. Aliqñ fit ex inuidia z ex inimicicia qñ hō inuidet alteri. diſplicet ei q̄cq̄d agit. z ex facili ſuſpicaē malū. ex eo qz ſemp interpraē in peiorē ptē quicq̄d videt vel audit de eo. Exēplū de iudeis qui inuidebāt xp̄o. z ideo ſuſpicabant̄ qz ſigna ſua in beelzebub pnapē demoniorz feciſſet. Aliqñ cōtingit ex cōſideātione defect⁹ alioz qñ. ſcz aliqs plus reſpicit defectus alioz q̄ ꝓpria z iudicat ſe meliorē alijs z alios viliores ſe. Sic iudicauit phariſeus publicanū quando dixit. gratias tibi ago domine: quia nō ſum ſicut ceteri hominū. raptores. iniuſti. adulteri. z c̄. Lu. vi. Cōtra quos dicit dominus Matth vij. Quid vides feſtucā in oculo fratris tui: z trabez in oculo tuo nō vides. Roma. ij. Inexcuſabilis es o hō qui iudicas. In quo alterum iudicas. teipſum condemnas. Aliquando enim cōtingit ex ſuperbia z cōtemptione proximi. Superb⁹ em̄ eo qz contemnit pauperē iudicat eum viliorē diuite z diuitē meliorem. De quo Jacobi. ij. Si introierit vir cōuentū veſtrum: ānulū aureum habēs cum veſte cādida. introeat autē z pauper in ſordido habitu z intendatis in eum qui indut⁹ eſt veſte p̄clara z dixeritis. Tu ſede hic bene. pauperi autē dicatis. Tu ſta illic. aut ſede ſub ſcabello pedum meoz. nōne iudicatis apud vosmetipſos. z facti eſtis iudices cogitationū iniquaz. Tales em̄ ſimiles ſūt mimo vel cātori qui iudicat illū meliorē eſſe. qui melioribus veſtib⁹ eſt indut⁹: z illū peiorem q̄ vilioribus eſt indut⁹. Non ſic iudicat ſūmus z ſuprem⁹ iudex. ſcz de⁹. Et hoc patet in diuite z laz aro. Laz arū pauperem z nudū iudicauit diuite meliorem. Exemplū legitur de quodā rege deuoto qui multū reuerēter ſolebat ſalutare pauperes. De quo cum miraretur primates ſui: rogauerunt frem ſuū vt ab eo querēt cauſā huius. Quo facto accepit rex aſtā vnā deauratā repleē eā oſſib⁹ mortuoz aliā vilem bitumine z picē limitā. z repleuit auro z gemis Et cōuocatis primatib⁹ dixit vt iudicarēt q̄ eſſet melior. z iudicauerūt deauratā eſſe meliorē. Qua aperta inuenerūt plenam oſſib⁹ mortuoz vilib⁹. z aliam plenā auro z gemis Et ait ex ad eos Erratis iudicādo qđ deforis eſt. de⁹

aūt intueꝫ cor. Sepe em̄ indutꝰ vestib⁹ preciosis plem̄ sūt oī malicia. ⁊ q̄ vilib⁹ vestibus iduūtur sepe redolēt virtutib⁹. Ideo nolite ꝑm visū ocko rū iudicare. Aliq̄n cōtingit ex auaricia. Seneca. Auar⁹ vidēs regē estiāt prodonē. vidēs paupē estimat furē Job xv. Cū pax sit. ille insidias semp suspicaꝫ. Eccl. ix. Cūcti dies diuitis plem̄ sunt labozib⁹ ⁊ erūmś. nec per noctē requiē poidisti. die sollicitus et nocte pauid⁹. semp egen⁹. Legi tur q̄ q̄dā philosoph⁹ mozturis parē tib⁹ magnū thesaurū de patrimonio est osecut⁹ ⁊ statim p sollicitudinez nec dormire. nec philosophie opā dare poterat. tandē totū thesaur⁹ in vnā massam redegit. Odvidēs fur q̄ dā tota nocte ei insidiabaꝫ. ⁊ sibi au ferre conabaꝫ. ⁊ ponēs massam sub caput suū dormire nō potuit. Fur āt putās eū dormire cepit trahē massā et ꝓs cepit clamare trahe viriliter. et tūc tu ⁊ ego dormire possum⁹? Fur aūt aut abstulit ⁊ tūc ꝓs quieuit Aliq̄n aūt cōtingit ex lōga experien tia sicut ōt philosoph⁹ in secūdo me theoꝝ q̄ senes sūt maxime suspi ciosi. qz multotiens expti sunt alioꝝ de fectus q̄n aliquid vidēt. vel audiunt qd eis displicet ⁊ de facili suspicanē malū. qz timēt q̄ forte ꝺtingat i isto casu sicut ꝓus multotiēs expti sūt Ex emplū in sene thobia q̄ cū esset cec⁹ audiuit balatū edi quem ei vxor sua adduxeat ⁊ suspicabaꝫ dicēs Est ne furtū. videte ne forte alicui⁹ sit istud Excusaꝫ qz timuit de malo

¶ Feria quarta quatuor tēpoꝝ. Sermo. xi. exposito euāgelij z dñice

Qvm audisset iohes in vinculis opa xpi. Mat. ix. Cūq̄ io hānes baptista esset incarce rat⁹ ab herode ⁊ sciret se moritur⁹ ⁊ ire ad inferos dubitauit. vtꝝ xps p se vel ꝑ aliū vellet libeare sanctos de inferno. Ideo misit discipulos su os ad eū dicens. Tu es qui ventur⁹ es: quasi dicēt. libenter sciē exquo itur⁹ sum ad inferos q̄d possem illuc nūciare. ista expositio ē. Grego. ꝑ tot aliter expom ⁊ magis litteraliē et est sensus Johānes prēdicauerat de ihesu q ipse esset xp̄us quē ꝓphete predixerāt. discipuli aūt iohānis nō plene crediderūt. iō misit eos ad ihe sū. vt signa eius ⁊ miracula viderēt. et ꝓdicationē eius audirēt. ⁊ sic cre duli fierēt dicat. Cū autem iohes ex istēs in vinculis herodis opa xp̄i. i. mi racula ⁊ doctrinā audisset misit duos de discipulis suis. qui plene nō crediderūt eū esse xp̄m. ⁊ ait illis. i. ihesu p discipulos. Tu es qui ventur⁹ es. i. quē ꝓphete futurꝝ predixerūt. an ali um expectam⁹. Cūq̄ discipuli sic di xissent ad ihesū. Respondēs ihesus di xit eis. eūtes dicite iohānī que audi stis ⁊ vidistis: q̄si dicēt. opa mea q̄ vidistis ⁊ verba siue doctrīa q̄ audi stis. testantur me esse xp̄m. Nā ego faco ista opa que ꝓphete de xp̄o pre dixerūt. cecꝰ videt. claudi ambulāt. surdi audiunt. leprosi mūdanē. mor tui resurgūt. hec ꝓphetauerat Isay as de xp̄o. xxxiij. ca. Dñs ipse venet et saluabit nos. tūc aperiētur oculi cecoꝝ: ⁊ aures surdoꝝ patebūt. tūc saliet sicut cervus claudus. ⁊ aperte erūt lingue mutoꝝ Seqtur paupes euāgelisanē actiue. i. euāgelisant et predicāt q̄ ante nescierūt. ⁊ beat⁹ qui nō fuerit scandalisat⁹ in me id ē btūs q̄ ñ dubitauerit me eē xp̄z filiū dei ⁊ hoīs sicut vos dubitatis. Illis autē id est discipulis iohānis abeun tib⁹ cepit ihesus dicere de iohāne ad turbas cōmendans eum scz de animi stabilitate. de vestium asperitate. ō officij dignitate. Primo cōmendat eū de animi stabilitate dicēs. q̄d ex

istis .i. exiuistis in desertū videē · q · d cū iohes essz in defto olim multis annis vos existis in desertū vt eū videē tis · qd volebatis videē: volebatis videē arundinē vento agitatā · q · d · putabatis qz iohes erat mobil' & īstabilis · vt arūdo q ad oēm ventū mouetur · nō sic iohes nō fuit arūdo. quia nulla adūsitas · nulla penuria poterat eū flectē vel mouē de animi stabilitate. Deinde cōmēdat eū de vestiū asperitate. vñ sequit̄ qd ego existis videre hoiem delicatū mollibus vestitū · s · vestib9 · q · d · Iohes nō fuit delicat9 in vestib9 mollibus : & habuit duz vestimentū de pilis camelorz sicut solitari9 in deserto hze poterat Qui mollib9 vestiunt̄ in domib9 regū sūt Hze · Nemo existimet in cultu atz studio precioſaz vestiū petm deesse. qz si hoc culpa nō essz nullo mō dns iohānē de vestimēti sui asperitate laudasset. Aug9 · In oib9 cultibus nō vsus rez · sed libido vtētis culpāda ē Ser mo cōmēdat eū in officio sui dignitate: qz nūc9 xpi erat · Vnde ōt · Quid existis videē. volebatis videē pphetam hic ē em de quo legit̄ & scriptum ē · Mal · iij · Verbum pris ad filiū · Ecce mitto angelū .i. nūciū meū iohem añ faciē tuam .i. añ manifestationē tuā in hūanitate q̄ prepabit viam añ te pronūciādo aduētū tuum & p̄dicādo pnām. Et io iohes nō solū est pphaa sed eaā quē alij pphete p̄dixerūt ventuz ipse digito demōstrauit.

De euāgelio Sermo · xij ·

Ecce mitto angelū meū añ faciē tuā. Mal · iij · Verba ista sūt pris ad filiū volēs eū mūdo p incarnationez manifestare. In q̄b9 verb̄ pmittit nob̄ celestis patr̄ se missuz · & ostēsurā beatā faciem suā in missione filij sui: qz p̄ est in filio & filiꝰ in patre hāc faciē bñdictā sancti pres multū cū magno gaudio & desiderio desiderauerāt · Vñ ait moyses Exo · xxxiij · Dne si inuenī grām in ospectu tuo ostēde mihi faciē tuā · Psal · Ostēde nob faciē tu · & sal · & ē Quem dū aūt q̄ merito desiderabāt faciē illā: qz sup oia desiderabilis ē · Et hoc propter tria: primo qz ista facies nos oēs saluos fecit · secūdo qz multū desiderabil' & pulchra ad videndū fuit · tertio qz in ea totū gaudiū celi ospistit · Prio · facies bñdicta dn̄i nri ihu xpi nos oēs saluos fecit in hoc q̄ tantas cōtumelias & obprobria p nob̄ sustinuit · Psal · Ostēde faciē tuam & salui erim9 · si em nobis ista facies nō essz missa & ostēsa nunq̄ fuissem9 saluati Nam pter nostra petā auertrāt pater noster celestis faciez suā a nobis sicut dicit̄ Isa · lix · Iniq̄tates vestre diuiserūt inter vos & deum vestr̄ · & pcta vestra abscōderūt faciē eius a vobis Istud figuraturā Hze · xnij · vbi ait dicēdo ad absolō qui interfecerat fratrē suū amon · Reuertat in domū suā & faciem meā non videat Absolon iterptatur amaricatio siue ira patris · Et signific̄at primū hominem qui trāsgrediēdo mādatuz patrē suum celestem ad iracūdiam prouocauit · Iste int̄fecit fratrē suū id ē animā suā quādo mortaliť pccauit et ideo deiect9 est de paradiso a facie domini cū tota posteritate sua pl9 q̄ quinq̄ milib9 annoz & eiectus ē in talem damnationē q̄ nō poterat saluus fieri si nō videret faciē xpi. Ideo isti patres clamauerūt ad dominum vt miserē eoz · & mitteret eis suaz faciem dicētes · Illuminet vultuz suum super nos & misereat̄ nostri · quasi dicerēt. O domine de9 miserere nobis sedentib9 in tenebris : & mitte nobis faciem tuā ad illuminādum nos Sic clamabāt sancti i ympno: clamabāt eaā simil̄ter existentes in hoc seculo · iij · Regum · v · Vniuersa terra

desiderabat vidē facē regis salomo nis. Salomō imꝑpretat̄ pacific⁹. ⁊ si gnificat xp̄m q̄ pacē facē potuit īt̄ deū ⁊ hoiem. ⁊ ideo eū desiderabāt. Vñ psal. Ostēde nob facē tuā. Tan dē misericordia mot⁹ pater celestis dixit filio. Malach. iij. Ecce mitto ā gelū. q. d. missur⁹ te sū ad terrā. vt facies hoiem saluū. ⁊ p̄mitto nūcium meū scz iohem baptistā qui p̄nūciet te ventur. ⁊ hoiem saluatur. Vnde ozi. iij. Regū. viij. Cōuertit rex facē suā. ⁊ bñdixit omī ecclesie. O q̄ fe lix rumor ⁊ delectabil ad audiēdum q⁹ sentētia maledictōis cōuertit̄ in donū bñdictōis. Cū aūt venisset fa cies illa bñdicta sustinuit p nob mł tas ꝺtumelias ⁊ supplicia. vt nostra delēt pcta. Mat. xxvi. Expuerūt i fa cē eius ⁊ velauerūt ⁊ palmas in fa cē eius miserūt. Treno. iij. Dedit p cutiēti se maxillā. Vñ ait Isa. l. Facē meā non auerti ab increpātib⁹ ⁊ cō spuētibus in me Ber. Facies illa pul cherrima in quā desiderāt āgeli pspi cere. ex multis ꝓussiomb⁹ ⁊ sputis deformissima facta fuit. ita vt lepro so simł videreť. Isa. liij. Nos reputa uim⁹ eum q̄si leprosū ⁊ vidim⁹ eum quasi nō habentez spēm neq; decoꝛē. aspect⁹ in eo nō erat. q̄si absc̄ōdi tus ē vult⁹ eius. Glosa. Absc̄ōdit⁹ erat sputo iudeoꝝ ⁊ sanguine suo ꝺ spinea corona fluēte simul mixto. ō ma ista ꝓpter salutē nr̄ām sustinuit Vñ psal. ait nob. Respice in faciem xp̄i tui. Ber. O ꝺn̄e respice facē xp̄i tui. vide eū dorso flagellatū late sau tiatū. caput verberib⁹ pumitū. mam b⁹ ⁊ pedib⁹ pfossum. Revolue a late re ad latꝰ. a capite vsq; ad pedes. et inuenies vbiq; dolorē. vbiq; cru ciē. respice igit̄ in facē xp̄i tui. Sic ptz q̄o facē istā sancti p̄res desideꝛā bāt. q; oēs saluos fecit. Secūdo desi derabāt q; multū pulcher ⁊ desidera bilis ad vidēdum fuit. Ipse em̄ xp̄s ad hāz fuit pulcherrim⁹ hoim Psal. Speciosus forma p̄ filijs hoim. Vnde legit̄. Luce. ij. Cū puer ihs presenta t⁹ fuit in templū. ⁊ symeon eum vi disset. tāto gaudio ꝺ eius pulchritu dine replet⁹ fuit q; amplius viuē nō curauit. sed dixit. Nūc dimittis seruū tuū dn̄e ⁊ c̄. Gen. xlvi. Nūc let⁹ mo riar. q; vidi facē tuā. Et nō immeri to pulcher erat. habuit em̄ pulch⁹ patrez. ⁊ pulchrā mtrem. q; oē simile generat sibi simile. Pater eius deus est. q̄ adeo pulcher ē q; angeli a tpe creatiōis sue nunq; auerterūt oculos a facie sua quocunq; eā mitterent. sicut ꝺr Mat. xviij. Angeli eoꝝ semꝑ vidēt faciem p̄is mei q̄ in celis ē. De hac pulchritudie patris celestis ꝺr Sap. xiij. vbi loquit̄ de pulchritu dine creaturaꝝ q̄b⁹ delectant̄ genti les putauerūt eas esse deos dicat Sci atis q̄nto his dn̄ator eoꝝ speciosior est. speciei em̄ generator hec oia cō stituit. ꝑ hoc q; speciei generator est merito genuit filiū speciosū. Ma ter eā eius pulcherrīa ꝺgo fuit. De ster. ij. Erat em̄ formosa valde ⁊ in credibili pulchritudie. oim oculi gra tiosa ⁊ amabilis videbat. Bernar. Hāc fecisti dn̄e ad imaginem tuam ta tis tue. ostendēs in ea vt artifex. ma gisterium pietatis tue. Et q̄uis pul cherrīa ꝺgo fuit. tn̄ nunq; ab aliquo cōcipisci potuit. q̄n̄ in tātū repleta fuit grā spūs sci. q; effudit se in oēs aspicientes. sicut radius a sole extin guit in eis oēs libidinosas cogitatio ones. Dicat Epypham⁹. Quotiēs io seph in Mariā aspiciebat. splēdorē a facie ei⁹ in modū radij solis exire vi debat. sicut a facie moysi q̄n̄ de mō te synai descēdit. vbi cum dn̄o locu t⁹ fuerat. Tāte pulchritudis fuit Ma ria q; apli rogabāt scūm Lucā q̄ fu it pictor q; i meōriā posteroꝝ vultū

eiꝰ aliquo colore figuraret. Ille ima
ginē figuraret tuo ibꝰ notis: ⁊ seqn
ti die āgelo operāte pulcherrimā iue
nit. ⁊ pulchris coloribꝰ pfectā: q̄ ad
huc. Rome dr esse. Exquo pr ⁊ mat adeo pulchri fuerāt: merito genuerīt
filiū pulchr. Legit i aliqbꝰ libris q
cū xps pdicādo ētrā arcuiret: q̄dā vi
de vidit eū q̄dā magnus magister ⁊
phus: ⁊ admirās faciei eiꝰ pulchritu
dinē: ait. Quicqd vncꝫ legi de nobi
litate oplexionū inuenio i isto hoie.
Si aliqs deor hūanā formā debuisset
assumpsisse: nō posset nobiliorē ⁊ pul
chriorem elegisse. Tercio facies ista
bñdictā desiderabilis ē in aspū: qr totū
gaudiū celi ysistit in ea. Ber. Etna
erit oīm solēnitas: deus facie ad fa
ciem itueri. i. eiꝰ visione sine defū per
frui. Job. xxxix. Videbit facē in iu
bilo. i. tali gaudio. qđ explicari non
pt lingua. Ideo hortat nos xpha di
cēs. Querite facē eius semp. Inuenī
unt ei in ista pulchritudine faciei tria
Primū mimicaar quo ad patrez re
cōsiliatio. Secūdū oīm doloꝝ nrōꝝ
alleuiatio. Tercū etne vite ppetua
tio. ꝓpt ista tria opat deus pulcherri
mis viris tribꝰ q̄ legūtur i sacra scri
ptura. scz absolom. moysi. ⁊ ioseph.
Primo dico p facē istā pulcherrimā
facta ē recōsiliatio mit prem celestē
et petrē: ⁊ iō figuratꝰ est p pulchr
absolonē. de quo dr hrenimi. Porro si
cut absolon pulcher fuit in oī isrl ⁊
decorus mimis a vestigio pedis vsq
ad vticē non erat in eo vlla macula.
Absolon intrpretat pax pris: ⁊ signi
ficat Jhm xpm q̄ fecit pacez int nos
et celestē patrē. qr cū p nob sustinu
it: nos patri recōsiliauit. Sicut dicit
Apls ad hto. v. Hecōsiliati sumꝰ deo
per mortē filij eius ⁊ int oēs filios isrl
hoc ē int oēs angelos videntes deū nō
est aliqs adeo pulcher ⁊ decorꝰ: sive
angeli. sive archāgeli. sive cherubim
⁊ c. sicut xps. nec mir. sicut em lūa
splēdorē a sole recipit: sic āgeli cum
oīb creaturis cōnabilibꝰ. esse ⁊ pul
chr esse ⁊ semp esse recepit a xpo
dei filio. ergo a vestigio hūanitatis
ad vticē diuinitatis nullā maculā qs
in eo inuenet. qr ipse ē candor luas
eterne ⁊ speculū sine macula diuine
maiestatis existit. sicut dr Sap. vij.
Ibi ergo pax ppetua ē: tūc nullus ti
mor a demone sive inferno inerit no
bis sed pulchritudo pacis cū xpo i oi
bꝰ sanctis erit in eternū. Isa. xxxv.
Sedebit populꝰ meus i pulchritudine
pacis in requie opulēta in tabnacul fi
duc. Secūdo inuenit in facie ista bñ
dicta oīm doloꝝ ⁊ penaꝝ ⁊ tribulatio
nū leuiatio. Ideo figurat p pulchrū
virū moysen. De quo dr Josephꝰ q
tāte pulchritudis erat qr nullus adeo
seuerꝰ fuit: q̄ eiꝰ aspectui non adhe
rēt: multiqꝫ dū eum p plateam ferri
cernerēt: occupationes qs habebant
desererēt. Moyses intrpretat limēs.
et significat xpm q̄ dum pstiterit no
bis facie sue aspectū delectabilē om
nē quecunqꝫ ppessi sumꝰ in hac vita
delet luctū ⁊ dolorē. Sicqꝫ eo viso o
mis seueritas animi in māsuetudinē
vertit. ⁊ oēs occupationes qs in mū
do vnqꝫ sensumꝰ in nram quietē ⁊ in
dei vacationē mutabūtur. ⁊ oēs qs
passi sumꝰ tribulatiōes obliuiom tra
dent. Dicit em Fulgētiꝰ qr si aia esset
in oībꝰ pmis infirmis: ⁊ videre posset
hāc delectabilē faciem: nullā sentiret
penā. Tercio inuenit in hac bñdicta
facie vite etne ppetuatio. Ideo figu
ratur p pulchrū virū ioseph. De quo
Gene. xlix. Josephꝰ filiꝰ accrescēs ⁊
decorus aspectu. filie. i. puelle vgies
et mulieres discurrēt per murū. scz
quādo ducerēt per egiptum vt vide
rēt eius pulchritudinē. Joseph inter
pretat appositio: quia delectabilem
eius facē nobis in eterna vita mani

festat indesinẽter ⁊ immortalitatem et eternitatẽ nobis appomit ⁊ accrescit. Interp̃tatur enim accrescens. Prouerb̃ · xvi. In hilaritate vultus vita regis. Glosa. Quia quicũq; hilarem vultum xp̃i videre meretur. ipsi in eternũ cum ipso viuere dabit: tũc vtiq; per murũ ad videndũ eum discurrũt. quãdo anime sancte iocũditate replete ⁊ immortalitate stabilitate humanitatem ⁊ diuinitatem eius perpetue ⁊ delectabiliter cõtemplãtur. Eterna enim vita cõsistit in cõgregatione humanitatis ⁊ diuinitatis Johan. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscãt te solũ deum ⁊ quẽ misisti ihesum xp̃m. Isa. lx. Tunc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabitur ⁊ dilatabitur cor tuũ pre gaudio. De ista face dicit Crisostom⁹: q̃ omnes pene non possunt cõparari illi pene quam habent damnati: ex hoc q̃ istam faciem nõ debẽt videre: ⁊ melius esset aiam esse i inferno ⁊ faciẽ illã videre q̃ ĩ celo ⁊ nõ videre. Istud bñ figuratũ est ĩ absolon. ij. Regũ. xiiij. qui cum missus esset habitare in ihrusalez ⁊ regis tamẽ faciem nõ debuit videre. Ait ad Joab. Obsecro ergo vt videam faciez regis. Quid enim mihi p̃dest habitare in ihrusalez exquo faciem regis non debeo videre.

Dñica · iiij · aduẽt⁹ Ser. xiij.

Gaudete in domino. Ad philippenses · iiij. Quomam in stat leta festiuitas natiuitatis xp̃i quãdo gaudium fuit factum angelis ⁊ hoĩb⁹. ideo hortatur nos Apostol⁹ ad gaudẽdum. Sed q̃ gaudium multiplex est: specificat ꝺ quo sit gaudẽdum dicit q̃ gaudere debemus in nulla alia creatura q̃ in solo deo. Sũt aũt quidam qui gaudẽt in pctis. quidam vero in delitijs mũdanis De p̃mis scz qui letãtur in pctis dicit Prouer. ij. Letantur cũ malefecerint. ⁊ exultãt in rebꝰ pessimis. qꝺ idẽ est acsi hõ gaudẽt in hoc q̃ cecidisset ĩ lutũ. Peccatũ em̃ immũdissimũ lutum ẽ. Ser. Nõ ita fetet camis putridus in cõspectu hominũ. sicut peccator in cõspectu dei ⁊ angelorũ. ergo stultũ est gaudere in peccatis De isto luto dicit Psal. Eripe me de luto vt nõ infigar. Itez gaudium peccatorum simile ẽ. acsi piscis gaudẽt q̃ hamũ inuemisset. Aug⁹. Gaudet piscis cum hamũ inuenit ⁊ escam deuorat. sed cum piscator eum trahit. torquebit viscera ei⁹ Sic pctor gaudet de peccati delectatione. nec sciẽs q̃ sequit̃ eterna pena. Piscator etiã pisci escã ostendit. ⁊ sb ea abscõdit eternã penam inferni. Exquo peccatũ adeo periculosũ est. ideo fatuũ est in eo gaudẽ. Item gaudium peccatoris est acsi aliquis gaudẽt ꝺ hoc q̃ funiculũ habẽt in collo quo debz suspendi. Prouerb̃ · v. Iniquitates sue capiunt impium. ⁊ sumꝰ peccatorum suorum constringũtur. Item legitur in vitas patrum q̃ angel⁹ dixit cuidã solitario: veni ostendam tibi fatuitates hoĩm. ⁊ ostẽdit ei tres viros Primꝰ faciebat onꝰ de lignis sed cũ pre grauitudine leuare nõ potuit. plura ligna superaddidit. Secũdus hauriebat aquã de puteo cũ magno labore. ⁊ cũ hausisset effũdebat in terrã. Tertiꝰ portabat trabẽ i humeris. ⁊ debuit intrare in ostiũ ⁊ ponebat trabem p trãsuersum ⁊ ipsi ebat seipsũ q̃ intrare nõ poterat Et ait angelus. Hac fatuitate laborãt pctores. postq̃ peccauerũt gaudent et gloriãtur de pctõ. ⁊ sic addũt peccatum pctõ. ⁊ grauãt onus sibiipsis Et bona opea sua que cum labore acumulauerũt. p peccatum amittũt.

et p inobedientiā ostium regni celestis sibi pclusit. Quidā aūt gaudēt in delicijs mūdanis · et hoc est valde malū ꝓpter tria· Primo qz gaudium huius mūdi icertū et breue ē Job·xx· Gaudiū ypocrite.i. mali xpiani ad ī stat pūcti· Jdē·xxi· Tenēt tympanū et cytharā et gaudēt ad sonitū organi ducūt in bonis dies suos et ad īferna descendūt· Quid pfuit Salomoni ōne gaudiū· oēs delicie sue· De ipso legit̄ qz tātis delicijs affluebat· et tamē mortuus est. habuit sexagīta regias et octogīta cōcubinas · familiā autē multā nimis · Legit̄ etiam Luce xvj· de diuite q dixit aie sue· epulare· comede· bibe· habes multa bona ad ānos plurios · et dixit ei dñs · Stulte hac nocte repetēt a te aiaz tuā demones · et sic factū fuit· vñ dicunt damnati Lu.v· Quid pfuit nobis superbia et diuitiaz iactātia q̄ obtulit nobis? trāsierūt velut ombra. Secūdo fugiendū ē gaudiū huius mūdi· qz ex ore dei maledictū est· Lu·vi· Ve vob diuitib9 qui habetis hic ōsolationē vestrā· Crisost· Hec dictio ve dr in scripturis de his q nō euadēt supplicia id ē de morte eterna· Itē Lu·vi· Ve vobis q nūc ridetis qm̄ plorabitis et flebitis: De istis dr Apocal·xviij· Quantum glorificauit se et in delicijs fuit· tantū date sibi luctū et tormentū· Legit̄ qz quidā delicatus intrauit ordinē cisterciensiū· q recolēs gaudioz mūdano rū temptari cepit de exitu· aīa eius igitur in īfernū pducit· vbi vidit demones aīam diuitis magno gaudio portari· et ait lucifer· accipite eū et gloriose sicut assuet9 est sup cathedrā collocate· et posuerunt sup cathedrā ferreā ardentē· et ait lucifer· Propinate sibi sicut solit9 ē ac illi statim ereū liquorē candētem in os eius infuderūt· quo ifuso p oia membra eius effuderūt et ait lucifer· adducant̄ ioculatores q eū letū faciāt· et venerūt stati duo demones cū tub ardētib9 · et apposuerūt auribus suis flātes · qz scintille per os et nares et oculos euolabāt· et ait lucifer· ponat̄ in lectū delicatū· et adducant̄ sibi mulieres · statim pieerūt eū sup lectū ardētem sulfure· pice repletum· et venebāt serpētes igniti et stringebāt collū amplexātes · et buse os eius per oscula corrodebāt· His visis rediit ad corp9 et vitā austerā postea duxit· et oia gaudia mundi otēpsit et ad eterna gaudia puenit· Terno fugiēdum ē gaudiū mūdi· qz aufert oē gaudiū spūale· Item· Delicata ē diuina ōsolatio· q non dabit admittētib9 alienā· mater nō lactat filium qn̄ comedit alia cibaria· sic deus nō dabit hoī spūale gaudiū q̄diu delectat̄ in gaudijs huius mūdi· Istud figuratū ē Exo·xvi· vbi dr q̄diu filij isrl̄ habebāt formā quā tulerāt de egipto nō dedit eis dñs mānaz̄ cū venissent in ērā promissam· et comedissēt de fructib9 illius terre defecit eis māna· Exemplū· Nobilis q̄dā intrauit ordinē austeraēsiū sub tali conditione q̄ nūq̄ oblicaret sibi carnes comedere Cūq alij frēs comederēt pulmenta et ipe cibaria delicata· vidit pulcherrimā dñam refectoriū intrantē· quā seqbat̄ pulcherrim9 puer ferēs in manu sua pixidē· et accepit de pixide· et dedit in pulmentū singulorū fratrū · Ipsū aūt ptrāsiuit· de quo cū multū turbaret̄ et flēt nocte· apparuit ei beata vgo cū filio suo dicēs · Ecce ego et filius me9 mistrauim9 fribus tuis q contēnūt delicata cibaria de celesti dulcedine· Eaā tibi mistrabim9 si talia otēpseris· et sic factū est· Idcirco nō est gaudēdū in huius mūdi delicijs sed solū in dño· sicut docet apostol9 qz in eo tale gaudiū inuemē· quod lingua explicare nō potest et loq nō potest· Psal· Gustate et videte qm̄

suauis ē dñs. quicūq; hoc gaudiū sē mel gustauerit: illi nulla mūdi gaudia postea sapiūt. sicut ille q̄ mel comedit postea ei aliq̄ abus nō sapit. Vñ ait Eccl. xxxij. Sp̄s meꝰ sup mel dulas De ista dulcedīe dr Augꝰ. Introduas aliqñ in affectū mētis intrōr sū: nescio in quā dulcedinē q̄ si pfica aē in me nescio q̄d aliud sit nisi vita eēna Dicat eaā Hugo in psona aīe. Quid ē illud dulce qđ in dei recordatione aliqñ me tāgē solet: a tā vehemēter tanq̄ suauiē afficēr vt iā tota a meipsa alienet a nescio quo abstē hi inapiā. subito ei innouōr a bñ mihi esse iapit vltra q̄p dicē sufficiā. Exultat aimꝰ. cōr illuminaē. desideria iocūdanē in obliuionē vēnt oīm p̄teritoq; doloq; ppssio a nescio vbi sū Ber. Si vna gutta eēne dulcedinis tm̄ mebriat q̄ hō vbi scit nesciat: q̄d erit in regno cēloq; vbi fōs totꝰ dulcedinis effluēs videē sine fine. Roge mꝰ dñm Jh̄m xp̄m vt ad illū fontē.

Sermo. xiij.

Iserūt iudi ab ihrosolimis ꝛc Jo. p. Nota q̄ q̄dā putabāt iohānē esse xp̄m p̄missū in lege. Alij putabāt heliā esse xp̄m qui trāslatꝰ est in paradisū. a credieē reuersus quē tūc putabant rediisse. Alij putabāt q̄ aliq̄s resurrexisset a mortuis. vñ oēs ꝛfluebant ad eū a baptisabanē eaaz scribe a phariseī. Inter cēteros q̄dā die veit Jhs. tūc iohānes phibuit de eo testimonium dicēs. Ecce agnꝰ dei ecce q̄ tollit pec cata mūdi. Quod audiētes phariseī sciētes aūt eū esse ō parētela ioseph putabāt em̄ eū esse filium ioseph carpentarij a de vili castello Nazareth Scientes aūt q̄ iohes baptista essz de nobili parētela: q̄ filiꝰ sacdotis a de honesta ciuitate ihr̄m indigti sūt q̄ tā vilis debēt eis ꝓpōr: volebāt magis iohez sibi ꝓpōr vt flecterēt eū a testimonio xp̄i: miserūt sacdotes a scribas vt p blandicias eū abstrahe rēt a testīonio xp̄i. Vñ dr. Miserūt iudei ab ihrosolimis sacdotes a leuitas trās iordanē i bethamā vbi tūc baptisabat vt itrogarēt eū: dicētes Tu q̄s es: a ꝛfessus ē publice a ñ negauit veritatē a ꝛfessꝰ: q̄ nō sū ego xp̄s. a itrogaueit eū q̄d ego. Helias es tu. a dixit nō sū. Vic negat iohānes se eē heliā: ß alio loco dr si vultis scire iohes ipē ē helias: hoc soluitē sic. De iohe dr Lu. i. Ipse preibit ātē illū in spū a vtute helie: quia sicut helias aduentū xp̄i ad iudicū p̄dicabit sic iohes p̄mū p̄uenit. Johānes ēgo in ꝛspectu erat helias a nō in carne Qđ ergo domiꝰ fatetur de spū hoc negat iohes de carne. Dixerūt itez Propha es tu. a respōdit nō sū simplex ꝓpha: ß plꝰ q̄p ꝓpha: q̄ nō pnū ao futuz: sed ostēdo presentē. Dixerūt ergo: q̄s es. vt responsū demus his q̄ nos miserūt. quid dicis de teipso. Ego sum vox clamātis in deserto io ē in mūdo. Quid clamabat. Dirigite viā. i. preparate vos vt deus habeat viā venendi ad vos. sicut dicit Isa. p. Sicut ipse diu prędixit. a qui missi erāt ex phariseis itrogauerūt eum: quid ergo baptisas si tu nō es xp̄us: neq; helias: neq; ꝓpheta. Re spōdit Johānes dicēs. Ego baptiso vos in aqua tantū. a nō in spū quia nō possum dimittere pcta. sed tantū baptiso corpora vestra in signū futuri baptismi qđ erit per xp̄m. qui baptisabit vos in spū: q̄ ipse habet ptātem dimittēdi pcta. ille iā inter vos est a int vos cōuersat a vos non agnoscitis eū. Vnde seqtur Medi⁹ aūt vestū stetit. i. int vos stetit. Ad hāz xp̄s stetit it eos. quē vos nescitis. i. nō agnoscitis vā ogtiōe. l medi⁹ eo rū eāt. i. i cordib⁹ eoz. s. q̄n legebāt ō eo i scpturis: ß tn̄ nō ognoscebāt

eo ꝙ scripturas nō intelligebāt Ipe est ꝙ post me ventur⁹ est · ꝙ añ me factus ē · q · d · antepolit⁹ est mihi · post me ergo venit · qz postmodū natus añ me aūt factus ē · s · ī diuina dispositōe ꝙ ego ī natura frās Cui⁹ nō sū dign⁹ vt soluam corrigiā calciamēti ei⁹ · qđ ē minimū & īfimū ſutiū · Hec in Bethania frā sūt trās iordanem vbi erat ihesus baptisat⁹

V De eodem ℣ Sermo · xv

Dirigite viā dñi sicut dr Isaias ꝓpheta · Io · p · In hac dominica agitur de aduētu dñi in mentē siue ī aiaz Ideo hortaē nos Johes baptista · & ecīa ꝓpha · Isa · xl vt nos ad talē aduētum ꝑparem⁹ · dr · Dirigite viā dñi · i · ꝑpate vos vt dñs iuemat viā venīdi ad vos · Scendū aūt ꝙ ad aduētū dñi in mētez sūt tria necāria · Primū ē vt desideretur · Secūdū vt hospitiū ꝑpareē Tertiū vt inueē · Debem⁹ em̄ eū desiderare p feruentē dilectionez · hospiciū ꝑ pare p cordis purificationē · imitaē p deuotā orationē · Primo dico ꝙ debem⁹ eū desiderare per feruentē dilectionē · Non em̄ pt diu abesse vbi sic desideraē · Aggei · ij · Veniet desiderat⁹ cūctis gētib⁹ · i · oī hoī ꝙ eius aduētū ex amore desiderat · siue sit paup · siue sit diues · siue īfirm⁹ · siue san⁹ · siue nobil siue ignobil · qz nō est p sonar⁹ acceptor dei · sed in oi gēte q̄ diligit eū acceptus ē illi · sicut dr Jo · xiij · Si q̄s diligit me · sm̄onē meū ſ uabit · i · mādata mea · & pr̄ meus diliget eū & ad eū veniem⁹ & mansionē apud eū faciem⁹ · scz pr̄ me⁹ & ego · et spūs scūs in aīa sua · Desideremꝰ ergo aduentū eius ex toto corde nostro & ex tota aīa · & ipse sine dubio veniet ad nos · Prouer · x · Desideriū suū dabit iustis · Vñ psal · Desideriū pauperū · i · humilium exaudiuit dñs Istō figuratū ē Lu · xix · ꝙ cū veniz dñs hierichō · zachey⁹ eū toto corde desiderauit vidē · & qz statura paruus erat · & cū pre turba nō posz eū acce dē · precurrit & ascēdit in arborem sycomorum vt videt illū ptereuntē · huiꝰ desiderium vidēs dñs venit ad eum dicēs · Zachee festinās descēde · qz hodie ī domo & c̄ · q · d · desideriū tuū cogit me · vt hodie ī domo tua optet me manē · & itrauit in domū suā & saluū fecit eum in aīa · Si ergo volum⁹ vt dñs veniat in domū nrām · debem⁹ cū zacheo tanq̄ zachei pusillī · i · hūiles esse · qz humilib⁹ dat de⁹ grām · sicut dr Jacob⁹ · Sicut aqua descendit mōtes & fluit ad valles · sic grā spiritus sancti descendit superbos & fluit ad corda hūiliū · Vñ dr Eccī · iij · quāto maior es · tāto te hūilia in oib⁹ & inuenies grām coram altissimo · Debem⁹ ecīa cū zacheo ascēdē arborē · i · crucē per passiones xpi memoriā q̄ maxime arcēdit desideriū nostrū ad dei dilectionē Hern̄ · Sup oia te mihi reddit amabilē bone ihesu calix quē bibisti op⁹ nostre redēptiois · q̄s nō reparetur ad spem · q̄s nō accēderet ad dei dilectionē qui videt in cruce corpis eius dispositionē · Habz em̄ caput inclinatū ad osculandū · brachia extē sa ad amplexandū · man⁹ pforatas ad largiendū · pedes affixos ad nobi scū manēdū · lat⁹ apertū ad diligendū · totū corpus extensū ad se totum nob impartiendū · Ecce ho hoc mō debes arborē cruis ascēdē & vidē ihm qui sic ascēdit & eū desideāt sine dubio inuenīet eū · Secūdo debem⁹ ei hospiciū ꝑpare p cordis purificatōz Greg̃ · Pensate frēs carissimi quāta sit ista solemnitas hz̄e ī cordis hospicio aduentū dei · Certe si q̄sq̄ diues vel ꝑpotēs domū nrām itrare debēt oī festinātia dom⁹ nra mūdareē · ne q̄ fortassis essz · qđ oculos amici itrātis ipediret vel offēdēt Tergat ergo

sordes ꝑui opis: q̄ ꝑparat deo domū mētis. Hec āt purificatio vel mūdificatio dr fieri p vrā confessionē. Ber. Vbi frequēs cōfessio: ibi decor & pulchritudo. Istō figuratū ē i decē lepr̄osis Lu. xvij. q̄b9 ait dñs. Ite oñdite vos sacdotib9. Et factū ē dū irēt: mūdati sūt. Per decē lepr̄osos sig̃ficant decē p̄ceptor tr̄āsgressores: q̄ leprosi sūt cor̄ deo. Sicut ei leprosus sepatur a cōsortio hoīm: sic pctōres ꝓpter immūdicā pctōr sepanť a cōsortio dī et āgelor. Si āt volūt mūdari dñt se oñdē sacdotib9: & tūc vt9 confessionis tāta ē q̄ postq̄ puenāt ad sacerdotes mūdanť. sicut ptz in istis decē leprob9: dū irēt mūdati sūt. vt Psal. Dixi confitē. aduer. me iniust. me. & c. Et qđ dicat spōsa Cāt. v. Pessulum ostij mei apui dilecto meo & ecce declinaueāt. i. deint9 inclinaueāt Glo. Ostiū firmať pessulo q̄ diu mentē nō aperit confessio. Pessulū āt ostij hō tollit q̄n ꝓpositū confitēdi assumpserit Et in ipso ꝓposito confitēdi xp̄s declinat. i. de int9 inclinat. q̄ pat9 ē vt introeat. Si ergo pcā tua hūiliť confessus fueris. dñs domū tuā intrabit. Exemplū in iairo archisinagogo Mat. xi. qui accessit ad ih̄m dicēs. Dñe filia mea mō defūcta ē. ꝟ veni i domū meam & pone manū tuā sup eā & viuet. Et surgēs Jh̄s seq̄bať eū. & intrauit domū ei9 & sanauit filiā eius. Puella mortua: ē aīa in mōrli pcō existēs Aug9. Sicut vita corpis ē aīa: sic vita aie ē deus. q̄ si aīa desit corpi moriť corp9. sic aīa morieť si deserit eā de9. qđ fit p pctm̄ mōrle. Debet aūt pctōr accēdē ad ih̄m id ē ad confessorē qui sedet loco dī & dicē ei. Dñe filia mea mortua ē id ē aīa mea scz in peccatis. ꝟ veni i domū meā & viet statim. Dñs pat9 est vere. surrexit ei statim & seq̄bať eū & sanabat filiam ei9. Tercio debem9 eū imitare pre deuotā orationē. Exo. xx. In oī loco vbi memoria erit nois mei veniā ad te: ꝟ hec orō debet esse deuota. alias nō hr efficatiā. Isidor9. Longe est a deo anim9 qui in orōe secularib9 negocijs ē occupat9. q̄ oratio deum vere cōpellit: figuratū est. ij. Esdre. vbi dr q̄ Darius rex fecit cenā omnib9 principib9 scz. cxxvij. prouinciar. Et ea nocte expergefact9 ꝓposuit tribus cubicularijs suis questionē quid fortius esset in mūdo. promittens ei muneā qui sapienti9 respōderet. In crastinū venerūt illi coraz rege & hospitib9 suis. Et dixit prim9 regē esse fortiorez: quia homo preest ommib9 creaturis. & rex preest hominī & ad nutum ei9 omnia fiūt. quem vult int̄fiat. quem vult viuē pmittit. Secund9 dixit vinū esse fortiū: q̄ rex nō p̄est hoīb9 misi sapīa & animi fortitudine & vinū facit regez fatuū ergo fortius ē. Tercia9 noie z zorobabel. dixit. mulieres esse sup ista duo. Nā reges & vini plātatores. de mulieribus nascūtur & eaā ab eis capiunť. & p mulieribus res. corpa. & oīa que hūt exponūt periculo. Moraliť. Iste rex dei est. q̄ est rex regū & dñs dominātiū cui9 potētie nulli9 resistē pt. quē vult interfiat. quē vult viuē pmittit. q̄n tūcunq̄ potēs. tñ vincit eū vinū id est humilitas beate Marie vginis & lacrime fideliū. Maria deo in vginitate placuit. tñ ex humilitate deum cōcepit. Ecce quō vinū humilitatis marie istū fortem regem vicit & ad se traxit. Quō autē nascit vinū. misi plātatur: & vnde vini plātatores: ñ a muliere. Per mulierē autē signať deuota oratio. Vñ habuit btā vgo maria vinū hūilitatis. ñ ex deuotione orationis & dēplationis q̄b9 a puericia sua semp intēta fuit. Nā sicut dr Jhrom. A puericia sua cum esset trium annor in tēplo ab orōnib9 &

contẽplatiõibꝫ nunq̃ vacauit. quibus humilitatẽ ⁊ alias virtutes quibꝫ plena fuit hausit. Et ista deuota oratio signata ẽ p mulierẽ. ppt quã dei filiꝫ patriam suã dimisit. ⁊ ad eã in hũc mũdum venit. Vñ ipsa dr Cãtico. i. Cũ esset rex in accubitu suo. i. filiꝫ in sinu patris. nardus mea. i. deuota oro mea dedit odorẽ suũ. Per. Odor bonꝫ. q̃ de hac valle ploratoꝝ ascẽdit ad ipsũ q̃ tegit accubitũ grata suauitate repleuit. ⁊ filiũ dei de celo ad terrã attraxit. sic ptz de vtute oroms quo deũ attrahit Si ego volumꝫ q̃ deꝫ velit ad nos venire. debemꝫ eũ p deuotã oroẽz inuocare.

¶ In die natiuitatis domini Sermo xvi.

Puerulus natꝫ est nob ⁊ filius datꝫ est nob. Isa. ix. Inter nos positis possumꝫ duo notare scz filij hũilitatẽ ⁊ patris liberalitatẽ. Primũ ibi. natus est nob. Secundum ibi. ⁊ filius datus ẽ nob. Circa primũ sciẽdũ q̃ xps multis modis ostẽdit humilitatẽ suã in hũanitate sua. Primo i hoc q̃ pauperẽ ⁊ humilẽ matrẽ de qua nasceret elegit. Potuisset em̃ ditissimã reginã mũdi elegisse. sed voluit pauperẽ habẽ mrẽz vt nob ostenderet pfecte humilitatis exẽplum. Lu. i. Respexit humilitatẽ ancille sue. q̃ adeo paupcula fuit. vt dr Ihero. q̃ per acũ ⁊ colũ victũ suũ acq̃siuit. sicut dr Crisꝫ. q̃ vix vnã tunicã habuit. sup illũ locũ. Math. ij. Inuenerũt puerũ cũ maria ⁊ ẽ. non i lecto aurato recũbentem. nõ depademate coronatũ. sed vix vnaz tunicã habentẽ. nõ ad ornamẽtum corpis sed ad tegumẽtũ nuditatis. qualez hẽ poterat carpẽtarij vxor peregre cõstituta. Secũdo qr voluit habere humilẽ domũ in qua nascereꝫ. scz diuersoriũ qõd erat domꝫ cõmunis p quã publica via trãsibat. Beda Ra

scitur xps nõ in parentũ domo: sed diuersorio ⁊ cõmuni via: qr p incarnationis misterium frũs ẽ via q̃ nos ad patriã vbi veritate ⁊ via perfruimur. adducẽt. Greg. Nasciẽ xps i diuersorio. vt nob mansionẽ faceret i celo. Terao qr voluit hẽ humilẽ lectũ scz p̃sepium. Luc. ij. Reclinauit eũ in p̃sepio. non i lecto aureo. Beda. Duri p̃sepis angustia cõtinetur. cui celum sedes est. vt nos p celestia gaudia ditaret: q̃ pannis ẽ angeloꝝ p̃sepi reclinaẽ. vt pabulũ iumẽtoꝝ qõd nos q̃si sua aialia caris fuit frumẽto reficiat. Grego. O q̃ ãmirabilez coartatõez ⁊ peregrinationẽ subijt. qui otinet orbẽ ab inicio. captat pe nuriã ⁊ eã in semetipso decorat. Rimirũ si voluisset. venire poterat mouẽdo celũ. cõcutiẽdo terrã. emittendo fulmina. Nõ aũt sic pcessit. Non em̃ pdere venerat sed saluare. Volebat ab ipsis pmordijs humanã superbiã atq̃ rationẽ. ideo a superb inuemiri nõ pot. Vnarto qr humile indumentũ habuit. vilibus em̃ pannis fuit inuolutꝫ. Luc. ij. Pannis eũ inuoluit. nõ serico vel bisso ⁊ purpura. Beda. Qui totũ mũdum vario vestit ornatu. pannis vilibꝫ inuolui tur. vt nos stolã primã acape valeamꝫ. per quẽ oia facta fũt. manꝫ predesq̃ astrigũtur. vt manꝫ nostre ad bonum opꝫ exercẽanẽ. ⁊ pedes nostri ad viã pacis dirigaẽ. Vñ angelus dñi qñ nũciauit pastoribz xpz natũ ait. Hoc signũ vob: inuenietis infantẽ pannis inuolutũ. Aug⁹. Signũ salutis ẽ fidelibꝫ hũilitas saluatoris que ẽ opposita supbie. p quã mors superat. Nam p superbiã salutẽ amisimꝫ. ideo necesse ẽ vt p humilitatẽ rederam⁹. Quinto qr humilibꝫ scz pastoribꝫ natiuitatẽ suã nũciauit. Lu. ij. Erãt pastores in eadẽ regione vigilãtes ⁊ custodiẽtes vigilias noctis

sup gregē suū. ⁊ ecce āgel⁹ dn̄i stetit iuxta illos ⁊ dixit. Annūcio vob gaudiū magnū: qz natus ē vob saluator mūdi. Glosa. Natiuitas xpi p̄mo nūciat pastorib⁹. qz paupes erāt. nam xp̄s paupes venit in hūc mūdū. ⁊ ipsoz ē regnū celoz. Math. v. Psal. Propt̄ miseriā inopū ⁊ gemitū pauperū nunc exurgā dicit dn̄s. Isa. lxi. Ad euāgelisandū paupib⁹ misit me dn̄s. Beda. Quā multa hodie gemmis ⁊ auro fulgēt altaria q̄ntis vbi q̄ pallijs ⁊ aurifrigijs parietes adornant̄. Putas q̄ ad hoc diuertēt āgeli. ⁊ ad pānosos hoīes declinabūt. Si ita ē: aut pastorib⁹ ouiū magis apparuē q̄ tre regib⁹ ⁊ q̄ templi sacdoti b⁹? Sexto: qz subdit⁹ erat: ⁊ subd⁹ esse suis parētib⁹. Lu. ij. Descēdit cū eis ⁊ venit nazareth: ⁊ erat subdit⁹ eis. Ber. quis quib⁹. Deo hoīb⁹? In quo ofundent̄ q̄dā q̄ obedire parēti b⁹ suis nolūt. ⁊ maxime claustrales qui p̄latis suis dedignātur obedire. Ambro. Subditio ihu q̄ subdit⁹ erat parētib⁹ suis nō erat necessitatis sed hūilitatis. ⁊ iō magis cōmēdabilis In hoc docemur q̄ parētibus debeam⁹ non solū reuerentiā: sed etiā obedientiā exhibē. Septimo: qz hūilē familiā elegit. scz piscatores paupes. Mat. iij. Ambulās ihus iuxta mare galilee vidit duos frēs Petrū ⁊ andream ⁊c. Et p̄cedēs vocauit alios duos de nauí. s. iacobū ⁊ iohem. Vñ Aug⁹ Nō elegit reges aut senatores ꝑphas ⁊ oratores: s elegit plebeos paupes. indoctos piscatores facēs eos phos ⁊ p̄dicatores. Octauo: qz iohi se sbdidit q̄n ab eo baptisari voluit. Mat. iij. Venit ihs ad iohannē vt ab eo baptisaret̄. Johes aūt phibebat dicēs. Ego a te debeo baptisari ⁊ tu venis ad me. Respondit ihs Sīne modo. i. permitte ipleri id ad q̄d pueni ad te. Sic em̄ decet nos. i. te ⁊ me decet implere omnē iustiā id ē perfectam humilitatē. ¶ Nota tres sunt grad⁹ humilitatis. Prim⁹ est se subdere maiori ⁊ nō preferre equali. ⁊ hic vocatur sufficiēs. Secund⁹ se subdere equali ⁊ non preferre minori. hic dicit abūdans. Terci⁹ est se subdere minori in quo ē omnis iustiā. hic dicit superabūdans ⁊ hūc implet christ⁹ Vnde dicit. Sic decet nos implere omnē iustiā. id ē supremū gradum humilitatis. Nono quia rex esse noluit Joh. vi. dicitur q̄ cum satiasset quinq; milia hominū de quinq; pan̄ib⁹ ⁊ duob⁹ piscibus volebat eum popul⁹ facere regē: qz dicebat q̄ sub tali rege nō oportēt eos pati aliquē defectū. Quod cū cognouisset ihesus fugit in mōtem solus. Ber. Humilitas est cōtempt⁹ propē excellentie. sicut fecit christ⁹ Vnde Cris. Christ⁹ fugit cū eum regē facere vellent: erudiēs nos humanas cōtemnē dignitates ⁊ in hoc seculo humiliari: vt in futuro possimus exaltari. Decimo in discipulor⁹ pedum ablutione. Joh. xiij. Cunq; lauisset pedes discipulor⁹ ⁊ tersisset. ait. Scis q̄d fecerī vobis. Vos vocatis me magister ⁊ dn̄e. Si ego laui pedes vestros dom̄n⁹ ⁊ magister. ⁊ vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes. Exēplū em̄ dedi vobis vt quēadmodū fec vob: ita ⁊ vos faciatis. Vñ Cris. Vbi sunt q̄ despiciūt cōseruos suos. vbi sunt q̄ honores expetūt proditoris sui. Dns pedes lauit. tu vo lutū. puluis ⁊ cims teipsū extollis? Vñ Aug. Qui ad pedes lauādos iclinat̄ hūilitas ei⁹ in cor dē exaltat̄. Vndecimo in hoc q̄ asinare voluit ⁊ nō equitare. Math. xxi. Cris. Cognosce hō humilitatē venientis. cōsidera speciem aduētus ei⁹ nō ascēdit super feruidū equū. Qui gloria iactantie corp⁹ habet repletum non habet in arcuitu splendentes

gladios ā ceteta armoꝝ ornamēta. Sz q̄ꝰ? Ramos frondētes testimoniū pietatis .sedēs sup asinā amicā pacis et trāquillitatis Duodecimo ī hoc q̄ mortē p nob̄ sustinuit Ad philip. ij. Humiliauit seipsū formā serui accipiēs factus obediēs vsq; ad mortē. Aug⁹. O quāta hūilitas xp̄i. humiliauit se vsq; īcarnationē. vsq; ad mortalitatis hūane participationē. vsq; ad diaboli temptationē. vsq; ad populi irrisionē. vsq; ad sputa ⁊ vincula alapas ⁊ flagella vsq; ad mortem Et si minis pauꝝ ē. hic tūc aliq̄d de genere mortis est adeñdū. mortē aūt crucis q̄ ignominiosioꝝ eāt. Vñ Ber. Quāto se minoꝝ fecit in hūamtate tāto maiorē exhibuit in bomtate. et quāto p me vilioꝝ tāto mihi carioꝝ. sic patet de hūilitate filij. De libeāli tate patris require alibi.

Textualis expositio

Exiit edictum a cesare augusto: vt describeret̄ vniuersꝰ orbis .qđ ypbolice dictū ē. .i. p maiori pte vniersus orb̄. Hec descriptio ꝓma facta ē a p̄side sirie ⁊ timo q̄ missus fuit in siriam ⁊ iudeam vt ibi ꝓmo incepet scribere. qꝛ ibi dꝛ esse medium terre. ⁊ ibāt oēs iudei. vt pfiterent̄ singuli in ciuitatē suam de q̄ oriūdus erat. Ascendit aūt ⁊ ioseph a galilea de ciuitate nasareth ī iudeā ciuitatē que vocat̄ bethleē. vt pfitētur cū maria vxore sua p̄gnāte. Factū est aūt cū essēt ibi tēpꝰ vt parēt: ⁊ peperit filiū suū ꝓmogemtū. Vñ Beda. Non post̄ p̄ aliū: sed pre hūc nullū ⁊ pāis eū inuoluit ⁊ recli nauit eū in p̄sepio qꝛ nō eāt ei locꝰ alibi nisi ī diuersorio. diuersoriū dicebatur qꝛ cōmunis domꝰ eāt ⁊ diuersi ibi cōueiebāt. Erat aūt platea diis inter duas domꝰ hūs intreitū ⁊ exitū ad vtrūq; vicū desup cooptū vbi festiuis diebꝰ ciues cōuenerāt ad col

loquendū. ⁊ ibi fuit factū presepe p paupibꝰ necitate: q̄ veniētes de vill' et alia hospicia hꝫe nō poterāt. Hāc intrauerūt maria ⁊ ioseph eo q̄ pauperes erāt. ⁊ alia hospicia occupata essent. Adduxerūt aūt bouē ⁊ asinū vt bouē vēderēt. ⁊ inde darēt tributa ⁊ asino btā v̄go grauida vehereē. Ista aīalia cognoscētes creatorē suū flexis gembꝰ. sm illō Cognouit bos possessorē suū ⁊ asinus p̄sepe dñi sui. Et pastores erāt in eade regione vigilantes. ⁊ custodiētes vigilias noctis sup gregē suū. Et ecce angelus dñi stetit iuxta illos. ⁊ claritas dei circūfulsit illos. ⁊ timuerunt timore magno. ꝓpter inconsuetā angeli apparitionē ⁊ subitā claritatē ⁊ dixit ill' nolite timēre: sed gaudete. euāgelizo vobis .i. annūcio vob̄ gaudiū magnū qꝛ natus ē nobis .i. āgel' ⁊ hoīb̄ pacis. qꝛ ex saluatione hoīm creuit gaudiū angeloꝝ. Hodie saluatoꝛ mūdi qui ē xp̄s in ciuitate dauid ī bethleē Et hoc vobis signū. inuenietis infantē pānis inuolutū ⁊ positū in p̄sepio Et subito facta ē cum āgelo multitudo milicie celestis laudantiū ⁊ dicētium Gloria in altissimis deo.

De euāgelio Sermo. xvij.

Inuenietis infantē pānis inuolutū et positū in p̄sepio. Luce. ij. O q̄ leta ānūciatio ⁊ oī acceptione dig̃. Ante incarnationē nemo eū inuenire potuit licet eū cū magno desiderio sancti patres quererēt. Cesset nūc q̄rela illiꝰ aie sancte q̄ dicebat Cātico. iij. Quem diligit anima mea ⁊ nō inueni. Sz ecce nūc ab āgelo ꝓmittit inueniri. Quando aūt ꝓmittit inueniri? Quando inuētus ē a tribꝰ generibus hoīm et in tribꝰ locis. Primo inuenit a pastoribꝰ ⁊ hoc in presepio. Secundo a regibꝰ ⁊ hoc in diuersorio. Tertio a parentibꝰ ⁊ hoc in templo. Primo inuenit a pastoribꝰ. p pastores signātur hūiles ⁊ simplices hoīes. qui querūt

dñm in simplicitate cordis sui illi iue
niet eum. Vñ Sapi.i. In simplici cor-
de querite illū. qm inuenit ab his qui
nō tēptāt illū. Apparet āt his q̄ fidē
habent in illum. Glosa. Simplicitas
est puritas intētionis & inocētia ope
ris. qñ nulla duplicitas ē interius.
sed totaliter cor uertit in deū. nec re
flectit in suū cōmodū. vel fauorē ho
minū. Ideo dt dñs. Jhere. xxix. Cuz
quesieritis me i toto corde vestro in
ueniar a vob. In toto corde. i. simpli
ci mēte & nō duplici. Qui em querit
eū duplici corde nō inuenit eū. sicut
herodes q̄ simulabat eum velle querē
puer & adorare eū. & tm intēdit eum
interficere. & ideo non inuenit eū. licet
multa milia puerorū acapet ppē hoc
vt occidēt. Pastores autē querētes
eū corde simplici inuenerūt eū in p̄se
pio. Luce. ij. Inuenietis aūt eū. i. pu
erū pānis inuolutū positū in p̄sepio
In q̄b9 verbis tāgūtur tria. Primuz
est q̄ inuenerūt puer in quo signifi
cat puerilē puritas. Secūdū est q̄ in
uenerūt eū pānis inuolutū. & signifi
cat volūtaria pauptas. Tertiū ē q̄
inuenerūt eū in p̄sepio. in quo hūili
tas significat. Hec tria debet hō hīe
qui deū vult inuenire. Primo purita
tem siue castitatē. qz mūdi & casti de
bēt esse q̄ deū volūt inuenire. Vnde
Psal. In tra deserta iuia & inaquosa
io ē sine hūore carnaliū delicianz. sic
in sācto. i. in mūdo desiderio apparui
tibi. q. d. si q̄sieris me mūdo & casto
corde i sancto desiderio tūc apparebo
tibi. & sic me inuenies. Secūdo debet
hīe volūtariā pauptatē qui xp̄z vult
inuenire. Qđ significat per hoc q̄ in
uenerūt eū pānibus paupib9 inuolu
tū. Vñ Ber. Xp̄s pauperē matrē ele
git q̄ vir habebat pānos ad inuoluē
dum eū. & cū tanta esset necessitas.
nullā audet āgelus facē pellium mē
tionē. Nam tale ē iudiciū mūdi. Aut
nō

ego mūdus fallit. aut iste erat. Sed
diuinā prouidētiam īpossibile ē erra
re. ergo mūdus fallit. Si ergo deum
vis inuenire debes eū querē in volū
taria pauptate. qđ est otra auaros
qui querūt bona tpalia. in quib9 nō
inuenit dñs. Osee. v. In gregib9 su
is & in armētis surgēt ad querēdum
dñm & nō inuenīet ablat9 est ab eis
Tertio debet hīe humilitatez qđ sig 14 nō dñm suū
nificat per hoc q̄ inuenerūt eū in p̄se
pio & nō in lecto aureo. Grego. O
q̄ āmirabilis hūilitas qui totū conti
net orbē in p̄sepio reclinat. ab imeō x
humilitatē captat & i seipso decorat
Nimiz si voluisset venisse potuisz mo
uēdo cēlū. concutiēdo terrā. emitten
do fulmina. nō aūt sic p̄cessit. nō em
perdē sed saluare venit. volebat ab
ipsis p̄mordijs hūanā conculcare sup
biam. ideo a superbis inueniri nō po
terit. De istis trib9 dicit Job xxviij
Sapiētia vera vbi inuenit. Nec inue
nitur in terra suauiter viuentiū. i. in
luxuriosis cordib9. Abissus dicit nō
est i me. Abissus dicit ab a qđ ē sine
et basis fundamētuz & significat aua
riciam que est sine fundamēto. Ecc
lesiast. xiiij. Insatiabilis est oculus
cupidi & mare loquit. nō est in me.
Mare facilter tumet & ascēdit & sig
nificat superbiā. In superbis non inue
nitur domin9. quia ibi libēter hospi
tatur diabol9 rex superbie. Secūdo i
uent9 est a regib9. Per reges qui
eū per lōga terraz spacia quesierūt
significant vere diligētes. Vere ma
gna dilectio fuit q̄ eū per tanta ter
raz spacia quesierūt. Nota hoc totū
euāgelium de die epiphanie. Cū na
tus esset ihesus. Itē magna dilectio
eāt. quādo eum cora rege herode as
serebāt. q̄ tūc mortem nō timebāt.
Joh. xv. Nemo maiorē dilectionem
habere pōt vt animam &c. Inuene
rūt em eum in diuersorio via cōmu

m q̄ oībus cōmunis ē ⁊ ab ommb⁹ cōmunit̄ inuenirī poterit q̄ non ē p sonar̄ acceptor dei: sed in oī gēte q̄ diligit eū acceptus ē ille. siue sit pauper. siue diues. siue infirmus. siue leprosus. Circa istā inuētionē tria nota. Primo: q̄ inuenerūt eū p stellā. Secūdo inuenerūt eū cū maria mīe eius. Tercio inuenerūt eū cū muneribus. Per stellā designatur nob⁹ dei grā sine q̄ non inuenīt xp̄s: q̄ ipse dr Jo. xv. Sine me nihil potestis facē. i. sine mea grā. si aūt grām non habemus recurramus ad mariā eius matrē. q̄ plena ē grā. q̄ cū illa eū inuenient⁹ sicut isti reges Ser. Virgo hec regia frēs karī via ē p quam xp̄s venit ad nos. Studeam⁹ ergo p ipsā venire ad grām dei p quā accessum habeam⁹ ad filiū. O bñdicta inuentrix grē. genitrix vite. mater salutis eērne. p te nos suscipiat q̄ per te datus ē nobis! Per munera aūt per q̄ ipsū inuenire debem⁹: signātur bona opa q̄ vult sibi offerri. Exo. xxiij. Nō appareb⁹ in cōspc̄ meo vacui? Ferūt tria munera. s. aur̄. thus. ⁊ mirrā. Aur̄ ē dilectio. thus oratio. mirra carnis castigatio. Neq̄re de singul⁹. Tercio inuētus ē a parētib⁹. Lu. ij. Cū fact⁹ essz ihs annor̄. xij. Istud totū euāgeliū req̄re in domi. octā. ephie. Cūq̄ inuenissent eum: ait mater. Ego ⁊ pater tu⁹. scz ioseph pater putatiu⁹ q̄rebam⁹ te dolentes Per istos duos qui dolētes querebant ihesum signatur q⁹ cum dolore cordis querē debemus deum quē peccādo amisim⁹ sed non cum gaudio. Ser. O bone ihesu quomodo te cū gaudio inuemā ⁊c. Inuenerūt autem eum i templo. nō in lecto. nō in foro. nō in ludo. q̄ ibi non inuenitur. Canti. iij. Surgā a lecto acadie ⁊ delicatarum. ⁊ circuibo diligēter. ⁊ inuestigabo quē diligit anima mea. Job. xxviij. Nō inuenīt in aqua suauit̄ viuentiū Inuenerūt dū in medio doctor̄. id est predicator̄ Nam pctōres libēter debent audire verbum dei q̄ ibi pōt deū inuenire. Prouer. ij. Si sapiētiam inuocaueris scz audiēdo cor tuū. scīam dei inuenies. i. deū vel dei cognitionē. Inuenerūt eum ecā post triduū p qđ signifi cātur tres partes penitētie. s. contritio cōfessio. ⁊ satisfactio. post illa tria inuenitur de⁹. Quicūq̄ ergo peccator peccādo gratiam dei amisit. q̄rat eū cū dolore ⁊ marie isto tempore quo de⁹ puer factus est. q̄ pueri facilius preab⁹ pōt inclinari. Istud patet p exemplum. Monialis quedā exiens ordinez seducta iuuene per pessum tēporis iuuenis eā deseruit. ⁊ facta ē publica meretrix. Post multos vo annos cepit statum suū recognoscē in quo ante fuit: ⁊ illū miserū statū in quo tūc erat. Cūq̄ ego cogitaret de districto dei iudicio: in quo reddi tura esset rationē de omni tēpore vite sue. de omni vbo. de omni cogitatione. ⁊ de ōi ope desperauit dicēs. Peccata mea sūt sup numerū arene maris: quō ego rationem reddā coram tā stricto iudice. Cum aūt esset in ecclesia in quadā festiuitate xp̄i ⁊ audiret p̄dicare: q⁹ ille districtus iudex esset pauus fact⁹ p̄pter salutem pctōr̄ cepit cogitare intra se dicēs. O si possem ego misera grām coram isto puero inuenire. Et oībus egressis post primā missam. ipsa sola remāsit imaginez beate virginis marie cū magnis lacrimis orās ⁊ dicēs. O benedicte puer ihesu xp̄e. qui p salute peccatorum venisti i hūc mūdum. ⁊ puer factus es p̄pter pctōres passus et cruciixus depcōr te per dilectionē illam qua dilexisti gen⁹ humanū. q̄n in hunc mūdum venire dignat⁹ es et per benedictam infantiam tuam et per benedictam vginem mariam

1 q̄ē mr dolēs vic tuēt

que te in hac nocte pura vgo pepit et mūdo edidit. quatenꝰ miſereatis mihi miſeri peccatrici. Et ecce vox pueri audita ē dicētis. O filia mea dilecta dimiſſa ſunt tibi oia pcā tua. vade in pace et āplius noli peccare. Rogemꝰ oīm ihesum xpm. vt dimittat nobis ſicut iſti mulieri omnia peccata noſtra.

Aliꝰ de eodē Sermo. xviij.

Apparuit benignitas et hūanitas ſaluatoris noſtri dei. nō ex opibꝰ iuſtitie que fecimꝰ nos: ſed ſcōm miſericordiam ſaluos nos feat. Ad Tytū. iij. q. di. Saluator noſter deꝰ oñdit nobis ſuā iam largā in hoc qꝫ p nobis factꝰ eſt hō. Nam feat nos ſaluos ꝓpter ſuā miſericordiā. nō ꝓpter noſtra merita. qꝫ nunq̄ meruimꝰ. In verbis iſtis ꝓponit nob paulꝰ miſericordiā dei quā p humilitātē ſuam nob exhibuit. iſtruens nos vt eaā debeamus proximis noſtris miſericordie opa exhibē. Sanctoū aūt qꝫ ſeptē ſunt opa miſericordie q̄ tenemur ꝓximis noſtris q̄ nob xps exhibuit. Primū eſt eſurientē cibare. Eccli. viij. Mittite partē eis qui nō prepauerūt ſibi. Iſtud opus miſericordie exhibuit nobis miſericors deꝰ. qui cibauit nos. et cibat oi tpe per grām ſuam. nō tātū cibo materiali: ſed eciā ſpūali. i. corpe ſuo bñdicto quē ſacerdos ſingulis diebus offert in altari p nobis miſeris pcōtribꝰ quē recepit ſacerdos non p ſe ſolo. ſed p omni pl'o xpiano. Vñ ait dñs in cena qñ accepit panē et fregit et bñdixit dicēs. Accipite et māducate. hoc ē corpꝰ meū. O benedicte ihesu xpē concede nob vt nunq̄ ex hoc ſeculo ſeperemur. niſi ꝓpius tuo bñdicto corpe cibemur. Secūdum eſt ſitientē potare. Prouer. xxv. Si eſurierit inimicus tuꝰ ciba illū ſi ſitit potū da illi. Iſtud opꝰ miſericordie exhibuit nob deꝰ. qꝫ cum adhuc eſſemꝰ eius inimici venit de celo: et reconciliauit nos miſeros ſanguine ſuo quē p nob in cruce effudit. et adhuc dat nob bñdictū ſanguinē ſuū in potū in altari. quem ſacerdos in pſona totiꝰ eccleſie et populi fidelis ſumit. Iſtū potū primo p pmauit qñ accipiēs calicē benedixit dedit diſcipulis ſuis dicēs. Accipite et bibite ex hoc oēs. hic eſt enī calix ſanguinis mei. q̄ pro multis effūdet in remiſſionē oīm peccatoꝝ Effuſus aūt fuit in cruce qñ de manibus et pedibꝰ effluebat. vñ Ber. Bibe de calice dñi. bibe nunc o aīa mea. Ingredere et bibe. aperta ſūt tibi cellaria. Pocula ſūt vulnera vñ nō ſtillat vinū ſed fluit abūdanter. bibe. inebriare. lauare. Bibe ne penas horreas. Inebriare ne mūdum diligas. lauare ne ſorde feteas. Terciū eſt nudum veſtire. Iſa. lviij. Cū videris nudū operi eū. Iſtud opꝰ miſericordie exhibuit nob xps. Nos ante nudi eramus et oi gratia nudati. qñ primā veſtē in nocētie in paradiſo peccādo amiſimus Sz miſericors deꝰ deſcēdit pro nobis naſcēs vilibus pānis ē indutꝰ. ſicut dicat Ber. Vt nos ſtola innocentie reinduēt. et in cruce moriēs p nob eſt nudatus vt ſtola eterne iocūditatis nos veſtiret. Veſtis ār iſta qua vult nos in etēnitate veſtire ē quadripartita. Prima pars ē iuuentꝰ ſine ſenio. Secūda pars ē gaudiū ſine triſticia. Tercia ſecuritas ſine pauore. Quarta vita ſine morte. Quinta eſt hoſpites colligē. Math. xxv. Hoſpes eram et collegiſtis me. Iſtō opꝰ miſericordie exhibuit nob miſeris peccatoribꝫ miſericors deꝰ. nos enī eramus hoſpites et exules. qꝫ eiecti fuimus de paradiſo ꝓpter pcā noſtra in exiliū huius mūdi. et nullꝫ potuimus inuenire requiem in hoc mūdo et qñ exiuimus de hoc exilio. nūm̄ in aliud qō eāt ḡuis. hoc

est ad limbū infernū. ⁊ sic sp eramꝰ exules quocunq; diuertebamꝰ nos. Vñ Psal. Dauid. Heu mihi qꝛ icola tuꝰ meus ꝓlōgatꝰ ē. Tādē respexit misericors deꝰ nos ⁊ descēdit de cælo in hoc exiliū. ⁊ fāus ē ꝓ nob paup ⁊ exul hō vt nos reducēt ad suū hospicium. Vñ ait discipul' añq; ascendēt. Joh. xvi. Vado parare vob locū In domo pris mei māsiones multe sūt. Augꝰ in psona xpi. Cū esses lōge in exilio ego vēni vt reducerē te. trigī tarbꝰ annis qsiui te: ⁊ ne lupoꝝ ore lacereris collegi te. i humeris meis portaui te. pri meo reddidi te: labōa ui: sudaui: sanguinē fudi. vitā meaz morte exposui vt te mihi iungerē. et in eēnā vitā reducerē. Quintū ē visitare infirmos Vñ Ecci. vij. Nō te pigeat visitare infirmos. ex hoc em̄ i dilectiōe dei firmaberis. Istud opꝰ mie exhibuit nobis misericors deꝰ. Nos ei ante aduētū dñi eramus gua ti diuersis infirmitatibꝰ. eramꝰ cæci. claudi. leprosi. Adeo cæci eramus vt benedictā faciez xpi vidē non potui mus priusq; hō fiēt. Adeo claudi era mus q; nihil bonī facē potuimꝰ quo possemꝰ ad regnū cælorꝝ puenire Le prosi eramꝰ. qꝛ sicut leprosus sepaī a consortio hoīm. ita sepati eramꝰ a cō sortio dei ⁊ angelorꝝ. Cum igitur tā tis infirmitatibꝰ grauati essemꝰ ⁊ ne mo nos saluaē posset: venit misericors deꝰ de cælo in hūc mūdum ⁊ viuifica uit nos ⁊ vulneratꝰ est ꝓ nobis vt nos sanaret. oculi eius velati sūt. vt nos illūinaret. tanq; leprosus cōspu tus ē vt nos a peccatis mūdaret Vñ Augꝰ. Magnus ad nos venit medicꝰ qꝛ magnꝰ vbiq; iacebat egrotꝰ. De propo sanguine suo nob medicamē cōfecit. Vere. Agnosce o homo q; gu ia fuerūt aie tue vulnera ꝓ quibꝰ necesse fuit xpm dñm crucifigi si nō fuisset ad mortē sempiternā. nunq; pro eoꝝ remedio moreretur xpus. Sextū est captiuos liberare ⁊ visita re. Heb. xiij. Memētote mīq; paul' vinctorꝝ. Istud opꝰ misericordie ex hibuit nobis deꝰ. Eramus em̄ capti ui in carcere diaboli fere quinq; mi libꝰ annoꝝ ita q; nullus. nec patria chā. nec ꝓpheta potuit eos liberare oēs quātūcūq; sancti ad istū carcerē descēderūt. Tandē misericors deꝰ mi sertꝰ nostri venit in hūc mūdum. ⁊ pro nob captus ⁊ ligatus ē: vt nos a captiuitate diaboli liberaret. Vñ Gre. O iestimabil' dilectio caritatis vt seruū redimēs filium tradidisti in captiuitatē. Septimū sepelire mortu os. Ecci. vij. Mortuo ne phibeas g tiā. i. nō sbtrahas miam Glo. Ad ele mosinā paupꝝ ptinet sepultua mor tuoꝝ. Istud opꝰ mie exhibuit nob xps qui ꝓ nob mortuꝰ est ⁊ sepultꝰ Vñ Ber. Vide o hō quo amōre dile xit te xps. ꝓ te mortuꝰ ē vt te a mor tuis suscitaret. ꝓ te sepultꝰ est: vt i te vita sepeliret. Rogemꝰ dominū ihesum christum ⁊c.

Textualis expositio

Factū ē vt discesserūt ab eis angeli i cælū. pastores loqbā tur ad inuicē. Trāseamꝰ vs q; bethleē ⁊ videamꝰ hoc vbū qđ fa ctū ē. i. rem q̄ facta ē vel vbū dei qđ incarnatū est. quod dns. id est tota trinitas fecit id ē incarnari instituit et venerūt festinātes ⁊ inuenerunt mariā ⁊ ioseph ⁊ infantē positū in p sepio. Videntes autem cognouerūt il lud quod dictū erat de verbo id est fi lio dei esse dictū. ⁊ ē sentētia tal'. Vi dentes acta puerꝝ ipleta q̄ dicta erāt illis ab āgel'. cognouerūt puerꝝ esse filiū dei: ⁊ omnes qui audierūt mira ti sūt. Maria autez cōseruabat oia verba hec cōferens ea in corde suo q̄ quid retulerat ei āgelꝰ. quicqđ au diuit a pastoribꝰ cōgregauit i corde

et reuersi sūt pastores ad gregē suū glorificātes corde ⁊ laudātes ore deū m oīb⁹ que audierāt ab āgelis ⁊ viderāt ꝓpīs oculis Viderāt īm⁹ sicut dictū est ab angelis ad illos Glosa. In hoc glorificauerūt ꝙ nō alit mue nerūt ꝙ angeli ad ipos dixerūt. ⁊ sic christum laudauerūt.

De eodem Sermo. xix.

Videam⁹ hoc verbū qđ factū est qđ fecit nob dns ⁊ oñdit nob. Luc. ij. Videam⁹ frēs carissimi hoc vbū. i. filiū dei qui fact⁹ est ꝙ nob hō oculis mētis Secūdum aūt ꝙ filiū dei debem⁹ videre oculis in teriorib⁹ duplicē speciē in hac vita. s. sub specie hūili in psepio iacentē. sb specie miserabili in cruce pendentē. In futura aūt vita etiaz videbit sub duplici specie. mali videbūt eū i spe cie horribili in iudicio psidentē. bom specie delectabili i celo regnātē. Primo debem⁹ eū videre sub specie hūi li in psepio iacentē. recolēdo quō se oīpotēs deus ꝓ nob humiliauit Vere magna hūilitas ē ꝙ de⁹ immortalis pro nob fcūs est mortal' Ille magn⁹ et incōprehēsibil' deus quē tot⁹ non capit orb. ⁊ quē celi capere nō pote rāt. in vili psepio cōclusit iumento rū ⁊ paruo lacte pastus ē qui pascit oēs creaturas. vñ Beda. Vili presepis angustia cōtinet ⁊ c. Nota ꝙ filius dei quinq modis hūiliauit se i na tiuitate. Primo qr pauperē matrem elegit. Secūdo qr vilē domū elegit in q̄ nasci voluit. Tercio: qr vilē lectū habuit. Quarto qr vile mōumē tū habuit. Quinto qr vilibus scz pa storib⁹ primo nūciari voluit. De isto inuenies i sermone Paruul⁹ natus ē ⁊ c. Secūdo debem⁹ eū videre in spe cie miserabili pendētem i cruce. Tre no. i. O vos oēs q̄ trāsitis per viā ⁊ c. Vñ Ber. in psona xpi. Vide o hō q̄o pro te patior. si ē dolor sicut quo cru cior. ad te clamo q̄ ꝓ te morior: vide pēnas q̄b⁹ affic or. vide clauos q̄bus cōfodior. Cū sit tātus dolor interior et exterior. Planct⁹ est ḡuior oū te i gratū experior Vñ leo papa. Omnis creatura ꝓpatiē creatori suo patiēti. sol obscuratē. terra mouet̄. petre scin dūtur. sepulchra aperiuntur. mortui egrediunt̄. velū tēpli scindit̄. miser hō non cōpatit̄ pro quo sol⁹ deus pa tit̄. Vide ergo o hō creatura ꝓ cōpas sionē. hoc ꝓuocat te ad cōpatiendū et similia tolerandū. Vñ btūs Ber. Vult benign⁹ dux deuoti milites vul tū ⁊ oculos i sua sustolli vulnera: vt illi⁹ ex hoc animū erigat. ⁊ suo exem plo ad tolerandū reddat fortiorem. Itē vide eius caput īclinatū hoc ꝓuo cat te ad hūilitatē. vñ Aug⁹. Humi liauit se xps ꝑceps tu⁹. ⁊ tu superbis. caput hūile assit. membra superbū absit. videam⁹ perforatas hoc ꝓ uocat te ad largitatē. lat⁹ apertum hoc ꝓuocat te ad caritatē: vide totū corp⁹ eius ⁊ nihil inuenies in eo nisi sīḡ pfectissime caritatis. hoc te ꝓuo cat ad spem. vñ Ber. Quis nō rapa reť ad spem: qui eius corp⁹ attēdit. Habet caput īclinatū ad osculandū brachia extensa ad amplexandū ma nus perforatas ad largiendū lat⁹ ap tū ad diligendū pedes affixos ad no biscū cōmanendū. totū corp⁹ extēsū ad se totū nob impartiēdū. Istis sep tem modis debem⁹ eū videre oculis mētis in hac vita. Secūdo in futura vita videbit̄ duob⁹ modis. mali in specie terribili in iudicio psidentem. De ista visione dr Aug⁹. Mallēt re probi omne tormentū sustinē. q̄ fa cē irati iudicis vidē Mala. iij. Quis stabit ad videndū eum? Ipse em̄ q̄si ignis conflās. Isa. xxx. Ardēs furor eius ⁊ grauis ad portādum. Apoca. vi. Tūc dicent montib⁹ ⁊ petris: ca dite sup nos ⁊ cooperite nos a facie

sedētis sup thronū: ⁊ a facie agni ·id est iudicis q̄ nūc est vt agu⁹ māsue tus: ⁊ erit vt furēs leo. Amos ·iij· Quasi leo rugiet: q̄s nō timebit Ista visio figurata ē Apoca.i. Ex ore sedē tis ī throno pcedit gladi⁹ ex vtraq; parte acut⁹ ·vidit filiū hoīs .i. xp̄m: ex ore eius pcedebat gladi⁹ ex vtra q; pte acutus ·Per gladiū istū sign̄i ficat vltima sentētia que dabitur cō tra peccatores · de qua dicit Zach· ix· Exibit vt fulgur gladius eius .i. vltima sentētia: quādo dicat ·Ite ma ledicti ⁊c. Ea gladi⁹ iste ex vtraq; parte scindēs est: q̄ scindit corp⁹ ⁊ aiam: q̄ tunc ardebit perpetue ani ma cum corpore Vom autē videbūt eum in specie delectabili in celo reg nātem ·Vñ Isa·xxxiij· Regē in decore suo videbūt· Job·xxxiij· Videbis faciem eius in iubilo· Ista visio figu rata est in regina Saba: q̄ venit ihe rusalem videre regem Salomonem· Tercio Regū·x· Que cum multa ⁊ mira audisset ī terra sua de gloria ⁊ sapientia Salomonis: venit in iheru salē cum camelis portantib⁹ aroma ta ⁊ aur̄ ·⁊ lapides p̄ciosos: ⁊ obtu lit regi· Et videns sapientiā Salomo nis ⁊ domū quam edificauerat· ⁊ a bos mēse illi⁹ ⁊ habitacula seruor̄ ⁊ ordinationē ministrantiū ⁊ vestes eo rū ⁊ pincernas: ⁊ holocausta q̄ offe rebātur nō habebat vltra spūm·ij· Paralipo·ix· Pre stupore non erat ī ea spūs ·Glosa· Considerando sapi entiam eius non habebat audaciam temptandi vlteri⁹ Venerat autem temptare eū in emigmatib⁹ · exposu it autē ei· Salomon oīa que ꝓposue erat: nec quicq̄ fuit q̄ ei nō ꝓpalum fecerat· Quo audito nō habebat vl tra spūm id est audaciam interrogan di· Dixitq; ad regē· Ver⁹ est sermo quē audiui in tra mea sup sermonib⁹ tuis ⁊ sup sapiētia tua: ⁊ nō credebā narrātib⁹ mihi: donec ipsa veni ⁊ vi di oculis meis: ⁊ ꝓbaui q̄ media ps mihi nūciata non fuit· Maior ē sapi entia tua ⁊ opa tua q̄ rumor quē au diui Beati viri tui q̄ stant cor̄ te ⁊ audiunt sapiētiam tuam· Rex Salo mon interp̄tatur pacificus · ⁊ signifi cat regem x̄pm qui pacē fecit int̄ de um ⁊ hoīem· de cuius gloria ⁊ digni tate nūc multa predicātur· Regina Saba est anima sancta: que regnum suū bene regit· id ē corpus ⁊ sensus interiores· Hec venit post hāc vitā in celestē iherusalē videre regē· id ē x̄pm de quo tāta audiuit· Isa·xxxiij· Oculi tui videbūt auitatem iherusa lem· Et iterum· Isay·xxxiij· Regem in decore suo videbūt omnes sancte anime· Debet autem venire regina Saba id est anima sancta cum mune ribus: scz aromatib⁹: auro: ⁊ lapidi bus pretiosis· Per aromata bene re dolentia significatur deuota or̄ō que redolet in odore dommi· Vñ Psal· Dirigatur domine oratio mea sicut i censū in conspectu tuo· Per aurum quod ē optimū metallū significat ca ritas q̄ est maxima vtutū· Per lapi des p̄ciosos significant opa mie Ista debemus nobiscū portare q̄ ituri su m⁹ ad regē salomonē· i· x̄pm Apoc· xiiij· Opa enim illor̄ sequūtur illos Ihero· Sola mia comes ē defunctor̄ ꝫ iste rex mie regie sabe· i· aie sācte plura bonē redonauit· dedit ei ei oīa q̄ voluit ⁊ petiuit· p q̄ō significat q̄ oīa bona opa nostra modica sunt re spectu premij q̄ō deus reddit⁹ est nobis totuz illud q̄ō hic patimur· ⁊ q̄ō bon̄ facim⁹ est rōspectu premij ce lestis q̄si vna gutta aq̄ respectu toti us maris: tūc p̄dest dicē regīa saba maior ē gl'a tua q̄rumor quē audiui ī scō ⁊ ꝓbaui q̄ media ps ·imo mil lesima ps in nūciata a p̄dicatoribus nō fuit· Sed int̄ oīa mirabat vestes

mimſtrātiū ⁊ pincernaꝝ ⁊ dapifero rū ⁊ alioꝝ · qꝝ quicq; ſcōm ſua offi cia erāt veſtiti: vt in tāta multitudi ne famulantiū quiuis poteāt cogno ſci cui⁹ offic⁹ erat · Per has veſtes ſigmficanē iſte mirabiles ⁊ pciose ve ſtes q̄b⁹ veſtiūtur in regno cēloꝝ · q̄ ſunt q̄dripartite · Prima pars ē iuuē t⁹ ſine ſemo · Secūda gaudium ſine triſticia · Tercia ſecuritas ſine pauoē Quarta vita ſine morte · Explicem⁹ .

Ali⁹ de eodē. ‖ Ser. xx.

Gaudete ⁊ laudate ſimul deſ ta iheruſalē · qꝝ cōſolat⁹ eſt dñs pp̄l'm ſuū · Iſa · lij · Deſer ta Iheruſalē fūt aīe ſancte q̄ deſerue rūt gaudia hui⁹ mūdi · Illas hortat̄ pheta ad gaudendū · Secūdo ponit gaudij rationem: primū ibi · gaudete Secūdū ibi · qꝝ oſolat⁹ eſt dñs Circa primū ſciendū: q̄ gaudē debemus in dño ⁊ nō in alio: req̄re in dominica quarta in aduētu in ſermōne · Gaude te · Circa ſecūdū ſciendū · q̄ dñs cōſo lat̄ tria genera hoīm · Primi ſunt p pctis ſuis lugētes · Mat · v · Beati q̄ lugēt: qm̄ ipſi oſolabūtur · Glo · Be ati q̄ lugēt p pctis ſuis vel alioꝝ Vñ Her · Luctus eoꝝ qui pſeuerātiā nō hñt: non merent̄ oſolationē · Alios i quit lugētes video: ſed ſi de corde p cēderēt lacrime nō tā facile illico ſol uerent̄ in riſū Nunc aūt cū abūdāti⁹ otioſa ⁊ ſcurrilia verba pfluāt q̄ pus lacrime · lacmas huiōi de his eſſe nō arbitror · q̄b⁹ oſolatio diuina pmitti tur: quādoquidē poſtillas tam facile cōſolatio vilis amittit̄ · delicata ē em̄ diuina cōſolatio q̄ nō dabit̄ admittē tib⁹ alienā · Quicūq; aūt vult a dño cōſolari: debet in luctu p pctis ſuis perſeuerare · Cōſolat̄ aūt dñs lugen tes p pctis hoc mō q̄ miſericorditer eis pcta dimittit · Eccl̄i · xvij · O q̄ ma gna miſericordia dei ⁊ ppiatio illi⁹ cōuertēt̄ib⁹ ad ſe · Eccl̄i · ij · Pius ⁊ mi

ſericors ē deus ⁊ in tribulatiōnib⁹ re mittet pcta · i · in luctu p pctis · dimit tat aūt trib⁹ modis ſcz · libēter: letā ter · ⁊ frequēter · De p̄mis duob⁹ mo dis ptz in filio p̄digo cui pater occur rit ⁊ in āplexu ⁊ in oſculo ⁊ ornatu et cōuiuio recepit · Lu · xv · De tercio dicat Aug⁹ · Nec crimis quātitas nec hore extremitas nec temporis breui tas quenq̄ excludit a vēia vbi fue rit pfecte volūtatis permutatio · O q̄ magna oſolatio ē iſta pctōrib⁹ · Exē plū in latrone q̄ in cruce dixit · Domi ne memēto mei · Eua legit̄ in vitas patꝝ q̄ q̄dā latro venit ad heremitā multū de pctis ſuis dolēs rogās eum vt ipſū ad ſuā ſocietatē ſumeret: il le vero noluit: ſed deſpexit eū in cor de ſuo eo q̄ oīb⁹ diēb⁹ vite ſue ma gnus pctōr fuiſſet · Cū aūt latro i eo dem heremo cellā facere voluiſſet: ⁊ arboreꝝ exſcindēt arbore p̄ſciſa ato corruit: ⁊ ipſum oppreſſit · Statim vi dit heremita āgelos venientes ⁊ aiaꝝ eius ſine purgatorio ad cēlū ducētes Iſte licet nil bom fecerat: ſola tñ vo lūtas ipſū ſaluauit · Ecce magna oſo latio pctōrib⁹ · Grego · Qui multos ſanatos in ſuis infirmitatib⁹ videm⁹ quid aliud q̄ miſericordie pignus te nem⁹ ? Secūdo oſolat̄ hūiles ⁊ abie ctos exaltationeꝝ eis in futuro pmit tendo · Lu · xviij · Qui ſe hūiliat exal tabit̄ a deo in futuro ſeculo: nō dt de hac exaltatione q̄ fit in hac vita: qꝝ aliter exaltat mūdus ⁊ aliter deus · Mūdi exaltatio ē ſicut vent⁹ · Vēt⁹ em̄ eleuat illa que nullius ſunt valo ris: ſicut paleas pulues ⁊ ſimilia · et dimittit ea q̄ ſunt ponderoſa ⁊ pcio ſa: ſcz auꝝ ⁊ argentū ⁊ lapides pcio ſos: ſic mūdus exaltat eos qui apd deū nullius ſūt valoris ⁊ proinde eos poſtea in eternā damnatiōne Vnde Pſal · Vidi ipium exaltatū ⁊ trāſiui et ecce nō erat iuēt⁹ loc⁹ ei⁹ Exēplū

de diuite epulone q exaltat⁹ fuit in hoc mūdo ⁊ postea sepult⁹ ē i inferno Dñs aūt qđ mūdus dēpmit in futuro eleuabit. Job. v. Posuit hūiles i sb lime. Vñ pma petri. v. Humiliami sub potēti manu dei: vt vos exaltet i tpe visitationis .i. in die iudicij quā do dicat. Venite bñdicti pa. mei ⁊ c̄ Terao cōsolaē dñs in tribulatiōe pa tientes ipsā in dulcedinē vertēdo vel saltē mitigādo. ij. Corin. i. Bñdictus de⁹ qui cōsolaē nos in omni tribulatō ne nrā. Vñ Ber. Quātumcūq seui at tribulatio nō putes te dēlictum a deo: sed memineris scriptū esse Pō. Cum ipso sū in tribulatione. Exēplū in beato stephano: cui lapides tortē tes dulces erāt q vidit cēlos aptos et Jhesū stantē ⁊ c̄. Actuū. vij. Et in Tyburtio q̄ dixit Videtur mihi: q̄ su per roseos flores incedā q̄ sup ardē tes prunas nudis pedib⁹ ambulauit. et in multis alijs sanctis. Istud figu ratū est Daniel. iij. vbi Nabuchodo nosor rex vidit in fornace ignis cum trib⁹ pueris angelū similem filio dei Nota hystoriā ibidē. Quarto cōsola tur dñs gaudia mūdana fugientes. et ad spūalia anhelātes. Istud figu ratū est Exo. xvi. vbi dr. q̄ filij isrl habuerūt formā quā tulerāt de egipto. non est eis datum māna. ⁊ cum venirent ad terrā promissam ⁊ co mederent de fructib⁹ illius terre scz promissionis. ablatū est eis manna. Quicūq ergo vult recipere consola tionē diuinā. i. aliquā spūalem dulce dinem debet vitare cōsolationē mū danā. ⁊ semper intent⁹ eē diuinis ⁊ celestib⁹. Exēplū. Quedaz domina deuota delitias seculi fugiēs frequen ter se orationib⁹ ⁊ deuotionib⁹ man apauit. ⁊ specialiter arca infantiam xpi affigebatur. ⁊ sepe rogauit dñm vt sibi ostendere dignaret̄ facē pue erule fue: ⁊ ecce in quodā festo natiui tatis xpi ipsa sola in ecclesia orantes astitit puer pulcherrim⁹ arridens ei. Ipsa aūt nesciente quis esset. q̄siuit puer ab ea: si sciret Aue Maria Illa respōdit. Ita scio. Respondit puer Dic mihi. ⁊ feci. Et cum dña diceret Benedict⁹ fructus ventris tui. dixit puer. Ego sū ille fructus ⁊ euanuit. Et illa iubilādo clamauit. Reuertē puer karissime. redi dulcissime p tri ginta dies non cessans clamare. ⁊ ec ce tricesima die venit Jhesus dicēs. Veni ad me dilecta mea. q delitias seculi fugisti ⁊ in me delectata fuisti et vtere delitijs quas tibi preparaui Illa statim expirās cum eo migrauit in celum.

Textualis expositio.

In principio erat verbū glo. in patre fili⁹ erat. Sed queriē. Quare posue rit sub nomine principij ⁊ nō sub no mine patris vel dei. Ad hoc dicēdum sm Augustinū. q pat̄ in ratione pa tris dei ignot⁹ erat. Vnde iohānes cū debuit ostendere filiū esse deū eter nū in substātia cū eo qui est pater. si posuisset patrē non fuisz intellect⁹ q nomē dei incognitū erat multis. nomen principij oīb⁹ erat notū. Vel sic In pncipio erat vbū. i. filius vni⁹ erat substātie cū eo qui dicat̄ esse pn cipiū distinct⁹ ab illo. Vel sic. In pn cipio erat vbū. i. verbū erat idē prin cipium cū patre. Et verbū erat apd deū: sic cōtinuat Crisō. q dixerat In principio erat verbum ne credēt ali quis q hoc dixisz de vbo platiuo qđ trāsit ⁊ nō manet. sed tm̄ ab aliquo procedit. ideo adiunxit. Et vbū erat apud deū. i. coeternū ⁊ coequale ipsi et de⁹ erat verbū. Nam si vbū est eq le deo ⁊ coeternū. cū nulla creatura possit ad tantaz excellētiam eleuari. vt sit deo coequalis ⁊ coeterna nisi sit de⁹. Seqtur: q verbū erat deus. et de⁹ erat vbū. hoc vbū erat in pn

apio.ī. idē pīncipium de pncipio aut patre q̄ ē pncipiū sine pncipio. apud deū p equalitatē ⁊ distinctionē. Oia visibilia ⁊ inuisibilia p ipsū verbū facta sūt ⁊ sine ipso factū est mihil Qđ est omne factibile aliqū futur. in existētia. In ipso vita erat. ī. in vbo qđ est in vita. erat vita. vel sic. Qđ factū est in ipso vbo sz. icarnatio. passio. resurrectio. ⁊ similia huiōi. vita erat. ī. causa vite. Seq̄tur. Et vita. ī. xp̄s vita hoīm. lux eī hoīm naturā sibi in vnitate psone vniuit. vt infirmus oculus hoīm radios fulgoris sui sustinē posset. Ante incarnationē ei lux erat in se ⁊ in angelor. oculis ⁊ nō hoīm qui nō poterāt solez in tota intueri. Et ido sol nube se mouit. ⁊ sic factus ē lux. Vñ Psal. Exortū est in tenebris lumē rectis corde. miseri cors ⁊ miserator ⁊ iust9 dñs Isa. ix. Populus q̄ ambulabat ī tenebris vidit lucem magnā habitātib9 in regione vmbre mortis lux orta ē eis. Et nota q̄ dicat lux hoīm. ⁊ nō lux iudeoꝝ tū q̄ per vbi icarnationē dei9 notus factus est omnib9. qui not9 tm̄ erat iudeis. q̄ lex Moysi qui aliqđ lumē erat. q̄si clausa erat intra limites iudee ⁊ trās fusa ē in oēs gētes p xp̄m Et lux ī tenebris lucet. ī. in medio errozis. Fuit em̄ tpe incarnationis caligo ydolatrie ⁊ infidelitatis q̄si in sūmo et iudei q̄ olim deū coluerāt. tūc diuisi erāt per sectas errozis Vñ ysa. liij. Ecce nos oēs quasi oues errauimus. vnusquisq̄ in viaz suā. ⁊ dñs posuit in eo iniquitatem oīm nostr. Et tenebre eam non cōprehenderūt id est iudei tenebrosi istam lucem nō receperunt. q̄ non sunt illuminati. et hoc nō est p̄pter defectū lucis. sed propter vitium eorum qui noluerūt oculos aperire ad lucem Vnde Crisostom9. Sicut solari radio nō ē frui nisi aperiētē oculos. ita neq̄ hac claritate participare. nisi vehemēter expandētem aīe oculum. ne claudas ianuam huic luci. ⁊ multa frueris voluptate. Seq̄tur. Fuit homo missus a deo. cui nomen erat Johānes Hic venit ī testimoniū. id est ad testimonium perhibēdum. vt testimoniū perhiberet de lumine. ī. xp̄o nato de virgine. sicut radius de sole sine aliqua eius corruptione vel diminutiōe. vt oēs crederēt in xp̄m. p illum scilicz Johānem testificantem. q̄si dicēret Nō fuit xp̄o necessariū iohis testimoniū p̄p̄t se. sed p̄p̄t iudeos q̄ splēdorē non possent ferre. si immediate ⁊ nude vemisset ad eos. Ideo signāter dicat de luie ⁊ nō de luce Differūt eī lux ⁊ lumē. sicut fōs ⁊ riu9. Lux ei ē in p̄pria natura Act9 lucis. ī. diffusio est ī aliquo susceptibili. ⁊ ob hoc vt notet necessitas testionis ex pte suscipiētis ⁊ non ex pte lucis dixit de luie nō de luce Et q̄ apud hoīes idigmoz iudicatur ille q̄ testimoniū phibz q̄ ille p̄ quo. subdit Et nō erat ille scz Johes testificās lux: sed vt testimonium phibet de luie. q̄si diceret. Lucifer nō est sol. sed testimoniū phibet soli. Ita iohes nō erat lux. sed iō venit vt testimoniū phiberet de luie. id ē de incarnata diuinitate. Diuinitas ī se lux ē. diuinitas ī carne lumē est sed q̄ lumē non ē lux sed a luce. ne credet aliq̄s q̄ ita xp̄s esset a deo quasi nō de9 Jō sequit. Erat lux vera. ī. naturalis ⁊ immutabilis: non p ptic̄ipationē: sed p essentiā. Per hoc q̄ dicit lux. notat q̄ immutabilis est fons totiꝰ luminis. Per hoc autez q̄ dicit vera. notat q̄ sit imutabil ⁊ nō per ptic̄ipationē: sed oīa illuminans Vñ sequit. que illuminat quadruplici lumine. scz nature: gratie: doctrie et miraculoz. oēm hoiem vemētem in hūc mūdū Sed q̄rit quomā si ipse illuminat omnē hominez. quomodo

v

tot sunt nō illūmati? Solutio. Quantū ad eū ptinet oēm hoiem illumīat Si aūt q̄dā claudētes oculos mētis luas radios suscipe noluerint non a luas natuā obtēperatio ē illis: ꝫ a malicia sua sicut ab introitu oibus apertо ⁊ nullo phibēte. qui volūtarie foris remāserit a ꝓpria malicia perit. Aliter Aug⁹ respōdit dicēs Jp̄e illumīnat oēm hoiem. i. null⁹ illumīnaē nisi p ipsū: ⁊ pōnt exēplū. Si in aliq̄ ciuitate posset sol⁹ vnus magister ⁊ uitatis esse: nō q̄ oēs docerent: ꝫ oēs qui docenē per ipsū docētur. Seq̄tur In mūdo erat. Vñ Aug⁹. Lux q̄ illumīnat oēm hoiez vemēntē in hūc mūdū. huc vemit p carnē. q̄ cū hic esset p diuinitatē a stultis ⁊ cecis ⁊ imq̄s videri non p̄t: de q̄b⁹ supra dictum ē Et tenebre eū non ognouerūt. ⁊ iō dicit. in mūdo erat. Erat aūt in mūdo essentia diuinitatis tang̃ regens et cōtinēs q̄ creauit. ⁊ mūd⁹. i. vniuersitas creature p ipsū factus ē q̄si per sapientiā ⁊ artē artificis. i. patris nostri. Vñ Psal. Oia in sapia fecisti Et mūdus. i. amator mūdi eū nō ognouit. i. per approbationē: q̄ seruiuit creature pl⁹ q̄ creatori. Seq̄tur. In propa vemit id ē mūdum q̄ suus dicit vtpote ab eo fact⁹. vel int iudeos q̄ sui erāt ꝓp̄ vt pl's peculiaris Vel in naturā humanā quā condidit ⁊ sibi vniuit vt oēs sanaret. ⁊ sui. i. qui q̄ hoeis ab eo cōditi. vel p̄apue iudei cognati ei⁹ eum cōditorē suū nō receperūt per fidē ⁊ obedientiā ⁊ crediē q̄ nulli receperūt eum. Ideo subdit. Quotquot aūt siue iudē⁹ siue gētilis siue pagan⁹ siue seru⁹ siue liber. siue paup siue diues. siue masculꝰ siue femina siue puer siue senex receperunt eū per fidē ⁊ obedientiā dedit eis eq̄ liter sine acceptione personaꝝ filios dei fieri p grām adoptionis. ex hoc eīm qui naturaliē est fili⁹ dei. fact⁹ ē naturalis fili⁹ hoīs. vt sua ptāte filios hoīm ecā faceret filios dei. Vnde ad Gala. iij. Vos oēs estis filij dei p fidē in xp̄o ihesu. Sed q̄ p̄nt amittere ius filiationis ⁊ hēditatis. Ideo dr. Dedit eis potestatē filios dei fieri Nō dicit. fecit eos filios dei: ⁊ ostēdendo hortamur ad studium bone vite Sz queri possz q̄b⁹ data ē potestas. Jdo subdit: his q̄ credūt in noīe eius. i. te noīs eius. Et cuius noīs? Glosa. Emanuel q̄d est nobiscū deus. quasi dicēt. His q̄ credūt xp̄m esse verꝝ deum ⁊ verꝝ hoiem: data ē hec potestas Et licet sint mlti articuli quos credere oportet. Iste tū facit specialiē filios dei. Congruū eīm est: vt q̄ credūt filiū dei ēē filiū hoīs. vt ꝓpter dignitatē sue nature quā in illo adorāt fiant filij dei. ⁊ quo hec generatio distet a carnali: oñdit euangelista subiungēs. Qui nō ex sanguinib⁹. q. d Hi filij dei nō generanē sicut filij hominū ex cōmixtiōe sanguinis: scz viri ⁊ mulieris cōcupiscētia vtriusq̄ mouēte: dicit. Qui id ē filij dei: non ex sanguinib⁹ maris ⁊ femine: neq̄ ex volūtate carnis. i. cōcupiscētia mulieris carnē quā suā posuit: q̄ de viro facta ē: ⁊ adā de eua dixit. Hoc nūc os ex ossibus meis ⁊ caro de carne mea. Seq̄tur: neq̄ ex volūtate viri. i. cōcupiscētia viri: sed ex deo nati sunt. i. vbū caro factū. Aug⁹ dixit. q̄ oēs qui receperūt eū dedit eis potestatē vt filij dei fiāt. ⁊ q̄ ex deo nati sunt: ne vob hoc incredibile videtur quasi securitatē facies: ait. deum ex hoīe nasci. q̄si dicēt. Quid miratis. hoies ex deo nasci: attende deū ex homine natū Vñ ait. Verbū caro fcm est. i. fili⁹ dei factus ē fili⁹ hoīs: vt filios hoīm faceat dei filios: ex vnione diuinitatis ⁊ humanitatis in vna p sona. Et habitabit in nobis id est in nostra natura vel int nos. Baruth

iij. In terris visus est: et cum hoib⁹ cōuersatus est. Et vidimus gloriam eius per vocem lapsam de celo. et per miracula cognouim⁹ eum esse filium dei. Vnde addit. gloriā quasi vnigeniti a patre. id est qualem decet vnigenitum patris. et vidim⁹ eum. id ē cognouim⁹: plenum gratia et veritate id est omnis gratie fontem et omnis bonitatis.

Alius de eodem Sermo. xxi.

LVx in tenebris lucet. et tenebre eam non comprehenderūt Johannis. p. In verbis ꝓpositis notātur duo. Primū est salvatoris nostri erga nos peccatores benignitas. Secundum est peccatorum erga dei benignitatez tarditas. Primū ibi. Lux in tenebris lucet. Secundum. ibi. et tenebre eam nō oprehenderunt. Circa primū est sciēdum q⁹ per lucem intelligitur xp̄s. qđ ait Joh. viij. Ego sum lux mūdi. Cōparatur autez xp̄s luci ꝓpter similitudines multas quas habet cū luce. Primo q⁹ sicut lux tenebras fugat et domū illuminat: sic xp̄s luce gratie sue fugat tenebras peccatorū et illumiat domū mētis. i. animam. Johan. xij. Ego lux in mundum veni: vt omnis qui credit in me illumineꝫ p me. et in tenebris nō maneat. Ro. xiij. Abiciamus ergo opa tenebrarū. id est pcā que ducūt ad tenebras et induamur arma lucis id ē bona opa que ducūt ad lucem veram sez ad christum: vt in die iudicij honeste ambulemus. Vnde dns Johānis. viij. Qui sequit me non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Sed heu quidam sunt q̄ magis diligūt tenebras. Jo. iij. Lux venit in mūdum: et dilexerūt hoies magis tenebras ꝙ lucē. Erant enim opera eorum mala et qui male agit odit lucem ne arguantur opera eius: et nō venit ad lucē. Sūt āt tria genera hoīm que lucē videre nō possunt significata p tria genera aialiū que lucē videre non pñt. scz noctua. vespertilio. et talpa. Noctua habz nimis de humoribus in cerebro vt dicit Haban⁹ et illi humores fluūt ad oculos eius ex presentia et vtute lucis. et impediunt visū eius ne lucē videat. Per hoc significanē luxuriosi q̄ excecātur p libidinē suā. ne verū lumē. i. deū agnoscāt. Sic excecati fuerūt duo senes q̄ in susannā exarserūt. De quibus dr Daniel. iij. Exarserūt in cōcupiscētia eius et declinauerūt oculos suos vt nō viderēt celuz. neq recordarētur iudicioꝝ iustoꝝ Nota hystoriam ibidē. Per vespertilionē significātur superbi. Vespertilio mus ē et quadrupes aial vt alia aialia. et supalios mures se extollit volādo. sic superb⁹ ē cū sit hō sicut alius homo et sit de eadē terra fact⁹ et ad eandē trā reditur⁹. tamen vult se extollere supalios. nos videns fragilitatem suam nec cognoscēs potētiam diuinā opponit se deo. Vñ Grego. Cuz oīa vicia fugiāt deū. sola superbia opponit se deo et hec ē magna cecitas. q⁹ superbus nō cognoscit deū. et ei se opponit nō aduertēs q⁹ ipsū ad nichilū redigere possit qñ vult. Sic excecat⁹ fuit senacherib q̄ obsedit ierusalē et dixit q⁹ deus eoꝝ nō esset ita potēs q⁹ posset eos liberare de manu sua. Eadē nocte percussit dns de exercitu suo. lxxxv. milia virorū. et ipse reuersus ē in trā suam cū oraret in tēplo dei sui berath percussus ē a filijs suis. Nota hystoriam ibidem. Per talpam intelligūtur auari qui diligūt terrena. Talpa ei habitat in terra. et nō venit ad lucē Habet enī oculos sub cute et non videt: sic auarus totuz studium suū ponit ad ista terrena. et hz oculos sb cute: qr ista tēporalia et terrena respicat. et nō supiora. Iscd autē figuratū

est Thobie. ꝯ. vbi dr: q stercora pū
dmū ceciderūt sup oculos thobie. ⁊
cecus fact⁹ est. Per Thobiā qui itēr
pretaē duct⁹ ad luctū. sigmficaē aua
rus q̄ suscimet perpetuū luctū m p̄sen
ti vita p cōtinuā curā m futura p̄pē
damnationē perpetuā. Per stercora
pūdmū sigmficanē bona tēporalia.
Juxta illud ad philippēses. iij. capi.
Oia arbitror vt stercora vt xp̄m lu
crifaciā. Jsta sic replēt oculos auari
interiores q nō videt deū creatorez
suū. nec cogitat se morituꝝ. Sic co
gitauit ille diues: qui excecat⁹ fuit
tantū q dixit aie sue. Luce. xv. Aia
habes mlta bona m ānos plurimos
req̄esce. comede. bibe. ⁊ c̄. Et dixit
ei dns. Stulte hac nocte demones re
petēt aiam tuā: que cōgregasti cuj⁹
sūt vel erūt. Et factū est ita Ecce q̄n
tū auaricia excecat hoīez: q nō cogno
scit mortē nec fragilitatē suā Exem
plū legit de quodā vsurario qui cū
iacēt m agone ⁊ sacerdos eū mūgēt
audit sibi signū crucis querēs si cog
noscēt imaginez dn̄i nostri ihesu xp̄i
pro se crucifixi. Rndit Nō cognosco
illū ligneū Jhesū: sed istū argēteum
quē m asta teneo p vadio repositū
et sic in tali cecitate miserabilit mor
tuꝰ est ⁊ dānatus eternaliter. Secūdo
xp̄s opaē luce per aliā similitudinem
Lux statim cū aperit fenestra vel osti
um domū subintrat ⁊ illuminat eā:
sic dns statim cū aperit dom⁹ oscie p
cōfessionē intrat dns ⁊ illūmat eam
Apo. iij. Ego sto ad ostium ⁊ pulso:
si q̄s ape. intrabo ad illū ⁊ cenabo cū
illo. ⁊ hoc ē qđ dicit sponsa. Cāti. v.
Pessulū osti mei aperui dilcō meo
et ecce declinauerat se. i. de int⁹ icli
nauerat q̄si expectās: aperui sibi: q
parat⁹ erat intreire. ipse semp ē pa
rat⁹ nobiscū esse: sed nō sum⁹ parati
ipsū recipere: q ipse dr Prouer. viij
Delicie mee ē esse cū filjs hoim. Vñ
de illis Cantico. ꝯ. En ipse stat post
parietē. s. peccatoꝝ nostroꝝ: q pec
cata nrā sunt parietes inter deum ⁊
nos. ⁊ diuidūt nos a deo. sicut dicit
Jsa. lix. Jz iniq̄tates vestre diuiserūt
inter deū ⁊ vos. Petro hūc parietē
stat dns respicies p fenestras aspi
ciēs p cācellos. Per fenestras sigmfi
canē magna petā p cancellos parua
per hec respiat si aliquā apertura po
terit inueniri. per quā intret. Qui āt
dño pulsante nō aperuerit: i futuro
pulsabit. ⁊ nō aperieē ei. Lu. xiij. Cū
intrauerit paterfamilias ⁊ clauserit
ostium: impietis foris stare ⁊ clama
re. Dne dne aperi nob⁹: ⁊ rndebit: ne
scio vos. Tercio christ⁹ cōparaē luce
q̄ lux cōmunis ē oib⁹. Act. x. Non ē
psonaꝝ acceptor deꝰ: sive sit paup
sive diues ⁊ c̄. Quicūq eū invocaue
rit ipse pat⁹ est lumē gratie sue sibi
impartiri. Mat. v. Volez suū oriri fa
cit sup bonos ⁊ malos: ⁊ pluit super
iustos ⁊ iniustos grām suaꝝ ⁊ miseri
cordiā: nullū petōrē spernit quantū
cūq fetidū. Legit q quedā mulier q
multis ānis publica meretrix fuerat
quadā die vidit deportari corp⁹ xp̄i
in pixide ⁊ cepit cogitare: heu me mi
serā: qūo ausus sū stare in ospectu il
lius q̄ oia peccata vidit: quē tātum
offēdi qui tantū p me sustinuit. Tā
dē cogitabat q quondā audierat p
dicare: q deus esset oib⁹ cōmunis.
et ideo in diuersorio in via cōmuni
nasci voluit vt ommb⁹ se cōmunem
exhibēt. ⁊ ido in campo crucifigi ⁊
mori voluit. q ipse ē flos cāpi: ⁊ ab
ommb⁹ capi p̄t. ⁊ hec cogitās cōpūn
cta est. cucurrit cū lacrimis ad sacdo
tē: ⁊ cecidit in lutū ante pedes eius:
et ait. Dne ihesu xp̄e q̄ p salute pec
catoꝝ nat⁹ es de Maria vgine: ⁊ su
spēsus in cruce miserē mee peccatrīs
scōm magnam misericordiā tuā. Et
respōdit vox de pixide. vade filia:

dimissa sūt tibi oia pcā tua. ⁊ āplus noli peccare. ⁊ sic factū ē. Adhuc sūt alie cause q̄re xps cōparaē lua. Req̄re sabbato añ dominicā Judica

VI Dominica infra octauas natiuitatis.

Sermo. xxij.

QVomā estis filij dei misit deus spūm filij sui ī corda vra ad Gal. iij. In vbis istis notanē duo. Primū ē hois dignitas ibi Oms estis filij dei. Secūdū ē dei liberalitas. ibi. misit deus. Dignitas ptz in hoc q hō pt fieri filius dei si vult. Scaē dū autem q multa sūt que faciūt hominem filiū dei. Primū est fides Jo. pri. Dedit eis potestatem filios dei fieri his qui credūt in nomīe eius Ad Gal. iij. Oms filij dei estis p fidez in xpo ihesu. Si autē filij dei sum⁹ ⁊ hēredes. Qui autē nō credūt in eū sicut iudei ⁊ pagani. sūt filij diaboli. ⁊ possidebunt hereditatē pris sui q̄ dicē eis Jte maledicti in ignē eternū ⁊ c. Filij aūt dei sūt qui credūt eū factuz esse filiū hominis. Sic nos possemus fieri filij dei: ⁊ possem⁹ hereditatē celestē possidere: quādo dicetur nobis Venite bñdicti ⁊ c. Secūdū qđ fiat hoiem filium dei ē misericordia. Ipse eīm est pater misericordiarū. sicut dicit Apls. ij. Chor. i. Bñdictus deus et pater dñi nostri ihu xpi pater misericordiarum. Et ideo filij eius debēt esse misericordes. Vnde Lu. vi. Estote misericordes sicut ⁊ pater vester misericors est. Eccles. iiij. Esto pupillo misericors: vt pater ⁊ mater eius ⁊ eris tu altissimi filius. ⁊ tunc inuenies misericordiam coraz patre celesti Mathei. v. Beati misericordes. quoniam ipsi misericordiam cōsequētur Sed īmisericordes non inuenīēt misericordiam apud patrem celestē. Vnde dixit dives in pēnis existēs. Pater abraham miserere mei. Et respōdit ei. Fili recordare q̄ acepisti bō in vita tua. q̄si diceret. Modo vocas me patrem: sed non potes meus modo eē filius. Sed recordare: quia filius esse potuisses: si misericordiā paupi laz aro exhibuisses. Terciū quod facit hō minem filium dei est turbatio. Prouerb. iij. Quem diligit deus corripit et quasi pater in filio complacet sibi. Hebreoruz. xij. Quem diligit dominus castigat: flagellat enim omnem filium quem recipit. Vnde Augus. Si acceptus es a passione flagellorū exceptus es a numero filiorum. Noli ergo in iniquo sensu eē ⁊ puerili. ⁊ dicas. Plus amat pater meus fratrē meū cui pmittit facere quitq̄d vult q̄m me. q̄ si me semel moueret ptra eius iussionē: statim flagellū iuenīrē sed potius gaudeas flagellis quia tibi seruat hereditas Illis ad temp⁹ parcat quos ineternū damnabit. Non timeas ergo flagellari: sed exhēditari Vnde Grego. Nisi correctis deus hereditatem dare dispōnet: eruere eos per molestias non curates Prouer. xiij. Qui parcit virge odit filium. q̄ autem diligit. instanter erudit. Apoc. iij. Ego qui vos amo. arguo et castigo. Deus filios suis non parcit: quibus seruat hereditatem. Sed quibus hereditas non debetur: illis parcit illi prosperātur. Grego. Ideo enim domin⁹ quibusdam parcit vt impperpetuum feriat. Ideo hic ferit nō parcēdo vt imperpetuū parcat. Non conq̄ramur ergo ō verbere dū habeam⁹ eterna premia in retributionē. Legitur de quodaz sancto patre q̄ singul' annis cōsueuit infirmari. turbatus est in vno āno dū non infirmareē ⁊ dixit modo deus oblitus ē mei: q̄ nō visitat me sicut cōsuetus fuit. Et rogauit dñm vt visitaret eū: ⁊ iterum egrotauit. Quartum est dilectio inimicoz. Math. v. Diligite inimicos vestros: benefacite his q̄ vos oderūt

orate pro persequētib9 · ⁊ calūmiantib9 vos vt sitis filij patris vestri q̄ in cēlis ē · qui solē suū oriri facit sup bonos ⁊ malos · ⁊ sup amicos ⁊ inimicos · Et ideo dr p̄ · Joh · iij · In hoc manifestati sūt filij dei ⁊ filij diaboli Omis qui nō diligit fratrē suū ex deo nō ē p̄ · Joh · iij · Qui aūt diligit frēm suū ex deo nat9 ē · Deus em̄ tantū dilexit inimicos suos q̄ ꝓpter eos sustinuit mortē in cruce · patrē exorabat dicēs · pater ignosce illis · q̄ nesciūt q̄d faciūt · Quintū est pax · vnde Mat · v · Beati pacifici · q̄m filij dei vocabunt̄ Ideo dixit dñs ad dauid p̄mi Paralipomenon · xxij · Filius qui nascet̄ tibi erit vir quietissim9 pacificus vocabitur · Ipse erit mihi in filiū ⁊ ego ero illi in patrem q̄n fili9 similis est patri: hoc ꝓuocat p̄em ad dilectionē filij · Cū autem deꝰ sit pacificus diligit filios pacificos Pacifici aūt nō p̄nt esse qui in mortalib9 peccatis sūt · q̄ vbi est lesa iscia · ibi non ē pax · Isa · lvij Non ē pax impijs dicit dñs : ⁊ vbi nō est pax · ibi nō habitat dñs · q̄ in pace factus est locus ei9 · Vnde apostolus · ij · Chor · xiij Pacē habete · ⁊ deus pacis ⁊ dilectionis erit vobiscum · Sextū ē castitas siue mūdicia · vnde apostol9 · j · Chorin · vi · Immūdū ne tetigeritis ⁊ ego recipiā vos · ⁊ ero vob̄ in patrē · ⁊ vos eritis mihi in filios ⁊ filias dicit oīpotēs dñs · Dominus em̄ cum sit mūdus : nō vult hīe immūdos filios · Vñ monet nos apostol9 ad Ephe · v · Estote imitatores dei sicut filij carissimi Vnde dñs iohānem euāgelistā matri sue in filiū assignauit ꝓpter castitatē suā q̄n dixit Mulier ecce filius tuꝰ ·

Textualis expositio.

Erāt pat̄ ihesu scz ioseph pat̄ putatiuꝰ ⁊ mater eius mirantes sup his q̄ dicēbāt̄ d̄ eo scz ab angelis ⁊ pastoribꝰ ⁊ a symeone · ⁊ benedixit illis symeon · ⁊ hoc factū fuit quādo obtulerūt puerū in templū quadragesima die · scz in die purificationis · Tūc benedixit illis simeō · scz marie ⁊ ioseph · Et dixit ad mariā matrē eius · Erat aūt ꝓphetia quod dixit Ecce posit9 est hic · s · xps in ruinā infideliū · ⁊ in resurrectionē multoꝝ in israhel credētium · Vel sic in ruinā stantiū · i · stare putātiū: sicut scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ : ⁊ resurrectionē cadētium · i · se cecidisse cognoscentiū · Mathei · ix · Non veni vocare iustos · i · illos qui se iustos reputāt · sed peccatores · i · illos qui se pctōres recognoscūt · Seqtur: ⁊ in signū cui cōtradicet̄ · positus est iste xps in signū federis · ⁊ reconciliationis inter deū et hoīem · Isa · vij · Dñs ipse dabit vob̄ signū · Ecce vgo cōcipiet ⁊ pariet filium · Huic signo ꝓtradicūt oēs iudei · scz iudei ⁊ pagani ⁊ hereticī · de inde ꝓphetauit de passione ei9 dicēs : Et tuam ipsi9 aiam pertrāsibit gladius · q̄si dicēt · gladius ipsius ē dolor ipsi9 passionis quā oculis tuis videb · pertrāsibit aiam tuā · Non em̄ potuit tam dilectū filiū crucifigi videre sine magno cordis dolore · Vñ dicatur dolores quos effugit maria filiū suū patiens · hos sustinuit ipsū mori vidēs · deinde subdit causam ipsi9 passionis dicēs · vt reuelētur ex multis cordib9 cogitationes Crucifixo aūt domino pecauerunt inique iudeoꝝ cogitationes : q̄ vsq̄ huc latuerūt in cordib9 ipsoꝝ · Ante incarnationē enim xp̄i oēs messiam expectauerūt: ⁊ ipō nato quidā ei adhesērūt · quidam respuerūt · ⁊ ita prauē cogitatiōes eorum reuelatē sūt in passione christi Vel sic posit9 est hic · scz christus ad hoc venit vt reuelētur ex multis cordib9 cogitationes antiquoꝝ patrum que latebant in sacris scripturis · q̄ qđ expectabāt tūc manifestatū fuit

Seqtur: ⁊ erat ibi anna prophetissa filia phanuel de tribu Aser: ⁊ vixerat cū viro suo annis septem a virginitate sua. Hec processerat in diebus suis .i. perfecte etatis fuerat ⁊ vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua. i. a tempore virginitatis amisse Et hec vidua erat ad anos lxxxiij. que nō discedebat de templo id ē arca templum frequēs erat. nō est intelligendum q̄ semp in templo fuit ieiunys ⁊ orationib⁹ seruiens in die ac nocte. nō q̄ in templo dormiret: sed seruiebat die ac nocte. id est assidue. Et hec pphetissa anna ipsa hora supuenit: quādo. s. Maria ⁊ ioseph puerum obtulerūt in templo. superuenēs imp̄ confitebatur domino id est laudabat dominū. ⁊ loquebatur de illo ommibus qui expectabāt redemptionem isrl̄ non solum temporalez a tirānide herodis: sed etiam spiritualem a tirānide diaboli. ⁊ vt perficerēt omma secūdum legez domini offerētes. scz puerum. ⁊ simple ad ammonitionem angeli: fugerūt in egiptum. scōm alium euangelistam vbi septez annis manserūt. ⁊ tandē mortuo Herode ⁊ regnāte Archelao ammoniti per angelum reuersi sunt in nazareth ciuitatez. De hac fuga. Lucas ptermittit. sed Mathe⁹ plenius ponit. Puer autem crescebat corpore. natura diuina sapiētiam priam reuelabat. cōfortabatur imp̄ plen⁹ sapiētia. ⁊ grā dei erat in illo.

¶ De eodē euāgelio. Ser. xxiij.

Posit⁹ est hic id est christus in ruinam. id est in signum cui cōtradicetur. Lu. ij. De isto signo predixerat Isa. vij. Dominus ipse dabit vobis signum Ecce cōcipiet ⁊ pariet filium. Iste xp̄s est filius nobis dat⁹ pro signo. Possum⁹ autem i isto filio accipere multiplex signū. Primum est humilitas in incarnatione. Secūdum potestas in miraculorum operatione. Tercium caritas in passione. Quartum seueritas in iudicij districtione De primo signo humilitatis dixit angel⁹ ad pastores nato domino. Luce. ij. Annūcio vobis gaudium magnū quod erit vniuerso mūdo. quia natus est hodie saluator. qui est christ⁹ dominus in ciuitate dauid. ⁊ inuenietis infantem pānis inuolutum ⁊ in presepio positū. Vere hoc fuit magnum signum pfecte humilitatis. q̄ ille qui est rex celi ⁊ terre. sic se exinanire voluit vt infans fieret. Vnde apl's ad philip. ij. Exinaniuit seipsū formā serui accipiens Itē magnū signum hūilitatis fuit q̄ tā humilē mrēm. tā humilē domū. tā hūilē lectū: tā hūiles discipulos eligē voluit. de q̄b⁹ inuenies i natiuitate dn̄i in pmo sm̄one Paruulus ⁊ c̄. Vñ Aug⁹. Erubescas ergo o hō qui superb⁹ es. q̄ humilis fact⁹ est de⁹ Idem signum salutis est fidelib⁹ humilitas saluatōris que opposita ē supbie. nam p supbiam salutem amisimus: ideo necesse ē vt per humilitatē recuperem⁹. Secūdo debem⁹ considerare in xp̄o signum diuine potentie. ⁊ hoc in miraculoz operatione. De hoc signo dicit Johan. vi. quādo domin⁹ de quinq; panibus ⁊ duob⁹ piscib⁹ satiauit quinq; milia hominum Illi ergo homines cū vidissent signū quod fecerat: dicēbāt cognoscētes p hoc potētiam suam. hic est vere pphet̄a qui venturus est in mūdum. Item magnū signū fecit quādo in nuptys aquā in vinum mutauit. Johan. ij. Hoc inicium signoz ihesus fecit ⁊ manifestauit gloriā suam .i. diuinitatis siue potētiam. Item magnū signū potentie fuit q̄ oēs inimicos suos vnico vbo prostrauit dicēs Ego sū Istō terribile signū est ommibus inimicis suis. id est peccatoribus. Vnde Aug⁹.

Si illa gutta melliflua tāte vtutis ē
scz ego sū qz nullus aduersarioꝝ suo
rū supꝑ pdes suos stare potuit. Quis
ꝑt audire istud terribile vbū. Discedite a me maledicti in ignē eternū.
Nec signa potētie dei debereāt timere
oēs pctōres. Vñ Psal. Turbabūtur
gentes ⁊ timebūt q̄ inhabitāt terrā
.i. terrem pctōres a signis. Vnde
uemimus in xp̄o signū pfecte caritatis. Et ostēdit nob in sua passione ō
hoc signo. Mat. xij. dicat ad iudeos.
querētes signū de cælo. xp̄s ait illis.
Generatio mala ⁊ adultera signū q̄
rit. ⁊ nō dabit ei aliud signū. nisi signū Jone ꝓphete. Lu. xi. Sicut em̄ jonas fuit i ventre cēti trib⁹ diebus ⁊
trib⁹ noctibus. ita erit filius hoīs .i.
Christ⁹ in vētre terre. i. in sepulchro
mortuus ꝓ salute hoīm. Sicut jonas
in mari ꝓ salute pcantiū. Nota hystoriā quasi dicēt. in hoc accipite signū pfecte caritatis q̄ ego ꝓ vob mori volo. Vñ Joh. xv. Maiorē caritatē nemo habet. vt aīam ⁊ c̄. Vnde
Ber. O bone ihesu tu maiorez caritatē habuisti. qz non solū ꝓ amicas. sed
eā ꝓ inimicas .i. pctōribus. aīam .i.
vitā posuisti Vñ apostol⁹ ad Roma.
v. Cum adhuc inimici eius essem⁹ reconciliauit nos dō patri i sāguine suo
De isto dr Gene. ix. Ponā arcū meū
in nubib⁹ cœli .i. filiū meū ponam i altitudinē crucis. ⁊ erit signū fœderis
.i. caritatis ⁊ pacis inē me ⁊ terrā .i.
hoies in terra viuētes. Istud signuz
caritatis debem⁹ semp hīe ante oculos ⁊ debem⁹ studē in hoc. vt habeamus pacē ⁊ caritatē cū deo ⁊ ꝓximo
nostro. Vñ ysa. xi. Leuabit dñs signū .i. filiū suū leuabit in cruce i signū
caritatis ⁊ pacis. ⁊ congregabit dispersos .i. illos q̄ dispersi sunt in cordib⁹ suis pre irā. ꝓr iuidiā. ꝓr rancorē. quasi dicēt. Si dispersa sūt corda vestra p irā vel iuidiā vel rancorē respicite signū caritatis qđ dñs i
cruce nob ostendit q̄ pro inimicas suis passus ē. ⁊ p eis patrem exorauit.
Et cōgregate corda vestra p mutuā
caritatē. Quarto debem⁹ considerare i xp̄o signū seueritatis qđ ostēdet
in iudicio. Luce. xxi. Erūt signa in sole ⁊ luna ⁊ c̄. sol obscurabit ⁊ luna nō
dabit lumē suū. stelle de cælo cadent
.i. a sub q̄ habet simlitudinē stellarū
que secūdū vulgi opinionē stelle dicunt. Et vtutes celoꝝ mouebūtur. i.
tam seuer⁹ erit iudex iste q̄ si possibile esset eā angeli otremiscēt de aduētu eius. Apoca. vi. Terremotus
fact⁹ est magn⁹. sol factus ē niger sicut saccus alicim⁹. ⁊ luna facta tota
sicut sāguis ⁊ stelle. i. a sub cadērūt
que tūc maxime dñs faciet mutari ⁊
cadē ad terrorē pctorꝝ. Mathē.
xxiiij. Et videbūt signū filij dei viui
.i. xp̄m cū signis quinq; vulnerū .i. a
catricib⁹ Vñ Aug⁹. Ideo cicatrices
seruauit vt i iudicio hostibus suis exprobret ⁊ vt cōuincēs eos dicat Ecce hoiem quē crucifixistis. Ecce deus
et hoiez quē credē noluistis. videte
vulnera q̄ infixistis. agnoscite latꝰ
qđ pupugistis: ⁊ ꝓpter vos apertū ē
nec intrare voluistis. Apo. vi. Tūc
dicēt montib⁹ cadite supra nos. De
ista materia satis inuenies dominica
secūda. in aduētu in sermone. Videbūt filium ⁊ c̄. Istud signū debet hō
frequēter ante cordis oculos habē.
vñ Grego. Illū die fratres āte oculos ponite. ⁊ quicqd graue cernitur
parua mitigat opatione. vñ Jhero.
Siue comedā siue bibā siue aliqd aliud faciam. semp videt auribꝰ meis
insonare illa vox tube terribilis Surgite mortui venite ad iudiciū ⁊ c̄.

In crucifixione dñi Ser. xxiij

Apparuit benignitas ⁊ hūanitas saluatoris nri dei nō ex
opib⁹ iustitie q̄ fecim⁹ nos ⁊

sed scõm suã miserícordiã saluos nos fecit. Tytũ. iij. In verb ꝓpositis ostẽdit nob apostol⁹ largã dei miserícordiã erga nos miseros pctõres: q̃ nos saluos fecit: nõ ꝓpter nrã merita sed propt̃ largissimã suam miserícordiã. Quendũ aũt q̃ dñs ostẽdit suã miaz arca peccatorẽ mltis modis. Primo i hoc q̃ se statĩ ñvidicat cũ hõ peccat. Tre. iij. Vie dñi multe/qz ñ sum⁹ cõsũpti qz nõ defecerũt miserationes ei⁹ sed mísericordit expectat: vt conuertat̃ et agat pẽtentiã. Ezech. xviij. Viuo ego ðr dñs nolo mortẽ peccatoris: sed vt magis ꝺuertat̃ et viuat propt̃ qð ꝓpheta ãmirãs dixit Ezech xviij. Et q̃re moriemini dom⁹ isrl/ cõuertimini et vemite. q̃si dicẽt. Cũ deꝰ expectat vos et parat⁹ sit vob misereri. et vitã eẽnã tribuẽ quare vultis mori. vñ Aug⁹. Erubescat hũana pigricia plus deꝰ misereri q̃ vos p misericordia laborat̃ Vñ Ber. Misericordia tua dñe sup me q̃ non poterit explicari sermone. q̃ bemigna. q̃ libeã lis. q̃ gratuita. ego peccaui et tu dissimulabas. ego nõ continebã a scelerib⁹. et tu cõtinebas a vulnerib⁹. p longabã multo tpe miq̃tatem meã: et tu plõgabas pietatẽ tuam. et nõ solũ expectat: sed eẽã ad se benigne reuocat et munera pmittit. Vnde ꝺominꝰ Venite ad me oẽs q̃ laboratis et onerati estis onere pctõz: et ego reficiã vos. s. celesti gaudio. vñ Aug⁹. Magna dei miserícordia auersos benigne reuocat: et q̃ ferre nos potuit: vt reuertamur munera pmittit: et si p p missa reuocare non poterit p minas attrahit. Ezech. xiij. Cõuertimini ad me et agite pẽtentiã et nõ erit vob i ruinã miq̃tas vestra. q̃si dicẽt. alioquin erit vob miq̃tas vestra in eẽnã damnationẽ. Si vero reuocat⁹ ad misericordiã venire neglexeris dolet deus q̃ te cõdemnare debet. vñ Isa.

Ser. xviij.

Veu ego cõsolabor sup hostib⁹ meis et vindicabor de inimicis Criso. Deꝰ multꝰ ꝓpellit̃ cũ mag̃ doloꝛe pctõres cõdemnare nõ em̃ sic doletq ab eis offendit̃: sed q̃si violẽter cogit̃ perdẽ qui oẽs cupit saluare. Sicut rex benignꝰ audiẽs criminosas psonas. lege quidẽ ꝓpellẽte. dat ipse mortis sentẽtiã: et tñ miserícordia mitigãte super eas. lacrimas emittit et vult eas adiuuare: sed non pt ꝺtradentẽte sibi iusticia. vñ Grego. Tam lõgo tpe cõminat̃ iram. et tã miserícordit expectat/ qz ne pctores punire debeat rogari vult ipse q̃ iudicat. Dñs facit sicut hõ quidã de quo legit. q erat patientissimꝰ et nunq̃ iratus visus fuit. cui nunq̃ poterãt tãta mala iferri quin patiẽter sustinuit. Fama sonuit ð eo per totã terrã q nõ posz ad iracũdiã prouocari. Juuenis q̃dã lasciuꝰ et dissolutꝰ volẽs eum ꝓbare: accessit ad eũ vbi sedebat portans secũ sacũ plenũ pisis. stãs ante eũ ꝓcepit eũ cum pisa: vna in facẽ suam qð cũ ipse patiẽter sustinuit. proiecit secũdã et tertiã et per cõsequẽs oẽs alias ac ille tacuit Juuenis aũt abijt afferẽs fabas et iterꝝ in eũ proiicẽ cepit. At illi ait Fili rogo te vt cesses proicere me. Si aliq̃d de me volueris pete et dabo tibi. Ille vero abijt afferẽs lapides puos et proiecit i eũ ter. Senex vo eua gimãs gladiũ vibrauit eũ dicẽs: fili si nõ cessaueris gladi⁹ iste scindet te per mediũ. Juuenis aũt afferẽs magnos lapides et lutũ et proiecit in eum Cũq oino nõ cessaret neq ꝓ preces neq per minas: surrexit senex dicẽs Veu qz cogor te interimẽ et iterfecat eũ gladio. sic eẽã pctõr facit. Primo in deo proiicit parua pctã. scz iutiles cogitationes onosa verba: et quia deus nõ statim vindicat: proiicit in eum magna. i. mala opera. Et tandẽ dum in ꝺsuetudinẽ facere mala quod est

grauius ⁊ dē⁹ patiēter expectat: sperans eum cōuerti. Reuocat eum ad se p predicatores. Largitē munera. scz sanitatē corporis ⁊ bona temporalia ⁊ bona naturalia: pmittit maiora scz vitam eternam. minatur penam eternā. postea flagellat p infirmitates ⁊ aduersitates. Cū vero viderit eum nolle meliorez fieri interficit eū Item patet misericordia dei i hoc q̄ nullum peccatorem quantūcunq; fetidum contemmit. vnde Aug⁹. Quecunq; necessitas cogit peccatorez ad pēnitētiam. nec criminis quantitas. nec tēporis breuitas. nec vite enormitas. nec hore extremitas quenq̄ excludit a venia si fuerit perfecte voluntatis permutatio. Vnde Ber. Non abhorruisti pēnitētem latronem. nō lacrimantem peccatricem. non cananeam supplicantem. nō in adulterio deprehensam. non sedentem in thelo neo. nec supplicātem publicanū nec discipulum te negantem. nec ipsos crucifixores tuos. Vnde Augustin⁹ nos Qui multos sanatos videmus quid aliud q̄ misericordie pign⁹ tenem⁹. Nullus ego desperet de misericordia domini quantūcunq; enam peccauerit. Legit̄ q̄ quidam latro omnib⁹ diebus suis latrocinia exercueāt ⁊ nūq̄ aliquid bonī fecerat. quadam die trāsibāt duo fratres heremū in quo latitabat latro. ⁊ ipse videns eos cōpūctus est cucurrit post eos ⁊ clamabat vt starent dignarētur. Illi vero timētes ne eos deprehendere vellet veloci⁹ cucurrerūt. Ipse vo currēs post eos clamabat. vt eius cōfessionez dignarētur audire. illi magis currētes eū timebant. latro vero citius currēs peruenit de rupe ⁊ cōfracto collo expirauit. Illi vero frēs viderūt angelos venientes ⁊ aiam eius sine purgatorio ad celum deducētes. Item patet misericordia dei in hoc q̄ totaliter dimittit. vnde Bernar. Sic ex toto dimittit: vt nec iā damnet vlciscendo nec confundet improperādo. sic enim aliquī sunt condonātes iniuriam. vt non vlciscātur. sepius tamen improperant Sunt ⁊ alij q̄ licet fileant manent tamen. ⁊ alta mente repositu rancorem tenent in animo. lōge ab his bonitatis diuinitatis nature cognoscit plenarie. non punit vlciscendo. nec improperat confundendo. nec recordatur corde retinēdo. Ezechie. xviij. Si autem impius egerit pēnitētiam de omnib⁹ iniquitatib⁹ suis ōmnium iniquitatum suarum quas operatus est non recordabor. Vnde beatus Bernard⁹. O qualis ⁊ quanta est ista misericordia dicque sic ex toto dimittit. vt peccatorez cōuersum non min⁹ diligat q̄ illum qui nunq̄ maculam contraxit aliquam. Exemplum in filio prodigo quē post reuersionez pater tantum dilexit quantū alium qui nunq̄ recesserat. Item in petro quem post trinam negationez primapem apostolorum constituit. Itē i btā maria magdale. cui postea tā familiaris fuit ⁊ i multis alijs.

¶ Expositio textualis. luc

Octō consūmati sunt dies octo a natiuitate vt circūsci⁹ deretur puer vocatum est nomen eius Ihesus. quod interpretatur saluator. natus em̄ fuit ad salutē nostram. Origenes. nomē Ihesu nomē glorioſum omniq; cultu dignissimū nomē: quod est sup omne nomē nō debuit primū ab hoīe noīari. nec ab hoīe pferri i mūdum: sed ab angelo Vnde seq̄tur. quod vocatum est ab angelo priusq̄ in vtero cōceperetur scz a virgine Maria.

¶ De eodē. Sermo. ij. Ser·xxv·

Vmēt filij istrl ō sāguie agni ⁊ ponēt suplimiarib⁹ domorū. Erit āt sāguis vob signū

in edib⁹ in q̄b⁹ eritis & videbo sāguinē ac trāsibo vos. nec erit in vob⁹ plaga cū percussero terrā egipti. Exo. xi

Nota sensū istius hist̄orie Legitur in Exodo. iij. Oēs filij isrl fuerunt captiui in egipto sub potestate pharaonis annis multis: & erāt in magna afflictione & clamauerūt ad dñm vt mitteret liberatorē. Dñs aūt misert⁹ eorū misit ad moysen dicēs. Vide afflictionē populi mei & audiui clamorē eorū: & veni vt liberē eos de manu pharaonis & ducā eos in terrā lacte et melle fluentē. Volo aūt p̄us pharaonē plagare & totā terram egipti Sz vos filij israhel debetis accipe sanguinē cuiusdā agni & signare cum eo ostia domorū vestrarū. Et cū veniero et plagauero terrā egipti quācunq; domū inuenero signatā sanguine illo nō plagabo. Per filios isrl q̄ erāt sub potestate pharaonis in egipto significat genus humanū qđ erat sub potestate diaboli rēgis egipti. i. tenebrarū fere quinq; milib⁹ annorū & p nullū liberari potuit. Et clamabāt ātiq̄ patres ad dñm vt mitteret eis liberatorē. Tandē misericordia motꝰ misericors dñs descēdit & liberauit eos ꝺ potestate diaboli. Per sāguinē agni immaculati itelligit sanguis ihu xpi. Vñ p̄ma petri p̄mo. Nō corruptibilib⁹ auro & argēto redēpti estis: sed p̄cioso sanguine agni imaculati & incōtaminati ihesu xpi. Hic est agnꝰ ille quē p̄phēta Isa. xvi. Diu desiderauit dicēs. Emitte agnū dñe dñatorē terre. Hic ē etiam agnꝰ ille quē iohes baptista iam venisse demōstrauit dicens. Ecce agnꝰ dei qui tollit peccata mūdi Agnꝰ ille ihesus sanguinē suum p nobis fudit vt nos introducēt in terrā fluentē lacte & mel. i. in eterna gaudia celoꝝ. Sciendum aūt q̄ ille agnꝰ benedictus sanguinē suū p nobis fudit septē vicibus: vt nos lauaret a septē peccatis mortalib⁹ quibz eū. heu sepe offendim⁹. Primū fudit in circūcisione sua hoc erat contra p̄mū peccatū mortale scz cōtra superbiam. Nam p̄mus hō erexit se otra deum per superbiam cupiēs se assimulare deo. Et xp̄us assimulauit se pctōri q̄n hūiliauit se tantū q̄ circūdi voluit tanq̄ pctōr. nō q̄ pctm̄ aliqđ assumeret. sed signū pctōris. i. circūcisionē. assumēt. Circūcisio em̄ instituta fuit contra originale pctm̄ sicut mō baptism⁹ nisi q̄ circūcisio regnū nō aperuit: sed ad sinum abrahe stans trāsmisit vbi redēptionē expectabāt. Xp̄s aūt nō habuit originale peccatū: q̄ cōceptꝰ fuit & natꝰ sine pctō & ideo circūcisione nō indiguit: sed tū vt p̄ nostra superbia satisfacēt ido se in circūcisione hūiliauit & sanguinē suum fudit. Secūdo fudit sanguinē suū in orōne Nam ꝺ Luce. xxij. Cū appropinq̄ret hora passionis sue ait discipulis suis. Sedete hic donec vadā & orē. Et recessit ab eis quantū est iactꝰ lapidis et flexis gen̄b⁹ orabat patrez suū dicēs. Pater si fieri pt trāseat a me calix iste verūtamē nō sicut ego volo: sed sicut tu vis. & factꝰ est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrētis i terrā. Hūc sanguinez fudit cōtra secōm peccatū mortale. scz acediam qua se pr̄ deū offendim⁹. Ipse em̄ orabat nō vt orōne indigēt: sed vt nob⁹ formā orādi daret. sicut ꝺt glosa. Tercio fudit sanguinē suū in flagellatione: q̄n eū nudū ad statuā ligauerūt. & cum virgis & flagellis tantū percusserūt. q̄ a plāta pedis vsq; ad verticē nihil integr̄ remāsit. Hūc sanguinē fudit cōtra terciū peccatū mortale. scz luxuriā. Nam ipse carnē suā tantū castigauit q̄ de omnib⁹ membris suis fudit sanguinē. Hoc est contra voluptuosos: qui oia sua desideria carnis volūt adimplere: & corp⁹ suū i nullo

castigare. Quarto fudit sanguinez suū in coronatōe. Nā postq̄ flagellauerūt eū induerūt eū veste coccinea .i. rubea tanq̄ regi p derisione: et ponētes eū sup cathedrā et imposuerūt eū coronā spineā et percutiebāt caput ei⁹ arundie. ita q̄ ille acutissime spine būdictū caput eius penetrabāt et sāguis ei⁹ fluebat i facē ei⁹ mixto sputo qđ expuebāt i facē ei⁹ ita q̄ facies ei⁹ būdicta videbaē tanq̄ esset leprosa et infatuabant eū flectētes genua et dicētes. Aue rex iudeoz. et adoīa ista nihil rēdit. sed patiēter sustinuit. Vnde ōz Jhere. xi. Quasi agn⁹ māsuet⁹ qui portaē ad victimā. Isa. liij. Quasi agn⁹ coram tondēte se obmutuit. Hunc sanguinē fudit cōtra q̄rtū mortale peccatū quo deuz sepe offendim⁹. scilicet cōtra irā. Ipe emin cū sibi maledicereture nō rema ledixit. cū paterēture nō repercussit quod est cōtra iracūdos: q̄ se statim vindicare volūt et nihil sustinere possunt nisi ir⁹ascātur. Quinto fudit sanguinē suū in manuū pforatione quā do scz ille man⁹ benedicte clauis ferreis sūt infixe cruci: et fuerūt pforate in quib⁹ maximā penam sustinuit et ex quib⁹ multum sanguinē effudit. ex eo q̄ in mamb⁹ multe vene cōuenīūt. Hūc sanguinē fudit otra quīntū peccatū mortale. scz auaricā qua deum sepe offendim⁹. Vnde Ber. Vide o homo speciē Jhesu xpi in cruce pendētis. Qui⁹ habet pforatas ī signuz sue maxime largitatis. q̄ paratus est dare quicq̄d petierim⁹. qđ est otra auaros qui semp habēt manus paratas ad recipiendū et nō ad dandū. Et sicut adā extendit manū ad mandatū frangēdum. sic christ⁹ extendit manū ad perforādum. Sexto fudit sanguinē suū in pedum affixione: quādo benedicti pedes eius clauis ferreis cruci sūt affixi. in quo eam maximā penā sustinuit et multū sanguis effudit: ex eo q̄ ibi multe vene. et nerui cōcurrūt. Hūc sanguinē fudit cōtra sextū mortale peccatum scz gulam. Adam emī pedib⁹ iuit ad arborem. vbi gulam cōmisit p̄ qua fueram⁹ omnes maledicti. et xp̄s pedes suos cruci affigi fecit vt p nostro peccato qđ per gulam cōmisim⁹ satisfaceret et a maledictione quā per eā incurrim⁹ liberaret: quod est cōtra peccatores quōrum pedes parati sūt ad gulam. scz ad tabernas: comesationes et alia peccata. Prouer. ṕmo Pedes eoruz ad malum currūt. Septimo et vltimo sanguinem suū fudit in lateris apertione. qñ scz lōgin⁹ latus ei⁹ perforauit et otinuo exiuit sāguis et aqua. Hūc sanguinē fudit cōtra septimū mōle peccatū quo deuz offēdim⁹ scz inuidiā. Ber. Vide emī xp̄m in cruce pendētem. habet emī latus apertū ī signū perfecte caritatis. Vere emī id circo de suo sanguine fudit vt ostendēt q̄ ex toto corde suo nos diligēt. et parat⁹ est oēm vindictam de corde suo dimittē. si veniam postulauerim⁹. Et hoc bñ ostēdit in lōgino q̄ cū cecus esset a casu oculos suos sanguine xp̄i tetigit. et statim illuminat⁹ est. Istud ē otra inuidos qui non diligūt p̄rōs suos. Sic ptz qño iste agn⁹ scz filiꝰ dei Jhesus xp̄s pro nobis sanguinē suū fudit vt nos a potestate diaboli liberaret. Isto sānguine debemus signare ostiū cordis nostri: vt ingrediētes et egrediētes semp videam⁹ passionē xp̄i: et etiam frequēti memoria habeam⁹. cogitādo q̄ p mortē suam et sāguinē suū liberati sum⁹ a ptāte dyaboli et reducti in hereditatē nostraz de q̄ eiecti eramus. Exemplū possum⁹ accipe de q̄ dā virgie de qua legit̄ q̄ quidaz rex eiecat eā violēter de hēditate parentum suoz. que cū nullit̄er inuenīret

defensorē siue adiutorē in terra sua: cōtigit q̄ qdā iuuenis vēit de alys p tib⁹ ⁊ iuit p ea bellū: tali pacto q̄ si ipse in bello moreret: q̄ ipsa debe ret arma sua cruētata ⁊ vestes in cu biculū suū reponeret: ⁊ illis visis sem per habēt memoriam fidelitatis sue quā sibi exhibebat: ⁊ q̄n amica eius instarēt q̄ duceret virū: debēt dicē ego volo me de hoc deliberare. ⁊ tūc debēt intrare cubiculū ⁊ ispicē arma cruētata: ⁊ recordari fidelitatis suer q̄ p ea mortu⁹ est. Accidit aūt q̄ il le tā diu bellauit q̄ istā hereditatez recuperauit ⁊ ille in bello mortu⁹ est. Ipsa aūt fecit qđ p̄miserat. Et cū ami ci eius instarēt vt nubēt: ipsa intrabat cubiculū. ⁊ videns arma cruētata oī no nubē recusabat. Per istā puellaz gen⁹ humanū designat̄ qđ ex hēdita te sua expulsū fuit p decēptionē dya boli. ⁊ in toto mūdo non inuenit ad iutoriū: tūc vēnit q̄dā iuuenis de ali enis partib⁹ .i. xp̄s de celis ⁊ morti se exposuit ⁊ p mortē suā. hereditatez nostrā recuperauit. Nos ergo arma sua cruētata in cubiculo cordis nostri semp hīe debem⁹ ⁊ fidelitatis nobis exhibite nunq̄ obliuisci. ⁊ cū hoc nul lū aliū sibi p̄ponē. Qđ nob p̄stare di gneť rex angelor Ihesus xp̄us domi nus noster.

In epiphania dñi Ser. xxvi.

Actū est autē vt baptisareť ois p̄ls: ⁊ Ihesu baptisato ⁊ orāte apertū est celū ⁊ de scēdit spūs scūs corpali spē sicut co lūba sup ipsū ⁊ vox de celo facta est. Tu es filiꝰ meus dilectꝰ: in te mihi cōplacui. ⁊ ipse Ihesus erat incipiēs annor quasi trigīta: vt putabať filiꝰ ioseph Lu. iij. Ista lectū est in hac nocte Sanc dum āt q̄ in hac nocte vel die duplex festū peragit matť nrā scz sācta eccle sia. Primū est festū adoratōis qñ ma gi eū adorauerūt ⁊ mūera obtulerūt

Secūdū āt ē festū baptisatois qñ eū Johānes baptisauit. Cū em̄ essz Ihs tredecim dier: venerūt magi ⁊ ado rauerūt eū: ⁊ obtulerūt ei mūera Ea dē die trāsactis xxix. āms: cū essz ihs xxix annor ⁊ tredecim dierū baptisa tus ē a iohe. Propť istud duplex fe stū legiť hodie duplex euangelium. vnū in nocte tm̄ in locis cōuentuali b⁹. aliud in die in singul ecclesijs. Primū qđ in nocte legiť ē de baptis mo xp̄i quo eū Johes baptisauit. Se cundū qđ legiť in die describit b̄tus Mathe⁹ in quo legiť quō magi eum adorauerūt. Circa p̄mū sciēdū q̄ Lu cas dicat q̄ Johes fuit in deserto vs q̄ ad tricesimū ānū etatis sue. ⁊ tūc facta ē ad eū vox dñi dicēs q̄ iret ⁊ predicaret baptismū pemtētie ⁊ ba ptisaret. Et vemt iohes circa iorda nē ⁊ cepit p̄dicare ⁊ baptisare. Fcm̄ est āt vt baptisareť ois p̄ls a Johe Vemt etiā Ihesus ad eū: vt baptisa reť ab eo. Johānes phibuit eū. i. hu miliauit se dicēs. Ego debeo a te bap tisari: ⁊ tu vemis ad me vt te baptisē? Rñdit Ihesus. Sme mō. i. permitte i pleri io ad qđ vem̄. Sic em̄ decet nos .i. me ⁊ te iplē oēm iusticiā. i. pfectā humilitatē. Tūc baptisauit eū Johā nes in Jordane: ⁊ vemt spūs scūs in specie colūbe sup eū ⁊ vox patris au dita ē. Tu es filiꝰ meus dilcūs: in te mihi cōplacui. Nūc aūt videre debe mꝰ quare spūs scūs voluit accipere specē colūbe. Saendū q̄ p̄pť hoc q̄ oēs q̄ volūt accipe spūm scūm debēt hīe spēm colūbe. Habz aūt colūba septē p̄prietates q̄s spūaliť debem⁹ hīe: si volumꝰ septē dona spūs sci ac cipe. Prima p̄prietas ē q̄ gemitū hz p cātu. Nō em̄ solet letanť cātare si cut alie aues: ꝫ gemē. In hoc datť in telligi q̄ oēs q̄ volūt spūm scūm acci pere debēt fugē gaudia ⁊ delicias hu ius seculi ⁊ sp in gemitu esse. Isa. lix

Quasi colūbe meditātes gemem⁹ Isido. Quādiu sum⁹ in hoc scło sēp gemē & flere debem⁹: remiscētes q̄ gnia sūt mala q̄ cōmisim⁹. q̄ dul cia gaudia celi q̄ amisim⁹: q̄ horribi lia tormēta infermi q̄ meruim⁹. Vñ Ber. In oīb⁹ opib⁹ tuis o hō memo rare nouissima tua: mortis horrorem tremēdū iudiū. gehennā pnā. psentis vite miseriā & fragilitatē pro priā. Si in huiōi meditatiomb⁹ pse ueras: nō faciet dñs sine ꝺsolatione te esse. & cōplebit oīno in te qđ polli cet veritas dicēs. Beati q̄ lugēt qm ipsi ꝺsolabūtur. Ex talib⁹ gemib⁹ & meditatiombus acq̄ritur pmū donū spūs scī. qđ fm Aug. dicit fuga mali .i. peccati. hoc fit qn hō incipit deū q̄ patrē timere ex caritate. & cauet ne offēdat eū in aliquo pctō. Vñ puer. xnj. Sapiēs timet & declinat a malo. Istud donū timoris ē hoī valde necā ciū ad salutē. Ecc̄i. i. Qui sine timore est non poterit iustificari. i. saluari. Secūda pprietas colūbe ē q̄ alienos pullos pascit qñ videt delictos a pa rētibus suis: quos. s. parētes ocasi sūt vel capti vel mortui. In hoc datur nob⁹ doctrina q̄ oēs q̄ volūt acapere spūm scūm debēt libēter pascē pau peres pupillos & peregrinos & derelī ctos & eos necessitatib⁹ subuenire. Per hoc acq̄ritur secūdū donū spūs scī. s. pietas. Istud donū puocat in hoie cordis ꝺpassionē: vt si videat hō proximū suū turbatū q̄ cū eo turbe tur p cordis cōpassionē: & si viderit flentē secū ploret: sicut xps fecit quā do mariā magdalenā flentem vidit. Et si viderit aliquē in corpe afflictū ipse ex toto corde doleat. Istud do nū est nobis valde necāriū: q̄ miseri cordes mām consequētur. Tercia p prietas colūbe ē simplicitas. Est em aīal simplex sine felle & sine dolo. sic debēt hoies esse q̄ volūt acapere spūm scūm. Mat. x. Estote simplices sicut colūbe: q̄ sicut ꝺr Prouer. iij. Cum simplicib⁹ sermocinatio eius. Ideo ꝺr Sap. p. In simplicitate cordis q̄rite illū. Mathe. vi. Si oculus tu⁹ fuerit simplex: totū corpus tuū erit lucidū .i. si intētio tua simplex fuerit & sine dolo: ꝺia opa tua bona sūt. Per hoc acq̄rit̄ tercīū donū spūs scī. s. donū scīe. Actus hui⁹ dom ē docere hoīes recte cōuersari in medio nationis p ue & puerse. Vñ Aug⁹. Scīa ē cognitio humanarū & diuinar⁹ rerum q⁹ scz homo sciat discernē inter bonū et malū. inter diuinū & humanū. et sciat fm hoc in mundo cōuersari: q⁹ deū non offēdat: & tamē cū hoc irre prehensibilē se ostēdat. Vñ apl's ad Roma. xij Prouidētes bona non tan tum coram deo sed etiaz cora hominibus. Quarta pprietas colūbe est q⁹ libēter solet esse in cauernis petraz. Per hoc signific̄at q⁹ qui volūt spiri tūscūm acapere: debēt libēter habita re per meditationē in foraminib⁹ pe tre. id est in vulneribus xpi. Petra ei erat xps fm apl'm. vñ dicit xps aie sancte. Cant. ij. Veni amica mea co lūba mea in foraminib⁹ petre. q. d. Pone meditationes tuas in vulneri b⁹ meis: cogitādo qualia ppē te pas sus sū. Vñ Ber. Vbi ducā firmā re quiē nisi in vulneribus xpi. Tāto illic securior habito: quāto ille potētior ē ad saluādū. Per istō acq̄rit̄ quartū donū spūs scī scz donū fortitudinis. qđ faciat hoiem fortē ad sustinēdū ad uersa. Vñ Ber. Vult benignus dux deuoti militis vultum. et oculos in sua sustolli vulnera: vt illius ex hoc animū erigat: & suo exemplo ad to lerandum reddat fortiorem. Vnde Gregorius. Si passio christi ad me moriā reducatur: nihil adeo durū est qđ non equo aīo tolerēt. Qū pprie tas colūbe ē q⁹ meliora grana solet

eligere ⁊ viliora abnicẽ. Per hoc significaẽ q̃ oẽs qui volũt accipe spũm scũm debẽt meliores doctrinas eligẽ Debẽt em̃ singulor doctrinas audiẽ et ⁊ cõuersationes videẽ ⁊ ex oĩb⁹ illis optimũ ad imitandũ eligẽ. Et ex hoc acquiriẽ donũ quintũ qđ est donũ ỹsilȳ. Describiẽ em̃ sic consiliũ Cõsiliũ est examĩata seu cogitata ratio alicui⁹ faciendi vel nõ faciendi. Vñ Eccl. xxxvij. Cor hom̃ consilȳ statuet tecũ. Diuersi diuersa docẽt ⁊ suadẽt. q̃ de hĩs oĩb⁹ homo meli⁹ eligẽ sciat hoc ẽ donum cõsilȳ. vñ Eccle. vi. Cõsiliari⁹ sit tibi vn⁹ de mille. q̃si dicẽt. de mille doctorib⁹ elige vnũ quez sequaris. scz xp̃m. Thobie. iiij. Omm tpe consilia tua in christo maneant. Sexta ꝑprietas colũbe est q̃ solet iuxta aquas sedere: vt visa vmbra accipitris in aqua effugiat. Et per aq̃s significaẽ sacra scriptura: iuxta quaz sedere debem⁹. libẽter audiẽdo ⁊ legẽdo eam: vt in ea videẽ possim⁹ accipitris vmbrã. i. diaboli conãtis aĩam accipere. Vmbra aũt diaboli ẽ pctm̃ q̃ vbicũq̃ videẽ vmbra accipitris: nõ longe ẽ accipiter. Sic vbicũq̃ est ꝑccatũ adest diabol⁹. ⁊ istã vmbrã in scripturis cognoscẽ possumus: scz q̃d sit pctm̃. Et ideo libẽter debem⁹ apud eã sicut colũbaz residere. Ideo xp̃s dicit de aĩa sancta. Cãti. v. Oculi eius sicut colũbe sup riuos aquaz. Per hoc acq̃ritur sextuz donũ spũs sancti. scz donũ intellect⁹. Hoc ẽ q̃ homo p̃ ista terrena q̃ videt sciat intelligere celestia que nõ vidit. vt scz p creaturas q̃s videt intelligat creatorẽ quẽ non videt. Roma. p. Inuisibilia dei a creatura mũdi p ea que facta sũt intellecta cõspicĩũtur. Verbi grã. Si videt hõ aliquã claritatez in aliq̃ creatura. scz sole: luna vel stella per hoc p̃t intelligẽ q̃ creator ei⁹ mlto clarior sit. Si videt pulchritudinez in flore: per hoc p̃t intelligere q̃ creator ei⁹ sit pulchrior. Si videt sapiẽtiã in serpẽte vel etiã formica. per hoc p̃t intelligẽ q̃ creator ei⁹ sit sapiẽtior. et sic de alĩs Sap. xiij. A magnitudine speciei ⁊ creature cognoscibiliter p̃ot creator earz videri. Job. xij. Int̃ roga iumenta ⁊ docebũt te ⁊ volatilia celi ⁊ indicabũt tibi. loq̃re tre et respõdebit tibi ⁊ narrabũt ea pisces maris. Hoc ergo ẽ donũ intellect⁹ q̃ hõ per ista q̃ videt possit intelligere creatorẽ suũ quẽ nõ videt. vñ Psal. Nolite fieri sicut equus ⁊ mulus in q̃bus non ẽ intellectus. Septima ꝑprietas colũbe ẽ q̃ qñ quiescẽ vult volat ad nidũ suũ vel fenestrã ⁊ nusq̃ alibi req̃escit. Sicut patet in colũba Noe q̃ emissa nõ inuenit vbi quiescẽt pes ei⁹: sed reuersa ẽ ad fenestrã arche. Vnde in trãsmarinis partib⁹ qñ obsessa ẽ aliq̃ ciuitas a saracenis hñt colũbas aliaz ciuitatum: quib⁹ alligãt litteras: ⁊ faciũt eas volare. et iste nunq̃ requiescũt donec ad fenestras suas reuertũtur. Per hoc significatur q̃ illi qui volũt accipe spũm sanctũ non debẽt requiẽ q̃rẽ in istis reb⁹ transitorijs: sed debẽt volare p meditationes suas ad nidũ suũ vnde venerũt. i. contẽplationẽ rez celestium et in deũ a quo venerũt ⁊ ad quẽ creati sũt. ibi inuenĩet requiem ⁊ nusq̃ alibi. vñ Psal. Quis dabit mihi pennas sicut colũbe ⁊ volabo ⁊ req̃escã Ideo dr ꝺ contẽplatiuis Isa. lx. Qui sunt isti q̃ vt nubes volãt ⁊ q̃si colũbe ad fenestras suas. Per hoc acq̃ritur septimũ donũ spũs sancti. scz donũ sapiẽtie. i. sapide scientie: quando scz homo ex contẽplatione supernoz incipit habere celestẽ dulcedinem ⁊ sapere. Vnde ysidor⁹. Sapientia tantũmodo eterna contẽplatur ⁊ in istis iocũdatur. Istud donum sapiẽtie habuit beat⁹ Augustinus: q̃ dicebat.

Introduxit me aliqñ in affectu multñ musitatñ introrsus: nescio in quã dulcedinẽ: q̃ si pficiat̃ in me nescio quid sit aliud vita etna si illa nõ est. Exemplñ de duab⁹ begutis otẽplatiuis: q̃ sole sedebãt in quadã casa in carmispriuio & aslabãt pullñ. Et impietes de deo loq̃: tam dulcẽ cõfabulabãtur q̃ nec esurierũt nec sitierũt nec aliq̃d senserũt. sed ĩ quodã iubilo sederunt p totã quadragesimã vsq; ad festñ paschę: tũc a casu venit q̃dã & intrauit casã dicẽs. vt q̃d sedetis hic incluse. kñderũt. Carmispriuium ẽ. volum⁹ fugẽ seculi vanitates que p̃apue isto tẽpe fiũt. Ille dixit. Erratis. Exite: q̃ festñ paschę ẽ & c̃.

De eodẽ euãgelio Ser. xxvij.

Cum nat⁹ esset Jhs in Bethleem iude. hoc dicat ad dñam alteri⁹ bethleẽ q̃ est in galilea In dieb⁹ Herodis regis ecce magi venerũt ab oriẽte. i. ab illa plaga vel regione mũdi q̃ est iudee ad orientẽ. Venerũt inquã: ihrosolimã dicẽtes. Vbi ẽ qui nat⁹ ẽ rex iudeoꝝ. Nota q̃ isti fuerũt reges: & cum hoc philosophi nati de genere Balaã qui pphetauerat de stella & de ortu saluatoris. Isti ẽgo de gne Balaam exp̃ectabãt stellã futuram & elegerũt aliquos ex se q̃ ascenderũt quendã mõtem: & ibi orãtes rogauerũt dñm vt eis istam stellam oñdẽ dignaret̃. Et sicut dicit Crisost. in die natiuitatis xp̃i. Cũ essent isti tres in eodẽ mõte orãtes: viderũt quãdam nouã stellã que nõ erat in firmamẽto cum aliis stellis: sed modicũ distabat a terra. et apparuit puer pulcherrim⁹ in medio stelle: in cui⁹ capite crux splẽdida fuit visa. & audierunt vocẽ dicentẽ. Jte veloc⁹ in terrã iuda & ibi inuenietis nouũ regem natũ: illi offerte munera vestra. Tũc illi cõtinuo cum comitatu magno in dromedarijs in fra xiij. dies venerũt. Si q̃rit̃ quo in tam breui tpe illic venire potuerũt. Dicendũ q̃ ille puer quẽ querebant eos illic bñ poduce poterat. & forte dicat̃ Licet ab oriẽte venerũt: nõ tñ de lõginq̃s ptib⁹. Sed ab oriẽte. i. ab illa plaga mũdi q̃ est iudee ad orientẽ. Sed q̃ ignorabãt locum natiuitatis xp̃i pterierũt ad potẽtiorẽ ciuitatẽ ihrl'm. sc̃z iudee. vbi eat sedes regni putãtes q̃ tã gloriosus nõ nisi ĩ gloriosa ciuitate nasci debẽt. Cũ ergo venissent ihrosolimã: interrogauerũt dicẽtes. Vbi ẽ qui nat⁹ est rex iudeorũ. Vidim⁹ em stellã eius in oriẽte et venim⁹ adorare eũ. Audiẽs autẽ rex herodes turbat⁹ est. Timuit em ne aliq̃s de regio genere nat⁹ esset. qui eripuret eũ de regno. Ipse em nõ fuit de regio genẽ sed aliemgena Et oĩs ihrosolima turbata est cũ eo. i. simulauerũt turbationẽ ꝓpter fauorẽ herodis. potius em gauderẽt q̃ de genere eoꝝ rex nasceret̃ Et cõgregãs herodes oẽs scribas sciscitabatur ab eis vbi xp̃us nasceret̃. & vbi pphete xp̃m nasciturũ p̃dixissent. At illi dixerũt. In bethleẽ iuda. Sic em scriptũ est p pphetã Micheã sexto capi. Et tu bethleẽ terra Juda. nequaq̃ minima es in p̃napibus iuda. Ex te em exiet dux q̃ regat populũ meum isrl'. Tunc herodes clam vocatis magis diligẽter didicit ab eis tẽp⁹ stelle q̃ apparuit eis. Et mittẽs illos ire in bethleẽ dixit. Jte interrogate de puero diligẽter: & cũ inueneritis eũ renũciate mihi: vt & ego veniẽs adorem eũ. Hoc nõ intẽdebat: sed volebat eũ occidẽ. Qui cũ audissent Herodẽ abierũt. Et ecce stella quã viderãt in oriẽte ãtecedebat eos vsq; dũ veniẽs staret supra diuersorium vbi iacebat puer. Videntes aũt stellã gauisi sunt gaudio magno valde. Et intrãtes domũ. i. diuersoriũ. inuenerũt

puerū cū Maria matre eiꝰ Vñ Trib Nō dyademate coronatū ⁊ c̄. vt ātē habitū est. Et prōētes adorauerūt eū. Viderūt em̄ hoiem ⁊ adorauerūt deū. Et apertis thesauris suis obtule rūt ei munera: aur. thus. ⁊ mirrā. Caldei em̄ huiōi munera offerre cō sueuerūt. Vñ Ber. Aur obtulerunt virgini ꝓpter inopie subleuationē. Thus cōtra stabuli fetorē. Mirram propē pueri ꝺsolationē: vel forte pro misterio factū est. Aurū inquā obtu lerūt ad tributū. Thus ad sacrificiū. Mirra ad sepulturam mortuoꝝ pti net. In auro vt ostēdaē regis poten tia. In thure sacꝺotiū. In mirra eiꝰ sepultura. Et respōso accepto ī som mis ne ꝛ̄dirēt ad herodē p aliā viā re ūsi sūt ī ēgionē suā. ignorāte herode.

Aliꝰ de euāgelio. Sermo. xxviij

Qui ē qui natus ē rex iudeo rū. Mat. ij. Verba sunt ma gorū. Rex ille quem magi querūt rex ē cœli ⁊ terre ⁊ oīm que ī eis sūt. Iste habet testimoniū in na tiuitate sua ꝙ rex erat sicut hic ptz. et eadē in morte sua quādo Pylatus scripsit sup crucē. Ihesus nazarenꝰ rex iudeoꝝ In isto rege notanē tria Primū ꝙ potens est. ⁊ ideo metuen dus. Secūdum ꝙ iustꝰ. ⁊ ideo hono rādus. Tertiū ꝙ est liberalis. ⁊ ideo diligendꝰ. Ista tria ꝺeet habere re gē. scz potentiā. iustitiā. ⁊ liberalita tē. Rex ille potēs est in diuinitatez suā. ⁊ ideo metuēdus est. Hiere. x. Quis nō timebit te o rex gentium. q̄ si diceret. Totus mundus merito de bet te timē. quia tu es rex oīm cele stium terrestriū ⁊ infernoꝝ. Poten tia huiꝰ regis ptz in lucifero qui se ei opposuit quē ipse cum oībꝰ suis in in fernū proiecit. de quo nunq̄ imperpe tuū liberabūtur. Sic proiiciētur qui se ei opponūt. si eī angelis nō pepat nec noīb̄ parat. Istā potentiā huiꝰ re

Sermo. xxviij

gis debemꝰ frequēter añ oculos hīe et humiliare nos corā eo. ꝑma De. quinto. Humiliamini sub potēti ma nu dei. Secūdo rex iste iustus ē ⁊ di strictꝰ in iudicādo. Vñ Psal. Justꝰ es dñe ⁊ rectū iudiciū tuū. Et ideo de bemus eum honorare. scz preceptis eius obediēdo Magna enim reuerē tia est regi q̄ subditi eiꝰ mādata ser uāt ⁊ magna irreuerētia qñ manda ta eiꝰ contēnūt. Adeo ꝺistrictꝰ ⁊ iu stus ē iste rex q̄ trāsgressores māda toꝝ suoꝝ nō permittit impunitos aut hic aut in futuro. Istud patet p exēpla in illis qui deē precepta trās gressi sunt. Primū preceptū siue mā datum est. Non adorabis deos alie nos. Contra hoc peccauerūt filij isrl̄ qui vitulū adorauerūt. ꝓpter quod de ipsis per manum mosi dominus xxiij. milia interfecit. Exo. xxxij. Item adorauerūt Beelphegor ydolū ma dian itaq̄ occidit de eis xxiij. milia Numeri. xxv. Item contra hoc peccauit Ochozias quādo misit ad eū Accaron vt cōsulēt eū de infirmitate sua quan do iacuit ī lecto sup quē ascēderat. nō descēdit ⁊ mortuꝰ ē. iiij. Reg. i. Nota hystorias. Sic adhuc peccant oēs illi q̄ in infirmitatibus suis ꝺsulūt antiquas vetulas ⁊ alias trufas. Ta libꝰ sepe ꝺtingit sicut cōtigit Ochoze qz nō posuit spē suā in deū: ideo pmi sit eū mori. Secundū preceptum est. Nō assumes nomē dei tui in vanum id est nō blasphemes nomē dei tui. Cōtra hoc peccauit. Senacherib rex sirie. q̄ blasphemauit nomē dī sui di cēs. q̄ deꝰ nō possz liberare filios isrl̄ de manu sua. ꝓpē qđ occidit dñs de pl̄o suo vna nocte centū octuagīta quinq̄ milia virorꝝ: ⁊ sibi pepat ad tempꝰ vt ageret penitētiaz si vellet. sed cum nō emendaret se: sed adora ret in templo dei sui Nozasch. filij sui Seraſar ⁊ Adramalech interfecerūt eū

Nota hiſtoriā: iiij. Regū. xix. Exemplū. In honore ptūb⁹ duo ſocij ⁊ cō patres ī cōuiuio diſcūbebāt q̄b⁹ oblatus gallus quē vnus illoꝝ accepto cultello vt moris ē diuiſit in fruſtra et piper cum liquore vini ſupfudit. Quo facto alter ait: ꝓfecto cōpater ſic cōplicuiſti gallū hūc vt eā ſcūs petrus ſi vellet reintegrare neq̄ret. Cui mox ⁊ ſubito retulit alē ⁊ ſi eam xp̄s impetraēt ippetuū nō ēſurgeret. Ad hāc vocem gallus viu⁹ ⁊ plumis cooptus reſilijt alas pculſit ⁊ cāuit: totūq̄ liquorē pipis ſup illos diſperſit. ⁊ ſtatim illi blaſphemi leꝑ percuſſi ſūt q̄ plagā poſteris eoꝝ īhe ſit. Quidā eciā miles duxit in cōſuetudinē iurare p oculos dei. Quadaz die dū in ludo ſcacoꝝ ſic iuraret. cōtinuo ambo oculi eius ceciderūt ei de capite ſup aſſerē ⁊ cecis pmāſit. Tertiū preceptū eſt. Sabbata ſāctifices Cōtra hoc peccauit Salphaach q̄ colligit ligna in ſabbato. ꝓpter qđ ꝑcepit eū dñs lapidari. Nume. xv. Nota hiſtoriā. Legit q̄ quidā ruſticus preuignū arare coegit ī feſto btē marie Magdalene: ⁊ cū hoc inuit⁹ puer faceꝫ: ecce fulmē ſtatim de celo cecidit et boues extinxit: ⁊ illū qui hoc mandaueāt incepit cremare: tandē fugit ad eccleſiā beate marie Magdalene venīā petēs: ⁊ ſanatus ē. Quartum eſt. Honora patrē ⁊ matrē. Contra hoc peccauit Cham q̄ deriſit patrē ſuum: ꝓpter qđ maledictionē incurrit ipſe ⁊ poſteritas ei⁹. Itē Abſalon q̄ inhonorauit patrez ſuū: ꝓpter qđ perijt in aia. ij. Regū. xviij. Exemplū. Puella quedā cōſueuerat matrē ſuam ſepe turbare ⁊ noluit eā placare Cū q̄ in extremis cōſiſteret: cōſulit ei ſacerdos vt venīā a matre poſtularet qđ illa rēnuit: ⁊ nocte mortua ē. Nocte illa cū eſſz ſacerdos in eccleſia in orationib⁹ ſuis: audiuit vocē miſera bilit̄ clamantem. Owy o woe heu q̄ nata ſū in mūdo. tūc adiurauit eam ſacerdos q̄ diceꝫ ſibi quid eſſet. Hec ſpōdit. Ego ſum aīa illius virgis: ⁊ q̄ matrē meā ſepe turbaui ⁊ plaga ui eternaliter ſū damnata. Quintū preceptū eſt. Nō occidas. Cōtra hoc peccauit Cayn q̄ fratrez ſuū occidit et eēnaliter ē maledict⁹. Gene. iiij. Itē Achab ⁊ Jeſabel q̄ ꝓpter vineā interfecerūt Naboth. ⁊ ſanguis eoꝝ miſerabilit̄ in eodē loco ē fuſus. Nota hyſtoriā tercij Regū. xxi. Sextū eſt Nō mechaberis. Propt̄ hoc dñs fere totū mūdum deleuerat p diluuium ꝑter octo aīas q̄ in archa ſūt ſaluate. Gene. vij. Itē q̄nq̄ ciuitates Sodomoꝝ. Sodoma. Gomorra Sebais. Sela. Segor ꝓrierūt. Gene. xix. Exemplū. Juuenis q̄dā luxuriosus volebat quadā nocte ire ad cōcubinā ſuam. ⁊ cū veniret ad quendaz pontē īuenit eū fractū: ⁊ ſtatim aſcēdit vn⁹ in equo nigro dicēs. Aſcēde poſt me ſup equū ⁊ ego traducā te. Cum ipſe aſcēdiſſet precipitauit eū ad aquā ⁊ ſōmerſit. erat aūt diabol⁹. Septimū preceptū ſiue māda tum ē. Nō facies furtum. Cōtra hoc peccauit Achor. q̄ furat⁹ eſt pallium coccinū ⁊ regulā aureā. Cum autez caperet Jhericho: precepit eum dñs lapidari. Nota hyſtoriā Joſue ſeptio Octauū eſt. Non falſū teſtimoniū facies. Cōtra hoc hoc peccauerūt duo ſacerdotes q̄ accuſabāt ſuſannā ꝓt̄ qđ occiſi ſūt. Nota hyſtoriā Daniel. xiij. Nonū eſt. Nō cōcupiſcis vxorez proximi tui. Cōtra hoc peccauit Abimelech. q̄ abſtulit abrahe vxorē ſuā propt̄ qđ plagauit euz dñs ⁊ domū eius. Cōcluſerat em̄ dñs oēm vuluā abimelech. Nota hyſtoriā Ben. xx. Decimū ē. Nō deſiderabis res alienas et omnē rem immobilem: id eſt omne qđ ē ꝓximi tui. Cōtra hoc pecca

uit heliodor9 · qui voluit spoliare tẽ plum in iherusalem ⁊ auferre q̃ sua non erãt ꝓpter quod plagauit eum dom̃s Venit em̃ quidam iuuenis armis aureis armat9 · sedẽs in equo terribili valde ⁊ equs priores calces cum impetu elisit heliodoro ⁊ pieat eum ad terrã · ⁊ appropinquauerũt alij duo iuuenes decori valde · qui flagellauerũt eum multis plagis ⁊ mortuũ reliquerũt · Orante autem oĩa summo pontifice reuixit · Nota hystoriam · ij · Macha · iij · Ecce q̃ iustus ⁊ discret9 est iste iudex: ergo debem9 eũ adorare ⁊ p̃cepta ei9 seruare / Terrio rex iste ẽ liberalis: iõ debem9 eũ diligẽ · Certe mag̃ liberalitas essz q̃ rex daret paupi decẽ talẽta argẽti: si rex ille vult dare hoi petenti decẽ milia talẽtorũ Hoc ꝓmittit Mat · xviij · dicẽs · Simile ẽ reg · cc · i · filio dei Ihesus xp̃s hoĩ regi: q̃ vult rationẽ ponẽ cũ seruis suis · ⁊ oblat9 est ei vnus q̃ debebat ei decẽ milia talẽtorũ · cũ autẽ non hẽret vñ redderet: iussit eũ venũdari vxorẽ ⁊ filios ⁊ oĩa q̃ habebat et reddere sibi · Procidẽs aũt seru9 ille dixit · patiẽtiam habe in me ⁊ oĩa reddã tibi · Miser9 aũt dñs serui illius dimisit illũ ⁊ oẽ debitũ dimisit illi Rex ille ẽ Ihs xp̃s · Apo · xix · Rex regũ ⁊ dñs dominãtiũ q̃ vult cõnez ponere cũ seruis suis de oĩb9 q̃ fecim9 · scz · cogitatõe · locutione · operatõe · omissione · Per decẽ milia talẽta q̃ dimisit suo petẽti significanẽ decẽ p̃ceptorũ trãsgressores q̃ oĩa vult nob dimittẽ si venĩa postulauerim9 · Verñ · Excedit pietas Ihu oĩm criminũ nostrorũ · q̃litatẽ · q̃ntitatẽ · ⁊ ĩmẽsitatẽ Ecce q̃ liberalis est iste · ideo deb̃m9 eũ diligẽ · ⁊ si dilexerim9 eum pfecta caritate oĩa pcã nostra dimittit Vñ prima Petri · iiij · Caritas operit mltitudinem peccatorũ quantacũq̃ ea fuerint ·

Dominica infra octauas Epiphie

Sermo · xxxi ·

plã de dor. p. ... de dor. ... ffca ar. ... Calco q̃ns — XXIX

Probetis q̃ sit volũtas dei bõ bñplacẽs ⁊ pfcã · Ad Ro · xij In vobis ꝓpositis facit Apls duo · Prio hortat nos ad faciẽdũ dei volũtatẽ · Scdo oñt volũtas dei q̃litatẽ · Primũ ibi Probetis q̃ sit volũtas dei vt sciatis eã adimplẽ · Scdm ibi · bona bñplacẽs ⁊ pfcã Bona ẽ q̃ docet declinare malũ · bñplacẽs ẽ q̃ docet facẽ bonũ · pfecta q̃ ducat ad regnũ celoz · Faciẽdũ aũt q̃ volũtas dei est multiplex Prima volũtas dei est vt mũdemur a pctis nris · i · Thessal · iiij · Hec ẽ volũtas dei scificatio vra · id ẽ mũdatio · Istũ figuratũ ẽ Mat · viij · vbi dr q̃ q̃dã leprosus venit ad Ihm dicẽs · Dñe si vis potes me mũdare · ⁊ statim rñdit: volo mũdare · id ẽ sis mũd9 Per leprosũ significat pctor q̃ imũd9 ẽ in ospcũ dei magis q̃ aliq̃s leprosus i ospcũ hoim Hic si vult mũdari dr venire ad ihm p cordis dcẽtionẽ dicẽs cũ Ps · A pec · me · mũ · me do · ⁊ volũtas dei pata ẽ dicens: volo mũdare · i · sis mũdus · i · dimitto tibi ⁊ lauo te ab omni delicto tuo · Ezech · xviij · Nolo mortẽ peccatoris: sed volo magis vt cõuertatur per mũdiciam ⁊ viuat eternaliter · tãtum placet deo mũdicia q̃ nõ vult habitare nisi in mundo corde · Vnde Bernard9 · Balsamus ⁊ gratia dei vas purum requirũt · Vnde Apostolus · i · Thessal · iij · Sciat vnusquisq̃ vas suũ possidere in mũdicia · vas · i · corp9 · Deutro · xxiij · Sint castra tua mũda · ⁊ nihil appareat in eis feditatis ne derelinquã te · Item tñ placet deo mũdicia q̃ dñs mũdum hominẽ amicum suũ appellat · Prouerbiorũ · xij Qui diligit cordis mũdicia amicũ habet regẽ scz xp̃m · Item tñ placet deo mũdicia q̃ solum mũdi deum videbũt · Mat · v · Beati mũdo corde

q̃ ipsi deū videbunt. vñ Jhere. xxx. Seq̃mini sanctimoniā. i. mūdiciā sine q̃ deū nemo videbit debem⁹ aūt mūdiciā acq̃rere duob⁹ modis. scz p v̄bi dei auditionē ⁊ p purā confessionem. De pmo scz v̄bo dei dr Joh. xiiij. Jā vos mūdi estis ꝓpter sermonē quez audistis Sepe eñ contingit q̃ pct̄or audit vnū verbū in sermone de quo capit tantā contritionē q̃ si habēt mille pct̄a mortalia dñs dimittēt sibi oīa. Exemplū. Paul⁹ hēmita vidit homines intrātes ecclesiā int̄ quos vidit vnū nigrū ⁊ tenebrosū vt carbonē ⁊ duo demones ducebant eū catenatū gaudētes ⁊ saltātes. ⁊ āgeli seq̃bantur tristes ⁊ flētes. Cūq; reteret se ad orationē ⁊ ad fletū ꝓ eo q̃ viderat eū sic catenatū. surgēs autez ab orōne vidit eū claz ⁊ pulchz ⁊ solutū. ⁊ āgelos circa eū letātes ⁊ demones remotos cōfusos ⁊ flentes. ⁊ revelatum est ei ab āgelo q̃ ille pct̄or auditov̄bo dei cōtrit⁹ in ecclesia mūdat⁹ erat ab oī pct̄o. Secūdo mūdamur p confessionē. Vñ Ber. ad q̃nā virginē. Ama mūdiciā ob quā amaris. Ama confessionē p quā mūdaris Reuera vbi frequēs cōfessio ibi pulchritudo. Jstud figuratū est in decē leprosis. q̃b⁹ dixit dñs. Jte ostēdite vos sacerdotib⁹ ⁊ factū est dū irent mūdati sūt. Tanta ē virt⁹ confessionis q̃n homo cōcipit ꝓpositū cōfitēdi prius q̃ veniat ad sacerdotē mūdatur ⁊ absoluit ab oi pct̄o. Jta vt si in tali ꝓposito moretur omino saluaretur Quid aūt confessio mūdat patet p gō dam Exēplum. Quidā sanct⁹ eps stetit ⁊ vidit multos hyes intrātes ecclesiā int̄ quos quidā habebāt sāguinolētas facies q̃dā nigras. q̃daz splēdidas. Deinde vidit duas meretrices intrātes habētes nigerrimas facies ⁊ sanguine mixtas toto corpore difformes. Post modicū tempus vidit illas reuertētes sicut solez splēdidas ⁊ rogauit dominū vt digneretur sibi visionem illam revelare: et ecce apparuit ei angelus dicens. Jste due mulieres multis ānis meretrices publice fuerūt ⁊ intrantes ecclesiam confesse sunt: ⁊ mūdate ab omnib⁹ peccatis. Qui sanguinolentas facies habebāt isti sūt detractores vaniloquia ⁊ risus amātes ⁊ vanitates seculi. Qui autem nigras facies habent isti sunt falsarij traditores ⁊ vsurarij. Et recedēte angelo intrauit episcop⁹ ⁊ retulit pl'o. Jsta monēt nos. q̃ omnes confiteri debem⁹. ⁊ cum confessi fuerim⁹ omnium nostrum facies mūdate sunt. Debemus ergo libenter cōfiteri ⁊ audire verbum dei vt mūdemur a peccatis nostris quia hec est v̄olūtas dei. Secunda v̄olūtas dei est. vt simus misericordes. Mathei. xi. Misericordiaz volo ⁊ non sacrificium. id est pl⁹ volo misericordiam q̃ aliquod sacrificium sine misericordia. Proverb. xxi. Facere misericordiam pl⁹ placet deo q̃ victime. Debem⁹ autem in trib⁹ esse misericordes. in elemosinarum largitiōe. in proximorū cōpassione. in iniuriarum dimissione. De primo Zacha. vij. Misericordiā ⁊ miserationes facite vnus quisq; cum proximo suo. Prouerb. xx. qui obturat aurez suam ad clamorez pauperis. ipse clamabit ⁊ nō exaudietur. Exemplum de diuite epulone. Luce. xvi. Greg. Qui micam panis lazaro non dedit in mūdo. misericordiā quesiuit in inferno. nec obtinuit. De secundo scilicet cordis cōpassione dicitur in Job. qui oia sua ꝓpererat ⁊ nō habebat vnde pauperi subuenire: habebat cōpassionem sociī ⁊ flebat. Job xxx. Flebam quondam super eum qui afflict⁹ erat. ⁊ compatiebat ei anima mea. De quo cōmendauit dom⁹.

Job. ij. dicēs. Nunq̄d cōsideraſti ſeruū meū Job. q̄ nō ſit ſimilis ei in terra Grego. Plus ē opaſſio q̄ donū datū nunq̄ vere cōpatiē. qui q̄d neceſſarium ſperserit primo negat: q̄ eīm de corde opatiē pauperi de ſeipſo dat. nō de ſuis bonis. Vñ Grego. Qui ex terriora largiē rem extra ſeipſū p̄bet Qui aūt fletū aut cōpaſſionez tribuit primo ſuo aliq̄d de ſeipſo dat. De tercio: ſcz ō iniuriaꝝ dimiſſione dicē Lu. vi. Dimittite. et dimittemi. Eccli. xxviij. Relinque prīo nocēti te. et de precāti tibi pcā ſoluētur. Vñ Aug⁹ Multa ſūt genera elemoſinaꝝ: que cū facim⁹ iuuāt vt pcā nobis dimittant: ſed int̄ ea mihil eo maius q̄ cū ex corde dimittim⁹ q̄d in nos quiſq; peccauit. Quare nō dimittat q̄s fratri ſuo patrū vt ei dimittat dñs totū quantū aūt diſplicet deo nō dimittere patet in ſeruo nequā Mat. xviij. quantū vero placet dimittere. ptz i quodā exēplo. Duo milites erāt fratres carnales quoꝝ vnus luſit cū ſeruo ſuo in ſcacario et iactabāt iniceꝝ verba iocoſa vt moris ē: tandē ſeruꝰ amiſſo ludo ex ira cū dño ſuo otēdē cepit et eū interfeat: clamq; receſſit Tādē penitētia ductꝰ papā adiit ſcs lus illud cōfitebaē cui cū papa p̄ñaz iniunxiſſet āmonuit eū vt ſi fieri poſſet q̄ frēm occiſi placaret. Abiit ille et iniunctā penitētiā p poſſe pegit. Poſt longū tempꝰ venit ad locū iſtū vbi frater occiſi morabaē et a nemīe eſt agnitus. In die aūt paſcheues accedēs ad eum: pcidēs añ pedes eiꝰ dicens. Ego ſū ſeruꝰ ille q̄ fratrē tuū occidit: parce mihi p̄pter illū qui hodie p nobis ē occiſus Cūq; ſeruī vellent eū occidē. ipſe miles eleuās ſeruū de terra oſculabaē eū et delictū ſibi dimiſit. Cūq; miles ille eccleſiā intraret. et crucifixū ſicut moris eſt illa die adorare vellet. Crux illi aſſurrexit et accedēs blande āplexabaē et oſculabaē eū dicēs. q̄ hodie p̄pter me. illi qui i te deliq̄rat dimiſiſti. ego dimitto tibi. q̄d i me vnq̄ deliq̄ſti et vitā eternā dabo tibi. Rogem⁹ dñm et ē

Textualis expoſitio

Qvm ihs eſſet annoꝝ duodecim aſcendētib⁹ parētib⁹ eiꝰ ſcz Maria et ioſeph patre putatiuo in Iheruſalē ſm cōſuetudinē diei feſti ſcz Paſche. Ter in āno conſueuerūt oēs in iheruſalē venire ſcz in Paſcha. Penthecoſten. et Scenophegia q̄d eſt loiſrote Conſūmatiſq; diebꝰ ſeptē quibus peregebaē iſtō feſtū: cum redirent Maria et Ioſeph remanſit puer Ihēſus in iheruſalē nō propter negligētiam ſed p diuinam prouidētiam. et non cognouerūt parentes eius. id ē non aduerterūt. q̄ manēt. Cōſuetudo eī fuit ſicut dicit Beda: q̄ cum iudei ibant i Iheruſalem ad feſta: ibāt eīm viri in vna turba et femine in alia et pueri i vtroq; ire poterāt. et ita ſimiliter domi ſe parabāt redibāt Putabat aūt Maria q̄ ihs eſſet i turba virorū et Ioſeph circūuerſo putabat q̄ eſſz i turba mulierū Vnde ſeq̄tur. Eſtimātes eū eſſe incomitatu. i. in turba. venerūt iter vnꝰ diei de iheruſalē: ſcz eodez die quo egreſſi ſūt de iheruſalē et querebāt eū ſcz ſecūda die inē cognatos et notos. i. vicinos: et nō inuementes eum. reuerſi ſūt in Iheruſalē ſcz tercia die req̄rētes eū. et factū ē poſt triduū inuenerūt eum in templo. Ecce deuotio que valet ad ſapiētiam ſedētem. Ecce humilitas. q̄ vbi humilitas ibi ſapientia Vnde in medio. In medio etenim attētio. Ideo ſedebat in medio vt melius audiret et intelligēt. Nō q̄ doctrina indigēt ſed q̄ nobis bonū exemplū docēdi et aduertēdi daret. doctoꝝ ēgo diſcretio Ecc. vi. In medio doctoꝝ ſta et ſapiētiaꝝ

eoꝝ ex corde cōiunge. vt oēm narra
tionē dei posses audire ⁊ mētrogare.
Ecce discipline rectus ordo: ꝓmo au
dire: deīde ex auditis discutē ⁊ īmē
rogare. Eccleſ. xxx. Audi tacēs ⁊ p
reuerentia accedet tibi bona gtia. stu
debāt aūt oēs qui eū audiebāt: sup
prudētia. īmētrogādo ⁊ opponēdo. re
spondēdo ⁊ soluēdo. Johānes. nun
qꝫ sic locut⁹ est hō: ⁊ videntes sic ā
mirati sūt. Et dixit mater ad illū. Fi
li q̄d fecisti nob̄ sic vt remaneres no
bis ignorātib⁹? Ecce alloq̄tur dulcē
et dixit sibi: vt patet q̄ nō fuit icre
patio de eius absentia. Dic ergo o fili
mi dilecte q̄d. i. ꝓpter q̄d. Sciebat ei ma
q̄ ihesus nō sine causa remānsit. quasi
dicēt: nos nō fecim⁹: q̄ nō fuit nr̄ā
negligētia: sed tua uolūtas ⁊ prudē
tia. Ecce ego ⁊ pater tuus. s. ioseph
pater putatiu⁹ dolētes q̄rebamus te
. i. cū magno dolore: i quo īstruimur
q̄ nos q̄ peccādo deū amisimus eū cū
dolore cordis querē debem⁹ non cū
gaudio. vñ Ber. Quo te muemā o
bone ihesu quē mater tua vix dolēs
muenit. ⁊ ait ad illos Jhesus. q̄d est
q̄ me q̄rebatis: scz mē cognatos ex
parte mee matris cū potiꝰ deberetis
me querē in domo p̄is mei. i. m tem
plo nec ē increpatio. vñ Beda. non
q̄ eū quasi filiū querūt: sed q̄s ergo
verus p̄s sit insinuat. Vñ sequit̄. Ne
sciebatis: q̄ in his q̄ patris mei sunt
scz dei. q̄ nō habeo aliū patrē: opor
tet me esse. filiꝰ em̄ sum in prātē pa
tris mei: sic intelligendū est de his lo
cis ⁊ in tēplo ⁊ in opib⁹. In hoc do
cuit spūalia tpalib⁹ debere prepon
Sequit̄. ⁊ ipsi maria ⁊ ioseph non in
tellexerūt: q̄ nō poterāt adhuc ple
ne capere misteria: nō intellexerūt
inquā verba: q̄ locut⁹ ē ad eos. i. q̄d
vellet īnuere: q̄ sicut ad p̄rem sic
ad ipsū pertinet tēpli ⁊ spūalium gu
bernatio: q̄ quoꝝ est vna maiestas
hoꝝ est vna sedes ⁊ vna dom⁹ nō so
lū naturalis sed eīā spūal. Joh. xvij
Oīa mea tua sūt ⁊ tua mea sūt. Seq̄
tur: ⁊ descēdit cum eis ⁊ venit naza
reth. Glosa. Quia deꝰ ⁊ hō erat nūc
excelsa deitatis: nūc infima ꝓfert hu
militatis ⁊ pietatis: ⁊ ideo cōmēda
bilis ⁊ in hoc docemur: q̄ nō solū pa
rentib⁹ reuerētiā: sed eīā obediētiā
debemus exhibere. Exo. xx. Honora
patrē tuū ⁊ matrez tuā. Seq̄tur. Et
mater eius obseruabat oīa verba hec
cōferēs ea in corde suo nō solū verba
sed eīā facta: vt postea euāgelistas
de his informaret. ⁊ Jhesus ꝓficiebat
etate. Glo. Juxta naturā hoīs de in
fantia ad iuuentutem procedendo.
⁊ sapientia: id ē sapientiam qua ple
nus erat paulatim audiēdo: vel gtia
gratiosus eāt apud deū ⁊ hoīes vel sic
proficiebat etate quo ad crementū
corpis ⁊ sapiētia ad intellectū ⁊ grā
que ad aīe affectū apud deū. i. ad ho
norē dei ⁊ hoīs. i. ad vtilitatē hoīm
qui in terra habitāt.

Sermo de euāgelio. Ser. xxx.

Dolētes querebam⁹ te. Luce
xij Quāto res q̄ perdit̄ est ꝓ
ciosior hec si nō muenit̄ tāto
magis augmētat̄ dolor ⁊ ideo cū be
ata vgo Maria q̄siuiſſz puerꝫ Jhesū
et nō muenisset eū non ē mirū quin
doluit. In hoc ostēdit̄ q̄ illi qui poi
derūt Jhesū peccādo querē debēt eū
lacrimabiliter ⁊ pseuerāter. Sz multi
sunt q̄ querūt ⁊ nō muenīūt eū: quia
nesciunt qūo q̄n ⁊ vbi debēt eū que
rere. Sup hoc notādum q̄ tria sunt
necessaria ad hoc: scz vt sciam⁹ qūo
sit querēdus. ⁊ q̄n. ⁊ vbi. Circa pri
mū nota q̄ trib⁹ modis ē querēd⁹
scz dolēter: diligēter: ⁊ perseueranter.
Primo debemus eū querē dolēter si
cut mat̄ q̄rit dolēter filiū dilectum
quē amisit. Sic cū lacrimis ⁊ amaritu
dīe cordis q̄rē debem⁹ deū quē peccādo

amisim9 :nō cū gaudio. Vñ Ber. O bone ihu quo te cū gaudio iuemam: quē mī tua vix dolēs iueīt. Videm9 q hō cū pdit filiū cōmūi mortis iudi cio necc̄rio eū morituꝝ: lacmabilit dolet eū sp. Sic iacob doluit icōsola bilit de morte ioseph. Ge. xxxvij. ⁊ sicut sara doluit de absentia filij sui. Thob. xi. imo mlti dolēt de amissiōe rei tpal licet vniuersal sit: qnto ma gis dolē dñt qui saluatorē suū pecc̄a do amiserūt: ⁊ cū magnis lacrimis qrē dñt Sic qsiuit eū maria magdalena cū audisset eū esse ī domo symois vēit et pieat se aīa pedes ei9 ⁊ inuenit re missionē pcōꝝ Similit Petr9 cū ne gasset saluatorez suū egressus fleuit amare ⁊ iuenit grām. Scdo dem9 q̄ tē deū diligēter ⁊ nō tepide: ß cū ma gno amore ⁊ mag̃ diligētia. si em hō ita diligēter qrēt deū sicut dragmaz pdit̄ sine dubio iuenīret eū. Deut. iiij Si quesieris dñm deū tuū ex toto corde tuo inemes eū. Lu. xv. q̄ mulier ha bēs dragmas decē ⁊ c̄. si ergo mulier tā diligenter qrit dragmā vnā cū tñ adhuc hēat nouē: quo tūc nos q̄ tm habem9 vnū solū deū si eūdē pdim9 cū mag̃ diligētia qrē debem9. q̄ eā pmittit se iuenīēdū. Mat. vij. Que rite ⁊ iuenietis :dis em q̄ qrit scz me diligēter: inueniet me. Tertio debe mus eū qrē pseuerāter. i. oī tpe. Vñ Ps. Querite faciē ei9 semp: qz sp in digem9 :ergo sp qrē debem9. Sz mlti sūt q̄ nolūt deū qrē in plperitate: sed tm in aduersitate. ⁊ p tāto imit tit eis sepe tribulatōes ⁊ aduersitates et infirmitates ⁊ hmōi: vt q̄ eū i plpe ritate qrē nolebāt saltim opulsi necc̄i tate qrāt eū. Istud figuratū ē in Jo ab. q̄ absolon qrē nolebat n̄ pus suc cendēt eius segetes. Nota hystoriā secūdi Regū. Et filius prodig9 noluit redire ad patrē nisi cogēte inopia. Lu. xv. Vnde Isaye. xxi. Venit ma ne et nox. Si queritis querite cōuer timini ⁊ veīte: quasi diceret. si vultis querere querite. non solum in nocte aduersitatis :sed etiā mane. id est in dieb9 prosperitatis. Secundo viden dum est temp9 quādo querend9 est domin9 :multi querūt ⁊ non inuenī unt: quia non querunt tempore con gruo q̄ debito. Temp9 congruū ⁊ debitum est vita presēs. quicūq; in hac vita querit dominū iuenīet eū in futura frustra querit: quia nō in uenīet. Unde ysa. lv. Querite domi nū dum inuenīri potest. id est dū vi uis in hac vita. quia post hāc vitaz inuenīri nō potest. Unde Crisost9. Cum thalam9 fuerit clausus ⁊ intra uit rex videre discūbentes tunc ma lis erit desperacio. quia ampli9 non est loc9 vel temp9 inuenīēdi gratiā. Unde apostol9. ij. Corinth. vj. Ecce nūc tempus acceptabile. ecce nūc di es salutis. q̄ nūc est tēp9 inuenīēdi mīam. Lu. xiij. Contēdite intrare p angustā portā: dico em vobis q̄ mlti querūt intrare ⁊ nō poterūt. sicut fatue vgies quib9 dicitur Amē dico vobis nescio vos. q̄si dicēt. nō intro mittā vos mō: q̄ non intromisistis me cum ad ostiū vestrū pulsarē: mō stat dñs ad ostium nostrū ⁊ pulsat. nō oportet eū lōge querē. Apoc. iij. Ego sto ad ostium ⁊ pulso. Aperi er go ei ato vt nō declinet a te: si recē dēt nō poteris eū inuenīre. Cū spōsa dr Cāti. v. Vox pulsātis dilecti mei aperi mihi sozor mea amica mea spo liaui me tunica mea ⁊ non erā pata ⁊ paulopost surrexi vt aperirē dilcō meo ⁊ ille declinaueāt atz trāsieāt q̄ siui illū ⁊ nō inuenī. vocaui ⁊ nō re spondit mihi. Nec mrū. Ad ostium em tuū pulsauerat ⁊ tu noluisti ape rire ei. Tertio debem9 attendē locū multi enim querūt dominū ⁊ non in uenīūt; quia non querunt eū in loco

vbi ē querēdus. Tria aūt genera hoīnū non īuemūt eū: scz supbi auari et luxurioſi. Vñ dr Job. xxviij. vbi īuemē sapiētiā scz increata: ⁊ vbi loc9 intelligētie ei9. Mare dicat nō est in me. Abissus loqtur nō est mecum ⁊ nō inuemē in terra suauiē viuētium sapiētia scz increata. i. de9 nō inuemē in mari. Mare facilē tumet ⁊ ascendit ⁊ sigmficat supbos q̄ se extollūt i cordib9 in illis non inuemē dñs q̄ cū talib9 libēter hospitaē diabol9. Per abyssum sigmficaē auaricia q̄ est sine base: io ē fundamēto. q̄ nō implebitur pecuma: ⁊ in talib9 non inuemē dñs. Nec ecā inuemē i terra suauiē viuentiū. i. in cordib9 luxuriosoꝝ: q̄ viuūt scdm cordis sui desideria. vnde dr Cātico. iij. In lectulo meo quesiui quē diligit aīa. i. deū quē merito diligere debere ⁊ nō inuemi scz in lecto voluptatis. Sz inuemē in p̄sepio pannis vilib9 inuolut9. Lu. ij. Inuenietis infantē pānis ⁊ c̄. In quo notaē hūilitas q̄ in cordib9 humiliū inuemitur dñs. Inuemē ecā in tēplo. nam māter ei9 Maria ⁊ Joseph iuenerūt eū in tēplo. Per templū q̄d domus orationis dr sigmficaē q̄ de9 inuemē in deuotione orationis p internā dulcedinē. Vñ Hugo in plona aie quid est illud dulce q̄d in recordatione dī aliq̄n me tāgere solet? Et tā vehemēter: tamq̄ suauiter afficere solet: vt iam tota a me ipsa alienet ⁊ nescio quo abstrahi tapiā: subito em̄ innouor ⁊ bñ mihi esse incipit vltra q̄ dicere suffinā. Nunq̄d ille est dilectus me9 queso: dic mihi vt si denuo venerit obsecrem eū ne recedat sed semp mecū pmaneat? Et rñdet Hugo. Vere ē dilect9 tuus: q̄ visitauit te venit nō vt totū se infundat: sed vt gustā dū se p̄beat. ⁊ vt ad affectuz trahat et in futuro se tibi in perpetuo dabit possidendum.

Dominica post octauas epipha nie.

Sermo. xxi.

Cantate domino: id est cantas laudate dominum: quia miabilia fecit: annūciate hoc in vniuersa terra. Isa. xij. Verba p posita sūt scripta in epistola hodierna in quib9 facit prophēta duo. Primo hortatur nos ad laudandum deū propter mirabilia que ppter nostrā salutem operat9 est dicens Cantate domino: quia mirabilia fecit. Secundo hortatur nos ad predicāduz siue annūciandum populis miabilia eius vnde subdit annūciate hoc. Quapropter ad laudem ⁊ honorem dei: intēdo vobis aliqua de mirabilib9 eius predicare: sed prius auxilium ei9 implorem9 ⁊ c̄. Sciendum miabilia dei nobis exhibita sunt infinita: inter q̄ sunt duo que supēr omnia sūt miabilissima. Primū est dei incarnatio. Secundum est corporis ei9 consecratio Circa primum nota: q̄ incarnatio dī fuit mirabilis ppter duo. Primo q̄ mirabilib9 sigmis cum fieret fuit manifestata. Circa primū nota q̄ incarnatio christi fuit mirabilibus sigmis lōgo tempore ante prefigurata. Primo per virgā que floruit sub Aaron Secūdo per vellus quod maduit sub Gedeon. Tercio per portam quā vidit Ezechiel. Quarto p montē quē exposuit Daniel. De prima scz virga Aaron legitur Numeri. xvi. vbi dicitur q̄ Chore Dathan Abyron contēderūt pro episcopatu otra Aaron io circo cū ducētis quinquaginta cōplicib9 suis periērūt: ⁊ terra aperta est sub pedib9 Dathan ⁊ Abyron ⁊ deglutiuit eos: tūc iratus populus voluit Moysen ⁊ Aarō lapidaē: veīt ignis de celo ⁊ cōbussit de populo suo quatuordecim milia: sed Aarou arripiēs

thuribulū ascendit ītēr viuos ⁊ mor
tuos stans ⁊ plaga cessauit Tūc mo
ises accepit virgas duodecim ⁊ scrip
sit in eas duodecim noīa rogans do
minū vt daret eis signū vt scirēt q̃z
vellēt habere ī ep̃m Eadē nocte vir
ga aaron in q̃ erat nomē e⁹ scriptū
floruit ⁊ amigdola tulit Per istud in
carnatio dei ē p̃signata·p virgaz aa
ron que sola ītēr oēs floriut signifi
catur maria quā dñs solam ītēr om
nes virgines in matrem elegit Per
hoc q̃ cōtra naturā floruit significa
tur q̃ maria otra omunem cursum
nature sine viro cōcepit· Per hoc q̃
amigdola tulit quod ab⁹ dulc̃ ē sig
nificat̃ q̃ maria ptulit nobis celestē
abū scz xp̃m qui noster abus fact⁹ ē
dulcissimus Johā·vi· Ego sū pan⁹
viu⁹ qui de celo descēdi Si quis mā
ducauerit ex hoc pane viuet ineter
nū ⁊ c̄· De secundo signo scz vellere·
Gedeonis Legit̃·Judicū·vi· Gede
on fuit iudex ⁊ dux sup filios israhel·
qui cū deberet pugnare otra quatu
or reges·scz Oreb·seb·sebee·⁊ Sal
mana·dixit ad dñm Si saluū faces
p manū meā populū isrl̃ sicut locut⁹
es·ponā vellus hoc lāne in terram si
ros in solo vellere fuit ⁊ in omni ter
ra siccitas sciā q̃ p manū meaz sicut
locut⁹ es liberabis ppl̃m isrl̃· factū
q̃ ē ita Per istud significat̃ incarna
tio dei·sicut em̄ ros repleuit totū vel
lus solū·⁊ tota terra sicca pmansit·
Sic maria virgo sola in toto mūdo
replet̃ rore celesti id ē filio dei⁊ sicut
vellus cepit rorē sine detrimento·sic
maria filiū dei·vnde ps̄· Descēdit si
cut pluuia in vellus De tercio signo·
scz porta ez echielis nota·Cū ez echi
el eēt in captiuitate babilonis ⁊ co
gitaret de tēplo q̄d fuit hierosolimis
⁊ dispositione e⁹ tūc ostendit ei do
min⁹ spūale tēplū quod erat fere p
omnia simile tēplo salomonis ī quo

vel sic
de vellere

tēplo cū vidisset multa mirabilia·in
ter cetera vidit vnā portā clausam·
et dictū est ei ab angelo Hec porta
clausa erit ⁊ vir nō transibit p eam
⁊ erit clausa in sempitnū· Per hoc
enā significat̃ incarnatio xp̃i·q̃ sicut
dominus trānsiuit p portā clausam·
ita xp̃s nat⁹ est de maria v̄gine ipsa
in partu virgo pmanēte· Nō essz mi
rū si homo trānsiret p portā aptam·
sed si trānsiret p clausam portam hoc
esset valde mirabile Talis est orā in
ter mulierē pregnātē ⁊ beatā v̄gmē
mariā Sicut em̄ lumē solis trānsit per
vitreā fenestrā ⁊ clausaz sine e⁹ frac
tione: sic christ⁹ natus ē ō maria vir
gine ipsa incorrupta pmanente· De
q̃rto signo scz mōte damel̃·legit̃ da
mel̃·ij·c·Nabuchodonosor rex babi
lonis vidit sommū horribile ⁊ pterri
tus de visione euigilauit ⁊ oblit⁹ q̃d
viderat Conuocatis oīb⁹ magis sui
is ⁊ ominabat̃ eis mortē si non dice
rēt ei sommū ⁊ interp̄tationē eius·
qui dixerūt nō est sb̄ celo q̃ hoc possz
facere·sed dic nobis sommuz ⁊ dice
mus tibi interp̄tationē Tunc p̄cepit
rex oēs sapientes interfici Et ingres
sus ē daniel q̃ erat ibi captiu⁹ roga
uit inducias p vnā noctē a rege Et
nocte cū essz in orōibus reuelatū est
ei misteriū ⁊ ingress⁹ ad regē ait Tu
videbas corā te statuā grandē·i·ima
ginē·cui⁹ caput ⁊ collū erāt de auro
pect⁹·⁊ brachia ex argento·venter
⁊ femora ex ere·tibee aūt ferree·pe
dum q̃dam ps ferrea·quedā pars fi
ctilis·i·terrea Post hec videbas mō
tē magnū·de quo monte lapis absci
sus est sine mamb⁹·lapis ille percussit
statuam in pedibus ⁊ cōtriuit eam·
Per istud iterꝫ significatur incarna
tio christi·p ymaginē quā vidit rex
significatur p̄sens seculum·in imagi
ne illa erat triplex materia·Prima
pretiosissima·scz aurū ⁊ argentum·

Secūda fortissima scz es ⁊ ferrū Tertia vilissima scz lutū Per istā triplicē materiaz significanē tria que erāt in mūdo Per paosū scz aur ⁊ argentū significaē auaricia Per fortē materiam significatur supbia Per vilē scz lutū significaē luxuria Ista tria sunt quibus totus mundus repletus est. Vnde dicitur. pri. Johan. ij. Omne quod est in mūdo. aut est concupiscentia carnis. aut oculorum. aut superbia vite. sic patet de statua Post hec abscisus ē lapis sine manibus id est christus natus ē de maria vgine sine viro. ⁊ lapis ille destruxit imaginē illā. i. mundi vanitatez per doctrinā ⁊ exempla In hoc q factus ē puer destruxit supbiā In hoc q factus est paup destruxit auaricam. i hoc q de vgine nasci voluit destruxit luxuriā. Vnde i nocte natiuitatis omnes ydola mite p totum mundū mortui sunt Circa secundū nota q natiuitas sua manifestata fuit ꝗtuor mirabilib9 signis Primū i vineis engaddi ꝗ balsamū protulerūt. que in eadē nocte cū christus natus ē floruerunt ⁊ fructū ptulerunt. liquorem dederunt. Per hoc q floruerunt significatur q ille nat9 esset quem ysaias ꝛtra naturā de beata vgine pphetauerat nascitur. Per hoc q liquorē balsami dedit significaē q ille nat9 esset ꝗ p virgā aaron florentē fuerat pfiguratus Per hoc q fructū cōtra naturā ptulerunt significaē q ille natus essz qui balsamo sanguinis sui mundaz de eē na morte esset redemptur⁹. Secūdum signū fuit i templo pacis quod rome corruit tēpore illo quādo xps nasci voluit p totum mūdū pax fuit de quo multū gauisi romani templum pacis ostruxerunt pulcherrimū ⁊ posuerūt in illud imaginē romuli ꝗ primo romā ostruxerat Et ꝗsierunt ab ydolo appollinis q̄ diu tēplū istō staret posset. qui respōdit quousq; vgo pareret At illi dixerūt. ergo in eternū stabit. impossibile ei putabāt q vgo pareret. ⁊ ideo sepserunt superostiuz tēpli Tēplū pacis in eternū. si in illa nocte qua vgo pepit templuz corruit sic peperisse vginem nunciauit Tertiū signū fuit quod sibilla ostendit impatori Cū em octauianus august9 p totū mundū fecisz pacē volebāt eū romani p deo colere. tunc ipator ꝗsiuit ab illa pphetissa si esset aliquis maior eo aliqndo nascitur9 At illa in die natiuitatis domini oīt ei circulū aureū circa solē ⁊ in medio circuli virginē pulcherrimā puerū in brachio tenentē ⁊ dixit sibilla cesari. Hic puer maior te erit tūc rex preceperit ne de cetero de9 vocareē Ortum signū est. sicut dicit Criso. Cuz tres magi in oriente essent in quodā mōte ⁊ orarēt vt stella de q̄ pphetaueāt balaam eis ostenderet apparuit q̄dā stella in aere in q̄ apparuit forma pcherrimi pueri. q̄ puer habuit i capite crucē splendidaz ⁊ audierūt vocē dicētē Ite veloce in iudeaz ibi iueme tis nouū regē iudeor natū Qui stati pgentes tredecimo die venerunt in ierusalem dicentes. Vbi est qui natus est rex iudeorū. Vidim9 ei stellā ⁊ c. De isto reqre in epiphania dñi.

Expositio textualis.

Qemit ihesus ad iohannem a galilea in iordanem vt baptisaretur ab eo Crisostimus Nō q ipe peccator remissionem receperet per baptismum. sed vt sanctificatas aquas relinqret p modū baptisandi Aug9. ideo baptisari voluit. quia voluit facere qđ alis baptisandi impabat faciendū Hiero. ideo aūt baptisari voluit in baptismate suo. vt baptisma confirmaret. Johānes āt phibuit eū p hūilitatē dicēs Ego debeo a te baptisari ⁊ tu veis ad me.

Respōdēs ihesus dixit ei sine modo .i. pmitte impleri id ad qđ vem. sic em̄ decet nos .i. me et te. implere oēz iustitiā .i. pfectā humilitatē. tunc dimisit eū .i. assensuz prebuit vt baptisaret eū. baptisans āt ihesus ofestiz descendit de aqua Raban⁹. qr ēgo nobis dom̄i⁹ sui corpis ītinctu baptismi lauacr̄ dedicauit vt post acceptū baptisma cēli aditū patere et spm̄ sanctū dari demōstraret. vnde seq̄ Et apti sunt cēli et vidit spūm scūm sicut colūbam descēdentē et vem̄entez supra se Et ecce vox de cēlo dicens. Hic est fili⁹ meus dilectus in quo mihi bene oplacui .i. placitū meū osti tui vt p eū placitū implerē .i. hominē liberarē ipsū audite.

De eodem Sermo. xxxij⁹

Sic nos decet implere omnē iustitiā Glo. id ē perfectam humilitatē. Sup isto verbo dicit glo. q triplex est humilitas scz sufficiēs. abundās: et supabūdans. humilitas sufficiēs est subdē se maiori. et nō preferre se equali: Abūdās est subdere se equali et non pferri se minori. supabundās ē subdere se minori. Hāc habuit xps quando subdidit se iohāni in baptismo In hoc euāgelio hortat̄ nos exēplo dom̄i⁹. ad perfectā hūilitatē q maxime ē nobis necessaria ad salutē. qr dicitur Luce xiij. Omnis q se hūiliat in hoc seculo exaltabit̄ in futuro et ecōtra Saēdū autē qr multa sunt q possunt nos ad humilitatē puocare Primū est exēplum hūilitatis xpi. Vnde aug⁹ Hūiliauit se xps princeps tu⁹ et tu superbis caput humiliascit. mēbrum sub bū absit. vnde bern̄. Intolerabilis prudētie est vt ibi se maiestatis dñs exinaniuit: inflet vermiculus et tumescat. fuit āt xps humilis in īgressu et egressu. Vnde aug⁹. O quāta humilitas christi: humiliauit se: vsq ad icarnationē. vsq ad immōrtalitatis hūane ptīcipationē. vs ad diaboli tē ptationē. vsq ad populi derisionez vsq ad sputa: ad vincula. alapas et flagella. vsq ad mortē: Et si mimis paruz est de genere mortis aliq̄d est addendū. mortē aūt nō quālibet sed crucis q ignominiosiōr est ecce habe hūilitatis exēplū. supbie medicamē tū. q̄d ergo itumescis o homo. o pellis morticina quo tēdis. o fomes fetida quid inflaris. vnde bern̄: Quid magis admirādū. q̄d magis detestā duz. q̄d grauius pumēdū q̄ qp videl dei filiū in regno cēlor̄ summum. nouissimū factū ī regno hominum apponat adhuc hō se magnificare sup terrā Aug⁹ Medicina timoris ē humilitas salutaris Erubescat hō esse sup bus. p quo hūilis fact⁹ est ds de humilitate xpi Hegēre de natiuitate xpi in sermone. puulus nat⁹ ē nobis. et filius dat⁹ ē nobis et c̄. vt supra.

Secundo potest nos ad hūilitatez p uocare cōsideratio ꝓprie fragilitatis Bern̄. Ad exercitiū humilitatis prodest assidua memoria ꝓprie fragilitatis Aug⁹: Humilitas ē ex intuitu p prie conditionis et sui conditoris. voluntaria mētis inclinatio: vt dicat btūs Bern̄. Vide o homo vñ venez is et eru besce: vbi sis et ingemisce. quo vad et cōtremisce. Itē attēde quid fuisti ante ortuz. et quid es ab ortu vs ad occasū. et quid eris p⁹ hanc vitam. Profectō ei scis q nō eras p⁹ ea de vili materia es factus. menstruali sanguine nutrit⁹. vilissimo pāno inuolut⁹ Attēde ad quē finem tendas. a mis es et ī amarē ibis Quod attēdēs abraham dixit Genes. xviij. ca. Loquar ad dominū meū cum sim cinis et pulvis Ideo imponitur nobis cinis vt attendamus finez nostrum et fragilitatem nostram vt humiliemur. Vnde bernard⁹ ad eugemū papaz

q̄n ego cognosco fragilitatē meā si q̄ sū cinis et pulvis tē loq̄r ad dom̄m meū

Salubris copula est vt cogitās te sū
mum pontificē attendens pariter te
vilissimum anerem non fuisse sed eē
Legitur de rege Crisise i speculo hi
storiali Cum videret cōrā se exeratū
innumerabilem attendens q totus
ille exeratus infra centum annos cō
uertendus esset in puluerē vilez · di
xit regez tantiq tā magn exerat⁹
me vocant homines · ego vero fateor
me esse viruz regem sup vilissimum
puluerē Vnde bernard⁹ dicit · O hō
attende quis te feat · de quo te feat ·
qualem te feat Deus est qui te feat ·
q eū timeas · ō terra feat vt nō sup
bias · q ad imaginē suā te feat vt eū
diligas Ad quid enim feat vt ad fi
nem debitum trādas · eterna trās ·
caduca spernas · Pauo visis pēnis
pulchris superbit · extendit caudam
vt rotam · sed visis vilibus deponit
caudam Sic hō visa vilitate sua q fra
gilitate humiliatur intra seipsū Gre
gorius · Quanto magis quisq seip
sum videt tanto minus sibiipsi placz
q quanto maioris gratie lumen sibi
recipit · tanto āplius q ō se plāgere
debeat agnoscit · Terzo potest nos
ad huilitatē reuocaē memoria mor
tis Eccleſi · vij · In ommibus operib⁹
tuis memorare nouissima tua q in eē
num nō peccabis · Bernar · Nouissia
hominis amis q vermis · vnde ātiqui
patres humiliauerūt se q posuerunt
anerez supra anerem .i. sup caput in
memoria mortis Vnde cōsuetudo fu
it imperatoris quondam q prima die
coronationis ferēs latomus diuersa
genera marmoz · d · Videat dns im
perator de quo genere marmoris ve
lit sibi fieri sepulchz · hoc fiebat vt
per memoriaz mortis hūiliareē Legi
tur em q iohannes patriarcha feat
sibi sepulchz imperfectum · q in mag
nis festiuitatibus cū esset in loco ho
noris constituerat sibi quendam qui
dicēret ei domine imperfectū est sepul
chrum tuum iube illud perfici q nes
cis qua hora mors venit · Quarto po
test nos ad humilitatem prouocare
cohabitatio hominū humiliū q pau
perū q eorum conuersatio Legitur ei
ecclesiasti · xij · Qui cōmunicat super
bo induet superbiā q econtra qui coi
cat humilibus addiscet humilitatez
Ps Cum sancto sanctus eris · Vnde
legitur · q Odo episcopus parisien
sis semper despectos pauperes āte se
posuit in mēsa q alios a latere Hesi
tus autem quomodo istos despectos
sic posset tolerare Respondit q qui
dam nobilis rex hoc ipsum docuerat
sc; iob dicens · visitans speciem tuā
non peccabis Quinto potest hominē
ad humilitatem reuocare multiplex
vtilitas humilitatis · Require infra
post festum trinitatis in sermone hu
miliamini ·

Alius de eodem
Sermo xxxiij ·

Flete cū flentibus Roma · xij
In hac epistola apostol⁹ hor
tat nos ad multa inter cetera horta
tur nos ad flendū Flendū autē q
flere debem⁹ multipliciter Primo de
bemus flere peccata nostra Vnde Ysi
do · Esto tā pron⁹ ad lamenta sicut
fuisti ad peccata · grauia enim pcā
grauia desiderant lamenta · Ps · Exi
tus aquaz deduxerunt oculi mei · q
nō custodierūt legez tuam Hoc mō
fleuit sanct⁹ petrus quādo dominuz
negauerat Mat · xxv · Egressus foas
fleuit amare Hiero · Petz ter domi
nū negantē amare lacrime i locū su
uz restituerūt Ambros⁹ O petre do
ce me quid pfuerūt tibi lacrime tue
q docuisti illico · nā si lapsus es añ
fleres · postq fleuisti electus es · vt
alios regeres Gregor⁹ · O petre la
crime tue q culpas abluunt grām re
stituūt q maioā pmittūt Hoc modo

fleuit eaã maria magdalena ⁊ dimiſſa ſunt ei pcta multa Aug⁹. Sciat ſe culpabiliṫ durũ qui deflet damnum tẽporale vel mortẽ amici ⁊ doloꝛẽ pcati lachrimis nõ oſtẽdit. ſed fletus iſte debet fieri cũ ꝓpoſito ãmodo nõ peccãdi Hieronim⁹ q̃ eſt pcõr pcta ſua deplãgat ⁊ ãmodo peccare caueat Greg. Qui ei pcta ſua plãgit nec tam̃ deſerit pene grauiori ſe ſubiicit Bern. Luct⁹ eoꝛ q̃ perſeuerãtiaꝛ nõ habẽt nõ mereṫ conſolationẽ Alios inquit lugẽtes video. ſed ſi de corde lachryme pcedãt. nõ tam facile ilico ſoluerenṫ in riſũ Nũc autẽ cũ abũdãtius ocioſa ⁊ ſcurrilia ẏba ꝓfluãt q̃ prius lachryme. lachrimas hoĩ de his eſſe nõ arbitꝛor q̃bus cõſolatio diuina ꝓmittiṫ q̃ quidez poſt illas tã facliter ꝺſolatõ vilis admittiṫ. Delicata eſt ei diuina ꝺſolatio nõ dabitur admittẽtibus aliena. ꝺbem⁹ ergo p ſeuerãṫ ⁊ deflere pcta nrã Hunc fletũ docuit nos chriſt⁹ p hoc q̃ in cruce fleuit ſicut ꝺr Hebre. v. Crux em̃ deſignat ſtatũ pmittẽtiꝭ Secũdo ꝺbemus flere p peccatis aliems vel alio tũ Eccl. xxij. Super mortuum plora. deſinat emꝫ lux eius: ſuper fatuũ plora. deſinat ei ſenſus. Per mortuuꝫ ⁊ fatuũ ſigmficaṫ peccõr qui fame ſeipm mterfecit in anima. de hoc debem⁹ flere nõ gaudere Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquã. ⁊ oculi meis fontẽ lacrimaꝝ. ⁊ plorabo die ac nocte interfectos filios populi Eccl. xxxviij. Fili in mortuũ ſcz in anima. ꝓduc lacrimas ⁊ quaſi dura paſſ⁹ imple lacrimare. i. plora euꝫ qui moriṫ in aĩa ac ſi mortẽ paſſus eſſz in corpe ⁊ multo plus Bernar. Nunquã ſunt viſcera in te pietatis q̃ plangis corp⁹ a quo receſſit anima ⁊ nõ plãgis animaꝫ a qua receſſit de⁹ Sed heu mlti magis deflent mortẽ corporis q̃ anime. Contra quos diciṫ Hiere. xxij Nolite

flere mortuũ in corpe. neq; lugeatis ſup eũ fletum Plangite eũ qui egredit de eccleſia. i. qui peccãdo egredi tur de communione oim ſanctorum ⁊ a partiçipatione omnium bonoꝝ q̃ fiunt in eccia Sic fleuit ſamuel ſuper ſaul quãdo peccauit p inobediẽtiã ⁊ domin⁹ eicat eũ de regno. i. Reg. xv. Hũc fletũ docuit nos dominus quando fleuit ſup laz aꝝ mortuum. Johã. xi. Laz arus ei mortu⁹ ⁊ fetẽs ſigmficat peccatorẽ in mortali peccõ exiſtentẽ. Terno debemus flere miſeriã primoꝝ peccatoꝝ p compaſſionẽ. Roma. xij. Flere cũ flentibus debetis Job trieſimo. Flebã qnondaz ſuper eo qui afflictus erat. ⁊ ꝓpatiebatur anima mea pauperi Eccl. vij. Non deſis plorantibus cũ cõſolatione ⁊ cũ lugentib⁹ ambula. Hiere. xiij. Plorans plorabit anima mea. ⁊ oculus me⁹ deducet lacrimas. q̃ capt⁹ eſt grex domi mei Hoc modo fleuerũt cũ iob amici ei⁹ Job. ij. Videntes doloꝛẽ iob poſuerũt puluerem ſuper caput ſuũ ⁊ ſederũt cũ eo in terra et fleuerunt. hunc fletum docuit nos chriſt⁹ cũ defleuit deſtructõnem hieruſalez. Luce. xix. Videns ihẽſus ciuitatẽ fleuit ſup eã Itẽ fleuit quãdo vidit mariã magdalenã flentẽ. Johan. vndecimo. c. Et lachrimat⁹ eſt ihẽſus Greg. dicat. Plus eſt ꝓpaſſio q̃ donũ Exteriora largiẽs rem em̃ extra ſeipſum pbet Qui autẽ fletuz ⁊ tribulatõez tribuit primo aliquid de ſeipſo dat Quarto flere debem⁹ pro dilectione patrie ſiue ꝺſideriouiſionis diuine Pſalmiſta. Superflumina babilonis illic ſedim⁹ ⁊ fleuim⁹ ꝺñ vicordaẽr ſyõ Grego. Contemplatur mens. qui ſunt illi angeloꝝ chori. que ſocietas ſanctoꝝ ſpirituum. que maieſtaſ eterne viſionis dei ⁊ ampli⁹ plãgit. quia bonis perhennibus deeſt q̃ ipſe flebat ꝓpus q̃ mala eẽna metuebat

Irriguum q̄pē supius accipit anima cuz ipse se lasciuys celestis regni desiderio affligit Irriguū vero inferius accipit amma cuz infirmi supplicia metuēdo ptimescit Legit de sancto arsenio q̄ semp suarium ferebat pre fluenta lacrimaz ex desiderio salvatoris Similiter et petrus · vnde dauid · Fuerūt mihi lacrime mee panes die ac nocte · dū dicit michi quotidie vbi est de⁹ tuus Augustin⁹ Da mihi dñe in hoc exilio panē lacrimaz quē esurio sup copiā deliciaz Gregori⁹ · Luctu suo amma pascit cuz ad supera gaudia flendo subleuatur et intus quidez doloris sui gemitus tolerat · si eo refectōis pabulum precipit quo vis amoris p lacrimas emanat Quito dēmus flere ex deuotione quādo scz amma ex dulcedine dei expta deflet absentiā sponsi sui xpi Aug⁹ Qñto quisq̄ sanctior et sciis desideriis plenior · tāto e⁹ in oōne fletus vberior Impatiens ei amor est · nec lacrimis medi⁹ fit nisi amore detur qd amat · Exemplū · domina q̄dam deuota deliciis secularibus fugiēs toto desiderio ad supna āhelabat et pāpere arca xpi infancā multū afficiebat et freq̄nter rogabat dominū vt ostenderet sibi facē puericie sue · et ecce in quadā festiuitate natalis dñi ipsa sola existēte in oōmbz et flente ex desiderio salvatoris · apparuit q̄dā puer pulcherrimus arridens ei ipa autē nesciēs q̄s essz q̄siuit ab eo si sciret Aue maria · Respondit puer · p̄dic mihi et feat sic Et cuz diceret Benedict⁹ fructus ventris tui · dixit puer ego suz ille et euanuit Illa vero lacrimando clamauit Reuertere puer carissime p trigita dies nō cessans clamare et flere Et ecce tricesima die venit ihesus dicens · veni ad me dilecta mea · q̄ deliciis seculi fugisti et in me delectata fuisti · veni et prepe deliciis quas tibi ppa iui tibi · et illa statim expirans migrauit ad christum ad quē nos ducat et c̄ ·

¶ Expositio textualis

Nupcie facte sunt i chana galilee Johā · ij · Quidā dicūt q̄ sponsus illaz nupciarum fuit iohannes euangelista · sed nō ē probabile · q̄ nupcie iste facte sunt p⁹ vocationez apostoloz̄ quib⁹ int̄ fuit iohannes Vnde nō est credibile q̄ postea recesserit vt vellet vxorez ducere qui vsq̄ virginitatem seruauerat · i chana galilee Chana est nomen ville in q̄ facte sunt nupcie i p uincia galilee · et erat mater ihesu ibi vocata ad nupcias · vocatus est aūt ihesus et discipuli eius · forte ideo vocati sunt · quia consanguinitate coniuncti erant · et deficiente vino in isto conuiuio · quod fuit signum paupertatis · dicat mater ihesu ad eum · Vinum nō habent sponsus et sponsa et hoc fuit signū q̄ alter coniugz erat de parentela marie · vel forte ābo · q̄ aliter nō dixisset de defectu vini et dicit ei · i · matri ihesus nō offensus · nec arguens mrēz · Gratum enim ei fuit q̄ compassa erat paupertati eoz̄ · si vt ostenderet se esse filiuz dei ex pte patris et ex eius potestate se signa facturū nō ex pte matris Vnde sequit · Quid tibi et mihi ē mr̄ omune · scz q̄ si · d · q̄d habeo de te vnde possū isto miraculum facere · Miracula que facio · illa non facio per humanitatem quam a te habeo · Sed per deitatem quam habeo a patre meo celesti · p eum enim possem dare vinum ex aqua factum · non autez ex parte tua sed ex parte tua daturus suz vinū sāguinis mei i cruce · sed nō modo · vñ sequit · nōdum venit hora mea id est mei in cruce · sed nō modo Vnde seq̄tur · Nondum venit hora mea id est temp⁹ vel oportunitas vt dem vinū sāguis mei quod ex te habeo · a te

eñ habeo carnẽ que pumẽt ín ctuce sicut vínũ ín torcularí ⁊ tunc fluet vi nũ sanguínís mei. sequít dicit mater eius ministris .i. seruitorib⁹ ouiun· quecũq; dixerit vobis filius me⁹ hoc facite. q̃i dicẽt licet negare videatur tamẽ faciet. nouerat eĩ eũ mater pi um ⁊ misericordẽ Erãt autẽ ibi scz in domo ouiun lapidee ydrie sex poite .i. vasa aquatica. secundũ cõsuetudi nẽ iudeoz ⁊ purificatõez. habuerũt eñ consuetudínẽ iudei secũduz tradi tiones phariseoz vt sepe man⁹ laua rẽt quotiẽscũq; rẽ aliquã manu con tingerẽt. p hoc putabãt se phariseí scõs ⁊ mundos pl⁹ reputãtes exteri orem mũdiciã q̃ interiorẽ. capiẽtes singuli metretas binas vel trinas. Quelibet ydria capiebat metretas binas vel trinas. sequít. dixit eis iõ est ministris. ihesus rogat⁹ a matre implete ydrias aqua. ⁊ impleuerũt eas vsq; ad summuz: ⁊ dixit eis ihe sus. haurite nunc ⁊ ferte architricli no. Architriclin⁹ dicit maior ĩter o uiuentes in triclinio. Triclinũ autẽ dicit dom⁹ hñs ordines mẽsaz sicut refectoria fratrũ. ⁊ tulerũt architri nõ. Cũ autẽ gustasset architriclin⁹ aquã vínũ factã. id ẽ vínũ factuz ex aqua. ⁊ nõ sciebat vnde esset vínuz istud. ministri aũt sciebant q̃ hausc rãt aquã vocat sponsũ architriclini us admirans vini copiositatẽ q̃ ẽm o munẽ ordinẽ primo debuit ppi nari. ⁊ dicit ei scz sponso Omnis hõ faciẽs ouiuũ in prĩcipio ouiun vínũ bonũ ppinabit ⁊ ponere solet ad mẽ sam ad bibendũ inuitatis. ⁊ cũ ine briati fuerint appoñt illud vínũ q̃ deteri⁹ ẽ .i. q̃ mi⁹ bonũ est: tu autẽ seruasti vínũ bonũ vsq; adhuc .i. vs q̃ ad finẽ ouiun otra gñalez consue tudínẽ terre Ex hoc patet q̃ optimũ vínũ fuit illud q̃ fecerat: vnde dicit Crisosti. Gñale ẽ oĩb⁹ miracul' xpi. q̃ ad aliud terminant q̃ natura possit ais. Hoc inicũ signoz fecit ihesus in chana galilee Primũ ibi. Alibi emz multa signa prius fecerat ⁊ manifes tauit gloriã suã .i. deitatis sue poten tiã. ⁊ crediderũt in eũ discipuli eius nõ tunc primo: sed tunc amplius

Dominica ꝑma Ser. trigesim⁹ iiij

Nupcie facte sũt in chana ga lilee Duplices dicunt nupcie scz carnales. ⁊ spũales Car nales sunt inter virũ ⁊ mulierẽ Spi rituales inter deũ ⁊ aiam ãde carna libus nupcijs dicit ĩ euãgelio hodier no In quibus nupcijs duo sunt ordi nanda scz nupciaz dignitas ⁊ nuben tium q̃litas Dignitas nupciaz ꝑmo cõsistit in auctoritate instituentis scz dei Deus ei instituit ordinẽ matrimo nij. alios ordines instituit papa. sicut ergo reprehensibilis eẽt ⁊ excõicand⁹ q̃ ordinẽ constitũ a papa violaret. Ita multo magis reprehensibilis est q̃ ordinẽ quẽ de⁹ instituit violat. In alijs ordinib⁹ dicit annus ꝑbatõis sed istũ ordinẽ vult de⁹ inseparabiliter obseruari Itẽ patet dignitas matri monij in hoc q̃ in sacro loco cõstitu tũ est scz in paradiso. ⁊ in sacro tpe. scz ante pcm: Itẽ in hoc q̃ dñs matrimoniũ psonaliter hõrauit p̃ psentiã suam ⁊ matris sue: ⁊ discipulorum su orum Circa secundum scz qualitatẽ nubentium requiruntur tria scilicet q̃ sit intentio recta. dilectio vera. ⁊ fidelitas perfecta.) Primo requi ritur q̃ sit ibi recta intentio. scilicet q̃ vir non sumat vxorem. ⁊ vxor vi rum propter pecuniã. vel propter li bidinem: sed propter prolez procre andã. ⁊ propter peccatum incõtinẽ tie vitandum.) Primo dico coniu gij copula nõ debet fieri propter pe cuniã. q̃ tales magis viderentẽ matrimoniũ contrahere propter auaritiã q̃ propter deum. Illi non vocãt deũ

ad ſuas nuptias ⁊ beatam virginez
mariã. ſed potius mãmonaz ⁊ diabo
lum primapem auarorũ Exemplum.
fuit quidã philoſop⁹ habẽs filiã quã
duo ducere conabanť. vnus eorũ di
ues erat ⁊ fatu⁹. alter paup ⁊ ſapiẽs
Et ait philoſoph⁹. malo dare filiam
meã viro indigẽti pecunia q̃ pecuñe
indigenti viro Nota q multa mala
ꝺtingunt ex hoc q aliqui ꝓpter pecu
niã filias ſuas dãt viris antiq̃s Jtẽ ꝺ
iugiũ ñ deb⁹ fieri ꝓť libidinẽ exercẽ
dam. ſed ꝓpter plem ꝓcreãda⁹. De
hoc dixit ãgel⁹ ad thobiaz Tho. vi.
reddẽs rõnez quare diabol⁹ interfec
ſiſſet ſeptẽ viros qui ſarã filiã raguel
duxerant Di nanq̃ qui ita iugium
ſuſcipiunt vt deũ a mente excludãt
⁊ ſue libidini ita vacent ſicut equus
⁊ mulus ſũt in quib⁹ nõ eſt intellectus
habz diabolus poteſtatẽ ſup eos. tu
vero cũ ſuſceperis eãmingreſſus i cubi
culũ tuũ p tres dies ꝺtinens eſto ab
ea ⁊ nihil aliud q̃ orõnib⁹ vacab⁹ cuz
ea trinſacta aũt nocte tertia. ⁊ accipi
ens ỽginẽ cũ timore domini amoẽ fi
liox magiſ q̃ libidine duct⁹ vt bñdi
ctõnem filios ꝺſeq̃ris Legiť de ſancto
paſnucio qui oib⁹ dieb⁹ vite ſue aul
terã vitam duxerat. orauit dñm vt
dignaretur ſibi oſtendere cui ſcõz ſi
miť eſſz in merito ⁊ reſpõſũ eſt ei q
ſimilis eſſz cuidã domino ꝓximo vil
le oſtẽdens ei villã Ille abyt ⁊ venit
in domũ illius domini ⁊ q̃ſiuit ab eo
ſecrete dicẽs Rogo dñe vt ſtatuz vi
te vrẽ mihi dignemi reuelare. q̃ re
uelatũ eſt mihi a domino q ego ero
vobis ſimilis i meritis Qui reſpõdit
pi bone vxorẽ meam duxi nõ cauſa li
bidinis ſed cã plis ad cultũ dei ⁊ nun
q̃ eã cognoui niſi tali intẽtione. Ec
ce in hoc pz q̃tam mercedez poterũt
mereri matrimonũ recte fuãtes. dñt
eciã pntes filios ad cultũ dei inſtruẽ
ꝺ ad hoc ſũt ꝓcreati ꝺt Grego. q ꝙ
dã habuit filiũ aetea q̃dq̃ ãnoſ ⁊ val
de diligenter docuit euz male loqui
⁊ nomẽ dei blaſphemare ⁊ quãdo ei
aliquid mali obſtetit deo maledixit.
quadã die duz pater eũ tenuit i bñc
hyns ⁊ puer male loq̃reť ſicut ſolitus
fuit. vidit demones vementes ⁊ cla
mauit O pater. ecce mali hoies vẽi
unt qui me volũt tolere Quod cum
dixiſſet arripuit eũ diabolus de brac
hyns patris ⁊ cũ corpe ⁊ aĩa deduxit.
Secũdo req̃ritur i diugio vera ⁊ mu
tua dilectõ. in cui⁹ ſignũ ſponſus in
deſpõſatione oſculatur ſpõſaz in alĩ
quib⁹ terris q̃ oſculũ eſt ſignũ dile
ctionis Jtẽ ãnulus qui datur pomť i
digitũ illũ a quo ꝓcedit vena ad cor
ad ſignanduz quod ex toto c ordẽ ſe
mutuo diligere debent. Vnde legiť
Tho. x. q raguel ⁊ anna docuerũt fi
liã ſuã q̃ndo recepſit ab eis cum viro
ſuo q deberet diligere maritũ ſuuz
plus q̃ pr̃ez ⁊ matrẽ ⁊ ſibi pl⁹ obedi
re Exemplũ inicol que plus dilexit
vitã ſuã dauid q̃ prẽm ſuũ ſaul. quã
do ei ſaul pſequebať dauid ⁊ poſuit
ſatellites añ domũ ei⁹ nocte vt maĕ
egredieẽte interficerent dauid. micol
deposuit eũ p feneſtrã ⁊ poſuit ſtatu
am ſup lectũ eius ⁊ pellẽ caprinam
ad caput e⁹ ⁊ operuit eũ veſtimẽtis
⁊ ſic decepit pr̃ez ſuum. Nota hiſtor.
pri. Reg. xix. Similiter viri debẽt di
ligere vxores ſuas in ſignũ h⁹. muli
er de carne ⁊ oſſe viri facta eſt. vnde
adã euigilans dixit. Hoc nũc os ex
oſſibus meis ⁊ caro de carne mea.
Propter hoc hõ. i. vir ẽlinquet pr̃ez
⁊ matrẽ ⁊ adherebit vxori ſue ⁊ erũt
duo in carne vna Ecci. vi Mulier ſi
tibi eſt ſit tibi quaſi anima tua. Exẽ
plum in rachel p qua ſeruiuit iacob
q̃tuordecim annis ⁊ videbanť ſibi di
es pauci pre amoris magnitudine.
vt dicitur Geneſis xxix Sed heu mł
ti non diligunt vxores ſuas ſed pot⁹

ostendunt cū eis Cum tamē Apls dicat Ephes.v. Viri diligite vxores vras & nolite amari esse ad eas Item Prouerb.v. Letare cū muliere tua adolescentule. non dicat cōtendē sed multi reputāt vxores suas quasi ācillas suas. cum tamē dominus volēs mulierez facere dixit faciamus ei adiutoriuz simile sibi nō ancillam. & iō non fecit eam de pede ne esset eius ācilla. nec de capite vt non esset eius dña. sed de latere vt esset ei⁹ socia. certe viri merito debebēt hōrāe mlres Nā dicit Prouer.xij. Mulier diligēs corona est viro suo. & Eccle.vicesi.vi Sicut sol oriens in mūdo. sic mulieris bone spēcies in ornamentum domus eius Eccle.vicesi.v. Beatus q̄ habitat cū muliere sensata. merito debēmus honorare sexuz muliebrem quoniam dominus honorauit eū nā omnem carnis siue substantiā sumpsit a muliere nō a viro Hester.vi. Qui vult honorabitur quem rex voluit hōrare. vñ mulieres hñt illud priuilegiuz. q̄ ipse portare potuerunt auruz & sericum & varium opus quod non omnes viri. Tercio requiritur in cōiugio discretio q̄ homo sit discretus & discernere sciat tēpus & modum. locū & mensuram De isto dicatur. Eccleſiastes.iij. Tempus amplexandi & tempus ab amplexibus abstinēdi Aug⁹ dicit. q̄ christiani debent quādoq̄ cōuenire cum vxoribus. q̄nq̄ non In diebus pœssionis & ieiunio rum est abstinendū vt facilius possit impetrari quod postulatur. Item tē pore quando vxor est grauida Item tempore menstrui vnde Leuit.xviij Ad mulierem q̄ patitur menstruum non accedas dicit Ihesomim⁹ q̄ tūc dapiuntur mēbris dānati. cēci. claudi. leprosi. & infirmi Item seruādus est debitus modus Ihesomimus Non inquit viri ab alienis mulieribus tā

tum abstineant. sed etiam in suis tēporibus & modis obseruent. Homo nō debet bestiali modo cognoscere vxorez suā Item loc⁹. nō in loco sacro vel publico Item mēsuā ne faciat cū conatu vltra mensuram q̄ possit. dicit quedaz glosa sup illo. prima Cho.vij. Omnis vehemens amator p prie vxoris adulter est: hoc est intelligendum quādo concupiscētia adeo magna est & inmoderata. quādo q̄ noscceret eam acsi nō esset sua Item debet esse discretus in reddendo debitum Si enim mulier esset verecunda. nec auderet petere debitum ipse viz debet sibi exhibē ne nimis stimuletur & in peccatū cadat. in hoc casu meretur vitā eternam.

Dominica secunda Ser.tricesi.v.

QVlli malū p malo reddētes Roma.xij. In verbis istis docet nos apostolus vindictaz in corde nō tenere. sed exemplo xpi pro malo reddere bonū & ī eouerso. Nota q̄ dicit beatus Bernar. Quidam reddunt malū pro malis. & hi boni nō sūt Quidaz reddunt mala p bonis. & hi pessimi sūt. Quidam reddunt bona pro bonis. & hi mali ñ sūt Quidaz reddunt bona pro malis. & hi optimi sūt. Primo dico q̄ quidaz reddūt mala p mal & hi boni nō sūt sicut dr Hñ. § hi boni nō sūt & regnū celoz nō īpetrabūt quo nō puenīt ñ boni. sic fecit absalon q̄ īnfecit Amon eo q̄ sororē suā thamar violauerat & q̄siuit eū dauid ob hoc occidere. & expulit eū de ihrlm q̄ fugiēs latuit in iessur apud tholomei regem iessur tribꝰ āmis Nota hic.ij.Re.xiij sicut displicuit dauid q̄ absalon vindicauerat seipm. sic displicet do sibi dicam⁹ nosmz ipos malū p malo reddētes. vñ ait dñs Lu.vi. Diligite inimicos vestros. & benefacite his qui vos oderūt. & orate pro persequentib⁹

q

et calumniantib⁹ vos vt sitis filij patris vestri q̄ in celis est qui solē suum oriri facit sup bonos & malos & pluit sup iustos & iniustos Glosa· Sed dicet aliquis p furto & rapina nullus interficeret ē· si nō debem⁹ malū pro malo reddere Respondē: Iuri licet quod tibi nō licet Si em̄ p re tibi ablata quisq̄ seruato iuris ordine fuerit ocasus nō tu sed ius occidit eum Si autē iuris ordine p̄termisso quemq̄ occideris homicidij reus eris· noli ergo malū p malo reddere· sed deo serua vindictā Ro·v· Da mihi vindictā & ego retribuā· Exemplū de quodā milite q̄ dimisit seruo suo qui occidit fratrē suū p̄ter q̄d crux christi horauit eū Require dominica infra octauas epiphanie in sermone Probetis Itē quidā reddūt mala p bonis & hi pessimi fūt sicut iudas & iudei: Vnde ps̄ Retribuebāt mihi mala p bonis hoc nūq̄ licuit fieri nec vnq̄ licebit· ymmo in veteri testamēto q̄n licitū fuit odire inimicos sicut dr Mat·v· Audistis q̄ dict̄ est antiquis Diliges proximū tuū & odio habebis inimicum tuum· tam nūq̄ licitū fuit facē malū p bono· ymmo etiā infidelib⁹ cauendū est Exemplum de raab meretrice q̄ p̄ter acceptōem exploratorū cū omnib⁹ suis ab exercitio liberata est & populo dei adiuncta ē· Nota historiā Josue·ij· Vnde apl's Heb·xi· ad hebreos fide. i. raab p̄ter fidelitatē suā nō perijt Exemplū· Miles cui vidisset quēdā latronē duci ad suspendiū mia motus rogauit vt eruerent ei oculi e⁹ & in domo sua pēnitētiā ageret & sic factū est & tenuit eū multis annis tradēs ei claues oim rex suarū Quadā nocte paschē cum miles iuisset ad matutinas & vxor e⁹ infirma in lecto maneret· venit seruus cui⁹ interficiēs eā succēdit castra & arripiēs filiū militis & ascēdit turrim Quod intelligens miles turbat⁹ est valde Et clamauit ille de turri Ista ē merces vestra: q̄ liberastis me de patibulo & certe nisi vobisipsi oculos eruatis· istū filium interficiā· At ille miles simulauit ac si oculi essēt sibi eruti· & dixit cui⁹· qualē dolorē sustinuisti· in erutione oculorū· ait miles· Magnū Ait latro adhuc habetis oculos· At miles plus diligēs filiū q̄ oculos fecit sibi erui oculos· Et q̄siuit latro sicut pius qui respōdit q̄ sibi visū fuit q̄ sibi cor extraheret a corpe· nūc scio in quit latro q̄ oculos poiuistis sed istū filiū nō rehabebitis & statim p̄apitauit seipm cū infante Ecce q̄ in fidelitē fecit dño suo· sed mīro inhoneli⁹ & pei⁹ fecit p̄tōr xp̄o dño qui nos sua morte & sanguine suo liberauit de eterna damnatione· qui peccator quantū in se ē xp̄m crucifigit cū mortaliter peccat & seipm in infernū patitat Heb·vi· Rursus crucifigētes sibimetipis filiū dei O q̄nta fidelitas fuit q̄ p nobis animā suā posuit q̄z fidelitatē nunq̄ obliuisci debemus· Ecē xxix Grāz fidelitatē & fideiussoris tuine obliuiscaris Dedit ei p te aiaz suā· Fideiussor ille christus ē qui pro nobis morti se exposuit vt nos ab eē na morte liberaēt· quotiēs ergo mortaliter peccam⁹ passionez eius renouamus & malū p bono sibi reddim⁹ Terci sunt qui reddūt bona p bois & hi mali nō sunt· istud ē quedam curialitas & honestas sed nō meritū Sic fecit rex assuer⁹ mardochēo q̄ nūciauit regi q̄ duo iamitores palacij sui secz bachata & thaga volebant eū interficere· p̄ hoc exaltauit rex eū hester·v· Et licet istud ē curiale & honestū· tamē nō est meritorium Mat·v· Si ei diligitis eos qui vos diligūt quā mercedē habebitis· q̄si diceret· nullā· et si benefecēritis eis qui bñfecerūt vob quā mercedē hēbitis i celo

Nōne⁊ hoc publicani faciūt hoc ē naturale. immo animalia irrationabilia plꝰ diligunt illos q̄ benefaciūt sibi. sicut patet in cambꝰ. vnde glo. Amare amantē naturale ē. inimicū autē amare caritatis ē. Mat. v. Et si saluaueritis frēs vrōs tm̄. q̄d āplius facitis nōne ethnici hoc faciūt. i. gētiles q̄ naturale sit diligē bñfacientes patet in leone. Quod ā tpe cū xp̄iani trāsirēt ad terrā scāz ad bellū antiochenuz. miles quidā vidit leonē fatigari a ꝓpe⁊ accedēs adiuuit leonez q̄ ꝓter bñficiū toti exercitui insame cōstituto. ferax adducebat magnaz multitudinē⁊ tm̄ dilexit suū militem cū nauigare deberēt⁊ nautę nollent eū secū recipere aliq̄diu natans post ipsuz tandē sbmersus ē. Si tantā fidelitatē habz brutū aīal a natura. multo magis hō rōnalis debz vltra ꝓgredi ad pfectā dilectōnez. ⁊ nō solum amare amicos ⁊ bene factores ſ eciā inimicos. Quarti sūt q̄ reddūt bonuz ꝓ malis ⁊ hi optimi sūt⁊ sequuntur xp̄m tanq̄ prēz qui dilexit nos cum adhuc essemꝰ inimici ei⁹ q̄ ꝓ nos mortē sustinuit. Ephes. ij. Propter nimiaz caritatē q̄ dilexit nos xp̄s cuz adhuc inimici essemus ⁊ mortui essemus in peccatis viuificauit nos xp̄s ꝓ nobis turpissimā mortē patiens. Itē bona ꝓ malis tribuit qñ ꝓ crucifixoribus suis orauit. Lu. vi. Diligite inimicos vrōs eciā benefacite eis ⁊ c̄

Textualis expositio.

Qvm descēdissz ihesus de monte. Mat. viij. Mistice in descensu de monte humilitas notatur incarnationis eius q̄ descēdit de mōte. i. de celo in vallez huius miserie. ⁊ secute sūt eum turbe multe. i. multitudo misericordiarum sua cum. quarum nō est numerus. ⁊ ecce leprosus veniens adorabat eum.

Lepra est peccatum animarum nostrarum Ideo descendit de celo vt lepram animarum nostrarum sanguine suo mundaret dicens Si vis domine potes mundare. Et extendens ihesus manū tetigit eum dicens. Volo. mundare: et confestim mundatus ē a lepra eius Cum enim ihesus extenderet manum in cruce homo mundatus est a lepra peccati. Ipse peccata nostra abstulit in cruce per passionē Et ait illi ihesus. vide nemini dixeris. Ad litteram hoc dixit leproso ciuitato vt nos doceret fugere vanam gloriam. propter quod sequitur. vade ostende te sacerdoti. per hoc innuit⁊ q̄ nō sufficit passio xp̄i ad salutez nisi sequatur confessio. vnde si volumꝰ salui fieri demus nos ostendē sacerdotibus p cōfessionē. Sequit⁊. ⁊ offer munus tuū qđ pcepit moyses in testimoniū illis vt sciāt te sanatū⁊ postea nō expellant te. Fuit em̄ pceptū in lege vt mundati lepra offerrēt sacerdotibus muneā. Sequit⁊. Cū autē introisset capharnaū accessit ad eum centurio rogās eū dicēs. dñe puer meꝰ. i. famulꝰ meꝰ iacet in domo paliticus. ⁊ male torq̄t⁊. videns āt ihesus fidelitatē centurionis q̄ ꝓ suo suo tā solicitꝰ fuit ꝓmisit se eū sanaturū. vñ seq̄t⁊. ⁊ ait illi ihesus veniaz ⁊ curabo eū Ecce benignitas saluatoris q̄ pata ē oi petēti. ⁊ respondens centurio ait. dñe nō sum dignus vt intres sb tectū meum. ſ tātum dic verbo⁊ sanabit⁊ puer meus. Credebat em̄ q̄ licet absens eet corpore. tam̄ pns erat deitate⁊ q̄ oi infirmitati ꝓpere posset vnde seq̄t⁊ nā ⁊ ego homo sū sb potestate dm̄ mei ꝟstitutus habens enā milites sb me q̄ sub potestate mea ꝟstituti sunt⁊ dico huic vade⁊ vadit. ⁊ alij veni⁊ venit⁊ suo meo dico fac hoc⁊ facit q̄si dicet Si ego qui sb potestate alterius cōstitutus sū meis precipere possum

et obediunt mihi multo magis tu q̄ sub nullius potestate ostitut⁹ es. et dñs es ommū creaturaꝝ potes p̄cipere infirmitati q̄ recedat et obediat tibi Audiēs ait ihesus mirat⁹ ē tantaz fidem et sequētibus se dixit. Amē dico vobis q̄ multi venūt ab oriente. et occidente. et recūbent. i. letent̄ cū abrahā. ysaac. et iacob in regno cēlorū. filij aut̄ regni ei⁹ ei⁹ent̄. i. iudei in tenebras exteriores id est in infernum. ibi erit fletus et stridor dentiū. Et dixit ihesus centurioni. vade sic̄ credidisti fiat tibi. et sanatus est puer ex illa hora.

q̄z filiū ymitat⁹ ſt

De eodem die sermo in euāgelium. Sermo tricesimus vi.

Extendens ihesus manum tetigit eū sc̄z leprosū Mat. viij In verbis istis notant̄ duo. Primū ē magna mia saluatoris. Secundū miseria oditio pctoris: Primū patet in hoc q̄ leproso manū suā extēdit. secundū in hoc q̄ pctōr leproso ꝓparatur Circa primū nota q̄ saluator extendit manū suā in cruce multis modis Primo extendit manū suaz cruentatā ad reuocandū pctōrez domin⁹ sicut nobiles q̄ volētes reuocare aues suas errātes ostēdūt eis carnes suas cruentatas. vt eas sic allicāt et reuocent. Sic de⁹ volēs peccatorē errātē reuocare ostēdit in cruce man⁹ cruētatas. quasi sic diceret Vide man⁹ meas sanguineas et cogita q̄lia ꝓpter te passus sū et ēuertere ad me vt amara passio mea i te nō amittet̄ nec annulet̄: Heu multi sūt sicut aues ingurgitate et satuāte q̄ ad reclamatōes nolunt redire. vñ ꝙqueritur dñs Prouer. primo. ca. Extendi manū meā. nec erat qui aspiceret despexistis omne cōsilium meum. ego q̄q̄ in interitu vestro ridebo Secundo extendit domin⁹ man⁹ suas extensas in cruce ad suscipiēdum

pctōrē reuertētez: Ysa: lxv. Extēdi manus meas ad populū incredulum qui ambulat i via non recta p⁹ cogitatōnes suas: expandi em̄ vt recipere eos q̄ rediē vellēt Exēplū in pdigo cui occurrit pater et amplexabatur eū benigne suscipiēs Luce. xv. Istud figuratū est Gene⁹. viij. vbi dicit q̄ cū non inuenret colūba vbi requiesceret pes ei⁹. reuersa ē ad archam et extendens noe manū suā ītulit eā in archā. p columbā q̄ nusq̄ inuenit requiē in mūdo: significat aīa q̄ nusq̄ inuenit reqez̄ in christo: Si aliquando egredie archā. i. eccīaz p pctm̄ qđ sepat aīam ab eccia. i. a cōmunione oim fideliuz tūc nūq̄ inuei et reqez̄ in christo debem⁹ redire ad archā p pēnitētiā: tūc noe. i. christus patus ē recipe eā ad grām suā. Vnde dñs dicit aīe peccatrī Ihe. iij. Tu aut̄ formicata es cū amatoribus multis. tū reuertere et ego suscipiaz te. Tercio extendit in cruce manus pforatas ad largiēdum petentib⁹ q̄ quid petierīt Vñ bern̄. Quis nō reparet ad spē et impetrādi fiduciā. q̄ viderit corpis christi dispositōnem in cruce hz caput inclinatū ad osculādum. brachia extensa ad amplexandum. manus pforatas ad largiēdum Vnde ps̄ dixi dño deus meus es tu. in mambus tuis sortes mee. Vide ergo o hō has man⁹ et ne desperes: q̄ quicquid petieris ipetrabis. Vñ dominus Johā. xvi. Petite et accipietis: de hac manu dr Mat. ix. Ecce mulier quedā ad ihesū dicēs Dñe filia mea defuncta ē veni et pone manū sup illā et vivet ihesus et restituit ei vitā. si ergo filia tua. i. aīa tua mortua ē i peccatis respice illā manū largā in cruce perforatā et implora ei⁹ largitatem: ipe sine dubio dabit tibi. i. aīe tue vitaz eternā Quarto dñs i cruce extēdit manū eleuatā et erectā ad pcutiēdū

pctōrez si nō fuerit uersus ad eū vñ
de ōr de filijs isrl' qñ peccauerūt Ps
Eleuauit manū suā sup eos vt pster
neret eos in deſto Exod.xij. Extēdā
manū meā et plagā egiptū.i. pctōrez
tēbrosuz. hec ē manꝰ dñi q̄ plaſſit de
exercitu ſennacherib vna nocte. Clx
xxv.milia virorꝝ Nota hiſto.nij. re
gū.xviij. Vide ergo o pctōr hāc ma
nū eleuatā ad percutiendū et pretime
ſce Ānto extēdit dñs manus in cru
ce dependentes et hoc ad ſuſtinendum
ſiue deportandū peccatorez q̄diu eſt
in peccatis ne cadat in pfundū inferi
ni Solz em̄ aliquādo chriſtꝰ depingi
manu dextera dependente in terraz ad
deportandū pctōrez. Vnde ps Cū ce
ciderit non collidē. q̄ dñs ſupponit
manū ſuā. Iſtud figuratū ē Mathei.
xiij. vbi dicit̄ q̄ cū petrus ambulaēt
ſupra maē ad dominū et timuiſſet
magi eo q̄ dubitaret extendens ihēſus
manū apprehendit eū dicēs Modicę
fidei q̄re dubitaſti. Per petz ambu
lātē ſignificat̄ pctōr q̄ ambulat ſup
mare hui⁹ mūdi quod plenū eſt pericu
lis. hic ſtatim cū peccat merito cade
ret in pfundū infernī ſi deꝰ eū manu
mīe ſue nō ſuſtentaret Trenoꝝ.iij.
Mīe domini q̄ nō ſumꝰ cōſumpti q̄
nō defecerūt miſerationes eius Sexto
oſtēdit dñs in cruce manū aptaz ad
tenendū nos ſua grā et benedictōne.
Vnde ps. Aperis tu manū tuaz et im
ples oē animal benedictōe Glo. Ma
nū.i. bemgnitatē potētie tue. q̄ oīa
in eius ptāte ſunt. et imples omne aī
mal. ſcz rōnale quod pt benedia be
nedictōne.i. gratia tua Prou.xxvi.p
mo Manū ſuā aperit inopi.i. pctōri.
q̄ inops et pauper eſt. et ab omni g
tia manū ſuā aperuit in cruce et adhuc
aperit omni tēpore ſi parati ſumus g
tiaz accipe. hoīs ei eſt ppaē cor ad
recipiendā graz. et tunc patꝰ ē ifun
dere grāz. ſicut dicit Proue.xvi. vi

de ergo manum domini et ppara te
ad grāz recipiendā Iſtud figuratū ē
Ezechi.ij. Vbi dicit dñs ad ezechie
lem. Aperi os tuū et comede quod cū
q̄ tibi do. et aperuit ei manꝰ in qua
erat liber inuolutus ad ſrām fuit ce
dula cōuoluta ſicut rotulus. et dixit
dominꝰ fili hominis comede volumē
iſtud et cuz comediſſet factū eſt in ore
ſuo ſicut mel dulce Per manū iſtaz ſi
gnificat̄ bemgnitas dei. p librum iſ
tum ſignificat̄ grā dei que erat hoī
nem. ſed liber iſte fuit clauſus in ma
nu. p hoc ſignificatur q̄ tanta dulce
do celeſtis icluſa eſt q̄ nulla lingua
potest explicare. et ideo apatur mel
li Vnde ſequit̄ q̄ factum eſt in ore eꝰ
ſicut mel dulce. Sed ātēq̄ daret ei li
brū dixit. aperi os tuū et impleto illō
.i. prepa cor tuū ad recipiendā grāz
ego paratus ſū tibi infundere eam.

Dominica tertia.

Sermō tricēſimus ſeptimus.

Non falſum teſtimonium di
ces Romano.xiij. In epiſto
la huius dominice noſ docet
apoſtolus precepta domini iſtruens
vt ea obſeruemus inter que octauū
eſt iſtud Nō falſuz teſtimoniū dices
in quo pphibet̄ omne mendaciū Mē
daciū ſm Auguſtinum Eſt falſa ſigī
ficatio vocis cum intentione fallendi.
Debemus autem mēdaciū vitare pp
ter multa Primo quia ſacra ſcriptu
ra prohibet in diuerſis locis Ecci. vij
Noli velle mentiri omne mendacium
aſſiduitas ei eius nō eſt bona Secun
do debemus vitare mēdaciū. q̄ pec
catū ē diabolicū et omēs excogitātes
mēdaciū filij ſūt diaboli Primū emz
mendaciū excogitauit diabolꝰ in pa
diſo quando dixit nequaq̄ moriemi
ſed eritis ſicut dij. Ge.iij. Nota hiſ.
Vnde ait dominꝰ de diabolo Jo.viij
Vos exptē diabolo eſtis. Cū loq̄tur

mẽdaciũ ex ꝓpria loq̃ē· qz mẽdax ē
& pr̃ eī· i· hō mendaciū & hō mendax
filius ē diaboli q̃tū ad imitatōem·
Johã· viij· Vos ex prẽ diabolo estis
& desideria eī vultis facẽ· i· mentiri·
Tertio qz mendaciū ē qdã venenū
qđ occidit aiam Sap̃· i· Os qđ menti
tur necat aiaz· vnde dicit dauid ad
adolescentẽ q̃ mentiebaꝫ se ītfecisse
saul· os eī tuū locutū ē otra te· & sta
tim iussit eū mẽcia Nota hystoriam
ij· regū· i· Quarto debem⁹ vitaꝫ
mendaciū ꝓp̃ vilitatẽ eī· vilius ei
& turpius ē mentiri q̃ furari Ecc̃· xx
Potiꝰ ē fur q̃ assiduitas viri mẽda
cis· i· vizi qui hz im ꝺsuetudine menti
ri & tñ ābo ꝓditionẽ hereditabũt Jō
pꝛiꝰ videẽ hō mendax q̃ fur· qz fur
nocet hoī im reb⁹ exteriorib⁹· ꝫ men
dax ei nocet i aia sez qñ fecit eũ falsũ
credere eaã & im fama & i hõre quos
hō plus diligit q̃ res tpales· & ideo
bene ꝺr̃ pcm̃ diabolicũ: qz hoī aiam
suã necat & iō ipe ꝺpaꝫ ẽgi zodomo
rũ qui dixit ad abraham Geñ· xxij·
Da mihi aias cetera tolle tibi: vnde
oẽs mendaces sũt de familia eī Pro
uerb̃· xxix· Prīceps qui libenꝫ audit
ꝺba mendacij oẽs ministꝛos hz ipios·
Quãto dẽmus vitare mẽdaciũ qz do
mín⁹ odit multũ Prou· vi· Sex sũt
q̃ odit dñs & septimũ detestaꝫ aima
eī· oculos sublimes· linguã menda
cẽ man⁹ effundentes innoxiũ sangui
nez: cor machimãs cogitatõnes pessi
mas: pedes veloces ad currẽdũ i ma
lũ ꝓferentẽ mendaciũ· testez fallacẽ
& eũ qui semiat inẽ frẽs discordiam:
q̃ deus multũ odiat mendaciũ pz im
hoc q̃ dñs sepe mendaces acriter pu
nit Exemplum in saphira & ananya
Actuũ· v· Nota hystoriã post missio
nem spũs sci augebaꝫ numer⁹ credẽ
tiuz multi ei venditis oibus posuerũt
pciũ ante pedes apl̃oz· Ananyas &
saphira vendito agro ꝑtẽ precij psen

tauerũt apostolis· & ptem reseruа
bant Petr⁹ autẽ sciens hoc im spũ di
xit ananie Dic si tãti agꝝ vẽdidisti p̃
cij qui cũ dicẽt sic· dixit petr⁹ cur tẽ
ptauit sathanas cor tuũ & mẽtiri au
des· & statim ccidit & exspirauit Cũ
allatũ esset corp⁹ viriliter mulier &
sibi simile cõtigit· Ex hoc patz qũo
deo displicet veritatẽ non seruare
Item patet in duob⁹ semoribus qui
mendaciuz dixerũt de susanna Nota
hystoriã danielis tredecimo· Ecclam
vult de⁹ q̃ infideli non mendaꝫ· sed
veritas sibi seruetur: quod patet i io
sue qui fregit fedus qđ promissũ fu
it gabonitis Nota hystoriã iosue· ix·
& quomodo eũ dominus ꝓpterea pu
nuit patet· ij· re· xij· Sexto debem⁹
vitare mendaciũ ꝓpter penã eternã
infernj que sequit̃ Prouerb̃· xix· tes
tis falsus nõ impunitus erit· & qui lo
quit̃ mendaciũ nõ effugiet: Apoca·
tricesimo· i· Omnibus mendacibz ps
illa erit statim ardẽs igne & sulfure
Prouer· xx Suauis est hoī panis mẽ
daciꝫ & postea iplebit̃ os eī calculo·
Calculus est lapis ignitus· vnde di
ues ille qui in mẽdaciis multũ pecca
uerat in lingua pl⁹ cruciebaꝫ petẽs
guttã aque ad refrigerãdaz linguã
suaz: vnde salomon· Prouer tricesi
mo Vanitatẽ & mẽdacia longe fac
a me domine Quale pcm̃ sit mẽda
cium· require in sũma vicioꝝ & c̃·

De eodem die· Sermo in euan
gelio· Sermo xxxviij·

Hscendente ihesu in nauicula
secuti sunt eũ discipuli eius
& ecce mot⁹ magn⁹ factus ē
in mari ita vt ꝓpter̃etur fluctib⁹ ipe
autẽ dormiebat & accesserunt ad eũ
discipuli suscitauerũt dicentes dñe
salua nos perim⁹ Et dixit eis ihesus
Quid timidi estis modice fidei quaꝫ
dubitastis· si potentẽ me sup terrã
habere cognouistis quare nõ credi

tis ·q̄ in mari potēs sū Tūc surgēs ipauit ventis ⁊ mari ⁊ facta ē trāq̄lli tas magna Ascēdēte ihesu in nauicu lā secuti sūt eū discipuli eꝰ Mat. viij. In v̄b istis possumꝰ duo notaē Pri mū ē christi arca nos maxīa caritaſ ibi · ascēdente · ihe · in nauí · Secūduz ē discipulorꝝ arca xp̄m fidelitas · ibi Secuti sūt eū ⁊ c̄. Circa p̄mū nota q̄ christꝰ volēs oñdere suā ppetuaz ca ritatē q̄ nos dilexit venit ad maē hꝰ mūdi ⁊ nauē ꝓpt̄ nos ascendit · p na uez istā sigmificaē crux xp̄i i q̄ mortez sustinuit ꝓpt̄ nr̄az salutē quaz ip̄e aſ cēdit volūtarie nō coactus Ysa · liij · ca · Oblatꝰ ē q̄ ip̄e voluit Cōpaē āt crux xp̄i nauí ꝓpt̄ q̄tuoꝝ Dcio ꝓpt̄ di spositiōis siēitudinē Nauis ei in p̄n cipio suí capitis ē stricta ⁊ siēr in pedi bz ⁊ medio lata sic crux xp̄i i p̄ncipio ⁊ i capite ado stricta erat q̄ nō hūit tm̄ vbi caput suū reclinaret Crux ei dispositа erat sicut thau ⁊ desup nō habuit lignū in quo x̄ps caput recli nare possz · qđ oq̄riē Mat. viij. Vul pes foueas hūt ⁊ volucres cēli mdos ⁊ filiꝰ marie nō hz vbi caput suuz bñ dcm reclinz · p vulpes q̄ suū hūt greſ sū suauē ⁊ suauē p̄llē sigificaē delica ti qui maxīe q̄rūt omodū corpis sui Itē sūt fouee in t̄ra · q̄ nō q̄runt mſi t̄renū omodū nō attēdentes futurꝝ i cōmodñ · p volucres cēli intelligunē supbi q̄ corde in nubibꝰ volāt sup ali os se extollēdo · q̄ vadūt erecto collo nō attēdentes q̄ x̄ps habuit caput i clinatū · q̄ nō hūit vbi caput reclīa ret Vñ bñ · Christꝰ hūiliter passꝰ ve delicatis Exēplū · Duasa q̄daz tā deli cate carnē suā tenēs vt omumbz aq̄ſ manꝰ lauare nollet · ß aquaz de rore cēli colligi fecit · lectū suū aromatibꝰ redolere faciebat nō recolēs q̄ x̄ps tā dura passꝰ fuisz Qua ꝓpt̄ dñs car nē ipius tm̄ afflixit q̄ totū corpꝰ eiꝰ putruit ⁊ caro paulatim i frustra ce adit ⁊ totā domū intolerabili fetoꝝ repleuit ita q̄ nulla ancillaꝝ nec ali quis huoꝝ · nec quisq̄ ad eā accēdē possz ⁊ sic miserabilit mortua ē Attē dant hoc q̄ mims delicate nutrunt car nē suā · attēdentes q̄ x̄ps nō habuit vbi caput suū reclinarz Beda · visa passione xp̄i q̄s tam delicatus q̄ non abstimeat carnē · q̄s tā supbꝰ q̄ se ñ hūiliat Respicat supbꝰ ⁊ videat hu militatē xp̄i · respicat carnis delec ⁊ videat amaritudinē · Itē scđo na uis in medio ē lata · sic crux xp̄i in me dio ē lata q̄ extēsis mambz p̄debat in cruce Ysa · xxv Extēdit manꝰ suaſ sicut natās O q̄ lata erat nauis ista i q̄ a deo extēte erāt manꝰ q̄ oēs ve ne eꝰ dinumerari poterāt Dicit enz Augꝰ q̄ crucifixores q̄ fecerāt foramina in cruce · q̄n vna manus erat mſi xa ꝓpter mimā distātiaz foramimum alia manus nō poterat extēdi ad ali uz foramē · ⁊ ne oporteret eos aliud aliud facē · traxerūt aliā manū cū fu mbus ad aliud foramē · ⁊ in tm̄ ipsū extēderūt q̄ oia ossa eꝰ numerari po tuerūt Hoc videē tangē Dēs cū dicat Foderūt manꝰ meas ⁊ pedes meos · dinumerauerūt oia ossa mea · q̄ · di · In fossione manuū ⁊ pedū tm̄ me ex tenderūt · q̄ oia ossa mea numerare potueeūt Vnde Bernardus O amā tissime iuueis quid commisisti vt ta lia patereris · quod scelus tuuz · que culpa tua · que causa tue mortis · que occasio occasionis tue · Ego sū causa tue mortis · occasio occasionis tue Il licita cupiscētia traxit adā ad arbo rē te x̄pe pfcā caritas traxit ad mor tē Itē terciō nauis ista fuit stricta i fi ne · Fuit eaā crux xp̄i adeo stricta q̄ vnꝰ pes sup aliū affligereē · dicuntur tantum tres clauí fuisse · duobus eñ affixe manꝰ ⁊ vno affixi fuerūt pedes ābo · ⁊ hoc fuit p̄bosiꝰ q̄ si duo fuissēt clauí · O q̄ arta eat finis istiꝰ nauis

quãdo in fine vite sue ex mimia amaritudine clamauit. deus ds meus vt quid dereliquisti me Bernã. Defuit christo i cruce terra pedi lignũ capiti amictus. lateri amicus dsolatõs

Secundo comparat crux christi naui. ꝓpter potus amaritudinẽ. Solet em̃ in naui trãseunti mare esse duos aut potus amar9: sic xps in naui cruis habuit duũ potum amarissimũ Vnde ps̃. Dederũt in escã meã fel. & in siti mea potauerũt me aceto Dropt amaritudinẽ felli cõparatur Diunt ei euãgeliste cũ diceret Sitio imposuerũt spongiã arundini & dederunt ei acetũ felle mixtuz. Sup isto uerbo dicit ei beat9 Bernard. Quid sitis domine. q̃d sitis: ergo ne pl9 te cruciat sitis q̃ crux d cruce siles: & de siti clamas. q̃d ergo sitis Vestrã iqt sitio salutẽ. uestrũ gaudiũ. plus aiam rũ urãz q̃m corpis mei cruciat9 me tedent Vñ bernar. Aia p̃iosa nõ auro uel opib9 redempta. sed sanguim agm imaculati ꝓpter te fons vite aceto potaꝛ Attẽde q̃ntũ vales. quãtũ ꝓ te datũ sit. ne te tedas in poitionẽ. Istũ potũ quẽ christ9 in cruce bibit debem9 attẽdere vt eã aliq̃ patiamur Vnde bern. Nõ est dub9 a deo arid9 q̃ nõ efficiaꝛ sapious. si illius aceti qd dño ꝓpinatũ est odimento fuerit tẽpatus Terno crux xpi comparaꝛ naui ꝓpter penaz mlt̃itudinẽ sicut em̃ naues trãseuntes mare multas sustiment tribulationes. sic christus i cruce sustinuit multas angustias & t̃bulatõnes. dura d̃ba. duriod vulnera. durissima mortis supplicia. Treno. i. O vos oẽs qui trãsitis pre uiã attendite & uidete. Vere multa sustinuit in naui cruis. patiebatur ei in omnib9 sensib9. i uisu. eo q vidit matrẽ suã amarissime turbataz Vnde bernar. O bone ihesu q̃ grauiter foderis exterius i corpe. sed multo acrius interius i corde ex ꝑpassiõe matris tecũ õia ptipantis Itez in auditu q audiuit eoz blasphemias dicentiũ Vach q̃ destruit tẽplum dei. & i triduo reedificat illud. Alios saluos fecit seipm saluare nõ pot Item in odoratu q crucifixus erat in loco caluarie vbi malefica crucabanꝫ. & ideo fuerũt ibi cadaueꝛa & ossa mortuorũ quoz fetore cruciabaꝫ. Item in gustu. q propinauerũt sibi acetum felle mixtũ sicut dicũ est. Itẽ in tactu q a planta pedis usq ad uticem capitis nõ erat in eo samtas Ecce q̃ tas t̃bulationes xps in naui cruis ẽ ꝓpssus Quarto crux xpi ꝑatur naui. q nauis tñsit de una terra i aliã sic cruce. i. t̃bulatõib9. angustꝰ tñ situr de ꝑsenti miseria ad vitã eẽnã Actuũ. xiij. Per multas t̃bulatões oportet intraꝛ in regnũ celoz Luce vlt̃. oportuit xpm pati & sic intraꝛ i gloriam pris Igit̃ si ipse hinc sine flagello nõ exit q̃ sine pct̃o huc venit. & sine pct̃o pmansit quo flagellis digni nõ esset q cũ pct̃o venerũt. & uiuẽdo plus peccauerũt Vnde ihero. Quis scõz sine t̃bulatõe coronatus est. q̃si dicẽt null9. vnde dr in euangelio hodierno: secuti sunt eum discipuli in naui. q oẽs t̃bulatões & penas sunt ꝓssi ꝓpter xpm & exẽplo illoz oportet nos pati. si volumus ad regnũ celoz puenire. i. Pet. iij. xps pass9 ẽ p nob9 uobis relinq̃ns exemplũ vt sequamĩ uestigia ei9 Exẽpluz patiẽdi ꝓpt̃ dñ possum9 accipe i quo dã paganoz pncipe q nouit conuersus & baptizatus ẽt i dsictu contra paganos grauit̃ vulneat9 est. Cũq timerẽt xpiam ne ꝓpt̃ hoc uacillaret dsolanꝫ eũ dicẽtes. Grãs ago deo p cuj9 honore tu es vulneat9 Rñoit tali dsolatõe si indigeo. & uoleo magis q nõ hẽo n̄ q̃tuor vulneã ꝓpt̃ ihesũ q̃ ꝓpt̃ me mlt̃a vulneã sustinuit.

eam infinita. // Dominica ẽrta

Sermo tricesim⁹ nonus.

SVper omnia caritatẽ hñtes quod est vinculuz perfectionis Colocenſ.in. In verbis istis hortat nos apl's ad caritatẽ q ẽ mater oim vtutũ ⁊ bonoz Vnde ambrosius Caritas ẽ mater ommũ virtutũ q oes informat sine q nulla est vera virtus Caendũ autẽ qp caritas nobis necessaria ẽ propterter multa qz sine caritate nulla opa sunt meritoria Vnde greg. Omne mãdatũ. ⁊ quicqd ꝓcipitur i sola caritate solidatur Sicut em multi rami arborum ex vna radice pœdunt. sic multe virtutes ex vna caritate generanẽ ⁊ non habent aliquid viriditatis rami bonj operis si non manserit in radice caritatis. ꝙsi diceret. nõ hz aliqd meriti bonũ op⁹ sine caritate. prima Cho. xiij. Si habuero ꝓphetiã. i. futuroruz reuelationẽ siue cognitõez. caritatẽ autẽ nõ habuero mihil mihi pdest Talis autẽ fuit balaam q multis milibus annoz ante incarnatõez christi ꝓphetaueãt de ea Numeri. xxiij. Oriet stella ex iacob. ⁊ tamẽ damnatus ẽ. qz caritatẽ nõ habuit Similit saul q legit ꝓphetasse. i. Reg. x. cap. Et cayphas Johã. xi. ca. Colligerũt pontifices ⁊ phariseiꝫ ẽ. Et si nouerit oia misteria Colocenſ xiij. i. si nouerim oia secreta vtriusq testamẽti. q humanus intellect⁹ capẽ non pt sine spũali gratia sicut apli habuerũt Caritatẽ autẽ si nõ habuero mihil mihi pdest Sicut iudas q̃ioiu fuit apostolus. qz eis dictũ est Mat. xiij. c. Vobis datũ est nosse misteriũ dei. ꝫ qz iudas i caritate nõ pmansit mihil sibi pfuit. Ita eaã diabolus secreta nouit Ez echie. xxviij. c. Omne secretũ nõ est abscõditũ a te Et si habuero oem scientiã quã humana mens potest cõprehendere Caritatẽ autez non habuero mihil mihi pdest. sicut scribe ⁊ pharisei. de quib⁹ dr Lu. xi. Ve vobis legisperitis q tulistis clauẽ scietie ipi nõ introistis ⁊ eos qui introibãt phibuistis Vnde Augustinus Cũ audisset vitam anthony ait. Deu mocti rapiunt cẽlũ ⁊ nos cum scietia nostra in infernũ dimergimur Si ei scietia aliquẽ beatum facęret. multi demones beati essẽt Et si habuero oem fidem. i. pfectam de oibus q oportet credere. fidez dico ita firmã ⁊ pfectam vt mõtes trãsferã id est a deo ipetrem Mat. xxi. Si fidez habuero ⁊ nõ hesitauero. ⁊ si dixero monti huic tolle te ⁊ mitte te in mare ita fiet Caritatẽ si nõ habeam mihil suz .i. mihil mihi pdest ad vitã eternam acquirendã Sic fuit alexander magnus q̃ habuit tantã fidẽ ad deũ. cum vellet includere iudeos int mõtes caspios rogauit dominũ celi vt mõtes se eleuarẽt ⁊ se inuicẽ iungerẽt ita vt fieret loc⁹ inmeabilis. sicut dicit Josepus in historijs. tamẽ mihil profuit sibi quin sit damnat⁹. qz caritatẽ nõ habuit Vel ſm aliã glo. p mõtes intelligunt demones. ⁊ ẽ sensus Si habuero tantã fidẽ vt demones de obsessis corporib⁹ eiciã. caritatez autẽ nõ habuero mihil mihi pdest. Sic fuerũt exorciste iudeoz qui ꝓt quasdã iuratões eiecerãt demões De quib⁹ dicit Lu. xij. Si ego in beelzebub demonia. filij vri i quo eiciunt. Et si distribuero omnes facultates meas in cibos paupm qd ẽ maxima benignitas ⁊ liberalitas. caritem nõ habuero mihil mihi pdest. sicut multi philosophi qui adeo benig ⁊ liberales fuerunt qp nullũ egentem videre poterant. quoniã eis mẽtibus suis subuenerũt Sicut socrates philosophus et ceteri. mihil tamẽ p fuit eis ad vitaz eternam. quia caritatem pfectam nõ habuerunt. Et

si tradidero corpus meū. nō tm̄ bona mea ita vt ardeā. q. di. Et si castiga uero corp⁹ meuz tm̄ vt memetipsūz occidere. caritatē autē nō habeaz mihil mihi pdest. sicut aliqui pagam̄ q̄ semetipos occidunt putātes sic placere dns suis Et saracem̄ q̄ corpus suū miserabiliter affligunt ieiunys. vgil flagellis. Et pharisei qui alligabant spmas ad fimbrias q̄ eas pungerēt. mihil tamē ipsis pfuit qz caritatē nō habuerūt. Itē dicat apostol⁹ .i. Chr. xiy. Si linguis hominū loquar et āgelorum. caritatē nō habeā factus sūz sicut es sonans et cymbalū tinniēs In hoc videt tangere p̄dicatores .i. doctores sine caritate existentes q̄ alys pfunt et sibiipsis mihil. q. d. Si fuero ita facūdus et eloquens qz loquar linguis hominū. i. secularibuz et angelorum .i. spūalium. caritatez nō habeā similis sum eri sonanti qđ alys sonat et se ipsū osumit et cymbalo tinniēti qđ alios delectare facit ex fua dulcedine et se pati cōsumit. Sic qui p̄dicat alys vtilia et loquitur delectabilia et dulcia absq; caritate. sibi mihil valet ad eē nam vitam Aug⁹. Si in te intrat sapiētia salomonis. fortitudo sampsonis pulchritudo absolomis. agilitas azahel. diuitie cresi. ptās octauiāi. inicta gl'ia alexandri. diuturnitas enoch. et si caritatē nō habueris mihil pfiaes Si fueris paup et languidus oib⁹ dieb⁹ vite tue sicut lazarus qui iacebat ad ianuā diuitis vlceribus plenus cupiens saturari de micis q̄ cadebant de mensa diuitis. caritatē autē non habueris mihil tibi prodest Job legitur habuisse septez milia ouiuz. tria milia camelorum. quingenta iuga boum. quingentos asinos et multaz familiā nimis q̄ omnia poidit insuper plagatus fuit in corpe qz a planta pedis vsq; ad verticem nō erat in eo, sanitas et sedēs in sterq̄linys testa sanies radebat. hoc totū sine caritatē sibi nō pfuisset Vñ aug⁹ Sine caritate hec pūt hri. & ñ sine caritate pdesse.

Expositio textualis.

Similē est regnū celorum hoi q̄ semiauit semē bonū in agro suo Mat. xiy. hō iste de⁹ est ager mūdus ē. semē sūt sci hoies Cū āt dormirēt hoies .i. cū apli dormitō nē accepterāt et eccias plati negligenter agerēt venit inimic⁹ hō. i. diabol⁹ et sup semiauit zizania. i. hereticos et falsos doctores. i medio ętis et abiit et abscōdit se. Vñ pō. Insidiat in abscōdito q̄si leo in spelūca sua. Cū āt creuisset herba. i. semē qđ semiauerat apparuit herba et zizania. p herbā intelligit scia siue sacra scptura. Vñ Pō. Qui dat herbā. i. scias fruituti hominū. i. fuis suis hoib⁹. q. d. Cū creuisset sac scia p doctores et p̄dicatores tūc apparuit zizania. i. hereticoz falsa doctrina accedētes āt fui prisfamilias .i. āgeli dei. dixerūt ei nōne semē bonū semiasti i agro tuo. i. in eccia. i. in apl'os et xp̄ianos Vñ ergo hzzizania. i. hereticos et est q̄rendū. vñ mali sic orti sūt et ait illi dns inimic⁹ hois .i. diabol⁹ fecit hoc q̄ ē inimic⁹ hūam gn̄is serui āt prisfamilias .i. āgeli di dixerūt ei. vis im⁹. et colligim⁹ ea et eūdit nō. Dat ei loc⁹ pñie qz fieri p̄t qz ille q̄ hodie malus ē i breui p gratiā dei p̄t fieri bon⁹ ne forte colligentes zizania. eradicetis ętiaz .i. aliq̄m maluz q̄ in futuro p̄t fieri bon⁹ simul occidatis cū pmanente malo. simte vtraq; crescere vsq; ad messē. i. ad die iudicij. et in tpe messis .i. in die iudicij dicā messoribus .i. āgelis. Colligite p̄mū zizania et alligate ea i fasciculos ad oburendū eternaliter scz malos Triticum autē id est bonos congregate in horreū meum id ē in regnum celorum eternaliter Vel aliter: Homo ille xp̄s est q̄ semē bonū. et ē.

Semē .i. verbū dei p predicatores in agro suo id ē in corde fideliū semina tum Cū dormierūt homines p negligentiā et accidiā. venit inimicus hūa ni gnis scz diabol9 q̄ insidiat hominī omni loco. oī hora. et supsemiat zizamā .i. mala opa vel mala desideria q̄ impediunt ne bonū semē qđ vbo seminatū fuerit fructū faciat in hoie. Nolite ergo dormire in sompno accidie Prouer. vi. Vsq; quo piger dormis q̄n de somno surges .i. Pet. vi. Fratres sobrij estote qr aduersari9 vester diabol9 quasi leo circuit rugiēs quezēs quē deuoret. cui resistite et c.

De euāgelio Sermo xl.

Colligite primū zizania et colligite ea in fasciculos ad cōburendū. triticū autem congregate in horreū meū Mat. xiij In verbis istis describunt duo scz pena dānandoz et p̄miū saluandoz Primū ibi: Colligite. secundū ibi Triticū. Circa primū nota q̄ pena damnandoz ē multiplex Prima pena ē ignis. psa. vlt. Ignis eoz nō extinguet .i. inextinguibilis ē. qr si totū mare supfunderetur nō extingueret Apo. xx. Qui nō est inuētus in libro vite script9. missus ē in stagnū ignis. hoc erit in die iudicij quādo dicet. Ite maledicti in ignē eternū Mat. xxv. Sed ab isto igne nō equaliter cburunt damnati. sed fm q̄ magis et min9 peccauerūt Sicut a nostro igne materiali aliter vere palea. aliter lignū De igne purgatorij dicit Aug9. q̄ excedit omnē penā q̄ vng̃ excogitata fuit in hoc seculo Et tanta ē differētia inter ignē purgatorij. et ignē infern. sicut ē inter ignē materialē. et ignē depictū Sed tamē ignis infern millesies grauior est igne purgatorij. vnde exēplum. Dō quidā grauiter decūbens rogauit deū vt eū de mūdo tollet. Cūq; sepi9 petiuiss astitit ei angel9 dicēs Missus sū ad petitōnem tuā implendā Elige aut duob9 diebus esse in purgatorio. aut duob9 annis sic infirmari Et ille gauisus elegit primū et mortuus ē et ductus in ignē purgatorij. Post vnā horā diei illius venit āgelus dei quē vidēs dixit: Quis es tu? ait Ego sū angelus dei q̄ apparui tibi in seculo Ait ille. Absit tu nō es āgelus. angeli nō mentiunt. tu aūt mē titus es Promisisti ei mihi q̄ tm̄ duobus diebus eē deberē in purgatorio Ego autē fui hic in innumerabilibus annis Ecce si tāta est pena ignis purgatorij q̄ vna hora videbat sibi infinitū anni: quātā tūc putas esse penā infern. attendāt hoc petōres Secunda pena ē frigus Vnde iob. xxiij. c. Transibunt ab aquis niuiuz ad calorē nimiū Mat. viij Ibi erit fletus et stridor dentiū Fletus erit ibi de fumo ignis. et stridor dentium de nimio frigore. Ysa. vlt. Vermis eoz nō morietur Vermis ille nō ē corpalis l̄ materialis. qr nullus animal ibi remanebit p̄ter hoiem. sed vermis iste est remorsus sciētie remordēs animā Aug9 In inferno si sit stimulus pemtudinis. id ē remorsus sciētie. nulla tm̄ erit correctō voluntatis Ysa. xiij. tortiones interius et dolores exterius sustinebūt et q̄si pturiens dolebūt. //

Exemplum de quodā religioso q̄ audiuit aiam deplāgentē damnatōem suā. reqre in sermone Prepara te.

Quarta pena ē fetor scz sulfuris Vnde. pō. Ignis. grando. nix glacies. spūs procellax ps calicis eoz Apo. xx. Pars illoz erit in stagno ardēti .i. in igne et sulfure. vñ Bern. dicit q̄ nū q̄ fetuit vnus putrid9 canis in aspectu hominū sicut peccator in conspectu dei et angelorum Heu qualis erit ibi fetor vbi tot congregabūt petōres Peccator similis ē putredo ouo qđ q̄diu integrum est nō fetet. § q̄ndo

frangiť tūc exalat fetor eiꝰ sic pctōr q̄diu viuit in hoc seculo nō fetet · ſ q̄ndo venerit in infernū sentieť fetor eiꝰ Quinta pena ē fames ⁊ sitis Ysa · lxv · Serui mei comedēt ⁊ vos esurietis · serui mei bibēt ⁊ vos sitietis Ibi erit tāta inopia q̄ nec vnā guttam aque habere poterūt · vt pz i diuite epulone Luc · xvi · vnde Gre · Diues ille guttā aq̄ petyt qui pus micaz panis laz aro negauit Sexta pena ē fletus · Mať · viij · Ibi erit fletus ⁊ stridor dentiuz Fletus ille nō ēst corpal · seo spūalis · i · dolor interior · q̄ damnati nō habent lacrimas materiales Per fletū igiť intelligiť dolor Jhero mi · Tāta erit in inferno vis doloris q̄ mēs ad aliud dirigi nō potest nisi ad qđ vis doloris repellit Sz si singulis diebꝰ q̄bus erūt damnati in infer no vnā guttā lacrime emitterēt materialē · plꝰ exirent aq̄ p procellaz tē poris q̄ oia vasa huiꝰ mundi capere possēt · imo plusq̄ oia maria aquas ptineant · Septima pena ē tenebrosi tas · Mať · xxij · Ligatis manibꝰ ⁊ pe dibꝰ mittite euz in tenebras exterio res Vnde gre · Ignis infernaľ crema tionē hab; · ſ lumē nō hab; · erit tñ i iferno aliquid occulte lumminis quo damnati videre possint vnde doleāt nō vnde letenť Videt ei vsq̄ ad diē iudicij gloriā beatorū ꝺ qua augmē tať dolor eoz Octaua pena ē horror tā loc q̄ demonū · Job · x · Ibi sempi tern9 horror inhabitat Idem · iob · xx Vadēt ⁊ vement sup eos horribiles · oēs tenebre abscōdite sunt i oculis eius Exemplū legiť q̄d am scā femia habuisse filiū in ordine asteraensi q̄ temptatus dixit matri q̄ non posset austeritatē ordinis sustinere Cui mī Et quomodo potes penas inferni sus tinere si apostataueris Cui ille · Ora p me deū vt modicū possim experiri de pnis infernis ⁊ orante illa audiuit filiꝰ horribilem porcoz clamorē ⁊ vi debať illi q̄ omne tormētū huiꝰ mū di nō possit horrori illi cōparari quē habuit ex illo somitu · ⁊ cum cum p ti more deficeret ꝺfortauit eū maľ sua ⁊ somnꝰ cessauit ⁊ ille in ordine pse ueauit Si talē horrorē habuit ex mo dico auditu qualē tunc habebit de visu · q̄ndo videbit tot innumerabi les ꝺmones horribilissimos Nona pe na ē q̄ mori nō possūt Apo · ix · Desi derabūt mortē ⁊ mors fugiet ab eis · Augusti · Quare in inferno mors op tať ⁊ nō inueniť · q̄ quibꝰ vita i hoc seculo offertur ⁊ nolūt agere pnitē tiaz in inferno mortē q̄runt nec pote runt iuenire Greg̃ · Fit miseris mors sine morte · finis sine fine · defectus si ne defectu · q̄ mors semp viuit · ⁊ fi nis semp incipit · ⁊ defectꝰ deficē nes cit · mors pumt ⁊ nō extinguit Augꝰ Dolor pmanet vt affligat ⁊ natura pduraf vt sentiat · q̄ vtrūq̄ nō defi cit ne pena deficiat · Job · xx · Luet q̄ fecit omnia ⁊ tamē nō extinguetur · Glo · vt sine fine cruciet̃ · qñ em̄ fu erūt in iferno tot milibꝰ ānoz quot sūt stelle in cælo · gutte i mari · arene in terra · pulueres in aere · ⁊ q̄tum tū possent oēs hoies numerare i mū do · vľ cogitare adhuc nō erit finis Attēdant hoc pctōres qui nolūt hic breuē penā sustinere nec agē pnitaz · Decima pena ē defectus oīs spei ⁊ cō solationis · vnde Ber · Quid erit cuz viderit se ista miserāda cōditio omi spē ⁊ ꝺsolatōne nudatā in illas tene bras exteriores dauti · ⁊ ab illa btōz ecclesia ppetua excogitatione exclu di Ita ei puaľ ꝺsolatōe oī q̄ nō pa tienť eis · ſ gaudebūt de eoz dānatō ne · vñ ps Letabiť iust9 cū viderit vi dictā Gre btōz aiē ⁊ si i nature aie sue boitate miaz hñt Nā tūc sue iusti ne diūcte tāta rectitudie ostringunť vt nľla ad reptos ꝺpassioē moueať

Dominica in septuagesima: ser. xli.

Sic currite vt ꝯprehendatis. i. christ⁹ p cursū istū ītelligitur vita pſens Augusti. Quid est aliud vita nr̄a nisi quidaz cursus ad mortē. velimus āt siue nolum⁹ qualibet die vnā dietā facim⁹ ad mortez vnde Job. ix. Dies mei velociores sūt cursore Ex quo ergo vita nostra quidā cursus ē ad mortē: ideo docet nos apl's quō debeam⁹ currere dicēs. sic currite vt cōprehendatis illum. post quē curritis quasi diceret. sic viuite in hac vita vt comprehendatis vitam eternā ad quā creati estis Si autem currere volum⁹ vt cōprehendam⁹. debemus ꝙtuor modis currere Primo celeriter siue festinanter. Beri. vita breuis est via longa si vis ad metā puenire. incipe celeriter currere. et trāsire Ad hoc autē vt celeriter curramus sunt duo nobis necessaria Primo vt simus interius vacui. secūdo vt simus exterius exonerati Primo dico vt simus interius vacui a pctōz sordibus Qui ergo ē repletus pctōz sarcinis abiciat ea q̄ nimis grauē facūt ho mimē ad cursū Vnde. ps̄. Sicut on⁹ graue grauate sūt sup me De graue dime pcti dicat Greg̃. Peccatū qđ p penitentiā nō delet̄ mox suo pondere ad aliud trahit. sicut patet in dauid qui de accidia siue de otio cecidit in cōcupiscentiaz: de concupiscentia in adulteriū. de adulterio in homicidiuz Itē debemus foris esse exonerati. bonis tēpalibus vt possim⁹ eo veloci⁹ currere p⁹ christū Vnde petr⁹ Ecce nos reliq̄mus oīa et secuti sum⁹ te Mat. xix. vnde Beri. Bene petre nō ad insipientiā tibi. nō em̄ potes euz sequi onerat⁹ Exemplum in adolescēte q̄ oīa mādata seruauerat sed abrenūciatio tpaliū retraxit eū a deo Mat. xix. Exemplū in currētib⁹ qui discalciat se. vt veloci⁹ currāt Videamus eciā exemplū in simeis. que sine calceis euadunt. & cū calceis capiuntur Propterea ait apl's Heb. xij. Deponentes omē pond⁹ malicie scz rerum tpaliū et circūstantias et sine pctō p patientiā curram⁹ Istud figuratum est in helizeo q̄ cū araret relictis bobus cucurrit post heliā Helise⁹ interpretat̄ saluator. et significat hiez volentē saluare aiam suā. hic debet relinquē res temporales et currere p⁹ helyā. i. xp̄m Secundo debem⁹ currere directe Ysaie. xl. Rectas facite semitas dei vr̄i. quasi diceret. duz vultis currere ad deū curite semitas dirigentes vos. i. virtutes Vnde. ps̄. Ibunt de vtute in virtutē. et videbitur ab eis deus deoz in syon in diuina speculatōe Istas semitas dirigētes ad deū debemus currere. et dimittere omunes vias quas maior pars populi ambulat scz vias peccatorum q̄ valde late sūt et multi ambulāt per eas sed via dirigēs ad deū arta est. et pauca ambulant p eam Mat. vij. Istud figuratū est i cursu azaelis. q̄ dicit̄ cursor fuisse velocissimus quasi vnus de capreis. ij. Re. ij Iste cucurrit malū cursū et ad malū finē pouxit Cucurrit em̄ post abner volēs eum interficere Abner autē fugiēs rogauit eū vt cessaret psequi eū alioquin p foraret eū Cūq nollet cessare abner vsa ad eū hasta pforauit eū et mortuus est. Per azael intelligit pctōr q̄ currēdo de pctō in peccatū videt̄ prosequi abner. i. christū Actuū. ix. saule saule quid me psequeris. sed dñs rogauit eum sepe vt cessaret a cursu malo: et hoc p p̄dicationes p internā inspiratōem: sed q̄n videt q̄ nō vult cessare. vertit ad eū hastam districte iusticie. et pfodit eū eternaliter Certo debem⁹ currere districte et prudēter. debem⁹ vno die sic currere q̄ alio die eciā currere possum⁹. Quidā em̄

sic indiscrete currūt vno tempore & postq̄ sic cucurrerūt alio tpe curre ñ possunt Sicut ille q̄ nimis indiscrete volūt viuere & castigant se ieiunijs orationib⁹ & vigilijs q̄ pcēdēte die nō possūt deo fuire. qui q̄dez indiscrete currūt q̄ longe ātē tēp⁹ cursū vite implent q̄ndo seipsos indiscrete debilitāt & assumunt. ōtra tales dr Roma. xij. Rōnabile obsequiū in deo. de talib⁹ dr Prouer. xix. Qui nimis festinat⁹ est pcedit offendit. i. ledit se Glosa. Ille ex festinatione se offendit qui ex indiscreta corpis macératione in firmitatē acquirit Nō habz callidus hostis efficaciā⁹ machinamentum ad tollendā de corpe delectationē quaz si effiere posset vt incautē & sine ratione ambulet. Iste indiscret⁹ cursus figurat⁹ est. p. Macha. vi. Cūq; antiochus venret ōtra filios israhel ad pugnādum cū multis elephantibus. Eleazar videns vnū elephantē eminētiorē pfodit eum i ymbilico & cadēs elephas oppressit euz & mortuus est. Eleazar significat hiez indiscrete currentē. cū elephantē. i. corp⁹ suū indiscrete occidit ante tēpus suū. ipē sub eleuāte cadit. i. animā cū corpore interfiat. q; mortaliter pccat Caro ei ita domāda est vt non superbiat. ita nutrienda vt nō intereat. Quarto debem⁹ currere pseuerantē. nō dēmus cessare a bono donec puenīam⁹ ad finē & apprehendam⁹ istud post qđ currim⁹ .i. vitā eternā Vñ apl's .i. Cho. vi. Sic currite vt cōprehendatis Mat. x. q̄ pseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit Jhēo. Nō ei icepisse. s pfecisse vtutis ē Remigi⁹ Nec inchoantib⁹ sed pseuerantib⁹ pmium debet Vñ gre. In cursū quippe currit si cepti iter ātē terminū deseraī Apl's. ij. Thi. iij Cursū consummaui. fidē seruaui. ideo reposita ē mihi corona iustice Et xp̄s dicebat in fine vite sue Johan. xvij. Opus consummaui qđ dedisti mihi vt faciā & xp̄s dixit in hora mortis. cōsummatū est Nihil pdest cursus bone vite. ñ cōsummet bono fine Nā si hō ētum āmis bonā vitā habuisz & ī fine retroiret eternaliē dānaret De quo legit exemplū in vitasparū Quidā latro venit ad quēdaz heremitā multū de peccatis suis ōterēs quē cum desperasset & in sanctatē suā sumē nollet latro sibi heremitariū facere vellz arborē pscidit & prescisa ato corruit & oppressit eū. heremita autez vidit q̄ angeli aiam ei⁹ ad paradisuz deferebant. & indignās ait q̄ plus consolationis de⁹ fecisz latroni q̄ sibi q̄ vigiti annis deo fuiuisset & nunq̄ p angelos consolatus fuisset & ex hoc decreuit potiⁿ esse latro q̄ heremita & captus i latrocinio. mox suspensus & damnatus fuit.

De euāgelio Ser. lxij.

Similē est regnū celoz homini patrifamilias qui exijt p mo mane conducere operarios in vineā suam Mat. xx. Greg. Paterfamilias conditor noster est qui habz vineam id est vniuersaz ecclesiā. qui ab abel iusto vsq; ad vltimū electū qui ī fine mūdi nascitur⁹ est. quot scōs perdidit quasi tot palmites misit Ad eruiendum autē dominus plebē suam quasi ad excolendam vineā suaz nullo tempore destitit operarios mittere. quia prius per patres. postea p doctores. deide per pphetas. ad extremū p apostolos q̄ si p operarios in vinee culture laborauit Seq̄tur. q̄ exijt p̄mo mane cōducere operarios suos in vineā suaz Mane fuit ab adā vsq; ad noe Conuētioē ās fcā ex denario diurno misit eos in vineā suā Denarius hz p magnez. p quaz significaī retributio laboris Et egressus circa horam tertiā vidit alios stātes ī foro ociosos & ē hōra tua fuit a noe vsq; ad abrahā & dixit

Jtē vos in vineā meā ⁊ quod iustū fuerit dabo vobis. Illi autē abierūt Jterū autē exīt circa sextā ⁊ nonam horas. ⁊ similiter fecit Sexta hora fuit ab abrahā vsq; ad moysen Nona hora a moyse vsq; ad mortē xpi Circa vndecimam vero exīt ⁊ alios iuenit in foro stātes ociosos Vndecima hora ē ab aduentu xpi vsq; ad diez iudicij Vocat hora tercia. sexta. nona ille hebraicus populus Ad vndecimam autē gentiles vocant. vnde sequitur Et dicit illis quid hic statis tota die .i. ab initio mundi vsq; nunc ociosi. Dixerūt. qz nemo nos conduxit. nemo nobis viā vite ꝓdicauit. Nullus ad eam pphēta vel pīarcha venerat añ xpm Dicit ergo eis Jte ⁊ vos in vineam meā Cū autē sero factū essz .i. cū dies totius mūdi ad vesperū declinasset. dixit dns vinee procuratori suo pī filio. ⁊ filius spūi scō. qz pater operatur p filiū. ⁊ filius p spūm scūm. vel procuratori .i. alicui angelorū. voca operarios ⁊ redde illis mercedem sua incipiens a nouissimis ⁊ nouissimis incipit. qz qui in aduentu sunt vocati ad regnū sine aliq tarditate. venient equales his rq ab initio mundi inceperūt Oēs quidē idem celū hūt. sed stella differt in claritate a stella. Cū ergo venissēt q circa vndecimaz horā venerāt scz gentiles acceperunt ⁊ ipsi singulos denarios .i. eandē cōformitatē cū his. qui ab initio mūdi sunt vocati. Venientes autē primi arbitrati sunt qz plus essent accepturi Acceperunt ⁊ ipsi singulos denarios .i. singuli acceperūt vnū denariū tm̄ sicut alij .i. eandē beatitudinē. tū qui plus merebit in terris plus ꝓmiū habebit in celis Sicut oēs stelle sunt in vno ⁊ eodē firmamēto. tñ vna luce clarior ē altera. sequitur. Et accipientes murmurauerūt aduersus prēmfamilias dicētes. Hi nouissimi vna hora fecerūt aliquid ⁊ sibi nobis eos fecisti. q portauim9 pondus diei ⁊ estus. Vñ gre. Queri pt quō murmurāt dicātur qui ad regnū celoz vocant. Celoz em̄ regnū nullus accipit q murmurat mihilominus q accipit murmurare pt Crisō. Nō oportet dia q in parabolis sunt scdm totū quod dr inuestigare ꝑ intētōez ꝓpter quā ꝓposita ē intelligere ⁊ nihil vltra scrutari Nō ergo mouat hoc vt ostēdat aliquos esse inuidie mōrsus. sed ostēdit hos tanto petitos esse hōre qz ad inuidiā alios poterit generare si inuidia inē eos esset. Et pt locus ille itelligi sicut ille in euāgelio de diuite ⁊ laz azovbi dicit. Hi qui volūt ad nos venire nō possunt. Sicut enim illi qui nihil volunt nisi qz possūt transire. sicut nec isti murmurāt. nec inuident q eēnā felicitatē acceperūt. Sed sicut istud ꝺditionaliter itelligit ac si diceretur si volūt transire nō pnt. ita ⁊ in hoc loco cū ꝺditione intelligit quomaz si primi murmurarēt aduersus prēfamilias qz nouissimis ipos pares fecisset. dns ad instantez eoz qrimoniaz sic respondere posset Sequitur At ille respondēs vni eoz dixit Amice nō facio tibi iniuriā Nōne ex denario diurno conuenisti mecū. Nō enim ꝓmisi tibi ꝺformitatē meā. tolle qd tuum est ⁊ vade. reddo em̄ tibi scm op9 tuum. volo ātē ⁊ huic nouissimo dare sicut ⁊ tibi An nō licet mihi facē quod volo quasi dicēt. nōne potestas iudicas est scm iusticiaz facere. vel miam cui vult impendē. an oculus tuus nequā est. qz ego bonus sū. qsi diceret. nū qō benignitas mea ē tibi occasio nequicie Sequit. sic erūt nouissimi primi. ⁊ primi nouissimi Adaptatio est est pabole quasi dicēt. Sicut dictum est primi in labore erūt nouissimi in mercede. ⁊ qui primi sūt merito aliquādo pcedunt a nouissimis ⁊ nouis

sum. i. viles & abiecti in sceleribꝰ alij quando puemẽt meritis in principio iustiores Crisꝰ. Jo. primos erũt nouissimos futuros nouissimos primos dicat. non vt nouissimi digniores sunt primis. sed vt cõsequenter & nulla inẽrit dra vl' tẽporis cã. q̃ ât dicat multi sũt vocati. pauci vo electi. nõ ad superiores pertinet. sed ad gẽtes. qm̃ in ipsis gẽtibus vocati sũt multi. pauci eligẽdi. mlti ei ad fidez venũt. ad celeste em̃ gaudium pauci poducunt. Pleriq; ei deũ vsq; odiũt sequunt. moribus ât fugiũt.

¶ De eodẽ ser. ij. Sermo. xliij

Quid hic statis tota die ociosi. Mat. xx. In his vbis reprehendit dñs pigros & ociosos qui nec deo. nec primis. nec sibiipsis vtiles sũt. Secundũ autẽ q̃ pigritia & ociũ vitãda sũt pter multa. Primo q̃ sacra scptura tales reprehendit. Prouer. vi. Vade ad formicam o piger & cõsidera vias eius & disce sapiẽtiaz q̃ tamẽ nõ hz ducẽ cui? exemplũ seq̃tur. nec pceptorẽ e? verbo ad hoc docẽt. Nec pnapez a quo puniãt pter negligentiã. q̃ omnia hõ hz. In estate sibi abũ congregat vt comedat i hyeme. Glosa. si tã pusillũ aĩmal pnapz carẽs rõis expers. nec ducẽ habẽs ad posteruz se puidit. multoma gis tu hõ ad imagmẽ dei dñi? ad videndũ gl'az e? vocat? xpm doctorẽ hñs & ducẽ. debes in psenti vita fructus bonoz opm congregare quib? viuas in eẽno tpe. Eccl. xnij. Ante obitũ opare iustitiã. q̃ nõ est apud ifferos inuenire abũ. Eccl. ix. Quodcunq; pt facere manꝰ tua instanter opare. q̃ nec opꝰ nec ratio. nec scia. nec sapientia erit apud inferos. sed mercẽs operis. nec ratio q̃ ñ prosũt ibi aristotelis argumẽta. nec artiũ arguitie nec sapia. nec sciẽtie sunt ibi ad excusandũ siue excusationẽ. Secũdo debemus vitare ociũ q̃ deo multũ displicet Vñ mat. xxv. Inutilez seruum pjcite in tenebras exteriores ibi erit fletus & stridor dentiũ. Mat. vij. Omnis arbor q̃ nõ facit fructũ bonũ excidet. & in ignẽ mittetur. Exemplũ de ficulnea infructuosa. Luce. xxi. Dixit dñs turbe silitudinẽ hanc. Arborẽ ficꝰ habebat q̃dam plantatã in vinea sua. & venit q̃rens fructũ in ea. & nõ inuenit. Dixit autẽ ad cultorẽ vinee. Ecce tres ãi sũt ex quo veni q̃rens fructũ in ficulnea hac. & nõ inuem. succide ergo illaz vt q̃d eaã terrã occupat. At ille respõdit. Domine dimitte illam eaã hoc ãno vsq; fodiã circa illam & mittã stercora. & si fecerit fructũ non succidet. sinautẽ succidã illaz. Nõ iste christꝰ est q̃ hz vineã. i. eccliam ĩ qua habz plantatã ficulneã id ẽ christianuz. a quo q̃rit fructũ. i. bona opera quã si nõ fecerit fructũ bonũ operis iubet eũ succidi id ẽ omittit prelato & pdicatori q̃ ãnunciet sibi q̃ ẽ sucadẽdus & in ignẽ eternuz mittendus si nõ fecerit fructũ. q̃ terrã fructuosã occupare nõ debz. Ociosus ei nõ ẽ dignus vt vadat sup terrã q̃ hõ nascitur ad laborẽ. Cõquerit aũt q̃ in tribus ãis nõ fecerat fructũ. q̃ quidã sunt. q̃ nec in pueritia. nec in iuuẽtute. nec in virili etate op[illegible] bõ facere volũt. Et illi inutiliter occupãt terrã quos dñs merito statim tãq; infructuosas arbores succideret nisi essz sua maxima mia. Treñ. iij. Misericordia domini est q̃ nõ sumꝰ cõsumpti. q̃ nõ defecerũt miserationes e? Et nisi interuenirẽt bonoz hominũ pces pter quas dominus sepius pat pctoribus. sicut pz i sechar cui pperat dominus q̃diu erat ibi loth. Genesis. xix. Et hoc est quod dr. q̃ cultor vinee respõdit. domine dimitte eã ea az hoc anno donec fodiã circa illaz & mittam stercora. Per fossionem pt esse assignari moꝛs quã pdicatoꝛ nũ

ciat pc̃ori vt sic retrahat dum a pec
cato Eccle. vij. Memorare nouissa
tua & in eternum non peccabis. Per
stercora significanc̃ fetida peccata q̃
peccator debet abijcere. quia coram
deo vilia sũt Terao debemus vitaẽ
ocium. quia diabolo multum placet
Istud figuratũ est. Judicium. p. vbi
dic̃. q adombesech amputauit re
gibus quos ceperat summitates ma
nuũ & pedũ Adoibesech interp̃tatur
domus egenor & damnator. hic ō
nes quos capit mutilat & p̃scidit sum
mitates manuum & pedum quia fecit
eos pigros ad bene operandũ. & for
tes ad mala opera agendum. Quar
to debemus vitare ocia. quia hoī
multum nocent ꝓpter multa. Prio
q̃ hō ociosus facit diabolo locũ in ai
ma sua. i occupato ei hoīs opĕrib9
nō habz locũ diabolus Ihero. Semp
aliquid boni facto. vt te diabolus i
uenĕat occupatũ. q̃ si inuenĕat homi
nez ociosũ vacuũ a hoīs cogitationi
bus & opibus immittit ei malas cogi
tationes. Vnde legic̃ i vitasp̃atrũ q
q̃daz monach9 tẽptabac̃ a spũ form
cationis Quod cũ dixisz cuidam scõ
sem. ille p eo orabat & quadã nocte
vidit illũ monachum sedentẽ & spm̃
formicationis in diuersis mulier fo
mis ante illũ ludentẽ & ipsũ cũ illis de
lectari Et ecce ãgelus dixit ad senẽ
Ex culpa monachi est q spũs forica
tionis impugnat eũ. q̃ delectac̃ i ma
lis cogitationib9. si vult elõgari a se
spũm formicationis. assumat laborẽ
sez ieiunãdo. vigilãdo. & orãdo Nõ
audiẽs ille cepit se exercere in labori
bus & tẽptatio cessauit Quinto ocũ
eaz nocet hoī. in hoc q hō ad oẽ pec
catũ siue malũ est iclinat9. & ꝑpue
ad luxuriã Ser. Omniuz temptatio
nuz & malaz cogitationũ sma ẽ ocũ
Terra enĩ ex oco profert malas her
bas. sic ocium profert vitia Proũ.
xxvij. Per agrum hominis pigri trã
siui. & per vineam viri stulti. & ecce
totum repleuerunt vrticæ operuerũt
faciem eius spine. Exemplum habe
mus in dauid & salomone. q̃diu dd
fuit occupatus bellis & salomon edi
ficijs non peccauerũt. sed quãdo va
cauerũt ocio dauid commisit adulte
riũ cũ bersabee. ij. Reg̃. xi. Et salo
mon infatuat9 amore mulieruz. iij.
Reg̃. xi Sexto ocium nocet homi. q
hō ociosus ꝑdit tẽpus Ser. Nõ patũ
estimes tẽpus quod in factis vl̃ dcis
expendic̃ ociosis. volat ei vbum irre
uocabile. nec aduertit insipiens q̃d
amittit Jtẽ ber. Nihil pociosius tẽpoe
Sed heu hodie mihi reputac̃ vili? tẽ
pore Preociositas ei tẽporis ostendic̃
in hoc q in vna hora p̃t promereri
dimissionem pene eterne & eternam
gloriam Exemplum Accidit q̃ quã
dam vir i oratione existens audiuit
a c̃. requi. in sermone Prepara te i
aduentũ Septimo nocet ocium hoī.
q in nouissimo tpe oznos reddẽ ra
tionez Vñ Ser. Omne tẽpus tibi im
pensuz requiretur a te quomodo sit
expensũ. & sicut capillus non peribit
de capite. sic momentum de tẽpore
Vnde Ancel. O lignũ aridũ & inutile
eternis ignibus dignum. quid i illo
die respõdebis de tẽpore cum exigic̃
a te vsq ad ictum oculi omne tẽp9
viuẽdi tibi impensuz. Octauo homo
ociosus dei incurrit maledictõnem.
q̃d figurac̃ in hoc q dñs ficulneã ma
ledixit quã inuenit sine fructu. sicut
legic̃ Mat. xxi. Nono q̃ loc9 ocij nõ
ẽ in cælo vbi operarij remunerantur.
Mat. xx. Voca operarios & c̃. nec ẽ
in paradiso terrestri in quo posuit ds ho
minẽ vt operarẽ Gen̄. ij. Nec ẽ i pur
gatorio. Vñ ps̃. In labore hominum
nõ sunt & cũ hominibus non flagella
buntur. Exit igitur i infernũ & stue
bat tanq̃ arbor infructuosa Mat. iij.

Omnis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidetur. ⁊ c̄.

Dominica in sexagesima. ser. xlm.

Libenter gloriabor i infirmitatibus meis vt inhitet ī me virt⁹ christi. i. grā christi. ij Chorin. xij. Videns ap'ls q̄ multi fatui sunt qui iactant se ⁊ gloriantur i talib⁹ in quib⁹ nō est gloriandū: reprehendens eos ostendit in quibus sit gloriandū Quidā em̄ gloriantur de peccatis suis. quidā de fortitudie quidā de potentia. quidā de diuitijs quidā de sapiētia. quidaz de pulchritudine: quidā de viribꝰ corpis. q̄dam in bonis operibus Oēs tales reprehendit ap'ls dicēs ī talib⁹ nō ē gl'iandū Ñta stultitia ⁊ q̄ntū potm̄ sit gloriari in talibus patet in sacra scriptura Quidā gloriant̄ in peccatis suis q̄ commiserūt. ⁊ est magna stultitia. et est idē ac si hō iactaret se de hoc q̄ in lutū ceciderit. Nā vnū peccatum plus fetet coram dño q̄ lutū coram nob Vnde ber. Nō ita fetet putrid⁹ cadauer in ospitali hominū. sicut peccator in cōspectu dei ⁊ angelorū. ⁊ iō fatuū est in tali immūditia gloriari Cōtra hoc dicit. ps. Quid gloriaris in malitia q̄ potēs es ī tyranno te. ⁊c̄. O miser peccator dilexisti iniquitatē magis loq̄ q̄ veritatē. ꝓterea destruet te deus .i. damnabit te in finem .i. eternaliter Et euellet tabernaculum tuū de terra viuentiū. i. separabit te de vita eterna. ⁊ hoc est qđ dicitur. Eccl. x. Qui gloriatur in malitia ⁊ iocundatur deuoriabit. i. de notitia xpi delebitur. Vnde gre. Nihil adeo displicet deo sicut corda erecta p⁹ potm̄ Istud nāq̄ ē peccatū diaboli Diabolus em̄ gloriatur se malū egisse vnde legit̄ in vispatre q̄ quidā puer sacerdotis dormiuit in tēplo ydoloꝝ vbi vidit prīcipē demonū in cathedra residentē ⁊ oēs demones assistentes ⁊ gloriātes de peccis suis. vn⁹ gloriabatur q̄ in terra quadā guerras suscitasset. ⁊ multi ibidē occisi eēnt Alius gloriabat̄ q̄ tempestates magnas suscitasset. ⁊ multas naues submersisset Alius gloriabatur q̄ p xl. ānos vnū monachū tēptasset ita q̄ i vnā formicationē ceciderat. ⁊ alij de similibus gloriabant̄ Oēs em̄ q̄ de malitia sua gloriant̄ de familia dñi non sunt sed qđ pessimū est q̄dā gloriantur de malitia quā nō fecerunt. Talis fuit adolescens qui gloriabatur se saul regē occidisse. cū tamē nō fecerit: ⁊ ait dauid Os tuū locutum est cōtra te ⁊ fecit eū interfici Nota hystoriam ij Reg. i. Talibz dicet rex dauid. i. xps in iudicio. os tuū locutū est cōtra te ⁊ occidet eū eterna morte. quidā āt gloriantur in potētia sua qđ fatuum est. q̄ mœrta ē potētia huius mūdi q̄ hodie ē hō potens. cras mortuus et tūc vnus vermis est potētior eo. Hiere. ix. Nō glorietur fortis de fortitudine sua. Ysa. i. Fortitudo vrā sicut fauilla stupe Glo. Fortitudo hois ē cōtra deum sicut stupa ī fornace cōtra ignem Nabuchodonosor rex babilonis nō timēs deū suū gloriabat̄ de potentia sua. ⁊ deus mutauit eū in bestiaz donec ognosceret se oīa habē ex dono Dam. iij. Nota hystoriā. Reg. do. iij post tri. in fmo. Non sunt condigne Quidā autez gloriant̄ in diuitijs ⁊ hoc ē fatuū. ⁊ est idē ac si hō gloriaretur de hoc q̄ habēt funē in collo qui deberet suspendi. i. Thi. vi. Qui volunt diuites fieri incidūt in laqueuz ⁊ in tēptationez diaboli ⁊ desideria multa ⁊ nociua q̄ mergūt hoies in interitū. Vnde hiere. ix. Nō glorietur diues in diuitijs suis Eccl. x. Qui gloriat̄ de sba sua vereat̄ ne deuemat i pauptatē Lu. xij. Legitur de quodā diuite q̄ gloriabatur q̄ tot fructus habēt q̄ nō posset locare ⁊ ꝓponebat destruere horrea sua. et maiora face

Textualis

et dixit aīe sue Aīa hēs multa bona ꝺstituta ī annos plīmos reqescе· co mede· bibe· epulare· ⁊ dixit ei dñs · Stulte hac nocte repetēt a te diaboli aīmā tuā· q̄ ꝺgregasti cuiꝰ erūt Et sic factū est· vñ dicūt damnati Sap· v. Quid ꝓfuit nobis supbia ⁊ diuiti aꝫ iactātia· q̄ cōtulit nobis Trāsie rūt sicut vmbra· vñ habemꝰ · Exem plum Quidā milites venerūt ad do muz cuiusdā diuitis vt ꝓcuīā mutu arent· ⁊ videtes gl'am eꝰ liberos ⁊ vxorē eius ꝺmendabant multū Resꝓndit diues militibus ; Si deus mihi diceret dimitte q̄ habes ⁊ītra pa di suz ego nolle facere · Cūq; dicti mili tes reuersi fuerāt ī hospitia sua seqn ti mane audiuerūt pulsare cāpanas ⁊ dicebaē ꝙ ille diues ista nocte sūi tanea morte perisz ; Et dixerūt mili tes oīavsq; ī euū ꝓdidit· qm̄ ꝓ glo eia sua spreuit paradisum· q̄ꝺaz gloriā tur ī pulchritudine corꝓis sui ⁊ hoc est magna stultica : qꝛ īstabilis ē ⁊ nō diu durat · Hodie em̄ aliquis est pulcher· ⁊ cras moriē ⁊ deſpectissimꝰ effiaē ad videndū Vnde ꝺpatur flo ri Ysa· xl· Oīs caro fenū· ī· omnis hō simlis ē feno· ⁊ oīs gl'a eꝰ ·ī· pulchri tudo· ī q̄ gloriaē q̄si flos femi· arefat fenū ⁊ deꝺit flos · Fenū qꝺ hodie vi tet ⁊ florē pulchertimū habz · cras ꝓ scindiē ⁊ arescit ⁊ īm mhilū redigiē· sic caro hois que pulchra apparz· ho die post modicū cū hō ñ sperat mori tur ⁊ īm mhilū redigiē · Vñ Ber· q̄ꝺ gloriaris īm pulchritudine o hō· attē de q̄ꝺ fuisti ī vtero mris · deīde ī q̄ꝓ tis miserys vixisti· ad vltimū ab ꝰ vnū factur ꝰ es Aug· Si de pulchritu dīe gl'aaris pulchrior ē cauda pauo nis q̄ꝓ facies tua quā deꝓmgis Legiē ny Regū· ix· ꝙ iesabel stetit ī turri vt ostēderet pulchritudinē suā· ⁊ de pinxit oculos suos stibio· ⁊ ornauit caput suū q̄re ꝓpitata ⁊ sanguis eꝰ

Expositio

aspersꝰ ē ī parietes ⁊ est cōculcata equoꝝ vnguibꝰ · q̄ꝺaz gloriane īm sa piētia mūdana qꝺ eaā stultū ē· ī· cho rinē· iij· Sapia hꝰ mundi stultica est apꝺ deū Tales sunt silēs ligno putri do qꝺ ī nocte lucet ⁊ nō ī die· sic sa piētes hꝰ mūdi q̄ꝺiu sūt ī scl'oviden tur sapiētes : ꝫ ī futuro apparebit ꝙ fatui fuerūt Vñ dī hiere· ix· Nō glo tiet sapiēs īm sapia sua. hoc ē ī sapia mundana q̄ hō sapiēs ē ad malū Hi ere· ny· Sapiētes sūt vt faciāt mala bene āt facere nescierūt Jaco· iij. nō est ista sapia dēsursū· ꝫ terrena ⁊ di abolica Ista sapia fuit achitofel cuiꝰ cōsiliuz fuit īm isrl ꝙ ꝺsulet deū· ⁊ tñ mala morte īterijt Cū autē dedisset absalon ꝺsiliū vt occideret prēm· ⁊ regnarz ꝓ eo· ⁊ pī nutu dei euasisz abijt achitophel ⁊ seipm̄ suspēdit· ij. Reg̃· xvij· Ysa· xxix. Peribit sapia a sapiētibꝰ Jn oībꝰ istis nō ē gl'iandū Jn q̄bus āt gl'iandū sit oñdit Apls di· Si gl'oriari oz q̄ infirmitatis mee sūt gl'iabor

Textualis exposito·

Cum turba plīma ꝺuenirz ⁊ de ciuitatibꝰ ꝓpeārz ad ihm dixit Exijt q̄ semīat semia re semē suū Lu· viij· q̄ semīat. ī. hz of aū semīandi scz filiꝰ dei exijt de sinu prīs īm mūduz semīare. ī. ad seminan dū semē suū. ī. euāgeliū vel vbū dei· ⁊ dū semīauit aliud sem̄ ceꝺit secꝰ viā ⁊ ꝺculeatū est· ⁊ volucres celi co medерūt illud· ⁊ aliud ceꝺit supꝑ pe trā ⁊ natū ad hyrā ⁊ post statī aruit· qꝛ ñ hebat hūorez · ⁊ aliꝺ ceꝺit īm spias ⁊ sil' exorte spine suffocauerūt illꝺ Et aliud ceꝺit īm trā bonā ⁊ or tū fecit fructū cētuplū Hec dicēs cla mabat qui habz aures audiēdi audi at· hec ītra Mara· ny· Et cū ītrassz domū cū discipulis suis ⁊ essz solus · interrogauerūt eū discipuli eius que esset hec parabola· quibus dixit ipse

vobis datū est scz a patre meo nosse misteriū regni dei. ītelligere occulta misteria sacre scripture Ceteris āt ī parabolis videntes foris hūamitatem nō videāt intus diuinitatē. vel videntes foris miracula nō videāt intus v tutē operantē. ⁊ audientes foris verbū nō intelligāt intus spūalez intus Est autē hec parabola Semen ē vbū dei: qđ autē cecidit ceus viā: hi sūt qui audiunt sine intellectu ⁊ deuotione. Deinde postq̄ audierīt venit diabolus p multas suggestiones ⁊ tollit verbū dei de corde eoz ne credentes saluí fiāt Nā qđ supra petraz. sūt illi qui verbū dei suscipiunt. sicut semē supra petrā cadit ⁊ natū ad hora arescit. q̄ nō habet humorē. hi sūt qui audierint vbum dei ⁊ cū gaudio suscepérint illud. i. cū deuotione aliqua sed deuotio illa nō diu durat. ⁊ hi radicē nō habent. q̄ ad tēpus credūt deo ⁊ adherent ei. ⁊ in tēpore tēptationis ⁊ tribulatōnis recedūt a deo. q̄ aduenīēte aliqua tribulatōne bonam vitā inceptā derelinquūt. quod autē semen in spinis cecidit. hi sunt auari qui audiunt verbū dei ⁊ a solicitudinib⁹ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatibus vite a p̄dicatōnib⁹ euntes suffocantur ⁊ nō referūt fructū. Diuicias vocat spinas q̄ sicut spine ledunt corpus. ita diuicie animā in hac vita p cōtinuā curā. in futura p eternam penam Quod autē semē cecidit in terrā bonā ⁊ fert fructū centuplū hi sūt deuoti qui in corde bono ⁊ optimo audiunt verbū dei ⁊ fructū afferūt in patientia: igitē terra bona fructū p patientiā reddit. q̄ nulla sunt bona que agimus si nō eque primoz mala tolleram⁹.

De eodem. ser. xlv.

Hec dicens clamabat ihesus. Lu. vij. Sciendum q̄ legitē in sacra scriptura de triplici clamore dñi Clamauit viuens. clamauit moriēs: clamabit ad iudicū venīēs Clamauit viuens p̄pter tria: vt peccata relinq̄mus. tpalia contēnamus: ⁊ celestia appetamus Deinde clamauit vt petā relinquamus. ⁊ hoc figuratū est ī clamore illo quādo lazar a morte suscitauit Johan. xi. Clamauit voce magna Lazare veni foras. p lazar mortuū signific̄at pctōr mortuus ī aīa Vnde aug⁹. Sicut vita corporis est aīa. ita vita aīe est de⁹ Sicut ergo moriē corpus quādo separatur ab aīa. ita moritur aīa quādo separat̄ a deo quod fit p peccatū. ysa. lix. petā vrā diuiserunt inter vos ⁊ deū vrūm. Itē sicut mortuus nō p̄t operari. sic pctōr nō p̄t facere opa viua q̄diu est in petō mortali Vnde aug⁹ Qui in caritate non est omne bonū amittit. intellige q̄ntum ad eternā remunerationez Istū pctōrem mortuū in aīa clamat dñs vt resurgat p penitētiā. Et dicē ibi q̄ cum lacrimis in tribulatōne spūs clamauit dñs lazar de monumēto exire In quo doc⁹ nos dñs q̄ fleri ⁊ turbari debemus p peccis nostris quibz deū offendim⁹ p cōtritionem ⁊ clamare p confessionez Judith. vij. cū q̄ holofernes impugnaret filios isr̄l ⁊ diceret pontifex q̄ p̄pter petā sustinerēt talia: fact⁹ est āt fletus magn⁹ ⁊ vlulat⁹ ⁊ per multas horas clamauerūt dicentes: peccauim⁹. iniuste egimus ß tu qui pius es miserere nobis Et respexit dñs clamorē ⁊ fletū liberauit eos de manu holofernis: sic ⁊ nos clamaē dēm⁹ ohtēdo petā nostra ⁊ dñs liberabit nos de manu diaboli De isto clamore legitur. Jone. iij. Cūq̄ minuite peccasset otra deuz misit dñs ionā ⁊ c. Secundo clamauit dñs vt ista tpalia cōtempnam⁹ Lu. viij. ihesus hec dicens clamauit Quidā semiauit bonū semē ⁊ vnū semē cecidit īt spinas ⁊ spine simul

erõne suffocauerũt semen & nõ fecit fructũ: qđ postea exposuit dñs. qp se mẽ est vbuz dei. p spinas diuitie designanẽ q impediũt ne vbum dei faciat fructũ in cordib9 diuitũ Cũq hec dicẽt ihesus clamabat voce magna. vt eo magis hoies attẽderent. & ido opauit eas spinis vt otemnẽdas demõstraret. sicut em spine pũgũt carnez. ita diuitie aiaz qz diuitie cũ magno labore & cura acq̃runt & sollicitudine custodiunt. vñ Gre. Nihil laborioſius qz rerum desiderijs estuat. nihil q̃etius qz in hoc mũdo nihil appetere Multa tormẽta patit diues auare. qz sp timet amittere bõ sua Job xv. Cũ pax sit & securitas insidias suspicat. vñ Seneca Auar9 videt regez & estimat pdonem. videt paupem & estimat furẽ Eccle. v. saturitas diuitis nõ sinit eũ dormire Aug. Diuitias inuenisti & reqez p̃didisti. die sollicitus. nocte pauid9. semp egen9 Exẽplũ de quodã pho heq̃. p9 festũ t. i fmo. Mortu9 ẽ diues Terao clamauit dñs vt celestia apetam9 Jo. vij Stabat ihesus & clamabat. si q̃s sitit veniat ad me & bibat. si quis desideat vitã eternaz veniat ad me. qz ego suz via veritas & vita. & bibat de fonte viuo Vñ ps Sitiuit aia mea ad deuz fontẽ viuũ Aug9 Sitiuit aia mea & tu venisti ad ipsũ & bibis de torrẽte ipsius q̃tũ vis. quo vis. q̃diu vis. sp satiat9. semp bibis qz semp delectate bibẽ. nec vnq̃ fastidis nunq̃ iuenire pt aia sanctatẽ. ñ in aspectũ diuine faciei Vñ ps Satiabor cũ apparuerit gla tua Bñ. Eterna erit oim solẽmitas deũ facie ad faciẽ intueri. eius dulcedine sine fastidio satiari. eiq9 visione sine defectu pfrui. vñ Anselm. Quid desideras aia. quid amas caro mea Ibi erit q̃quid amatis q̃quid desideratis Ibi erũt bõ aie & corpis. q̃lia nec oculs vidit. nec auris audiuit nec cor hois cogitauit Jo clamat dñs vt talia apetam9 Clamat eciã domin9 qdãmodo p ospaupis. Ad e9 clamorẽ obturãt multi aures suas Prou. xxi. q obturat aures suas ad clamorẽ paupis ipe clamabit & nõ exaudiet Istud pz in diuite epulone q nõ audiuit laz aq vt ei micã panis ꝺ dissz: postea petijt guttã aq & nõ est exaudit9 Beo clamat moriẽs Mat xxvij. Jhesus clamãs voce magna emisit spũz. quid ãt clamauit expsit Lu. xxiij. Clamauit voce magna. In man9 tuas dñe ꝺmẽdo spũz meũ. vñ Ber. Ascẽdit xps in altũ vt lõgi9 exaudiret. fortiter clamauit vt nullus excusaret Clamori lacrimas addidit vt hõ opaterẽt. vñ Jhero. Oĩs creatura opatit creatori suo mortẽti. sol obscuratt. tra mouet. petre scinduntur. velũ templi diuidit. sepulchra aperiunt. mortui resurgũt. mir hõ ñ opatit p quo solo xps patit. Terao clamat ad iudicũ venies. Ysa. xlij. Dñs sicut leo fortis egredit: sicut vir pliator. suscitabit zelũ vaferabit & clamabit: sup inimicos suos cõfortabit. Glo. Tã exalsat horribili voce cõtra reptos clamabit vt cardines celi & fundamẽta terrar quatiantur. Huc clamorẽ audiẽt mortui & resurgẽt. i. Chor. xv. Canet emz tuba & mortui resurgẽt. vnde Hiero. Siue comedã siue bibã siue aliquid aliud facã semp videtur in auribus meis sonare illa vox tube. surgite mortui venite ad iudicũ. q̃ tribilis erit vox ista: malis dicẽ Apo. vi. Tũc dicẽt montibus cadite sup nos. & petris abscõdite nos a facie sedẽtis sup thronuz Mat. xxv. Jte maledicti. q alios clamores domi audire noluerũt tũc audiẽt illã terã siue velint siue nolint vñ Aug. si illa melliflua gutta. ego sũ. tãte vtutis fuit qp nll9 aduersari ozt supra pdes strae potuit q̃s potẽit

audire illud horribile verbum Ite maledicti in ignē eternum

Dominica in.l. Sermo.xlvi

Caritas patiēs est benigna. Cho xiij. In verbis xpositis ostēdit apls duo q̄ sūt nob necessaria si volum⁹ caritatē seruaē: sc̄z pacientia in aduersis: et mia i pximis Primū tangit cū dicat Caritas patiēs est. q̄si diceret Qui caritatem vult habē ad deū debet eē patiēs in aduersis. et benignus. et misericors in pximor necessitatib⁹ Circa pmū nota q̄ patientiā diligē debem⁹ xpē eius multiplicez vtilitatē Primū est q̄ pacētia facit hoiem martirez Vn de Gre. sine ferro vel flāmis martiēs esse possum⁹. si patiētiā veraē i aīo obseruamus vt cantaē de scō martino O sanctissima aīa quā si gladius psecutoris nō accepit. tñ palmā martirij nō amisit Et de scō iohāne euāgelista dicat ihero. Licet psecutor sanguinē suū nō effuderit: tamē martirij ī aīa habuit: q̄ patiēs in tribulatōibz. et voluntatē patiendi habuit. Magis mereē qui habz voluntatē patiendi q̄ qui multus patiē. q̄ ille nō habet meritū. i. Deē. nij. Nemo vērō patiatur q̄si homicida. aut fur. aut malefic⁹. aut alienor appetitor. vñ tullius Patia est hoestatis ā vtilitatis cū rez arduar et tribulationū voluntaria ac diuturna ppessio Cā hoestatis est ppessio cū q̄s p fidez xp̄i potius eligit mori q̄ negādo viuere: vtilitatis vero cā cū q̄s p salute gregis eligit mori: voluntaria dicē: q̄ qui omino multus patitur nō hz meritū. secundum ē q̄ pacia hoiem filiū dei facit. Prouer. xiij Quē diligit deus corripit et quasi p̄ in filio sic oplaceat sibi. Aug⁹. si acceptus es. Exhegre in ser. Om̄ filij dei estis in tercio membro. vnde Gre. Electi quiq̄ timent ne vltio q̄ suspendiē in fine grauior fuē: feriri pena correctōe desiderant. et dolorē vulnez medicinaz salutis putant Gaudē debet infirm⁹ qñ videt celestē medicū se intromittere de eo cura. et hoc sperare salutē. vñ Gre. Desperatis egris q̄quid poposcerit dare parūnt. et eis q̄ reduci pñt ad salutē q̄ appetūt dari otradicūt. Sic ē de damnādis eis in oībus bene pspera et saluandi tribulatōnem patiunē Aug⁹ Hic vre. hic seca: ne i eternū pereas Exemplū legiē de quodā scō prē quē singulis anms visitauit dñs p infirmitatē. sed vno āno eum nō visitauit. turbat⁹ est et dixit Mō domin⁹ est oblit⁹ ē mei: Tercū est q̄ patia facit hoiem inuincibilē. Nobile vincendi gen⁹ ē pacia vincat q̄ patiē vinci. si vis vincere disce patī verus em̄ patiēs a toto mundo nō vincetur. p pacīam nāq̄ vincat tormēta illata diaboli tēptamenta et seipm. Gre. Tribus modis vtus patie exercēri solz Alia nāq̄ sunt a deo. aliaq̄ ab aduersario. aliaq̄ a pximo sustinemus A pximo nāq̄ psecutōnes et damna et otumelias Ab antiquo aduersario tēptamēta A deo flagella toleram⁹. q̄ p patiēciā vincat homo tormenta dicat Aug⁹ Nihil fortiꝰ hoīne hñte caritatē Caritas p pacīētiam oīo vincat Exemplū in btō vincentio qui dixit ad dacū. Videb me pl⁹ posse qui torq̄or q̄ ipe qui torq̄s et cū patiēt sustinuit tormēta. Nō dat⁹ vidēs sevictū fatebaē. Ite patia vincat diabolū qđ cū dixisz diabolo protestatē temptandi et flagellādi btūm iob q̄uis accepisz sibi oīa bona: oēs liberos et saitatē corpis. et tñ diabolus nō poterat superare ꝙ btūs iob eū p patiam vicit: q̄ i oībus his nō peccauit labijs suis neq̄ stultū quid cōtra deū locut⁹ ē p impatiam: ꝙ dixit dñs dedit. dñs abstulit sicut dño placuit ita fcm̄ ē. sit nom̄ dñi benedictū

Legit̄ ꝙ ꝙdam demoniaca venit ad quendā scūm virū & dedit ei alapam & ille patienter accipiēs p̄buit ei aliam ꝓm māndatū dn̄i Tūc demō cepit clamare. ō violentia mandantis me pellit hinc. & statim demō exiuit. ꝙ patiētia eū vicerat Quantum est ꝙ patientia xp̄m imitat. i. pet̄. ij. xp̄s passus est ꝓ nobis. vobis relinqns exemplū vt sequamur vestigia ei⁹. Vult christ⁹ vt aliq̄ patiamur sicut & ipse pass⁹ ē. Vnde legit̄. Luc. vlti. Cuz ip̄e comedisset de pisce asso dedit reliquias discipulis suis Aug. Piscis assus ē christ⁹ pass⁹ Vñ ps̄. Quid retribuā dn̄o ꝓ his ommibus q̄ retribuit mihi Calicē salutaris accipiā. i. passiones & tribulationes patienter sufferam Et talib⁹ q̄ ꝓpter eū mihil sustinet wolūt exprobrabit in die iudicij passionez suā quā ꝓpter eos sustinuit & pro q̄ mihil sibi reddiderūt Vñ Crisp. Christus exprobrabit i iudicio petōribus Req. dō. ij. in aduentu.

Assumpsit ihesus xij. discipulos suos & ait illis Ecce ascēdim⁹ hierosolimā & consummabunt oīa q̄ scripta sunt de filio hois. i. marie Tradet̄ enī gentib⁹ ad illudendū flagellandum & crucifigēdum & tercia die resurget. & mihil ipsi horum intellexerunt. & erat verbuz absconditū ab eis & nō intelligebāt q̄ dicebant̄ Factū ē autē cū appropinq̄ret ihericho cec⁹ q̄dā sedebat sec⁹ viā mēdicās Et cū audisset turbā p̄tereūtez interrogabat q̄d hoc esset Dixerunt āt ei ꝙ ihesus nazarenꝰ trāsiret & clamauit. nō trī clamore exteriori ꝙ cordis interiori dicēs Fili dauid miserere mei Sciebat ei ex lege ꝙ de ꝓgenie dauid christ⁹ nasceret̄ iō vocauit eū filiū dī. Et q̄ p̄cipiāt increpabāt eum vt taceret Ip̄e vo multo magis clamabat miserere mei. in quo dat̄ intelligi ꝙ ꝙto pluā occurrūt ip̄edimēta

tāto magis clamādū ē ad dn̄m. Stās autē ihesus iussit eū adduci ad se. Et cū appinq̄ret interrogabat eū dn̄s. q̄d vis vt faciā tibi At ille dixit dne vt videā Et dixit ihesus. Respice fides tua saluū te fecit. & ꝓtinus vidit & sequebat eū. magnificās deū & oīs plebs vt vidit dedit laudē deo.

Textualis expositio. de euangelio Sermo. xlvij.

Stās autē ihesus iussit eū duci ad se Lu. xviij. In vbis istis notant̄ duo. Primū ē dei erga petōres mīa. Secūdū petōris ḡtie ꝓfectia Primū ibi Stās āt ihesus Secm̄ ibi. Iussit eū duci ad se. Circa ꝓmū nota ꝙ ēb⁹ mōis stat dn̄s stat extra petōrez. ꝓ petōre. & iuxta peccatorez Dño stat extra petōrē petm̄ ei⁹ ip̄edīendo. qz q̄nq̄ imp̄edit petōrē ꝙ nō ꝓt tāta peta cōmittere ꝙta libent̄ vellet si p̄mitteret̄ Istud figuat̄ tuz ē. Numeri. xxij. vbi dr ꝙ cū balaam pgeret i asinꝰ ad maledicēdum ꝓp̄m dei. stetit āgel⁹ euaginato gladio extra eū & nō p̄misit eū facē illud petīn̄ qđ i aia cepat Asin⁹ āt vidit āgelum euaginato gladio & nō ꝓphetā. & declinauit i via vel de via & icatus ꝓphetā verberib⁹ reduxit asinū ad viam. posteā stetit āgelus iter duas sepes vineaz & timēs asin⁹ declināuit ad parietē sepis & attriuit pedē ꝓphete & ꝓphetā p̄cussit eū. Tercio stetit āgelus i angusto loco. vbi nec ad dextrā. nec ad sinistraz declinare potuit & timēs asin⁹ cecidit sub pedibus ꝓphete. quē cū tercio p̄cuteret dicēs Vtinā haberē gladiū occiderē te Respōdit asin⁹ Cur p̄cussisti me ēb⁹ vicib⁹ Protin⁹ aperuit dn̄s oculos ꝓphete et vidit āgelū stantē et dixit āgel⁹ Peruersa ē via tua et mala. et ñ asinus declinasset occidissē te. Sic ī pedixit eū ne petm̄ illud ꝓmittet̄ sic adhuc sepe dn̄s ip̄edit asinū. i. corp⁹

ne ꝓpheta.i. aīmus malū qđ cōcepit
phīat Aliquando impedit p infirmi
tatem. aliquādo per tribulationem.
Exemplum in rege abimelech q̄ ab
stulerat abrahe vxorē suā. & impedi
uit eum dominus per infirmitatē ne
eā tangeret Nota historiam Gene.
xx. Legitur in legenda sancti thome
cantuēnsis q̄ cū quidaz ad sepulchꝝ
eius venisset & sanitatem corporis im
petrasset. cogitare cepit si forte sani
tas expediret anime sue reuersus ad
sepulchꝝ rogauit vt si nō expediret
ei sanitas corpis q̄ tūc rediret infirmi
tas & statim rediit infirmitas Secun
do stat dominꝰ iuxta peccatorem ex
pectans si reuerti velit: paratus ē eū
recipere Istud figuratum est in cece
isto. de quo dicit q̄ dominꝰ stetit. et
expectabat eū & quesiuit quid vellet
& cum peteret illuminari. statim do
minus paratus fuit & illuminauit eū.
Per cecū significatur pctōr quē ex
cecat malicia sua. sicut dicit. Sapiē.
ij. Excecauit em̄ eos malicia eorum.
qui ita excecatus est q̄ nō vidit dā
num peccati. nec eternā mortez. nec
cognoscit creatorem: nec ꝓpriā fra
gilitatē. sed benignꝰ dominꝰ noster
ihesus christus stat omni tempore iu
xta eū. et paratus ē eum recipere ad
gratiam suam. de quo dicit sponsa.
Cantico. ij. En ipe stat post parietez
nostrum id est retro parietez respicies
per fenestrā. prospiciens p cancellas
Per parietem significatur pctm̄ qđ
sepat hominē a deo. Ysai. lix. Pec
cata vestra diuiserunt inter vos & de
um vestrū: retro illū stat deus respi
ciens per fenestras & cancellos. per
fenestras significanē pctā magna. p
cācellas pua Oīa ista ne impediūt dñs
trare possit ad cor hoīs Et qui modo
domino stante & pulsante non aperi
unt in futuro stabūt & pulsabūt: nec
aperietur eis Luce. xiij Cum intraue
rit pr̄ familias & clauserit ostiū. tūc
incipiēt foris stare & pulsare dicētes.
Domine dne aperi nobis Et rñdebit
nescio vos: sicut patet in virginib⁹
fatuis Matthei. xxv. Tertio stat do
minꝰ p pctōre coram prē tāq̄ aduoca
tꝰ impellēdo Istud figuratū ē: Hie
remie. viij. vbi dr. stetit esdras scri
ba sup̄ gradū ligneū quē fecerat ad
loq̄ndū Esdras impetrat misericor
dia domini. & significat christū quē
misericors pater dominꝰ nobis misit
De quo ber. Pater misit in mūdum
saccum plenū mia. i. xp̄m q̄ mia ico
ruptōe facti. i. invulneratōe sui cor
poris apparuit quādo ex omni parte
sanguis mie distillauit Dic igitur
esdras. i. xp̄s stetit supra gradū lig
neū quē fecerat ad loq̄ndū scz p no
bis & nostris peccatis deo pr̄i recōcili
ando quādo dixit. Pater dimitte il
lis q̄ nesciunt q̄d faciūt. Ecce q̄ sa
pienter allegat p nobis sicut sapiens
aduocatꝰ Primo alloquit iudicē blā
dis verbis & dulcibꝰ vt aīm suū mitigz
Sic ille aduocatꝰ xp̄s primo alloquit
eū vocans prēm ipm q̄si diceret. Ex
quo pr̄ meus es. & ego filiꝰ tuus suz
tibi obediēs vs̄ ad mortē: nō potes
filio tuo negare petitōnē suā Dimitte
ergo eis pctā sua q̄ p eis satisfeci.
Isa. xlvi. Ego feci & ego feram. q̄. di.
Ego traho ad me forefactū hoīs: q̄
ego feci facio p eis emendā. q̄ hō
pro se satisfacere nō pt. nō solū tunc
sed etiā adhuc aduocatꝰ nr̄ ē in celo
.i. Joh. ij. si quis peccauerit aduoca
tū hem̄ apud prēz Ihesū xp̄m iustū
& ipe ē ꝓpiciatio p peccis nris. vñ bñ
Secuz accessuz hēs ad deum o homo
hēs filiū añ prēz: añ filiū hēs mrem:
Mater ostendit filio pectus & vbera
filius autem patri cicatrices & vulne
ra: non potest ibi esse aliqua repulsa
vbi tot concurrunt caritatis īsigna.

In capite ieiunij. Ser. xlviij.

Thesaurizate vobis thesauz in celo Mat. vi. Nota q̄ q̄druplex est thesaur⁹. scz tre rene pcumie. redēptionis humane. oīb⁹ virtuose. ⁊ celestis patrie Primus ē ⁊temnendus. secūdus diligē dus. tert⁹ ⁊gregand⁹. q̄rtus desidē tand⁹. De primo thesauro scz terene pcumie dicit Eccl. xxxi. Btūs dives scz qui inuētus ē sine macula. Glosa ⁊ qui post auzā deo ñ abijt nec spe rauit in thesauris pcumie. quis ē hic ⁊ laudabimus eū Notabiliter dicit. nec sperauit in thesauris pcumie nō est ponēda spes in thesauro pcumie terrene. sed ē contemnēd⁹ propter quatuor Primo q̄ desiderīū hōis sacz are nō pt Proue. xv. Melius ē pauz cū timore domini q̄ thesauri multi ⁊ insaciabiles. i. nō saciare valentes aī mā hōis Bern. Aima soli⁹ dei capax terrenis occupari potest impleri nō poterit Aug⁹ Cū aīa ad ⁊templādū deum sit creata. iure eīm nō suffiat in eo q̄ domin⁹ nō est. Vnde cū orb terraz sit añ deū respū dei q̄si vna gutta respectu tot⁹ maris non suffi at implere aīaz hōis Vnde alexādeꝛ magn⁹ cū totū mūdū arauizet ⁊ oīa regna sibi subiugaret q̄situz fuit ab eo quādo ⁊tentus essz Respondit. si vnus hō totū mūdū haberet adhuc sibi nō sufficeret Ergo nō debemus q̄rere sufficientiā in thesauro pcuie sed in deo. q̄ dicit apl's ij. Thym. iij. Sufficientia nr̄a ex deo est. Ambro. Omnib⁹ oīa est de⁹ si esuris cibus ē. si sitis pot⁹ est. si ydiges curari medi cus ē. si auxilio virt⁹ est. si tēbras fu gis. lux est. si mortē vita est Aug⁹. Si infelicio tibi ex oī memoria nulq̄ est labor ⁊ dolor. ⁊ viua ē vita mea plena i tē. quādo āt plēn⁹ tui nō sū oneri mihi suz. q̄m tu implens subleuas eum Sic ergo patet q̄ thesaur⁹ pcumie nō sanat. iō est ⁊temnend⁹ Secūdo est cōtemnend⁹ thesaur⁹ pcumie. q̄ incertus est Cito eīm amitti ē Mat. vi. Nolite vobis thesauriſare thesauros interra. vbi erugo ⁊ tinea demolitur. ⁊ cōsumit vbi fures effo diunt ⁊ furātur Thesauriſate vobis thesauros in celo. vbi neq̄ erugo. neq̄ tinea demolitur. ⁊ vbi fures nō effodiunt neq̄ furantur De incer titudine huius thesauri dicit. Psal. Thesauriſant ⁊ ignorāt cui cōgrega bunt ea. sicut videmus frequent̄ q̄ multi cū maximo dolore ⁊ sollicitudi ne congregant thesauros. Et cum mīus putant moriuntur ⁊ alij possi dent ipsos qui nunq̄ semel grates di cunt. Vnde dixit dñs diuiti auaro q̄ ampliare volebat horrea sua Requi re su. Lu. xij. Ere. Eadē nocte subla tus est q̄ multa tpa fuit pstolat⁹ vt qui in longū sibi subsidia colligēdo pspiceret. nec subseq̄ntē diē vl vnū quidē mane videret. Contemnēdus est ergo thesaur⁹ pcumie q̄ incert⁹ est ⁊ hoiem incertū reddit. Terco cō temnendus ē. q̄ hoiem a deo trahit ⁊ pcumiā p deo colere facit. Aug⁹. Quicq̄d hoiem a deo trahit hoc deus eius ē. ⁊ hoc facit thesaur⁹ Mat. vi. Vbi est thesaur⁹ tuus ibi ⁊ cor tuum. Tot ergo hō habz deos quot hzres a deo retrahētes Oze. xx. Israhel fm multitudinē fruct⁹ sui multiplicauit sibi altaria. ⁊ iuxta vbertatez terre sue exuberauit simulachra. Qui er go cor suū frequēter ponit in thesau ro ipsū p deo colit. Exemplū de illo diuite in cui⁹ corpe nō est iuētū cor. Require in ser. Abrahe facte sunt Quarto ⁊temnendus est q̄ iraz dei ꝓuocat Jaco. v. Thesauriſat vobis ira in nouissimis dieb⁹. s. vos auari Aug⁹ Nescis miser cū thesauro pcu mie ire piter ⁊ cumulari. vñ ⁊t dñs.

Zach. i. Ira magna irascor ego sup gentes opulētas. hoc facit i nouissimo. tunc nō pderunt thesauri pecuīe Proue. x. Non pderūt thesauri i pietatis .i. thesauri q̄ modo per impietatē. siue otra misericordiā ogregātur. nō pderunt in die iudicij. qz ōr Prouerb. vi. Zelus .i. furor viri .i. xpi nō pcet in die iudicij. nec acq̄escet cuiusq̄ pab⁹. nec recipiet p redēptione dona pīma Bernar. Veniet dies illa in q̄ plus valebit cōscia lō q̄ marsupia plena. q̄ndo dicet Ite maledicti in ignē eternū. Secūdus thesaur⁹ scz redemptioīs hūane ē thesaurus ille quo gen⁹ hūanum redēptuz fuit de diabolica potestate. vel captiuitate scz p̄cio sanguinis dñi nri ihu xpi De isto thesauro dcm ē. p. Pet. i. Nō corruptibilib⁹ auro t argento redempti estis. sed p̄cioso sanguine agni immaculati t icōtaminati ihu xpi De isto thesauro dictū est Nume. xx Vbi orauit moyses dicēs Exaudi domine clamorē h⁹ populi. t aperi eis thesaurū tuū fontē aque viue. Ad p̄ceptū domini pcussit moyses petraz bis t egresse sūt aque largissime per clamorē populi. Per aquā intelligit amor t desideriuz antiquor patrum qui desiderabant aduentum xpi ihu in carne Per petrā significatur caro xpi. sicut ōr. i. Chor. x. Petra autē erat xps Hec petra pcussa fuit bis. scz flagellatione t crucifixioē t egressus ē thesaur⁹ aque viue .i. thesaur⁹ p̄cioſi sanguis ihesu xpi. ita largissime q̄ p oēs ptes corpis emanauit q̄do xps nos liberauit Suffecisset ad redemptionē generis hūani minutissima gutta sanguis ihesu xpi. ℣ data ē copia vt ex abundātia bemficij vtus innteſcerz diligētis Iste ego ē thesaurus aq̄ viue quē antiq̄ prēs q̄rebant t desiderabāt t sibi dari petebāt. tandē miser⁹ dei filius venit i hūc mūduz t lat⁹ suū lancea aperiri facies ō cor de suo thesaurū ptulit quo hoiez redemit Vñ luce. vi. Bon⁹ hō .i. xps ō bono thesauro cordis sui pfert bonū .i. p̄cium nrē redēptionis Quod cū sci patres in limbo itellexisset vehementer gauisi sūt. sicut q̄ thesaurū magnū, inuenisset Job. iij. Quasi effodientes thesaurū gaudēt vehemēter cū inuenerūt sepulchrū Thesaur⁹ iste scz p̄cioſi sanguinis ihesu xpi semp ē in archa ēcōdend⁹ ppter otinuā passionis xpi memoriā Mat. vi. vbi ē thesaur⁹ tuus ibi ē t cor tuū. q. di. Thesaur⁹ sanguinis ihesu christi quo redēpt⁹ es quotidie oz eē in corde tuo Bern. Veōrero q̄diu vixero labor quos ptulit christ⁹ i predicādo: fatigationū i discurrēdo. vigiliaz in orādo. tēptationuz in ieunādo. lacrimaz in opatiōe. isidiaz in colloq̄ndo. postremo tormētor. sputor. callaphor. subsannationū. exprbationū t clamor. Per. quotidiana oz eē hoīs lectō dñi ce passionis recordatio. Tertio ē thesaur⁹ opationis vtuose Thob. xij. bō ē orō cuz ieiunio t eleōsina magis q̄ thesauros auri cōdē Iste thesaur⁹ ē otrari⁹ thesauro pecunie. qz ille acq̄ritur p tpaliū acq̄sitionez. iste p tēporaliū largitionē. Vñ mat. xix. Si vis pfect⁹ eē vende oia q̄ hēs t da pauperib⁹ t hēbis thesaurū in celo. Ite ille nō proderit in die necitatis scz in iudicio Iste āt pderit multū Thobie iij. Quomodo potezis ita esto misericors si multum fuerit tibi abundāter tribue si exiguum fuerit. exiguū libenter impartiri studē. Premium enim bonum thesaurizas in die necessitatis quoniam elemosina ab omni peccato t a morte liberat. t non patietur aiam ire in tenebras exterio res. hoc fiet in die iudicij quādo mali ibūt in tenebras exteriores t bonī recipient mercedē sm laborem eor.

Tūc thesaurꝰ bonoꝝ ōperuꝫ placabit irā iudicis Istud bene figuratū est. Jhē. xli. vbi dicit̄ qꝫ cū ysmahel occidere vellet dcōs viros dixerunt Noli nos occidere. habemus ei thesauros absc̄ditos in agro frumenti ordei. olei et mellis Per frumentū sicut tritū qđ est granū nobilissimū designat̄ caritas q̄ est maxima virtutū. p ordeuz qđ est aspeꝫ signatur pnitētia. ꝫ p oleuz signat̄ misericordia. et p mel signat̄ orō deuota Ista debent eē abscondita i agro cordis p humilitatē ne amittant̄ p vanā gloriā Grego. Maligni spūs iter nrm quasi latrunculi obsident. dēpdari autē desiderat qui thesaurum in via publice portat Istud figuratū ē i rege ezechia qui ostēdit nuncijs babilonis thesauros domus dñi Et iō postea babilonij venientes oia abstulerūt Nota hystoriam Ysa. xxix. Quartꝰ thesaurꝰ ē celestis patria Mat. xiij Simile ē regnū celoꝝ thesauro absc̄dito i agro glo Ager ē bona conuersatio i q̄ thesaurus celestis absc̄ondit̄. donec vita finita recapiat̄ sicut cuilibet fideli omittit̄. Deut. xxviij. Aperiet dñs deꝰ tuus thesauꝝ suū optimū celū Iste thesaurꝰ est desiderādꝰ qꝫ infinitꝰ Sap. vij. Infinitus ē thesaurꝰ hoibus in quo q̄ vsi sunt ptic̄pes facti sūt amicicie dei Itē qꝫ ē securus. quia inamissibilis. Mat. vi. cap. Thesaurisate vob thesauros in celo. vbi nec erugo. nec tinea demolit̄ et vbi fures nō effodiūt neq; furātes Et qꝫ dcm̄ est qꝫ thesaurus pecunie trahit hoiez a deo et pecunia p deo colere facit. ergo dcmnē deus ē thesaurꝰ iste Augꝰ. Quicquid hoiem a deo trahit deꝰ eius ē. q̄ ergo cor suū ponit frequenter in thesauro. ipm p deo colit Exemplū legit̄ i ciuitate parisiensi quidā diues mortuus debuit cōdiri et extractis visceribus nō inuenerūt cor illius et stupefacti q̄

sierūt a quodā mgrō si eciā hꝫmo posset viuere sine corde respōdit qꝫ ñ Sed qꝫ scriptū est. vbi ē thesaurus tuꝰ ibi et cor tuum q̄rite iuxta pecuniam suā et forte inuenietis et sic factuz est Ergo thesaurisate vobis thesauros in celo Ad quod ꝓducat nos et ē

Feria sexta Sermo xlix.

Astote pfci sic et pīvi celestis pfectus ē Mat. v. Nota deꝰ pater nr̄ est ꝓpter q̄tuor rationes Primo rōne creatōis Secūdo rōe miserationis Tercio rōne ꝑcurationis Quarto rōne hereditarie promissionis. Prio deꝰ dr pr̄ nr̄ rōe creationis qꝫ nos fecit et creauit Deut. xxxij. Rōne ipe pater tuꝰ q̄ possedit et fecit et creauit te Glo. fecit corpus Creamt aiam. possidet totum. ergo merito eū diligere dēmus sicut filius patrē Bern. Si naturaliter filius amat prēm carnalē a quo ptē corpis assūpsit. quāto magis debet amare prēz celestē q̄ corpus et aiam ex mhilo fecit. si oculo vel manu careres mltuz eū amares q̄ ea tibi daret. q̄nto plꝰ ergo diligendus ē ille pater qui oia mēbra et vitā et aiam̄ donauit nobilissimā Ber. O hō cogita q̄lem te fecit. nēpe fm corpus egregiā formaz fm aiam̄ imaginē creatoris insignē cōmis ptiape. btitudinis capacē. sed tu miser pcātor deū qui te genuit dereliquisti et oblitꝰ es dei creatoris tui. tamē ipe dicit Reuertere et ego suscipiā te Secūdo deꝰ ē pater nr̄ rōne miseratōis sicut ei pater misereē nri. Ps Quomodo miseretur pater filiorum misertus est dominꝰ timentibꝰ se. quoniā ipse cognouit figmentuz nostrū. fragilitatē et pnitatē ad pcc̄a duz Istud figuratū ē in filio prodigo quē pater reuertentez benigne suscepit. et mia motus cecidit sup collū eius et osculatꝰ est eū Per filiū istuz q̄ bona sua suscepta male dsumpsit.

significaē petōr q̄ bona tpalia a deo sibi tradita scz vires · sensus · ⁊ fortitudinē · ⁊ sanitatē · ⁊ tēpus in huiꝰ mūdi ⁊ diaboli cōsumpsit · tñ si ad patrē suū cœlestē p penitentiā redierit · miserebit̄ sui · ⁊ eū suscipiet · ⁊ eū tñ diligit sicut aliū filiū qui nūq̄ ab eo recessit Ser. O que qualis ⁊ q̄ta ē mia dei Heq̄ · sup̄ in ser. Apparuit bemgm · ⁊ c · sicut patuit in petro quē post uersionem in tantū dilexit sic alios apl̄os · immo pl⁹ q̄ eū pnaꝑ apl̄oꝝ fecat · ⁊ in paulo cui post uersionez plura secreta reuelauit · q̄ alis apl̄is ⁊ inumerabili magnitudie · Terao de⁹ ē pī nī ratione pcuratiōis · q̄ sicut pī pcurat filys suis necessitatē · sic pī cœlestis pcurat vel pui det nobis necāria Mat̄ · vi Nolite solliciti eē dicētes · q̄o māducabim⁹ aut q̄o bibem⁹ · á quo operiemur · scit ei pī vī cœlestis · q̄ his oībus indigetis Respiate volatilia cœli nō seminant neq̄ metūt · nō congregāt in horreo · ⁊ tñ pī vester cœlestis pascit illa · q̄nto magis pascz vos · Cōsiderate lilia agri quō crescūt Salomon in gloria sua nō ē vestit⁹ sicut vnū ex istis · Si ergo de⁹ fenū vel liliū sic vestit · q̄nto magis vos si eū dilexeritis sicut prēz vrm̄ cœlestē si crediderit̄ ei · Adhuc ei est idē deus q̄ iudeos q̄dragīta āmis in deserto pane cœlesti pauit ⁊ potū de petra dedit ⁊ ita in vestitu puidit q̄ p q̄dragīta ānos vestimēta eoꝝ nō sūt attrita nec consumpta · sicut dr · Deut · viij · Qui eos ita custodiuit q̄ nō erat in tribub⁹ eoꝝ infirm⁹ Si ergo sic prouidit iudeis multo magis christianis necessaria pcurabit Qui to maiora dat de⁹ xp̄ianis q̄ iudeis Dedit ei illis māna ad edendum · xp̄ianis autē dat carnē suā ad māducādum Illis dedit aquaz de petra ad bibendū Istis ꝓpinat sanguinē suum quē ꝺ latere suo fudit Illis dedit ter

tā pmissionis · istis dat regnū cœlorꝝ Christ⁹ de⁹ pat̄ nr̄ ē rōne hereditarie pmissionis · sicut ei pī dat filys suis hereditatē suā · sic de⁹ dat ⁊ pmittit hereditatē suā scz regnū cœlorꝝ Luc. xij · Nolite timē pusillus grex qui cō placuit pri vrō vobis dare regnuz · pusilli sūt hūiles oēs quorū ē hereditas regnū cœlorꝝ Mat̄ · v · Beati pauperes spū · i · humiles · q̄m vrm̄ ē regnū cœlorū · Istud figuratū est i filys ysay q̄ minimus fuerat scz dauid vnctus fuit in regē sicut dr · i · Reg · xvi Nō ei magnis p elationē · sed puis p humilitatem dabit̄ regnū cœlorum ·

Dominica inuocauit Ser. l.

Ecce nūc tempus acceptabile ecce nūc dies salutis · ij · Chrisn̄t · vi · dr eiā Ecci ccap · ix Oia ei tpe suo q̄rent̄ Nā quelibz res in tpe quo magis valz eligēda ēt q̄ renda Ioh apl̄s volens nos exhortare ad pñiam ꝓponit nobis oportunitatē tpis ad pñiam agēdā vt sic nos alliciat ad penitēdū · d · Ecce nūc tē · ⁊ c · ⁊ post hāc vitā nō erit tēp⁹ penitēdi Nota tria sūt q̄ nos debēt ad penitētiā puocare Tpis oportunitas · nā necitas · ⁊ pñie vtilitas · de prio dr in vlto ꝓposito Ecce nūc tē · acceptā · i · quemēs ē tēp⁹ pñtis vite ad penitentiā ⁊ p⁹ hāc vitā nō erit tps penitēdi · ꝓteres iurauit āgel⁹ p viuentē deū q̄ p⁹ hoc tēp⁹ nō erit āpli⁹ tē p⁹ pñiaz agendi Apoca · x · Ser Heq̄ sup̄ vemā inuenīet q̄ nūc tp⁹ aptū pre dunt Crisosti · Omni rei magis ozꝑ dere sp tpi Aut si perdideris recuperare potes · si vero tēpus perdideris nūq̄ resumes Age ergo miser pcōr nūc pñiaz q̄ nescis si cras viues Apoca · ij · Age penitētiā si quo mim⁹ vemaz tibi dto Ser · Penitēti vemaz spondit · viuēdi crastinum nō spopondit Exemplū de amma que plāxit tēpus perditum Hequire sup̄ i sermo ·

Preparate in fine Secūdo dēbz nos ad pēnitentiā puocare nrā maxima necessitas ·qz oēs peccauim⁹ ·ꝛ egemus pēnitētia si volum⁹ salui fieri· Lu·xiij·Nisi pēnitētiā egeritis omēs simul peribitis Apo·ij· Memēto vn de excideris ꝛ age pēnitētiā alioquin peribis Nā si hō oia bona fecisset q̄ hō facere pt ꝛ si in vno pctō absq; pēnitētia mortu⁹ fuerit sine dubio dānabitur Exemplum Erat parisius quidā quis hñs filiū tenēs sibi mgrūm q̄ eū informaret Cūq; infirmaret puer vocatur sacerdos ofitet ꝛ moritur Magister pueri rogauit deum vt sibi de statu pueri reuelaret Et cū essz in oratione apparuit puer lachrimabiliter dicēs se eternaliē dānatuz Stupefactus ille q̄siuit causaz sue damnatōis cū tñ esset ofessus Respondit puer· Post ofessionē venit cogitatio talis in mentē meā qz volui qz bona pris mei deberē relinqre ꝛ delicias seculi ꝛ in tali cogitatione mortu⁹ ꝛ damnatus sū Tercio dēbz nos ad pēnitētiam puocare multiplex ei⁹ vtilitas · Prima est qz p pēnitētiā delenē pctā Ezech·xviij·Si impius egerit pēnitētiam ab oīb⁹ iniquitatibus suis vita viuet ꝛ nō morieē·oīm iniquitatuz quas operatus est non recordabor· Actu·iij·c·Penitemiī ꝛ conuertimī vt deleant pctā vrā Exemplū Erat quidā demoniac⁹ q̄ oia hoim pctā dē quibus interrogabatur reuelabat ·Cūq; interrogat⁹ fuissz de quodā milite respondit Omnia pctā sua scripta habeo in libro meo :Tūc dñs sū⁹ q̄ habuit eū suspectū de adulterio cū vxore sua·duxit eū ad illū demoniacum Cū āt essz in via egit pēnitētiā dolēs se peccasse Et cū nō possz habē ofessorē ofitebaē layco Et venētes ad demonem q̄siuit pricēps de illo milite· Cūq; ille libz suū aperiret clamauit Heu heu oia deleta sunt vnū pctm̄ ñ

muemo illius militis ·heri oia sciui· Secundo pēnitētia sentētiā otra peccatorē latam mutat Viere·xviij·Si pñiam egerit gēs illa a malo suo qđ locut⁹ sū aduersus eā nō agaz ꝛ ego pēnitentiā sup malo qđ cogitaui vt facerē eis recapiā Exēplū in minuitis otra quos dederat dñs sentētiā p ostione pphete dicēs Adhuc q̄draginta dies ꝛ minue subuertē Et surrexit rex de solio ꝛ indut⁹ est sacco ꝛ sedit in cinere ꝛ clamauit dicēs ·Boies et iumenta nō gustēt quicq; nec pascātur· ꝛ conuertatuz vir a via sua mala· Quis scit si conuertatur ꝛ ignoscat deus ꝛ reuertaē a furore ire sue ꝛ nō pibimus Et vidit de⁹ opa eoz qz conuersi sunt ꝛ misert⁹ est dē⁹ super malicia quā locut⁹ ē vt faceret eis ꝛ nō fecit Nota historiā Jone·iij· Tercio p pēnitētiā bona perita restaurane· vnde legiē Gene·xl· Tres sūt adhuc dies p quos recordabiē pharao misteriū tuū ꝛ restituet te in gradū pristinuz Tres dies sunt tres ptes pēnitētie.s. otritio ·ofessio ·ꝛ satisfactio Per hoc restituet rex pharao.i.xps in gdum pristinū ipm hominez hoc ē qđ dixit pē ad suos ·hoc ē xps ad angelos de filio prodigo pēnitēti Cito pferte stolā primā ꝛ induite illū.i. restituite ei innocentiā ꝛ statū pristinū ꝛ date anulū in manu ei⁹ .i. bona opera q̄ per diderat reddite ei Nota parabolaz Luce·xv Per· Mirabilis bonitas dei q̄ sic ignoscit reo qz nec pēnitentiaz dāmat vlascendo nec ofundit improperando· nec minus diligit imputādo Nē to p pēnitentiā hō regnū celoz acquirit Mat·iij·Penitentiā agite ꝛ appiquabit regnū celoz Si rex facēt clamare qz quicūq; parisius veiret mille marcas acciperet certe multi illuc ardenter curreēt Sed rex celestis clamat regnū dare p pñia sed pauci eāt nec curāt·sed quidā sūt sicut sp

mea q̄ gustata supioris nucis cortica
statī nucē ꝓnat. qz ad dulcedinē nu
clei ñ puemit Sic pcōr pñiaz suā ꝓpē
aliquā difficultatē ꝓnat qz ad dulce
cedinē spūalis ꝺsolatiois nō puemit
Gre. Si multū apetis quod te mul
cet ꝑus bibito qđ dolet Exemplū Jo
uiman⁹ habuit ī palacio suo duo do
lia vini. in vno fuit dulce vinuz ⁊ in
alio amaz Quicunq; voluit bibē dl̄
ce vinū. oportebat ꝑus gustaē ama
rū Sic quicūq; vult bibere in regno
celoz de fonte eterne claritatis ⁊ io
cunditatis oz eū ꝑmo bibē ⁊ gustare
de amaritudie pñe Nā xp̄s sic psona
litez venit ad regnū celoz q̄ grauē pe
tentiā ferat oīb⁹ dieb⁹ vite sue nō p
suis sed ꝓ nris pcīs Per Age pñaz
hoc tibi ꝓdicat stabulū hoc tibi p̄sepe
clamat. hoc tibi mēbra infantilia lo
quunt. hoc lacrime ⁊ vagit⁹ euāgeli
sant Lu. vlt. Oportebat xp̄m pati ⁊
ita intrare in gl'am suā. ēgo magis
pcōres nos. Textualis expositio

OVct⁹ ē ihes⁹ i desertū vt tēp
tarē a diabolo Ad hāz ꝺsert
tū ē illud spacū int ihr̄l'z ⁊
hiericho vbi ille incidit i latrones. il
luc duxit eū spūs scūs statim qñ fuit
bapt'sat⁹. ⁊ cū ieiunassz xl. dieb⁹ ⁊
xl. noctib⁹ postea esurit Et accedēs
tēptator dixit ei. i. diabolus. si filius
dei es dic vt lapides isti panes fiant
Diabolus solz tēptare hoies illo viao
ad qđ hō magis ē inclinat⁹ Et iō cuz
videret hoiez esurientē euz tēptauit
viao gule. q̄ vidit ei. scptū ē Deut.
vij. Nō in solo pane viuit hō ꝫ in oī
vbo qđ ꝓcedit de ore dei. intētio moi
si in hoc fuit q̄ iudei credebāt q̄ de⁹
nō possz eos satiare ñ in pane materi
ali ꝫ moyses ꝺt q̄ solo vbo de⁹ ꝑt eos
satiare Haban⁹ ꝺt q̄ sicut corp⁹ hūa
nuz nō ꝑt viuē sine ꝑeno cibo Ita aī
ma nō ꝑt viuē sine vbo dei Procedē
ãt vbū de ore dei dī cū voluntatē suaz

scripture testimonio reuelat Et qz ñ
potuit eū vincē p gulā. tēptauit eū
p vanā gl'az. vñ seq̄t tūc assūpsit eū
diabol⁹ ⁊ duxit eū in scāz ciuitatē. i.
hierusalē ⁊ statuit eū sup pinnaculū
templi Pinnaculū erat sedes doctoz
sup tēplū de q̄ docebāt pl'm ⁊ hoc se
pe cū vana gl'a Et dixit ei. si filius dei
es mitte te deorsū. scptuz est enim. qz
angelis suis mandauit de te vt custo
diāt te in oīb⁹ vijs tuis ne forte offē
das ad lapidē pedē tuū Hoc male ex
posuit diabolus. nā hoc nō est scptū
de christo. ꝫ de quolibz iusto. xp̄s nō
indiget custodia āgelorz sed ipi āge
li debēt custodire hoiem ne offendat
pedē. i. affectionē suaz ad lapidē. i. pec
catū Ait illi rursū ihesus. scptū est.
Deu. vi. O hō nō tēptabis dñm deuz
tuū. in hoc q̄ ꝓnā me spōte de tem
plo cū bene possē p gradꝰ descēdere
Tēptare deuz ē q̄ hō sine causa dat
se piculo vt videat si de⁹ vellet eum
eripe Deīde cepit eū temptaē ꝺ aua
ricia Iterz assūpsit euz in mōtez excel
sū valde ⁊ ostēdit ei oīa regna mun
di ⁊ gl'az eoꝝ Nō ostēdit ei ad oculum
oīa regna mūdi. qz p̄m hūanitatē su
azz xp̄s nō potuit longiꝰ videē q̄ alī⁹
hō Sed exposuit sibi oīa regna diēs
Versus illā plagā est grecia: illac est
roma. illac alexādria. illac india. ibi
abundat auz ibi vinū ⁊c Et dixit ei
Hec oīa tibi dabo si cadens adoraue
ris me. Dixit ei ihesus. Vade sathā
nas. scriptum est Deutro. vi. domi
num deum tuum adorabis ⁊ illi soli
seruies. quasi diceret Ego suz homo
tu non es deus. Ergo non debeo te
adorare sed deum meum Et nota q̄
diabolus sumpserat speciem hominis
quando temptauit eum ⁊ quādo du
xit eum Tunc reliquit eum diabol⁹
⁊ accesserunt angeli ⁊ ministrabant
ei. rogemus dominū.

De euāgelio Sermo li.

OVctus est ihesus in deserꝛtuz a spū vt tēptaretur a diabolo Mat. iiij. In principio q̄dra gesime legitur q̄o deus fuerat tēp tatus. et hoc ꝓpter duo. Primo ad mnuendū q tūc magis tēptat diabo lus hoīes cuz inuapiunt deo seruire et sibi cōtradicere Eccl. ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta in timore. et aiaz tuā ꝑpara ad tēptatōnem Gre. Vo stis nr̄ quāto magis sibi otrabellare ospiat. tāto magis impugnare con tendit Illos ei pulsaē negligit quos quieto iure possidere se sentit Exem pluz de quodā qui vidit supra domū cuiusdā heremite multos demones. et c. Req. do. Induite vos Itē legit de tēptatione dei ad mnuendū q nr̄ lus sine tēptatione viuere pt. ex quo xps temptari voluit Ber. Rusq̄ ē se curitas frēs. neq in celo. neq i pa radiso. multo mins in mūdo In celo nanq cecidit angelus a p̄sentia diui mitatis. in paradiso Adā de loco volup tatis in mūdo. Judas de scola salua toris Aug⁹. Premunitos vos esse volo nemīnē supra dram absq tēp tatione victuz vt cū forte tolle aliq tēptatio. alia secur⁹ expectet Exēplū Quedā vgo religiosa mulier tū tēptabaē a spū fornicatōnis et orauit dnm vt liberareē ab illa tēptatione. et sic fr̄n est et statim cepit eā diabolus tēptaē in fide xpiana Tūc iterꝛ rogauit deū inde liberari. et venit ad eā angelus dicēs. Putas q possis viuere in hoc mūdo sine tēptatione. necesse ēt vt al teraz istaz habeas Et elegit virgo tēptatōnem primā tanq̄ hūanaz. re futās secūdā tq̄ diabolicā. Sciēdum q tēptatiom diaboli resistere dēmus multis modis Primo p deuotā orati onē Mat. xxvi. Vigilate et orate ne i tretis in tēptatōem Aug⁹ Jō p̄mūē iusti vt p̄sti clamēt scz in ecclesia. et

clamātes exaudiant. exauditi gloꝛifi cent deū ysid. Hoc est remediū eoꝛ qui vicioꝛ temptamentis estuāt vt quotiēs tanguntur vicio. totiens se ad orationē subdāt. q frequēs orō vicia oꝛ impugnatōem extinguit Istud fi guratū est Exod. xvij. vbi dr q cuz filij isr̄l impugnarēt cōtra amalech moises ascēdit mōtem et orauit Cun q eleuasset manꝰ ad deuz vincebat israhel Cū autē paululū remittebat vincebat amalech. quo ꝓperto aarō et hur qui cū eo erāt supposuerunt ei lapidē. et extraq ptes manꝰ eoꝝ sustē tabant aaron et hur q gradeuꝰ erat Exemplum. Quidam puella alexan drina nomine ob amoꝛē huāde casti tatis cuidā cellule se inclusit p x. an nos. p foramē nutrimentū acapiēs nullū videre potuit hoīem Ad quaz venit beata melania q̄rens quo se a tēptatione diaboli defendere posset. Illa respondit A principio diei vado opꝰ facies ex lino. postea p scos pa triarchas. ꝓphetas. aplos. marti res. virgines. cogitando discurro certis hoꝝis abū sumo. a ꝓpinquante vespere cū magna quiete dnm glori co. et finē vite mee cū bona spe pati enter expecto. Secundo resistere de bemus diabolice tēptationi p ieiuni um Mat. xvij. Hoc genꝰ demonio tū nō ejcitur nisi i orōne et ieiunio. i. Pet. v. fratres sobrij estote et vigi late qr aduersarius vester diabolus tanq̄ leo rugiēs circuit q̄rens quem deuoret cui resistite fortiter: Si ergo imuenerit hoīem pinguē et ebrium et gulosū statim capit eū q̄ sobrium et ieiunū. Istud figuratū est i iudith. qui post ieiunium amputauit holofer nis caput Nota historiā Judith xiij. Per holofernē signific diabolꝰ cui debem⁹ āputare caput. i. ptātez tēp tandi. et hoc p ieiuniū. Legit q q̄dā noie nicolaus venit ad scūm ādream

dicẽs. Dñe lxx. annis libidini carnis seruiui: et quocunscunq; abstinẽ ꝓpono tẽptatio vincat me. Nũc ãt rogo vt oret deũ ꝓ me Quod audiẽs ãdreas misert9 ẽ eius fleuit et orauit ꝓ eo dicẽs Nõ comedã donec sciã q; dñs miserebit istius semis. et cũ q̃q; diebus ieiunasset venit ad eũ vox dicẽs. Exaudit9 es ꝓ sene. ꝙ sic te ieiunys afflixisti vita se senex affligat. et cũ ieiunaret liberat9 est a tẽptatione Tẽcio dẽmus resistere diabolo ꝓ confessionez Sicut enĩ latrones se alienant ab illis qui reuelant secreta eoꝝ. sic diabolus alienat se ab illis qui reuelãt i ꝓfessione secreta sua Eccl. xxvij Si denudaueris arcana e9 nõ ꝑsequetis post eũ et ei9 amicitiã ꝙ amittas. Piero. Reuelata traditione ꝓfusus recedit inimicus Exemplũ Cũ q̃dam dña añ altare oraret et lacrimis se mactũ cruciaret vidit quidã scũs diabolum sup caput e9 saltantẽ et gaudẽtẽ et adiurauit eũ vt sibi diceret causam letitie. qui dicebat. gaudeo de hoc q; hec mulier cuz tantis lacrimis vadit ad infernũ. hz enĩ occultũ petm̃ qđ p̃ verecundia nõ audet ꝓfiteri et putat se cũ lacrimis saluari. Tũc ammonuit eã sacerdos vt ꝓfiteret dicẽs. q̃d vidisset. cũ ꝓfessa fuisset vidit sacerdos diabolũ ꝓfusum et tristẽ recedere Nẽto debem9 resistere diabolo et tẽptationib9 suis p ꝓfidentiã siue p spẽ i deũ. ŋ. Parat. xx. Cõfidenter state et videbitis auxiliũ dñi sup vos Numeri. xiiij. dñs vobiscũ nolite timere Aug. Magna ꝓsolatio mẽbris ex capite. ꝺ bet ꝓsiderare qui tẽptat ꝙ sibi sibi mat q̃ ꝓ experientiã temptationẽ non ignorat Heb. iij. Nõ hẽmus pontifi cẽ q̃ nõ possit ꝓpati infirmitatib9 nostris. tẽptatuz ãt p oĩa ꝓ similitudie absq; pcõ Qui diabolus viat i se parat9 ẽ eũ vincẽ in mẽbris Heb. x. Fidelis de9 q̃ nõ patiẽ vos tẽptari supio

qđ nõ potestis. ꝙ faciet etiã cũ tẽptatione ꝓuentũ vt possitis sustinere Vñ dixit ãgelus Josue. ꝑ. Cõfortare et esto robust9. nolite timere q; trãi est dñs Exemplũ quidã diabolus occurrit beato martino q̃rens quo tenderet Respondit quocunq; me dñs direxerit illuc tendo Cui dẽmõ Quocunq; ieris diabolus tibi insidiabitur Respõdit martin9 Dñs mihi adiutor nõ timebo. qđ audiens ille statiz euanuit Quinto debem9 resistere tẽptationib9 diaboli per hũilitatem. Debemus ei caput superbie diabolo ꝺtere re. sicut dixit dñs Gene. iij. Ipsa cõteret caput tuũ. i. superbiã tuã p calcaneũ suũ. i. humilitatem suã: et tu insidiaberis calcaneo e9 id ẽ humilitati eius. has inimicicias ponã inter te et mulierẽ et semen e9 et semẽ tuum. Vnde legit ꝙ btus Anthom9 vidit laqos inimici sup terrã extensos et suspirãs dixit Heu quis hos laqos pertrãsire. et audiuit vocẽ dicentẽ sibi. Humilitas sola ptranseat. Rogem9

Feria q̃rta Sermo lŋ.

Quicunq; fecerit voluntatez patris mei q̃ in cẽlis est. ipe meus frater. soror et mater ẽ Mat. xij. In verbis istis dñs duo facit Primo hortat nos ad faciendum prĩs sui voluntatẽ. Secũdo declarat facientiũ vtilitatẽ Primũ ibi Quicũq; fecerit volũtatez prĩs Secũduz ibi Ipe me9 frat et c. Circa ꝑmuz nota ꝙ volũtas dei ꝺsistit in ẽbus. scz vt a mala vita ad deũ ꝺuertamur vt i bona vita fortiter exerceamur et vt in bona vita finaliter ꝑseueremus. Prio volũtas dei ꝺsistit in hoc vt a mala vita ad deũ ꝺuertamur Ez ech. xviij Nunqd voluntatis mee ẽ mors impij dicit dñs nolo mortẽ pcõris. sed vt magis conuertat et viuat q. d. Nolo mortẽ pcõris sed magis vt ꝺuertat ad me et viuat eternaliter et iõ pcõrez ñ

statim pœnit cũ pœcat · ℔ miserico
dit expectat Treñ · iij Nie dñi qz nõ
sum⁹ cõsumpti sp̃ statiz cũ pœcauim⁹
qz nõ defecerũt miserationes ei⁹ Aug·
Erubescat hũana pigricia · vult ille
plus miserere q̃ nos a miseria libera
ri Tardius siq̃dem videt ei eẽ petõri
venã dare q̃ ipi petõri acape · plus
cruciat eũ passio miseri · q̃ ipm mise
rũ passio sui · dissimulat ergo de⁹ pec
cata hoim ꝓpt̃ pnaz · qz volũtas sua
est vt ouertanẽ & viuant: & iõ expec
tat Ere · q̃squis viuit & derelinquit
idcirco miseratõ dina eũ tollit vt ab
iniq̃tate sua cõpescat Per · miseratio
tua domie sup nos hec̃q · i ser · Appa
ru · Secũdo volũtas dei cõsistit in hoc
vt hõ vita fortiter exercœmur · p · Pet
ij · Sic ẽ volũtas dei vt bene facientes
obmutescere faciatis ipruden̄tiaz homi
nũ ignorãtiaz scz vt hõ opa faciendo
ꝓficiatis Ista duo ei sibimuicez comi
rari debẽt scz vt malũ relinq̃mus &
bonũ faciam⁹ · Terdo voluntas dei
cõsistit in hoc vt hõ vita quaz inchoa
mus pseuerem⁹ Jo · vi · Hec ẽ wlun
tas ei⁹ q̃ misit me pris vt oẽ qđ dedit
mihi nõ pdaz ex eo Sola pseuerãtia
facit vt nõ perdaẽ hõ qz vt dz · Mat̃
xxiiij · q̃ pseuerauerit vs̃ in finez hic
saluus erit Jhero · nõ ei incœpisse sed
pfecisse vtutis ẽ Hemi · Nõ inchoanti
bus ℔ pseuerantib⁹ pmiũ tribuit̃ Psi
d · Tũc deo placet nrã conuersatio q̃n
do bonũ qđ inchoam⁹ : fine pseuerã
tie impleamus Circa secũduz nota q ẽ
plicez vtilitatẽ cõsequit̃ qui facit vo
luntatẽ dei Prio in oõmib⁹ exaudit̃
Secũdo amicicie dei cõiungit̃ · Terdo
regnũ cælorz meret̃ De prio Joh · ix ·
Sam⁹ qm̃ petõ · nõ exau · de · ℔ si q̃s
dei cultor ẽ hunc exaudit & volũtatẽ
ei⁹ facit · ij · Zacha · i · dicit vob cor oi
b⁹ vt colatis eũ & faciatis q̃ volũtatẽ
Et sequit̃ statim · Exaudiet oõnes
vrãs & dicẽ alieẽ vob Si ergo fecẽm⁹

ei⁹ volũtatẽ ad eũ conuertẽdo ipe exau
diet oões nras culpã remittẽdo · sic
pz in filio proigo Qui cũ reuerteret̃
ad pr̃em suũ recõciliat⁹ ẽ sibi & exaudi
uit oõnẽ suã & pl⁹ dixit q̃ petiuit · to
gauit ei vt acciperz eũ in mercenariũ &
ipe recepit eũ in filiũ Secõ q̃ fecit vo
luntatẽ dei ei⁹ aiace coniungit̃ Mat̃ ·
xij · q̃unq̃ fecit voluntatẽ patris mei
qui in cel̃ ẽ · ille me⁹ frat̃ mi ẽ · O q̃
magnũ est q xps vocat hoies frẽs ·
Heb · ij · nõ confundit̃ frẽs eos vocare
· i · illos scz qui volũtatẽ ei⁹ faciũt · se
cure ergo possum⁹ accedẽ ad xpz tq̃
ad frem nrm Hin · An trepidas acce
dẽ ad xpm · fz ei tu⁹ & caro tua ẽ · iõ
bene figuat⁹ ẽ p ioseph quẽ frẽs sui
vendiderũt & tñ ipe postea mist⁹ eoz
benigne recepit & deosculans eos fle
uit sup̃ singulos : maxie tñ sup mim
muz frez suũ ioseph idẽ ẽ q saluator
& significat xpm saluatorẽ mũdi · ei⁹
frẽs sũt oẽs xpiani Vi frẽs totiẽs eũ
vendũt quotiẽs p aliq̃ re tpali · l̃ pec
cato eũ relinquũt & prius eũ vendunt
q̃ ioseph frẽs ei⁹ vendiderũt · illi vẽdi
derũt ioseph p ẽgmta argẽteis Isti
vendunt xpm p vilissimis tẽptationi
bus & delectãtiombus Ipsi ioseph vẽ
diderũt & hedũ p eo occiderunt Isti
ãt rursus xpm crucifigunt · sicut di ·
apls · hebre · vi · rursus crucifigẽtes
filiũ dei · xps tñ petõres reuertentes
benigne recepit tq̃ frẽs carissimos
Per hoc q ioseph maxie sup mũmũ
fratrem suum mistus fuerit significa
tur q christus maximo peccatori ali
quando maxime miseretur Minim⁹
enim christi frater est maximus pec
cator Roma · qnto · Vbi superz abun
dauerit delictum · superabundauit &
grã Exemplũ in beatro & beata ma
ria magdalena Terdo qui voluntа
tez dei faciunt regnuz cælorz pmerẽt̃
Mat̃ · vij · Nõ oĩs qui dicit mihi dñe
domie intrabit in regnuz cælorz ℔ q̃ faci

voluntatē patris mei q̄ in cēlis ē intrabit regnū cēlorū · vnde dicat vnusq̄sq; cū psalmista Doce me facere vōlūtatē tuā · q̄r deus meus es tu · Spūs tuus bonus deducet in terrā rectā .i. vitaz eternā quā nobis cōcedat p̄stante dignetur. | Feria sexta Ser·lin·

Surge tolle grabatū tuuz .i. lectū tuū & ambula Johā · v Nota q; surgere debem⁹ ad q̄tuor rez ad deserendū pcm̄ · ad operandū bonuz · ad pugnandū intra diabolum: & ad vemendū in iudicium · Primo dēmus surgere a pctō vt peccatū deseram⁹ Ephe · v · Surge q̄ dormis supple peccator · & exurge a mortuis & illuminabit te xp̄us · Notabiliter dicat · Exurge a mortuis Qui em̄ dormit in peccatis mortuus est in aīa q; pcm̄ occidit aiam Sap̄ · xvi · Nō autē occidit quidē p malicā aiaz suā Si autē vult hō resurgere a pctō domin⁹ paratus est p grām suā illumiare ipm: iō dicit · & illuminabit te xp̄us · Anselm⁹ nō iō hō grām nō habz q; de⁹ nō dat: & q; hō nō est paz ac apere · deus ei semp paratus est dare · Prouē · xvi · Vbi est aīam prepare Istud figuratū est Actu · xp̄. Vbi dicit q; petr⁹ dormiebat in carcē vinctus catenis duab⁹ · & angel⁹ dn̄i exc tauit eū dicēs Surge veloc̄ter · Per petr⁹ dormiētē in carcere signific̄atur pctōr dormiēs in pctō mortali · Iste vinctus ē cathenis duab⁹ · pma catena sunt ppria pcta · puer · v · Iniquitates sue capiunt ipiū & funiculo peccatoz suoz ostringetur · Secūda cathena ē ptās diaboli cui se subiecit & cuius seru⁹ fact⁹ est Jo · viii · Qui facit pctūm seru⁹ ē peccati · ii · Pet · ii · A quo superatus ē e⁹ seruus · sicut ei fu⁹ nō potest facē n̄ q̄ vult dn̄s ei⁹: ita hō peccator nō pt facē q; vult · & q̄ dn̄s e⁹ sez diabol⁹ vult Christ Anq̄ peccem⁹ liberi sum⁹ & si semel opibz diaboli nos obligauerimus viaz nrā virtute euadere nō possumus · & auxilio dei adiutorio Aug⁹ velle meum tenebat inimicus & catenaz mihi fecerat · & me ostrinxerat · quippe ex voluntate puersa facta est libido & dū seruitur libidini · facta est consuetudo · & dū nō resistit facta ē necessitas & iō angel⁹ domini excitauit petz dicēs Surge veloc̄ter anq̄ peccatum in cōsuetudinē & necessitatē p̄ducat · Ista autē surrectō fit per confessionez & p̄ contritionem · & sic soluit pctōr a catenis & vinculis diaboli · Exemplū in paulo p̄mo heremita q̄ vidit quē dam pctōrē vinctū duab⁹ demonib⁹ Requi · sup̄ in f · pbetis Secundo debem⁹ surgere a pigricia vt bona operemur Jo · v · surge tolle grabatum tuū & ābula · q · d · O piger homo surge a lecto pigricie & tolle lectū tuum id est dese pigriciā & ambula de virtute in virtutem Vnde pueb · xxvi Vsq; quo piger dormis: quādo consurges Prouerbioz vi · Vade ad formicam o piger & disce viaz considera vias eius & sapientiam · cum em̄z nō habeat preceptorem qui doceat eaz verbo nec primapem .i. rationem · tñ ppat abum in estate quez comedat in hieme: modo est estas in vita ista quicquid modo congregamus in futura vita inueniemus Item si considerare vellemus q; p omni tempore rationem debemus reddere libenter operaremur bonum Bernhardus · Omne tempus tibi impensum Require in sermoē · Quid hic statis otiosi finem · Item si cogitare vellet homo quantum euz sustinere oportebit p̄ peccatis commissis · libenter operaē tur in vita ista scilicet pro quolibet peccato mortali debet agere septē nem penitentiam Bernhardus · O si videres q; multa debeas agere: cognoscerez q; nihil ē quod agis Libē

ergo surgere debem⁹ ad ōperādum p̄ peccatis cōmissis pœnitētiā vt puenia m⁹ ad eternaz priaz .⁊ hoc figuratū ē. in. reg. xix. vbi āgelus tetigit heliaz dormientē dicēs Surge comede. grā dis ei restat tibi via⁊ ecce ad caput ei⁹ subaneric⁹ panis ⁊ vas aq⁊ cum comedisset ābulauit in fortitudīe ⁊ bi illi⁹ vsq; ad montē dei oreb. Per heliā dormientē significat accidiosus qui debet surgere a pigricia sua⁊ co medere panē sbanericium. .i. artā pe nitētiam sumere⁊ bibere aquā lacri marū ⁊ sic peruenire poterit ad mon tē dn̄i. .i. ad regnū celoꝝ Hñ. Nolite negligere. nolite tardare ad celestia festinātes. gñdis ei vobis restat via Tertio dēmus surgere pati⁊ armati vt otra diabolū pugnem⁹ Vsa. xxi. Surgite principes ⁊ arripite clipeos Principes sūt hoīes qui dominātē vi cys ⁊ occupiscentys carnis sue Isti d bent surgere otra hostes suos ⁊ acci pere armaturā dei scz lō opa vt pos sint stare aduersus insidias diaboli. q̄ nō est nobis colluctatio aduersus carnē⁊ sanguinē. .i. hoīes tm̄. ꝫ aduē sus pncipes tēbraꝝ .i. demones qui i sidiant nobis vbiq; Leo papa Nō de simit hostis vbiq; deceptionis laqos ptendere⁊ quo fidē credētiū corrum pat instare Nouit ei cui adhibeat es t⁹ cupiditatis cui illecebras gule. cui imponat iaturamēta luxurie. cui ifun dat vir⁹ inuidie. oim discutit cōsue tudines. ventilat curas. cōsiderat af fect⁹ ⁊ inq̄rit causas nocēdi vbi quē q̄ viderit studiosius occupari. vnde bene figurat⁹ est p goliath q̄ filios isr̄l impugnauit otra quē p̄cessit da uid cū baculo⁊ q̄nq; lapidib⁹ ⁊ viat eū āputans sibi caput. dauid imꝑpre taē manu fortis ⁊ significat quēlibet xp̄ianum q̄ debet pugnare otra goli am. .i. diabolū cū baculo sancte cruc⁹ ⁊ q̄nq; lapidib⁹ .i. vulneribus ihesu xp̄i ea iugiter in corde metādo Nō to surgere debem⁹ vt ad iudicū ve amus Johe. iij. Cōsurgant gētes ⁊ ascēdent in vallem iosaphat. q̄ ibi sedebo vt iudicem oēs gētes in circu itu. sicut dr. nij. sentē. Vemēte dño ad iudicū tot leuabunt ad eū in ae ra sup vallē iosaphat. q̄ iudicabūt ibi in aere Vali autē remanebūt in terra quā dilexerūt. de ista resurrec tione dicit. Jhero. Siue bibā siue co medā. teq̄. in sermo. Videbūt filiuz hominis Mat. xxv. Media nocte cla mor factus ē. ecce spōsus venit tunc surrexerūt oēs vgines ille. .i. oēs boi ⁊ mali surgunt Seq̄tur Et q̄ parate erant intrauerūt cū eo ad nupcias. scz eternas quas nobis p̄stare dignet

Dominica. ij. Sermo lnj.

Hec ē voluntas dei sanctifica tio vrā. p. Thes. nij. q̄ritur a sapiēte Sap. ix. Quis pote rit cogitare. quid velit de⁹ huic q̄sti oni respōdit paul⁹ qui rapt⁹ ē vsq; ad tertium celum ibi audiuit archa na q̄ nō licet hoī loqui. dicit ei q̄ vo luntas dei ē sanctificatio vestra id ē mundicia. Possunt autē hic tria no tari Primum a quibus mundari de bem⁹ Secōm mūdos nos tenere Ter cium p quid mūdari debemus Circa primum nota q̄ mundari debemus a peccato Jhere. nij. Laua a malicia cor tuū Nā malicia maculat aiaz sicut imūdicia corp⁹ Jhē. ij. Maculata es i iniq̄tate tua ps Corrupti sūt⁊ abho iabiles facti sunt i iniq̄tatib⁹ suis Ma t. xv. De corde exeūt cogitationes vt hoīcida. detractiones. adulteria. hec sūt q̄ coiq̄nant hoiem Hñ Nunq̄ fetet vn⁹ putrid⁹ canis in cōspectū ho minū. sic pctōr i cspectū dei⁊ āgelox. exemplū i vita sprim de āgel q̄ obtura uerūt nares in cspectū cuiusdā luxurioši teq̄. in ꝓ. ñ sum⁹ occupi. Ab ista ergo imundicia lauari dēm⁹ qđ figuratū ē

nij. Reg. v. Vbi p̄cepit helyseus naaman leproso dicens Lauare septies in iordane & mundaberis. Per leprā significatur immūdicia peccati. p septenā lotionē significatur q̄ hō lauari debet a septem peccatis mortalib⁹ de quibus oīa alia oriunt̄ Circa secūdū nota q̄ lauari siue mundari debem⁹ ꝓpter tria Primo q̄ xp̄s nos sanguine suo lauit Apo. i. Dilexit nos & lauit nos in sanguine suo a peccatis nostris Quia ergo tā p̄cioso sanguine. & liquore loti sum⁹ merito nos mundos seruare debem⁹. Ber. Vittitur virginis filio⁹ dei altissimi iubetur occidi vt vulnera nrā p̄cioso sanguis sui balsamo medeantur In veteri testamento p̄ceptū fuit quī tangebat mortuū immundus habebatur septē dieb⁹ a cōsortio hoīm & septimo die aspergebatur a sacerdote sanguine hircor̄ vel thauror̄ & tūc mūdus habebatur Sz vt xp̄s nos mūdificaret ñ lauit nos sanguine hircor̄ á thaurorū ꝓprio sanguine Thi. ij. dedit semetipm p nobis vt nos redimēt ab oī iniquitate & mūdaret sibi ꝓp̄m acceptabilē Secūdo debem⁹ mūdari vt deo seruire dignē possim⁹ Ip̄e vo nō vult habē mīsi mūdos in suo seruitio cū ip̄e psonaliter sit mūdus Ecci. x Secūdū iudicē ꝓp̄i sic & miſter eius Vnde dixit leuitis. qui sibi ministrabant de tēplo Leui. xix. Sanctificamini & sancti estote. i. mūdi qm̄ ego scūs sum. i. mūdus Pō Ambulās in via immaculata hic mihi ministrabat q̄ ñ vult immūdos hrē in domo suo pz. Exod. iij. qui cū tenere vellet archā dei ꝺ cū declinaret de curru cecidit. & expirauit q̄ ea nocte cū vxore sua dormierat Nota hystoriā. ij. Ire. vi. Tercio debem⁹ mūdari vt dōs i nobis habitaē possit. aīa emz ē tēplum dei qđ misi mūdū fuerit nō in eo habitabit Nescitis q̄ tēplū dei estis vos & spūs scūs habitat in vob⁹. i. Cor. iij. Si quis āt tēplum dei violauerit disperdet illū de⁹ Ber. Balsamus ē grā dei q̄ vas purū req̄rit. si ergo est in aliquo maculatū debz mūdari Gre go. Pensate frēs carissimi. requi. in fer. Prepa te in oc. Circa tercium nota q̄ mūdari debem⁹ multis modis Primo p lacrimas contritionis Aug⁹ Penitēs quitq̄ sordis post baptismi purificatōem contraxit oportet vt lauet saltē lacrimis contritōnis si vult introire in regnū cēlor̄. vnde aq̄ lacrimar̄ figurata est p mare eneum in quo ingressuri in tēplum manꝰ & pedes lauabāt sic ingressuri in tēplū .i. regnū cēlor̄ debent lacrimis lauare manꝰ .i. bonas operatōnes. & pedes .i. bonas affectōnes. Vn si. Qualis fuit tibi ad peccādū intētio. talis sit ad penitēdū deuocio Aug⁹. Si tot⁹ vertar in fletū vt nō sint gutte lacrime cū sed abundātia fluminis. digne tū nō potero deflere cū tanta sint mala mea vt omnē dolorē sua mutāt magnitudine Ber. Exite lacrime exite aperientur cateracte miseri capitis mei & erūpant gutte lacrimar̄ sicut flumina si forte sufficiūt abluē maculā quibz irā dei meruī Aug⁹ Ista aq̄ se lauit petrus quādo p⁹ trinā negatōnem exiit foras & fleuit amare. & dōs dimisit sibi Ambro. O petre do ce me. requi. in b. Flete cū flentibus Gre. O petre ibidem. Ista aq̄ lauit se maria magdalena & ab omnibus peccatis suis mūdata est Aug⁹ Sciat se culpabilit̄ dux ibidē: Secundo debem⁹ mundari per elemosinā largitionem Luce. xi Date elemosinā & oīa mūda erūt vobis Tho. xij. Eleōsina ē q̄ a morte liberat & ipa est que purgat peccā. Vnde dixit daniel ad nabuchodonosor. peccā tua elemosinis redime et iniquitates tuas misericordijs pauperuz forsitan ignoscat

1 q̄ archā tetigerit oculi mānā et duabz tabulis moysi et virga aaron florentē q̄ aliquādo fuerunt in archa deus voluerit q̄ Balaam aliā nitidē sic alii vicerit cū ceu me caderit archa dñi. et q̄ ola q̄ suppositus vo luit ingredi archā ca ndat q̄ immūda cat

delictis tuis Dñe. nñ. Aug⁹. Misericordie mediana tollit pcta. Exemplū Petrus thelonari⁹ muitus videt potuit paupes nec vnq̄ elemosinaz dabat Quadā die dū pauperes sedentes ad solē rogarēt p elemosina dixerūt intra se. Si aliquis ab eo vnq̄ accepit elemosinā a cuz omnes dixerūt nō. vnus ait Ego vadam a mihi dabit. a vemēs ad eū maxias mstāti as sibi feat Cūq; multociens recusaret paup nō cessauit rogare. tādem cū mimis importun⁹ fieret ille indignatus arrepto pane iactauit i paupē quē accipiēs paup recessit a comedit Post paucos dies cepit egrotari petr⁹ vß ad mortem a videbat sibi q̄ dā nocte q̄ debebat rōnem reddere corā deo a oib⁹ scis a oia opa e⁹ iuēta sūt mala Volētes eū āt rape dēones ostensa est elemosina q̄z nō volūtarie dederat scz pamis quem iactauerat i pauperz a intercedētib⁹ scis miss⁹ est redire ad vitā a euigilās ait O si vn⁹ pamis quez nō volūtarie dedi tm mihi pfuit q̄tū pfūt his q̄ volūtarie suas elemosinas largiunt a statiz oia bō sua dedit paupib⁹ rogās seruū suuz vt euz occulte ad alienā puincaz ducerz a oia vendēt a paupib⁹ pauz erogaret Tercio dēmus mūdari p confessionez Quarto p p̄dicationez. de istis duob⁹ hēq̄. in ser. pbetis hō.

De eodem Sermo lv.

Mulier chananea a finib⁹ illegressa clamabat Mat. xv. p mulierez istā q̄ clamabat i necessitate posita ad deum. docemur quādo in necessitate sum⁹ ad dominuz clamare dēmus Est autē quadruplex necessitas q̄ solz hoies ad clamāduz puocaē Prima est necessitas aq̄ Secūda ignis Tercia gladij euaginati Quarta bestie feroas Prio solent clamare qui sūt i necitate maris per hoc significanē hoies q̄ adhuc fluctuant i piculoso mari h⁹ mūdi q̄ multo piculosi⁹ est q̄ vez mare ē q i vo mari de dcē nauibz vix pcrit vna nauis In mari vo h⁹ mundi vix inē de cē saluaē vna aia Hñ Pericula hui⁹ mūdi pbat tñseuntiū caritas a pre untiū multitudo Aug⁹ Amas scz absorbz te. amatores suos voraē nouit et nō pcē. Hñ. Deu mihi q̄ vndiq; mihi bella vndiq; mihi tela. vndiq; mihi temptamēta. vndiq; mihi pricula. quocūq; me vtaz nulla securitas a q̄ mlcēt a q̄ molestāt timeo. a esuries a refectō a somn⁹. a vigilie. a labor a req̄es militāt otra me Nō min⁹ suspcūs ē ioc⁹ q̄z ira Exquo ergo tāta sūt picula in mari h⁹ mūdi necē hēm⁹ clamaē ad dñm. sicut legit de btō petro Mat. xiiij. Cū sup mare ambularet ad ih̄m a pp̄e dubitatōnez imperet mergi clamauit voce magna. d. Dñe saluū me fac a certe mlto piculosi⁹ ē illud maē quo sbmergit corp⁹. Jō magis ē hic clamādū Vñ be. aug⁹. vt liberemur clamem⁹ ne forte i psuris osentiam⁹ iiquitati vt irrecupabilit absorbeamur pat⁹ est ei clamorez nrm exaudire Jhē. xxvij. Clama ad me a ego exaudiā te ps̄ Ad dñm cū tbula. cla. a exau. me Exemplum duo scolares socij renunciantes scō claustz ingressi sūt. ß diabol⁹ tēptauit vnū vehemenē vt ad scm ēdiet qui tēptatioi nō valens resistē cepit sociū suū inotaē vt secū ad scm ēdiez. ipe āt hortabaē ipm vt i claustro manerz a ipe nullomō osentiens dixit vemas tu mecū oducas me q̄ ait. eam⁹ p⁹ a salutem⁹ btāz vgmez. cū q; vemissent añ altaē soc⁹ ille cepit cū lacrimis oraē p illo. a cū diutiꝰ oaret ille q̄si i extasiz rapt⁹ vidit btām vgmez lacrimas illi⁹ cū pallio suscipientē a filio suo ostendētē a dicētē. O fili qui semper patus es exaudire clamātes ad te Respice has lacrimas a

audi clamorē fui tui Cui filiꝰ. O mater ob reuerētiā tui & clamorē serui mei ille liberabit̄ a tēptatōne & viso disparuit Ille autē quasi de sompno euigilans sociū adhuc flentē & orātē muemit & dixit ei ꝓcadens ante pedes eius. hodie orōmbus tuis & meritis beate v̄gīis liberatꝰ sū ab omī tēptatōe Redeamus ideo & deo & beate virgini seruiamꝰ Secūdo solēt hyeis clamare quādo sūt in necessitate igmis Per quos sigmficanē illi qui tēptatōnes ab igne patiunt̄ male concupiscētie qui igmis multos obussit etiā valde electos. sicut dauid & salomonem. vnde Johe. i. Ad te domie clamabo. qz igmis scz male cōcupiscētie comedit speciosa deserti. i. viros valde ꝓfectos ꝺsūpsit in hoc mūdo: et flāma scz luxurie succēdit omnia ligna regionis. i. oēs hyes. qz vix ē alīquis in mūdo qui nō temptet̄ a mala concupiscentia. ideo necesse habemus clamare ad dīm orōmbus nostris deuotis & lacrimis hūc extinguē ignē. Vsiō. Dei fuus quotiēs tangit̄ aliquo vicio totiens se orōmī subdat qz freqns orō impugnatōem vicioꝝ extinguit Aug⁹ Jō ꝓmuntur iusti vt ꝓsli clament: & clamātes exaudiant̄ & exauditi deū glorificent. Exemplū Quidā tēptabatur vehemēt a spū fornicatōnis & cū amplius resistē nō posset ꝓsternebat se ante crucifixuꝫ & cum lacrimis clamabat ad dīm. Domine coronā corporis a te habeo amplius me defendere nō valeo. sed peto vt mihi grā tua subueniat Hūc reddo tibi coronā quā a te habeo defende eā. & cū clamaret. statim ōnis tēptatio cessauit & ipse in castitate p seuerauit Terao solēt hyes clamare qñ vident gladiuꝫ euaginatū ad occidendū Per gladiū istū sigmficatur vltima sīa districti iudicis quo deꝰ vult se vindicare de oibz inimicis suis de quo dr. Eze. xxi. Exactuꝰ ē gladius dīi & limatꝰ .i. purgatꝰ & splendidus fuis vt sit in manu interficētis .i. xpi iudicis q̄ dabit sīam vltimā cōtra pctōres Iste gladiꝰ ado ē acutꝰ qz nō solū aīam s̄ etiā corpꝰ interficat qz ābo ꝓ die iudicij eternaliter cruciabunt̄ Jō limatꝰ .i. splēdidꝰ ē qz ab oibus videri ꝓt & est in manu inimicē tis vt ꝓmptꝰ sit ad interficiēdū Deut. xxxij. Si acuero vt fulgur gladium meū & arripuerit iudiciū manꝰ mea reddā vltionē hostibus meis & his q̄ oderūt me retribuā Iste gladiꝰ figuratus ē Apoca. i. c. Vbi vidit iohānes dīm sedentē et ex ore eiꝰ procedebat gladius ex vtrōq ꝑte acutus: ꝓ quē sigmficat̄ vltima sententia dei qñ dicet Ite maledicti i ignē eternū Istū gladiū sp demus hrē añ corꝺ oculos cogitādo sīam districti iudicis. vt pctm̄ fugiamꝰ Job xix. fugite a facie gladij mō pmitētiaz agēdo. qz vltor iniquitatis est gladiꝰ .i. vindicabit omnia pcta q̄ nō fuerūt ꝓ pmitētiaz deleta. ps̄ Nisi cōuersi fueritis gladium suū vibrauit. i. dabit vob sententiā si nō egeritis pnitentiā i hac vita Ysa. i. Si volueritis & audieritis me bona terre comedetis .i. bonis eternis ꝓfruemini. Si autē nolueritis & ad iracundiā me ꝓuocaueritis gladius deuorabit vos .i. eternaliter dānabit Dicamus ergo cū ꝓpheta dauid De gladio maligno erip̄ me Si ergo volumus effugē gladiū istū demus clamare ad dīm ꝑ puram ꝓfessionē pctā nostra sacerdoti qui vicē hȝ dei maiestatē. sicut dauid qñ precauerat et viderat angelū dei stātē euaginato gladio clamauit ad dīm confitēdo pctm̄ suū dicēs Ego sū pctor iniquē egi et statim dīs misertꝰ ē eiꝰ Nota hystoriā. ij. Reg. xxiij. require i dꝺ. ꝓ festū tri. in ser. Oēs vnammes Exēplū erat q̄dā miles valde lasciuꝰ

iuuẽis ⁊ dissolut⁹ nõ timẽs d̃eũ nec volẽs ꝯfiteri Cũ vxor e⁹ moneret eũ vt cõfiteret̃ ommno rẽnuit. Cũq; illa deuote oraret dñm vt illũ illumĩare dignaret̃. quadã nocte ille rapiẽs ⁊ ad iudiciũ duc̃. vbi vidit districtũ iudicem sedentẽ in aere gladium ex vtraq; pte acutum habẽtem ⁊ accusabant eũ angeli q̃ ꝯfiteri nollet. Cunq; vellet iudex sup eũ sentẽtiam dare. dixerũt angeli. vxor eius deuota ⁊ casta p eo p̃cs ⁊ lacrimas fudit ⁊ misertus e⁹ iudex. remisit eũ ad vitam vt suũ statũ emẽdaret. de maẽ cũ ille euigilauit muẽtus ẽ can⁹ in capillis ⁊ longã habẽs barbã ⁊ vestes q̃ sibi ꝯtigerant vel acciderãt cõfessus est ⁊ q̃diu vixit pseuerauit i pẽitentia Quarto solẽt hoies clamare q̃do vident bestiã ferocẽ se deuorare volentẽ Bestia ista ẽ diabolus. ꝓ. Petri. v. Aduersari⁹ vr̃ diabol⁹ ⁊ c̃.

Feria quarta Sermo. lvi.

Filius hois nõ venit ministrari sed ministrare ⁊ dare aiaz suã in redẽptionem pro multis. Mat̃. xx. Istis ꝟbis ostendit̃ q̃re filius dei venerat in mũduz Circa quod sciendũ q̃ christ⁹ venerat i mũduz q̃tuor modis Prio tanq̃ seru⁹ vt nobis ministraret Secundo tãq̃ medic⁹ vt nos saluaret Tertio tanq̃ pauim⁹ vt nos deo pri recõciliaret Quarto tanq̃ saluator vt nos õnes saluaret. de prio Mat̃. vicet̃. Filius hois nõ venit ministrare. venit hũiliter. nõ vt dñs sed vt paup̃ fuit. vñ apostolus Phil̃. ij. Exinaniuit semetipsuz formã serui accipiens. ⁊ nõ solum serui⁹ sed vt serui⁹ seruorũ diaboli. i. peccatorũ seruies pro peccatis eorũ. vnde dr̃ Ysa. xliij. Seruire me fecisti in pctis tuis o hõ. ⁊ p̃buisti mihi laborẽ iniquitatib⁹ tuis O q̃ gues labores hũit. ẽginta ebus ãms i fuiuo. in discurrẽdo. in predicãdo i oraõdo. in vigilãdo. ad vltimũ vitã exponẽdo ⁊ hoc totũ fecit p̃ peccato aie nre Ve ergo illis q̃ tã fideli⁹ suo preciũ detraxerũt ⁊ detraxerint. i. aias suas nõ p̃sentauerit. Tales sũt sic les illis q̃ sanguinẽ suũ i cruce effuderũt Ecc. ẽcesi. iij. q̃ effudit sanguinẽ ⁊ q̃ fraudẽ facit mercenario. frẽs sũt. i. pari pena digni sũt. q̃d erit de illis q̃ nõ tm̃ aiaz ꝓpriã s̃ eaã malo ꝯsilio ⁊ exẽplo. do mltas aias auferũt Hn̄. Si dñs ꝓpriũ sanguinẽ dedit in redẽptõez aiaz ñ videt̃ tibi ab eo gui orẽ sustinẽ psecutõnẽ q̃ suggestione mala. exẽplo pmalos. scãdali occasioẽ auertit ab eo aias q̃s sanguie suo ẽmit q̃ ab illo q̃ sanguinẽ e⁹ fuit Scdo venit t̃q̃ medic⁹ vt nos saluaret Ysa. ẽcesi. v. Dñs ipe veniet ⁊ saluabit nos. tũc aperient̃ ocli cecoz. ⁊ aures surdoz patebũt tũc saliet sicut cerui⁹ claud⁹. ⁊ apta erit lingua mutorũ. oia ista ad lrãm fiunt christus Spualit̃ ãt p infirmitates huiosi significat̃ pctm̃. pctõr ei dr̃ cec⁹ Sap̃. ij. Excecauit eos mali. eo. ita excecatur pctõr p pctm̃ q̃ lum̃ ñ ognoscit. .i. deũ. nec dignus pcti. i. et̃nã dãnatiõnẽ Vñ dicũt dãnati Sap̃. v. Erraui⁹ a via eqtatis ⁊ lumẽ iustitie non luxit nobis ⁊ sol intelligentie nõ est ort⁹ nobis Ite surd⁹ ẽ pctõr qm̃ non audit xp̃m ad ostiuz pulsantẽ. nec p̃dicatorez predicãtẽ ⁊ clamãtẽ. ꝺ q̃bz Dñs Furor illis fm multitu. serpẽ. ⁊ aspidis sut. obtu. au. suas q̃ nõ exaudiũt incan. l̃ incãtantiũ Glo. dr̃. sert̃ pẽs ne vocẽ icantãtis audiat vnã aurez ẽra aliã obtuãt cauda. sic pctõr vnã aurez obturat ẽra id est terreno rum amore. aliã cauda. i. spe lõgioris vite Ite muti sũt pctõres q̃ do dignas laudes dicẽ nõ possũt Ecc̃. xv. Nõ ẽ spẽosa laus in ore pctõris. i. nõ est deo accepta. Item claudi sunt peccatores quia in via dei non rectis

ambulauerūt vl ambulāt Prou.i. Pedes eoꝝ ad malū currūt Ab omi bus istis infirmitatibus sanat dñs aī mas q̄ volunt suscipere e⁹ medicinā Aug⁹ Quātūcunq; i medico est veīt sanare egrotū sed ipe egrot⁹ se peri mit. qui precepta media seruare nō vult Christ⁹ medic⁹ cecos illumiauit qñ prēm suū manifestauit. vnde ait Pater manifestaui nomē tuuz hominibus Aures aperuit qñ in ꝓdicatio ne clamauit Qui habet aures audiē di audiat Claudos sicut ceruos saliē fecit q̄ndo terrena ꝯtemnere & celestia appetere docuit Ceruus ei deserit valles & scādit mōtes :sic & nos infe riora relinquam⁹ & superiora appeta mus Itē ceruus q̄ndo venit ad spmos & lutosa loca transilit. sic xp̄s spi nas .i. diuitias & lutū .i. luxuriā nos transilire docuit: linguā apuit qñ pe nitentiā agere ohteri & orare nos cō firmauit Tercio mō venit filiꝰ dei in mundū tanq̄ pacificus mediator vt nos pri recōciliaret Heb.x. Descen dens filius dei in mundum ait patri. holocaustomata & p ꝓcō tibi nō pla cuerunt. tūc dixi Ecce venio deꝰ pat offensus fuit ab hoibus in tantuz vt nullus quātumcūq; scūs ad regnū ce loꝝ pmitteret Vnde prēs antiq offe rebāt oues & boues & sacrificia mul ta vt deū placarēt: & pax ꝓfuit. Vn de ꝓpatiens filiꝰ dei miserto hoi ait Pa ter exquo holocausta hominū tibi nō placent: o pater ecce venio Glo. ad meipm offerendū Et cū seipm i cru ce obtulisset p sanguinem suū recō ciliati sum⁹ deo: Sicut ei quondaz in aliquib⁹ terris reconciliatio fiebat p effusionē sanguinis alicuius animal sic fiebat recōciliatō iter deū & hoiez p effusionē sanguinis xp̄i. vnde Ro v Cū inimici essem⁹ recōciliati sum⁹ deo pri p mortē filij eius Quarto ve nit xp̄us in mūdū tēp̄ saluator vt nos saluaret Luce.ix. Filiꝰ hominis non ve nit animas pdere sed saluare. ysaie. xxxv Deus ipse veniet & saluabit nos Aug⁹ Christus venit saluator perdi tis redemptor venditis: vnde ait āge lus ad mariā Ecce cōcipies & paries filiū & vocabis nomē eius ihesus qđ i terp̄tat saluator. Ipe ei saluū faciet populū suū a pctis eoꝝ Aug⁹. Quid est ihesus n̄ saluator. ergo ꝓpter teip sū ihesū esto mihi ihesus & vt nos sal uaret: nō angelū misit sed ipemet ve nit: q̄ n⁹ angel⁹ sufficasset ad p̄cū ē dēptōis p̄cū ei rēdēptōis debuit esse eq̄alis vel preciosi⁹ oibz redimēdis Nulla aūt creatura a deo p̄cosa fuit ergo ergo solus deus redimere debu it qui plus ommb⁹ p̄cosior fuit. ido dicit Ysa.xxxv Deus ipe veniet & sal uabit nos redimendo. nō auro . vel argento. sed ꝓprio sanguine vt ostē deret quātum nos diligeret Bern. Sufficisset ad redemptionē gn̄is hu mana minutissima gutta sanguis ihesu xp̄i sed data est copia vt ex in undatōne beneficij virtus innotesce ret diligentis Rogemus

Feria sexta Sermo lvij.

Homo quidā erat paterfami lias qui plātauit vineā & se pem circūdedit & fodit in ea torcular & edificauit in ea turrim. & locauit eā agricolis & pegre ꝓfect⁹ est Mat.xxi. pfamilias deus est No ta q̄ triplex ē vinea scz iudea: scā ec clesia. fidelis aīa. De primo ꝺr Ysa. v. vinea dñi exercituū dom⁹ isr̄l est Hāc plātauit vineā qñ eos de egip to liberauit & in terrā pmissionis edu xit Ps. vineā de egipto trāstulisti: eiecisti gentes sup̄ & terra pmissa. & plantasti eā sup̄ in iudeaz . circūde dit eā sepe .i. custodiā āgelor & mul ta bñficia viniatoribz .i. iudeis pstitit Ipi ecōuerso nūcios suos .i. ꝓphetas suos male tractauerūt: et tādem cū

vemret filiꝰ dei de vinea eū eiecerūt
⁊ occiderūt Vñ dicit dñs ī die pa
scheues ꝓ os eccīe dicēs · popule me
us quid feci tibi aut ī quo cōtristaui
te rñde michi · Ego eduxi te de terra
egipti ⁊ mānā cibaui te ⁊ introduxi te
i trā satis bonā Quid vltra tibi facē
debui ⁊ nō feci Ego quidē plātaui te
vineā meā speciosissimā ⁊ tu facta es
mihi nimis amara · aceto nāz felle mi
xto sitim meā potasti · ⁊ lanceā latꝰ
perforasti saluatoris tui · Vinea ista
ē iudea ꝓpter peccata sua destructa
ē · ⁊ in eternū nō replantabit · ⁊ ideo
de ea dicta sufficiunt Secūdo mat ec
clesia dr vinea dei · de hac vinea dr.
Mat · xx · Simile ē regnū cēlorū patri
familias qui exit ꝑmo mane conduc
te operarios in vineā suā Greg · Pa
terfamilias conductor noster ē q̄ habz
vineam · i · vniuersalē eccīam que ab
abel iusto vsq; ad vltimū electū qui
in fine mundi nascitur ē · quot sanc
tos ptulit quasi tot palmites misit ·
In vinea ista xp̄s vitis esse voluit ⁊
nos ei palmites sumus A christo em̄
dicimur xp̄iani Joh · xv · Ego sum vi
tis vos palmites · Secūdo vinea ista
figura erat Gen̄ · ix · vbi dicit ꝙ noe
plātauit vineā bibit q; vinū ⁊ inebri
atus ē · ⁊ dormiuit nudatꝰ est · ⁊ illu
sus a filio suo cham Per noe figura
tur xp̄s qui plātauit vineā · i · eccīam
de cuius vino · i · feruēti amore inebria
tus ē tm̄ ꝙ morti se exposuit ꝓ amo
re nri ⁊ nudatꝰ ē in flagellatione ⁊ in
cruce ⁊ illusus ē a filio suo · i · a populo
israhelitico In hac vinea aliq; inapi
unt laborāe hora ꝑma sicut illi qui in
pueritia deo seruire incipiunt Alia ho
ra tercia sicut illi qui i iuuētute Alia
hora sexta scz illi qui in virili etate ·
Alia hora nona sicut illi qui in senec
tute Alia circa horā undecimā sicut il
li qui in decrepita etate debuire in
piunt · ⁊ oēs hēbūt eūdē denariū scz

regnū cēlorū · sed sicut stella picta di
fert a stella vera in claritate · sic sā
cti differūt in remuneratōe · Nullius ei
recipiet mercedē p̄ m laborē suus qui
magis laborauerit magis recipiēt ·
Ideo dr Mat · xx · Cū sero fecīt eēt · i ·
cū dies totius mūdi ad vesperā decima
esset · l̄ cū dies mortis vnuscuiusq; re
missz dixit dns vinee pcuratori suo · i ·
p̄ filio l̄ alicui angelorū · Voca opa
rios ⁊ redde illis mercedez suā · i · p̄m
laborē suū Terra fidelis aīa ē vinea
dei Jhere · ij · Ego plātaui te vineam
meā electā q̄si diceret O fidelis aīma
ego te plantaui · ⁊ vt mihi sis vinea
ego te elegi Exaltauit ei dꝰ hoiem
sup oēs creaturas ⁊ elegit int̄ oēs ·
⁊ ad similitudinē ⁊ ad imaginē suaz
eū formauit · Istā vineā aie locauit
agricolis ⁊ omisit vnicuiq; aīaz suā
colēdaz ⁊ custodiendā vt fructꝰ bo
nor opm ferat · dz ergo vineā suam
custodiē ne fures l̄ latrones l̄ bestie
intrēt ⁊ hoc dz fieri p custodiā q̄q
sensuū · dz ei hō custodire oc̄los suos
ne mala videāt q̄ cor concupiscē pt · Y
saie · xxxiij · Qui claudit oc̄los suos
ne videat malū iste in excelsis hitat.
Eccl · ix · Auerte faciē tuā a muliere
compta ⁊ nō circūspicias spēm illi⁹ :
ꝓpt̄ spēm ei mlieris pierūt multi ·
⁊ ex hac concupiscētia q̄si ignis exarde
scit. hacustodia caruit dauid q̄ bat
sabee vidit ⁊ concupiuit Nota hist̄oriā
ij · Ne · xi silr̄iter ⁊ sacerdotes q̄ susan
nā detēplabant̄ ⁊ spēs decēpit eos ·
Dam · xiij · Jtē aures ne audiāt malū
et detractōnes · Eccl · xxviij · sepi au
res tuas spinis et audire noli liguā
mēdacē · i · detrahētē Ber · Qui detē
hētē libenter audit sil̄is erit illi Ecc.
xxviij, c · seras auribz tuis facto : hac
custodia caruit Eua q̄ audiuit vocē
serp̄tis et consensit Jtē os suū ne loq̄
tur malū Pro · xiij, c · q̄ custodit os su
ū · custodit aīam suā · et q̄ mors et

vita ī mamb⁹ lingue.i.ptāte lingue Hac custodia caruit adolescēs q̄ mē tiebaē se saul occidisse Et dixit ei da dauid Os tuū locutū est ꝺra tra tuā ut ſſit eū occidi·ſ̄·Neg·i·Itez pedes tu os ne ābulent quo nō debēt Ecc̄i·ny Custodi pedē tuū ingrediens domū dei·q·d·Si vis ingredi domuz dei.i. regnuz celoz debes custodire pdem tuū avia mala Vñ ps Ab oi via ma la phibui pedes meos vt custodiam mādata tua·hac custodia caruit op na q̄ ingressa ē incaute tentōiuz pa tris suiꝯ ideo oppressa fuit a siche·si domi māſſet nō sibi hoc accidisset· Gene·xxxi·ny·Itē manꝰ suas ab il licitis tactib⁹ Ysa·lvi· Btūs vir cus todiens manꝰ suas ne faciant oē ma lum·hac custodia caruit achar q̄ fuā baē de anathemate iericho clamidez paosaz ꝯ aureā regulā ꝯ lapidatus ē Josue·vij·Itē cor suuz ab immūdis cogitatiombꝰ ꝯ malis occupiscētijs· Prouer·ny·Omni custodia custodi cor tuum·q̄ ab ipo vita pcedit·hac custodia caruit ille sacerdos·cui dix it damel·Cōcupiscētia tua ſuertit cor tuuz Dame·xiij·Vñ ps Cor mun dū crea in me deꝰ Quādo hō sic adhi bet custodiā ad vineā suā· tūc deus eā adhibz angelox custodiā Ps̄ an gelis suis deus mādauit de te vt cus. ꝯ c̄. Ber·O q̄ pius ꝯ bonꝰ es dñe q̄ nō es cōtentus nrox fragilitate mu rox sed ipsis hoim custodys āgelorū custodiā appomis Jhero·Nō potest es se tuta ois caro nisi sanctox āgelox custodia munireē In hac vinea debz esse torcular Maē·xxi Et fodit in ea torcular Per torcular signficaē pas sio dñi nri ihesu xp̄i· q̄ sicut in torcu lari vinuz de vua exprimitur·ita in torculari crucis vinū sanguis ihu xp̄i de oibz mēbris ē expssū vñ ipe ōr ysa lxiij·Torcular calcauí solꝰ·istud tor cular debz eē in vinea aie p otinuam

memoriā ꝯ sic aia inebriabit illo vi no sanguinis ihu xp̄i q̄ nō sentit om nes tribulationes pntis vite Vñ ōr be atus Ber·Nil vulnꝰ in tribulatioē q̄ passionē xp̄i cogitaē Nō ei sentit sua qui xp̄i deuote recogitat vulnera Ex emplū Cum q̄daz martir diuersis pe nis vulnereē vel torq̄retur ꝯ ille pati entē patereē·dixit tirannus Quenaz est causavt tātas penas tā patienter sustinere potes·rndit ille crux christi quā in corde porto oia tormēta fa cit dulcia Cui ille·hoc in te faciam ex periri ꝯ iussit eū scindi p medium ꝯ cor extrahi ꝯ in frustra diuidi·Quo facto in quolibz frustro inuentuz est signum sancte crucis·regemus

Dominica iij·scz oculi Ser·lviij

Obulate in dilectōne·sicut christꝰ vos dilexit ꝯ dedit se metipm p nobis Ephe·v·

Invb istis ꝓpomit nobis apl's dilecti onē dei quā habuit ad nos vt eū in hoc imitemur q̄ tm dilexit nos vt ai mā suā daꝛz p nobis Joh·xv· maio rē hac di·neō hz vt aī suā ponat ꝯ c̄

Notandū q̄ dns dedit semetipm siue vitā p nobis q̄tuor mōis Primo ip̄ cām redēptionis Secdo in signū dilecti onis Tercio i mommētuz recordati ois Quarto ī exēplū imitatōis Prio dico dedit vitā suā p nobis in pauz redēptōnis Maē·xx·Filiꝰ hoīs nō ve nit ministrari ꝑ mi·ꝯ aiaz suā daē in redēptionē p multis O q̄ta dignatio ē q̄ mīstrat ꝯ fuit nobis cui mīstrāt āge li O q̄ gnāt fuiuit nobis xxxiij·āms i fame ꝯ sitiꝯ estu ꝯ in pdicatōibꝰ ꝯ mltis psecutōibꝰ ꝯ tribulatōibꝰ q̄s p nob sustinuit ꝯ tādē vitā suā i mō p uitio ostupsitꝯ qre fuiuit nob tā grau ter·certe p aia nrā sicut iacob ꝑ rac hel·nō ergo dēmꝰ sibi sbtrahe pauz suū p quo fuiuit scz aiaz nrām Ecc̄i v·Ne levas seruuz in veritate opan tez·neq̄ mercenariū dantē animaz

Qui autē deo mercedē suā p̄ qua vsq; ad effusionē sanguinis seruiuit. abstrahit. silis est illi q̄ eo sanguinē effuderunt in cruce. Eccl. xxx. nn. q̄ effudit sanguinē hre. sup̄ in seer Filius hois. Secundo dedit semetipm p nobis i signū dilectōnis Jo. xv. Maiorē caritatē nemo hz vt aiam suā. i. vitā suā ponat quis p amicis suis. si em̄ inapiēte te mergi amicus tuus sepitaret vt te liberaret magna esset dilectio Sic christ9 fecit p nobis. Qđ figuratuz est in iona q̄ p salute aliox se p̄capitari fecit Nota hystoriā Jone. n. Jonas interp̄tatur colūba t significat xp̄m sup quem apparuit spūs sanct9 in spē colūbe Per mare signat mūdus xp̄ten diuersa pericula. In isto mari fuim9 ante incarnatōem dñi in magna necessitate Jta q̄ oēs q̄ntūcunq; sci semp descēderūt i infernū. & venit xp̄s filius dei viui t dedit se metipm in mortez vt nos a morte liberaret. vñ dicit ipe sicut ionas fuit in ventre cēti tribz dieb9 t tb9 noctibus. ita erit filius hois in corde terre. Aug9. Vide o hō quo amore te dilexit deus vt ei9 vestigia imiteris. p te factus ē paup in mūdo vt te ditaret in celo. p te capt9 est vt te a captiuita te liberaret diaboli. p te ligat9 ē vt te a pctōz t vinculis absolueret. p te flagellis cesus vt te ab eternis flagellis eueret. p te iudicat9 ē vt te ab eterno iudicio eterne dāpnationis liberaret. p te spinea corona corona t9 est vt te etnaliter coronaret i cel̄ p te vulnerat9 vt vulnera tua sanaret. p te mortu9 est vt te ab eterna morte suscitaret. surrexit vt a pcis surgas. ascendit vt p9 eū ascēdas. Terno dedit vitā suā p nobis i mimentū recordatōnis vt nūq̄ obliuiscamur sui Eccl. xxix. Grāz fideiussoris tui ne obliuiscaris Dedit ei p te aiaz suā. i. vitā Fideiussor iste xp̄s

est tot9 mūdus p sentētiā pris dānatus fuit ad etnā mortē p pctm̄ primo vū pntū Et cū n9 eet in mūdo q̄ ei sb uenire possz opatiēs ei filius dei venit in mundū fideiussit p eo Pōt tñ hic hō pro tā magna re fideiubē q̄ oportet eū q̄nz relinq̄re domū. q̄nq; hereditatē. q̄ndoq; vitā suā. sic t christ9 fideiussor nē fecit Hereditq̄ do mū meā. dimisi hereditatē meā. dedi dilectā aiaz meā in manibz inimicorū meoz Dom9 ē celū. hereditas ē synagoga Ista oia reliquit pro nobis insuper vitā exposuit Isti9 fideiussoris nunq̄ obliuiscī dem9 Exēpluz de puella q̄ fuit exheredata. req̄. sup̄ i p Sumēt filij israhel in vltimo mēbro. Quarto dedit p nobis vitā suā i exemplū imitatōnis. i. Jo. iij. Ille pro nobis aiam suā posuit. t nos dēmus pro frībz aias ponē. si animas dem9 pro frībz ponē mlto magis res Grego. Qui tpe tranq̄llitatis nō dat tu mcā proximo suo. quo in psecutōne dat9 ē aiaz suā. Nō solū āt pro frībus. immo pl9 debem9 vitā nrāz ponere pro xp̄o qui pro nob suā vitaz posuit. sicut petr9 qui dixit Jo. xiij. Aiam meā pone pro te. qui licz deuz postea negauerat. tñ gallo cātante fleuit t pmitiuit. O quot sūt qui deū quotidie negāt. si nō ore tñ ope Titū. i. Cōfitent̄ se nosse deū factis. corde tam̄ negāt. t nō tm̄ sicut petr9 immo cēties vl̄ millesies aliqui pcca do negāt xp̄m t nō bis. immo mlto tiens gallū cātare audiūt t tñ cuz petro nō flēt neq; pmitūt. Gall9 ē predicator Job xxxviij. quis dabit gallo intelligentiā. q. d. Nōne christus dei nē mittēs discipulos ad p̄dicādū dixit Nō ei vos estis qui loquimī sed spūs pris vri qui loquit̄ in vobis

Textualis expositio

Erat ihesus ejcās demoniū t illud erat mutū Lu. xi. Et

q̄ erat cœcus ⁊ sic erat mut⁹ ⁊ cœcus
⁊ demoniac⁹ hō ille Et cū eiecasset dem̄
mutus locut⁹ ē mut⁹ . visū . auditūz re
cepit . ⁊ āmirate sūt turbe . Quidam
āt ex eis dixerūt scz pharisei ⁊ scribe
hostes xp̄i ex inuidia . In beelzebub
p̄nape demoniorū ejcit dñoma Bel
sebub erat de⁹ acharon . qđ int̄pt̄at
vir l̄ dom⁹ muscaz Nā in tēplo ei⁹ i
molabanē multa pecora . ⁊ p̄p̄ē sang
uinē fuerūt ibi multe muscē i tēplo
ei⁹ . iō iudei in derisionē gentiliuz vo
cabāt eū belsebub . i. deū muscaz Et
alij tēptantes eū signum q̄rebant ab
eo de cœlo . q̄ istis signis ostendicē nō
potrāt . q̄ manifesta erāt Rogabāt
eū vt ondēt eis aliqđ signū de cœlo si
cut helias q̄ fec signū . s. ignē ⁊ samuel
q̄ petiuit voces de cœlo ⁊ pluuiā . i. he
gū . xij . Si talia ihesus facere volebāt
eū calumniasse ⁊ dixisse q̄ ex natura
lib⁹ cauſ acadisset nō ex sua potētia .
iō nō dedit eis signuz Jp̄ē ātvt vidit
cogitatōes eorū dixit Oē regnū i seip̄m
diuisū desolabit . scz vbi primates ⁊
hītantes nō ordinātur ⁊ dom⁹ sup̄ do
mū cadet . i. familia vni⁹ dom⁹ ostru
it aliā . ⁊ sic regnū illud pdet . ⁊ deso
labit p discordiā inhabitātiū . si ego
vn⁹ demō ostrariat alteri . ⁊ expellet
eum quo possz sbsistere Vñ seq̄t si ego
sathanas in seipso diuisus ē . quo sta
bit regnū ei⁹ . q̄ . d . nō pōt psistē ptz
ergo q̄ nō ē vez qđ dicitis me ejcē
demoniū i belsebub Postea excusat
se alio mō . iudei hūt int̄ se aliquos q̄
p iurationes ⁊ p inuocationē nois
dñi ejciebāt demones . hoc ipi xp̄o
nō attribuerūt . vñ seq̄t . q̄ dicitis in
belsebub me ejcē demonia . filij vri
. i. exorcistē . in quo ejciunt . q . di . Si
hoc q̄ ipsi facūt attribuitis deo . quare
hoc attribuitis diabolo qđ ego simile
facio . vt filios vocauit apl̄os q̄ fue
rūt iudei ⁊ demones ejciebāt ⁊ eis ñ
inuertebāt ꝙ tm̄ xp̄o ⁊ hoc ex inuidia

Seq̄tur Jō ipsi iudices vri erūt . i . da
būt sm̄az sup̄ vos i futuro . q̄ ipsi sci
unt neq̄az ⁊ inuidiaz vrāz Cū fortis
armat⁹ custodit atriū suū . i . domū su
azin pace sūt oīa q̄ possidz . si āt forti
or superuenēs ejecet eū vincerisa arma
e⁹ auferet in q̄b⁹ confidebat ⁊ spolia e⁹
distribuet . q . d . diabol⁹ q̄si fortis . ⁊
armat⁹ possedit mundū vs nūc Nūc
āt veni ego q̄ multo fortior sū ipo . ⁊
auferā sibi oia arma sua . i . oēz ptātē .
⁊ spolia e⁹ distribuā . i . pctores quos
spoliat⁹ ē reddā grē dei p̄is mei . ⁊
hoc iō facā q̄ mihi ē ostrari⁹ . ⁊ seq̄t
Qui nō ē mecū ostra me ē . q . d . ego
volo vos offerre deo . sathanas āt cō
trariuz vult . quo ergo dicitis q̄ ego
p eū ejcā demonia . cum ipē sit mihi
ostrarius seq̄tur . Et q̄ nō colligit me
cū dispergit . q . d . ego veni i mūduz
vt colligā dispersos ⁊ ipse conat̄ di
spergere collectos . ⁊ q̄ sic ostrariuſ
ē mihi p̄z q̄ nō p eū ejcā demonia .
seq̄tur Cū immūdus spūs exit ab ho
mine . ābulat p loca inaquosa . i . non
aquosa . ꝙ arida q̄rens req̄ez ⁊ nō in
uenēs req̄em . i . māsionē . dt reuertar
in domū meā vñ exiui . q . d . quōdā
cū vos iudei essetis in egipto obsessi
eratis in vno demone . q̄ adorastis
p̄olū egipti ꝙ ab illo liberati fuistis
p moisen ⁊ aarō . nūc āt reuerel⁹ ē ad
vos cū alijs spiritibz vij . pciorib⁹ . q̄
nūc frī estis pciores q̄ fuistis seq̄t ⁊
cū venerit inuenit eaz scob mundatā
. i . bonis pharisеorū traditionib⁹ . sco
bebāt ei illō qđ foris erat ꝙ nō qđ in
e⁹ . sepe ei manꝰ lauabāt ⁊ raro osci
ētiā ⁊ propē hoc pciora sustinebant .
q̄ añ sustinuerant Maiorē ei miseri
az sustinuerūt sb tito ⁊ vespasiano q̄
sb pharaone . vñ seq̄t ⁊ fūt nouissima
hoīs illi⁹ pciora p̄oribus . fcm ē āt cuz
hec dicēt scz hec q̄ dcā sūt extollens
vocē q̄daz mulier de turba dixit illi .
btūs ventē q̄ te portauit . ⁊ vbē . q̄ suxis .

Ita dicebat martella q̃ erat anulla martꝛe. ⁊ nō potuit sustinē blasphemias deo illatas. sed in cōfusionē iudeoꝝ emendabat dñm ihesū ⁊ mrēz eꝰ At ille dixit ei. quinimo. Beti qui audiunt vbuz dei ⁊ custodiunt illud. Crisō. nō fuit hoc responsū repudiās matrē. ꝫ oñs q̃ mil ei profuisset ptulit valde beata ⁊ fidelis fuisse. Beda. Eadē autē dei genitrix ⁊ inde quidem beata: q̃ verbi dei ministra ē facta temporalis Sed mlto beatior q̃ eiusdem semper amāde custos manebat eternaliter. Domi.iij.ser.lix.

Erat ihesus ejiciēs demoniū ⁊ illud erat mutū. i. hō erat demoniacus ⁊ mutus Lu. xi ⁊ ꝑm matheū erat cēcus Et cū eiecisset deꝰ demoniū locutꝰ est mutꝰ ⁊ visū recepit Ihero. dt q̃ oñs fecit ta in illo homine mutꝰ loquitē. cecus vidz ⁊ obsessus a dēmonio liberat Ista ta signa facit quotidie oñs in pctōre q̃ p istuz infirmū hoiem designat Peccatoꝛ ei mutus ē. cecus est ⁊ obsessꝰ est. Primo mutꝰ est q̃diu ē in pctō mortali. nō pt aliquā laudē dicere q̃ sit deo accepta Eccī. xv. Nō ē speciosa laus in ore pctōris .i. deo non est accepta Jō mutꝰ ē peccatoꝛ. q̃ nō pōt orare ita q̃ deꝰ audiat q̃diu ē in peccato mortali Jo. ix. scimus. q̃ pctōres nō audit deꝰ Ps Iniquitatem si aspexi in corde meo nō exaudiet oñs Bre. Quādo is qui displicet ad inēcedendū mittit. irati aimꝰ ad deteriora puocat. hāc mutatōem facit diabolus in hoie Diabolus ei facit sicut lupus Lupus capit ouem p guttur ne emittat vocem. nō p predem ⁊c. Sic diabolus pmittit hoies ire ad eccīaz dare elemosinas. q̃ scit talia eis nō ꝓdesse ante confessionē. q̃ dr Eccī. xxxv Dona iniquoꝝ nō approbat oñs. nec respicit in oblatōez impioꝝ. nec in multitudine sacrificioꝝ suoruz ꝓpiabit pctis eoꝝ Bre. Quicquid in sacrificio dei ex scelē offertur omnipotentis nō placat irā sed irritat. Hoc sciens diabolꝰ pmittit hoies elemosinas dare ⁊ offerre. ꝫ impedit ne homo confiteatur tenēdo eum p guttur. sicut lupus ouē Exemplū quedam dña obsessa venit ad confessionem ⁊ libenter fuisset cōfessa. ꝫ diabolus tenebat linguā ei⁹ q̃ non poterat loqui Et innuebat sacerdoti p manus q̃ nō posset loquiꝛ ait sacerdos Ex quo loq̃ non potes ore: saltē corde loquaris intra temetipsam dolēs de peccatis tuis. Quod cum illa fecisset statiz ex ore eꝰ rana exiliuit ⁊ euanuit tūc illa cepit peccata sua ex ore confiteri. Quādo autē peccatoꝛ p cōfessionē loqui incipit. postea orō eꝰ ⁊ laus ⁊ bona opa deo sūt accepta. Unde dauid postq̃ confessus fuit pctm̃ suū ⁊ egisset pñiaz dixit Dirupisti domine vincula mea q̃ dedisti mihi grāz confitendi pctā mea. mō sacrificabo tibi hostiam laudis Quia mō tibi sunt accepta sacrificia mea ⁊ elemosine ⁊ laudes que ā te confessionem fuerūt tibi ingrata Et nomen dñi invocabo orōmbus meis q̃ modo audis q̃s ante confessionē nō exaudisti Circa secundum notandum q̃ homo iste ecā cecꝰ fuit ⁊ significat pctōres q̃ cēa sunt per pctūm. Sapi.ij. Excecauit eos malicia eoꝝ. ⁊ nescierūt sacramēta dei Glō. i. penam ⁊ gloriā Deo ei hō excecat per pctūm q̃ nō videt penā eternā quā meruit quaz merito videre deberet oculis cordis ipsam sepe cogitando. Ps Conuertant pctōres in infernuz interioribz oculis vidēdo penā etnā De qua Ihere. i. Quid tu vides ihe rema Respondit ollā video succensam. q̃ ollā succensaz significat pctōrum pena scz iferni in q̃ eoquunt pccatores Si pctōr illā freqnter añ oculos hrēt forsitan se a pctō abstinēt.

Exẽplum duo frẽs tẽptati vt ad ſeculũ redirẽt dixerũt⁊ cũ recẽſſiſſẽt⁊ eſſẽt in via dixerũt adinuicẽz . Ecce nos miſeri ꝓ modica delectatione ſeculi hẽbim⁹ ꝑpetua tormẽta inferni ⁊ ſic redierũt ad heremũ quos equalis corpulentie prẽs incluſerũt in eꝫ libus locis ⁊ dabãt eis eꝫlez victũ ꝑ anuũ eos obſidentes . inuenerũt vnũ macellentiſſimũ⁊ pallidũz . ꝙ requiſitus dixit ꝙ hoc ideo eſſz . qz ſemp cogitaſſz de pẽnis infernj ꝗs meruerat Et alj⁹ erat pulcher⁊ corpulẽtus . ⁊ dixit ꝙ hoc eſſz iõ qz ſepe cogitaſſz ꝺ̃ miam⁊ in hoc ſemp delectabaẽ . ⁊ iudicauerũt prẽs equalẽ eoꝝ pñiam ad deuz Nanc ãt pẽnã infernj pctõr nõ videt iõ cec⁹ eſt . nec videt dei miam⁊ euz qui pat ei de die in diẽ vt cõuertatur . nec videt gl̃am futurã quam promiſit dñs oibus qui ſe a pctis abſtinẽdo deo fidelit̃ ſeruiũt . ⁊ qũo viſuz recapere debeat docẽt in thobia ꝙ vnxit oculos ſuos felle ꝑ amaritudinez fellis ſignificaẽ amaritudo quaz debz habere pctõr ꝑ pctis ſuis Ser. Neꝙ ꝙ ſũ pemtẽs ſi nõ illecebras omnis delectationis poſtpoſuero . ſi non in amaritudine mẽtis⁊ afflictõe corporis ſatiſfacio Iſiõ . Ille pñiam digne agit ꝙ reatũ ſuũ ſatiſfactõne legitima plangit . cõdemnãdo ſe . i . ꝺ̃ſlẽdo ꝙ geſſit tãto deplorãdo ꝑfundi⁹ quãto in pctõ extitit ꝑniui⁹ Circa terauz nota ꝙ hõ iſte fuit demoniac⁹ . ſic⁊ pctõr qz quot pctã mortalia pctõr cõmiſit . tot hz demones in aia ſua . Et iõ maria magdalena dicebaẽ ob ſeſſa vij demonib⁹ qz vij pctis mortalib⁹ fuit implicata Nũc quidẽ inueni unẽ cẽtũ ℓ mille demonib⁹ obſeſſi ꝙ b⁹ eſſz imn⁹ ſi vno eſſẽt obſeſſi Quid ergo erit de illis ꝙ tot obſeſſi ſũt deõ nibus qũo ſaluabunẽ Optime ne deſperẽt . faciant ſicut btã maria magdalena fecit⁊ inuenient gratiaz⁊ miſericordiã apud deum ſicut ipſa quãdo cũ tota deuota cucurrit ad chriſtuz . ⁊ ipẽ dimiſit ſibi omnia pctã ſua Hõ . O homo ne deſperes te mutari poſſe in melius : Si ei tantum potuit diabolus vt te de excelſis virtutuz ꝑ iecit in profundum vitiorum . quãto magis poterit te deus ad ſummum bonũ reuocare⁊ nõ ſolum ad id teſtituere quod fuiſti . ſed multo beatiorem qꝫ prius videbaris efficere Aug Nemo de pietate dei diffidat . qz maior eſt eius miſericordia qꝫ nrã miſeria Tardius ſiquidem ei videtur eſſe peccatori vemã dare qꝫ ipſi peccatori acapere Diẽ feſtinat peccatorez abſoluere a tormento cõſcientie quaſi plus cruciet eũ cõpaſſio miſerj qꝫ ipz miſer⁹ cõpaſſio ſui Gregorius Nullũ peccatorẽ cõtemnit qui peccatores redimere venit Hero . Non abhorruiſti pemitentẽ latronez . non lacrimãtẽ peccatricẽ nõ chananeaz ſupplicantem . nõ in adulterio deprehenſam . nõ ſedentem in theloneo . nõ ſupplicãtem publicanum . nõ diſcipuluz te negantem . nec ipſos crucifixores tuos Gregorius . Qui multos ſanatos videmus . quid aliud qꝫ miſericordie pignus tenemus . Exemplũ de muliere que corpus chriſti cõculcauit Require in ſmo . Precedẽs autem ſeruus ille rogemus dominum .

Feria ꝗrta Sermo lx .

Honora prẽm tuũ⁊ matrẽ tuam Mathei . xv . Verba iſta lcã ſũt i euãgelio hyerono . ⁊ ſcpta ſũt Exo . xx . Sacẽduz ãt qꝫ pntes dẽm⁹ hõrare duob⁹ mõis ſcz reuerẽtiaz exhibẽdo⁊ neccãria miſtrãdo . Prio dẽm⁹ hõrare pntes reuerẽtiaz debitã exhibẽdo⁊ huiuſ . Ecc̃ . iij . ꝙ timet deũ hõrat pntes⁊ ꝗſi oñis ſeruies his qui te genuerũt i ſba ope⁊ oĩ patia ſic hõrauit xp̃s pntes ſuos ꝙ eãt ſbditus illis . i . obediens Luce . ij .

descēdit; cū eis & subdit⁹ erat illē. q̄ āt otrariū fecēit illi vēnēt maledi ctio dei tali Exod. xxi. Qui maledix erit patri ā matri morte morieē. sp̄ etna. Sicut p̄z in absolon q̄ offendit p̄rem suuz & mala morte interyt. ŋ. He. xviŋ. Exemplū q̄dā puella sole bat mrēz suā sepe turbare heq̄. in p̄ mo Vbi est q̄ natus Attendant hoc qui p̄ntes turbare solēt. Thob. ŋŋ. Honorē habebis mrī tue q̄diu vixe eis. memēto q̄ & q̄ita p̄pē te sustinu it. sed multi sūt sicut cams Cams cū magna solliciatudine nutrit catulum suū. sed q̄n catulus senescit mordz se cū mrē p̄ osse sicut cū alieno cane sic multi cū magna diligentia nutrunē a parentibz. ß quādo seneścūt. tūc p̄ modica re otendunt cū eis sicut cuz aliēis. sicut p̄ vno lecto. vl̄ p̄ olla vel p̄ vase. vl̄ consimili re Tales at tendūt qđ dz Eccī. iŋ. Maledictus a deo qui exasperat p̄rem vl̄ mrēz suā Secundo debemus honorare parentes eis necessaria mīistrādo Eccī. vŋ. Hōra p̄rem tuū & gemitus mris tue ne obliuiscatis. memēto q̄n mīsi per illos nō fuisses & rekbue illis qūo & il li tibi Glo. vt sicut illi te nutrierunt. ita tu nutras eos cū indigent si potes Sic honorauit christ⁹ mrēm. q̄ q̄diu vixit curam e⁹ habuit. & cū morētur carissimo suo iohanni commisit Exē plum possum⁹ accipere in animalib⁹ Job. xŋ. Interroga iumenta & docē būt te. volatilia celi & indicabūt tibi Exēplū legiē de gruib⁹ q̄ q̄n sunt in mutatione pennaz & volare nō p̄nt. iuuenes eoz aduc̄ūt eis victū. Sic debent filŋ semb⁹ suis parentibz facē re. sed heu multi nō facūt sicut gr⁹. sed sicut vultur q̄ p̄ntes suos ad tem pus nutrit. sed quādo vidit q̄ mlt̄ū comedunt morsibus eos p̄rmit. Sic multi ad modicum tēpus nutrunt p̄n tes suos sed statim inpiunt habere

tedium & optāt eis mortē Exēmplū Quidā homo despōsauit duos filios & vnā filiā & dedit eis fere totum qđ habuit Quodā tēpore prexit ad do mū filŋ semoris q̄ beigne recepit eū sed post mensem vnuz cepit habē te diuz dicēs. pater q̄ndo vultis visita re aliū filiū. Ipē autē aduertēs q̄ te dium sui haberet. prexit ad aliū fili um & ille fecit sicut p̄m⁹ Postea veit ad filiā & otigit sibi simile Ille autez multū dolens redyt ad domū & opa cauit fortē astā cū ēb⁹ seris & reple uit eā terra & lapidib⁹ & vocatis illis ēbus pueris suis dixit. Noueritis me habere vnā astam quā nescitis acu pite claues & post mortē meā apite. & diuidite īt̄ vos q̄cquid in ea inue neritis. Illi gauisi p̄mittebāt p̄ī q̄c quid volebat Eo mortuo cōuocatis amias aperuerūt astā & inuenerunt. terrā & lapides & litterā in q̄ erat scp̄ tum Fatu⁹ ē qui tm̄ dat filŋs q̄ ipm mendicaē oportet. hoc operi in filŋs meis Quod audientes illi confuse rece sserūt Nō sic est faciendū. sed parēti bus ē subueniēduz. nō solū in hac vi ta. sed eciā in futura vita parētibus est subueniēduz quādo ad talē et atē peneruerūt q̄ seipos iuuaē nō poterūt Eccī. iŋ. Elemosina p̄is tui nō erit i obliuione & p̄ pctō mris restitueē ti bi bonū. Pro pctō matris vocaē ele mosina q̄ daē pro deletōne pctōrum mris. q. d. nō debes obliuisci pat̄s tui & mris post mortē. sed debes pro petis eoz elemosinaz dare. Si ei dili git p̄ntes in vita. debz eciam diligē post mortē q̄n magis indigēt: Exem plū in rege nino qui habuit prēz no mine belū quē multū dilexit i vita sua & p⁹ mortē libenē ei subuemiss & edificauit sibi pulcherrimū palacium ponēs i eo ymaginem p̄is sui de au ro factā. & posuit corā eo mensaz sup̄ quā obtulit singulis dieb⁹ optia

ferc̃ula. ⁊ feat ea ibi comedẽ putãs sic ibi pñ subuenire iuxta morẽ gẽtiliuz Si talem fidelitatẽ habuit gẽtil qui nihil de deo sciuit. mlto magis debz christian⁹ pntib⁹ suis sbuenire. Sed heu multi sũt q̃ nõ faciunt sicut ille nin⁹ ß sicut euilmerodach rex babilonis q̃ timens ne pẽ suus de morte resurgerz. corp⁹ pris sui sumptuz de sepulchro secuit ⁊ diuidebat in ẽcen tas ptes ⁊ dedit ẽcẽtis vulturibus ad deuorãduz dicẽs. mõ sum securus q⁹ nõ resurgz pẽ me⁹ ñ isti vultures parit ogregenẽ Euilmerodach iter p̃aẽ insipiens ⁊ sigmificat illos qui ĩ sipienter pris sui hereditatem consumũt ⁊ sibi nõ sbuemũt. ß pascũt inde vultues .i. demones qñ ĩ seruitio dyaboli ⁊ mala societate illa bona cõsumunt p q̃b⁹ aliq̃n pres eoz vitaz exposuerũt Q̃ntum ãt deo displiceat q⁹ filij pntib⁹ nõ sbuemunt. pz exẽpluz Vir quidã dedit filio suo vxorez transeunti ei oia bona tali cõditione q⁹ eũ q̃diu viuẽt nutriret Cũq; eũ p aliqd tẽpus nutriuisset cepit de die in diem expẽsas ⁊ ubaria sibi sbtrahere ⁊ ad vltimũ dedit sibi ubũ suoz Quadã die cũ veniret pẽ fessus de agro filij⁹ ⁊ vxor ei⁹ eũ videntes pullũ quẽ assauerãt abscõderunt in capsaz quoꝺ ß recederz. cunq; pẽ recessissz ⁊ filij⁹ pullũ de capsa accepere vellz Hana magna exiliuit ⁊ in facẽ ei⁹ vngulas p acuitũ validissime fixit Cunq; vellz eã remouẽ ⁊ nõ posset. vocatus ẽ faber vt eã cũ forcipe detraheret At rana ĩ fabz ita horribiliter respexit q⁹ pre timore in terã cecidit dicẽs. Nõ ẽ rana ß diabol⁹ ego nõ accedã. ß ille miserabiliter expirauit. Hogem⁹.

Feria sexta ante letare. Ser. lxi.

Qvi bibẽit aquã quã ego do nõ sitiet ĩ eternuz Joh. iij. Nota q⁹ dñs dat mltipliczz aq̃z Prima ẽ sacri baptismatis illa ẽ nob

neccãria. q̃ sine ea neõ pt intraẽ ĩ regnũ celoz Hãc aquã dedit nob xp̃s q̃n in aquis iordanis baptisat⁹ est ⁊ aquis vtutez dedit vt cẽlũ nobis aperire posset Joh. iij. Nisi q̃s renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ spũ sancto ⁊c. Vñ de Mat. iij. Ascendit ihesus de aq̃. ⁊ ecce aperti sũt celi Gio. dũ xp̃s aquas iordanis subijt celi ianuã nobis pãdit. Ista aqua tantã hz vtutem vt hiez ab oibus ptis mundaz faciat. vnde figuratũ fuit. iij. Reg̃. v. vbi helise⁹ dixit ad naamã leprosuz. vade ⁊ lauare septies in iordane ⁊ mũdaberis ⁊ sic factũ est Per septupliceẽ lotionez notaẽ q⁹ hõ a septez ptis mortalib⁹ in baptismo mundaẽ. si ãt immediate decederet sic statim ad cẽlũ eleuaẽtur Ista aq̃ ecã figurata fuit. iij. Reg̃ũ. vij. vbi dr q⁹ i tẽplo stabãt. xij. boues respicientes ad orientẽ ⁊ occidentez. ad meridiẽ ⁊ ad aq̃lonẽ ⁊ portabãt mare eneũ. i. lauatoriuz cũ aqua in quo sacerdotes ingrediẽtes tẽplũ se lauabãt. Per maẽ eneũ sigmificaẽ aqua baptismi q̃ scelus lauare dẽm⁹. Per duodecim boues q̃ aquam portabãt sigmificanẽ. xij. apostoli q̃ baptismuz p q̃tuor mundi ptes p̃dicabant q̃bus dcm̃ est Ite in mũduz vniuersũ baptisantes eos in noie pris ⁊ filij ⁊ spũs sancti. Ista ei forma vtoz diligẽt ẽ obseruãda. si aliq̃s mutat ordinẽ vtoz vt ego baptiso te in noie filij ⁊ pris ⁊ spũs sci. nõ ẽ baptism⁹. vel si aliquis ineponat. vt ego baptiso te in noie pris affer aquã. ⁊ filij ⁊ spi. san. nõ est baptismus Hec baptisatio si fieret in alio liquore. q̃ in aq̃ scz in vino. i cerusia ⁊ ẽ nõ ẽ baptism⁹ Secundo dedit nobis aquã sue sẽ doctrine ⁊ istructõis Ecc. xv. Aq̃ sapie salutaris potauit illuz scz hiez ihesũ christũ. de ista dr Apoc. xxij. q⁹ Ondit mihi fluuiũ aq̃ viue splẽdidũ tq̃ cristallũ procedentẽ de sede dei ⁊ ag

m̃. p̃ fluuiũ istũ signat̃ sac̃ scr̃ptura de q̃ fluit aqua viua. ⁊ ista ẽ doctrina q̃ hoiez ad vitã eternã pouat Johã. nn. Qui bibẽit aquã quã ego do scz aquã sacre scr̃tuẽ. fiet in eo fons saliens in vitã eternã Et bñ sac̃ scr̃tura ꝓparat̃ fluuio siue fluẽti aq̃. qr ad modũ fluun doctrina sac̃ fluit de primo fonte. i. de deo in apl̃os. de apl̃is in successores eoꝝ scz p̃dicãtes. de p̃dicatoribꝫ in audiẽtes. ⁊ audientes mũdificat ⁊ fecũdat Johã. xv. Jam vos mũdi estis ꝓpter sermonẽ quem locutꝰ sũ vobis Exemplũ de btõ paulo p̃mo heremita. req̃. in ser. ꝓbetis dñca infra octẽ. epiphanie dñi Terra dedit nobis xp̃s aquã sui lateris Johã. xix Vnꝰ militũ lancea latꝰ eꝰ aperuit ⁊ otinuo exiuit sanguis ⁊ aq̃. Istud figuratũ fuit Ezech. xlvii. vbi ezechieli ostẽsuz ẽ tẽplum ⁊ ecce aq̃ redũdãtes ex latere dextro tẽpli exibãt ⁊ oẽs ad quos pueit aq̃ ista salui facti sũt Per tẽpluz istud signat̃ corpus xp̃i Johã. ii. Soluite tẽplum hoc ⁊ in ẽbꝰ diebus exatabo illud. hoc ãt dicebat de tẽplo corpis Corpꝰ ei xp̃i soluturz fuit in morte ⁊ post mortẽ resuscitatũ fuit in resurrectõe. de cuius latere dextro aqua salubertima profluxit ⁊ oẽs ad quos peruenit aq̃ ista salui facti sunt. ⁊ hoc est qõ camit ecclesia tẽpore paschali. Vidi aquam egredientẽ de tẽplo ⁊ c̃ Hãc aquam antiq̃ pr̃es sibi dari petebãt Vñ moises dicebat Numeri xx. exaudi domine clamorẽ ꝓpl̃i hꝰ ⁊ aperi eis thesauruz fontẽ aq̃ viue. ⁊ cũ moyses ad p̃ceptũ dñi petrã bis pausit cumꝰga. egresse sũt aq̃ largissime. ita vt oĩs ꝓpl̃s bibẽt ⁊ iumẽta Per petrã designat̃ xp̃s. i. Thor x. Petra ãt erat xp̃s hec bis pausa fuit scz in flagellatõe. ⁊ crucifixione ⁊ egresse sunt aque tã de oculis q̃ de latere ita largissime. q̃ totus mundus est in eis ablutus.

Quarto dat dominus seruis suis aquam gratie salutaris Johan. nn. dixit dominus ad mulierez chananeam Si scires donum dei ⁊ quis ẽ qui dicit tibi da mihi bibere tu forsan petisses ab eo ⁊ dedisset tibi aquã viuã id est grãm suam viuificantem Deꝰ enim est fons viuus. sicut dicit Põ. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuũ Bernardus. Deus ẽ omnia in omnibus. si esuris cibus est: si sitis. fons ẽ De fonte isto debemus petere aquã viuam cũ muliere dicendo Da mihi hãc aquaz viuam vt nõ sitiaz in eternũ Dñs patus ẽ dare Apoc. xxi. Sitienti dabo de fonte aq̃ viue gr̃tis. Sicut ei aqua naturalis cõmunis ẽ oĩbus trãseuntibꝰ. ita deꝰ dat cõmunit̃ aquã gratie siue omnibꝰ desiderãtibꝰ tã paupibꝰ q̃ diuitibus. Vnde dicitur Ysa. lv. Omnes sitientes venite ad aquas dicit dñs. nõ vllum excepit nisi q̃ est indispositus ad recipiẽdum Ansel. Nõ ideo hõ grãm nõ hz. quia deꝰ nõ dat. sed quia homo nõ est paratus recipere. ⁊ c̃. Prouerb. xvi. Hois est p̃parare animã Debet autẽ p̃pare se per humilitatẽ cordis sui. sicut enim aqua deserit mõtes ⁊ fluit ad valles sic gratia dei deserit superbos ⁊ fluit ad hũiles Vnde ör Jacob. nn. Quia superbis resistit deꝰ hũilibus autẽ dat grãz. vñ Põ Inẽ medium mõtium pertãsibũt aque. dicit ãt pluraliter aque propter septupliczz grãm spiritus sãcti. hec aqua gratie diuine sanat in anima omnes infirmitates. vnde figuratũ est iohã. v. Erat ãt hierosolimis pbatica piscina quincz porticus habens. in his iacebat multitudo maxima languentiuz cecoꝝ. claudoꝝ. aridoꝝ. expectantium aq̃ motũ. ibi ör Glo. Ceca sũt q̃ ñ hñt lum fidei Claudi sũt q̃ videt ñ q̃ nõ p̃nt operari. Aridi sũt qui quicquid agũt sine pmguedie caritatis facũt

Di expectãt aque motũ i q̃ fiebat sanitas p angelũ Aque motio grãz spiritꝰ scĩ significat·qz oẽs infirmitatẽs sanare pt·ꝛ iõ cum magno desiderio dẽmus expectaẽ Job·xij·Si otinuẽit aquas scz grẽ oĩa siccabunẽ·si autez emiserit eas subuertet ẽram.i.oẽ ẽrenum qđ est in hoīe Nec piscina hz qñq; portiꝰ·p quod notaẽ qp aque grẽ diuine acquirunẽ maxime p qñz vulnez christi recordationem· Exẽplum de quodã tẽptato q añ ymaginem crucifixi grãm muemit ꝛ tẽptationes superauit Req̃·in do·xvij·i f mo·Grãs ago deo meo Quinto dat dñs aquã cõtrite lacrimationis Felix enim est cui daẽ hec aqua ad deflendum pctã Dicere·ix·quis dabit capiti meo aq̃m ꝛ oculis meis fontẽ lacrimaꝝ ꝛ plorabo die ac nocte Augꝰ.si totus vertar in fletũ·req̃·sup̃ in f· Hec ẽ voluntas dei Ser·Exite lacrime Ibi dicat·hãc aquã dedit dñs petro quãdo post ẽnam negationez respexit eum·ipẽ foras exiuit·ꝛ fleuit amare·quẽ effectuz habuit aq̃ hec. Requi·do·x·in ser·vidẽs ibelus auitatẽ·

Dñica q̃rta·Ser·lxij·

Illa q̃ sursum est hierusalem libera ẽ q̃ est mater nrã Gala.iij·Per auitatẽ istã hierusalẽ quã emendat nob aplꝰ signficaẽ regnũ celoꝝ quod emendatur a quatuor conditionibus Primo a sitꝰ habilitate·qz in alto sita est ũ dicat que sursũ est? Secũdo mõ a pacis trã quillitate ideo vocaẽ hierusalẽ.i. visio pacis Tercio mõ a tributi libertate: vnde ọt libera est: Quarto mõ a ciuiũ caritate·vnde ọtq̃ est mat nostra qz ibi diligũt se omnes sicut filꝰ vmꝰ matris Primo mõ commendatur in hoc qp in alto loco sita est scz in celo empirio·Ecci·xxij·Ego in altissimis habito ꝛ thronꝰ meꝰ in columna nubis Notandũ autẽ qp in auitate q̃ in alto est posita solẽt muemiri q̃ tuoꝝ emẽdabilia Primũ ẽ securitas qz securior est auitas in monte excelso qp in valle .Sic in excelsa auitate maior ẽ securitas qp in hac valle miserie vbi nulla est securitas Ber. Heu mihi qz vndiq; mihi bella·req̃·in f· Mulier chana·Jdẽ ber·Caro suggerit mihi mollia.mũdus vana·diabolus aduersa·quotiens aliq̃ cogitatõ carnalis mentẽ importune pulsat de cibo·de potu·de somno·ceteriscq; silibus ad carnis curã ptinentib9: caro mihi loquitur: quando vero de ambitione scĩe: de iactantia: de arrogãtia: cogitatio vana in corde versatur·de mundo est: quãdo autẽ ad irã vel iã cundiã vl̃ amaritudinẽ prouocatur mens mea tunc diabolica suggestione. Isti autẽ sunt hostes qui sp impugnant hominẽ·ꝛ ideo nunq̃ pt eẽ securitas in hac vita ·sed quãdo puenerimꝰ ad illã auitatem q̃ sursũ est i excelso throno celoꝝ·tũc erimus securi ab istis Ber·O auitas dei secura mansio paterna·totũ otinens quod delectat·populꝰ sine murmure meo le quieti hoies nullaz habentes indigentiã O qp gloriosa dicta sunt de te auitas dei Secundũ est sanitas·qui eñ habitãt in loco eminenti solẽt sanos esse qp hi qui hitant in palude Ibi ergo in illa supna auitate dei nulla ẽ infirmitas qz ibi nullꝰ ẽ infirmꝰ nullus cecus·nullꝰ claudus·nullꝰ infirmaẽ·nullꝰ ibi moriẽ·Apocaẽ·xxi· Mors vltra nõ erit neq; luctꝰ: neq; clamor·ꝛ nec vllus dolor·Augꝰ·Juuentus ibi nũq̃ senescit·ibi senectꝰ nunq̃ marcescit·ibi vita terminum nescit Innocentiꝰ In regno celesti ẽ fortitudo sine debilitate·sanitas sine infirmitate·pulchritudo sine dissormitate: vita sine morte Anselmus· Quid amas o aĩa caro mea qđ desiderias ibi erit q̃tq̃ desideratis·q̃tq̃

amatis ·si delectat vos lōga vita ⁊ sa
lubris ·ibi erit ⁊ sana etēmtas ⁊ eter
na samtas ·qz iusti in ꝑpetuū viuēt
⁊ salus iustoꝝ a dño Tercius est sua
uitas siue ōlice qz in ciuitatib⁹ i mō
te positis propter aeris samtatem ·
suauio ēt delicaosius hītare ꝙ in ciui
tate in valle lutosa posita: sic in ciui
tate supna multo maiores sūt ōlice
ꝙ in hac valle miserie Ancel. Oēs de
lice q fuerūt ab inicio mūdi ⁊ sūt · et
erūt vsq ad diez iudicij · in hac mun
do minores sūt respectu illi⁹ suauita
tis · ꝙ sit vna gutta respū toti⁹ ma
ris Ber. Tanta est iocunditas ⁊ su
auitas illi⁹ pāe ꝙ si nō liceret ibi eē
n ꝑ vnus momēti morā oēs dies h⁹
mūdi plem delicijs otemnerent Cui
compata oīs aliunde suauitas dolor
est · oē dulce amarz est · oīs iocūditas
meror · oē decus fetidus · oē qđcunq
delectari ꝑt molestū · cū dei bomitas i
mfinitū excedit omnē bomtatē · Au
gusti · ibi erit oīs plemtudo obiecta
visui · omnis armonia resonās audi
tui · oīs dulcedo ifluēs gutturi · oīs
samtas subiecta tactui · fragor oīm
aromatū fumigās olfactū · sola ꝑgus
tatio illi⁹ gaudij · plus valet · ꝙ oēs
delice hui⁹ mundi Ps Gustate ⁊ vi
dete qm suauis est dns · hāc gustaue
rat Aug⁹ qui dixit Introducas me ·
Rēq · in ꝑ · gaude Bñ · si vna gutta il
li⁹ gaudij sic mebriat multo magis
tot⁹ flux⁹ Si dei vestigia tm hūt sua
uitatis · quot hz ergo deus qui ē fōs
toti⁹ gaudij · petr⁹ cū gustasset in mon
te optabat sic semp pmanē dicens ·
Bñe bonuz est nos hic eē · faciam⁹ h
tria tabernacula Exemplum de illo q
cogitās de illo vsiculo · qui mille ām
añ oc̄los tuos Rogauit oīm oīdere
sibi mimmū gaudiū regni · requi · in
domi · xv s · pmū qrite regnū dei Ma
tuz ē claritas qz in citate in alto posi
ta maior ē claritas ꝙ i ea q i paludo

ē · vñ freqnt nebule ⁊ vapores ascen
dunt In illa ei superna citate ē max
ima claritas Apo · xxi Ciuitas illa nō
eget sole ⁊ luna vt luceāt in ea nam
claritas dei illumiat eā · Insup fulge
bunt corpa scōz sicut sol quādo pri
mo fuit creat⁹ · qz tunc fuit septupli
ater clarior ꝙ nunc · qz ꝓpter tm̄s gre
sionē pmi hoīs sex ptes amisit sue cla
ritatis · sicut dr Glo · sup Ysa · xxx ·
Qm̄ta putas erit claritas vbi tot cō
ueneruntsoles Thobie · xiij · Beat⁹
ero si fuerint reliquie semis mei ad
videndū claritatez ciuitatis hierusalē
Exemplū de quodā demone qui dix
it de claritate · requi · in fmo · pmus
qrite regnuz dei Circa secunduz nota
q citas celestis ꝺmendaē a pcis tm̄
quillitate · ideo mēptaē hierusalem
.i. visio pacis Pax ei est ibi perfecta ·
Ysa · xxxij · Sedebit ppls me⁹ in pul
chritudine pacis · in reqe opulenta ·
in tabernaculis fiducie · ideo dr visio
pacis qz ibi videbim⁹ deuz qui nobis
pacē fecit suo sanguie ⁊ in e⁹ visione
pacē habebim⁹ · vnde dns ait ✝ Joh
xvi · In mundo pssuraz habebitis in
me āt pacē ps · Delectabunē sci i mē
ti · pacis Ansel · si pax ⁊ securitas ibi ō
sideraē · ibi ē certe illud gaudiuz qđ
nunq̄ defuit · certi erunt nunq̄ illud
sua spōte amissuri · nec deum ab eis
ablatuz · nec aliquid deo potēti⁹ de
uz ⁊ illos sepatuz Circa tercium notā
duz ꝙ citas celestis ꝺmendaē a libta
te · vñ dr libera ēibi ei erit hō lib ab
oi fuitute q mō guaē in hoc mundo
nunc cogit hoīez ꝓnceps tre · nunc p
ꝓa caro ad fuiendum qđā fuiunt pec
catis qz q faciunt pctm̄ serui sūt pcti ·
qđā diuicijs · sic auari · qđā diabolo ·
ab oīb⁹ istis liberi sūt ⁊ erūt scī ⁊ illā
libtatē quā mō hz āi⁹ cogitandi quo
cunz vult · illā tunc hēbit caro · ⁊ cor
p⁹ hoīs qz ī ictu oculi transibit ab ōi
ētē ī ocadētē ita ꝙ ñhil obstaē possit

Erit ciuitatis illi⁹ vna in omnib⁹ ⁊ in
separabilis in singulis voluntas libe
ra·ab oi malo liberata ⁊ impleta oi
bono fruēs ideficiendi et nox iocūdita
te gaudioz oblita culpaz nec iō sue
liberatōis oblita·vt liberatori suo ñ
sit grata Circa ꝗrtum nota ꝙ cītas
celestis emendaē a cuium caritate·
vñ dr·maē nrā ē·q·d·Omnes qua
si frēs vni⁹ matris ecordabimus :et
mutuo diligem⁹·Tāta erit ecordia
⁊ caritas ꝙ ꝗlibz felicitatem alteri⁹
suā reputat ⁊ de ea sicut de sua iocun
datur Anselm⁹ In illa pfecta carita
te inumerabiliū angeloz ⁊ hominuz
nullus mi⁹ diligit aliū ꝙ seipm Nō
aliter ꝗsqz gaudebit p singulis ꝙ p
seipō :Ser·quid igiē in illa celesti ci
uitate est singuloz·hoc ē p caritatē
ommū·vna erit ommū lingua·iubi
latio indefessa·vn⁹ affect⁹·amor eē
nus·vnū erit ibi gaudiū·vna pax·
sufficientie eternalis tranquillitas·
Ibi ei erit angeloz ⁊ hominū vnum
gaudiuz·vnū colloquiū·vnū ecui
um Aug⁹ Beata illa ciuitas magnū
in se bonū videbit ꝙ nulli superiori·nl̄
lus inferior inuidebit sicut nunc·Sed
vnusquisqz tantū gaudebit de alteri
us felicitate quātū de sua ꝓpria·

De eodē Ser·lxiij·

Hijt ihesus trāsmare galilee
⁊ seqbaē eū multitudo mag
na Johā·vi·In istis verbis
duo sūt considerāda·Primo quid p
mare intelligaē Secūdo quid p mul
titudinē q eū seqbatur Circa ꝓmum
nota ꝙ p mare mūdus significaē ꝓp
ter multa Primo ꝓpē amaritudinē
Nā mare hz aquā amarissimam·⁊ tñ
pisces in hoc ecurrētes delectantur i
hoc habitaē·sic delectatio hi⁹ mundi
amara ē anime·licet hoies assueti nō
cognoscāt sed delectenē in eis Job·
ēcclesiastico·Esse sub celo⁹ deliqas ep
tabunt·De amaritudine huius aque
diaē Apo·viij·Multi mortui sunt de
aquis .i. de mundi delicijs·qz amare
facte sūt scz p⁹ mortē Prouē·v·No
uissima illi⁹ amara quasi absinthiuz
Hiere·v·Vide ꝙ malū ⁊ amaruz sit
dereliquisse dñm deum tuū·De deli
cijs hi⁹ seculi ꝙ amare erūt p⁹ mortē
dr Apo·xviij·Quātum glorificauit se
quis ⁊ fuit in delicijs :tantū date ei
luctū ⁊ tormentum:sicut pz in diuite
epulone Lucē·xvi·Exemplū de quo
dā monacho qui vidit aiam cuiusdā
diuitis duci ad infernum Req̄·in f·
Gaudete in dño Secundo mund⁹ cō
paraē mari ꝓpter ihabitantiū psecu
tionem·sicut ei pisces maris habent
multos hostes insidiātes ⁊ pseqntes
eos·sic in mūdo sunt multi persecu
tores p̄s Multi sunt qui persequun
tur me:scz mūdus·caro·⁊ diabolus
Mundus insidiaē ꝓmittendo lōgaz
vitam ⁊ mentiē·iob·xxi·Ducūt in bo
nis dies suos ⁊ in pauco ad infernuz
descendūt Aliquādo insidiaē dando
prosperitatem in bonis tēporalibus
Est ei mūdus sicut iudas qui dixit iu
deis·quēcunqz osculat⁹ fuero ipse ē
tenete eū ⁊ ducite eū caute·ita dicet
mundus diabolis·quēcunqz oscula
tus fuero prosperitate tēporali ipse
est quē trado vobis tenete eū ⁊ duca
te eum caute.i.pmittite eū viuē sm
voluntatē :Gre·Continu⁹ successus
tēporalium certuz ē future calamita
tis indicū·Secundus hostis est caro
ista insidiatur p malas concupiscen
tias :Gala·v·Caro concupiscit aduer
sus spūm Eccī·xviij·Post concupiscē
tias tuas nō eas ⁊ a uolūtate tua aū
te Tertius hostis ē diabolus qui insi
diaē in omni loco nobis·⁊ in omni
tēpore.i.Petē·v·Sobrij estote ⁊ vigi
late qz aduersarius vester diabolus
tanq̄ leo rugiēs circuit q̄rens quē d
uoret Grauis ē iste hostis qz nō est
solus ꝫ habet infinitos socios·Vnde

Dñs respiate inimicos meos qñ mlt
tiplicati sũt et odio iiquo odĕ. me Exẽ
plũ quodã tpe btũs martinꝰ tñsiuit
iuxta quẽdaz fluuium vidit multos
margos in flumine piscibꝰ insidiãtes
et quosdã capiẽtes et ait Forma ẽmo
nũ hec ẽ insidianẽ incautis. capiunt
nesciẽtes. captos devorãt. saturari
neq̃unt devoratis Tertio sicut in ma
ri nõ est locꝰ mãsionis. sic nec in mũ
do Heb. xiij. Nõ hẽmus hic manẽtẽ
ciuitatẽ. sed futurã inq̃ramꝰ Augꝰ. Ni
hil aliud est pñs vita q̃ cursꝰ ad mor
tem in quo neõ vlt paululũ stare vlt
tardius ire pmittit. sed pari mõ omes
vrgemur Felix ẽ ergo qui edificat in
alia vita certã mansionẽ. ex quo hic
mansionẽ diu habere nõ poterit Ex
emplũ legit q̃ quidã dux grecoꝝ cũ
esset in extremis respiciens domos et
castra sua ingemiscẽs dixit O dñe deꝰ
us q̃tuz ptemnẽdꝰ est mũdꝰ. qz ego
qui tot habui castra et palacia in qui
bus solebaz habitare et hospitari. mõ
nescio vbi hac nocte debeo devenire
et q̃s debeat me hospitare Quarto si
cut sũt multa pericula in mari. sic in
hoc mũdo sunt mlta pericula Ber.
Pericula huiꝰ mundi pbat tñseunti
um raritas et preeuntium multitudo
Amas sclm absorbebit te. amatoes
suos solz vrae. nõ parcere illis Vlt
to periculosior ẽ mundꝰ q̃ vez mare
qz in vo mari submergit tñ corpꝰ In
mũdo submergit aia Et int mlras
naues et hoies nauigãtes in mari vix
submergit vnꝰ. Sed in hoc mũdo int
multos vix saluabit vnꝰ Exẽpluz q̃
dã clericꝰ amonitꝰ a suo epõ vt alios
bñficijs ẽligtis vnũ tñ reseruarz. q̃
ait. temptabo vtz plibꝰ beneficijs
possũ saluari Tunc eps adiurãs pce
pit ei vt ad eũ rediret et de statu suo
reuelarz Mortuꝰ ergo apparuit epõ
dicẽs ẽtnaliter se dãnatuz ppt auari
ciã Et post mlta q̃siuit ab eo dicẽs.

Viuit ne adhuc aliq̃s sup terrã. Cui
rñdit eps. quo sic q̃ris. qui dixit cer
te postq̃ fui mortuꝰ multitudo mag
na ad infernũ descẽdit q̃ nõ credebã
tot hoies eẽ in mũdo Ornto opatur
mundus mari. qz sicut neõ pt tñsire
mare nisi p nauiz vt ad aliud litꝰ puei
at. sic neõ pt tñsire picula huiꝰ mun
di vt ad vitã eternã puemat nisi p na
uim pme Sap. xiij Tñseuntes mare
p ratẽ. i. nauiz liberati sũt. q̃ nauiz is
taz sigmficat pñia Luc. xiij. nisi pñiam
egeritis oẽs simul pibitis. qz sicut in
mari securior ẽ magna nauis q̃ pua
sic securior ẽ magna pñia q̃ pua. hoc
mare trãsiuit xps p magnaz pñiaz et
gue quã egit q̃ nris pctis et nõ p su
is Hñ. Age pñiaz hoc tibi pdicat sta
buluz. hoc tibi pseptz clamat. hoc mẽ
bra infantilia loquunt. hoc lacrime
et vagitꝰ euãgelisant Psa. xlij. Sez
uire me fecisti in pctis tuis. i. pptez
pcta tua et pbuisti mihi laborẽ in miq
tatibꝰ tuis. q̃. d. ppt miqtatẽ tuã la
borẽ pme sustinui. Et seqbat eũ mul
titudo mag. i. oes sci p tbulatões.
et passioes ad regnũ celoꝝ puenerũt
Hñ. fcã pcedentiũ prin recolamꝰ et
nõ erũt guia q̃ tolerarnꝰ Exẽpluz de
quodã iuuene q̃ religionẽ sustinẽ nõ
potuit. sed exiuit. cui occurrit xps hz
ãre in s. oia q̃cuq̃ septa sũt

Feria q̃rta Sermo. lxnj.

Preteriẽs ihesus vidit hoiem
cẽcũ a natiuitate et ꝛ. Per ce
cũ istum sigmficat hõ pctõz.
pctiq̃ ei excecat hoiez Sap. ij. Excca
uit eos malicia eoꝝ Sacẽdũ ait q̃ qñ
q̃ sũt pncipalit pcta q̃ excecãt hoiez
Primũ ẽ auaricia et hoc figuratũ est.
Thob. ij. vbi dr q̃ stercora prũdmũ
cecidrũt se ocl̃os thobie et cecꝰ fcus ẽ
Thobias intpiat ductꝰ ad luctũ et in
pñti vita ppt otinuã curã. et in futuro
etnã dãnatõez. stercora irũdmũ sũt
tpalia hõ phil. ij oia ãbitroꝝ vt stẽ.

Jsta exœcāt hoiem q nō cognoscit deū creatorē suū Exemplū Vsurarius quidā i agone iacēs rogat⁹ ē ab amicis suis q deū muocaret. ⁊ oīdē rūt ei imaginē crucifixi dicētes vt cognosceret respōdit. nō cognosco illū ligneū ihesū. ꝙ illū argēteū quez habeo in vasio in asta repositū. ⁊ i tali œrūnatē mortu⁹ est. Vnde exod. xxij. Nō accipias munera q̄ exœcāt eaā prudētes. Secūdū pctm̄ qđ exœcat hoiem ē superbia Jstud figuratuz est i sedechia qui regali dignitate elatus alij regi sez babilonie subdit⁹ eē noluit. iō cepit eū ⁊ eruit sibi oculos sic oēs superbi qui nolūt subditi esse ꝙ sp volūt se alijs pferre. cœci sūt q̄ videt eis q tales sūt q̄les nūq̄ erunt. vnde dcm̄ quidā superbo qui gloriabatur q nullo indigeret Apo. iij. tu dicis diues sū ⁊ nullius egeo ⁊ nescis q̄ miser es ⁊ miserabilis pauper nud⁹ et cec⁹. glo. miser es i vita. miserabil i fama ⁊ pauper i bonis opibz ⁊ nud⁹ ꝺ tutib⁹ ⁊ cec⁹ q̄ deceptꝰ es eo q tpalia pmanētia credis Exēplū in alexādro magno qui adeo exœcat⁹ fuit p superbiā q cū oēs regiones sibi subiugasset. volebat adire paradisū Req. i ser. q se exaltat hūiliabit. do. post ēmitatis Tercū pctum qđ exœcat hominē ē luxuria Jstud figuratū ē. Judi. xvi. In dalida mēt̄ce q exœcauit samsonē. Dalida meretrix signific luxuriā siue carnis ꝺcupiscentiā. per samsonē qui eā adamauit significat quilibet pctōr qui seq̄t ꝺcupiscētiaz siue carnis Jpa tradit eū in mamb⁹ inimicoꝝ suoꝝ .i. demonū Ecci. xvij Post ꝺcupiscētias tuas ne eas ⁊ a voluntate tua auertere Si pstas aīme tue. i. vite ꝺcupiscentias facet te in gaudiuz inimicis tuis. sicut patuit i sampsone q inimici eⁱ exœcauerunt eum ⁊ illuserūt ei. Gre. Carnalis delectatio mentē quaz inficit pstituat videre veri lumis claritatē nevaleat sed vnde inferi⁹ delectaē inde ad supnam caligīnē fasciaē Sic exœcati fuerunt duo iudices q̄ in susannā exarserūt De q̄bus dr daniel. xiij. Declinauerūt oculos ne viderēt cēlū. nec recordarenē iudicioꝝ iustoꝝ Aug⁹. Ve eis domine qui auerterunt se a lumine tuo ⁊ defixi ope carnali delectanē sic exœcata fuit illa mulier q̄ se ipaz ob amorē int̄fecat. req. p⁹ ea i p Nō simus ꝺcupiscētes Quartū pctm̄ qđ exœcat hoiem ē ira. Vnde Job. xvij. Caligauit ad indignationē oculus meus Gre. Per irā veritatis lux amittitur. sicut scriptū est. sol nō occidet sup iracūdiā vraz Cui menti ira caudia ꝺfusiois tenebras mittit huic de⁹ radiū sue cognitionis abscōdit. Jdē grego. Diabol⁹ scōs viros quos in tēptatione vincere nō pōt p iram sepe mittē eos exœcare. vt sic eos tēp cecos ducat ad foueā peccati. Vnde soph. i. Tribulabo eos ⁊ ambulabūt vt cēa Diabol⁹ ei facit sicut piscator qui pturbat aquā vt pisces nō videntes hamū intret. Et sicut durus vemens ad cadauera pmo eruit sibi oculos Sic diabol⁹ pmo exœcat hoies p irā ne lucē veritatis agnoscāt. Vnde cath. Impedit ira aīmum ne possit cernere verū. Et tūc inclinat⁹ est ad ad omnē malū sez pctm̄ Irat⁹ enim nō pat patri nec mat̄ sorori nec fratri. Quintū pctm̄ qđ exœcat hoiem est inuidia Inuidens ei nō videt bonū proximi sui. ⁊ quicquid malū ē hoc videt ⁊ hoc ꝺsiderat ⁊ hoc creatat Vnde figuratū est. i. re. iij. p heli qui nō poterat videre lucernā dei ātēq̄ extingueret. ⁊ tūc vidit eā extinctam quā prius nō vidit ardentē. Sic inuidus nō videt bonū op⁹ ⁊ lucidū proximi sui sed extinctū ⁊ malū Vñ gre. Mens inuidi cū alieno bono afflīgit de radio solis obscurat. ipsi ei sūt q̄si

noctue lucez bonoꝝ ofez videre non valentes. ꝙ maloruz opm tenebras semp ꝺsiderantes Ecc̃. xnn. Neq̃ est oculus muidi. qz nō ꝑt vidẽ bonū alterius. Vñ maẗ. xx. An oculus tuus neq̃ ẽ qz ego bonꝰ sū Bonꝰ ẽ dñs qz dat vnicuiq; ꝑm suā mīam. ꝙ neq̃ ẽ oculꝰ muidi. qz hoc videre non ꝑt q dñs primo dederit plus sibi Gre. attendāt muidi q̃te sint ceatatis qz p fectu alieno deficiūt. aliena letina ꝺ tabescūt. de alieā meliozatōe deteriores fiunt Exēplū Duo viri venerūt ad quendā regē petētes sibi sbuemi ri. vnus eoꝝ erat muidꝰ. alẽ auaricus. ñdit rex. q̃ q̃quid vnus petteret hoc sibi daret simpliciter. alteri daret dupliciter. Auarꝰ autē distulit petere cupiēs sibi dupliciꝫ portōez dari. Inuidꝰ autē muidit sibi duplū dari. sic petijt semetipm vno oculo puari vt sic socꝰ scz auarꝰ ambobus oculis puareẽ. sic factū est. vñ versus. Inuidꝰ vt noceat in sua damna meat. Pctōr āt excecatꝰ a pctōrum sordibꝰ multis mōis illuminaẗ. Aliq̃n do p corpis afflictōnez Gre. Oculos quos culpa claudit pena aperit Istud figuratū ẽ in balaaz q̃ nō vidit angelum. ꝙ postq̃ pussus fuit asinꝰ .i. corpus. p ꝓphetā anima figificaẗ. ꝓphetā ei. i. aīa nō videt āgeluz .i. deum. ñ cognoscit ñ pus asinꝰ .i. corpꝰ pcuatur p infirmitates. tbulationes Exemplū in rege nabuchodonosor qui duz deū suū nō cognoscerez victuz est sibi Fenū vt bos comedes: septē tēpoa mutabunẽ sup te donec scias q altissimꝰ dominẽ in regno hoim Dame. nn. Nota hist oriā. req. postea i fer. Nō sinꝰ ocupiscen. vel. Nō sunt ꝺigne Secūdo illuminaẗ pctōr p diuinā inspirationē Istud figuratū ẽ. Actuū. ix. in paulo quē dñs pussit in via. factꝰ ẽ cecꝰ. misit ei ꝓphetā suum scz anamā. i. grāz suā. q̃ dixit Domin̄ ihesus christus misit me ad te. qui apparuit tibi in via vt videas. implearis spū sancto. sicut paulus recepit lumen post triduum. Sic pcator post triduum penitentie recapi et lumen gratie scz post contritōem confessionem. satisfactionem. Augustinus Penitentia ceas visum restituit. vica fugat. virtutes exornat mentem munit. roborat. Terao illuminatur pcator per mortis considerationem. istud quoq; figuratum est per hoc q dominus ceū illumiauit. super oculos eius limuit lutum Sic pcator debet ponere lutuz sup oculos cordis. cōsiderando se de luto factuz Vnde iob xxx. Comparatꝰ sū luto. assimilatus sum fauille. cineri Hń. Stude cognoscē teipm. qz melior es cū teipm ognoscis q̃ si te negligeto curiosū sideꝝ ognoscere Grego. Quāto quis seipm minus videt. creq̃. in ꝑmo. Si decet Quarto illuminatur pctōr per cōfessionis lotionez. Istud figuratū est in hoc q cū dominus illuminarz ceum dixit ei Vade ad natatoria siloe. laua. qui abiit lauit. vidit Aque siloe vadunt cū silētio. signāt cōfessionem que debz fieri sub silentio in aquis .i. cōfessione. sic debz se pctōr lauāẽ. illumīabiẽ i aīa. lumē grē ognitōis ẽ. capiet. Exemplu in diabolo qui vidit hoies in mundos accedere ad confessionez. claros. mundos redire Quinto illnminatur pctōr p passioms xpi recordationez. istud figuratuz ẽ per thobiaz qui illuminatꝰ erat per fellis vnctionez Fel qđ est amaz signat amarissimaz xpi passionē Maẗ. xxnn. dederūt ei bibere vinū felle mixtuz Isto felle debz homo vngere oculos cordis sui. Trenoꝝ ꝑ. Recordare paupertatis mee. trās gressioms mee absinthij. fellis Certe si homo vellet illam amarissimaz xpi passionez videre inuenirz

vtiq; in se q; modicuz esset quod p xpo pateretur Inuenizet eaz q; grauе sit pcuz p quo xps tanta voluit patiz talia sustinere Rogemus.

Feria sexta. sermo lxv.

Amus z nos z moziamur cu eo. i. cu dño nostro ihesu xpo Joha. xi. Verba sut bti thome apli ad discipulos in quibz hoz tat eos vt cu dño moziane Sed dubiu ait q; qda moziune in dño. qdaz p dño qda cu dño. qda a domino. In dño moziune omnes bom xpiam qui i fide xpiana sine pccato mortali decedut De talib; dr Apo. xiij Beati mortui qui in dño moziune Sed attendendu est q; null; pt mori in domino n vixerit in dño. sicut ei in hoie nõ potest mori aliquod membroz. nisi qd vixerit in hoie sic null; potest mori i dño nõ ihesu xpo nisi fuerit membz ihesu christi Debemus aute viue i xpo quatuor modis. Primo sicut membz in corpore Secundo sicut ramus in vite Tercio sicut pisces in aqua. Quarto sicut salemandez in igne. Primo debem; viuere in xpo sicut membz i corpore p fraternã opassione sicut ei cu vnu membz patie: opatiutur omnia membra. sicut dicit apls. Sic nos õnes debem; inuicẽ cõpati vt si vnus nostz patitur opati debemus. Vnde apls Ro. xi. Omnes vnum corp; sumus in dño. alter ãt alterius membra Secundo sicut ramus in vite p firmã adhesionẽ. qz palmes separata a vite mutilis est z i ignẽ pnaẽ Joh. xv Ego su vitis vos palmites Sicut palmes nõ potest facẽ fructu nisi mãserit in vite sic nec vos nisi i me manseritis Manete in me z ego in vobis. Qui manet in me z ego eo. hic fert fructum multum. quia sine me nichil potestis facere nichil meritoriuz saltu Si quis in me nõ manserit mittetur foras sicut palmes z aresset. sp. ab

scisa Glo. Et colliget eu angeli i iudicio vel in morte z in ignẽ mittent. Tercio sicut piscis i aqua piscis quocunq; se diuertit semp hz aqm pntez z ante oculos Sic eaz homo debz viuere in hoc seculo quasi in aqua. qz deus semp est presens z videns oia opa sua. cogitatões z desideria. In omni loco oculi domini otemplantur bonos z malos Deb. nij. Omnia nuda z apta sunt oculis eius. Quarto sicut salamãder in igne qui nõ pt viuere nisi sit in igne. z quãdo exit ignem statim moritur. Sic qui vult viuere in domino semp debz ee i igne caritatis. qz qui caritatẽ nõ hz. licet viuat in corpore: in anima tamẽ mortuus est. i. Jo. nij. Deus caritas e z qui manet i caritate in deo manz z deus in eo: Predictis ergo qtuor modis debemus viuere in dño z tũc possumus mori in domino. z tũc erimus de illis de quib; dicẽ. Bti mortui qui in dño moziuntur Actu. xvij In ipso viuimus mozimur z sumus. Quidã autẽ moziuntur p dño. siue pter dominũ. quoz tria genea sũt Primi sunt sancti martires q; pp̃ domiñ sunt martirisati. quoz aliq; sũt submersi. aliqui occisi. aliqui suspẽsi aliqui assati. aliqui rotati: aliq; excoriati Secundi sunt qui mortem desiderant pter xpm sustinere. q; psecutiones. tribulationes. infirmitates paupertates z huiõi patiẽt sustinẽt pp̃ xpm de quib; Ps. Dñe pter te mortificamur: tota die estimati sumus sicut oues occisionis Oues q; ducuntur ad occisionẽ nõ clamant nec repugnant. sic sancti patiẽt sine maledictione. sine repugnatione aduersa sustinere propt xpm debẽt z sic moziũtur spualiter p dño Greg. Sine fert o z flãma martires esse possumus. si patientiã in aio veraci obseruamus. Terci q; p dño moziunt sũt qui pter

abstinentiã ⁊ macerationẽ carnẽ suã .i. carnalia desideria mortificãt Colo lo. iij. Mortificate mẽbra vrã q̃ sũt sup terrã. fornicatiooẽz .imũdiciã. libidinẽ. concupiscentiã malã. ⁊ auari ciã que est ydolox seruitus ꝓpter q̃ venit ira dei in filios diffidentie. in q̃ bus ⁊ vos ambulastis aliquãdo quã do vixistis in illis. talis mortificatio corpis est vita aime Roma. viij. Si sm carnẽ vixeritis moriemi. si autez spũ facta carnis mortificaueritis. vi uetis Quidã vero morũẽ cũ dño quo tũ duo sunt genea Primi sũt q̃ mor tez xp̃i i otinua memoria hñt p cord compassiouẽ Philip. ij. Hoc sentite in vobis sup. p cordis compassionez quod ⁊ in christo ihesu fuit p crucis passionẽ Ber. quid est hõ q̃ non cõ pateris passiom xp̃i. nõ condoles eo dolore. nõ ploras in eo flagellis. nõ gemis in eo erumnis. cũ omnis cre atura eo passioi sit cõpassa. aer obscu ratus ẽ. sol i tenebras versus est. pe tre scisse sũt. apta est tellus cũ aperi ere latus. ⁊ dñs celestis sol morere in terris. sol terren⁹ horrebat i celis Qui ergo xp̃o cõpatiẽ moritur cũ eo. Secũdi qui moriunẽ cũ domino sunt illi qui ita deo p caritatẽ sunt coniunc ti q̃ nulla mors a deo eos potest sepa rare Roma. viij. quis nos sepabit a caritate christi. an ẽbulatõ. i. afflictõ corpis. an angustia. i. ẽbulatio men tis. an fames. an piculum. i. metus mortis. an gladius. i. mors. q. d. nl̃ lo|mõ pñt ista separe hominẽ haben tẽ caritatẽ a deo Cãti. viij. fortis est vt mors dilectõ Glo. immo fortior. q̃ ꝓpter amorẽ dei hõ non cõtemnit mortẽ Aug⁹ Nihil fortiꝰ hoie habẽte caritatẽ. amãtez enĩ nulla pena nulla mors potest separe a deo. ꝑ cũ eo pa tus est mori Vnde ait petr⁹ Lu. xxij Dñe patus sũ tecũ in mortẽ. ⁊ in car cere ire. qõ vtiq; fecissz si fragilitas

pmisisset. ⁊ si deo placuisset Quicũz ergo sic moriẽ cũ xp̃o passiom sue cõ patiendo. vl̃ patus pro eo mortem sustinẽdo. ille eciã viuet cuz christo Roma. vi. si mortui sum⁹ cũ christo credimus q̃ simul viuem⁹ cũ christo Equitas eĩ exigit vt qui cuz christo sustinuit cũ christo regnet. ij. Timo th. ij. Si mortui sumus cũ christo cõ uiuemus si sustinebim⁹ ⁊ ꝛegnabi mus. vnde Thessa. iij. Talibus mor tui estis ⁊ vita vrã abscondita ẽ cũ christo in deo Cũ christus apparuerit tũc ⁊ vos apparebitis cũ ipso in gl̃a. Quarto quidaz moriunẽ a domino Ezech. xviij. Anima q̃ peccauerit ip sa morieẽ videlicet illi qui per petũz a deo separanẽ. tales licet viuant in corpore. mortui tñ sunt in aima. Aug⁹. Sicut vita corporis est aima ita vita ãt ẽ ds Sicut ergo moriẽ corpus quãdo ab eo sepatur anima. ita aia moriẽ q̃n sepaẽ ab ea de⁹. ⁊ hoc fit ꝑ peccatũ Ysa. lix. Iniquitates vrẽ di uiserũt inẽ deũ ⁊ vos .i. diuiserunt ⁊ sepauerunt vos a deo vrõ. ⁊ tales moriunẽ a dño ⁊ significati sũt per la zaz qui moriebaẽ absente dño. si ei domin⁹ fuisset apud eum non fuisset mortuus Ideo dixit martha ad il̃ sũ Domine si fuisses hic. i. apud freẽz me um. frẽ me⁹ nõ fuissz mortu⁹. In quo spũaliter intelligiẽ q̃ ille cũ quo est de⁹ nõ moriẽ in aia. ꝑ a quo sepaẽ de us ꝑ pctm̃. ille moritur ⁊ bñ ꝑ mortu um laz az significaẽ pctõr mortuus i aia ꝓpter duo Primo rõne fetoris sicut ei iste laz ar⁹ fetebat i ospcũ hoĩ nũ Ita pctõr fetet in ospcũ angelox ⁊ dei Johe. ij. Ascẽdit fetor e⁹ .i. pec catoris. ⁊ ascẽdit putredo e⁹ q̃ sup be egit. i. otra dñm supbe peccando se erexit. Et iõ fetor e⁹ ascendit ad dñm Ber. Nunq̃ fetuit vn⁹ cais pu trid⁹ i ospcũ hoĩm sicut pctõr i ospcũ angelox ⁊ dei. Exẽplũ i vitaspatx

de ãgelo q̃ obturauit nares in ospũ
pctoris Rcq̃. i f. Nõ sum9 ocupisce.
Scdo rõne stricte ligationis. qz sicut
laz ar9 erat ligat9 manib9 z pedib9
institis. sic pctor ligat9 ẽ pctoz vin
culis. Proue. v. Iniquitates sue ca
piẽt impiu z funicul pctoz suoz ostri
gẽt Ira ligat pctor vinculis pctoz.
qz p seipm redie nõ pt. vl resurgẽ ñ
pt ñ dina grã adiuuet Osee. xiij. poi
tõ tua ex te ẽ tmmõ ex me auxiliũ tu
uz Dñs ãt sp pat9 ẽ nos adiuuare z vi
uificare sic laz az uiuificauit. si a mor
te pti liberari cupim9 Dicat ergo q̃
libz pctor q̃ mortu9 ẽ pctõ cũ ps Dñe
uiuifica me. z si pfcõ corde credit z i
deũ sperauit vitã reapiet. Joh. xi.
Qui credit in me eaã si mor. fu. vi.

Dñca i passione sup epla f. lxvi.

Si sanguis hircoz z thauroz
z cinis vitulaz aspersos inq̃
natos scificat ad emũdatio
nẽ carnis. q̃to magis sanguis xpi q̃
p spm scũz semetipm obtulit imacu
latũ do viuẽti emũdabit osciaz nrãz
ab opib9 mortuis. i. pctis. Heb. ix.
in veteri testamẽto pceptũ fuit q̃ q̃
tãgebat mortuũ imũdus erat septez
dieb9 z a sortio hoim z septia die a
spergebat eũ sacerdos sanguie hir
coz vl thauroz z mũd9 tũc hẽbat.
xps ãt vt mũdaret nos a pctis nos as
sumpsit nõ sanguie hircoz z thauroz.
z lauit nos pprio sãgume in pcis
ãt vbis possum9 notare vtilitatẽ san
guis z passionis xpi. Est ãt multiplex
vtilitas in sanguie xpi. Prima tangi
tur hic scz q̃ lauit nos a pctis nris.
Hñ. Vittẽ filij altissimi. filio vgis
occidi iubet vt vulnera nrã pcusso sui
sanguis balsamo mederet Gen9 hu
manũ erat adeo vulneratũ p pctũm
z infectũ lep q̃ a plãta pedis vs ad
vticez capitis nõ erat in eo sanitas sic
dz. psa p. z ita vulnerat9 ẽ xps q̃ a
capite vs ad pedes nihil in eo erat sai
tatis. sic dt Heb. Et effudit sangui
nez suũ ex oib9 mẽbris vt nos a lep
mũdaret Exemplũ. Erat quida rex
q̃ hẽbat faũlum q̃ infect9 erat lep z
dictũ sibi erat a medicis q̃ nõ posset
sanari ñ balnearet z lauaret in sang
uine hũano z cũ nullũ amicũ haberz
q̃ p eo sanguinẽ suũ fundẽ vellz vxit
dñs z fecit se occidi z suo sanguie ser
uũ suũ sanauit Quis audiuit vnq̃ ta
lẽ caritatẽ Rex iste xpc ẽ. seru9. hõ q̃
infect9 erat lep z a sortio dei z ãge
loz eiect9 tp le psus a ospũ hoim z
nullũ habuit amicũ q̃ eũ sanare possz
z misert9 filij dei venit in hũc mũdũz
z effudit sanguinẽ suũ septẽ vicib9.
vt eũ a septẽ pctis mortalib9 mũda
ret Rcq̃ in f. Sumẽt de sãguie Sedi
do sanguis xpi redemit nos de ptãte
tẽbraz Zach. ix. Tu ãt i sanguie te
stamẽti. i. xpi filij tui eduxisti victos
de lacu. i. de libo Col. p. Eripuit nos
de ptãte tẽbraz z trãstulit nos i reg
nuz filij sui qõ scz regnũ filij su9 sang
uine suo emit Apo. v Occisus es dñe
z redemisti nos in sanguie tuo O q̃
paose redept9 ẽ hõ. i. pe. p Nõ corrup
tibilib9 auro z argẽ redemt eitis b p
aso sang. ag. inotanni. i. imaculati
ihu xpi. qõ nõ attẽdũt mlti q̃ p mo
dica delcãtioẽ diabolo aias suas ven
dũt Aug. attẽde o hõ ne tibi vilescat
Hñ. nõ gutta b vnda sanguis p qñ
q̃ ptes corpis largit emanauit quã
do te xps redemit. p ista redẽptõne
tenemur ei ad ppetuã seruitutẽ quã
req̃ret a nobis i die iudicij Cri. xps
expbrabit i iudicio. req̃. i ser. Vide
bũt fi. ho. Apo. xx. ij. Plangent sup
se plãctũ magnũ z e Terao sanguis
xpi ẽ nobis adiutoriuz otra hostes.
Dẽmus ei explicẽ hostẽ Demn9 ẽ caco
q̃ ipugnat nos p ocupiscẽtias malas
Gala. v. Caro ocupiscit ad. spi. b sã
guis xpi mortificat oes carnales mo
t9 Istõ figuãtũ ẽ Exod xvij. vbi or.

Eleuās moises virgā pcussit aq̄s flu
um & versa ē in sanguinē · & pisces q̄
erāt in flumine mortui sunt Per pis
ces significant motus carnales · vel
concupiscentie q̄ nutriunt in aquis deli
ciaz · & tunc aq̄ in sanguinē vertuntur
& pisces moriunt · quādo ad memori
am dñice passionis delicie refrenant
& motus carnis deprimunt Heri · vi
sa christi passione quis tā delicatus
qui se nō abstineat · quis tā luxurio
sus qui se nō cōtinuet · Exemplum de
quodā qui mltū temptabatur a spū
fornicationis & āte crucifixū libeat9
est Sequi · in ſ · Mulier chananea
Secūdus hostis est mundus q̄ impug
nat bonos p aduersa & tribulatōnes
Johā · xvi · In mūdo pssurā habebi
tis · has debz hō vim cere sanguine ihe
su christi Istud figuratū est Apo · xix
vbi vidit iohānes xp̄m & vestit9 eāt
veste aspersa sanguine · p qđ signifi
catur corp9 eius cruentatū · & seq̄ba
tur eū multitudo · p quod significan
tur sancti q̄ ei9 passionē in memoria
habētes ipsū sustinēdo aduersa imi
tant Heri · Vult benign9 dux deuoti
militis vultuz & oculos in sua sustolli
vulnera · vt illi9 ex hoc animū erigat
& exemplo suo reddat ad tolerādaz
fortiorē Nō ei sentiet sua dū illi9 vul
nera intuet Grego · Si passio christi
ad memoriā reuocet mihil adeo durū
est quod nō equo aio toleratur Hñ
har · Nihil dulcas in tribulatione q̄ pas
sionē christi meditari Quā ei asperi
tatē formidabit seru9 si mīti ei occur
rit q̄ filij dei sanguine sit redemptus
Si ei christi passionē semp recordaē
mur ita q̄ sagitta dilectōnis vulneā
remur · q̄ ꝓpter ei9 passionē dulciter
patiemur · Exemplū in beato igna
cio q̄ nullis tribulationib9 potuit vinci
nec pmis Et cū q̄reret ab eo quo tā
fortis ess; Respondit Crucē dñi mei
ihesu xp̄i in corde meo habeo q̄ oia vi

cere facit q̄cunq̄ poterint mihi imfli
gi Tertia9 hostis ē diabolus q̄ impug
nat p malas suggestiones Iste enim
vincit sanguine ihesu xp̄i Istud figu
ratū ē Apo · xij · vbi dr q̄ iohānes vi
dit draconē magnū habentē septem
capita · q̄ significat diabolū cū septem
vicijs scz mortalib9 peccatis · & mich
ael & angeli pugnabāt cū draconē &
vicerūt eum p sanguinē agni · i · ihesu
christi Heri · vbi firma & tuta req̄es
est nisi in vulnerib9 ihesu xp̄i · Tāto
illic securior habito · quāto ille potēti
or est ad saluādum · pmit corp9 p vo
luptates · fremit mundus p aduersi
tates · insidiatur diabolus p sugges
tiones ñ cado · q̄ vulnera domini re
cordabor Quātum diabol9 timet vi
tutē passionis xp̄i & crucis · patz p exē
plum Apud tholetū erat q̄dā magro
manticus ad quē venit miles depaup
tus vt eū ditaret pmittēs sibi huius
um · q̄ quadā nocte duxit eū ad siluā
vocās ad se diabolū Qui cū venissz di
xit ei Domine iste miles vellet vob̄ ſ
uire si velitis eū ditare Qui dixit hoc
faciā si mihi homagiū fecerit · Cunq̄
respōderet miles se factum Ait diabo
lus sic loq̄ris Abnego pr̄em & filium &
spūm scūm · Et ille obstupuit · & sig
no crucis se munuit · Quo facto sta
tim euanuit demō cū magro & ipse per
crucē liberat9 ē · Hoge9 ·

Expositio textualis ·

Dixit ihesus turbis iudeoruz
Joh · viij · Quis ex vobis ar
guet me de pcto · i · arguere
pōt · vel accusare q̄ vnq̄ pctm fece
rim · si · i · ex quo veritatē vobis dico ·
quare nō creditis mihi Qui ex deo ē
· i · q̄ deū diligit · verba dei audit · ꝓ
terea vos nō auditis q̄ ex deo ñ estis
Respondērūt iudei & dixerūt · nonne
bene diam9 · i · nos dicimus q̄ samari
tan9 es tu · i · odis nos tanq̄ samari
tan9 · & demoniū hēs · i · obsessus

es Respōdit ihesus Ego demoniū nō habeo. ꝫ glificio prē meū. q. d. nō cura de vrā otumelia qz nō quro gloriā meā sed ptis mei hiere. Qui nō qrit glam nō sentit cōtumeliam. ⁊ vos mhōratis me p cōtumeliaz vrām ego aūt glam meā nō qro. q. d. Licet mihi otra hōrem meū loquammi ego tñ nō vindico. sed ptī meo vindictā cōmitto. ꝓpter quē sustineo. Vnde seqtur Est q querit glam scz patet ⁊ iudicet. i. vindicet otumeliā meā Amen dico vobis si quis sermonez meū seruauit. i. pcepta mea ope impleuerit mortē nō videbit in etnū. i. nō experiet mortē etnā Dixerūt ergo iudei. nūc cognouim⁹ qz demoniū habes. i. nūc audiuim⁹ qz isanus es Abrahā mortu⁹ ē ⁊ ꝓphete. ⁊ tu dicis Si quis sermonē meū seruauerit mortē nō gustabit in etnuz. Nūquid tu maior es prē nrō abrhā qui mortu⁹ est ⁊ ꝓphete mortui sūt. quē teipsū facis. i. fingis. respōdit ihesus. Si ego glifico meipsum gla mea mihil ē quo ad vos qz vos mihil putatis me. ē pē me⁹ q̄ glificat me q̄. d. Vos arguitis me de iactātia ⁊ īsania qz meipm omēdo. ꝫ ñ ē ita. pē me⁹ hōrauit me in baptismo. ī monte thabor quē vos dicitis qz de⁹ vr ē q. di. Ille idē quē vos p deo colitis ē pē me⁹ ⁊ nō cognouistis eū. ego āt noui eū. q. di. Jō a me discē potestis qs sit si vultis. ⁊ si dixero qz nō scio eū ero silis vobis mēdax ego scio eū ⁊ sermonē e⁹ huo. et qz iudei reputabāt abrahā maiorē. iō sbdit abrahā pē vr exultauit vt videret diē meū. i. cū gaudio desiderauit vidē icarnationē meā vidit ⁊ gauisus ē. i. p spm scm intellexit me ventuz in mūduz. ⁊ de hoc gauisus ē. Vidit ei in figuā tres āgelos ⁊ vnū adorauit. p qđ intellexit filiū dei eē incarnāduz. p duos alios legē ⁊ ꝓphetas pdicātes ei⁹ incarnationē Itē qñ arietē in arbore pendētez vidit. ipm crucifixuz intellexit Judei autē nō itellexerūt hoc. vñ sequit̄. Dixerūt autē iudei ad eū Nñ q̄ginta ānos nōduz hēs ⁊ abrahā vidisti. Dicit eis ihesus. Amē dico vob antq̄ abrahā fieret ego sū. nō dicit ego fui. qz deitas ptēritū nō hz. nec futuz ꝫ semp pñs Judei āt nō intellexerūt. vñ seqtur Tulerūt ergo lapides iudei vt iacerēt in eū Jhesus aūt absc̄odit se ⁊ exiuit de tēplo.

Dñca in passioē sup euāgelium. Sermo. lxvij.

Tulerūt lapides iudei vt iacerēt in eū Jhesus āt absc̄odit se ⁊ exiuit de tēplo Joh. vij. In. vbis ꝓpositis duo notanē Primū ē iudeoz maligmtas otra christū Secūduz ē xpi erga iudeos benignitas. Maligmtas iudeoz p̄z in hoc q illuz lapidaē volebāt q̄ eis tāta bona fecerat. infirmos eoz curauerat. cecus illuminauerat. claudos ābulaē fecerat lepsos mūdauerat. pane suo saturauerat. viā salutis p̄dicauerat. tñ volebāt eū lapidaē. qđ oqueriē. Joh. vij. Multa bō opa ostendi vobis ꝓpter qđ hoz vultis me occidē ⁊ lapidare Per istos iudeos sigmficanē malignā xpiam q̄b⁹ christ⁹ bñficia plima otulit. aiam ⁊ corp⁹ dedit. bō tpalia. naturalia. sacmētalia otulit. suo sanguine redemit. p ipis mortē sustinuit ⁊ tñ lapidāt eū pctis suis Quot enim pctā faciūt tot lapides otra euz mittūt Ezech. xvi. Lapidāt te lapidib⁹ .i. renouāt passionē tuam pctis suis Heb. vi. rursuz crucifigentes filium dei. Quotiens enim pctōr itērat peccata pro quibus christus crucifixus est totiens renouat eius passionē. ⁊ mittit otra eū lapidē Cōpatur ei peccatū lapidi ꝓpter multa Primo ꝓpē grauitatem. Lapis ei guis est ⁊ tendit semp deorsū. sic peccatū graue ē

et semp deorsū tendit & trahit hoiez ad aliud pctm Gre. Peccatū qđ per pemtētiā nō deleē. mox ponere suo ad aliud trahit Vnde dixit dauid. Sicut onus graue grauate sūt super me iniquitates mee Cū em vnū peccatū admiserat cū vxore vrie. statim traxit eū ad aliud scz homicidiū. Nota hystoriā. ij. Reg. xi. Et tandē trahit hoiem ad profundū infernū. Exodi. xv. Descēderunt in pfundū quasi lapis Oēs lapides huius mundi non possunt vnā aiam demergere. & vnū peccatuz demergit hoiem ad profundū infernū Exemplū de heremita qui ommib9 diebus vite sue seruiuit deo. sed in fine vite sue voluit latro fieri. & captus occisus ē & damnatus est. Secundo opatur peccatum lapidi. ppē infructuositatē qz semē qđ cadit sup lapidē nō pt fructū pferre facere quod licet aliquādo primo videaē vigere. tñ nō facit fructū Lu. viij. Aliud cecidit sup petraz & natum ad hoīa aruit qz non habuit hūorem. Sic oē bonū factū in pctō mortali non facit fructū imppetuū. licet bonū videatur aliquo mō tñ in futuro seculo nō facit fructū qz nō est meritoriū quia nō hz humorē caritatis Gre Qui caritatē nō hab3 omne bonū potit Jđo apls imprecat dicens. quez fructū habuistis tunc scz cū essetis in pctis in quib9 nūc erubescitis. q. d. nullū fructū ho. vi. Exemplū in saul q̄ mltū bellauit p populo dei sed qz in pctis fuit dño nō placuit Nec eleā elemosine facte in pctō mortali fructū faciūt Eccl. xlij. Dona iniquoruz nō approbat dns. nec respicit muneā impioz. nec in multitudine sacrificioz suoz propiabit pctis eoz Exēplū petri damiani dt q̄dā epl vidit bñ dictū papā p9 mortē in magno equo sedētē. & dū queret ab eo quo sibi esset iniqt Grauiter torquebat. sed in mia dei nō despero si mihi adiutoriū pbeatur Vade ad successorē meū iohānē & dic ei vt in tali apoteca summā pecunie accipiat. pauperib9 p me distribuat. multa data sūt pro me sed nō prosūt mihi. qz de rapina fuerūt. et iō elemosine earz fructum non fecerūt Tertio pctūm opaē lapidi ppter duriciē. qz sicut lapis durus ē. ita hō indurat per pctūm Dicit. v. Induerūt facies eoz supra petrā & nolue rūt reuerti ad dominuz Job. xli. Indurabit cor eius sicut lapis & stringetur sicut malleatoris incus Quanto magis incus percutit. tāto magis īduratur. Sic quidā pctōres quāto magis corripiunt & flagellant a domīo. tanto magis indurant. sicut pharao de quo dicitur Exodi. vij. Induratū est cor pharaonis. & cū dns multotiens eū flagellauerat & cum emolliri nollet submersit eum in mari rubro Exemplum. Burcardus quidaz rex frisonum indurat9 ē in pctis vt cum baptisari deberet & vnū pedē in lauacro intinxisset. alterz retrahens iterrogauit vtz plures sororz suoz eēnt in inferno. an in paradiso. Et audiēs plures eē in inferno alterz pedē retrahens dixit Melius ē sequi plures. q̄p paucores Et accedēs ad eū diabolus ait Bene fecisti Ego quarta die icō pabilia dona tibi dabo. Et ecce q̄rta die subitanea morte interiit. Quarto pctūm opatur lapidi ppter sepaconsuetudinē Solz em de lapidib9 fieri mur9 qui sepat vnā rē ab alia. Sic pctūm facit murū inter deū & hoīnez & quot pctā hō cōmittit tot lapides in muro ponit q̄ eū a deo diuidit Ysa. lix. Pctā vrā diuiserūt inē deū & vos. & iste mur9 i hac vita destrui pt p confessionē & pemtētiaz. & p9 vitā istā ita firmabit q̄ nūq̄ destruetur. Vñ dixit abrahā ad diuitē iacētez in inferno Chaos magnū firmatū ē inter

nos ⁊ vōs Lu. xvi. In inferno eī nulla ē redēptio Aug⁹. Cū infermi putet⁹ infelices reperit. claudit̄ fursuz ⁊ aperiet̄ deorsū/ ac dilatabit̄ in pfū dū. nullū spiritaī. nō liber anhelit⁹. claud⁹ relinq̄tur. detrudent̄ illic maledicētes. nescient̄ a deo/ q̄ deuz scire noluerūt Exemplū q̄dam hō malus erat/ habēs duos filios. vn⁹ videns pctā pris nolens secuz pticipari hēremū intrauit/ ali⁹ seq̄batur prēz. ⁊ in peccatis vitam ducentes ambo mortui sūt Quod cū ille audiret̄ heremita rogauit ihc deū vt de statu eoz sibi reuelaret Rapit̄ igit̄ ad infernū ⁊ duct̄ in locū vbi vidit diuersa genera tormētoz ⁊ eos nō vidit Tūc duxit eū angel⁹ ad magnū puteū testuz magno lapide. Cū deponeret lapidē exibat fum⁹ ignis/ ⁊ clamores lamentabiles audiebanē. ⁊ pī⁊ frater exierūt cū flamma ignis inuicē tanq̄ canes se mordētes. ⁊ sibi mutuo maledicētes Et dixit pī maledict⁹ sis tu fili q̄ pter te iusta bona congregauī ⁊ iō eternaliter suz dānatus. ⁊ econtē dixit filius Maledict⁹ sis tu pī q̄ tu me procreasti ⁊ mihi bona talia hereditasti pquib⁹ eternaliter sū dānatus. ⁊ sic mordētes ⁊ maledicētes in puteū ceciderunt. ⁊ lapide suppositō. ait āgelus nunq̄ in ppetuuz ihc exibūt Et ille ad se reuersus vitaz in bono finiuit. Secūdo notaī bemignitas dei circa pctōres ī hoc q̄ nō vindicauit se statim cū volebāt eū lapidare Unde ōr. Johā. vij. q̄ abscōdit se quando exiuit ō templo De ista misericordia q̄ nō vindicat se statim. ōr Treno⁹ iij. Misericordie dei q̄ nō sum⁹ cōsumpti. q⁹ nō defecerunt miserationes e⁹ Dissimulat ei pctā hoim pter pmissionē Grego. Quisq̄s viuit ⁊ delinquit idcirco miseratio diuina hūc tollerat. vt ab iniq̄tate se cōpescat. Ser. Miseratio tua dñe. req̄. in ser-

Apparuit benignitas. Seo q̄ pdest expectatio si nō seq̄tur pmutuo. Tumulus ē dānationis dicēte dño. Hec fecisti ⁊ tacui. arguā te ⁊ statuā cōtra faciē tuaz Ysa. xxx. Expectat dñs vt misereat̄ nrī. ⁊ idcirco relaxata exaltabit̄ parcēs nobis Quāto ei magis descendit nobis/ exaltabit̄ ⁊ puocabit̄ ptē nos e⁹ iusticia/ si nō fecerim⁹ emēdā Exēplū ō quodā viro potētissimo q̄ nō potuit ad ira puocari Req̄re in ser. supra.

Feria ĝrta Sermo lxviij.

OVes mee vocē meaz audiūt ⁊ ego cognosco eas ⁊ sequūtur me ⁊ ego vitā eternā do eis Joh. x. In istis vbis domin⁹ duo faciat Primo ad sequēdū se fideles allicat Secūdo ad sequēdū se pmia promittit. pmū ibi. oues mee ⁊ c. secuduz ibi. ⁊ ego vitā eternā ⁊ c. Circa pmuz sciēdum q⁹ dēmus xpm seq̄ q̄q̄ mōis Prio sicut ouis pastorē. secūdo vt fili⁹ prēm. terno vt ancus dñē. q̄rto vt seru⁹ dñm. ⁊ q̄nto vt amicus amicū Prio dēmus seq̄ xpm sicut ouis pastorē Jhere. xij. Non sum turbat⁹ te pastorē seq̄ns ⁊ Joh. x. oues mee. ⁊ c. Sequuntur autem pastorē propter duo scilicet vt ab eo pascantur ⁊ custodiantur. Vnde Ezechiel. xxxiij. Ego pascam oues meas dicit dominus Pascit autē oues suas christus multipliciter scilicet pastu nature. doctrine. gratie. eucaristie ⁊ gl'e. Primo pastu nature. Psalmista. Domine qui pascis me a iuuētute mea. Vere mirabiliter pascit nos deus. q̄ de terra panē. de vite vinū. de arboribus fructum. de aquis pisces in ⁊ cibum nobis tribuit Mirabile videbatur q⁹ de q̄nq̄ panib⁹ ⁊ duob⁹ piscibus quinq̄ milia hoim satiauit. Sz illud ē adeo mirabile q⁹ singulis āmis totū mūduz pascit de paucis gnis ī terraz pjectis. ē istō ōr magis mir. q⁹

iusitatū Scdo pascit nos pastu doctrine p expositionē scripturaꝝ Ezech. xxxiiij. quarto. In pascuis vberrimis pascā eos .i. oues meas in mōtib⁹ excelsis Ysiē. Scripturaꝝ sanctaꝝ altitudines q̄si mōtes pascue sūt In his pascuis scripturaꝝ sanctaꝝ pascitur aia. qꝛ ꝺꝛ Mat. iiij. Nō in solo pane viuit hō. sed in omni vbo qđ pcedit de ore dei. .i. pdicatoris p quē loquit deus. de q̄bz dixerat dñs Jhē. iij. Dabo vobis pastores sm cor meū. et pascā vos scia et doctrina Tertio pascit xp̄s oues suas pastu grē. istud figuratum ē Exod. iij. vbi ꝺꝛ q̄ moises pascebat oues et minauit gregē ad interiora dēti vbi dñs in rubo ardēti apparuit ei Moyses ē christ⁹ vel plat⁹ vicēs gerēs christi p quos oues ad interiora in pastu vemūt. q̄n exteriozes cōsolationes relinquūt et interiorem q̄runt. ibi dñs in rubo ardenti istius corporis apparet. et spūali dulcedine pascit Quarto xp̄s pascit oues suas pastu eucaristie scz corpore et sanguine suo. hoc figuratū est. ij. Reg. xij. vbi ꝺꝛ q̄ erat quida paup in q̄dam ouitate hns quāda ouicula quā emerat et in tm dilexit q̄ pauit eaz pane suo et de calice suo potauit eā. et fecit eā in sinu suo dormire. Per istū pauperē vir significat xp̄s qui pauper nos fact⁹ ē in hoc mūdo Iste habuit ouiculā vnā. .i. gen⁹ hūanum quaz emerat sanguine suo p̄cioso quaz in tm dilexit q̄ pauit eā panē et corpe suo sacramētali et dat ei potū de calice suo. .i. sanguinē suū ad bibēduz. et facit eā dormire in sinu suo. .i. pmisit ei requiē eternā in regno suo Per. Bon⁹ ē pastor ille q̄ dat carnē suaz in cibū et sanguinē in potū. et aiaz i p̄ nū. Quinto pascit christ⁹ oues suas pastu glorie et letie eterne. ps̄ Spera in dño et fac bonitatē. et inhabita terrā. .i. vita eterna inhabitabis et pascēris in diui-

nis e⁹ Vñ Ezech. xxxiiij. c. visitabo oues meas et liberabo eas de omib⁹ locis in q̄bus dispersē fuerāt ait dñs de⁹ in die nubis caligīnis .i. in die iudicij et congregabo eas de terris aliēis et inducā eas in trā suā. .i. in celestez patriam. et ego pascā eas in mōtibz vbertimis et excelsis ibi requiescēt in herbis virētib⁹ et in pascuis pinguibz pascētur Pascue iste emendanē ex eo q̄ in mōte sūt ꝓpt securitatē. q̄ sūt vbertime ꝓpt copiositatē. q̄ pingues ꝓpter delectabilitatē. q̄ virētes. ꝓpter spetiositatē Ista oia inuemunē in illis pascuis regni celestis. sic ergo p̄z q̄re oues christi seq̄ debeāt xp̄m scz vt ab eo pascanē Secūdo solēt oues seq̄ pastorē vt ab eo custodianē De hoc ꝺꝛ Jo. x. Pastor bon⁹ aiam suam .i. vitā ponit p ouib⁹ suis. scz ad defendēdū a bestijs Sūt āt tres bestie q̄ leguntē oues infestare scz leo. vrs⁹. et lupus. de p̄mis duob⁹ ꝺī. i. Reg. xvij. q̄ cū pasceret dauid oues venit leo vrsus et accepērūt sibi ouē Jp̄e āt ambos occidit et eruit ouē suaz. Per dauid signific̄at xp̄s q̄ pastor ē ouiū suaꝝ scz hoim Per leonē q̄ ouib⁹ insidiat̄ significat diabolus .i. Petri. v. Aduersari⁹ vr̄ diabol⁹ tq̄ leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuorz. p vrsū q̄ ea az insidiat̄ ouib⁹ christi significatur caro siue corp⁹ hois q̄ semp insidiatur aie p malā concupiscentiā Gal. v. caro concupiscit aduersus spm̄. et bñ per vrsū significat̄ caro. qꝛ sicut vrsus sequit̄ dulcedinē mellis. ita caro diligit voluptatē Vrsus debil̄ in ē capite et fortis in brachio Sic et caro per caput sumit cogitationē. p brachia delectationē et sensum. In capite ego debil̄ ē. qꝛ cogitatio debilis ē. si non sequūtur alia duo scz delectatio et cō sensus. sic patet de duabus bestijs q̄ persequuntur oues scz de leone et vrso id est de diabolo et carne. Tertia

bestia ē lupus. Jo. x. Lup⁹ rapit et dispergit oues. Per lupū figm̄ficaē mūdus siue hyes mundū diligētes. Isti psequūtur oues xp̄i. i. bonos ⁊ simplices amatores dei ⁊ imitatores. Vnde ait dñs discipul' suis. Mat. x. Mittto vos sicut oues in medio lupo rū. Grego. Sicut agm̄ int̄ lupos mittimur vt seculū seruātes innocētie: mores malicie nō habeam⁹. Tal' agous fuit apl's q̄ ait. p̄mo Corin. iiij. Maledicimur ⁊ bñdicim⁹ persecutionē patimur ⁊ sustinem⁹. Ab istis tribus bestijs custodit xp̄s oues suas: lz eas psequanē tñ custodit eas xp̄s ne ab eis capianē ⁊ deglutianē. Dñs. Custodit dñs oēs diligētes se. vnde dicit Joh. x. Oues mee voc̄ meā audiunt ⁊ c̄. ⁊ nō peribūt in eternum. Secūdo debem⁹ sequi xp̄m tāq̄ filij patrē. Ipse est pater oīm nostrum. Mat. xxiij. Vnus ē pater vester q̄ in celis ē. Solet em̄ filius seq̄ patrē ꝓpē duo. Prīo vt eū ab inimicis defendat. Secūdo vt hereditatē suā augmētet. Absente ei patre interdū hostis insurgē solet cōtra filiū. sicut patet in absolon q̄ cum patrē suū relinquēt ab inimico suo scz ioab interfect⁹ ē. Sic fiet oīb⁹ qui a patre celesti per petm̄ sepati fuerint. ab inimico scz diabolo psecutionē sustiebūt. Et sic patet primū. Secūdo sequit̄ filius patrez vt hereditatē suā augeat. sepe em̄ patz illi filio qui eū plus diligit ⁊ reuerē maiorē partē hēditatis tribuit sicut iacob q̄ dedit filio suo ioseph specialē hereditatē extra oēs filios suos vt dilect. Genesis. Sic de⁹ illis filijs qui eū magis diligūt ⁊ sequūtur: magis dabit de hēditate in regno celoꝝ. Sicut pt̄z Luc. xv. In filio prodigo q̄ se a patre elōgauit: oēm hereditatem amisit ⁊ consūpsit: ⁊ alij filio q̄ secū permānsit dedit oīa sua dicēs. Fili tu semp̄ mecum es ⁊ oīa mea tua sūt. Tertio debem⁹ sequi dñm sicut duc̄. Isaye. lv. Vedi te duc̄ ⁊ p̄cepto rē gentib⁹ vniuersis in ad̄ exercituū sum⁹. Isa. xlij. Quis cec⁹ nisi seruus meus scz hō quē creaueram vt mihi seruiret. Cecus fact⁹ est p petm̄ illūinaē quodāmodo p fidem seu nō pfectē Vnde q̄si cec⁹ sum⁹ q̄ videm⁹ nūc per speculū in enigmate ⁊ c̄. sicut dicit primo Corin. xiij. Excecaē ean̄ miseram aīa p peccatū actuale ⁊ illumināē p grām. Aug⁹. Anima versa a deo obtenebraē: cōuersa ad dñm illūinaē. Duplex autē causa cecus duc̄ sequit̄ ne ledaē ⁊ istruaē opabolj sequaces in lapidē offensionis impingūt ⁊ pedē anime ledūt: quia duc̄ sequūtur malignū. Dei autē sequaces offendicula declinat. Prouer. iij. Ducā te p semitas iust̄atis quas cū ingressus fueris non artabūtur gressus tui ⁊ currēs nō habebis offendiculū. Glosa. Sicut mali hic medio cursus offendūt: a duce cea instruūtur. Sic q̄doq̄ sūt imitatores ab eo informātur. s. per doctrinā p̄dicationis. vnde legitur Lu. ix. q̄ turbe secute sūt xp̄m: ⁊ ipe accepit illos ⁊ loq̄baē eis de regno dei. Quarto debem⁹ sequi xp̄m sicut seru⁹ dominū vt dilectionē quā ad deū habem⁹ ostēdamus. De quo dicit Lu. xxiij. q̄ ihesu eūte ad passionē: sequebaē eū turba multa populi et mulierū que plāgebāt eum: sic se qui debem⁹ eum cōpatiendo sibi ⁊ simulit̄ aduersa ꝓpter eū sustinēdo. p. Petri. ij. Christ⁹ passus ē p nobis: vobis relinquens exēplū vt sequamini vestigia ei⁹. Quinto debem⁹ sequi xp̄m sicut amicus amicū. Nā solet amicus sequi amicū: vt ei reuerētiā ⁊ honorē prebeat. vnde legit̄. ij. Re. xix. q̄ ad honorē dauid cū reuerterētur de bello cōtra absolon berzellas galaadites senex valde traduxit regem patrat⁹ vltra ean̄ p̄sequi illū. Sic xp̄m

imitari debem⁹ ecclesias frequẽtan do corp⁹ eius ad hon̄orẽ ipsius p pla teas sequẽdo.

Feria sexta. Sermo. lxix.

Expedit vobis vt vn⁹ moria tur homo p populo ⁊ nõ to ta gens pereat. Joh. xi. ver ba ꝓposita loquebatur spũs scũs per os cayphe. In quibus verbis exp̄mit vtilitas passionis ⁊ mortis xp̄i. Nota qꝫ mors xp̄i expediens fuit angelis i celo: sanctis in lymbo: hoib⁹ in mun do. Primo expediẽs angelis in celo. qꝫ per mortem xp̄i angelor̄ ruina ẽ reparata. vnde ap̄ls Ephe. i. ꝓposuit dom⁹ instaurare in xp̃o. i. per xp̃m que in celis sũt: glosa. i. numerũ ãge lor̄ diminutũ adimplere. Et hoc tan git dom⁹ in illa parabola. Lu. xv. quis ex vobis homo qui habet centũ oues ⁊ si perdiderit vnã nõne dimit tit nonagintanouẽ in deserto ⁊ vadit ad illam quã perdiderat ⁊ querit do nec inueniet eam. Cum autẽ inuenĩ at eam ponit sup̄er humeros suos ⁊ veniẽs domũ cõuocat amicos suos. et vicinos dicẽs. Cõgratulamim mi hi omnes quia inueni ouem meã quã perdideram. Homo iste ẽ deus q̃ p no bis hõ fieri voluit qui habuit centum oues. Centũ oues sũt nonagintano uẽ ⁊ vna. Per nonagintanouẽ signi canẽ nouẽ chori angelor̄. per vnam significat̃ homo qui locum lucaferi re plere debebat. Ex istis ouib⁹ vna p dita est. id est hõ quãdo peccauit ⁊ de paradiso eiectus ẽ ⁊ post dimisit nonagintanouẽ. i. nouẽ choros ãge lorum in celo ꝙ dom⁹ desertũ dice bat q̃diu homo in eo nõ erat ⁊ venit in hũc mũdum querere ouẽ perditam quã quesiuit plus q̃ triginta annis cũ magno labore ⁊ cũ inuenisset eã posuit eã sup̄ humeros suos reportauit in domũ suã ⁊ hoc fecit q̃n crucẽ sup̄ humeros accepit ⁊ ad locũ passionis pertauit vbi p peccatis nostris mortẽ sustinuit. ⁊ in die ascensionis sue ouẽ suam cũ letitia mag̃ i domũ suam. i. celũ portauit. Et tunc ait ad angelos. Congratulamini mihi qꝫ inueni ouẽ meam que perierat. ⁊ tũc factum est gaudium magnum. qꝫ re staurata ẽ ruina angelor̄. sic ptz ꝑ mo qũo mors xp̄i expediẽs fuit ãge lis in celo. Secũdo modo expediẽs fu it sanctis patrib⁹ in lymbo qꝫ p ei⁹ mortem de captiuitate sũt liberati. Zacha. ix. Tu autẽ dñe in sanguine testamẽti tui. i. per sanguinẽ ih̃u xp̄i filij tui eduxisti vinctos ð lacu i quo nõ erat aqua. i. grã. Istud figuratũ est Nũeri. xxxv. vbi dr qꝫ post mortẽ summi pontificis: homicide qui expul si fuerant de terra sua reuertebãtur in terram suã Adã homicida fuit: qꝫ per pctm̃ occidit semetipsũ ⁊ totum gen⁹ humanũ ⁊ expulsus fuit de pa radiso. i. de terra viuentiũ in exilium hui⁹ mũdi ⁊ postea cum omni poste ritate sua descẽdit in lymbũ ⁊ p nul lum poterat inde eripi ⁊ in terrã suã reuerti nisi per mortẽ sũmi pontificis. i. xp̄i. Christus enĩ dicit pontifex qꝫ officiũ habuit pontificis. Officiũ pon tificis in veteri lege erat orare p pec catis populi vbi fecit xp̃s. Lu. xxiij. Pater dimitte eis quia nesciunt q̃d faciũt. qꝫ fideliter orauit ostẽdit pau lus Hebreor̄. v. Cum clamore vali do ⁊ lacrimis. Item officium pontifi cis fuit pro peccatis populi victimas offerre hoc fecit xp̃s pontifex noster qui seipsũ obtulit p pctis nostris. Deb. x. Descẽdes filij⁹ dei in mũdum hũc ait holocaustomata ⁊ p pctõ ti bi nõ placuerũt. tũc dixi. Ecce venio Glosa. Omnia holocausta antiquor̄ patrũ que obtulerũt p pctõ ꝓmi ho minis deo nõ placuerũt. Tũc filij⁹ di mis̃ert⁹ nr̄i dixit p̄zi. Ecce ego venio ad meipsũ offerendum p pctõ hois

p mortē ergo hō sūm pontifias · sanc
ti prēs liberati fuerūt de limbo ēgo
expediens fuit eis xpi passio · Tercio
modo christi passio expediēs fuit ho
minib⁹ in mūdo ⁊ hoc in multis Pri
mo vt arographū diabolo otra hoī
nez datū p sanguinē christi deleret ·
Colo · ij · Delēs quod aduersū nos eāt
cyrographū decreti qđ erat cōtrari
um nobis Aug⁹ Eua a diabolo pctm
mutuauit · cyrographū scpsit · fideiu
ssorem dedit · ⁊ vsq ad posteritatez
creuit · tunc ei a diabolo pctūm mu
tuauit quādo otra p̄ceptuz dei fuē p̄
ue suggestioni osensit Cyrographū
scripsit quādo manū ad pomū porre
xit Fideiussorē dedit quādo adā pctō
cōsentire feat ⁊ sic vsq ad posteritā
tem creuit · q⁹ tota posteritas potes
tati diaboli subiecta est ⁊ merito Nā
parentes nri adā ⁊ eua fecerūt emp
tionē cum diabolo ⁊ vendiderunt ge
nus humanū p vno pomo quasi pzo
mihilo · vnde oītur ꝓpheta · Ysaie ·
lij · Gratis venūdati estis · sup huius
modi emptione erat scriptuz cyrog̃
phum . i . pilegiū eterne dānationis
⁊ nō poterat deleri · nī p sangninem
christi ihesu · vñ misertus dānatōis
nrē venit in hunc mundu⁹ delens qđ
aduersū nos erat cyrographū decre
ti · sicut dē Colo · ij · Glo · Pctūm ade
quod diabolus tenebat q̄si cautionē
decreti mortis eterne deletū est sang
uine xpi fuso in cruce · vnde ysa · xlij
Ego sū qui deleo miq̄tates vestras ·
Ser · Agnosce o homo q̄ grauia fue
rūt vulnera aie tue p quibus necesse
fuit christū dominū vulnerari · ꝙ
si nō essent hec ad mortē sempiternam
nūq̄ p eoz remedio moreretur · sic
ergo patet quō p sanguinē ihesu xpi
deletū ē cyrographū Cū autē deletū
esset p sanguinē xpi cyrographum
nrē damnationis eodē sanguine scp
tū est aliud cyrographū nrē redem
tionis ⁊ saluationis Erat āt scriptuz
arographū nrē saluationis in ouino
pgameno cū ferreis pennis · ⁊ rubeo
incausto Ouina pellis fuit corp⁹ dñi
nri ihesu xpi q̄ ouis fuit vendita ēgm
ta ōnatus a iuda traditore ⁊ ad mor
tem ducta fuit vt inde pgemenū fie
ret De cui⁹ ductu dicit Ysa · liij · Sic
ouis ad occisionē ductus est · ⁊ sicut
agnus coram tondente se obmutuit ⁊
nō aperuit os suū Secundo ouis ista
ducta est vt pelle ꝓpria ōnudaretur
Joh̄ā · xviij · Cohors autez ⁊ tribunus
⁊ mīnistri iudeoꝝ oprehenderunt ihesū
⁊ ligauerūt eū ⁊ duxerunt eum ad ā
nam pmū . i . pmo vbi data ē alapa ·
Deinde ductus ligat⁹ ad cayphā vbi
sicut dicit Lucē · xxij · velauerūt faciē
ei⁹ dicentes · ꝓphetisa nobis christe
quis est q̄ te percussit · expuerūt in fa
ciem ei⁹ · deinde duct⁹ ad pilatum vbi
accusatus ē de multis crimīb⁹ quo
rū erat innocēs Deinde ductus ad he
rodē qui sprenuit eū ⁊ induit eū veste
alba ⁊ illusit tāq̄ fatuū ⁊ nō sane mē
tis Deide duct⁹ ad pilatuz a quo iudi
catus ē ad mortē Sic patet qūo ouis
ista ē empta ⁊ ducta ad mortem · vt
inde pgamenū fieret · Postea solet
ouis excoriari · sic xp̄s est excoriatus
tāq̄ ouis quādo pilatus eū vestibz
exuit feat ⁊ nudū ad columnā figi fe
cit ita virgis ⁊ flagellis vberari fecit
q⁹ a planta pedis vsq ad vticem nō
erat in eo sanitas · sicut dicit Ysaias
ꝓpheta Ser · Volue ⁊ revolue corp⁹
ihesu christi a plāta pedis vsq ad v
ticem · et mihil inuenies n̄ dolorē · m
hil n̄ merorē · et ne caput ei⁹ manēt in
excoriatū ipposuerūt sibi spineā coro
nā q̄m cū arundie ifixerūt ⁊ icusserūt
capiti ei⁹ q⁹ spinaꝝ aculei būdictū ca
put ei⁹ penetrauerūt vt sāguis ei⁹ in fa
cie ei⁹ decurreret · sic pz qūo ouis ista
ē excoriata Postea solz pellis extēdi
q̄to pl⁹ pt sup lignū · sic ista būdictā

pellis ihesu xpi.i. corpꝰ eiꝰ extensuz fuit sup lignū crucis De quo pt intelligi illud Ps Extēdēs celum sicut pellē Celū.i. celeste corpꝰ ihesu xpi extēsū fuit in cruce. sicut pellis extenditur. de quo fit pergamenum. In tātū fuit extensuz corpꝰ ihesu xpi ꝙ oia ossa eꝰ dinumerari poterāt. qz sicut dicit Aug̃. ꝙ foamia manuū et pedū mmis distabāt vt affixa vna manu alia attingere nō poterat foramē. vñ cū fuiculis tm̄ distēderūt ꝙ iuncture mē broz manifeste apparuerūt. hoc est qđ dicit dns p psal. Dinumeraverūt oia ossa mea. q. d. in tm̄ me extendunt ꝙ omnia ossa mea dinumerare potuerunt Sic patet qūo cutis ista ē extensa Postea solz erigi in aerem et ad solē extractis hūoribus exsiccari. sic cutis hꝰ ouis .i. caro christi cū cruce fuit erecta in mōte caluarie cōtra solem et in tantū extractis hūoribus exsiccatus ꝙ de ipo dicit Psal Ossa mea sicut cremiū aruerunt. et sicut fenū pcussus sum et aruit cor meuz. vnde ex maxima arefactōne siue siccitate potū petebat dicēs Sitio et nō potuit habē guttā aque et dabāt ei acetū bibere felle mixtuz et mirratuz qđ cū gustasset noluit bibē. qz ꝓpter amaritudinē nō potuit. et ecce cū hoies nō opateretur ei siccitati aquā mistrando. sol opatiebat sibi radios sbtrahē do Hn. Dū sol celestis moreret i teris sol terren⁹ horrebat in celis. Sic pz qūo exsiccata est pellis ista vt pergamenū fieret i quo cyrographū nre saluatiōis scriberet Facto autē pgameno scriptū est cyrographū. Qūo certe nō molli penna sed acuta et ferreo stilo sicut btūs iob ꝓphetaueat. qs mihi det vt exarent.i. scribēnt in libro stilo ferreo Stilus ferreꝰ fuit lācea q latus eꝰ penetrauit et claui ferrei q manꝰ et pedes ptransierūt Taz grosse fuerūt litere scripture illiꝰ ꝙ i latere eꝰ manꝰ poī potuit et p manꝰ digitus tūsire vnde dixit dns ad thomaz ostēdens ei vulnera in mambꝰ Infer digituz tuuz et vide.i. tāge manus meas et affer manuz tuā.i. mitte in latꝰ meū O q̄ magna eāt hec scriptura quā ideo magnā esse voluit ne per obliuionez a cordibꝰ hoīm delere tur Malac.iij. Scriptus est liber monumēti.i. littera vl cyrographū pertue recordationis. iō in ecclesijs ante oculos nros depingit ne obliuiscamur. vñ. Deut. xxviij. Erit vita tua quasi pendēs añ te vt legas i eo hodie et omni tēpore Et qđ dēmus in eo legere: certe ea q erant in eo scripta. de qbus Ezech ij. Expandit libz coram me q erat scriptꝰ intꝰ et foras et erāt in eo scripte lamētatiōes et carmen et ve Liber expāsus ē corpꝰ xpi expānsuz in cruce. scriptꝰ erat intus et foras. qz nō solū hūit dolores exteriꝰ ꝙ ecā interiꝰ in aīa ex opassione sue dulcissime mris quā turbatissimā vidit iuxta crucē stantē et lamentātez Hn. O bone ihu q̄ quid foderis extra: ꝙ mlto magis foderis intra ex opassione mris tecū oia ptiipātis Et erāt i eo scripte lamtatiōes qs faciebat i cruce p pctis nris et redēptione nrā qñ cuz lacrimis et clamore valido orauit patrē suū: sicut dr Apls Hebreo. v. cū clamoē valido et lacrimis offerēs sczpces ad prem. ꝙ pro nobis lamētabit liter. ecā ꝓpter hoc ꝙ sua amara passio in multis pcōribus essz perdita. qui nollent eam sibi facere vtilez et fructuosam. vnde ihesomm⁹ Fleuit christꝰ in cruce cum passio sua sufficeret ad redēptionem cunctoz profuit tamen ad salutem paucorum Secundo erat in eo scriptum carmen et canticum leticie siue gaudium oim beatorum q̄ per eius passionē salui fūt Luce decimo Gaudete et exultate qz nomia vestra scripta sūt i libro vite.

Itē gaudiū oīm pctōꝝ scriptū erat ſ eo q̄ pz ex hoc q̄ p cruciſixorib⁹ ora uit. ⁊ q̄ latronē sero pēitentē secū in paradiſu introduxit hoc poteſt esse magnū gaudiū ⁊ solaciū ommib⁹ pec catorib⁹ pēitētiā agentib⁹ Ser. O bone ihesu nō abhorruiſti cōfitentem latronē. nō lacrimātez peccatricez. nō diſcipulum te negātem nec ipſos tu os cruciſixores. ℣ Tercio in eo erat scriptū. ve eterne damnationis illis qui sūt sanguine christi redempti ⁊ itez peccādo se diabolo subdiderunt De quib⁹ Ps̄. Deleant̄ de libro viuē tium ⁊ cū iustis nō scribant̄. ꝺ talibz ꝺr. Apo. xx. Vbi dicit̄ q̄ iohānes vi dit dīm sedentē in throno ⁊ iudican tem magnos ⁊ pusillos. ⁊ aptus est liber vite ⁊ q̄ non ē inuentus i libro vite missus ē scz in stagnū ignis. hoc erit in die iudicij qñ mali mittentur in pfundū inferni. tūc erit eis eēna liter ve ⁊ ve. vñ dicit aīa damnata. Jhere. xv. Ve mihi mī mea. q̄re me genuisti Jhere. xlv. Ve mihi misero q̄ addidit dñs dolorem dolori meo ⁊ requiē nō inuenī Et merito dicēt pctōres qui in pctis laborāt ⁊ laborē ꝺsciētie in ista vita hūt ⁊ post hāc vi tā eternū dolorē habebunt. Hoge⁹

In die palmaꝝ Ser. lxx.

Hoc sentite in vobis quod ⁊ i christo ihesu. Philip. ij. In epla hodierna ꝓpōit nobis apl's passionē domini nri ihesu xpi. puocās nos ad ꝺpassionem: ⁊ ē sen sus. hoc sentite vobis p ꝺpassionem dīn nri ihesu xpi. q̄ in christo fuit p cruas passionē Sūt aūt tria q̄ debēt nos ad ꝺpassionē puocare Primum est penaꝝ multiplicatas Secundum est patiētis caritas Tertiū est passio nis vtilitas Circa ꝑmū nota q̄ pena sua fuit mltiplex Primo ex eo q̄ ab amico suo fuit tradit⁹ Magn⁹ dolor est quando amicus ab amico tradit̄

maior quādo dom'⁹ a seruo. maxi mus quādo pater a filio Omnia ista fuerūt in passione christi Jp̄e ei fuit iude amicus. dom'⁹. p̄. ⁊ cum ami cus tradiderit eū augmentauit pēnā suā. vnde dicit Ps̄. Si inimicus me⁹ maledixiſſz mihi ſuſtinuiſſē vtiq̄. Et si is q̄ odiēbat me sup me magna locu tus fuiſſz abſcondiſſē me forsitan ab eo. Tu vo hō vnanim⁹ dux meus ⁊ not⁹ meus q̄ mecū dulces cibos capi ebas Mat. xxvi. Qui intingit mecū manū in papsidē hic me tradz. vnde dicēbat ad iudā cū eum oscularetur. Amice ad quid venisti. quasi diceret Habui te p amico. tractaui te ami cabiliter. vt quid ergo venisti me tra dere iudeis Secūdo q̄ ab illis passus est de quoꝝ ꝓgenie natus est. scz a iudeis ⁊ quibus multa beneficia con tulerat Graiuus ei aliquis patiē. ⁊ torqueē cū offendiē ab eis quib⁹ be nefecat q̄ si ab alijs infestaē. Ipse ei eduxerat eos de terra egipti de serui tute pharaonis ⁊ traduxit eos p ma re rubꝝ ⁊ pluit illis māna xl. diebꝫ in deserto. ⁊ defendit eos ab oībus i micis eoꝝ. ⁊ fuit super eos in colum na ignis vt lucēret eis p noctem ne ledereneē a serpentibus i deserto: ⁊ tā dem traduxit in terrā fluentez lacte ⁊ melle Ad vltimum nat⁹ est de ge nere eoꝝ ⁊ venit ad eos: vt eos sal uos faceꝝ. ⁊ ipsi cruciſixerunt eum. Vnde Jo. x. Multa bona opa opat⁹ sum vobis ꝓpter quod horꝝ vultis me occidere. ⁊ ideo cantat sacerdos in p sona xp̄i Popule me⁹ quid feci tibi. aī in quo contriſtaui te respondē mi hi q̄ eduxi te de terra egipti: parasti crucem saluatori tuo Ps̄. amici mei ⁊ pxmi mei aduersū me appiq̄uerūt ⁊ steterūt. Tercō mō q̄ tam turpis sima morte mori ꝺbuit scz morte cru cis q̄ erat patibulū latronū ⁊ furuꝫ tūc tpis ⁊ maledcūs dicēbat̄ q̄ in eo

moriebaꝫ Et ipm lignū maledictum
hēbaꝫ. vñ nr iudeoꝝ lignū illud tāq̄
maledcm̄ portaē voluit. ꝫ ad maiorē
sui otumeliā sibi imposuerūt ⁊ āgari
auerūt quēdā paupem simonē q̄ eū
iuuabat Aug⁹ Crux tūc erat supplicia
uz latronū. nūc tm̄sit ad frōtes impa
toꝝ Quarto ex eo q̄ cū latronibus
pati ⁊ reputari debuit. In maiorē ei
sui otumeliā crucifixerūt eū scz ihm.
int̄ duos latrones q̄si eaā malefactōr
essz Ad̄to q̄ ei tā opprobriosa ṽba ob
iciebāt dicētes Vach qui destruit tē
plum dei ⁊ in ₹duo reedificat illud Ali
os saluos fecit seipm saluū facē non
pōt. si rex isrl ē descēdat nunc de cru
ce ⁊ credim⁹ ei. cōfidit in deū libēt eū
nunc si vult Dixit enī. q̄ filiꝰ dei sum
hec ⁊ multa alia blasphemabāt Ex
to eo q̄ mrēz suam dilectissimā adeo
turbatā iuxta crucē stare cernebat.
de hoc itrisec⁹ quid turbabaꝫ Ihū. O
boē ihu q̄ quid fodēris extra ꝫ mlto
magis fodēris intr̄ ex opassioē mris
tue tecū oia ptiapantis. Hec ei oia
debēt nos ad opassionem puocare.
Nā irrōnabiles creatuē sūt cōpasse.
Ihū. qd ē hoc qđ nō opateris. teq̄. i
ser. Eam⁹ ⁊ nos Secūdo dz nos ad o
passionē puocare patientis caritas.
Vere ad nos magnā caritatē xps ha
buit q̄ p nrīs culpis mortē sustinē vo
luit Ysa. liij. Ipē vulnerat⁹ est ꝓpt i
iquitates nrās. p. Jo. iij. In hoc og
nouim⁹ caritatē dei qm̄ p nobis am
mā suaz posuit. i. vitā dedit Johā xv
Maiorez hac cari neō hz vt aī. suā. i.
vitā po. q̄s p ami. su. Bern. O bone
ihu tu maiorez caritatē hūisti q̄ p ii
micis tuis aīaz tuā posuisti. roma. v.
Cū inimici essem⁹ reconciliati sum⁹ deo
p mortē filij ei⁹ Ihū O q̄ gtuita dile
cō ⁊ laudita caritas regez gl'e p de
spectissimo vermiculo crucifigi quis
audiuit vnq̄ talia quis vidit huic si
mile. vix ei pro iusto moriē quis Ipē

christ⁹ p iniustis inimicis mortu⁹ ē.
Augusti. Vide o homo quo amoē. re
qui. in ser. Ambulate Si christ⁹ tot
mēbra habuisz quot fuerūt stelle in
celo ⁊ vnūqđq̄ per se vnuz corp⁹ ha
buisz oia morti tradidisz. añq̄ vnā
aīam m inferno reliq̄sset Doco opaē
pellicano q̄ seipm occidit vt sanguie
suo pullos viuificare possit Dō Simi
lis fact⁹ suz pellicano solitudis. ista
dilectō dz nos merito ad opassionez
prouocare Ihū. O durit̄ indurati fi
lij ade quos nō emollit̄ tāta benigi
tas rctā. beata flāma. tam ingens
amoris ardor: tam vehemēs amator
q̄ pro tā vilibus sarcunculis taz p̄cio
sas meces expendit Ihū. Ascendit
christ⁹ in altū vt ab oibus videret̄.
valide clamabat vt ab oibz audiēt̄.
clamori lacrimas addidit vt hō opa
teret̄. q̄ ad hūc dolorē nō inouet̄.
⁊ ad hunc fletuz nō suert̄. guior ē
₹ra. durior ē petra. fetido sepulchro
fetidior Terno dz nos ad opassionē
prouocare vtilitas passionis hēq̄. i
ser. xp̄us mortuus est. rogemus.

¶ Textualis expositio.

Qvm appropinquaret ihesus
hierosolimis. ⁊ c. requi. in
domi. p. in aduē. dn̄. Nota
breuit̄ hystoriaz h⁹ diei Añ sex dies
solemnis paschē. i. sabbato añ festuz
palmaꝝ venit ihs in bethaniaz q̄ erat
cīvitas pua nō longe a ihrlm vbi laza
r⁹ fuerat mortu⁹ quez suscitauit ihs
scz p⁹ ₹duuz sepultuē e⁹. ⁊ fcā est ei
cena ibi in domo simonis lepsi quez
dñs curauerat a lep̄ ⁊ martha mīstr̄
bat ad mīsaz ⁊ lazar⁹ quez suscitaue
rat i breui. vn⁹ erat discūbentium.
Olti ām iudeoꝝ de ihrlm venerāt il
luc q̄ audierāt ihm ibi cē: nō ām p
ter ihm tm̄ ꝫ eaā vt lazaꝝ viderēt
quē suscitaueāt ihs a mortuis Veit
ām maria magdaleā illuc portās pixi
dē vngēti p̄cios. ⁊ vnxit pedes ihu. q̄

nudis pedib⁹ ambulauit. ⁊ extulit ea pillis suis Et cū venissz bethphage ad montē oliueti q̄ est villa in latere mōtis oliueti misit duos discipulos. scz petrū ⁊ philippū dicens eis Ite in castellū scz ihrlm. qđ contra vos est. i. contra vobis ⁊ inuenietis asinā alligatā ⁊ pullū cū ea. soluite ⁊ adducite michi. si quis vobis dixerit. i. cōtradixerit. dicite q̄ dñs his opus hz ⁊ confestī dimittet eos Asina ista fuit oībus cōmunis Quicūq; in eo opabat debat ei pabulū illa die. ⁊ reliquauit eā ante portam in biuio ⁊ pullus ad siles vsus nutriebat: Discipuli fecerāt sic p̄ceperat illis ihesus: ⁊ adduxerūt asinā ⁊ pullū ⁊ ponētes vestimēta sup eoz scz pullum. postea eū desup sedere fecerūt. sed q̄ indomitus erat pull⁹ descendit ⁊ sedit sup asinā ⁊ cū appm quaret ad descensū montis oliueti. Plurima autē turba descentiū cū eo qui secū venerant de bethania. strauerūt vestimēta sua in via. turba ātem multa q̄ conuenerat ad diē festū pasche in hierusalē ⁊ pueri ⁊ plebiculi hierosolimoꝝ cū audissent q̄ ihesus venit hierosolimā. tollentes ramos oliuaꝝ ⁊ palmaꝝ exierūt obuiā ei de ciuitate. et q̄ precedebāt ⁊ seqbantur vna mmiter clamabāt Benedictus qui venit in noie dñi. i. qui venit ad honorē dei patris Et quidā phariseoꝝ inuidētes q̄ eū turbe sic ondebāt dixerunt ei vt discipulos suos increparet ne ita clamarent Et respōdit Si hi tacuerit lapides clamabūt Nā in passione dñi discipulis tacentibus p timore. petre scisse fuit. ⁊ clamauerunt illū esse dñm mundi Et cū appī quaret ciuitati hierusalem ⁊ audiret tantū clamorē habitantiū in ciuitate ⁊ cepit ihesus flere sup eā dicens. Si cognouisses. i. scires qđ ego scio. ⁊ tu subaudi fleres. quo exultas q̄ nescis mala q̄ ventura sūt sup te. q̄ inimici tui circumdabūt te ⁊ ñ relinq̄nt in te lapidē sup lapidē. qm̄ destruet ⁊ habitatores tuos occident ⁊ captiuos ducent. ⁊ hoc otinget tibi. eo q̄ nō cognouisti tēp⁹ visitationis tue. i. aduentū christi in carne Illud impletum fuit sub tito et vespasiano. Et cū intrassz vrbē omota ē tota ciuitas dicēs Quis est hic? Populi ātem venientes cū eo dicebāt Hic ē ihesus pphēta a naz areth. et statim ihesus intrauit in tēplum et vidit in eo vendentes oues et boues ⁊ nūmulatios sedentes Phariseos pter auaritiā suā permittebāt in tēplo vendi oues et boues vt venientes a longinquis oblationes inuenirentet. posuerunt nūmulatios qui darēt pecuniā mutuo indigentib⁹ Sed q̄ non licebat eos accipere vsurā. cogitabāt dolum et recipiebāt colobia. i. munuscula scilicet pullos. ancēres. vuas: ficus. et huiusmodi Vidēs dominus hāc auaritiā eiecit oēs de templo. et mensas nūmulatioꝝ subuertit et nemo audebat ei resistere q̄ videbāt a facie eius quendā splendorē eradiare q̄ terrid nō audebant cōtradicere. et accesserunt ad eū cēci et claudi in tēplo et curauit eos: videntes ātem pharisei miracula q̄ faciebat ⁊ pueros clamātes in tēplo ⁊ dicētes Osanna filio dauid indignati sunt. Venerat ei maxima multitudo puerorum de ciuitate in templū vt viderēt ihesū ⁊ spū scō instigāte eos cepērūt clamare Osanna filio dauid. i. salua nos obsecram⁹ fili dauid. nescientes tñ q̄d dicerēt. q̄ spiritus scūs loqbatur p eos qđ audientes pharisei indignati sunt ⁊ dixerūt Audis quid isti dicunt Ihesus ātem dixit eis Nunq̄d legistis. qđ scz pphēta de me pphetauerat dicēs Ex ore infātium ⁊ lactentiū perfecisti laudez. quasi diceret hoc pphetauit d̄ me pphēta dauid vt cū ego hō fierē ñ solū pueri

sed eaã adulti debereñt me laudaẽ ⁊ bñdicẽ. hoc mõ impletũ ẽ Postea venerũt gẽtiles qdã ad philippũ dicẽtes Dñe volum⁹ ihesũ videre Neq. feria secũda p⁹ ramos palmaꝝ. p totuz illũ diẽ predicabat⁊ docebat in tẽplo ⁊ vespere exibat in bethaniam⁊ ibi manebat p noctẽ⁊ mane redibat in tẽplum⁊ predicabat.

Itẽ de eodẽ Ser. . septuagẽ. ṕ.

QVm appiãsset hierosolimis Mat. vigesimo. ṕ Legit in euã gelio hodierno q dñs viẽs in ihrlm mltis mõis ẽ hõratus ⁊ receptꝰ⁊ qñ spũaliter venturꝰ ẽ in mẽtem vl sacmentaliter in festo paschẽ. iõ dẽmus eũ eisdẽ mõis spũaliter hõrare Primo hõrauerũt eũ discipuli eiꝰ q mãdatis eiꝰ obedierũt qñ mandauit eis vt adducerẽt sibi asinam. hoc mõ dẽmus deũ hõrare pceptis eꝰ bemuole obediẽdo Magnꝰ eñ honor est dño terrestri qñ famuli sui sibi libenter obediunt⁊ ecõtrario magna verecundia. qñ eꝰ mãdata otemnũt. sic ẽ deo multuz gtũ q sibi libenter obedim⁹ Ecc. ẽcesi. ij. Audi tacẽs .i. hũiliter respice qđ tibi dr⁊ p reuerẽtia quã exhibes deo in obediẽdo. acceder ti bi boã grã. i. dñs dat tibi grãm suam. Joh. xij. Qui mihi mĩstrat me sequatur p obedientiã⁊ vbi ego sũ illic⁊ mĩnĩster meꝰ erit. sine illo hore non possum⁹ ad vitã eternã puenire qđ pz Mat. xix vbi veñt qdã adolescẽs ad ihesũ. d. Mgr qd faciã vt habeaz vitã etnã q rñdit Si vis ad vitaz ẽtnã ingredi serua mãdata dei. q ãt sũt mãdata pz in ser. Abrahe fce sũt promissiones Secũdo hõrauerũt euz turbe obuiã precẽdo⁊ tãq regẽ⁊ dñm hõrifice suscipiẽdo Sic debem⁹ eũ spiritualiter hõrare obuiando precedere p veram cordis ctritionẽ. qr cõtritio dr qsi ctraitio. i. obuiatio qr pcõr p cõtritionẽ cordis vadit de statu malo in bonũ. i. de pcĩis in vtutẽ. ⁊ vadit ita obuiã domino q semp patus ẽ nob appmqre si volum⁹ ei appmqre Vñ dr. iac. iij. Appmqte deo⁊ appiqbit vob. appmq do p cord ctõez⁊ appiquabit tibi p grẽ ifusionez Hñ. beign⁹ de⁹ qui ṕmus ẽ in accessu. ⁊ vltimus in recessu. Apo. iij. Ego sto ad ostiuz⁊ pulso. si qs audierit voc̃ meam⁊ aperuerit mihi ianuã introibo ad illũ Cant. v. En stat p⁹ parietem nostꝝ scz pcõrꝝ nrõrꝝ q paries ẽ inẽ nos⁊ deũ. Ysa. lix. iniquitates vrẽ diuiserunt inter vos⁊ deuz vrm̃. retro illũ parietẽ stat ꝓspiciẽs p fenestras :aspiciens p cancellos⁊ vidit si aliquaz aperturaz possit inuenire per quam intret. p fenestras significanẽ magã pctã. p cancellos pua pctã que impediunt deũ ne intrare possit⁊ qñ ei aperiẽ statim intrat qđ fit p cõfessionez Vnde dr spõsa Cant. v. Pessuluz ostij mei aperui dilecto meo:⁊ ecce declinauerat qr patus erat intrare In hoc apparz vtus ofessionis. qr statim cũ hõ cõcipit voluntatẽ cõfitẽdi dom⁹ intrat⁊ dimittit sibi pctã qr statim cũ ipsa pessulũ extraxerit de ostio ꝓsq̃ apiret ostiuz pat⁹ fuit dom⁹ :sic antecq̃ hõ veniat ad cõfessionez pat⁹ ẽ deꝰ dimittẽ sibi pctã sua istđ figuãtũ ẽ i x lepsis q mũdati fuerũt añq̃ veñet ad sacdotẽ Lu. xvij Exẽplũ qdaz latro videns religiosos tñseũtes ad siluaz ĩ q latuit dtrit⁹ cucurrit post eos volẽs cõfiteri : At illi putantes q eos occidere vellet fugierunt⁊ ipe currens post eos cecidit de rupe⁊ fracto collo expirauit⁊ viderunt illi angelos venientes ⁊ aiaz eiꝰ in celuz deducẽtes Tercõ hõrauerunt euz vestimẽta sua psternendo in via Miles qdaz pdo captꝰ fuit ab ipatore⁊ suspẽsꝰ quẽ cũ pterirz qdã milesdixit. pulcher miles fuit ille. At ille clamare cepit de pite me adhuc viuo

ad eū t qsiuissent quo adhuc viuere posset hñdit quis pctor fui tñ deus singulis diebꝫ hora aui·scē emtati· in pī cū totidē aue maria ·dixi qñq pī mqñq vulneribꝫ ihesu xpi cū totidem aue maria· angelo meo vnus pī·t vnū aue maria·qtenus me nō pmittet mori ñ postq corpus xpi sumerem·vnde mori nō possū ñ pꝫ q cōfessus fuero t corpus xpi accepero ·Vnde rogo ꝓter deū vt vocetis mihi sacerdotez qui me ꝛmuniet quod t fecerunt t cū cōfessus fuisset t ꝛmunicasset tradidit deo spūm·roge·

Feria tercia Ser·lxxij·

EGo quasi agnꝫ mansuetꝫ q portaē ad victimā Ihere· xi Nota xps cōparat se agno q immolabaē in veteri testamēto pro pctō ppli qz ipse ē verus q immolatꝫ est p pctō totius mūdi Vnde cū iohānes baptista vidisset eū quadaz die ābulantē ait ad discipulos suos Ecce agnus dei·ecce qui tollit pcta mūdi· Jo·i·Cū ei holocausta p pctis pmi hominis in veteri testamento a patribus dño nō placerēt:nec ira dei posset placare posset:misertus nri filius dei ait pri·sicut diaē· heb:x·holocausto mata p pctis nō placuerunt·tūc dixi Ecce venio·Glo·ad meipm offerēdum p pctis hominū Inde ē q petionem siue missionē huiꝫ agni ysaias petebat cū magno desiderio dicens · Ysaie·xvi·Emitte agnum domine dominatorē terre de petra·nlo em pcto redimi poteramus ñ illius sanguine Vnde.i.De·i·Non corruptibilibz auro t argēto redēpti estis ꝫ pcioso sangie agni inotamiati t imaculati ihesu xpi :Nota q agnꝫ ille qui immolabaē in veteri testamento debebat esse sine macula·sic agnꝫ iste xpꝰ fuit sine omi macula pcti·i·Peē·ij· Oni pctm nō fecit:nec inuētus ē dolꝰ in ore eꝰ Et hoc nō solū ptestabā tur aiam sui·ꝫ eaā inimica i hora passionis sue Nā pilatus ait·nō inuenio causaz in hoie isto t neq herodes Luce·xxiij·t iudas Peccaui tradēs sanguinē iustū ·Qaē·xxvij·Et sic pzq agnus iste fuit sine macula Deide agnus immolādꝫ solebat pelle denudari:sic agnus iste denudatus fuit i flagellatione qndo exuerūt eū vestibꝰ suis t nudū ad columnā ligabāt t virgis vflagellis in tm percusserūt q a plāta pedis vsq ad verticē capitis ñ erat in eo sanitas Quēdū autem q xps nudatꝫ fuit dupliciē tāq hō qui inuidit in latrones :t sicut se nudāt scurriones ·de pmo dr Gene·xxxvij q filij iacob odierūt frēm suū ioseph nec poterāt ei quitq pacifice loquit t inierūt cōsilium quo eū occiderent Quodā tpe dum misisset eū paē ad frēs suos in cāpum·apprehenderunt euz t spoliauerūt eū tunica sua t vidēdo eū gentilibz pro triginta d nazis t tunicā eꝰ scz ioseph sanguine asperserunt t miserūt patri ac si feā eū occidisset Joseph ide ē q saluatorē t signficat christū saluatorem nrm hunc oderūt frēs id est iudei·de quo tuz genere natꝫ fuit quez misit pater celestis ad frēs .i. ad iudeos vt eos visitaret ·Ipsi autē apprehenderunt eū t spoliauerūt eū tunica sua·i·vita sua vel corpore· t tunicā illaz ·i·corpus sanguine asperserūt scz i latēis aptione·quā tunicā cū pī vidisset ait Fera pessima·i·inuidia iudeoꝝ deuorauit filiū meū ioseph·i·ihesū :Et q pessima fera fuit t qta crudelitas q illū nudauerūt qui eos xl·annis i deserto vestierat:ita q vestimenta eo rū t calciamenta nō sunt ꝛsumpta· Ipe texit eos nube p diez ꝛtra arborē· t ipsi suspenderūt eū in sole Ipe texit eos columna ignis p noctē contra tēbras t ipsi velauerūt sibi oculos ne lucē videret Ipe liberauit eos

de potestate gētiliū & ipi tradiderūt
eū in manꝰ gentiliū. vñ ait pilatus
ad ihesū gens tua & pontifices tui tra
diderūt te mihi Ipē autem spoliauit
ꝓpter eos egiptū omittēs eis cū eos
educeret ꝙ peterēt a vicinis suis va
sa aurea & argētea & vestes p̄ciosas.
& ornamēta diuersa q̄ oia deduxerūt
Et ipi ecōtra spoliauerūt eū vestibꝫ
suis & nudū crucifixerunt. sic pz quō
nudus fuit christꝰ tp̄ō hō qui inuidit
in latrones Secūdo denudatus fuit.
sicut solēt denudari scurriones Istud
figuratū est. ij. Reg. vi. vbi dr ꝙ cū
dauid duceret archā dei in ciuitatez
ihrusalē: inuentꝰ ē ephot lineo & psal
lebat corā archa domini cū musicis
instrumētis scz scithara & vidit eum
micol vxor sua salientē ante archā &
despexit eū in corde suo Postea cuz
reposita essz archa subsannauit eum
dicēs. ꝙ gloriosus fuit hodie rex nu
datꝰ discooperiens se quasi vnus de
scurris Per dauid inēptatur christꝰ
qui nudatꝰ fuit in passione sua. p mi
col q̄ derisit eū reputās eū quasi vnū
de scurris significat synogoga q̄ deri
sit eū in passione sua multis modis.
scz in domo cayphe. vbi velauerunt
facē suā & dixerunt ei alapas dicētes
ꝓphetisa nobis xp̄e quis est qui te pcu
ssit Lu. xxij. Et in coronatione q̄n
do genua sua flectebant ante eū & di
cēbāt aue rex iudeoꝝ & dabāt ei ala
pas Mat. xxvij. Alios saluos fecit se
ipm nō potest saluuz facere. & hoc di
cebant ei in cruce. & dabant ei bibe
re acetū felle mixtum p vino tanq̄
scurrioni Nunq̄ scurrio tā vilia pas
sus ē ille dauid. i. christꝰ ꝙ sicut i cy
thara trahunt & extendunt corde vt
sonū faciāt. sic mēbra xp̄i & nerui ex
tensi fuerūt in cruce. & q̄ athara dul
cissimi soni resonabāt q̄ fūt octo vba
q̄ christꝰ i cruce loq̄batꝰ Duo loq̄batꝰ
ꝓ bonis. duo ꝓ malis. duo ꝓ mūdo

duo ꝓ seipō. Pro bonis primꝰ sonꝰ erat
Mulier ecce filiꝰ tuꝰ. secūdo ecce mē
tua. Hoc isti fūt dulces & delectabi
les omnibus bonis quos dñs reputat
frēs suos & filios mris & dei pris. et
ideo hereditatē regni cū christo posse
sseuri fūt. Itē malis primus sonus erat
Pr dimitte illis. qr nesciunt q̄d fa
ciunt Secūdꝰ sonꝰ Amē dico tibi qr hodie mecū eris in paradiso Isti soni val
de dulces sunt pctōribus. qr filiꝰ dei
erat ꝓ eis. i. Jo. ij. Si q̄s peccauerit
aduocatū hēmꝰ apud prēm ihesum
christū & ipe erit ꝓpiciatio ꝓ pctis no
stris Itē dulcis sonꝰ ē ꝙ latroni sero
pentēti ꝓ vno verbo omnē culpam
dimisit & sine pena in paradisū introdux
it Itē ꝓ toto mūdo primꝰ sonꝰ fuit. si
tio. i. salutē totiꝰ mūdi desidero. Bñ.
Quid sitis dñe quid sitis Veraz inquit
salutē sitō. vrm̄ gaudiū. plꝰ veraz ai
maz. q̄ corpis mei sentio cruciatus
Secūdꝰ sonꝰ fuit osūmatū ē scz q̄cq̄d
ꝓ salute hūam gnis pati debuit Pro
seipso primus sonꝰ fuit Deꝰ deꝰ meus
vt q̄d dereliquisti me Secūdꝰ. pr̄ in
manꝰ tuas omēdo spm̄ meū Isti sūt
soni quos verꝰ dauid. i. xp̄s in atha
ra & micol. i. synogoga deridebat euz
q̄ sibi vuī de scurris Idcirco imitatores
christi nō doleāt si a malis illudanē
Ser. Nūtūcunq̄ abiectꝰ fuero ihesū
christo abiectior esse nō potero.

Feria q̄rta Sermo. lxxiij.

POst biduū pascha fiet & filiꝰ
hō. tra. vt cruc. Mat. xxvi
Verba sūt ihesu xp̄i ad discipulos suos. in q̄bꝰ vbis dñs ostēdit
q̄tuor mēbra suā mortē aggrauātia
Primū. qr mors sua fuit ignominiosissima. qr in iudeoꝝ pascha mortem
sustinuit q̄n oēs iudei cōgregati fue
rūt. vñ dr. Post biduū pascha fiet.
oēs ei iudei vbicūq̄ tract morabanē
in festo paschē quemebāt in ihrlz epu
lātes & iuuātes cum letitia magna

pasca pagebāt. ⁊ tūc in tā iocundo
tpe. tā solēm festiuitate. corā tanta
multitudīe pl'oꝝ gētiliū. grecoꝝ. ⁊
iudeoꝝ q̄ illic cōuenerāt tā ignomi
osā mortē sustinuit. Maior cōtūelia
essz regi ẗreno vel alicui nobili. si co
rā multitudīe viliū pl'oꝝ ignomi
am sustinēt: q̄nto magis cēlesti regi
De rege Zedechia quē rex babiloīs
cepit. ⁊ eū vinctū cathenis duxit i ba
bilonē ⁊ fcō magno cōuiuio feat ad
duaz zedechiā ⁊ corā oīb⁹ ignomino
se tractauit eū. de q̄ ignomīa ille
tm̄ doluit q̄ ex tristicia mortu⁹ fuit.
vt legiē Jhere. lij. Multomagis rex
celestis Jhs xp̄s dolore potuit reple
ri: q̄n corā multitudīne tāta ignomi
mose tractat⁹ fuit. Sedechias aūt pa
tiebaē in ẗra aliena. ipe xp̄s i patria
sua. Ille patiebaē ab inimicis Iste ab
amicis ⁊ cognatis ⁊ discipul'. Vñ ōr
per ꝓphetā. Amici mei ⁊ p̄mi mei
aduersū me appropiq̄uerūt. Ille il
lusus fuit corā vno rege ⁊ vna vice
iste illusus fuit corā multis ꝓpinquis
et pluribus viis. Primo corā anna
ad quē p̄mo duxerūt eū qui cū inter
rogassz de doctrīa sua. Rñdit ei ihs
Ego palā locutus sū mūdo ⁊ docui in
synagoga vbi oēs cōuenerūt ⁊ i oc
culto locut⁹ sū mihil. quid me int̄ro
gas. Int̄roga eos qui me audierūt.
tūc vn⁹ ministroꝝ dedit ei alapā di
cēs. Sic respōdes pontifici ⁊ misit eū
annas ligatū ad caypham. Secūdo il
lusus fuit corā caypha. vbi fm lucā
velauerūt facē eius ⁊ pcutiebāt fa
cem suā. ⁊ int̄rogauerūt eū dicētes.
Prophetisa xp̄e quis ē q̄ te pcussit.
Mat. xxvi. Tūc expuerūt i facē ei⁹
et collaphis eū cedebāt. Aug⁹. Hec
aūt passus ē vsq̄ mane in domo cay
phe. Et cū facta esset dies ꝺuenerūt
seniores ⁊ ꝓnapes plebis ⁊ sacerdo
tū ⁊ duxerūt eū in cōsiliū suū dicētes.
Si tu es xp̄s dic nob palā. Et ait illꝭ
si dixero vob nō creditis mihi. Luce
xxij. Et surgēs oīs multitudo duxīe
eū ad pylatū: ⁊ dixit pylatus. Quā
accusationē fertis ⁊tra hoīem hunc.
Respōderūt. Si nō esset hic malefa
ctor nō tradidissem⁹ eū tibi. Lu. xxiij
Ceperūt eū accusare dicētes. Hunc
inuenim⁹ subuertentē gentē nostrā
cōmouit eñ pl'm a galilea vsq̄ huc.
Audiēs pylat⁹ q̄ galileus esset ⁊ de
potestate herodis. misit eū ad herodē.
Terao illusus fuit corā herode. He
rodes viso eo gauisus ē gaudio mag
no valde. Erat eñ multo tēpore ci
piēs videre Jhesum. eo q̄ audierat
multa de eo ⁊ sperabat aliq̄d signū
ab eo fieri. Interrogabat eū multis
sermōib⁹ ⁊: ⁊ ipe mihil respōdit. Spre
uit aut̄ eum herodes cū exercitu suo
id est familia ⁊ illusit īdutū veste al
ba tanq̄ fatuū ⁊ non sane mētis. ⁊
remisit eū ad pylatū. ⁊ sic terao illu
sus ē ab Herode. Quarto illusus est
corā pylato a militibus eius q̄ post̄q̄
flagellat⁹ esset sicut dicaē Mat. xxvij
Suscipiētes Jhesum in pretoriū con
gregauerūt ad eū vniuersam coho
tem. ⁊ exeūtes eum veste sua: clami
dem coccineam circūdederūt ei ⁊ ple
ctētes coronam de spinis posuerūt su
per caput ei⁹ p ꝺyademate ⁊ arūdi
nem in dextra ei⁹ p sceptro ⁊ genu
flectētes ante eum illudebāt ei dicen
tes Aue rex iudeoꝝ ⁊ expuētes in fa
cem ei⁹ acceperūt arundinē ⁊ pcu
tiebāt caput ei⁹ ⁊ dabāt ei alapas.
Quīto illusus fuit corā oī pl'o Mat.
vij. Primapes aūt sacerdotū illuden
tes eū cū semoīb⁹ ⁊ scrib dicebāt Si
rex isrl' ē: descēdat de cruce: ⁊ credi
m⁹ ei. Confidit i dño: lībēt eū nūc si
vult. Dixit enim: q̄ filiꝰ dei sū. Pretereū
tes āt blasphemabāt eū mouētes ca
pita sua ⁊ dicētes Vach q̄ destruit tē
plū dei: ⁊ in triduo reedificat illō sal
ua temetip̄m. si fi⁹ dei es descē. de cru.

Sic ergo pz qũo mors christi fuit ig
nominiosissima eo q̃ ī paschali tem
pore qñ oẽs cõuenerant · corã tanta
multitudine ignominiã sustinuit Se
cundo ostenditur ín vbis ꝓpositis q̃
mors christi fuit amarissima · Quod
ꝑpendit ex eo q̃ tenerrimã carnẽ ha
buit & virgineã tanq̃ de sole natꝰ scz
de ipa virgine maria Vnde sequitur
Et filiꝰ hois tra · .i. filiꝰ vnus tenerri
me virginis · & ideo tenerrimã carnez
habuit Et q̃to homo est tenerior tã
to pena eꝰ amarior Augꝰ Dolor inde
cũ bone nature ẽ Et in xpo erat opti
ma natura · & ideo pena eiꝰ amarissi
ma · & iõ bene figuratus ẽ p dauid ·
ij · Reg · xxiij · Ipe est q̃si tenerrimus li
gni vermiculus q̃ ille vermis mollissimꝰ
est cũ tangit · sed cũ tãgit aliq̃d ī tac
tu suo durus ẽ valde · q̃ durissimum
lignũ pforat & cõsumit · Ista fuerũt ī
dauid erga subditos suos · & in pssu
cionibus siue tribulationibꝰ suis mollis & mi
tissimus erat · & cõtra hostes suos & ī
solio iudicij durissimꝰ erat · Oia ista
inueniunt in xpo · in pssuris & passio
nibꝰ mitissimꝰ erat Jherem · xi · Ego q̃
si agnꝰ man · q̃ portat · ad victi · Cum
ei pcuteret nõ repercussit · cũ maledice
ret nõ maledixit Ysa · liij · Quasi ag
nus corã tondente se obmutuit Itẽ mi
tissimꝰ ẽ erga subditos .i. pctõres pẽi
tentiaz agentes · qõ pz ín latrone se
co pẽitentẽ cui ꝓpter vnũ vbum oia
pcta dimisit dicẽs · hodie mecũ eris ī
paradiso Cõtra inimicos ãt .i. pctõres
durissimꝰ ẽ vt pz in lucifero qui ꝓpter
vnũ pctum eternaliter damnauit · Et in
adã qui ꝓpter vnã inobedientiã de pa
radiso ejecit · & ī multis alijs Quõdam
sic austerꝰ fuit · & postq̃ hũanitatem
assũpsit mitior factꝰ ẽ · & in solio iudi
cij iterꝝ durissimꝰ erit · in tm q̃ si oẽs
sci sanguineas lacrimas fundere possẽt
ꝓ vno pctõre nõ possẽt eũ demoliri
Tunc ei ostendet vulnera sua .i. acu

trices crucis & clauos & lanceã Augꝰ
Dñs iõ acatꝫ seruauit · req̃ · in ser ·
Videbũt fi · Zacha · xij Tũc aspicẽt
in quẽ confixerũt & plãgent sup se plã
ctuz q̃si sup vnigenitũ Crisostomꝰ Plãgẽt
se iudei · Req̃ · in ser · pcõ · Sic pz q̃ ꝑ
durus erit ille lignĩ vermiculus in iu
dicio q̃ndo tãgit qui in passione sua
tãgebat · tenerrimꝰ fuit & ideo mors
eꝰ amarissima Tercio ondit̃ur in ver
bis ꝓpositis q̃ mors xpi fuit turpissia
Vnde sequit̃ · tradet vt crucifigat q̃
turpissimuz genꝰ mortis fuit crux · q̃
suppliciũ latronũ & maledictis dicebã
tur oĩs qui pẽdit in ligno · Vnde
dicebãt iudei ī consilio suo Sap · ij · mor
te turpissima condemnemꝰ eum Gre ·
Ad hoc vnigenitus dei filiꝰ formam
nrẽ infirmitatis suscepit · & hoc inuisi
bilis nõ solũ visibilis · & eã despectis
apparuit · ad hoc ostumeliã · ludibria
illusionũ opprobria · passionũ tormẽta
tolerauit vt superbũ nõ eẽ hoiez doce
ret humilis deus Origenes Christus
multa sustinuit · ne pauca mihi suffi
cerẽt amara · ne amara me fugerent ·
voluntaria · ne uolũtas mihi desit · vti
liter vt vtilitas mihi assit Hogemꝰ

In cœna domini Ser · lxxnij ·

Accepit ihesus panẽ & benedi
xit · fregit & dedit discipul
suis dicens Acapite & come
dite · hoc ẽ corpus meuz Mat · xxvi ·
Hodie frẽs carissimi sũmus sacdos
ihesus christꝰ ꝑmã missã celebrauit ·
& in posterꝫ p totã eccliaz fieri ordina
uit Vñ de expositione misse breuiter
audiamꝰ Missa a diuersis diuersimo
de expomit̃ · a sublimbꝰ sublimiter · a
subtilibus subtilit̃ · a simplicibꝰ simpli
citer expoñi potest Quantum ad pre
sentem expositionem · officiũ misse si
gnificat filij dei incarnationẽ Solent
autem proferri in missa · quedam so
nora voce scz cantus · orones · episto
la · euãgeliũ & silia & ista vt freqntiꝰ

significāt quādam leticiam. Quedā sub missa voce pferūtur: vt secreta canon. silentiū. ⁊ similia ⁊ ista vt frequētius significāt quādam tristiciā. Primo introit⁹ misse fit voce sonora qđ significat desiderium antiquorum patrū qui cum gaudio magno desiderabāt filiū dei incarnationem. Vnde Ber'ñ. Ardorem desiderij patrū suspicantium in carne xp̄i presentiam frequēter cogitans cōpungor ⁊ in meipso vix cōtineo lacrimas Jta pudet me temporis ⁊ mensurabiliū temporum ꝓlixis cui nāq; ingerat tantum gaudium hui⁹ gratie exhibitio. Nñ tum ātiquis intulit sola ꝓmissio. Aug⁹. Hebrāt antiqui xp̄m venturum esse. ⁊ omnes qui cupiebāt dicebāt, O si hic inueniet me illa natiuitas. o si qđ credo in scripturis videā oculis meis. Isa. lxiij. Vtinā dirūperet celos ⁊ descēderet Exo. xxxiij. Moyses ait. Ostende domine quē missur⁹ es. Dauid dñe inclina celos tuos ⁊ descēde. Simeon. Putas videbo: putas durabo quādo veniet Sed iste introit⁹ duplicatē. qz duo erant loca in q̄b⁹ patres aduentum xp̄i exspectabāt. scz in lymbo ⁊ in mūdo. Post hoc sequit̄ vox sonorat kyrieleyson nouā viab⁹ per qđ significat desideriū. ix. ordinū angelorū. Creditur aliq̄ ceu dixisse q̄ desiderabāt incarnationē dn̄i vt p hoc eorū ruina restauraret. Nā de quolibz ordie videlicet nouē ordinū angelorū creditur aliq̄ ceu dixisse. Post hec seq̄tur voce sonora gloria i excelsis deo qđ angeli legūtur ꝓmo cātasse i natiuitate dn̄i. vñ p illū cātū signat natiuitas xp̄i. Cāticū illud ꝓmo soli epi cātabāt. Symach⁹ papa aduertēs q̄ sacerdos est angel⁹ dn̄i: istituit q̄ q̄libz sacerdos illū angelicū cantū cantare posset vel p̄t: ⁊ angeli nō cantabāt ñ tm̄ gl'a i excelsis deo. ⁊ in ter. pax ho. bo. w. ⁊ qđ sequit̄ addidit scūs Hilari⁹ de iussu thelasphori papę. Postea auertit sacerdos faciē suā ad pl'm voce sonora. dñs vobiscū. p qđ significat q̄ i natiuitate sua ostēdit mūdo faciē iocūdā quā pres diu desiderauerāt Moyses dixerat. Exo. xxxiij. Ostē si iuem gratiā in oculis tuis. ostēde mihi faciē tuam ⁊ salui erim⁹. Sancti in lyto Deo⁹ misereat̄ nr̄i ⁊ benedicat nos deus. Pest. xo. Valde mirabil' es dñe. ⁊ facies tua plena grāt. Ecce qūo desiderabāt illā faciē benedictā. Tāde mīa mot⁹ venit i mūdū ⁊ ostēdit faciem ⁊ io sacerdos ostēdit faciē suā ad pl'm. Postea sequūtur orōes. p qđ significat̄ q̄ i ephia a magis fuit adorat⁹. Nat. ij. Deinde sequit̄ epl'a p qđ significat̄ p̄dicatio Johis baptiste. q̄ p̄cedat xp̄m. sicut epl'a euāgeliū Jta ipse p̄nūciauit aduentū dn̄i in mūdo et in limbo. Et ex hoc factū est gaudiū magnū patrū in limbo. scis in mūdo. ⁊ angel' in celo: ⁊ xp̄te hoc triplex gaudium statim sequit̄ tplex cant⁹. scz graduale qđ signat gaudium patrū in limbo. Allelupa qđ significat gaudiū angelorū in celo. Seq̄tia q̄ signat gaudium sanctorū in mūdo. Postea sequitur euangeliū. quod signat p̄dicationē christi. tūc ob reuerētiam illorū sanctorū vertūt stamus ⁊ capita nudam⁹: sed legit̄ euāgeliū versus aquilonē: p aq̄lonē solet diabol⁹ designari. Nam per p̄dicationē euangelij diabolū superam⁹ et ideo tūc sancte crucis signo cōtra diabolum nos munim⁹. Postea seq̄tur Credo. qđ significat p̄dicationē apostolorū qui fidē xp̄ianam p mūdū predicabant. Nā dominus misit eos binos ⁊ binos ad p̄dicandū: postea ito rū sacerdos vertit faciē suā ad pl'm per qđ significat̄ q̄ xp̄s in die palmarum vertit faciem suam vt iret i ihe rusalē sustinere mortē p nob. Tunc

sequitur cantica laudis scz offertorium. p quod significat q̃ cū laudet cantibus floribꝫ & palmis recepерunt eū tūc solēt hoies offerre q̃libet ꝑm suū posse. p qđ significat q̃ cū dñs tē plū mtrasset vidit diuites multa offerre & q̃dā paupcula obtulit duo minuta. & dixit dñs q̃ plus oībus obtulisse Postea fit quoddā silentiū p qđ significat postq̃ intrauit in ihꝛlm i die palmaꝝ & sic ꝓratus essz iierūt cōsiliū iudei secreto silentio quo eum morti tradereꝫ. Judas secreto cōsiliatus ē cū eis. & mſta illud silentiū vertit se sacerdos submissa voce dicens Oratę p me q̃si tristis sit quod significat ēstinā christi. quā habuit appi quāte passione. qꝛ tristis erat aīma sua vsq; ad mortē Postea incipit solemnit cantare pfationez & longius & solemnius cātat q̃ i tota missa vn q̃. p quod significat ille longꝫ & dlissimus sermo quē i cœna fecit. Licet ei antea dulcē ꝑdicauerat. tñ nūq̃ ita longū & dulcē sermonez fecisse legit Quē sermonē scꝛpsit solus iohannes & solz legi i mādato Postea chꝛo cātat solēnit. Sūs :qđ significat leticiā apl'oꝝ quā habebāt ex leticia illiꝰ sermonis & cōmunionis corpis xpi qđ ibi pceperūt vel leticiā angelo rū Deinde inclinat se sacerdos añ altare & orat submissa voce. p quod significat orō christi in mōte oliueti q̃n do sudauit sanguinē & dixit. Pē si fieri potest trāseat a me calix iste. verūtamen nō sicut ego volo ſ sicut tu. Tūc erigit se sacerdos & facit tres cruces. p quod significat q̃ ter orauit sic. & tūc fit silentiū p totum chꝛm. p quod significat fuga apl'orum qui relicto eo oēs fugerunt nec audebāt loqui Quicq̃o loquit sacerdos i illo silētio hoc fit submissa voce. & aliquādo oīno tacz. p significat q̃ xps in passione inꝛrogantibus sub missa

voce hūiliter respondit. aliquādo oīno tacuit & mihil respondit. Ante eleuationē corpis xpi facit sacerdos sex cruces ꝑr quod significatur q̃ añq̃ christus fuit i cruce leuatus. sex viabus iudia fuit ꝑsentatus. Primo anne. & ibi collaphisatus. Secūdo caphā & ibi ɔſputus & velatus. Tertio pylato. & ibi false accusat. Quarto herodi & ibi alba veste illusus ē Quinto pylato reductus ē & ibi flagellat. coronat. & illusus. Sexto in loco iudicij itez pylato ꝑsentatus fuit. ibi adiudicatus morti Postea ei eleuat corpus christi qđ significat crucifixionem Deinde calix quod significat sāguis xpi in cruce effusionē. Deinde a depositione calicis vsq; ad nobis fiūt octo cruces. p significant octo ꝛba in cruce. Primū pater dimitte illis. Secūduz. amen dico tibi. Tertium. mulier ecce filiꝰ tuꝰ Quartū ecce mā tua Quintū. heli. Sextū. sitio. Septimū ɔſūmatum ē. Octauū i manꝰ tuas. Tūc dicit aliquātulū alte nobis. qđ significat q̃ christus magna voce expirauit. postea fit puum silentiū :qđ significat tēpꝰ quo christꝰ iacuit i sepulchro Tūc leuat sacerdos corpus xpi de corporali. quod significat resurrectionē christi. & facit cū eo quinq; cruces. qđ significat q̃ q̃nq; viabꝰ ipō die resurrectōis apparuit. post hec sequit alta voce. pat nr. qđ significat gaudiū btē marie vgmis & dissipulorꝫ de christi resurrectōne. post hoc cātat sacerdos Pax dñi. quod signat q̃ resurgēs christꝰ pacem discipulis nūciauit. q̃ autē hostia frāgit in tres ptes significat q̃ passio xpi ꝑ fuit ēplia populo scz pribꝰ in lymbo. sanctis i mūdo. & angelis in cælo In de cantat canticū leticie Agnꝰ dei qđ ter cantat. ꝓter ēplex gaudiuꝫ predicti ēplias ꝓpꝛi Postea sumit sacerdos sacramētū in ꝑsona totius eccie

im ꝓmitiua eccīa oēs fideles ſingulis diebꝰ cōicabāt poſtea cōicabāt diēbus tm̄: poſtea ſtatutū eſt q ſolus ſacerdos ſumit in ꝑſona oīm Poſtea ſequit cōmunio qđ ſignificat grārū actionē ꝓ tanto beneficio. Tunc vertit ſe ſacerdos qđ ſignificat vltimā apparitionē ihu quādo oſtēdit facē ſuā diſcipulis ⁊ coram oibꝰ eis in cēlū eſt eleuatꝰ ꝓstea vertēs ſe dicat orōnes. qđ ſignificat q xps aſcēdit in cēlū ⁊ orat ꝓ nob apud ꝑem tanq̄ aduocatꝰ. Vltimo vltit ſe ſacerdos ad ꝑplm dās benedictionē: ꝑ qđ ſignificat vltimꝰ aduentꝰ xpi: quādo oſtēdet facē ſuā electis cū benedictione dicēs. Venite benedicti ⁊c.

Ipſo die paraſceues Ser. lxxv.

OVos oēs q trāſitis p vi. attēdite. ⁊ vi. ſi ē dolor ſimilis dolori meo. Treno .i. vba ꝓposita ſūt ſcripta in libro lamentationū quē ihēmias cōſcripſit. In q̄b vērb dns conq̄rit lamētabiliter dolorē ſuū amariſſimū quem ꝓpē nos hodie ſuſtinuit. Pro inuitat nos ad ſui cōpaſſionē dicēs. O vos oēs q trāſitis p vi. ate. ⁊ vi. Secūdo oſtēdit doloris ſui nullā eſſe cōparationē: cū ſubdit. vide. ſi ē dolor ſicut dolor meus q. d. Nunq̄ fuit dolor tā amarꝰ ⁊ tā miſerabilis Et hoc patz ex ſex articulis. Pro q traditꝰ fuit in mortē a ꝓpio ꝑe a quo proceſſit. ⁊ hoc fuit miſerabile. Secūdo traditꝰ fuit in mortē a ſpūſcō q ab ipō ſicut a ꝑe procedit ⁊ hoc fuit miſerabilior. Tercio traditꝰ fuit in mortē a ſemetipō ⁊ hoc fuit miſerabiliſſimū. Quarto q traditꝰ fuit in mortē a diſcipulis ſuis ⁊ hoc etiā fuit miſerabile. Quinto q traditꝰ fuit in mortē a oḡtis ⁊ cōſanguineis ſuis. ⁊ hoc fuit miſerabilior. Sexto q traditꝰ fuit in mortē a ꝓpa mrē: q eū genuerat: ⁊ hoc fuit miſerabiliſſimū. Oia iſta prefigurata erāt in vetri teſtamento vt patebit in ꝓceſſu ſmonis. Primo dr: q mors xpi fuit miſerabilis: q traditus fuit in mortē a ꝓpio ꝑe ſuo a q̄ gēs mtꝰ eſt Io. vij. Propō filio ſuo nō pcerat deꝰ: ſed ꝓ nobis oibꝰ tradidit illū. glo. i mortē. Et hoc ē q xps dicat p ꝓphetā iob. xvi. Quamobꝰ ipi oēs tradidit me. Glo. Pat meꝰ cēleſtis: ⁊ hoc fuit miſerabile q tradidit eū potius i manibꝰ impioꝝ q̄ bonoꝝ q impij ipie eū tractabāt: vnde dixit ꝑ filio cū mitteret eū in mūdū. Eccl ij. Omne q tibi applicatū fuerit accipe ⁊ in dolore ſuſtine ⁊ in hūilitate tua patientiā habe. Xps autē obediuit huic ꝑcepto ꝑis vsq ad mortē. Vnde phil. ij. Xps factꝰ eſt ꝓ nob obe. vsq ad mor. mor. āt cru. Ber. Memento te aūt frēs. xps ne poēt obedientiā poidit vitā. Hinc eſt q dns dixit ꝑtro. Io. xviij. Mitte gladiū tuū in vaginā. caliē quez dedit mihi ꝑ: non bibā illū: q. d. Oportet me ſuſtinē mortē quā dedit mihi pater meꝰ Ex quo ptz q pat̄ tradidit i mortē ꝓpium filiū: ḡte ⁊ q̄ fuit causa: certe ꝓpter pcā noſtra nō ꝓpter ſua. vnde apls ad Ro. viij. Pro nob ommbꝰ tradidit illū. i. ꝓ pcatis noſtris Et hoc eſt q pater de filio dicat Iſa. liij. Propter ſceꝰ populi mei p cuſſi illū. O deꝰ pater quantum pauſiſti filium tuū dilectum cum a plāta pedis vsq ad verticē capitis nō erat in eo ſanitas. O quantum pater percuſſit filiū ſuū: cū ipſe in cruce p magno dolore clamauit. Deus deꝰ meus vt quid me dereliquiſti. Iſtam paſſionē prepomt nobis filiꝰ dei ihēſus xps dicēs Iob. xix. Miſerem̄ mei miſe. mei. ſal. vos ami. mei: q manꝰ. teti. me. O quā ḡuis fuit iſte tactꝰ de q̄ vitā finiuit Iſtuc figuratū ē Nume. xxj. vbi dr. q cū obſeſſa eſſet q̄ dā cīitas i tra moab: rex moab timeſ

multū nullū sciens redēptorē · necessi
tate ꝯpulsus obtulit ꝓmogenitz suū
sup muꝝ in holocaustuz dño vt eum
dñs liberaret · Quo facto hostes sta
tim recesserūt ⁊ liberata ē ciuitas · p
ciuitatē istā significaꝫ mūdus q̄ obse
ssus erat ab hostib⁹ .i. demonib⁹ pl⁹
q̄ qñq; milib⁹ annoꝝ ⁊ nullū potuit
habē liberatorē · Tandē rex celestis
obtulit filiū suū vnigenitū i ara cru
cis ⁊ sic liberati sum⁹ a potestate imi
micoꝝ nr̄oꝝ Johā · iij · sic deus dilexit
mundū vt filiū suū vnigenitū daret
vt oēs qui credūt in ipm nō pereāt
sed habeāt vitā eternā Gre · O mes
timabilis dilectō caritatis vt fuū re
demeres filiū tradidisti · Secūdo spi
rit⁹ scūs tradidit christū in mortem
qñ ꝯsilium dedit iudeis ꝙ xp̄m occi
dent p os cayphe Johā · xi · vos nesci
tis q̄q̄ · nec cogitatis quid · scz expe
diat · qꝫ expedit vobis vt vn⁹ moriaꝫ
homo ꝙ toto ꝓp̄lo ⁊ nō tota gens pe
reat · Hoc autē a semetipo nō dixit
cayphas Criso · Ore suo vsus est spi
ritus scūs Ab illo ergo die cogitaue
rūt eū interficē Exquo pz ꝙ spūs sā
ctus ꝯsiliū dando tradidit euz i moꝝ
tem ꝓ salute generis hūani Istud fi
guratū fuit · ij · Reg · xvii · vbi diaꝫ
ꝙ quida mal⁹ ꝯsiliari⁹ nomine achi
tofel ꝯsilio suo hoc effeat · ꝙ dauid
expulsus fuit de ciuitate sua ⁊ regno
Et erat q̄da bon⁹ cōsiliarius nomine
chusi q̄ dedit bonū ꝯsilium otra illud
⁊ dissipauit malū ꝯsiliū ⁊ factū est
de ꝯsilio suo · ꝙ absalō pulcherrim⁹
suspēsus ē in arboreꝫ ⁊ occisus ⁊ p⁹
morte ipius absalonis dauid redit i
ciuitatē ⁊ regnū suū Per malū ꝯsilia
tiuz intelligiē diabolus q̄ malo ꝯsilio
suo effeat hoc ꝙ hō eiect⁹ ē de pari
so ⁊ de regno celoꝝ ad qd̄ creat⁹ eat
Per bonū ꝯsiliariū itelligiē spūs san
ctus cui⁹ cōsilio factum ē ꝙ absolon
pulcherrim⁹ .i. xp̄s spēosus forma p

filijs hoim suspensus ē i arbore ceual
⁊ occisus ē ⁊ post mortē h⁹ hō redit i
ciuitatē ⁊ in regnū suū · Terno xp̄s
tradidit semetipm i mortē p nrā sa
lute Ephe · v · Christ⁹ dilexit nos · ⁊
tradidit semetipm p nobis i mortez
p salute nrā · Jhesu · xp̄i · Dedi dilcāz
aiam meā .i. vitā in manib⁹ inimico
rū e⁹ · Vnde iuit obuiā inimicis suis di
cens Quē q̄ritis ? Respondeūt ihesū
nazarenū ⁊ ait · ego sum Si ergo me
q̄ritis simite hos abire Ecce quō p sa
lute nrā tradidit semetipm i mortē
Istud figuratū est in iona q̄ cū esset
in mari ⁊ nauis piclitareꝫ ait ad eos
qui secū erāt · tollite me ⁊ mittite me
in mari ⁊ cessabit tēpestas · ⁊ ꝓiecto
eo in mari oēs alij liberati sunt · Sic
christ⁹ dedit semetipm in mortez vt
nos a morte liberaret · qō fuit maxi
mū signū caritatis Joh · xv · Maiorē
hac dil · nemo ha · vt ai · sū · po · quis
p amicis Her · O bone ihesu tu maiō
rē caritatē habuisti · qꝫ nō p amicis
sed p tuis inimicis aiam tuā posuisti
Eccl · xxix · Grāz fideiussoris tui ne ob
liuiscaris · dedit ei p te animā suam
Quarto trādit⁹ fuit in mortē a disci
pulis q̄bus oēz iusticiā ⁊ amicaz ex
hibuerat · quoꝝ vn⁹ eoꝝ vidit eū
sczi iudas · ali⁹ eū negauit sczs petrus
terci⁹ relicto sindone nud⁹ ab eo au
fugit sczs iohānes ⁊ oēs alij discipuli
relicto eo fugierūt q̄ añ ꝓmiserāt se
cū eo morituros Nō cōquerit Job ·
xix · dicēs Frēs meos lōge feat a me
⁊ noti mei q̄si aliem recesserūt a me ·
Frēs suos reputat dñs discipulos su
os : attū ipsi reliq̄runt eum ⁊ tradi
derūt eū in man⁹ inimici · Istud figura
tum fuit in ioseph quē frēs sui vendi
derūt gentibus de consilio vnius eo
rū nomine iudas Joseph interpreta
tur saluator · ⁊ significat christuz sal
uatorem totius mundi Iste vendit⁹
fuit ab vno fratre suo discipuloruz

iuda ⁊ tradit⁹ in mamb⁹ inimicoꝝ suoꝝ ⁊ in mortē ⁊ hoc factū fuit i fal sitate p osculū pacis. Legit. ꝯ. Reg. xxx. q ioab amason p osculū dolose interfecit: sic vna manu tenēs mentū ql osculās eū ⁊ dixit: salue frat mi. et alia manu interfecit eū. Sic iudas ac cessit ad eū dicēs: aue rabbi. ⁊ oscu lat⁹ est eū. ⁊ p osculū tradidit eū in mortē q dixit iudeis. Quēcūq oscu lat⁹ fuero ipse ē tenete eum. Et ait ihs ad iudā. Amice ad quid venisti. Osculo tradis filiū hois. Attendite er go filij kmi q̄ mirabile erat q a discipul suis tradit. negat⁹ ⁊ dilect⁹ fuerat. ⁊ videte si ē dolor sicut dolor eⁱ⁹ Hyerom. Dt q xp̄us magis doluit q iudas desperauit ⁊ venia nō petijt. q̄ de hoc q vendiderat eum. Quinto tradit⁹ fuit a cognatis ⁊ cōsāguineis suis. i. de gente iudeoꝝ: de quoꝝ ge nere nat⁹ fuit q̄ tradiderūt eū genti lib⁹ scz. pylato. ⁊ herodi. vñ ait pylat⁹ ad ihm. Jo. xviij. Gēs tua ⁊ pōtifices tui tradiderunt te mihi. Quid feasti. Luce. xxiij. Pylat⁹ cōuocatis pncipib⁹ sacerdotū ⁊ magistratib⁹ et plebe dixit. obtulistis mihi hoiem quasi auertentē pplm: ecce eū coram vob⁹ interrogās nullā causā inuenio in hoie isto. Joh. xviij. Respōderūt iu dei. Si nō esset hic malefactor nō tra didissem⁹ eū tibi. Ex quo ptz qūo cō sanguinei eⁱ⁹ tradiderūt eū in mortē Fuit⁹ figuratū ē Judicū. xv. ī samp sone ad quē venerūt cognati ⁊ cōsan guinei dicētes venim⁹ vt ligemus te et tradam⁹ in manus philistijm ⁊ ec ce sampson pmisit se ligari: ⁊ ab eis trahi ad inimicos suos. p sampsonē fortissimū fignificat xp̄s q̄ a deo fortis fuit q vno vlo oēs inimicos suos p strauit Cū enī venirēt cū mag turba cū fustib⁹ ⁊ gladijs vt eū caperent. pcessit eis obuiā. d. Quē q̄ritis. Cū q dixissent Jhesum nazarenū. Et xp̄s dixit: ego sū. ⁊ audito hoc verbo: abie rūt retrorsū ⁊ ceciderūt in terrā. Ex quo ptz eius fortitudo. Sampson p strauit mille viros mādibula asini. Xp̄s pstrauit multa milia vnico ver bo. In hoc apparet q bñ se defendisset si voluisset. sed noluit. immo pmisit se voluntarie capi tanq̄ sampson ⁊ in man⁹ inimicoꝝ trahi. Sexto tradit⁹ est in mortē a matre sua q̄ eū ad hoc genuit: vt mortē p genere humano sustinēt. Vñ dicit dñs per ppheta Jhe remiā xv. ad matrē. Ve mihi matre mea. Vt q̄d genuisti me i vniuersa terra: oēs cōtradicūt mihi. Item do lorē habuit x̄p̄s ex pte mris cū vide ret eā turbatissimā iuxta crucē. Jo. xix. Stabat iuxta crucē maria mater ihu: ⁊ ideo eaz bñ videre potuit: ⁊ ea visa maiorē dolorē sustinuit. Ber. O bone ihu q̄ grauiter foderis extra: ⁊ multo grauiꝰ foderis intra ex passio ne mris tue teā oia partiapātis. Et sic dupliciter hūit dolorē. s. ex pte sui et ex pte mris. Vñ dt p Jheremiā xx. De vulua egressus sū: vt viderē labore et dolorē mris mee: de dolore mris dicat Aug⁹. Illa pia mat cōmota do lore. vlulās pectora delicata contun dēs: ita oia membra sua fatigauerat vt sensu deficiēs vix puenire potuit ad x̄pi fin⁹. Cū ergo hūc dolorē ma tris videt quē plangēdo. tuntēdo. lacmādo. vlulādo faciebat: specialē dolorē cordis sui cōpatiendo sustine bat. Ber. Nec lingua loq̄: nec mēs cogitare valebit quāto dolore int⁹ tenebat aīa marie: cū iuxta crucem staret: ⁊ eū patientē videt. Attamē ipa maluit filium crucifigi q̄ genus hūanū nō libeāti. Prouer. xxx. Per tria mouet terra ⁊ quartū sustinere nō potest. Per terram signficat ma ria q̄ sicut terra portat nos ne cada mus i abissum: sic maria portat nos p grām suā ne cadam⁹ in infernū. Et

sicut terra pfert nobis fructũ tostũz
vnde viuim⁹ in hoc mũdo sic maria
portat nobis fructum vẽtris sui. vn
de viuem⁹ eternaliter in cælo Terra
ista. i. maria mouet id ẽ tremet xp̃i
tria. sic in maria fuerunt tria. i. tres
passiões q̃ grauiꝰ sustinere potuit.
Primũ est amarissim⁹ dolor quẽ ha
buit filiꝰ suus in flagellatione q̃n nu
dus ligatꝰ fuit ad colũnã. ⁊ intantũ
virgis ⁊ flagellis cæsus q⁹ a plãta pe
dis vsq; ad vertic̃ nõ erat in eo sam
tas. Secũdꝰ dolor fuit amarissimus
quẽ sustinuit ī filij sui coronatiõe q̃n
indutꝰ veste purpurea ⁊ coccinea. i
posuerũt capiti sui corõnã de spinis
p⁹ dyademate: ⁊ arũdinẽ in manu p
sceptro ⁊ arũdine ꝓtentes caput
eiꝰ illudebãt eũ ⁊ flectentes corã eo
genua ⁊ dicẽtes Aue rex iudeorum.
Istud grauiꝰ maria sustinuit. Terci
us fuit amarissimꝰ dolor quẽ sustinu
it filiꝰ eius dilectꝰ in crucifixione q̃n
manꝰ eius ⁊ pedes clauis ferreis pfo
rabãt ⁊ intantũ oia mẽbra eiꝰ in lig
no crucis extẽdebant q⁹ oia ossa eiꝰ
numerari poterãt. vnde Ps̃. Dinũe
rauerũt omnia ossa mea. Anselmꝰ.
Domina mea misericordissima: quos
fontes lacrimaꝝ dicã erupisse de pu
dicissimis tuis oculis cum pspiceres
vnicum filium tuũ innocẽtem coram
te ligari. flagellari ⁊ mactari: quos
fletꝰ credam pfudisse pissimũ vultũ
tuũ. cum cõspicẽres eũdem filium tu
um ī cruce sine culpa extẽdi ⁊ carnẽ
de carne tua ab ipsis crudeliꝫ discer
pi. Et licz maria grauiter ꝓpter pdi
ta tria moueret ⁊ contremiscẽt. tñ
ea sustinuit vt genꝰ humanũ non p
deretur: sed quartũ nullo mõ sustiꝫ
re potuit. scz. humani generis perdi
tionem. Si em possibile essz q⁹ maria
centũ filios habuisset totos p redemp
tione generis hũani ī mortẽ tradidis
set: Sic ergo ptz: q⁹ maria filiũ suũ ī

mortẽ tradidit: q⁹ in mortem eiꝰ cõ
sensum dedit magis volens eũ mori
q̃ hominem damnari. Istõ figuratũ
est. nn. Regũ. vi. vbi dr q⁹ cum ciui
tas quedaz samaria nomie carũual
lata esset ⁊ victualia deficerẽt ciuita
ti. Mulier quedam mactauit filiũ ⁊
comedit cũ alia muliere: quo come
sto. alia mulier abscõdit filiũ suũ ⁊
clamauit illa q̃ filiũ suũ mactauerat
ad regẽ di. O dñe mi. hec mulier ⁊
ego coxim⁹ filiũ meũ ⁊ comedimus.
hec aũt abscõdit filiũ suũ. Audiẽs ãt
rex hãc rem: scidit vestimenta sua ⁊
demde laborabat ad hoc q⁹ ciuitas il
la liberata fuit. Per ciuitatẽ illã in
telligit mũdus q̃ obsessus erat ante
passionẽ xp̃i ab inimicis. i. demoib⁹
Per mulierẽ q̃ mactauit filiũ ⁊ coxit: significat maria q̃ sensũ ad hoc d̃
dit vt filiꝰ suus mactaret ⁊ in cruce
decoq̃ret ꝓ eo q⁹ mũdus ab hostib⁹
suis liberaret. Ber. Maria semp sol
licita erat p salute generis hũani ⁊
q̃uis cũ magno dolore filiũ suũ mori
vidit: maluit tñ filiũ suũ crucifigi. q̃
genꝰ humanũ perpetue cõdemnari.
Ambro. Strabat iuxta crucẽz maria
nõ solum vt mortẽ filij sui ꝑsideãret
sed vt mundi redemptionem exspe
taret.

Itẽ de passione. Ser. lxxvi.

Nolite me vocare noemi q̃d
est pulchra: sed vocate me
maram. id est amaram. q⁹
valde me amaritudine repleuit om
nipotẽs. Ruth. i. Verba apposita que
dã m'r loq̃bat̃ ī veteri lege ex mag̃
amaritudie cordis sui q̃ amiserat: vi
rũ suũ ⁊ dilcõs suos filios. Et bñ cõ
uenit bt̃e Marie virgini. q̃ hodie
amisit dilem̃ filiũ suũ. vñ bñ dicit pñt
de illa pulchritia v̄gine maria. Noli
te me vocare noemi. i. pulchrã: ß võ
te me amarã: q⁹ ops deꝰ ꝓplenit me

omni amaritudine eo q̄ dulcissimus filiū meū amisi turpissima morte · q̄ vnq̄ aliquis hō passus ē Cōsuetudo ē apud honestos hoies q̄ q̄n aliq̄ honesta mulier filiū amittit oēs cōsanguíneiq; vicinq; alie hoē dñe veiūt ad eā q; cōsolantur eāq; deplorant cum ea morte dilecti filij sui Sz hodie btā virgo maria poterit filiū suum dilectus pulchriorē q; amabiliorē puer · q̄ vnq̄ mr peperit in hoc mundo q; illum poterit nō iusta morte sed morte turpissima quādo vidit eū coraz oculis suis tanq̄ latronē suspendi q; iō oēs hoīes mulieres q; viri · iuuenes q; senes debēt cōpatiq; misereri tā turbatissime mrīq; tā innocēti puero ei9 q; tā miserabiliter in cruce pendēti q; debent cuz ea flere Secundū q̄ beata vgo maria habuit ēplicē amaritudinem siue cordis dolorē Primo ex eo q̄ dilectuz filiuz suū in tantis necessitatibz q; ēbulationib9 cōstitutū vidit q; ī nr̄o sibi auxiliū pbere potuit · iō bene amari cordis esse potuit · Si em sibi in aliquo subuenire potuisz dolor e9 nō tant9 fuisset Multum vere amara esse potuit q̄n vidit dilectuz filiū suū toto suo corpe nudum ī cruce coraz omni populo pendere · sicut ꝺ vtero suo nat9 fuerat q; nō sinebatuz eū tegere pallio suo Legit genes · ix · q̄ noe biberat vinū q; inebriatus est dormiens ī tabernaculo suo nudat9 qđ vidēs filiꝰ e9 cham derisit eū qđ cū alij duo filij sui scz · sem · q; iapheth audissent turbati sūt q; imposuerūt pallium suū suis humeris q; incedentes retrorsū ne viderēt nuditatē pat̄s operierūt eū pallio suo · Sed maria mr tomagis turbari potuit q̄n vidit filiuz suū dilectū nudū nec sibi eū pallio operire licuit Illi doluerūt q̄ pat̄ abuno filio derisus fuit · Maria plꝰ dolere potuit q̄n vidit filiū suū deridēri ab oi pꝰlo Illi doluerūt q̄ pat̄ e9 in tabernaculo nudat9 fuit · maria plꝰ dolere potuit q̄ filiꝰ e9 in cōi campo coraz infimis nudꝰ pēdit · Noe dormiēs nudat9 derisus fuit: xps vigilās nudat9 fuit q; illusus · Q̄n maria ista oia vidit nec sibi subuenire potuit · merito amari cordis esse potuit Itē multū amara esse potuit · q̄n dilcūs e9 filius in cruce hausturū aq̄ petijt nec sibi licuit ministrare · q̄ possibile fuisset libenter ꝑpinquz sanguinē de corde lac de vbē · aiaz de cōrpe Legit Ge. xxi · q̄ mr q̄daz agar noīe āncilla abē dre cū vnico filio suo errabat ī q̄dā solitudine in q̄ nō erat aq̄q; sitiuit filiꝰ e9 ad mortē q̄ p abrahā cū pane · q; vtre aq̄ dimissa Cunq; videret eiꝰ filiū siti deficere q; morti approprīqre · posuit eū sb arbore q̄dā in vmbra otra estuz solis q; recessit ab eo q̄tuz arcꝰ iacē pt · ne videt filiuz suū morientē q; sedens leuauit voce suā q; fleuit · et exaudiuit dñs voce fletꝰ eius q; misit ei angeluz q̄ cōsolabat eāq; ostendit ei puteuz de quo hausit aquā · q; refocillauit puer Multo maiorē dolorez habuit maria ex pte filij sui q̄ illa q̄ illa vidit filiuz suuz sitim patientē ī solitudine vbi nō erat aq̄ · Maria aūt vidit filiuz suuz sitim patientē nō ī solitudine vbi aq̄ nō defuit · ꝑ in optima otra vbi nō soluz erat aqua ꝑ vinum q; oim rez abundātia · illiꝰ filiꝰ sitim passꝰ ē i exilio vbi non habebat amicos filiꝰ aut̄ marie passꝰ ē sitiz ī patria sua vbi erat int̄ amicos q; cōsanguíneos · illa posuit filiuz sb arbore in vmbra otra ardorē solis · ista vidit filiuz pendē in arbore crucis in feruoē solis illa recessit a filio ne videret eū morientē Maria stetit iuxta crucem q; vidit filiuz suū expirantē illa sedit in otra q; fleuit Maria stetit q; plāxit · nō ei in multitudine locū sedendi habuit illa habuit āgeluz dei cōsolatorē maria nō legit habuisse cōsolatorem

Illi ostēdit āgel⁹ fontē aque de quo filiū refocillauit marie: null⁹ ostēdit guttā aque quā filio suo ꝓmaret. Illa dedit filio suo aquā recentē: ma ria vidit filio suo dari acetū felle mix tū. Multū ergo dolē potuit qñ ōnia ista vidit ⁊ ei subuenire nō potuit. Itē multū amara esse potuit: qñ vi debat filiū suū īclinato capite spūm tradē: nec sinebaē ei caput erigere. nec oculos claudē. nec ī aliquo sbue nire. Legiē. nn. Re. nn. q mulier q dā sunamitis sterilis eāt ⁊ p ꝓcs he lisei ei datus ē filiꝰ quē diligebat tā q vnicū filiū. ⁊ a deo miraculose da tū. Quadā die cū esset puer ī agro cū pre suo seruor solis excussit caput eius. ⁊ clamare cepit ad prez suū ca put meū doleo. Et remisit paē eū p seruū ad mrem suā ⁊ mater cū mag no dolore posuit eū sup genua suaꝰ q ad meridiē ⁊ mortuꝰ ē puer ī si nu eius. Maria multo magis dolē potuit: q illa qñ vidit vnicū dilectū filiū suū a deo miraculose sibi donatū nō solū dolē caput eius ꝑ oīa eiꝰ mē bra esse plena doloris/ a plāta pedis vsq ad vertice capitis. Illa tenuit ī simul donec expiraret. maria nō tm potuit appropiquare filio suo q ocu los eiꝰ claudēt. vel caput eius erige ret cū spūm exalaret. Maria multū dolē potuit qñ hec oīa vidit ⁊ audi uit. Tūc īpleta est ī maria ꝓphetia dauid quā lōge dixerat de ea. Audi filia ⁊ vide. q. d. O filia mea maria que de gne meo nata es. Audi ⁊ vi de tria. Audi pmū amaꝝ somtū mal leoꝝ q penetrauerūt manꝰ ⁊ pedes filij tui quādo affixus ē cruci. Audi secūdo illa opprobria/ba ⁊ mēdacia que iudei ⁊ pagani dilecto filio tuo acclamabāt. Audi tercio illā lamen tabilē ⁊ miserabilē vocē filij tui. quā do p nimio dolore se delictū a patre dicebat. O hō ista tria sunt q audire debes aurib⁹ mētis cū iuxta crucē ste teris Vnde sit ea vide. Vide ꝓmo il lā bndictā ⁊ delectabilē faciē dilecti fi lij tui ita deformatā palmis ⁊ pugnis iu deoꝝ ⁊ paganoꝝ ⁊ ita turpit sputis maculatā q nō ē spēs ī eo neq deor sīmil leproso ē facis Vide secūdo de tenerrio filio tuo. s. corpe dilectissimi filij tui octo flumia sāguinis ⁊ aque emanantia. de maib⁹ duo sāguis. d ocul duo aque. d pedib⁹ duo sāguis de late duo: vnū aque ⁊ aliud sāgui nis Vide ēt o q oēs creature cōpati ebanē ⁊ dolebāt ꝓpe amarissimaꝝ fi lij tui passionē: caer obtenebrat⁹ est. sol detraxit lumē suū. ēra mota ē. pe tre scisse sūt. lymb⁹ apt⁹ ē. aiab⁹ sā ctoꝝ sepulchra aperta erant. mortui surrexerūt. velū tēpli scissū ē a sūmo vsq ad deorsū. Et sicut legiē ī scolas tica hystoria: maria ps tēpli corruit Gētiles mgrī videtes solē tenebrari deum nature pati dixerūt sicut athe nien. ⁊ altare sibi edificauerūt Et si cut legiē sup Thob. cum dyalol⁹ hec oīa mirabilia videt ⁊ tam miserabi lia pati xpm dspicet: posuit se sup si mstū brachiuꝝ crucis: q dubitauit vtꝝ ver⁹ dei filiꝰ esse possꝫ quē ī tan tis miseriis delīqt Sic ptz ꝑm⁹ dolor quē Maria hūit ex eo q eū ī tantis tribulatiōib⁹ vidit: ⁊ ī nullo ei sbue nire potuit. Secūd⁹ dolor Marie fu it ex eo q libenē p filio vel cū eo mor tua fuisꝫ: ꝙ nō potuit q deꝰ nō pmi sit. Ter. Tāta vis amoris marie mē tē accēdeāt vt fugiētib⁹ discipul: ip sa iuxta crucē astās ⁊ morietī dolēs pata p eo l' cū eo mori fuit. vñ bñ dicē potuit O iudi ⁊ gētiles obsecto nato pate ⁊ mīez p eo occidite l' cū eo inēfiate/ ne sol⁹ tā miserabiliē ī terficiaē: ⁊ mater nō sola ī hac vita miseta relinquaē. Tūc impletū est ī maria qđ spmeō ꝓdixeāt. Tuā ipsi⁹ aiam pertransibit gladius .i. amara

filij tui passio quā oculis tuis videb. ptrāsibit aiam tuā. i. ita ledet aiam tuā acsi gladius pertrāsiret cor tuuz Nō emz potuit vidē tam amarā filij sui passionez sine magno sui cordis dolore. Dolores quos nō habuit maria filiū suum pariens. hos sustinuit ipm mori vidēs Legitur. ij. Regum xvij. q cū nunqatū essz dauid q filius suus absalon suspēsus essz in arbore. t mortuꝰ cooperto capite mœdēs lugebat filiū suū dicens Absalon fili mi fili mi absalon. quis mihi det vt ego moriar p te fili mi absalon. Certe si dauid p filio tali qui nequā fuit mori voluit. multomagis maria pro dilecto filio suo pata mori fuit. Vñ dicere potuit. quādo vidit filiū suū dilectū in arbore crucis pendentem. t morientē O fili mi dilectissime. quis det michi vt ego moriar p te. o q̄ libenē p te vel cū te mori vellē. Item legiē in historia scolastica q adaz. t eua planxerūt mortē filij sui abel centum annis. ita q nūq̄ postmodum quiescebāt. t voluerunt sic pmansisse ñ domiꝰ iussisz eos quiescere. Si ipi i fra centū annos nō potuerūt obliui sci mortē filij sui. certū est q si maria centū annos vixisz mortē filij sui nūquaz oblita fuisz. sed semp planxisz Item legiē Geneb. xxxvij. c. q iacob patriarcha habuit duodecim filios. t cū perdidisz vnū ex eis scz ioseph. t vidisz tumicā eꝰ sanguinolentaz scissis vestibus indutꝰ est cilicio. t planxit filiū suū inconsolabiliē multis annis dicēs Fera pessima deuorauit filiū meum ioseph Et congregatis cūctis libēis vt delinirēt dolorē patris noluit habere consolationem sed dixit Descēdā lugēs ad filiū meū in infernū. i. ī lymbū. q. dicēret: In hac vita nūq̄ consolationē acapiā donec ibi veniaz vbi dilectū filiū meū inuemā. Certe si iacob p vno filio tm̄ doluit. cū tm̄. xi. retinuisz. multo magis maria dolē potuit q ñ vnicū filiū habuit. t eūdez pessima morte perdit Vnde cū videt sanguinolentā filij sui tumicā. i. eius corpus cruentatū. bñ potuit dicere cū iacob Fera pessima deuorauit filiū meū. i. iuuenē. t ideo in ista vita nunq̄ acapiā consolationem. misi videro filiū meū viuentē. t resurgentē Epiphaꝰ Nec fuerūt verba beate marie vginis iuxta crucē. Innisibiliter in essentia. visibilis fit mihi patiens passiones oēs. lumen vans cecas. ex legibꝰ labijs conspuitur Heu mihi q̄re hoc feasti fili mi speciosus forma pre filijs hoim sine figura apparens. non habēs speciē neq decorē. heu me nō valeo te viuuz videre, mea interiora pforantur. t gladius tue passionis pertransit animā meā. Tunc poterit cuz ieremia dicere. c. ix. q̄s dabit capiti meo aquā. t oculis meis fontē lacrimaz. t plorabo die ac nocte mē fectōnez dilectissimi mei filij Et cum beato iacob. xix. dicere potuit. Miseremi mei miseremi mei saltez vos amici mei. deplāgite mecū dilectissimi filij mei mortē tā innocētem mēsti Ier. Nec lingua loquinec mēs cogitare valebit quāto dolore ictus tenebat aia marie cū iuxta crucē staret. t filiū suū mori videret. vñ Ihero. dicit q maria pluscq̄ martir fuit: Ī ei martires passi sunt in illa parte q̄ est passibilis. sensibilis. t mortal scz in corpe Maria autē passa ē in illa pte q̄ est impassibilis immortalis scz in aia. ad cuiꝰ passionē exigiē fortior virtus actiua incōpabiliter q̄ ad corpis passionē Oēs ei ignes. t glacij materiales q̄ in mūdo sūt nō possūt ledere vnā aiam. ß oportet q sit ignis vel gladius spūal si dz agē in aiam. t iō maria plꝰ passa est in aia. q̄ alij mītes in corpe: sic ergo pz scōs dolor marie quē habuit ex eo q libenē p

filio vel cū filio mortua fuisset: & ñ potuit: qz deus noluit. In qdā cronica romanoꝝ legit qz qdā mulier habuit dilectū filiū q̄ decessit cū esset adplius & occisus ē. qđ cū nunciatū esset matri qz filius eius mortuus esset: p tristicia & dolorē cecidit & expirauit Certe sic maria expirasset oīno p dolore cū filiuz suū pre oculis suis occidi aspicet. si deus speciali nō restitisset Certe dolor vgis mat̄e magnus fuit ex eo qz tūc totū genus hūanū fere in fide dubitauit & periclitabatur Vnde Ber. Maria semp solicita erat p salute ḡtis hūane. Et ex dictis ꝓphetaꝝ scivit qz filius eius p suā morte hoies debet liberare & quis cū dolore filiū suū mori videt: tamē maluit filium crucifigi. qz genus humanū poi. Ecce ptz quātū genus hūanū dilexit. qz potius filiū suū mori voluit. qz genus humanū poi & ordinari Legit̄ tercio Regū cap. qz due mulieres cōtendebāt pro puero vno corā Salomone: vna dixit mea ē. alia dixit: mea ē. Et ait rex Salomō. Afferte mihi gladiū et diuidite infantem & date vnicuiq; parte. Qđ cū audisset vera mat̄ pueri. cōmota sūt viscera eius sup puero et ait. Obsecro domine mi: date illi infantē viuū & nolite eū occidē Ecce quātū dilexit filiū suū qz magis volebat carē filio q̄ permitteret eū occidi Certe maria multo plus dilexit filiū suū adoptiuū & spūalē. scz hoiem qz magis voluit filiū suū vnicū corā occulis suis occidi q̄ filio suo spūali. i. hoīne ꝑpetuo carē Et iō maria habuit duplicē dolorē. Primo p filio suo corpali. s. xpō quē videbat mortuū in corpe. Secdo p filio suo spūali. i. hoīe quē videbat mori in aīa. qz oīs hō in illo tpe in fide dubitauit pter solam mariā. & iō tūc bene dicē potuit Nolite me vocare noemi. i. pulchrā: sed marā. r. amarā. Nota breuit̄ hist̄oriā

Noemi cū duob9 filiis suis. s. maalō et chelion. tpe famis egressa ē de bethleē. & pegrinata ē in trā gētiliū. s. in terrā moab. & ibi fuit. x. āis & ābo filij sui mortui sūt. Tūc ipsa cū magna tristicia reuersa est in bethleē & per trāsiuit fama p totā ciuitatē & dicebāt hoīes. Nec ē illa pulchra noemi Tūc respōdit illa. Nolite me vocare noēmi. & ē. Hoc ido dicebat. qz dilectos filios amiserat. Sic bene dicere potuit maria in die pasceues. Nolite me vocare noemi & ē. qz hodie ambo filios meos amisi. qz ābo mortui sūt. Carnal̄ filius. s. ihs xps mortuus ē corpore. Spūal̄. s. hō mortuus erat in aīa ꝑ infidelitatē. qz Maria fuit mat̄ dei & hoīs & adhuc sit. ptz p beatum Ber. dicentē. Tu mat̄ dei omipotētis tu mater exul̄. tu mat̄ rei. tu mater iudicis. Mat̄ ergo illa misericordie reū filium & malū intantū dilexit. qz pro eo inocentē filiū & bonum occidi voluit. Legit̄. ij. Macha. vij. qz eat qdā mulier venerāda & laude digna q̄ habuit vij. filios quos vidit oēs ante oculos suos puiri & occidi. Prio filio fuit cutis abstracta & in sartagine feruēte ꝓiecta Deide plcinderant̄ summitates manuū & pedū & lingua Deide totū corpus ꝓiectū ē in sartagine. sic fiebat singul̄ fribus: & ipa mr̄ singulos hortabat̄ vt ꝑ deū morte viriliter sustinerēt: ad vltimū ꝑmisit seipsā p lege di sui itēfici Vere ista ē mr̄ tū oīnodata in scpturis sacis Sz maria mr̄ tomagis oīnodāda ē Illa ꝑmisit filius suis cutē capitis extrahi. Mā. ꝑmisit spis acutissis caput filij sui abscidi. & arūdie caput eius pcuti & cruci affigi Illa ꝑmisit filios suos occidi ꝑ deū suū creatorē Ista ꝑmisit filiū suū occidi ꝑter miseꝝ petōrē Illa ꝑmisit filius suis manus & pedes abscidi: ista ꝑmisit filio suo mās & pedes clauis ferreis pfodi & latus aperiri Illa ꝑmisit occidi. vij. filios: si

maria ſeptē filios habuiſſz oēs morti tradidiſſz anteq̄ ḥō mortuꝰ fuiſſz. ⁊ redēptus nō fuiſſet Per. Si chriſtꝰ tot mēbra habuiſſz quot ſunt ſtelle ī cēlo. ⁊ vnūqōq̄ mēbꝝ p ſe corpus habuiſſet. oīa morti expoſuiſſet añq̄ genꝰ humanū īm īferno reliquiſſet ſic⁊ btā v̄go maria p̄ſq̄ genus humanū redēptum nō fuiſſz ſi tot filios habuiſſet oēs morti expoſuiſſet⁊ ſecū omnia p ꝓpaſſionem ptuliſſz. Sic ergo pz terraꝰ dolor btē marie v̄gīnis quez habuit ex pte generis humanī qō videbat ī fide piclitari Rogemꝰ ipſam btām v̄gīnē mariā⁊ c̄

In die paſche Fer. Fer. lxxvij.

Alca noſtꝝ īmolatus ē chriſtus: itaq̄ epulemur. ī. Cho. v. īm verbis iſtis faꝯ apl̄s duo Primo reducit nobis memoriā paſſionis xp̄i. Secūdo hortaē nos ad corporis xp̄i pcēptionē Primum ibi. paſca nrm̄ īmolatus ē chriſtꝰ. q̄ſi diceret. xp̄s eſt īmolatꝰ. ī. occiſus ē p nobis ſicut agnꝰ paſcalis quē iudei ī liberatione ſua de terra egipti īmolauerūt⁊ occiderūt Nā ſicut illi p̄r agnū paſchalē liberati fuerūt ꝺ egipto Sic⁊ nos p agnū iſtū ſcz xp̄m de īferno Nota hiſtoriā Exod. xij. Cūq̄ vellet dn̄s liberare filios iſrl̄ de poteſtate pharaonis pcēpit vt tollerent agnū quendā qui eſſz ſine macula⁊ illū deberēt comedere aſſū igm̄ non crudum ĩo eſt ſemicoctum. nec coctum aqua. ⁊ ſanguine eius deberent ſignare ſuplimināria domoꝝ ſuaꝝ Per filios iſrahel qui capti fuerūt īm egipto ſub poteſtate pharaonis ſignatur totum genus humanum quod erat ſub poteſtate pharaonis regis egipti. ī. tenebraꝝ pluſq̄ quinq̄ milibus annoꝝ ⁊ p̄r nullum potuit liberari Tandem miſertus dominus noſtri. miſit agnū ſuū. ī. filiū eꝰ vīgemtū ihe ſum chriſtum. de quo yſaias ꝓphēta

ueratꝰ deſiderauerat clamando ad deum⁊ dixit Emitte agnum domine dn̄atorē terre Yſa. xvi. Et p ſanguinē iſtius agnī liberati ſumus de potestate diaboli. ī. Pet. i. Nō corruptibili bz auro⁊ argēto rēdēpti eſtis ſ̄ pciosō ſāguiē īotaīati⁊ imaculati ihesu xp̄i. De iſto agno dr. ihere. xi. Quaſi agnus māſuetus q̄ pōr. ad victi. ī. ad mortē ſic fuit chriſtus māſuetus ī paſſione⁊ patiēt mortē ſuſtinuit propt̄ peccīs nr̄is Nā cum male tractarēt v̄bis⁊ verberibus nō ſe vīdicabat nō tradicēbat yſa. liij. quaſi agnus cōtra tondentē ſic obmutuit Iſtū agnū dedit nobis pater cēleſtis īm cibum Vnde hortaē nos apl̄s ad comedēdū cū dicat. itaq̄ epulemur Nūo autez iſtū agnū comedere debemus pz īm illo quē filij iſrahel comederūt De illo dicat q̄ debuit eſſe ſine macula p q̄ō ſignificaē q̄ oēs volentes comedē de iſto agno bñdicto ſcz ihesu xp̄o. dn̄t eē ſine macula pcī. ſ̄ mundi a pcō. Vnde apl̄s. ī. Chor. xi. Probz āt ſe ipſū hō vtꝝ. ſ. mundꝰ ſit a pcī macula. ⁊ ſic de pane illo edat. ⁊ de calice bibat Qui īdigne mādducat⁊ bibit iudicium ſibi mādducat⁊ bibit. reus erit corpis dn̄i⁊ ſanguīs Glo. acſi ipſū īterficeret Ambro. qui īdigne chriſtū ſumit idē eſt acſi ipſū īterficiat Auguſti. Magis p̄ccat q̄ chriſtū tradit pcōribus mēbris q̄ iudas q̄ tradidit eū crucifixoribz iudeis. de iuda dicat dn̄s Ve illi p quez filius hominis tradet. īm ſempitnū vē illi qui ad menſam dn̄i accēdit īdignus Iudas chriſtū tradidit iudeis. iſte tradit eū demonibz quādo ponit eum īloco demonū. ille vendidit p argento. iſte vendit p vili pcō. De iuda dixit dominus. q̄ intingit mecū manū īm papſide hic me tradz Manum cū domīo ī papſide mittit q̄ cuz pcō ad domicam mēſam accēdit⁊ q̄uis

dñm̃ corp9 assumit nō tñ ad vitā eē
nā: ꝫ ad suā damnationē mād ucat.
Aug̃. De vno pane accepit petr9 ⁊
iudas. petr9 ad vitā: iudas ad mor
tē. Vñ cātat eccīa i sequētia q̃dā Su
mūt tom sumūt mali ⁊ c̃. Per. poīt
exēplū i flore sez faba Idē flos fit mel
im apib9. venenū i aranea: sic idē cor
p9 im bois vita. i mal' mors ē Vñ iob
xx. Paīs ei9 .i. corp9 eius .i. xp̄i i vte
ro illi9 .i. petōris vtē im fel aspidū i
trāsec9. Quītū āt displicet dño q̄ im
mūdi accēdūt ad corpis cōionē pz im
osa. q̃ cū tetigisset archā im q̃ eāt mā
na scūm. statim cecidit ⁊ expirauit: e
eo q̄ ea nocte cū vxoē sua dormieāt
qđ vidēs dauid timuit archā idueē i
domū suam. Nota hysto. ŋ. he. vi.
Gre. Intuēdū ē quātū celinqt q̃ ad
corp9 dñi teus accēdit. Si ille morte
mulctaē q̃ archā dñica corpis figurā
gestātem minori q̄ debuit reuerētia
tetigit si dauid tūc timuit figurā cor
pis dñica imduceē i domū suā: q̃ adeo
bon9 erat ⁊ pfect9 q̄ dñs de eo dixit
Inuem virū fm cor meū. Multoma
gis debuit xp̄ian9 timē exñs im pctis et
corp9 xp̄i ad os suū sumē. Si cēturio
dixit. dñe nō sū dign9 vt intres ⁊ c̃.
Quo tu pctōr psumis i os tuū sumē.
Si ioh̄es baptista scissim9 mē natos
mulier⁹ otremuit ⁊ ñ audebat tāgē
verticē xp̄i: quo tu miser pctōr scies
te i pctis audes eius corp9 mād ucaē.
Et tū licz null9 possit se reputare dig
nū. nemo tñ dz ꝑpē hoc cōionē p̄ter
mittē si em̃ dolet de pctis ⁊ cōfessus
fuerit dñs p suā mīam iplebit qđ im
nob defuit. Exēplū monach9 q̃dā p
pauit se ad cōionē q̃ntū potuit. Cū
post agn9 dei i orōne iacēt vidit i ma
nib9 sacerdotis puerū Ih̄m q̃si i cruce
pendētē: ⁊ oīa vulnera ei9 sanguine
fluebāt. Turbatus ergo timuit ⁊ re
putauit se idignū ⁊ nō cōmunicauit
cū alīs. Dicta missa cū essz in orōne

apparuit ei btā vgo dicēs. Cur non
hodie sūpsisti corpus filꝝ mei. Ille tñ
dit nō dignū se esse. Beata vgo tñ
dit. Tu te cogitas idignū ⁊ quis p̄t
esse dign9. Roga eū vt te faciat di
gnū: ⁊ vide ne cetero simile facias.
Secūdo notādū q̄ agn9 paschalis cō
medebat igni assat9: p qđ sigmficaē
q̄ illi q̃ corp9 xp̄i digne volūt sumē
debēt esse accēsi igne caritatis ad de
um ⁊ pximū. Vñ pcepit dñs Leui.
vi. dicēs. Ignis in altari meo semp
ardebit: quē nutriet sacerdos subia
ens lig̃ mane ⁊ vespere p singulos
dies. Gre. Altare dei ē cor nostr̃. i
quo debet ardē semp ignis caritatis
quē mane ⁊ vespere nutrim9 dū xp̄s
iudicatū mane ⁊ vespere crucifixū
recolim9. Herñ. Semper rebbat te
mihi amabilē calix quē bibisti. op9
nostre redemptionis. Videat autē
quilibet quo nutriat ignē in altari
cordis sui: q̄ nō imponat ignem alie
nū: scz luxurie. inuidie. male cōcupi
scentie. ne sibi cōtingat sicut Nadab
et Abiu. q̃ ignē alienū obtulerūt corā
dño i thuribul' suis. ⁊ egress9 ignis a
dño .i. ꝺ celo. ⁊ extīxit eos Nō hyst.
Leui. x. Et sic dr Nūe. xvi. q̄ Chore
⁊ sui cōplices ducēti ⁊ q̃ngīta. q̃
inuidebāt Aarō ⁊ Moysi de ꝓnapatu
cū starent corā dño ⁊ haberēt thuri
bula i manib9. egress9 ē ignis de thuri
bul': ⁊ deuorauit eos dēs. Sic cōtin
get ill' q̃ ignē inuidie hñt i cordibz sui
is p igne dilcōis Iō q̃lizꝑbz se añq̄
accēdat q̄ si ñ hēat caritatē ad deū
excōicaē ab apl'o .i. Corim. xvi. Qui
non diligit dñm ih̄m: sit anathema
sat9 .i. excōicat9 Vñ talib9 dsulēdū
ē q̃ ñ hñt caritatē ⁊ ꝺuotōez. q̄ ab
stineāt quous ꝺuote pñt accēdē. dū
mō sine alioꝝ scādalo possīt supsidē
Et si nō ist̄at necessitas: nulla tamē ne
cessitas vel scādalū dz cōpellē q̄ ali
quis in peccato mortali cōmunicet.

Debz habē dilectōnem ad primum vt pus recōciliet quos turbauit si o modē pt & dimittet oēm rancorem Mat. v. si offers mun⁹ tuū ad altaē & c. sic faceudū est qñ ad mensaz do mim accedimus Exemplū de quodā epō q̄ rogauit deū vt sibi ostēderet q̄ digne omunicarēt & hoc in die pasce & cū singuli venirēt ad eccīam vidit quosdā rubicundos . quosdam vero lucidos Post hec venerūt multe mu lieres que ecaz habuerūt diuersas facies . int quas vidit duas meretri ces publicas nigerrimas facies habē tes q̄ post missā ita splēdide apparue runt q̄ nullā maculā habuerūt Cuz sup hoc eps nimis multū miraretur. venit ad eū angelus dicēs Illi q̄ splē didas facies habēt sūt q̄ scē & iuste i caritate viuūt Qui rubicūdas facies habent sūt qui detractōnes . risus & vanitates . & vaniloq̄a amant . Qui vero magis nigras facies habēt . sūt luxurioſi . homicide . vsurarij qui mor talib⁹ pctis sūt inuoluti . Due autem mulieres qñ ingresse sūt eccīam sūt cōtrite & pmiserūt se caste victuras & dns dimisit illis oia pcta sua Tunc epūs inuocauit oēs & rez eis aperuit p ordinē Ac illi cōtriti & confessi oēs lu cidi facti sūt & tūc accesserūt ad men sam dñi Circa hec tria notāduz q̄ pre ceptū fuit omedentib⁹ agnuz q̄ bacu los in mamb⁹ tenerēt Sic qui volūt māducare de isto agno debent habē baculū in manu . i. fidē catholicā . sicut baculus tenet & iuuat hoiem ne cadat & viriliter vadat . sic fides tenz hoiez ne cadat in infernū . & puenat in vitaz eternā : sine fide ei nō potest saluari . vnde apl's Heb . xi . Credere oportz accedentē ad deū q̄ ē vn⁹ deus nat⁹ de maria & nō sit ali⁹ de⁹ i celo & i tra Dēmus āt in hoc sacramēto simplici ter credē q̄ nobis dicanē & nihil āpli us scrutari q̄ humanus intellect⁹ non

potest oprehendē virtutē h⁹ sacramē ti Eccli.iij. Altiora te ne q̄sieris & forti ora te ne scrutatus fueris . & q̄ pcce pit de⁹ illa cogita semp . Amb . Aufe rat argumentū vbi fides q̄ritur Gre go . Fides nō hz meritū vbi ratio hūa na prebz expimentū Sūt autē multa in hoc sacmento q̄ simpliciat credim⁹ Primū q̄ ille panis quē offert sacer dos p⁹ consecrationē fit ē panis : & caro christi . & vinū p⁹ cōsecrationez nō ē vinum . & sanguis christi Exemplum beat⁹ gregori⁹ q̄ndā mulierez eō municaret & dixit Corpus dñi nri ihe su christi pficiat tibi i . & c . illa subri sit . ille otinuo manū retrahens intez gauit q̄re rideret Que respōdit . q̄ panē quem mamb⁹ meis fecā dicas esse corp⁹ christi Tūc btūs Gregori us orauit dñm & corp⁹ christi factum est ad imstar digiti hois & sic ad fidez eaz retraxit Et itez orauit et formā porez accepit & tūc trdidit illi ad eōē duz Itē oz credē q̄ in singulis hostijs christ⁹ sit tot⁹ & in singulis ptib⁹ ho stie tot⁹ . & tant⁹ sic i vna pte hostie q̄tus in integra vel in plurib⁹ Exem plū quidā in die pasche expectaueāt donec oēs omunicauerāt . tūc sacer dos defectū videns hostiā diuisit q̄ō ille vidēs dubitare cepit . vtruz chri stus tātus eēt in ptcula q̄tus in ite gra . & cū accepisset in os eius mutata est i carnez secz in magnitudinez polli cis sita q̄ deglutire nequiret Vñ mini um turbatus flexis genubus flere ce pit . rogās deū vt errori suo fm suaz miaz sibi ignoscerez . & otinuo corp⁹ christi in pristinā formā redijt & sic de glutiuit Itē oportet credē q̄ tātum valet corpus christi osecratuz a malo sacerdote sicut a bono . q̄ ōt Aug⁹ . q̄ deformitas media nō impedit effec tū medicine . sic vim sacmenti in mu tat vita mīstri sicut nō fit deterius ō deteriori . sic nec melius de meliori

De eodē

Textualis expositio

Maria magdaleā ⁊ maria mē iacobi maioris · ⁊ iohannis emerūt aromata vt venientes ad sepulchꝝ vngerēt ihesum · Et valde mane vna sabbatoruꝫ .i. ꝓma die ꝙ sabbatū q̄ nunc dominica dr. venerūt .i. venire cœperūt ad monumentuꝫ orto iā sole .i. sole ortū facēte · et dicēbāt adinuicē duꝫ aꝑp̄m q̄uerunt monumēto Quis reuoluet nobis lapidē .i. deponꝫ ⁊ respicientes viderunt reuolutū lapidē · sp̄ ꝙ angelum · erat q̄ꝑe magnꝰ valde · Et introeuntes i monumētuꝫ viderūt iuuenez .i. angelū in spē iuuenis sedentē a dextris .i. ad dexteraz loci illiꝰ vbi iacuerat corpus xp̄i ihesu cooptum .i. indutū stola candida .i. veste alba · ⁊ obstupuerūt qui dixit illis Nolite expauescē. ihesū q̄ritis naz arenū crucifixū · surrexit nō est hic Ecce locus vbi posuerūt illum · sed ite dicte discipulꝭ eiꝰ ⁊ petro · q̄ præcedet vos in galileā · quia peterꝰ eū negauerat iō specialit eū noluerat ne desperaret · Ibi eū videbitis sicut dixit vobis antq̄ morereꝫ ·

Item de eodem ser. lxxviij.

Ecce locus vbi posuerūt eum .i. christū ihesū Maria · vlē · Verba ista loq̄batur āgelꝰ ad mꝫes ostendēs locū vbi iacuerat corpꝰ ihesu scz sepulchꝝ Circa quem locū sepulchri tria sūt notāda · Primū q̄ factū fuerat de petra · Secūdū q̄ nouū · Tertiū q̄ ostium eꝰ grādi erat lapide clausuz · Scōm spūalem intellectū p sepulchꝝ in quo corpus xp̄i fuit positū · significatur q̄libz xp̄ianus q̄ hodie corpus christi accepit · ⁊ in aīmā suaz collocauit · Per hoc autē ꝙ fuit sepulchꝝ de petra signifi catur ꝙ qui recipit corpus xp̄i debet esse firmus tanq̄ petra in bono ꝓpo sito pſistēdi ⁊ in pēnitentia quā inchoauit vsq̄ ad finē perseuerādi · Nō eī

qui incœperit · sed qui pseuerauerit · hic saluus erit Tales qui nō pseuerāt in bono ꝓposito quod incœperūt · sed recidiuāt similes sūt iudeis qui in die palmaꝝ cū magno hore christuz tanq̄ regē recœperūt ⁊ postea in breui tanq̄ latronē turpiter eiecerunt · Talibus essz vtilius ꝙ eū nō recepissent · vnde dr. Turpius ejicitur q̄ nō suscipit hospes Notandū ꝙ peccatū istud scz recidiuatio mꝫta mala facit Primū ē ꝙ homo omnia bona sua q̄ fecerat amittit quādo recidiuat · vn de Ezech · xviij · Si auerterit se iustꝰ a iustitia sua ⁊ fecerit iniquitatē omnes iustitias quas fecerit nō recorda bor Eccī · ix · Qui in vno peccat bona multa pdit Exemplū in heremita q̄ multis annis deo fuerat ⁊ in fine vite sue voluit latro fieri ⁊ captꝰ · occisus ē ⁊ damnatꝰ est Secūdoz ē ꝙ peccator quādo recidiuat ⁊ peccatuz facit deū iterato crucifigit Heb · vi · c · Rursus crucifigentes sibimetipsis filiuz dei ⁊ ostentui habētes Glo · Petrꝰ fuit causa crucifixionis christi · ⁊ quodāmodo christū crucifigit · vnde qui cūz iterat petrꝰ quodāmodo christū rursū crucifigit dū iterat causam sue crucifixionis · de talibꝰ q̄ritur dns ꝑ ꝓphetā dauid dicens Sup dolorez vulnerū meoꝝ addiderunt Job · xvi · Cōscidit me vulnere sup vulnꝰ · vñ hugo de scō victore · s. in ꝑsona xp̄i. dicat · O christiane serua tibi salutez tuā · ego ꝓ illo mortuus sum · si illaz amiseris iteꝝ mori nō possum · sed noli mihi iniuriā facere Quia si salutē tuā morte mea restituta voluntaria peccādo amiseris · quātū in te est iterū me crucifigis · iteꝝ me mori ꝙpellis Exemplū Adolescens quidam filiā itrabat vbi meretrices habitabāt volens peccare · ⁊ occurrit ei xp̄s in spē monachi cappa indutꝰ ⁊ dixit O fili mi reuertē malā volūtatē q̄pisti

dilecte filii reuertere. Ac ille: quo vocatis me filius eu nō su filius vester. Cui dns: immo filius meus es tu: qz ego redemi te sanguine meo z eleuata cappa sua ostt corpus suu p totu sanguine cruentatu. Et dixit dns. Memeto quata p te passus su z ne me petis tuis iterum crucifigas. Tūc ille ad pedes ei cecidit z veniam postulauit. Et ait illi dns. Vade z apls noli peccare z dimissa sunt tibi oia peta tua. Teneu e qz qn petor petu reiterat peior fit qz an fuerat z magis idurate. ij. De. ij. Si refugietes coinquatiões mundi in cognitione xpi his rursus implicati superant: fiunt eis posteriora peioribus priora qz tūc gnior erit ad resurgendu z promior ad peccandu. Istud figuratu e in vxore loth: q respicies retro versa e in lapide salis: z bestie silue lambunt ea. Nota hystoria. Gene. xix. Vxor loth vades de sodoma ad montē: significat aiam couersa a petis ad deu. si respexerit retro ad peta pterita z reiterat: vertet in lapide. Sicut lapis grauis e z imobil: s parat ad cadendu non impedit us deorsu: sic petor erit grauis ad operandu bonu z gnis ad resurgendu z pat ad cadendu. Ere. Peccatu qd p pnam no diuidet: mox suo pondere ad aliud trahit. Ite fit immobil ad bonu faciendu. Ds. Fiat immobil qsi lapis: z tūc venet bestie silue z labunt eu. i. demones iferni tepe tabunt eu ampli qz ante. Quia vbi spus malignus eiectus fuerit de aia p pnam si reuertit. p recidiuatione ducat alios septe secu vt habitet ibi z fiunt nouissima hois illius peiora prioribus. sicut dr Mat. xij. Cu imundus spus exierit ab hoie. Exemplu. Conuersus qda apostatauerat ordine asteriscensiu z factus e latro: z peius facere audebat qz aliquis sonos suos. z tandē capitur ad iudicium ducit z qsitu fuit cur tāta scelera ausus perpetrare fuerit. Qui respondit. Postqz iacere cepi in peccatis ita delectabar in peccando. ita qz ommis armonia huius mundi no videbatur mihi adeo dulcis: sicut sonus ille quem faciebāt homines gutture suo quādo eos strangulauī vel cultro mactauī. Quartum est qz deus per iterationē peccatoz difficilior sit ad placandu: qz vulnus iteratu tardius sanatur. Vnde dominus dicit de talibus. Jhere. ij. O qz vilis facta es: nimis iterās vias tuas. Istud figuratum est Judicum. xi. vbi dicit. q filii israel eiecerūt iepte d terra sua. postea necessitate cōpulsi venerūt z eius auxilium postulauerūt. Ipse autem exprobrauit eis z dixit Nōne vos estis q odistis me z eiecistis me de domo patris mei z nūc venitis ad me necessitate cōpulsi z grauius fuit ad exaudiendum eos. Tandē cum multu instarent acquieuit. Glosa. Per iepte q interpretatur aperiens significatur xps: qui p mortem suam nobis apertuit ianuas celi. Dicitur de domo sua. i. anima que domus dei est in q habitat p grām spus sci. i. Corin. iij. Templu dei estis vos z spus scus habitat in vobis. Dicitur autē p pctm spus scus aufert se a cogitationibus que sunt sine intellectu z corripiet. expellit a supuenīte iniquitate: z si postea eius auxilium inuocauerit difficili exaudiet: z tamē quotiescūq peccator redit ipe exaudit expectās misericordit: vt se pctor emēdet. Si autē emēdare se neglexerit: tādē eu cōdemnabit Isa. xxx. Propterea expectat dns vt misereat nostri z ideo exaltabit z puocabit cōtra nos ei iustitia si nō fecerim emendā. Sicut videmus q magistro discipulo correctionem pmittēte diu parat: sed qn videt q deterior fit grauius flagellat: sic facit deus. Exemplu. Miles quida habuit castu in alta rupe supra mare

qui muenit quodã tẽpore adulterũ quẽdã cũ vxore sua. ⁊ gladio extracto voluit eã occidẽ. ac illa psternẽs se ante illũ vemãter postulabat dicens se nunq̃ velle talia attemptare. Qui les ãt miserꝰ sue vxori apprehendit eã⁊ duxit eã p dcẽ passꝰ de camera sua dicẽs pco tibi nũc de cetero ne feras. nec vir veniat. si autẽ venerit p mitto tibi q̃ ducaz te adhuc viginti passꝰ versus mare. Illa autẽ videns q̃ sic leuiter tñsire possz itez ẽ reuersa. Tũc duxit eã per viginti passꝰ lõgius a camera sua versus mare ꝓmittens si tercio veniret duceret per triginta. illa tercio deprehendit ⁊ per ẽgta passꝰ vlteriꝰ ducit. ⁊ in triclinio passu fuit finis rupis. vbi ꝓpitauit eã in mare ⁊ submersa est. sic dñs patet ait semel bis ter. vel multotiens. ad vltimũ ꝓpitat in gehennã. sic patet primũ quo debemꝰ esse firmi p ostantiaz in bono inceptoꝛ ⁊c Nã locꝰ in quo positũ fuit corpꝰ christi erat excisus de petra Secãdo fuit nouũ p quod significaẽ q̃ oẽs qui volunt digne corꝑi xpi suscipere debẽt esse noui. siue renouati a veteribꝰ pctis Sunt autẽ ẽtuoꝛ modi ꝗbꝰ renouari debz homo spualiter. ꝗ modi reperiunt in creaturis Prima spes est in ꝑpente ꝗ cuz senuerit pellis eꝰ adeo indurat q̃ nõ ꝑt se bene mouere. tũc abstinet se a victu p aliquod tẽpus. deinde tñsit ad artũ foramen ⁊ ibi deponere antiquã pellẽ conat ⁊ sic renouat In hoc figurat renouatio p artã pmitẽtiã Oñ ei pctoꝛ muteratꝰ ẽ p pctũm. ita indurat q̃ nõ potest se mouẽ ad bene opandũ. ꝫ si renouari voluerit. debz sicut ꝑpentes p artã pmitẽtiã deponere antiquã pellẽ. i. antiquã consuetudinẽ peccãdi. ⁊ sic renouat ad bene opandũ. vñ dominꝰ dicit Vat. x. Estote prudentes sicut ꝑpentes. vt sic renouamiꝑ artaz pmitentiam. si

aut serpentes p artũ foramen. q̃ arta ẽ via que ducit ad vitam. Secunda spes renouationis ẽ in aquila que cuz muetrata fuerit curuitas rostri eꝰ in tñ crescit q̃ abũ capere nõ ꝑt ⁊ tũc ad petrã rostꝝ collidit ⁊ curuitatẽ rostri ãputat. ⁊ sic abũ sumens iuuenescit. Per aquilã istã significatur auarꝰ. q̃ hz incuruatũ rostrũ mimis ad ista trena. ⁊ ideo nõ ꝑt sumẽ abũ spualem quo dns suos pascit q̃ spualia sibi nõ sapiunt. q̃diu hz rostrũ incuruatũ ad ista terrena Ser. Delicata est diuina consolatio nõ dabitur admittentibꝰ aliena qui ei consolationẽ in terremis habẽt non sentiunt spualem dei dulcedinez Si autẽ talis vult renouari vt abũ spualez sumẽ possit. debz curuitatez terrenoꝝ ãputare ad petrã. i. xpm cõsiderãdo ⁊ eꝰ pauptatẽ quã ipe habuit in ingressu. in ꝓgressu. ⁊ in egressu In ingressu fuit adeo paup q̃ nec domũ nec curias. nec familias habuit. sed in diuersorio natꝰ ⁊ in pannis vilibꝰ involutus. ⁊ in psepio reclinatꝰ fuit In ꝓgressu. i. in toto tẽpore vite sue fuit adeo paup q̃ nõ habuit vnde ẽbutũ soluere possz. nec ꝓpriuz equũ habuit. ꝫ communẽ asinũ asinauit. In egressu paup fuit. q̃ nõ habuit vbi caput suũ reclinauit Vaẽ vim. vulpes foueas habẽt Ad istã petrã debz auarus amputaẽ amorẽ ẽrenoruz cogitãdo pauptatem xpi Ser Magna abusio ⁊ mimis magna q̃ miserꝝ micꝰ queritur diues fieri ꝓ quo deꝰ maiestatis miseꝛ eẽ voluit Tercia spes renouationis ẽ in acapitre q̃ singulis ãis mutat pennas suas Oñ ei instat tẽpus suũ extendit alas suas ad australem ventũ qui naturaliẽ dulcis ẽ. i. ad misericordiã diuinã. in eã spem suaz ponẽdo ⁊ considerãdo q̃ magna ẽ mia dei conuertẽtibz ad seꝛ tali consideratõe icalescit hõ ad amorẽ dei ⁊ ꝓinat vtes

pennas .i. antiq̃ pcta in ofessiõe ⁊ in nouũ hoiem renouaẽ. Quarta spẽs renouatiõis ẽ in ceruo qñ seneſcit pilis ⁊ corp⁹ grauaẽ ⁊ oculi caligare incipiunt. Tũc extrahit hpentẽ naribus suis a cauerna ⁊ comedit eũ. ⁊ ex illo veneno incipit iteꝝ intumẽ et ex estu sitire: ⁊ ex siti desideat fontẽ. et cũ de fonte bibit statim pilos ⁊ corrupta pjat: ⁊ oculi ei⁹ clareſcũt ⁊ sic tot⁹ renouaẽ. Hoc mõ debet renouari hõ pctõr qñ pctis ẽ guat⁹. Per pilos sigmficãt pcta cogitationũ. Luc. xxj. Capilli capitis vestri nũerati sũt. Glo. Caput ẽ intelligẽtia. capilli cogitatiões q̃s dñs oẽs numerat. Per corrupta sigmficanẽ pcta opationũ ⁊ maxime supbia. Pctõr itaq̃ grauaẽ pctis cogitationis opationis: ⁊ excaẽ p malicã ita q̃ nõ ognoscit deũ creatorez suũ. Sap. ij. Excecauit eñ eos malicia eoꝝ. si vult renouari debet comedẽ venenũ serpentis .i. cogitare pnã iferñ quã mermit pctis suis ⁊ postea debet desideare ad deum fontẽ viuũ. sicut dt Ps̃. Quẽadmodũ desiderat ceruꝰ ad fõtes aquaꝝ. ita desiderat aia mea ad te de⁹. Verꝰ de⁹ est oia in oibus si sitis fons est: si esuris ab⁹ est. ⁊ quãdo gustaueris de dulcedine hui⁹ fontis. renouaris in hoie ⁊ pjas antiquos pilos ⁊ corrupta. i. cogitationes malas ⁊ opa quib⁹ grauatus fuisti: ⁊ recapis lumẽ oculoꝝ inapiens ognoscẽ creatorẽ tuũ. sic patz qũo renouari debem⁹ si digne volum⁹ xp̃i corp⁹ mãducare. Terra lapis magn⁹ advolutus fuit ad hostium mommenti. p hoc sigmficaẽ custodia corpis xp̃i quã recepimus. Prouer. iij. Omni custodia custodi cor tuũ: q̃ ab ipso vita ⁊ mors procedit. Vita q̃dem deus est in corde: sed mors quãdo p pctm̃ separatur a corde Aug⁹. Sicut vita corpis est aia: ita vita aie est de⁹. ⁊ sicut moriẽ corp⁹ quando separatur ab eo aia: ita moriẽ aia quãdo separatur ab ea de⁹: ⁊ hoc fit p peccatũ. Isa. lix. Pcta vestra diuiserũt .i. separationẽ fecerũt inter vos et deum vestꝝ. ⁊ ita mortui estis in aia vestra. i. Regñ. xxvi. Filij mortis estis: q̃ non custodistis dominũ vestrũ regem Custodiam⁹ ergo diligẽter regẽ nostꝝ quem in hospicio cordis nostri recepim⁹ vt nobiscum maneat ⁊ nõ moriamur: sed eternaliter viuam⁹: q̃dõ nob prestare digneẽ.

Dominica p̃ma post pascha.

Sermo. lxxix. Epistola.

OMne qd̃ natũ ẽ ex de⁹ vincit mũdũ. p̃. Jo. v. q. d. Dis hõ qui ex deo ẽ ⁊ filiꝰ dei esse voluerit: debet pugnare cõtra mundũ ⁊ vincere eũ: q̃ q̃ diligit mũdũ nõ pt diligere deũ. Jaco. iij. Nescitis q̃m amicicia hui⁹ mundi inimica est deo. Qui ergo amic⁹ voluerit esse huius mũdi inimic⁹ dei cõstituitur. i. Jo. ij. Nolite diligẽ mundũ neq̃ ea que in mũdo sũt. Si quis dilexerit mũdum nõ est caritas dei in illo. Quoꝝ duo tria sũt quib⁹ impugnat nos mũdus scz. luxuria. auaricia. ⁊ supbia. vñ. i. Jo. ij. Omne qd̃ natũ est in mundo. vel est cõcupiscẽtia carnis .i. luxuria aut cõcupiscentia oculoꝝ .i. auaricia aut supbia vite. Contra cõcupiscentiã carnis pugnare debem⁹ p castigationẽ ⁊ abstinẽtiã: q̃ caro concupiscit aduersus spũm. i. cõtra salutem aie sicut dicit Apostꝰ. Gala. v. ⁊ ideo nõ debem⁹ eas seq̃. Eccli. xviij. Post cõcupiscentias tuas ne eas: ⁊ a voluntate tua auertẽ. Caro eñ vult suauiter et delicate viuẽ. bene cõmedẽ. ⁊ bibẽ: sed non ẽ ei ofentiendũ. sed castigãda est. sicut dicit apls Castigo corp⁹ meum ⁊ in seruitutem redigo Gala. v. Qui xp̃i sunt carnem suam crucifixerũt a vicijs ⁊ cõcupiscẽtijs. Exemplũ. quidam iuuenes miserũt

qndã meretricẽ ad cellã cuiusdaz he
remite vt puocaret eũ ad peccãduz
Que venẽs ante cellã dixit se ertaẽ
rogans vt reapperet eaz ne a bestijs
deuoraret̃ q̃ miserꝝ eius itromisit eã
At illa cepit sollicitare eũ verbis. et
signis mũdanis nudãs se ad ignẽ Il
le autẽ sentiens motuz carnis fugit
ad interioza celle. acepta cãdela di
gitos ꝓprios oburebat dicẽs intra se
Miser si cũ ista pertauero quo ignẽ
eternũ sustinebo. cũ istũ ignẽ tã gra
uiter sustineo. & hoc p totã noctem
quoq; escũq; sensit motũ carnis vsq;
dũ oẽs digitos obussisset Juuenes vo
in domũ irruẽtes inuenerũt illã a di
abolo suffocatã & heremitã obstam
manũ habentẽ & padens ad pedes
ei⁹ iuuenes rogauerũt eũ vt suis pa
bus illã miserã resuscitaret. quod &
fecit Cunq; surgeret dixit q; vidisset
flãmam ignis a sũmo celo vsq; ad p
fundũ inferni descẽdentẽ in quã pna
debuisset & tũc vitã emendabat Sec̃ũ
do mũdus tẽptat p auaritiaz dando
bona tẽporalia p quẽ multos decepit
& adhuc decapit Gre. Cõtinuus fuere
ssus rex tẽporaliuz. certum ẽ future
calamitatis ĩdiciũ Mũdꝰ sicut iudas
q̃ dixit iudeis Quẽcunq; osculat⁹ fu
ero ipe tenete eũ. dicit diabolis Quẽ
cunq; osculat⁹ fuero p tẽporaliũ pse
ritatẽ ipe est quẽ trado vobis Istũ mundũ
vincere debem⁹ p otemptum rex tẽ
poraliũ cũ apko Phi. iij q̃ ait Oia ar
bitror vt stercora vt xpm lucrifaca
am & q̃re. q̃ oia vana sũt & desideriũ
anime implere nõ possũt Aug⁹ Cum
anima ad otemplãduz sit creata. iuẽ
ei nõ sufficit in eo q; deus nõ est. vn
de cũ orbis terraꝝ sit ãte deũ & respe
ctu dei q̃si vna gutta aque & q̃re sui
pra in ser. Thesaurisate. & ideo oia
sũt otẽnẽda. & ds i quo ẽ sufficientia
nrã sol⁹ est appetẽdus Ambro. Omi
bus omnia deus est si cura indiges.

medicus ẽ. si auxilio virtus ẽ. si tene
bras fugis lux est. si mortẽ vita est.
Greg. Nihil laborioſius q; terrenis
desideriis estuare. nil quieti⁹ q; i hoc
mũdo nihil appetere. nã cũ labore ac
quiruntur. cũ timore custodiunt. cũ
dolore amittunt Exemplũ Quidam
usurari⁹ cũ multa bona cũ magno la
bore acquisierat & magno timore cus
todierat. in fine voluit q; ea derelin
quere deberet. & fecit corã se portaẽ
vasa argentea & magnuz thesauꝝ su
uz dicens O aia mea mane mecũ oia
ista tibi dabo & alia plura acquiram.
Cunq; vrgeret eũ dolor mortis dixit
Ex quo nõ vis mecũ manere omitto
te diabolo & sic expirauit Aug. Omũ
de mũdo si tantũ allias trãsiens quid
faceres si pmaneres Tercio mũdus
tẽptat homines p supbiam & exalta
tionẽ. nã fere omnes hoies exaltari
cupiunt & dominari. hanc demus vi
cere p humilitatẽ. Damnũ q̃d ex hoc
sequit̃ ꝯsiderando. nã qui se exaltat
in hac vita humiliabit̃ in futura. sic
dicit̃ Luce. xiij. & ecã. xviij. Thob.
iij. Supbiaz nunq; in tuo sensu. aut in
tuo vbo dominari ꝑmittas. ab ipa
emz sumpsit initium omnis perdico
Ber. Jniaũ oĩs peccati & causa omis
ꝑditionis ẽ supbia. Aduersus hãc su
per caput tuũ cornu cruas habẽ me
mento vt nõ eleueris in supbiaz. vn
de mũdus similis ẽ vento. ventus ele
uat q̃ nullius sũt valoris scz puluis.
cineres & similia. & q̃ bona sunt vt au
rũ & argentũ dimittit Sic mũdꝰ ele
uat illos i hac vita qui nullius sũt re
putationis & valoris corã deo & bonos
deꝑmit. seo in futuro otrariũ videbi
tur Sap. vi. Exiguo ꝯceditur mia. mia scdm glam
potẽtes autẽ potẽter tormẽta patien
tur. vnde dicũt damnati. Sap. v. q̃d
ꝓfuit nobis supbia. aut diuitiaꝝ iac fluitas
tantia. q̃d cõtulit nobis Exemplum
in diuite epulone qui de omnibus di

Nota q̃ dur ꝑ mlta vagaris homũcio q̃ne
do bõ ate tuz et corpis ama vnũ et ptimũ
bonũ & q̃ sit oia et sufficit. Aug. & ds mi dat
diẽ vt oias in tormẽtis et miebras illud
et obliuiscar bõz tpaliũ et cõplectar te sũ
mũ bonũ q̃d bõ sic ẽ de bonis tpaliz q̃ plo
affligũt aiaz et hoiaz ꝑ grmua curã. Gre. ꝯ

uitys suis nō potuit hīe vnā guttā aque. Lu. xvi. Istā superbiā debz hō vincē p fragilitatis suē cōsideratiōnē. Ber. Vide hō vñ veneris: et erubesce vbi sis: et ingemisce q̄ vadis et cōtremisce. Gene. iij. Puluis es. et in puluerem reuerteris. Eccl. x. Quid superbis tra et cinis. Iherom⁹. Nūo superbiat q̄ semp secū sentētiam portat. Ber. O hō cogita q̄s te feat qualē te feat. ad q̄o feat. Pe⁹ ē q̄ te feat. de terra te feat vt nō superbias. Qualē te feat: ad imaginez suā te feat in natura: ad similitudinē in grā vt eū diligas: ad q̄o feat: vt ad debitū finē tendas: eternā q̄ras: caduca spernas. Sic ptz quō debem⁹ vincere mundū et oia q̄ in eo sūt. s. cōcupiscentiā carnis p abstinentiā et afflictionē: cōcupiscentiā oculoz p ptēptū et cōsiderationē instabilitatis diuitiarū. superbiā siue pompā p mortis cōsiderationē. Exēplū. Erat q̄dā magn⁹ magister q̄ in facie hoīs cognoscebat oēs eius cōplexiōes. qō audiēs q̄dā alī⁹ magister in remotis pt̄ib⁹ misit nuncios illuc pbare vtz vera essent facēs rogaē vt ad eū veniret et sibi de cōplexiombz suis docēt. nā mlta et magna de eo audiuisset. q̄ respondēs nūcijs dixit. Dicite dño vestro vt faciat facē suā depingi et mittat mihi ego nō possum venire. qō et factū est. Cūq̄ magister facē vidisset rīdit. Si dñs vester hz facez talē: sciatis eū luxuriosissimū. auarissimū. et superbissimū. Et rīdēt nūcij nō. vtiq̄ dñs noster ē castissim⁹. largissim⁹ et hūilim⁹. Et reuersi dixerūt domino suo quid magister ille dixerat. Qui ait. verū dixit magister. Ego em̄ naturaliter sū inclinat⁹ ad luxuriā: sed per maximā abstinentiā et afflictionē me viriliter defendo. Itē auar⁹ sum valde. q̄ oia que videt oculi mei cōcupiscētia desiderāt: cōtra qō semper et frequēter cogito falsitatē et instabilitatem rez tpaliū. q̄ hyem delinquīt et a morte liberare nequeūt et nescio vtz hodie vel cras ea delictus sū. Ideo ea largit̄ que possideo distribuo. Itē superbus sū valde: ꝑ cogito q̄d futur⁹ sū post mortē: q̄ ēra et ab⁹ vermiū. et ideo nō ornō me vestib⁹ p̄ciosis. nec cupio magē edificaa: q̄ dom⁹ mea vix erit septē pedum et de aīa nescio q̄d sit futuz.

De eodē Sermo. lxxx.

Idete man⁹ meas. Job. xx. Ista vba loquebaē domin⁹ ad thomam qui interp̄tatur abyssus per quem significatur pecca tor qui mergetur in abyssum inferni si nō fuerit cōuersus ad dominū. vt ergo reuertaē ostēdit ei dñs manus suas. scz ad reuocandū dicēs. O peccator vide man⁹ meas iterioriby⁹ oculis cordis et noli esse incredulus: sed fidelis fidē habens pfectam que ē cū operib⁹. sed fides sine opib⁹ in caritate nō factis mortua ē. Sciendum q̄ manus dñi sūt q̄druplices q̄s debem⁹ videre oculis cordis. viz plasmatrices. redēptrices. pumitrices remūeātrices. De p̄mis dr Psal. Manus tue dñe fecerūt me et plasmauerunt me. De secūdis Isa. xlix. In manib⁹ meis descripsi te. De tertijs Job xix. Manus domini tetigit me. De quartis Psal. Extēdit manū suam i retribuendo. Circa p̄mū nota q̄ videē debem⁹ manus dñi que nos plasmauerūt. De quib⁹ Job. x. Man⁹ tue dñe fecerūt me et c̄. In manib⁹ istis ostēdit potētia dei magē quam videē debemus vt humiliemur. i. Pe. v. Hūiliamini sub potēti manu dei que potēs est: q̄ sicut ō nihilo creauit vos: ita per petā vīa in nihilū redigē potest vos. Vñ dicit dñs Ihere. xviij. sicut lutū. i. ēra i manu figuli. sic vos i manu mea. q̄. d. Sicut figulus hz ptātē

faciendi ollam de terra ⁊ postea con
fingẽdi: sic ⁊ ego potestatẽ habeo
in nihilũ redigẽdi qui de nihilo vos
plasmaui. Cum ergo tam potens sit
manus dñi nullus psumat per supbi
am se opponere illi. Isa. xlv. Ve qui
cõtradicit factori suo testa de samys
terre. i. talis q̃ cõtradicit factori suo
. i. se ei oppoñt per potñ testa. i. olla
de samys terre. i. ð fictilib⁹ terre. Sa
mios ẽ ciuitas vbi ars illa fuit inuẽ
ta: vnde samia dicũtur vasa de terra
facta. De ista manu dñi dicit Dane.
v. Balthasar rex babiloñis fecit grã
de cõuiuiũ cunctis primcipib⁹ ⁊ cõci
bimis suis: ⁊ precepit afferri vasa dñi
que tulerat pater suus nabuchodono
sor de templo ihrusalem q̃ fuerant
sanctificata ad seruitiũ diuinũ. de q̃
bus nulli fuit licitum bibere nisi mi
nistris templi: ⁊ de illis bibebat ipse
et primcipes ⁊ cõcubine eius. Et ob
hoc iratus de⁹ misit manũ suam otra
eum: cũ sederet in cõuiuio vidit quã
dam manũ contra se in pariete tra
scribẽtem verba. s. Mane. Thetel.
Phares. Et cõturbat⁹ rex cõmouit
omnes magos suos dicẽs. Quicũq;
hanc scripturaz legerit ⁊ eius inter
pretationem dixerit purpura vestie
tur ⁊ munerib⁹ ditẽ. Cũq; null⁹ eo
rum legere sciret. vocat⁹ est danel
qui exponẽs ait. Nosti rex q̃ deus ex
celsus dederat patri tuo regnũ istud
et non cognouit ipsum nec regratia
tã ei sicut debuit. ideo precat eum
dñs de regno ⁊ fecit eum similẽ feris.
q̃ fenum sicut bos cõmedebat donec
ad agnitionẽ sui rediit. Tu q̃q; cũ sci
res omnia hec: aduersus eũ eleuat⁹
es: ⁊ vasa eius ꝓphanasti: tradẽs ea
mamb⁹ immũdis ⁊ bibens ex eis de
os tuos laudasti: qui nec viuũt nec
sentiũt. deum tuũ qui flatum tuũ in
manu sua habet nõ honorasti. Ideo
man⁹ eius potẽtissima scripsit hec cõ
tra te. Mane thetel phares. i. nume
rus. appensio. diuisio. Per mane q̃d
interptatur numerus. significat q̃
domin⁹ numerauit regnuz tuũ. i. cõ
pleuit vel finẽ dedit. Quia qui fecit
te regez exquo exposuisti te ei. vult
damnationis tue facere finem. Per
thetel q̃d interptat appẽsio. signat
q̃ oia opa tua bona ⁊ mala appẽdit
dñs in statera ⁊ inuenit̃ min⁹ habe
re in bonis ⁊ ideo non diu⁹ viues ñ
morieris. Per phares q̃d interptat
diuisio significat q̃ tu diuideris ab õ
nibus bonis tuis ⁊ a regno tuo: ⁊ ini
mici tui diuidẽt regnũ tuũ inter se.
Eadem nocte tyrus ⁊ dari⁹ reges p
sarum cepert babilonem: ⁊ occide
rũt regem ⁊ diuiserũt sibi regnum ⁊
oia q̃ habebat. Ecce q̃ potẽs est ista
man⁹ dñi que tñ regem ad nihilum
redegit q̃ se ei opposuerat. Istaz ma
nũ ostẽdit domin⁹ cuilibet peccato
ri dicẽs Vide man⁹ meas ⁊ cõsidera
potẽtiam meam: q̃ sicut te creaui sic
te in nihilũ possum redigere. Vide er
go pct̃or manũ istam ⁊ scripturam
quã cõtra te scripsit lege Mane the
tel phares. Mane interptat numē
rus. i. domin⁹ numerat oia opa tua
verba ⁊ cogitationes. vnde Lu. xij.
Capilli capitis vestri oẽs nũerati sũt
caput est intellect⁹. capilli sũt cogi
tationes quas oẽs numerat dñs tam
bonas q̃ malas O q̃ terribilis ẽ ista
scriptura. si dominus numerat cogi
tatiões q̃d erit de verbis ociosis q̃ nu
meat: q̃ de eis reddituri sum⁹ ratio
nẽ. Mat. xij. De omni vlo ociosо q̃d
locuti fuerint hoies sup terrã reddẽt
rationẽ in die iudicij: ⁊ nõ solum ver
ba ⁊ cogitationes ñ eaã vias ⁊ gres
sus oẽs nũeratur⁹ erit ⁊ nũerat Job
xxxi. Ipse vias meas ꝺsiderat. ⁊ oẽs
gress⁹ meos dinũerat. Eze. Sic de⁹
vias vm⁹ cuiusq; ꝺsideat sic egress⁹
dinũerat vt nõ minutissimas cogita

tiões nec mumtissia vba q̃ apd̃ nos vsu viluerũt: ei9 iudicio nõ discutiã tur. Pmũerat ãt oẽs gressus nr̃os tã bonos q̃ malos: vt p mal' vindictã tribuat: & p bonis vitã etnã ipẽdat. Exẽplũ i vita spa. legiẽ q̃ q̃dã senex habitabat i hẽmo cui9 cella stabat a fonte p magnũ spaciũ. ita cũ vellet aquã hr̃e totã die expẽdebat i eũdo. Sz cũ vellet laboi suo pcẽ & cellã iuxta aquã trãsferre: vidit ãgelũ dñi se sequentẽ: & cũ q̃rẽt ab ãgelo q̃d q̃rẽt. Rñdit. Ego sũ angel9 dñi missꝰ dmũerare gressus tuos: vt semp q̃libet gressus spãle pmiũ recipiat. Quo audito cellã lõgi9 cõstruxit a fonte. Vide secũdã scripturã. Thetel qd̃ interpr̃atr̃ statera vel appẽsio: p hoc sigficatur q̃ de9 in iudicio vel i morte oia opa nr̃a vult pdere i statera. Dro. xvi. Pond9 & statera iudicia sũt dei. i. dñs iudicabit oia opa nr̃a fm pd̃9 et staterã. Ambro. Oia opa nr̃a pd̃ derare vult dñs fm intẽtionẽ nr̃am et nr̃i cordis ppositũ. Intentio em̃ operi tuo nomẽ ponit. Pro. xvi. Appẽdet corda dñs: q̃ spirituũ pdẽrator est. Glo. i. cogitationũ intẽtionũ desiderioꝝ. oia em̃ eq̃ ponderat. vt equo iudicio singula puniat & pmiat. Tũc aũt q̃n dñs oia fm intentionẽ iudicabit. tm̃ pderabit obul9 paupis. q̃n tũ talẽta diuitis. tm̃ vnũ pat̃ nr̃i dictũ cũ deuotiõe. quantũ integꝝ psalteriũ sine deuotiõe & tedio. Crisꝰ. Nõ em̃ pauitatẽ oblati: sed copiã affectionis & affect9 dñs intuet̃. Deus. Acceptabile ẽ deo q̃cqd̃ bono ãio obtulerim9 q̃. cor. nõ aũt substantiã dñs pensat. nec ppendit quãtũ in sacrificio: sed ex quanto corde pferat̃. Exẽplũ. Rex q̃dã edificauit tẽplũ: prohibẽs ne alĩqs ad hoc elemosinã daret volẽs totum de suo bono edificare. Eat ãt lõ paupcula vidua & deuota q̃ libent̃ ad hoc edificiũ elemosinas dedisset: & q̃ manifeste nõ potuit: tm̃ asinis q̃ ad structurã onera portauerũt q̃n ante domũ ei9 trãsibãt pabulũ mistrabat. Cõsũmato ope scpsit rex sup hostiũ tẽpli. Istd̃ tẽplũ edificauit rex sol9 & nullus ali9. Et veit ãgel9 dñi & deleto illo titulo. scpsit sic aureis lr̃is. hoc tẽplũ edificauit paupcula vidua q̃ asinis pabulũ mistrabat. Vide trã phãres. i. diuisio p qd̃ significat̃ q̃ i die iudicij diuident̃ boi a mal'. Sicut dr̃ Mat. xiij. Exibũt ãgeli & sepabũt malos de medio iustoꝝ. Idẽ. xxv. Et statuet oues a dextris. edos vo a sinistris. Tũc dicz dñs his q̃ a dextris ei9 erũt. Ve. be. pa. &c. Deide diuidet malos a se & a sorte scdoꝝ oim & a vita etna q̃n dicet. Di scedite a me male. m ig. et. q̃ patr9 ẽ vob diabolo & ãgel' ei9. o q̃ gnis ẽ hec diuisio. Crisꝰ. dr̃ q̃ nulla pena pt̃ comparj pene illi quã hñt dãnati: ex hoc q̃ debẽt diuidi ab illa facie bñdicta. De membr9 redẽptricis9 dr̃ Isa. xlix. In membr9 meis descpsi te o hõ. descripsi mq̃ te nõ pẽna vel incausto sicut scriptores: sed clauis & sanguine meo. O dñe ihu xp̃e de9 me9 q̃ grossa fuit hec scriptura: q̃ adeo magn̄ fuit q̃ i vulneribꝰ manuũ digit9 imprimi potuit & i vulnẽ latris integra man9: sicut dr̃ i pncij euãgelio. Thoma infer digitũ tuũ & ẽ. Has man9 oũt nobis dñs i cruce multis modis hẽdo. ŋ. p9 octa. ephie i sermo. Extendẽs ihs manũ tetigit eũ.

Quistus passus ẽ p nob vob relinquẽs exẽplũ vt sequmi vestigia ei9. i. Pe. ŋ. In verbꝰ istis reducat̃ nobis ad meditãdũ passio dñi nr̃i ihu xp̃i. & hoc ppt̃ tria. Primo ne tm̃ bñficiũ dei oblituom tradam9. Secdo vt a pctis caueam9. Tercio vt aduersa ppt̃ eũ sustineam9. De p̃mo dr̃ Eccl. xxix. Gram fac iuxta sortis tui

ne obliuiscatis .dedit em̃ p te aiam
suã.i. vitã. Fideiussor noster xps ẽ q̃
vt nos redimeret a morte quã petis
nris meritum9 aiaz suã posuit p nob
Isti9 fidiussoris obliuiscunt oẽs im̃gti
Her. Nihil do ita displicz sicut im̃gti
tudo: vias em̃ abstrahit grẽ: & vbi
fuit illa grã̃ iã locũ nõ hz & accessum
nõ iueit. Maxie ãt referre grãs deo
dem9 de caritate quã nob exhibuit ĩ
hoc q̃ p nob hõ factus est & crucifix9.
Jo. xv. Maiorẽ hãc dilectõnẽ nemo
hz vt aiam.i. vitã ponat q̃s p amicis
suis. Her. Hz tu bone ihu maiorẽ ca
ritatẽ hũisti. q̃ p inimicas aiam tuaz
posuisti. Aplus ad ro. v. Cũ inimici
essem9 reconciliauit nos do pri sãgui
ne suo Apo. xi. Grãs agim9 tibi oĩpo
tẽs de9: q̃ accepisti vtutẽ magnam
ad liberãdũ nos Her. In psona xpi
Vide o hõ quid p te patior: ad te cla
mabo q̃ p te morior: vide pnas q̃b9
affligor. vide clauos q̃b9 cõfodior. cũ
sit tãt9 dolor ĩterior & exterior plan
ctus ẽ guior. dũ te im̃gtũ experior Nã
tũ reprehẽsibiles sũt im̃gti: dõ tãto bñfi
cio ptz ĩ creaturis irrõnabilib9. Qui
dã nautæ cũ applicuissent ad litt9 vi
derũt leonẽ trahi a draconẽ ad spelũ
eã & accurrẽtes cũ armis draconẽ in
uadũt & oppmũt & leonẽ liberãt: q̃
nõ im̃gt9 de tãto bñficio: q̃ oĩ tpe q̃
illic morabant quotidie de captis fe
ris q̃ntũ osumẽ poterãt apportauit.
Erubescãt ego oẽs rõnales creatuẽ
scz hoies huiꝰ bestie exẽplo im̃gti esse
de bñficijs a do acceptis: q̃ eos d ore
draconis infernal liberauit. tot9 ei mũ
do nõ posset sibi ad plenũ regnãri p
vna gutta sãguis sui. Her. Nõ gut
ta: sed vnda sanguis emanauit largit
p q̃nq̃ ptes corpis quãdo xps te re
demit. Apoca. v. Occisus es & redemi
sti nos de9 in sanguine tuo. & iõ me
rito debem9 ei grãs agere. Ympie.
xij. Benedicte deũ celi & c. quia fecit

nobiscũ misericordiã suã. Vere mag
na misericordia dei & caritas q̃ ppẽ
nos miseros hõ fieri voluit & crucifigi
Jdeo debem9 eũ benedicẽ laudaẽ &
ei regnãri. Exẽplũ. Monach9 quidã
stetit ĩ choro infra credo quãdo alĩ
inclinabãt ad illd verbũ. Et hõ fact9
est. crucifix9 etiã p nob. nõ inclinauit
tũc affuit ei diabol9 dans ei alapam
dicẽs. O monache ingrate. nõne de
bes te inclinare deo q̃ pro vob tãta
fecit q̃ mortẽ p vobis sustinuit & ho
mo fact9 est. Si ppter me tantũ fecis
set. ego vellem sibi in perpetuũ sub
strat9 iacere. Secũdo reducẽ nobis
ad memoriaz passio dñi nostri: vt a
peccatis caueam9. q̃ subdit. Aug9.
Omne genꝰ peccati puenit ex eo q̃
nos appetim9 que xpus contẽpsit. &
quia fugim9 que ipse sustinuit. Con
tempsit diuitias: q̃ semp paup fuit
in ingressu. in pgressu. in egressu. Nã
in ingressu in mũdũ nõ habuit domũ
in q̃ nascẽr: lectũ in quo ponẽtur. se
ricum in quo voluerer: sed in diuer
sorio genit9. in psepio posit9. pannis
vilib9 inuolut9 fuit. In pgressu pau
per fuit. q̃ nunq̃ reddit9. nunq̃ hẽ
reditatẽ. nunq̃ possessionẽ habuisse
legit. nõ habuit tantũ vt cẽnsũ suũ
solueret. In egressu paup fuit: quia
nõ habuit vbi caput suũ reclinaret.
Mat. viij. Vulpes foueas habẽt & c.
Delitias etiã contẽpsit: q̃ semp in la
boribꝰ. ĩ fatigatiõibꝰ. & ĩ ꝓdicatiõi
bꝰ. ĩ discursibꝰ. ĩ doctrĩs vitã duxit
Ps. Paup sũ ego & ĩ laboribꝰ a iuuẽ
tute mea. supple. fui ppẽ vos Jtẽ otẽ
psit dignates et hõres: q̃ cũ vellent
eũ regẽ facẽ fugit. Jo. vi. Jdeo ista
oĩa cõtempsit: sic vt nob contẽnẽda
ostẽderet. Multa etiã aduersa sustĩ
nuit. Vnde Her. Dura verba durio
ra verbera diuersa mortis supplicia.
Treno.i. O vos omnes q̃ trãsitis & c
Et itez recordare pauptatis mee &

trāſgreſſionis mee. pot⁹ abſyntȝ ⁊ fellis. Recordare inq̄ quid ꝓpter te ſuſtinui ⁊ ꝓpter pcā tua. Noli ergo iterȝ peccare ne me iterȝ cruciſigas. Pctōres em̄ nūc q̄dā deū rurſū crucifigūt. Heb. vi. Qui pctm̄ iterant qđ fuit cauſa cruciſixionis. iterȝ deū crucifigūt. Pſal. Sup dolorē vulnerum meorȝ addiderūt. Hugo de ſancto victore in pſona xp̄i. O xp̄iane ſerua tibi ſalutē. ego p illa mortu⁹ ſum: ſi illam amiſeris: iterȝ nō poſſum mori: ſed nolo mihi iniuriā facias Quia cū ſalutē tuam morte mea reſtituta voluntarie peccādo amiſeris: quantum in te ē iterȝ me cruciſigis: iterȝ me mori cōpellis. Exemplū de adoleſcēte volēte ire ad meretricē. Reḡre in die paſchȝ in ꝑmone. Ecce loc⁹ vbi poſuerūt eū. Terno reducaṫ ad meōriā paſſio xp̄i ꝓpter eaȝ ꝓpter eam ſimiliṫ aduerſa ſuſtineam⁹. .i. Pet. ij. Xp̄s paſſus ē p nobis vob relinq̄ns ⁊ c̄. Ber. Vult benign⁹ dux deuoti militis vultum ⁊ oculos in ſua ſuſtolli vulnera: vt illi⁹ ex hoc aīm erigat⁊ et exēplo ſuo ad tolerādum reddat fortiorē. Quā em̄ aſperitatem formidabit ſeru⁹ ſi menti ei⁹ occurrat q̄ ſi liȝ dei paſſiōe ſit redēpt⁹: ſi ei xp̄i paſſionesȝ ſp recordaremur: ita ſagitta amoris vulneraremur q̄ mil ꝓter eū nob ſapēt: oēmq̄ tribulationē ⁊ dolorē dulcaṫ patēmur. Gre. Si xp̄i paſſio ad memoriam reuocet̄: mihil ādo durū qđ nō equo aīo tolereṫ. Ber. Nil dulci⁹ in tribulatione q̄ paſſionē xp̄i cogitare. Exemplū Iuuenis q̄dā religioſus ē factus ⁊ i ꝑmo āno maximas temptatiōes ſuſtinuit. videbatur em̄ ſibi graue quitq̄ facere vel ſuſtinē deberet. recordabaṫ honoruȝ ferculoruȝ que in hoc ſeculo habuerat et videbaṫ ſibi durus veſtitu⁹ fratȝ. recordabaṫ molliū veſtium. ⁊ breuiter videbanṫ ſibi ōnia dura q̄ in claſtro fuerāt ⁊ q̄b⁹ vti debuerat ⁊ recordabaṫ oīm quib⁹ carē debuerat. Tandē temptatiōe victus habitū deposuit: monaſteriū exiuit. Cūq̄ ſol⁹ per viā pḡēt: vidit occurrentesȝ ſibi hoiesȝ nudū: habentē vulnera cruēta in mamb⁹ ⁊ pedib⁹: in latē: ⁊ in capite ſpinea coronā de q̄ fluebat ſāguis in facīe ei⁹: quo viſo territ⁹ conabatur aufugē: ſ subtracta curreḡi ḡtia cogebaṫ ſtare ⁊ audiē. Intuē fili carissime vulnera ſanguine phuſa. Et quicq̄d amaȝ guſtaueris intinge in illis ⁊ dulce tibi erit. Ego ſum Ihesus xp̄s q̄ ꝓp̄ te morte ſuſtinui. Stati ille cōpunct⁹ redyt: ⁊ oēm auſteritatē ordis patienṫ ſuſtinuit.

De eodē. Sermo. lxxxu.

Cognoſco oues meas. Joh. x. Oues xp̄i ſunt q̄ xp̄o ſeruiunt ⁊ ipſū diligūt. has ogno ſcit ex q̄tuor ſignis q̄ inuenim⁹ in oue. Primū eſt manſuetudo. Quis ē aīal manſuetū ⁊ patienṫ tolerās aduerſa nō deſēdit ſe cornib⁹ ſicut vnicorn⁹. nec dentib⁹ vt lupus. nec vngul vt leo. nec calcib⁹ vt equus. nec veneno vt vipera. nec clamoribus vt porc⁹: ſ tacēs ſuſtinet morte ī nullo ſe ꝺfendēs Sic fu⁹ dei patienṫ ⁊ manſuete aduerſitates ꝓpter deū ſuſtinē debet exemplo xp̄i Iſa. liij. Sicut ouis ad occa. du. ē. ⁊ q̄ſi agn⁹ co. tōden. ſe obmutuit. ꝑ. Pe. ij. Cū malediceret non maledixit ⁊ c̄. cū pcutiebaṫ nō repcutiebat. cū ꝺſpuereṫ ñ reſpuebat: ſ oīa hūiliṫ ſuſtīebat. in q̄ erēplū ſuſtinēdi oñebat. .i. Pe. ij. Xp̄s paſſus ē p nob vob ⁊ c̄. Ro. xij. Non ſitis vos defendētes frēs kmi: ſ date locū ire. Heb. xij. Recogitate eū q̄ talesȝ aduerſus ſeipſū a pctōrib⁹ ſuſtinuit contradictionē vt nō fatigemini animis vīs deficientes. q̄. d. Recogitate qualia xp̄s a pagāis ſuſtinuit ⁊ a iudeis: ⁊ q̄ patienṫ: ⁊ nō erit vobis

graue si q̄o patiamī ꝓpt̄ eū. Grego. Si passio xp̄i ad memoriā reuocet̄ mihil adeo dur̄ q̄d nō equo aio tolerē. Exēplū. Cū q̄dā multa tormēta letā ter sustinuisset q̄siuit tyrān⁹ quo tanta tormēta cū tāta patīa et letica sustinē posset. Rn̄dit. Nō ē mir̄ q̄ xp̄i serui letanē sustineant. cū signaculū ceruas in cordib⁹ habeāt. Ar ille hoc in te pbabo. et fecit eū secari p medium et cor eius diuidi et inuenit i eo signū ceruas: et viso hoc miraculo fidem recepat. Sedo inuenim⁹ in oue obedientiā: q̄ obediēs est voci pastoris sui: sic seru⁹ dei debz esse obediēs voci pastoris sui. s. xp̄i Jo. x. Oues mee voc̄ meā audiūt. i. pceptis meis obediunt. et ego vitā eternā do eis Mat. xix. Venit adolescēs ad deū dicēs. Magister bone q̄d faciā q̄ habeā vitā eternā. Rn̄dit Jhus. Si vis ad vitā ingredi serua mādata dei. i. obedias mandatis dei. Actuū. v. Obedire oportet do. p. Re. xv. Melior ē obedientia q̄ victime. Propt̄ inobedientiā ei adā est iect⁹ de paradiso. saul de regno. vxor loth versa ē in statuā salis. Gene. xix. Saul est iect⁹ de regno. Vñ. i. Re. xv. Pro eo q̄ abiecisti sermonē dn̄i abiecit te dn̄s ne sis rex Jtē oīa mala huius seculi ex inobedientia puenūt. vt ptz Deut. xxviij. Si audire nolueris voc̄ dei tui vt custodias et facias oīa mādata eius. mittet dn̄s sup te famē et sitim et increpatiōnē et oīa mala donec cōterat te Jdo inferiora nostra nō obediunt nobis q̄ nos deo vel illi q̄ loco eius est non obedim⁹. Debet em̄ hec obedientia pcedē ex caritate. Jo. xiij. Si diligitis me mādata mea seruate: q̄ coacta seruitia nō placēt deo. Quidā em̄ nolūt obedire deo misi cogātur. sicut pharao q̄ obediuit deo q̄si euz flagellauit: sed q̄n plaga cessauit obedire noluit. Et ideo tandē in mari rubro submersus fuit: vt habet Exo. ix. Sic q̄dā adhuc sunt q̄ nolūt obedire deo: n̄ q̄n sunt in magnis necessitatib⁹ vel infirmitatib⁹. et cū euaserūt tales vt añ fuūt. Illi tā dē sicut pharao submergūtur in mari rubro. i. in iferno. Nō sic debēt facē oues xp̄i: sed ex caritate debēt obedire pceptis dn̄i. et antecēp trāsgredia tur mortē sustinē. Exēplū. ij. Mach. vij: in septē fratribus et matre sua. quos cū Anthioch⁹ coegit ꝓtra legē carnes porcinas cōmedē. Respōderūt oēs. Parati sum⁹ potius mori q̄ patrias leges p̄uaricari. Tunc rex iussit sartagines et ollas eneas succēdi. et arrepto p̄mo abstracta cute capitis pient in sartaginē. Deinde p̄cidit summitates manuū et pedū aliaq̄ aspientib⁹. deīde pient eū in sartaginē adhuc spirantē. Eodē modo fūt oēs crucīati antecēp cōtra pceptū di facerēt: vt carnes porcinas cōmederēt. Sed heu multi iā multo maiora facerēt antecēp vnū digitū amitterent tales nō sunt oues xp̄i. Tercio ouis ē aial fructuosū valde et vtile. q̄ oīa que in ea fūt vtilia fūt. s. lac lana cutis et c̄. Sic seru⁹ xp̄i debz esse in oīb⁹ vtilis et fructuosus: in cogitatione. locutiōe. operatiōe. cōuersatiōe exēplo. i. Thimo. iij. Exemplū esto fidelis in verbo. in cōuersatiōe. in caritate. in fide et in castitate. Aug⁹. Sic se debet seru⁹ dei exhibē: vt nemo sit q̄ eum videt̄ non velit. audire nō desideret. filiū dei eū ee dubitet vt illud in eo impleat. Fauces eius dulcedo et tot⁹ desiderabilis. Iter. Putas ne pax esse bn̄ viuē: bene viuis si ordinaliē si socialiē si humiliē viuis ordinaliē tibi: socialiter p̄imo. hūiliter deo. Ordinaliter viuis. si studeas oēs vias tuas in cōspectu tuo dirigere. vt caueas tibi a petō et p̄imo tuo a scādalo Socialiē viuis si studeas

amari ⁊ amare. affabilē ⁊ blandum exhibere. supportare patienter. imo libenter infirmitatē corpis ⁊ mortem humiliter viuis si studeas exsufflare spūm supbie. ⁊ quotiens adeē sentis ommino neges assensū. Qui autē nō fuerint oues xpi. vtiles ⁊ fructuose accipient talē sentētiam. Mat. xxv. Seruū inutilez pjnate in tenebras exteriores ⁊ c. Mat. iij. Omis arbor q̄ nō fert fructū bonū excidetur ⁊ in ignez mittet. Quarto ouis ē animal valde sobriū ⁊ modestū in cibo ⁊ in potu Sustentat ei modicis expensis. scz ceu dis herbis. sic huus dei debz esse pcus ⁊ moderatus i victu. sm illud apli. i. Thimo. vi. Habētes alimenta ⁊ quibus tegamur his otenti sum⁹. Seneca. Victus tu⁹ sit facilis nō ad voluptatē ⁊ necessitatē. palatū tuū fames exatet nō sapores. desideria tua paruo redime. q̄ hoc tantū curare debes vt desinant. Aug⁹. Si quid māducas ⁊ bibis ad refectōnez corporis tui sustentationēq̄ membroz grās agēs ei qui tibi mortali ebuit ista solacia. cibus ⁊ potus tu⁹ laudant deū. Si vo debitū modū excedis. ⁊ violentia ingurgitas. q̄tas laudes tua lingua ē sonat. vita blasphemat. Gulosi igit ⁊ ebriosi nō sūt xpi sed potius diaboli. Vnde Mat. viij. Cuz dns ejcceret demones de obsesso dixerūt. Si ejcis nos hinc mitte nos i gregē porcoz quod sceat. Intrauerūt ei porcos ⁊ precipitauerunt eos i mare ⁊ submersi sunt. Vbi dicit glo. Nisi quis vixerit more porci diaboli⁹ in eo ptātem nō accipit. Qui autē freq̄nter i ebrietate i gula viuē volueri more porcoz q̄q̄ diabol⁹ ptātē in eo deo permittente accipit. Exemplum Quida erat bibul⁹ q̄ freq̄nter tabernas visitare solebat. q̄da die cū esset ebrius ⁊ multa mala ⁊ inutilia perpetraret. inter cetera dixit cuida vis ammā meā emere p vmo. Ille respōdit. Ego emā. Et ille. Da mihi vinū ⁊ habe ammā meam p⁹ morte. q̄ tūc in mhilū redibit. et ille emit. qd audiens diabolus intrauit tabernā in spē hois q̄rens si aliq̄ mercamonia essent ibi venalia. Tunc ait vn⁹ vis emere ammam soci mei quā emi ab eo. Cui ille. Ego emā. et emit eā. Cunq̄ pressisset dixit. O viri qui estis psentes q̄ro a vobis quid videt vobis iueris esse si hō emit equū nōne debz habere frenū cū equo. Et cū omnes dicerēt q̄ sic. Statim arripuit illū ⁊ detulit p aera cum corpore ⁊ anima. Ecce si ouis xpi fuisset. lup⁹ infernalis eū sic nō detulisset hoge.

Dominica tercia Fer. lxxxiij

Obsecro vos tanq̄ aduenas ⁊ peregrinos abstinere vos a carnalib⁹ desideriis q̄ militant aduersus aiaz. conuersationē vestrā inter gētes habētes bonaz. pri. Pet. ij. Vtile ē peregrinis vt informetur a quib⁹ abstinere ⁊ cauere debeant i diuersis locis vbi trāsire debēt. Nos aūt q̄ diu hic sum⁹ hic in presenti vita pegrinamur a domino. ꝺ q̄liter ad patrā venire debeam⁹. docet nos petr⁹ in vbis xpositis. Nota hic tria. Primo pñtez vitā pegrinatōez esse insinuat cū dr. Obsecro vos tanq̄ aduenas ⁊ peregrinos. Secundo a q̄ b⁹ abstinē debeam⁹. cū dr. abstinē a carnalib⁹ desideriis. Tercio q̄liter conuersari debeam⁹ informat cū subdit Cōuersationē vrāz inter gētes. Circa primū nota q̄ psens vita dicit peregrinatio xpi tria. Primo sic q̄ peregrin⁹ multis miseriis affligit. scz fame. siti. calore. frigore. ⁊ c. Sic hō q̄ diu ē i vita multas sustinz miserias Job. xiij. Homo nat⁹ de muliere breui viuens tēpore repletē multis miseriis. Aug⁹. Presens vita. vita fragilis que quanto magis procedit. tanto magis ad mortē accedit. vita fallax

plena laqueis mortis: nūc gaudeo. se pe tristor: nūc vigeo. sepe infirmor. nūc viuo statī morior: nūc felix appareo statī miser. nūc rideo statī fleo. sicq; oīa istabilitati subiacēt. vt nec vna hora hō in statu suo pmaneat. hīc fames. hīme sitis. hīc calor. hīc frigꝰ: nūc tīor. hīc tremor. hīc lāguor. hīme dolor exuberat. Sequitur. Hec īportuna mors q̄ miseros hoīes mille modis rapit. hūc febribꝰ illū opprimit dolotibꝰ. hūc suffocat. alīs illū īterimit laqueis. hūc cruciat ferro. illū corrūpit veneno. hūc pmit flāmis: illū diuersis picul'. Sic ergo tanq̄ pegrini multis mcōmodis ⁊ miseriis expomur. Secūdo qz pegrinꝰ nūq̄ vel ratio ē securꝰ: sic q̄diu sumꝰ ī hac vita nunq̄ possumꝰ esse securi: qz īfinitos habemꝰ inimicos īsidiātes nob. s. diabolū: mūdū. ⁊ carnē. Ps Multi sūt q̄ psequūtur me ⁊ tbulāt me. Per. Heu mihi qm̄ vndiq; bella: vndiq; mihi tela volāt. vndiq; mihi tēptatiōes: vndiq; pericula. quocūq; me verto nulla securitas ē. ⁊ q̄ mulcēt. ⁊ q̄ molestāt timeo: ⁊ esuries ⁊ refectio et somnꝰ ⁊ vigilie labor ⁊ teges mihi litāt otra me. nō minꝰ suspectꝰ ē mihi iocus q̄ ira. ⁊ vtinā si maligm̄ spiritꝰ soli īpugnarēt nos suggestioīb; suis. ⁊ nichil nocerēt hoīes pmixtos suis exēplis: psuasiomibꝰ. adulatiōibꝰ. detractiōibꝰ. alīsq; mille modis. Et ista nō sumꝰ securi in hac vita. Insup nō sumꝰ securi ī hac vita. vtq; simꝰ ī grā dei vel nō. Ecclesiastes ix. Nemo sit vtq; odio vel amore dignꝰ sit: sed oīa vsq; ī futurū incerta reseruanē: vñ oportz nos esse ī otinuo timore. Job. xxxi. Semp enī q̄si tumētes sup me fluctꝰ timui deū: Sz de malis dr Eccī. viij. Sūt īpij q̄ ita securi sūt q̄si iustoꝝ frā habeāt. Et sequitur nō pferē ato cōtra malos sententia. Ideo filij hoīm absq; vllo timore

perpetrāt mala: ⁊ reuera q̄nto expectat diutꝰ tanto punit grauiꝰ. Sic patz qualit̄ pns vita dr pegrinatio. Secūdo docet btūs petrꝰ a quibꝰ abstinendū sit in hac pegrinatiōe si volumꝰ ad celestē patriā puenire. pri. Pe. ij. Abstinē vos a carnalibꝰ desideriis q̄ militāt aduersus aiam. Carnalia desideria sūt maxie gula ⁊ luxuria: in q̄bꝰ caro maxime delectatur Sūt autē duo que nos trahūt a carnalibꝰ desideriis. Primū ē si dsidere mus q̄d otigit pmis parentibꝰ q̄ carnis desiderium sequebātur qz eiecti erāt de paradiso voluptatis in miserias psentis seculi ⁊ tota posteritas eoꝝ. Ideo nos dicimur pegrini. qz de aliena terra venimꝰ ⁊ pregrinamur in ista. Ideo dr Petrꝰ Obsecro vos tanq̄ aduenas ⁊ pegrinos abstinere vos a carnalibꝰ desideriis. q. d. Considerate ⁊ attēdite q̄ ꝓpter carnalia desideria aduene facti estis ⁊ de paradiso eiecti in hāc pegrinatiōnē. Et cauete a desideriis carnis ne simile vob cōtingat ī futuro seculo. Ro. viij. Si fm carnē vixeritis: morietimini: qz expellemini de paradiso celesti sicut adā a terrestri. Secundo possumus trahi a desideriis carnis: si cōsideremꝰ ad q̄d in hoc mūdo positi sumꝰ. Nō enī posuit nos hic deꝰ tanq̄ māsuros vt hic deliciās habeamꝰ: sed vt pegrinos tātum q̄ non habent certū locū manendi: sed ābulāt de loco ad locum donec ad patriam suā redeāt. Sic ⁊ nos: ad Heb. xiij. Nō habemꝰ hic manētem ciuitatē sed futurā inq̄ramꝰ. ⁊ ibi iueniemus delectatiōes anime ⁊ corporis. Psal. Delectatiōes ī dextera tua vsq; in finē. Quibꝰ priuabitur omnis qui delectatiōes hic querit carnales. Luce xvi. Fili recordare qz bona recepisti ī vita tua ⁊ lazarꝰ similit̄ mala nūc vero hic cōsolat: tu vo cruciaris

posita finis q. vñ

Job. xxi. Ducūt in bonis dies suos. ⁊ in pūcto ad infernū descēdunt. Terra dōcet nos btūs petr⁹ qualiē ōbeam⁹ nos habē int gentes cū quibus uersamur. cū dicat Cōuersationem vrām int gentes habē bonā. Saēdū q⁹ multa requirunt ad hoc vt peregrinus bene uersē. Primū est q⁹ debita sua soluat antēq⁹ exeat. ⁊ si nō potest psoluere debz remā postulaē. sic quilibz hō qui est pegrinus in hac vita tēdit ad vitā eternā. ꝓmo debz deo psoluē debita sua p satisfactōnē. Et q⁹ heu tāta sūt ōbita nrā q⁹ soluē nequim⁹. debem⁹ humiliē petere remā dicēdo Pater noster. c̄. dimitte nobis debita nrā. Sic faciebat dauid dicens Aduena ego sū apud te. ⁊ peregrin⁹. remitte mihi ꝑus q⁹ abeam. Et dñs benigmissimus patus ē oīa dimittere dicēs. Petite ⁊ dabit vobis q̄rite ⁊ inuenietis Luc. xi. Secūdo peregrin⁹ dz ambulare cū bona sotietate. nō ei secur⁹ vadit qui sol⁹ ambulat Eccl. iij. Ve soli. qui si ceciderit nō hz subleuantē Crisō. Tūc maxime tēptando diabolus instat cū hoiez inuenit solū Ideo tēptauit euā quādo inuenit eaz solā Peregrin⁹ ergo debz eligere bonā sotietatez Ps Cū sancto scūs eris. Seneca. Cū illis cōuersare qui te meliorē facturi sunt. vel quos tu meliores efficere potes. ij. Thessa. iij. Denunciam⁹ ei vobis fratres vt abstineatis vobis ab oī frē ābulāte inordinate Eccl. xiij. Qui tāgit picē inquinabit ab ea. Tercio debz peregrin⁹ iniurias patienter sustinere vt scz nō respondeat cuilibz fratuo. nec litiget p quolibet obulo. immo si necesse ē de suo ꝓdat p pace habēda Exemplū in ysaac qui cū peregrinat⁹ essz in getara incole terre illius. multis iniurijs afflixerūt eum obstruētes puteos quos foderāt Ipe autez nō contendit. seo pacifice inde recessit amittēs puteos. Nota hystoriā Gene. xxvi. Sic peregrin⁹ spūal debz vincere aduersa p patientiā Luce. xxi. In patiētia vrā possidebitis animas vras Christi nobile gen⁹ vincē di ē patientia. vincat qui patit. si vis vincē disce pati. Quarto pegrinus nō debz se multū onerare. sic peregrinus spūalis nō debz esse onerat⁹ pluribus diuitijs ⁊ honoribus. i. dignitatib⁹. ⁊ suffiat sibi vt habeat necessaria. Vnde. i. Thi. v. Habentes alimēta ⁊ quibz tegamur his ctēti sumus. Mercatores ei qui mltū onerati sūt diuitijs nō vadūt securi⁊ non sūt liberi sicut peregrini. q⁹ oz eos solucre thēloneuz vbi pegrini nō soluūt. Itē qui multū portat nō pt festinanter ambulaē: Vnde dixit petrus ad ihesū Mat. xix. Ecce nos reliq̄mus ō ma⁊ē Ser. Bene petre ⁊ nō ad inspiēciaz tibi. nō ei sequi onerat⁹ potueras Exemplū in adolescente q̄ dixit ad ihesū Quid faciā vt peruemā ad vitā eternā Cui dñs. Vade ⁊ vende oīa q̄ habes ⁊ da pauperibus. ⁊ sequere me.

De eodē.

Sermo. lxxxnij.

Christiana vrā vertetur in gaudiuz Jo. xvi. Sic consolatur dominus amicos suos qui ē bulationes sustinēt ꝓpter eum ꝓmittens eis gaudiuz eternū Saenduz q⁹ duplex est gaudiuz quo suos cōsolat dom⁹ scz spūale ⁊ eternale. spūale in pñti. eternale in futuro Gaudium spūale prouenit ex tb⁹ Primo ex securitate ꝺscientie Prouer. xv. Secura mens quasi iuge conuiuiuz. Richardus de scō victore Bona ꝺscientia mhil ē iocundi⁹. mhil securi⁹ premat corpus. trahat mund⁹. terreat diabolus. ⁊ illa erit ~~secura~~ secura cū corp⁹ morieē. securā cū anima coram deo presentabitur securā cum vtrū q̄ die iudicij añ tbunal iusti iudicis

statuet. Ber. Conscientia bona facit in nob duo. pna & cotinetia. scz qñ p pnam peccata omissa plangim⁹ et p continetiã deinceps plendo nõ committim⁹. Hido. Nulla pena grauior mala ofcia. Vis autem nunq̃ tristis esse: bñ viue. Ber. Cõscietia aut bõ et nõ tranquilla: & alia trãquilla & nõ bona. alia bõ & trãquilla. alia nec bona nec trãquilla. Bona & nõ tranquilla ẽ eor qui iã conuersi ad dñm cogitãt annos suos in amaritudine. Trãquilla & nõ bona ẽ eor qui i spe peccãt & dicũt i corde eor. Deꝰ ista nõ teqret. ista maxime ẽ adolescẽtũ. Bona & trãquilla ẽ eor q̃ carnẽ spiritui subdiderũt. & cũ his q̃ oderunt pacẽ sũt pacifica. hec ẽ reqes amine i hac requiez capit aia. Nec bona nec trãquilla ẽ eor q̃ in multitudine peccator desperãt. Secũdo puenit gaudium spũale ex premior cõsideratione. Mat. v. Gaudete & exultate: qr merces vestra multa ẽ in cel. Greg. Merces q̃ nobis pmittit magna ẽ & paosa & diutina. adeo magna qp neqt numerari: adeo paosa qp neqt oparj adeo diutina qp neqt terminari. Aug. Illud qõ prepauit se diligentib⁹: si de nõ capit: spe nõ attingit caritate nõ cõprehendit: desideria & vota trãsgredit: acqri pt: estimari nõ pt. Anselm⁹. Meditet mens mea illud: loquat lingua mea amet cor meu: esuriat illõ aia mea: sitiat illõ caro mea desiderẽt tõ sba mea. donec intrẽ i gaudiu dñi mei. Au. Festinem⁹ ingredi i illã ciuitatẽ vbi nihil defluit. nihil itus qõ fastidiat. nihil foris qõ appetat. vbi rex veritas: lex caritas possessio eternitas. Ibi erit ois pulchritudo obiecta visui: ois dulcedo ifluẽs gustui ois suauitas subiecta tactui: õmis armonia resonãs auditui. Cõsideratio istor generat letiã cordis. Tercio puenit gaudiu spũale ex dimitatis

meditatione. Psal. In meditatione mea exardescet ignis. scz caritatis et spũalis gaudij. Hugo dicit in persona amine. Quid est illud dulce qõ in dei recordatione aliquãdo me tangere solet. & tam vehemẽter & tam suauiter afficere vt iam tota alienor et nescio quo abstrahi inpiam. subito eñ innouor & bñ mihi esse incipit vltra qp dicẽ sufficiã. Exultat amin⁹ cor illuminat. desideria iocundãtur. In memoriaz venit ommiũ preteritorum dolor perpessio & nescio vbi sũ. Aug⁹. Aliquãdo introduxis me dñe in affectum multum insuitatum introrsus: nescio in quam dulcedinem que si perficiatur in me: nescio quid erit vita eterna si ista nõ est. Ber. Gustus ille mihi aliud ẽ qp irritamẽtũ desiderij & incentiuũ amoris: sicut scriptũ est. Qui edũt me adhuc esurient: & q̃ bibũt me adhuc sitient. Os meũ aperio ad te dñe & attrahp spiritũ & nõ nunq̃ oculis clausis ad te inhiãti mittis mihi i os cordis qõ nõ lz mihi loq̃ qo sit sapor ẽ qõe sentio & dulcedinẽ adeo efortatẽ vt si pficerer tur i me mihil vltra quererẽ. Aug⁹. Quomã de torrẽte voluptatis cuius vna gutta maior oceano. q̃ semel quantũ possibile ẽ pfecte gustauerit restat vt i eo oio sitis secularis extinguat. Ber. Si vna gutta etne dulcedinis tñ inebriat qp hõ vbi sit nesciat: qõ erit i regno celorum vbi bibemus de fonte dulcedinis totis⁹ influentie sine fine. Et sic patet de primo. Secundo cõsolabitur dom⁹ in futuro gaudio eternali. Joh. xvi. Iterum videbo vos & gaudebit cor vestr. Illõ gaudium cõmendabile est a tribus. Primo qr plenum sine defectu. Secũdo qr purum nulla tristicia pmixtũ. Tercio quia perpetuũ & nunq̃ terminandũ. De plenitudine dicit Deut. viij. Cum rex abũdantia pfrueris

Judicū·xmj· Tradet vobis dē locū vbi nullius rei penuria Gre·Que lingua dicere aut quis itellect⁹ capere sufficat·q̄ta sint illa supne felicitatis gaudia Anselmus·Ibi erūt gaudia corporis ⁊ amme q̄lia nec oculus vidit nec auris audiuit·nec cor hois cogitauit·fm omnē sensuz erit sufficiētia cōpetentiū commodoz sine omi indigētia Jdē Gre·Quid per multa vagaris o hō q̄rendo bona aie tue ⁊ corpis tui·Ama vnū bonū i quo sūt omnia bona ⁊ sufficiat Quid ei amas caro mea? quid desideras aia mea? Ibi ei est quicquid amas·q̄cquid ō sideras·Si delectat pulchritudo·fulgebunt iusti sicut sol· Si sana ⁊ salubris vita·ibi ē sana eternitas ⁊ eterna sanitas·q̄ iusti in perpetuum viuent Si melodia·ibi angeloruz chōri ꝯsonāt sine fine·si voluptas·de torrēte voluptatis sue potabit eos dē· Si sapia ipa dei sapia ostēdit seipsaz eis· Si amicicia·diligent deū plusq̄ seipos ⁊ inuicē tanq̄ seipsos ⁊ dē illos plꝰ q̄ ipsi seipos·si ꝯcordia·ombz erit vna voluntas q̄ nulla illis erit ń dei sola voluntas Si omīpotētia·oīpotētes erūt sue voluntatis vt dē⁹ sue Nā sicut dē⁹ poterit qđ vult p seipsum· ita poterūt illi quod volunt p illum Si diuitie ⁊ hōnores·deus suos supra eos ꝯstituet·immo filij ⁊ dīj vocabunt̄ ⁊ erunt·si securitas certi erūt q̄ nūq̄ ⁊ nullatenꝰ illud bonū deerit in futuz Secūdo cōmendabile ē regnū celoz q̄ puz ⁊ nō permixtum ali qua tristicia·sicut pñs gaudiuz mundi·q̄ hic risus dolōre miscebit̄· sic ñ erit ibi Apoc·vij·Abstergz dē⁹ oēm lacrimā ⁊ c·Ysa·lxv· Obliuiom tradite sūt angustie p̄ores Hō·ibi erit requies a laboribꝰ·pax ab hostibꝰ· amēmtas de nouitate·securitas ō eēmtate·suauitas atz dulcedo de eēna dei visione Et quis nō illic vehemen ter habitare desideret·ꝓpter pacez· ꝓpter amemtatē ⁊ eternitatē·ꝓpter dei visionē Aug⁹·Erit ciuitas illius vna in oībus ⁊ inseparabilis in singulꝰ volūtas libera·ab omni malo liberata ⁊ omni bono impleta·fruens inde sinent̄ eternoz iocūditate gaudioz oblita culpaz·nec ideo tamen sue liberationis oblita·vt liberatori suo sit ingrata Quātuz autē attinz ad scientiā cōnalem memoz ē p̄teritorum malorz suorum Quantum autem ad experientē sensū·prsus imemor Terra gaudiuz celi ē omendabile·q̄ eē num sine fine pmansuruz Ysa·lxv· Letica sempiterna sup capita iustorz .i. sup mentes ipsoz Jo·xvi· Iteruz videbo vos ⁊ gaudiuz vrm̄ nemo tollet a vob·Gre·Merces q̄ promittit adeo magna ē q̄ neq̄t estimari·adeo multa q̄ nequit ꝓparari· adeo diuina q̄ nequit numerari Aug⁹·Jpē finis erit nrōz desideriorz qui sine fine videbit̄·sine fastidio amabit̄ sine fatigatione laudabit̄·hoc mun⁹ hic affectus hic affectus·pfectus erit ommibꝰ sicut ipsa vita eēna cōmunis· Ad quā nos perducat·

Dominica quarta·ser· lxxv·

Sit oīs hō velox ad audiēduz tardꝰ ad loquēduz Jac·pri· Btūs iacobꝰ docet nos mō bis ꝓpositis ꝓpescere linguā a multiloquio Nā de oī verbo ocioso quod locuti fuerint hoies sup terrā reddent rōnem in die iudicij·sicut dr. Mat· xij· Caendū q̄ loquēs debz attēdere quatuor·primo q̄d loquatur·secūdo ciui loquat̄·tertio quādo loquat̄·quarto quō loquat̄ Primo q̄d loquat̄ attendē debz Debz aūt loq̄ de deo ⁊ nō q̄ sūt extra deū Ephe·iij·Pet·iij·Si quis loquit̄ q̄si sermones dei·i· q̄cunq̄ voluerit loq̄ loquat̄ de deo ⁊ nō q̄ sūt extra deū Ephe·iij·Oīs fmo malus ex ore tuo nō ꝓcedat·ß q̄ bonꝰ ē ad edi

ficationem vt dēt grām audiē ñūb⁹ Jhero. ꝓaosa līgua q̄ nō ñ ŏ ŏmis re b⁹ nouit ẏba ostruē. ⁊ scm̄ os vñ œ lestia eloq̄a ꝓferunt. Jō caue ne q̄d loq̄tis qđ veiat im repħēsionē. lapis emissus ē ꝑmo plat⁹. q̄ꝓpt diu co gitādū ē anteq̄ ꝓferaē. Job xxi. Sup ponite digitū ori vīo. q. d. Claudite os vīm ⁊ cogitate q̄d loq̄ dēatis Os ei qđ sp stat aptū ad loq̄ndū ē sicut vas sine cooptorio. hoc em̄ ato com q̄nabaē Nūe. xix. Vas qđ nō hūit co opaclū ⁊ ligaturā desup imūdū erit Exēplū Legiē i vitaspa. q̄ q̄dā scūs tulit ꝑb⁹ āmis lapidē im ore vt assuef cēt silētiū. Scdo dz attēdē hō cui loq̄ tur. Eccle. xxi. Cū stulto nō multū loq̄tis Pro. xxvi. Nō respōdeas stul to ꝑm stultiaā suā. ne sibi silis videa tis Et ibidē ŏt. Rñdē stulto ꝑm stul tiaā suā ne sibi sapiens videaē. Quo aūt stulto sit rñdēdū: ŏt glo. Quidā sūt stulti q̄ oīno sūt incorrigibiles q̄ q̄nto pl⁹ arguūtur tāto peiores effi uūtur. talib⁹ nō ē rñdendū. Vñ dns rndē noluit herodi nec pilato. Quidā aūt sūt corrigibiles ⁊ hoc dupl'r vel p suauē respōsionē vel p austerā et talib⁹ ē respōdēdū ꝑm stultiaā su am. i. ꝑm q̄ eor stultiaa req̄rit. quā doq̄ suauit̄ q̄nq̄ austē. Pro. ix. No li arguē derisorē ne oderit te. Argue sapientē ⁊ diliget te. Prouerborū. xvi. Pl⁹ ꝑficat correptio apud sapiē tē q̄ ꝑ septē plage apud stultū Exēplū Jobes arguebat herodē ⁊ iō eū icar cerauit ⁊ decollauit. Mat. xiiii. Et ŏ talib⁹ ŏt Prouer. xxix. Viro q̄ corri pientē se dura cernice cōtēmt: repēti nū ei supuenit interit⁹ ⁊ eū sanitas nō seq̄tur. Eccle. xix. Qui odit corre ctionē minuet vita. Quid aūt arca tales facīēdū sit docz dns Mat. xviii Argue frēm tuū si te nō audierit ⁊c quire. feria. iii. āte letare. Tercio dz

attēdere hō quādo loq̄tur. ē em̄ tps loquēdi ⁊ tēp⁹ tacēdi. vt ptz Eccle. iii. Jhero. sit ꝑmo tu⁹ modest⁹ ⁊ suo tpe ꝓferendus Haban⁹. Si loq̄ dele ctat puide vt materia sit honesta lo c⁹ cōgru⁹. sermo breuis. verbū ap tū. i. debito tpe ꝓlatū. sicut dz Eccī. xx. Ex ore fatui reprobaē parabolar q̄ nō dicet eā debito tpe. q. d. licet aliquādo stult⁹ dicat sermonē vtū tamē reprobaē. ex eo q̄ nō ŏt eū de bito tpe. Debz ergo valde diligent attēdere debitū tēp⁹ ⁊ nō ꝑus loqui q̄ oportet. Eccī. xxxi. Adolescēs lo quē i causa tua vix ⁊ si bis itrogat⁹ fueris rhabeat caput respōsū tuū. hoc ē dtra illos q̄ ꝑus respōdet q̄ in terrogātur. Qui idiscrete loq̄tur ē si mil' cuitati q̄ ē sine muro. Pro. xxv. Sicut vrbs patēs sic q̄ nō pt loq̄ndo cohibē spūm suū. Jtē ē sicut dom⁹ si ne ostio q̄ sine custodia ē quā intrat quicūq̄ vult. Ps̄. Pone dn̄e custo. ori meo ⁊ post. arcā. la. meis. Pro. xiii. Qui custodit os suū custodit am mā suā. q. mors ⁊ vita i manib⁹ lin gue. Exēplū in adolescēte q̄ gl'abaē int'fecisse saul. cui dixit dauid. Os tu um locutū ē cōtra te ⁊ statī feat occa di eū. Nota hysto. ii. Greg. i. Quarto dz hō attēdere quo loq̄tur. Col'. iii. Sermo vester semp i grā sit sale cō dit⁹: vt sciatis quo oporteat vnicui q̄ loq̄. Jstū sale accepit hō ante bap tismū quādo dr sibi. Acapx salē sapi entie ⁊c. Si ergo scis cōdire pulmēn ta tua. q̄re nō scis cōdire verba illa, Aug⁹. Eligis oculos quos comedis ⁊ aur nō eligis verba q̄ loq̄ris. Eccī. v. Ne tēmē quid loq̄ris ⁊ cor tuū nō sit velox ad loquendū sermonē. Greg. Obsecro disce q̄liē debeas vnicuiq̄ loq̄. Haban⁹. Loq̄ anteq̄ dicueris presūptioms ē subuersio scripture. error moris. destructio fidei. dissipa tio religioms. turbatio pacis: decep

tio simplicū · indigtio peritoꝝ · nihil incorrigibilio inē frēs : nihil itolleabilio inē ciues · nihil periculosio inter milites · nihil turpio inē honestos Isido. Nue deperdita ē loquēdi ē rō: q̄ vel bonū bene vel malū siue bonū male · vel malū bñ pferē · Bonū quippe bene loq̄tur q̄ ea q̄ recta sūt hūiliter annūciare videt. Malū loq̄tur male q̄ quodlibet vicū suadē conat. Bonū male loq̄tur q̄ quodlibet rectum arrogant̄ p̄dicare sentiē · Malū bene loquiē qui aliq̄d vicū narrādo detestat: vt ab hoc hoies auertāt. Ihero. semp linguā tuā de bois loq̄ assuesce et aditū tuū ad bonoꝝ magis laudē q̄ ad maloꝝ vituperationē accōmoda. Isido. Disce bene loq̄ · corde · ore et ope. Corde bene loquiē q̄ caritatē nō simulat · Ore bene loquiē q̄ alios bene docet ⁊ māsuete corripit · Ope bene loq̄tur q̄ alios bois exēplis edificat. Corde male loq̄tur q̄ interio cogitatiōes noxias : ⁊ meditatiōes mevitat. Ore male loquiē qui p eo q̄d male agit flagellat ⁊ murmuat Ope male loquiē qui male viuēdo exemplis suis alios ad p̄ue agēdū iformat. Exēplū de male loquētibo refert gregorio in dyalogo. Nō quidā hñs filiū q̄nq; ānoꝝ : quē valde diligēs doluit turpit loq̄ ⁊ male quotiēs aio suo aliquid obstitisset: q̄dā die cū pat̄ tenet eū i brachijs ⁊ male loq̄retur vidit dēmones vēmētes · Et clamauit. O pat̄ nā ⁊ dēmones vemūt ⁊ volūt me tollē · q̄d cū dixisset arreptus ē a dyabolo ⁊ viuo deducto ē in ifernū ·

De eodē. Ser. lxxxvi.

QVm aūt venerit ille spūs sanctus arguet mūdū. i. mūdi amatores vel mūdanos peccatōes de pcō q̄d cōmiserūt de iustitia quam omiserūt de iudicio q̄d non timuerūt · Joh. xvi. In his verbis describiē effectus spūs sci vementis ad cor hoīs : q̄z arguet. i. reprehendet hominē de cōmissis ⁊ omissis Caendū aūt q̄ homo hz arguētes · s. ppriā sciētiā · deū · ⁊ hoiem ⁊ primū · Primo arguiē hō a ppria scia p remorsū pcī Jheremi. ij. Arguet te malicia tua ⁊ auersio tua increpabit te: ⁊ sequiē. Vide q̄ malū ⁊ amarū sit te deliquisse dominū deū tuū. Isido. Nulla pena ē grauioꝝ mala scia: vis aūt nunq̄ esse tristis · bene viue · Qui autē male viuit semp turbatā hz sciam et vermē intio rodendē. licz foris letari videat. De bonis aūt ē otrarium. Richardo · Bona scia mihi ē iocunditas heqre in do. ij. post pascha in sermo. Tristicia vestra. Secundo hz hō arguentē deū qui arguit tripliciē. scz · verbo · facto · ⁊ signo. Arguet em verbo scpture · Nā facta scriptura ē q̄si speculū pctōi · oēs maculas suas vt abluat ⁊ abstergat. ij. Thimo. iij Ois scriptura diuinitio inspirata utile est ad docendū · ad arguendū · vt pfectus sit hō · ad omne bonū opus instructus : sed quidā sunt similes serpēti q̄ obturat aures suas ad voce incātatoris : sic ipsi obturāt aures suas ad voce predicatoris ⁊ nolūt audire q̄ arguātur sicut iudei. qui cōtinuerūt aures suas cū eis beatus stephanus scpturā sacram p̄dicaret · vt habet Act. vi. Exēplū. Quidā primceps erat predo nunq̄ volēs cōfiteri quē cū vxore sua moneret vt se emendaret intro gauit · credis q̄ ifernus sit · Nūdit: ne quaq̄ · p̄dicatores predicāt talia vt homines terreāt ⁊ munera acapiāt · Quadā nocte dēmōes eū rapiūt ⁊ ad infernū deducūt · Nō videns vxor sua oratiom se dedit: rogās deū vt de statu suo reuelaret sibi · Et ecce mane i uenit corpus viri in lecto exustum vt carbonē ⁊ in manu eius trām in qua erat scriptū · Modo certus sum de eo q̄ p̄dicatores p̄dicāt ⁊ certus sum q̄

infern⁹ est/ī quo in eternū cruciabor
Itē arguit dñs facto .s. flagellādo si
cut pater filiū suū:p infirmitates ⁊
aduersitates .Heb.xij. Noli negligē
fili mi disciplinā pīis tui neq; fatige
tis cū ab eo corripieris .Deus emm
oēm filiū quē recipit flagellat ⁊ cor
ripit. Apocal.iij. Ego quos amo ar
guo ⁊ castigo. Gre. Ideo hic dñs q̄
busdā parcit vt eos in ppetuū ferat
Jō hic ferit nō pcēdo vt ī eternū pcat
Electi ergo q̄q timēt:ne vlro que
fuspendiē:in fine g̃uior seruē. ferri
paterna correctiōe desiderāt. ⁊ dolo
tē vulnerū salutis medicinā putant.
Exēplū. Quidaz sanct⁹ pater erat q̄
solebat singulis āis infirmari. vno
anno cū non infirmareē cōtristat⁹ est
dicēs Modo dñs oblit⁹ est mei ⁊ sta
tim infirmat⁹ ē. Itē arguit domin⁹ si
gno vel exēplo quādo scz hoī ostēdit
qualiē alios flagellauerit. sicut fur ā
guiē cū ei patibulū ostēdiē. Ps. Ar
guā te ⁊ statuā te cōtra faciem tuā
q.d. Ostendā tibi malor pēnās vt nō
cōmunices eis Ad ephe.v. Nolite cō
municare opib⁹ infructuosis tenebra
cū sed potiꝰ redarguite. q̄ aūt domi
n⁹ pcōres punuit ptz in multis .in
pharaone .in sodomitis . ī vitulo au
reo .in sennacherib Qualiter autem
domin⁹ punuit dcem p̄ceptor trās
gressores . Heḡre sup̄ in ephia ī ser.
Vbi ē qui nat⁹ est/Tercio hz homo
arguentē primū suū. Vult emm domi
n⁹ vt hō arguat primū suū delinquē
tē. Mat.xviij. Si peccauerit ī te fra
ter tuus vade ⁊ corripe eū inē te ⁊ ip
sū solū. si te nō audierit adhibe trcās
vnū vel duos testes . si illos nō audi
erit dic eccie.i. iudicib⁹ eccie. si nec
illos audierit sit tibi vt ethnicus ⁊
publican⁹. Heḡ.feria.ij.ante letare
De isto eaā dicit.i. Thessa.v. Roga
mus vos corripite vos frēs mḡetos
Debem⁹ aūt corripere primos dupli

ater .s. cū caritate ⁊ mia. De pmo dr
Isa.xi. Egredietur virga de radice
esse. esse interp̄tat mcendiū de in
cendio amoris debz p̄cede virga cor
rectionis .ij. Thimo.ij. Seruum dei
oportet esse patientē cū modestia cor
ripientē. Sed q̄dā sūt q̄ nō corpiunt
ex caritate:sed ex iuuidia ⁊ rancore.
Eccle.xix. Est correctio mēdax ī ira
cōtumelioſi.ij. Thessa.iij. Nolite q̄si
inimicū estiare illū:ſ corripite vt fra
trē. Sic iudei corripiebāt ihm ex in
uidia q̄ in sabbato hoies curabat.
Inuidebāt em ei q̄ talē potestatē ha
bebat. Secūdo debem⁹ corripe ⁊ ar
guere primū ex mia. Quia dr Aug.
Inq̄tū ē hō debe⁹ misereri:inquātū
pctōr debemus corripere. Ps. Corri
piet me iust⁹ in mia ⁊ īcrepabit me
Gre. Omnipotēs de⁹ idarco p̄nauꝫ
apostolor p̄misit cadē vt ī culpa sua
disceret q̄lit alys debēt misereri. Ga
la.vi. Frēs si p̄occupat⁹ fuerit hō in
vno delicto instruite huiōi in leuita
te spūs salutē ⁊ vemā p̄mittēdo. Cō
siderās teipsū ne ⁊ tu q̄uis vite spi
ritualis .tamē ex carne tēpteris . Ni
hil em sic ad misericordiaz inclinat si
cut p̄xīa periculi cogitatio. Exēplū.
Frater quidā impugnatus spū forni
cationis cuidā semi cōfessus ē:qui nō
benigne corripuit eū sed dixit se īdi
gnū vocare monachū qui sic tēptaē.
Ille aūt desperās relicta cella revīt
ad seculum. Dispositione aūt diuina
occurrit ei abbas apollom⁹ qui que
sita causa fugēdi cōsolatus est eū di
cēs . Ego eaā in hac etate valde hu
iusmodi tēptat⁹ temptationib⁹ ⁊ co
gitationib⁹ fui. reuersusq; ille ad cel
lā suā. tūc apollom⁹ orauit deū:vt
fraē ille q̄ eum fine mia corripuerat
tēptareē ⁊ iste liberareē. Et vidit
quendā ethiopē extrahentem sagit
tas de iumori ⁊ mittentē in senē. Se
nex aūt adeo ē temptatus q̄ nō pote

rat se cōtinē ḡn eadē via ipē eaā redi
ret ad scl'm Cui occurrit apollom⁹
di. Reuertē i cellā tuā ⁊ recognosce
fragilitatē tuā ⁊ opatē cū primis ⁊
orōne fcā liberat⁹ ē a tēptatiōe

Dñica. v. Sermo. lxxxvij.

Si ḡs putat se religiosū eē ⁊
nō refrenās lingua suā. ꝫ se
ducēs cor suū: hui⁹ vana ē reli
gio. Jac. i. In istis vbis doct nos be
at⁹ iacob⁹ refrenare linguas nrās qr
im ipiscreta locutōe mlta mala ptin
gūt Pro. xiij. Qui custodit os suū cu
stodit aiam suā: qr mors ⁊ vita i ma
nib⁹ lingue. Scēdū q lingua nrām pn
apalit refrenare dem⁹ a tb⁹. s. a de
tractōib⁹ a mēdaciis ⁊ a piuriis De
mo sciēdū q detractiones vitare de
bem⁹ ꝑ mlta. Prio qr sac scptua
phibzi mltis locis Leui. xix. Surdo
ne male dicas. Glo. Surdo maledi
at q absēti detrahit qđ valde ipiū ē
cū ipe nō audiat: vt ptra obiecta ali
q̄ possit rndē. Et Sap. i. Custodite
vos a murmuatiōe q nihil pdest ⁊ de
tractiōe pate lingue. Secūdo qr detra
ctor ē maledict⁹ a dño. Ecci. xxviij.
Susurro ⁊ bilinguis maledict⁹. mul
tos ei turbauit pacē hntes Hoc figu
rauit dns Nūe. xij. qñ maria sororez
mosi lep pussit: q mosi detraxeat
et iussit eā separi extra castra. sic se
pabūt oēs detractores a coīone btō
rū Tercō ꝑ vicij vilitatē. detractor
ei peior ⁊ vilior ē fure Ambro. Tole
rabiliores sūt fures q̄rstes ⁊ alia lō
diripiūt: q̄ detractoēs q famā nrām
lacerāt Cui⁹ rō ꝑt eē. qr dr Ecci vij.
q melio⁹ ē nomē bonū q̄ diuitie mlte
vñ q alicui aufert nomē bonū. i. bonā
famā pl⁹ nocz ei q̄ si mlta lō tpalia
aufēt. qr lō tēpalia ꝑt hō recuperet
bonā famā raro ꝑt recupare in tota
vita sua. Vñ simō leprosꝰ p⁹ q̄ fuit
curat⁹ a lep sp symō leprosꝰ dicebaē
Vñ hyes multū deberēt a detractōi

b⁹ cauere. qr vno verbo pōt alteri au
ferre honorē ⁊ famā suam quā mille
verb nō potest recupare. Quarto de
bem⁹ vitare detractiōes. quia detra
ctio facit hyem similē bestys Vñ de
tractor ꝓmo simil ē cam. Ecci. xxix.
Sagitta infixa femori cams. sic vbū
in ore stulti. Cams habēs ifixā sagit
tā femori nō reḡescit donec remota
fuerit. sic detractor ḡescē nō pōt do
nec verbū malū qđ de primo suo au
diuit referat alteri. Et qđ peius ē se
pe de suo aliq̄do addit. ⁊ aliquādo de
tractores sūt peiores camib⁹. Cams
em nō comedit carnes alteri⁹ cams
sed detractor comedit primū suum.
Grego. Qui aliena detractiōe pasci
tur. pauldubio aliems carnib⁹ satu
rat. Vnde q̄dā sanct⁹ abbas in vita
patr dixit. Oeli⁹ est in q̄dragesima
carnes aialiū comedē: q̄ p detractō
nes ⁊ vitupationes comedē carnes
fratr. Secūdo detractor simil ē por
co. Porc⁹ si ortū intrauerit ⁊ ex vna
parte videat flores ⁊ ex alia ptr ster
cora: ati⁹ currit ad stercora q̄ ad flo
res. Sic detractor si viderit vel audi
erit de aliquo lō ⁊ mala: statim reue
lat mala ⁊ bona nō curat reuelare.
Jsti os suū ad modū porci inq̄nari ñ
curāt. qr relictis floribus vtutū ad ster
cora pcōr currūt ipsa masticando.
Tercō detractor silis ē hpēti Ecci. x.
Si mordeat hpēs i silētio. nihil eo mi
n⁹ hz q occulte detrahit. Serpēs mor
det hpem i occulto: ꝫ fugit i manifesto
Sic detractor mordit ⁊ rodit hominē
post tergū suū. ꝫ in pntia sua nō au
det loq̄ quitq̄. Quarto detractor si
milis ē vrso. Vñ Daniel. vi. Daniel
vidit in visiōe sua in nocte q̄tuor be
stias ascendētes de mari quar vna
simil erat vrsor. ⁊ i ore ei⁹ erāt tres
ordines dētiū. Per vrsū q libent lin
git sanguinez significat detractor q̄
alior pcā libēter masticat reatāo

detractiones vitare debem⁹

Tres ordines dentiū sunt ꝑplex modꝰ detrahẽdi. Primꝰ ē qꝫ q̃q̃o voi sciūt de hoīe hoc subticẽt ⁊ occultãt ne hō sup hoc cōmendeē. Secūdꝰ ē quiq̃d mali sciūt cū gaudio referunt ⁊ augmẽtãt: vt hō eo magis vituperēt. Terciꝰ qꝫ detractiones libenē audiunt ⁊ nō excusant. Ber. Qui detrahit vel detrahentē audit: q̃s horū vānabilioꝝ sit nō facile dixerim: pari ei reatu tenenē. Vñ Pro. nij. Labia detrahẽtiū sint procul a te. Eccl. xxviij. Sepi aures tuas ſpinis: ⁊ noli audiē linguā nequā. Jhero. Remoto iuuto auditore libenē narrat. vñ si detractor nō habet audientes nō de facili detrahẽt. Prouer. xxv. Ventꝰ aquilo dissipat pluuias Et facies tristis liguā detrahentē: qꝫ si detractor videt audientē contristari. cōtinuo cessaret a detractionibꝰ. Quito detractor simil ē matino monstro qđ hz gladium in ore. Gladiꝰ em ē lingua detractoris Ps. Lingua eoꝝ gladius acutus. Ber. Gladiꝰ tricęps lingua detractoris. Nec huiꝰ linguā mucrone illo quo latꝰ dominicū cōfossum ē crudeliꝰē dicē vereatis. fodit hic corpꝰ xpi sez corpꝰ examine: ß lingua detractoris nec iā examine fodit ß exaie faciūt: ipsis ſpinis ⁊ lācea nocētioꝝ ē: quibꝰ eū iudei ifixerūt. Gladiꝰ iste dz tricęps qꝫ tres inferiat vno ictu sez illū cui dꝰ trahiē ⁊ illū q̃ detractiones audit ⁊ illū q̃ detrahit. Psal. Gla. eo. ītret in cor. eo. Gladiꝰ iste figuraē p gladiū Joab quē occulte habuit sub pallio suo ⁊ accędens ad amasan salutauit eū dicēs Salue mi frat: ⁊ manu vna tenēs mentū eius q̃si osculādo eum. alia manu extrahēs gladium illo nō aduertēte inferat siue pfodit eū. Nota hyſto. ij. Re. xx. Sic detractores arridēt hoīem in pñtia: ⁊ qñ minime aduertit pūgūt eū gladio lingue sue detrahẽdo. Gladiꝰ ille multo nocui

ore ē ferreo gladio. qꝫ gladiꝰ ille tm̃ ledit pſentē. iste absentē/aliq̃n ꝑ q̃ dragita vel centū miliaria ⁊ nō solū malos: ß eaā bonos ledit. Psal. Gla diū euagiauerūt pecca. vt trucidāt rectos corde. s. iustos ⁊ scōs ⁊ nō immerito Xpo eī detraxerūt qñ vixit Jo. vij. Quidam eī dixerūt de ihu qm̃ bonꝰ est. Alij aūt dixerūt nō: seo seducit turbas. Matth. xij. In belsebub ꝓncipe demoniorꝝ eijcit demoia. Vñ Jo. xv. Si me pſecuti sunt ⁊ vos pſequẽtur. Mat. v. Beati estis si male dixerint vob hoies: ⁊ dixerint omne malū aduersū vos mentiẽtes ꝓpter me/gaudete ⁊ exultate. ecce ei merces vestra multa ē in cęlis. Vitu perabile ē mendaciū: ⁊ dyabolicū est pctm̃: hō mēdax simil ē dyabolo imitatione. Joh. viij. Vos ex patre diabolo estis ⁊ desideria patris vr̃i vultis facē. s. mētiri. qꝫ q̃ loq̃tur mendaciū ex dyabolo ē: qꝫ mēdax ē ⁊ pat eius: Itē ꝓpter imūdiciā. qꝫ coiq̃nat illō in quo indecēs ē imūdicia: si q̃s os suum aptē hz̃et muscis ⁊ alijs immūdicijs: vt quecūq; vellēt intrare permitteret ibi mōificare. os eiꝰ abomiabile esset hoīb. Sic os mēdax ē abominabile deo. cū imūdicia mēdacij: multo magis displicet deo qꝫ immūdicia muscaꝝ vel aliaꝝ rerum immūdaꝝ. Pro. xij. Abomiatio ē dño labia mēdacia: q̃ aūt fideliter agūt placēt ei. Itē qꝫ reddit hoiem falsū: q̃ntū ei ꝑ ualet denarius verus denario falso. tāto hō verus hoī falso ⁊ mēdaci. Vnde nota moneta falsa nō debet recipi seo cōburi: sic mēdaces in cęlo nō recipienē: ß in iferno cū demonib cōburentē. Itē qꝫ infert. Mendacū ei est venenū tāte efficacie/qꝫ in ore amā hoīs infert. Jđo linguā nrām refrenare debem a mēdacijs. quia dr Sap. i. Os qđ mētit necat aiam. i. occidit. Aug. distinguit octo genera

mēdacij · ⁊ licēt aliq̄ mendacia sint q̄ dē odiat ītātū q̄ igne purgatorij p eis hoiem ḡuat · tñ q̄nq̄ p mēdacijs eternaliē dānat · Dño viz cū q̄s i his mentiē que sunt fidei vt hēticꝰ · quo tiēs loq̄tur otra fidē asserēdo peccat mortaliē · Secūdo mōle mendaciū ē q̄ñ nulli pdest ⁊ alicui obest · Tercō q̄ alicui obest ⁊ alicui pdest · Quarto quod fit solū mentiēdi fallendiq̄ libidōe causa q̄si sine causa ⁊ vtilitate et vocaē ab augustino pcm̄ mōle · i · mendaciū · q̄ fit ex lōga ōsuetudine et tanta libidine q̄ nō dimittiē · Ñto q̄ fit ex cupiditate placēdi ē mēdaciū adulatoris i malo · Alia tria mēdacia ducūt ad purgatoriū : videlicet cū quis talitre mētitur q̄ nulli obest et alicui pdest ad euitandū periculū persone vel aīe cū tamē distinctione negotioꝝ · Est tamē singulare mēdaciū · q̄ dominꝰ singulariē inter mortalia detestaē · Secūdo ē mendaciū q̄n quis scienē iurādo cōfirmat q̄ sit vtū cū sit falsū · q̄to igiē mēdaciū ē ḡuiꝰ tāto ḡuiꝰ ē iuramētū q̄d illō mēdaciū ofirmat esse vez · Ita illud cōtrariū est deo q̄ nō solū punit illō eternaliē i hoie : sed etiā q̄nq̄ corpaliter in pñti vita · immo vbi minus abundant periuria punit deus ipsa loca · Eze · xviij · Viuo ego dr dominꝰ Ite de mēdacio req̄ dō · iij · pꝰ otta · ephie Tercio linguā nrām refrenare debemꝰ a piurijs · De ista materia reḡre post trem · in sermo · Abrahe date sūt promissiōes sez · do · xiij · pꝰ penthe ·

De eodē. Sermo · lxxxviij ·

AMen dico vob̄ : si q̄d petieritis pr̄ez meū in nōie meo dabit vob̄ · Jo · xvi · In istis verbis dñs fact tria · Primo hortaē nos ad petendū · Secundo docet petendi modum · Tercio promittit consequi petitionis effectū · Primū ibi · Amen dico vob̄ si q̄d petieritis pr̄em meū · Secūdū ibi · In nōie meo · Terciū ibi dabit vobis · Ad omnia ista tria sciēdum q̄ quatuor modis solēt homies impetrare quod petūt : ⁊ eisdem modis debemꝰ nos spiritualiē a deo petere ⁊ impetrare · Quidam impetrāt per infirmitatis ⁊ pauptatis siue ostēsionē : sicut videmꝰ in mendicis · Exēplum Actuū · iij · vbi dicitur de quodā claudo qui quotidie portabatur ātē portam speciosam templi ostendēs paupertatē ⁊ debilitatem suā : vt intrantes sui miserenē · Cum autem petrus ⁊ iohānes itrarēt ille rogabat eos vt elemosinā sibi darēt · Cui petrus · Aurū ⁊ argentum non ē mihi · qd autem habeo hoc tibi do · In nōie domini surge ⁊ ambula ⁊ sanatꝰ est hō ille · Hoc mō debemꝰ etiā dño impetrare ⁊ petē · s · infirmitatē · debilitatē · ⁊ paupertatē nostrā ognoscēdo : sic impetrauit dauid dicēs · Miserere mei domine q̄ infirmꝰ sum sana me dñe · q̄ conturbata sunt ossa mea · Nota hystoriā · ij · Re · xij · q̄ p humilitatē post lapsū cum bersabee dauid ipetrauit vtā ⁊ remissionē petōꝝ · Hoc mō impetrauit Salomon sapientiā allegando īsipientiā suam humliē · Cui cum dñs diceret Pete a me quid vis vt dem tibi · Ait salomō : dñe deꝰ · Ego sū puer pusillus ignorans ⁊ regnare me fecisti · da mihi ergo cor docile vt possim iudicare pplm tuū ⁊ discernē int̄ bonū ⁊ malū · Et placuit sermo iste corā dño ⁊ dedit ei sapientiā : eo q̄ suam īsipientiam humliē allegauerat · Ecōtra superbi ponūt pulchritudinem exteriꝰ · gliā vo ꝓpter ostensionē · ⁊ ideo nō impetrāt · Potētes em̄ qui se diuites ostētāt non solū non impetrant : sed etiā aliquādo habitis spoliātur · Exēplū habemꝰ in phariseo ⁊ publicano Lu · xviij · Secūdo q̄dā impetrāt p donorum largitionem · sicut fit i curijs

primapiū qui hz dare habet īpetrare Sic īpetrauit regia saba a salomone quicqd petijt. iij. Re. x. Regia saba dedit regi salomoni cētū vigīti talēta auri & aromata multa nimis & gēmas pciosas. Rex aūt salomō dedit regie q̄cq̄d voluit & q̄ petijt. Eo dē mō debemus īpetrare a dño p elemosinaz largitionē. Lu. vi. Date & dabit vob. Glo. Date paupib⁹ bona tpalia: & dabūtur vob bō spūalia & celestia. Ecōtra q̄ nō dāt nō īpetrāt Exēplū in epulone cui petēti negata est gutta vna aque. q̄ pauperi lazaro vnā micā panis negaueāt. vt pz Lu. xvi. Exēplū. quida hō paup sepe orans deū vt sue pauptati subueniret q̄dā aūt die cū oraret astitit ei mēdi⁹ dicēs Miserē mei dando elemosinā: vt eā dns tui digneť in oib⁹ necessitatib⁹ misereri. Cūq ille nō hēret nisi solū denariū eūdē sibi dedit. Cumq domū rediret & ad mensaz sedēt venit q̄dā ignot⁹ quē nunq̄ pus viderat dicēs Accipe vigīti solidos quos misit tibi dns me⁹. cui dedisti pus denariū. Cui ille: & q̄s ē dns tu⁹. Et ille: dns meus est ihs xp̄s: & hoc dicto euanuit & credit fuisse angelus dei. Tercio solēt q̄dā impetrare p adulationē & grāz actionē. sicut histriones qui solēt dicē diuitib⁹ adulādo. Dominus retribuet pri vro q̄ sepe mihi bñfecit. & vos simlit bñfecistis mihi et adhuc facitis. Sic īpetrauit hester petitionē a rege Assuero q̄ adulādo dicebat sibi valde āmirabil' es dñe et facies tua plena grāz xp̄e hoc meruit audiri a rege. Si dimidiū regni mei petieris īpetrab. Sic & nos debemus dño deo grās agē de bñficijs et q̄si adulando ad memoriā reuocare. Ps. Reminiscē miseationū tuaz antiquaz domine. Ad Phil. iij. In oi orōne cū grāz actione petitiones vestre inotescāt apud deū. Exemplū

Quida scūs temptabaē multū a spū fornicatiōis: & cū amplius resistē non posset: pstrnēs se in orōnē dixit Domine ihu xp̄e grās tibi refero de oib⁹ beneficijs tuis mihi collatis & recognosco me hze nihil nisi de tua grā et mia. Et scio q̄ a meipso amplius nō possum huic tēptationi resistē. Vnde rogo te vt mihi tua grā subueniat. et statim exaudit⁹ est & tēptatio cessauit. Quarto solēt aliq̄ īpetrare p petitiōis īportunitatē siue pseuerantiā. sic impetrauit thobias iunior petitionē suam a raguele qui dicebat. nō comedā nec bibā donec pus petitionem meā confirmes. Thobie vij. Sic īpetrauit mat' bti Augustini petitiōe sua cōuersionē filij sui. Vnde dicebat Ambro. Impossibile ē q̄ filius tot lacrimaz pereat. vnde dr Lu. xi. i q̄dā parabola. Si aliq̄s iret ad amicū suū nocte & petēt ab eo accōmodari panes. et ille nollet surgē de cōmodo suo. eo q̄ amic⁹ eius esset. si tñ ille pseueraret i pulsādo & petēdo. ad vltimū ille tedio victus ꝓpter īportunitatē & pseuerantiā ei⁹ surgēt & daret sibi sic de⁹ vult nob dare si pseuerant petierim⁹. Exēplū Legit' in legēda bte Elizabeth. cui vir q̄dā manu ortactus sepulchz bte elizabeth visitassz bis et nō esset curat⁹. & tercio cū vxore sua prexisset illic occurrit eis venerā dus senex dicēs. Cū illic perueneris manū tuam pfunde sub lapide sepulchri mitte: & pseuerāter ora & recapies sanitatem. Stulti enim sūt qui abiectis oblationib⁹ statim recedūt: cū sanctis placeat q̄ cū perseuerātia patrocinia eoz implorentur. Vnde senex disparuit & reuelatū est ei q̄ sanctus Nicolaus fuisset. Cūq ille illuc remisset & in oratiōe pseuerassz. statim sanitatem recepit. quam sanitatem anime nobis ꝺedat: qui sine fine viuit & regnat Amen.

In rogationib9 Ser. lxxxix.

Confitemini alterutr pcā vr
stra: & orate p inuicē. & sal
uemini Jaco. v. In verb istis
prouocat nos apls iacob9 ad cōfessi
onē sine q nemo pt salu9 fieri dūmo
do hēat copiā cōfitēdi. Pro. xxviij.
Qui abscōdit scelera sua nō dirigēt
in terra. q aūt ofessus fuerit & relīq
uit ea miserecordiā oseqtur. Scēdum
q multa sunt q nos pñt puocare ad
pēnitentiā siue cōfessionē. Primū est
cōsideratio periculi i quo sum9 q diu
incōfessi manem9. Est em pctōr i po
testate dyaboli: & posset eū diabolus
ducē in pfundū infernī: si nō diuina
mia eū oseruaret. Treno. iij. Miseri
cordie dñi q nō sum9 consūpti q nō
defecerūt miserationes ei9. Ser. Mi
seratio tua dñe sup me q nō poterit
explicari sermone q bemgna. q libe
rat. q gtuita fuerit. ego peccaui et
tu dissimulabas plōgabā multo tpe
iniqtatē meā. & tu dñe plōgasti pie
tatē tuā. nō continebā ego a sceleri
bus & tu cōtinebas a flagellationib9.
Scōm ē q p ofessionē ab oib9 pctis
et culpis liberamur. p. Jo. i. Si ofite
amur pcā nrā fidelis & iust9 est de9.
vt remittat nob ea & nos mūdet ab
oi iniqtate. O q stult9 essz leprosus
qui se pprijs verb curare posset & nō
facēt. Et certe pctōr leprosus ē corā
deo & angel eius q p pprijā ofessionē
mūdar. & qūz sola voluntate ostēdi.
Lu. vij. Leprosi antequ remēret ad sa
cerdotē mūdati sūt. Teneū ē q p cō
fessionē ab eterna pena liberamur.
Ps. Ne tradas dñe bestijs aias cōfi
tentiū tibi. Si nō vis trahi bestijs in
fernalib9. i. dyabol: pcā tua cōfitea
ris. Aug9. Pcā siue pua siue mag
sint ipunita esse nō pñt. vel em hoīe
pñē vel deo iudicāte plectūtur. Cel
sat aūt diuina vindicā si ofessio pce
dat humana. Quartū ē q p ofessionē
a tēptatiōe dyaboli liberamur. Aug.
Neq ei facili9 ab inimico. i. dyabolo
deijcimur q cū eū supbe imitamur.
nec vehemēti9 psternim9 q cū in hu
militate dñm seqmur. Nec actiores
ei dolores infligim9 q cū plagas pctō
rū nrōr ostēdo & pemtēdo sanam9.
Exēplū de quodā scō viro noīe vil
helm9 i orōne pnoctātē: cui occurrit
dyabol9 in specie hois quē vir dei in
spū ognoscēs ait. Adiuro te p deū vt
dicas mihi q tibi sit mai9 impedimē
tū in aialib9. Rñdit ille licet dicā in
uite nō possum tibi celare. noui ei q
scūs hō sis. Frequēs inqt & pura con
fessio. Nam tal ostessio me: & oēs son
os meos debilitat: q nō possum9 cō
tra hoiem in tēptatiōe pualē: vulne
rat & superat nos. Illū amittimus in
breui in cōfessionis hora: quē habui
mus in nrā ptāte multis āmis. Quin
tū est q a pena corpali liberamur &
sanamur mediāte cōfessione: sepe ei
mittit dñs hoi infirmitates & plagas
corpales ppē pcā sua donec miqta
tē suā cōfitear. Leui. xxvi. Propter
pcā sua & suoruz patr affligētur do
nec cōfiteant iniqtates suas. Vñ le
git cū domin9 sanasset infirmū: dix
it ei. Vade & amplius noli peccare ne
deteri9 tibi aliqd cōtingat. Vñ osulē
dū ē infirmis ante oēm medicinā vt
cōfiteant pcā sua. Exēplū. Quedaz
dña muta ad cōfessionē venit: & cum
cōfiteri nō posset: dixit ei sacerdos.
Quare nō loqris. At illa inuebat ei
mamb9 q loq nō posset. Et ait ille.
Exquo loq nō potes ora: saltē corde
loqris intra teipsā & dolēs de pctis
tuis. Nō cū fecisset vna tana maxia
ex ore ei9 salnt & vltra nō apparuit:
et tūc illa cepit loq & cōfiteri. Certū
est q p ofessionē regnū celoz introi
mus. Ps. Introite portas ei9 in ofes
sione. Eccl. nij. Nō cōfundaris p aia
tua dicē verz. i. dicē verz in ofessiōe &

cõfiteri. Est em̃ cõfessiõ adducẽs glo
riã.i. vitã eternã. Exẽplũ q̃dã latro
vidit quosdã viros religiosos ptere
untes siluã in q̃ latitabat: et cõtrit9
cucurrit post eos clamãs et rogãs vt
cõfessionẽ ei9 audirẽt Et illi timẽtes
ꝙ eos occidẽ vellet: fugerũt et ipe se
quẽs eos fortiẽ cecidit de rupe. et fra
cto collo expirauit. Tũc demones re
nerũt et voluerũt aiam ei9 rape. sed
beata vgo venies eum liberauit: di
cẽs. hec est sentẽtia filij mei. Talẽ te
iudico q̃lẽ te iuemo. In volũtate em̃
cõfitendi fuit et ideo vester nõ erit.
et sic ad celũ eũ pduxit. Ad qõ nos
peducat qui sine fi. et c̃.

De eodem Sermo. xc.

Etite et dabit vob. Mat. vij
In verbis ꝓpositis prouocat
nos dñs ad petendũ et pmit
tit petiões nrẽ effectũ. Sz circa peti
onẽ tria sũt attendẽda. s. nrã necẽ
tas. petiõis ogruitas. et diuina lar
gitas. Circa pmũ nota ꝙ necesse hẽ
mo orare ꝓpter duo. Primo ꝓpt nrõ
eũ hostiũ. i. demonũ impugnationẽ q̃
nos oĩ tpe ipugnãt. Vñ ptz Judith
ix. vbi legit̃ ꝙ cũ holofernes q̃ impu
gnabat filios isrl obsedisset bethuli
amrp totã noctẽ in ecciaz dei ierũt
et orauerũt petentes auxilium a dño
Tot em̃ sũt mimici et tot modis ipug
nãt ꝙ sine adiutorio dei eis resistere
nõ possum9 Jõ necesse ẽ vt eis p orõ
nẽ resistam9. Vñ dr Exo. xvij. Cũq̃
eleuabat moyses man9 vicebat isrl
q̃n remisit vincebat amalech. Nota
hysto. Vñ Judith. nij. Oẽores esto
te seruꝰ dei moysi q̃ amalech non fer
to pugnãdo s pob9 deiicat. Secũdo
ꝓpt iudicis seuissimã vel gussimã of
fensionẽ. Vñ sicut iã aliqs suspẽden
do stãs corã iudice cũ magn instãtia et
instãtia vemã petit. Ita tu cũ magn in
stãtia vemã aiẽ petẽ debes. Ps. Vi
tã petiit a te et dedisti ei lõgitudinẽ
dierũ in scl'm scli. vitã vtiq; spũalẽ
et etnalẽ. Sz attẽde qđ ait btus Gre
go. Eternã vitã si ore petim9 nec cor
de desideram9 clamãtes tacem9 Mat
vij: Non oĩs q̃ dt mihi domine domi
ne itrabit i regnũ celoꝝ. s q̃ facit vo
lũtatẽ patris mei q̃ ẽ in cel'. Secđo de
bem9 arcta petiõnẽ cõgruitatẽ siue
q̃litatẽ aduertẽ scz qual debeat esse
qui petit et q̃lia petẽ debeat et eq̃liẽ
petẽ. Circa pmũ nota ꝙ q̃ vult petẽ
debet esse sine pctõ. p. Jo. ij. Carissi
mi si cor nostꝝ nõ reprehenderit nos:
fiduciã hẽmus ad deũ: ꝙ q̃cq̃d petieri
m9 recapiem9 ab eo. Nuẽ aũt oppri
dit de aliquo pctõ: hũc aũt non exau
dit dom̃in9. Ps. Im̃q̃tatẽ si aspexi
in corde meo nõ exaudiet de9. Gre.
Cũ his q̃ displicet ad intrẽdẽdũ mit
tit̃: irati am̃in9 ad deteriora puocat̃
Et maxie q̃ odiũ habẽt i corde: q̃ cõ
tra seipsũ petit tal quãdo dt. dimit
te nob debi. nrã. sicut et c̃. Secđo vide
dũ ẽ q̃lia debem9 petẽ. s. lõ spũalia
vel lõ possibilia et vtilia. i. Jo. v. Qđ
cũq̃ petieritis fm volũtatẽ ei9 exau
diet vos Salutẽ aie tue et ea q̃ ad sa
lutẽ sũt petẽ debes. talia fm volũta
tẽ dei sũt. vnde. i. Thessa. nij. Hec est
volũtas dei sanctificatio vra. i. saluatio
vra. Nui aliter petit nõ exaudiet. Ve
da. Nui diuitias et honores seculi pe
tit: aut vindictam certam de inimico
ipse in infimis iacẽs viles ad deum p
ces mittit. vnde ait dom̃in9 salomo
ni regi. ij. Regũ ij. Quia postulasti
tibi sapiẽtiam et non petisti dies mul
tos aut diuitias aut animas inimico
rum tuorum et c̃. Nota hystoriam.
Tercio videndum est qualiter debe
m9 petere: q̃ intẽte et deuote. Psal.
Delectare in domino et dabit tibi pe
tiões cordis tui. Jsido. Verba dep
cantis de9 non attendit sed cor orãtis
aspicit. Tercio arcta petiõnem attẽ
dere debemus diuinam largitatem

Ipse enī dat abūdanter: ⁊ nō exprobrat: ⁊ largiter. De pmo dr Jacob. i. Postulet hō a deo q̄ dat oīb⁹ affluenter ⁊ non improperat ⁊ dabit ei. Bene dr affluenter: pl⁹ enī dat q̄ petē possum⁹. Ephe. iij. Potēs ē oīa facē abūdanter. i. abūdāti⁹ q̄ petim⁹. Hoc ptz in filio prodigo Lu. xv. Quia ea enī accepit q̄ petiuit qm̄ petiuit q̄ faceret eum sicut vnū ex mercenarijs suis: ⁊ pl⁹ dedit ei qm̄ in filiū eū recepit. Et in Zacharia cui orāti p salute pl'i dictū ē ab āgelo. Ne timeas zacharia exaudita ē orō tua. Insup elizabeth vxor tua pariet tibi filiū: p filio nō rogabat: ⁊ tm̄ sibi dat⁹ ē. Lu. i. Secūdo dat incessanter. Eccl. xvij. Numer. dierū ⁊ tēp⁹ dedit illi. Quis dat tibi diē in quo hodie viuis ⁊ oēs dies quos vixisti: immo de⁹. Quot ergo dieb⁹ siue horis vixeris: tot dona dei recipis. Quid dicā de bonis q̄ p oēs dies ⁊ horas vite dant ⁊ ō tpalib⁹ ⁊ spūalib⁹ Quotidie enī dat p te corp⁹ suū offerēdū. Jo. vi. Dñe da nob semp panē hūc. O quāta putas dabit in celo q̄ tāta dat i mūdo. Aug⁹. Qui petōri donauit mortē filij sui: q̄d seruat saluatoro p mortē filij sui. Dom⁹ ergo nō cessat dare si nō cessas petē. Mat. vij. Petite ⁊ dabit vob. Itē nō cessat dare si tu nō cessas petē. Lu. vi. Date ⁊ dabit vob. Aug⁹. Erubescat hūana pigricia pl⁹ vult ille dare q̄ nos accipere. Dedit enī nob in p̄senti naturā vt essem⁹: saiam vt viuerem⁹: mentē vt itelligerem⁹: dabit eaā in futuro q̄dq̄ desideram⁹ Ambro. In futuro apparebit donū dei i remūeratiōe credētiū qđ oculꝰ nō vidit: nec auris audiuit: nec cor hois cogitare potest Qđ nob donet q̄ sine ⁊ c̄.

De ascēsione dñi Ser. xci.

Ascendit q̄si aquila ⁊ expādit alas suas super bostra. Jhere. xlix. In verb istis tanguntur duo. Primū est ascēsio dñi quādo dicit. Ascendit q̄si aquila. Secundū est spūs sancti missio cum subiungit. ⁊ expādit alas suas super bostra. Bostra ei intercepta et signa discipulos xpi qui erant in angustia ⁊ turbati de absentia ipsi⁹. Super illos expādit alas suas quādo spūm sanctū eis misit. Circa pmū sciendū q̄ christ⁹ cōparatur aquile propter multas proprietates aquile Prima est liberalitas Adeo enim liberalis est aquila q̄ suū cibum cū omnibus aub⁹ diuidit ⁊ eas pascit. Sic facit ista nobilis aquila: id est xps qui sua liberalitate pascit totum mūdum. Videm⁹ enī q̄ deus omnia ad nostrū victum ⁊ ad nostrā vtilitatē ⁊ voluptatē creauit. Volucres celi ⁊ pisces maris ⁊ bestias terre diuersa genera fructuū ⁊ seminū: qui fructus terre singulis ānis prouenit. ⁊ in hoc nō sufficiat sibi: quin pprium corp⁹ dedit nobis in cibū: ⁊ sanguinē suū in potum. Vnde accepit panez. fregit. ⁊ benedixit. ⁊ dedit discipulis suis: dicēs. Accipite ⁊ comedite hoc ē corp⁹ meum. Similiter ⁊ calicē post q̄m cenauit dicēs ⁊ c̄. Sicut tunc cibauit eos suo corpe: sic adhuc cibat quotidie oēs qui digni sūt. Secūdo iuenim⁹ in aq̄la q̄ alit⁹ volat q̄ alie aues. ⁊ alit⁹ mōificat. Sic xps hodie alit⁹ volauit in hūanitate q̄ aliqs hoīn q̄ fecit: quia sup oēs choros angelor ascēdit. De isto volato dr Job. xxxix. Ad p̄ceptū tuū eleuabit aquila: ⁊ in arduis ponet mōdū suū Aq̄la ista xps est q̄ ad p̄ceptū patris sui celestis de celo ad terā descēdit. Et hodie supra celo ad terā descēdit. Et hodie supra oēs choros angelor ascēdit. ⁊ ibi posuit mōdū suū ⁊ habitationē suā in arduis. s. ad dexterā dei p̄is sui cui regit coeqlis Et q̄re ita alte mōdū suum posuit? Certe hoc fecit ido: vt nostrū p⁹ se trahēt affectū ⁊ desiderijū

Deutro. xxxij. Sicut aq̃la ad volãdũ
ꝓuocat pullos suos ⁊ sup̃er eos voli
tãs Sic xp̃s añ nos ascẽdit ⁊ alas su
as sup̃ nos expãdit. vt nos q̃ sumus
pulli ei⁹ post eũ volem⁹. Due em̃ ale
q̃b⁹ nos volare debem⁹ post ipsũ sũt
duplex caritas. scz dei ⁊ ꝓximi: sine
quib⁹ ad eũ null⁹ venire ꝑt. De istis
alis Apoca. xij. vbi dr. q̃ mĩ cetera
mirabilia oĩsa ẽ Johi mĩr ꝑturiẽs ⁊
et draco magn⁹ hñs septẽ capita: ex
pectauit fructũ mulieris. vt post q̃
ꝑperuss deuoraret Tũc mulieri date
sũt due ale aq̃le ⁊ euolauit. Mulier
ista ꝑturiẽs sig̃ficat quãlibet fidelez
aĩam sanctã q̃ ꝑturit: eũ fructũ bonũ
opis facit Hz draco cũ septẽ capitib⁹
.i. diabol⁹ cũ septẽ capitalib⁹ pctis mi
tit fructũ bonũ opis ĩpedire ⁊ ãhilare
Si aũt vult aĩa ei⁹ euadẽ insidiãtes
ei⁹ oẽs debz assumẽ duas alas aq̃le. .i.
dupliẽ caritatẽ dei ⁊ ꝓximi: tũc nõ
ꝑt dyabol⁹ ferũ ei⁹ suffocare. ⁊ his
duab⁹ alis ꝑt aĩa volare ad xp̃m ĩ ce
lũ. Aug⁹. Quisq̃s dilexerit deũ ⁊ ꝓ
ximũ hz aĩam ꝑenatã liberis alis: scõ
amore volantẽ in celũ. Quicũq aũt
sc̃i amore ĩplicat defectũ hz in pẽnis
q̃cũq hanc alam caueris ad celũ nõ
volab. Tercio inuenim⁹ in aq̃la q̃ ꝑ
cellit alias aues i visu: q̃ limpidi⁹ vi
det solẽ q̃ alie aues. Vñ de ea legit
q̃ solet pullos suos ꝓbare ptra solẽ
si solẽ clare intuent: ognoscit esse su
os ⁊ nutrit eos. Pullũ vo q̃ solẽ cla
re nõ intuet denat ꝺ modo tanq̃ alie
nũ. Istud inuenim⁹ i aq̃la ista scz i xp̃o
q̃ valde acutũ visũ hz. Heb. iij. Oĩa
apta ⁊ nuda sũt oculi ei⁹. Nihil em̃ ẽ
in mũdo adeo occultũ quin ipe totũ
videat. nihil ei ita acutũ vt oculi ei⁹
nõ totũ factũ hoĩs videãt. ⁊ nõ solũ
facta ꝫ etiã mimas cogitatiões ⁊ de
sideria cordiũ intuet. Et si aliquis vi
dit aliũ male agẽ clamat me ve tibi
q̃d agis. Sic aq̃la ista. s. xp̃s q̃ cũcta
videt clamat peccatoribus. Quid fa
atis: ⁊ hoc ꝑ me vocẽ predicatoris vel
ꝑ conscientiã interi⁹ mordentẽ. De
ista aquila dicit Apocal. viij. Vidi ⁊
audiui vocẽ vnius aquile volãtis ꝑ
medium celi clamantẽ ⁊ dicentẽ voce
magna Ve ve ve habitãtib⁹ in terra
.i. illi q̃ habẽt corda inclinata ad ter
rena ⁊ non ad celestia. Illis dicit tri
bus viabus. ve ve ve. ꝓmo ve ꝓpter
peccata cordis. secũdo ve pro pecca
to oris. tercio ve pro peccato operis
Peccata cordis sunt cogitatiões ma
le: desideria mala: superbia: inuidia:
ira. odium. auaricia: vana gloria ⁊
similia. Peccata oris sũt vba turpia
et mala mẽdacia: detractiões: periu
ria ⁊ similia. Peccata opis sũt furta
homicidia: rapina: vsura: luxuria: gu
la: ⁊ similia. Oĩa ista sũt nuda ⁊ aper
ta oculis ei⁹ quantũcunq occulte cõ
tingũt. Exemplũ in thayda meretri
ce. Thays mẽtrix erat tãte pulchri
tudinis q̃ multi ꝓpter eã venditis sb̃
stantijs: ad vltimũ ad paupertatẽ de
uenerũt finalẽ. ⁊ mlti se mutuo occi
derũt. ⁊ sic multas aĩas dyabolo offẽ
bat Nõ audiẽs q̃dã scũs abbas: sũp
to habitu sclari vẽit ad eã dãs ei so
lidũ. q̃ putãs eũ velle peccare cũ ea.
intro duxit eũ i secretũ cubiculũ. At
ille. Est ne aliꝺ secreti⁹ cubiculũ vbi
null⁹ videẽ possit. Cui illa. Null⁹ hoĩm
hic videẽ poterit. Si ãt deũ times nõ
ẽ loc⁹ ita occult⁹ q̃ ei abscõdaẽ. Cui
scũs. Credis esse deũ q̃ oĩa videat q̃
in mũdo contingũt: At illa. Credo.
Cui sanct⁹. Cur ergo animã tuam ⁊
tãtas animas dãnasti: quia nõ solũ
pro te sed ꝓ ommib⁹ illis reddituras
es rationẽ. Quod audiẽs illa cõtrita
ad pedes eius cecidit ⁊ cũ lacrimis ve
niã postulauit. Et acceptis bonis om
nib⁹ detulit in mediã cuitatẽ ⁊ corã
oĩb⁹ cõbussit dicẽs. Venite ⁊ videte
quomodo ea q̃ peccãdo lucrata sum

erurā. ⁊ hoc frō prexit ad abbatē ⁊ petiuit vemā: q̄ mclusit eā in q̄dā cel la trib⁹ āmis Postea reuelatum ē q̄ dñs piñam ei⁹ acceptasſz ⁊ ei oia pec cata dimisisſz. ⁊ tūc eā eduxit ⁊ post xv. dies ad dñm migauit. Attēde ego o hō q̄ dñs oia videt tāq̄ sibi pñtia.

De ascēsione dñi Ser. xcij.

Ascēdit de⁹ i iubilatōe ⁊ dñs in voce tube. Glo. reuertē Ps. In verb ꝓpositis duo no tanē. Primū iocūda xpi ascensio Se cundū tremebūda xpi ad iudicū re uersio. Primū ibi. Ascēdit de⁹ i iubi latōe. Secūm ibi. ⁊ dñs i voce tube. Circa ꝓmū notādū q̄ ascensio xpi fu it tb⁹ iocūda: scz sibi ipsi: scis āgel' ⁊ antiq̄s pīb⁹ Gaudebat ei ipē ꝓpter opis sui clūmationē. Hoies em̄ solēt multū letari q̄n magīa opera lauda bili fine pegerūt. Sic xps op⁹ suū a pze celesti traditū sibi: laudabilit ex pleuerat. Vñ dr Job. viij. Op⁹ clū mauí q̄d dedisti mihi vt facerem. Et moriēs dixit. Jo. xix. Cōsūmatū ē q̄e q̄d mihi dmisſū ē a pze meo. nā mun dū vicerat p pauptatē. Jo. xvi. Cōfi dite q̄ ego vici mūdū. Dyabolū vicit p hūilitatē. Jo. xvi. Princeps h⁹ mū di iā iudicat⁹ ē. Hoiem potū repa uerat p penalitatē. Et iō letant ascē dit. Lu. xv. dicēs ad āgelos Congtu lamī mihi q̄ inuem ouē meā quā pdi derā. Nota pabolā. req̄. do. iij. p⁹ fe stū ém. in euā. Secdo fuit xpi ascēsio iocūda āgel'. Gaudebāt ei ꝓmo āge li ꝓpē nouí hoīs visionē: q̄ ipse ē i quē desiderāt angeli pspicē. sicut dr p. Pe. i. Sup illo vbo dr Glo. Tāta ē illius hois q̄ p nob passus ē gl'a: vt eā āgelice in celo vtutes cū sint eē ne felicitatis pfecte: nō solū imortal' diuinitatis magnificētiā: sed eā assūp te hūanitatis claritatē semp aspicē gaudeāt. In ascēsione xpi cū videret angeli nouū hoiem venientē quē nū q̄ in celo viderāt ab inicio ⁊ cū itue rent ei⁹ facē. i. ipsi⁹ faciei pulchritu dinē: repleti sūt immēso gaudio ita q̄ semp in eū pspicē desiderāt: cui⁹ facē nunq̄ cerne cessant. Tam iocū da est facies illa sicut dr fulgenti⁹. q̄ si aīa esset in oib⁹ pnīs infernī ⁊ vidē posset facez illā: nullo mō senti ret penā infernī. Hanc facē sci pīes existētes i limbo cū magno desiderio desiderauerūt dicētes cū Psal. Ostē de nob facē tuā ⁊ salui erim⁹ ⁊ eā ex istētes in sc'o desiderabāt facez illā vidē. iij. Re. x. Vniuersa tra desi derabat vidē vultū salomonis regis. id ē xpi. Cū ergo istā iocūdā faciem dei āgeli viderent: multū letati sūt. Secūdo gaudebāt āgeli ꝓpter ruine eoꝝ restaurationē. Videbant em̄ eū venientē cum multitudie mag̃ saluā doꝝ qui replē debebant locū ex quo lucifer cū suis ceciderat. Lu. xv. Gau diū est angel' dei sup vno pēt̄ pe nitētiā agente. Quid putas q̄le gau diū tūc erat eis cū viderēt tot milia saluādoꝝ cum xpō venire Tercio xpi ascensio fuit iocūda patribus in lim bo infernī. Gaudebāt em̄ ꝓpter tria. Primo propē carceris ereptionē. Secō ꝓpē regnī celestis adeptionē. Tercio ꝓpter angeloꝝ de lectabilē associationē. De his tribus dicit Isa. lij. Leuauerūt voc̄ ꝓpter carceris euasionē quādo dicebāt Ao uemisti desideabil' quē expectabam⁹ in tenebris: simul laudātes ꝓpter ce lestis regnī mūsionē. q̄ oculo ad ocu lū videbūt dei facē ⁊ sociatē ange loꝝ delectabilem. Tercio gaudebāt ꝓpter hūane nature sublimationē. Nā hūana natura sublimata fuit su per naturā angeloꝝ i xpō. Vñ āgeli dignatē hūane nature desiderātes de inceps phibuerūt se ab hoīb⁹ adora ri. sicut dr Apocal. xix. Cecidit iohā nes ante pedes āgeli vt adoraret eū.

Et dixit ei ãgel⁹ · vide ne feceris: cõ seru⁹ ei⁹ tu⁹ sũ ⁊ frat̃. Ibi ỏr glo. In veteri lege nõ phibuit se adorari ã gel⁹: ℟ post ascensionez vidẽs sup se exaltari hũanã naturã ab hoie timu it adorari Leo papa. Natura nr̃e hu manitatis hodie vltra cũctoz altitu dinẽ ad dei pz̃is ptãtẽ ẽ puecta Con cessum ẽ vt mirabilior fiẽt dei grã cũ remota sit ab aspectu hoim ⁊ c̃. Sic ptz ꝓmũ. s. qꝫ iocũda sit dei ascẽsio. Secũdo notat tremebũda xp̃i reuer sio: qꝫ in voce tube reuertẽt: q̃ nõ oc culta erit sed manifesta ⁊ oĩb⁹ pctõ tib⁹ tremebũda. Nam vtutes celoz mouebũtur. i. ad modũ trementiũ se habebũt. sicut ỏr Lu. xxi. Quid ego erit de miseris pctõrib⁹? Saendũ au tem qꝫ audiet̃ triplex vox in aduẽtu xp̃i ad iudiciũ. s. orationis: discepta tionis: ⁊ diffinitõis. Prima vox ẽ o ratiõis qũ mortui, ataneẽ ad iudiciũ. Mat. xxiiij. Mittet angelos cũ tuba et voce mag̃: ⁊ cõgregabũt electos cũ reprobis a q̃tuoz vẽtis celi. i. a qua tuoz finib⁹ terre. oriẽte: occidẽte: aq lõe ⁊ austro Crisõ. O qꝫ mag̃ erit vox illa ⁊ terribil cui obediũt oĩa elemẽ ta q̃ petras scidit. iferos frãgit. mo numenta apit. vincula mortis dissol uit ⁊ vniuersos mortuos resurgẽ fa cit ⁊ ad iudiciũ venire opellit. Ideo terribil erit reprobis. sicut ỏr Aug̃. qꝫ mallẽt oĩa iferni tormẽta sustinẽ qꝫ ipsa audire. Non em̃ solũ hoies bo nos ℟ ecã malos ⁊ oĩa demonia siue velint nolint: añ ipsũ sicut añ creato rẽ suũ regẽ deũ ⁊ iudicẽ oim congre gabũt: nec a cõspectu se moueri pos sunt: nec licẽtiari nec ꝺẽnari misi ab eo Ecce mirabil ⁊ stupẽda maiestas et dignitas saluatoris nr̃i. qꝫ sola v tute sue volũtatis cõgregabũtur añ eũ oẽs habitãtes i celo ⁊ in ẽra ⁊ sub terra ⁊ in inferno ne sit q̃ se abscõdat a caloris sui vtute. Istud ita terribi le erit qꝫ dãnati tũc dicẽt mõtib⁹ Ca dite sup nos: ⁊ collib⁹ coopite nos De ista voce ỏr btus Jhero. Siue cõ medã siue bibã siue aliq̃d aliud fac am: semp videt̃ mihi isonare i aurib⁹ meis illa vox terribilis. Surgite mor tui ⁊ venite ad iudiciũ. Hec vox ata tionis ẽ terribil? sed vox discepta tionis erit terribilior: de q̃ ỏr Joel. iij. Cõgregabo oẽs gẽtes ⁊ ducã eis in vallẽ Josaphat: ⁊ ibi discepta bo cũ eis. Discepta bit autẽ a maximis in apiẽs ⁊ vsq̃ ad nouissima deuemẽs. Primo obiect malis beneficiũ passi onis sue ꝓpter hoc cycatrices reserua uit. Aug⁹. Dñs ideo cycatrices reser uauit vt in iudicio hostib⁹ suis expro bret. ⁊ cõuincens eos diceꝫ. Ecce ho mine quẽ crucifixistis. Ecce deum ⁊ hoiem quez credẽ noluistis. videte vulnera q̃ infixistis. agnoscite lat⁹ qd̃ pupugistis. ꝓpter vos apertũ est et intrare noluistis Cris. Exprobra bit in iudicio cũ pctõrib⁹ mal dicẽs Ego ꝓpter vos fact⁹ sũ hom: ꝓpter vos alligat⁹ sũ. illusus. cesus. cruci fixus: vbi ẽ tanta ymanitas fruct⁹ Ecce p̃ciũ sanguinis mei qd̃ dedi in redemptionẽ animaꝝ vestraꝝ. vbi seruit⁹ vestra quã p p̃cio sanguinis mei reddidistis mihi Ego supra vos gloriã meam habui cũ essem de⁹ ap parẽs hom. viliorẽ omnib⁹ rebus me fecistis: cum rem terre vilissimã plus me dilexistis. Tũc mapiẽt de flere tantũ beneficiũ neglectũ Joh. xix. Aspiciẽt in quem transfixerunt Plangẽt super se iudei videntes viuẽ tem ⁊ viuificantẽ: quem quasi hom inem mortuũ estimabãt. ⁊ videntes eum corpe vulneratũ: scelus suũ de negare nõ poterũt. Plãgent ⁊ gen tiles qꝫ variis disputationibus philo sophoꝝ decepti: irrationabilẽ iusticiã esse deũ scelẽ crucifixũ. Plangent se xp̃iam pctõres: qꝫ magis dilexerũt

mūdū q̄ deū xp̄m. Plangēt se hētia qz pupz hoiem crucifixū dixerūt: cūvidēt ipsū iudicē quē iudei crucifixerūt Plangēt sup se oēs trib9 ēre: qz nec resistēdi vtus ē otra eū. nec fugiēdi facultas ē a fane ei9. nec pñe locus nec satisfacēdi tēp9. ex āgustia oīm rez: nihil eis remanet misi luct9: De īde discerptabit de oīb9 locutiomb9 cogitatiomb9: opib9: gressib9: vita tpe: de bonis collatis rōnē req̄rēdo. Req̄. īm ser. post trīm. viz. Redde rōnē. Ad vltimū seq̄tur ēta vox. scz diffinitiōis: q̄ terribilissima erit. ⁊ ē q̄n vltima sentētia dab̄ de dānatis. De q̄ Zach. ix. Dñs i tuba canet ⁊ exibit vt fulgur gladi9 eius. scz vltima sentētia. qñ dicet. Ite ma. īg. et. ⁊ c. Illa vox adeo terribil' erit dānatis q̄ vellēt si fieri posset q̄ nunq̄ fuissent nati. Req̄. īm aduētu in sermo. Vide būt filiū hymnis.

¶ Dominica p̄ma post ascensionē.

Sermo. xciij.

Estote prudētes ⁊ vigilate i orōmb9 vestris. p̄. De. nij. In verbis istis iuitamur ad duo scz ad prudentiā ⁊ ad orōnis cōstantiā. Primū ibi. Estote prudētes Secūdū ibi. ⁊ vigilate i orōib9 vīs Circa p̄mū nota q̄ duplex ē prudentia. scz bona ⁊ mala. Mala phibēt ⁊ bona psuadēt. Prudētia mala ē q̄ hō fraudat ⁊ decapit primū suū. Eccī. xix. Non ē sapia disciplina neq̄e. ⁊ non ē bon9 cogitat9 prudētia petōz q̄si dicēt. Qui doct9 ē nequit agē ⁊ dolose cōtra primū suū. non p̄t dici prudēs sed mal9 ⁊ dolosus ⁊ hoc nō p̄t dici prudētia sed malicia. Talis est prudētia vulpis q̄ insidiat alīs aialib9 vt decapiat: illa prudentia de dyaboli ca. Dyabol9 em semp itēdit facē malū ⁊ alios decipe. Jaco. iij. Nō est sapiētia ista desursū descēdēs sed ērena aīal' ⁊ dyabolica. De talib9 dr Jhē. nij. Sapiētes sūt vt faciāt mala. bñ aūt facere nescierūt. Tales imitant dyabolū qui bene facē nescit sed male. Prudētia ista mala ē: non solū q̄ nocet primo: sed q̄ nocet p̄rio domino: q̄ tales maiorē curam habēt de corpe q̄ de aīa sua. Similes illi q̄ ventrem suū pascit ⁊ seipsum in aia interfiat. Ista prudētia vocatur carnis. ad Roma. viij. Prudētia carnis mors est. prudētia vero spūs vita ⁊ pax. Et vere prudētia carnis mors ē: q̄ ducat ad mortez eternā. Sicut videmus q̄ equus effrenat9 ⁊ nimis lasciu9 aliquādo p̄cipitat dominū suū Sic caro nimis delicate nutrita aliq̄n precipitat ammam in gehennā. Nec prudētia carnis similis ē astutie infre mox: qui cogitāt quō ignorantib9 custodib9 ⁊ medicis comedāt phibitum. De talib9 em dicatur Prouer. p̄mo Vsq̄quo paruuli diligitis infātiā ⁊ stulti que sibi noxia sūt cupiunt Prudētia autem spūs est vita ⁊ pax q̄ quādo scōm spūm regit̄ caro: mlto ampli9 viuit tā vita spūali q̄ carnali. Est em prudētia hec tang9 vite medicina cōseruatiua. Eccī. xxxviij. Altissim9 de terra creauit medicinā .i. disciplinā: ⁊ vir prudēs non abhorrebit eā. Prudentia etiam spiritus acquirit pacem inter carnem ⁊ animam. Equ9 em mediocriter pigrat9 vel impinguat9: sessorem suum nō precipitat. Sic patet de prudētia mala que nocet proximo ⁊ ipsi domino id est corpori. Est em alia prudētia que dicatur bona quā suadet nobis domin9. Matth. x. Estote prudētes sicut serpētes. Prudētia serpētis est: quādo cutis sua indurata ē abstinet se p aliquos dies. ⁊ tunc q̄rit arctū foramē ⁊ trāsit p illud ⁊ deponit ibi antiquā pellē ⁊ recipit nouā. Sic debēt serui dei facere ⁊ deponere antiqua pcta p artā pñaz. Dicit Mat.

vij. Arta ē via q̄ ducit ad vitā eternā et angusta ē porta cœli ⁊ iō null⁹ p̄ot intrare ñ deponat antiquā pellē. i. āti quā ɔsuetudinē peccādi. Sz q̄dā simi les sūt mauro siue ethyopi q̄ autē su am mutare nō p̄ot. de q̄b⁹ dr Jhere. xiij. Si mutare p̄t ethyops pellē suā et pard⁹ suā varietatē: ⁊ vos poteri tis bñfacē cū didicēritis malū vel cū didicistis malū. Jtē prudētia serpen tis ē q̄ expōit totū corpus p capite suo. Sic seruꝰ dei dr facē: debz se mor ti exponē p capite suo. i. xp̄o Christ⁹ em̄ caput nostr̄ē ⁊ nos mēbra eius Vñ a xp̄o dicimur xp̄iani Sicut ergo ipē se p nob⁹ morti exposuit: ita ⁊ nos ecōuersor: ⁊ hoc ē signū dilectōis Jo. xv. Maiorē hac caritatē nemo hz ⁊ c̄. vñ cū dñs dixisset petro. Petre amas me: rñdit. Tu scis dñe q̄ amo te. ⁊ aīam meā. i. vitā pono p te. i. patus sum ponere pro te. Joh. xxi. Exem plū. ij. Mach. vij. In mulie cū septē filijs qui se morti exposuerūt potiꝰ q̄ cōtra legē carnes porcinas comedis sent. Jtē p̄es diligit solē ⁊ delectat esse in sole: q̄ cū frigidꝰ sit p naturā p calorē sol' cōfortat. Sic fui dei dilī gē debēt vez deū ⁊ vez solē. i. xp̄m ⁊ in eo delcāri ⁊ ī nulla alia creatura. Ps. Delcāre i do. ⁊ c̄. Eccliastes xi. Dulce lumē ⁊ delectabile ē oculi vidē solē. Sz multi sunt sicut noctua q̄ ma gis delectat in tenebris hui⁹ mūdi q̄ ī sole. sicut illi q̄ delectant in tenebris huiꝰ mūdi: viz in pctis ⁊ ī rebꝰ tpalī bꝰ Cōtra quos dr Pro. iij. Habeto fiduciā i dño ex toto corde tuo: ⁊ ne innitaris prudētie tue. s. mūdane ⁊ carnis. que prudētia ɔsistit ī appetitu carnaliū voluptatū ⁊ rez tpaliū. Vñ. i. Paral. xxij. Det tibi dꝰ prudē tiā vt scias deū diligere ⁊ ꝯgnoscē. Jtē serpens puidus ē ⁊ pugil cōtra pericula: sic huꝰ dei dr esse puidꝰ ī p cauēdo futura picula. Jstā prudētiā habuerūt quinq; prudētes virgines que cū lampadib⁹ ardentib⁹ expecta bant dominū aduentē. Mat. xxv Media autē nocte clamor factꝰ est: ecce sponsus venit: ⁊ q̄ parate erāt intrauerūt cū eo ad nuptias. Ad q̄s nos perducat. ⁊ c̄.

De eodem. Sermo. xciij.

Qvm venerit paraclitꝰ quem ego mittā vobis a patre spi ritū veritatis qui a patre p cedit: ille testimoniū perhibebit de me. Joh. xv. In verbis ꝓpositis duo tangūtur. Primū est spūs sancti p missio. Secūdum: ipsiꝰ missi operatio. Primū ibi: cū venerit paraclitꝰ. Se cundū ibi: ille testimoniuz phibebit de me. Scienduꝫ autē q̄ spūs sanctus missꝰ fuit ⁊ mittit mltis modis Vno modo mittit vt accēdat actuosos ad amorē. ⁊ ido apparuit ī specie ig nis Lu. xij. Ignē veni mittē in terrā quid volo nisi q̄ ardeat. Ber. In ig ne apparuit spūs scūs. q̄ ab ōni cor de q̄d replet corporē frigoris exutit et desiderium hoīs ascēdere facit. Vñ certissimū signū est qui habet carita tē habet spūm sanctū. Jtē ignis sem per tēdit sursū. Sic bom tenoūt sem per ad celestia nō curātes ista trena et trāsitoria. q̄ cōuersatio eoz cum apostolo semp in cœlis ē. ⁊ iō cupiūt dissolui ⁊ esse cū xp̄o. Vñ Ps. Heu mihi q̄ incolat⁹ meus plongat⁹ est Ignis iste semp nutriendꝰ est ne ex tinguat Leui. vi. Ignis ī altari meo semp ardebit quē nutriet sacerdos simil subjuctēs ligna mane p singl'os dies. Gre. Altare dei ē cor nostr̄m in quo debet ardē ignis caritatis quez mane ⁊ vespere nutrimus dum xp̄m mane iudicatuz ⁊ vespere crucifixū recolim⁹. Scdo intelligit spūs scūs missus esse ⁊ mittitur vt nos cōsole tur ī tribulationib⁹. ⁊ ergo dr paraclitꝰ. i. cōsolator. ij. Cyp. i. Hōdictꝰ

dei & patet dñi nostri ihu xpi patet misericordiaꝝ & deus totiꝰ cōsolatio nis q̄ cōsolat nos in omni tribulatio ne nra. Ber. Quātūcunq; seuiat tri bulatio: nō putes te derelictū a deo. sed memineris eē scriptū. cū ipso sū in tribulatiōe. & Michee. vij. Quem afflixerā consolabor. Si ergo affligit te deꝰ pauptate. consolat eternas di uitias ꝓmittēdo. Mat. v. Beati pau peres spū quomā ipsoꝝ ē regnū cēlo rū. Isa. xlix. Consolatꝰ est dñs pplm suū. qꝝ ipsemet fuit paup in hoc mun do. Psal. Paup sū & i laboribꝰ a iu uētute mea. Paup in ingressu: in p gressu. & in egressu. Et ideo q̄ imitā tur eū cum voluntaria paupertate de eiꝰ familia sunt & hos cōsolat in futu ro. Exemplū in lazaro & diuite epu lone Cui dixit. Abrahā. Fili recepisti bona in vita tua & lazarꝰ mala. Nūc vero hic cōsolatur: tu autē cruciaris Si aūt affligit te dñs hic in infirmita te vestra cōsolatur in futuro parcen do. qꝝ per afflictionē corpis in p̄senti euadit homo futurā & c̄. Naum. i. Af flixi te nō affligā te vltra. Et hec af flictio debet nob esse solatio. Vnde Job. vi. Hec mihi sit cōsolatio vt af fligēs me dolore nō parcat. Grego. Jōo quibusdā domin⁹ hic parat vt eos i ppetuū feriat. Jōo hic ferit nō parcēdo. vt in eternū pcat. Aug⁹. Hic vre. hic seca. vt meternū pcas Gre. Electi quādoq; timēt ne vltio que suspēdit. in fine grauior seruet. paternā correctionē desiderāt. & do lorē vulnerū medicinā salutis putāt. Exemplū. Quidā vir scūs singulis ā nis cōsueuit infirmari. req̄re supra i sermone. Cū venerit ille arguet mū dū. Terno mittit spūs scūs q̄ argu at peccatores. Jo. xvi. Cū aūt vene rit ille arguet mundū de pctō. i. mun danos p inspirationē. scz quādo mit tit in cor tuū tue cōsciētie q̄ dicat ti bi q̄ malū est q̄ peccas Ihere. ij. Ar guet te malicia tua: & auersio tua in crepabit te Et seq̄tur. Et vide q̄ ma lū & amarū est te dereliquisse dñm de um tuū. Notandū q̄ nulla pena gra ue ē mala cōsciētia. si aūt vis nunq̄ esse tristis bene viue. Qui aūt male viuit semp habet cōturbatā cōsciē tiā. Cum aūt sentis aliquā cogitatio nē talē que āguit te de pctō scias eē a spū sancto. Tu autē obedias ei au diēdo eius increpationes. Alioquin siue velis siue nolis in futuro horren dā increpationē sustinebꝭ. Pro. xxix. Qui corripientē dura ceruice cōtem nit repente ei superuenet interitus et eū sanitas nō sequet quādo dicet domin⁹. Esuriui & nō dedistis mihi māducare & c̄. Et seq̄tur. Ite maledi cti i ignē eternū. O q̄ grauis erit il la increpatio quā timuit dauid dicēs. Do. ne in furo. tu. ar. me. Apoca. ij. Qui dicebat sup custodiā meā stabo vt videā q̄d respōdeā ad arguētem me. Qui mō seipsū arguit tūc nō ar gue. Job. xiij. Vias meas arguā in cōspectu eiꝰ & ipse erit saluator me us. Quo autē disceptabit in iudicō cū malis. Hegē in die ascēsionis in sermo. Ascēdit deꝰ in iubilatiōe & ue. & c̄. Rogemꝰ igit spūm scūm

Ite de spiritu scō. Ser. xcv.

Factus ē repēte de cēlo sonꝰ. tanq̄ aduenientis spūs vehe mētis & repleuit totā domū vbi erāt sedētes Act. ij. Notandū ē q̄ multiplici spē scūs spūs ē missꝰ Prio in spē vēti. vt i pnti euāgelio vbi dr q̄ spūs scūs veit i similitudie vēti vehe mētis Hoc āt fm̄ est ad innuendū q̄ spūs scūs agiles fcit ad opandū quos replet Glo. Nescit ei tarda molimi na spūs sci grā Vn̄ certū signū ē q̄ q̄ cūq; agit ē ad bñ opandū & ad dei l uitiū q̄ hz spūm scūm. Roma. viij.

Quicunq; spū dei agūtur hi filij dei sūt. Sed q̄d habēt spūm scūm ⁊ expellūt eū a se p immūdas ⁊ mutiles cogitatiōes ⁊ opatiōes. Sap. i. Sps scūs aufert se a cogitationib⁹ q̄ sunt sine intellectu ⁊ expellit a supuenīē te iniq̄tate. ⁊ tales merenē eternaz morte. Hebre. x. Irritā quis faciēs legē moysi morietur. quāto putatis magis deteriora pmereri supplicia q̄ filiū dei conculcauerūt: ⁊ spiritui grē cōtumeliā fecerūt. Exēplū de Juda qui spūm scūm accepat ⁊ peccando eū expulit. ⁊ ideo eēna morte iterijt. Secūdō fuit dat⁹ in igne ad mnuendū q̄ corda eoz quos replet ad caritatē accēdit. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā ⁊ q̄d volo nisi q̄ ardeat. Item. In igne apparuit spūs scūs. q̄ ab oi corde q̄d replet corporez frigoris excutit. ⁊ desideriū hoīs accēdit et ascendē facit. Vñ certissimū signū est q̄ qui hz caritatē hz spūm scūm. Itē ignis redigit in cinerē ea q̄ in eo imponūtur. Sic spūs scūs quos replz hūiles facit ⁊ viles reputatione sui. Vñ abrahā dixit ad dñz. Gen. xviij. Loquar ad dñm meū cum sim cinis et pulvis. vnde quicūq; vult spūm scūm acqre debet esse hūilis ⁊ nō superbis. Nā dicit. i. Petri. v. ⁊ Jacobi. iiij. Superbis resistit deus hūilib⁹ aūt dat grām. Sicut ei aque descendūt montes ⁊ fluūt ad valles: sic grā spūs sancti deserit superbos ⁊ fluit ad corda hūiliū. vñ Aug⁹. Quāto hūilius sedebat maria magdalena ad pedes dñi tāto amplius flebat. Confluunt em aqua ad hūilitatē de supalio mōtis Eccle. iij. Quāto maior es hūilia te in oib⁹ ⁊ maiorē coram dño inuenies gram. Exemplū in maria matre dei. q̄ hūilis erat. ideo angel⁹ ei dicebat Spūs scūs supuenīet in te ⁊ c̄. Vnde beat⁹ Ber. bene de hūilitate marie audeo dicē: nec vgitas deo placuisset si hūilis nō fuisset. nec filiū dei cepisset. Item ignis semp tendit sursū. sic q̄ hz spūm scūm semp tendit ad celestia Omia em terrena scōm apostolū reputāt vt stercora. q̄ cōuersatio eoz in celis ē licet corpaliter sint in tra. Cupiunt em dissolui ⁊ esse cū xpō. Vñ apostol⁹. ad Roma. vij. Infelix ego hō quis me liberabit de corpe huius mortis ⁊ c̄. Vñ q̄d signū est q̄ hz spiritū scūm qui nō curat ista terrena. nec timet exponē vitam suā pter deum Terno apparuit in specie lingue ad mnuēdū q̄ quos spūs scūs ēplet. affabiles ad pximos reddit ⁊ de diuinis loq̄ facit. Glosa. Sicut olim signum erat vt oīm gentiū linguis loq̄rētur qui spūm scūm habebāt. sic nūc signū est q̄ q̄ spūm scūm hñt pacē cum proximo loquūtur ⁊ tenēt simul. q̄ q̄ dei sūt loquūtur ⁊ tractāt. q̄ spūs scūs venit i linguis: vt linguis oīm gentiū vba ignea loq̄rent ⁊ legē igneā linguis igneis predicarēt. Qui ergo habuerit linguā detrahentē ⁊ mē dacē ⁊ de deo nō loq̄tur nō hz spūm scūm. De ista materia teq̄re sermōe Sit aūt oīs homo velox ad audiendū. Quarto dat⁹ est spūs scūs in specie flatus. Joh. xx. Insufflauit ⁊ dixit eis. accipite spūm scūm. Voluit p flatū sign̄ificari: siue p spm̄ qui attrahit ad cor vt oñderet eius necessitas. sicut em corpus nō pt viuē sine vllo spū. sic aīa non pt viuere sine spū sancto. Psal. Auferes spiritū eoz ⁊ deficiēt ⁊ in pul. reuertēt ⁊ c̄. ⁊ seq̄tur. Emitte spūm tuum ⁊ creabūtur. Joh. vi. Spūs est q̄ viuificat: ⁊ q̄ sic ē necessariū debem⁹ cū oi diligētia pcauere ne spūs ipediat a corde nrō. Prouer. iiij. Omni custodia serua cor tuū qm̄ ab ipso mors ⁊ vita procedūt. Frequēter debem⁹ aperire os p cordis desiderium: ⁊ orādo attrahē spūm scm̄ ad refrigerādū ab ardore vitioz. vñ Psal. Os meū apui

ꝛ attraxi ſpūm Unto apparuit i ſpē colūbe ſup ihm baptiſatū. Luce. iij. Ad mnuēdū q̄ q̄ volūt acꝛipe ſpūm ſcūm. dñt eſſe i vita ſua vt colūba. colūba ē ſine felle. ſic tales dñt eē ſine felle ire. odij ꝛ iuidie. q̄ dicunt fel ꝓpē amaritudinē. q̄ ſunt amara vt fel. Et iō dixit petꝰ ſimon mago q̄ volebat emē ſpūſcmū felle amaritudinis videō te eē ꝛc. Act. viij. Jpē em eāt plenꝰ felle iuidie. q̄ ipē iuidebat apl̄is q̄ talia ſig̃ faciebāt p ſpūſcm et volebat ab eis emē talē ſpūm miracula facientē. q̄ em̄ hębat fel iuidie: iō nō recepit ab eis. Sic ꝛ nos ſi volumꝰ ſpūmſcm acꝛipe debemꝰ cor dis amaritudies deponē. Epłe. iij. Dis amaritudo ira ꝛ indignatio. clamor et blaſphemia tollat̄ a vob cū oī malicia. Eſtote aūt inuicē benigni ꝛ miſericordes donātes inuicē ſicut ꝛ deꝰ in xpō donauit vob. ꝛ tūc poteritis ſp acꝛipe ſpm̄ ſcm̄. Itē colūba gemitū pro cantu hz. ſic nos p pctis nr̄is geme debemꝰ Jſa. lix. Mugiemꝰ q̄ſi vr ſi oēs ꝛ q̄ſi colūbe meditātes geme mꝰ. Jſido. Geme ꝛ flē debemꝰ remi miſcētes q̄ gauia ſūt q̄ cōmiſimꝰ q̄ delectabilia cęli gaudia q̄ amiſimꝰ q̄ horribilia iferni tormēta q̄ meruimꝰ. Criſ. Cogitare debemꝰ quāta ſit fe licitas ſp eſſe cū deo. quanta miſeria viuē in hoc ſcło: q̄nta calamitas ſēp cruciati i iferno. Inde generat̄ luctꝰ q̄ meret̄ ſpūs ſci conſolationē. Mat. v Beati q̄ lugēt qm̄ ipſi cōſolabūtur. Itē colūba ſolet libēter mdificare i foramibꝰ petre. Per petrā ſignificat̄ xps. foramia petre ſūt vulnera xpi. que i cruce ſuſtinuit: ī q̄bꝰ aia ſcā habitare dz p iugē memoriā paſſionis xpi. vñ dicit ſpōſa aie. Cāti. ij. Vem ſpōſa mea colūba mea i foramibus petre. q. d. pone cor tuū ꝛ cogitatio nes tuas i vulneribꝰ meis cogitādo. quāta p te ſim ꝓpſus. Origenes.

O aīa mea ſi quietē deſideras. ſi ſecu ritatē affectas. aſſume pennas ſicut colūba ꝛ volās mdifica i vulneribꝰ xpi Nuſq̄ quies gratior. nuſq̄ ſecuri tas tutior. q̄ ibi diſces q̄ predices ſu perb: q̄ xps nō habuit ſup quod vel vbi caput ſuū reclinaret. Quid iracū dis q̄ tang̃ ouis ad occaſionē ducęꝰ eſt: ꝛ ſicut agnꝰ coram tondēte ſe ob mutuit oū male tractare ꝛ nō ape ruit os ſuū. Quid iuidis. q̄ p cruci fixoribꝰ ſuis patrem exorauit dicēs. Pat̄ ignoſce illis q̄ neſciunt q̄d fa unt ꝛ c. Quid accidioſis q̄ accelera uit ad mortē. Vñ ait ad iudā. Q̄d fa cis fac cit̄ꝰ. Quid auaris: q̄ nudus pendebat in cruce. Quid guloſis. q̄ potatus ē felle ꝛ aceto. Quia igitur oia mēbra dñi affluūt miſericordia. nec deſūt foramina p que fluit ipſa. q̄ foderūt manꝰ meas ꝛ pedes meos et latꝰ meum. Ad que mēbra ꝛ fora mina recurſū habeas eiꝰ paſſionem meditādo ꝛ grām iuenies hogemꝰ

De eodem Sermo. xcvij.

Si quis diligit me ſermonem meū ſeruabit ꝛ pater meus diliget eum ꝛ ad eum vemi mus ꝛ manſionē apud eum faciemꝰ Joh. xiiij. In verbis iſtis ꝓpoſitis do mimꝰ duo facit Primo hortatur nos ad ſuam caritatez. Secūdo ponit ca ritatis vtilitatem. primū tāgitur ibi Si quis diligit me. ſecūdū ibi. Et pa ter meꝰ diliget eum. Notādū q̄ do mimꝰ ſpecialiter ad quatuor genera hoim vemt. ſed nō manet niſi in vno genere hoim. Nā aliqui ſūt ad quos vemt dñs ꝛ pulſat vt itromittat̄. ꝛ vt ibi maneat. ꝛ illi nō audiūt vocē eiꝰ nec reſpōdent ei. nec itromittūt eū ꝛ cum illis nō manet dominꝰ. Alij ſunt qui vocē eius audiunt ꝛ reſpō dent. non tamen itromittūt nec cū illis manet dominꝰ. Tercij ſūt q̄ au diunt vocem domini ꝛ itromittūt. ſ

post paululū reuocant nec ibi manet dñs. Quarti vōcē dñi audiūt & itro mittūt eū: & bñ tractāt & volūtatem eius faciūt. & cū talib⁹ manet dñs Primi ꝙ nec vōcē eius audire volūt. nec respōdere: nec itromittē volūt: sunt pctōres desperati ꝙ ita mdurati sunt ꝙ p nullū modū cōuerti possunt ad deū de pctis. ad quoꝝ hospiciū ve nit dñs & pulsat mltis modis. Aliqñ per ꝓdicatores: aliqñ p tribulatōes aliqñ per infirmitates: p pauptates aliqñ p inspiratōes & remorsū ꝺscie. Per ꝓdicatores pulsat dñs quādo p dicatōr nūciat eis pnā eterne dāna tionis si non fuerint cōuersi. ꝑmittit eis gaudia eterna diuine visionis. p pomit eis mœrtitudinē siue mortis Ip si autez sunt ita mdurati ꝙ nō timēt pnas eternas. nec curāt ꝑmissa eē ne vite: nec perpēdūt de mortis mœr titudine. De istis ꝺr Job xli. Indura biē cor eius sicut lapis & strmgeē q̄si malleatoris mcus. Compat aūt eos lapidi. & vere lapidi sunt similes: qr quicq̄d seminaē sup lapidē non facit fructū. Sic eciaz verbū dei qđ ꝓdicaē ipsis nō facit fructū in cordib⁹ eoꝝ. vñ Lu. viij. Semen est verbū dei. qđ aūt cecidit supra petrā natū aruit qr non habebat humorē. Itē lapis gra uis ē: & semp tendit deorsū & nō sur sū ad celestia. sed semp ad ifima do nec ad vltimū dmergaē in infernū. Vñ dicē Exo. xv. Descēderūt in pro fundū q̄si lapis. Companē eciā mu di. qr mcus quāto magis audiē & per cutiē. tāto magis dduraē. sic tales q̄n to magis arguūtur p ꝓdicatores tā to magis dteriores fiūt. Isti similes sūt phā tom quē quanto magis dñs flagella uit tāto magis mdurabaē. Vñ dñs ipsū tandē m mari rubro sōmersit cū oib⁹ suis: sic tales mdurati tandem mergētur i pfundū inferni. Secūdo venit dñs ad quosdam & pulsat. Illi audiunt vōcē eius & respondēt: nec tñ mtromittūt. Hi sūt qui pctōres se recognoscūt nec pctā deserē volūt volūtatē cōuertēdi cupiunt. sed illā ad affectū non producūt. sed semp de die m diē de āno m annū protrahūt ecclesias frequētāt. elemosinas dāt orant & ieiunāt. vsurā & miusta bona amodo reape nolūt: sed q̄ hñt restituē non volūt. Isti volūt duobus do minis seruire scz deo & diabolo: cū tñ dñs dicat. Mathei. vi. Nemo pt duo b⁹ dñis seruire. Isti sūt similes sama ritanis q̄ adorabāt deū isrl. & cū hoc eciam coluerūt deos suos. Sic isti vo lūt seruire deo & māmone. i. bonis m iustis q̄ tenēt & reddere nolūt. cū tñ dñs dicat. Nō potestis deo seruire et māmone. Mathei. vi. Hi sūt q̄ vōcē dei audiūt nec tñ mtromittūt. qr pec catores se recognoscūt & ꝓpositū ha bēt se cōuertēdi. sed nō ad affectum pducūt. & cū talib⁹ nō manet dñs Tercio venit dñs ad quosdā & pulsat illi vōcē eius audiūt respondēt & itro mittūt: & nō lōge post: male tractāt et vilipendūt. Hi sunt q̄ m q̄dragesima pctā sua cōfitētur. vel m infirmita te & corp⁹ xpi accipiūt. & statim post pascha vel quādo de infirmitate dua luerūt iterū peccāt & dominum de do mo sua reuocāt. Isti sunt similes iude is q̄ dominū cū magno hōre tanq̄ re gē suscepērūt. & postea m parascene cū magna ignominia tanq̄ latronez et furē eiecerūt & occiderūt. Sic fa cunt illi q̄ recidiuāt & dominū crucifi gūt. sicut ꝺr apls ad Hebre. vi. Rur sū crucifigētes filium dei. qr quotiēs pctōr peccatū reiterat vel recidiuat pro quo xps passus ē. totiēs passionē suā quātum m se ē renouat. Tales q̄ mtendūt dominū removere meliꝰ face rēt vt nō recipere eum. qr turpius eratur q̄ nō suscipiē hospes. Quar to venit dominꝰ ad quosdā & pulsat

Illi audiũt vocẽ eius ⁊ intromittũt ⁊ totis viribꝫ student quo domũ suam preparẽt. vt dñs mihil i ea inueniat qđ oculis suis displicẽ possit. ⁊ cũ talibꝫ manet dñs. Hi sũt qui ex toto corde deũ diligũt ⁊ eiꝰ mãdata custodiunt. Isti figurati sũt p Lazaꝝ ⁊ sorores eiꝰ ad quos sepe venit dñs ⁊ cũ eis libẽter manebat. Quia eũ diligebãt ⁊ mãdata eius custodiebãt Per lazarũ intelligit quilibet fidel q̃ habet duas sorores .i. corpꝰ ⁊ aiaz. Per mariã significaẽ aia Per marthã corpus. marie officiũ fuit contẽplari. qꝫ sedebat secus pedes dñi audiẽs verba dñi ⁊ tractãs illa in corde suo contemplãdo celestia. Martha aũt rexit familiam ⁊ ministrabat necessaria mẽse. abaria ꝓparabat. ⁊ hospites recipiebat: ⁊ circa huiõi exteriora officia sollicita erat. Quicunq; ergo vult dñm suscipẽ in hospicio cordis sui. debet studẽ qꝫ iste due sorores. scz corpꝰ ⁊ aia exerceãt huiõi officia Maria .i. aia debet vacare contẽplationi celestia etna. ⁊ diuina cogitaẽ sacrã scripturã legere vbũ dei audire. deũ supꝫ oia diligẽ. ⁊ ꝓximũ suũ sicut seipsũ. mãdata dei seruare. sensus suos ⁊ vires aĩe custodire. Debz em custodire desideriũ aĩe sue. ne desideret que mala sũt. Debet custodire memoriã ne cogitet q̃ otra deũ sunt Debet custodire amorẽ suũ ne amet que illicita sũt. debet cõdolẽ ꝓximis in aduersis: ⁊ congaudẽ in ꝓsperis et similia. Martha aũt .i. corpꝰ debet exterioribꝰ opibꝰ occupari. vigilare ieunare. carnez suã disciplinare. ecclesias frequẽtare. genuflexiones facere. deuote orare. p pctis flere. opa mie in ꝓximis exercere. esurientes cibare. sitientes potare. nudos vestire. hospites recipere. infirmos visitare. captiuos redimẽ ⁊ ꝺsolari. mortuos sepelire ⁊ similia. ſ. indoctos docere errantes dirigẽ. delinquentes corripere. mestos ꝺsolari. indigentibꝰ ꝺsilium ꝺsilium dare. egentibꝰ gratis dare. cũ talibꝰ libẽter manet dñs De talibꝰ dr dñs Jo. xiiij. Si q̃s diligit me sermonẽ meũ seruabit ⁊ c̃. Ista q̃tuor genera hoim figurata sũt. iij. Re. xix. vbi dicit̃ q cũ helyas ꝓphẽta esset in mõte oreb ⁊ in spelũca latẽt. venit ad eũ vox dicẽs Egredẽ ⁊ trãsibit corã te dñs q̃ surgẽs stetit i ostio spelũce. Et p misit dñs q̃tuor miabilia sig̃ ꝓpus aiã ipse veniret. Prio venit ventꝰ grãdis et fortis subuertẽs mõtes ⁊ cõterẽs petras. ꝫ nõ venit cũ illo dñs. Secõ venit cõmotio ẽre .i. magnꝰ terremotꝰ fact̃s ẽ ⁊ horribil. ꝫ nõ venit cũ illo dñs. Tercio venit ignis magnꝰ ⁊ nõ venit cũ illo dñs. Quarto venit sibilus aure tenuis ⁊ cũ illo venit dñs. Per illa q̃tuor sig̃ significãtur q̃tuor genera hoim superiꝰ posita. Per ventũ grandẽ q̃ subuertit mõtes ⁊ cõterẽs petras. significaẽ desperatio q̃ subuertit hoiem ⁊ repellit ab eo oẽm gr̃iã ⁊ exsiccat fontẽ pietatis diuine qꝫ vbi desperatio ẽ in corde ibi fons diuine gr̃ẽ ⁊ mie nõ pot influẽ ⁊ p nullum pctm̃ offẽditur ita deꝰ. sicut per desperationẽ qđ est pccatũ in spiritũ sanctũ: quod nec remittit̃ hic nec in futuro. sicut dicit̃ Mat. xij. ⁊ cum talibꝰ non manet dominꝰ. Per cõmotionem terre significãtur illi qui cõcipiunt bonũ ꝓpositũ. sed non ꝓducũt ad effectum. Terra licet moueatur aliqualiter. nõ tamẽ cadit totaliter Sic isti mouẽtur ad bonũ faciẽdum. io ẽ cõcipiũt voluntatẽ se velle emẽdare. sed istã volũtatem nõ ꝓducũt ad effectũ. ⁊ cum talibꝰ non manet dominꝰ. Per ignẽ significaẽ inflammãs delectatio quã cõcipit hoꝰ qñ recolit pctã preterita cõplacẽtia. ex hoc accendit̃ ignis male cõcupiscentie q̃ faciat eã reduare postꝫ cõsus

est ⁊ erat dñs de hospicio ⁊ cū tali bꝰ non manet dñs. Ad vltimū venit sibulus aure tenuis. ⁊ cū illo dñs ve nit: p quē significat deuotū desideriū aie diligētis deū: qui diligit deum ex totis viribꝰ suis ⁊ desiderat eū In ta li desiderāti ⁊ diligēti aia manet dñs Prouer. viij. Ego diligētes me dili go: ⁊ q̄ mane vigilauerit ad me iue niet me. De talibꝰ dicat dñs in verbo proposito. Si q̄s diligit me sermonē meū seruabit. Rogemꝰ.

QVam bonꝰ ⁊ suauis ē domi ne spūs tuꝰ in nob. Sap. xij. Nota duplex ē spūs. scz bo nus ⁊ malꝰ. Spūs bonus est deꝰ. ma lus ē diabolꝰ. spūs malus impugnat hoiem p septē peccata mortalia. con tra illa offert bonus spūs septē dona cōtra qlibet pctm̄ speciale donū ad repugnandū. Primū pctm̄ mortale ē supbia. Augꝰ. Superbia est amor p prie excellētie. vel sic. Supbia ē q̄dā presūptio cū qua pſumit vel audet hō absq; timore dei facē ea q̄ scit esse cō tra deū creatorē suū. videlicet pecca re. ⁊ ideo dr supbia imaū oīs peccati Isidorꝰ Supbia ē origo oīm crimiū q; omne crimē vel pctm̄ oriē ⁊ imaū hz ex hoc q; homo pſumit ⁊ audz face re q̄ sunt otra deū. Istud ē pctm̄ dia boli ꝓpter qđ eiectus fuit de cælo eo q; pſūpsit se opponē deo suo. ⁊ q; ipē in illo cecidit. ēgo ipse in illo magis hoies tēptat: sed qñ homo pſumit et audet facē ea q̄ sunt cōtra deū. tunc prōꝰ est ad oē malū faciēdum. Cō tra hoc malū. scz superbiā dat spūs bonꝰ donum suū videlicet timorē Hu ius domi vtus est q; facit hoiem ita ti moratū ⁊ tm̄ timē deū q; p toto mun do ⁊ p tota vita sua nō vellet aliq̄d facere qđ sciret esse otra deū: ⁊ oia opa sua facit cū timore. ⁊ oia verba sua loquit̄ cum timore. Job xi. Vere

bat oia opa mea. Si ergo habes illā grām q; oia vba tua ꝓferas cū timo re. semp timēs q; deo possis displicē et primo tuo nocē. signū ē q; habes primū donum spūs sancti. s. timorē. Itē si facas oia opa tua quantūcunq; bona sūt semp cū timore timēs q; deo nō sunt acceptata: q; non sint adeo pfe cta sicut deberēt. nec cū tāta diligen tia facta sicut expediret: nec cū tanta caritate facta sicut deꝰ bñ est dignꝰ signū est huiꝰ dom. s. timoris. Itez si tm̄ times offendere deū tuū q; nolles oēs diuitias acape: sed potiꝰ velles oēm penā sustinere q̄ cōtra deū tuū ex ꝓposito ⁊ industria peccare. certū est q; habes hoc donū spūs sancti. s. timorē Istud donū est hominī maxie necessariū. q; dicit Eccl. i. Qui sine ti more dei est ꝓnus ē ad omne malꝫ faciendū. Itē Initium sapiētie timor dñi. Itē timor dñi expellit pctm̄. Itē qui sine timore dei ē nō poterit iusti ficari. i. saluꝰ fieri. Secūdū pctm̄ mor tale ē inuidia. Augꝰ. Inuidia ē dolor aliene felicitatis. Multa mala facit hominī inuidia. Indurat cor q; nō po test cōpati afflictionibꝰ primorum. Claudit oculos q; nō pōt videre felici tatē alioꝝ. Obturat aures q; nō pt audire loq̄ de alio bonū. Claudit ma nū q; non pt dare indigētibꝰ elemo sinā. Restringit pedes q; non pt ire ad primoꝝ vtilitatez. Claudit os q; non pt loq̄ de alio bonū: hec oia facit inuidia. Cōtra hoc pctm̄ datꝰ secūdū donū spūs sancti. scz pietas Pietas scdm Grego. idē est q; misericordia. Virtus huiꝰ dom est q; faciat hoiem misericordē ⁊ cōpassiuū in necessitati bꝰ primoꝝ. Vñ Misericordia ē tri stitia in alienis malis. Augꝰ. Quid ē misericordia nisi aliene miserie in cor de quedam cōpassio. Si ergo habes talem grām q; quādo vides primū tuū afflictum vel tribulatū q; cor tuū

est paratū ad gemēdū ⁊ cōpatiēdū oculi parati sūt ad flendū. manus ad largiēdū: os tuū paratū ad consulē dū ⁊ consiliū dandū vel docendū. pedes parati ad visitādū: aures parate ad audiēdū vocē eius. oculi apti ad vidēndū dolorē ei⁹. brachia tua parata ad subleuādū vel portādū infirmū. certū ē q⁹ habes donū spūs sci-sci pietatē: q⁹ ista oīa nullus p̄t hīe sine spāli grā spūs sci. Si autē qñ vides primū tuū tribulatū cor tuū est adeo dur̄ q⁹ nō p̄t cōgemere ⁊ opati ⁊ oculi non p̄nt flere. ⁊ sic de singulis ⁊ lingua tua nescit primū tuum post tergū suū excusare: sed potiꝰ qđ audisti alijs reuelare ⁊ aliqñ non minuere. ꝫ magis augmētare. Si olfactus tuꝰ non p̄t paupertē sustinē. sed auertis te ab eo quasi videaē tibi fetere. oculi tui nō possunt plagas eiꝰ videre ⁊ nō possunt manꝰ infirmū tangere ⁊ brachia nō possunt eū leuare vel portare. sicut legiē de beata eliza beth Si oīa ista non p̄t facē. signū ē q⁹ nō hēs scōm donū spūs sci. sci⁹ pietatē. Et si sine hoc dono. s. mīa mortuꝰ fueris nequaq̄ saluꝰ eris. q⁹ misericordibꝰ dicē. Venite bñdicti patris mei ⁊ cē Terciū mortale pctm̄ ē ira. Ira oculū mētis excæcat. Ira est desideriū vindicte Multa mala facit ira hoīm excæcat oculū mētis. aufert hoī sensus ⁊ rationē. facit eū insanū. sicut dicit Augustinus Linguā puocat ad cōtēdendū: ad maledicendū: dū os exasperat ad iproperādū ⁊ sb̄limādū: manus puocat ad pcutiēdū et iactādū: nec p̄i: nec mīi pat: nec deo suo nec p̄xie saluti ⁊ hōri Augꝰ Hō iracūdꝰ ad oē malū ē p̄nꝰ ⁊ īclīnatꝰ. hec oīa mala facit iracūdia Cōtra huiꝰ peccati malum dat̄ tercium donū spūs sci. s. sciētia. Virtꝰ huiꝰ dom ē q⁹ docet hoiem recte cōuersari in medio nationis p̄ue ⁊ puerse.

Aug. Scīa ē diuinar̄ ⁊ hūanar̄ rerū agnitio. Ex his cōlligiē q⁹ donū scie stat in hoc q⁹ hō sciat i hoc seculo qlīter cū hoīb⁹ debeat cōuersari q⁹ vita sua deo placeat. ⁊ tñ cū hoc hoībus irrep̄hensibilē exhibē vitam. Ita q⁹ ones q̄ vident eū vel audiunt de eiꝰ cōuersatione emēdent. Vñ dñs in euāgelio. Mat. v. Sic luceat lux vīa ⁊ cē et Apl's ait Roma. xij. Prouidētes bona nō tm̄ cor̄ deo sed eā oīb⁹ hoīb⁹. Nō satis ē in hoc q⁹ tm̄ deo placeat sed eā alijs bonū exēplū ⁊ bonā conuersationē ostēdat. Sed quidā sunt qui habēt illā grām q⁹ bene sciūt cōuersari i mūdo cū hoīb⁹. ⁊ tñ cū hoc habēt illud infortunīū q⁹ nesciūt se custodire ⁊ cauē ñ cōmquinētur peccatis ⁊ c. Vita enim deo displicat. licz tamē cum hoīmb⁹ gratiose cōuersētur. Sūt alij q̄ scām ⁊ bonā vitaz ducunt ⁊ deo placent ⁊ habent illud infortunīū q⁹ non sūt affabiles vel tractabiles: ⁊ ita īdignati: ita tediosi i factis suis: ⁊ ita distorti in moribꝰ. et ita inepti i oīb⁹ q⁹ nullꝰ p̄t cū eis cōuersari bñ. q⁹ nullꝰ de eor̄ conuersatiōe edificat. q⁹ oēs q̄ eos audiūt vel vidēt vel cū eis cōuersant hūt tediū de eis. ⁊ tñ sūt bon ⁊ scī coram deo. Sūt eā alīq̄ qui bonā ⁊ sanctā vitā ducunt ⁊ cū hoc habēt illud fortunīū q⁹ hoies eos diligūt ⁊ cū eis libenter cōuersant ⁊ eos libēter vidēt. libenē audiunt. ⁊ quicq̄d loquūtur docent vel predicāt vel faciūt. hominibus acceptum est. ⁊ placet. ⁊ oēs de cōuersatione eor̄ emendātur. Istud prouenit ex dono isto tercio scz sciētia. Istud ergo donū sciētie quod docet bene cōuersari est necessarium ptra irā q̄ facit hoiem male cōuersari. Quartū mortale peccatū ē acadia q⁹ facit hoī multa mala. Acadiosus enī nō potest dura sine murmuratiōe sustinē. ynū verbum non potest p̄ter

deū sustinere vel supportare. non pt
ieiunare vel orare. neq; discipliñas
recipere: neq; eccias freq̄ntare: neq;
v̄bū dei audiē: nullū dānū: nullā fla
gellatōz: nullā infirmitatē nl̄lū dolo
rem pt cum patientia sustinē. p mo
dico dāno cōtra deū murmurat. te
porē vite hz sibiipsi maledicat. mortē
sibi optat: et ad oīa mala paratus ē
ad oīa bona tardo. oīa ista mala fa
cit accidia. Cōtra hoc quartū vicium
datē quartum donū spūs sci. scz fortitu
dō. Virtus huiōi dom̄ē q; reddit
hoīem fortē ad oīa aduersa toleran
da. agilē ad oīa bona faciēda. et dat
patientiā i oīb9 aduersis tēptatōib9
flagell' et infirmitatib9. Aug̃. Fortitu
do ē amor facile oīa tolerās p̄pt illō
q̄ amat. Tullius. Fortitudo ē rōna
bilis aggressio et tribiliū cum ostāti eo
rū perpessiōe. Hoc donū est nob̄ ma
xime necessariū: q; misi fuerim9 fortes
ad bñ operādum et ad sustinendū nō
habebim9 i celo meritū. Quintū pec
catū mortle ē auaricia. Aug9. Auari
cia ē multa congregare nec supflua
paupib9 erogare. Auaricia facit ho
minē oīa desiderare: oīaq; congregare
nunq̄ abūdarē. sp ō defāi formidarē.
proximū fraudare: indigētib9 parcē
et nihil subuenire: oēm spez in istis
trāsitorijs ponē: plus de bonis suis q̄
de deo cogitare: imo deū sepius obli
uisci. In sapia mūdana quo opes ac
q̄rat minus studē. et vt sepius aiam
etne dānationi dare: ōnia ista mala
facit auaricia. Cōtra hoc datē quintū
donū spūs sci scz osiliū. Virtus hui9
dom̄ē q; docet hoīem quo inter mł
ta osilia prudētius et vtili9 osiliū sciat
eligē. Diuersa inuenim9 in hac vita
cōsilia. quicūq; de illis oīb9 meli9 et
prudēti9 eligere scit: hoc ē ex isto do
no. Verbi grā. Quod9 cōsulit vt q̄
tas diuitias: potētias: hōres: dignī
tates: et platuras. Caro consulit vt
deliciose viuas. bñ comedas: bñ bi
bas: diu dormias: suauit̄ iaceas et se
deas vt nūq̄ pedes tuos semel dure
calcare permittas. vt nullū incōmo
dū sustineas. vt nullo cōmodo care
as. vt molles vestes induas. et sepe
carnē tuā balneas. nunq̄ te sitire vel
esurire facias. et oī tpe libidinē tuā
expleas et nunq̄ abstineas. Diabol9
cōsulit vt sis superb9: inuid9: iracun
d9. et vt cadas de pcō in pctm̄. Ipse
em̄ cecidit p pctm̄ de celo. et ideo sem
per osulit pctm̄ et casū. Ideo dixit ad
xp̄m. Hec oīa tibi dabo si p̄cidēs ado
raueris me. Quali hominēs osulūt tibi
mala. fur furtū: raptor rapinā. vsuā
rij vsurā. sic q̄libz mal9 scdm̄ suā ma
liciā. Deus aūt cōsulit tibi vt des bona
trāsitoria et accipias eterna. et vt des
hic simplū et accipias ibi centuplū vt
libenter sis hic paup: vt semp maneas
diues in celo. vt sustineas hic breuē
tribulationē et recipias ibi leticiaz sē
piternā. vt sustineas h breuē p pec
catis p̄mittēdā: vt euadas p̄nā infer
nalē vel purgatoriū. Itē Mathei. xix
Vende oīa q̄ habes et da paupib9 et
sequere me. et habebis thesaur̄ in celo
Mathei eodē ca. Dis q̄ reliquerit do
mū aut frēs et sorores et c̄. p̄pter no
mē meū centuplū accipiet et vitam
eternā possidebit. Itē Lu. xvi. Facite
vob̄ amicos de māmona iniq̄tatis vt
cū defeceritis recipiāt vos in etna ta
bernacula. Ecce audisti multa osilia
si ex istis scis meli9 et prudēti9 eligere
et seq̄. hoc ē ex dono spūs sci quin
to scz osilio. Audi. Thobie iiij. capi.
Oi tpe osilia tua in ipso. i. in deo per
maneāt. Eccle. vi. Cōsiliari9 sit tibi
vn9 ex mille. q. d. de mille osiliarijs
elige tibi vnū scz deū. Sextū mortale
pctm̄ est gula. Gula facit hebetes sē
sus. Hiero. Pinguis veter tenue sen
sū non gignit. vñ Eccl'i. Cogitaui
vt a vino carnē meā abstinerem vt

ſic trāſferrē aīam meā ad ſapiētiaz. Gulosus nihil aliud cogitat nihil aliud ſtudet. niſi quō vētrē repleat. vñ Apls ad phil. iij. Ipſi ſūt quoz deꝰ ventr ē. ⁊ qz vētrē p deo elegerūt et colūt. ita ſenſus eoz hebetatꝰ. p deū paz cogitāt vel itelligūt. Cōtra hoc daꝫ ſextū donū ſpūs ſci. ſ. itellectus Virtꝰ huiꝰ dom ē p acuit hois ſenſus vt p creaturas q̄s videt ſciat agnoſcē creatorē ſuū quē nō videt vt p terrena ſciat ꝓhendē celeſtia. vñ Sap. xiij. A magnitudie ſpeciei. et creature ognoſcibilit pōt creator eoz videri. Roma. i. Inuiſibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta ſūt intellecta conſpiciūtur. Verbi grā. Videmꝰ magnitudinē in firmamēto ⁊ in mūdo: p hoc poſſumꝰ intelligē p creator eoz ſit magnꝰ ⁊ incōprehēſibilꝭ. Si videmꝰ claritatē i ſole: lūa: ⁊ ſtellis. p hoc poſſumꝰ itelligē p creator eoz ſit multo clarior. Si videmꝰ pulchritudinē in roſa. flore. lilio. ⁊ viola. p hoc poſſumꝰ intelligē p creator eoz ſit multo pulchrior Si videmus ſapiam i aliq̄ creatura ſicut i ſerpēte gallo. ⁊ colūba. poſſumꝰ intelligē p creator eoz ſit multo ſapiētior. Job duodecimo. Interroga iumenta ⁊ docebūt te. volatilia celi ⁊ idicabūt tibi. loquere terre ⁊ reſpōdebit tibi. et narrabūt tibi piſces In oibꝰ iſtis creaturis poſſumꝰ aliq̄d de deo ⁊ de celeſti gaudio cognoſcē. Si aliq̄s hō audiat aliquā voluctē canētē dulcē vt philomenā vel aliā: multū delectatur i hoc ſono. p hoc pōt intelligē q̄ i celo vbi cātāt tot chori angeloz ⁊ tot ſci. p ibi ē maximū gaudiū ⁊ delectatio. Exēplū. Acadit i argētina. quidā frat ſedebat i pomerio fratz ſub arbore. ⁊ habēs bonā vocē icepit cantare. hoc audiēs q̄dā philomena aduolauit. ⁊ poſuit ſe ſup arborē. ⁊ incepit naturaliē cōtra eū fortiſſime

cātare. Qꝺ audiēs frat incepit vocē eleuaē ⁊ illa etiā vocē e9 exaltabat. et intātū clamabat p ſuffocata cēdit de arbore in ſinū fris Ecce ſi vna auicula irrationalꝭ creatura tm delectabaꝫ in cātu hois. q̄lis erit delectatio in celꝭ vbi tot cātāt angeli virgines ⁊ ſci. In oib9 iſtis ⁊ ſimilib9 que videm9 ⁊ audim9 poſſum9 ſupna intelligē ⁊ celeſtia. Deo q̄dā ſūt ita rudes p nihil p huiōi intelligūt: ſicut bruta aīalia arca iſta terena occupātur. q̄b9 dicat Dñs. Nolite fieri ſicut equꝰ ⁊ mulus q̄b9 nō eſt intellect9. Septimū petm̄ mōle eſt luxuria ſiue carnalꝭ delectatio que facit hoī mlta mala. mentē excecat. delectationē dimmuit. deū ſuū ognoſcē nō pmittit et creatorē ſuū obliuiſci facit. Gze. Cū luxuria mentē muaſerit nullū bonū cogitare pmittit. Innocē. papa. Luxurie vitiū oēm etatē corrupit. ōnē ſenſū confundit. oēm ordinē ſoluit. oēm gradū peruertit. Inuadit eiꝫ iuuenes ⁊ ſenes. mares ⁊ femīas. prudētes ⁊ ſimplices. ſup̄iores ⁊ inferiores. Ber. Luxuria corp9 enecuat. aīam mactat. famā poit. primū offēdit. deū omittit. ſēſus hebetat. hoiez in pecudē mutat. imo hō p eū infra pecudē degenerat. cū pec9 ſeruet ordinē ſcēdi tpa. luxurioſus cōcupiſcit ōm hora Oia iſta mala facit luxuria ſiue carnalꝭ delectatio. Cōtra hoc daꝫ ſeptimū donū ſpūs ſci. ſ. ſapia. Sapiētia eſt ſapida ſcia. ⁊ ē q̄dā ſpūalꝭ ſapor dulcedis quē ſentit deuot9 hō in otēplatione celeſtiū. Iſi. Sapia ſolūmō eēna otēplaē ⁊ illis iocūdaē. Iſtō donum habuit btūs Aug9: q̄n dixit Inuenias me dñe aliq̄n i affectū multū inuſitatū introrſus neſcio i quā dulcedinē. q̄ ſi pſiaaē i me neſcio q̄d aliō ſit vita eēna ſi illa nō ē. Donū iſtō ordinatur otra luxuriā ſiue carnalē delectationē. Gze. Guſtato ſpū deſipit oīa

caro. q̄ qui semel de illa sapia. i. sapida scia gustauerit: illi oīs carnal delectatio insipida ē. sicut q̄ mel comedit postea ei ab9 alius nō recte sapit. Sap. xxiij. Spūs me9 sup mel dulcis et hēditas mea. i. otēplatio hereditatis mee sup mel ⁊ fauū. De ista materia req̄re in die ephie in sermone Factum est autem.

Feria secūda post penthecosten

Sermo. xcviij.

Adhuc loquēte petro cecidit spūs scs sup oēs q̄ audierāt vbū. Act. x. Post ascēsionē dn̄i ⁊ missionē spūs sci cū apli p̄dicarēt in iudea verbū dn̄i. audit dns petro p quandā visionē q̄ eā gētib9 verbū dei esset p̄dicandū. Et sic beatus Petr9 venit ad quādaz ciuitatē gentiliū noīe Cesaria: ⁊ incepit p̄dicare verbū dei. Et factū est dū p̄dicaret cecidit. i. descēdit spūs scūs super oēs q̄ audierāt vbū dei. licet gētiles essent. ⁊ ceperūt loq̄ variis linguis Vtrū autē in linguis igneis vel alia specie visibili spūs scūs descenderit incertū est. Sz certū est q̄ variis linguis ceperūt loq̄. ⁊ magnificabāt deum ⁊ mirabanē fideles q̄ de iudeis conuersi fuerāt. q̄ spūs scūs dat9 fuerat gentilib9. ⁊ tūc beatus Petr9 baptizabat eos ⁊ hoc est qđ tāgitur i epistola hodierna. In q̄ specialiē attenditur. q̄ spūs scūs dat9 est illis qui audierunt verbū dei. Multis em̄ generib9 hoīm datus est spūs scūs. Primo dat̄ spūs scūs verbū dei deuotē audientib9 ⁊ illud opere adimplēti b9. Lu. xi. Beati q̄ audiunt verbū dei ⁊ custodiunt illud. Quia ōt beatus Iacob9 in sua canonica secūda. q̄ nō auditores legis: sed factores legis iustificabūtur. Quātum aūt nūc valet vbū dei audire deuote: ptz in quodā miraculo pauli hēq̄re infra octauā

Epiphanie: in hmone Prophetis. Secundo dat̄ spūs scūs: penitentiam p peccatis agentib9. Actu. ij. Penitentiam agite ⁊ c̄. accipietis donum spiritus sancti. Penitētiam autē debet sequi pura cōfessio per quā acq̄ritur donū spirit9 sancti. Psal. Os meum aperui ad sz per cōfessionem. ⁊ attraxi spiritū scilicet sanctū. Istud figuratum est i hoc q̄ per manuū impositionem dabatur spirit9 sanct9. Actuū. viij. Vnde cū audissent apostoli qui erant ierosolimis q̄ recepit Samaria verbū dei. miserūt ad illos petrū et iohānem. qui cū vemissent orauerūt pro eis vt acciperent spiritū sanctum. Nōdum em̄ in quenq̄ illorum venerat: sed tamē baptizati erant in nomie Ihesu xpi. Eodē modo datur spirit9 sanct9 quādo post absolutionem sacerdos in cōfessione manū imponit. Exēplū. Quidā vidit mgros hpies accedere ad sacerdotē ad cōstitendū qui imūdi erāt ⁊ claros ⁊ mūdos recedere a sacerdote post cōfessionē. Tercio datur spūs scūs istis qui se ex toto corde humiliāt. Istō figuratū est in hoc q̄ spūs sanct9 datus est discipulis sedētib9. Glosa. Sessio iudiciū ē hūilitatis Vñ quicūq̄ vult recipere spm̄scm̄ debz esse humil nō superb9 Vñ ōz. i. De. v. Superbis resistit de9: humilib9 autē dat gratiā. Ber. Solet semper diuine gratie familiaris esse humilitas. sicut em̄ aq̄ deserit montes ⁊ fluit ad valles. sic grā spūs sci deserit corda superboz ⁊ descēdit ad corda humiliū Vnde: q̄ Maria humil erat: ideo spūs scūs i eam descēdebat. Ideo dixit angel9 Lu. i. Spūs sanct9 superuenet i te ⁊ virt9 altissimi obūbrabit tibi. Exemplum in quadā nobili domina q̄ monasterium intrauit ⁊ omnia villa offica acceptabat. Require dominica tercia post ēmitatis i hmo. Hūiliami.

v

Quarto spūs scūs dat cōcordib9 ⁊ vnitatē seruātib9. Ecci. xxv. In tribus bñplacitū est spiritui meo q̄ sūt pbata corā deo. cōcordia fratrum. amor proximor. vir ⁊ mulier bñ ꝺsentientes. Istud figuratū ē Actu. ij. vbi dicit ꝙ cū discipuli essēt pariter: dat9 est eis spūs scūs: ⁊ erāt illis oīb9 cor vnū ⁊ aīa vna in dño. Quicūq; ergo volūt acquirere spūmscm ꝺcordiā ⁊ vnitatē hāre debēt. Ser. Nisi in hūilitate opus tuū feceris: deo q̄ vn9 est acceptū nō erit. ⁊ dns promisit in euāgelio Math. xviij. Vbi duo vel tres congregati fuerint in noīe meo scz̄ cōcordiam ⁊ vnitatē in medio illor sum. Exemplū in duob9 discipul eūtibus in emaus Lu. vl. Ecce q̄ bñ valet cō cordia ⁊ vnitas. Psal. Ecce q̄ bonū et q̄ iocundū habitare frēs in vnū. Quinto spūs scūs dat in orōne pseuerātib9 Lu. xi. Si ergo vos cū sitis mali nostis bona data dare filys vestris quāto magis pr̄ vester celestis dabit spūm bonū petentib9 se. s. spūm scm Actu. i. Cū discipuli post ascēsionem dñi erāt pseuerātes in orōne cū mulieribus ⁊ Maria matre dñi acceperūt spūm scūm. Et Lu. iij. dr q̄ baptisato Jhesu ⁊ orāte descēdit spūs scūs corpali specie sicut colūba sup ipsū. Quicūq; ergo voluerit spūm scūm recipere debet in orōnib9 pseuerare. Sexto dat spūs scūs ipsū desideranti b9 ⁊ sibi p ꝺtēplationē appropinquātib9. Ecci. xxiiij. Trāsite ad me oēs qui cōcupiscitis me ⁊ a generationib9 meis adimplemini. spūs em̄ me9 super mel dulcis Jaco. iiij. Appropinquate deo. Glosa. Per ꝺtēplationē et appropinq̄bit vob per spūs sci cōmunicationē. Istō figuratū ē in hoc q̄ discipuli acceperūt spūmscm cum essent in superiori pte dom9. Glosa. Qui spūm scūm desiderat: carnis domi alīū: mētis contēplatione calcet. In hoie em̄ due sunt māsiones: superior ⁊ inferior. In inferiori habitat q̄ ea q̄ sunt carnis cogitat ⁊ desiderat. In superiori vero māsione habitat: q̄ cor poralia ⁊ huiōi ꝺtemnēs soli deo vacat ⁊ soli ei placere desiderat. Septimo dat spūs scūs deū diligentib9 ⁊ mandata ei9 seruātibus Joh. xiij. Si diligitis me māꝺata mea seruate: ⁊ ego rogabo pr̄em ⁊ alīū paraclitū dabit vobis spūm veritatis q̄ a patre procedit. Qui ego vult spūm scūm recipere debet ei9 māꝺata seruare. De mādatis eius. Hēḡre dñica xiij. p9 Trinitatem in sermone Abrahe. Roge mus dominum.

De eodē Sermo. xcix.

Non em̄ misit dns filiū suū vt iudicet mūdum sed vt mundus salueť per ipsū. Joh. iij. Vñ in pñti euāgelio possum9 notare duo. Primū est dilectio ad nos. Secundū est exhibitio dilectionis. Primū ibi. Sic de9 dilexit mūdum vt filium suū vnigenitū daret. Secūdum ibi. nō enim misit de9 filium suū. Sanctōrū ār q̄ ds misit ⁊ adhuc mittit nobis diuersa exēpla in q̄b9 oīdit nob dilectionis sue sig̃. Primo mittit tpalia ad sustentādū. Secūdo doctores ad īstruēdum. Tercio āgelos ad custodiēdum. Quarto filiū suū ad redimēdum. Quinto spūm scūm ad ꝺsolādū. De pmo dr Joel. ij. Ecce mittet vob frumētuz vinū ⁊ oleum ⁊ replemini in eis. Per frumētum intelligit pans. p vinū potus. ⁊ per oleū omnia alia alimenta que omnia habemus de dono dei que nobis singulis āmis mittit ad sustentandum corp9. Vñ Psal. Oia subiecisti sub pedib9 ei9. hec oīa misit de9 generaliter omnib9 hominib9. Qui ergo vltra necessitatem abscondit. ⁊ indigentibus non pītur fur ē ⁊ a domino maledict9. Prouer. xi. Qui abscondit

frumētū ī tpe necessitatis maledicē
tur a deo. bñdictio aūt sup caput vē
dentiū. Ite Ambro. Pasce fame mo
rientē. si nō pauisti occidisti. ⁊ nō so
lū nō abscōditū debet eē frumētum
ß nec pecuia q̄ emiē frumētū. Ecci.
xxix. Perde pecuiā ꝓpter amicū tuū
et nō abscōdas illā sub lapide ī poi
tionē. Ambro. Nō mīs ē crimē hñti
tollē. q̄ cū possit ⁊ abūdās sit ī digēti
b⁹ denegare. Esurientis pais ē quē tu
detines: viduaꝝ ī oumētū qđ tu reti
nes. miseroꝝ redēptio pecuia quā ab
scōdis ī tra. Tot ego scias te reddē
bona quot possis pstare. ⁊ nō solū sit
frumētū absco ditū: ß nec pecuia q̄
frumētū emiē. sic ergo ptz q̄ de⁹ mit
tit nob tpalia q̄b⁹ pascimur q̄ nō sūt
absco dēda ß paupib⁹ ⁊ ī digētib⁹ ip
tiēda. q̄ q̄tq̄o hō vltra necitatē reb
uat/ otra aīam suā rebuat Jac. v. Di
uitie vē putrefacte sūt ⁊ vestimēta
vīa a tinea comesta sūt. Auꝝ vestꝝ
et argētū erugīnauit. ⁊ erugo eoꝝ
erit vob ī testiomū ⁊ māducabit car
nes vīas q̄si ignis Et non solū mittit
nob de⁹ abū tpalē: ß eā mittit nob
abū spūalē ⁊ celestē ī abū aie Johel.
ij. Ecce ego mitto frumētū. p frumē
tū possum⁹ accipe corp⁹ xpi. s. sacra
mētū qđ de frumēto cōficiē. vñ dns
cōparauit se frumēto. Jo. xi. Nisi gra
nū frumenti cadēs in trā mortuū fue
rit nullū fructuz affert. qđ de morte
sua dixit. Et p vīnū itelligit sāguis
xpi q̄ de vīno ofīciē. Per oleū grā sua
siue mīa sīficaē. Ista tria mittit nob
quotidie ī abū aie. Scdo nob mittit
suos nūcios. s. doctores ⁊ pdicatoes
ad erudiēdū Lu. xiij. Hō q̄. fe. cenā
ma. ⁊ mīs ⁊ c. Iste homo xps est qui
prepauit p humilitatē vitā eternā.
et misit seruū suū. s. ordinē predicāti
um verbū dei semīatium. ꝑm Gre.
dicte imutatis. Et quicūq̄ audit il
los audit ⁊ illū q̄ misit eos. Vnde cū
dns mitteret discipulos suos ad pdi
cādum. ait. Qui vos audit me audit
et qui vos spernit me spernit: ⁊ qui
vos recipit me recipit. Hz multi obtu
rāt aures suas ad voce pdicātium. si
cut serpes ad voce incātantiū. Quis
furo⁹. misi ad quos suos meos mīsi. ⁊ q̄ audire noluerūt.
Talib⁹ cōtingit sicut illis de q̄b⁹ dici
tur Prouer. xxi. Qui obturat aurez
suā ad clamorē pauperꝝ: ipse clama
bit ⁊ nō exaudiet hic neq̄ in futuro.
qñ dicet. Dne dne aperi nob. sed tñ
debiē eis Amē dico vob nescio vos.
Mat. xxv. Amen dico vob. nemo il
lorum virorū qui vocati sunt p nunc
os meos ⁊ eos audire noluerūt. gu
stabūt cenā meam. qui autē audiūt
intrabūt in vitā eternā. Lu. xnj. ⁊
Lu. xi. Beati q̄ audiūt verbū dei. et
custodiūt illud Grego. Certissimū si
gnū est eterne predestinatois libē
ter audire vbū dei. Terio mittit no
bis angelos ad custodiēdum Heb. i. ī. mīstrāū missi ꝓpt eos q̄ hēditatē capiēt salutē.
Oēs sūt āmīstratoꝝ spūs ⁊ c. Mit
tūtur em ad custodiam nrām. Psal.
Angel⁹ suis mādauit de te ⁊ c. Gre.
dicat q̄ vnusquisq̄ hz angelū suū sci
licet bonū ⁊ malum. bonū ad custodi
endū. malum ad exercitādum. Hac
custodia bene īdigem⁹ qr multi ⁊
infimi sūt inimici nri qui odiose nob
insidiātur in omni loco. Dñs. Diles
te inimicos nros: quomā multiplica
ti sunt ⁊ odio iniquo oderūt nos. Et
sicut aliquib⁹ sanctis monstratū est
frequēter circa nos volitāt. sicut mu
sce in aere inumerabiles sūt. sicut di
cit haymo. Et sicut radi⁹ sol minutis
simis puluerib⁹ plen⁹ ē. sic aer malig
nis spiritib⁹. Vnde Grego. Si bonī
spūs a nobis se elongarent. impet⁹
malorum spirituū nullus sustinē pos
set. Jhero. Non posset esse tuta ois
caro nisi custodia sanctorū munireē.
Quarto misit nob filiū suū ad salua
dum: non em misit deus filium suum

vt iudicet mundum: sed vt mundus saluetur per ipsum. Qd fuit maximum signum amoris. ꝓma Joh. iiij. In hoc est caritas dei: non quasi nos dilexerimus eum: sed quoniam prior ipse dilexit nos et misit filium suum ꝓpiciatorem pro peccatis nostris Grego. O inestimabilis dilectio caritatis: vt seruum redimens filium tradidisti. Vic est ille verus Joseph de quo dr Gene. xlv. Pro salute vestra misit me dns ante vos Vic est ille verus moyses de quo dr Exo. iij. Veni mittam te ad pharaonem vt educas populum meum de egipto. Quinto misit nobis spum scum ad consolandum. vñ vocat paraclitus. i. cosolator. Ber. Adeo dulcis est spus scus et itantum consolat nos: vt eius dulcedini pualem non pot ipsa amarissima mortis amaritudo. Exemplum in beato stephano q cum repletus esset spu sancto: lapides tortentis illi dulces fuerunt. Aug. Qui de torrente voluptatis semel quantum possibile est perfecte gustauerit: cuius vna gutta maior est oceano: restat vt in eo omnis sitis secularis extinguat. Hogem.

Feria tercia Ser. Centesimus

Orauerunt pro ipsis vt acciperent spum scum. Actu. viij. Sicut isti duo apostoli petrus et iohannes orauerunt p samaritanis vt acciperent spum scum. Ita et nos exemplo eorum debemus orare vt mereamur accipere spum scum. et hoc ꝓpter multas vtilitates quas opat spus scus in nobis Est enim spus scus vtilis et necessarius peccatoribus in peccatis iacentibus est vtilis conuersis et penitentibus. est vtilis iustis et perfectis. Prio vtilis est peccatoribus in hoc q eos p gram ad pniam adducit. Ho. ij. An ignoras qm benignitas dei. i. spus sancti cui attribuitur mia ad penitentiam te adducit. et hoc fiat aliqn per interna increpationem. Jo. xvi. Cum venerit ille spus scus arguet mundum. i. mundanos peccatores de peccato quod fecerunt. de iustitia qua neglexerunt et de iudicio qd non timuerunt. Huius argutio fit: qm spus scus in cor hois dat cogitationes peccatorum q fiat et ob missione eorum q non fiat scz bonorum. et q in iudicio extremo reddetur est rationem de oib commissis et omissis: et scdm hoc copit peccator contritionem et flet p peccatis. Psal. Flabit spus eius et fluent aque lacrimarum. Sicut ptz in maria magdalena: statim cum spus scus tetigisset cor eius: fluxerunt aque ita largissime q pedes dni lauit. Et dauid q grauiter peccauit dr Ecci. xlvij. Xps purgauit peccata ipsius scz qm ei gram pmtendi tribuit. Ecce exemplum hnt peccatores in maximo peccatore dauid. et in maria peccatrice maria magdalene. vñ nullus de bemgnitate dei desperet. Gre. Qui mortuos sanatos videmus qd aliud q mie pignus hemus Item spus scus aiam peccatoris viuificat. Do enim peccando aiam suam occidit Au? Sic vita corporis est aia ita vita aie est deus: qm si aia deserit corpus corpus moritur. sic moritur aia si deserit ea deus qd fit p peccm. Isa. lix. Peccata vestra diuiserunt int vos et deum vestrum sed spus scus aduenies viuificat animam. Jo. vi. Spus est q viuificat. Epla j. Dns q dues est in sua mia ꝓpter immensam caritatem q dilexit nos cum essemus in peccatis viuificauit nos. sic bn figuratum est. Eze. xxxvij. vbi dr q ꝓpha eze chiel ductus fuit in spu in campum plenum ossibus mortuorum: et dixit ei dns. Putas ne viuent ossa ista? Qui respondit Dne tu nosti. Et dns ad eum. Dic ad ossa ista. Ossa arida audite vbum dei: hec dr dominus. Ego introduco in vos spum: et viuetis. Cumq sic dicet ꝓphetam: facta est commotio et accesserunt ossa ad ossa et vnusquisq membrum ad iunctu ram suam: et nerui et carnes et cutis extenduerunt sup ea. Tunc dixit dominus ad ꝓphetam. Aduc hec vtis vent spus.

et insuffla sup interfectos istos & reui
uiscāt Et xpheтaui sicut pcepat mihi
Et ingressus ē in ea spūs & vixerūt &
steterūt sup pedes suos exercat9 grā
des nimis . Ad hrām mihil fuit nisi vi
sio qdā p quā pt itelligi q spūs scūs
mortuā aīam viuificat . Idarco vn9
quisq dicat cū ps . Dne viuifica me
secm vbū tuū . Itē spūs scūs vtilis ē
pcozib9 pnaz agētib9 in hoc q ipos
adiuuat in satisfactiōe . Ho . vij . Spi
rit9 scūs adiuuat infirmitatē nrām .
Ephesi . ij . Det vob deus fm diuitias
glie sue vtutē p spūm ei9 corroborа
ri . Ideo dt dns illis q aggrediunt sa
tisfactionē arduā p pcis suis Aggei
ij . Spūs me9 erit in medio vri nolite
timē Sine adiutorio nō possum9 facē
qcq . Io . xv . Sine me mihil potestis
facē . i . sine grā mea . Itē spūs scūs a
seruitute dyaboli liberat vos & filios
dei faciat . Pcōr em q facit pcm fu9
est pcti siue dyaboli . Io . vij . Criso .
Ante q pccam9 liberi sum9 sed si se
mel nos dyaboli operib9 obligaueri
m9 ia nrā vtute euadē non valem9
et hoc ē qd dns dicit Osee . xiij . Per
ditio tua ex te . ex me aūt auxiliū . Io
nob necessari9 est spūs scūs : q nos li
beros faciat a seruitio diaboli . tūc filij
dei erim9 . Ho . vij . Ipse spūs testio
mū phibet : & reddet spiritui nrō q
filij sum9 dei : q si filij & hēdes . Item
spūs scūs vtilis ē pficientib9 . Est em
ductor eor & fortificator . Ductor eo
tū ē : q pficientes dns ire de vtute in
virtutē . Ps . Ibūt de vtute i vtutē
et io spūs scūs eis ē necārij : ne deui
ent a via recta i lō vita : s vt vadāt
de vtute in vtutē . Io dr Eze . xxxvi .
Spm meū ponā in medio vri : & fa
am vt in pceptis meis ābuletis . Sic
petebat xpheta . Spūs tu9 bon9 dedu
cet me in trā rectā . Sz q pficientes i
bona vita multas hnt aduersitates
ideo necārius ē eis spūs scūs . q eos
fortes ad pugnandum efficiat Psal .
Spiritu oris ei9 omnis virt9 eor . q .
di . Dis fortitudo eor q pugnāt contra
dyabolū est a spūsc̄ō . & quos replet
ad pugnā fortes mumit : & q sine spū
hoc ad pugnā vadūt cito cadūt Iste
figuratū ē . i . Re . xi . vbi dt q Naas
pugnauit cōtra filios isrl . & obsedit
iabes galaad & noluit cū eis facē pa
ctū misi eruerēt oēs oculos dexteros .
Quod cum nūciatū essz sauli : insilijt
in eū spūs domini & deuicit eū Naas
interptat serpēs & significat dyabolū
qui p serpentē primū hominem vicit .
Iste adhuc filios isrl & deuotos homi
nes impugnat & nititur eis eruē ocu
los dexteros . i . auferre cōgnitionem
dei : sed si spūs scūs insiluerit in eos
sicut in saul : ipsi deuincerēt eum . scz
serpētem cum adiutorio spūs sancti
et dicant cum Psal . Spiritu pncipa
li cōfirma me Item spūs sanct9 vti
lis est pfectis hominib9 . qr talibus
sepe secreta celestia reuelat . Vñ . p .
Chrim . ij . Quod oculus non vidit :
nec auris audiuit : nec i cor hois ascē
dit : q pparauit de9 his qui diligūt illū
nob reuelauit p spūm scm . sicut ptz
in iohe qui vidit secreta celestia . s .
dei cū esset i insula pathmos . Et pau
lus q rapt9 ē ad teraū cēlū : & vidit
bi ea q nō licet hoi loq . Et stephā9
vidit celos aptos : qre . qr fuerūt re
pleti spū scō . Itez spūs scūs vtilis ē
pfectis & otēplatiuis : qr ei dulce
die refiat eos . Sap . xij . O q suauis
es dne & c . Ecci . xxxij . Spūs me9 sup
mel dulcis : & talis dulcedo spūs sci
cordis iubilū generat . Ephes . v . Im
pleamini spū scō . & seqtur . Loqntes
vobismetipsis i psalmis . ymnis . & cā
tibus spūalibus cantātes & psallētes
in cordibus vris . Tale iubilū sentiri
pt & explicari verb nō pt . Aug9 . In
troduas me aliqñ dne i affectū mīrtū
iusitatū itroitus : nescio qd aliud erit

vita eterna si ista nō erit. Hugo de sancto victore ōt in psona aīe. Quid illud dulce in recordatione dei qđ ali quādo me tāgē solet ⁊ tā vehemēt et suauit affice: vt iam tota a me ali enare imapiā: subito eñ innouor: ⁊ bene mihi dē imapit vltra q̄ loq̄ suf ficiā. exultat amim⁹. cor illūmaē. desi deria iocūdanē. in obliuionē vemit ō mū preteritor⁹ dolor⁹ perpessio: ⁊ nē scio vbi sū. Ser. Si vna gutta eēne dulcedis ita mebriat: q̄ vbi hō sit to taliter nesciat q̄d erit i regno celor⁹ vbi bibem⁹ de fonte totius dulcedis fluēti sine fine: Hogem⁹.

Feria tercia. Sermo. Ci.

HVr nō vemit misi vt furetur. Jo. x. Moraliē possunt ista v̄ ba tripliciē expōm: quia sūt tria genera furū. scz diabol⁹: mōs. et hō mal⁹. Prim⁹ fur isidiaē amme et mtiē ei auferre ōtutes ⁊ bona qui b⁹ aīa in presenti reficiē seu ornaē. ⁊ sic ablatis eis mtiē eam mactare siue mortificare. ⁊ ideo nō solū est fur sed eaā latro. Osee. vj. Fur ingressus ē spoliās: latrūculus foris. q. d. Dya bol⁹ ingrediē occulte domū aīe tāq̄ fur. ⁊ spoliat eā bonis opib⁹: ⁊ tunc quasi latrūcul⁹ manifeste ocadit am mā sicut latro corp⁹. vnde Job xxiij Mane p̄mo cōsurgit homiada ⁊ iter fiat egrotū ⁊ pauperē ⁊ p nocte erit quasi fur. Nā eñ aliquādo hō corpo raliē interficiē: videm⁹ q̄ aīam mise rā spoliat ⁊ nudaz deserit ū aduerti m⁹. Propē hoc ōr Apoca. iij. Ecce ve mit q̄si fur. btūs q̄ vigilat ⁊ custodit vestimēta sua ne nud⁹ ambulet. Ve stimēta aīe sunt ōtutes ⁊ bona opā que mtiē dyabolus nō furari solū sed ocidē Vnde btūs petr⁹. i. Petri. v. monet nos dicēs. Frēs sobri estote et vigilate. q̄ aduersari⁹ vester dia bol⁹ circuit vos: tanq̄ leo rugiens q̄ rens quē deuoret: cui resistite fortes

in fide. ⁊ q̄ dormiētes i pcto deuorat Vnde ōt Jhere. in psona pcōris dāp nati Comedit me. deuorauit me. ab sorbuit me sicut draco. Jhere. li. Se cūd⁹ fur. s. mors ille insidiaē vite fur eñ vit cū minime putaē: sic ⁊ mors Apoca. iij. Si nō vigilaueris vemā ti bi tanq̄ fur. p. Thessa. v. Dies dñi. i. hora mortis sicut fur ita vemet in no cte. Grego. Cōditor noster diē mor tis nostre incertū nob esse voluit: vt quādo semp ignoraē: semp primus esse credaē: ⁊ tāto q̄sq̄ fit feruētior i opatione: quāto icertior ē de vocatō nē Ideo monet nos domin⁹ cōtra in certitudinē mortis Mathei. xxv. Vi gilate: q̄ nescitis diē neq̄ horā Hoc autē scitote qm si sciret paterfamili as q̄ hora fur vemret vigilaret ⁊ c. Ser. Certū est q̄ morieris: sed icer tū est quādo vel vbi. Sene. Mors ti bi insidiaē in oī loco. tu q̄ si sapiēs fueris: vbiq̄ eā expectabis Vnde le gie q̄ iohānes patriarcha ostitueāt sibi qnendā famulū q̄ frequēter vit ad eum cū esset in loco horis dicens. Domine iperfectū est sepulchr⁹ tuū: iube ego pfia: q̄ cito morieris? Ter cia⁹ fur est hō mal⁹. ⁊ sūt q̄tuor gene ra hoim qui fures vocaē. Primi sūt mali plati qui pce vel preād vel suasi one: vel alio quocūq̄ falso mō: ⁊ nō scōm deū vel iusticiā vemūt ad plātu ras q̄ non q̄rūt laudē dei ⁊ salutē pxi mi: sed tm suā ⁊ suor⁹ vtilitatem. De quib⁹ dicit domin⁹ in euāgelio hodi erno. Joh. x. Qui nō intrat p ostiū in ouile ouiū ⁊ c. Secūdo ōr fur qui rem alteri⁹ furtiue accipit ottra pcepp tū dñi. Exo. xx. ⁊ Deutro. v. Nō fur tū facias. vbi scōm Glo. phibuit ō nē vsurpatōez aliene rei. Nō ei rapi nā. nō fraudē. nō vsurā oēssit q̄ fur tū phibuit. De illo fure q̄ aliena ra pit ōr Eccl. v. Sup furē ē ofusio quā do fur opḥēdit ⁊ punit. ⁊ pma seroz

qñ. s. suspendiē. Propē hoc dicebat Salomō Prouer. xxx. Mēdicitatē ⁊ diuitias ne dederis mihi ⁊ c. ne forte satiat⁹ alliciar ad te negādū. Tercio dr fur hō detractor: q̄ post tergū hoīs furaē sibi hōrē p detractionē. De quo Ambro. Tolerabiliores sunt fures q̄ vestes ⁊ alia nrā hō diripiūt q̄ fures q̄ famā nrām lacerāt. Cui⁹ ratio pōt esse. Quia dr Prouer. xxij. Melius ē nomen bonū q̄ diuitie multe. sup ar gētū em̄ ⁊ aur hō grā. nomē bonū ē fama hō. Qui ergo pximo suo p mēdaciū ⁊ detractionē aufert bonā famā. pi⁹ ei nocet q̄ si multa hō ei furaret. Nam hō tpalia amissa pñt recuperari. hō fama amissa nunq̄ vel raro in vita ista recupaē. Vñ debet hō multuz timē. Sap. i. Custodite vos a detracti one pcte lingue Cathp. Virtutē pri mā puto eē cōpescē linguā. Vñ ps. Dñe libera aiam meā a labijs iniq̄s et a lingua dolosa. Quarto dr fur q̄ rē alienā iuito dño dolose ptractat. Vñ ait lex. Furtū ē cōtractio rei alie ne fraudulosa inuito dño. Vñ si q̄s acapit equū vel rē alteri⁹: ⁊ vtē ea ad vsus suos inuito dño furtū omit tit eā si ad alios vsus q̄ cōcessa sit. Itē si q̄s acapit equū vel rē accōmo data ad certum locū: ⁊ ipē vltra pce dit cū illa re inuito dño: furtū cōmit tit. Itē q̄ rē sibi ad vtēdū accōmoda tā alijs accōmodauerit. Itez q̄ rē p pignore sibi obligatā vtē iuito dño suo. Itē q̄ vtē re aliena. ⁊ psumit fir miē q̄ dñs sibi bñ fauet. Et si sciret si bi nō placē: nullatenus re sua vti vel let: furtū nō cōmittit. Et breuit vbi q̄q̄ inuenies ptractionē rei aliene factā cōtra volūtatē dñi itelligit fur tū cōmissum. Cū aūt furtū cōmissum fuerit i vsu rei: tm̄ teneē fur ad resti tutionē illi⁹ vsus. Si āt aliq̄s vtitur re aliena nesciēte dño. ⁊ putat dñm nolle. ⁊ sic ē furtū qđ cōmittit q̄ntū ad intentionē ⁊ pccat mortaliē: sed non tenetur ad restitutionē ⁊ domi n⁹ potest petē: obstante sibi sua volū tate. Rogemus ⁊ c.

¶ Feria quarta Ser. Cij.

AMen dico vob. q̄ credit i me hz vitā eternā. Joh. vi. In istis vbis dñs duo facit. Pri mo hortaē nos ad fidei xpiane obser uantiā cū diceē. Amē dico vob. Secū do ostēdit ipsi⁹ fidei remunerationē cū dicitur. habet scz vitā eternā. Cir ca pmū notandū q̄ fides multū necā ria est. ⁊ hoc pter multa. Primo q̄ fides est fundamētum ommū bonor operum. ⁊ sicut sine fundamēto nul lum op⁹ stabile esse pt ⁊ permanēs sic sine fide nulla bona opera persistē poterūt ⁊ permanere. Isa. vij. Si nō creditis nō permanebitis. Vnde Au gustin⁹ Ruinam videtur querē qui sine fide vult edificare. Joē. Et sicut rami sine vtute radicum arescūt. ita quelibet opera licet bona videātur. nulla sunt si a soliditate fidei distin guūtur. Et sicut i radice arboris nul la prorsus appaēt species pulcritudi nis. ⁊ tamē quitq̄ ē in arbore pul chritudinis ⁊ decoris de ipsa pcedit. sic ex fidei humilitate quitq̄ est me riti. quitq̄ vere beatitudinis ex fide procedit. Secundo: quia fides hoies filios dei efficit. Johan. pmo. Dedit eis potestatem filios dei fieri. Gala. iij. Omnes filij dei estis per fidem. Si autem sum⁹ filij sum⁹ ⁊ heredes. Om nes autem infideles sicut iudei ⁊ paga ni ⁊ mali xpiani sunt filij diaboli ⁊ hereditatem suam scz infernū possi dēbūt. Johānis tercio. Qui autem nō credit. iam iudicatus est supple ad eternam damnationē. Marci vltimo Qui non crediderit condemnabiē. Tercio quia sine fide ꝺo nō possum⁹ placere. Hebreorum vndecimo. Si ne fide impossibile est deo placere.

Ecci .i. Beneplacata ē deo fides. Vñ propt̄ fidē maria placuit deo. Lu. p. Beata es q̄ credidisti: qm̄ pficietur oia ī te Aug. Beatior fuit maria pcipiendo xpi fidē: q̄ concipiendo xpi carnē. Quaterna em̄ xp̄m q̄tras mhil̄ marie pfuisset: misi xp̄m felicius corde q̄ carne gestasset. Ephe. iij. Per fidem em̄ xp̄us habitat ī cordib⁹ vestris. Quarto p fidē oēs īmicos nostros vincere possum⁹. Hostis noster est mūdus. hūc vincim⁹ per fidē .i. Jo. v. Hec ē victoria q̄ vincat mūdum fides nr̄a. Hebre. xi. Sācti p fidē vicerunt reḡ Glosa. Qui ī ītimo cordis amore fidē recepit: q̄cūq̄ ingruat extra facile vincat. Secūdus hostis ē diabol⁹ Istū eā vincere possum⁹ per fidē. p. Pet. v. Aduersari⁹ vester diabolus ꝛ̄ ē. cui resistite fortes ī fide. ij. Para lipo. xx. Cōstēter state videbitis auxilium dn̄i sup vos. Et ideo statutū est. q̄ nocte ꝛ die diabol⁹ nob̄ ītendi atur. Qui in ītio noctis .i. cōpletorio. ꝛ ī ītio dei .i. in p̄ma semp̄ symbolū dicim⁹. vt p hoc diabolū a nob̄ repellam⁹. Non em̄ pōt esse pñs vbi symbolū legere audit. Ideo religiosi solēt legere symbolū sup frēm agonizantē ad fugādum demonē qui maxime hoiem ī fine p infidelitatē tentat. Sanctum aūt q̄ symbolū .i. credo in deū in quo cōtinētur xij. articuli fidei cōposuerūt xij. apostoli anteq̄ diuiderentur. Legitur em̄ in euāgelio Marci. vltō. ꝛ in actib⁹ apl̄oꝝ ꝛ in scolastica hist̄oria q̄ in die ascēsionis apparuit dn̄s vndecim apl̄is: ꝛ dixit eis. Ite ī mūdum vniuersū ꝛ p̄dicate euāgeliū. Qui crediderit ꝛ baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit Et postea iussit eos ire ad montē oliueti: ꝛ ibi ipsis videntib⁹ ascēdit in cel̄ū: ꝛ redeuntib⁹ ihr̄m expectātib⁹ sp̄m scūm vel expectātes sp̄m scūm elegerūt beatū Mathiā ī apl̄m: ꝛ sic facti sūt undecim. Cū aūt accepissent sp̄m sanctū: priusq̄ diuiderētur in vniuersū mundū cōposuerūt symbolū. Petrus dixit. Credo in deū p̄rem oipotētem creatorē cel̄i ꝛ terre. ꝛ notabl̄r dr. credo ī deū. Nā aliud ē credē in deū aliud credē deo. aliud credē deum. Beda. Credē deuz est credē q̄ ipse deus ē: qđ eā ipsi mali credūt Jacobi. ij. Tu credis q̄ vn⁹ deus ē: ꝛ bñ facis. demōes credūt ꝛ cōtremiscūt. Deo credit: q̄ credit esse vera q̄ locutus ē. vel q̄ credit esse vera q̄ de deo dicūtur. Hoc similiter facūt mali homines ꝛ diaboli. Aug⁹. Credē in deum ē credēdo deum amare. credēdo in eum ire. credēdo ei inhrē ꝛ membro ei⁹ incorporari. Ex his ptz q̄ qui pccādo se deo opponit ꝛ a deo recedit: mētitur cū dicat. Credo in deum. Seq̄tur patrē oipotētez. Magnū est nob̄ solacium q̄ de⁹ pater noster ē: et ideo nequaq̄ nos delinquet: ß oia necessaria: sicut pater filio puidebit nob̄. vnde fidē vrā non hūt illi q̄ fame putāt morituros. Sequit creatorē cel̄i ꝛ terre supple. cū oib⁹ que ī eis contēta sūt. qđ est otra hēticos qui dixerūt q̄ inuisibilia creasset de⁹ diabol⁹ vero visibilia. Ideo cātatur dn̄ica die visibilium oim̄ ꝛ inuisibilium. hucusq̄ dixit Petrus apl̄s. Nam btūs Paul⁹ apl̄s qui iurta petrū solet pm̄ adhuc nō erat electus in apostolū: ꝛ non habet articulū in hoc symbolo. Deinde dixit andreas. Credo in ihesū xp̄m filiū eius vnicū dn̄m nostr̄. ꝛ ē sensus q̄ xp̄s est filius dei vnic⁹ ꝛ est dn̄s noster. ꝛ hoc duplici racione. pmo q̄ nos fecit. secūdo q̄ nos sanguine suo redemit. et ideo nos ei merito fuire debem⁹ et eius p̄ceptis magis obedire q̄ hoīb⁹. Actuū. iiij. Obedire dō oportet magis q̄ hoīb⁹. Jacob⁹ maior dixit. Qui cōcept⁹ est de sp̄u sancto

Dominica secūda. Ser. Cx.

In hoc cognouimꝰ caritatez dei qm̄ ille ꝓ nob animam suaz posuit ⁊ nos debemꝰ animā pro fratribꝰ ponere. ꝑma Jo. iij. In epistola precedentis dominice hortabatur nos Johannes ad dilectionez dei In epistola hodierna hortaē nos ad dilectionem ꝓximi docēs nos ita diligere proximum sicut nos christꝰ dilexit. Sciendum autem qꝺ debemꝰ diligere proximuz triplicter. Primo integraliter id est ex toto corde ⁊ ex tota anima sicut christus magister noster dilexit nos. Jo. xiij. Ego magister ⁊ dominus exemplum dedi vobis vt quemadmodum ego feci ita et vos faciatis mutuo ⁊ sicut ego dominus dilexi vos ex toto corde ⁊ ex tota anima: ita ⁊ vos debetis facere Joh. xv. Hoc est preceptum meum vt diligatis inuicem sicut dilexi vos Diligere debemus ita itegraliter qꝺ omnia que habemus corpus ⁊ res pro ipso exponere debemus sicut deꝰ dilexit nos vt vitam suam ꝓ nobis poneret. sic ⁊ nos facere debemus si cut dicitur in epistola hodierna. In hoc cognouimus caritatem dei. quoniam ipse pro nobis animam suam posuit: ita ⁊ nos debemꝰ animas ꝓ fratribus ponere. Et etiam res temporales exponere debemus propter dilectionem proximi exēplo christi: qui dicit per prophetam Jhere. xij. Reliqui domum meaz dimisi hereditatem meam dedi dilectam animaz meam in manibus inimicorum meorum. ij. Chorī. viij. Pro nobis factꝰ est egenus cum dives esset: vt nos diuites faceret. sic ⁊ nos debemus pro fratribus exponere omnia que habemus in necessitate. ꝑma Jo. iij. Qui viderit fratrem suum necessitatem patiētem ⁊ clauserit viscera misericordie ab ipo: quomodo caritas

dei manet in illo. quasi diceret. non manet in illo. Grego. Qui tempore tranquillitatis non dat tumicam ꝓximo suo quomodo in persecutione daturus est animaz suam. Item diligere debemus proximum ex toto corde integraliter. Ita qꝺ de bono eiꝰ gaudeamus ⁊ de malo eius doleamus. Augꝰ. Quantum quisq; alium diligit tantum de bono eius gaudet. Sic nos dilexit christus ⁊ tota curia celestis quia gaudium est angelis dei super vno peccatore penitentiam agente. Lu. xv. Item de damno proximi debemus dolere: sicut christus supra Jherusalem fleuit. Lu. xix. Apostolꝰ prima Pe. iij. Estote compatientes fraternitatis amatores. Gregorius Tanto quisq; magis perfruatur quāto perfectius sentit dolores alienos sic compatiebatur. Job xxx. Flebam quondam super eo qui erat afflictꝰ Secundo debemus diligere proximū sapienter. Ita qꝺ omnes diligamus et tamen vicia eorum odiamus scz quemcumq; diligamus eius vicia odiamus nec in vicijs eius consentiamus. Nunq̄ debet aliquis diligere alium intantum qꝺ propter eum peccatum cōmittat. Sed taliter dilexit adam euam vxorē suam. Augꝰ. Ne eam contristaret peccato consensit. Sic herodes: ne filiam herodiadis cōtristaret Johannem decollari fecit. Tales sunt qui propter amicos peiurant vel alia peccata cōmittūt: potius deberet homo omnes amicos suos patrem ⁊ matrem ⁊ filios seipsuz et omnia que habēt amittere ⁊ morti se exponere q̄ peccare. Exemplum habemus ij. Macha. vij. de muliere cum septem filijs qui volebant ōma tormenta sustinere potiꝰ qꝺ prohibitas carnes comederent contra legem. Tercio debemꝰ diligere proximum perseueranter. Prouer. xvij. Omni

tpe diligit q̃ amic⁹ ẽ. ſ. pſperitatis et aduerſitatis. Sz q̃dã ſũt q̃ tm̃ diligũt proximos in tẽpore pſperitatis quãdo homo hz dare aliquid. hos vocat Salomõ aĩcos mẽſe. Eccl. vi. Eſt aũt amic⁹ ſoc⁹ mẽſe ⁊ nõ pmanet in tpe neĩtatis. Tales ñ diligũt pximos ſ̃ lr̃ eox ⁊ ſũt ſimiles camb⁹ qui diligũt oſſa ꝓ carnes ⁊ qñ oſſa ſũt ſine carne os relinquũt. vñ Gre. Cũ q̃s i pſperitate poſit⁹ diligit: icertũ eſt valde: vtq; pſperitas vel poſſeſſio diligat. Amiſſio em̃ felicitatis mentẽ pbat diligẽtis. Qui ei i aduerſitate pximũ deſerit. apte ognoſcit q; hũc i pſperitate nõ amauerit: ſ̃ lr̃ ſua. Tales ſimiles ſũt pulᷣ vulpiũ q̃ diligũt mrẽm q̃ diu hz lac. ſ̃ qñ nõ muemũt lac: lacerãt vbera e⁹ dentib⁹ ⁊ q̃ſi alienã reputãt. Nõ em̃ ſic filꝫ dei diligẽ dñt. nã xp̃s nõ diligit ſic ipſe em̃ diligit pauperẽ ſicut diuitẽ. nobilẽ ſicut ignobilẽ. q; nõ ẽ pſonaꝝ acceptor deus. Jp̃e ei diligit petrẽ pemitẽtẽ. i. pmitẽtiã agẽtẽ ſicut illũ q̃ nunq̃ peccauit. Exẽplũ i filio prodigo Lu. xv. Ho.

De eodem Ser. Cxi.

Homo q̃dã fecit cenã magnã et vocauit mltos. Lu. xiiij. Iſte hõ deꝰ ẽ. q̃ p nob factꝰ ẽ hõ. Homo q̃dã. i. xp̃s q̃ dr hõ ex hole generat⁹ ꝑs. Hõ nat⁹ ẽ in ea ⁊ fundauit eã altiſſim⁹. Cũ hoib⁹ cõuerſat⁹ Baruch. iij. poſt hoc in terris viſus ẽ p hoib⁹ ⁊ cũ hoib⁹ cõuerſat⁹ ⁊ imolat⁹. Jo. xij. Expedit vob vt vn⁹ moriatur hõ p pplo. ⁊ c̃. q̃ fecit cenã magnã. i. etnã iocũditatẽ ⁊ pauca vemũt. Sed dũ aũt q; dñs vocat nos ad regnũ celoꝝ multis modis. Primo p bñficioꝝ largitionẽ. Isa. xlix. Dominꝰ ab vtero vocauit me. q. d. Ab illa hora qua conceptꝰ fui in vtero matris mee iccepit mihi dñs beneficia ſua i pendẽ vt ſic me ad ſe vocaret. Nam primo quãdo hõ cõceptꝰ eſt. deꝰ dat ei ãimã rationalẽ ⁊ formã humanã ſupra õnes creaturas pulcherrimã. Bernar⁹. O homo cogita qualiter te fecit deꝰ. nempe ſm corꝰ egregiam formã: ſm aimã. imagine creatoris mſignem. Sed heu tu ſtulte. tu auarẽ. tu luxurioſe deũ qui te genuit dereliquiſti ⁊ oblit⁹ es dñm creatoris tui. tamẽ dicat dñs reuertẽ ⁊ ego ſuſcipiã te. Itẽ dedit tibi dona naturalia. tpoalia. ⁊ ſpũalia. vt te allicat ⁊ vocet ad eternã vitã. Que aũt iſta naturalia. tpalia. ⁊ ſpũalia. ſũt. Hegre dicta pma p̃ timitatẽ in ſmone. Diligam⁹ deũ. Iſti vocatiõis ñdẽ dũ ẽ p grãꝝ actiones: ꝑs. Cantate dño in vita mea q̃ bona fecit mihi. Sz aliq̃ ſũt q̃ iſta bñficia nõ attẽdunt nec regratiãtur. De q̃b⁹ dq̃rit dñs. Prouer. i. Extẽdi manũ meã. ſcz ꝑ dona largitionẽ nec fuit q̃ aſpicẽt in eã p grãꝝ actionẽ. Exẽplũ i filꝫ iſrl̃ q̃b⁹ multa bñficia cõtulit vt eũ colerẽt ⁊ poſt deos alienos nõ irẽt. Secũdo vocat dñs p nũcios ſuos. ſ. predicatores. Isa. xiij. Ego mãdaui ſanctificatis meis. i. ſanctis ꝓdicatoribus q̃ cõfortũt in ſua fortitudine. ſcz ad offitiũ predicatiõis in ira mea. ſcz vt predicẽt iram meã mũdo. vnde Mar. vlti. Euntes in mũdum vniuerſum ꝓdicate euãgelium õni creature. id ẽ omni hymi. ꝓpter que homo factꝰ eſt ⁊ õnis creatura facta eſt. ⁊ que dominũ ommũ creaturaꝝ cõſtituit. Qui crediderit ⁊ baptiſat⁹ fuerit ſaluus erit. qui vero nõ crediderit condemnabit. Et ſicut tunc miſit apoſtolos: ſic nũc mittit ꝓdicatores. Qui ergo recipit ꝓdicatorẽ ⁊ vbũ dei. i. verbũ ꝓdicatoris. deũ recipit. Lu. x. Qui vos audit me audit: ꝓpter iſtud officiũ. ſcz vt ꝓdicaret venit ihesus in mũdum ꝓdicando peccatores ad regnũ celorum vocarẽt. Luce. v.

Cuncq; hic vocasset matheū de theloneo comedit cū eo ⁊ murmuabāt de hoc phariſei q cū pctōribus comederet. Et tñdit ihesus. Non veni vocare iustos ſed pctōres ad pēitentiā. Vñ dixit martha ad mariam. Magister adest ⁊ vocat te. Jo. xi. Et q̄d tūc fecit p ſe nūc facit per p̄dicatores ⁊ q̄ eos ſpernit deū ſpernit. Lu. x. Qui vos ſpernit me ſpernit. ⁊ vos recipit me Sed q̄dā ſunt q̄ hanc vocationē non audiunt q̄ ſe ſurdos faciūt ad vocem predicatoris ſicut ſerpes ad vocem incātatoris q̄ obturat aurē vnaz ad terrā aliā cauda Per terrā ſigmfica tur terrena ſubſtātia. Per caudam ſpes lōgioris vite. Jſta duo multos faciūt ſurdos ad vocē predicatoz. talib9 dicit Prouer. i. Vocaui ⁊ renuiſtis. ſcz vocaui p p̄dicatores me os ⁊ rēnuiſtis venire. Pſal. Labora ui ſcz in crucē pendēs vbi caro cruciata tāq; i reclinatorio vſq; ad emiſſionē ſpūs pcepit. Rauce facte ſūt fauces mee mutiliē clamando. Tali b9 etiam cōminat. Jſa. lxv. Oēs i cē de corruetis p eo q vocaui ⁊ non rñ diſtis mihi. Tercio vocat p interna inſpiratione. Oſee. ij. Loquor ad cor eiꝰ .i. cū alicui aliquas bonas cogitationes infūdit. ſcz q̄n imapit cogitare p̄ntis vite inſtabilitatē mortis incertitudinē mūdi falſitatē pctōris damnōlitatem ifernī acerbitatē diuine glorie immēſitatē ⁊ diuinā benignitatē. Illa ē vox dñi loquētis ad cor bis ⁊ aduocantis eū quā debem9 libēter audire. Pſal. Audiā quid loq̄tur in me dñs deus meus qui ſtat ad oſtiū cordis ⁊ pulſat. Apoc. iij. Ego ſto ad oſtium tuū ⁊ pulſo. Sed multi ſūt qui hāc vocationem audire nolūt. Talib9 dicit. Prouer. p. Deſpexiſtis omne conſiliū meū ⁊ increpationes meas neglexiſtis. Ego q̄q; in interitu veſtro ridebo. Quarto vocatus

per tribulationē ⁊ flagellationē tāq; per nūcios q̄ ſunt ſigna ſalutis. Sap. xvi. Ad correptionē in breui turbati ſunt hñtes ſigna ſalutis. Hebre. xij. Flagellat oēm filium quem diligit. Pſal. Multiplicate ſūt infirmitates eoz poſtea accelerauerūt. Grego. Mala quē nos hic premūt ad deum ire cōpellūt. Exemplū in filio prodigo Lu. xv. Iſti figurati ſunt p Joab cui miſit abſolon nūcios rogās eum venire ad ſe ⁊ nō venit tandē miſit fortes nūcios ſuos ⁊ ſuccendit segetes eius et tūc venit dicēs quare hec fecīſſet qui ait. Aliter te habere nō potui ſic quidā vocati p nūcios .i. per predicatores nolūt venire. Tandē ſuccendit dñs segetes eiꝰ .i. immittit eis tot tribulationes ⁊ infirmitates q̄ eos venire oportet. Exēplum quidā miles rogabat quendā dum egrotaret vt deū p ſe oraret vt ſanitatē recapet. Et queſiuit ab eo vir ſanct9 vtq; melior ⁊ deuotior eſſet in infirmitate vel in ſanitate ⁊ dixit miles. In infirmitate deū frequētius inuoco q̄ in ſanitate. In ſanitate obliuiſcor multotiens. Rñdit vir ſanct9. Oro ergo deum vt ſeruet te in eo ſtatu in quo melior es ⁊ ſic ille infirm9 manēs penitentiā egit ⁊ vitā ſuā in bono finiuit. Rogemus ⁊ c̄.

Dominica iij. Ser. Cxij.

Vmiliamini ſub potēti manu dei vt vos exaltet in tempore viſitationis .i. in die iudicij prima Pe. vlti. In vbis p̄poſitis fratribus petrus duo. Primo hortat nos ad humilitatē. Secūdo oſtēdit humilitatis vtilitatē. Primū ibi. Humiliamini ſub ⁊ c̄. Secūdum ibi vt nos exaltet in tempore viſitationis. Sciēdum autez q̄ multiplex eſt humilitatis vtilitas. Prima eſt q̄ facit hominem deo dilectum ⁊ acceptū. Jhero. Nihil eſt autem q̄ nos deo ⁊ hoibus

ita gratos facit ꝙ ꝙ per vitā magne humilitatis sum⁹ infimi. Per. In alto nō altum sapere. sed humilib⁹ cō sentire. nihil deo carius nil apud homines ratius. nō est magnū humilē esse in abiectione. Magē prorsus hūilitas est ⁊ rara virtus: adeo placet deo humilitas ꝙ sine illa nulla tō sibi placent. Per. Sine hūilitate audeo dicere nec virginitas marie deo placuisset Exemplū in saul. i. Re. xv. Nonne cū paruulus esses in oculis tuis caput i tribub⁹ isrl̄ fact⁹ es sc̄z rex. Postea cum supbire cœpit p inobedientiā abiect⁹ est. Itē in dauid q̄ minimus fuit inē frēs suos ⁊ dñs eū in regē elegit. Nota hystoriā p̄mi Re. xvi. Cūo dñs dixit ad Samuelem. Inuenī virū ꝑm cor meū ⁊ misit eū ad domū yesse vt vngeret vnū de filijs suis in regē. Cūq̄ venisset ad domum eius: erat dauid in pascuis cū gregibus. Et statuit Samuel alios filios suos septē ante altare. ⁊ vidit samuel helyab pulchꝝ ⁊ pcēr estimabat eū futurū regē. Et ait dñs. Ne respicias vultū eius neq̄ altitudinē staturę eius. Ego non corpis pulchritudinē eligo sed animi virtutē. ⁊ vocauit samuel aliū filium: ⁊ dixit dñs. Nec hūc eligo: ⁊ sic statuit oēs. Et ait samuel. Nullum ex his elegit dñs: nūquid cōpleti sūt filij tui. Qui rñdit. Adhuc est reliqu⁹ paruul⁹ ⁊ pascit oues: qui cū adductus fuisset/vnct⁹ est in regē. Ecce qūo dauid placuit deo p humilitatē ꝙ dixit. Inuenī virū ꝑm cor meū ⁊ fecit eū regem Sed̄ deo humilitas sentētiam dei iam latā mutat. Exemplū in rege Achab. in Re. xxi. Cum achab occidi fecisset naboth ꝓpter vineā suā occurrit ei Helyas dicens. Hec dicit dñs. In loco hoc in quo linxerūt canes sanguinē naboth. lambent. i. lingēt ⁊ tuū. Cū aūt audisset achab verba hec: scidit vestimēta sua ⁊ cooperuit ali[c]ad carnē suam: ieiunauit: dormiuitq̄ i sacco ⁊ ābulauit demisso capite. Et ait dominus ad Helyam. Nonne vidisti achab humiliatū coram me. quia humiliat⁹ est mihi. ideo nō inducam in diebus suis malum. Dominus enim fortis sicut leo. Leo em̄ sibi animalia repugnātia lacerat. subiecta vero abire permittit. Sic deus humili parcit. superbū p̄sequitur. Ipse est leo de quo dicitur Apoc̄al. v. Ecce vicit leo ⁊ c̄. Tercio humilitas grām ꝓmeretur i vita p̄nti. p. Petri. v. Superbis resistit deus. humilib⁹ autem dat gratiā. Sicut em̄ aque descendūt montis ⁊ fluunt ad valles: sic deus descendit supbos. id est grām eius nō infundit. sed venit ad humiles. Aug⁹. Alta siccant̄ ima replētur. Humilitas ei est aqueductus per quā gratia venit ad hominem. Bernard⁹. Ideo fluēta gratie tāto tempore defuerūt. ꝙ nōdum intruemit aqueductus. Per aqueductum intelligas beate Marie v̄ginis humilitatem ꝑ quā venit nobis gratia de celo ⁊ nemo potest accipere gratiam nisi p humilitatez. Aug⁹. Quāto maria magdalena humilis ad pedes dñi sedebat tāto magis de grā ei⁹ capiebat. Exē. Legit̄ i vitasp̄atū q̄ quidā frat ieunabat septuagīta ebdomadas. petēs a deo vt reuelaret sibi q̄ndā ꝼmonē scripturar̄ quē ignorabat ꝑtēnēs ab alijs fratrib⁹ interrogare ⁊ cū nō fuisset sibi reuelatū. Exiuit ad q̄ndā frēm vt inq̄rēt ab eo Et occurrit ei āgel⁹ dicēs Septuagīta ebdomade q̄s ieiunasti nō fecerūt te dignū reuelatiōe diuina ⁊ grā. Nūc aūt q̄ hūiliasti te vt ad frēm p̄rgēs ⁊ req̄rēs missus sum a deo tibi reuelare et sic fuit sermo reuelat⁹. Quarto humilitas meretur gloriā in futuro. Job. xxij. Qui humiliat⁹ fuerit erit i gloria. ⁊ qui inclinauerit oculos suos

ipse saluabit. Mat. xix. ⁊ Lu. xviij. Sinite paruulos ad me venire: talium enim est regnum celorum. Mat. xviij. Nisi conuersi fueritis ⁊ efficiamini sicut paruuli non intrabitis in regnum celorum. Ser. Ascende per humilitatem ad sublimitatem ⁊ hec est via ⁊ non alia per ipsam q̄ aliter vadit potius cadit q̄ ascendit. Lu. xiiij. ⁊ xviij. Qui se humiliat exaltabit: ⁊ q̄ se exaltat humiliabit. Exemplum dñe q̄dam nobilis mortuo marito relictis omnibus claustrum intrauit monialium ⁊ itantum se humiliauit vt coquine se dedit: ⁊ dia vilia officia humiliter faciebat. Accidit q̄ abbas adusitandas eas aduenisset. Cumq; oes vocate essent. Illa tanq̄ vilis ⁊ despecta no est vocata. Cumq; abbas quesiuisset vtq; oes essent vocate ⁊ ibi esset: dixerunt q̄ sic preterq̄ vna q̄ coquina custodiret. Tandem illa vocata: licet immundo vestimento maculato sicut in coquina vtensilia scutellas ⁊ ollas mundabat ⁊ deformis: aliis deridentibus Et ecce abbas ille vidit eam coronatam ⁊ duo angeli comitabantur eam. Quod cum abbas illa retulisset egerunt penitentiam q̄ ea vilipendebat ⁊ multam reuerentiam ei exhibuerunt que honorem illa ferre non valens yeremum intrauit ⁊ vitam austeram ducens. a dño est vocata in celos ⁊ coronata. Quinto humilitas ita dñi placat ⁊ miaz petentium ipetrat Sap. vi. Exiguo conceditur misericordia. Dauid humiliter confitens petiit suum audiuit a pheta. Trastulit dñs petm tuum. Nota hystoriam secundi Ke. xij. Psal. Cor contritum ⁊ humiliatum non despicies deus. Rogemus. ⁊ c.

De eodem Ser. Cxiij.

Gaudium est coram angelis dei in celo sup vno peccatore pniam agente. Lu. xv. In vobis istis commendat pnia ex eo q̄ angelos dei letificat. Sunt autem plura q̄ hoiem ad pniam puocant. Primum est gaudium angelorum sicut patet in parabola de oue perdita. Secundum est optunitas tpis: quia modo est tps penitentie. Apls. ij. Chor. vi. Ecce nunc tps acceptabile. q. d. quodiu sumus in hac vita possumus peccata per pniam delere. Sed post hanc vitam nequaq̄: ⁊ hoc est quod iurauit angelus per viuentem deum q̄ post tps illud non erit tps aliud penitentiaz agendi Apoc. x. Ser. Nequaq̄ tunc venia inueniret quia modo aptum tempus perdidit. Ideo debemus modo penitere: quia nescimus an hodie vel cras veniet q̄ nos de penitentia neglecta arguet. Apo. ij. Age pniam si quo minus cito veniam tibi. Ser. Penitentiam venia sponsorit: viuenti aut crastinum diem non promisit. Exemplum de tarde penitentibus scribit beda. Quidam tpibus adriani regis erat in curia eiusdem regis miles quidam robustus ⁊ nobilis ⁊ totus seculo deditus qui nunq̄ vel raro confiteri consueuit. hic cum infirmaret amonitus a rege vt confiteret. Qui ait. Si mox confiterer ⁊ tunc conualuero de infirmitate deridebit me socii mei dicentes. q̄ ex timore dei confessus sum. Similiter die altera amonuit eum ⁊ tenuit. Tercia vice cum ia laboraret in agone venit rex ⁊ amonuit eum vt confiteret. Qui ait mox minus tarde est q̄ iam iudicatus sum ⁊ condenatus. Quodam ante itroitum vestre introierunt hic duo iuuenes pulcherrimi ⁊ speciosissimi ⁊ hntes libros pulcherrimos aureis litteris scriptos: in quo legi oma opa mea bona licet pauca. post hoc venerunt duo ethyopes nigerrimi portantes maximum librum in quo scripte erant oes cogitationes mee vba ⁊ opa ⁊ negligentie et dixerunt demones angelis q̄ recedere debent: quia nihil iuris ibi haberent. Tunc turbati angeli recesserunt ⁊ nunc demones stant sup me vnus ad caput ⁊ alius ad pedes: hntes gladium sup me ⁊ ia attigerit vsq; ad cor: ⁊ hoc dicto cre

p in

ꝑuit medi⁹ ⁊ expirauit. Attēdāt igitur pēnitētes ī hac vita pñti. Terauū est ꝺsideratio diuine mie q̄ semp ē pata pctōrē recipe ad pñam ⁊ ad misericordiam. ad ro. ij. An ignoras qm̄ benignitas dei ad pñam te adducat tāta ē dei mia q̄ pctā nō pñt tā multa esse. nec tā vilia. nec enormia. q̄n deus p pñam verā ꝺimittit. de multitudine pctōr ꝺicat Ezechie. xviij. Si impi⁹ egerit pñaz de pctis suis oib⁹ oim iniq̄tatū suaz q̄s opatus ē nō recordabor. Exēplū in maria magdalena cui ꝺimissa sūt pctā multa. Gre. Peccatorē cōuersū deus nō ꝺespicit qui pctōres redimē venit. De vilitate pcti. Exēplū de mulie in adulterio deprehensa cui ꝺixit dñs Nec ego te cōdemnabo vade āpli⁹ noli peccare Jo. viij. Itē in dauid q̄ post pctm̄ adulteriū p pñam miam dei inuenit ⁊ meruit. ij. Reg. xij. Similiē si iudas penitentiā egisset miam apud deū inuenisset Exēplū habem⁹ in btō Petro q̄ ter dñm negauit ⁊ tñ per pñam miam dei meruit. ⁊ sicut ꝺt Ihero. Pli⁹ offendit iudas deū in hoc q̄ ꝺespeauit q̄ q̄ ipsū tradidit. de enormitate peccati habem⁹ exēplū. Cū q̄dā mulier in adulterio suo essz ꝺelicta: cōsuluit vetulas quo virū suū p incātatiōes ad amorē suū retrahēt. ⁊ cōsultū est ei q̄ accepto corpe xpi in ore debeat eū osculari. Cuncq illa accepisset corpus xpi ⁊ in ore suo retinuissz ⁊ osculata fuisset illū: ipso nō aduertēte. ille aūt vidēs ipsam esse illā quā odiebat. leuato pugno pcussit eam ad dentes: ꝓpter qꝺ illa irata corp⁹ xpi ad trā proiecit ⁊ pedib⁹ cōculcauit Et ecce vox misericordie dei audita ē. O filia memento quāta p te passus sū. et noli me tursū crucifigē. Age pnitentiā de pctō tuo ⁊ ego ꝺimittā tibi quitq̄ peccasti. Qꝺ illa audiens lacrimabiliē flere cepit ⁊ clamauit. Miserere mei pie ⁊ misericors de⁹ fm tuā magnā misericordiā ⁊ occurrētibus populis peccatū suum cōfessa est. Et venies sacerdos leuauit corp⁹ domini. Ecce q̄ magna est dei mia. hec merito deberēt peccatorē ad pnitentiam prouocare. Rogem⁹ ⁊c.

Dominica quarta. Ser. Cxnij.

Non sunt cōdigne passiones huiꝰ tēporis ad futurā gloriam que reuelabiē in vobis. ad Roma. viij. In verbis istis facit apostolus duo. Primo hortaē nos ad tribulatiōis perpessionē. Secūdo ꝓmittit perpessionis retributionē. Primū ibi. Non sūt cōdigne passiones huiꝰ tēporis. Secūdum ibi. ad futurā gloriā que reuelabiē in vobis. Circa primū sciēdum q̄ libēter debem⁹ tribulationes sustinē. ⁊ hoc ꝓpter earum vtilitates. Prima est q̄ peccatorem excecatū in pctis illuminat. ⁊ ad suiipsi⁹ cognitionē inducit. Treno. iij. Ego vir vidēs paupertatē meam in vga indignationis ei⁹ quasi ꝺicēt Cum dñs tāgeret virgā indignationis ei⁹. id est tribulationes ⁊ angustias. tūc vidi .i. cognoui pauperta-tes meas .i. pauperē ⁊ miserabilē statum in quo fui ⁊ q̄ ꝺiu in pctis iacui. Grego. Oculos quos culpa clauserit pēna aperit. Hec illuminatio figurata fuit. Thob. xi. qui illuminat⁹ fuerat fellis amaritudine. Thobias ꝺicitur pretatur duct⁹ ad luctū: ⁊ significat pctōrez q̄ ad perpetuū luctū ducē si nō fuerit cōuersus ⁊ illūinat⁹. h excecat⁹ fuit stercore irūdmū p qꝺ significant fetida ⁊ turpia pctā q̄ excecāt hoiem ī aīa Sap. ij. Excecauit eos malicia eoz. hic pctōr illūinabitur amaritudie fellis .i. tribulatiōib⁹. ihe mitatib⁹ ⁊ āgustijs ⁊ castigationib⁹. Exēplū in rege nabuchodonosor qui nō cognouit sup se esse deū regē: nec

cognouit seipsū esse hoiem mortuꝫ
Illū voluit dns ad cognitōez dei sui
suiipsi⁹ reducere in hūc modū. s. per
tribulationē. Nota hystoriā Daniel.
iiij. Ipse enī iacēs in stratu vidit qn
dā arborē cuꝰ altitudo vsq; ad cœlos
et latitudo p totū mūdum extēdeba
tur sub ea bestie et volucres cœli ha
bitabāt et in ramis eiꝰ volucres ex
eo vescebant oīs caro: et vent āgel⁹ et
dixit. Succidite arborē illā et ramos
eiꝰ sed radices pmittetis in tra: forte
veniat vos et viuificat: et fugiant ab
ea bestie et volucres et cum feris erit
habitatio eiꝰ: cor eius ab hūano cor
de cōmutet et cor ferē dat ei et septē
tpa mutabūtur sup eū: et daniel ex
posuit ei sommū dicēs. Tu rex es ar
bor illa et potentia tua extēdit se sup
totū mūdum. et qz nō egisti deo tuo
grās de hoc ab hoīb⁹ deijceris: et cū
feris erit habitatio tua: fenū vt bos
comedes septē annis: donec scias qꝫ
dn⁹ regnet sup te. Quare audi cōsiliū
meū. Peccata enī tua elemosinis re
dime forsitan ignoscat tibi dn⁹ Cūqꝫ
nō emēdaret statū suū: post annū cū
quadā die ābularet in aula sua loq
batꝰ in spū elationis et gl'abatꝰ de ma
gna potētia sua dicēs. Nonne est hec
Babilon quā edificaui in potētia re
gni mei et in gl'a decoris mei. Et sta
tim venit vox de cœlo dicēs. Nabuchō
donosor regnū tuū trāstulit dn⁹ a te
et cū feris habitab septē āis donec
scias qꝫ dn⁹ regnat sup te. Eadē hoā
insan⁹ factus est et cucurrit ad heremū
et cū feris habitabat et fenū vt bos
comedit: et ablat⁹ ē sibi vsus lingue
et videbatꝰ sibi qꝫ bos esset in anteri
oribꝰ et leo in posterioribꝰ Multi egre
diebant ad eū et videbant eū in tali
miseria. Sol⁹ daniel orabat p eo et
ad pces eius septē anni mutati sunt
in septē mēses. In qbꝰ quadragīnta
diebꝰ insaniā patiebatur et p alios qua

dragīta reuersus ad cor flebat et sup
plicabat deū intantū cum lacrimis qꝫ
oculi eius qsi caro facti fuerūt: et sic
cōpleuit septē mēses lacrimādo Po
stea reuersus ad regnū: nō tū regna
uit: sed iudices p se cōstituit et vsq;
ad septimū annū pmitētiam egit. le
gumina et herbas tātū cōmedit Ecce
ptz qꝫ p tribulationes hō adducit ad
cognitionē dei et suiipsi⁹ Secūdo tri
bulatio peccatorē errantez ad requi
rendū deū adducat Isa. xxvi. Dne in
tribulatione visitauerūt te. Gre. Ma
la que nos hic premūt: cuiꝰ ad deum
ire cōpellūt. Istud figuratū est i Jo
ab qui noluit venire ad Absolon nisi p
us succēderet segetes eiꝰ. et tūc venit
ij. Re. xiiij. Absolon pulcherrim⁹ sig
nificat xpm. De cuiꝰ pulchritudine
dicit Psal. Speciosus forma p filijs
hoim Hic mittit nūcios suos ad ioab
.i. ad inimicos et significat pcōrez qui
est inimic⁹ dei Jaco. iiij. Amicicia hu
ius mūdi inimica dei ostituit. Istis
mittit dns nūcios .i. pdicatoēs pmit
tēs bona tpalia naturalia et spūalia
vt sic eū reuocēt: vt dicat dominica
secūda post festū trinitatis in fmōe.
Homo quidā. Sed qui p illos nūcios
rēnuit venire mittit nūcios suos et suc
cēdit segetes eiꝰ .i. immittit tribula
tionē et infirmitatē in seipō: in filijs:
amicis et boīs vnanimit vt sic cogat
hoiem vt coactꝰ veniat qui rogatꝰ ve
nire contēpsit. Exēplū in filijs isrl qui
bꝰ immisit dns tribulationes multas
angustias et captiuitates quando re
cesserūt ab eo ydola adorādo vt sic
eos reuocaret. Psal. Clamauerunt
ad dnm cum tribularētur. Jte multi
plicate sūt infirmitates eoꝝ postea ac
celerauerūt. Exēplū Judicū. iij. legi
tur qꝫ filij isrl fecerūt malū cora dno
et tradidit eos sub potestate eglon
regis moab qui afflixit eos xviij. an
nis ad dnm clamauerūt et misit eis

liberatorē Aoth qui liberauit eos. Judicū iij. Post hec peccauerūt ad
tātes bēal ⁊ tradidit eos in manus
madian septē annis clamauerūt ad
dñm ⁊ misit eis liberatorē Gedeon.
Judicū.vi. Postea adorauerūt baa
lim ⁊ tradidit eos domin⁹ in man⁹
philistiim q̄ꝛagīta ānis ⁊ clamaue
rūt ad dñm ⁊ misit eis liberatorem
Sampson. Judicū.xiij. Post hoc pec
cauerūt in dño ⁊ tradidit eos ī trās
migtionē babilonis septē ānos ⁊ cla
mauerūt ad dñm ⁊ liberauit eos sub
duce Zorobabel. sicut legit̄ p̄mo Es
dre.ij. Exēplū in filio p̄digo q̄ fame
cogēte reuersus ē ad patrē. Lu.xv.
Terna vtilitas t̄bulatiōis ē. q̄ p tri
bulationē acq̄rit hō coronā eternā.
secūda Thimo.ij. Nemo coronabit̄
nisi q̄ legittime certauerit otra t̄bu
lationes ⁊ tēptatiōes. Jhero. Quis
sanctoꝛ sine t̄bulatiōe coronat⁹ est.
Jacobi.i. Btūs vir q̄ suffert tempta
tionez quoniā cū probat⁹ fuerit acci
piat coronā vite. Exēplū legit̄ in vi
tas patꝛ. q̄ quidā iuuenis ad quen
dā heremitā venit. uouit q̄ oib⁹ die
b⁹ vite sue vellet secū seruire deo. Cū
q̄ ille senex q̄dꝛ vice in die dormie
bat illo iuuene vigilāte temptauit
eum demon vt ad seculū rediret. Il
le autem mtelligens suggestionem
esse dyaboli ei restitit. ⁊ temptauit
eū secūdo ⁊ tercio. ⁊ sic vsq̄ ad sep
tem temptatiōes. Cūq̄ euigilasset
senex vidit in capite iuuenis septez
coronas aureas querēs q̄s sibi dedis
set. Cui cū dixisset se nullā habere q̄
siuit ab eo quid ei accidisset. Respō
dit: q̄ septem viab⁹ temptat⁹ fuiss;
grauiter vt ad seculū rediret ⁊ ipse
cum magno certamīe restitisset. Cui
ille ꝓpter hoc septez coronas aureas
meruisti. Ecce vtilitatē tribulatiōis
q̄ ꝓpter eā hō merez coronā eternā.
Quā nobis p̄stare dignet ⁊ c̄.

De eodem. Sermo. Cxv.

Estote misericordes sicut ⁊ p̄
ꝛester misericors ē. Lu.vi.
In verbis istis facit dñs duo.
Primo hortat̄ nos ad misericordiam
Secūdo dat miserēdi modū ⁊ formā.
Primū ibi. Estote misericordes. Se
cundū ibi. sicut ⁊ pat̄ vester miseri
cors est. Circa primū est notādum q̄
nos debemus esse misericordes ꝓpter
multas vtilitates misericordie. Pria
q̄ misericordia facit hoiem filiū dei.
Ipse em̄ est pater mias. sicut dr.ij.
Chor.i. Et ideo filij ei⁹ debēt esse mi
sericordes. Eccl.xlij. Estote pupillis
misericordes sicut pat̄ ⁊ mat̄ eoꝝ ⁊
eritis filij altissimi. Exēplū de quodā
pagano qui ꝓpter misericordiā frūs
est filio dei. Cunq̄ fames maxima es
set in egipto. quidā gētilis valde pi
us ⁊ misericors cōpatiebatur afflictō
i pauperū. Cūq̄ euacuasset oia hor
rea sua ⁊ distribuisset pauperib⁹. q̄
dā honestissima venit domina bau
lās puerum pulcherrimū in brachijs
Rogauit eum p elemosina. Cūq̄ il
le diceꝫ omnia horrea sua vacua dic
it illa. Obsecro te p virginē illā que
saluatorē mūdi cōcepit ⁊ peperit ⁊
virgo permansit vt transeas ad hor
rea tua ⁊ videas si aliquid sit in eis
Cunq̄ ille misericordia motus cucur
risset ad horrea sua inuenit ōnia ple
na. ⁊ reuersus quesiuit illā domina
et nō inuenit. ⁊ reuelatū est ei in no
cte ab angelo dicēte sibi: q̄ ab pau
peres fuisti misericors. Christ⁹ ihs
et maria mat̄ ei⁹ hodie ad domū tu
am venerūt ⁊ te ī filiū elegerūt. va
de ⁊ fac te baptisari ⁊ salu⁹ eris. ⁊
sic factū ē. Secūda vtilitas ē q̄ mia
siue elemosina delet pcta. Sicut em̄
aqua extinguit ignē: ita elemosina
extinguit pctm̄. Prouer.xij. Redēp
tio aie viri diuitie sue: q̄si di
cat aie diuitis viri diuitie suę red
deret Homo p̄t per diuitias suas am

mā suam redime a pctis · vñ dicitur Daniel · nn · Daniel dixit ad regem Nabuchodonosor qñ peccauit · Pctā tua elemosinis redime · Itē Dañ · nn · et Tho · nn · Elemosina ab oī pctō & a morte aiam liberat & non patiē eā ire ad tenebras · Exēplū in dyalogo vbi dr · q miles quidā eductꝰ de cor pore videbat quendā pontē sub quo currebat fluuiꝰ niger & fetidus & ex alia parte erat locꝰ amenissimꝰ vbi beatoꝝ aie letabātur · Ille pons sic dispositꝰ erat q nullus malꝰ pertrā sire posset misi haberet in flumine Et vidit quendā nomine petrus deorsū positū cui graue pondus ferri erat su perpositū & sic maxime cruciabat Cū q sui cruciatꝰ causam querēt · dixit ei āgelꝰ qui ducebat eū · Ecce iste fu it immisericors i seculo qñ debuit ex iussu dñi sui maleficos punire · hoc fe cit sine misericordia · & idō punietur eternaliē sine misericordia · Post hec vidit · q venit quidā peregrinꝰ Ille sine aliquo ipedimēto trāsiuit · & dix it angelꝰ · Ecce iste fuit misericors i seculo & idco misericordiā dei cōsecu tus ē Tercio venit quidā nomie Ste phanꝰ · hic dū venisset ad mediū pon tis lapsus ē & medio corpe iacuit sup pontē & alia pars corpis de ponte de pendit & demones de flumīe exeūtes ipsū per coxas traxerūt deorsū & āge li per brachia traxerūt sursū · tādem angeli pualuerūt · Et dixit angelus Ille fuit pctōr vico carnis perfecte nō resistēs & tñ misericors ad paupe res · & licet peccata carnis vellēt eū trahere ad ifernū misericordia tamē non pmisit · Tercia vtilitas misericor die ē q lō tpalia augmētat & multi plicat · Prouer · xi · Alꝰ diuidit pro pria & ditiores fiūt · alꝰ rapiunt non sua & semp sūt in egestate · Grego · Terrene substātie p hoc q pauprib9 distribuūtur multiplicant · & licet hu

mines nō semper apte videant · ta men certū est · q dominus misericor diam facientib9 substātiam augmen tat tā in horreis q̄ in cellaris · Pro uerbiorum · iij · Honora dominū de tua substātia & de primicijs frugum tuarum da pauperib9 & implebūtur horrea tua & torcularia tua vino re dūdabūt · quod patet in multis exē plis · Exemplū · Episcopꝰ quidā val de sitiēs vinum sibi afferri iussit Cum q pincerna totum quod in vasculo erat hausisset & episcopo detulisset · Ecce pauper quidā importunis pre cibus clamoribusq vinū illud dari si bi poposcit · & precepit episcopꝰ sibi dari illud · Cumq ampliꝰ sitiret eps q̄ ante · Jussit igitur in vas iterum inspici si forte in eo aliq̄d mansisset et muētum est vasculum plenū · Itē quidā miles habens vineam ex qua singulis āis cōsueuit dare decē car racas vini ꝓpter deum · quodam an no vno carracas vini tantū in vinea erat · Et ait miles quod meum fuit abstulit mihi dominus ego autē por tionem suā non auferam illi · & dedit eam ꝓpter deum · Eodez tempore fra ter eiusdem militis transiēs iuxta p dictam vineam inuenit eam plenis simam botris q̄ antea vnq̄ fuit · qđ cum retulisset militi benedixit deum · Quarta vtilitas misericordie est · q homini locū in celo ꝑpat · Eccli · xvi · Omnis misericordia faciet vnicuiq locum scđm intellectū peregrinatio nis illiꝰ & scđm meritum operū eius Jheronimꝰ · Non sunt bona hominis que secum ferre non potest · sola mi sericordia est comes defunctorum · Jsidorus · Omnia terrena seruando amittimꝰ · largiendo seruamus · diu cum rebꝰ nris durare non possumꝰ · q nos illas aut moriēdo deserimꝰ · ā ille nos viuētes deserūt · Vnde Luce xvi · capitu · Facite vobis amicos de

mãmona iniq̃tatis vt cũ defecerit̃is recipiãt vos in eterna tabernacula: scz pauperes. Vñ in fine seculi dicet dñs misericordiã facientib9. Esurijui et dedistis mihi manducare: sitiui et dedistis mihi bibẽ. Et seq̃tur. Veite bñdicti patris mei: possidete regnũ qđ vobis paratũ est ab origine mundi. Rogem9. ꝛc̃.

Dñica quinta Ser. Cxvi.

QOnes vnammes estote in oratione ꝓma Pe. ij. In verbis istis hortat̃ nos btũs Petrus ad orãdũ. Sũt autẽ multa que debẽt nos ad orandũ puocare. Primũ est exẽplum xp̃i ꝛ sanctoꝝ q̃ nõ solum nos orare docuerũt vbis sed eaã exẽplis. Exẽplo docuit nos xps orat̃: qz legit̃ Mat. xiij. Dimissa turba ascendit in montẽ solus orare. ꝛ Lu. vi. dicit̃ qđ pnoctabat in oratiõibus. Ibi dr glosa. Christ9 orabat non qđ oratiomb9 indigẽt: sed vt nob̃ exemplũ orãdi prebẽt. Docuit eaã verbis qñ oñdit ꝛ dixit apostolis quid esset orãdũ. Mat. vi. Sic orabitis. Pat̃ noster q̃ es in cel̃ ꝛ c̃. Exempla eaã sanctoꝝ patꝝ p̃nt nos ad orãdũ puocare. Legitur de scõ Jacobo alphei: q̃ mytero matris sue sanctificatus fuit qđ ex assiduitate orationis cõtraxerat in gemb9 suis durieẽ camelorꝝ. Sic de btõ Barthlomeo dicit̃: qđ centies in die ꝛ centies i nocte genua flectebat. Secũdo debet nos puocare facilitas orõis: qz orare est officiũ facile valde. Si em̃ dicerẽtur alicui qđ ieiunare debẽt põt se excusare p debilitatẽ corpis qđ non posset ieiunare vel qđ non habeat sibi a bũ opetentẽ. Et dicẽtur alicui qđ pegrinari deberet põt se excusare per debilitatẽ vel defectũ pecunie vl̃ periculũ alid quodcũq̃. Si dr alicui qđ debeat elemosinas dare põt se excusare per pauptatẽ: sed ab orõne nullus se excusare põt. Homo em̃ põt orare in õi loco in omni hora. Et si hõ nõ possit ex debilitate os mouẽ vel genua flectere ad orandũ. põt tamẽ facere mẽtalẽ orationẽ. Vñ Psal. Apud te oratio mea semper: quasi dicẽt: vbicũq̃ fuero ꝛ quicũq̃ egero tamẽ possum mẽtaliter orare. Quicũq̃ iustus fecerit si nõ est cõtra deũ totum ẽ oratio vñ non cessat orare qui nõ cessat bñ facere. Tercio debet nos ad orandũ puocare mltiplex effect9 ꝛ virt9 orationis. Prima vtus orõis est qđ temptationib9 ꝛ impugnationibus diaboli resistit. Isidor9. Hoc ẽ teme diũ eoꝝ q̃ vicioꝝ temptamẽtis estuant vt quotiẽs quilibet tãgit̃ vicior totiẽs se orationi subdat: qz frequẽs oratio vicioꝝ ipugnationẽ extinguit. Vñ legitur in vitas patꝝ: qđ quidã multũ temptabat̃ a spũ fornicatõis et rogauit quẽdam senem fratrem vt oraret p eo: q̃ senex videns illum monachũ in sommis sedentẽ ꝛ spũm erũ ante ipsũ ludẽtez ꝛ ipsũ cum eis delectari ꝛ angel9 astabat ꝛ grauit̃ indignabat̃ ei qđ nõ surgeret ad orationes sed magis delectabat̃ in suis cogitatiomb9. Euigilans aũt senex dixit monacho. Impossibile ẽ a te vi scedẽ spũm fornicationis. alijs p te orantib9 misi assumas tibi orationes et ieiunia. Secũdo. orõ in bello cor porali sepe triũphat. Sepe em̃ plus facit vn9 scũs hõ orãdo qđ mille pcõ res pliãdo. vñ legit̃ Exo. xvij. qđ cũ filij isrl̃ pugnarẽt contra Amalech. Moyses ascẽdit in montẽ ꝛ orauit. Cũq̃ leuasset man9 ad deum vincebat isrl̃. Cũq̃ paululũ remittẽt vincebat amalech. Quo coperto Aarõ et Hur q̃ cũ eo erãt supposuerunt ei lapidẽ. ꝛ ex vtraq̃ pte man9 sustentabãt: quoniam grandeuus erat ꝛ sic p orationes eius vicerũt filij isrl̃:

ñi Judith.ix. Cū Holofernes pugnaret ꝺra ciuitatē bethulia exhortabat ciues ad orōnes dicēs. Meōres estote fili dei Moysi: q̄ Amalech nō non ferro pugnādo. sed pāb⁹ suis deuicit et hoc dicto ipsa cōmisit ciuib⁹ vt dñm exorarēt. et exiēs ciuitatē cum vna ancilla tm̄ ad Holofernē venit. et capt⁹ ē Holofernes in amorē ei⁹. q̄ pulchra eāt valde. Et quarto die cū petēt ab ea p nūciū vt secū dormiret. ipa ꝺsensit et letat⁹ Holofernes bibit de vino suo plus q̄ vnq̄ bibebat in vita sua. Et sero facto ibāt singuli ad hospicia et ipsa māsit cū eo in tētorio suo. et ipse p magnā ebrietatē obdormiuit et ipa Judith dixit se orōmib⁹. Cūq̄ dormisset accepit gladium Holoferns et āputauit sibi caput et reuersa ē cū ancilla sua ad ciuitatem Et mane facto irruūt ciues de ciuitate et mmia inuenētes Holofernē pnāpē suū mortuū imerūt fugā et multi ceciderūt et ciuitas liberata ē. Nota hystoriā Judith. xiij Tercio orōvitā hois plōgat. Jaco. vl. Infirmaē q̄s ex vob̄ inducat pbiteros ecclesie et orent sup eū: vngētes eū oleo scō in noie dñi et orō fidei saluabit infirmū et alleuiabit eū dñs et si Exemplū in rege Ezechia cui infirmāti misit dñs pphetā ysaiā. qui ait. Hec dicit dñs deus. Disponе domui tue. q̄ moreris tu et nō viues. et cōuersus ad parietē orauit cū fletu. et ecce pus q̄ veniret ad mediū atrij dixit ei dñs Vade et dic Ezechie. Hec dicit dñs. Audiui orationē tuā et vidi lacrimas tuas: ecce adij q̄ sup dies tuos quindecim ānos. Nota hystoriā ysa. xxxviij Et iij. Reg. xx. Quarto oratio ire dei resistit et tenet deū vt cōtra pctōrez se vindicare nō possit. Vnde dñs ad Jheremiā. vij. Noli orare p pl'o hoc neq̄ assumas laudē et orationez et nō obsistas mihi. Exēplū Exo. xxxij. Cū

pecassent filij isrl' adorādo vitulū voluit dñs oēs deleuisse. s Moyses restitit ire sue orōmib⁹ suis dicēs Dimitte dñe pplo huic noxā hāc. vel me de libro vite. i. mēbrice me. et dixit dñs. Dimitte me vt iracscat furor meus cōtra pplm istū vt deleā eū. faciāq̄ te in gētē magnā. Moyses aūt restitit ei orōib⁹ suis. et ñ pmisit ei vt delēt totū pplm. Verūtñ Moyses deleuit ex eis. xxxiij. milia. Exo. Ire dei resistit Moyses/ q̄ supne pussiois ipetū orōis sue oblatōe restrinxit. Ñnto orō sentētiā dei otra pctōrē latā mitigat. Exēplū pmi Paralī. xxi. Cū David supbe numeraueāt pplm suū q̄si assctibēs pli sui victoriā mltitudini et nō deo. Irat⁹ ē otra eū dñs et misit cōtra eū Gad pphetā. q̄ ait. Quia i supbia elat⁹ es. irat⁹ ē otra te deus. Elige tibi vnū de tribus plagis. Aut septē āis veniet tibi fames i regno tuo. Aut trib⁹ mensib⁹ vastabūt inimici tui trā tuā Aut trib⁹ dieb⁹ erit pestilētia. i. subitanea mors i tota trā tua Et cogitauit David intra se dicēs Si eligo famem: tantum illa plaga tangit pauperes. Si inuasionem inimicorum. ista plaga tāgit subditos meos et non me. quia habeo munitiones et armatos Sed eligam pestilentiam que equaliter tāgit diuites et pauperes subditum et regem. Et misit dominus pestilentiam et mortui sunt de israhel septuagīta milia virorum. Et tunc vidit David angelū qui percutiebat populum supre Jherusalem vt disperderet eam. Et orauit ad dominū dicens. Domine ego sum qui peccaui: ego inique egi Isti qui sunt oues quid fecerūt. vertatur obsecro manus tua contra me. et satim misert⁹ est dñs et plaga cessauit Ecce quo David sententiā dei mitigauit. debuisset enī plaga illa trib⁹ diebus et trib⁹ noctibus durasse. Sz p

oratione eius durauit tātūmō a mane vsq; ad horā vespertinam. Sexto oratio vindictā dei ⁊ irā ⁊tra pecatores placat ⁊ mitigat. Exēplū Nu. xvi. Vbi legit̄ q; dathan ⁊ abiron oposuerūt se moysi ⁊ aaron ⁊ viui absorti sūt a terra cū oīb⁹ suis: ⁊ ignis te q; oposuerat se eadē eis cū oīb⁹ suis extinct⁹ est p ignē. Tunc ꝑ⁹ iratus voluit lapidare moysen ⁊ aaron et ipsi fugerūt ad tabernaculū ⁊ nubes operuit eos ⁊ vēnit ignis de cēlo et extinxit de ꝑ⁹: q̄tuordecim milia et septingētos. Nō vidēs aaron: accepto turibilo cucurrit stās inter viuos ⁊ mortuos orās deum vt plaga cessaret ⁊ sic factū est. Hogem⁹

De eodem Ser. Cxvij.

DElictis oīb⁹ secuti sūt eum. ⁊. xp̄m. Lu. v. In vōbis istis exemplo apl̄or⁹ docemur q; si xp̄m sequi volum⁹ oia impedimenta relinq̄re debem⁹. Sūt aūt duo q̄ relinquē debemus: scz amorē tpaliū bonor⁹ ⁊ feruorē carnaliū desideriorum Circa ꝑmū sciendū est ~~q; amorē tpaliū sciendū~~ q; amorē tēporaliū relinquē debem⁹ ꝓpter multa. Primo q; amare peccamā pessimū vicium est. ⁊ in sacra scriptura ꝓhibet. Eccl̄i. x. Nihil ē iniquius q̄ amare peccamā. Ibidē Auaro nihil ē sceleſti⁹. Inq̄tas ꝑt ex hoc q; illa q̄ deus in cōmūne oīb⁹ creauit sibi soli ꝓpria facit nec ꝯmunicat indigētib⁹. Ambros⁹. Nemo dicat ꝓprium q̄ cōmune est nā pl⁹ q; suffician ad sumptū violēter obtē tū est. Quis tā iniustus ⁊ tā auar⁹ q; qui multor⁹ alimēta nō tā ad vsū sum sumit q; ad abūdantiā ⁊ delicias: nō eīi minoris crimīis es cum possis ⁊ habes indigētib⁹ denegare q; hominis tollē. Esurientiū panis ē quē tu detines. Nudor⁹ vestimentū ē q̄ tu recludis. Miserorū redēptio ē peccamā quā tu i terrā fodis ⁊ abscōdis ⁊

tantor⁹ bonor⁹ scias te ꝯmutatorē quātum potes ꝑstare ⁊ non facis. Aug⁹ Nō solū ille auar⁹ est q̄ rapit aliena: sed ille auar⁹ est q̄ cupide seruat sua Exēplū in diuite epulone q̄ dānatus est nō q; rapuit aliena: sed q; cupide seruauerat sua. vñ cōtigerat q; postea guttā aque petyt q̄ micā panis Lazaro negauit Lu. xvi. Secundo relinq̄re debem⁹ amorē rer⁹ tēporaliū q; exacerbat hoiem Exo. xxii. Nō accipias munera: q̄ excecāt ꝓdentes ⁊ subuertūt corda iustor⁹. Istō figuratū ē Thobie. ij. vbi dr q; stercora irūdimū cecderūt in oculos eius et exacerbat⁹ est. Thobias interpretatur ductus ad luctū in presēti ⁊ significat auar⁹ qui sustinet luctū in presenti ⁊ in futuro. In presenti p cōtinuam ariditatē. Ecclesiastes. ij. Cuncti dies eius plenī sūt doloribus ⁊ erūmnis nec p nocte requiescet mente. Job xv. Cum pax sit ⁊ securitas insidias suspicat. Seneca. Auarus si vidit nobilē estimat predonē: si vidit pauperem estimat furē: ⁊ sic semp est i cōtinuatione ⁊ in pēnti. ⁊ i futuro perpetuū luctū sustinebit. Gre. Nihil ꝑt grauius implicari inimico q; auar⁹ quia in pēnti cor eius vexat ⁊ in futuro eterna supplicia ꝓmeret. Vñ scribit Grego. i dyalogo: exēplum. q; quidā vsurarius sepultus in claustro nocte exibat de sepulchro ⁊ domū detegebat fratres cū baculis pcutiebat ⁊ mane extra sepulchrū inuētus ē: sed in sepulchro repomitur. Cūq; pluries hoc fecisset adiurat⁹ est a quodā viro sancto cui dixit. Et si alij quietē in infernō habere possunt: ego tamē nunq; quiescere possum quia exercui peccatum vsure in seculo a quo nunq; qui eui nocte ⁊ die ⁊ vos si quiescē vultis de claustro me proiatte ⁊ deponite ⁊ sic factum est. Ecce quomodo auarus luctum habebit in vita ⁊ in

morte Jacob auarus figuratur per thabiam qui interpretatur ductꝰ ad luctum. quia habet luctum in vita & in morte. Vic excecatur stercoribus per stercora significantur bona tẽporalia. Juxta illud Philippens. iij. Omnia arbitror vt stercora. Ita excecantur auari oculis interioribus et exterioribus qꝫ deum creatorez suum non cognoscũt. Vnde legitur exemplum. qꝫ quidam vsurarius habuit imaginem crucifixi auream prouadio positam in asta sua. Cunqꝫ infirmaretur portabant sibi imaginem crucifixi de ecclesia vt moris est in fine vite sue. & dixerũt Agnoscis imaginem saluatoris domini nostri ihesu christi crucifixi pro te. Respondit non agnosco alium deum preter qꝫ illum deum aureum quem habeo in asta mea. & sic miseabiliter in tali excratte mortuus est. Tercio relinquẽdus est amor rerum temporalium. quia homines ad multa mala trahit prima Thimothei. sexto. Radix omnium malorum est cupiditas Ex auaricia enim nascitur superbia. quia vt frequenter diuitie faciunt homines superbire. Exemplum in saul. cũ essz pauper fuit humilis. sed cum factus fuit rex. cepit superbire & damnatꝰ est. primi Regũ. xv. Ecclesiastici. xxi. Domus que nimis est locuples ãnullatur superbia. Item de auaricia venit ira & rixa. Genesis. xiij. Facta est rixa inter pastores abram & pastores loth. Erat enim substantia eorũ multa & neqbant habitare simul. Quã diu pauperes erant habitabãt simul et bene cõcordauerũt. Item ex auaricia venit inuidia. Prouerbiorum. xxvij. qui festinat ditari inuidet alteri hoc qꝫ in terris nihil appetit. alienis fratribus inuidere nescit. Item de auaricia venit accidia quia auarꝰ sic intendit lucris suis qꝫ raro orat si aliquando ore orat corde tamen de bonis suis cogitat. Quia dicit dominus in euãgelio. Mathei. sexto. Vbi est thesaurus tuus ibi & cor tuũ erit. Item de auaricia venit gula. quia diuites vt frequẽtius peccant in gula Exemplum in diuite epulone. Luce decimosexto. Item de auaricia venit luxuria. Quia propter lucrum multe mulieres fornicantur sicut patet per experientiam. Quarto debemus relinquere amorem rerum temporalium. quia homines eternaliter damnant. prima Thimothei sexto. Qui volunt diuites fieri incidũt in temptationes & in laqueum diaboli & in desideria multa & nociua q̃ mergunt hominem in interitum & in perditionem. Luce. xvj. Exemplum in diuite qui dixit. O anima habes multa bona reposita in annos plurimos requiesce comede & bibe. Dixit autem deus. stulte egisti. Hac nocte repetẽt a te diaboli animam tuam & que cõgregasti cuius erunt. & sic eternaliter damnatus est & non solum damnantur auari & vsurarij. sed etiam eorũ heredes qui iniusta acquisita sciẽter possident. Exemplum. Quidam vir sanctus in visione raptus ductus est ad infernum. vbi vidit vnum in profundum prostratũ de cuiꝰ vtero arbor procedebat. In cuius ramis multi erant suspensi & arbor illa stabat in medio flammarum & ille qui in profundo iacebat plus qꝫ alij cruciabaẽ. et quesiuit ab ãgelo qui ducebat eũ quid hoc significaret. Qui dixit Homo ille q̃ in imo iacens pnapiuz eãt huiꝰ generis & p vsuras ditatꝰ est. alij vero hoies oẽs ab eo pcesserunt et damnati sũt cum eo. qz iniusta tõ possederũt. & sic omnes de gne suo damnabũtur & oẽs qui sciunt tõ eẽ iniusta que possidẽt. Rogemꝰ

Dominica sexta Ser. Cxvin.

Scietis fratres kmi. i. scire debetis qꝫ xps resurgēs ex mortuis iã non moriẽ amplius. mors illi vltra nõ dominabiẽ qui eĩ mortuꝰ est pctõ mortuꝰ est semel. q̃ si diceret qꝫ semel mortuꝰ est hoc est propter pcta nostra. Ho. vi. In verbis istis ꝓmit nob apl's passionem xpi quã ꝓpter pcta nostra sustinuit. volẽs vt eam cõtinue ĩ memoria habeam⁹ debemus aũt passionẽ xpi ĩ memoria frequẽter habere ꝓpt tria Prio vt fortes sim⁹ ⁊ efficiamur ad pugnãdum cõtra inimicos nostros. Habemus eĩ tres inimicos. scz carnem. mũdum. ⁊ dyabolũ qui semper impugnant nos. Caro impugt nos per malas cogitationes siue concupiscẽtias. Gal. v. Caro cõcupiscit aduersus spũm Mũdus impugnat nos per tẽporalium cõgregationẽ. Est eĩ mũdus sicut iudas Qui dixit quẽcunq; osculat⁹ fuero per tpaliũ ꝓsperitatẽ ipse est quem trado vob tenete eũ tangẽ vestr⁹ ⁊ ducite eum caute ⁊ permittite eũ scdm suã voluntatẽ viuere. Grego. Cõtinuꝰ successus rerũ tẽpaliũ certum ẽ future calamitatis iudiciũ. Dyabol⁹ impugnat nos p diuersas temptationes. ⁊ diuersa pcata qñ non ꝓt per vnũ pctm vincẽ tũc temptat p aliud ⁊ nõ solum vnꝰ dyabolus. sed infiniti impugnãt nos Psal. Respice dñe inimicos meos qm̃ multiplicati sũt ⁊ odio iniquo oderũt me. Nam tẽptant p superbiã. inuidiã. iram. accidiã. ⁊ vnã gloriam ⁊c. Et qm̃ tanti ⁊ tot sunt inimici q̃ impugnãt. Ideo debem⁹ frequenter habere memoriã passionis xpi vt eo fortius resistere valeam⁹. Hebre. duodecimo. Recogitate eum qui talem aduersus semetipsum sustinuit a peccatoribus cõtradictionẽ vt nõ fatigemini animis vestris deficientes.

nondũ enim restitistis vsq; ad sanguinẽ aduersus pctm repugnantes. i. nõ restitistis quãtum restitisse tis. si fundẽdus esset vester sanguis. Multi dicũt qꝫ nõ possunt esse continẽtes et a pctis cauere. certe si scirẽt qꝫ qñto peccarẽt mutilarẽtur vel occidẽtur bñ cauerẽt sibi. ergo null⁹ potest se excusare dicẽs. Ego nõ possũ esse continẽs Ille non ꝓt qꝫ nõ vult resistere tẽptationib⁹. quitq̃ libet statim vult explere. Sic nõ est faciẽdum. sed viriliter pugnãdũ qꝫ diu ei ĩ hac vita sum⁹. sine pugna esse nõ possum⁹. Her. In mũdo isto tangẽ ĩ stadio certaminis positi sum⁹ vbi xps mortuꝰ est. Si q̃s liuores vel plagas nõ susceperit ĩ futuro iudicio i gloriosus miles apparebit. Si igit̃ viriliter otra hostes nrõs pugnare volum⁹. tũc debem⁹ frequẽter mortẽ xpi. i. passionem xpi cogitare. Origines. Tãta est vtus passionis xpi qꝫ si ĩ mẽte fideliũ habeaẽ nulla libido nulla poterit ꝑualere iniuidia. Ideo cõtinue curre ad memoriã passionis xpi ⁊ totiꝰ peccati ⁊ mortis fugiet error⁹ Her. Vult benign⁹ duxꝰ oculos militis vultũ ⁊ oculos ĩ sua sustollivulneravt illiꝰ exemplo ex hoc animũ erigat ad tolerãdum ⁊ pugnandũ reddat fortiorẽ. Istud figuratur est. ꝑ. Vacha. vi. vbi dicit. qꝫ ostẽderũt elephãti sanguinẽ vue rufe ad acuedos eos ad preliũ. Nota hystoriã Elephãtis natura est qꝫ nunqꝫ iacet: sed a tpe natiuitatis siue stat vel qꝫ ad mortẽ suã ⁊ ãbulat si aliqñ cadit ꝑ se resurgere non ꝓt qꝫ genua nõ hz: ꝙ vitiosis natura ẽ qꝫ elephãtẽ leuare solet. Iste elephas domat̃ a ꝑncipib⁹ ⁊ ducit̃ ad pugnãdũ ihñs in dorso turri ligneã ꝙ qñ ꝓcedebet ad pugnãdũ ostẽdit ei sanguinẽ vue rufe ex aspectũ illiꝰ audaciã capit et fortificat̃ ad pugnã. Moraliter per

1 timiſmus

elephantē qui nūq̄ iacet: sed stat et ambulat. significat quilibet iustus q̄ nunq̄ iacere debet in peccatis ⁊ in accidia sed viriliter temptationib⁹ resistendo ⁊ ambulare de virtute in virtutem. Eccl. ij. Fili accedens ad seruitutem dei sta in iustitia ⁊ timore ⁊ ppara aiam tuam ad temptationē. Et si aliquādo per humanā fragilitatē ceciderit statim debet habere spem ad vnicornum. scz ad xp̄m. Christus comparatur vnicorno qui solet capi per virginem. sic xp̄s est captus per mariam. Iste vnicorn⁹. id est xp̄us potest eum iuuare vt resurgat. p se enim peccator nullo modo potest resurgere. Osee. xxx. Perditio tua israel ex te est. tantūmodo ex me auxilium tuū ē. Sed cum elephas iste. id est iustus temptatur ⁊ impugnatur ab hostib⁹ suis. sanguinem vue rufe debz inspicere. id est Ihesu xp̄i qui vue ⁊ viti cōparatur in euāgelio. Joh. xv. Ego sum vitis vera. ⁊ statim seq̄tur Sine me nihil potestis facere. id est sine meo adiutorio nō potestis hostibus resistere. Hanc vitem. id est verum vnicornū. verus agricola. id est pater celestis plantauit quādo eam incarnari instituit. ⁊ in vtero Marie a spū sancto fuerat conceptus. Hec vitis etiam arcūfossa fuit quādo manus ⁊ pedes eius clauis ferreis. ⁊ latus lancea. caput spinis fuit pfossū. Hec vitis etiam est stercorata quando facies eius benedicta fuit sputis iudeor̄ maculata. Putata quādo vestib⁹ fuit denudat⁹. ⁊ a discipulis derelictus. Paxillata quādo in flagellatiōe ad columnā fuit ligat⁹ ⁊ virgis ⁊ flagellis adeo cesus q̄ a planta pedis vsq̄ ad verticem capitis non erat in eo sanitas. Hec vitis ꝓpagines misit. quando in crucē manus extendit. vinum ō se dedit. quando in torculari crucis pressus sanguinez affluentes effudit. Istum sanguinem quilibet iustus inspicere debet q̄ cōtra inimicos suos triumphare voluerit. Hebreo. xij. Curramus ad ꝓpositum nobis certamē aspicientes in auctorem fidei ⁊ cōseruatorem Ihesum qui ꝓposito sibi gaudio crucem sustinuit. Secūdo debem⁹ passionem xp̄i frequēter habere in memoria vt audaciam petendi Ihesum ex hoc capiamus: qui seipsum p nobis morti exposuit. Quid est quod nobis negare poterit si vtiliter ⁊ iuste petierim⁹. vere nihil. qui enim maiora dedit scz seipsū. vtiq̄ minora prestabit. Ber. In quo iquit clarius q̄ in vulneribus tuis Ihesu xp̄e illuxit q̄ tu domine suauis ⁊ mitis es ⁊ multū misericors Johā. xv. Maiorem dilectionem nemo habet: vt animam suam quis ponat pro amicis suis. Sed tu bone ihesu christe minorē non habuisti. Quia pro inimicis animam tuam posuisti. vnde Apostolus ad Romanos. v. Cū inimici essemus reconciliauit nos deo patri in sanguine suo. Qua propter nullus desperare debet quantūcunq̄ ecā peccauit sed speret in vulneribus ihesu christi. Bernard⁹. Secutum accessuz habes ad deum. o homo. habes filium ante patrem. ante filium habes matrem. Filius ostendit patri cicatrices ⁊ vulnea. mater ostendit filio pect⁹ ⁊ vbera. Nec potest vlla ibi esse repulsa vbi tot cor tuerūt caritatis insigna. Tertio debemus habere passionem xp̄i in memoria vt fortiores efficiamur ad tolerādū aduersa. Bernard⁹. Nihil dulcius in tribulatōne q̄ passionem xp̄i cogitare. Quā enim asperitatē formidabit seru⁹: si mēti eius occurrat q̄ filij dei passione sit redēpt⁹. De illo mēbro habēre dñica secūda. in aduētu dñi in sermone. Quecūq̄ scripta sunt. Rogemus ⁊c.

De eodē Ser. Cxix.

OMis qui irascit fratri suo reus erit iudicio. Mathe. v. In verbis propositis phibet dom⁹ iram. Sciendum autem q̄ duplex est ira: scz bona ⁊ mala. Malam prohibet: bonam vero nō. Bona ira est quando quis irascitur vicijs. vt corrigantur. De quo Eccl. vij. Melior est ira risu. Glosa contra vicia rq̄ si diceret. Melius est q̄ homo irascatur quando videt male agere aliquē q̄ q̄ rideat ⁊ subdit causam: quia per tristiciā vultus corrigitur animꝰ delinquentis. Crisos. Si ira non fuerit nec doctrina phiat nec iudicia stāt: nec crimina conpescūtur. Itaq; qui vicijs non irascitur peccat patientia autem irracionabilis vicia seminat: negligentiam nutrit ⁊ non solū malos sed etiaz bonos mutat ⁊ inuitat ad malum. Ber. Non irasci vbi irascendum est. est peccatum peccato addere. Contra hoc peccatum peccauit Hely qui non irascebatur peccatis filiorum sicut debuit. sed tepide arguit eos: ideo plagauit eum dominus. Ira q̄ filij eius cophin ⁊ phinees in prelio perierūt. Et ipse cecidit de sede ⁊ confractis ceruicibus expirauit. i. Reg. j. ⁊ iiij. ca. Adonias filius aggith eleuabat dicens. Ego regnabo ⁊ non corripuit eum pater aliquādo ⁊ cepit regnare ⁊ occisus est ij. Re. i. Exemplum. Legitur q̄ quidam habuit dilectum filium quem p dilectione in iuuētute corripere noluit. Tandem adultus incepit furare ⁊ furati ⁊ captꝰ est ⁊ suspēdio adiudicatus ⁊ cum suspendi debēt redemit eum pater suꝰ. Item secundo fecit ⁊ iterum redemit eum patꝰ suꝰ Tercia vice furabat ⁊ ad mortē adiudicat ⁊ pī eū amplius redimē prohibetur. Cuncq; sub patibulo staret rogauit patrem vt daret sibi osculū cuncq debuit eum osculari amputauit patri nasum morsu dētium ⁊ ait vtinam te perimere possem. Tu es causa mee damnationis si me in iuuentute correxisses nequaq̄ ad istā miseriam deuenissem. Irascendum est igitur peccatis vt corrigantur. Hac ēnim ira irascitur deus contra peccatorem propter hanc iram siue zelum phynees placuit domīo. sicut legitur Numeri. xxv. q̄ interfecit virum zambri ⁊ corbi mulierem eo q̄ peccassent contra deum. Nota historiam. Mala ira est duplex: quedam subita ⁊ sine deliberatione rationis et sine appetitu vindicte: de qua dē Crisostom⁹ Caro non potest impetre vt non aliquando turbet siue irascatur homo. Quādo ergo irascitur hō et non vult facere ad quod ira compellit. tunc caro pocata est ad irā anima vero non irata est. Talis ira est venile peccatum sicut alij pauci motus. Ihero. Qui nulla animi perturbatione mouetur ⁊ c. Psal. Irascimini ⁊ nolite peccare. Apostol⁹ ad Ephe. iiij. Sol non occidat super iracundiam vestram. Alia ē ira que fit cum consensu ⁊ deliberatione rationis ⁊ cum appetitu vindicte de qua Aug⁹. Ira est vlciscendi vindicta. vel libido. Damascen⁹. Ira est desiderium vindicte ⁊ hec est mortalis et si inueterascerit dicatur odium. Odium enim est ira inueterata. Pāc iram prohibet dominꝰ. Mat. xviij. Quicunq; irascitur fratri suo reus erit iudicio. Hanc vitare debemus propter tria. Primo quia facta scriptura phibet in multis locis. Leuitic. xix. Non queras vltionē nec memor eris iniurie ciuiū tuorū. Job. xxxvi. Ne te suaderet ira vt aliquem oppremas Ge. xlv. Joseph dixit ad frēs suos quādo debebāt redire ad prēm suū fratres ne irascimini i via. Nos

nat⁹ ex maria v̄gine. Christus cœp
tus fuit de spū scō. spūs scī opatōe
qz spūs scūs separauit a btā virgie
qđ purissimū erat in ea. & formauit
inde corp⁹ xpi in mltāu pfectū: & sta
tim aiam infudit. & nō fuit aia infu
sa ante .xliij. die a conceptione: sicut
dicē qđ in alijs solet fieri hoib⁹: & nā
t⁹ fuit ex maria v̄gine pmanēte ātc
partū: in ptu & post partū. Johānes
dixit. Passus sub pontio pylato. cru
cifixus mortu⁹ & sepultus. vñ Johā
nes dixit de passione q̄ iuxta xpm fu
it in domo anne. & seq̄batur vsq; ad
crucem. Credēdum ē qđ mortu⁹ fuit
secm hūamtatē & nō secm diuinita
tē. Thomas dixit. Descēdit ad infer
na: & hoc secm aiam & liberauit nos &
electos ꝺ limbo. Tercia die resurrexit a
mortuis. Si xps sua v̄tute resurrexit
potuit & nos a morte suscitare. Jaco
bꝰ minor dixit. Ascendit ad celos: se
det ad dexterā dei pr̄is omnipotētis
regnat coeq̄lis patri. Philipp⁹ dixit
Inde venturus est iudicare viuos &
mortuos. .i. bonos & malos: vel illos
q̄ in aduētu suo viui inuenētur: q̄ in
monumēto morient & post resurgēt
cū illis q̄ prius mortui erāt. Barthꝰ
lome⁹ dixit. Credo in spūm scūm de
bem⁹ credē qđ spūs sanct⁹ procedit a
patre & eq̄ a filio. In hoc errāt gre
ci & rūcem q̄ dicūt qđ spūs scūs soluz
procedit a pre & nō a filio qđ falsū ē.
Mathē⁹ dixit. Sanctā ecclesiā catho
licā. Debem⁹ credē qđ oīa ista fūt ve
tera a spū scō ordinata q̄ tenet eccle
sia. Symon dixit. Sanctoz cōmunio
nē. Debem⁹ credē qđ q̄libz ē pticeps
oīm bonoz operū que facta fūt a san
ctis q̄ fuerunt ab initio mūdi. Psal.
Particeps ego sū oīm timētiū te & cu
stodiētiū mādata tua. Excōmunica
ti & in mōli peccō exītes nō sunt pti
cipes. Inde cum q̄libz iust⁹ venerit ad
vitā eternā: erit particeps oīm gau
diorū & pmioꝝ. que oēs sancti ab ini
cio mūdi vsq; in finē meruerūt. Seq̄
tur. Remissionē peccatoꝝ. Credē debe
m⁹ qđ in hac vita p baptismū & alia
sacramenta obtinē possum⁹ remissio
nē oīm peccatoꝝ. qz pt homo in hac
vita talē facē pmitentiā qđ sine pur
gatorio intrabit in regnū celoꝝ qđ ē
cōtra quosdā infideles homines: q̄ di
cūt qđ oportet quēlibet hoiem quan
tūcunq; sanctū ptrāsire purgatoriū
qđ falsum ē. Judas qui alio nomine tha
de⁹ dixit. Carnis resurrectionē. Cre
dere debem⁹ qđ eadē caro que putru
it vel obusta est: tūc resurget: & tūc
ad iudiciū oēs venient⁹ redditur⁹ de
oīb⁹ factis & obmissis de omni tpe.
de omni v̄bo. de oi cogitatione ratio
nē. Mathias dixit. Et vitā eternaz
amē. Credē debem⁹ qđ q̄ mundi fue
rit sine pcō vitā eternā possidebūt. &
mali ibūt in ignē eternū: quando di
cet iudex iste. Ite maledicti in ignez
eternū q̄ parat⁹ est &c. Et ad bonos
dicet. Venite benedicti patris mei &c.
Anastasi⁹. Hec ē fides catholica quā
nisi q̄sq; fideliter firmiterq; &c. Non
dicit fideliē. homo eiñ qui hz fidē xpi
anā: debet fideliē opari opa xpiana.
Jacobi. ij. Fides sine opibus mortua
est. Vñ de pcōrib⁹ dicit. Cōfitētur
se nosse deum. opib⁹ aūt negāt. Ad
Tytū. p. Aug⁹. Nolite aūt de fide se
curi esse. adiungite fidei recte viam
rectā. vt xpm cōfiteamini v̄bis dicē
do: & factis bn̄ viuēdo. Nam ofteri
verb & nō factis ē fides demonū. Ja
cobi. ij. Tu credis qz vnus deus ē: & bene facis
demones credūt &c. Aug⁹. Vtinaz
quō demones iudicē: sic hoies agno
scerēt saluatorē. Ecce demones vide
tūt & tremuerūt. hoies viderūt & cre
derūt. Fides sine opib⁹ est sicut cada
uer mortuū. Jaco. ij. Sicut corp⁹ sine
spū mortuū ē: ita & fides sine opib⁹
Her. Quid ē fides que nō operatur

ex dilectione | nisi cadauer examine. Vñ deum honoras munere fetido. Fides autē. que operat ex caritate ē viua ⁊ magna apud deū. Primo q̄ q̄ quid vult impetrat. Mat. xxi. Que cūq; petieritis in orōne credētes accipietis. Glō. Si vtilia ⁊ possibilia sūt Mat. xvij. Et Lu. eodē Amē dico vobis. si habueritis fidē sicut granū sinapis. dicetis huic mōti. trāsi hinc. et trāsibit. Granū sinapis ē paruū ⁊ calidū. sic fides nostra debet esse parua ⁊ humil' ⁊ feruēs i caritate. Tūc potest mōtib⁹ precipere vt trāseant de loco ad locū. Sicut legit de sancto gregorio asserueri. q̄ ad p̄ces eius mons magn⁹ restrictus ē vt ecclesia eius dilatarē. Et ad preces bti bñdicti magn⁹ lapis trāslatus ē qui impediebat eius ortū. Secūdo fides obtinet hominī sanitatē corpis: vt ptz in centurione: cui dictū est a dño. vade: ⁊ sicut credidisti fiat tibi. ⁊ sanat⁹ est puer ei⁹ in illa hora Mat. viij. Et in muliere sāguinaria: q̄ tetigit fimbriam vestimēti xpi. cui dixit xps Fides tua te saluā fecit. Mat. ix. ⁊ Lu. viij Tercio fides saluat hoiem in aia per pcōz oīm remissionē. sicut patet in maria magdalena que pedes domini lacrimis lauit. ⁊ capillis tersit. Jō ei dictū fuerat. remittūtur tibi pcā tua vade fides tua saluā te fecit. Et in paralitico qui per tegulas dimissus fuit ante Jhm. Cui dixit ihs. Fili remittūtur tibi pcā tua Lu. v. Quarto fides hoiem ad vitā eternā ducit. Jo. vi. Qui credit i me habet vitā eternā Et Mar. vl. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. Rogem⁹.

De eodem Sermo. Ciij.

Super seruos meos ⁊ ancillas meas in dieb⁹ illis effūdam de spiritu meo. Joelis. ij. Verba ꝓposita dixit beatus petr⁹ in die pēthecost. cōtra iudeos: qui credebant discipulos xpi esse ebrios cū loquerētur varijs linguis. vt patet Actu. ij. in q̄b⁹ duo tāgit. primū ē dātis incōprehensibilis liberalitas. Hoc patuit in discipul' in quos ita liberaliter effudit spūm scūm q̄ ipsi ptinē nō poterāt: sed statim i alios effudērūt. Sicut videm⁹ in dolio pleno musto. qđ feruore ⁊ supabūdanti replecione excrescit ⁊ effūdit de sua plenitudie. ⁊ terrā circūiacentē madefacit Sic fecerūt apli. Ideo cātat de eis ecclesia. Musto madere deputāt quos spūs repleuerat. In tātū effuderūt q̄ totā terrā doctrina sua repleuerūt Sap. i. Spūs dñi q̄ datus ē apostolis repleuit orbē terraz. Psal. In oēm ter. ex. so. eo. Secundū est oīm p̄nosti tas que notatur cum dr de spū meo. Magna dei mia que donū dat eccle sibi. Quid enī meli⁹. q̄d iocūdi⁹. q̄d p̄enosti⁹ dare potuisset q̄ suū spūm Vnde dr. effundā de spū meo. Saen dum autē q̄ duplex est spūs. scz. bonus ⁊ mal⁹. Spūs malus ē dyabol⁹. Spūs bonus est spūs scūs. Spūs malus impugnat hoiem multis modis. Quādoq; ei per acadiā: ⁊ facit ipsū ita debilē ⁊ infirmū. q̄ non pt surs̄ū ē in celū respicere. Hoc bñ figurat⁹ ē per mulierē que habuit spīm infirmitatis. xviij. āmis ⁊ inclinata erat q̄ nō potuit surs̄ū respicē. Lu. xiij. Sic dyabol⁹ immittit hoi spīm infirmitatis siue acadie q̄ non pmittit hoiem celū respicē. nec bō opa facē. Contra hoc dat spūs scūs tanq̄ roborator Vnde apl's ro. viij. Spūs scūs aduemens in aiam infirmitatē nostrā adiuuat. et ideo orat p eo in alio loco. Ephe. iij. Det vobis sm diuitias glorie sue virtutē corroborari. per spiritū eius et merito oraē debem⁹ p eo. q̄ sine adiutorio eius insufficiētes sum⁹ ad oia bona facienda. Joh. xv. Sine me nihil potestis facē: nec etiā cogitare

nec loq. Matth. x. Non em̃ vos estis qui loq̃mini: sed spūs p̃is vestri q̃ loquit̃ in vob̃. Et q̃ ita ibealles sum⁹ et infirmi: ideo necē habem⁹ orare p spū scō deū. q̃ nos confortat. Psal. Et spū oris eius ois vt⁹ eor. .i. hoim q. d. Ois fortitudo puenit ex gratia spūs sci. Oñq̃ spūs malus ipugt ho minē per iuidiā: ita q̃ non permittit hoiem psperitatez primi sui vidē si ne dolore. de quo dr Jaco. iin. Ad in uidiā cupiscit spūs q̃ habitat in vo bis. Istud ptz in saul q̃n eū vexauit spūs malus iuidie ⁊ nō potuit vidē prosperitatē dauid. .i. Re. xvi. Spūs bon⁹ recessit a saul: ⁊ exagitabat eū spūs malus. Cōtra hūc spm̃ inuidie dat spūs bon⁹ tanq̃ inflāmator q̃ re mouet a corde iuidiā ⁊ inflāmat illō p caritatē: ideo datus ē discipulis in specie ignis. sicut dr Actu. ii. vbi dr Glosa. in specie ignis spūs scūs appa uit: q̃ repletos ardē p caritatez fa at. ⁊ ideo vocat spūs ardēs Oñq̃ ma lign⁹ spūs impugt ⁊ vexat hoiem p indiscretā tristiciā siue āgustiā q̃ te diū vite hz ⁊ nullā pt recape solatio nē. sicut ptz Exo. vi. vbi dr. q̃ nō ac quieuerūt filij isrl̃ mopsi. scz cū cōso larel̃ eos. ⁊ seq̃tur cā. q̃ spūs angu stie ⁊ opus durissimum quo oppressi erāt a pharaone. Sūmū remedium est vt tales clamēt ad deū q̃ appoñt medicamentū solationis. Baruth iii. Dñe deus isrl̃ aia in angustijs: ⁊ spūs anxius clamat ad te. ⁊ tūc dat̃ spūs scūs tanq̃ solator. q̃q̃ spūs malus vexat hoiem p immūdiciā siue luxuriā. In luxuriosis ei libenē habi tat. Lu. xi. Cū immūd⁹ spūs exierit ab hoie: ambulat p loca inaquosa q̃ rēs requiē ⁊ nō inuenēs dicat Reuer tar in domū meam vñ exiui. Immū dus ei luxurie spūs exit ab hoie in q̃ dragesima vel alias q̃n obtinet̃ ⁊ post ea q̃n hō readiuat in pctm̃ tūc spūs luxurie redit in domū suā vñ exieat Contra hoc dat̃ spūs scūs tanq̃ scifi cator siue purgator. ideo dr spūs san ctus .i. mūd⁹ spūs enim sanctus ve niens in aiam purgat ⁊ mūdat eam: si cut ptz in dauid q̃ cum cecidisset in i mūdiciā magnā. s. in adulteriū. tūc clamauit ad deū dicens. Cor mundū crea in me ⁊ c̃. Et misertus ē eius dñs et dedit ei spūm scm̃ q̃ purgauit eū ab oi peccato. Oñq̃ spūs malus im pugnat hoiem p mēdaciū suggerēs hoi vt assuescat mētiri ⁊ neq̃ter loq̃ sicut ptz. iij. Re. xxij. vbi dr q̃ cum rex vellet ire ad expugnādū quandā ciuitatē ramoth disiuluit micheā pro phetā. Qui tñdit. Vidi dñm sedentē sup soliū excelsū: ⁊ oēm exercitū celi assistentē ei a dextris bonos. ⁊ a sinistris malos: ⁊ ait dñs. Quis decipiat achab ⁊ descendat ⁊ cadat in ra moth. Et dixit vn⁹ vba huiuscemōi et ali⁹ alteri. Egressus ē āt spūs ma lus a sinistris ⁊ stetit cora dño ⁊ ait Ego decipiā achab Cui dñs In quo? Et ait. Egrediar ⁊ ero spūs mēdax in ore oīm pphax ei⁹ ⁊ sic factū est. Spūs mal⁹ ingressus ē i os pphax ei⁹ et loqbat̃ mēdacia p eos: ⁊ cōsulue rūt ei vt iret ad expugnandū citatē et sagittat⁹ ē ibi ⁊ mortu⁹ ē. Sic ptz q̃o dyabol⁹ docet hoies mētiri. q̃ si cut dr Joh. viij. cū loquit̃ mēdacia: ex propijs loq̃tur. q̃ mēdax ē ⁊ pr̃ eo .i. mēdacij pr̃ q̃ ipse excogitauit pri mū mēdacium. q̃ per mēdacium de cepit primū hominem in paradiso di cens Gene. iij. Quacūq̃ hora come deritis aperiēt̃ oculi vestri ⁊ eritis sicut dij. Cōtra hoc dat̃ spūs scūs tā q̃ doctor veritatis. Jo. xvi. Cum ve nerit ille spūs veritatis docebit vos omnē veritatem. Quādoq̃ spirit⁹ mal⁹ facit hominē mutum ad laudez dei. quia q̃diu homo est in peccato mortali: nō potest dicere laudem do

acceptam. Eccl. xv. Nō est speciosa laus i ore pcōris: & non ē deo acceptā. qz de talibus dicat dñs Isa. xxix. Popul⁹ hic labijs me hōrat. cor aūt eoz longe ē a me. sine causa colunt me. Itē facit eū mutū quātum ad cōfessionē. qz non pmittit eum cōfiteri pctā sua. Diabolus facit sicut lupus qui capit ouē per guttur ne emittat vocē. & nō p prēdē. Sic diabol⁹ tenet peccatorē ne cōfiteaē peccata sua. & non p prēdē qz pmittit eū frequētare eccīas. dare elemosinas & ieiunare sed ipedit quantū pt qz mut⁹ veniat quo ad cōfessionē. Spūs autē malus etiā hoies excecat p pctā. Sap. ij. Excecauit em eos malicia eoz. Diabolus em facit sicut coru⁹ qui iuenit cadauer pmo eruit sibi oculos ne cognoscat deū creatorem suū. Ideo bñ figurat⁹ est p Naas q̄ pugnit cōtra filios isrl & oim quos cepit oculos dexteros eruit. sicut dr in hystoria scolastica. Et ideo Naas interpraē serpēs et significat diabolū qui p serpentē decepit pmuz hoiem. Hic semp mitiē hoi eruē oculū dexterū quo dignoscē deberet deū creatorē suū: & dimittit ei simistz quo videat ista terrena & vana: sic ptz duplex malicia diaboli qz hoiez facit mutū & cecū. Istud oñ sū est in demoniaco q̄ scdm lucā erat mut⁹ & scdm mathe. cet⁹ & mutus. Et cū eiecasset demoniū: mut⁹ loquebaē. cecus lumē recepit. Cōtra istas duas malicias mali spūs dat spūs sanctus duplicaē. Cōtra mutitatē datur tangē ploratus. qz sicut dr Grego. in omelia. Quos spūs scūs repleuerat ardētes pariē & loquētes fiant. Act. ij. Repleti sūt om. spū scō & loquebant. dei cū fiducia. ij. Pe. i. Spū sancto inspirati locuti sūt sancti. Vñ btūs petr⁹ qui nō audebat fateri coram ancilla q̄ esset discipul⁹ ihu post receptionem spiritꝰ sancti audacter coram oibus pdicauit xpm. similiter oēs discipuli qui ante clausi sedebāt pter metū iudeoz. & erāt tangē muti nō audētes loq̄. post receptionē spūs sancti loquebātur cū fiducia verbū dei non solū in suo ydiomate: ꝫ linguis oim gentiū docuit eos spūs scūs loq̄. Sic patet donū spūs sancti cōtra mutitatem spūs mali. Sed cōtra cecitatem mali spūs datur spūs scūs tangē illuminator q̄ illuminat corda hoim ad cognoscēdum deum suū. Epīe. i. Deus domini nostri ihesu xpi pat det vobis spūm sapiētie & reuelationis in agnitionez eius illuminatos oculos cordis vestri. Sapiē. ix. sensū tuū q̄s sciet: nisi tu dederis sapiētiam & miseris spūm tuū de altissimis & c. Ex emplum in beato paulo quādo ante receptionē spūs sancti ita excecatus erat qz psequereē omnes qui xpm p dicabāt. sed postgē illuminat⁹ fuit a spū scō. omnes scripturas itellegebat. Et de daniele dr. Danielis. vi. Daniel superabat oēs primates & satrapas quia spiritꝰ dei amplior in eo erat. Rogemus. & c.

Feria sexta. Ser. Cnj.

Omne peccatū & blasphemia remittetur hoīm spūs vero blasphemie nō remittē. Et quicūq̄ dixerit verbū contra filium hoīnis remittē ei. qui autez cōtra spūm sanctū non remittetur ei neq̄ hic neq̄ in futuro Mat. xij. Notādū qz hoies peccāt triplicaē. sicut dr Isi. Primi per infirmitatē illi peccant in patrē. quidā per ignorantiā. & hoc est in filiū. quidā per malustriam. & hoc est in spūm scm. Primi peccāt per infirmitatem. Isti sūt gulosi & luxuriosi. qz ex fragilitate carnis in pctm cadūt. Mat. xxvi. Spūs qdē promptꝰ est caro aūt infirma. Taliē peccauit dauid. qui ex fragilitate carnis sue cecidit in pctm luxurie cū vxore vrie

Sed mox vt correptꝰ fuit a ꝓpheta nathan: ognouit pctm̃ suū ⁊ pemtuit dicēs. Peccaui ⁊ statim cōsecutꝰ est indulgentiam ⁊ dei grām ⁊ gloriam. Ibi dicit Glosa. Qui humiliter pctm̃ suū confitetur: mox vemā ꝺsequitur. Taliter ecā peccauit filiꝰ prodigꝰ qui dissipauit substātiaz suā viuēdo luxuriose ⁊ post ad se reuersus permituit ⁊ hūiliauit se dicēs. vadā ad patrē meuz ⁊ dicā ei. pater peccaui in celū ⁊ corā te. iam nō sum dignꝰ ⁊c. vt i euāgelio Lu. xv. Sic adhuc facit pater noster celestis ex infirmitate peccātibꝰ: ⁊ vemiam humiliē petētibꝰ. Psal. Quo miserebit pater filiorū mi. est do. su. ti. se. i. illis qui post lapsū timēt dñm ⁊ vemiam postulāt Quare? qm̃ ipse ognouit figmētum nostꝝ. i. nostrā fragilitatē. Ideo ei sumꝰ fragiles ⁊ inclinati ad pctm̃ q̃ nō possumꝰ sine grā dei nosmetipos a pctis abstinere vel cauere. Sap. vin. Sao q̃ aliē non possum esse cōtinēs nisi deꝰ det. Ideo ꝺt Psal. Miserere mei dñe: qm̃ infirmꝰ sum ⁊c. Secundo aliq̃ peccāt p ignorātiam ⁊ hꝝ in filiū peccāt sicut btūs paulus q̃ pseq̃batē xp̃ianos putās se bñfacē. ⁊ ignorās se in hoc peccare. i. Thi. i. Fui blasphemꝰ ⁊ psecutor ⁊ cōtumeliosus: sed miam dei consecutꝰ sum. qr ignorās feci. Et ꝺt ysido. q̃ peccare ex infirmitate grauiꝰ sit q̃ peccare ex ignorātia: sed ignorātia periculosior ē: qr cum hꝝ ignorat satisfacē negligit et hoc tāgit Glo. sup hoc qꝺ dicat ignorās. Consequūtur ergo miam dei qui sciēter peccāt: sed ex infirmitate vt dauid. ⁊ q̃ ex ignorātia peccant. qꝺ faciliꝰ ignoscit vt paulus. Sed iuxta hoc sciēdum q̃ triplex ē ignorantia. vt ꝺr li. ŋ. sentē. Prima ē eoꝝ q̃ scire nolūt cū possunt q̃ non excusat pctm̃ nec peccantē. De qua ꝺr. i. Cho xiiij. Qui ignorat ignorabit Ista q̃ pe vocaē ignorātia affectata: ⁊ ē mltum periculosa. Secūda ē eoꝝ qui wlūt scire ⁊ non pūt: ⁊ hoc est peccati pena ⁊ nō peccāt. Tercia ē eoꝝ qui quasi simplicē nesciunt nō rēnuētes vel scire ꝓponētes que nemmem plene excusat. qr excusat nō a toto: sed a tāto vt fortasse minꝰ puniaē. Et si hꝝ per ignorātiam ꝺelinq̃t dicat cum Psal. Delicta iuuētutis mee ⁊ ignorātias meas ne memmeris dñe. i. peccata q̃ per ignorātiam omisi. De ista triplici ignorātia ꝺr Augꝰ. Licet gūus sit peccare sciēter q̃ nesciēter. nō ideo tñ fugiēdum est ad ignorātie tenebras: vt in eis quisq̃ excusationē req̃rat. Aliud em̃ est scire ⁊ noluisse scire. qr in eis q̃ intelligē noluerūt: ipsa ignorātia est pctm̃ Et in eis qui voluerūt ⁊ nō potuerūt pena peccati Ignorātia vero q̃ non ē eoꝝ qui sciē nolūt. sed eoꝝ qui tanq̃ simpliciter nesciunt: nullū sic excusat vt eterno igne nō ardeat: sed fortasse credēdū est vt minꝰ ardeat. Tercō peccāt hoc mmes ex industria siue ex mera malicia. De hoc ꝺr in verbo ꝓposito q̃ ē pctm̃ in spūm scūm. ⁊ non remittē hic neq; in futuro. Qꝺ exponēs magister sentētiaz in. ŋ. li. in fine ꝺt sic Peccatū in spm̃ scūm ꝺr irremissibile: non q̃ aliq̃n non remittaē: sed qr vix a raro vel difficulter remittetur. Est aūt pctm̃ in spm̃ scūm q̃druplex Primū est mimia ꝺespiratio de vema et i illo peccauit Cayn: q̃ ait. Maior est miq̃tas mea q̃ vt vemā mereat. Isiꝺrꝰ. Peccata pctis addit ꝺespetās vbi credit se vemā non adipisci qꝺ est peccare i spm̃ scūm: qr putat deū aut nolle a non posse dimittere. Secūdū ē mimia psūptio de dei mia et in illo peccauit origenes q̃ dixit: nullū ꝓpter pctm̃ dānari. Quia sicut dicat Ihrom. super illud Math. xij. Nō remittē ei neq; hꝝ neq; i futuro.

Origenes dixit oēs pctōres vemā cō
secuturos p⁹ vniuersale iudiciū trāſ
actū: licet multa pctā perpetrassent.
Tercū ē finalis impenitētia. ⁊ in hoc
peccauit Saul q̄ corrept⁹ de inobedi
entia otēpsit pmitē. Licet em dicēt.
Peccaui: nō tñ intēdit: ꝙ impenitēs
fuit vsq; in finē vite sue. Quartū ē
impugnatio grē. ⁊ taliter peccāt oēs q̄
tiā dei capientes ⁊ ab ea recedētes ⁊
eā impugnātes. Et de talibus dr. ŋ.
pe. ŋ. Si em refugientes coinq̄natōes
mūdi i agnitiōe dñi nri ⁊ saluatoris
Jhu xpi. his rursū iplicati superant.
facta sūt eis posteriora pioribus pora
Melius em erat illi viā iustitie nō co
gnoscē q̄p post cognitā retrorsū uer
ti ab eo qđ traditū ē eis scō māato
Hoc mō peccauit iudas q̄ relicto se
culo secutus ē dñm. ⁊ postmodū i pec
catū est lapsus. Sedū tñ q; q̄ntūcū
q; hō peccauerit: siue in prēm: siue i
filiū: siue in spūm scūm: sū añ mortez
pmituerit vemā impetrabit. Sz q̄ p
finalē impenitētiā peccauerit in spm
scūm: illi nō remittē hic neq; i futu
ro scło. Vñ nota q; nō pt sciri de ali
quo vtq; in spūm scūm peccauerit.
misi cū ab hac vita decesserit. ñ forte
alicui p spūm scūm mirabiliē fuerit
reuelatum.

¶ Itē de eodem. Sermo. Cv.

Filius hois hz ptātē in tra di
mittendi pctā. Lu. v. Dupli
cē ptātez ostēdit dñs in isto
paralitico. scz q; ei pctā dimisit. ⁊ eū
ab infirmitate sanauit. Vñ notandū
q; dñs ostēdit potestatē suā mūdum
ingrediēs: in mūdo viuēs: de mūdo
exiēs: ⁊ oītur ad iudiciū vemēs Pri
mo oīdit potētiā suā mūdū ingredi
ens i hoc q; otra cursū nature vginē
sine viri consortio fecūdauit. De hac
ptāte dixit btā vgo quādo filiū dei
concepерat. Magnificat aia mea do
minū. ⁊ seqtur. Quia fe. mi. ma. qui
po. est. Lu. i. q. d. Tam magna quan
ta mihi facta sūt null⁹ potuit facere
mihi misi ops deus q̄ sup oia potēs ē.
Glo. Nil meis meritis attribuo sco
meā magnitudinē ad illū refero qui
esse cuilibet potēs ē. q̄ de puis magnos.
de infirmis fortes facē pt. Aug. Nō
tibi fiat vgo bndcā vt tu creatura
edēs creatorē. famula dñm genera
tes. vt p te de⁹ mūdū reconcilet. p te
mūdū illūminet ⁊. p te hoiem ad vi
tā reuocaret. Vere magna dei potē
tia q̄ p infirmā vginē potēter mūdū
de diabolica ptāte liberauit. Hāc po
testatē pheta i persona generis hu
mani multo tēpore postulauerat no
bis mitti dicēs. Exerta dñe potētiam
tuā ⁊ veni vt saluos nos facias Hāc
potētiā huiꝰ pueri cognouerūt āgeli.
et ideo in ortu suo Gloria in excelsis
deo decantabāt. Similiē irrōnabilia
aialia. vt bos ⁊ asin⁹ flexis gembus
ante presepe adorauerūt. iuxta illud
Isa. i. Cognouit bos possessorem suū.
et asin⁹ presepe domini sui Itē vinee
engaddi que illa nocte floruerūt. ⁊
fructū ptulerūt. Itē magi ⁊ tēges
qui eius stellā videntes. ⁊ de lōginqs
partib⁹ vemētes ipsū tanq̄ deū ado
rauerūt ⁊ tanq̄ regi mūera obtule
rūt. Potestas em huiꝰ pueri ostensa
est in vaticinio sibille. sicut attestat
Jnno. papa. Octauian⁹ dum vniuer
sum mūdū romane ditioni subiugas
set: i tantū senatui placuit: vt eū p
deo colere vellēt. Tunc ille sibillam
phetissam aduocans: quesiuit si ali
quis potētior ⁊ maior eo nasciturus
essz. Cū aūt dies natiuitatis aduenissz
scz xpi: in media die circuli⁹ aure⁹ ap
paruit circa solem: ⁊ i medio circuli
vgo pulchertia puer gestās i gremio
Tūc sibilla hec vidēs: cesari ait. Vic
puer maior ⁊ potētior te ē. iō ipz ado
ra Tūc pcepit ex ne aliqs eū deū noīa
ret ⁊ vt null⁹ adoraret: ñ puer iste.

Sic ptz potētia dñi scz mūdum ingrē
diētis. Secūdo ostēdit potentiā suā
oīb9 diebus suis in mūdo viuēs per
hoc q multa mirabilia fecit: q null9
alī9 facē potuit. Vñ ait ei mcodem9
Jo. iij. Magister scim9 q a deo ven
isti: nemo eī pt hec sig facē a ē. Sig
et mirabilia q p diuīnā potentiā in ē
ra opabaē: longuz a tedioſum esset
enarrare. sed vnū qđ in euāgelio ho
dierno tāgit ad ꝺsolationē oīm pec
catoꝝ diligēter debemus notare q
scz habet potestatē in ēra dimittēdi
pcā. a hoc oñt p manifestū signum
qñ ait paralitico Tibi dico surge tol
le lectū tuū a ambula. Itez qñ sana
uit ꝺropicū i corpe quē prius sana
uerat mt9 in aīa. Istud ē manifestū
signū. vñ ait paralitico. Vt aūt scia
tis q filī9 hoīs hz potestatē in ēra di
mittēdi: pcā supple. ꝙterea istū ma
nifeste corā oīb9 vobis sanabo. Tunc
ait paralitico. Tibi dico surge: tolle
lectū tuū a vade in domū tuā. a sta
tim san9 surrexit. Et notabilit dicit
in ēra posse dimittē pcā. q nec in ce
lo nec in īferno pcā dimitti pūt. In
celo nō dimittit pctm: q ibi non cō
mittit. qui ibi pctm cōmiserūt scz luci
fer a socij ei9: remissionē ꝺsecuti non
fuerūt: sed tanq fulgur de celo in in
fernū ceciderūt scz in pfundū infernī
Ezech. xxvij. Repleta sūt interiora
tua imq̄tate a peccasti: a eiecta te de
monte dei. a pdidi te o cherub. Hoc
multū timendū est pcōrib9 Si eī ā
gel nō ꝑpat peccātib9: nō pcat hoī
b9 peccātib9 misi pīam egerint. sed
ejaet eos sicut eiecit dyabolū Vnde
dicit dñs terribile vbū pcōrib9 Ez e
xi. Gladiū meruisti a illū educā sup
vos de medio ei9 a dabo vos in man9
hostiū. Per gladiū signific vltima
sentētia: qñ dicet. Ite maledicti i ig
nē eternū qui pat9 est dyabolo a oī
b9 angelis ei9. Itē gladiū istū vibra
bat angelos ꝺtra pmos parētes qñ
expulit eos de paradiso ꝙpter inobedi
entiā. Sic ptz q in celo pcā nō dimit
tūtur. Nec in īferno. q in īferno nul
la ē redēptio. Sicut ptz in diuite epu
lone: qui cū esz in īferno. clamabat
ad abrahā vt sui misereret a miseri
cordiā nō inuenit. Lu. xvi. Ptz eciā
in hoc q cū dñs ad īfernū descēdebat
nullus q cum mōrali pctō descenderat
inde liberat9 fuit: a eciā nō libeauit
eos q fuerūt in īferno: sed illos q fue
rūt in limbo īfernī. vñ nec in celo nec
in īferno pcā dimittūtur. sed q̄diu
sum9 in terra. i. in hoc seculo remissio
nē pcōꝝ inuenire possum9. a hoc ꝑ
uenit ex potētia dei q habet potesta
tē in ēra dimittēdi pcā Math. xvi.
Quodcūq ligaueris sup terraz a ē.
Pctm eī tantuz ligat hoīem vt sua
ptāte solui nō possit: misi adiuuet eū
diuina ptās Osee. xiij. Perditio tua
isrl ex te tantūmō ex me aūt auxiliū
tuū: Tertio oñdit dñs potētiam suaz
de mūdo egrediēs: q potestatez ha
buit emittēdi aīam q̄n volebat a re
apiēdi q̄n volebat a mittēdi quo vo
lebat. Jo. x. Nemo tollet aīam meā
a me: sed ego ponā eam a meipō: q
potestatē hēo ponēdi aīam meā a ite
rū sumēdi eā. Glo. q̄n volo: a ptātē
hēo iterū sumēdi eā. Glo. tertia die.
Isa. liij. Oblat9 est q ipse voluit: q
m sua ptāte fuit q̄n mori voluit. a
hoc ptz in hoc q inimicis suis obuiaz
iuit: a vno vbo ad terram pstrauit
eos Ptz eciā ex hoc: q Petro dixit.
Cōuerte gladiū tuū in vaginā an pu
tas q nō possum rogare pr̄em meū
et exhibebit mihi pl9 q̄ xij. legiōes
angelorū Mat. xxvi. Itē in hoc q cū
aīam suā tradē vellet: voce mag cla
mauit dicens. Pater in man9 tuas
cōmēdo spūm meū. qđ nullus hoīo
facere potest. Non enim est in pote
state hominis prohibere spiritū nec

habet ptātem i die mortis emittēdi
spūm. Eandē eaā aiam potēter ad i
fernū misit ⁊ oēs suos inde potēter li
berauit. Vñ dixerūt dyaboli Quis ē
iste rex glie. Et rñderūt āgeli q̄ cum
ipō erāt Dñs fortis ⁊ potēs Augusti.
Qui vt xps spūm tradidit. vnita sue
deitati aia ad ifernoz pfunda desce
dit. Cūq; tenebraz terminū q̄si q̄dā
pliatoz splēdid⁹ ac terribil' atq; ilz
aspiciētes eū impij ac tartarei legio
nes territi: imḡrē cepērūt dicētes Vñ
iste ē q̄ ē tam terribil': tā splendid⁹
tā pclar⁹. q̄si dicerēt. Qūdus ille q̄
nob subdit⁹ fuit: nunq̄ nob talē mor
tuū misit. Quis ē ergo iste q̄ sic itre
pid⁹ nrōs fines igredit. ⁊ nō solum
nrā supplīa nō vereē. vez eaā alios
de nris vinculis absoluet. Grego. na
zāzen⁹. Cōfestim eterna lux iferis
xpō descēdēte resplēduit: mox ferru
ginei iamtores talia intra se vmbro
sa silētia metu recūbēte submurmuā
bāt. Quis ē iste tribil' ⁊ mimio splē
dore clzruscās. Nunq̄ talem noster
accepit tartar⁹: nunq̄ i nrām cauer
nā talē euomuit mūd⁹. Inuasor est
iste nō debitor. nō pctōr: sed p̄dator
Judicē videm⁹: nō supplicē. venit pu
gnare nō sucūbere. eripē nō manē
Postq̄ aūt ibi suā ptātem exhibuit
tercia die aiam suā resūpsit ⁊ poten
ter a mortuis resurrexit. s. ꝓpria vtu
te. Joh. x. Potestatē habeo ponēdi
aiam meā ⁊ iteꝝ sumēdi eā. Hāc po
testatē p̄dixerat iudeis dicēs. Solui
te tēplū hoc: ⁊ i triduo excitabo illō
Joh. ij. Hoc aūt dixit de tēplo corpo
ris sui. Hec ptās eaā apparuit in hoc
q̄ in hora resurrectionis tremot⁹ fa
ctus ē magn⁹ ⁊ custodes sepulchri fa
cti sūt velut mortui. Sic ptz ptās xpi
quā ostēdit moriēs Quarto ostēdet
potestatē suam ad iudicū rediens.
Joh. v. Potestatē dedit ei iudicium
facere q̄ filius hois est. Aug⁹ in glo.

Potestatē quā habet filius cū patre
in occulto dedit pater ei: q̄ filius ho
minis ē. In qua forma iudicās bonis
et malis videbitur Lu. xxi. Videbūt
filiū hominis venientē in nube cū po
testate magna ⁊ maiestate. In signū
potētie sue veniet cū tuba sicut prin
cipes qui potēter ingrediunt terras
inimicoz suoz. Mat. xxiij. Mittet
angelos cum tuba ⁊ voce magna. ⁊
cōgregabūt electos. glosa. cum re
probis. A q̄tuoz ventis celi. i. a q̄tuor
fimbr⁹ terre. oriēte. occidēte. aq̄lone.
et austro. Crisō. O q̄ magna erit illa
vox ⁊ terribilis cui obediunt oīa ele
mēta. que petras scindit. iferos frā
git. monumēta apit. vincula mortis
dissoluit. ⁊ vniuersos mortuos resur
gere facit: ⁊ ad iudicū venire cōpel
lit. Adeo terribil' erit vox illa repro
bis. sicut ōr btūs Aug⁹. q̄ mallent
oīa tormēta inferni sustinē q̄ illā vo
cē tūc audire. Tunc dicēt mōtib⁹ ca
dite sup nos ⁊ c̄. De illa voce tube di
cit btūs Jhero. Siue comedā siue bi
bā siue aliq̄d aliud facā. semp videā
auribus meis insonare illa vox terribi
lis. Surgite mortui ⁊ venite ad iudi
cū. Cum aūt ita potēter venerit. po
tenter malos cōdemnabit dicēs. Ite
maledicti ⁊ c̄. De hac ptāte ōr Luce
xij. Nolite timē eos q̄ corpus occidūt
timete eū q̄ postq̄ occiderit corpus.
habet ptātē aiam mittēdi in gehennā
et hz ptātē bonos mittēdi in vitā eē
nā. Legit. ij. Macha. vij. cū rex anti
ochus septē frēs puniret. quint⁹ eo
rū dixit ei. Ptātē mē hoies hēs cū sis
corruptibil'. fac q̄d vis. Noli aūt pu
tare gen⁹ nostr⁹ ita eē dēlictū: tu āt
patient sustineb: ⁊ videb magnā po
testatē ipius q̄liē te ⁊ semē tuū torq̄
bit. Dicat ei nūc sicut ōr Sap. vi. Po
tētes potēter tormēta patiētur A po
tēte. i. a iudice q̄ hz ptātē eos mittē i
gehennā. Vñ Jo. xvij. Pat̄ dedisti fi

lio tuo potestatē oīs carnis · scz sup omne genꝰ humanū · vt omne qđ de disti ei det eis vitā eternā · Hoc erit qñ dicet · Venite benedicti pris mei parcq · reg · qđ vo · pa · ē ab origie mū di · Ad qđ nos ducat q̄ sine fine ⁊ c̄

¶ De sancta trinitate · Ser · Cvi ·

Gratia dn̄ nr̄i Jhu xp̄i ⁊ caritas dei pris ⁊ cōicatio spūs sci̇ sit semp cū oibus nob · n̄ · Christ · vlti · In verb̄ ꝓpositis ꝓpōit nob apostol⁹ beneficia sancte trinitatis · s · pris ⁊ filij ⁊ spūs sci̇ nob exhibita · vt ea in memoria habeam⁹ ⁊ nō obliuiscamur · Prepōit aūt nob Apl̄s filiū in istis vbis nō sine causa · Fuit em̄ hoc ꝓpter errorē quorundā hereticorū qui dixerūt filium minorē esse patre · qđ falsū est · Vt aūt ostēdat filiū patri equalē · ido aliquādo postpōit · aliquādo prepōit · Ideo nos ad honorē sancte trinitatis aliqđ dicē cupientes · Primo de patre · Secundo de filio · Tertio de spū sancto prosequamur · Ordinem⁹ ergo sic cōstructionē · Caritas dei patris quam nob exhibuit sit semp cū omnib⁹ nobis · scz per iugem memoriā in corde per gratiarū actionē in ore · factis in bona operatione · ⁊ gratia dn̄ nostri Jhesu xp̄i quā nobis exhibuit · ⁊ cōmunicatio spirit⁹ sancti sit semp cū omnib⁹ nobis · Circa primū notā dum q̄ caritas dei patris consistit in tribus · Primo in hoc q̄ ꝓpter minimā preuaricationē primi parētes ita elōgati fuerūt a deo · q̄ etiam nos sum⁹ elōgati a deo · ⁊ expulsi a paradiso ⁊ a gloria celesti ad quā ipse nos creauerat · Ipse tamē miserꝰ nostri cum ꝓpter nullū reduci possem⁹ · caritatem perpetuā quā ad nos habuit nob ostēdit · ⁊ nos ad se traxit · Vnde ait Jhe remi · xxxi · In caritate perpetua dilexi te · ⁊ ido attraxi te miserās Et nō

solū retraxit nos sed adhuc cū ab eo recedim⁹ per caritatē nos retrahit · sicut pater dilectum suū filiū · Hoc ē quod xp̄us dixit Johā · vi · Nemo potest venire ad me n̄ pater q̄ misit me traxerit illū ⁊ c̄ · Quomodo aūt pat nos trahat · ostēdit ꝓpheta Osee xi · In funiculis ade trahaṁ te · i · vinculi caritatis · Funiculi ade sunt flagella tribulatio · fames · sitis ⁊ c̄ · Isti dicūtur funiculi ade · qr p illa flagellat⁹ fuit adā ꝓpter peccata sua · ⁊ tract⁹ per pēnitētiam ad deū · Talia dicunt vincula caritatis · qr talia imittit pater celestis filijs suis ex caritate · sicut dr Hebreo · xij · Quē diligit castigat · Flagellat em̄ oēm filiū quē recipit · Exēplū in filio prodigo q̄ recessit a patre · ꝛ vrgēte necessitate famis redijt ad patrē · Istam caritatē pris in memoria habē debem⁹ · ⁊ sic gratias referre · Juxta illud Ephesio · vi · Gratias agētes semper p omnib⁹ · Glosa · nō soluz ꝓ prosperis · sed eam pro aduersis gratias agere debemus Sicut beat⁹ iob · qui postq̄ perdiderat oia dixit · Dominꝰ dedit · dominꝰ abstulit · Job · i · sit nomē dn̄ benedictū · Secūdo ostēdit nobis suam caritatem in hoc q̄ pro redimendis nobis filium suū dedit · Jo · iij · Sic deus dilexit mūdum vt filiū suū vnigenitū ⁊ c̄ · Grego · O inestimabilis dilectio caritatis · vt seruū redimeres filium tradidisti · Vere magna esset primapis caritas ad seruū · si tradēt filium suū in captiuitatē vt seruū liberaret · sed maior si tradēt i mortē quod fecit pater celestis · i · Joh · iij · In hoc apparuit caritas dei in nobis qm̄ vnigenitū suū misit in mūdum · vt viuam⁹ per ipsum · i · per mortem eius · Istam eā caritatē debemus habere in corde nostro vt eū versa vice diligam⁹ · ex quo ipse prior dilexit nos · Nihil req̄rit a nob deꝰ · n̄ q̄ eū

ex toto corde diligam⁹ Ipse ei scōm Psal. bonoꝝ nostroꝝ opatione non indiget: sed tm̄ cor nostꝝ desiderat. Prouer. xxiij. Fili p̄be mihi cor tuū. Et illud Mat. xxij. Diliges dn̄m deū tuū ⁊ c̄. Quantū ad intellectū ex tota aīa tua. quātum ad affectū ex tota mēte tua. quantū ad cōtinuā ipsius memoriā: semp̄ poīt totū vt mihil remaneat qō ad amorem dei patris nō cōuertat. Tercio deus pater exhibuit nob suā caritatē in hoc q̄ nō solum nobis filiū suū tradidit: sed eaā q̄ nos in filios adoptauit. p̄. Jo. iij. Videte qualē caritatē dedit nobis pater noster vt filij dei nomiemur ⁊ sim⁹. Gal. iij. Oīs vos filij dei estis per fidē in Jhesu xp̄o. Si āt sum⁹ filij dei: erim⁹ ⁊ heredes regni celestis. sicut dr p̄. Jo. iij. Carissimi nūc filij dei sum⁹ ⁊ nōdum apparuit nobis q̄d erim⁹ scimus q̄m cū apparuerit similes ei erim⁹: q̄ videm⁹ eum sicuti ē. Istā eaā caritatē debem⁹ habē in memoria q̄ filij dei sum⁹ ⁊ q̄ paternitatez non amittam⁹: ⁊ tanq̄ adulteri filij ab hēditate nō amoueamur. p̄. Jo. ij. Filioli manete i eo: vt cū apparuerit habeam⁹ fiduciā ⁊ nō confundamur ab eo in aduētu ei⁹. ⁊ sic patet caritas dei patris. Secūdo debem⁹ hīe i memoria grām filij quā nob exhibuit q̄ triplex est. Primo q̄ p nob hūana assumē voluit naturā. De hac dr Lu. i. Aue grā plena ⁊ c̄. Vere mag fuit grā q̄ voluit filius altissimi tm̄ se hūiliare: q̄ hō fieri voluit. ⁊ se exhibuit nob Cum em̄ pater ⁊ filius ⁊ spiritus scūs essiliū haberēt q̄s eoꝝ hūanitatē acape debēt. sicut dr Isa. vi. Dixit dn̄s pater ad filiū ⁊ spūmscūm Quē mittā: ⁊ q̄s ibit p nob. Respondit filius. Ecce ego: supple p̄sto sū. mitte mē. Illā grām debem⁹ hīe in corde. et ei sedulas grās referre. Secundo ostēdit grām in hoc q̄ paup fieri voluit in tpe: vt nos ditaret in eternitate. sicut dr. ij. Chorinē. viij. Scitis grām dn̄i nostri ihu xp̄i: q̄m cum diues esset p nob egen⁹ factus ē: vt illius inopia pauperis diuites essem⁹. ⁊ hec fuit gratia magna q̄ dns celi terre pauperrim⁹ hoīm factus ē vt nos ditaret et ad celestia regna reuocaret. q̄ in hoc q̄ frat̄ noster fact⁹ est: nos heredes ei⁹ facti sumus. Vñ apl's ad Tyt̄ū. iij. Apparuit hūanitas ⁊ benignitas saluatoris vt iustificati grā ipsius heredes sum⁹ scōm spem vite eterne. Istā grām q̄ scz nos ditaret factus est paup: semp̄ debz hō hīe in memoria sic̄ monet Treno. iij. Recordare pauptatis mee. quā scz p te sustinui vt ⁊ nos versa vice libēter sustineamus p̄pter eū pauptatē. Ber. Magna abusio ⁊ nimis magna/ q̄ diues vult fieri miser vermicul⁹ p quo deus maiestatis miser fact⁹ est. Si vis loq̄ de pauptate xp̄i. req̄re in sermone de natiuitate ei⁹. scz Paruul⁹ natus est nob. Tercio dñt nob grām summam in hoc q̄ p̄p̄ter pcta nostra mori voluit vt nos saluos faceret. Roma iij. Oēs em̄ peccauerūt ⁊ egent grā dei: iustificati gratis p grām ipsius. p redēptionē q̄ ē in xp̄o ihu. ad Eph. p. In quo habem⁹ redēptionē p sanguinē ipsius ⁊ remissionē pcto⁹ scōm diuitias gratie ei⁹ que supabūdauit in nob. Et bñ dr supabūdauit grā i nob. Abundans em̄ grā in nob ē q̄n amic⁹ moriē p amico. Supabūdās aūt fuit grā xp̄i in nob: q̄ non solum pro amicis: sed eaā p inimicis mortē sustinuit. vñ Apl's ad Roma. v. Cū inimici essem⁹ reconciliauit nos ⁊ c̄. Istā grām debem⁹ in memoria semp̄ hīe. sicut dr Eccl. xxix. Gratiā fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit aīam suā. i. vitā p te. Fideiussor iste ē xp̄s. Tot⁹ mūd⁹ p pctīs p̄mi homi nis dānat⁹ fuit. ⁊ pteritati dyabolū

subiectus. & p nullū hoīem quātūcūq; scūm redimi potuit vel absolui: & cōpatiēs filiꝰ dei venit in mūdū. & fi dei iussor hoīs factus ē. Poterit tñ ali quis p tam magē causa fideiubere. q; oportet eū aliqñ domū relinquē. & qñq; hereditatē. & qñq; vitā. Sic fe cit xps fideiussor noster. Ideo dr Ihe re. xij. Reliqui domū meā. i. cēlū. di mīsi hereditatē meam. i. synagogam dedi dilectaz aīam meā. i. vitam me am in manꝰ inimicoꝝ meorum. Sic ergo patet gratia filij. Tertio ꝓpter nobis cōmunicationez spūs sci. quā semp hīe debemꝰ in memoria. Cōicat em nob spūs scūs septē dona contra vij. pctā mōrtalia. Hēre in fmo. O q; suauis es dñe. in die pentecostes. Hogemꝰ dñm &c.

In die corpis xpi Ser. Cvij.

Cenātibꝰ illis accepit Ihs pane. bñdixit ac fregit: dedit q; discipulis suis & ait. Accipite & comedite: hoc ē corpꝰ meū Mat. xxvi. In Lu. xxij. addit. qđ p vobis tradet̄. Mat. xxvij. Et accepto calice grās egit: & dedit illis dicēs. Accipite et bibite ex hoc oēs. Hic ē em calix sanguinis mei noui testamēti q; pro multis effundet̄. Glo. Pro multis effundet̄ sāguis xpi q; ad sufficaētiā. ij. Chor. v. Pro oibꝰ mortuꝰ est xps. Verba ꝓposita sūt verba ihu xpi ad discipulos suos. qñ in cena corpꝰ suum & sanguinē suū ministrauit. In q; bus vbis possum⁹ duo sig caritatis notare q; nos dilexit. Primū est q; p nob xps corpus suū tradidit cū dicat Accipite & comedite. Secundū signū est q; p nob sanguinez suū fudit. cū dicat Hic ē calix &c. Saendū aūt primo q; xps p nobis duobꝰ modis corpus suū tradidit. Prio in cibo ad edē dū. de quo dr in vbo ꝓposito. Cenātibus illis. Hoc em sacramētū instituit q; a discipulis suis carnaliter recedēt in signū caritatis q; dilexit nos. Vere magnū signuz caritatis esset: si hō in necitate oīa bona sua amico suo impartiret. Sicut legit̄ de Thobia: q; cū in captiuitatē ductus fuisset. oīa que hīe poterat: captiuis fratribꝰ impartit̄ est. Qui⁹ esset si hō in necessitate filium suū ad edendū alteri impartiret. Illud legit̄. iij. Re. vi. q; cū samaria obsessa fuisset: mulier filiū suū coxit et cū alia muliere comedit. Maximū vero signū esset si homo corpꝰ suum proprium amico suo in cibū daret. Hoc facit xps quotidie nob in sacramēto altaris. Ideo dicit Bernardꝰ. Discere xpiane quātum debes xpm diligere qui dedit nobis carnem suā in cibum et sanguinem suū in potū. aīam in pcium. & vitam in redēptionem. aquā lateris in lauacrū. id est regeneratione baptismi. Ad autem xps carnē suam vel corpus suū nobis in viaticum relatum accedētibus scilis sub pānis spē ꝓpter q̄tuoꝝ rōnes. Prio ꝓpter meritū quantū ad beatos. q; sm Gre. Fides nō hz meritū cui hūana rō prebet experimētū. Secō ꝓpter indignitatē quantū ad malos. Exēplum in bethsamitibꝰ qui percussi sunt eo q; archa dñi nudā viderūt. q; indigni erāt. Tertio ꝓpter ibeatitudinitatē quātum ad hoīes. Non em possemꝰ videre claritatē corporis glorificati. sicut patet Mat. vi. in beato Petro. Jacobo & Johāne qui in trāsfiguratione ꝓpter eius claritatem in terrā ceciderunt. Patet eciā Exo. xxxiij. i moyse quē filij isrl̄ ydpicē nō poterāt in relatū. Nitto ꝓpter horrorē cruoꝝ carnis: quē habem⁹. si debꝰ carnē xpi tractare m⁹ Vñ licz sint spēs panis. tñ ibi ē vez corpꝰ xpi sic fuit in cruce & nūc ē in celo. Qui aliter sētiret. indignꝰ esset ad māducādū. Exo. xij. Alienigēa n cōedet ex eo. i. aliā hñs fidē Ex q; nob corpꝰ suū dedit. statuit eciā vt ḡlibz

fidelis ad mīm⁹ semel i āno se prepa
ret ad hoc vt corp⁹ suū digne recape
ret. Nuicūq ei sine cā ptermittēt ⁊
sine licētia sui plati: ab ingressu eccie
phiberi dz. ⁊ moriēs nō debēt sepe
liri in amiterio. qr tāḡ mēbr putri
dū ⁊ aridū de vnitate eccie abscīdē
dus essz. Nuicūq aūt digne sumit:
mēbr ē corpis xpi. sicut dr Ephe. v.
Mēbra xpi sum⁹. membra aūt sustē
tari debent alimēto corpis xpi. Alio
qn ipsū efficerēt putridū sicut corpo
reū membr. ad qđ nō pmittūt ab⁹
in alimentū Sic ergo ptz pmū. Se cū
do xpus dedit p nobis corpus suū in
mortē ad patiendū. Isa. l. Corpus
meū dedi in man⁹ percutientiū me ⁊
genas meas vellētib⁹ facē meā ⁊ c.
Itē magnū signū dilectionis esset. si
hō vnū membr daret p amico: sed
xps singula mēbra ⁊ totū corp⁹ pro
nob⁹ dedit pumēdū in caritate. qr p
misit caput suū spinis opūgi. oculos
velari. faciem cōspui. maxillas cedi.
collū pati. os felle potari. man⁹ per
forari. pedes cruci affigi. totū corp⁹
ad colūnā ligari: qr a plāta pedis vs
q ad vertice capitis nō erat in eo sa
nitas. Per. Si xps tot mēbra habu
isset: quot sūt stelle in cēlo: dia mor
ti tradidisset: anteq vnā aiam i iferno reliquisset Et vere magna dilectio
essz. si pater tm diligēt filiū q p eo
mori vellet. sicut dauid: qui ait Abso
lō fili mi: qs mihi det vt ego moriar
pro te. ij. Re. xviij. Dz maius essz si h
uus tm diligēt dnm suū: q ppter eū
morti se tradēt. Sicut armiger iona
the. i. Re. xiij. Cū autē ionathas exi
uisset cū solo armigero: ⁊ vidisset ex
eratum maximū philisteoz. dixit.
Trāseam⁹ ad eos sic forte pugḡ dns
qr nō difficile ē ei saluare in pauos
vel in multis. Rndit armiger. Fac ō
nia q tibi placent animo tuo. Perge
quo vis: ego tecū ero. ⁊ aggressi sūt
illi duo tm exeratū. ⁊ percusserūt vi
giti viros. ⁊ tot⁹ exerat⁹ fugā iniit.
Qđ videtes filij isrl psecuti sunt eos
et pcutiebāt eos magḡ plaga. Erant
aūt i exeratu philisteoz triginta mi
lia curruū: sex milia equitū ⁊ vulgus
innūerabile. Sic pbaē fidelitas armi
geri. q tali periculo exposuit se p do
mino suo. Sed maximū signū dilecti
onis esset si rex daret vitā suā p ser
uo suo ⁊ hoc fecit rex codrus: cuius
ciuitas scz athenas fuit obsessa. cūsū
acepit ab apollīne q ciuitas nō pos
set liberari. nī per mortē suā. At ille
tm dilexit ciuitatē q ppter eā mortē
sustinuit: Sed sup oia signū dilectio
nis esset si hō moreret p inimicis. et
hoc fecit xps. Vnde aplus Ro. v.
Cū inimici essem⁹ ⁊ c. Et si corp⁹ suū
adhuc mortale essz. p hoie adhuc ex
ponēt. vt scribit btūs dyonisi⁹ q p⁹
ascensionē suā cuidā sancto viro no
minē carpo dixit Paratus sū turbus
pro hoib⁹ saluādis pati. Et sic ptz pri
mū. Circa secundū nota q xps fudit
sanguinē suū duob⁹ modis. primo vt
pacē inter deū ⁊ hoīem reformaret.
sicut dr Apostol⁹ ad Colosen. i. Pa
ficās per sanguinē crucis ei⁹ sive q
in cēlis sūt sive q in terris. Cōsuetu
do fuit quondā quorūdam gētilium
q in reformatiōe pacis fidebāt aquā
vel sanguinē alicui⁹ aialis. p qđ sig
nificabaē q quicūq illud pactū frā
gēt. ita sanguis su⁹ fundēdus esset.
Vū legit in scolastica hystoria q cū
Moyses mori debēt. cōuocato oi po
pulo fecit fedus inē iosue ⁊ filios isrl
q ab eo postea nō recederēt. Et i sig
nū huius fudit Josue aquam de vase.
Alie gentes cōsueuerūt effūdere san
guinē. Sed filij isrl effuderūt aquā:
quia cum aqua effūditur nihil rema
net in vase. sed cum sanguis effundi
tur: remanet aliquid ad mīm⁹ colo:
quasi diceret. Pax illa totaliter ⁊ in

ii quat⁹ liber q̄ non fuit sicut ḡ̄ alius et Tignā mittat. Iber qui studi mēbr pu bli⁹ et tractabile ab sedet.²

violabiliter debet obseruari. Et qui cunq; fregerit: omnino & totaliter delebitur. Cum ergo xps reformare vellet pacem inter deū & hominem. non fudit sanguinē animalis. sed p prium sanguinē & cum hoc aquam. Vnde Joh. xix. Vn9 militum lancea lat9 eius aperuit: & cōtinuo exiuit sā guis & aqua. Vnde quicūq; hanc pa cem frangere pſumeret. si ita more retur totaliter periret. Et quia adeo fragiles sum9 q; quotidie pacē illam frangim9 dedit nobis xps sacramen tum sanguinis sui: vt p nobis quoti die offerat deo patri & nō pream9 Aug9. Quia quotidie labimur xpus quotidie p nobis immolatur Ihero. Nihil adeo remissum & extinctiuū pec cati sicut oblatio & sacrificium illud si digne offerat. Secundo effudit xps sanguinem suū pro nobis vt nos de captiuitate diaboli liberaret. Zach ix. Tu quoq; in sanguine testamēti tui eduxisti vinctos de lacu miserie Glo. .i. inferni in quo nō est aqua miseri cordie refrigerās: quam ille dives petijt: quādo dixit ad abrahā. Mit te lazarū vt intingat extremū digiti sui in aquā vt refrigeret linguā me am. & habere nō potuit vnaz guttā. Quere ergo misericordiam nō in in ferno vbi inuenire nō potest: sed in uiuis in mūdo: in iferno gutta nega tur: hic sanguis largiter datur. Ibi vnā guttam abrahā diuiti negauit. Hic plurimas guttas: imo fluuios sā guinis emanauit. Bern. Sufficuisset ad redemptionē generis hūani vna minutissima gutta pciosissimi sangui nis ihesu xpi: sed data ē copia vt ex bñficij redundatione vtus clarescēt diligētis Psal. Apud dñm mīa & co pi. apud eū redē. qz nō vna gutta: sā guinis p quinq; ptes corpo ris emanauit. Per hūcergo sangui nem nos qui eram9 vincti in lacu in fermi: sum9 liberati. Legitur enim in scolastica hystoria: q salomon inclu serat pullū strutionis in vase vitreo quem cum strutio videret inclusum: tulit vermiculum quēdam & sangui nem illius linuit super vitrum & est pullus liberat9. Sic xps fregit infer num: in quo eramus inclusi per sang uinem vermiculi & corporis sui. Ipse enim in opassione similis erat vermi culo. De quo Psal. Ego sum vermis et non homo. Glosa. Ego sum vilit cōculcatus sicut vermis & non homo Ita vilitet & mimis acsi essem vmis et nō homo. Infern9 autem infirm9 fuit quasi vitrum contra sanguinem hui9 vermiculi: sed cōtra damnatos non est vitre9 sed ferreus magis vi detur esse: qz nunq; amodo inde libe rabūtur. Christus enim liuit infer num: & suos liberauit. Vnde aug9. O anima preciosa nō auro redempta vel opibus: sed sanguine agni imma culati. Attende quantum valeas. & quantum pro te datū sit. cogita ne tradas te iterum in perditionem pro qua xps fudit sanguinem suū; satis carum te habuit qui tam caro pio te redemit. Bernard9. O q; vehemē ti amplexu amplexat9 es me o bone ihesu in cruce. vbi sanguis de corde. aqua de latere. anima de corpore exi uit. Quid ego infelix facā: quo me vo tā. si tantū thesaurū tam pciose depo situ. imo quem xps pprio sanguine inuicauit: cōtigerit negligēti9 custo dire. Si stillantē in cruce sanguinez domini collegissem: esset q; reposit9 apud me in vase vitreo & q partiri sepi9 oporteret q̄d facturus essem in tāto discrimine & illud obseruādum accepi: p quo mercator insipiēs ipsa vtiq; sapiētia dei sanguinē suū dedit. Sed habeo thesaurum istū in vase fi guli & fictili vbi multa pericula & plu rima iuimēt. Hugo in persona xpi.

O xp̄iane serua aiam tuā: ego p̄ illā mortuus sum si eā amiseris: ego p̄ illa mori nō possum. Hogem⁹

Dominica p̄ma post penthco.

Sermo. Cviij.

DIligam⁹ deum qm̄ ipe prior dilexit nos .i. Joh. iij. In hoc bis istis hortat nos apls ad dilectionē dei. Caritas em̄ ignis ē & ignis non pt melio⁹ accendi q̄ p̄ ignē ideo ꝓponit nobis caritatē xp̄i. vt nos accēdamur viceuersa ad deū diligendū. Ostēdit aūt nobis xp̄s suam dilectionē multis modis. Primo q̄ de nihilo nos facere dignat⁹ ē & ad imaginē suā reformare. Nūo potuisset de⁹ hoiem magis honorasse q̄ p̄ hoc q̄ eū ad imaginē suaz formauit. Ser. O hō cogita qualē te fecit dñs: q̄ scdm corp⁹ egregiam formā scdm aiam imaginez creatoris insignē. Sz tu auare. tu superbe. tu luxurioser deū qui te genuit deliquisti & oblit⁹ es creatoris tui & c̄. Tamen ipse dicit. Reuertē ad me & ego te suscipiā. Exemplū in filio prodigo. Lu. xv

Secūdo ondit suam caritatē in hoc q̄ nob bona diuersa cōtulit scz naturalia & spalia & spūalia: de bono naturali dr Ecci. xvij. Dedit dñs hi cōsilium ad deliberandū ne papitāter agēt sicut bruta aialia. Dedit aures ad audiendū quitq̄ pfuturū sibi eēt. Dedit linguā ad mētogandū si forsitan ignoraret. Dedit cor ad cogitandū quid vtile q̄ honestū: q̄ necessariū: quid fugiendū: quid tenēdū. q̄ detestandū. & q̄ sit diligēdū. Secūdo dedit donū spale. Ecci. xvij. Dedit illi potestatē oim q̄ sunt supra terrā. Iliod⁹. Dia p̄ter hoiez fecit deus Damascen⁹: deus creaturas cōdidit vt haberēt q̄bus homim bñfacerēt: vñ admirans Psal. ait. Dñe q̄ est hō q̄ memor es eius. Dia em̄ subiecisti sb̄ pedib⁹ eius & c̄. Hugo. O hō respice vniuersū mūdū & cōsidera si aliq̄ sit q̄ tibi nō fuiat. Dis natura: dis creatura ad hūc cursū finem suū dirigit vt vtilitati tue seruiat: hoc celū: hec terra: hic aer: hec maria q̄ in eis sūt sol & luna: stelle & planete ōnia tibi famulātur. Vide o hō quātū te amauit q̄ tantū tibi dedit: celum vt ministret tibi lumē in die vt vigiles: tenebras i nocte vt paulet. Ego oblectationē tuam p tēpora vicissitudines tibi pario tpe veris & estatis fructuose autūni plenitudines & hyemis algores. Aer dicit. Ego vitalē tibi prebeo flatū: & omne genꝰ auiū ad tuū nutū mitto obsequiū. Aqua dr. Ego potū tibi p̄beo. diuersoꝝ genera piscium tibi ad tuū esum ministro. Terra dr te porto: ego te nutrio. pane confoto. vino letifico: & dis generis fructibus oblecto: diuersis aialib⁹ mensam tuam repleo. Quid⁹ dicat tibi: vide hō quātum te amauit q̄ me p̄ter te fecit. seruio tibi: q̄ p̄ter te factus sum vt tu seruias illi q̄ te fecit & me: me propt̄ te: & te p̄ter se si sentis bñficium redde debitū: accipis bemigratē redde caritatez hec tribuit tibi erigit de⁹. Infern⁹ dr tibi: a me glutieris Ignis dicit: a me cōsumeris si nō de tātis bñficijs grat⁹ eris. Terra de dit spūale donū siue eternale i quo simlit trāscendit oēs creaturas terrestres. Aug⁹ dr. O aia miserabilis creatura quo te dejas terrā diligis & meliores: celū contēplaris & altior es: solo creatore tuo inferior. Loco ram sed p̄ter celū. Quarto ondit suam caritatē q̄ p nob paup frūs ē. ij. Cor. viij. Qui cū dines esz i gla pris p nob frūs ē egen⁹ de illo reg re i ꝓ. de ntitate e⁹. s. Paruul⁹ Ad to ondit suā caritatē i hoc q̄ p nob aiam suam posuit. p̄m Joh. tercio.

In hoc cognouim⁹ caritatē dei qm ipe aiam suā posuit p nob. Ber. O qp̄ g tuita dilectio ⁊ iaudita caritas: glorie regem p despectissimo vermiculo crucifigi. Quis vnq̄ audiuit taliaꝛ quis vidit huic simlie vix em̄ p iusto q̄s moriet: ipe vero p iniustis. De hoc regre in fmōe Cenātib⁹. Aug⁹. Vide o hō quo amore te dilexit dns deꝰ tuꝰ vt eiꝰ vestigia seq̄ris ppt̄ te pauper factus ē in mūdo vt te ditet i celo: ppt̄ te captus ē vt te a captiuita te liberet. ppt̄ te flagellatus ē vt te a flagellis etnis eruet: ppt̄ te iudicatus ē vt te a iudicio extreme vltiōis liberaret: ppt̄ te coronatus ē spinis vt te coronaret i cel: ppt̄ te mortuꝰ est: vt te a mortuis suscitaret. Hugo O hō cogita q̄ntū te deꝰ dilexit q tā ta p te fecit: tāta tibi cōtulit. tanta pro te sustinuit. Olim cū nō esses te dilexit vt te cōderet. Postea cū periꝛas hūiliauit se. ⁊ factus ē hō vt oēs dēt q̄ntū te dilexit. Nō misi mortiēdo a morte liberare voluit: vt non solū pietatis officiū verū etiā caritatis ministraret affectū. Nūc aūt sincera caritate te diligit ac si semp cū eo pstitisses/ nec exprobrat tibi reatū nec i ppetuat ē bñficiū: ⁊ si deiceps cū eo p seueraueris ipsū vt te decꝛ amādo ⁊ illi tuū amore icōtamiatū fuādo maiora poribꝰ se datuꝛ promittit. Hoge.

De eodē Sermo. Cix.

Oꝛtuꝰ est diues ⁊ sepultus est i inferno. Lu. xvi. In verbis ppositis appaet q̄ periculose sunt diuitie. Et ideo contenende sunt diuitie ppt̄ multa. Primo quia affligūt hoiem ppter cōtinuā curā in custodiēdo. Greg. Nihil laborioſius q̄ terremis affectib⁹ inhiare seu estuare. Nihil q̄etꝰ in hoc mūdo q̄ mhil appetē. Multa em̄ tormēta patiē diues auarꝰ. quia semp timet amittere bonum. Job. xv. Cum pax sit ⁊ se curitas insidias suspicatur. Seneca. Auarꝰ si vidit regem suspicatur prodonē vidit pauperē ⁊ estimat furē: Eccl. v. securitas diuitis non finit eū dormire. Augustinꝰ. Diuitias inuenisti requiē perdidisti: die solliciꝰ nocte pauidꝰ: semper egenꝰ. Eccls. ij. Cuncti dies eiꝰ plen sūt doloribꝰ ⁊ erumnis. nec mēte per noctē requiescit. Exemplū. Philosophꝰ quidam mortuis parentib⁹ totū matrimonium redegit i vnā massam auri. Quā vidēs fur/ nocte conabatur auferre. Philosophꝰ āt ad caput suū ponēs pre solicitudine dormire nō poterat. Fur vero qūo aurum subtrahēt vigilabat. Cū phs dissimularet: fur auꝛ trahē cepit ⁊ phus eo viso fortiē clamauit. Trahe viriliter tūc ego ⁊ tu dormiem⁹/ fur aūt abstulit ⁊ philosophꝰ quieuit. Itē alius philosophꝰ. Cū vidisset quendā pauperē bibere cū manu ad fontē ait. Nescieb am naturā mihi dedisse aphū ⁊ statim paruulū vas quo bibere solebat: cōfregit ad lapidē ⁊ manu bibit. Ecce qūo gentiles ppter solicitudinē diuitias cōtemnebāt ⁊ ppter intrāquillitatē. Secundo sunt cōtemnēde diuitie. qꝛ multis sūt occasio eterne dānatiōis .1. Thimo. vi. Qui volūt diuites fieri incidūt in temptationē ⁊ in laqueum diaboli ⁊ desideria mala ⁊ nocua que mergūt hoiem i interitu. Ecclesiast. viij. Multos perdidit aur ⁊ argentū. Baruch: iij. Vbi sūt q aur et argētū thesaurisāt in quo cōfidūt hoies. Ecce ad iferos descēderūt. Job xxi. Ducūt i bonis di. su; ⁊ c. Exēplū in diuite q dixit. O aīa mea mlta bona habes ⁊ c. Itē exemplū. Galfridus prior clareuallis cum esset electus in episcopū omnino rēnuit. Cū aūt laboraret i extremis: rogauit q̄dā monachus q̄p si obtinere posset a deo/ q̄p ad eū rediret ⁊ statū suū sibi referꝛ

¶ Ex q̄ appaet q̄ q̄dā religiosi tranquillitatē [illegible].

¶ Secundo [illegible]

¶ et nō ē fīs ambitiosis esse ⁊ aspe fabrē et solliciti sī. nī ē inēcio operē esse existimati sī. aere

¶ et i pūctu ad iferos descēdit.

Cui ōrāti apparuit Galfridꝰ dicēs: ecce assū. Cui ille. Care quō ē tibi: q̄ ait bñ. Sz reuelatū ē mihi a deo q̄ si pmotꝰ fuissez i ep̄m de nūero fuissē dānatoꝝ. Ecce q̄ periculose sunt diuitie. Terao sūt otēnēde: q̄ amatores suos nō sinūt itrare cēlū. p. Corinth vi. Neq; auari regnū dei possidebūt. Eph̄e. v. Hoc scitote: q̄ oīs auarus nō hz hēditatē in regno xp̄i. Exēplū Math. xix. Quidā oīa mādata dei ꝑuabat: ꝑ sola dilectio ad diuitias retraxit eū. Nota pabolā de adolescēte Jō dr ibidē. Facili9 ē camelū p foramē acꝰ trāsire q̄ diuitē auaꝝ itrare in regnū cēloꝝ. Exēplū de duobꝰ militibꝰ q̄ itrabāt domū diuitis vt mutuarēt pecunias. Neq̄re sup̄ i ꝑmōe Libent gl'abor. Quarto sūt otēnēde diuitie & dignitates: q̄ de oībꝰ oz red dē rōnē pꝰ hāc vitā quō sūt acq̄sita possessa & expēsa. Eccīs. xi. In tomo sit cor tuū & scito q̄ p oībꝰ his adducet dñs te ad iudiciū dicēs tibi illud Lu. xvi. Redde rōnē villicatōis tue. Exēplū. Eps q̄dā pmo fuit p̄or dem de abbas: & postea effectꝰ ē eps Cui infirmāti apparuit dyabolꝰ dicēs Sū mꝰ papa atat te vt rēdas de officio rōnē. Cūq; remissz corā sūmo Papa vt sibi videbaē dixit q̄ non bñ cogitasset sup hoc & petebat iōutias & assignabaē ei alia dies. Cūq; hec visa pluribꝰ reuelassz nec statū emēdassz assignato die idē dyabolꝰ venit vrgēs ad reddēdū rōnez. At ille clamauit se nō esse patū & surgēs cū ipetu volebat fugē & ipegit in q̄ndā colūnā et colliso capite cecidit & expirauit. Quinto sūt otēnēde diuitie q̄ falsē sūt. Nā hoiem in maiori necitate. i. in morte dēlinquūt. Job xxvij. Diues cū dormierit nihil secū affert. aperiet oculos suos & nihil inueiet: apphēdat eū q̄si aq̄ inopia. Psal. Diues cū dormierit nō sumit oīa secū neq; descendet cū eo gl'a domꝰ eius. Exēplū: q̄ dā rex quēdaz pauperē sublimauit famulū: q̄ cū potēs factꝰ esset inimicos dñi sui i domū suā recepit quo audito p̄cepit eum dñs suspēdi. Cūq; ad mortē ducereē occurrit sibi q̄dā amicꝰ ait. Amice ecole quō te dilexi: succurre mihi. Cui ille habes bñ alios amicos post mortē tuā tū misertꝰ tui tibi dabo lineū pānū quo pꝰ mortē tegaris. Postea obuiauit sibi aliꝰ amicꝰ quē rogauit sicut p̄orē. Qui rñdit Vsq; ad portā te deducā. Postea occurrit ei aliꝰ amicꝰ cui pax bonū fecerat i vita sua. tū rogauit eū vt pro res dicēs. Amice kme oēs amici mei quos multū dilexerā & quibꝰ multa mala fecerā dēlinquūt me & quāuis modicū tibi fecerī de tua tū bonitate cōfido: ergo succurre mihi & ille liberauit eū. Rex iste deus ē: pauꝑ vnusq; ḡsq; hō q̄bꝰ deus multa bona otulit. Jp̄e recepit i domū suā inimicos dei q̄ꝫ p petrū demones itromisit. Et ꝑ tēa mereē eternaliē dānari. Sed p̄mꝰ amicus q̄ pmisit lineū pannū ē diuitie de q̄bꝰ recepit hō in fine vite sue ꝫ plus misi vix pānū in quo voluit poni. Per aliū amicū significatur amica carnales qui corpꝰ vsq; ad sepulchꝝ deducūt et postea obliuiscūtur. Tercius amicꝰ ē xp̄s q̄ nullis nris meritis exigētibꝰ p multas tribulatōes nos de eterna morte liberauit. Iste ē verꝰ amicus noster q̄ alios deserētibꝰ. hoiez nō deserit. Dpomisiꝰ. Demgnꝰ ihs vltimus est in recessu pmꝰ in aduentu.

Sexto cōtemnēde sunt diuitie: quia scōm gloriam quam nūc habz diues erit tunc eius pena. Apocalip. xviij. Quātum glorificauit se & in delicijs fuit tātum illi date tormēta & luctū. Exemplum de monacho qui vidit in spiritu aiam diuitis pumi. Neq̄re in aduētu domini in sermōe Gaude te in domino. Nogemꝰ.

Cetre q̄ petrus lose ssit dicte at dignitatib⁹ q̄ oz de eis dde rēdi

em fratres oēs sumus vn⁹ patris : et nos sumus in via ad patrē nostꝝ celestē ⁊ ideo debem⁹ vitare irā: qꝝ deo multū displicet. Ido oportz nos vitare irā si volum⁹ ad deū venire. Secūdo debem⁹ vitare iram: qꝝ deo multū displicet ⁊ hoc ꝓpter tria. Primo qꝝ ira templū dei turbat ⁊ sucē dit vt in eo habitare non possit. i. in aīa hoīs que ē templū dei scōm qꝝ dicit Apl's .ꝑ. Corīm .iij. Nescitis qꝝ tē plū dei estis vos ⁊ spūs scūs habitat in vob. Ber. Si quis aūt templū do mini violauerit p iram malā disper det illum dns p iram eternā. Tales sunt iracūdi qui accēdunt ira vindicte: in talib⁹ non possit habitare spi rit⁹ scūs. Gre. Dum ira animū pul sat spiritui sancto habitationē suam turbat. Et de talib⁹ dicit Psal. Incē derunt ignē sanctuariū tuū in terra. Tales ejcaūt deū ⁊ intromittūt dya bolū qꝝ sicut in pace fact⁹ est loc⁹ dei sic in ira ⁊ discordia ē locus dyabo li. Secundo displicet ira deo: qꝝ pma gine sancte trinitatis aīe infusaꝝ dis sipat ⁊ deformat. Gre. Consuetudo in nob imaginē suat dei q̄ semp trā quillus ē. sed ira dissipat. Quāte igi tur iracūdia sit culpe pensem⁹ p quā dū mansuetudo dimittit seu amittit. superne imagis similitudo viciat. De talib⁹ qui sic imaginē dei per irā dissi pant dicit Psal. Dne in ciuitate tua .i. in celo vel i intētione tua imaginē ipsoꝝ ad nichilū rediges. Aug⁹. Re titio ad nichilū imaginez ipsoꝝ in ciui tate celesti dns rediget qꝝ ipsi in sua terrestri ciuitate imaginē eius ad ni hilū redegerūt. Terao displicet ira deo: qꝝ homo iracūdus intromittit se de ptāte dei. scz q̄ vult seipsū vindi care. Nam vindicare ptinet ad solū deū. Roma .xij. Da mihi vindictaz ⁊ ego retribuā .i. vindicabo dicit dns : Deutro .xxxij. Rea est vltio: ⁊ ego retribuam. Vñ legit Exemplū in vi tas patrꝝ: q̄ venit quidam frater ad abbatē philosiū: cuncq̄ quereret ab eo quare venisset: rndit quidam frater dixit mihi cōtumeliā: ⁊ ego reio me vindicare. Et statim abbas cecidit sup pr genua sua: dicēs. Dne deus iā nō es nob necessarius: qꝝ dicat frat iste q̄ nos possum⁹ nosmetipos vindicare qđ audiēs ille cōfusus est ⁊ penituit abbati. Aliqui sūt ita dispositi q̄ q̄n non pūt se vindicare: rogāt deuz vt ipse vindicet: cū potius deberēt petē vt dimittet exēplo xpi qui dixit pat dimitte illis qꝝ nesciunt q̄o facūt: ꝺ istis dt Aug⁹ ait malus in oīb⁹ tribu lationib⁹ suis. Dne deus occide inimi cū meum malū. Rndit sibi dns Que rest occidam: ambo estis mali: ille malus est iniuriādo: tu malus es ei vindictā petēdo sic patet quo ira di splicet deo ⁊ ideo vitāda. Terao de bem⁹ vitare irā qꝝ homim nocet mlt tū oculos cordis excecādo ⁊ obscurā do. Greg. Per irā lux veritatis amit titur sicut scriptū est. Ephe .iiij. Sol nō occidat sup iracundiā vestram qꝝ cui mēti iracūdia tenebras cōfusio nis incutit. Hinc dei radium sue cog nitionis abscōdit. Dyabol⁹ facit sicut corui⁹ qui iuenēs cadauer: ꝑmo ēru it sibi oculos sic dyabolus ꝑmo excē cat hoiem p iracūdiā: sciēs q̄ postea poterit facilit precipitari in foueam peccati. vñ dicit Prouer .xxix. Qui ad indignādum facilis ē: erit pcliui or ad oia pcā. Aug⁹. Janua oim vi tioꝝ est iracūdia: qua clausa virtuti b⁹ interius dabit requies: qua aper ta ad omne facinus armabitur irati anim⁹. Multū per irā dyabol⁹ domi nat in hoīe: qꝝ homo iratus nulli pa cat: nec patri: nec matri: nec vxori: nec filio. ⁊ sic de alijs. Ideo dyabol⁹ facit sicut piscator q̄ cōturbat aquā ne pisces hamū videāt non intrēt.

q i

Sic diabolus cõturbat hominem per iram vt peccatum nõ cognoscat & sine timore impleat. vnde dicit soph. primo. tribulabo homines & ibunt vt cęci. Quarto nocet homini ira quę aufert sibi omnia bona sua. Prou. xix. Qui impatiẽs est sustinebit damna sez bonorum spũaliũ: aliquãdo etiaz temporalium. Homo iracundus est sicut aliquis habens ligneam domũ cui aliquãdo cõtingit q̃ de vespere pulchram habet domũ cum multis bonis & de nocte venit ignis & totuz cõsumit & nihil habet. Ira iracundi ad modicũ verbũ q̃q; irascit & perdit grãm dei & bona opa sua que p omne temp⁹ vite sue congregauit. De q̃ Eccl. ij. Ve illis qui perdiderũt substãtiam suã. Glo. i. bona opa sua per iracũdiam: hõ iracundus est. sicut olla stans ꝑpe ignem ebulliẽdo emittit omnia que i ea sũt. Pro. xv. Os stultoz ebullit stulticiam: qz quitq̃d sentit in corde hoc pfert ore. Quinto nocet homini ira qz aufert homini sẽ sus. & facit eũ fatuũ & insanũ. Aug̃. Insan⁹ videt esse iracund⁹ volẽs vindicare se qz per coz suũ mittit gladiũ suũ vt tumeã inimica sui levat. Pri⁹ em̃ ira levit ꝑrium hoiez seu domũ suã q̃ aliũ cui irascit: ꝑterea impossibile ẽ vt iniq̃tas prius levat hoiem iustũ in quẽ tendit q̃ iniustũ a quo procedit. Nam si intẽdit hoiem aliũ ledere i corpe prius se occidit in aia. Aug⁹. Nemo malus ẽ qui sibiipsi p us nõ noceat. Sic malicia est sicut ignis. si vis aliq̃d accẽdere p faculam oportet q̃ facula prius ardeat q̃ aliq̃d incendat. Ihero. Malicia prędat ex te. & q̃d ardet prius q̃ te malicia tua. Vt alteri nõ noceat fieri pt: seo q̃ tibi non noceat fieri non pt. Sic ergo ptz quo ira nocet homini ideo ẽ fugienda pre oib⁹. Rogem⁹

Dñica. vij. Sermo. Cxx.

Stipendia peccati mors ad Ro. vi. q̃si dicat q̃ seruit pctõ habet ꝑ stipendio. i. ꝑmio vel seruitio mortẽ eternã. In vobis ꝑpositis ꝑpomit nob⁹ apl's dãnũ & periculũ pcti vt nos trahat a pctis. Sacrũ aũt q̃ hõ multiplex dãnũ incurrit p pctm̃. Primũ ẽ q̃ p vnũ pctm̃ mortle potit hõ oia bona sua q̃ in vita sua vnq̃ congregauit & fecit. Eccl. ix. Qui vnu pctũ adhet multa bona pdit. Pctor est sicut iste q̃ ludit ad scacos q vno tractu male facto vel neglecto: totũ ludũ pdit. i. ꝓductũ vite siue amittit. Ezechi. xviij. Si averterit se iust⁹ a iustitia sua & fecerit iniq̃tatẽ: oẽs iustitias ẽs q̃s fecerit nõ recordabor. Exẽplũ legit i vitas patrũ. de hoc. de quo dã heremita q̃ multis annis duxit austerã vitã: ad quẽ venit q̃dã latro petẽs rogãs eũ vt ipsũ in socũ acciperet. Qui cũ tenueret abnt latro & p scidit arborẽ volẽs destruẽ cellã. & p scisa arbore. arbor cecidit sup eũ. & mortu⁹ ẽ. & vidit ille heremita q̃ angeli venerũt. & deduxerũt aiam eiꝰ sine purgatorio ad cẽlũ. & indignãs ait. Ammodo vitã austerã nõ agã: seo latrocinũ eligã exercebo & exiens in latrocinio deprehendit & damnat & omnia bona opera sua vno peccato perdiderat. Secundum est q̃ omnia bona opera que homo facit q̃diu est in peccato mortali mortua sunt. & si bi non proficiunt ad vitam eternam Gregorius. Qui in caritate non est omne bonum quod facit amittit & si in omni tempore in pane & aqua ieiunaret & construeret mille claustra et si in omnibus diebus disciplinas vsq; ad sanguinis effusionem acciperet quam diu in peccato mortali esset scienter michil sibi prodesset. Exemplum: legitur q̃ quedam puella multũ ieiunabat & alia bõ exercebat

Quadā vice iacuit corā altari ⁊ mlt
tis lacrimis ⁊ genuflectiomb⁹ orōmb⁹
et tūsiomb⁹ pectoris se affligebat Sa
cerdos quidā in eadē ecclesia orās vi
dit sup caput eius dyabolū tripudiā
tem ⁊ tidentē ⁊ adiurauit demonez
vt diceꝫ sibi causā tanti gaudij. Rñ
dit demon. Gaudeo q̄ ista cū tanta
afflictione suiipsi⁹ vadit ad infernū
Et dixit sacerdos. Quo hoc. Rñdit
demō. In pctō mortali ē ⁊ nō audet
cōfiteri ⁊ putat sic satisfacē ⁊ nō p
sunt sibi oia bona sua opa q̄diu ē in
pctō mortali. Tūc ammonuit eā sa
cerdos ⁊ cōfessa est ⁊ demon tristis
recessit. Teneū est q̄ oia suffragia q̄
fiunt aliquis in pctō mortali existēs
nō prosūt defunctis. eaā si mille mar
cas daret p vna aia mihil pdesset ei
q̄diu ille q̄ dat esset in pctō mortali
Hoc ē intelligendū si ille dat de suo
si aūt defunct⁹ alicui omisisset in pec
cato mōrli existēti elemosinaz distri
buendā: vel si aliqs amicus defūcti cō
misisset ei: tunc illius distribuētis cri
mē non impediret. Si aūt de suo dat
mihil pdest q̄diu ē in pctō mortali:
nec eaā orationes. Gre. ponit exem
plū in dyal. dicēs q̄ quidā miles de
functus apparuit alteri suo cōmiliti to
gās vt faceret p se orare: Rñdit ille
libēter hoc facā vis vt talis hō oret
pro te nomināndo eū suo noīe ille ta
cuit: ⁊ more tēnuētis caput hīmande
mouē cepit: demde dixit. Vis vt tal
heremita p te oret. Rñdit ille. Outi
nā si talis p me orare vellet tūc ato
liberaret. Per hoc q̄ primum tēnuit:
patz q̄ eius orō non pfuit q̄ in pctō
mōrli fuit. Omnia aūt suffragia que
fiūt fieri p aiab⁹ non prosūt in mōrli
pctō facta exceptā sola missa que tm
valet dicta a malo sacerdote quātū
a bono. Versus. Vim sacramēti non
mutat vita ministri. Sicut deterius
nō fit de dēteriori. Sic nō fit melius de
presbitero meliori. Quāuis em̄ sacra
mēta eandem virtutē hñt a bono ⁊
malo: tñ orōnes que sūt in missa pro
defūctis nō exaudit de⁹ a malo sacer
dote sicut a bono: q̄ dicit Gre. Cum
ille q̄ displicet ad intercedēdum mit
titē irati animus ad deteriora puocaē
vtputa sacerdos puat⁹ qui si oret p
defunctis non mitigat pnā in purga
torio: q̄ dicit btūs Aug⁹. Peccator
nō est dign⁹ pane quo vesciē. Exem
plū. Erāt duo milites frēs carnales
in hyberna qui de torneamētis ⁊ sti
pendijs viuebāt. Hn habebāt quen
dā famulū pessimū qui in vita sua ni
hil bonī fecerat: nec vnq̄ fuerat con
fessus: sed oia mala q̄ facere poterat
exercebat. Dic quodā tēpe debebat
cū dominis suis ire versus angliā ad
torneamentū: ⁊ stabat quodaz sero
ante mensā dñoz suoz ⁊ turpia ⁊ p
maosa ẏba pferebat. ⁊ subito mua
sit eū dolor: ⁊ cadēs in terrā mortu⁹
est: de quo multū dolentes dñi sui ti
mebāt: q̄ damnat⁹ esset. Altera die
cū essent in via: vn⁹ militū obdormi
uit sedēs i equo: ⁊ equ⁹ deuiauit. Cū
q̄ aūt euigilasset: inuenit se extra vi
am solū in silua: ⁊ circūspiciēs vidit
vmbrā quādam dicentem. O dñe ne
paueatis ego sum aia serui vestri. Et
cū querēt de statu suo dixit se esse in
purgatorio. Cūq̄ mirareē q̄ talis q̄
nunq̄ aliq̄d bonī fecisset: nō dānat⁹
esset. Ille rñdit. Magna ē dei miseri
cordia: ⁊ maior q̄ nrā pctā: ⁊ addit
Statim cū sentirē dolorem cepi cogi
tare de dei mia ⁊ dolui me peccasse.
et sic mortu⁹ ductus sum ad iudiciū.
Cūq̄ me accusarēt dyaboli: ait dñs
Talē te iudico qualē te inuenio ⁊ da
ta ē sentētia sup me. q̄ meaz pnam
distuli vsq̄ in finez vite. debeo vsq̄
ad finē mundi ī purgatorio manere
Sed tñ tantā esse miam dei: si aliqs
scūs hō scz sacdos p me missas aliqs

celebraret: dō pēnā meā breuiaret. Rñdit miles. Nōne valet eccl̄ia oīs missa. Rñdit ille. oīs missa i se eccl̄ia est lō: ꝫ dō exaudit ōnēz deuoti & scī viri ati? ꝙ pueri & mali sacerdotis. Est in quitate ista scūs eps noīe thomas ad quā ventis q si p me oraret: credo ꝙ eū dñs exaudiret. & sic euanuit. Cū q miles ad quitatē illā veniret: adiit epm & sibi oīa enarrauit rogās eū vt p eo missam celebraret. Nō cū facēt ifra diōnē apparuit ei aīa illi? in altari grās agēs: ꝙ per ōnes ei? ab oī pena purgatoy essz liberata. Quarto pctm̄ hoiez etnaliē dānat. Vñ apl's i epla hebreorum. Stipendia pctī ē mors etna. a q̄ nos & c̄.

De eodē. Sermo. Cxxi.

QVot panes habetis. dicūt ei septē Mat. viij. Legit i euā ge. hoiet. ꝙ discipli q dñm seqbant habuerūt septē panes. Per hos septē panes sigficant septē opa mie q debēt hīe oēs q discipli xpi ee volunt & eū seq ad regnū celoz ꝓponūt. & iō ne sequētes se turbe deficerēt i via hns vij. pani? satiauit eas. Primū ē esurientē abare. Tho. nij. Cū esurientib? panē tuū comede. & c̄ egenis & c̄. Lu. iij. Nui hz escas det nō hñti. Ezech. xviij. Si hō panē suū esurienti dederit: vita viuet sz etna. Lu. xnij. Cū facis cōuiuiū voca pauperes: debiles. cecos. & claudos. & eris btūs q non hñt vnde retribuāt tibi: retribuet aūt tibi i resurrectiōe iustoz quādo dicet ad bonos. Esurui & dedistis mihi māducare. Venite benedicti pa. mei & c̄. Nō em vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Dominus enim reputat sibi fieri qd fit paupib?. Exēplū. quidaz abbas iussit sibi fieri abū delicatoſū valde de lampreda. Ecce quidā paup astabat rogās sibi lacrimabilit dari ꝓpter deum. Abbas misericordia mot? iussit sibi dari lampredam ꝓpter deū. & accepto vase cū pisce cūctis videntib? celū ascendit. Nocte sequēti est revelatum abbati ꝙ xps fuerat q in spē paupis apparuit. Secundo ē potare sitientē. Mat. nij. Qui dederit vni ex minimis meis calicē aque frigide tm i noīe discipuli. amē dico vob nō perdet mercedē suā. Vultomagis si dederit vinū vel aliū potū meliorē. Quantū illud misericordie op? placet deo. p̄ per exēplū. Quidā eps valde sitiens vinū sibi afferri p̄cepit. Cūq pincerna totū qd erat in lagena effudisset. ecce paup quidā importunus p̄ab? & clamoribus illud sibi poposcit. dicēs. misi statim bibēt expiraret. Miser? ei eps dedit ei vinū. Cūq eps iterū bibere vellet: p̄cepit pincerne vt respiceret si aliqd in vase remāsisset. Cūq respiceret inuenit lagenā plenā & querēs paupere mirme inuenit et credidit i specie paupis xpm extitisse. Terrā ē vestire nudos Isa. lviij. Cū videris nudū operi eū. & carnem tuā ne despexeris Ezech. xviij. Si hō nudū vestimēto coopuit vita viuet sz eterna. Istud autem domin? sibi reputat fieri. Mat. xxv. Qud? fui & cooperuistis me. Exemplū in beato martino: q dedit paupi dimidiā vestē suā cū adhuc esset catheumin? & nocte sequēti vidit xpm idutū illa parte vestis & ad angelos dicēs Martin? adhuc catheumin? hac me veste operuit. Quartū est reape paupes hospites. De quo apl's dr. Roma. xij. Paupertatē sectantes: hoc ecā reputat dñs sibi fieri. Mat. xxv. Hospes eram et collegistis me. Et cū mittēt discipulos suos ad p̄dicandū: dixit Mat. x. Qui vos recipit me recipit. q vos nō recipit nec audierit sermones vestros. Amē dico vob: ꝙ tollerabilius erit terre sodomoz & gomorre i die iudicij q̄ illi ciuitati. Ūtū ist̄ opus

ꝙ nō w. audiē fratres vr̄i

misericordie placz deo: pz multis exẽplis. Quedã dña. sez btã Elisabeth plena pietate recepit hospitẽ quẽdã leprosũ ⁊ post cenã posuit eum in lectũ suũ viro absente: vir aũt rediẽs statim intrauit camerã ⁊ suauissimũ sentiens odorem q̃siuit quidnã esset qđ sic redolẽt in lecto. tacẽte illa iratus ẽ vir. ⁊ tãdem cõpulsa dixit ⁊ fuit cõfessa ⁊ accedẽtes ad lectũ inuenerũt imagiẽ crucifixi ipsũ autẽ nõ inuenerũt. Itẽ q̃dã homo multũ hospitalis cũ quadã die multos pegrinos recepisset ⁊ psonaliter aquã eis super manꝰ ex deuotione fundẽt vidit vnũ inter eos habentẽ manus pforatas et sanguineas ad modũ crucifixi. et ecce defert sibi aq̃ ⁊ cũ iuisset p aq̃ et reuersus fuisset non ẽ muentꝰ ille. sup quo dũ multũ mirareẽt: nocte apparuit ei dns dicẽs. Alijs diebus in mẽbris meis recepisti me. hodie aũt meipsũ in hospicio tuo recepisti. Nũ tũ est visitare infirmos. Eccl. vij. Nõ pigeat quosq̃ infirmos visitare. Ex hoc emi in dilectione dei firmabit hõ. Jaco. p. Religio mũda ⁊ imaculata apud deũ ⁊ patrẽ hec ẽ visitare infirmos. pupillos. ⁊ viduas in tribulacionib9 suis. Legit in vitaspatꝝ. q̃ quidam interrogauit quendã scũm se nẽ dicẽs. Duo sũt frẽs quoꝝ vnꝰ ieiunat sex diebꝰ i septimana ⁊ laborat multũ: alius egrotatib9 libẽter fuit. cuius opus ẽ deo magis acceptũ. Rñ dit senex: si frat ille q̃ sex diebꝰ ieiunat laborãs se suspederet p nares: nõ equari posset illi q̃ infirmis libẽter seruit. Hoc opꝰ eã reputat sibi deus fieri. Mat. xxv. Infirmus eram ⁊ visitastis me. Quantũ deo placet patet. Exempluz legit in vitaspatꝝ de scõ martino q̃ libẽter cõsueuit infirmos visitare ⁊ tractare q̃ quadã die dũ iret de heremo ad clausturã: xps ei in specie leprosi ⁊ multũ infirmi iacẽtis i terra apparuit: rogãs vt eũ p̃pter deum ad claustrũ portaret: quẽ Martinus libẽter portauit. Cũ aũt claustro appropiaret monachi i spũ hoc videntes clamare ceperũt. Occurrite Martino q̃ xpm portat. Interi ipse dispariẽs ait. q̃ me nõ erubuisti cũ vilis apparerẽ non erubescã te coram patre meo in celis. Sextũ est visitare ⁊ liberare captiuos. Hebreo. xiij. Memẽtote imq̃t vinctoꝝ. q. di. necessaria eis ministrare: ⁊ nõ solum debẽt eis necessaria ministrari: sed eã debẽt liberari. Eccl. iiij. Libera eum q̃ iniuriã patit a superbo. Exẽplũ de sancto Nicolao q̃ tres iuuenes innocentes adiudicatos morti liberauit: illoꝝ aũt reputat dns sibi fieri. Mat. xxv. In carcere eram ⁊ venistis ad me. Venite ego bñdicti patris mei ⁊c. Ista sex opa misericordie ponũtur i nouo testamẽto i euãgelio vtꝝ. Septimũ est sepelire mortuos. qđ pmit in veteri testamẽto. Thobie. i. De quo dr Eccl. vij. Mortuo ne phibeas gratiã. Glo. ad elemosinã pauperi pinet sepultura mortuoꝝ. De isto opere memorat Thobias q̃ libẽter mortuos sepeliuit. Exemplũ quadã die dũ Thobias sedẽt in prandio: nũciatũ est ei q̃ quidã occisus iacẽt in platea statim surrexit ⁊ attulit corpꝰ ⁊ posuit i domũ suã. ⁊ sepeliuit nocte q̃uis rex p hibuisset. hoc opꝰ nobis cõmẽdatur exemplo brutoꝝ aialiũ. Legit in naturis aialiũ. d delphis q̃ vno mortuo tractãt alij delphini ne pisces comedãt mortuũ ⁊ deferunt in pfundũ ⁊ sepeliũt. Hoc opꝰ multum humiliat hoiem ⁊ trahit eum a pctõ. Vñ Eccl. vij. melius est ire ad domũ luctus q̃ ad domũ cõuiuij. In illa enim fi. cum. amo. hõ. ⁊ viuẽs hõ cogitat quid sit futurũ. Vñ legitur de quodam heremita qui capita mortuoꝝ ⁊ ossa i cella sua posuit vt sp mortẽ cogitaret. + Sed milũ est hoc a pctõ. q̃ hõ sp cogitat q̃ hij q̃ futurũ sit. vl sa moriatur. + Et cõ fragilis mẽs mortis valz q̃ tẽptacões dya. hys q̃. hẽmg i natus aialiũ. de q̃ domia. Dicoma dolẽs vacẽt et re ad ptes milidat midũ finat cor vetũ rpm ipledo tina vẽty nim deiciat. Hic moraliter loqdo. hõ volãs finaꝛ cor cor vetũ tẽptacões dya. dẽt rpm. s. cor tua ipla et cogitãe qa tua es et tua vidues et q̃ finati cogitãe mortẽ otrupãe se. Hic illa tẽpestas dya. tẽptacois pualebit adiuq̃ hõiez. Iterat sat sp dẽs audiẽs iteratorẽ mã auẽ obstruit cũ cauda. vñ hõ dẽt sic cogitãe finẽ vite sue. pñ eccle. dolẽo. Ad eccle nouissima tua et in eternũ nõ peccabis

Septẽ est ẽ libro dyalogoꝝ de scõ paulino q̃ se. q̃ cũ rapiã xpm filio cepisset reddidit et cepit rebus appetere qđ est appetitu q̃ ex hoc habere tenuit et liberã cũ suis dedit

et q̃ dns fecit q̃ i ospũ vias vestias velit me ponit

Sic patet de septē operib⁹ miserico⁹ die significatis p septē panes quos oportet nos habē si nolum⁹ deficere in via que ducat ad patriā ad quam nos ducere dignet ihesus xp̄s. Sed sicut exhibuistis membra vestra seruire immundicie & iniquitati ad iniquitatē ita nūc exhibite membra vestra seruire iustitie in sanctificationē. i. sicut volūtarie. seruiebat & vniuersaliter oibus membris seruistis peccō rita nūc volūtarie feruenter & vniuersaliter exhibete seruitio dei. Rogem⁹

Dñica. viij. | Sermo. Cxxij.

Si secm carnez vixeritis morie mini. Ro. viij. In vobis istis hortat nos apl's fugē carnis desideria: vt nō moriamur morte etna. Sciendū aūt q̄ q̄druplex ē mors scz. nature. culpe. gratie. & gehenne. Morte nature moritur hō q̄n aīa separat a corpe: hac morte oz nos oēs mori: nō em ē hō in mundo q̄ hāc mortē possit euitare: si bti sūt illi q̄ sic viuūt q̄ in dño moriunt. Apoca. xiij. Quicūq; in dño viuit p caritatē: ille etiā mortuus in dño. Nullū em membz p̄t mori in corpe: misi qđ pius vixerit in eo sic nullus p̄t mori in dño: misi viuat in dño et sit membz xp̄i. Multi tñ sūt q̄ bñ volūt mori in dño. q̄z secm arist. i. ethi. ois hō naturaliter bonū appetit: sed nolūt p eo laborare. i. nolūt viuere in domino sed volūt viuere in diabolo sicut pctōres q̄ pctm̄ nolūt relinquere Sic fecit balaā qui vitā pessimā habuit et tñ desiderabat mori morte iustoz Nūe. xxiij. qñ dixit: moriatur aīa mea morte iustoz. O q̄ dissimilis ē mors iustoz & maloz. s. illoz q̄ in dño moriunt & illoz q̄ in diabolo moriunt. sicut patz Lu. xvi. Factū ē vt moreret mendic⁹ & ducerēt in sinū abrahe ab angelis. mortu⁹ est & diues & sepultus in infernū. De vtraq; morte dicit Her. Bona est mors iusti pter req̄ em: melior pter iocunditatem. & optima pter securitatez. Ecōtra mors pctōz pessima. Mala siquidem est in amissione mūdi. peior in separatione carnis: sed pessima i eterna ignis cōbustione. Istam mortē nature debem⁹ timere pter incertitudinē: q̄ dicit Her. Nil certi⁹ morte: nihil incertius hora mortis Jō monet nos dns Mat. xxiv. Vigilate q̄z nescitis q̄ hora domin⁹ vester venturus sit. Illud aūt sciret quē si sciret paterfamilias q̄ hora fur veniret: vigilaret vtiq; & nō sineret perfodi domū suā. Glo. Grego. ix. Vltimam sententiam. i. horam ignorari domin⁹ voluit vt sit semp sua spectata & vt sic semp ad eam nos preparemur. Et ideo bene cōparat furi q̄ venit quādo nō sperat: sic & mors venit quādo nō putat. Ideo dicat sibi neca. Mors tibi insidiat in omni loco et in omni tpe: tu q̄z si sapiēs es vbi q̄z eam expectabis. Exemplū in quodā rege q̄ nunq̄ ridere cōsueuit. Hoc quire ifra in hmo. Vt q̄d cogitatis. Secūda mors dicat mors culpe: hoc ē quando aliquis moritur in aīa p̄ peccatū mortale. vnde Eze. xviij. Anima que peccauerit ipsa morietur. De ista morte dicit Aug⁹. Sicut vita corpis ē anima: ita vita anime est deus: q̄n si anima deserit corp⁹: corpus moritur sic aīa moritur si deserit eā deus. q̄d fit per pctm̄ mortale: q̄ deus deserit aiam ptz Isa. lix. Pctā vestra diuisērūt inter vos & deū vestr. Ita mors significat per tres mortuos quos legim⁹ a dño suscitatos. scz puellā mortuam quā in domo suscitauit. Mat. ix. Et adolescētē extra portā Lu. vij. Et lazarū in sepul. Jo. xi. Pctm̄ mortale aliquā est in volūtate. & tūc mortu⁹ est hō in domo. q̄z adhuc latet pctm̄ interi⁹ quādoq; ē in ope & tūc homo mortuus ē extra portam. Et quādoq; est in cōsuetudine. & tūc mortu⁹ est homo

in sepulchro. Primū est gue: scōm ḡ
uius: tertiū est grauissimū. qꝫ ḡuissi
ma sit ista tertia mors qñ homo dux
erit in ꝺsuetudinē peccare. ptz ī hoc
qꝫ dñs ꝑmos duos. scz puellā. & ado
lescentē facilitꝰ scz simplicia ꝺbo susci
tauit: sed tertiū. scz Lazarꝫ sepultuz
cū fletu & clamore suscitauit. Jo. xi.
Infremuit spū & turbauit seipsum
et lacrimatus ē & voce magā clamauit
Lazare veni foras. In hoc oñt qꝺ fa
ciendū sit eis q̄ in sepulchro male cō
suetudis lapide obdurationis sūt pssi
Fremitu em̄ otritionis lacrimis cōpun
ctionis: clamore orōnis. & confessiōis
sunt suscitādi. Et bñ mortui dicunt
tales q̄ in mōrli pctō sunt: qꝫ opa vi
ua facere non pñt. Qñ em̄ mōrle pec
catū homo cōmittit mortificat oīa bo
na opa que antea fecerat: & insuper
oīa q̄ in mōrli facit mortua sūt Eccī.
xxi. Quasi romphea bis acuta oīs im
quitas. & ꝺr bis acuta qꝫ vtraq; bo
na mortificat. scz p̄terita. pñtia. & fu
tura. Verūtamē p cōfessionē reuiui
scūt illa bona opa que fecat hꝺ añ pec
catū: cum adhuc hꝺ fuit in grā. sed q̄
in pctis facta sūt nūq̄ reuiuiscūt. ꝺ.
Illa reuiuiscūt que quondā viua fu
erūt. Nunq̄ viua fūt: que nunq̄ vi
ua fuerūt. Tertia mors est mors gra
tie. scz qñ homo priuat vita carnali: &
qñ desinit viuē scōm concupiscētias
carnis & incipit viuē scōm spūm: qñ
oīa desideria carnis sunt extincta ī ho
mine & desideria aie sūt erecta ad de
um. De talib9 dicit apl's Colos. iij.
Mortui estis & vita vestra abscondi
ta ē cum xp̄o in deo. i. mortui estis a
terrenis & carnalib9 desideriis tanq̄
mortui sepulti: & vita vestra absco ꝺi
ta ē in deo & hoc cū xp̄o. i. sicut xp̄s ab
scōdit9 ē ī deo vel sicut xp̄s mortu9
fuit carne: & vixit deitate: sic nos de
bem9 mori in his q̄ concupiscit caro: &
viuē debem9 in his q̄ ad deū pertinet

p̄. Pe. ij. Peccata nra ipse ptulit in
corpe suo sup lignū vt pctis mortui
iuste viuam9 deo & ei seruiam9 Istō
figuratū est gen. xxij. vbi aries mo
rit: & ysaac imolat. Aries em̄ carnē
et ysaac spūm significat. multi p ari
ete ysaac interficiūt dū p carnis vo
luptatē spūm extinguūt. Hec mors
prouenit ex caritate ad deū. Canti.
viij. Fortis ē vt mors dilectio ysido.
Sicut mors violēter separat aīam a
corpe: ita dilectio violēter sepat hō
minē a mūdo. Quarta mors ē gehē
ne. i. inferni qua dānati eternaliter mo
riunt. & tñ non ꝺsumūtur. Bernar.
Quis det eis semel mori: ne metuz
moriātur. Apo. ix. Desiderabūt mori
et mors fugiet ab eis. Et assigt Au
gustin9 causā dicēs. Quib9 hic in se
culo vita offert & nolūt accipe grati
am: in inferno q̄rūt mortē & nō pote
rūt inuenire. Gre. Fit miseris mors
sine morte: finis sine fine: defect9 sine
defectu: qꝫ mors semp viuit. & finis
semp incipit. & defect9 desinere nesci
et mors nūq̄ p̄ribit. & sic semp mo
riūtur & nūq̄ ꝺsumūt. A qua morte
nos eripiat Jhesus xp̄s Marie filiꝰ.

De eodē. Sermo. Cxxiij.

Non pt arbor bona fruct9 ma
los facere: neq; arbor mala
fruct9 bonos facere. Matth.
vij. & Lu. vi. In verb istis duo tāgū
tur scz bonorꝫ fructuositas cū dicit.
Non pt arbor bona fructus malos fa
cere. i. bonus homo non pt opa mala
facē: sed quicqꝺ facit ē meritoriū si
ue comedat. siue bibat. siue dormiat
totū cedit ei ad meritū. Ber. Habe
caritatē & age qꝺ vis. Secūdo tāgi
tur pctōrꝫ damnositas cū dicit. neq;
arbor mala. i. hō malus pt bonos fru
ctus facē qꝺiu est mal9. omne bonū
qꝺ agit amittit scz quantū ad vitaz
eternā. Scaendū autez qꝫ peccatū vi
tare debem9 propē multiplex malū

siue dānū qđ ꝓmeḿt ex eo. Primū dā
nū tangit in vbis ꝓpositis .s. ꝙ diu ē
hō in pctō mōrli nō pt facere opa me
ritoria. Gre. Qui in caritate nō est
omne bonū qđ facit amittit .s. ꝙtum
ad vitā eternā. Aug. Bona q̄ fecit
hō in pctis mōrlib⁹ non dimittit dns
noster irremūerata: remunerat em
in hoc scl̄o. Sūt aūt tria quib⁹ remu
neranē bona facta in pctō mōrli. ꝙ
Que cū mōrli fiūt: dāt bona ēre. Cor
reddūt habile minuūt tormenta ge
hēne. Primo dat de⁹ aliq̄ bona tpa
lia ꝓpē bona opa facta in pctō mōrli
Lu. xvi. cū diues in īferno diceret.
Pat abraha miserē mei: mīdit. filī re
cordare: q̄ recepisti bō in vita tua.
Glo. Quitq̄ fecisti bom in vita tua
pro eo recepisti bō tpalia nec mō ha
bebis eēna. Et fuit ita añ incarnatio
nē xpi. Isa. i. Si volueritis et audieri
tis me: bō terre comedetis. Itē p bo
no fcō in mōrli aliq̄ dat de⁹ pctōri
cōtritionē et ouertit eū a vita sua ma
la vt habil sit et fiat ad suscipiendū
grām. Sicut ptz in paulo q̄ licet essz
psecutor xpi et suor: tñ castitatē ser
uauit et iustitiā dilexit: iō dns respe
xit eū et ipsū cōuertit. Itē bonū factū
in mōrli minuit pnā in inferno: hoc
nō ē ita itelligēdū q̄ pena quā debe
at sustinē minuaē ꝓ q̄ dānat⁹ ē: sic
intelligēdū ē: si in illo tpe male fecis
set q̄ bona opa fecit: tūc maior fuis
set sua pena q̄ nūc sit. Ideo facta bō
in pctō mōrli nō ꝓsūt hoi ꝙtū ad vi
tā eternā. Si ecā aliq̄s cōstruet mil
le claustra et postea cōuertē et scīssi
mus fiēt: mīhilomin⁹ mercedē nō rece
peret ꝓ factis in mōrli pctō. Exēplū
in saul q̄ multa bella puḡuit ꝓ ppl'o
dei ꝑ q̄ in pctō mōrli fuit. Do nō pla
cuit. Legit ecā q̄ rex idā ꝓpē vanā
gl'am dīstruxit pulcherrimū templū
precipiēs vt null⁹ ad hoc aliquā ele
mosinā daret: ꝑ ipse de sūptib⁹ suis
oīa ꝑparare voluit. Erat aūt q̄dā pau
percula vidua ꝑ deuota: q̄ libēter ali
quā elemosinā ad structurā edificij
dedisset: ꝑ non audebat. Verūtm̄ qm
asim̄ q̄ latteres et aquā portabant ad
structurā domū eius ptrāsibāt ex de
uotiōe dedit eis pabulū et fenū. Insup
to tēplo scripsit rex titulū sup ostiū
tēpli talē. Istud tēplū edificauit rex
sol⁹ et nō ali⁹. Nocte vo illa venit an
gel⁹ dn̄i et deleuit illū titulū et scripsit
aliū sic. Templū illud edificauit pau
percula vidua q̄ pauit asinos et non
rex. Ecce i hoc ptz q̄ nō placuit deo
templū edificatū in supbia. et ꝓpter
vanā gl'am. Sedm malū qđ ꝓmeḿt
ex pctō ē q̄ vnū pctm̄ trahit ad aliđ
Gre. Pctm̄ q̄ mox p pmam nō delu
itur: suo pondē ad aliud trahit: sicut
ptz in malefactorib⁹ q̄ postq̄ male fe
cerūt: negāt mētiūtur et piurāt. Exē
plū in Cayn q̄ post fratricidiū mētie
batē cū dns q̄rēt ab eo dicēs. Vbi est
Abel frat⁹ tu⁹ rīndit. Nescio dñe et ē
Ge. iiij. Itē exēplū in dauid q̄ primo
peccauit ī otio. q̄ alys eūtib⁹ ad bel
lū: ipse domi vacauit otio. De otio
peccauit in visū. q̄ incaute inspexit
mulierē. s. Bersabeā: de incauto vi
su cecidit in cōcupiāz malā et post cō
cupiscētiā malā cōmisit adulteriū, de
inde cecidit in fraudē volēs palliare
pctm̄. mittēs ꝓ vria et precepit ei vt
dormiret cū vxore sua vt sic part⁹ si
bi assciberet. deinde cecidit i homi
diū. deinde in placentiā pcti. q̄ placu
it sibi q̄ vrias fidel' miles occisus eāt
cū sibi nūciatū erat. Nota hysto. ij.
Re. xi. Qui vnū pctm̄ nascat ex alio
ptz sic. Supbia ē imicū oīm aliox pec
catox. q̄ hō supb⁹ dolet q̄ sit alius
hō sibi silis vel supra se et sic ex supbia nascit inuidia. Inuidus de facili
ira nascit ira. Iracūdus aūt cū nō ꝓt se
vindicare, turbat et tristat. et tanq̄

fit ad seruitiū dei ⁊ sic acedia ritur ab ira. Accidiosus autem cum nō oc cupat se diuinis reb⁹ . oportet vt oc cupet se terrenis temporalib⁹ ⁊ mun danis . qz aīa humana ociosa esse nō potest . ⁊ sic inapit concupia . s . cōcupi scere tpalia . ⁊ tūc oriē auaricia ex ac cidia . Auar⁹ autē ⁊ diues . q̄tmagis abūdat in diuitijs magis vult ꝓcuā re in cibo ⁊ delectari in potu . ⁊ sic na scit dēinde gula . Gulosus q̄ bene nu trit carnē . de facili accendit ad luxu riā . Ioh 5 Ephe . v . Nolite inebriari vino in quo est luxuria . ⁊ sic patz qūo vnū pctm̄ trahit ad se aliud . Tertiū malū siue damnū qđ ꝓuenit exīti in mōrli pctō est qz p se resurgere non pt . Exemplū in pisce qui hamum in trat p se sed sine adiutorio exire nō pt . Sic pctōr p se in pccatū cadit ſi sine adiutorio dei p se resurgē nescit Ideo 5 Osee . xiij . perditio tua ex te isrl . tātūmō ex me auxilium tuū . qz qz sine dei adiutorio ⁊ gratia nullus resurgere valet . qz nullus pt pctā di mittere . nisi solus de⁹ . vt patz in pri mo hoie Adam . qui cum in pccatuz cecidisset . in quinq milib⁹ annoz nō potuit resurgere . nisi mediante grā diuina . Quartū malum qđ ꝓuenit homini existēti in pctō est qz saluan dos retardat a gl'a . Quātus em̄ hō pccatū ofitet̄ ⁊ ī grā decedit . tamē pccatū qđ fecerat retardat ⁊ īpedit eum qz non pt statim ad ospectū dei peruenire . Sed oportet vt hō suppli at in purgatorio qz nec inquinatuz intrabit ī regnū celoz . Sap . vij . Ni hil inquinatū in eā incurrit in eā . s . dei sapientiā . ⁊ hoc est qđ dicit Aug⁹ . Purgandus est igne purgatioīs q̄ in aliud seculū distulit fieri cōuersionē Huj⁹ figurā habem⁹ in absalon qui post̄ recōciliat⁹ est patri suo . man sit duob⁹ annis in ihrusalē . qz nō li cuit ei facē patris sui videre . ij . Re . xiij . Nam legitur de sancto quodam qz corp⁹ eius in feretro iacēs miracu lis claruit . tamen anima eius in pur gatorio existente . Rogemus . ⁊c .

Dominica . ix . Ser . Cxxnj .

Quon si in⁹ concupiscētes ma lorum . p . Coz . x . In verbis ꝓpositis hortatur nos apls vitare malā concupiscentiā que du plex ē . s . cōcupia carnis . i . luxuria cō cupiscētia oculoz . s . auaricia . i . Jo . ij . Omne qđ est in mūdo aut ē cōcu piscētia carnis vel cōcupiscentia ocu loz . Prima concupiscētia ē carnis q̄ est luxuria . hanc vitare debem⁹ ꝓpt multa . Primo qz inquinat hominez siue aīam que est templum spūs san cti ⁊ erat a se deū . sm illud . i . Coz . iij . Nescitis qz templum dei estis vos ⁊ spūs scūs habitat in vobis . seq̄tur autem . Si q̄s templum domini viola uerit disperdet illum dom⁹ . ⁊ hoc facit luxuriosus q̄ erat deū de aīa ⁊ facit de tēplo dei . i . aīa stabulū bruto rū . i . demonū . Huj⁹ figurā hē⁹ p ie sabel q̄ de vinea naboth fecit ortum oleoz . Nota hystō . ij . Re . xxi . Rex achab dixit ad naboth Da mihi vine am tuā vt faciā mihi ortū oleoz . ⁊ ille noluit hēditatē patris sui vendē et turbat⁹ rex ꝓcedit se in lectū ⁊ no luit comedē . tūc scripsit vxor sua ie sabel lrās ad iudices terre vt cōuen rēt ad iudicū ⁊ iudicarēt naboth ad mortē eo qz offēdisset regē . ⁊ illi timē tes iudicauerūt naboth ad mortē vt lapidarēt eū . ⁊ sic facta ē vinea ī or tū oleoz . Per iesabel moraliter intelli gitur sterquilimū . i . lutū ⁊ signat lu xuriā q̄ immūdior ē qz aliqđ aliud lu tū . Per . Nō sic fetet putrid⁹ cams in cōspectu hoīm : sicut pctōr in ospe ctu dei ⁊ angeloz . Per vineam sig tur anima quā plātauit de⁹ ad habi tandū in ea qua vult esse sicut vitis

in vinea Jo. xv. Ego sū vitis vera & vos palmites: q̄ manet in me & ego in eo: hic fert fructū multū. Nuc̄ q̄ hāc vitem .i. xp̄m in sua vinea nō habuerit: non p̄t ferre fructū. Vnde seq̄tur: q̄ sine me mihil potestis facē supple qđ meritoriū est & sicut vinea q̄n vitis floret non p̄nt in ea esse serpentes & vermes. sic in aīa q̄diu floret ista vitis .i. xp̄s: serp̄tes .i. demones in ea manē non p̄nt. Dicit enim Cātico. ij. Vinee florētes odorē dederūt. Gene. xl. Videbā coram me vitē in qua erāt tres p̄pagines paulatim crescere gēmas & post flores & vuas maturescē. Tales vuas expressi in calicez & poculū dedi pharaonis. Scōm Crisō. flores p̄cedunt gēmas & sequūtur tandē vue. sic bone volūtates de bonis cogitationib⁹: postea sequuntur vue. id ē bone opationes. Eccli. xxiij. Flores mei fruct⁹ honoris & honestatis: sicut dr in ps̄. Extermiauit eā aper de siluis & singularis fera depastus ē eam. Aper ē aīal luxurioſū qui extermiauit vineā. id est aīam Jōo sequitur de iesabel: id ē luxuria: q̄ mutat vineā in ortū olez & inpiñt in ea habitare vermes. id est demones & expelliē de⁹. De immūdicia h⁹ peccati pomē exemplū in vitaspatz q̄dā heremita existēs adolescens ambulabat p heremū: & venerūt duo angeli in specie hominū & ābulabāt cū eo: & inuenerūt cadauer hōis mortui fetidū. Heremita nō valēs sentire odorē. obstruxit nasum. & illi nō. deinde occurrit q̄dā adolescēs. tunc angeli obstruxerūt nares suas. Cum q̄ heremita querēt causā illi⁹. dixerunt angeli: tu cū sis caro sentis fetorē carnis. nos cū sum⁹ spūs sentim⁹ fetorē aie. Adolescēs ille luxuriosus est. & plus fetet in cōspcū dei & angelorū q̄ aliq̄d cadauer in ospcū hōim et ideo illud vicū maxime ē fugēdū

Secūdo luxuria fugēda est q̄ per eā dns maxime ad iracūdiā prouocat. sicut ptz Numeri xxv: vbi dr q̄ cum rex balaath nō posset expugnare filios isrl q̄ dns erat cū eis nec potuit eos maledicē balaā. Tūc p̄pheta balaam dedit filiū balaath regi q̄ mitteret mulieres & virgines speciosas cum venalib⁹ suis ad tentoria filioz isrl: vt ille allicerēt ad se iuuenes & facerēt eos secū peccare & tūc deus eoz deserēt eos: & tūc posset eos expugnare. & sic factū est. misse sūt virgines pulcherrie p̄napis & peccauerunt cū eis filij isrl. Iratus itaq̄ dns p̄cepit Moysi vt suspendēt oēs p̄napes populi in patibul. q̄ permiserūt pecca re filios isrl cū illis. Zambri autem p̄nceps vn⁹ duxeat Cophin filiam ciuisdā gētilis & coram omni turba fassus ē eam hīe & intrauit tabernaculū suū cum illa. & cōmi multitudine peccās cum illa. Et surgēs Phinees arrepto gladio ītrauit p⁹ eos & īterfecit āb⁹ & plaga cessauit quā immiserat dns in pp̄lm. Et fuerūt occasi vigintiq̄tuor milia hoīm. Ecce ptz quō dns per hoc vicū ad iracūdiam puocat immo fere totū gen⁹ humanū deleuerat p diluuiū p̄pter luxuriā. Gen. vj. Ideo monet nos apostolus Eph̄e. v. d. Fornicatio aut̄ & immūdicia nō nuemet in vob. Ter no fugēda ē luxuria. q̄ hoies specialiter exercat. Vñ grego. De luxuria carnis generaē cōitas mētis. Ideo exercat hoiem q̄ non cognoscit creatorē suū. Osee. v. Spūs fornicationū in medio ipsoz & deum nō cognouerūt. Istud figuratū est p sampsonē qui p̄pter luxuriā exercat⁹ est. Nota hystoriā. Judi. xvi. vbi dr q̄ dalida fecit eū dormire sup genua sua & abrasit sibi crines suos. & ita perdidit fortitudinē suā. & tūc venerūt inimici sui & exercauerūt eū. Per dalidā

significaꝫ luxuria q̄ facit hoiem dor
mire p delectationē malā. ⁊ sic exce
cat hoiem Sap. ij. Excecauit eos ma
licia eoꝝ hoc mō fuerūt excecati duo
senores p cupiam suisane. De q̄b⁹
dr Dam. xiij. Declinauerūt oculos su
os ne viderēt celū: nec recordarent
iudicioꝝ iustoꝝ. Gre. i mora. Si cō
diti sum⁹ mirabiliē vt rō aiam ⁊ aia
posset dare corp⁹ vite. rō aie a corpis
passiōe repellit. si nō prius aia a rōe
possidet. Quid aliud ē passio corpis
q̄ temptatio carnis q̄ rōnē extinguit
ne refrenet. Quarto fugēda ē luxu
tia qꝫ aufert hoi sensus ⁊ facit eū fa
tuū. Eccl. xix. Vinū ⁊ mulies apostā
tare faciūt sapientes. Ihero. Quis sa
lomone sapiētior. ⁊ tamē a mulie in
fatuat⁹ est. iij. Re. xi. dr. Auerterūt
mulies coꝝ eius eū iā esset senex vt seq̄
rent deos alienos. Exēplū in sapiētis
simo pho Aristo. q̄ ita fatu⁹ fuit per
mulies: vt vna mulier eq̄uit eū.
hoc tamē moraliē est intelligēdū vt
Aristo. dicaꝫ eq̄tat⁹ fuisse p mulie
rē Nam mulier ista dr esse phia q̄ eq̄
uit mentē ⁊ animū eius: ita vt ple
nus amore eius oīa eque ⁊ sapiēter
scribēt naturaliē saltē. Sz si dicaꝫ de
pho. ille fuit dict⁹ noīe aristomin⁹:
sic similiē multi diligūt mulies q̄ fa
tue agūt in seculo sic q̄ plus diligūt
mulies q̄ deū. q̄propt eternaliē dā
nabūtur. Exēplū. Quida miles tur
piē adamauit vxorē alterius militis.
cōtigit aūt ipsū mare trāsire. cumq̄
ibi infirmaret ⁊ morti appropinq̄ret
ita fatu⁹ erat ⁊ ita excecat⁹ amore
mulieris: q̄ nec coicare nec cōfiteri
voluit. Precepit aūt seruo suo vt eo
mortuo coꝝ suū amice sue i pixide por
taret. qđ cū fecisz ⁊ reuersus vellet
intrare castꝝ illi⁹ dm occurrit ei vir
ei⁹ ⁊ q̄siuit ab eo q̄d de trāsmarinis
partib⁹ portaret. ⁊ cū nihil respōde
ret coegit eum vt diceꝫ. ⁊ acapies
coꝝ istud cōditū in pixide ⁊ bene co
ctū dedit vxori sue vt comedet. Cū
q̄ comedisset q̄siuit de domina. di.
Dilexisti eciā illū militē q̄ mare trāfi
uit At illa rubedine pfusa loq̄ nō au
debat ⁊ dixit miles. Scias domina
q̄ coꝝ dilecti vri vob de trāsmarinis
partib⁹ missum comedistis Et illa re
spōdit. Et certe ego p⁹ illū cibū nun
q̄ aliū cibū comedā ⁊ imfecat seipsā
Ecce q̄o luxuria istos duos fatuos
fecit ⁊ excecauit. Quinto luxuria fu
giēda ē qꝫ nō pmittit hoiez facē opa
meritoria: ꝑ cōpellit hoiem carnaliē
cogitare loq̄ ⁊ cōcupiscē. Greg. Cū
luxuria mentē imuaserit. nullū bonū
cogitare pmittit. ⁊ totiēs pctm̄ mor
le cōmittit quotiēs cōcupiscit mulie
rē eā inspiciēdo. Mat. v. Qui vide
rit mulierē ad concupiscēdū eā iā me
chat⁹ est eā. ⁊ c. ⁊ sic luxuriosus pōt
cōmittē vno die centū vel mille pcta
mortalia Et q̄ plus est doctores volūt
q̄ morosa delectatio sit pctm̄ morta
le. eciā si nō velit facere qđ cogitat
tamē qꝫ cū cōsensu in cogitationib⁹
carnalib⁹ moraliē ⁊ delectaliē mortaliē
peccat. Exemplū legiē q̄ quedā vir
go qꝫ audierat vnā cātilenā carnalē
cātare cū delectatione licet ofessa fu
erat ātē mortē tñ. xv. dieb⁹ ꝓpt̄ hoc
in purgatorio fuit: sicut ipsa retulit
cuidā scō viro cui apparuit Si hoc fa
ctū fuit ꝓpt̄ delectationē tm̄: q̄d erit
ꝓpt̄ opationē Sexto luxuria fugēda
est qꝫ corp⁹ hois consumit hic i pcēti ⁊
aiam eternaliē dānat i futuro. De p̄
mo hr̄em⁹ exemplū i amō filio dauid
qui ꝓpt̄ amorē carnalē quē habuit
ad thamar sororē absolō egrotauit
et tādē eā violauit: ꝓpt̄ qđ etiā vitā
amisit. nā absolon ipsū interfecit. ij.
Re. xiij. Exemplum i elsaca mulier
quedā adulterio vtebaꝫ ⁊ quēdam
maxīe diligebat. qđ cū viro ei⁹ ino
tuisz: insidiabaꝫ illi. ⁊ ille fugā arpit

Post aliquos dies ille occulte rediit et sedit ī domo cuiusdā amici sui. qđ cū illa intelligēt. surrexit cū magno desiderio currēs ad eū: et cū tāto desiderio sup collū eius cecidit et āplexās eū mortua fuit. et ille vix solues brachia eius de collo aufugit. Qui autē aīam dānat in futuro. ptz .i. Corin. vi. vbi dr. Neq; fornicarij neq; adulteri regnū dei possidebūt. Vbi Aug. Si pie et caste vixeritis sine fine in celo gaudebitis. si ipie et luxuriose vixeritis in etnis incēdijs subiacebitis. Vñ dixit susanna qñ senes tēptabāt eā de luxuria. Si eī malū hoc egero mors mihi ē sczetna. Dam. xiij. De q̄ nos custodiat q̄ sine fine viuit et regnat Amen.

De eodem | Sermo. Cxxv.

Redde rationē villicatōis tue Lu. xvi. Ista pñt esse vba dī ad quēlibet hoiem. Oēs eī reddituri sum⁹ rationē de tota vita in futuro. Sūt eī multa de q̄b⁹ reddere debem⁹ rōem. Primo ō cogitationib⁹ Sap̄. vi. Ipse scz deus cogitationes vias scrutabit. Lu. xij. Capilli capitis vri oēs numerati sūt. Caput est intellect⁹: capilli sūt cogitatōes que deo patēt: quas eciā oēs numerabit. Gre. Qia districte nō solū facta sed eciā cogitationes pensanē a dño Quid ergo faciem⁹ de mœstu corporis: si sic subtilit cogitationes cordis iudicat. Legit in vitaspa. q̄ quidā frater venit ad abbatē suū monēdo dīm. Pater dic mihi aliq̄d verbū edificatorijū. Cui ille. Vade et fac cogitationes tuas sicut ille q̄ est in carcere. ille eī cogitat frequēter vbi est iudex et qñ venit et q̄d respōdebit ei. et sic frequēter occupat. Ita debet q̄libet hō cogitare interim q̄ ē in carcere corpis: q̄ oportebit eū stare ānte tribunal iusti iudicis. s. xpi et reddē rationē de oib⁹ cogitationib⁹. verb⁹ et opib⁹. si hoc sepe cogitaueris saluus eris. Certe si homo semp cogitaret quō oportebit eum reddere rationē de cogitationib⁹: sepe cor suū ab inutilib⁹ et malis cogitationibus abstrahet. Secūdo debem⁹ rationē reddere de locutione. Mat. xij. Dico aūt vobis q̄ de omn̄ vbo ociosо q̄ locuti fuerint hoies sup terrā reddent rationem in die iudicij. Gre. Si de vbo ociosо reddēda ē rō in nouissimo die Pensandū est quāta mala multiloq̄um sequūtur. Ber. Si futuram cogitas de vrb̄ ociosis discussionem: nō valde displicet tibi silentiū. si autem peccatū est iutilia loq̄: multomagis in ecclesia fabulari. Legit de sancto Martino q̄ dū semel missam celebraret: btūs Brictius suus diacon⁹ diabolum vidit retro altare sedētem et scribentē et cum deficēt pergamenū voluit illud dentibus extendē et rumpto pergameno: collisit caput ad murū. quod videns btūs brictius cepit ridere. Cunq; querēt btūs Martin⁹. vt diceret sibi q̄d risisset: dixit ille. Ille mē rogās diabolū quid scripsisset: respondit. vba ociosa q̄ loquūtur hoies in ecclesia scribo. Itē legit de scō Hyzo epō ianuēsi. q̄ similē visionē vidit in ecclesia. Tercio sicut reddēda est rō de indiscreta locutione. ita ē reddēda rō de indiscreta taciturnitate. Sicut eī pctm̄ est idiscreta locutio. sic eciā indiscreta taciturnitas Ideo dr Eccle. iij. Tempus loquēdi et tempus tacendi Eze. xxxiij. Si speculator viderit gladiū vementē et nō sonuerit bucina et populus se nō custodierit: venerit q̄ gladius et tulerit ab eis aliquē: sanguinez eius de manu. s. speculatoris requirā. Per speculatorē intelligūtur plati ecclie q̄ sūt ad hoc positi vt delinquētes corrigāt. errātes dirigāt. Si viderint subditos peccare et tacuerit siue pr̄ timorez. siue

ꝑ̄ amorē· siue negligētiā ⁊ illi ī pec
catis mortui fuerit: dñs requret aīas
illas ab eis ī die iudicij Isa· lviij. Cla
ma ne cesses qsi tuba exalta voc̄ tu
am ⁊ āntia pplo meo sceleā eox ⁊
domui iacob pctā eox Illō figuratū
fuit Exo· xxix· vbi dr qp dñs p̄cepit
qp ī fimbria pōtificis hierēt tintinabu
la aurea vt possz audiri a sbditis suis
qñ p̄cedēt· sic plati dño dñt sonare
vt possint audiri a subditis· nō debe
rēt tacē nez dissimulare correctiōez
Vñ dñs Eze· iij· Fili hoīs dedi te spe
culatorē dom̄ isr audiens ex ore meo
smonē āntiaab eis Si ergo me dicē
te sermonē ad ipiū nō fueris locut9
morieris: vt se custodiat a via sua
et imq̄tate sua moriet: sāguinē ei9 de
manu tua requrā Exēplū· Duo cleric
erāt se mutuo diligētes: quox cum
vnus morti appropinq̄ret adiurat9 ē
ab alio vt rediret ⁊ statū suū sibi re
uelaret Mortu9 ergo redyt ⁊ seipsū
dānatū asseruit. ⁊ q̄siuit ille de statu
prelatox· ⁊ nūero dānatox· Et ille
porrexit sibi litterā vt legēt· ⁊ erat
scriptū ī ea sic· Oēs ꝓnapes iferni ⁊
rectores tenebrax vniuerſ ecciax p̄
latis tartareā salutationē ⁊c· qz op
time q̄ nrā sūt factis· ⁊ nob tot am
mas p negligētiā trāsmittitis qp vir
lataꝛ ⁊ spaciosa via eas capit· sciatis
vos dignorē habituros retributōez
in tpe oportuno· Tūc ille hec legēs
stupēs ⁊ dolēs ait· Nec ego curā aīa
tū tenebo: ⁊ dimisso būficio ordinē i
trauit ⁊ religionē· Ārto dēm9 red
dē rationē de tpe· Ber· Omne tēp9
tibi ipensū reqreē a te: q̄liē fuerit ex
pensū· Anselm9 O lignū aridū ⁊ inu
tile q̄o in illa die respōdēb cū exigeē
a tev sqz ad ictū oculi omne tēp9 tibi
viuēdi ipensū Ber· Nihil paciosi9 tpe
Eze· Nō patū estimes tps qō ī factis
vel dictis expēdit opaosū· Volat em
vbū irrōnabile vltra tps irreuocabi
le· nec aduertit hō qo amittit cū ma
gnū pctm̄ omittit tūc assumit inutiliē
tps: vñ de hoc maxie ostēdū ē· Exē
plū de btō augustio q̄ int alia ofess9
fuit qp stās ī agro vidit canē lepozē
agitātē· ⁊ stās ī domo vidit araneā
capiētē muscas cū reti suo qō texue
rat· Hoc iō ostēbat: qz ī eo tpe suū
tps iutiliē osūpsit: qñ talia aspexit:
⁊ nō tm̄ de aspcū: verūeciā de gressu
vel ō alys ecia motib9 l̄ sēsib9 corpis
exiget de9 rōnē a nob Job· ix· Nōne
ipe osideat vias meas· ⁊ cūctos gres
sus meos dinūerat: vt nec minutissi
me cogitatiōes nec vba tenuissima
q̄ apō me vsu viluerūt· ei9 iudicio ī
discussa remanēt Ārto dēm9 reddē
rationē de operib9 nris· ij· Cox· v·
Oēs nos manifestari oz ante tbunal
xpi vt referat vnusquisqz ꝓpria sicut
gesserit ī corpe siue bonū siue malū·
et solū nō mala opa vult dñs iudica
re: verūeciā bō· Ps Cū accepero tps
scz iudicādi ego iustificias iudicabo. ⁊.
opa bō iudicabo q̄li intētiōe fcā sint·
Ihō· Ad distinctū examē iudicis: nec
iustificia iusti secura ē n̄ pietate ōma·
vt ⁊ ipa iustificia q̄ qsqz iust9 ē· dō iu
stificātē iustificacē· ⁊ tūc iust9 vir sal
uabiē Impy ego qō faciēt· Vñ apl's
ī. Cox· iij· Nihil mihi oscius sū· ī. in
nullo remordet me osciā: nec in hoc
iustificat9 sū· ī. nō me iustū puto· q·
d· qz forte hēō occultū qō ego igno
ro ⁊ de9 scit· Ps· Ab occu· meis mū
da me do· ⁊ ab aliēis pce tuo·
Sexto reddē dēm9 rōnē de gressib9
nris Job· xxxi· Nōne ipse osideravit
vias meas ⁊ cūctos gressus meos dī
numerauit· Gre· Sic de9 vniuscuius
qz vias cōsiderat· Recte ī sermo· Vi
dete man9 ⁊ c· Septimo reddē da est
rō ō bois nob a dō collatis siue tpali
b9 siue naꝛalib9 ⁊ ō bonis neglectis
Eccēs· xi· In bonis sit cor tuū ⁊ scito

q̄ pro oīb⁹ his ducet te de⁹ ad iudicium. Nā bona tpalia sūt diuitie ⁊ honores ⁊ dignitates p q̄b⁹ reddēda ē ratio. Bona naturalia sūt sanitas. fortitudo. pulchritudo. scīa. eloquētia. sapiētia. vox cantādi ⁊ alie gtie ⁊ sūtilitates q̄ ad laudē dei ⁊ ad iuuamen primi debēt expendi. Qui autē hec neglexerit: cōtinget illi sicut seruo nequā qui abscondit pecuniā dñi sui. Mat. xxv. vbi dr̄ de seruis q̄bus dñs talēta cōmisit vt lucratētur. ⁊ reuerso dño rationem exegit ab eis vt habeē in euāgelio: qđ exponens. Gre. ait. Quis itaq̄ p̄ō iste est. nisi noster redēptor ihesus xps Nogem⁹

Dominica decima. Ser. Cxxvi.

Nemo p̄t dicere dñs ihesus nisi in spū scō. p. Chorin. xij. Multi sūt hodie qui dicūt q̄ sint serui ihesu xp̄i sed nō sunt. quia dñs nō reputat eos suos. Audit aūt ap̄ls in vbis p̄positis q̄ sunt illi q̄ possint dicē q̄ sint serui ihu xp̄i. ⁊ dr̄ q̄ nullus p̄t dicere ihm xp̄m esse dūm suū ⁊ se seruū eius. nisi sit ī caritate Vñ dicat Glo. Nemo p̄t dicere ihs est dñs me⁹ ⁊ ego sū seruus ei⁹. nisi in spū scō. ⁊ nisi sit in caritate qđ ē maius donū spūs sci. Sciendū aūt q̄ multa sūt q̄ faciunt hodie seruū ihu xp̄i. Primū ē obediētia que sup oīa deo placet. i. Re. xv. Melior ē obedientia q̄ victima. Videm⁹ q̄ terrem̄ p̄incipes nolūt habere seruos inobediētes: multomagis rex celestis cui obediūt oēs creature. Actu. v. Magis oz obedire deo q̄ hoīb⁹. Hec āt obediētia debēt p̄cedē ex caritate. Johan. xiiij. Si diligitis me māndata mea seruate. scz ex caritate ⁊ dilectione. nō ex timore seruili siue coacti. Coacta enī seruitia non placēt deo. Quidā enī obediunt deo. ⁊ faciunt bona opa. q̄ timēt penā īferni. alij plagā in corpe vel in reb⁹ vel infamationib⁹. ⁊ ideo fugiunt pctā ex timore magis q̄ ex caritate. si enī scirent nō esse infernū. ⁊ si possent absq̄ periculo corpis facere multa mala cōmitterēt: que nō audēt modo facere. Isti obediūt dō tanq̄ asin⁹ dño suo. Asinus nichil opatur nisi flagellet. sic et illi nolūt obedire deo. nisi flagellant a deo p infirmitates vel tribulationes tūc incipiunt inuocare deū. si aut figuratū est. j. Re. xiij. in ioab qui noluit venire ad absolonem. ⁊ obedire ei. nisi pus succēderet segetes ei⁹. tūc obediuit ⁊ q̄si coact⁹ venit. Exemplū in paulo qui statim se obedire p̄misit: q̄n a dño flagellat⁹ fuit dicēs. Domine q̄d me vis facē. Sed nūc tales cū paulo si in obediētia perseuerarēt meli⁹ haberēt. Sed plures sunt q̄ quādo infirmant obedire ⁊ meliorare se p̄mittūt. sed q̄n cōualuerūt manēt sicut p̄ius. vnde versus Demō languebat bon⁹ mona chus esse volebat. Sed dum conualuit māsit vt āte fuit. Tales sūt similes pharaoni q̄ quotiēs flagellabatur a dño totiēs promisit se obedire deo. Sed cessante plaga. obedire recusabat. ⁊ sic dēcē viab⁹ plagat⁹ obedire noluit. ⁊ idō eū in mari rubro cū oībus suis submersit. Exo. xiiij. Sic ecīa timēdum ē de illis qui ī infirmitate vel necessitate deo ⁊ sanctis promittūt ⁊ nō reddūt cum euadūt. Exemplū. Erito quidā noie debebat quādam vaccā cum vitulo ad forum ducere. ⁊ cū esset in mari ⁊ tēpestas maxima esset vouit btō michaeli vitulū offerēdū si euadēt. ß cū euasisset dixit. Michael cū essem ī mari promisi tibi vitulū. ß q̄ mō sū ī ēra ⁊ secur⁹. nichil tibi dabo. ⁊ subito venit fluxus maris ⁊ inuoluit eū cū vacca ⁊ vitulo ⁊ submersus ē. Jō dr̄ Psal. Vouete ⁊ reddite dō vestro. Quidam vo

obediunt: nō ex caritate: sed ꝓpt̃ tō
tpalia. qz tā diu obediūt deo q̄diu
bñficiu eius sentiūt. ⁊ ī reb⁹ tpalib⁹
prosperanť Tales sūt sicut accipiter
qui obedit dño suo ꝓpt̃ escā. Tales
eñ fuerūt iudei q̄diu pluit illis de⁹
māna de cælo ī deserto. coluerūt eū ⁊
seruierūt ei: ꝫ postq̄ cessauit. fuere
eperūt dis aliemis S. r multi adhuc
sunt q̄ seruiūt deo ⁊ dāt elemosinas
cū sentiūt ꝓsperitatē ī tpalib⁹. ꝫ qñ
immittit eis dñs aliq̄s ťbulatiões vel
infirmitates. statim murmurāt otra
deū ⁊ īpatiēter loquūtur dicētes. Nō
possum dare elemosinas qz dñs obli
tus ē mei. imittit mihi multas tribu
latiões. plura dāna q̄ alteri. q̄o fe
sibi q̄ta mihi ipomit dāna qđ me sic
flagellat. Ecce apparet q tales seruí
unt deo ꝓpt̃ bona tpalia nō ex carita
te: qz cessante ꝓsperitate: cessant a
seruitio dei. Tales q̄ deo seruiunt tm̃
ꝓ tēpalib⁹ illos remunerat cū tpali
bus. Exemplū. Erat q̄dā hō auarus
et diues ⁊ nunq̄ elemosinas dedit: ꝫ
tm̃ habuit seruū vnū qui eo nescien
te elemosinas dedit. Nđ cū innotuit
set dño iratꝰ est ⁊ posuit cū seruo ra
tionē. ⁊ cū cōputasset inuenit oia bo
na sua duplicata. Tūc ait dñs seruo.
Video q ꝓ elemosinā feat mihi dñs
augmentū bonoz meoz. subtrahe
mihi isto anno duplū ⁊ da elemosinā
plus pauperib⁹ q̄ feasti me nesciēte
vt dñs duplicet bona mea. Quo fa
cto āno futuro inuenit bona sua q̄du
plicata. ⁊ sic rēcepit mercedē tēpalē
ꝓ eterna. ⁊ iō tale seruitiū nō ē me
ritoriū: sed imꝑfectū. Quidā vo obe
diunt ex caritate sicut filij: q̄ licet ali
qñ peccando a patre: attamē diligūt
ipsū. Tales fuerūt sci martires. qui
nullis aduersitatib⁹ potuerūt a xpo
separari. Ro. viij. Quis nos separabit a
caritate xpi. tribulatio. an angustia
an psecutio. an fames. an nuditas.
an gladius. q. d. Nihil ē quod possit
nos a caritate xpi separare neq; etiam
mors Canti. viij. Fortis vt mors dile
ctio immo multo fortior qz omnem
mortem superat. Talis fuit iob cui
abstulit dñs oēm substātiam suam.
liberos ⁊ corpis sanitatem. ita q̄ in
sterquilimo iacēs. testa sanem rade
bat. ⁊ tñ dicebat Etiā si occiderit me
tñ sperabo in eū. Hāc igit obediētiā
hīe debem⁹ si seruí dei esse volum⁹.
Debem⁹ etiā habere humilitatē qđ
est scđm ꝓpriū. nam nō decet do
minū humilē habere seruū superbū.
Mat. xj. Discite a me. qz mi. sum ⁊
hu. cor. Lu. xvij. Cum oia bene fecerí
tis dicetis. seruí inutiles sum⁹ Vnde
legit Jo. xiij. quādo dominꝰ lauit pe
des discipuloz suorum dixit. Satis
quid fecerim vob ego dominꝰ ⁊ ma
gister vester. vos vocatis me magi
ster ⁊ dñe ⁊ bene dicitis: sū etem Si
ego laui vestros pedes ⁊ vos alter al
teri⁹ debetis lauare pedes. s. op⁹ hu
militatis vob exhibui. ita vt vos fac
iatis. Ber. Intollerabile ꝓrsus est
vt vbi se dñs maiestatis exinaniuit.
inflet vermiculus superbia ⁊ cōtume
scat. Idē in epla. Fortitudo vite fun
damētū hūilitatis ⁊ ꝓuemēs ad ca
stigiū caritatis. vis celsitudinē cape
dei: capt̃ ꝑus hūilitatis exēplū xpi. In
signū hꝰ rei dr. .i. Re. xvi. q̄ psal. ad
duxit filios duos de q̄b⁹ dixit samuel
Nō elegit dñs ex his Cui ysai. Adhuc
reliquus puus ē qui pascit oues. Ille
fuit dauid. Quo vocato dixit dñs
ad samuelē. Surge ⁊ vnge ipsū ī re
gē. Ecce q hūiles elegit sibi ad fuiē
dū. Dicit ā ibi q tres frēs noiati fu
erūt reprobati. viz eliab. aminadab
et samaa. Quidā supbiūt petm̃ suū
nō curantes: dicētes. Deꝰ est pater
meꝰ ⁊ ego filius suus. quo possz me
damnare. Isti significanť per eliab q
interpretatť pater meꝰ ⁊ deus meus

et tali ſupbia peccauit adam qui pu
tauit ſe tāti pretij eſſe apd deū ſcdm
ſentētiam beati auguſtini ſup gene
q ꝓpter comeſtionem vnī pomi nō
intraret aliquam penam. ⁊ q de fa
tali poſſet cōſequi venīam Superbiūt
quidam nolētes dō obedire. De qui
bus dicit Job. Iſti ſunt rebelles ⁊ c.
Iſti ſignificātur per aminadab qui i
terptatur populꝰ ſpontaneus qui ſi
militer a deo reprobātur. Quid ā ſu
perbiunt nullum patrez habere putā
tes nec volentes qui ſignificātur per
ſamaa qui interptatur idem. Quod
certiſſime patet in ſpūali creatura q̄
ſuper deum ſe extollere volebat. ſed
dicatur ei per ꝓphetam. Verūtamen
ad infernum detraheris. Hugo. Su
per lunam in celo nata eſt: ſed imme
mor quaſi via vnde ceciderit: illuc re
dire poſtea nō potuit. Tertium eſt
q qui vult eſſe ſeruus xp̄i debet eſſe
mūdus .i. caſtus. In cuiꝰ ſignum dr
Daniel. p. q nabuchodonoſor rex p
cepit eligi pueros de filijs iſrl qui eſ
ſent ſine macula ⁊ decoris forme qui
starēt in palacio ſuo. ⁊ ſibi miniſtra
rēt. In quibꝰ verbis deſcribit qual
debeat eſſe caſtitas ſerui dei. Primo
debet eſſe munda per integritatē. ⁊
ſine macula corpis ⁊ anime q ſcdm
beatū Jheronimū nihil ꝓdeſt vgine
am habere carnem: ſi quis cū mente
nupſerit. Sīdebet eſſe decora .i. or
nata vtutibꝰ. q ſcdm beatū Greg.
Nec bonū opus valet ſine caſtitate.
nec caſtitas ſine bono ope ⁊ ſpecialit caſtitas
debet eſſe ornata verecundia. Et vere
cundia debet eſſe comes caſtitatis.
q per eam conſeruatur. vnde Ecci.
xxvi. Gratia ſuper gratiam: mulier
pudica. caſta ⁊ ſācta. Quarto debz
eſſe ornata vt p amore dei ſeruetur
qd ſignificatur per pueros iſtos. De
bet eſſe puer caſtus ⁊ purꝰ in inten
tione: nam ſicut fatue vgines que q
ſierūt humanā laudē in ſua caſtitate
de quibus Gre. Dum gloriam foris
appetūt. in vaſis ſuis oleum habere
noluerūt: de quoꝝ numero fuit filia
iepte que dolēs in vginitate vitam
finire in duobꝰ menſibus per mōtes
cum ſororibꝰ ambulās virginitatem
ſuam defleuit. Ideo ſcdm Herm. in
epiſtola differūt homo pudicus ⁊ an
gelus. nō vtute ſed felicitate. ſed ſit
illiꝰ caſtitas felicior. huiꝰ tamen for
tior eſſe cognoſcitur. Idez Caſtitas
ſine caritate eſt lampas ſine oleo: ſīb
trahe oleū ⁊ lāpas nō lucet. tolle ca
ritatē ⁊ caſtitas nō placet. Hoge.

De eodē Sermo. Cxxvij.

Jhēs ihēſus ciuitatem fleuit
ſuper illā. Luc. xix. Grego.
Omnis xp̄i actio noſtra eſt
inſtructio. In hoc em̄ legitur xp̄m ſe
pius fleuiſſe. ⁊ nunq̄ vel raro riſiſſe.
ſicut dicit aug⁹ docens nos i hoc mū
do potius debre flere q̄ ridē vel gau
dere. Debemꝰ autē libēter flere ꝓpt
multiplicem lacrimarum vtilitatem.
Prima vtilitas eſt q lacrima animā
lauit. qn̄ per peccatum eſt denigra
ta facies eius. Treno. iij. Denigra
ta eſt ſuper carbones facies eorum.
ſo eſt conſcia peccatoꝝ. quādo cae
lo eſt igneꝰ tunc eſt candēs. quādo
extinguit tunc niger efficit. Sic am
ma amore dei igmta. pulchra ē ⁊ lu
cida. ſcdm q dicitur Canti. vi. Tota
pulchra es amica mea ⁊ c. Sed quā
do igmis caritatis per peccatum ex
tinguitur. tūc nigra efficitur. Si au
tem fuerit lota aqua lacrimaꝝ ſuper
miuem dealbatur. Pſal. Lauabꝫ me
et ſuper niuem dealbabor Iſta aqua
lauit maria magdalē maculas aie
ſue. quando lacrimis pedes dñi rigā
uit. Cum aqua iſta lauabat ſe petrꝰ
qn̄ poſt trinam negationem recorda
batur. egreſſus foras fleuit amare.
Grego. Maculas cordis ſui aſpexit:

lauãdo ad fontẽ mie cucurrit. ſ. xp̃m Ambroſiꝰ. O petre q̃ tibi pfuerũt lacme vite tue: doce me. Si docuiſti ilico. nam qz lapſus es antẽq̃ fleres poſtq̃ fleuiſti electꝰ es vt alios rege res. Greg̃. O petre apoſtole. lacme tue q̃ abluunt pcta: gradũ reſtituũt et maxima ira premũt: ⁊ maiora pro mittũt. De iſtis lacmis ꝺt btus Au. Demites quicqꝺ ſoꝺis poſt baptiſmi purificationẽ ꝺtraxit: oportet vt ab luat ſaltẽ lacmis mẽtis. Iſta aq̃ lac mar figurata ẽ p mare enẽũ: i quo ingreſſuri in tẽplũ ⁊ tabnaculũ laua bãt pꝺes ⁊ manꝰ. Sic q̃ volũt intra re templũ celeſte ꝺñt lauare illa aq̃ lacrimar manꝰ. i. opa. ⁊ pꝺes. i. af fectiones. Ber. Exite lacme: exite. aperiantur cataracte miſeri capitis mei: ⁊ nõ erũpent gutte lacrimar ſ flumina: ſi forte ſufficiant abluẽ pcta quibꝰ ira ꝺei merui. Augꝰ. Si totꝰ vertar in fletũ: nõ vt ſint gutte lacri mar. ſeꝺ abũꝺantia flumis ꝺigne tñ non potero flere cum tãta ſint mala mea vt oẽm ꝺolorem ſua mutãt ma gnituꝺie. Secũꝺo lacme impetrãt a ꝺeo quicqꝺ volũt. Jhero. Orõ ꝺeũ le mit. lacrima cogit. tergit ⁊ imperat et ſupplicat. Vñ cũ ezechias ꝺeũ pro vita ſua oraſſet. ꝺictũ eſt ei. Ecce vi ꝺi lacmas tuas ⁊ ſanaui te: ⁊ aꝺiuã ꝺieb9 tuis xv. anos. Iſa. xxxviij. ⁊ iij. Re. xx. cũ anna oraret ⁊ flẽt. ex auꝺita ẽ orõ eius a ꝺño. ⁊ ꝺeꝺit ei fi liũ noie ſamuel. i. re. i. Thobias ⁊ ſara orauerũt cũ lacmis: ⁊ exauꝺite ſunt pces eoz Thobie. iij. Tercio la crime ꝺyabolũ ⁊ ei9 temptatiões fu gat. Gre. Flamas malar ſuggeſtio nũ citius extinguit vnda lacrimar. Quicunqz viꝺit hõ accꝺi ꝺomũ ſuã igne male ꝺcipie. ꝺz reꝺire ad aquã lacrimar ⁊ extinguẽ. Aqua lacmar eſt ſicut aq̃ bñꝺicta. Sicut em aq̃ bñ ꝺicta fugat ꝺyabolũ ꝺe tẽplo materi

ali: ſic aqua lacrimar ꝺe tẽplo ſpũali io ẽ aia. Hoc figuratum ẽ Exo. xiiij. vbi ꝺz q̃ pharao ⁊ exercit9 eius qui pſeq̃bant filios iſrl ſubmerſi ſũt in mari rubro. Per pharaonẽ ⁊ exerci tũ eius ſignat ꝺyabolus cũ oĩb9 ſuis ſuggeſtionib9. q̃ pſeq̃tur iſrl. id eſt ſanctos hies ꝺei ꝺtẽplãtes. illẽ ſub mergit im mari rubro id ẽ vimat per aquã lacrimar ⁊ contritionis ſemp. Quarto lacma letificat ãgelos Ber. Delicie angelor ſũt lacrime pmitentiũ. Dicit ecã Lu. xv. q̃ gauꝺiũ eſt ãgelis ꝺei ſup vno pctore pñam agẽte. Exemplũ in filio pꝺigo ad cuius pñam icepit pat cum ſeruis ſuis epulari ⁊ gauꝺe. Lu. xv. Quinto lacme mentẽ humiliãt. Prouer. xij. Oeror in corꝺe iuſti hũiliabit eũ. ⁊ hũilitas eſt aqueduct9 p quẽ lacrime ꝺefluũt et illũ conatur ꝺyabolus obſtruẽ. Ju ꝺith. vij. pcepit holofernes madi aq̃ ductũ Ipſa ẽ vallis ad quã ꝺeſcẽꝺũt aque lacrimar Job. xij. Si continue rit aquas: ꝺoia ſiccabũtur. Sexto aq̃ lacrimar regnũ celor quaſi q̃ꝺã vi obtinet. Mat. xi. Regnũ celor vim patit. ⁊ violẽti rapiunt illud. Glo. Regnũ celor vim patit: cũ pctor ad illud tangũ ad locũ alienũ imtrat per pñam. Gre. Regnũ celor vult capi noſtris fletib9: q̃ nr̃is meritis nõ ꝺebet. Ber. O humil lacrima: tuũ eſt regnũ: añ facit iuꝺias itrare nõ vtreris. ſola ſi imtraueris q̃cq̃ꝺ petieris i petrabis. Inimicis accuſantib9 ſilẽtium ipomis ⁊ qñq̃ ab ore iuꝺicis ſententiã rapis. q̃ꝺ plura. Vimas imuinabilẽ ⁊ ligas oĩpotentẽ Septimo lacme oratiões ꝺeo acceptabiles facũt Tho. xij. ꝺixit angel9 ad Thobiã: qñ orabas cũ lacmis ego q̃ obtuli orationẽ tuã ꝺño. Iſtuꝺ figuratũ ẽ Leui. v. ⁊ xij. Offebat vnuſ q̃ſq̃ duos turtures aut duos pullos colũbar ꝺño Colũba gemitũ p cãtu hz. Colũbas

ego dño offert q̄ cū lacrimis ⁊ gemi
tu cordis aiam deo fuite faat. Pas
vero lacmas si nō habem⁹ debemus
petē a deo. In cuⁱ figura dr Nume.
xx. q cū filij isrl transirēt p desertū.
et non haberēt aquā: dixit moyses
ad dñm. Dñe exaudi clamorē populi
huⁱ ⁊ aperi eis fontē aque viue ⁊ p moyses
duxit eis aquā de petra vt ⁊ ipi bibe
rent ⁊ iumēta. Per filios isrl intelli
gūtur fideles q̄ dñt clamare ad dñm
vt aperiat eis fontez lacrimaꝝ de pe
tra. i. de xp̄o ⁊ de dura cordis sui. l̄
vt mittat eis aquā gr̄ē vt bibant ⁊
ipsi ⁊ iumēta. Legit Gene. xxvij. q
esau audiens q amisit benedictionē
fleuit eiulatu magno. ⁊ ysaac miseri
cordia motꝰ dixit ad eū. In pingue
die ṫre ⁊ i rore cœli erit bñdictio tua.
Per ysaac itelligit dñs q̄ videns flētē
esau. i. pctōrē ꝓpt̄ poitionē gr̄ē: mīa
motꝰ dixit. In pinguedie ṫre. i. in di
uitijs et̄nis ⁊ in rore cœli. i. spūs sci g̃
tia erit tua benedictio. Rogem⁹.

Dñica. xi. Sermo. Cxxvij.

Qristus mortuꝰ ē p pctis no
stris. i. Corin. xv. In verbis
istis reduat nos apl's ad me
moriā passionis dñi nr̄i ihu xp̄i ne eā
obliuiscamur: ß in otinua meōria ha
beam⁹. Saendū aūt q tria sūt q̄ de
bēt nos mouere ad recolēdū xp̄i pas
sionē. Primū ē si cōsideremꝰ causā ip
sius passionis. q aūt sit causa tāgit in
verb ꝓpositis. s. p pctis nris passus
est. Isa. liij. Ipse em̄ vulneratꝰ ē ꝓp
ter iniq̄tates nr̄as. Iter. O amātissi
me iuuenis q̄d omisisti q talia pate
ris. qd̄ scelꝰ tuū: q̄ culpa tua. q̄ cau
sa tue mortis? Ego sū cā tue mortis
ego occasio tue occasionis. me cōcupi
scētia illicita traxit ad arborē. te per
fecta caritas traxit ad mortē. Fidelis
esse dñs: ⁊ merito diligēdꝰ: q̄ seipsū
in mortez daret p seruo suo q̄ furtū
cōmisisset. Hoc fecit xp̄s: nos pecca

ueram⁹ ⁊ morti adiudicati eram⁹ ⁊
xp̄s se p nob suscēpit permsit Psal.
Que n̄ rapui tūc exsoluebā. Iterto
talē fidelitatē otinue ēcordari dēm⁹.
Eccl. xxix. Gratiā fideiussoris tui ne
obliuiscaris. s. xp̄i dedit ei aiam suā
p te. Aug̃. Laudem⁹: amem⁹. adore
m⁹ dñm nr̄m ihm xp̄m. qui p mortē
ipsi⁹ de tēbris ad lucē: de morte ad vi
tā vocati sum⁹. ⁊ d̄ luctu ad gaudiū
et sic ptz eā sue passionis. s. pctā nr̄a.
Secūdo dēm⁹ recordari xp̄i passionē
ꝓpt̄ ei⁹ pauptatē. Ad qd̄ nos monet
sacra scr̄ptura i multis locis. Treno.
iij. Recordare pauptatis mee. quaz
scz p te sustinui o h̄o. ⁊ nō solū i pas
siōe: ß in oīb⁹ dieb⁹ vite mee. Psal.
Paup sū ego ⁊ i la. a iu. mea. Paup
fuit i natitate q̄ hospicio caruit. in
diuersorio natꝰ. i p̄sepio reclinatꝰ.
vilib⁹ pānis arcūuolutꝰ. Itē paup
fuit oib⁹ dieb⁹ vite sue: adeo q̄ non
h̄iet vñ cēnsū solue potuisset. Itē in
morte adeo paup fuit q̄ non habuit
vbi caput suū reclinare possz. Lu. ix
Vulpes foueas h̄nt ⁊ vo. cœli mōos.
fi. autē hois nō ha. vbi ca. su. recli.
Itē adō paup fuit q̄ nudꝰ i cruce pe
pēdit. Job. i. Nudꝰ egressus sū de vte
ro ma. mee. nu. re. illac. Itē adō pau
per fuit i amicis q̄ oēs amici eiꝰ dēli
q̄uūt eū Job xix. Frēs mei se elōg. a me
et no. mei q̄si ali. recess. a me ⁊ dēli.
me ꝓpīm mei Isa. lxiij. Circūspexi ⁊
nō erat auxiliator. ⁊ q̄uis aliq̄ adesset
scz maria. iohes ⁊ alij: tū i nullo auxi
liū ei p̄bē potuerūt. Psa. lxiij. Quesi
ui ⁊ nō erat q̄ adiuuaret me. Tercō
dēm⁹ recordari passionē xp̄i ꝓpt̄ mīl
tas vtilitates siue effectꝰ. Qrta vtili
tas ē q p mortē suam sanati sum⁹.
Isa. liij. Liuore ei⁹ sanati sum⁹. in sā
guis effusiōe. Iter. Virtute filij dgis
filij altissimi iubeē occidi: vt vulnerā
nostra p̄cioso sanguine sui balsamo
medicētur. Au. Magn⁹ ad nos venit

medic⁹ qz vbiqz mūd⁹ iacebat egro tus. Oēs enī vulnerati fuim⁹ vulnē mortifero ex pcō ⁊ delectatione p̄mi bis. sed xp̄s nos sanauit sua morte et dolore: ⁊ hoc cōtinue in memoria habeam⁹. Nume. xxi. dz qz Moyses erexit serpentē eneū: ex cui⁹ intuitu sanabant filij isrl a morsib⁹ serp̄tū. Sic hō per xp̄i passionis intuitū saluabit a morsib⁹ demonū. Ideo dz Eccl. xxxvij. Altissim⁹ de terra sc̄z corpis sui fecit medicinā Vñ monet nos beat⁹ Aug⁹. O hō cogita quantū te dilexit deus tu⁹ vt vestigia eius seq̄ris p te vulnerat⁹ est vt te sanaret. p te mortu⁹ est vt te a morte suscitaret. Secūda vtilitas xp̄i passionis ē pacis reformatio. Nam p sanguinez suū reformata ē pax inter deū patrē ⁊ pcō rē: q̄ nunq̄ reformari potuit in quin q̄ milib⁹ annoz ap̄ls ad Roma. v. Cum inimici essem⁹ reconciliati sum⁹ deo patri p mortē filij eius In cuius signū post resurrectionē eius cū ipse apparēt discipul suis annūciauit eis pacē dicēs. pax vob. nolite timere. et ondit eis pedes ⁊ man⁹ ⁊ latus de quib⁹ sanguinē fudēat in pacis reformationē. Consuetudo eat quondam apud antiquos q̄ in signū pacis fudē tū sanguinē aīalis ad designādū: q̄ qui illā pacem frangēt. illi⁹ sanguis esset effūdend⁹. Sed xp̄s p reformatione pacis nō effudit sanguinē aīal sed ꝓpriū sanguinez. sm q̄ dr ap̄ls Heb. ix. q̄ per ꝓpriū sanguinē introiuit semel in sanctascōz vt nos deo patri reconciliaret. Fiebat eciā pacis reformatio passione manuū apd antiquos. Ideo xp̄s post resurrectionē apparuit discipul manus ⁊ lat⁹ ostēdendo. Tercia vtilitas passionis xp̄i est. q̄ p mortē eius liberati sum⁹ a potestate dyaboli: ⁊ reducti in hēditatē filij dei. Col. i. Eripuit nos de potestate demonū ⁊ trāstulit nos ad regnū filij dei. Exēplum. Puella quedā per violentiā a quodā rege eiecta fuit de hereditate p̄is sui. que cū nullū adiutorē inueniret in terra sua: que fuit in terra aliena. Venit autē quidam adolescēs aduena iniens bellū pro ea tali pacto. q̄ si in bello morē tur: ipsi⁹ arma tenere deberet in camera sua vt illis visis semp haberet memoriā ipsius: ⁊ nullū alium ducere ret. ⁊ si instarēt alij cōsanguinei q̄ deberet ducere aliū: respōdere debe ret. q̄ sup hoc vellet se deliberare. ⁊ tunc intrare cubiculū ⁊ respicere arma ei⁹ cruentata: ⁊ recordari sui vt alienū nō recipet virum. ⁊ sic factū est. Per puellā totum gen⁹ hūanū significat. qđ per suggestionē dyabo li hereditatē suam dimiserat. ⁊ in to to mūdo non inuenit adiutorē. Eccl. li. Aspiciēs in adiutoriū hominū ⁊ nō erat. Tunc venit quidam adole scēs de alienis ptib⁹ .i. xp̄s d̄ celo de scendēs ⁊ formā serui accipiens pug nauit p nobis ⁊ vicit Apoc. v. Ecce vicit leo de tri. iu. Ita vt p mortem suā hereditatē quā perdideramus re cupauit. sm q̄ dr Deutro. iiij. Moy ses separauit tres ciuitates refugij q̄ rum vna talis erat. Si q̄s aliquē occi deret: refugiebat ad aliquā illaz. ⁊ ibi cū cōsanguineis occisi secur⁹ fuit et nō audebat exire ciuitatē illam ⁊ redire in domū suam nisi post mortē sūmi pōtificis. Moraliter homicide era mus q̄n ꝓprias aīas p pcm occidera mus. Ideo expulsi fuim⁹ de domo ⁊ hereditate nrā. s. de paradiso: ⁊ eiecti in exilium h⁹ mūdi ⁊ redire nō potera m⁹ nisi mortuo sūmo sacerdote. i. xp̄o. In huius signū dixit latroni Ho. me. eris in pa. Nos igit membra eius cruētata ama. s. crucē: lāceā: clauos et flagella i cubiculo cordis nri repo nē dem⁹. ⁊ fideliter atis ipsi⁹ nūq̄ ob liuisci. nec aliuz sponsum aie nostre

sibi preponere debem⁹. Hogem⁹

De eodem Sermo. Cxxix.

QVi se exaltat hūiliabit̄. Lu. xviij. & xviij. In hoc euāgelio ptz q̄ dānabil̄ sit supbia: iō fugiēda a Xp̄ō dū aūt q̄ duplex ē supbia. s. interior & exterior. Interior ē q̄ duplex Dēia ē q̄n hō credit se hīe bō sua a seipō & nō a deo. sicut ille q̄ gl'atur ī bonis suis. ī potētia l' sapīa sua. Cōtra quos dr apl's .i. Co. iij. Quid hēs q̄d nō accepisti a deo. Si ergo accepisti q̄d gloriaris q̄si nō acceperis. Quantū deo displicet ista supbia pz ī dauid q̄ p⁹ q̄ multa bella pugneāt et semp triūphaneāt: putabat q̄ de multitudīe ppl̄i hūc triūphū hīet & nō de adiutorio dei: & elapsus ē ī supbiā & fecit ppl'm suū numerari. q̄d m tīn displicuit deo q̄ occidit vno die a mane vsq; ad vesperā. lxx. milia virorū. Nota hystoriā. p. Parał. xxi. Istā supbiā hīt oēs igrati: q̄ nō refe rūt deo grās de bonis collatis. Talib⁹ sepe subtrahit dīns grām quā deder̄at. Ber. Ingītudo ē vent⁹ vrēs: exsiccans fontē pietatis diuine: roreē mīe: feruoreē grē. Eze. Nō ē dign⁹ dādis q̄ nō refert grās de datis. & q̄ grās d receptis fecerit: maiorē grām req̄rit. Exēplū. q̄dā vir scūs multū tēptaba tur a spū fornicatōis: & cū āpli⁹ resi stē nō posset ī orōez se prosternēs dixit. Dñe ihu xp̄e grās tibi refero de oīb⁹ bñficijs mi collatis & recognosco me mihil hīe n̄ de tua grā & mia. & scio q̄ a memetipō nō possū āpli⁹ resistē hu ic tēptatōi. vñ rogovt mihi tua grā subueniat. & statī oīs tēptatio cessa uit. Ecce q̄ hūilis fuit & a deo se oīa hīe ognouit. ideo dei grām meruit. Secūda supbia īterior ē q̄n hō recog noscit se oīa hīe a deo q̄ hz: & tamē sibi videt̄ q̄ habeat de meritis suis. et q̄ bene dign⁹ sit hīe talia & hoc ē mag̃ stultitia: q̄ q̄tq̄o bom facē pos sum⁹ mihil ē respū illi⁹ q̄d oīs p no bis fecit. Ber. Quia refecisti me q̄n perierā debeo itez me & totū. ī pmo me fecit & secūdo refecit. deo sibi bis q̄d ergo retribuā ei q̄ seipsū mihi de dit. Nā si millesies me ipendē possem adhuc mihil esset: q̄d ergo sū ad deū. Ptz ergo q̄ oīa nrā opa mihil sūt re spectu bñficij q̄d de⁹ nob⁹ otulit ī hoc q̄ creauit nos & redemit Item mihil sūt respū pmij q̄d nob⁹ pmittit. Ber. Nō sūt talia bona nrā vt ptēa vita eēna nob⁹ ex iure debeat̄. Quid em sūt merita nrā ad tantā gl'am Eze. Sepe enā nrā iustitia ad examē diui ne iustitie deducta iniustitia ē: & sor det ī ospū iudicis & fulget in estīa tione operātis Ber. Vapulare sane cū male oparis & vbera cōputent̄ i merita. forte deus miserebit̄ flagella to q̄ in me nō ūueīt meritū q̄d remu neret̄. Exēplū huj⁹ habem⁹ in natu ra. Vesica ē pelliciula tenuis q̄ ad mo dicū ventū inflat̄. & si duevel tres im ponant̄ fabe horribilē facāt sonū. Si aūt acu pungat̄ ad nihilū redigitur. Sic enā q̄dā quantūcunq; puo mūe re ditant̄ a deo. tñ mō maxie inflan tur. si a deo modica opūctione. .i. ihe mitate pungūtur tūc ad nihilū redi gūtur. Tertia supbia interior ē cum quis iactat se hīe q̄d nō hz. de q̄bus dr Isa. v. Ve q̄ sapiētes estis in ocu lis vestris & corā vobismetipsis prude tes. Prouer. xxvi. Vidisti hominē sapientē sibi videri magis illo spem habebit īsipiens. Isti pciores sunt ceteris. Ceca cognoscūt ceritatem pro priā licet aliā nō cognoscāt: seo isti propriā ceritatē & ignorantiā nō cog noscūt. videtur em eis q̄ sint sapien tes cū sint fatui. & putāt se aliq̄o ee cū tamē corā deo nihil sūt. Isto vitiū habuit phariseus dicēs Grās tibi ago q̄ non sum sicut ceteri hominū & c.

Nota parabolā. Lu. xviij. Putabat se iustū cum tñ nō essz. Sic adhuc multi sūt nimis presumētes de grā eis data. Exēplū huius legit̄ in Leui. q̄ p̄ceptū erat offerri vesicam ꝓpe altaē ad plagā orientalē in oblatione oui um ⁊ alioꝝ aialium. Cui⁹ rō est ſm Aug. q̄ p vesicā intelligit̄ superbia q̄ eā boīs opib⁹ insidiat vt pereant et maxīe in contēplātib⁹. ⁊ ideo q̄nto maiora sūt opa tāto magis cauē dū est de vana gl'a. Quarta superbia interior ē q̄n aliq̄s reputat se sanctio rē vel scientiorē alijs Ser. Nolite cō parare maioribus: noli minoribus noli eq̄libus: noli te vel vnī vel nemini. nō reputes te dico: sed nec ꝓparare presumas. Quare: q̄ nescis q̄lis sit ille futur⁹ ⁊ q̄lis tu. licet enī ꝓsent⁹ tu⁹ sit ḥomicida: pctōr. saracen⁹. ⁊ iudeus in pñti: forte iā in dei puidētia pt esse de numero saluandoꝝ. Vñ licet eā mō tu es bon⁹: nescis tñ vtꝝ in pñtia dei sis de numero dānādoꝝ Ecclesiastes ix. Sūt iusti atq̄ sapiētes et opa eoꝝ in manu dei. ⁊ tñ nescit ḥō vtꝝ amore vel odio sit dign⁹ Sic ti enī sunt q̄ viuūt in magna castitate vite sue. ⁊ tñ non sūt de nūero saluādoꝝ ⁊ ecōtra. Legit̄ in vitaspa. q̄ q̄dā latro venit ad quendā heremitā. Hegē in sermone Stipendia peccati mors ⁊c. Superbia exterior consistit in multis. Primo in supfluo ⁊ supfluo ornatu vestimētoꝝ: in edificijs pomposis. ⁊ in mag̃ potētia. Dicitur iij. Hē. ix. q̄ iehu venit ad iezabel: quo audito iezabel depīxit se stibio et ornauit se vestib⁹ pāpsis ⁊ caput suū. ⁊ ascendēs turrim ꝓspiciebat p fenestrā. quaz cū vidisset iehu iussit eā ꝓcipitari. Qđ ⁊ factū ē. ⁊ sic deuulsa equoꝝ vngulis interīt. Per iezabel aīa superba intelligit̄ q̄ ornat se vestib⁹ vt ab ḥoibus plus ameē ⁊ honoreē. ⁊ ascēdit turrim superbie alios cōtemnēdo: ⁊ respicit p fenestraz se ostendēdo. quā cū viderit iehu. i. deus mādat eā precipitari de turri. id est de superbia vel de supba vita p seruos suos. i. angelos scōs. q̄ cadēs in terrā id ē in īfernū deuolueat: p equos id ē demones. ⁊ sic interīt. Contra hāc superbiā scz superfluū ornatū possum⁹ accipe exēpla. primo in primis parētib⁹ q̄b⁹ fecit dñs tunicas de pellib⁹ aialiū mortuoꝝ. vt semp cogitarēt se esse morituros. potuisz em̄ eis fecisse vestes ō scharlaco: vel alias vel de nobiles. scz serico: sed noluit. Exemplū in Johāne baptista q̄ habuit vestimentū de pilis camelorꝝ. Itē de beata virgine q̄ vt dr Crisp. sup Mat. Vix habuit vnā tunicā: nō ad ornatū corpis sed ad tegumentū nuditatis. Magna fatuitas est q̄ ḥō studet ornare corpus a vermib⁹ corrodēdū: ⁊ nō aīam eternaliter victurā ⁊ nunq̄ moriturā. Sed heu multi studēt plus ornare exteriora q̄ interiora: scz domū suas q̄ aīam suā. Exemplū legit̄ de quodā rege q̄ fecit magnū cōuiuium cūctis principib⁹ suis ⁊ nō erat in domo sua angulus quin esset purpura cooperta. ⁊ fuit q̄dā philosoph⁹ inuitat⁹: qui cū vellet expuere aream spexit vndiq̄ ⁊ vidit oēs parietes ornatos serico: ⁊ pauimētū tapetis: et nō habēs locū vbi expuēt expuit in faciē regis iuxta quē sedit. Cū serui vellēt irruere in eū: nō permisit rex sed q̄siuit q̄re hoc fecisset. Qui ait Vidi oīa loca purpura ⁊ auro ornata: et nō inuenī locū immūdiciē q̄ faciē tuā. Quod audiēs ipse rex cōpūctus est ⁊ hūiliauit se. Itez superbia exterior fit in magnis ⁊ supfluis edificijs in quib⁹ breui tpe morabūtur: ⁊ nō cogitāt vbi ꝓpetue sunt moraturi Vnde apl's ad Heb. xiij. Non habemus hic manētem ciuitatē sed futuram inquiram⁹. Legitur enī de alexandro

magno· Cunq; totum mūdum ām mag̃ superbia arcuiret venit in quā dam insulam: in qua incole illi⁹ non vtebant veste: sed tantū pellib⁹ mortuor̄ aialium: nec habebāt domos sed in cauernis terre habitabāt· Cuius causam cum quesiuisset respōderūt. Scim⁹ q; morituri sumus et nescimus vtr̄ hodie vel cras· Quare ego corp⁹ quod ab⁹ est vermium multū ornare deberem⁹ et cur magna edificia facerem⁹ cum in hoc mūdo diu manere nō possum⁹· Quod cū audisset rex dixit· Verum dicatis· vos prudētes et puidentes hoīes estis· petite a me quicq̄d vultis et dabo vobis Qui dixerūt· Da nobis hoc vt nō oporteat nos mori· Qui rn̄dit· Nūo dabo vob̄ hoc: cū sim met moriturus? At illi dixerūt· Miramur stultitiā tuā scientē morituz q; cū tāta superbia viuis et carnē tuā talib⁹ vestis v̄mib⁹ tradēdā

Dñica·xn· Sermo· Cxxx·

Fiduciam habem⁹ p xp̄m ad deū·ij· Corin·iij· In verbis istis oīt nobis apl's in quo fiduciā et spem nrām hīe debem⁹· scz in deū p̄rem oipotentē· Dicat ergo fiduciā et spem h̄em⁹· i· hīe debem⁹ ad deū p̄rez p xp̄m q̄ aduocat⁹ noster ē apd p̄rem suū: qz ipse intrpellat p nobis· i· Jo·ij· Aduocatū h̄em⁹ apd patrē xp̄m Jhm iustū· Per· Secuz ac cessū h̄es ad deū o hō. mrēm h̄es añ filiū: filiū añ p̄rem Qui oīt filio pect⁹ et vbera· filio⁹ oīt p̄ri latus et vulnera· nō pt ibi eē aliqua repulsa vbi tot amoris iacuerūt insignia Jō fiduciā nostrā debem⁹ ponē in dño et nō in aliq̄ alia creatura Quida sunt q̄ ponūt fiduciā suam et spem in homis tpalib⁹· Pro·xi· Qui confidūt in diuitijs corruent· iusti aūt q̄si virens folium germinabūt· Job·viij· Sicut tela aranee fiducia eius: sic q̄ confidūt in diuitijs suis

Gre· Errat si putas ista tpalia durare q̄ p tot man⁹ transierūt· Quid cōtigit illi diuiti q̄ fiduciā suā posuit in homis suis et diuitijs· Lu·xij· Dixit Jhs discipul' suis· Cauete ab oi auaricia: qz nō in abūdantia cuiusq̄ vita ei⁹ ex his q̄ possidet q̄si dicēt: Nullus pt vitā suā plōgare ex his q̄ possiz scz hois tpalib⁹ Et dixit similitudinē hois cuiusdā diuitis: cui⁹ ager vbē fruct⁹ attulit: et cogitabat intra se dicēs· Quid faciā: qz nō h̄eo vbi cōgregem fructus meos: et dixit· hoc faciā· Destruā horrea mea et maiora faciā· vt cōgregē oia q̄ nata sunt mihi· scilicet bona mea: et dicaz aie mee Aia mea habes multa bō posita in annos plurimos· requiesce· bibe· et comede· et ait illi deus· Stulte egisti: hac nocte repetent a te diaboli aiam tuā· q̄ cōgregasti cui⁹ erūt. Et sic ille q̄ spē suā posuit in diuitijs suis: nocte illa reb⁹ et aia est priuat⁹· vnde dicunt dānati. Sap̄·v· Quid nob⁹ pfuit superbia: q̄d diuitiaz iactātia: q̄d contulit nobis mūdus· Oia transierūt velut vmbra et mihil seq̄tur hoiem ex oīb⁹ homis suis misi vilis pānus in quo vix inuoluit· Ideo monet nos xp̄s· Lu· xvi· Facite vob aicos de māmona iniquitatis· In cui⁹ figura dr Ge· xli· q̄ ioseph sciēs imminē caristiatū tpe felicitatis congregauit multa bona scz annonā in horrea sua: p quā postmodum totā terram egypti sustēta uit Per ioseph intelligit̄ hō sapiens qui tempore felicitatis· id est q̄diu vixerit in hac vita replet horreū. i. manus pauperū: qz quicq̄d illic repo nit tēpore famis inueniet· vñ beat⁹ Laurenti⁹ dixit· Nam facultates q̄s rapuis celestes thesauros manu pauper portauerūt Quida vero confidūt plus amicis suis q̄ dño Jhu xp̄o Contra quos dicit Jhere· xvij· Maledictus homo q̄ cōfidit in homine et

poīt carnē brachium suū ⁊ a dño re
cedit cor ei⁹ Ps. Bonū est cōfidē in
do. Legit Dame. xiij. q Susāna fuit
derelicta ab oīb⁹ amicis suis ⁊ fuit in
iuste iudicata ad mortē. sed q spem
suā posuit ī domīo. Jō misit dom⁹
aplīta q liberauit eā de piculo mor
tis ⁊ īfamia. Per susānā q̄libz cōfi
in domino intelligit qui exaudiet ⁊
liberabit aboīb⁹ tribulatiōib⁹ Spes
mā xpi non cōfundit ſm apl'm ad
Ro. v. Ideo q̄libet pt dicere cū aplīs
ta. In te do. spe. nō cōfun. in eternū.
Exēplū in Britānia maiori. erat qui
dā rex noīe leuit habēs tres filias ⁊
dixit prime filie. Diligis me. Que re
spōdit. Pater sup oīa diligo te ⁊ il
lā nobiliter despōsauit. Similiter q̄si
uit a secunda. Que cum sicut prima
respondisset fecit ei sicut prime fece
rat. Cūq q̄rēt de tercia filia diligis
me. Respōdit. Pater quantū habes
tātū vales: ⁊ tm̄ te diligo Indigna
tus pater ⁊ mīn⁹ dilexit eā: ⁊ iurauit
q nō daret ei aliquid de regno suo.
Quidā aūt rex frācie pter pulchri
tudinē suā duxit eā. Cū autē pater di
uisisset substātiā suā ⁊ regnū duab⁹
filiabus tali cōditione q eū q̄diu vi
ueret sustētaret. Aliq̄nto tpe mora
t⁹ est cū vna q̄ cepit hīe tediū sui: di
xit q eā pgeret ad sororē suā. q cū
eum aliquot dies tenuisset: trāsmisit
eū ad tertiā quā minus dilexit ⁊ cui
mīn⁹ dederat ⁊ illa eū caritatiue per
tractauit. Moraliter p pmā sororē si
gnificat amor quē q̄s hz ad diuitias
per secūdā amor ad amicos carnales.
Iste sorores hoiem cito deserūt. Per
tertiā figūr mia q est comes defūcto
rū. Quidā cōfidūt ī viribus corpis sui
pl⁹ q̄ ī deū siue ī iuuentutē suā ⁊
illicito corruēt. Cōtra quos dicit Job
xxxij. Nescio q̄diu subsistā. etiam ne
scit hō finem suū. Item. Nihil certi⁹
morte: nihil incertiꝰ hora mortis. Ex

emplū in Goliad. i. Re. xvij. qui fuit
de genere gygantū. cōgitnoīe sex cu
bitoꝝ ⁊ palme ⁊ tamē fuit deuict⁹ p
dauid. q̄uis cōfidebat in fortitudine
corpis sui ⁊ exprobrauit filijs isrl' q
essent sui philistinoꝝ. ⁊ pposuit eis
monumthiam: ita q ipē pugret p phi
listijs ⁊ filij isrl' eligerēt vnū q̄ pug
ret p eis. ⁊ quoꝝ athleta vincerēt
essent aliorꝝ serui. Et pmisit rex saul
datuꝝ filiam suā quicūq pcutēt eū.
Tandē venit Dauid habēs fundā la
pidis ⁊ baculū in manu ⁊ pcessit cō
tra goliam. ⁊ otēpsit eū golias ⁊ di
xit. Nunq̄d canis ego sū: veis ad me
cū baculo. Cui dauid Tu veis ad me
in armis: ⁊ ego in noīe dñi venio ad
te. Habebat golias galeā ereā ⁊ clī
peū ereū ⁊ hastam ⁊ gladiū. Et ait.
Dauid. Dabit te dom⁹ hodie ī ma
nu mea ⁊ pcutiā te ⁊ auferam caput
tuū: ⁊ dabo carnes tuas volatilib⁹ cē
li ⁊ bestijs vt sciat oīs terra q nō in
gladio vel hasta saluat dñs. ⁊ pcedat
lapidē de funda ⁊ pcussit eū in frōtē
pmo secundo ⁊ tcio lapide pcussit eū
in eodē loco ⁊ decidit eu ⁊ abscidit
caput ei⁹ gladio suo. Per golyam ī
telligit quilibet hō qui confidit pprijs
viribus ⁊ cū vincatur a dauid q̄ inter
pretat manu fortis. i. per deū. occidit
eū quādo inuenit eū cōfidentē in vi
ribus corpis vel in iuuentute. nam eq̄
moriūtur iuuenes ⁊ senes. Exemplū
Quidam vnū iuuenez militem habu
it: qui cū iret ad torneamentū transi
uit per clarem vallem scz clausttrum
sancti Bernardi: videns ibi milites
deo seruientes. Cepit cogitare quis
esset finis vtriusq militie: q mors.
Depositis itaq vestib⁹ militarib⁹ in
trauit ordinē patre nesciēte. Cū pat
intelligēt ⁊ minaretur destruē clau
strū nisi exiret: ⁊ filio suo magr pmi
sit: dicēs Reuertere fili dilecte ad se
culū donec pueneris ad decrepitam

etatē: tūc te reddē poteris religiōm
Hesp̄dit filiꝰ. redibo ad te si pmit
tis mihi q̄ vnā ꝺsuetudinē q̄ē in ter
ra tua deponē velis. Pat annuit He
sp̄dit filiꝰ. Cōsuetudo ē in tra tua
q̄ egliter oēs moriūtur iuuenes ⁊ se
nes: depone illam ⁊ tūc redibo. Tūc
pat ad se reuersus dimisit illū i clau
stro. Nō est ergo sperādū vel ꝺsiden
dū de lōga vita. Quidā ꝺsidūt i scīa
et prudētia sua plꝰ q̄ꝫ in deo. Contra
quos ꝺr Prouer. iij. Habe fiduciā in
dño ⁊ ne inniteris prudētie tue. Ta
les assimulanē vento. i. vētoſe scīe q̄
cor inflat. sicut ꝺr. i. Cor. viij. Sicut
eciā legimꝰ de symone mago: q̄ cum
cōfidēt i scīa sua ⁊ volare vellet. orā
te btō Paulo ⁊ iperāte btō Petro:
corruit ⁊ crepuit medijꝰ. Here. xvij
Benedictꝰ vir q̄ ꝺsidit in dño ⁊ erit
dñs fiducia eiꝰ: sed q̄ magis p̄sumit
cōtinget illi sicut legit de syra qui
cū pœdēt ad pugnā contra pl'm cū
magno exercitu: perterruit eū dñs.
et nocte fugē cepit cū oi pl'o suo. ⁊
ecce mulier iahel stās i hostio domꝰ
sue vocauit ipsum in domū suaz. At
ille petijt ab ea bibē aquā. q̄ dedit ei
potū lacteū ⁊ cooperuit eū pallio. q̄
cū iacēt apud eā securꝰ illa accepto
clauo ⁊ malleo pausit eū p caput ⁊
mortuꝰ ē. Per syra ītelligit̄ hō fu
giēs pctā ⁊ intrās i domū falſe scu
ritatis putās se iā esse securū ⁊ nunq̄
infestet̄ ab eis. vcit Jahel. i. tēptatio
carnis vel ꝺyaboli. ⁊ pungit ei clauū
. i. mortale pctā in caput eiꝰ. i. in cō
scientiā suā: ⁊ ita moriet̄ eternaliter. A
qua morte libēt nos Jhs xps ⁊ c̄.

¶ De eodē. ¶ Sermo. Cxxxi.

Solutū ē vinculū lingue eiꝰ:
et loq̄bat̄ rēc. Mar. vij. Per
surdū istū ⁊ mutū ītelligit̄
pctōr exñs i pctō mortali. q̄ ē surdꝰ
ad audiendū ꝺbū dei ⁊ mutus ad lo
quēdū laudē dei. nā si laudare vellet
dñm deū nō esset deo acceptū. Eccli.
xv. Non ē speciosa laus i ore pctōris
. i. nō ē deo accepta. Et q̄ surdꝰ ē no
les audire p̄cepta dei: deꝰ nō exaudit
orōnē suā Prouer. xxi. Qui obturat
aurē suā ne audiat legē dei orō eius
erit ī execrabile. Jo. ix. Scimꝰ q̄ pec
catores non exaudit deꝰ: ⁊ q̄ pctōr
hūiliet̄ ofiteē pctā suū: tūc soluit̄ vin
culū lingue eiꝰ. ita q̄ laus ⁊ orō sua
sūt deo accepta. Vñ ꝺixit ꝺauid post
q̄ ꝺfessus fuit ⁊ egisset pñam. Ofru
pisti do. vincula mea: ti. sacrifi. hostiā
laudis. In hoc q̄ dedisti mihi gratiā
cōfitēdi pctā meū: mō tibi sacrificabo
hostiā laudis. q̄ mō laus mea ⁊ sacri
fica mea tibi sunt accepta: ⁊ nomen
dñi inuocabo i orōmbꝰ meis: q̄ mō
exaudis. Cū aūt mutꝰ inpet loq̄ lo
quebat̄ rēc. Sic pctōr q̄ vult cōfiteri
pctā suū debet rēc cōfiteri. Scēdū ē
aūt q̄ ad hoc q̄ ofessio sit recta sunt
multa necāria. Primū ē q̄ ofessio sit
integra: ita q̄ pctōr nullū pctā sciē
ter in corde retineat. Treno. ij. Effu
de sicut aquā cor tuū in ofessiōe. i. q̄
q̄ ē in corde tuo effū de totaliter sicut
aqua effūdit̄ de vase. Et nota nō ꝺr
sicut oleū: q̄ oleū non pt effūdi misi
maneat aliq̄d de pinguedie in vase
vasi ānexū. Sic faciūt illi q̄ ptē ofitē
tur ⁊ ptē reseruāt. Nec ꝺr sicut mel:
q̄ī vase relinquit̄ dulcedo q̄ñ effusū
est mel. Tales sūt q̄ cogitant p dele
tationē ptentorꝝ pctōrꝝ. Nec dixit si
cut vinū q̄d relinq̄t i vase odorē Ta
les sūt qui post ofessionē libenē audi
unt loq̄ ⁊ loquūtur de pctis. Nec di
xit sicut lac: q̄ relinquit̄ colorē lactis
in vase. ⁊ tales sūt illi q̄ retinent ge
stus ⁊ mores ⁊ ꝺba pctōrꝝ. ꝺicat au
tē sicut aqua q̄ sic effūdit̄ q̄ nō rema
net in vase saporē vel odorē vel colorē.
nec aliq̄d. Sic debet hō cōfiteri tota
liter ⁊ se totū ad deum cōuertere: q̄
postea nec cogitare nec audire nec

loq̃ ꝺ ꝓtis velit. nec aliqꝺ signū siue
in gestu siue in incessu: in ludis siue in
dissolutiombꝰ velit exercẽ: sed se to
tū deo dare. Tales q̃ suā confessionē di
midiare solent: sūt figurati p nūtios
dauid. ij. Re. x. Quibꝰ anon rex am
monitaꝝ pscidit mediā partē vestiū
vsq; ad nates. ⁊ rasit dimidiā partē
barbe. ⁊ ill' sic turpit deformatis nō
licuit venire ad p̃sentiā dauid. Sic il
li q̃ mediā partē pctoꝝ cōfitētur de
formes sūt i ospectu dei ⁊ nō p̃t ve
nire ad p̃sentiā ven dauid regis eter
ni. Ponat eiꝝ homo oia pcta sua cō
fiteat: solūmō tamē vno retēto nō p
dest sibi confessio. Exēplū. Mulier q̃dā
audiens ꝙ lacrima lauat aiam: vere
cundabat confiteri vnū grande pctm:
sed p eo mltū flebat ⁊ ieiunabat ⁊
macerabat corp. s. ter i septimana
ieiunabat. ciliciū portabat. ⁊ elemo
sinas dabat. sepius confitebat excep
to illo pcto solo. Nua q̃dā sacerdos
vidit orantē in eccia ⁊ sup caput ei
stabat dyabol tripudias ⁊ gaudēs.
et āmirat est sacerdos ⁊ adiurauit
demonē: vt sibi cām illi leticie mani
festaret. q̃ ait. Gaudeo ꝓter mōle
ptiñ qꝺ illa mulier in se quindecim
annis occultauit ⁊ nō audet cōfiteri.
Tunc sacerdos monuit eā vt confite
tur. qꝺ cū fecisset vidit dyabolū ab
ea recedentē flentē ⁊ eiulantē. Scdo
cōfessio debet esse festina. Eccli. xvij
Vig ⁊ sanus cōfiteberis. Quare fe
stina ne tardaueris confiteri. Sed q̃dā
sūt qui nolūt cōfiteri nisi i extremo
sicut fures q̃ confitētur sub patibulo
isti sepe decipiunt. Exēplū de quodā
milite q̃ nunq̃ voluit confiteri qñ sa
nus fuit. Cum autē iaceret in agone
et rogaret a religiosis vt cōfiteret.
diu tacuit. ⁊ postea clamauit voce
magna ⁊ lamētabili. Fugite fugite:
nō possum cōfiteri. qz tā magn' dra
co deglutiuit os meū in os sūū: ⁊ ꝓ

ter p̃sentiā vestrā nō potest me deglu
tire: ⁊ mimis me ledit. ⁊ cū iteruz ex
hortātur eū vt cōfiteret: respōdit mi
mis tarde ē. ⁊ post paululū clamauit
O we data est sentētia super me: ⁊
ego vado viuꝰ ad infernū: ⁊ tūc om
nibꝰ aspicientibꝰ cum corpe ⁊ aīa est
ablatꝰ. Terno cōfessio debet esse p
pria ⁊ nō alteriꝰ: sed ꝓpria tua pec
cata cōfiteatis. Prouerbi. xviij. Ju
stus por accusator est sui: nō ꝙ alte
rius peccata cōfiteatur. Psalmista.
Dixi cōfitebor aduersū me iniustiā
meam: nō alterius: nō alieno impo
nas peccatū. sed tuipsiꝰ. Noli confi
teri sicut adā qui dixit. Mulier quā
dedisti mihi decepit me. ⁊ sic cōfessꝰ
fuit peccatū eue. Et eua super serpē
tem posuit peccatū. Hic iniūgit con
fessio ꝓpria ⁊ vera. Nuia si adam pec
catū cōfessus fuisset melius habuisset.
Sed adhuc multi sūt qui dicūt in cō
fessione. Talis induxit me. als non
fecissem. quidaz dicūt dyabol dedit
mihi cōsilium ꝙ tale peccatū cōmisi.
Quibꝰ ꝺr Aug. Dimitte sathanā ⁊ ac
usa te vt accusatiōe tua veniā mea
tis: expectas illū accusare q̃ nō hz ve
niā. teipsū accusa et iueies indulgētiā.
Dicit ei Exo. xxiij. ꝙ pharao sequēs
filios isrl submersus ē i mari rubro
cū exercitu suo. p pharaonē itelligi
tur dyabolus qui cū vniuersis vitiis
submergit in amaritudine ruboris
cōfessionis. Exēplū. Quedā puella li
bēter chorēas visitare cōsuevit. q̃dā
die cū iret ad choreā occurrit ei dya
bolus in specie hūana dicēs. puella.
videte quo vadatis ꝙ in posterū nō
penitentiatis Illa indignāter respōdit
quid ad vos? quo vadam. similit fe
cit secūdo ⁊ tercio. ⁊ tandem fuit im
pregta ⁊ ab oibꝰ amicis suis aspecta.
Cū accusarent eā oēs dixit. dyabol
cōsuluit mihi ꝙ hec facerē. stati affu
it diabol dicēs vos mētimini. ego p

v

hibui ⁊ ꝓmonui tribus vinb⁹ vos ⁊ nō audistis. Quarto cōfessio oz esse nuda ⁊ nō palliata. Prouer. xxviij. Qui abscōdit scelera sua nō dirigetur. s. ad vitā eternā. qui aūt ofess⁹ fuerit ⁊ reliq̄rit ea mīam cōsequtur. Noli ergo petis tuis facē palliū sicut saul q̄ accusat⁹ a samuele de inobedientia ⁊ auaricia eo q̄ pepcit melioribus pecoribꝫ ⁊ amalech regi quē domin⁹ iusserat occidi: quādo tūc debuit cōfiteri inobedientiā ⁊ auaricia excusauit se dicēs. Pepci melioribꝫ pecoribꝫ: vt imolarē dño deo. ⁊ iō q̄ petm̄ suū palliauit a dño ē abiectus .i. Re. xv. Nō sic faciendū est: sed hō debet cōfiteri petm̄ suū sicut cōmisit. q̄ sacdos ita bene ītelligat sicut cōfitēs. Dns delictū meū cognouit. fe. ⁊ iniusti. meā nō abscōdi. Glo. quādo hō dēregit. deus tegit. quando hō tegit et abscōdit deꝰ nō ignoscit. Aug. Cū hō tegit deus denudat. Exemplū. Cū quedā mulier multū casta filiū quē male genuerat occidisset ⁊ null⁹ hoc sciret diabol⁹ volens eā infamare i specie cuiusdā magni magistri posuit se in seruitio epi: ⁊ cū multa ꝑdixisset ⁊ ei oia cōtigissent. Accusabat dominā suam de frō illo. Illa citata est ad curiam epi. ⁊ ꝓmo cōfessa est peccatū suū ⁊ cū oppuisset coram epō quesiuit ab illo epō q̄ de illa dña sciret. Respōdit mihil de ista scio: ⁊ de illa que morat in tali loco. ⁊ ait eps. ⁊ hec ē illa. At ille: de ista mihil scio. Si de ea aliquid dixi petit⁹ ignoro. Cui eps ergo mentit⁹ es. Et statim coram oib⁹ hominib⁹ cum strepitu magno recessit: ⁊ ita peccatū suū quod ipsa nudauerat in cōfessione deus texit. Quinto confessio debet esse pia. vt cū spe veme cōfitearis. Cōfessio em obtinet remissionē ommū peccatoꝝ .i. Jo. i. Si cōfiteamur petā nrā deus fidelis ⁊ iustus ē vt nob remittat ea

Noli ergo cōfiteri cū desperatione. sicut iudas qui penitētia duct⁹ retulit xxx. argēteos dicēs Peccaui tradēs sanguinē iustū: vera fuit ofessio hec: sed īpia ꝓpt desperationē ꝓpter quā laqueo se suspēdit. Ihero. ōt q̄ pl⁹ offendit iudas deū p desperationem q̄ p traditionē. Null⁹ ergo oz desperare quantūcunq; ea peccauit. Exemplū q̄dā magn⁹ latro vidit quosdā religiosos ꝑtereūtes siluā in q̄ latitabat ⁊ multū compunct⁹ cucurrit post eos vlēs confiteri. At illi fugerūt timētes: ⁊ ipse sequens post eos cecidit de rupe ⁊ fracto collo expirauit. Tūc demones volebāt accipere aiam ipsi⁹: sed btā virgo liberauit eū di. hec est sentētia filij mei. Talē te iudico q̄lē te inuemo. Sexto cōfessio oz esse pura: vt intēdas āpli⁹ peccata vestra dimittē. i. Esdre. x. Vos trāsgressi estis ⁊ nūc ofessionē date deo vestro ⁊ facte placitū ei⁹. Si em in infirmitate vel necitate vel in q̄dā gesima ofiteris ⁊ intēdis itez peccare tūc cōfessio tua nō est pura. Noli ergo ofiteri sicut pharao q̄ cū flagellat⁹ esset a dño dixit. Peccaui: vere dns iustus ē ⁊ ego ⁊ pp̄l⁹ mei impij sum⁹. hoc dixit. ⁊ tamē dño obedire nō itēdit. quotiēs flagellabat totiēs ꝓmittebat se velle dimittē petm̄ suū pp̄lo suo: ⁊ cessante plaga nō dimisit et iō cū suis ē submersus. Exodi. xiij.

Dñica. xiij. Sermo. Cxxxij.

Abraā dicte sūt ꝓmissiones et semī ei⁹ Gal. iij. Nota q̄ dns ꝓmittebat siue promisit abraā terrā lacte ⁊ melle fluentē ⁊ benedictionē: q̄ fuit obediēs mādatis suis. Precepit em ei dom⁹ vt egrederet de terrā sua ⁊ de cōgtione sua ⁊ q̄ circūcideret se cū oi domo sua ⁊ q̄ filiū suū ei imolaret. Oia q̄ cunq; pcepit ei fidelit adimpleuit. ⁊

ideo ꝓmisit sibi ẽrã lacte ⁊ melle fluẽ
tẽ. ꝑ quã sigmficaẽ vita eẽna que ꝓ
mittiẽ abrahe ⁊ semini ei⁹ .i. oĩb⁹ imi
tatorib⁹ suis .s. dei mãdata ꝺuãtib⁹
Vñ dixit dñs iudeis. Jo. viij. Si filij
abrahe estis opa ei⁹ facite. q. d. mã
data mea seruate sicut abrahã feci.
et ꝯbitis ẽrã ꝓmissionis .i. vitã eter
nã. ⁊ hoc idẽ ẽt dominꝰ. Mat. xix.
Si vis vitã ingredi serua mãdata dei.
Sũt aũt decẽ mandata dñi. Primũ ẽ
non habebis deos alienos. Istud du
plr expoñ. Primũ sic nõ adores de
os alienos .i. nõ debes credere in ali
quã creaturã aliã cꝫ in deum. Cõtra
hoc faciũt incãtatores. pagan⁹ iude
us. hereticꝰ. ⁊ oẽs qui credũt in fan
tasmata q̃ de nocte solẽt ambulare.
Legiẽ de scõ Germano. Qui dũ qua
dã nocte esset hospitat⁹ in quodam
hospicio. de sero vidit preparari vnaz
mensã. Cũ q̃ret cãm dixit hospita cꝫ
bonis mulierib⁹ q̃ de nocte incedebãt
per domũ illã pararet mẽsa. vñ vir
scũs de nocte viguans demones i for
ma hũana vidit aduenisse surrexit
adiurans demões ne recederẽt. Exa
minauit oẽs de domo ⁊ q̃siuit si illas ꝑ
sonas agnoscerẽt. q̃ respondrũt cꝫ
sic. addẽtes cꝫ vicini eoꝝ essent. Tũc
misit ad domos vicinoꝝ ⁊ inuẽti sũt
in locis eoꝝ. ⁊ tũc ofessi sũt demões
decepti oues suas ⁊ euanuerũt. Secũ
do exponiẽ sic. Non habebũ deos alie
nos .i. nullam tẽ diligas plꝰ cꝫ deũ.
sic sicut ẽt Aug̃. Quicquid hõ diligit
sup deum hoc ẽ eius deꝰ. Cõtra hoc
facit auarꝰ qui plꝰ diligit bona tpa
lia cꝫ deũ. q̃ scz cõtra deũ bona tẽpo
ralia acq̃rit. Exemplũ in ciuitate pa
risiẽsi quidaz diues mortuꝰ debebat
condiri id ẽ sepeliri ⁊ extractis visce
rib⁹ nõ inuenerũt cor ei⁹ ⁊ stupefacti
quesierunt a quodã magistro. Si hõ
posset viuere sine corde. Respondit
cꝫ nõ. Sed qꝫ scriptũ est i euãgelio.
Vbi thesaurꝰ tuus ibi ⁊ cor tuũ erit.

Si cor auari q̃reẽ sup pecuniã suã et
ibi forte inuemẽ. qđ sepius factũ ẽ si
cut ecia in isto. Jtẽ cõtra hoc pceptũ
faciũt isti oẽs q̃ plus diligũt vxores
⁊ filios cꝫ deũ. q̃ potiꝰ bona sua otra
deũ acq̃rũt cꝫ cꝫ eos egre viuẽ vide
ant. Legiẽ cꝫ cũ q̃dã militꝰ a quodã
vsurario pecuniã mutuarẽt: ⁊ vidis
sent gl'am ei⁹ quã habuit i diuitijs
et liberis vxore ⁊ i oĩb⁹ cõmẽdabãt
eũ ⁊ oia q̃ habuit ⁊ rñdit vsurari⁹
militib⁹. Si deꝰ dicẽt mihi dimitte
illa q̃ habes i hoc scl'o ⁊ ĩtra i regnũ
celoꝝ ego hoc nõ facerẽ. Cumq; mili
tes ad hospicia sua reuersi fuerũt ma
ne audiũt pulsare campanas ꝑ illos
qꝫ illa nocte subitanea morte pierãt
Et dixerũt. Ecce diues ille qui celuz
spernit oia sua tõ vsq; ad obulũ per
didit. Sic oẽs pibũt q̃ tõ tpalia vxo
res ⁊ filios plꝰ cꝫ deũ diligũt. Exem
plũ legiẽ cꝫ cũ q̃dã vulpes famelicꝰ
intrasset per feneſtrã vnũ cellariũ in
q̃ porci mactati fuerũt ⁊ vulpes tm
comedit cꝫ nõ potẽat exire feneſtrã
ꝑ quã itrauit ⁊ transeũte asino quo
daz petijt vulpes ab eo ꝺsiliũ ꝑ quẽ
modũ ab illa captiuitate posſz libera
ri rñdit asinꝰ. dñe vulpes ꝑ quẽ mo
dũ itrastis. Qui exposuit ordiñẽ rei
geste. Et asinꝰ dixit ei. reddite q̃ tu
listis ⁊ egrediemi Cui vulpes si red
dẽ voluissẽ neq̃cꝫ huc itrassem. Per
vulpẽ cꝫ itelligiẽ raptor l' fur l' vsuã
ri⁹ q̃ ꝺsulit asinũ. i. religiosũ ⁊ pbũ ⁊
cetera patẽt. Secundũ preceptũ est.
Non assumes nomen dei tui inuanũ
hoc expoñitur dupliciter. Primo nõ
assumes nomẽ dei tui inuanũ. id est
deo ⁊ sanctis ei⁹ vouere quod nõ ve
lis reddere: qꝫ scribitur. Vouete et
reddite. Exemplũ de britone qui de
bebat vaccaz cũ vitulo ad forũ ducẽ
Cũq; essz in mari ⁊ tẽpestas magna
insurgẽt ait. O sancte michael adiu
ua me ⁊ ego dabo ẽ vitulũ Cũz eua
sissz dixit. Dñe michael ego quasi mõ

mhil tibi dabo: ⁊ statim venit fluct⁹ maris ⁊ iuoluit eū cum vacca ⁊ vitulo ⁊ submersus ē. Et q̄ periculosū sit frāgere votū ptz q̄ non p̄t absolui per sacerdotē simplicem: sed p epm. Secūdo expomē sic. Non assumas nomē dei tuanū in vano: non pierabis in noie meo. Valde periculosū est q̄ hō assuescit iurare p deū vel p sanctam crucē. vel p sanctā mariā. vel p scōs dei. Eccl. xix. Juratiom nō assuescat os tuū. Multi em casus sunt in illis. Exemplū Quida miles habuit osuetudinē iurare p oculos dei. q̄daz dū cū in alea ludēt. ⁊ sic iurāret cecidit oculi ei⁹ sup astantē ⁊ cecus fact⁹ est. Et maxime periculosū est iurādo manū ponere sup reliquias scōz. In hoc em q̄ dexterā leuat manū significat q̄ ipse in die iudicij a dextera dei removebit ⁊ ad sinistram collocabit. Per duos digitos quos erigit. significat q̄ corp⁹ ⁊ aiam dyabolo cōmittit. Per tres digitos dependētes significat q̄ negat sanctā trinitatē. scz patrē ⁊ filiū ⁊ spūmscūm. Exemplū Due puelle sorores cuiusdā principis frācoz cōqueste sūt regi karolo de fratre suo q̄ hēditatem eaz iniuste possidēt. Cūq; iurāret p corp⁹ sūme dei q̄ mhil q̄ eaz esset possidēt. cepuit medi⁹ ⁊ miserabiliē mortu⁹ est. Et illi nō solū peccāt qui iuramentū faciūt. sed eā illi q̄ iuramentum falsū sciēter recipiūt. Exemplū legitur q̄ q̄dā negauit alteri debita sua ⁊ ille p sentētiam iuris puocauit eū ad iurādū Nocte illa ille ad iudicū ducitur sūmi iudicis ⁊ dixit dñs: q̄re pmisisti eū iurare quē sciebas falsū iurare. Rñdit: q̄ negauit mhi rē meam Cui dñs. Veli⁹ esset q̄ tu rem tuaz perdidisses q̄ ille aiam suā posuit ⁊ iussit eum horribiliē flagellari ⁊ ille clamauit q̄ oēs euigilabāt ⁊ iuēne cūt in dorso suo vestigia plagaz ipsi

us cū euigilaret. Ideo dt Aug⁹ Qui prouocauerit hoiem ad iurationez ⁊ scit eū falsū iurare vel iuraturum homicida ē. q̄ homicida corp⁹ occidit. ille aūt aiam. imo duas aias. scz illius quā iurare puocauerit ⁊ suā ipsius. Tercū est Sabbata sanctificaes. hoc expomē duplicāt. Primo sic. festiuis dieb⁹ nullū pctm cōmittas mōle quia tūc maiz est pctm vt fornicatio ebrietas chorea q̄ in alia die Aug⁹. Veli⁹ ē in dieb⁹ festiuis arare q̄ choreisare. Quid ergo de ebetate erit vel fornicatione. Greg. dt in opal. q̄ q̄ dā legittima a viro suo cogīta in die dīnco a dyabolo arripiebaē ⁊ multū verabaē. Itē de chorea exemplū. Puella quedaz nulli festiuitati parcē volebat quin choreas frequētaēt. quodam die festo cū lassa de chorea rediret. ꝓcat se in lecto ⁊ obdormiuit. et videbaē ei q̄ eētes nigri venirēt et ad iudicū in vallem tenebrosā deportarent eā. Et dixit iudex. Bona choreisatrix est illa. purgate collū ei⁹ q̄ posset cātalenas cātare. Et vnus arripuit tedā ardētem ⁊ infixit p os in guttur ei⁹ ⁊ exclamās euigilauit et muemt se totā exustā: ⁊ caro ftu statim cecidit ō corpe suo ⁊ parētes nō valētes sustinē fetorem ei⁹. tulerūt eā ad hospitale vbi vouit deo ⁊ btē marie castitatē suā seruare ⁊ oēs delitias seculi fugē ⁊ sanata ē Secundo expomē sic Sabbata sanctificaes. id est Nō debes festiuis dieb⁹ opari opa que phibita sūt in iure nec p te nec p familiā tuā nisi i necessitate ⁊ de licētia sacdotis. Exēplū. Rusticus q̄dā coegit puez suū in die btē Marie magdalene arare. Et cū puer iuuite hoc faceāt veit fulgur de celo ⁊ extinxit boues ⁊ flāmas obussit rustici in pede. Cū aūt ad eccīam btē magdalene veniss; fecit votū q̄ in dieb⁹ festiuis amō nequaq̄ laborāre

vellet ⁊ sanat⁹ ē· Wilhelm⁹ ðt i glō· q̄ multoēs ⁊ viatoēs ⁊ sufferratoēs equoꝝ :si talia facūt nō ꝓp̄ questū ꝓpriū:ß ꝓp̄ necitatē alioꝝ excusanē a pctō alias nō· Quartū ē· Nōra pa trē ⁊ mrēm Exponit aūt dupl'r vno mō de p̄ie spūali·ſ· de sacdote vel cō fessore/ei⁹ p̄ceptis obediēdo:q̄ sicut ðr Deu·xvij· Qui superbierit ⁊ nolēs obedire ipio sacdotis morte moria tur·ſ· etna· Eusebius cesarien· ðt in omel'· Nō vob' a supioribꝰ p̄cipit: ita accipite acsi dei ore esset platum· Secūdo exponit de p̄ie ⁊ mrē carnali bꝰ quos debem⁹ honorare ꝓp̄ remu nerationē· Exo·xx· ⁊ Deut·v· Nōra p̄iem ⁊ mrēm tuā vt sis lōgeu⁹ invi ta tua· vñ sequit ibidē· Qui maledi xerit patri vel matri morte moriat· Debem⁹ em̄ honorare subuemēdo in necessitate· in senectute ⁊ in morte· Et de his tribꝰ potꝰ valerī tria exē pla· Primū ē q̄ q̄dā mulier nobil' ob quoddā flagiciū fuit morti iudicata: sed iudex noluit eā puire morte ꝓp̄ honorē pntū ß iclusit eā in carcē vt fame periret: ⁊ filia ei⁹ q̄ eat nupta ð licētia iudicis quotidie visitauit eā Prius tñ diligent' pscrutabat ne ali qđ comestibile sibi donaret· Et filia singul' dieb⁹ cū lacte vberū suoꝝ ma trē alebat· Secundū exēplū de Cico ma q̄ qñ senescūt· filij ponūt parētes in mdū ⁊ velut ifātes iuxta se ponūt fouēt ⁊ nutriūt· Tertiū exēplū pōt dicēs· q̄ cū darī⁹ rex fines scithar̄ uasisset ⁊ sepulchra pntū suoꝝ im uadē vellet· miserūt scithe ei trām q̄ dāna vineaꝝ eḡmittē ferrēt· Et si se pulchra pntū cōtingēt tūc vires eo tū sentiret· Itē de hoc req̄· feria·iij· ante letare·i ser· Nōra p̄ēm ⁊ ma· Qñtū p̄ceptū ei⁹ est· Nō occides hoc exponit multipl'r· Prio non occides fcō sicut cayn frēm suū abel occidit Gene·iij· Secūdo nō occides volūta

te ⁊· Joh·iij· Dis q̄ odit frēm suū hō micida ē· Qui hz volūtatē occidendi frēm suū·ſ· primū si posset homicida est:q̄ domin⁹ accipit volūtatē ꝓ fa cto Sicut ptz̄ quodā exēplo Quidā sagittari⁹ cū amisisset pcuniā suā in alea·irat⁹ otra deū ait·vtinā si posse deū interficē vtiq̄ facerē q̄ ita infortu natū me feat ⁊ accepto arcu direxit sagittā in cēlū ⁊ sagitta non ē reuer sa in trā· Altera die cū iterū ludēt in alea rediit sagitta ⁊ cecidit sup aleā sanguīe cruētata· In hoc apparet q̄ dñs volūtatē illi⁹ ꝓ fcō recepit Ter no nō occides ꝓ negligentiā sicut ma li plati suis subditis facūt quos non corrigūt:ß in aīa mori pmittūt ⁊ sic eos occidūt· Isti sūt homicide coram deo· Eze·xxxiij· Si speculator vide rit gladiū ⁊ nō insonuerit bucina ⁊ pp̄l's se nō custodierit: venerit q̄ gla dius ⁊ tulerit de eis aīam·sanguinez eius de speculatore requirā· Per specu latores significant plati q̄ debēt cor rigē delinquentes :si pmiserit eos in aīa perire· domin⁹ requret a plātis in die iudicij· Legit de Galfrido/ cleri co valēti· Cū esset elect⁹ eps recusa uit· post mortē apparuit cuidā scō vi ro orāti· Cunq̄ q̄rēt de statu suo:re spōdit bene Ezreuelatū ē mihi a scā ēmitate q̄ si ꝓmot⁹ fuisse īepm ego de nūero essē dānatoꝝ Ke·i ꝑ· Reo de rōez· Itē prēs ⁊ mrēs q̄ nō corri gūt pueros suos ⁊ pmittūt eos pire hoīcide sūt Refert gre· q̄ cū q̄dā fili um suū q̄nq̄ ānoꝝ valde diligēt do cuit eū pue loq̄· Req̄· do· post octē· ephie i ꝑ· Nuptie facte sūt Sext⁹ est nō mechaberis In hoc ꝑm Aug̃· phi bet ōnem cōcubitū illiatū ⁊ illoꝝ membroꝝ illiatū vsū: ⁊ ōnem illitā cōcupiscentiā ⁊ omnez carnis immū diciā· Et hoc preceptū exponit tripli citer· Primo sic·Non mechaberis ex cepto federe mriomali: vt ðr Glo·

Scdo sic. Nō mechaberis turpia cogitādo ⁊ ī lasciuis cogitatōib⁹ delectādo. seu eaā sensib⁹ exteriorib⁹ abutēdo. Et ptra hoc faciūt multi: q̄ alīq̄n deo fuire in castitate decreuerūt et adhuc ī carnalib⁹ delectatōib⁹ ⁊ cogitatiomib⁹ ⁊ ī spuralib⁹ delectantur. In quo casu sp pctm̄ mōrle ieurtūt. Si eñ aliq̄s morose ī cogitatiōe carnali delectet. eaā si nunq̄ essz volūtatis talem turpitudinē faciēdi in ope. adhuc ſm Aug̃. pctm̄ mōrle incurrit. Terao Nō mechaberis oper cogitatione. volūtate. Qui viderit mulierē ad dcupiscēdū eā iā mechatus ē eā in corde suo. Mat. v. Juuenis q̄dā habuit volūtatē pcecādi luxurioser ⁊ cū esset in via nocte q̄dā puenit ad pontē quēdam fractū/ ⁊ nō potuit eū ptrāsire. Statim affuit dyabol⁹ in spēcie hūana ī equo pallido dicēs. Ascēde retro me in equū. ego ducā te scōm volūtatē tuā: ⁊ cū ascēdisset papitauit eum in aquā ⁊ submersus ē ⁊ ꝑpt malā volūtatem dānatus ē. Septimū ē. Nō furtū faces nec volūtate. nec opere. nec dsilio. nec dsensu. nec auxilio. nec fures sustētādo vel suscipiēdo. nec male mē surādo. Noie furti intelligit oīs vsurpatio illicita rei aliene. nec rapinam nec fraudē nec vsurā dcessit q̄ furtū prohibuit. Nā scōm Tullīū. Furtum vel rapina ē ex auide mētis ipetuvolēta alia⁹ rei detractio. Et alienum vsurpare q̄dñ nociuū sit ptz p Exēplū Comes q̄dā abstulerat eccie metēsi q̄ndā possessionē. decio āno post mortē suā vic q̄dā religiosus raptus ē in spū ⁊ duct⁹ ē ad infernū ⁊ vidit in p fundo iferni inē flāmas scalā erectā et vidit comitē illū descēdentē p eaz in pfundū ⁊ filios ei⁹ ⁊ nepotes ei⁹ defūctos eū sequētes p ordinē descēdēdo. Cūq̄ q̄ret ab āgelo q̄ duebat eū. q̄re comes ille q̄ iust⁹ hō videbatur ī vita sua sic puniret. Rñdit ꝑpt possessionē q̄ndā q̄ abstuleat eccie metēsi dānat⁹ ē ⁊ oēs succēssores sui q̄ possidēt eā sequūtur donec restituant. Jō dr ysa. v. Ve q̄ diungitis domū ad domū ⁊ agr̄ agro copulatis scz p furtū ⁊ rapinā. Ve inquā erit vob⁹ in iferno vbi ardebitis metnū. Octauū ē. Nō falsū testimoniū dices In hoc phibet oē mendaciū. Quidā dicūt q̄ dialit mētiri nō sit pctm̄. Cōtra quos dr Aug̃. Qui credit aliq̄ mēdaciū nō esse pctm̄ turpit⁹ se dcapit. Leui. xix. Nō mētiemini neq̄ dcapiat vnusquisq̄ pximū suū. Colo. iij. Nolite mētiri inuicē. Dē mēdacio i uemes dnīca. iij. p⁹ octa. ephie. Non falsū testiomū dices Exo. xx ⁊ Deu. v. q̄ cū dns dicēt ad cayn. Vbi ē frat⁹ abel. Rñdit. Nescio dñe ⁊ ē. ꝑpt hoc postmodū imēfect⁹ fuit ab abimelech p sagittā: q̄ dr Psal. Parates oēs q̄ loquūtur mēdacia. Nonū ē. Nō cōcupisces rē pximi tui. i. oēm rē immobilē ⁊ mobilē Jta si posses tibi aptare q̄ nolles facē nec p ludū nec p fraudē sibi abstrahēdo. Cassio. li. iij Celius ē ei pītia lō dtēnē q̄ exiguo questu ppetua cōmoda nō bñe Quā periculosū sit alienā rē appetē patet Exo. xxij. vbi dr q̄ filijs isrl eductis de egipto: ⁊ iam trāseūtib⁹ mare rubrū sicco pede. Egiptij auaricia inducti: secuti sūt eos volētes spoliare et ad trā suā reducē. Quicūq̄ itrāūt mare reduxit sup eos dns aquas maris ⁊ submersi sūt. Egiptij significāt auaros quibus non sufficiunt bona sua: sed semper volūt habere plura Isti submergūtur in mari rubro. io est in amaritudine pnarum. Decimum est Nō desiderabis vxorez pximi tui. nō ouem. nō bouem. nec fuit nec asinā. i. oēm rem mobilē. Ista duo fere cōcordāt Vnde seqtur Nec omnia que eius sūt.

De eodē. Sermo. Cxxxiij.

Diliges dñm deū tuū. Deut. vi. vel. x. & Mat. xxij. Diligē debem⁹ deū ꝗtuor modis Sicut viuēs vitā: sicut amicus amicū. sicut filiꝰ patrē. & sicut ſpōſa ſponſū. Primo debem⁹ eū diligē ſicut viuēs vitā. De quo dr Deut. xxx. Diliges dominū deus tuū atq; obedies voci ei⁹ & illi adherebis. Ipſe em̄ eſt vita tua Jo. xiij. Ego ſū via veri. & vita. Ipſe em̄ dedit hāc vitā trāſitoriā. & ſi māſerim⁹ in ei⁹ dilectiōe dabit nobis eternā vitā Hugo. O hō cogita q; aliquādo non fueras & vt eſſe ma peres hoc de dono dei acepiſti. q; vti q; es Et ſi mihil ampli⁹ dediſſet p eo tamē ſemp laudād⁹ & diligend⁹ eſſz Nunc aūt plus dedit q; nō dedit ſoluz ſimplex eſſe: ſed pulchz & ppetuū eē. In quo hō exellit oēm aliam creaturā terreſtrē Magno igit̄ debito obligat⁹ es ei & mihil habes qđ ei rebus nisi tm̄ vt ipſū diligas: merito diligēt aliqs aliquē a quo hz̄et ſamitatē vnus mēbri Exēplū habemus in bzutis aialib⁹ quidā naute cum applicuiſſent ad inſulā quandā viderunt leonē trahi a draccone violent̄ hec̄ te dm̄ca ſecūda poſt paſcha in fmo: Chriſt⁹ paſſus ē Erubeſcat ergo hō nō diligē deū a quo hz corp⁹ & aiaz ſi leo dilexit eos qui eū iuuabant ad vitā multomagis ē iſte diligēdus a quo habem⁹ totā vitam noſtrā: q; ſecm̄ Apl'm Colo. iij. vita noſtra abſcōdita ē cū xpo in deo Secūdo debem⁹ diligē deū ſicut amicus amicū Nā ipſe ē fidēliſſim⁹ amicus noſter. Jpſe em̄ exhibuit nob maiorē amicāā q; vnq; aliqs amic⁹ alteri Jdeo dicim⁹ Leuit. xix. Diliges amicū tuū. i. xpm q; tibi ſūmā amicāā ebuit & exhibuit et bene fidēliſſim⁹ amic⁹ dicā pt̄ q; ſe p aīco ſuo ſuſpēdi fecit vt eū a morte libēt: ß maiꝰ eſſet ſi ſep inimico ſuo ſpēdi ptmittēt & hoc fecit xp̄s p nob Jo. xv. Maiorē hac caritatē neō hz vt aīam ſuā ponat q̄s p amicis ſuis Petr̄. Sz tu bone ihēſu maiorē habuiſti dilectionē: q; tu aīam tuam p inimicis poſuiſti. Ro. v. Cū inimici eſſemus recō. ſu. deo p mor. filij eius Figuram huius habemus. i. Re. xviij. vbi dr q; ionathas exſpoliauit ſe tunica ſua qua indut⁹ erat & dedit dauid reliqua veſtimēta vſq; ad baltheum Per ionathā intelligitur chriſt⁹ qui ꝓpter dilectionez quā habuit ad dauid. i. hominem ſe nudauit & mortuus eſt quia dicat Tuli⁹ Idem velle et idem nolle in reb⁹ honeſtis demū amicitia eſt Exemplū Cum q̄dā ſubli maret famulū ſuū ad tantā dignitatem: vt cuiuſdā regni curā ei cōmitteret Qui cū fact⁹ eſſet potēs. inimicos dm̄ ſui cōtra phibitionē dm̄ ſui i domū ſuam ſuſcepit Quod audiēs rex iuſſit vt ſuſpenderet̄ Cūq; ad patibulū ducerētur: obuiā habuit amicum cui ſepe benefecat Et ait illi Amice recole quomodo te dilexerim & ſuccurre mihi. Qui ait. Ego habui amicos antequā te viderem & habeo poſt mortem tuam non poſſum tibi ſubuenire Verūptamen dabo tibi lineū pānuz quo tegaris Poſtea habuit obuiā aliū amicū qui dixit ſimiliter Qui reſpōdit: ſequor te ad portam Tandem cū venirēt extra portā cū iſto. obuiam habuit aliū amicum qui ſepe ſibi benefecerat ipſe mihil ſibi retribuerat. Et ait: amice dilecte ſepe benefeceras mihi: & ego mihil retribui tibi. tū ex quo oēs amici mei me dereliquerūt. itez ploro auxiliū tuū Cui ille Amice nullo iure teneor tibi ſuccurrē. Verūptamē q; video q; nullus vult tibi pbere auxiliuz. te liberabo & ſuſpendiū p te ſuſtinebo et ſic factū ē Rex ille deꝰ ē. famulꝰ vnꝰ quiſq; hō ē. cui deꝰ miſtra bñficia

cōtulit. scz aiam̄ ⁊ corp⁹ bona natu
ralia. bona tēpalia ⁊ potestatē super
omnes creaturas Hic suscipit imi
cos dñi sui quādo peccata cōmittit
et demones in domū a mine sue itro
mittit. ⁊ ꝓpter hoc meretur homo eē
nam damnationem. Prim⁹ amicus
sunt diuitie de quibus homo mihil hz
misi lineum pānum Secūdus amicus
sunt vxores ⁊ liberi qui sequūtur vs
q ad sepulchꝝ. ⁊ ato tūc obliuiscū
tur. Terc⁹ amic⁹ est dom̄in⁹ noster
ihs xps qui fecit se suspēdi ꝓ nobis
et ꝓ peccatis nostris ille non deserit
nos. Terdo debem⁹ diligere deum
sicut filius patrem. Ipse em̄ est oim
nostꝝ pater eqz oñdit nobis maio
rem patrnitatē siue paternā dilecti
onem q̄ vnq̄ aliquis pater. Ipse em̄
est pater noster qui nos creauit ⁊
nos ad similitudinez sui fecit. ⁊ ideo
debem⁹ eum multum pl⁹ diligere q̄
patrem carnalem. Et ideo ostendit
nobis maiorem paternalem dilectio
nem. Quis em̄ pater filꝫs necessaria
tam laute puideret Luce. xj. Nolite
solicati esse quid mādūcetis ⁊c. Ps.
Quomodo miserē pater filiorum. q̄
re hoc: qm̄ ipse cognouit nostruz fig
mentū ⁊ nostram fragilitatem Jō
merito diligēdus est tanq̄ pater in
tim⁹ q intime nos diligit. Verū. Si
naturaliter fili⁹ amat patrem a quo
habet partem corpis. quātomagis
patrem celestem qui corp⁹ ⁊ aiam̄
ex mihilo creauit. Si oculo vel manu
aliq̄s carēt multum eū diligeret qui
sibi ea reddēt. quātomagis debem⁹
diligere patrem celestem qui dedit
nobis omnia mēbra aiam̄ ⁊ vitā
Ver. O homo cogita qualez te fecit
deus, scōm corp⁹ egregiam formam
scōm aiam̄ imaginem ꝓpriam in
signem ac rationis partipem beati
tudinis cōparem. Sed tu miser deuz
qui te genuit dereliquisti mediante
superbia auaricia ⁊ luxuria. quibus
sepissime oblit⁹ es dei creatōris tui.
Attamē ipse dicit Reuertere ⁊ ego
suscipiam te. Exemplum de filio pro
digo. Lu. xv. O qualis ⁊ quanta est
misericordia dei que peccatorem con
uersum non min⁹ diligit q̄ eum qui
nunq̄ peccauit seu peccando alteri⁹
contraxit maculam. ideo merito est
diligēd⁹ Hu. O hō cogita q̄ntū te di
lexit q̄ tāta p te fecit tāta t cōtulit
tanta sustinuit. Olim cum non esses
te dilexit: vt te cōderet post cum pec
casses hnmiliauit se homo factus est
vt reformaret te ⁊ vt ostēderet q̄n
tum te dilexit non misi moriēdo te li
berare voluit. nūc autem sincera ca
ritate te diligit ac si semper cum eo
perstitisses. Exemplum. Adolescēs
quidam intrauit siluam in qua moā
bantur meretrices. Requie in die
pasche in ꝑmone Ecce locus? Quat
to debemus eum diligere sicut spon
sa sponsū. Nam quelibet fidelis am
ma que est vnita deo per veram cari
tatem est sponsa ihesu christi. ⁊ illa
nunq̄ quiescere potest nec gaudere
misi vemat ad sponsum suū in celum
vel misi ipse vemat ad eam in cōtem
platione. Quā diu est in hac vita ex
amore quem habet ad sponsum suū
semper languet. vnde dicatur Cāti.
v. Filie ihrusalē adiuro vos vt si in
ueneritis dilectum meum: vt annūcia
etis ei q amore langueo. Filie ihsru
salem sunt anime beate. vel sancti ā
geli in illa sancta ihrlm superna qui
annūciant sponso desiderium sponse
id ē anime diligētis que ex dilectiōe
dei languet in hoc mūdo Et bene di
citur languere anima diligens. q si
cut homin languenti nullus cibus sa
pit misi cōualescat sic anime diligen
ti mihil sapit in hoc mūdo misi solum
illa dulcedo quā percapit ex aduētu
sponsi sui. Felix anima que languet

de absentia sponsi sui: qz nō dimittit eā diu sine ꝺsolatione. Aug⁹. Desidē mus clamem⁹. plangam⁹. amem⁹ si spōsa sum⁹. si spōsus absēs ē sustineam⁹ veiet quē desideram⁹. De illo spōso loquit Hugo ad aiam ꝛ alliat eā ad amorē suū dicēs. O aīa sponsū hēs. pulcherrim⁹ ē. facē ei⁹ nō vidisti ille te videt: qz ń te vidisset nō te dilexiss. Voluit adhuc seipsū tibi p sentaretz munera misit. Arrā dedit pign⁹ amoris. signū dilectiōis Ignoras forte q̄ dederit spōsus tu⁹ dicā tibi. Respice vniversū mūdū ꝛ ꝺsidera si aliquid i eo sit qđ tibi nō fuiat. Dis em̄ natura ad hūc finē cursū suū dirigit ꝛ hz: vt obsequijs tuis famuleť. ꝛ vtilitati tue defuiat. Hoc cēlū hec tra. hic aer. hoc mare ꝛ aque cū oīb⁹ a deo productis q̄ i eis sūt vniversa explē nō cessant. vide o aīa mea sil lud ē donū qđ tibi dedit ꝛ tū ipsū ñ agnoscis. tō tū nō simit te dubitare hoc tuū nō esse debitū: ſ bñficiū alienū. Et illū certe diligē debes merito q̄ te tū dilexit: q̄ tibi tāta munera misit ꝛ ipsū debes amare. ꝛ si tuū illi amorē mēō tam matū fuare volueris maiora poribꝰ se datur promittit ꝑm Aug. Qđ oculus nō vidit ꝛc. Quo nos perducat ꝛc.

Dñica. xiiij. Sermo. Cxxxiij

Spiritu ambulate ꝛ desideria carnis nō pficietis Gal. v. Sicut ꝺt Aug⁹. Vita nrā nihil aliud ē q̄ quōdā cursus ad mortē qz siue volum⁹ siue nolum⁹ q̄libz die dietā ad mortē facim⁹ Job. ix. Dies mei velo. sūt cur. Et apls Heb. xiij. Nō hēm⁹ hic ma. ꝛ. Jō docet nos ꝛ monet qđo, dē⁹ ābulare i hac vita vt ad vitā eēnā puenire possim⁹. Et dicat qz nō ꝑm carnē vel desideria carnis ſ ꝑm spūm ābulare debem⁹. Sciendū aūt qz hoī volēti bene ābulare sūt multa necāria. Primū est vt eligat bonā societatē. ij. Thessa. iij. Denūciam⁹ vobis frēs i noie dñi nostri ihu xpi vt abstineatis vos ab oi frē ambulāte inordinate. ij. Prouer. p. Fili mi si te lactauerint pctōres ne acquiescas illis. pedes em̄ illoz i malū currūt. Ideo ꝺt Seneca. Cū illis conuersare q̄ te meliorē sunt facturi vel quos meliores efficē possis. Ps. Cū scō sanct⁹ eris. ꝛ cū puerso puerteris. Eccl. xiij. Qui tāgit picē inq̄nabit ab ea. Societas em̄ mala piculosa ē in cēlo. in mūdo. ꝛ in iferno. In cēlo ptz in lucifero. qz oēs socij eius qui adherebāt ei cecidērūt cum eo ꝛ eternaliť sunt dānati cū eo. In mundo ptz p chore ꝛ socios ei⁹. Numeri xvi. Legiť q̄ chore oppositi sē moysi ꝛ aaron i deserto ꝛ assumpsit ducētos ꝛ quinq̄ginta socios ꝛ dathan ꝛ abyron. Chore stabat cū socijs suis habēs thuribulū i manu sua ꝛ egressus ē ignis de thuribulo chorē ꝛ deuorauit eū ꝛ oēs socios ei⁹. Dathan ꝛ abyron viui absorpti sūt de tra. In iferno ptz etiā q̄ periculosa ē mala societas: qz in iferno ex societate ꝛ mltiplicatiōe pctōz multiplicātur genera tormētoz. Vñ dives exūs in iferno dixit ad abrahā. Luc. xvi. Rogo te vt mittas lazar in domū patris mei. hēo em̄ q̄nq; frēs vt testeť illis ne ꝛ ipsi veniāt in hūc locū tormēto rū. Timuit em̄ q̄ in aduētu eoz maior fieret sua pena. Idcirco mala societas ē fugiēda in hac vita si ad vitā eternā volum⁹ ambulare. Nā p mala societatē incurrit aliq̄n hō in malā mortē. Exēplū Duo socij ābulauerūt per villā audientes in taberna iuuenes cantātes ꝛ saltātes qui eos intrabāt. Tūc vn⁹ dixit alteri. Philosoph⁹ dicat. nō est transeūdum p sedē gētis inique nō ilo ad eos. ꝛ his dictis recessit. Alij⁹ autē declinauit ad eos. venit autē iudex illi⁹ ville in q̄

ſ i

tales hominiū fecerūt. ⁊ cepit oēs qui erāt ī tali societate. Et ait videt scolaris ille se moritur ait. Hō experimento video ⁊ scio ⁊ minis tarde do Leo q̄ fatu⁹ ē q̄ iūgit se societati male. Crisō. sup Mat. Hec natura sic ē vt quotiēs bonū malo iungit nō ex bono mal⁹ melior ē. ⁊ ex malo bon⁹ cō tamiat. Diuersitas eī rex nūq̄ bñ pt hre cōcordiā. ⁊ multa solliciat societas nephādo. Crisō. Quē cōuerti velle nō videt: vita si possis Scōm necessariū ābulāti ē vt pedes sepe respiciat ne cadat. Pro. nj. Palpebre tue pcedāt gressus tuos. Pedes aūt hois sūt due extremitates. s. oīs oratio īgressus ī mūdū ⁊ egress⁹ de mūdo. de oī oratōe īgress⁹ oz hō hūiliari. Bern⁹. Vide o hō vñ veneris ⁊ erubesce. Si attēdis vñ hūisti ortū muemes q̄ de putredīe Job. xvij. Putredini dixi. pr̄ me⁹ es ⁊ mr̄ mea ⁊ soror mea vermib⁹ Si hō illud freq̄nt videt. mltū se ī hac vita hūiliaret. Gre. Quātū quis seipsū minis videt: tāto sibi minus displicet. ⁊ q̄nto maioris grē lumē recipit: tāto ampli⁹ q̄ de se plangē debeat agnoscit. Alter pes ē oīs oratio finis. i. mortis: h̄ vocat hoiez ad timorē Ber. Vide hō quo tendis et cōtremisce. Job. xxxnj. Oīs caro defluet simul ⁊ hō in cinerē reuertē Et ideo sacerdos imponēs hoi cinerē dicat. Memēto hō q̄ cinis es ⁊ ī cinerē reuerteris. Legit de scō Johe pri archa qui fecerat sibi sepulchr̄ imp fectum. ⁊ in magnis festiuitatib⁹ cū esset in loco honoris cōstituerat quē dā famulum qui venerat ad eum dicens Domine impfectū est sepulchr̄ tuū: iube illud pficī q̄ nescis qua hora morieris. Hoc ideo fecit q̄ sēper cogitaret se moritur. Eccl. vij. In ommib⁹ operib⁹ tuis memorare nouissima tua ⁊ meternum non peccabis. Nouissima autem hominis sūt cinis ⁊ vermis. Tertio q̄ vult ad vitam eternam pruenire debet ambulare festinātr. Hebreo. nj. Festinemus ingredi in illam requiē. Causā huj⁹ tangit beat⁹ Bernard⁹ dicēs Vita breuis via lōga. si vis pruenire mape trāsire. Ad hoc autem vt festinātr ambulem⁹ sunt duo necessaria. s. q̄ sim⁹ vacui interius ⁊ exteri us inonerati. Qui enim interi⁹ esset replet⁹ nimis. ⁊ exteri⁹ nimis oneratus non posset festinātr ambulare. Sic qui est replet⁹ interius peccatorum sordib⁹ in anima: abjciat ea p cōfessionē q̄ nimis grauāt animam. Psal. Iniquitates mee sicut on⁹ graue grauate sūt super me. Nō graue est peccatum q̄ mergit hominem in profundum inferni. q̄ nō possent facere lapides totius mūdi. vnde celum non potuit sustinere peccatum Lu. x videbam sathanaz quasi fulgur cadē tem de celo Nec terra pctm̄ sustinere valuit. vt patet Numeri. xvi. In dathan ⁊ abyron. qui viui absorpti sūt a terra pter peccatum. Et ratio est quia omne graue naturaliter tendit deorsum: De graue⁹ me peti ōt Gre. Peccatum qđ per pnitētiam non diluit: mox suo pondere ad aliquid trahit. Exemplum in Dauid hec̄. in f. post trim. Non p̄t arbor bō ⁊ c. Item qui onerat⁹ est exteri⁹ bonis tpalibz et reb⁹ debet deponere vt festinātr possit ad deū ambulare. Vnde ait petrus. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sum⁹ te. Mat. xix. Ber. Bene petre ⁊ nō ad mlipietiam tibi. nō em̄ sequi poteras oneratus. On⁹ enim rerum temporalium multos impedit in via ad vitā eternam ambulādo. Exēplū in adolescēte q̄rent ad ihm dicēs. Quid faciā vt vitam eternaz possidebo. Cui dñs Vade ⁊ vende oīa que habes ⁊ nud⁹ sequere me. hec̄ re dominica post festū trin. in fmo.

Mortuꝰ est diues. Quarto debemꝰ ambulare pseuerāt & nō cessare donec puemiamꝰ ad vitam etnam. Vñ apls .p. Corīm.ix. Sic currite vt cōprehendatis. Ideo exploratores dan dixerūt. Judicū.xviij. Surgite ascendamꝰ. vidimꝰ terrā valde opulentā et vberē: vemte nolite negligē. nolite cessare. qz dr Ja.x.& .xxxij. Qui perseuerauerit vsq; in finē hic salus erit. Jhero. Nō em̄ mcepisse sed pfē esse virtutis ē. vertū nec mchyantibꝰ sed pseuerantibꝰ premiū tribuiē. Si em̄ homo oībꝰ diebus vite sue ambulasset in via dei & in fine nō pseueraret: in regnū dei nō puemeret. Gre. Stultꝰ viator ē qui i itinere amena prata cōspicēs/obliuiscit quo tendebat. Gre. Jter electis suis deus aspetū facit: ne dum delectanē in via obliuiscātur eoz que sūt in patria. Idē Gre. Continuꝰ succesſus rex tempoālium certū est future calamitatis iudicū. Exemplū in heremita q̄ in finē vite sue factꝰ est latro. & sic damnatus est. Require in sermone. Stipendia pcti mors. Jtē aliud exemplum Tres frēs de ordine crucifero capti fuerunt a pagams: & cū duo eoz duerenē de carcere ad mortē. tertiꝰ adiurauit eos: vt ad se redirent & sibi de statu suo reuelarēt. Quoz vnus apparuit cū magna claritate dicēs se esse saluatū. Alt apparuit cū magnō eiulatu dicēs se esse damnatū. sed cū ille causā damnationis q̄rēt: respondit ille. qz non perseuerauī. Cum em̄ mortē imminere videret pmtuit me q̄ ordinē intrauerā & magnā potentiā & seculi dignitatē reliquerā. & in talibꝰ cogitationibꝰ vitā finiui & dānatꝰ sum: qz in bono nō perseuerauī. Ideo dr Apo.ij. Esto fidelis vsq; ad mortē: & dabo tibi coronā vite. In veteri em̄ testamēto fuit pceptū q̄ caput cū cauda in sacrificio offeratur. scs

Dis fidelis q̄ vult offerre deo sacrificiū. i. bonam vitam debet caput. i. pncipium & caudā. i. finē vite sue offerre: vnde dr Gre. Incassum q̄ppe curritis cū mceptū iter añ finē deseratis.

De eodē Sermo. Cxxxv.

Ite ostendite vos sacerdotibꝰ Lu.xvij Licz verba ista sint xpi ad leprosos: tamen pñt dicta ad quēlibet fidelē. Sciendū autē q̄ tria sūt q̄ homo debet ostendere. s. Pctm̄ in cōfessione. Bonū exemplū in cōuersatione. Imaginē dei in expiratione. de quo dicit hic. Jte ostendite vos sacerdotibꝰ. Jta dictū est de cem leprosis. Per decē leprosos signātur pctōres decem pcepta trāsgredientes & nō tenētes: qui cōparant̄ leprosis ꝓpter multa. Primo: qz sicut leprosi quāto magis infirmitatē eoz occultāt & nō adhibent medicinā in primo: tāto magis augmentat̄ & eo amplius in postea manifestabit̄: qz infirmitas illa nō pt diu abscōdi quin semp ad vltimū manifestat̄. Sic peccator quāto magis occultat pctm̄ suum mō in tepe grē in quo iā sumꝰ & non manifestat medicis. i. sacerdotibꝰ: tāto maius erit & gūiꝰ in futuro manifestabit̄. Qui em̄ modo nō vult ostendere peccatū suū vni sacerdoti: siue velit siue nolit in futuro toti mūdo manifestabit̄. Crisꝰ. Vemet dies illa in q̄ omnia pcta nra velut i tabula rasa videnē. Et hoc ē qđ dr Lu.xij Nihil opertū qđ non reuelabit̄. Eccli xvij. Ante mortē ofitere: post mortē nihil valet ofessio. qz tūc ofessio erit sua confusio. Heb.iij. Omnia nuda & aperta sūt coram oculis dei. Nō ergo pudeat manifestare ei qui oīa videt vt postea tegātur. quādo em̄ homo tegit pctm̄ suū: deꝰ detegit: q̄ em̄ hō p ofessionē tegat pctm̄ suū ptz Exemplo. q̄dā demoniaca cū vidissz quēdā in mōrli pctō dixit ei. Ego te bñ cog

noſco⁊ pc̃m tuū bñ ſcio. Cui ille Et
qñ hoc poſſū emẽdare vt me nõ ꝺg
noſcas Rñdit bñ potes ſi hẽs media
nã dei.i. ꝺfeſſionẽ Nõ audiẽs ille ꝺfeſ
ſus eſt ⁊ rediẽs ad illã dixit. Nunq̃
cognoſcis me Rñdit. neſcio q̃s ſis Fi
guram hẽm Iſa. vi. Niu qſi ꝺfitẽdo
dixit Ve mihi⁊q; vir pollutus labijs
ego ſũ ⁊ volauit ad eũ ãgel⁹ dñi por
tãs calculũ ignitũ quẽ forcipe tuleat
de altari ⁊ tetigit labia ⁊ ſtatĩ mũda
ta fuerũt. Per yſaiã intelligiẽ hõ ꝺfi
tẽs pcã ſua. Valeri⁹. Maxĩa ſpes ẽ
recupãde ſalutis fõtẽ agnoſcẽ lãguo
ris. Scõo pc̃or ꝺpaẽ leproſo p ſepa
tionem q; ſicut leproſus ſepaẽ a ꝺſor
cio hoĩm: ita pc̃ores ſepanẽ a ꝺſorcõ
dei ⁊ ãgelor. Mat. xiij. Exibũt ãgeli
⁊ ſepabũt malos de medio iuſtor ⁊
mittẽt eos ĩ caminũ ignis. vñ ſm ca
nones: q̃libz pc̃or manifeſt⁹ a corpe
eccie ẽ diuidẽd⁹ Et ſicut diuidiẽ a cõ
ſorcio iuſtor ſic diuidiẽ a gaudio be
ator q̃ ꝺſiſtit in fruitiõe dei. Jõ ꝺr
Iſa. lix. Pcã vã diuiſerũt inẽ vos
et deũ vĩm Caſſiod. Hinc dicim⁹ q
tm̃ vnuſq̃q; a ꝺimitate repellit ⁊ di
uidit q̃ntũ eius pcã cumulant. q̃nti
tas ei delicti mẽſura ẽ tripudij. Ter
cio pc̃or ꝺpaẽ leproſo: q; ſepe mſtat
eos q̃ ꝺicãt cũ eo. ſic em̃ vn⁹ pc̃or ſe
pe ducit multos ad pcãdũ Ps. Cũ
puerſo puerteris. Jdeo tales ſũt fu
gẽdi tã q̃ leproſi Rũe. xvi. Recedite
a tabnacul⁹ ipior hoĩm: ⁊ nolite tan
gẽ q̃ ad eos ptinẽt ne iuolãmi pc̃is
eor Exo. xxxij. Nõ imb̃ fed⁹ cũ eis ⁊
nõ habitẽt ĩ t̃ra tua ne forte facãt
te peccare. Figurã hẽm⁹ Rũe. xxvi.
vbi ꝺr. q; mulies ⁊ vgies madiamite
cõicauerũt filijs iſrl ⁊ iduxerũt eos
ad hoc q; adorauerũt beelphegor: p
ter hoc occiſi ſunt. xxxij. milia hoĩm.
Nota hyſtõ. Sic ergo ptz qñ pc̃or
cõpaẽ leproſo. Si ergo vult mũdari
a lep aĩe ꝺr ſe oñdẽ ſacꝺoti p ꝺfeſſio
nem. Bernard⁹. Vbi frequẽs con
feſſio ibi decor ⁊ pulchritudo. Tãta
eſt virt⁹ cõfeſſionis q; ſola volũtas
conftẽdi liberat hoĩem a pc̃is: ſicut
figuratũ ẽ in iſtis de leproſis q̃ mũ
dati ſunt anteqũ venirent ad ſacꝺo
tẽ. Pſal. Dixi cõfitebor ꝺuerſũ me i
iuſticiã meã dño .i. firmit̃ pposui. ⁊
ſequiẽ. ⁊ tu remiſiſti impietatem pec
cati mei. Exemplũ. Miles quidã om
nib⁹ diebus vite ſue criminoſus erat.
et latrocinia exercuerat: tandẽ capi
tur ⁊ ad decollandũ ducit̃. ⁊ pnia du
ctus iuſſit ſibi dari cõfeſſorẽ Cũq; mi
nia ſui nollẽt tã diu expectare: ait.
Dñe q̃ noſcis corda hoĩm tu ſcis q; li
bẽter cõfiteret ſi haberẽ ꝺfeſſorẽ: ac
cepe volũtatem p facto. Et addidit.
In man⁹ tuas cõmẽdo ſpũm meũ. ⁊
ſic decollat⁹ ẽ. Erat aũt ĩ vicino q̃ã
obſeſſa demonio q̃ dabat tñſa ad in
terrogata. Cui dictũ eſt. mõ hẽbitis
magnũ gaudiũ in iferno ꝺ morte iſti
us latroĩs Quereñdit. nequaq̃. vnũ
verbũ i fine ptulit pter q̃ ſaluat⁹
eſt. Secũdo debet hõ oſtẽdere bonũ
exemplũ ⁊ bonã opationẽ in cõuerſa
tione Jaco. iij. Qui ſapiẽs ⁊ diſcipli
nat⁹ inẽ vos: oſtẽdat ex bona cõuer
ſatione opationẽ ſuã in mãſuetudie
ſapientie. ad q̃ hortat dñs Mat. v.
Sic luceat lux vã coram hoĩb⁹ vt vide
ant opa vã bõ ⁊ glorificẽt patrẽ ve
ſtrũ q̃ in cel̃ ẽ. Ex bono em̃ exemplo
iuſtor glorificat deus. quãdo alij hoc
imitanẽ. Et ex malo exẽplo puocat̃
deus ad iram qñ alij ex hoc ſcãdaliſan
tur. vnde dñs Mat. xviij. Qui aut̃
ſcandaliſauerit vnũ ex minimis q̃ in
me credũt. i. occaſionem ruine malo
exẽplo dederit. expedit ei vt ſuſpẽda
tur mola aſinaria. i. lapis molaris in
collo ei⁹ ⁊ demergat̃ in pfundũ ma
ris: q; melius eſt ei p culpa breuẽ te
pore pnã q̃ eternis cruciatibus ſer
uari. vel vtilius eſſet hominĩ mortem

subire ꝑ malo exemplo alios scãdalizare. Exemplũ habem⁹ .ŋ. Mach. vij. q cũ antioch⁹ cõpelleret iudeos trãsgredi legẽ dei cõegit eleazar su illas carnes comedẽ alioquin occidet eum. Quidã amici ei⁹ ligatas carnes offerẽtes rogauerunt eũ secrete vt simularet se suillas carnes comedẽ qui rẽnuẽs dixit. Adolescentib⁹ forte relinquam puersũ exemplũ. t elegit potiꝰ mori ꝑ malũ exemplum alijs dare. Mat. xviij. Ve mũdo ab scandalis .i. ꝛe ommibus illis q̃ in hoc mũdo alios malo exẽplo scãdalizãt Debem⁹ ergo bona opa t exẽpla dare alijs ad edificationẽ vt mꝛe exemplũ sumant. Vñ. p. Thimo. iij. Exẽplũ esto fideliũ Sed heu q̃dã ostẽdũt bona sua nõ ad edificationẽ primoꝝ sed ꝓpter vanã gloriã. De q̃b⁹ Mat. xxiij. Omnia opa sua faciũt vt videãtur ab hoib⁹. Amẽ dico vobis q re ceperũt mercedẽ suam. Isa. xxxix. dꝛ q̃ ezechias ostẽdit babilonijs oia se creta tẽpli: thesauros t cellã aroma tũ ꝓpter vanam gloriã t arguit eũ dñs p ꝓphetã dicẽs. Quia ostẽdisti eis ista, venient babilonij t auferẽt oia hec t postea factuꝫ est. Sic cõtinget illis q̃ ostendũt bona opa sua ꝓpter vanã gloriam. Exemplũ in rege qui edificauit templũ de sumptib⁹ suis. Reg. in ser. Videte manꝰ meas. Crisꝰ. sup illud Mat. noli tuba canẽ Tuba est actꝰ vel sermo p quem ipa opis iactantia signat. Tubam em̃ canere ẽ pompã vane laudis appetere Tercio debet hõ ostẽdere imaginem dei i aia sua t hoc i expiratiõe. Mat. xxij. pharisei dixerũt ad magistꝝ Licet censũ dari cesari an nõ? Respondit ostẽdite mihi nũmisma census .i. nũmũ qui solet dari p censu. Ad litteram. Nũmꝰ ille habuit imaginẽ regis impssam. Spualiter p nũmũ istũ intelligiẽ aia ad imaginem dei facta.

Aug⁹. de ꝛofessione aie. Anima ẽ substãtia creata iuisibil' incoꝛpea/ imoꝛtal' habẽs imaginẽ creatoꝛis sui. Istũ nũmũ fabꝛicauit deus qñ hoiem ad similitudinẽ suã creauit. p isto nũmo seruiuit xps plus q̃. xxx. ãnis in isto mũdo. isto diligent in moꝛte hois examinabit dicẽs. Cui⁹ est imago t suꝑscriptio? Respondet dei imaginẽ scz aiam ita ostendẽdam ab hoie sicut sibi pꝛesentauit. Exemplũ. Homo q̃dam abijt in regionẽ longinquã acꝛipere sibi regnũ t reuertit t habuit vinicã filiam dilectam t illã cõmisit suo dispensatoꝛi dicẽs. Cõmitto tibi hanc dilectã filiam meã vt eam diligenter custodias t ministres sibi necessaria et ita sanã mũdam t pulchꝛã restituas. si hoc fecꝛis maximis honoꝛibus te sublimabo. sinautẽ in ꝓpetuũ te cruciabo. Iste hõ est xpus dñs noster qui abijt in regionẽ longinquã. .i. ꝛe lũ: t cõmisit seruo suo. .i. cuilibet fideli suã dilectam filiã. .i. aiam hois quam tantũ dilexit q̃ p ea moꝛtez sustinuit: t redibit in morte cuiuslibet hois repetẽs aiam ita pulchꝛã mũdam t sanã sicut in baptismo ẽ hominĩ pꝛesentata. q̃ sic eam pꝛesentauerit illũ eꝛnaliter sublimabit. Qui aũt pollutam pꝛesẽtauerit eꝛnaliter i carcꝛẽ infernũ illũ includet. Hõ dꝛ Eccl. x. In mã suetudinẽ seruia aiam tuã. Hogem⁹

Qum tẽp⁹ habemus opemur bonũ. ad Gal. vlti. In vꝛbis istis faciat apls tria. Primo hoꝛtat nos ad opandũ. ibi opemur. Secũdo quid sit opandũ: ibi bonũ. Tercio q̃n sit opandũ: ibi Dum tẽp⁹ habem⁹. Circa pmũ sciendũ q̃ libẽter opari debem⁹ qꝛ otiũ multa mala facit. Hern. Multa mala docuit otiositas. est em̃ magistꝛa nugaꝝ t nouerca vtutũ. Exemplũ habem⁹ in

Dauid & salomone · qñ em occupat⁹ fuit dauid in bellando otra inimicos dei · & salomō in edificādo tēplū dñi bonī fuerūt: ß qñ ociovacabāt i pctā cadebāt · Rēq · in ser · Quid statis h̄ tota die ociosi · Dicat ei Jhero. Semp aliq̄d bonī facito vt te diabol⁹ nō inueniat ociosū · Qui si inuenit h̄oiez ocio sum īmittit ei cogitatiōes inutiles · Ver · Oim cogitationū & tēptationū malax sentina ē ocū · Qui ergo vult temptatiōes & inutiles cogitationes vitare · sp oz aliq̄d bonī opari · Aug⁹ Nō facile capit a tēptatione q̄ vacat bono exercitio Exēplū · Dtūs anthoni⁹ temptat⁹ a spū acedie: residēs in heremo dicebat Dñe saluari desidero sed male & vane cogitatiōes nō permittūt me · quo debeam saluari mihi dīgre ostēdere · Et respicies vidit q̄n dā astātē torquentē vermiculū q̄ sibi similis erat · deinde vidit eū orantē & iterq̄ sedentē & opantē & inde rursus ad orationē surgentē · Cūq̄ sic pluries fecisset: dixit ei · Jta & tu facias anthoni & salu⁹ eris · ego sū angel⁹ tuus missus a deo vt docea te orare Tertia secundū notandū q̄ opandū ē bonū & nō malum · vnde ōt apl's · operemur bonū · Sūt aūt duo q̄ debēt nos inuitare ad opandū bonū · s · timor & amor · Timor supplicij & amor p̄mij · Aliter enim opat seru⁹: aliter filiꝰ · Seruū monet timor exercitationis · sed filiū amor p̄miationis · Serui sūt imperfecti & incipientes bonā vitā · Istos debet monē ad opandū timor supplicij · Eccli · ix · Odācq̄ pt manꝰ tua instanter opare: q̄ nec opus nec rō nec scīa nec sapia est apud īferos quo tu properas Et in Mat · xv · minat dñs talib⁹ dicēs · Inutilē seruū proiicite in tenebras exteriores ibi erit fletꝰ & stridor dentiū · Jtē Mat · iij · Omis arbor bōque nō facit fructū bonū excidet & in ignē mittet · Certe istas cōmutatio-

nes oz hō acediosus attendere & erit agilis ad bn opādū Exēplū legit i vitas pa · q̄ cū q̄dā vellet itrare religionē rogauit eū mī sua ne hoc faceret · & nō acq̄euit ei · ß dixit Volo fuire deo & volo fuare aiam meā & saluare eā · Fr̄ūs āt monachꝰ negligent egit & acediosus fuit Sortua āt mr̄ē & ipō egrotāte i extasi posit⁹ raptꝰ ē ad iudicū vbi vidit mr̄ēm suā · q̄ increpās eundē acedia sua dixit · O fili mi vbi sūt vba q̄ dicebas · fuire volo deo & saluare aiaz meā · Ecce mō iudicādꝰ es de acedia tua · q̄ obstinatus nesciēs q̄d rīdet · Et ecce veit vox dicēs Reuertere adhuc & emēda statū tuū q̄ p⁹ q̄ dualuit nūq̄ ociosus eē voluit & tota die deflebat ānos quos negligē ter expēdebat & cū multi ei dissuaderēt fletū & laborē ne lesionē incurrēt · ille dit · Si ip̄operiū meis mee ferre nō potui: quo i iudicio ferā imp̄operiū xp̄i · qui me de negligētia arguet & requīret rōez de tpe mihi ip̄so Filios · i · pfectos oz ī̄uitare ad laborē amor p̄ mij eīm Math · xx · Voca operarios & redde illi mercedē suā · reddet ei vnicuiq̄ fm opa sua · Ro · ij · Gla & vita tas pax & honor oī operanti bonū Hoc dñt attendē filij di q̄ vnicuiq̄ reddet mercedē suā fm laborē suū · Qui plꝰ laborauerit plꝰ mercedis acapiet Exēplū · Legit i vitas pa · q̄dā senex hita uit i nemore cui⁹ cella stabat a fonte miliaria · ita q̄ cum aquam vellet habere totam diem expendit aferendo · & cum vellet laborī suo parcere & cellam iuxta fontem transferre: vidit angelum dei sequentem se et querens quid ageret: dixit · Ego sum angel⁹ domini · & tecū numerat omnes gressus tuos vt dominus fm laborem tuū possit reddere premiū · Quo audito elongauit suā cellam a fonte remotius vt plures labores haberet & plures mercedes acaperet ·

Terao ostēdit aplꝰ quādo sit opan dū cum ōt. Cū tempus habemꝰ .i. in hac vita .ŋ. Chor. vi. Ecce nūc tps acceptabile ecce nūc dies salutis In his ergo diebꝰ exhibeamꝰ nos sicut dei mīistros .q.d. In isto tpe possu mꝰ opari salutē aiaꝝ nostraꝝ q̄diu viuimꝰ in hac vita .a nō post hāc vi tā. a hoc est qđ iurauit angelus p vi uentē deū .q̄ post illud tēpus nō erit amplīꝰ tēps pmittēdi nec mīam mue miendi. Apoca .x. Eccl .ŋŋ. Fili cōser ua tēpꝰ q̄ scōm Her. Nihil pnosius tpe .q̄ si dyabolꝰ haberet tēpꝰ possz vemā conseq̄ a deo. Ideo ōt Crisꝰ. Oi rei oportet plus parcē q̄ tēpori: q̄ si aux poideris bene poteris recupare vel remuemre. tēpus si poideris nun q̄ poteris recupare. Exēplū de aīa q̄ deplāxit poitiones tpis. Reqre in p mo. Prepara te in occursū dei .in. ŋŋ mēbro. Rogemꝰ a c̄.

De eodē Ser. Cxxxvŋ.

Primum q̄rite regnū dei a iu stitiā eius a oīa hec adiqen tur vob. Mat. vi. In verbis istis ostēdit dñs tria. Primo hortat ad q̄rendū regnū cēloꝝ. Secūdo do cet modū querēdi ogruū. Tercō ma nifestat regni fructum optimū. Pri mū ibi .q̄rite. Secundū ibi .a iustitiā eiꝰ Teraū ibi .a oīa adiqētur vob. Circa pmū sciendū q̄ regnū dei q̄rē debemꝰ q̄ nihil eo melīꝰ .nā regnū dei deus est .q̄ ergo regnū dei hz .deū et q̄unq̄ desiderare pt hz .q̄ deꝰ est oīa in oibꝰ. Ansel. Quid ergo post multa vagaris .o hō querēdo hō aie tue a corpis tui. Amavnū bonum in quo sūt oīa bona a sufficiat. Quid em amas caro mea q̄d desideas aīa mea totū ibi erit q̄cq̄d amatis: a q̄cq̄d desideratis. Si diuitias q̄ritis: ibi sūt diuitie. Deꝰ enim fideles suos ostitu et sup multa. Si longā a salubrē vi tā: ibi sana eternitas q̄ etna samtaſ

q̄ iusti in ppetuū viuent. Si delectāt pulchritudines: ibi fulgebūt iusti si cut sol. Si aūt sapiam: sapientia dei ostēdet se vobis in q̄ cognoscetis oīa Si voluptatē: de torrēte voluptatis sue deꝰ suos refrigerabit. Sciendum aūt q̄ multa sūt q̄ solent ab hoībus appeti a desiderari q̄ oīa plenissime i uenies in regno cēloꝝ. Primū ē di uitiaꝝ affluentia. Si ergo diuitias de sideras ibi inuenies veras a ppetuas Ps. Gloria a diuitie in domo eius. Prouer. viŋ. Quecū sūt diuitie a glo rie. Gre. Si vere diuites fieri cupitis veras diuitias amate. Oēs diuitie p sentis vite falsē sunt a pritur e. deci piūt enim hoiem a ducūt ad etnā damnationē. sicut dr .i. Thimo. vlti. Qui volūt diuites fieri incidūt in tēptationes a in laqueos dyaboli a in desideria mala a nociua que mergūt hoiem in interitū a damnationē. Exemplū in diuite epulone q̄ sepultꝰ ē in īferno. Lu. xvi. Quid pfuerūt cre so oēs diuitie sue q̄ legit ditissimꝰ fu isse a multos aureos mōtes habuisse et tamē dānatꝰ est. Itē legit de quo dā rege saracenoꝝ qui dū mortē sibi imminē cōspicēt: pānū lineū de quo sibi sudariū fieri debuit erexit in sig nū. a fecit circūferri p ciuitatē a p cone clamari. Videte. hec dr dñs. Cū essem princeps q̄decim regionū hoc solū de omni gl'a a de oībus diuitys meis mecū auferā. Ecce q̄ falsē q̄ pe ritura sūt diuitie mūdi. sed in regno dei sūt vere diuitie a ppetue q̄ nunq̄ ab hoīe auferūtur nec dūtur. Her. O veritas cēlestis māsio secura: eter na patria: totū cōtinēs qđ delectat. populꝰ sine murmure. In cēlo quieti sunt hoies nullā habētes indigentiā Psal. O q̄ gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. Secūdo solēt hoies desidera re longā vitam a sanā. Si ergo lon gam a sanam vitā desideras illaz ibi

inuenies · nullus ibi moriet: qz iusti i perpetuū viuēt · ibi null⁹ dolor ⁊ nulla infirmitas Apoca · xxi · Et mors vltra nō erit neq luct⁹ neq clamor: ß nec vllus dolor: ß ibi diuturnitas · Hierusalem ātiq̄ssim⁹ fuit · s · annoꝝ nongentorum ⁊ sexagintanouem Gene · v · qđ semū vir esset punctus vni⁹ hore · qz dr Psal · Cm̄ mille ām ante oculos tuos tāq̄ dies hesterna que pterijt ⁊ dies vna ē ibi iocūdior et maior q̄ hic infinita milia ānoꝝ · Psal · Melior ē dies vna in atrijs tuis sup milia · vnde Aug⁹ · de ciu · dei · de incōpabilitate supna dr · Ciuitas clara ē vbi victoria veritas · vbi dig tas sanctitas: vbi vita eternitas Explū · Quidā scūs cepit cogitare d illo versiculo · Cm̄ mille ām ante oculos tuos tamq̄ dies · ⁊ c̄ · Rogauit dñm vt ostēderet sibi minimū gaudium regni cēloꝝ · ⁊ statim vna auicula cepit cātare corā eo: in cui⁹ cantu multū cepit delectari · ⁊ seqbaē eam extra clausturā in q̄dā siluā ⁊ auscultādo stetit ibi vt sibi videbaē ab hora pma vsq ad horā tertiā · Cūq auditet cāpanā reuersus ē ad clausturā · Cū em̄ appropinq̄ret vidit totū claustrū qđ reliq̄rat mutatū scz q̄ prius erat ligneū totū erat lapideū ⁊ pulchre edificatū · ⁊ ibi iuenit pometria et vineas q̄s ibi prius nunq̄ viderat · Et cū videret eū claustri portenari⁹ quesiuit ab eo · q̄s esset ⁊ vñ venret · Qui respōdit se parum exiuisse arca horā primā · ⁊ nūc miraculose essent oia mutata · Cūq oēs mirarent de vbis suis q̄situ est in cronias: ⁊ inuētū ē qđ steterat ibi trecētis ⁊ septuagintaq̄nq̄ āms · Ecce tot ām videbātur sibi tantūmō vna hora · q̄d ergo in regno cēloꝝ Aug⁹ · Amatoribus mūdi non ē reqes: q̄rite ergo beatā vitā in regno cēloꝝ · Putatis esse vitā in regno vmbre mortis: non ē hic q̄m hic non ē vita btā nisi in vera vita · q̄ si vos amatis istā miserā ⁊ fluxā vitā vbi cū tanto labore viuit ⁊ tandē morit quanto magis amare debetis illā btām vitā vbi nullū dolorē sustinebitis ⁊ null⁹ rei indigētiā habebitis ⁊ sine fine cū deo viuetis Ter cū qđ solēt hyes desiderare i hoc mūdo ē pulchritudo corpis Si ergo pulchritudinē desideras ibi erit perfecta pulchritudo in regno cēloꝝ · sicut dr Mat · xiij · Fulgebūt iusti sicut sol in cōspectu dei · Et sm q̄ dr Isay · xxx · Erit lux lune sicut lux solis · ⁊ lux solis erit septuplicata sicut lux septē dierū q̄ creat⁹ fuit mūdus · Tūc em̄ sicut dicat glosa · Lux solis mlto clarior fuit q̄ nūc q̄ ppter lapsū hys minorata est · Quāta ēgo erit ibi pulchritudo ⁊ claritas vbi tot soles fulgebūt Explū demon q̄dā eāt i obsesso quodam q̄ respondebat ad interrogata: a quo quidā interrogauit de celesti gaudio ⁊ rndit · Inexplicabile ē gaudiū illud ⁊ tn̄ de ipso modicū tibi dicam · Exēplū ponaē q̄ sit mons valde alt⁹ ⁊ arcūquaq̄ in ītercultu mōtis sit cā pus plan⁹ ad cēntū mille miliaria ⁊ sit seminatus plen⁹ tritico: ⁊ q̄libet spica tritici habeat splēdorē solis ⁊ stet hō in mōtis cacumine vbi oēm illū splendorē intueaē ex eo tm̄ nō cōpereret gaudiū q̄ntū ē minimus gaudiū celi ⁊ ois illa claritas nō posset claritati illi opari · q̄ iusti fulgebūt i celo · Illā pulchritudinē debet hō quere nō illā mūdanā q̄ modicū durat sicut pulchritudo floris · Isa · xl · Ois caro fenū ⁊ ois gl'a eius · i · pulchritudo in q̄ gl'aē q̄si flos agri · i · fem · Aruit fenū ⁊ cecidit flos · Quis pfuit absolom pulchritudo sua q̄ pulcherrim⁹ fuit i toto isrl: a plāta pedis vs ad vertice nō erat i eo macula vlla cela

ties eius lōgissima ⁊ pulcherrima fuit ⁊ semel in āno tondebaꝫ: que sm iosephū tanta eāt vix qđ in nouē diebꝫ tonderi potuit. Et superflua cesaries vendebaꝫ ducentis aclis. Hanc emebāt mulieres vt crines suos sub ornarēt. Et quid pfuit sibi tāta pulchritudo: mala tamē morte interijt: sicut dr. ij. Re. xvij. Noli ego hmo appetere istam pulchritudinē peritam: sed illam sempiternam. Quato solēt hmines appetere sapientiā quam in regno celorum pfectissime inuenīt. Ibi sapiētia mūdi est quedam fatuitas: Anselmꝰ. Ibi sapientia salomonis esset quedam stultitia. mūdo
qui tamē legiē fuisse sapientissimꝰ. Quid pfuit sibi sapientia sua qui tñ in fine vite sue a mulieribus victꝰ fuit ⁊ illudebaꝫ ⁊ ydola adorabat: de quius salute dubitaē. Item quid pfuit achitofel sapiēti cōsilium suum. cuius cōsilium erat in isrl q̄si qui cōsuleret deum: sicut dr. ij. Reg. xvij. tamen mala morte interijt qz semetip sum laqueo suspēdit. In regno autē celorum ibi erit vera sapiētia ⁊ ognitio dei ⁊ ommū rerum. Bern. Tunc cognoscem⁹ patris potētiam. filij sapiētiam. spūs sancti benignissimā clementiam. ⁊ ita habebim⁹ illius summe trinitatis noticiā. Crisosto. Quid est quod nō sciat qui scientem ōmia videt quasi dicat. nihil ē qd hmo ignorare potest. ibi enim videbim⁹ illā faciem dei in qua omnia ognoscim⁹ et in illa visione illi⁹ faciei consistit tota vita eterna. vnde dr dominꝰ. Jo. xvij. Hec ē vita eterna vt ognoscant te solum vez deum ⁊ quem misisti ihm xpm. Bern. Eterna oim btō
eū solemnitas ē. deū facie ad faciem intueri. O q̄ desiderabilis ⁊ delectabilis est facies illa benedicta de q̄ dr Fulgētius: qd si hmo esset in oibus pnis infernj ⁊ videre posset illam be-

nedictam faciem nullum sentiret dolorem. Exemplum quidam sanctus vir in extasi positꝰ ductus est in purgatorium vbi vidit innumerabiles pnas quarum minima tāta erat qd non posset ommibꝰ pnis huiꝰ mūdi cōparari in qbꝰ vidit animas diuersimode cruciari. Inter qs vidit vnā animam hilari vultu gaudentem ⁊ videntem. Cunq querēt quomodo i tāta pna videre posset. Respondit
nūciatū est mihi qd hodie puer natus est qui futurꝰ erit sacerdos ⁊ cum ille missam celebrauerit ego faciē saluatoris videbo ⁊ saluabor. Quinto appetūt hmines delicias ⁊ gaudia. Si ergo delicias queras ⁊ desideras ibi iuenies. Omnes em̄ delicie que fuerūt et erūt ab initio mūdi vsq ad diem iudicij sūt respectu illi⁹ suauitatis sicut est vna gutta aque respectu totius maris. Quid pfuerūt salomoni delicie eius. nullꝰ legiē tātas habuisse delicias in mūdo sicut ipse. Nā i iuuētute cepit exercere delicias ⁊ sic vixit vsq ad finē vite. Decimo aūt anno factus ē rex. ⁊ in vndecimo duxit vxorē: ditissimꝰ ⁊ potētissimꝰ fuit in diebꝰ suis: trīm habuit de auro ⁊ argēto in ihrusalem. qd argentū quasi lapideꝰ reputabaꝫ multam familiam habuit: pulcherrima edificia pulcherrimas vxores: septuaginta reginas et octogīta cōcubinas ⁊ adolescentularū nō erat nūerꝰ. multos equos quadragīta milia pīsepia equoꝝ ⁊ rialiū duodecim milia equestꝝ. Cibꝰ eius erat singulis diebꝰ. xxx. chori siligīnis. ⁊ lxx. chori farine. decem boues pīgues. vīgīnti boues pascuales centū arietes exceptā venatiōe i numerabiliū ceruoꝝ: capraꝝ: bubalorꝝ ⁊ auiū altiliū ⁊ piscium q̄ quotidie ab ommibꝰ finibus eius apportabātur. Non longe a ihrusalem erat ortꝰ delicioꝝ ad illū solitꝰ erat ire in

v

curru ⁊ p̄cedebāt eū adolescētes pulcherrimi·ccc: habētes ·ccc. peltas .i. clipeos aureos Custodes qui excubabāt ante fores dom⁹ sue·l·habētes quinq̄ginta scuta aurea ⁊ tot lanceas ereas ·Multa alia sūt q̄ delicijs suis assc̄ribūtur: sed q̄ pfuerūt omnia ista trāsierūt velut vmbra· Attamē oēs delicie huiꝰ mūdi non possent mimmo gaudio celoꝝ coparari· Exēplū virgo quidā obsessa a demonio q̄ dabat respōsa ad īrrogata ad quā dixit vir scūs Dunq̄ tu ex illis es qui de celo sūt electi· Rñdit heu sū de ilꝫ· Cui vir scūs dic nob quantū est gaudiū celi· Qui respōdit· quo potero tibi dicē: tale ē gaudiū q̄ nec oculus vidit· nec auris audiuit: nec ī cor hoīs mis ascēdit vel cōprehendē potest· Cui vir sanctus velles ne libēter ibi esse· At ille īgemuit dicēs· Si possibile esset me grām īuenire: ⁊ si hō esem p eo vellem oēm pnā mundi sustinere. Et si esset vna colūna erea a profūdo īferni vsq ad sūmū celi erecta ⁊ nouacul acutis ⁊ gladijs arcū fabricata: illā ascēderem vellē vsq ad diē iudicij ⁊ descēderem p mīmo gaudio celi· Querite ergo p̄mū regnum dei vbi īuenietis oīa q̄ desideratis· Sola p̄gustatio illiꝰ gaudij plꝰ valet q̄ totū gaudiū totiꝰ mūdi Qđ gustauerat· Augꝰ· qñ dixit introducis me dñe aliq̄n ī affectū multū īusitatū īterrsus ⁊ nescio īn quā dulcedīnē que si pficiaē īn me nescio q̄d aliud sit vita eterna si illa nō est· Ber· Si vna gutta illiꝰ gaudij tantū iebriat multo magis totiꝰ fluctus: si ōi vestigia tantā habent suauitatē: q̄o hz deus q̄ est fons totiꝰ gaudij: vñ petrus Cū gustasset vnā guttā illiꝰ gaudij optabat semp sic manē dicēs Bonū est nos hic esse faciam⁹ hic tria tabernacula: tibi vnū ⁊ helye vnum· ⁊ c̄· Rogemꝰ igitur dominū ⁊ c̄·

Dñica·xvi· Sermo·Cxxxvij

Obsecro vos ne deficiatis ī tribulationib⁹· Ephe·iij· Qm̄ per multas tribulatiōes oportet nos intrare ī regnū celoꝝ· sicut dr Act·xiiij· Ideo monemur ī verb̄ ꝓpositis vt tribulatiōes sustineam⁹ libēter ꝓpter multa· Primo q̄ tribulatio ē adiutoriū dī a deo missum: quicūq ī miret bellū cū īmico suo q̄ esset fortior eo gratuz habēt si ei adiutoriū mitteret q̄ īmmicū suū posset vincere. Sic ē de hoie q̄diu ē ī hac vita oportet eū hīe pugnā cum carne ne ꝓpria tanq̄ cū hoste: q̄ caro cōcupiscit aduersus spūm ⁊ spūs aduersus carnē: sicut dr ad Gal·v· Caro enī cōcupiscit aduersus spūm: istz carnalia que sunt otra salutē aie vnde qui vult vincere cōcupiscētias carnis gratū debet ei esse qñ mittit dñs ei aliq̄s tribulationes vel infirmitates· Multotiēs enī cōtingeret q̄ hō faceret multa mala si dñs p infirmitatez vel tribulationē non īpediret· Exemplū habemus Gene·xx· In rege abimelech q̄ abrahe abstulit vxorē suā: q̄ pulchra eat statim flagellauit eū dñs vt nō cognoscēt eā ⁊ reuelatū est ei ī nocte ī somnis q̄ ꝓpter vxorem abrahe tales sustinēt infirmitates ⁊ statim dimisit eā: vnde legit ī vitaspa· Cū quidā peteret a scō Johāne hēmita vt oraret p eo vt liberaret a tristicia sua·s·a tentatione· Respondit rem tibi necessariā non deberas a te auferri· Legit enam ī legēda beati Thome cantuariēsis martiris· Cū infirmꝰ quidā sanitatez ad sepulchra eius īpetrasset cogitare cepit· forte sanitas impedit aiam· ⁊ rogauit vt si nō expediret sibi sanitas infirmitas quā habuit rediret q̄o factū est· Jō dr de btō paulo· q̄ cum ī firmaret ī corpe· tūc fortior fuit ī aia· Secōo tribulatio exaltat pigros ad

nationes et ad admuocandū deū Aug⁹ Jō pmutur iusti vt pssi clament ad dnm et clamantes exaudiantē et exaudi ti glorificēt deū Jstud figuratum est Mat. vij. Cū discipuli essent cū dño ihu in naui fact⁹ ē motus magn⁹ in mari ita vt nauicula opiret fluctib⁹ Jhs aūt dormiebat et accesserūt ad ihesū discipuli dixerūt. dne salua nos perimus sic sepe dormit dns et mittit hoies periclitari infirmari vt ei⁹ auxi liū iplorēt. Ps. Multipli. sūt infir. eo. postea ac. Et itez cla. ad dnm cū ē bularēt ō necitatib⁹ eoz eripuit eos Exēplū. Miles q̄dā egrotās rogauit scūm virū vt deū p sanitate sua ora ret. et q̄siuit ab eo scūs vir vtr deuo tior esset in infirmitate q̄ in sanitate. Respōdit miles quādo infirmor auxi liū dei tūc sepe inuoco ꝫ in sanitate se pe obliuiscor. Jō ōr Gre. Aurem coz dis tribulatio apit quā sepe psperi tas hui⁹ mūdi claudit Terno ebula tio liberat hoiez ab eterna pena iferni siue a pēs purgatorij q̄ p pctis no stris debet. Gre. Jdcco dns gbusdā hic pat vt in etnū feriat. Jō h ferit in pēdo vt in etnū pcat. Jstō ptz in diui te et lazaro diuiti pepcat h et in eternū mō eū punit. Lazar h castigauit et mō etnaliter osolat. Lu. xvi. vñ abra hā dixit ad diuitē. Recordare fili q̄ recepisti bona in vita tua et lazar⁹ sili ter mala: nūc āt h osolat tu vo cruci atis Certe si vellet hō cogitare penā quā euadit p flagellatōes pntis vite libēter sustinēt eas. Exēplū q̄dā pctōr corrept⁹ fuit a deo gui infirmitate et rogauit deū vt tollēt eū ō hoc mūdo vel auferret ab eo infirmitatē. Cumq̄ sepi⁹ oraret astitit ei āgel⁹ di. Miss⁹ sū a do idicare tibi cām tue infirmita tis Jdcco punit te de⁹ in hac vita vt in futuro pcat. Verūtamē elige ex vnū de duob⁹ a duos dies esse in purgato rio a duos ānos sustinē hāc infirmita tem. Gaiusus ille elegit duos dies esse in purgatorio et mortu⁹ est et de funct⁹ est et deduct⁹ est in purgatori um. Post vnam horam venit ad eū angel⁹ querēs quo se haberet Cui il le quis es tu. Ego sum angelus qui te adduxi huc. At ille. Absit. tu non es angel⁹. angeli nō mentiūtur. tu em mentit⁹ es q̄ pmisisti mihi q̄ tm duos dies deberem esse in purgatorio sed ego fui hic multis ānis. Ecce q̄n ta ē futura pena quā hō euadit p tri bulationē tēpalē. Certe si hō hāc dili genter cōsideraret patiēter aduersa tol leraret. q̄ ōt apl's ad Ro. vij. Non sūt condigne passiones hui⁹ tpis ad futu rā gl'am q̄ reuelabit in nob. Jhero. in epla ad Cypanū. Mūto in hoc scło p cussiōib⁹ pauptate. inimicoz potētia vel mortoz crudelitate fuerim⁹ affli cti tāto p⁹ resurrectionē in futuro p mia cōsequmur Quarto ebulatio pctō rem ad cognitionē dei et suiipsi⁹ adu cit. Greg. Oculos cordis quos culpa claudit pena aperit. Jstud ptz in An tiochi⁹ rege qui videbat sibi fluctib⁹ maris imperare nō cognoscēs deum sup se esse. Jurauit q̄ ihrusalem fū dit⁹ vellet euertere et facere palian drum. i. cimiterium funeris de ea et re uersus in furorē iussit agitari curruz in quo sedebat et stati appēdebat eū amar⁹ dolor: et cadēs de curru collis⁹ ē et ebulierūt vmes de carnib⁹ ei⁹ et de fetore ei⁹ q̄ habat exercit⁹ eius Cūq̄ fetorē ei⁹ psonalit ferre nō pos set duct⁹ ē ad cognitionē suiipsi⁹ et dei et ait. Justū ē hoiez mortalē subditū esse deo Gre. Cū recognosco iob in sterquilinio. iohannē esurientē in hy reremo. petrū extensum in patibulo. cogito qualiter de⁹ cruciabit in futu ro quos reprobat q̄ ita dure flagel lat et affligit quos amat et sic reduc tur hō ad cognitionē sue fragilitatis Exēplū: q̄dā dutissa erat supbissima

ita vt nec seipsã morituꝝ ognoscét tã delicata q̃ in aquis oib⁹ balmare noluit: sed de rore celi colligẽ feat in qua cũ aromatib⁹ ⁊ vino balmabaẽ. Cubiculũ ⁊ lectũ suũ floríb⁹ ⁊ specie b⁹ odoriferis redolẽ feat ⁊ oẽs delicias quas poteãt exercebat. Tandẽ deus lepra eam percussit ita q̃ tota caro putrescét ⁊ frustratim defluét ⁊ tm fetebat: q̃ null⁹ fetorẽ sustinẽ possz. vnde ducta ad ognitionẽ suiipsi⁹ ait Merito hec patior q̃ fragilitatẽ ꝓpriam nõ ognoui ⁊ sic mortua ẽ. Nõ tribulatio modica in pñti opaẽ nob gloriam magnã in futuro. i. p̃ modica tribulatione magnã mercedẽ recipiẽs. ij. Corin. nij. Jo enĩ qđ in pñti est momentaneũ ⁊ leue tribulatiõis nostre supra modũ in sublimitate eẽ nũ glorie pond⁹ opabiẽ in nobis Vere modicũ est quicq̃d patimur respectu p̃mi q̃d ꝓmittit de⁹ Isa. liij. Ad punctũ in modico dereliq̃ te ⁊ in miserationib⁹ magnis cõgregabo te. ⁊ seq̃tur in momẽto indignationis ab scõdi faciẽ meam parũper a te ⁊ in misericordia sempiterna miserer⁹ tui Ideo dr Gre. Nõ ergo q̃ras de verbẽ dñi nosciis q̃ tibi debeanẽ p̃mia eẽna retributõe. Labor ẽ cũ fine: sed merces ẽ sine fine. Hoc diderãs diabol⁹ voluit scandẽ celũ p colũnã structũ fabricatã gladius vsq ad diem iudicij Neq̃re in p̃cedenti ser. s. primũ q̃rite regnũ dei. in. v. mẽbro.

De eodẽ Ser. Cxxxix.

Defunct⁹ efferebaẽ filius vnicus matris sue. Lu. vij. In verbis istis duo sũt consideranda. Prio q̃d per istũ defunctũ significẽ. Secundo q̃d p portatores q̃ eũ ad xp̃m efferebãt. Circa p̃mũ ẽ sciendũ q̃ p istũ defunctũ intellig̃ hõ existẽs i mortali pctõ. Quemadmodũ enĩ mors occidit hiem ita pctm̃ occidit aiam. Sapi. xvi. Homo p malitiã suã occidit aiam suã. Aug⁹. Sicut vita corpis ẽ aia: ita vita aie est ipse de⁹ sicut ẽgo moriẽ corpus q̃n sepaẽ ab eo aia. ita moriẽ aia q̃n sep̃atur ab ea de⁹: q̃ separatio fit p pctm̃. Isa. lix. Pctã vestra diuiserũt inẽ vos ⁊ deũ vestr. i. pctã vestra abscõderũt faciẽ eius a vobis. Circa scõm nota q̃ p q̃tuor portatores significanẽ q̃tuor q̃ tenẽt hominẽ stz peccatorẽ in pctis ne conuertaẽ ad deũ. Primũ est pudor cõfessionis q̃n hõ verecũdatur cõfiteri peccata sua. Cõtra hoc dr Eccli. nij. Nõ cõfundaris p aia tua dicẽ verũ. i. cõfiteri: ẽ enĩ cõfessio adducẽs gloriã. i. vitam eternã. Ver. Magna ẽ infamia q̃ hõ abluí pudet q̃ mãnari nõ pudet Aug⁹ Peccaẽ nõ erubuisti: nec erubescas confiteri i hac vita vt requiem h̃eas i alia vita scz brã. Deli⁹ ẽ h̃ pudorẽ sustinẽ corã vno sacdote q̃ i futuro corã toto mũdo. vñ dñs Naum nij. Reuelabo pudẽda tua i facie tua. i. pudibũda tua pctã ⁊ ostẽdã oib⁹ gẽtib⁹ nuditatẽ tuã. i. oib⁹ h̃oib⁹. q̃. di. Ostẽdã ita nude pctã tua sicut egisti. Nõ ergo verecũderis hic nudare pctm̃ tuũ vni sacdoti. Aug⁹. Quicũq̃ h̃ erubescit de pctis q̃ feat corã sacerdote dign⁹ nõ sit venia. Exemplũ Quedã mulier cõmisit vnũ grande peccatũ ⁊ p̃ verecũdia mãsit septẽ ãnis incõfessa ⁊ c̃. Neq̃. in ser. Stipendia pcti mors. Secũdũ qđ solet hominẽ tenẽ in pctõ ẽ timor pñie. s. q̃n hõ timet q̃ pnitentia sibi nimis grauis sit ad agendũ q̃ nõ p̃t ieiunare nec orare nec vult elemosinam dare nec peregrinationẽ facere ⁊ oia videnẽ sibi grãa. Cõtra hoc valẽt duo. Primũ est q̃ cogitem⁹ dei adiutoriũ qđ promisit nob si pnitẽtiam egerim⁹. Prouerbi. p. Cõuertimini ad correptionem meã. i. pniam. En profero vobis spũm meũ. i. spũs sancti grãm que vos iuuabit. Conuersis enim ⁊

pēntib⁹ dat dom⁹ spūm amo
ris qui omnia facit leuia. Ihero. Dili
gēter amem⁹ & nos dominū deum &
facile erit omne quod videt difficile
quia dñs iuuat pentētes. Patet Ex
emplū apud lugdomū. Erat quidā
cleric⁹ cogitans intra se religionē in
trare vt emēdaret statum sed timu
it q austeritatem ordinis sustinē nō
posset. Nocte quadam rapt⁹ de corpo
re ducit ad quādam vallem sub quo
dā monte in quo erat ciuitas pulcher
rima edificata de auro & de lapidib⁹
preciosis cuius aspect⁹ ipse mirū eū
delectabat. Et cum vellet appropiq
re ciuitati venit ad flumē quoddam
quod ptrāsire nesciebat & vidit ibi
paupes stantes & lauātes tunicas su
as in flumine. inter quos erat quidā
cādidissima veste ind⁹ qui iuuabat
alios lauare. qui postq iuuaret vnū
ibat ad reliquū & singulos iuuabat.
Et dixit ei cleric⁹. Que gens estis
vos. Qui ait. Isti paupes sūt pentē
tes: & ego sū xps filius dei iuuās eos
vt pentētiam peragēdam cōpleant
ciuitas est paradisus. Et qñ homo la
uerit tunicā suā. i. peregerit pentē
tiā in illā intrabit. Euigilās cleric⁹
religionē intrauit & oia libēter susti
nuit. Aug⁹. multos solet decipere se
cōtina pentētia. In vita patrū dr de
quodā sene. Quotiens suasit ei cogi
tatio sua dimitte hodie cras pentea
Ipse respōdit. Nō ita est hodie pen
tere debem⁹ & cras eius voluntas fiet
in nobis. Gre. Nemo indulta pentē
tie tēpora paruipēdat. nemo cutā su
am dum valet agere negligat q re
demptor noster tūc districtior in iudi
cium veniet qñ nobis ante iudicium
magnā pentētiam prorogat. Aug⁹
dicit. Si vis pentētiam agere dū nō
potes peccare pcta te dimiserūt non
tu illa. Age pentētiam dū sanꝰ es. et
q pentētiam egisti quādo peccare
potuisti. Exemplū require in sermo
ne. Gaudium est āgelis dei sup vno
peccatore pentētiam agente & c. Se
cundo debet homo cogitare cōtra ti
morem pentētie eternam penā quaz
euadet. Bernar⁹. Misera sane de
mētia est humanū declinare laborez
et paratum a diabolo arborez eligere
sempiternū. Certe si homo cogitaret
q omnes pene huius mūdi nō possent
cōparari minime pene purgatorij. si
cut dr Aug⁹. Quid tūc de pena inferni
q millesies maior erit. si homo ta
lia cogitaret certe leuis esset sibi pe
nitētia que p peccatis iniungit. Exē
plum. quidam princeps timēs pentē
tiam noluit cōfiteri quem cum vxor
hortaret ad cōfessionē dixit: non pos
sum cōfiteri. q timeo q grauis pen
tētia mihi iniungat. Cui vxor. & qūo
poteris sustinere penas inferni q mlt
to grauiores sūt pene totius mūdi. At
ille. Putas inquit q infern⁹ sit. Pre
dicatores oia ista cogitāt vt homines i
timorē inducāt. & munera recipiant
videns autē mulier q nihil proficeret
cessauit. Nocte quadam demones ve
nētes rapuerūt eum de lecto & ad i
fernū deduxerūt. Mulier eius hec vi
dens cū essz sancta orauit ad dñm vt
reuelaret ei statum suū. Mane facto
inuenit corp⁹ eius: scz viri totum ex
ustum & in manu eius litterā in qua
erat scriptū. Modo cert⁹ sum: q in
fern⁹ est & timor quez habui ad agē
dam pñam illuc me duxit. Tertiū
qđ tenet hoiem in pctō est peccati cō
suetudo. Cum enī pctor venit ad cō
suetudinē resurgere contemnit. Vñ
si pt ethiops variare suā migredinē
pellis & pard⁹ suā varietatē: sic & vos
poteritis bñfacere cum malū didiceri
tis Et inde venit desperatio ỏ qua dr
Isido. Nō desperes de venia. id ē de
salute si ad meliora cōuerteris. Qui
enim de venia desperat plus de

desperatione q̄ ꝑpetrato scelē se dā
nat. Jhero. ꝺt. q̄ iudas pl⁹ offendit
dñm desperādo q̄ eū tradēdo. Et iō
null⁹ debet desperare quantūcunq;
ꝓcauerit ⁊ quantūcunq; mag̃ sint
pcta sua: q̄ sola desperatio ē crimen
qꝺ mederi non ꝑt Jhero. Sola despe
ratio ē termin⁹ qui mederi neq̄t Jsi.
Sepe diabol⁹ eos quos cōuerti ad pe
nitētiā ꝺspiat ⁊ in multitudie scele
rū ꝓcussos ad desperationē ꝺducat
vt subtracta spe venie trahat in dif
fidentiā quos nō potuit retinē pseue
rāter in culpa. Sed pēnitēs debet p
uidē cōtra se callidas hostis insidias
sic q̄ iusticiā dei metuat: ⁊ quāuis in
magnis scelerib⁹ sit tñ de dei mia cō
fidat. Gre. In cōspectu diuinitatis
nemo misericordiā inuenire dubitet
q̄ nullū pcōrez cōuersū despiat qui
pcōres redimē venit. Ber. O homo
ne desperes te mutare i melio⁹ Si enī
tātū potuit diabol⁹ vt te de excelsis
virtutū fastigns in ꝓfundū ꝺducēt
vicioꝝ. quāto magis potent te deus
ad sūmū honorē ꝓuocare: ⁊ nō solū
ad id qꝺ fuisti restituē: ꝫ beatiorem
multo magis q̄ videbaris efficē. ⁊ ñ
mīn⁹ te diligit q̄ illū qui nunq̄ pcti
macula ꝺtraxit. Ber. O hō q̄ qualis
et q̄nta ē misericordia dei q̄ cōuersū
nō mīn⁹ diligit q̄ eū qui nulla macu
la alicui⁹ pcti cōtraxit Exēplū hem⁹
in dauid: in maria magdalē. petro.
paulo. matheo thelonario. ⁊ in plur
b⁹ alijs. Quartū qꝺ tenet hoiem in
pcō est fiducia lōgioris vite. Cōtra
quos ꝺt. Job. xxj. breues dies hoīs
sūt. Ds Dum adhuc ordirer succidit
me: sup quo vlo ꝺt Gre. Cum culpa
aīmū temptat necesse ē vt breuita
tem sue delectationis aspiciat ne ad
mortē eternā imq̄tas rapiat: cum cō
stet q̄ ad terminū citi⁹ mortal' vita
preeurrat. vñ nemo p̄sumat de lōga
vita: q̄ nemo scit vtrū cras viuat:
vt ꝺr Eccl'iastes. ix. Sicut auis la
queo ⁊ piscis hamo sic capiuntur hō
mines in tpe malo. Exēplū hem⁹ in
diuite. Lū. xvj. Qui ꝓmisit aie sue lō
gā vitā dicēs Ania habes multa bō po
sita in ānos plurimos requiesce. cōme
de. bibe ⁊ c̄. ⁊ dixit ei ds Stulte hac
nocte repetēt a te demones aiaz tuā
et sic factū est plures ānos aie sue p
miserat ⁊ die crastinū dare nō potu
it. Prouer. xxvij. Ne glorieris in cra
stinū ignorās q̄ supuentura pariat
dies. Exemplū. Quida scūs hēmita
sportas ⁊ vasa facē cōsueuerat ⁊
ad ciuitatē deferēs vendebat ⁊ q̄daz
die dū intraret ciuitatē vt vasa vēde
ret ⁊ sedēt añ domū cuiusda diuitis
q̄ i agone laborauit. vidit equos ig
neos ⁊ sil'es assessores venientes ante
dom⁹ ostiū ⁊ intrauerūt quos cū vide
ret diues infrem⁹ clamauit. Adiuua
me dñe de⁹ me⁹ volo mē libenē emē
dare. At illi occurrētes stridebāt dēti
b⁹ i eū ⁊ dicētes Nimis tarde loqris.
mōvis eē meōr dei q̄ sol obscurat⁹
est q̄ sole lucēte eius oblit⁹ fuisti nūc
aūt nō est temp⁹ satisfactionis ⁊ hec
dicētes rapuerūt eū ad infernū Ope
remur ergo bonū in tēpe q̄ nescim⁹
diē nez horā. Jtē tres sūt pōtores.
secū adducētes hoiem ad infernū te
nētes eū i pctō Primus portitor qui te
net hoiez in pctō est pcti leuiatio Cō
tra qꝺ valet scire q̄ adā p vno pec
cato cuz posteritate sua plus q̄ ānu
oꝝ milib⁹ annoꝝ in iferno fuit ⁊ non
potuit illud pctū deleri nisi p mortē
xp̄i. vñ Ber'n. Agnosce o hō q̄ grauia
sūt aie tue vulnera p quib⁹ necesse
fuit xp̄m crucifigi ⁊ vulnerari. Si nō
essent hec ad mortē sempiternā nūq̄
p eoꝝ remedio dns moreret. Secun
dus portitor ē aliene vite ⁊ culpe consi
deratio q̄n bona cogitat intra se de se
et cogitat tal' cōmisit plura pcā q̄
tu. adhuc nō cōuertis tu potes a deo

expectaē tuā uersionē sicut ipē Eccl. xxxij. Pctōr hō deuitabit correptōez et ꝑm uolūtatē suā muemt correctio nē. Et sic nō ē faciendū ꝙ q̄libz oz se metipsū ꝺsiderare ⁊ se maiorē pctōrē sp estimare. Terci? portit? ē ꝺsuetudo peccādi siue desperatio ueniē vtꝫ Cū eī pctōr in ꝺsuetudinē pctōz ue mt difficulē vel nunq̄ ꝑt resurgē vel resilire. Hogem?

Dñica. xvij. Sermo. Cxl.

OBsecro vos ego vinctus in dño vt digne ambuletis vocatione q̄ vocati estis cū om ni humilitate cū mansuetudine ⁊ pa tiētia. Ephe. iiij. Apl's exīs rome in carcere vinctus scripsit hanc epl'am nouit cōuersis docēs eos ābulare in hac vita. vt ad vitā eternā ad quā erāt vocati puenirēt. Et q̄ nos oēs ad eandē vitā sum? vocati. debem? et nos sic'iē sicut apl's docet ābulare vocatiōe q̄ sum? vocati a dño q̄libz i suo statu. vgo in vgitate. vidua in viduitate. monach? ⁊ c̄. quilibet in quocūq̄ sit statu oz ābulare. s. cū oī humilitate mansuetudie ⁊ patiētia. Istas tres vias docet ecā dñs nos. De ꝓma via. s. hūilitate Mat. xviij. Nisi efficiamī sicut puuli. i. hūiles nō intrabitis in regnū celoz. Bernar. Per humilitatē ascēde ad sublimita tē q̄ hec ē via ⁊ nō est alia ꝑter ipsā qui aliter vadit potiꝰ cadit q̄ ascen dit tot sūt ꝑticula tot isidie diaboli sūt in mūdo i hac vita. q̄ sine hūili tate trasire nō possum? . vñ legiē q̄ scūs Anthoni? vidit laqos mūma ex tensos p totā terrā ⁊ ingemiscēs ait. O dñe ds q̄s putas trāsiet ista. Et au diuit uocē dicentē sibi. hūilitas Istō figuratū ē. nij. Reg̃. vl. vbi dz q̄ na buchodonosor rex babilonis tralēs rethe captiuitatis p terrā iudeoz ma gnos cepit ⁊ duxit captiuos i babilo nē ⁊ paupes dēliq̄t. Sic diabol?, rex babilonis sup oēs filios supbie mag nos sui reputatione. i. supbos trahit in suam captiuitatē ⁊ pauperes. i. hu miles sui reputatione capere non po test diabolus ꝑter suam superbiam de celo eiect? est ⁊ non vincē nisi ꝑ humilitatem. Exemplū demō quidā occurrit btō machario cū falce mes soria uolēs eum percutere ⁊ nō potu it sed dixit machari multam violen tiā patior a te q̄ non possum ꝓualere aduersū te. Ecce quitq̄d tu facis ego facio: tu ieiunas ⁊ ego ꝑmitus nihil cōmedo: tu vigilias ⁊ ego nunq̄ dor mio: sed vnum est in quo me supas At ille q̄d est hoc Qui rndit hūilitas tua ꝑter quam non possum ꝓualere aduersum te. Notādum q̄ triplex ē humilitas. dolosa. afflictuosa. ⁊ vir tuosa. Prima hūilitas dolosa est qñ aliquis fingit se humilē ⁊ interi? su perbit: hec humilitas ꝑt dicta vulpina dicē enim fabulose q̄ vulpes simula uit se esse mortuū iacens iuxta viam vt poneret supra currū piscū sed cū potuit cōmedere pisces ostēdit se vi uū Sic multi facūt qui simulāt se hu miles ⁊ bonos vt eligant ad aliquā prelaturā ⁊ dignitatē. sed postq̄ fue rint exaltati apparēt q̄les sint. Et dz Eccl. xix. Est qui nequiter se humili at ⁊ interiora eius sunt plena dolo. Ez ech'iel. xxx. Qui vulpes in deserto ꝓphete tui isrāhel. Exemplum in ab solone qui se humilem simulauit ad beneficiū vt eligeretur in regem. si cut dicitur secundi Regum. xv. Qui ne surrexit ⁊ stetit ante portā ⁊ blā diebatur populis qui veniebāt ad re gē ⁊ cepit eos oēs benigne ⁊ saluta uit vnūquēq̄ amplexās ⁊ deosculās dicēs vnde venis q̄ō ē negociū tuū. ō qua parte la es Cūq̄ audisset nego ciū ab illo dixit. Recte dixisti ⁊ rectū ē negociū tuū ⁊ iusta ē causa tua sed nō ē aliq̄s q̄ iuste iudicet causā hoim

et qui terminet negocia populorum et tunc adiecit. O quis me constituet iuste iudicem: q̃si diceret: si essem ego rex ego vellem iuste iudicare ⁊ per talia verba blanda ⁊ dolosa iclinauit corda hominum ad se vt eum eligerent in regem: quod ⁊ factum est. Elegerunt enim eum in regem patre suo dauid nesciente: qui tunc pessime egit: quia expulit patrem a regno suo. Sic adhuc multi sunt q̃ si mulant se humiles vt exaltẽtur: sed postq̃ exaltati sunt apparent quales sunt. Contra quos dicit Bernardꝰ. Omnis dignitas dignitatis nomine indigna est: si humilis esse dedignat. Secunda humilitas ẽ afflictuosa quã infligit deus homini propter peccata sua. De qua Malachi. ij. Vos recessistis de via ⁊ plures scandalizastis in lege dicit dominus: propter hoc dedi vos contemptibiles: ⁊ humiles in omnibus populis. Et hec humilitas potest dici asinina. quia asinꝰ siue velit siue nolit omnia sibi imposita portabit. Sic quẽ dominus humiliat pp̃ter peccata sua: siue velit siue nolit humiliatus est. Sic humiliauit deus filios israhel quãdo dedit eos in captiuitatem propter peccata sua Vnde dicitur Dame. ij. Domine immisisti nos plꝰ q̃ omnes gẽtes: quia humiles facti sumus in vniuersa terra pp̃ter peccata nostra Sic humiliauit deus nabuchodonosor propter peccata sua quando fecit eum similez pecudi vt supra. Require dominica quarta post festum penthecostes in sermõe. Non sunt condigne. Contra hãc humilitatez debet homo patiẽtia armari. Gregorii. xiij. moral. tanto quisq̃ aduersitate minus vincitur: quanto contra illum prescindo pãratus inuenitur. Augꝰ. super Johannem: q̃ te dominus affligit corrigentis ẽ nõ pena damnantis. ad hereditatẽ eter nam erudimur ⁊ affligi dedignamur. Tercia humilitas est virtuosa: scilicet quando homo se humiliat ⁊ voluntarie appetit vilis reputari agnoscẽdo suam vilitatem. Vnde dicit Bernardꝰ. Humilitas est virtus qua homo verissima sui cognitione sibimet ipsi vilescit. Hec humilitas potest dici columbina quando homo nõ ficte sed ex simplicitate cordis est humilis. De qua dominꝰ in euangelio Mat. x. dicitur. Estote simplices sicut columbe: i. humiles. Gradum aũt q̃ tres gradus humilitatis sunt. Primꝰ dicitur subiacens quando homo subiicit se maiori ⁊ non prefert se equali: ⁊ ille gradus sufficit homini ad salutez. Ad quam hortatur apostolꝰ dicens. Subiecti estote inuicem in timore dei. Crisostomus super matheum. Velle esse super omnes vituperabile est: sustinere autez alterum super se minus glorioſum. Secundꝰ gradus est cum homo subiicit se equali ⁊ non prefert se minori ille est gradus perfectus. Grego. octauo libro morali. Omnẽ perit quod agitur si non in humilitate custoditur. Tercius gradus est abũdans quando homo se subiicit inferiori. Exemplum habemus in xpõ qui humiliauit se ad lauandum pedes discipulorum. Augꝰ super Johannem. Tanta est humane vtilitas humilitatis vt eam christꝰ suo exemplo commendaret. Idem Bernardꝰ. Super missus est. dicit non magnum est nẽ esse humilis in abiectione. magna prorsus ⁊ rara est virtus humilitas honorata. Hec est via dominꝰ quam preiuit nobis in verbo opere ⁊ exemplo vt dictum est. Ambulemꝰ ergo in ea: quia ei multum placet. Vnde Hester. ij. q̃ rex Assuerus dimissa vasthy Hester duxit in vxorẽ Assuerus enim significat Christum q̃ spernit vasthy: id est superbiã. ⁊ elegit

hester que interpꝛtat̃ hnmilis siue ab scōdita. Secūdo debemus ambulare in via mansuetudinis si volumus ad vitā eternam puenire. Ps̃. Mānsue ti aūt hereditabūt terrā ⁊ delectabū tur in multitudine pacis. qꝛ hic pacifi cat ⁊ mānsuete sine otētione sine ira vi xerūt. Istud figuratū ē Gene. xlv. vbi dꝛ qꝛ Joseph dixit fribus suis cū redire vellēt ad pꝛem suū: ne irascī mini in via nos sum⁹ oēs frēs filij vni us pꝛis .s. dei ⁊ ambulem⁹ ad eum in via. qꝛ hic nō habem⁹ manētem ciui tatē fm apostolū Heb. xiij. ⁊ ideo nō debemus hic irasci. Verūptn̄ si recta ira vestra sit meritoria ē. s. q̄ ꝗs tur bat̃ ⁊ irascit̃ cōtra pecata ⁊ vicia. Ps̃. Zelaui sup iniquos pacē pcōꝛ videns Gre. in morali. Alia ē ira quā impatiētia exatat alia quam zelꝰ for mat illa ex vicio hec a virtute generat̃ illa phibita hec pcepta. i. Jo. iij Qui odit frēm suū homicida ē. Aug⁹ sup psal. Si ira fris fuerit inueterata iā odium est: ira turbat oculū: odium generat ira festuca est. odiū trabs ē Tertia ira ē pmissa scz subitꝰ motus animi: qꝛ fm Jhero. Qui nulla ani mi pturbatione mouet̃ aut deus á la pis est Ideo dꝛ apls ad Ro. xij. date locū ire. Ephe. iij. Sol nō occidat su per iracundiā vestram. Psal. Irasci mini ⁊ nolite pecare. Isido. in libro soliloquiorꝛ dicit Si irā non potes vi tare tēpera si nō potes furōrē cauere cohibe tene silentiū patiētie: tacēdo citius vinces. Sed qꝛ fm Gre. in mo rali. Per irā iustitia relinquit̃. Ideo debem⁹ ambulare in patiētia ⁊ tran quillitate: ne otingat nob sicut Jorā de quo quarti Re. ix. q̄ cum Jorā p cepisset iehu ad se venturꝰ misit in oc cursum eius nunciū vt nunciaret sibi vtrum ingressus eius esset pacificus qui cum nō fuisset reuersus misit ali um ⁊ surgēs Jorā occurrit iehu q̄ ꝛa tendit ad cū suū ⁊ sagittabat eū inꝛ scapulas: ⁊ ingressa ē sagitta in cor eius. quē seruí ꝓpꝛij pieceꝛūt i agꝛ rea viā vt a feris ⁊ a bestijs deuora reꝛ. Per ioram intelligit̃ quilibꝫ ira cundꝰ quem ira ꝓualēs eduxit extra domū. i. extra rationē. cui occurrēs iehu. i. deus: interficit eum sagitta. i. mōrte eterna: quem seruí sui. i. demo nes qui eum ad iracūdiam cōtaue runt ꝓnaūt in campum. i. in infernū extra viam misericordie vbi a feris et a bestijs. i. auib⁹ infernalib⁹ deuo rabit̃. Tertio debem⁹ ambulare per viam patiētie si volum⁹ ad regnū ce lorum peruenire Act. xiij. p multas tribulatiōes oportet nos itrare reg nū celoꝛ Mat. v. Beati q̄ persecutio nē patiūtur ꝓpter iustitiā. Hanc viā ambulauit xpus tanꝙ caput vt nos tanꝙ mēbra seq̄remur. i. Pe. ij. xps passus ē ꝓ nob relinquēs vob exēplū Lu. vlti. Oportebat xpm pati ⁊ ita i trare i gloriā suā: multo magis opoꝛ tebit nos ꝓ passiōes itrare in regnū celoꝛ. Quid patientia ꝺferat nob in tribulatiōe. Req̄. i ser. Obsecro vos ne deficiatis i tribulatiōe. Hogem⁹

De eodē Sermo. Cxli.

Omis q̄ se exaltat hūiliabit̃ Lu. xiij. ⁊ xviij. In vbis ꝓ positis ⁊ in euāgelio pñti dis suadet dñs superbiā oīs quantū sit hoi nociua: iō merito ē fugēda. Saēdū aūt q̄ superbia nocet hoi in multis Pri mū est q̄ aufert hoi grām dei. Jaco. iij. Superb⁹ resistit de⁹: hūilib⁹ autē dat grām Sicut em̄ aqua descendit mō tes ⁊ fluit ad valles: sic grā dei dese cit suplos ⁊ fluit ad valles. i. ad hūi les. i. ad corda humiliū. Alta siccant̃ et ima replētur Vñ q̄dā sapiēs dixit alexādro suplo. Deus pst̃o ē largiri suā grām tibi: ſ nō habes vbi recipi as eā: q̄ superbia á presūptio auferat grāz ꝺi ptz i petro q̄ cū pferrz ceteꝛus

dicẽs. Et si oẽs scãdalisati fuerint in te: ego te nõ negabo Jõ sꝫtraxit sibi dñs grãm suam q̃ p̃ ceteris vilio ceadit cum ad vocem anelle dñm negauit. Permisit autẽ dñs eum cadẽ: vt alijs pctõzibꝰ sciret cõpati. Exemplũ Quidã frater impugbaꝫ spũ fornicationis: ꝛofessus ẽ alteri at ille ꝛtemp sit. Req̃. dñica. iij. post octa. pasche Secũdo supbia aufert hominꝰ oia bona opera sua ꝛ vtutes ãnhilat Gze. Sicut humilitas omnia vitia enervat et virtutes colligit ꝛ roborat. sic supbia õnes vtutes destruit ꝛ ãnhilat. Omnia eñ opa bona q̃ ꝓpter supbiã et vanam gloriam facta fuerint: nõ habẽt meritũ. Gze. Cum in tuo opelaus trãsitoria q̃rit: res eterna retributione digna p vili p̃cio venũdaꝫ. Valde male ergo lõ opa dei iudicat qui ad mercedem eoꝝ faustẽ humanum sufficere putat. Exemplũ habemus in phariseo qui per superbiam omnia bona opa sua amisit. Lu. xviij in euangelio. Duo hominꝫ ascendebãt. Item exemplum in rege qui ꝓpter vanam gloriam edificauit templum. Req̃. dominica post pascha in sermone. Videte manꝰ meas. Vnde Augꝰ. in regula. Alia quecunq; inq̃tas in malis opibꝰ exercꝫ vt fiant. superbia vero bonis operibꝰ insidiaꝫ vt pereãt. Tercio supbia facit hominem seruũ diaboli. Job. xli. Ipse est rex super omnes filios supbie. Gze. Euidentissimũ est signum reproborꝝ superbia humilitas autem electorum quam cum quis habere dinoscit sub quo rege militat inuenit. Exemplũ, duo clerici socij tractauerũt intra se de religionibꝰ ꝛ p̃laturis. Requi. in ser. Abijt ihesus trans mare: in q̃rto mẽbro. Quarto supbia facit hominem esse fatuũ. Ro. ꝓmo. Dicentes se esse sapientes stulti facti sũt Ber. Omnis superbia stultissima ẽ qꝺ ptz in hoc q̃ hõ seipsũ nõ cognoscit ꝛ p̃sumit qꝺ sup vires suas est. Ihero. Supbia plꝰ audet q̃ possit. Exemplũ in alexandro. Cũq; alexãder magnꝰ oẽs regiões et re ꝛ insulas maris pagrassz ꝛ sibi sb iugasset presũpsit ire ad paradisũ ꝛ p̃ misit nũcios suos: quibus occurrit q̃dam senex dicens. Dicite dño vestro q̃ nõ potest huc venire nisi per humilitatem: ꝛ dedit eis lapidem ad similitudinẽ oculi vt portarent eũ domino suo. Quem cum accepissent alexãder ostẽdit cuidã viro sapiẽti vt diceret sibi virtutẽ eius q ponderauit eũ. Cũq; lapis nudꝰ positus erat in lancea vna radeo gnis erat q̃ p̃derauit plꝰ q̃ omnia quecunq; pondera potuissent in alia lancea. Deinde cooperuit lapidez terra ꝛ tũc adeo leuis erat q̃ vna p ua p̃na ea plus ponderabat. Et dixit sapiẽs p istũ lapidez tu es designatꝰ q̃diu viuis maior es ommibꝰ: ꝛ oia tibi subiugas. Sed postq̃ operꝰ fuerit terra. i. per mortẽ tuam vilior es et eris vna festuca: q̃ supbi qui modo apparent magni post mortez; nihil erũt ꝛ possunt conqueri illud. Sap. v. Quid profuit nobis superbia: q̃ diuitiarum ꝛ c. superbia nihil prodest Vnde poeta. Vnde superbimus cum nil simꝰ nisi limus. Limꝰ cum simꝰ ad terram quãdo redimꝰ. Quinto supbia hominem eternaliter damnat. Sap. vi. Exiguo ꝛ humili cõceditur misericordia: potentes autem. i. superbi potẽter tormenta patienẽ. Ber. Causa totiꝰ damnationis est supbia: superbia semper casum petit ꝛ odibilis est deo ꝛ hominibꝰ. Ideo dicitur Hest. ij. q̃ Assuerus dimissa vasthy duxit hester in vxorem. Assuerus interꝑtatur beatitudo ꝛ significat deũ qui spernit vasthy. i. superbiã ꝛ eligit hester que interꝑtatur humilis siue abscondita. Qui igiẽ in supbia perat eternaliter damnabiẽ. Vñ scriptũ

est. q̃ se exaltat humiliabit̃. Lu.xviij.
Exemplum. Quida monachus erat superbꝰ ⁊ valde aspiras exaltari ad platurã. Cui apparuit diabolꝰ in spe ce angeli dicẽs. Exi cito ⁊ festina in terrã saxonie Halverstadenſ eps ia moriẽ. Ille aũt gauisus ẽ: ⁊ statim exiuit ⁊ abscessit: ⁊ hospitatus est in q̃ dã villa cũ plebano cogitans quo honeste veniret illuc. Et surgens nocte accepit vestes plebani ⁊ equũ ⁊ imsecuti sũt eũ ⁊ deprehẽsum suspenderũt. Ecce quo superbia deuenit eũ: potuit dicẽ vt habetur Sap̃. v. Quid pfuit nob̃ superbia aut diuitiarꝫ iactantia quid cõtulit nobis. Ista scriptũ est de supbia. Dñica.xi. post festũ trinitatis sermone. Dixit Jhesus ad quosdam. Rogemꝰ ⁊ c̃.

Dñica.xviij. Sermo.Cxlij.

Gratias deo meo semp ago pro vobis ī grã dei q̃ data est vobis in xpo ihu: qz in oĩb9 diuites facti estis in illo: p. Corim. .i. q̃ si diceret. Grãs ago deo de hoc qꝺ dedit vob̃ grãm illã qꝺ cõuersi ad fidez estis ⁊ creditis in xpm ⁊ cõgratulor vob̃ qꝺ in illo diuites facti estis oẽs In verbis istis ãmonet nos apls suo exẽplo: primo doc: de bñficijs collatis gratiarum. secũdo primo: de bñficijs acceptis a deo cõgratulari. Circa pmũ sciendũ qꝺ grãs agere debemꝰ deo de q̃tuor. Primo qꝺ ad talẽ statũ nos vocauit. videlicet ad eccliam vbi possumus regnũ celoꝝ pmereri qꝺ nõ possem9 si gentiles vel iudei nati essem9. De hoc apls dr Col. p. Gratias agẽtes deo patri qui nos dignos fecit in partem sortis sanctorꝝ in lumine qui eripuit nos de ptãte tenebrarꝝ .i. gẽtilitatis vel infidelitatis: ⁊ trãstulit in regnũ filij dilectionis sue.i. ad ecclesiam vbi possum9 pmereri regnũ celoꝝ: ⁊ hoc pter dilectum filium suũ qui nos vocauit ⁊ venit in hũc mundum filius dei vt pctores vocaret ad penitentiã: sicut dr. Mat. ix. Ideo debem9 deo grãs agere vt nobis maiorem grãm largiri dignet̃. Sicut em̃ homo homini ingrato subtrahit bñficia ⁊ grato augmẽtat: sic deꝰ gratiã suam subtrahit ingratis ⁊ augmentat grãm agentib9. Vnde beatꝰ Augustinꝰ. Sola amissio gratie ẽ ingratitudinis causa. Eze. Non est dignꝰ dandis qui nõ agit gratias do de datis Et quãdo homini per ingratitudinez subtrahitur grã dei tũc faciliter labit̃ in peccatum. Roma.p. Cognouerũt deum. nõ sicut deum glorificauerũt: aut gratias egerũt. sed euanuerũt in cogitationib9 suis. Exemplũ enim hui9 habemus in seruo Qui talẽtis sibi traditis male vsus fuit Cui a domino dictuz est. Auferte ab illo munera ⁊ c̃. qz homini habenti gratiam aut virtutẽ dabitur gratia. Itẽ patet exempluz in seruo cui fecit dominꝰ magnam gratiã dimittentis ei scz seruo omnia debita sua ⁊ ipse ingratus noluit cõseruo suo modicum dimittere ⁊ iratus dñs tradidit eum tortoribus quousq; redderet vniuersum debitum qz nõ cognouit in primo beneficiũ sibi collatũ a deo. Mat xviij. Gratias agẽtib9 de bonis collatis deꝰ dat grãm. Item exẽplũ. Quidam homo secularis dissolutꝰ valde gratia dei sibi data religionez intrauit: in qua dum diu stetisset. quodã tẽpe temptabat̃ a spũ fornicationis vehemẽt̃. Cũq; non posset amplius resistẽ psternebat se in orationẽ ⁊ dixit. Dñe deus grãs refero tibi qꝺ me ad istũ ordinẽ de seculo revocasti. ⁊ nisi mihi tua grã subueniat tẽptatio in amplius resistere nõ valeo ⁊ statim ois tẽptatio recessit. Ver. Ingratitudo inimica ẽ aĩe: exterminatio meritoꝝ: dispersio vtutũ: bñficiorꝝ positio: ventꝰ vrẽs: fontẽ siccãs pietatis

Secundo debem⁹ deo grās agere de passione quam pro nobis sustinuit. Eccl. xxix. Gratiaz fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit enim p te aiaz suam. & sequit. Ingratus sensu deliqt liberantē se. Nō sic faciēdum ē: sed illud qđ docemur. Apoca. xi. Gratias tibi agim⁹ omnipotens deus qui accepisti virtutē magnā ad liberandum nos. hoc ē otra illos q̄ nō regratiant deo de sua passione. Dicat em̄ Ber. in psona xpi. Vide o hō quid p te patior si ē dolor sicut quo crucior. Ad te clamo q̄ p te morior: vide penas q̄bz afficior: vide clauos q̄b⁹ cōfodior. Cū sit tant⁹ dolor interior & exterior plāctus sit g̃uior eā te ingratū experior. Talib⁹ ingratis exprobrabit dns in iudicio sicut dt Crisō. Et dicet ppter vos hō fact⁹ sū. ppter vos flagellat⁹ sum. illesus sū: crucifix⁹ sum: vbi est tantaz iniuriaz meaz fruct⁹. Ecce em̄ preciū sanguinis mei qđ dedi i redemptionē animaz vestraz: vbi est seruit⁹ mea quam mihi p precio reddidistis. Ego sup gloriam meaz vos habui. Cūq essem deus apparui hom & vilioꝛē omnib⁹ reb⁹ vestris me fecistis. cum omnē rem terre vilissimam pl⁹ q̄ me dilexistis. Tūc incipiēt deflere tantum beneficium neglectum quod non pdest eis: q̄ gratum sit đo memoriā siue passionis habere/ ptz per exemplum Quidam he remita deprecabat deum in cella sua vt sibi reuelaret cuiusmodi beneficium vel seruitiū essz sibi magis gratū et acceptabile. Et ecce audiuit vocē gemebundam extra cellam: q̄si hoīs anxie laborātis. & admirās quid hoc esset: exiuit & vidit hoiem nudum & toto corpe vulneratum & cruentatū et coronam spineā in capite habētū portantē magnam crucē in humeris quā ppter grauitatē vix post se p terram trahebat. Et ait. Quis es tu hō Cui ille. Ego sū Ihesus xps qui ppt te mortem sustinui. Tūc ille pdes in terram ait. O domine vt quid sic huc venisti. Qui respōdit. Quia tu me rogasti vt ostenderem tibi quale seruitium mihi magis esset gratū. re mihi magis gratum seruitiū q̄ vt iuuas me portare crucē meā. Cui ille. O domine quo portabo illam. Ad quod dom⁹. In corde tuo per cōtinuam memoriam & gratiaz actionem & sic euanuit. Terao enim debemus agē deo gratias de omnib⁹ beneficijs collatis Eccleiastes. ix. Letare iuuenis in adolescētia tua. in bono sit cor tuū scz per gratiaz actionem. Et scito q̄ pro his omnib⁹ adducet te dom⁹ ad iudicium. scz vt racionez reddas quo deo de bonis tibi collatis fuieris et grās egeris. Dico aūt p oībus bonis. naturalib⁹: & spūalib⁹. Bona naturalia sūt sanitas: fortitudo: pulchritudo: eloqntia: prudētia: scīa & huiōi. Bona spūalia sūt sacramēta sc̄ē eccie. Bona tēporalia sūt. diuitie. honores. dignitates. & silia pro his omnib⁹ debetis deo gratias agere & sibi seruire. Alioquin dicet vobis in die iudicij Mat. xxv. Iniuit fletꝰ & stridor dentiū. Nūtū sic deo g tum vt sibi de bonis talibus nobis a deo collatis grates referam⁹ ptz p exemplū. Miles quidā valde diues sp deo gratias de diuitijs sibi collatis referens: dedit singulis annis decimas oīm bonoꝛ suoꝛ & habēs vineam dedit de ea singulis annis decem carras vini pauperib⁹ in gratiaz actionem. quodā anno creuit tm̄ vna carra in vinea sua: tūc ait. Dom⁹ dat dns abstulit. ergo pro decimē suam non auferā & dedit hāc carrā ppter deū. Nō cū factū esset frater isti⁹ militis trāsiens iuxta vineā vidit eā plenā vuis.

Quod cum retulisset militi grās deo egit de gratitudine. Legit in fabulis q̄ rusticus quidaz terram arabat bobus suis: cōtigit q̄ pondꝰ auri micare viderat. vnde gaulsus reliquit boues a iugo vt peterent meliora pascua & cōstruxit altare dee terre quē sibi tātas diuitias sponte cōtulisset. Qd̄ videns dea fortune dedignata rustico q̄ talem honorē non dedisset sibi dixit. Cū priuatꝰ fueris his cursū me rogabis p alia sorte & mhil tibi reddā: per rusticū intelligit auarus siue peccator cui deꝰ oīa opera bō sua dedit q̄ largitor oīm bonoꝝ est ꝑm illud. Ja. p. Omne datum optimū & omne donū pfectū a dño deo est: sed cū homo non refert grās deo venit tēpus .i. hora mortis & tūc auferentur ab eo omnia predicta q̄ nec reddere potest eaā si vellet. Quarto debemꝰ deo grās agere de tribulationibꝰ nobis īmissis ab eo. Epīe. v. Grās referētes semp p ommbꝰ. Glo. non tm pro psperis: sed eā p aduersis. Tribulatio em̄ est signū dilectionis diuine quē em̄ deꝰ diligit castigat. vt ꝺr Heb. xij. Apoca. iij. Ego quos amo arguo & castigo. q̄ sicut ꝺt Gre. Cōtinuꝰ successus rerum temporaliū est future calamitatis iudiciū. Grās ergo agere debemꝰ de aduersis: q̄bus liberamur a pena eterna. vñ Augꝰ. Hic vre hic seca domine vt i eternū parcas. Exemplū accipiamꝰ in btō Job. qui postq̄ castigatus esset gratiā egit grās deo dicens. Dñs dedit dñs abstulit: sicut dño placuit ita ē factū. sit nomē domini benedictum. Exemplū quidam princeps saracenoꝝ cum nouiter cōuersus & baptisatus cōtra saracenos pugnās grauit̄ vulneratꝰ est. Christiani autez timētes ne ꝓpter hoc vacillaret cōfortabant eum dicētes: q̄ grās agēt deo p deꝰ honore talia vulnera sustinēt. Qui

respōdit. immo deo ad plenū nō sufficio regratiari: sed doleo q̄ ꝓpter eaz nō recepi misi q̄tuoꝝ vulnera q̄ p me recepit q̄nq̄ milia & plura. Vñ ysus Sexagīta bis duo. C. superadde milia quinq̄. Tot ferē xp̄us p nob̄ vulnera passus.

De eodē. Sermo. Cxliij.

Diliges dñm deum tuū Mat. xxn. Circa dilectionem dei duo sunt notāda: scz quō sit diligendꝰ: & q̄re sit diligendus. Et sciendū q̄ deus ē diligendꝰ trib̄ modis. Primo ex toto corde. i. integrē. Secūdo ex tota anima: id ē fideliter. Tercio ex tota mēte. i. perseuerāter. Primo debemꝰ diligere deū ex toto corde integrē: ita q̄ hō i nulla alia creatura delectet̄ vel q̄rat dilectionē misi in deo nō in auro & argēto nō in amicis: nō i liberis: nō in vxore: nō in mūdi delicijs. neq̄ carnis voluptatib̄. Si in aliquo istoꝝ amor fuerit cordis: nō ex toto corde deū amas. q̄ quātomagis inferiores rami arboris multiplicant̄. tanto minꝰ superiꝰ crescit in altū: sic amor q̄nto magis crescit in istis terrenis: tāto minus eleuet̄ in amorē dei. Augꝰ. minus te dñe amat qui aliq̄d tecum amat qd̄ nō ꝓpter te amat. Ideo talis amor inferior ē arcūscidendꝰ sicut rami inferiores ab arbore. Deut. iij. Circūdet dñs deus tuꝰ cor tuū & cor ferui tui. vt diligas deū tuū ex toto corde tuo. & in tota aīa tua. vt possis viuere. Dñs est em̄ q̄si auis nobilis q̄ de pda desiderat cor tanq̄ meliꝰ: sic dñs desiderat cor tuū vt eum diligas. Pro. xxiij. prebe cor tuū fili mi. Augꝰ. Totū exigit a te q̄ totū fecit te. Ber. Ecce domine q̄ fecisti me dō me amori tuo totū & tāto debeo plꝰ q̄ meipsū q̄nto tu maior es me ꝓ quo dedisti teipsū. Secdō dem̄ diligē deū ex tota aīa. i. fideliter sicut ipe dilexit nos. q̄

maluit aiam̃ suam separari a cor̃pore suo q̃ ab eo sepenẽ aie nostre. Cãti. viij. Fortis est vt mors dilectio. q; ꝓpter dei dilectionẽ nõ contẽmit hõ mortem. Aug⁹. Nihil fortiꝰ hoie habẽte dilectionẽ siue caritatẽ. Qui em̃ deũ diligit fidẽliter. nihil potest eum a caritate xp̃i separare. Romano. viij. q̃s nos sepabit a caritate xp̃i. tribulatio .i. afflictio corpis. an angustia .i. tribulatio mentis. an fames: an periculũ. i. pauptas: an gladiꝰ .i. ipa mors quasi diceret. nequaq̃ possunt nos ista separe a caritate xp̃i. Crisost. Si nautis pericula maris: agricolis glacies ⁊ frigora. militibꝰ vulnera leuia portabilia sũt ꝓpter spem lucri. quã tomagis q̃ amat deum nullum debz timere periculũ. Et sic Jacob videbãtur. xxix. ãi pauca quibꝰ grauiter seruiuit ꝓ rachel p̃ amoris magnitudie Gene. xxix. Quãtomagis debet hõ sustinere ꝓ amõre dei ⁊ regno celorum? Tercio debemꝰ diligere dominum ex tota mẽte. i. perseuerantẽr. Prouer. xvij. Omni tempore diligit qui amicꝰ est ⁊ frater in angustijs cõprobat. Ita hõ oz diligẽ deũ in aduersitate sicut in ꝑsperitate. Hz q̃dã diligũt tm̃ in ꝑsperitate. s. q̃ dat eis hõ tẽpalia: ⁊ ꝑsperitatẽ ⁊ sanitatẽ corporis: ꝙ q̃ imittit eis ẽbulatiões: infirmitates ⁊ pauptates: statim murmurãt otra deũ ⁊ dicũt. dñs oblitꝰ est mei q; plꝰ castigat me q̃ aliũ Justi habẽt amorẽ mẽtricis siue amasie. q̃ tm̃ diligũt viros quãdo dãt eis munera: sed quãdo nõ habent dare diligunt alios. Vnde Hugo. Vide o aia ne meretrix ꝙ nõ spõsa xp̃i dicaris. De talibꝰ oz Prouer. xxvi. Cũ defecerint ligna extinguit̃ ignis. s. caritatis. Justi nõ attendũt q; flagella ⁊ tribulationes sũt signa diuini amoris. Apocal'. iij. Ego quos amo arguo ⁊ castigo. Secũdo videndũ est q̃re dilegendꝰ sit deus. Nota q̃tuor de causis solet aliq̃ res diligi. Primo q; beneficijs suis ꝓmeruit ⁊ certe iõ diligẽdꝰ est deus. Ber. Quitũ de nob̃ meruit deꝰ qui seipsũ dedit nob̃ in ꝓdaũ. Nõ est lignũ ita frigidum si ponat̃ in ignem ardẽtis clibani quin ardeat. Sic nec cor aliqđ ita frigidum si ponat̃ in ignẽ diuini amoris. Si intueatur q̃ntum nos ãmauerit: quin accendatur ad amãdum. Hugo. O homo cogita quantum te dilexit qui tm̃ dignatꝰ est facere ꝓ te. Obstupesce tãta bñficia tibi exhibita: pulchra facta fueãs ei? munere: feda facta fueras tua iniquitate: sed itez mũdata ⁊ pulchra facta es ei? pietate: operante tm̃ vtro q; caritate. Olim cum non esses dilexit te vt deberet: postea cũ fea esses dilexit te vt pulchrã faceret te: et vt ostẽderet quãtũ te diligẽt: nõ misi moriendo te a morte liberare voluit nũc autẽ sincera caritate te diligit acsi semp secũ pstitisses. Secũdo solet aliqs diligi q̃ beneficia ab eo sperant̃. Jdcirco diligendꝰ est deus quia inter omnia alia beneficia maxima est q; nob̃ tam magnã gloriã ꝓmisit ⁊ ꝓparauit. i. Corin. ij. Oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit. Ideo est summe diligendus. Ber. Qui tanta beneficia mihi promittis debeo me ãmori tuo totũ. Tercio solet diligi aliqua res q; delectabiliter mutatur in ea. ideo etiam diligendꝰ est deꝰ. Psal. Gustate ⁊ videte quoniã suauis est dominꝰ beatus vir qui sperat in eo: id est qui totã spem ⁊ dilectionem ponit in eo: talꝰ potest sentire suauitatẽ dei. Amor em̃ dei suauissimꝰ est: quod ꝓz q; omnẽ alium amorem separat ⁊ superat. Et implum in melle cuiꝰ dulcedo oẽm dulcedinem superat. vñ Eccli. xxiij. Trãsite ad me omnes q̃ cõcupiscitis me ⁊c. sequitur. Spũs enim meus

sup mel dulas :q̃ mel gustauerit illi postea nullus cibus sapit: sic q̃ gustauerit dulcedinẽ caritatis diuine postea nõ sapit ei amor terrenor. Aug⁹ Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maior ẽ oceano: restat vt in eo sitis huius mũdi extincta sit: illis ei fm Bze. dulce ẽ in hũanis reb⁹ qui adhuc nulla gaudia de celestib⁹ gustauerũt. Quarto solet aliqs diligi rõne cõsanguinitatis. et iõ diligẽd⁹ est deus qr maiorẽ ꝺsanguinitatẽ hz nobiscum qm cum angel'. ex eo qr humanam naturã nobiscum assumpsit Heb. ij. Nusqm em angelos sed semẽ Abrahe apprehẽdit neq em ãgelos appellat frẽs sicut hoies. vnde Ps̃. Narrabo nomen tuũ fratrib⁹ meis. Legit̃ gen. xliij. qd Joseph maiorẽ p tem honor. dedit beniamin qui erat frat̃ suus ex vtroq parẽte qm ceteris frib⁹ q̃ erãt ex altera parẽte Sic deꝰ duplicẽ refectionẽ homini dedit et dabit in sua diuinitate et hũanitate Angelos aũt in sua diuinitate refecit: immo nõ tm̃ frater sed eã pater. Ja thei. xxiij. Vn⁹ est pater vester q̃ in celis ẽ. Ber. Si filius naturaliter amat patrem a quo habet partẽ corporis quãtomagis debet amare deũ a quo habet corp⁹ et animam. Deut. xxxij. Nunqd non ipse est pater tuus qui fecit et possedit et creauit te. Ipse est pater noster qui creauit nos et cũ peremptam⁹ recreauit. Ideo debem⁹ eũ diligere et non ad iracundiam peccãdo p uocare. Exemplũ. Adolescẽs quidã intrauit siluam in q̃ morabãtur meretrices: cui occurrit dyabol⁹ in specie mulieris dicẽs Intra siluam ego sequar te: cũ intrauit siluam occurrit ei Christ⁹ in specie monachi cappa ĩduta⁹ dicẽs. Quo tendis tu fili mi: mala ẽ via tua reuertere dilecte fili mi. Cui ille. Cur me appellatis filiũ cũ nõ sitis pater me⁹. Regre in die pasche

in sermone. Ecce lo. Aug⁹. Amãd⁹ est genitor et preponẽdus est creator hogem⁹ et c̃.

Dñca. xix. Sermo. Cxliij.

Diligamus veritatem vnus q̃s q̃ cum primo suo. Ephe. iij. In verb istis hortat̃ nos apostolus diligere veritatẽ. Sciendum autẽ q̃ q̃druplex ẽ veritas: scz oris. cordis. operis. et psuerãtie. Veritas oris cõsistit in trib⁹. in locutione. in cõfessione. et in promissione. De veritate locutionis ꝺr hic in verbo ꝓposito. scz loquimini veritatẽ p̃s̃. Veritatẽ diligit deꝰ. Quantũ displicet si contrarium fecerimus. ptz in Anania et saphira qui cũ negarent veritatẽ petro. ceciderũt et expirauerũt Act. v. Require in sermone. Non falsum testimoniũ dices. Aug⁹ sup psalmistã Aliud est mẽtiri et aliud est verum occultare. sicut aliud est falsũ dicere et aliud est vr̃ tacere vt si q̃s nõ velit hoiem ad mortem prodere. paratꝰ debet esse verũ occultare. nõ dicere falsũ vt neq̃ pdat neq̃ mẽtiatur neq̃ occidat aiam suã p corpore alteri⁹: qr ꝺr in psalterio Perdes omnes qui loquũtur mendacium. Item debemus habere veritatẽ oris in cõfessiõe. Eccli. iij. Non cõfundaris p anima tua dicere verũ. i. veritatem in cõfessione. Cõtra hoc peccauit Cayn. Qui cũ debuit cõfiteri et dicere veritatẽ Respõdit. Nescio dñe. Nunqd custos fratris mei sum ego. Gene. iij. Ambrosius sup psal'. Beati imaculati. Cessat ei vindicta diuina si cõfessio peccatrat humana. Jtẽ debem⁹ habere veritatẽ oris in promissione: ita q̃ quicq̃d promittim⁹ teneamus: Eccl. v. Nõ spõdeas sup virtutẽ tuã. qd si spoponderis q̃si restituẽs cogita Eccl. v. Si qd vouisti deo ne moreris reddere. displicet enim ei infidel' et stulta promissio: sed q̃cq̃ voueris redde. Oltroq melius

ĩ iõ maledictus et a deo
ĩ tria q̃ abulat̃ et lapidem.

t nn

est nō vnde vōtū q̄ p̄ vōtū p̄missuꝫ
nō reddē. Quātū istō displicet dō. s.
stulta p̄missio pz̄ saul q̄ fregit p̄mis
sū de quo ioſue p̄miserat gabaonitis
Legit ioſue. ix. q̄ cū filij isr̄l itrarēt
trā p̄missiōis. cœpēr habitare in iericho & hay
& mltas alias cīuitates Hec audiētes
gabaonite timuerūt ne eis facerēt sic
et cogitātes callidū cōsiliū miserūt ad
ioſue & ad filios isr̄l nūcios q̄ argum
tū lōgoꝫ itineꝫ tulerūt. saccos vete
res in q̄bꝰ hēbāt panes muscidos & ī
fruſtra cōminutos & vtres vinarioſ
antiquos scissos & sotulares vetēs ha
buerūt ī pedibꝰ & iduti veteribꝰ vesti
mētis & venētes ad filios isr̄l dixēr
de trā lōginq̄ venimꝰ q̄ ē extra trā q̄
vob debeē & q̄rimꝰ vobiscū facē pacē
Qui rñdēr̄t videte ne forte habitetis
ī terra q̄ nob debeē & nō poterimꝰ vo
biscū pacem facē. Qui oīno negaue
rūt dicētes. Ideo remota ē trā nrā
q̄ panes isti calidi erāt q̄n nos exiui
mꝰ q̄ mō sūt muscidi & vtres noui q̄
mō sūt rupti & vestimēta & calcamē
ta noua q̄ mō sūt dissūpta Crediderūt
eis filij isr̄l & fecerūt pacē cū eis. p̄
dies vo tres ognouerūt se decēptos
q̄ in vicino habitabāt & mouētes
castra voluerūt euertē quitates eo
rū. s. Gabaon Cophira Beroth Ca
riathari & egressi sūt eis obuiā gaba
onite & dixit ioſue Quare decēpistis
nos dicētes q̄ ī trā aliena habitare
tis. Qui dixerūt nūciatū ē nob̄ fuis
tuis q̄ dñs deꝰ vr̄ p̄misisꝫ vob̄ terrā
hāc & p̄cepisset dispdē oēs inhabitā
tes ergo timuimꝰ valde & de consilio
prouidimꝰ aiab̄ nrīs necessitate coactī
nūc aūt in manu tua sumꝰ q̄d tibi bo
nū ac rectū videē fac de nob̄: tūc cla
mauit p̄s nō ē standū iuramēto & p̄
misso q̄d p̄ surreptionē factū esset
Seniores āt q̄ iurauerūt & p̄miserūt
nō audebāt frāgē fedꝰ & ordinauerūt
sic: q̄ habitarēt inē eos & essent eo
rū seruiēs lign̄a & aquar̄. Istō fedꝰ ste
tit multis āmis & nullꝰ audebat frāgē
Tādē cū regr̄z saul iste fregit & mlt
tos ex eis occidit q̄ tīn displicuit do
mino q̄ vindicabat in eū & in filios
suos in hūc modū Ipse eīn cœpit in
plio quo mortuo cū regnaret dauid
facta ē magna fames ī isr̄l trib̄ annis
ij. Re. xxi. Et consuluit dauid oraculū
dn̄i & dixit ei dñs. q̄ ista fames essꝫ
p̄pter saul & domū eiꝰ eo q̄ fregissꝫ fe
dus & peussisset gabaonitas. dixit er
go dauid ad gabaonitas q̄d facīā vo
bis p emēda. Qui rñderūt: nō ē nob
sup auro & argēto: sed sup saul & do
mū eiꝰ. Dent nob septē viri de filijs
eiꝰ vt crucifigamꝰ eos. Qd & factuꝫ
est & plaga cessauit & dedit dñs plu
uiaz terre. In hoc ptz q̄ dñs vult p
missa suari eciaz in fidelibꝰ sic de veri
tate oris ptz. Secūdo dēmꝰ hīc veri
tatē in corde ita vt q̄tq̄ loq̄mur ore
intēdamꝰ & corde. Cōtra hoc faciūt
multi q̄ blādē loquūtur p̄ximis & tñ
corde nō intendūt. Pro. xxvj. Nō la
ctes quēq̄ labijs tuis Tales similes
sūt iude q̄ p osculū tradidit dñm su
um: vñ recte significanē p ioab q̄ di
xit ad amasa. salue mi frat & tenu
it vna manu mentū eiꝰ q̄si osculans
eū alia manu extraxit gladiū sb̄ pal
lio & peussit eū in latē & mortuꝰ est.
Nota hystō. ij. Re. xx. Pro. xi Simu
lator decipit ore amicū suū. vñ iudas
nō māsit ipumtꝰ. Nā seipsū suspēdit
et dānatꝰ est. Joab eciā nō māsit im
pumtꝰ. nā occasus fuit iuxta altare
iij. Re. ij. sic otinget ommib̄ talib̄
Tercio dēmꝰ hīc veritatē in opatiōe
ita q̄ q̄tq̄ ore p̄mittimꝰ & corde fa
cere itēdamꝰ eciā sine p̄tractiōe ope
impleamꝰ. i. Jo. iij. Nō diligamꝰ ver
bo neq̄ lingua tm̄ sed ope & veritate.
Hāc veritatē habuit ezechias. & iō
placuit deo. nij. Re. xx. Memēto do
mine quō ambulauerim coram te in ve

ritate ⁊ adiecit deus vite sue .xv. annos. Contra hoc peccauit pharao q̃ multa ꝓmittebat sed opere nō implebat. ꝓpter quod in mari rubro tandem submersus est. Exo. xiiij. Aug⁹ in libro de agone. Errat quisq; si se veritatem cognoscere putat qui adhuc nequit viuit. Quarto debem⁹ habere veritatem in bone vite perseuerātia. Non enim qui bonam vitam incœperūt sed ꝑseuerauerūt vsq; ad finem hꝫ salui erūt. Hanc veritatez optabat xp̃s discipulis suis quando discessit ab eis orans patrem suū dicens. Pater sanctifica eos in verita te. Glo: Quasi diceret. Sicut ex tua gratia incepta est sanctificatio. eadē gratia perseueret vsq; in finem. scz in veritate. Eccl. xxxvij. Depcare altissimū vt in veritate dirigat viam tuā Cōtra hanc veritatē pseuerantie peccauit salomon q̃ in fine vite sue deos colebat ⁊ mulieres alienigenas adamauerat. iij. Reg. xi. vñ Psal. Seruite dño in timore. glo. vt in seruitio eiꝰ pseueretis Cōtra hoc peccauit ille heremita qui in fine vite sue factꝰ ē latro ⁊ cōdemnatꝰ. Rogem⁹

De eodē. Sermo. Cxlv.

Quid cogitatis mala in cordibꝰ vestris. Mat. ix. Hoc verbum ꝓt esse dei ad nos omnes in quo reprehendit nos de malis cogitationibꝰ. Sciendū autem q⁹ cogitatio hominis debet versari circa q̃ tuor. Primo circa passionē dñi. Tertio. iij. Recordare trāsgressionis mee et paupertatis mee absinthij ⁊ fellis. Eccl. xxix. Gratiā fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit enim p te aiam suam Fideiussor ille est xp̃s. totꝰ mundus per sentētiam dei patris damnatus erat. Compatiēs autem filiꝰ dei fideiussit ꝓ nobis. ꝓpt autem hoc pro tā magna causa fideiubē q⁹ oportet eū aliqū domū relinq̃re ⁊ hēditatez

suā ⁊ q̃q; vitā ⁊ sic fecit deꝰ Jhere. xxij. Reliq̃ domū meā dedi dilectam aiam meā in manibꝰ inimicorū meorū. Hugo. O hō cogita q̃ntū dilexit te q̃ tāta pro te sustinuit ⁊ tm̃ te dilexit. Aug. O hō cogita q̃ntū te dilexit deus tuus vt vestigia eiꝰ imiteris: ꝓpt̃ te paup factꝰ ē in mūdo vt te ditaret in celo. ꝓpt̃ te captꝰ ē vt te ab eterna captiuitate liberaret: ꝓpt̃ te ligatꝰ ē vt te a vinculis pcōrū absoluet. ꝓpter te flagellatꝰ est vt te a flagellis eterne ire eruet: ꝓpter te coronatus spinis vt te coronaret in celis. ꝓpt̃ te vulneratꝰ est medicus vt te sanaret egro tū. ꝓpt̃ te crucifixꝰ est vt tuas occupi scētias crucifigēs: ꝓpter te mortuus ē vt te a mortuis suscitaret. Hec cogitatio ꝺo multū placet. Exēplū in heremita q̃ rogauit dñm vt ostēdet si bi q̃le seruitiū sibi magis acceptū fuit. req̃. in .b. Grās ago deo meo q̃ntū ꝓmisit nob. hec cogitatio oꝺitur Josue. v. vbi ꝺr q⁹ filij israh expugnata ciuitate iericho ⁊ inhabitatoribꝰ eius ocasis. sola mansit raab mēretrix. hec ē aia q̃ erit secura manēs in domo sue cōscientie si suspēderit funiculū coccineū. i. passionē xp̃i p ignē memoriaz ante fores sue cōscientie Secūdo ꝺz homo versari circa precepta dei ⁊ sacram scripturam scz cogitare. Eccl. iij. Que precepit dominꝰ ista cogita semp vt scz illa impleas ⁊ custodias. Psal. In lege eius meditabit die ac nocte. Deutro. vi. Hec meditaberis sedens in domo tua ambulās in itinere dormiens atq; cōsurgēs. Ideo hō debet libēter audire ꝓdicationes legere psalterium ⁊ sacram scripturā vt suū cor occupet homis cogitationibus ⁊ licet homo nō totum intelligat quod legit. Exemplū legit in vitas patrū. q⁹ quidam frater dixit beato arsemo Ecce pat̃ meditari festino ꝺ sacris scꝑturis ⁊ nō sentio ꝓfectōez

v

in corde meo. q̃ non intelligo virtũ tẽ verboꝝ sacre scripture vnde valeo cõtristor. respõdit beatꝰ arsemius. oportet te fili mæssant meditari eloquia dei. licet incãtatores qui serpentes incãtare solent nõ intelligũt illa verba que loquũtur. tamẽ serpẽtes audientes verba illa acquiescũt eis et subdũtur eis ita ꝛ nos faciamus similiter. Licet nõ valeam⁹ intelligẽ vtutẽ diuinaꝝ scripturaꝝ. tñ demões audiẽtes eã terrẽtur ꝛ effugati discedũt. Tercio debet cogitatio hois versari circa pctã que cõmisit. ps. Cogitabo p peccato meo. s. pnã quam merui. ꝛ bona que per peccatũ amisi. Isa. xxxviij. Recogitabo tibi dñe oẽs annos meos i amaritudine aie mee. Isido. Nullũ inuenitur peccatoꝝ re medium tale sicut eoꝝ cum recordatione ꝛ dolore cõtinua memoria. Hec mimiscere eñ debem⁹ q̃ grauia sunt que admisim⁹. q̃ vanosa q̃ obmisim⁹ q̃ dura inferni supplicia q̃ meruim⁹. Exẽplũ q̃dam frat̃ venit ad abbatẽ admonens eũ dicẽs pat̃. dic mihi aliqd verbũ edificatoriũ: dt ei abbas vade fac talẽ cogitationẽ tuã sicut illi qui sũt in carcẽ. Illi eñ introgãt vbi est nidex ꝛ quãdo venit ꝛ ipsaꝝ pnarũ expectationẽ q̃s meruerũt deplorãt. Ira ꝛ homo debz esse suspẽsus ꝛ am mã suam obiurgare dicẽdo ꝛ cogitãdo. Ve mihi quo audeo stare ãte tribunal xpi ꝛ quo debeo actuũ meorũ reddẽ rationẽ: si ei hec semp meditat⁹ fueris salu⁹ eris. Quarto dz cogitatio hois versari circa mortẽ suam. Eccẽs. vij. Memorare nouissima tua. ꝛ c̃. vñ dt sacerdos iponẽs cineres. Memẽto hõ q̃ cinis es. ꝛ in cinerẽ reuerteris. Aug⁹. Nihil sic reuocat a pctõ sicut mortis cõtinua meditatio. Exẽplũ q̃dã rex erat in grecia q̃ nunq̃ ridere consueuit: q̃dã die dũ q̃rẽt ab eo frat̃ ei⁹ carnal cãm tãte tristi

cerrñdit. Cras indicabo tibi vade in domũ tuã. cũq ille abisset misit rex milites cũ cornu q̃ solebat sufflari sũpter occidẽdos ꝛ fecit sufflari ante domũ fris sui ꝛ iussit eum ligari ꝛ duci ad mortẽ. Et fecit eũ nudũ stare inter q̃tuor milites armatos euagiatis gladijs Deinde fecit venire diuersa gña musicaliũ ante eũ ꝛ dixit ei rex. Frater cur nõ rides: q̃ rñdit. quo possum ridẽ quocũq me vertero video mortẽ ante me. ꝛ ait rex. Ecce illa ẽ causa q̃re ridẽ nõ possum. q̃ ego video q̃ me oportet mori. sed nescio vbi. vel quo. q̃n. ꝛ tũc eũ liberũ dimisit. In cuius signũ legit̃. q̃ xps bñ fleuit in vita sua ꝛ nunq̃ risit. vt testatur Ber. Sepius legi xpm fleuisse nũq̃ aũt legi ipsũ risisse. Hogem⁹

Dñca. xx. Sermo. Cxlvi.

Olite fieri iprudẽtes sed itel ligẽtes q̃ sit volũtas dñi. Eph v. Vidẽs apl's multos ambulantes iprudenter in hoc stũdio ꝛ iõ cũ fatuis vgib⁹ excluderent̃ a regno dei. vt scribit Mat. xxv. Jo mõnet nos in vbis pmissis vt sim⁹ prudẽtes Sandum q̃ q̃tuor creature reperiũtur prudẽtes a q̃b⁹ debem⁹ prudentiã addiscẽ. Job. xij. Interoga iumẽta ꝛ docebũt te. ꝛ volatilia cœli ꝛ indicabũt tibi. s. prudẽtiã. Dria ẽ Leo cuius prudẽtia ẽ vt vestigia delet cũ cauda sua ne a venatoribus inuenia⁹: sic nos prone a venatoribus inuenia⁹: sic nos prone cõfessionẽ debem⁹ delẽ vestigia. i. vitã pteritã ꝛ pctã nrã ne venatores ꝛ. diaboli aliqd vestigiũ pctoꝝ nroꝝ inuenãt in quo nos capere pñt. Ps. Dti q̃ re. sũt ꝛ c̃. vñ dauid dauid dicẽs. Miserẽ mei dñe fm magnã nrã ꝛ c̃. Dyabol⁹ eñ scribit oia pcta nra et q̃ntũcũq pua ꝛ negligẽtias. Exẽplũ legit̃ de btõ augustino cũ esset in oratione vidit demonẽ euntẽ ꝛ magnũ libꝝ portãtẽ ꝛ adiuuauit eũ vt dicẽt sibi q̃d in eo scriptũ esset. Qui rñdit

pctā hoīm ⁊ neglīgētias eoꝝ Cui Augꝰ. Oñde ī libꝝ si meo sū notatꝰ ⁊ apto libro īuenit ī eo scriptū qꝺ q̄dā die oblitꝰ fuerat dicē cōpletoriū suū et statī otritꝰ repetiuit cōpletoriū ⁊ apto itꝝ libro īuenit hoc totū dele tū. Ecce creatura ē serpēs q̄ nos docet prudentiā. Mat. x. Estote prudentes sicut serpētes. Prudētia serpētis ē qꝺ ad vocē incātatoris obstruit aures suas. s. vnā terra aliā causa. Ps. Sicut aspidis surde ⁊ obturātis aures suas q̄ nō exaudiet vocē incantatoris Incātator ē diabolꝰ q̄ sua icātatiōe mltos decipit ꝓmittēdo lōgā vitam vel bona tēporalia. Mat. iiij. Hec oīa tibi dabo si cadens adoraueris me. Ber. Demonū est suggestiones malas ingerē. nostꝝ ē illis nō cōsentire ⁊ quotiēs resistimꝰ diabolū superamꝰ. angelos letificamꝰ. deū honoramꝰ. De suggestione dyaboli habemꝰ exemplum in beato hilario q̄ cum iret cōtra hēticos ꝓ defensiōe fidei. diabolꝰ associauit se ei in specie hois seruiēs sibi ⁊ portās saculū eiꝰ et multa alia huiꝰa sibi exhibuit. Et q̄si opatiēdo ei hospitauit eūdē vt modi cū de vino bibēt ⁊ gustaret vt forti or fiēt ad eundū ī quo sibi osēsit. Deinde osuluit vt carnes comedēt ⁊ sic fecit. Cū aūt venissz ad ciuitatē q̄dā duxit eū ī domū ciuisdā religiose femine ⁊ petrauit vt mutuo sibi cōfabularent ⁊ sepiꝰ ad peccādū instigauit: ꝫ volēte deo btūs martinꝰ ī spū cognouit q̄ occurrēs demonē acto fugauit ⁊ illū liberauit alꝫ lapsus fuisset. Ecce deceptio diaboli Quotiēscū qꝫ ergo diabolus suggerit nob mala dēmꝰ ad modū aspidis obstruēaures vnā ēra cogitādo qꝺ ēra sumꝰ ⁊ in ē tā reuertemur Eccē. vij. Memorare nouissima tua ⁊ ī ēternū nō peccab. ⁊ alterā causa cogitādo finē q̄ sequiē ꝓsequaudia pītis vite. Ore. Cōtinuꝰ

succēssus rex tpaliū cērtū ē eēne dā natōis inditū. Terra creatura a q̄ prudētiā addiscē dēmꝰ ē formica q̄ docet nos prouidere de futuro. Pro. vi. Vade ad formicā o piger hō ⁊ cōsidera viā eiꝰ. i. opatiōes ⁊ discе sapientiā q̄ cū nō ꝫeat ducē q̄ eā doceat aut ꝓceptorē qui eā cogat. pat tū ī estate sibi cibū ⁊ congregat ī estate qꝺ comedat ī hyeme. sic dz hō in pītī vita congregare frūs bonoꝝ opm vī viuat in futura vita. vñ apls ad Gal. vi. Dum tps hēmꝰ operemur bonū ꝓpt̄ qꝺ laudauit dñs villicū iniq̄tatis q̄ fecerat prudenter ⁊ ī futurꝝ sibi prouiderat Nota palolā do. ix. Post festū ēm. ī ser. Hedde rōez. Amb. in q̄dā epla Nullꝰ frūs occi: ymo diſpēdiū gnat otiosus siue tardꝰ vñ debemꝰ facē sicut ille rex q̄ cū sciret post annū se in exiliū mittēdū ꝓmisit sibi multa bō. Heq̄. in ser. Prepara te in oc. ī ꝓn. libri. Seneca si prudēs esse cupis ī futuro pspectū intēde. Quarta creatura ē q̄ nos docere debet q̄dā piscis qui in naturis aialiū cum sentit tempestates maris adiungit se lapidi ore adherendo ne a pcellis hinc iacteē. Vare est preses seculū qꝫ sicut in mari sunt multa pericula. Ber. Pericula huius mundi probat transeuntiuꝫ raritas. pereuntium multitudo quia inter multos vix transit vnus homo qui non pereat in periculo huiꝰ mundi quia multi sunt vocati pauci vero electi. Idem Bernardus dicat. Deu mihi quia vndiqꝫ mihi pericula. vndiqꝫ mihi bella. vndiqꝫ mihi tela volant. vndiqꝫ mihi temptamēta. quocunqꝫ me vertam nulla securitas ⁊ que mulcent. ⁊ que molestāt timeo et esuries ⁊ refectio somnꝰ ⁊ vigilie labor ⁊ requies semper militāt aduersum me non minꝰ suspectus est mihi iocꝰ ira. Cum igitur tot pericula sūt in hoc mari. paucissimi trāseūt quin

† Ista in hoc mundo sunt multa pericula.

periclitẽtur. Exemplũ quidã clericꝰ ammonitꝰ ab amico suo epõ vt alijs beneficijs suis resignãs vnũ tantũ reseruaret. q̃ respõdit temptabo vtrũ plurib⁹ meis bñficijs possim saluari. Tunc eps adiurans eum ⁊ pcepit ei vt post mortẽ ad eũ rediret ⁊ de statu suo sibi reuelaret: mortuꝰ ergo ipse apparuit dicẽs se eternaliter esse dãnatũ ꝓpter auariciã. Et post multa q̃ fiunt ab epõ dicens: viuet ne adhuc aliqs sup terrã Qui respõdit quo sic queris: certe postq̃ mortuꝰ fui tam magna multitudo descẽdit ad infernũ q̃ nõ credebã tot hoies esse i mũdo: debemꝰ ergo prudẽtes esse sicut pisces iste adherere lapidi. i. xpõ quãdo insurgũt tẽpestates tẽptationũ ⁊ tribulationũ recolẽdo passionẽ ⁊ tribulationes q̃s ipse in hoc mũdo sustinuit. tũc nulla pt ꝑualere tẽptatio. Origenes. Tanta ẽ virtꝰ passionis xpi. q̃ si infidelium mẽtib⁹ habeat. nulla iuidia pt preualẽ. nulla libido. sed cõtinue ad memoriã eiꝰ passiõis totiꝰ pcti ⁊ mortis fugiet exercitus. Item nulla aduersitas vel tribulatio pt hoiez vincẽ. Gre. Si passio xpi ad memoriã reducat mihil ẽ q̃ nõ equo aio tollerat. Ber. mihil dulcꝰ in tribulatione q̃ passionẽ xpi meditari. Exẽplũ Iuuenis q̃dã religiosus fuus est. Legẽre in h. q̃ q̃q̃ scpta sũt i ꝓncipio huiꝰ libri. Nogemꝰ

De eodẽ Sermo. Cxlvij.

Ntrauit aũt rex vt videt discumbẽtes Isaie. xxij. Rex iste deus est q̃ est rex regũ ⁊ dñs dominãtiũ qui videt oẽs hoies i pñti vita q̃dãmodo. Videt bonos ⁊ malos generaliter: sed electos videt miserit⁹ditẽ: i futuro videt malos horribiliter ⁊ bonos delectabiliter. Primo dico videt bonos ⁊ malos generaliter. Psal. De celo respexit dominꝰ vidit oẽs filios hoim siue bonos siue malos ⁊ oia facta eoꝝ tam in tenebris q̃ in luce. Heb. iij. Oia nuda et apta sũt oculis eiꝰ. Eccl. xlij. Omnia eius luciores sũt sole cõtemplantes oẽs vias hoim ⁊ pfundũ abyssi et hoim corda intuẽtes in absconditas ptes. Job. xxxi. Nõne ipse cõsiderat vias meas ⁊ cunctos gressus meos dinumerat. Gre. sic deꝰ vniuscuiusq̃ vias cõsideat vt nec minutissime cogitationes nec minutissima verba q̃ apud nos vsu viluerũt eius vero iudicio indiscussa remanebũt. Multi ⁊ multe sũt q̃ credũt cogitatiões suas et occulta latẽ de q̃b⁹ Ds. Dixerũt. Nõ videbit dñs: nec intelliget deus iacob. q̃ plãtauit aurẽ nõ audiet. ⁊ c. Attẽdãt occulte pcãtes q̃ deꝰ oia audit ⁊ videt. Augꝰ. q̃ si latrat ⁊ a nemine hoim videat q̃d faciet de illo desup inspectore quẽ nihil latere pt. Vñ legit in vitaspa. q̃ patrum q̃ abbas audiẽs q̃ thays meretrix ꝓpter pulchritudinẽ suã multas aias dãnauit. Req̃. in festo ascẽ. in ẽmo. Ecce ascẽdet q̃si aq̃la. Secũdo videt dñs ꝑdestinatos pcõres gr̃ã ipsum dẽdo misericordit. Sap. iij. Gr̃a dei et mia eiꝰ in scõs suos scz i ꝑdestinatos pcõres ⁊ respectꝰ in electos illius. Hoc mõ respexit dñs petrũ post trinã negationẽ qui egressus foras fleuit amare. Lu. xxij. Ambro. Dñs int flagella petrũ lacrimantẽ oculis mie respexit. q. d. plus doleo ꝺ tuo pcõ q̃ de meo flagello. hoc mouit matheũ in thelonio Glo. non tm visu corpis sed intuitu misericordie ⁊ traxit eũ ad se. Sicut videmꝰ in lapidib⁹ vel in alijs creaturis q̃ q̃dã virtute eiꝰ ferrũ ad se trahũt. Si hoc possibile ẽ creatue quãtomagis creatori. Exemplũ habemꝰ in filio ꝓdigo. Lu. xv. Qui filius cũ longe esset vidit eũ pater eius ⁊ misericordia motus est et occurrit ei ⁊ c. ⁊ paulo ante supra illo verbo. Surgam ꝺr Augꝰ apposuit

ille non habuisset nisi oculus diuine misericordie inspexisset eū Primo ergo respexit eum misericorditer bonum ꝓpositum immittendo: postea respexit eum amicabiliter recipiēdo. Nota parabolam breuiter. Homo quidaz habebat duos filios et iuniorē dereliquit patrem ⁊ abiit ī regionez longinquam ⁊ ibi male cōsumpsit bona sua ⁊ tandem venit ad talem miseriam ⁊ inopiam q̄ desiderabat cum porcis cōmedere tūc ad se reuersus cognouit statum suū ⁊ ait Surgā ⁊ ibo ad patrē meum ⁊ querā grām ⁊ cū esset in via anteqū appropinquaret ad patrē vidit eū pr̄ venientē ⁊ mia motꝰ occurrit ei ⁊ amplexatus ⁊ osculatꝰ est eū ⁊ dedit ei nouā vestē ⁊ calcamēta ⁊ anulū in manu et fecit ei cōuiuiū ⁊ letatꝰ est cū omni familia. Homo iste deꝰ pater ecclesiis ē qui hz duos filios bonos ⁊ malos. Malꝰ sepaē ab eo qñ pctm̄ committit Isa. lix. Pctā vestra diuiserūt inē vos ⁊ deū vestr̄. Venit in regionē longinquā. i. potestatē diaboli tūc lōge est a deo. sm psal. Longe a peccatoribꝰ salꝰ Et osumit bona sua male a deo sibi collata. Hoc fit qñ bona naturalia scz sensus auditū facundiā et fortitudinē in alias grās osumit. s. in seruitio diaboli tūc incipit egere. i. diuina grā carere q̄ priuaē omnibz bonis que in ecclesia sunt. Et tūc in se reuersus. i. deꝰ hominez aliquādo respicit per diuinam grām immittēdo ei aliquam tribulationē q̄ duat eum ad cognitionem. vnde dr fame facta reuersus dicit surgā ⁊ agit pnāz ⁊ c. Eze. Mala q̄ nos hic premūt gtiꝰ ad deum ire cōpellūt. Et quādo incipit redire tūc deꝰ incipit eum oculis sue misericordie inspicere ⁊ occurrit ei grām infundēdo ⁊ cadit sup collum eius eū osculādo ⁊ patri reformādo dicēs. Cito pferte stolā pmā. Quid est pma nisi status innocētie q̄ illi restituit. Et quid est ānulum in manu eiꝰ dare nisi eū amore diuino despōsare ⁊ tūc fiunt cōuiuiū magnū quia gaudium ē angelis dei sup vno pctō re pnām agēte. Exemplum quedaz meretrix publica q̄ multis annis diabolo seruiebat. quadam die vidit dr portare corpꝰ xpi per plateas a sacerdote ⁊ genu flexo more solito eum adorabat ⁊ respexit eā dns oculo diuine mie ⁊ mittēs ei ptitionē ⁊ ꝯmitionē sui statꝰ q̄ dixit in corde suo. Heu misera peccatrix quo audeo stare ī ospcū dei qz dia pctā mea cognoscit: ⁊ occurrēs cecidit añ sacerdotē in lutū cū lacrimis dicēs. dñe ihu xp̄e si tu es qui natꝰ es ex maria virgine qui passꝰ es ꝓ me miserē mihi pecca tria sm tuam magnā misericordiaz. Et ecce vox de pixide dixit Vade, filia mea dimissa sunt tibi omnia peccata tua ⁊ noli amplius peccare Cieca setū nota q̄ ī futuro videbit dominꝰ malos horribiliter ⁊ hoc in iudicio extremo. De quo dr in ꝓposito. q̄ rex intrauit vt videret discūbētes ⁊ vidit ibi hoiem nō vestitū veste nuptiali. i. caritate. Eccles. ix. Omni tpe vestimēta tua sint cādida. i. opa eiꝰ sint mūda Ille visus ē horribil. Apoca. i. Oculi eiꝰ q̄si flāma ignis De quo Augꝰ. Nallēt reprobi oēs pēnas infernī sustinē q̄ facez iratī iudicis videre Malachie. iij. Quis stabit ad videndū eū ipse em̄ est q̄si ignis oflans Apoca. vi. Tunc dicent montibꝰ ⁊ petris cadite sup̄r nos ⁊ absc̄ondite nos a facie sedentis ī throno ⁊ ab ira agni. i. iudicis. qui nūc mansuetꝰ est sicut agnꝰ Tūc erit fremēs sicut leo Amos. iij. Quasi leo rugiēs quis nō timebit. Istud figuratū est Apoca. i. vbi iohānes vidit xp̄m sedentē ⁊ ex ore eius pcedebat gladius ex vtraq̄ parte acutus. per istum gladium

ſignificatur vltima ſentẽtia que ſcin
dit corp⁹ ⁊ aiam qñ dicet Ite ma
ledicti in ignem eternũ · qr tunc per
petue ardebit anima cũ corpore · Vñ
dixit de illo qui iuent⁹ eſt ſine veſte
nuptiali · Ligetur ille mamb⁹ ⁊ pedi
bus ꝓiciate eum in tenebras exterio
res · ibi erit fletꝰ ⁊ ſtridor dentium ·
Hanc viſionez horribilẽ faciũt pecca
ta hominũ · Gene · vi · Videns dñs qꝫ
malicia hominũ eſſet in terra ⁊ c̃ · De
lebo iñt hoiem quem creaui · gloſa ·
qr a malicia ceſſare non ꝓpoñt · Ihe
rom · Nihil ita impugt qꝫ cor ipemtẽſ
oĩs impemtẽs ꝓuocat iudicantez · ſo
lũ crimen ẽ qđ remã ꝺſequi non ꝑt:
ſed ſi illũ horribilẽ viſũ volumus ꝑca
uere debem⁹ facere ſm qꝫ legit̃ in vi
taſpã · qꝫ quidã frater venit ad ãmo
nem abbatẽ · Dicẽs pater dic mihi v̊
bũ edificatoriũ · Rndit̃ m ſer · vt q̃d
cogitatis ma · ⁊ c̃ · Ite videt dñs ele
ctos ſuos delectabilit̃ · Jo · xvi · dixit
ihs diſcipul̃ ſuis recedẽs ab eis · vos
quidẽ nunc triſticiã habebitis · iterꝫ
autem videbo vos ⁊ gaudebit cor ve
ſtrum ⁊ gaudiũ veſtruz nemo tollat
a vobis · Ber · O bone ihesu ſi in hoc
exilio dulce eſt flere · doce q̃d erit in
ſumma patria gaudere · o qꝫ iocunda
erit viſio illa qñ electos ſuos videbit
et nihil in eis inuenit qꝫ oculis eius
diſplicere poterit · Eccl̃ · xxxvij · Ocu
li dei intelligẽtes ſe · quãto ergo nũc
plus deũ diligim⁹ tãto oculi dei in nos
et oculi noſtri in deũ infigũtur · Aug⁹
Nihil ſuauiꝰ : nihil amore dei dulci?
qui q̃nto hic fuerit feruẽtior tãto vi
ſio erit ſuauior : ⁊ quãto nũc deſidera
mus feruẽtius tãto intuebimur ipſũ
clariꝰ · Huius figurã habem⁹ .i. Rndit̃
vbi dr qꝫ Jonathas venẽs ſup vnũ
pratũ ſup qđ multũ ceciderat de mel
le ⁊ accipiẽs virgã quã in manu tene
bat intinxit in fauo mellis ⁊ comedit
et apti ſũt oculi eiꝰ ; ꝑ ionathan itel
ligit̃ quilibet fidel̃ q̃ venẽs ad illud
celeſte pratũ guſtauit de melle dñi
tatis · tũc ꝓmo aperiẽtur oculi eius
qñ cognoſcit deũ plenaria cognitione
nõ ꝑ ſpeculũ in enigmate ſicut nũc ẽ
ſed facie ad faciez : ⁊ ſalua facta erit
tũc aia cuiuſlibet · Rogem⁹

Dñica · xxi · Sermo · Clxvij ·

Rouitewos armaturã dei vt
poſſitis ſtare aduerſus inſidi
as diaboli Epho · vi · apl's vi
dẽs eſſe diuerſas inſidias ſiue tẽptatio
nes diaboli docet nos q̃liter eis reſiſtẽ
debem⁹ · Sciendũ aũt qꝫ diabol⁹ mul
tis modis tẽptat hoiem ſiue inſidiat
Prio diabol⁹ temptat hoiez illo pctõ
ad qđ vidit hoiem eſſe magis inclina
tũ · ſicut rex volẽs impugnare caſtꝝ va
dit in pte debiliori · Gre · Diabol⁹ mo
res vnuſcuiuſq; reſpicit cui vicio ſit
ꝓpinquior ⁊ illa poſt añ facit ſuã ad
que viderit facili⁹ inclinare mentẽ ·
ſicut venator ponit laqueum ſuũ vbi
beſtie ſolẽt magis ambulare · qđ ogi
tãs Pſal · In via hac q̃ ambulab̃ abſco
ſuerũt laqueũ mihi · Et ideo volẽs di
abol⁹ temptare dñm cum videret eũ
eſurientem : temptauit eum de gula
Matth · iiij · Si filiꝰ dei es dic vt lapi
des iſti panes fiant · Et duos ſenes
quos cũ viderat cum frequentaret
domũ ioachim ⁊ cõtemplabãtur ſu
ſannam q̃ valde pulchra erat · temp
tauit eos per luxuriã · Dameł · xiij ·
Speties decipit te ⁊ cõcupiſcẽtia cõ
uertit cor tuũ · Nota hyſtoriã · Simili
modo temptauit regem dauid ꝑ lu
xuriam qñ vidit eum ocio vacãtem
et berſabee q̃ ſe lauantẽ intuebat̃ ·
ij · regũ · xvi · Gre · i morali · Jbi imm
cuis ſtipulã ponit vbi ſemitã mentis
eſſe ꝺcupiſtit : quia ille periculum de
ceptionis inferet : vbi viam ꝓpinquio
rem eſſe inuenerit cogitationis · Ex
emplum · Quidam frater multũ tẽp
tabat̃ a ſpũ fornicatiois · Rndit̃ i ꝑ

Qui se exaltat humiliabit̄ i ꝓmo mē
bro. Secundꝰ modus diaboli tēptan
di ē q̄ qñ non p̄t p vnū pctm̄ vincē
temptat p aliud: sicut medicꝰ q̄ mui
tat hoīem ad diuersa ferula vt saltē
vnū comedat. Gre. Continua tēpta
tione pulsat diabolꝰ vt saltem tedio
vincat. Ber. Habet antiquꝰ hostis
mille nocēdi artes. vñ sigificat̄ p tur
rim Dauid de q̄ mille clipei dep̄debāt
et iō mille artifex nūcupat̄. Diabolꝰ
em̄ facit sicut ille rex q̄ volens castꝝ
capere: qñ non p̄t expugre ab vna p
te ab alia pte temptat: qñ em̄ nō p̄t
vincere p vnam machinā: facit aliā
vel terciā. aliqñ ꝓiciat lapides. aliqñ
ignem vt tandē vincat. Exemplum
in xp̄o quem cum diabolꝰ vincere nō
potuit per gulam. temptauit per va
nam gloriā: et cum sic vincere non po
tuit temptauit p auaricīā. Sic adhuc
solet diabolꝰ fideles impugre. Istud
figuratū est. i. Re. xvij. vbi dr. q̄ gō
lias occurrit dauid cum clipeo hasta
et gladio et c̄. Per goliam sigificat̄
diabolꝰ qui occurrit Dauid. i. cuilibz
fideli cum clipeo hastam gladio. i. cuz
diuersis temptationibꝰ. vt quē vin
cere nō potest persuasionibꝰ saltem
vincat terroribꝰ. Hugo. in libro. ij.
Diabolꝰ decipere quem temptat ꝑus
naturam vnuscuiusq̄ scrutat̄ et ide
se applicat vbi aptum hoīem ad pec
candū repit etiam viros religiosos
quos nō potest vincere p luxuriā. ā
auaricīā temptat eos p vanā gloriā
vel ieam vel inuidiam. Exēplū. Qui
dam monachꝰ deuotus cum esset in
oratione vidit diabolū vementem et
saccum magnū portantē et adiuāuit
eum vt diceꝫ sibi q̄d in sacco porta
ret. Qui rñdit. diuersas piricēs in q̄
bus sunt diuersa electuaria. At ille.
At q̄d portas illas. Qui rñdit. vt de
cipiā monachos istos q̄dq̄ nō vult
de vna: dabo sibi de secunda de tercia
de quarta et p cōsequēs oia vt saltē
sibi vnū placeat quo eam alliciam et
decipiam et sic euanuit. Tercꝰ modꝰ
diaboli temptādi est q̄ magis impu
gnat bonos q̄ malos Ecci. iij. Fili ac
cedens ad seruitutem dei sta in iusti
cia et timore dei et ꝑpara animam tuā
ad temptationem: q̄ tunc magis hō
mines impugnat quādo sibi cōtrari
antur. Vnde dicit beatꝰ Greḡ. Ho
stis noster quāto magis nos contra
bellare sibi cōspicit. tāto magis im
pugnare intēdit. Illos enim pulsare
non negligit. quos quieto iure possi
dere se nō sentit. Istud figuratum ē
in holoferne qui impugnit filios isr̄l
sibi resistētes. vnde dixit ad iudith.
Ego nūq̄ nocui viro qui seruiuit vo
luit regi babilonis scz nabuchodono
sor. Populꝰ autem tuꝰ si nō cōtemp
sisset me nunq̄ leuasset̄ hastam otra
eum. Judit. xi. Vnde quanto magis
sanctiores sunt hōmines tāto magis
eos impugnat diabolus. Exemplum
quidam sanctus trāsiuit per heremū
et vidit supra domum cuiusdam he
remite multos demones sedere: sed
cum venisset ad proximam ciuitatez
vnum tātum vidit. quesiuit ab eo q̄
re illic tāti essent et hic tantum vnꝰ
Respōdit demon Heremita ille ē bo
nus hō. et ideo ibi multi sūt demo
nes querētes eum seducere. hic autē
omnes qui sūt in ciuitate mali sunt.
et ideo nō indiget̄ nisi tantū vno cu
stode. Quartꝰ enim modꝰ temptādi
diaboli est q̄ quādo nō potest hoīem
seducere et vincere tūc cessat ad tem
pus. et quādo hō minime se custo
dit et securꝰ est tūc insidiat̄ ei et de
cipit eum Vnde Ecclesiastici. ix. Bona
in mala cōuertēs insidiatur. et in ele
ctis impōit maculam. Exemplum.
Luce. xi. vbi dominꝰ dixit. Cum im
mundus spiritus exierit ab hōmine.
id est a tēptatione hominis cessauerit

ambulat per loca maquosa querēs requiem ⁊ non inuenit ſm Gre. Loca maquosa ſunt corda iuſtor q̄ per diſcipline fortitudinem ab omni carnalis cōcupiſcentie humore ſiccātur. Tunc dicat. Reuertar in domū meā vnde exiui ⁊ veniens inuenit eam vacātem per negligentiam ſcobis mundatam ⁊ ornatam: ſcz ſolum per exteriorem apparētiam Tunc vadit ⁊ aſſumit alios ſeptem ſpūs nequiores ſe: ⁊ ingreſſi inhabitāt ibi per continuam ipſi⁹ temptationem ⁊ fiūt tūc nouiſſima hominis illi⁹ peiora prioribus. ij. Pe. i. Veli⁹ enim eſt nō agnoſcere viam iuſtitie q̄ poſt agnitā retrorſus cōuerti. ūt Gre. in moralibus. Noſtis noſter ſua malicia tāta arte ſe palliat vt plurimū ante mentis oculos virtutes fingat vt ea que quiſq; expectat pīmia inde eterna dign⁹ erit inuenire tormēta. Ideo monet nos apoſtol⁹ Roma. xiij. vt induamur arma lucis .i. operibus virtuoſis ſibi reſiſtēdo. Ihero. Semper aliquid boni facito vt te dyabolus inueniat occupatum: ⁊ tunc nō audet te temptare. Cui⁹ figuram habem⁹ in iuda machabeo: qui cum vidit lyſiā cōtra ſe vementem cum multo exercitu iuſſit ſuos armari. Cum autez vidiſſet lyſias armatos viros perterritos: fugit cū exercitu ſuo. Per lyſiā intelligit diabol⁹ qui cum viderit iudam. i. fidelem armatum ⁊ indutum armis virtutum fugit nec audet appropinquare: ⁊ ūr Jaco. iiij. Reſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vob. Rogem⁹

De eodē. Sermo. Cxlix.

Omine deſcende vt ſanes filium meum prius q̄ moriat. Joh. iiij. In hoc euāgelio legitur. q̄ dom⁹ ſanauit filium regu li febriatātem. Et poſſumus notare duo. Primo ipſam febrem. Secundo dominū ſanātem. Agendum autem q̄ per febrem ſignificat peccatū mortale ꝓpter multa. Primo ſicut febris facit hominez debilem ad operādum ſic homo q̄diu eſt in peccato mortali non poteſt facere op⁹ meritorium q̄ deo placeat. Greg. Qui in caritate nō eſt omne bonum q̄ operatur amittit ſupple quātū ad premiū eternū. Hoc patet in ſaul qui multa bella pugnauit pro populo dei: ſed q⁹ i peccatis fuit deo nō placuit. Secūdo nam ſicut febris affligit corp⁹ ſic peccatum affligit animam. Iſa. xlviij. Non eſt pax impijs. Jhere. xij. Non eſt pax vniuerſe carni .i. homini viuenti carnaliter q⁹ ſemper habz retrorſū conſciētie. Ecōtra boni habent pacē interi⁹ ⁊ leticiam ſpūalem. Prouer. xv. Secura mens quaſi iuge cōuiuiū. Iſiō. Nulla pena grauior q̄ mala cōſcientia Vis autem nunq̄ fieri triſtis bene viue. Richard⁹. Bona conſcientia nihil eſt iocūdius: nihil ſecuri⁹ premat corp⁹: trahat mūdus: terreat dyabol⁹: ⁊ illa ſecura erit cum corpus morieē. ſecura cum vtrūq; ante tribunal iuſti iudicis ſtatuetur. Tertio febriatāti aby eſt nociuus qui ſano eſt ſalutifer⁹. Sic ābus corporis dōmini noſtri ihēſu xp̄i qui iuſtis eſt aby⁹ ſalutis. ſit peccatoribus aby⁹ eterne dānationis. ꝓ. Chor. xi. Qui mānducat ⁊ bibit indigne iudicium ſibi mānducat ⁊ bibit. Aug⁹. De vno pane accepit iudas ⁊ petrus. ſed petrus ad vitam ⁊ iudas ad mortem Ber. ponit exemplum ī flore: mel fit de flore ī apib⁹: ⁊ venenum in araneis: ſic corpus xp̄i iuſtis ad ſalutem malis ad eternam damnationem Aug⁹ Magis peccāt qui tradūt xp̄m crucifixum peccantib⁹ membris q̄ iudas qui tradidit illum crucifixoribus iudeis. De tali materia require ī ſermone. Paſcha noſtrū. Secūdo notādū q̄ dom⁹ ſanauit iſtum infirmū ⁊

sic sanat pctorē trib⁹ modis Pri mo p afflictionē corpis. Job. v. Ipe vulnerat ⁊ medet. percutit ⁊ manus eius sanabit. vel vulnerat ⁊ percutit corp⁹ ⁊ medet aiam. ij. Corin. xij Cū infirmor potēs sū. i. fortis in aia. Istā figuratū est i adolescēte quē dns suscitauit: de quo dr Lu. vij. Cum appropinquaret porte ciuitatis ecce offerebatur filius vnicus matris sue ⁊ tetigit lectum feretrū ⁊ surrexit adolescēs Per mortuū istū significat aīa mortua in pctis. Sap. xvi. Per maliciā occidit hō aiam suā Aug⁹. Sicut vita corporis ē anima: ita vita aie est ipse deus Isa. lix. Peccata vestra diuiserūt inter vos ⁊ deū vestrum. Per feretrū significat corp⁹ in quo fertur anima Hoc tangit de⁹ quando flagellat hoīm̄ē per aliquā infirmitatē: tūc adolescēs mortuus. i. anima mortua resurgit p saluatorē. Vnde legitur in vitas patrū. q cum quidam peteret a Johāne heremita vt eum a tertiana sanaret: respōdit. Nem tibi necessariā cupis tibi auferri: sicut em̄ corpa medicamētis ita aīe languorib⁹ curant. Exemplū. Quidā usurari⁹ noluit ab usura cessare ⁊ cōfiteri: licet eū vxor sua multū moneret p mortē ⁊ extremū iudiciū. Cuncq nō pficeret roga uit deum vt eum castigaret ⁊ statim cecus factus est ⁊ cū mimme se emēdaret tūc de⁹ fecit eum infirmari. Cūq cōsuleret medicos dixerūt q nō poset mortē euadere: ⁊ tūc dixit vxori: quid faciā modo? Que respōdit Vocate medicū anime: vocauit ergo sacerdotē p̄mittēs omnia reddē. Cumq sacerdos corp⁹ xpi portasset surrexit ille nudus coram omni populo ⁊ accepit vnū marsupiū supra dorsū ⁊ aliud ante faciē ⁊ venit ante sacerdotē clamās iudiciū super ipsum dixit. O domine de⁹ predo fui ⁊ fur i oib⁹ diebus vite mee miserē mihi pctōri ⁊ fecit se virga cedi a sacerdote. Cūq ille ad lectū peruenit orauit deum dicens. O dñe deus si misertus es mihi in aliquo signo peto mihi ostēdere dignetis ⁊ statim visū recepit. Item dixit Ostēde mihi si digne possum corpus xpi. s. tuum recipere. Et ecce manus depinde exiēs corpus xpi sibi obtulit: ⁊ sic fideliter mortuus est. Ecce pter q dns sanat aiam̄ per infirmitatem: q dicat Psal. Multiplicate sūt infirmitates eor postea acceleraue rūt. Secūdo sanat dominus verbo predicationis. Psal. Misit verbū ⁊ sanauit eos: sicut figuratū est Mat. viij. vbi dr q centurio venit ad Jhesū dicens. Domine puer meus iacet in domo paraliticus. Sed dic tantū vbo ⁊ sanabit puer meus. Per seruū istū significat pctor qui est seruus diaboli. Jo. viij. Qui facit peccatū: seruus est peccati. Crisos. Anteqū peccauerimus liberi facti sumus: si semel operibus diaboli nos obligauerimus iam nostra vtute euadere nō possumus: nisi diuina misericordia adiuuāte. ij. Petri. ij. A quo quis victus est ei⁹ ⁊ seruus est. Qui ergo vincatur a diabolo p pctm̄: seruus est diaboli ⁊ talis infirmus est in anima: q sicut infirmus nō potest operari: ita talis nō pt facere opa meritoriū ⁊ talis aliquādo saluabit p verbū predicationis: q sepe cōtingit q peccator in ecclesia vnū verbū audit in p̄dicatione per qđ contritionē cōcipit. ⁊ liberatur ab ommib⁹ pctis suis. Exemplū. Paul⁹ heremita videns hoies intrātes ecclesiā ⁊ inter alios vidit vnū magnū ⁊ tenebrosū sicut carbonē ⁊ demones ducēbāt eum catenatū ⁊ vinctū gaudētes ⁊ psallentes ⁊ angeli seqbant̄ tristes ⁊ flētes a longe. Cuncq verteret ad orationē et fleuit p eo quod viderat: surgēs ab oratione vidit eum clarū pulchrū q de ecclesia exeūtē ⁊ angelos arca

eum letãtes ⁊ demones remotos cõ fusos ⁊ flẽtes. Et reuelatũ est ei ab angelo: q̃ ille pct̃or audito vlo dei i eccĩa cõtrit⁹ est ⁊ mũdat⁹ est ab oi peccato. Sap̃. xvi. Etenim neq̃ herba malagma sanauit eos: sed sermo tu⁹ dñe qui sanat oĩa. Tercio sanatur homo p humilẽ orationẽ. Ps̃. Domine deus meus clamaui ad te ⁊ sanasti me. Istud figuratũ est in muliere chananea. Mat̃. xv. que clamabat ad dñm dicẽs. Miserere mei fili dauid. filia mea male a demonio vexatur. Cui respõdit dñs. Nõ est bonũ sumere panem filior̃ ⁊ mittere canibus. q̃. d. tu es cans ⁊ nõ es digna vt detur tibi grã mea que solet dari filijs dei. At illa humiliãs se dixit. Etiam dñe. nam ⁊ catelli edũt de micis ⁊ c̃. q̃si. d. verum est quod tu dicis. Ego nõ sum digna ad papiendũ tuam grãm ita plenarie vt filij dei. fac mihi saltẽ vt sit catulis. da mihi micas gratie tue. i. modicum quid: ⁊ respexit dñs humilitatem orõis sue ⁊ sanauit filiam ei⁹. Per mulierẽ istã quã dominꝰ canem appellauit signatur pct̃or caminã ⁊ bestialẽ vitaz ducens. De quo Apo. vl. Foris ãt canes et venefici. i. pct̃ores qui sunt foris. i. extra cõmunionem sancte ecclesie. Vnus filia. i. anima vexatur a demonio: q̃ quot peccata mortalia perpetrauit: tot demonia habet. ⁊ obsessa est tot demonijs. vnde maria Magdalena dr fuisse obsessa septẽ demonibus: q̃ septẽ pctis mortalib⁹ imolu ta fuit. ſm Crisſ. Sed si volum⁹ sanari in aĩa debem⁹ orare cum ezechia. Cui cum vita esset negata a deo per pphetã. ad parietẽ conuersus fleuit amare ⁊ orauit ad dñm ⁊ die tercia fuit sanat⁹ ita vt intraret tẽplũ Nota hysto. in. Ke. xx. q̃ Cassiod. dicit sup Psal. Oratio abstrahit cor a terrenis: mũdat a vitijs: subleuat ad celestia: ⁊ reddit capacius ⁊ dignio⁹ ad acapiẽda bona spũalia. Exemplũ monialis quedã temptata exiẽs ordinẽ apostatauit seducta a iuuene: pessum tpis cũ eam iuuenis deserẽt facta ẽ publica meretrix: quodã tpe cogitare cepit de statu suo in quo fuerãt ante illũ miser̃ statum in quo fuit. Cunq̃ cogitaret de districto iudicio dei q̃ redditura esset rationem de omni tpe vite sue. de omni verbo de omni cogitatiõe: de omissis ⁊ commissis desperauit dicẽs Peccata mea sunt super numer̃ arene maris: quo ergo rationem reddam coram tã districto iudice. Quadam autẽ die nactiuitatis iacebat sibi q̃ deus tm̃ hũiliaret se q̃ propter hoiem fact⁹ est puer: cepit cogitare intra se. O si posiem ego misera nũc coram isto puero grãz inuenire. Et oib⁹ egressis post missã primã ipsa sola remãsit ãte altare rogãs deũ cũ lacrimis dicẽs dñe Jhesu xp̃e qui propter pct̃ores fact⁹ es hõ miserẽ mihi peccatrici: ⁊ ecce vox de altari dixit. O filia mea dilecta dimissa sũt tibi oĩa pcta tua. vade in pace et amplius noli peccare. Rogem⁹

Dominica. xxij. Sermo. Cl.

Hoc oro vt caritas dei magis hac magis abnudet in vobis. Phil. i. Sacẽs apl's q̃ sine caritate nemo pt salu⁹ fieri. hortat̃ nos ad caritatẽ habẽdã. Et q̃ mercedẽ habeãt caritatẽ ⁊ q̃ nõ. Secundo est q̃ octo sũt signa caritatis q̃ que probari potest vtrũ homo diligit deum an nõ. Primũ signum est q̃ diligit deum libẽter cogitat de deo. Nam dicitur Mathei. vi. Vbi est thesaurus tuus ibi ⁊ cor tuum erit. Naturale em̃ q̃ quilibet diligit homo corde intẽdit: sic qui diligit deum nõ aliud cogitat q̃ de deo. Vnde Gre. in omel. xv. sup illõ dñe si sustulisti

illū dicto mihi. Dicat eī basilī⁹ ī ex
ameron. Thesaur⁹ īdefīcīēs ē amor
diuīus: quē qui hz diues ē. quicunq;
eatz paup ērvis amoris hoc facē so
let ī animo vt quē amat semp ipsū
cogitat nullū credat ignorare. Iste
eñ amor semp debet vigere. ſm q̄
dz. Diliges do. deuz tuū ex to. cor. ⁊
ex tota aīa ⁊ c̄. Mat. xxij. In cui⁹ fi
gura dz Leui. vi. Ignis ī altari meo
semp ardebit quē nutriet sacerdos.
id ē fidēlis sb̄ntiēs ligna. i. recogitās
bñficia sez ipsi⁹ dei Scōm signū est q̄
h̄o diligēs deū libēter loquī de deo.
Nā dz Lu. vi. ex abūdantia eī cordis
os loquī quī ergo deū hz ī corde li
benē de eo p̄fert ore. Dicat eñ Crisō.
Hic mos ē amantiū vt amorē suū si
lentio tegere nequeāt: sed caris suis
offerūt ⁊ flāmas suas īfra pect⁹ suū
cohibē non p̄nt. Vnde legī de sācto
Ignatio q̄ semp hoc nomē Ihus xp̄s
ī ore habebat. cuiq; ducerē ad mar
tiriū q̄siuit ab eo tyrann⁹ cur hoc no
men tā crebro noīaret. Hesp̄ondit.
q̄ ipsū ī corde meo h̄o scriptū. At
ille postq̄ decollatus fuisset fecit cor
pus ei⁹ diuidi ⁊ īuenerit i corde ei⁹
scriptū aureis litteris Ihs xp̄s. Ter
cū signū est q̄ diligēs deū libēter au
dit loq̄ de deo. Jo. viij. Qui ex deo ē
verba dei audit. Luc. x. Maria
magdalena deū dilexit ideo sedēs se
cus pedes dñi audiuit verbū illi⁹ Lu.
xi. Beati q̄ audiūt verbū dei ⁊ custo
diūt illud ⁊ c̄. Sz de multis p̄t dici il
lud. Jo. viij. Propterea vos non audi
tis q̄ ex deo nō estis. Legī ī vita
beati amādi ep̄i q̄ cū p̄dicaret apud
nasciones quidā ioculator eū derisit:
et impediuit sibi subsannādo: qui ar
cept⁹ a dyabolo clamauit. Ve mihi
q̄ verbū dei contēpsi ⁊ p̄dicatori de
trexi. ⁊ se lacerās ⁊ discerpēs dētib⁹
et vngulib⁹ suis expirauit. Quartuz
signū est q̄ diligēs deū libēter opat

bona opa. Vnde btūs Gre. Nunq̄ ē
amor dei otiosus: opatur ei magna
si ē: si aūt opare rēnuit amor nō est.
Illud figuratū ē ī iacob q̄ seruiuit
p rachel ī graui ⁊ magno labore q̄
tuordecim āīs ⁊ videbanē sibi dies
pauci p̄ amoris magnitudine quē ha
bebat ad Rachel. Sic q̄ diligit deū li
bēter opatur opa dei. ⁊ videt sibi le
ue ⁊ breue. ⁊ modicū quicq̄d facere
p̄t p̄e amoris magnitudine. Vnde
dz btūs Gre. Probatio dilectionis
exhibitio est operis. Exemplū legī
q̄ quedaz matrona nobilis ⁊ diues
ī dei amore multū accensa erat oīa
que habuit pauperib⁹ distribuit ⁊ ī
clausto monaliū coquine seruiebat
⁊ c̄. Hec̄re ī sermone Humiliamini
sub potēti. Quintum signū est q̄ h̄o
diligens deū diligit ⁊ p̄rimū. p. Jo.
iij. si q̄s dixerit diligo deū ⁊ fratrē
suū odit mendax est ⁊ paulo post sb̄
dit: hoc mandatū habemus a deo vt
qui diligit deum diligat ⁊ p̄rimū: q̄
ergo nō subuenit p̄rimo ī necessita
tib⁹ certum signū est q̄ deum nō dili
git. i. Jo. iij. Qui habuerit substātiā
hui⁹ mūdi ⁊ viderit frēm suū necessi
tate patientē ⁊ clauserit viscera sua
ab eo: quō caritas dei manet ī illo
Qui autē libēter subuenit p̄rimo suo
indigēti certum ē signū dilectionis
dei. Nā dicat domin⁹ Mat. xxv. Nō
vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis.
Esuriui ⁊ dedistis mihi manducare.
Exemplū. quidā vir ⁊ vxor sua erāt
ī dilectione dei multum feruētes ⁊
hoc ī pauperib⁹ ostēdebāt quos val
de benuole tractabāt sez hospitātes
ministrātes pedes lauātes ⁊ nunq̄ cō
medere volebāt quin haberent vnū
pauperē ī mensa loco x̄pi. Cōtigit
ī die natalis dñi q̄ de sero vir exiuit
et quesiuit vndiq̄ si aliquē pauperē
inuenret. Et inuenit quendā nudū
et introduxit ī domū suam ⁊ cum

magno gaudio eū recepit Cūq; post cenā vellet lauare pedes eius inuenit q; fuerūt pforati maximis foramib9 et clamauit cū magna voce cōpassio nis cordis sui. O q̄ntum dolorem hz iste miser hō in pedib9: hz em̄ pedes preforatos sicut xp̄s in cruce habuit. Et ille ait. Ego sū xp̄s quē tu in spe cie paupis sepius recepisti. & sic euanuit. Ecce p̄z qui diligit deū diligit et p̄ximū. Sextū signū dilectionis ē q; hō diligens deū libēter sustinet aduersa ꝓpter deū. Cant. viij. Fortis ē vt mors dilectio & multo fortior: qz ꝓpter dei dilectionē otēnit hō mortē. Aug9 Nihil fortiꝰ homine habēte caritatē. Amantē em̄ nulla pena pōt separare a caritate xp̄i. Vnde aplus. Quis me sepabit a caritate xp̄i an ē bulatio an angustia & c̄. quasi dicēt. nullo mō possunt nos ista separe a caritate xp̄i. Ver. Omnia ḡuia fiant amor dei leuia. Exemplū cū quidam sanct9 ducereť ad martiriuz gaudēs ibat. Req̄. do. ij. post octa. pasche. ī ser. Cognosco oues meas. Septimū signū dilectionis ē q; homo diligens deū libēter eius mādata custodit Jo. xiiij Si diligitis me mādata mea seruate. Gre. Vnusquisq; vestr̄ si requiratur an diligat deum tota fiducia. i. tota mēte: respōdit. diligo. Sed audite quid veritas dt. Si quis diligit me sermonē meū seruabit. i. mādata mea custodit. Gre. Probatio dilectionis exhibitio ē opis. p. Jo. ij. Qui dicit diligo deū & mādata eius nō custodit. mēdax est. Mat. xix. & Luce. xviij. Adolescēs quidā venit ad Ihesum dicens. Magister quid faciā vt vitam eternam habeā. Respōdit Si vis vitam ingredi serua mādata dei. Ille dixit. q̄ sunt. Cui dominus enarrauit per ordinē omnia mādata & ille. Hec oia seruaui a iuuētute mea. Ihesus autem intuit9 dilexit eum & illud p̄mittit domin9 cuilibet homini deum diligēti. Pro. viij. Ego diligentes me diligo. Octauū signū dilectionis est q; homo diligens deum dolet de offensa dei: qz dicit Anselm9 Quātum quisq; alium diligit tantum de bono eius gaudet & de malo eius tristatur. Qui ergo deum diligit gaudet de honore deo exhibito & dolet de cōtumelijs deo illatis q̄d fit per pctū. Psal. Qui diligitis deum odite malū. Hanc caritatem habuit phinees. q̄ vnum ex filijs israhel occidit ꝓpter offensam & cōtumeliam quas deo exhibuit. Numeri. xxv. Require in domica. ix. post festum trinitatis in sermone Non sum9 concupiscentes malorum. Item hunc zelum habuit mathathias. p̄mi. Machab. ij. de quo dicit̄ cū q; antioch9 faceret cogi iudeos vt ydola adorarent: ille cumsuis socijs recusauit: tūc quidam iudeus immolabat ydolis super altare contra omnib9: mathathias autem zelo dei accensus non potuit videre talem cōtumeliam deo fieri & surrexit & interfecit eum super altare. Isti duo sunt multum cōmendati in sacra scriptura p̄ tali zelo. Qui ergo sic odit malum signū est q; diligit deū. Exēplū. Renold9 de britānia vir nobil & potens erat & ita zelabat iusticiā dei & pctā odiebat q; nulli delīnti pcebat. Nec ꝓpē amicaā: nec ꝓpter diuitias nec ꝓpter sanguinitatē: sed oēs eq̄liter iudicabat: qui cū quadā die infirmareť venit querela ad eū q; filius sororis sue voluisset quandā virginē violēter opprimere. Et statī ipse cepit seruis suis vt eū suspēderēt. Seui autez simulātes dixerūt q; sic fecissent. Juuenis aūt se absconderē p aliquot ānos: estimās autē auūculū suum placatum: venit visitare eū. Et ille viso illo statim cū cultello trāsfixit eū. Inualescēte infirmitate vocauit

sacerdotē vt sibi daret cōrpus domi
nicū. Cunq; sacerdos venisset ⁊ audi
uisset eius cōfessionem q̄siuit quare
non cōfiteret̄ q; nepotē suū occidisset
Qui respōdit q; nunq; vellet hoc ofi
teri: q; hoc fecat zelo iusticie ⁊ nolu
it eū sacerdos cōmunicare: ⁊ recessit
At ille ait p̄sbitero: si vos p̄ter iusti
cia negatis mihi corp⁹ domini: domi
nus iust⁹ iudex diligens iusticiam ⁊
odiens iniquitatē non mihi negabit.
Et cum sacerdos exiuisset domū tūc
clamabat post eū iudex dicēs videte
si habetis in pixide corp⁹ dn̄i qđ cum
fecasset nihil inuenit: tūc ait iudex Ec
ce quē mihi negastis ipe se mihi non
negauit ⁊ apto ore ostēdit ei hostiā
et sic deglutiuit. Nogem⁹

De eodē Sermo. Cli.

Rogabēs autē seru⁹ ille roga
bat eū dicēs. patientia habe
in me ⁊ omnia reddam tibi:
miser⁹ autem dn̄s seruj ⁊ c̄. Math.
xviij. In vobis istis describūtur duo.
scz pctōz uersio. ⁊ diuina miseratio.
Primū tangit ibi. Rogabēs aūt hu⁹
Secūdū ibi: miser⁹ aūt dn̄s seruj Da
endū q; q̄tuor sūt p̄ter q̄ pctōres so
let desperare. p̄t hoc inuenim⁹ gōrupli
ce dei miam. Prio solent aliq; despera
re p̄ter multitudinē pctōz Prouer
bioz xviij. Impius cū in p̄fundū pue
nerit otēnit supple venā. i. desperat.
Cōtra hoc debet pctōr cogitare mul
tiplicē dei miam. Ambro. sup Lucā.
Nemo diffidat: nemo consci⁹ vetez
pctōz p̄mia diuina poat. nouit do
min⁹ mutare sententiā si tu nueris
mutare delictū. Vnde si hō cōmisisset
oia pcta totius mūdi tñ debet venā
postulare ⁊ si venā petit dn̄s dimittit
totum ⁊ nō negabit ei. Exemplū in
seruo de quo in isto euāgelio habet
qui cū tantū peteret dilationem obti
nuit ommū debitoz suoꝝ remissio
nem. Anselm⁹. Certus sum domine
q; p̄ter peccata mea merui eternā
damnationē: certior q; pna nō suffi
cit ad satisfactionē Certissim⁹ q; mia
tua oēm superat offensionē. Exēplū
in maria magdalena. Lu. vij. Dimis
sa sūt ei pcta multa qm̄ dilexit mul
tum. Exemplū in Dauid ⁊ c̄. Vnde
Gre. Nullū peccatorez quantūcunq;
peccauerit deus despiat qui pctōres
redimere venit. In cuj figura diat
Gene. xlv. q; fratres Joseph qui eū
primo vendiderūt postea placuerunt eū
videtes eum. Ipse em̄ misertus eoz
osculat⁹ est eos. Per ioseph intelli
git xp̄s pater nostet quem vendim⁹
quādo peccatū cōmittim⁹ sed ipsum
ecōtra placam⁹ quādo ante ipsū p
sternimur orādo: tūc autez nos oscu
latur quādo reddit nob gratiaz p̄di
tam. Exemplū. Meretrix quedam q̄
multis āmis cōmunis erat ⁊ infinita
peccata cōmiserat ⁊ mltas aias secū
dānauerat. Require dñica. xx. in ser
mone. Intrauit autē rex. Secūdo so
lent desperare aliqui p̄ter magnitu
dinē peccatoz: sic desperauit Cayn
Gene. iiij. dicēs. Maior ē iniquitas
mea q̄ vt venā mereat. Contra hoc
debet homo cogitare magnā dei mi
sericordiā que maior ē q̄ peccata to
tius mūdi. Aug⁹. Nemo diffidat de
pietate dei: q; maior est eiꝰ misericor
dia q̄ totius mundi iniquitas ⁊ quis
quis ad eum toto corde declinauerit
exaudiet eū dom⁹: q; misericors ē.
Plus ē em̄ parat⁹ peccatori venā
dare q̄ ipe pctōr acape. Sic festinat
peccatorē absoluē a tormēto oscīe q̄
si plus cruciet eū compassio q̄ ipsuz
miserū passio sui: q; p̄ter magnitudi
nem pctōz nullus debet desperare.
ptz in beato Petro qui post trinā ne
gationē venā meruit. Crisp. Eterne
ciuitatis ianuas nob desperatio clau
dit: spes aperit: fiducia locum p̄bet
et ingressū. Exēplū de mulie adultera

q̄ ꝺſoluit vetulas hreq̄. in f. Gaudiū est coꝝ angel' dei. Tertio solēt aliq̄ desperare xp̄t longitudinē pctoꝝ. scz q mīmis lōgo tpore iacuerūt ī pctis xpter malam cōsuetudinē. Isti figurati sunt per lazar qui iacuit in sepulchro fetid⁹ & lapis erat superpositꝰ. Gre. Difficile em̄ surgit qui mala male ꝺſuetudinis p̄mitur. Contra hoc debet homo cogitare misericordiam dei quā exhibuit latroni in cruce sero pentēti: qui cū fuisset pctoꝝ vsq ad horā mortis sue dixit tm̄ vnum verbū. Memento mei domine dū veneris in regnū tuū. Statim fuit sibi responsū. Hodie mecū eris in paradiso. Aug⁹. Quēcūq pctoꝝ necitas cogit ad pentētiam: nec peti quantitas: nec tēporis breuitas: nec vite enormitas: nec hē extremitas excludit a vita: si pfecta fuerit voluntatis pmutatio. Exēplū. Duo milites frēs carnales i hybernia habuerūt famulū. hreq̄. in fmo. Stipēdia peti mors

Dñica iij

Quarto solēt aliq̄ desperare xp̄t frequentē iterationē. scz q frequenter cadūt in petm̄ post ꝺfessionē & iterū surgūt & iterū cadūt. sic homo incipit desperare & dicē: quid mihi pdest cōfessio frequēter cado. Cōtra hoc ꝺz hō cogitare miam dei semp esse paratam ad accipiendū pnām quotiēscūq homo cadit. Vnde ꝺz Mat. xviij. Cū petr⁹ quereret si septies deberet dimittere fratri suo. hrespondit dominus. Non dico tibi septies sed septuagies septies .i. quotiēscūq pecca uerit totiens dimitte ei. Pro. xxiiij. Septies in die cadit iust⁹ & resurget Si cadit quō iust⁹? si iustus: quō cadit sed iust⁹ vocabulū non amittit si mox p pnām resurgit. Exēplū frat quidā venit ad abbatē sisennū qui fuit sanct⁹ pater & dixit ei q̄ ꝺo fanaz pater q̄ cecidi. At ille resurge inq̄t et sic venit multotiēs. Tandē dixit.

vij septies hō. vi. toties ſpēs

frequēter cado. Ille rñdit: non desistas surgē. Cui frater. Vsq quo possum surgē? At ille. sicut semp cadis sic oportet semp & surgē: quousq; á in bono pseueres aut in malo occumbas: & in quo fine dēpheusus fueris in eo iudicaberis Isido. in li. ij. de sūmo bono. Nullus desperare debet de vēnia si arca finem vite ad pentētiā cōuertitur. vnūquēq; em̄ de⁹ de suo fine non de vita pterita iudicat. Ho gem⁹ dominū nostꝝ.

Dñica. xxiij. Sermo. Cliij.

Saluatorem expectam⁹ dominum nostꝝ ihesum xp̄m. Ad philī. iij. Legit Jo. xiij. q̄ ā dominꝰ ascendere vellet de hoc mundo ad patrem dixit discipulis suis. Iterū veniam ad vos & recipiā vos ad meipsū. Istud intelligēdum ē de aduētu dominī in mortē qñ venit & accipit nos de hac vita. Istū aduentum oēs expectam⁹. beati q̄ bñ expectāt. Sed dum autē q̄ aduentū dominī in mortem debem⁹ expectare trib⁹ modis scz. vigilādo. operādo. cogitando. Primo vigilādo. & hoc iō q̄ incert⁹. Thessa. v. Dies dñi sicut fur in nocte ita veniet. Fur aūt in nocte venit ānimime sperat. sic dies mortis hominē. Nihil certiꝰ morte: nihil incertiꝰ hora mortis. Seneca. Mors insidiat in oi loco. tu q̄ si sapiens fueris vbiq; ea expectabis. Vnde monet dominus. Mat. xxiij. Vigilate q̄ nescitis q̄ hora dñs venit. Istud aūt scitote qm̄ si sciret pīfamilias q̄ hora fur veniꝝ & c̄. Jō & vos estote pati q̄ q̄ hora nō putatis filiꝰ hois venit scz morte mittendo. Glo. vltimā horā dñs ignorare voluit vt sit semp suspectat ad eā semp preparemur. Aug⁹. Vigilare debet omnis xp̄ian⁹ ne eum impatum inueniat sue vite vltim⁹ dies. Exemplum ī quodā rege q̄ nunq̄ ri dere ꝺſueuit xp̄t īcertitudinē mortis

Require dñica. xix. in sermone. Vt quid cogitatis mala in cordib⁹ vr̃is Secũdo debem⁹ expectare dominuz opando. Psal. Expecta dñm viriliẽ age ⁊ cõfortetur cor tuũ. nam tunc examinabit opa singulorũ ⁊ reddet vnicuiq; iuxta opa sua. Illud figura tum ẽ Lu. xix. vbi dr. Homo quidã nobilis abiit in regionẽ longinquaz acquirere sibi regnũ ⁊ reuerti Et vocatis seruis suis dedit illis mnas ⁊ ait. negociamini vsq; dũ veniam. Post mlt̃ tum vero tẽporis dum rediret vocauit seruos suos vt videret quantum quisq; negociat⁹ esset. ⁊ venus lucratus fuit cum vna mna decẽ mnas ⁊ illum cõstituit dñm sup decem ciuitates Et alius fuit lucratus q̃nq; mnas et ille cõstituit dñm sup quinq; ciuitates. tercius nihil lucratus fuit ⁊ illi nihil dedit. sed arguens eum accepit eandẽ mnam quã sibi dederãt. Homo iste xps est qui abiit in die ascensionis in regionẽ longinquã. i. in cœlum acquirere sibi regnuz suũ scm q̃ homo et reuerti. qz redibit in nouissimo die. i. in morte cuiuslibet hoĩs: cui⁹ nouissim⁹ dies est quãdo moriẽ. Et tũc videbit quantũcunq; operatus est ⁊ reddet vnicuiq; scm laborem suum. Inutilem autẽ seruũ proiecit in tenebras exteriores. Cre. Ve autem seruis illis quos cũ venerit dñs: ⁊ inuenerit nihil opatos fuisse. qz tunc amplius nihil pñt operari. Eccl. xiiij. Ante mortẽ bene fac ⁊ c. ⁊ ne defraudetis a die bona: ⁊ pericula diei nõ te p̃teream. Et subdit statim ante obitũ tuũ opare iusticiam. qm̃ nõ est apud inferos inuenire cibum. Exemplum. Quidã scũs hẽmita sportas ⁊ huiõi vasa facere cõsueuit. Cre. do. xvi. in ser. Defunctus efferebat in q̃rto mẽ bro. Operemur ergo bonũ ⁊ fructus dignos pñe in tpe salutis ⁊ inuenietis: qz nescim⁹ qñ dñs veniet nũc os mortis mittẽdo. Aug⁹. Nolite negligere q̃ vos pius dñs peccantes sustinet. qz quãto diutius expectat. tãto grauiꝰ iudicabit. si neglexeritis. Tercio debem⁹ expectare aduentuz dñi sp mortẽ cogitãdo. Eccl. xxxviij. Memor esto iudicij mei sic enim erit ⁊ tuũ. Mihi heri ⁊ tibi hodie. Seneca. Quotidie morimur. quotidie diminuitur aliq̃ ps vite nrẽ. Aug⁹. Nihil ẽ aliud pñs vita q̃ q̃dã cursus ad mortẽ. Ista cogitatio vtilis ẽ ad multa. Primo ad fugam pcti. Eccles. vij. Memorare nouissima tua ⁊ meternuz nõ peccabis. Aug⁹. Nihil sic reuocat a pcto vt frequẽs cogitatio mortis. Exemplũ de quodã heremita q̃ posuit fetidas carnes mortue mulieris in cella sua ante oculos ei⁹. vt semp mortez cogitaret ⁊ vt temptatio carnis eũ nõ superaret. Gre. Nihil sic valet ad domandũ carnalia desideria sicut cogitatio q̃lis ipsa caro sit futura. Scdo memoria mortis puocat ad hũilitatem vñ antiqui patres humiliãtes se posuerũt cineres super capita sua in memoria mortis. Vñ sacerdos impones cinẽs hoĩni dicat. Memento hõ q̃ cinis es ⁊ c. Eccl. x. Quid superbis terra ⁊ cinis. Quo visis pẽnis superbit ⁊ erigit caudã: sed visis pedibus tristat ⁊ deponit caudã. sic hõ viso fine vite sue humiliabit. Exemplum in iohãne patriarcha cũ esset in loco honoris ostituit sibi quendã q̃ dicebat sibi: dñe imperfectũ est sepulchꝝ tuũ iube illud perfici qz nescis qñ morieris. Hoc ideo fecit vt semp mortem cogitaret ⁊ nõ superbiret. Tercia memoria mortis puocat ad elemosinarũ largitionẽ. p. Macha. i. Vt cognouit alexander q̃ moreret diuisit regnum suũ pueris suis que secũ nutriti erãt: ⁊ hoc cũ adhuc viuẽt. Timor ei mortis facit cõdere testamẽta Jhero. Nõ sũt hõ hoĩs q̃ secũ ferre nõ pt. sola

mia ē comes defūctoꝝ Idē. Facile cō
tēmit oīa q̄ se sp cogitat morituꝝ Ex
emplū de quodā rege q̄ sciēs se missu
rū in exiliū p̄misit oīa necāria. Rēq̄.
in ℟. Prepa te in occursū ⁊ c̄. Ad qđ
monet eaā dns Lu. xvi. Facite vob̄
amicos đ māmona iniq̄tatis Isto mō
dēm⁹ expectare dīm vt cū venerit in
fine vite nrē adducat nos cū gaudio
ad eēna habitacula. Joh. xiij. Iterꝝ
veniā ad vos. i. ī hora mortis. ⁊ acci
piā vos ad meipsū Isa. lv. Cū letitia
egrediemini ⁊ ī pace deducemi. nā ⁊
mōtes ⁊ colles .i. āgeli maiores ⁊ mi
nores cātabūt coraā vob̄ laudes ⁊ oīa
ligna siluaꝝ .i. oēs sci plaudēt manu. O
aīa scā gaude ⁊ letare q̄ dē⁹ cū oīb⁹
angel' ⁊ scis occurrēt tibi ī hora mor
tis si dign̄ inuēta fueris ⁊ eaā btā vir
go. Ihero. O q̄lis illa dies cū tibi mā
maria occurrerit cū comitatu vginū.
Johes baptista cū p̄iarchis ⁊ ꝓphe
tis. Stephan⁹ cū martirib⁹. petr⁹ cū
apl'is ⁊ euāgelistis. ⁊ chor⁹ oīm scō
rū te suscipiet. Aug⁹. Credim⁹ q̄ cū
aīa scā a vinc'l' carnis absoluta fue
rit: si iuste ⁊ recte vixerit: mox ad ob
itū nostꝝ āgeloꝝ chor⁹ occurrat ⁊ in
nros ruāt āplex⁹ ⁊ ad laudādum ⁊
adorādū vꝝ iudicē p̄ducēt. Hunc
amplexū desiderabat. Ambro. d. Ve
niet hora ⁊ tps qđ nūc credo ⁊ reue
latis ocul' aspiciam qđ nūc spero. vt
vlnis aīe mee te amplectar ⁊ deoscu
let: ⁊ in amoris tui abisso tot⁹ absor
bear. O ihu saluator: ⁊ dē⁹ meus Ex
emplū. Quidā scūs pat' iacebat ī ex
tremis .i. hora mortis: ⁊ frēs circūstā
tes flebāt. ipse alti⁹ vidē cēpit. Cūq̄
quereret cām risus: dixit video ih̄m
xp̄m saluatorē vemētē quē diu expe
ctaui. q̄ cū multitudine scōꝝ angelo
rū. ⁊ sācteꝝ virginū venit aīam meā
suscipe ⁊ ad vitā eternā ducē. Et
exclamauit dicēs. parat⁹ sum domi
ne ihu In ma. tu. cō. spi. ⁊ c̄. Hoge.

Magister scim⁹ q̄ verax es ⁊
viam dei in veritate docēs.
Mat. xxij. i. docēs viā verā.
que hoiez ad vitā eternā ducat: q̄ dī
cisto. ij. ꝓnū q̄ ex vero mil sequit̄
misi vex. Cū igit̄ xp̄s sit ver⁹ vt eaā
phariseī dicūt de eo. magister scim⁹
q̄ verax es ⁊ c̄. immo nō solū verax ē
sed ipsemet ē veritas. iurta illō Ego
sū via: veritas ⁊ vita. Jo. xiij. Ego
ex eo nō sequit̄ misi vex Merito igi
tur reapiēda ē eius doctrina q̄ ē pa
tris cēlestis. vñ dī. mea doctria nō
est mea: ꝫ eius q̄ misit me p̄is Sae
dū aūt q̄ xp̄s magister noster docet
nos q̄zupliciē viā ducētē ad dēū Pri
ma ē via mādatoꝝ dei. de q̄ dr Mat
xix. Adolescēs quidā veīt ad ih̄m vi
cēs. magr bone q̄d faciā vt habeā vi
tā eternā. Qui rīndit. Si vis vitā in
gredi sua mādata dei. Et dixit ei. q̄
sūt. Tūc enarrauit ei xp̄s p ordinē.
Rēq̄. in ser. Abrahe dicte sūt. Deut.
xvij. Satis q̄ docuerī vos p̄cepta at
q̄ iustificias. sicut mādauit dns sic fa
cietis. bñ diungit p̄cepta ⁊ iustificias
q̄ trāsgressores legis p iustificam dei
punient. Scdo docet viā patiētie.
Vñ Hugo de clausstro aīe dī q̄ patiē
tia ē virtus q̄ oīa vincit aduersa nō
colluctādo ꝫ sufferēdo nō murmurā
do ꝫ grās agēdo. ipsaq̄ fetorē tot⁹
voluptatis abstergit. ipa ē que linpi
das aīas deo reddit. Tercio docet
nos viā passionis q̄ ducit nos ad reg
nū cēloꝝ. Mat. v. Vidēs ihesus tur
bas ascēdit in mōtē: ⁊ aperiēs os su
um docebat eos dicēs Beati q̄ pērse
cutionē patiūtur ꝓpter iustificā qm ip
soꝝ ē regnū cēloꝝ. hec ē via q̄ ducit
ad regnū cēloꝝ. Actu. xiiij. Per ml
tas tribulatiōes dz itrare reg. cē. Hāc
viā ābulauit xp̄s oīb⁹ diebus vite sue
Ps̄. Dirup sū ego ⁊ ī latoribus a iuuē
tute mea. Lu. xiij. Optebat xp̄m pa

tir: & ita intrare i gl'am suā. i. De. p. Xps passus ē p nō. w. re. ex. vt se. vē. ei? Ita ōz & nos pati Exēplū legi tur Mat. xx. q mater iobis & iacobi dixit ad ihesū. Dñe dic vt sedeāt hy duo filij mei: vn? ad dexterā & alius ad simistrā tuā in regno tuo. Respondit. Nescitis q̄d petatis: potestis bibē ca licē quē ego bibitur? sū. q. d. Nō po testis mecum regnare in cēl. misi etiā patiamini tribulationes meas in ter ris. Exemplū. Iouinian? rex habuit in palacio suo duo dolia vini. In vno fuit dulce vinū. i alio fuit vinū ama rū. quicūq; voluit bibē de dulci vino oportebat eū prius gustare de ama ro: & postea poterat bibē de bono q̄n tū volebat. & q̄d voluit. Sic est de regno celor. Quicūq; ibi vult bibē de vino eēne iocūditatis: ōz eū gusta re modicū hic de amaritudie tribula tionis & pēne. Nā xps sic psonaliē per uenit ad regnū celor. qui grauē pe nitentiā fecit oib? diebus vite sue nō p suis § p petis nris Ideo Age pnāz hoc tibi placet stabulū hoc tibi psepe clamat hoc mēbra infantilia loquūtur hoc lacrime & vagit? euāgelisāt. Qua tro docet nos saluator nr̄ viā timoris Vñ psal. Venite filij audite me: timo rē dñi docebo vos. Et bñ dicit timorē q̄ ōz Eccl. i. Qui sine timore est non poterit iustificari. Caendū autem q timor domini est vtilis ad multa Pri mo q̄ purgat hominem a peccato: si cut ptz Lu. xviij. in publicano qui p timore stans a lōge & nō audebat ap propiq̄re: nec oculos ad celū leuare sed percussit pectus suū dicēs. Deus pi ci? esto mihi peccatori. & sic deus omni fit sibi oīa peta sua & descendebat iu stificat? .i. iustus fact? in domū suaz Ideo. In veritate dicit mihil ita effi cax esse ad grām pmerendā. retinē dam. & recupandā q̄ si oī tpe coraz deo ñuemaris. non alta sape: § timē dñm. Secūdo timor mnuit pēnā pro peccatis debitā. Job. xli. Territi pur gabūtur. Vnde Eze. in dyalo. dr q aliquando sancti deum timēt. q ille timor purgat in eis quicquid purgā dum est. Et ponit exemplū d quodā qui ante mortem multum timuit dei offensas. & post mortem splēduit & apparuit i candida stola & dixit q il le timor animi ipsū purgauerat. Ter cio timor valet ad fugam peti. Ecci. .i. Timor domini expellit petū qui er go sine timore est non p̄t salu? fieri. Eze. Prava mens si per timorē non cōuertit ab assuetis vitijs nō emēda tur. Qui ergo sine timore ē nō p̄t sal u? fieri. Exēplū. quidam p̄ceps erat malam vitam ducēs: nec deū timēs nec diabolū. Req̄. do. xvi. post festū trini. in ser. Defunct? esse. i scdo mē bro. Quarto docet saluator viaz mi sericordie. Lu. vi. docebat xps discipulos suos di. Estote misericordes. si. & pr̄ vr̄ misericors ē. Vñ btūs Aug?. Nihil ē quo nos ita amabiles facit sicut pie tas Ose. vi. Viam volo & nō sacrifi cū. q. d. Nullum sacrificiū placet nu bi sine mia. Quantū placet deo mia patet Mat. xxv. vbi dr. Quod vni ex minimis meis fecistis & c̄. Exemplū. Homo quidam valde mi sericors singulis diebus aliquos pau peres mutabat & eis psonaliē aquā ministrabat Req̄. in ser. Hoc oro vt caritas dei & c̄. Mat. v. Videns ihesus turbas docebat eos di. Beati misericordes qm̄ ipsi misericordiam obtinēbūt Aug?. Beati illi qui subueniūt miseris: qm̄ eis impetretur mia: vt de miseria liberent. Ecōtra maledicti ī misericordes: q misericordiam nō inuenient. Sicut dr Mat. xviij. Serue nequam omne debitū dimisi tibi nonne oportuit & te misereri cōserui tui Et tradit? est ille seru? iussu dñi sui tor toribus: donec redderet vniuersū debitū

Orige. Misericordia ē nature hūane ornamentū preciosum cui⁹ si quis expers fuerit hoīez se esse diffitet̄. Nolle em̄ misereri ē cum feris habere cōmercium: q̄ nociuum est hominī esse immisericordē ptz in diuite epulone: q̄ lazaro micā pamis negauit. postea guttā aque in iferno petijt nec obtinuit. Aliud exemplū. Erat quidā dines multas epulas diuitib⁹ ꝓpter pōpam seculi faciēs: sed pauperib⁹ valde immisericors fuit. Quadā die cum magnū cōuiuiū fecisset & oēs gauderent: venerūt tres in equis nigris sedentes: & quartum cū eis vacuū ducentes. adeo horribiliter ad portam pulsauerūt q̄ oēs terrerētur. Tunc ait ille dines Audio q̄ veniūt: epula mini donec veniā. Et vadens ad portam cū seruis suis rapiet̄ ab eis. & super equū vacuū ponet̄ & deducet̄ ad infernū: q̄d audiēs filij⁹ multū turbat⁹ est & volēs scire quo pater eius deuenisset vēit ad quendā nigromanticū. promittēs ei plurima dona si sibi patrem suū ostenderet. Qui aduocās demones: dixit ab eis q̄ in ptāte eorum esset. Et ait ad filiū vis patrem tuū videre ego cōmittā te demonib⁹ vt te deducāt ad eū & sanū reducāt: et ille annuit. & in momēto eum ad patrē adduxit. qui iuenit eū in glorioso palacio sedē & sibi videbat̄ gloriose vestitū: vt domi solebat sedē. Cunq̄ q̄ret̄ cur illuc deductus fuisset: respōdit. Vic ꝓpetue cruciabor. q̄ misericors ad paupes fui. Cui filius Tamē in te nullū dolorē video. At ille. Tot⁹ inquid ardeo: & eleuās manū tetigit: totū interius ardebat sicut fornax accēsa. & addidit. monile quod ante pectus habeo ē serpens pessim⁹ qui me maxie cruciat. Cui filij⁹. Potest ne aliquis tibi subuenire Qui respōdit. Nequaq̄ Sed q̄diu deꝰ in celo ego cruciabor in inferno. Filij⁹ ait. Da mihi saltē signū vt ostendā carnis meis vt mihi credāt q̄ te vidi. At ille rapuit monile de pectore & ꝓiecit in pauimētū di. Hoc tibi sit ꝓ signo q̄d cū tollere vellet exustus grauiter clamauit. O patꝛ quāte fuit pene tue et reduct⁹ vnde veneat: oīb⁹ tei euē tū nūciauit & oīa bō sua dedit pauperib⁹ vitā emendauit: in bonoq̄ fine terminauit.

Ambuletis digne: ꝓ oīa deo placētes Col. i. Videns apl⁹s q̄ ista pñs vita mihil aliud ē nisi q̄dā cursus ad mortez quem nos oēs oportet currē: q̄ nō habem⁹ hic manētem ciuitatē. & futurā inquirim⁹ Ideo docet nos hic quo debem⁹ ābulare i vita ista vt ad illā vitam celestem puenire valeam⁹ dicēs. ābuletis digne. q. d. Ambuletis sic in hac vita vt deo placeatis: & sic eritis digni: vt ad vitā eternā puematis Sed endū aūt q̄ volētib⁹ ambulare ad vitā eternā plura sūt necessaria Primū est q̄ diligēter timeāt deuiationē & errorē que deuiatio contingit ex duobus. Primo ex multiplicitate viarū sez q̄ multe vie occurrunt viatori in cautus sepe deuiat. In hac pñti vita diuersi diuersas vias ambulant: sed necesse & vtile ē hominī volēti venire ad vitā vt eligat viaz meliorē. Qui dā em̄ ambulāt in excelso. s. ꝓ superbiā: & isti sepe cadūt Lu. xiij. & xvij. Qui se exaltat hūiliabit̄. Istā viam ambulauit sennacherib q̄ in supbia obsedit ihr̄m & dixit q̄ deꝰ eoz nō posset eos libeare de manu sua. & dixit ei deꝰ per ysa. xxxvij. Cū furores aduersū me supbia tua ascēdit in aures meas. Ponā ergo circulū in naribus tuis & frenū in labijs tuis & reducā te in viā ꝓ quā venisti. Et subdit ibidē de eiꝰ subiectiōe: q̄ i illa nocte pcussit dñs de exercitu suo centū

lxxv. milia hoīm. ⁊ ipse euasit dño vo
lēte vt se emēdaret Cūq nō emēda
ret statuz suū nec recedēt a via sup
bie ⁊ adoraret ī tēplo suo nestaroth
filij sui sarasat ⁊ adramalech īmīsse
rūt eū ibidē gladio. Ecce viā malā ā
bulabat: ⁊ iō ad vitā malā pueit ⁊
nō ad vitā eternā. qz dr Hugo. Super
bia ī celo nata ē: ⁊ tene ī memoria q̄
via ide ceciditq̄ illuc postea redire
nō potuit. Quidā vo ambulant pvi
am auaricie ⁊ illa ē via mltū laborio
sa: qz nocte ac die auar⁹ nūq̄ q̄escit
Ecci. ij. Cūcti dies ei⁹ plēi sūt labo
rib⁹ ⁊ erūmis nec p mortē mēte req̄
scit. Gre. Nihil laboriosi⁹ q̄ terremis
desiderijs estuare. mhil q̄etius in hoc
mūdo q̄ mhil appetē. Aug. Diuitias
iuenisti requiē providisti die solliciti⁹
nocte pauid⁹. sp egen⁹. vñ dicūt dā
nati auari. Sap. v. Ambulauim⁹ vi
as difficiles. viā aūt dñi ignorauim⁹
Quid pfuit nob superbia ntrā q̄d diui
tiaz iactātia. Oia trāsierūt velut vm
bra. De auaris audi q̄d dr dñs Mat.
xix. Facilius ē camelū pforā trāsire. q̄ di
uitē ī reg. ī cē. Hāc viā nō dēm⁹ am
bulare. si cupim⁹ ad vitā eternā puemi
re. Exēplū. Quidā erat diues vsurari
us. ⁊ hēbat duos filios: quoz vnus
seqbat dñm itrās hemū ⁊ ibi vitam
ducēs austerā. Alius vero seqbat plez
diuitias cōgregādo. Factū ē aūt vt
moreret pr. ⁊ possedit filius hēditatē
pris. ⁊ nō lōge post etiā mortu⁹ est
Qd cū audisset filius in hemo. rogauit
deū vt reuelaret sibi statū eoz. Ha
pit ergo ⁊ deduxit ad ifernū. ⁊ apto
quodā puteo: pr ⁊ filius exibāt cū flā
ma ⁊ fumo mordētes se inuicē ⁊ dicē
tes. Maledict⁹ tu pr ait filius. qz illa
lō q̄ congregasti ppter hec damnat⁹ sū.
Rndit pater. immo tu sis maledict⁹
qui a ppter te illam peniā cōgrega
ui. ⁊ sic se inuicem mordētes ⁊ male
dicentes sibi. retrusi sūt in putrem.

Ipse vero ad se reuersus vitā ī bono
finiuit ⁊ omnia huj⁹ mūdi trāsitoria
dimisit. Nam diuitie per magnū labo
rē acquirūtur ⁊ per maiorē timorem
possidētur. ⁊ per maximū dimittūtur
Quidā ambulāt per viā carnaliū vo
luptatū. ⁊ isti nō puenīūt ad vitam
eternā. p. Corīm. vi. Neq̄ fornicarij
ne. adul. re. dei possi. Aug. Si pie ⁊
caste vixeritis: sine fine gaudebitis.
Si ipie ⁊ luxuriose vixeritis: etims in
cendijs subiacebitis. Istā viā fere to
tus mūd⁹ ante diluuiū ābulauit. ido
oēs perierūt: pter noe cū suis. Exem
plum. Juuenis quidā nocte q̄daz vo
luit ire ad amasiam suā ⁊ cū veniret
ad quēdā pontem: inuenit eū fractū
et statim affuit vn⁹ in equo pallido
dicēs ei. Ascēde post me sup equū ⁊
traducā te Cūq̄ ille ascēdisset: p̄cipi
tauit illū in aquā ⁊ submersus ē. eāt
autē diabolus. Iste sunt tres vie q̄s
fere maior pars hoīm ambulat. qz di
cit. i. Jo. ij. Omne qd̄ est īmūdo aut
est cōcupiscētia carnis. i. luxuria: aut
est cōcupiscentia oculoz. i. auaricia:
aut superbia vite. Est aūt vna tm̄ via
que ducat ad vitā eternā. De qua dr
Ephe. v. Ambulate ī dilectiōe. sicut
et xp̄us dilexit vos. Aug⁹. Caritas
est via dei ad hoīes ⁊ via hoīm ad de
um. Per caritatē nāq̄ venit deus ad
hoīes. ⁊ hoīes currūt ad deū Nā dr. i.
Jo. nn. Deus caritas est ⁊ c. Hanc vi
am sancti martires ambulauerunt q̄
p dilectione dei diuersa tormenta sū
stinuerūt. q̄dā decollati. q̄dā excoria
ti. quidam lapidati: quidaz rotati. q̄
dam crucifixi: quidā submersi. Ho.
vij. Quis nos separabit a caritate
dei. si vis hre. domi. xxij. ī f. Hoc oro
Istā viā pauci ābulant. ⁊ alias vias
multi ābulāt. Vñ dñs Mat. vij. Spa
tiosa ē via q̄ ducat ad pditionē ⁊ mlti
sunt q̄ intrant per eaz. Et arta est
via q̄ ducat ad vitam. ⁊ pauci sunt q̄

inuenīt eā. Exemplū decan⁹ quōdā totis viribꝫ ad epiſcopatū anhelās quicq̄ habuit in hono:rādo canonicas expēdit. Et mortuo epō nutu dei alius eligit Decan⁹ aūt ꝯfusus pmīsit qꝫ ſic ad epatū anhelauerat ꝛ ꝓ iſto pctō ſatiſfacē volēs deo hyeremū itra uit ꝛ ibi. xxxv. āms ſolus habitabat cōtent⁹ in aqua ꝛ hyereme vitā duxit. Accidit aūt qꝫ pdict⁹ eps tranſiēs hyeremū a ſocijs errauit ꝛ caſu deuenit ad vallē pfundā: ꝛ vidēs decanū a longe beſtiāq; eum fore eſtimās: tñ formā ꝛſiderās accēſſit ad eū quērēs quis eſſet: ꝛ cū dixiſſet eiꝛ ſe mutuo cognouiſſent ꝓdēs epūs ad pedes eius cū lacrimis ꝛ cōmēdauit ſe oratiombꝫ ſuis. poſt paucos dies decanus moritꝛ ꝛ epō cum magn̄ gl'a apparuit. Cunq; queſiuiſſet eps ab eo quot aīe in hora mortis ſue ſecū deceſſiſſent a corpe. Reſpōdit. tria milia ſuim⁹. inter quos eaā fuit. Her. Ille beat⁹ bernard⁹ ꝛ ego euolauim⁹ ſine purgatorio ꝛ alij duo deſcēderūt ad purgatoriū oēs reliqe aie deſcēderūt ad infernū Ecce qꝫ lata eſt via ad infernū ꝛ eam multi ambulāt. ꝛ pauca ambulāt viam q̄ ducat ad vitā eternā. Secūdum qđ facit ambulantē deuiare eſt carētia luminis Jo. ij. Qui ambulat in tenebris neſcit quo vadit Qui ergo nō voluerit deuiare debet libenter in lumine ambulare. Iſtud lumē eſt verbū dei. Pſal. Lucerna pedibꝫ meis verbum tuū ꝛ lumen ſemitis meis Qui ergo voluerit ambulare viā ad vitam eternā: libēter debet audire verbum dei pdicare qꝫ ibi docēt via vite. ꝛ multi per pdicationē reducuntur a via inferni ad viā regni celoꝝ Exemplū: magiſter iordanus ordis ſancti auguſtini in lōbardia quendā demoniacū allocut⁹ eſt Inter cetera interrogauit eū q̄re ſic hoies vexaret Reſpōdit. Fac frēs tuos a pdicatiōe ceſſare. ꝛ ego a vexatione ceſſabo. Nam p predicationem aufertis nobis multas aīas q̄ vias noſtras ſeq̄rent: ſi vos nō eſſetis pdicātes. Secūdo neceſſarium ē ambulanti vt bonā ſocietatē eligat. Tertio qꝫ pedes reſpiciat. Quarto qꝫ nō pigre ambulet. Quinto qꝫ ambulādo per ſeueret. De hiis oibꝫ req̄:do. xnij. p⁹ feſtum trini. i ſermo. Spiritu ambulate. Rogemus.

De eodē Sermo. Clv.

Loquēte ihesu ad turbas. Ecce pncēps vn⁹. ſ. Jairus accēſſit ad eū dicēs. Dñe filia mea modo defuncta eſt. i. mortua ē. ſed veni ꝛ impone manū tuam ſuper eam ꝛ viuet. ꝛ ſurgēs ihesus ſeqbat eum. Mat. ix. Per filiā illam mortuam intelligit anima in pctō mortali exiſtēs. Nam quotiēſcunq; hō pctīt mortale omittit animā ſuam occidit Sap̄. xvi. Homo p malitiam occidit aīam ſuam. Notandū qꝫ homo trib⁹ modis occidit aīam ſuā per malitiā. viz mala locutione: cogitatiōe ꝛ operatione. Iſtud figuratum eſt p tres mortuos quos legitur dñs ſuſcitaſſe Primo ſuſcitauit mortuū in domo. de quo in pñti euāgelio. Secundū ſuſcitauit ātequā portā ciuitatis ſcz adolescentē. Lu. vij. Tertiū ſuſcitauit in ſepulchro. ſcz lazar. Jo. xi. Mortuus in domo ē cogitatio mala i corde mortuꝫ extra portā eſt verbū mōle prolatū de ore. mortuꝫ in ſepulchro eſt operatio mortalis ducta in cōſuetudinē. Circa primū ſciendū eſt qꝫ cogitatio venit hominī trib⁹ modis. Illi qñ cōtra voluntatē ꝛ cōſenſum rōnis ita qꝫ hō ex toto corde: dolet qꝫ talis vilis ꝛ turpis cogitatio verat eū. et tūc nullū eſt peccatū Aug⁹. Cogitatio quantūcunq; ē imūda: mētē nō polluit: ſi hūana rō nō conſentit: immo qꝫ pugnā quā hz hō ptra tales cogita-

tiones mereꝫ coronā eternā Huiꝰi em cogitatões sūt tēptationes nrōꝝ imicoꝝ .s. carīs :mūdi⁊ diaboli Ber. Quotiēs aliq̄ cogitatio carnal' mētē meā īportune pulsat scz de cibo: potu somno. ⁊ silibꝰ ad curā carnis ptinētibꝰ caro mihi loquit̄. De ābitione seculi. de iactātia: de arrogātia: cogitatio vana q̄ i cord̄e versat̄ de mūdo ē. q̄n ad iracūdiā: á īpatiētiā: á odiū: á muidiā puocor a dyabolica suggestione ē. Augꝰ. Tēptatio aūt cui si nō cōsentimur: pctm̄ non ē: ꝫ exercēde vtutis Nemo aūt coronabit̄: misi q̄ vicerit nec vincere poterit ñ certauerit: nec certare ñ otra tēptatiões ⁊ diabolū. Ber. Necesse ē vt veniāt tēptationes . nemo āt pt coronari misi q̄ legittime certauerit. ⁊ qūo certabimus : si desit q̄ ipugt. Eccl. ij. Tu aūt accēdēs ad seruitutē dei: sta i timore: et prepa aiam tuā ad temptationē. Certū ē q̄ q̄ volūt viuē cū xpō. oportet eos tēptationes pati. Exēplū. Juuenis q̄dā venit ad q̄ndā hyeremitā wones q̄ secū ibi deo seruiret. Quadaꝝ die cū vir scūs dormiret illo iuuene vigilāte: tēptauit eū demon vt secū ad seculū rediret Ille aūt intelligēs suggestionez diaboli resistebat ei ⁊ tēptauit eū secūdo ⁊ tercio vsq ad septē tēptatões . Cūq̄ euigilasset senex vidit i capite iuuenis septē coronas aureas . q̄siuit ab eo q̄s ei deuisset. Rndit se nullaz hz̄e. q̄siuit q̄d ei accidisset. Respōdit q̄ septē viabꝰ grauit̄ temptatꝰ fuisset a diabolo vt ad scl'z ēdirz ⁊ ipē cū magno ctamine restitisset Cui ille ppt̄ hoc vij. coronas misit tibi deus . Ecce magnus frūs tēptatiōis ⁊ tribulatōis q̄ hō merebit̄ vitā ⁊ coronam eternā. Ber. Demonū ē malas suggestiones imgerē. nostrum ē non consentire: nā quotiēs resistim⁹ totiēs diabolū superam⁹ : angelos letificam⁹ : deū honoram⁹ . Ipē ei hortat̄ nōs vt pugnem⁹ . adiuuat vt vincam⁹ . certātes spectat. defitientes subleuat. vincētes coronat. In hui⁹ signū dt apl's . ij. Thi. iiij. Bonū certamē certaui. cursū cōsumaui: fidē seruaui. Jōq̄ reposita ē mihi corona iustitie. Scdo venit mala cogitatio i cor hoīs ⁊ hō cōsētit ⁊ delectat̄ i ea. nec tñ hz̄ ppositū faciēdi illud qđ agitat. illa cogitatio morosa ⁊ delcātio. licet nō intēdat facē qđ cogitat tñ ex eo q̄ cōsētit ⁊ delectat̄ i ea mortlit̄ peccat vt dt Thō. i scda scde. ⁊ alij doctores De tali morosa cogitatōne arguit dñs aiaz dicēs Jhē. iij. Vsq̄ quo morabūt̄ i te cogitatiões noxie. Notabilit̄ dt morabunt̄. non dt venient ⁊ recedūt q⁊ tūc ñ essz pctm̄ mortale. Ber. Si carnalibꝰ distrahat desiderijs : ⁊ illis qđ absit cōsentio mortuꝰ vtiq̄ sum ⁊ sepeliendꝰ in infernū quotiēs em̄ cor meū p prauas cogitatiões defluit: totiēs deū a me repello. Augꝰ. Sicut vita corpis ē ipsa aia. ita vita aie ē ipse deꝰ . Sicut ergo moriē corpꝰ q̄n sepaꝫ ab eo aia: ita moritur aia quādo sepaꝫ ab ea deus ⁊ hoc fit per malas ⁊ morosas cogitationes. Vnde Sap̄. p̄. Spiritꝰ sanctꝰ aufert se a cogitationibꝰ que sunt sine itellectu ⁊ corripietur a superuenīte iniquitate. ⁊ mala cogitatione ⁊ delectatione. ⁊ tūc anima moritur spūaliter. Tercio venit cogitatio mala in cor hominis . ⁊ homo cōsentit cum ppositio faciēdi si potest. ⁊ hoc est maius mortale peccatum q̄ antecedens. et reputat dom̄in⁹ talē cogitationē pro facto. Jhero. In illa cogitatione peccatū est q̄ suggestione mētis consentit. huiꝰi enaz cogitationē si ppt̄ aliq̄ impedimēta a casu nō repleat volūtas . nihilominꝰ actione crimis cōdemnatur a domino. Vnde dominus . Mathei . v. dicit. Qui viderit mulierem ad cōcupiscendū eā . iam

mechatus est eā in corde suo: & p ta
lē concupiscentiā & cogitationem in
terficit homo animā suam & licet sit
mortale. tñ min9 est qp si opere ople
uisset. & tñ deus recepit illā p facto.
Exemplum. Quidā sagittarius cum
amisisset pecuniā suam in alea irat9
cōtra deū ait. Vtinā si possem deum
interficere vtiq facerē qui ita infor
tunatū me fecit. & accepto arcu dire
xit sagittā in cēlū. & sagitta nō ē re
uersa in terrā Altera die cū iterū ludēt
in alea redijt sagitta & cecidit super
aleā sanguine cruētata. In hoc appa
ret qp dñs voluntatē illius p facto re
cepit & ē. Cū aūt sic mortificata ē aīa
per malas cogitationes: debem9 osi
liū qrē a Jhesu xpō: sicut pnceps iste
cōfitendo peccā nostra & dicere. Dñe
filia mea. i. anima mea mō mortua ē
in malis cogitationib9: iniquus ego
pcātor in eis delectat9 sum: sed veni &
pone manū misericordie sup eā & vi
uet. & statim de9 parat9 est p miaz su
am eā sanare. Vnde dr qp seqbat eū
et venit in domū eius & suscitauit eā
Secundo occidit hō aīam suā per pra
uas locutiones. scz per mendacia: de
tractiones: p iuramēta: maledictio
nes: iactātiam: turpiloquia: & p pra
ua cōsilia. De mēdacio scribit Sap.
. i. Os qd mētitur necat aīam. Apo.
xxi. Omnib9 mendacib9 pars illoruz
erit in stagno ardēti igne & sulphure/ De
Detractione dr Psal. Lingua eoruz
gladi9 acutus. i. lingua detractoru.
Ber. Gladius triceps lingua detra
ctoris. Tres em̄ interficit vno ictu.
scz illū cui detrahit: & illū qui audit
detractiones. & maxime aīam illius
qui detrahit/ Ps̄. Gladi9 ipsorum in
trat in corda ipsoru. s. detractorum.
Quicūq ergo homo loquitur mēda
cū vel detractionez de primo suo oc
cipit animā suam: & tūc mortuus est
extra portam & portatores portāt eū

et illud est magis periculosum. Oēs
em̄ qui audiunt mendacū vel detra
ctionē de porta oris tui portāt ad au
res alioru. illi deferunt. & tu es reus
ommū illoru peccatorum q ipsi men
tiendo cōmittūt. de quib9 nisi pmitē
tiam egeris. eterna morte morieris
Mat. xviij. Nuicūq scandalisauerit
vnum ex his minimis qui in me cre
dūt. i. occasionē ruine exemplo vel v̄
bo vel opere dederit: expedit ei. i. mi
tum vtile esset ei vt suspēdatur mo
la asinaria in collo ei9. i. lapis mola
ris & demergatur in pfundū maris
Ihero. Quia multū melius esset pro
culpa leuem recipere penam: qp eter
nis seruari cruciatibus. Ber. Detra
ctor & libens auditor vterq portant
diabolū in lingua. Dicat ecā ysido.
Non solum ille reus est qui de altero
falsum pfert sed & is qui alto aurem
crimimb9 prebet. Tercio occidit hō
aīam suā. s. p malas opationes. & il
lud significat per lazar iacentē in se
pulchro & fetentē Peccator em̄ fetet
in cōspectu dei. Joh̄elis. ij. Ascēdit
fetor ei9 & ascendit putredo eius qp
supbe egit. Ber. Dunqp fetet tm̄ pu
trid9 cams in cōspectu hominū: sicut
peccator in cōspectu dei & angeloz
Pomit rationem quare nos nō senti
mus ei9 fetorem in similitudine oui
putridi qd non fetet quādo est integ
grum: sed quādo fractum fuerit tūc
sentit̄ ab extra eius fetor. sic peccator
qdiu est in hoc corpore viuēs nō sen
tit fetorez a mme eius: sed qñ fractū
fuerit per mortē: sentitur eius fetor i
inferno ab his qui ibi sunt Exemplū
Heremita quidā exñs adolescēs per
ambulabat per hetemum & venerūt
duo angeli in specie hoim & ambula
bāt cū eo & inuenerūt cadauer hois
mortui fetidū. heremita nō volēs sen
tire odorē obstruxit nasū & illi nō de
inde occurrit q̄dam adolescēs tunc

angeli obstruxerũt nares suas Cũq; heremita q̃ret causã illi⁹ dixerũt angeli. Tu cũ sis caro sẽtis fetorẽ caris nos cum sim⁹ spũs sentim⁹ fetorẽ aie Adolescẽs ille luxuriosus est ⁊ plus fetet in cõspectu dei ⁊ angelor q̃ ali quod cadauer in ospeũ hoim. Et illa mors opationis ḡuior ẽ q̃ cogitationis vel locutiõis. sicut pt̃z ex eo q̃ lasar⁹ cũ difficultate suscitat⁹ fuit Ihc flus em̃ lacrimat⁹ fuit sup eũ Attamẽ nulli⁹ dz desperare q̃ntũcunq; pctor si mĩam dei iuocauerit miaz osequtur Aug⁹. Nemo de pietate dei diffidat q; maior ẽ ei⁹ mia q̃ nrã miseria Sz mors cogitatiõis sig̃ficat̃ p puellam quã dñs facilẽ suscitauit. Rogem⁹

Dominica.xxv. Ser. Cxlvi.

Ecce dies venẽt dt dñs Ihẽ. xxiij. Videẽs dñs q̃ oẽs ꝓmores sum⁹ ad malũ q̃ ad bonũ ⁊ volẽs nob mautere timorẽ vt a pctis cessem⁹ intimat nob p ihẽre. aduentũ duaꝝ dieꝝ terribiliũ. s. diem mortis ⁊ diẽ iudicij vt saltẽ p timorẽ mortis ⁊ extremi iudicij. a pctis desistam⁹ Vñ dt Ihẽ. O hõ dñs tibi dicat Ecce dies venẽt. i. dies mortis ⁊ diẽs iudicij. vide ergo q̃d agas. Circa p̃mũ diẽ. s. mortis sciendũ q̃ eũ debemus timere ꝓpter tria. Primo ꝓpter moriẽdi neceitatẽ. q; nos oẽs oportet mori. Eccl. vij. Non ẽ in hois voluntate phibẽ spũm: nec hz ptãtẽ i die mortis Ser. Mors nõ misereẽ iopie. nõ diuitias reuereẽ. Eccl. ij. Et moritur doct⁹ simul ⁊ indoct⁹. Aug⁹ Clamat mortu⁹ de sepulchro q̃dã voce attẽde ⁊ cognosce me. cõsidera ossa mea vt sic exhorrescãt tibi luxuria. superbia ⁊ auaricia. q̃d tu es ego fui. q̃d ego sũ tu eris. vide puluerẽ me umq; relinque desideriũ prauũ Ben. Quilibet curat vt diu viuat: nemo aũt vt bñ viuat. cũ tñ cuilibet possit cõtingẽ bñ viuẽ: nulli aũt diu viuẽ. Pone ãt ẽ mĩmũ: q; iuuenes ãto mori possibile ẽ: senes ãt diu viuẽ ꝑ impossibile. Exẽplũ. Rex q̃dã habuit filiũ nouũ militẽ q̃ cũ iret ad torneamẽtũ cepit cogitare quis essz finis militie sue: ⁊ cũ venissz ad clarã vallẽ vidẽs ibi monachos deo ⁊ btẽ marie militãtes: cogitauit q; finis vtriusq; militie sp esset mors: ⁊ depositis vestimẽtis militarib⁹ ordinẽ itrauit. Cũ aũt pr̃ ꝓpẽ hoc minaret̃ destruẽ claustr̃ ait fili⁹ pr̃i q; rediẽ vellet ad eũ sicnã cõsuetudinẽ terre deponẽ possz. Annuit pr̃. Fili⁹ ait. Depone illã osuetudinẽ q; in ẽra tua oẽs eque nõ mori anẽ diuites ⁊ paupes: iuuenes ⁊ senes: ⁊ tũc redibo ad te. ⁊ reuersus pr̃ dimisit eũ. Scdo timẽda est mors ꝓpẽ mœritudinẽ tpis: loci: modi ⁊ stat⁹ Incertũ ẽ em̃ tps mortis. q; hõ nescit vtr̃ hodie l̃ eras moriat̃ Mat. xxiiij. Vigilate q; nescitis diem neq; horã. hoc ãt scito. q̃m si sci. pfa. ⁊ ẽ Sic ẽgo estote pati: q; q̃ hora nõ putatis fili⁹ hois veiet. s. i die mortis: q̃ veiet q̃n mĩme putaẽ sicut fur. i. Thes v. Dies dñi sicut fur i nocte ita veiet Gre. Cõdit⁹ nr̃ diẽ mortis nrẽ icognitũ nob eẽ voluit. vt dũ semp ignoraẽ: sp ꝓsim⁹ eẽ credaẽ. Et tãto q̃s q; fit feruẽtior i opatiõe: q̃nto incertũ or ẽ expectatõe vel deuotõe Itẽ mœrt⁹ ẽ loc⁹ mortis. nescit em̃ hõ in quo loco dẽat mori. Ser. Certũ ẽ q; morieris. incertũ q̃n l̃ vbi. vbiq; mors te expectat tu q̃si sapiẽs es vbiq; eã expectabis Legit̃ q; scũs iohes pr̃iarcha ostitueãt sibi q̃ndã famulũ qui freq̃nt̃ veit ad eũ cũ essz i loco hõris ⁊ dixit. Dñe sepulchr̃ tuũ ñ ẽ pfectũ iube illõ pfia. hoc feat vt eã i loco hõris mortẽ timẽt. Itẽ mod⁹ moriẽdi mœrt⁹ ẽ: q; nescit hõ finẽ suũ. s. q̃lis eẽ dẽat. Aman feat mardochẽo patibulũ: nesciẽs q; in eo psonaliter suspẽdendus esset. Itẽ stat⁹ hois mœrtus

est in quo mori debeat: nescit enim homo vtrum in bono statu vel malo morituus sit. Eccī. ix. Nescit homo vtrum odio vel amore dignꝰ sit: sed omnia in futurum seruātur. Merito ergo homo ꝓpter incertitudinem tēporis: loci: modi: ⁊ status debet mortem semper timere ⁊ semper paratꝰ esse. Terio debemꝰ timere mortem ꝓpter malorum occursionē Peccata eīm nostra ⁊ demones occurrēt nobis morientibꝰ. Deuē. xxi. Occurrent vobis mala in extremo tempoē Per. Cū magno metu magnisq; doloribꝰ sepatur anima a corpore. venient enim dyaboli assumere eam vt ducāt eam ante tribunal iudicis meum: ⁊ tunc illa memorans opera sua mala ⁊ pessima que die noctuq; gessit cōtremiscet ⁊ querit illa fugere dicens. Date mihi inducias ꝑ vnius hore spacium. Tunc quasi modo loquentium opera eius simul dicunt Tu nos egisti. tua nos opera sumꝰ: non te deseremꝰ: sed semper erimus tecum: ⁊ ad iudicium tecum perageמus. Exemplum de quodam milite qui in fine vite sue vidit demones venientes ⁊ librum magnum portātes in quo omnia peccata sua scripta erant. Item aliud exemplum. Cum quidam sanctus dominū rogaret vt ostēderet ei quomodo anima peccatoris egrederetur de corpore adest lupus trahens eum per vestes ad cuitatem vbi vidit cereos parari ⁊ omnes homines plorare mortez cuiusdā diuitis. Assunt demones: ⁊ ecce vox dicens eis. Extrahite animam eius quod ⁊ fecerūt: ⁊ secū deportauerūt Propterea huiōi mala que occurrēt peccatoribꝰ i morte merito debemꝰ peccata vitare. Eccī. vij. Memorare nouissima tua ⁊ in eternū non peccabis. Augꝰ. Nihil sic reuocat a peccato sicut frequens mortis cogitatio.

Ioarco expomit nobis dominꝰ aduētum huiꝰ quia iam in momento est. et accelerat quantum potest. Eccī. xxij. Fili si habes tempus benefac tecum ⁊ deo dignas oblationes offer. memento qm̄ mors non tardabit. Augꝰ. Nihil aliud est presens vita ꝙ quidam cursus ad mortē. volumꝰ nolumꝰ qualibet die vnam dietā facimꝰ. Job. ix. Dies mei velociores sunt cursore. Secunda dies quā timere debemꝰ que etiam ventura est. ē dies iudicij. De illo die nemo scit neq; angelus in cælo. neq; filius ꝑ humanitatem nisi pater Quam terribilis sit illa dies dicatur sophꝰ. ꝑ. Vox dei domini amara tribulabit ibi fortis qui nunc apparet fortis. Ihero. Siue comedaz siue bibam siue aliqd aliud faciam. semper insonare videt auribus meis terribilis tuba. surgite mortui venite ad iudicium. Per. Ve mihi misero cum venerit illa dies iudicij: ⁊ aperti erūt libri i quibꝰ omnes mei conatus ⁊ cogitationes presente domino recitabūtur. tūc dimisso capite pre confusione conscientie i iudicio coram domino stabo trepidus ⁊ anxius. vtpote cōmemorās scelerum cōmissa meorum: cum dicetur de me. ecce. N. ⁊ opera eius Job xxxi. Quid faciam cum surrexerit ad iudicandum deꝰ ⁊ cum quesierit: qd respondebo ei. Ecce quomodo timebat quidam miles: cui in somnis videbatur quidam ducere ad iudicium. et staret ante conspectum iudicis. et pre nimio timore mane inuentus est canus: cum tamen iuuenis esset qui postea nunq̄ potuit in hac vita letari. Quare autem hec dies sit timenda: multe sunt cause. Require dominica secunda in aduentu domini in sermone. Videbunt filium hominis sedentem ⁊ c̄. Rogemus igit̄ dominū nostrum Ihesum xpm ⁊ c̄.

De eod̄. Sermo. Clvij.

Cepit ihs panes ⁊ cum gratias egisset distribuit discū bentib9. Jo. vi. In hoc euāgelio agit̄ q9 dñs satiauit in deserto quinq; milia hoīm de quinq; pamb9 et duobus piscibus. Per hos quinq; panes significant̄ quinq; panes spūales quib9 abac̄ anima i deserto h9 mūdi ne in via deficiat: sed ad vitam eternam peruenīat. Primꝰ panis est pñe ⁊ cōtritionis Hūc panem petyt sibi dari dauid di. Cibabis nos dñe pane lacrimaꝝ. q. d. O domine da nobis panem contritionis ⁊ lacrimarum p peccatis nostris ne deficiam9 in via: sed peruenīam9 ad vitam et̄nam ad quam null9 sine contritione potest peruenire. Aug9. O domine da mihi in hoc exilio panem doloris et lacrimaꝝ quem diligo super oēm copiam diuitiaꝝ Iste panis debet eē ordeaceꝰ .i. pña debet esse aspera nō delicuosa Isido. Gemere ⁊ flere debemus reminiscētes scelera nostra. q̄ grauia sūt que cōmisim9: q̄ damnosa sūt que obmisim9: q̄ dura infernī supplicia q̄ meruim9: q̄ delicuosa celestia gaudia q̄ amisim9 Nullum enim inuenīt̄ peccōꝝ tale remedium sicut eozum cum dolore cōtinua memoria Iste panis figurat9 est per subcinericium panem quem comedebat helyas. Dicit̄ enim. iij. Reg. xix. q̄ cum helias dormiret sub arbore exitauit eū angelus di. Surge comede: grandis enim restat tibi via. ⁊ cū surrexisset inuenīt ad caput suū subcinericium panē ⁊ vas aque ⁊ comedit ⁊ bibit et ambulabat in fortitudīe cibi illi9 xl. dieb9 ⁊ xl. noctib9 vsq; ad montem dei oreb. ⁊ apparuit dñs ei. Per heliam dormientem significat̄ pcōr q̄ sicut dormiēs non pt operari: sic hō in mortali pcō existēs non pt facere opa meritoria. Eccl. xxxij. Dona inquoꝝ nō approbat dñs: nec respiciat in oblationem pcōꝝ. Gre. Qui i caritate nō est omne bonū amittit. Unic pcōri mittit dñs angelū adexitādum: qui sua sceia redarguit eum de excessib9 suis ⁊ iubet eum surgere a somno peccati ⁊ comedere panē sub cinericium pñe ⁊ cōtritionis vt sic i fortitudīne cibi illi9 peruenire possit ad montē dei. i. ad celum. ad quē mōtem nullus venit nisi mūdat9 fuerit ab ommib9 peccatis suis p pñam. vñ Psal. Quis ascēdet in mon. do. Innocēs ma. ⁊ mū. cor. i. qui mūdus est a pcō opis ⁊ cogitationis. q̄ null9 hic peruenire possit nisi totaliter p penitētiam mūdat9 fuerit patz per exēplum. Cum quidā enormissimū pcm̄ perpetrasset ita q̄ desperaret. quidā amicus eius euz sepius ammonebat vt pñam agēt: ⁊ tandem induxit eū vt penitere vellet: ⁊ sibi p̄misit q̄tenus pñaz suam secum portare vellet Inuicta est sibi pña publica. l. q̄ tribus āmis tria regna pertābularet nō facies moram in aliquo loco nisi pernam noctē. Et cōfortauit eū amic9 suus vadēs cum eo. Qui cum incepisset pñaz egrotare cepit vsq; ad mortem. ⁊ cū nimiū fleret ⁊ timeret eo q̄ pñam iniunctā non egisset: cōfortauit eum soc9 p̄mittēs ei q̄ ipse p eo satisfacere vellet: rogās eum vt si fieri posset q̄ post mortē ei apparēt. Mortu9 est ille: ⁊ iste cepit pñaz implere In fine igit̄ p̄mi anm apparuit ei ⁊ vna ps corpis sui cādida erat sicut nix. due vero ptes nigre. dicens q̄ terciam ptē pñe sue egisset. ⁊ terciа ps pene sue mutata fuisset. In fine secūdi āni iterū apparuit ei ⁊ tunc due ptes illi9 erant cādide ⁊ terciа nigra. dicēs q̄ due ptes essent diminute. In fine tercij āni apparuit tot9 cādid9 di. Grās ago tibi amice: q̄ liberauit me dñs ab oi pena: ⁊ ego mō

vado ad regnū celoꝝ Sedes pais q̄ re-
ficiat aīa m pñti vita ē pais doctrine
scz vbū dei. De quo dñs Mat. iij. Nō
in solo pane viuit hō ſ i oi v. qđ p. o
ore dei. De isto pane dt Jhē. Treno.
iiij. Paruuli petierūt panē nec erat q̄
frāgēt eis. mō āt frāgit magnis ⁊
puis: ſ heu q̄dā nō curāt. ⁊ talib⁹ ip
bat dñs Lu. x. Dico vobis q̄ multi re
ges ⁊ pphete volūt videꝛ q̄ vos vide
tis ⁊ audire q̄ auditis ⁊ nō audierūt
Et talib⁹ q̄ hūc panē mō ꝺtēnūt. mi
nat dñs dicēs Amos viij. Mittā eis
famē: nō famē panis: ſ audiēdi ver
bū dei. hoc erit i futuro qñ pmittebūt
q̄ vbū dei mō ꝺtēpserūt. Audi qđ ta
lib⁹ dñs dt Jo. viij. Qui ex deo ē ver
ba dei audit. ꝓpterea vos non auditis:
q̄ ex deo nō estis. vos ex pre diabolo
estis ⁊ desideria ei⁹ vultis facē q̄ desi
deāt vt i pctis maneatis ⁊ vbū dei ñ
audiatis Exēplū. Quidā scūs vidit
dyabolū euntē ⁊ saccū portātē. ⁊ ad
iurauit eū vt diceꝛ sibi qđ portaret
Qui ait: pixides porto in q̄b⁹ diuersa
medicamēta sūt: q̄b⁹ deapio hoies.
Et ondit ei vnā dicēs Ecce i illa ē vn
gentū quo vngo oculos hoim in pdi
catiōe vt obdormiāt ⁊ vbū dei nō au
diāt. Nā p pdicationē multas aīas p
do quas trigīta vel. xl. āmas possedi.
has predicator vna die mihi aufert.
Terra⁹ pamis quo abat nos dñs ē sa
crosanctū corp⁹ suū. Nā ipse de ipso
dt Jo. vi. Ego sū pais viu⁹ q̄ de celo
descēdi. si q̄s māducauerit ex hoc pa
ne viuet i eternū Et pamis quē ego da
bo vob caro mea ē p mūdi vita. De
isto pane dt apl's .i. Cor. vi. Probz
aūt seipsū hō. ⁊ sic de pane illo edat.
qui em māducat indigne. iudiciū sibi
māducat. Pais ille figurat⁹ ē p mā
na qđ de celo pluit iudeis. q̄ eū tota
mūdiaa sumēd⁹ ē ptz in hoc q̄ osa q̄
manu tetigit archā in q̄ erat māna.
statim ceaḋit ⁊ expiāuit: eo q̄ nocte
illa cū diuge sua dormierat. vt legit
i. Re. vi. ⁊ ex eo dauid nō audebat
archā introducē in domū suā. Ere.
Intuēdū ē q̄ntū delinq̄t q̄ ad corpus
dñi te⁹ accedat si ille morte lucrat q̄
archā dñica corpis figuram gestantē
mimōri q̄ debuit reuerētia tetigit. Si
dauid tūc timuit figurā dñica corpis
inducē in domū suā q̄ adeo pfect⁹ ⁊
sanct⁹ erat q̄ dñs de eo dixeāt Inue
ni virū fm cor meū Quantū debz xpi
anus q̄libet timere in peccatis exīs:
ne indigne accedat. Jte sicut cētuio
dixit. Dñe non sum dign⁹ vt intres
sub tectū meum: quo in peccatis exi
stens pſumis eū sumere in corp⁹ tuū
Item iohannes baptista sanctissim⁹
inter natos mulier cōtremuit ⁊ nō
audebat tāgere deum: quomodo tu
miser peccator scienter audes eum su
mere in corp⁹ tuum. Sed audi quid
augustin⁹ dicit. Magis peccat q̄ tra
dit xpm membris peccatricib⁹: q̄ iu
das qui tradidit xpm crucifixorib⁹ iu
deis. De iuda dixit dominꝰ Ve illi p
quē tradet filius hominis in seipsum.
Ve illi qui ad mēsaz domini accedit
indign⁹ Judas tradidit xpm iudeis: il
le tradit eum demonib⁹ quādo eum
ponit i loco demonū. Ille vendidit eū
pro pauo. Iste vendit eum p vilissimo
pctō. De iuda dt dñs. Qui intingit
mecū manū in papsida hic me tradet
Manū autez in parapsida cū dño mit
tit ⁊ eū tradit: qui cū peccato scienē
ad mensam eius accedit. Malis ē ve
nenū ad mortē: bonis ē ab⁹ ad vitaz
eternam. Vnde Augustin⁹. De vno
pane accepit petr⁹ ⁊ iudas Petrus
ad vitam Judas ad mortē Bernar.
ponit exemplum in flore. Loem flos
fit mel in apib⁹: venenum in aranea
Quidam sanctus episcop⁹ stabat in
die pasche ⁊ videbat hoies intrātes
ecclesiā: ⁊ rogauit dīm vt ostēderet
ei qui digne communicarent. ⁊ cum

singuli venirēt ad eccīam vidit quos dā hītes migras facies: quosdā rubicūdas: quosdā lucidas. Post hoc venerūt multe mulies q̄ eciā habuerūt diuersas facies mq̄natas vidit duas mētrices publicas migerrimas facies hītes. q̄ post missam ita splendide apparuerūt q̄ nullā maculā habuerūt Sup quo cū eps mimis multū mirarentur: venit ad eū angel⁹ dei dicēs. Ille q̄ splēdidas facies hīt sūt q̄ scē & iuste in caritate viuūt Qui rubicūdas hīt sūt q̄ detractiones: risus: vanitates: & vaniloqa amāt: q̄ vo migras hīt sūt luxuriosi: homicide: usurarij: q̄ mēdacib⁹ sūt inuoluti. Due aūt mētrices q̄ ingresse sūt ecclesiā intrite sūt et pmiserūt se caste viue: & dns dimittit eis oia pcā sua. Tūc eps cōuocauit oēs & vē eis p ordinez enarrauit et aperuit. Ac illi cōtriti & confessi oēs lundi facti sūt. & tūc accesserunt ad mensā dñi. Quart⁹ pmis ē quo abbas dē⁹ in hac vita a deo si ad regnū celoz puenire volum⁹ pmis tribulationis Iste ē pais quo abauit achab rex isrl michēā pphetā in carcē q̄ dixit. in. Hec. xxij. Mittite virū iustū in carcere: & sustētate eū pane tribulatiōis & aqua āgustie. Isto pane abbas dns dilectissimos suos amicos. Apoca. iij. Ego quos amo arguo & castigo Pro. xiij. Qui pat vge odit filiū. q̄ aūt diligit istāter erudit Aug̃. Si exceptꝰ es a passiōe flagellor: exceptꝰ eris a nūero filior. Noli ergo inquo sēsu esse & puerili & dicas pl⁹ amat pē me⁹ frēm: & pmittit facere q̄d vult: q̄ si mouero me cōtra ipsi⁹ ussionē statī flagella inuenio. Ihero. Gaude sub flagell': q̄ tibi suaē hēditas Illis ad tēp⁹ pat: quos i eternū dānabit. nō timeas ego flagellari & exhēditari. Aug⁹. O dñe de⁹ h vre: hic seca vt in eternū peas Cū ergo mittit tibi de⁹ tribulatiōes: paupatē: infirmitatē: scias ex dilectiōe a deo p peccatis tuis hoc tibi fieri: vt i futuꝝ tibi parcē possit. Exēpluz de illo q̄ elegit potiꝰ trib⁹ horis esse i purgatorio q̄ trib⁹ annis ifirmari. Hegre do. xvi. post festū trini. in ser. Obsecro vos. Quintus pmis ē pmis diuine dulcedinis siue eterne dulcedis quē interpretatiui aliquādo sentiūt: qui sunt in contemplatiōe. Psal. Gustate & videte quoniā suauis ē dns Dicat autem gustate: quia illa dulcedo est quedam pregustacio eterne iocūditatis Dns facit sicut auceps: qui facit accipitrē parum gustare de carne auis: vt eū allicere possit vt ad se auidius volet Et sicut venditores vini faciunt pgustare vt homines allicīāt. sic deꝰ dat amicis suis q̄ libēter se dāt deuotionī et orationi quādam pregustationez eterni gaudij vt magis ac magis allicīat. Hoc gustauerat augustinus qui dicebat. Introduc me dñe aliqñ in affectū mētis intrinsecū: nescio in quā dulcedinez. q̄ si phīaē in me. nescio quid aliud sit vita eterna si illa nō est De hoc pane gustauerūt ille bagutte due q̄ sedebāt in quadam casa in carnispriuio & assabāt pullū inapietes loq̄ de deo tā dulciter: q̄ neq̄ esurierūt neq̄ sitierūt neq̄ aliq̄d senserūt. sed in quodā iubilo sederūt sic per tōtā q̄dragesimā vsq̄ ad festū pasche. Tūc venit q̄dā & intrabat casam eorum dicēs. vt q̄d sedetis hic inclusi. Hesponderūt. q̄ carnispriuiū est. fugere volum⁹ seculi vanitates: q̄ precipue isto tēpe fiūt. Qui rndit. Errastis. exite q̄ festum pasche est. Hoge mus dominū nostꝝ & c.

¶ Paratus continēs sermones de tē pore ām totius opus pterutile elaboratissime impressum finit feliciter.

Paratus continēs sermones de sā ctis Incipit feliciter.

De sancto Andrea. Sermo pm⁹.

Paratus sū ⁊ nō sum turbat⁹ vt custodiā mandata tua ⁊c. Psal. Ista verba post fūt essebeati andree in q̄bus respōdet vocatiōi saluatoris q̄ vocauit eū de mari cū fratre suo petro dicēs. Venite post me: faciā vos fieri piscatores hominū. Cui respōdit bt̄us andreas dicēs. Parat⁹ sum. Notandū q̄ bt̄us andreas parat⁹ fuerat dño in trib⁹ in q̄b⁹ ⁊ nos eciā debem⁹ esse parati si post xp̄m ad regnū celorum volueri mus puenire. Nā sicut dr Mat. xxv. Virgines que pate erāt intrauerūt cū sponso. i. xp̄o ad nuptias: ⁊ q̄ non erāt pate: fūt exclusē. Prio pati esse debem⁹ obediēdo p̄ceptis dn̄i. Psal. Parat⁹ sum ⁊ nō sum turbat⁹ vt custodiā mādata tua. q. d. Dñe de⁹ paratus sū preceptis tuis letanē ⁊ libēter sine remuneratione obedire ex dilectione. Quidā em̄ obediūt deo ꝑ coactē. ⁊ fūt illi q̄ ex timore obediūt ⁊ nō ex caritate. Sic obediuit pharao. Quotiēs eū dn̄s flagellauit: totiens ei obedire promisit: sed q̄n plaga cessauit obedire recusauit. vt dr Exo. vij. viij. ⁊ ix. ⁊ x. Sic adhuc multi mue mūtur q̄ promittūt se emēdare q̄n fūt infirmi vel in angustia positi: sed quādo euadūt: tūc mimme obediūt. Vñ metrista. Deimō lāguebat tūc bon⁹ monach⁹ esse volebat. Sed dū cōualuit māsit vt āte fuit. Nō sic debem⁹ obedire. sed ex caritate debem⁹ obedire. sicut filij patri nō sicut suo dño. Hec aūt obedientia dr esse parata sine ꝓtractione. Aug⁹. Verus obediens mandatū nō ꝓcrastinat: sed parat aures auditui: liguā voci: oculos visui: manus operi: pedes itineri: ⁊ se totū intra se colligit vt mādatū perag at impatis. Sic obediuit bt̄us andreas vt legit̄ in euāgelio hodierno Mat. iiij. Ambulās ihs iuxta mare galilee vidit duos frēs petrum ⁊ andreā retia mittētes in mare: ⁊ ait illis. Venite post me faciā vos fieri piscatores hoīm. At illi cōtinuo relictis retib⁹ ⁊ nauī secuti sūt eū. Mistice per mare mūd⁹ intelligit̄. q. sicut i mari sūt multa pericula corpor: sic in mūdo sūt multa pricula aiar. De hoc mari vocat nos dn̄s duplia vocatōe. s. exteriori p p̄dicationē: ⁊ voce interiori p mīspirationē. q. q̄n p̄dicator p nūciat nob verbū dei: tūc de⁹ loq̄tur per os ei⁹. Vñ ait dn̄s Mat. x. Nō vos estis q̄ loq̄mini sed spūs p̄tris vestri q̄ loq̄tur in vob. i. spūs scūs Lu. xi. Beati illi q̄ audiunt verbū dei: ⁊ custodiunt illud. i. q̄ obediūt ei: sed q̄dā obturāt aures ad voc̄ predicatoris. sicut aspidis ad voc̄ incātatoris q̄ obturat vnā aurē terra: reliquā vero cauda obstruit. Per ērā sigmificat̄ terrena substātia. p caudā spes longioris vite. hec duo multos surdos facit ad voc̄ p̄dicatoris siue dei. Talib⁹ minatur dn̄s Isa. lxv. Oēs in corde corruetis. i. eterna morte moriemi: p eo q̄ vocaui vos ⁊ nō obedistis mihi. Becūdo vocat nos dn̄s p interiorē mīspirationē. Ozee. ij. Loq̄mim ad cor ei⁹. Hoc cōtingit: q̄n immittit dn̄s in cor hois alīq̄s bonas cogitatiōes viz q̄ incipit cogitare p̄sentis vite instabilitatē: mūdi falsitatē: mortis incertitudinem: pterōr suor spinositatē: infernacerbitatē. glē imēsitatē. Hec ē em vox dn̄i spīrātis quā libēter audire deb⁹. Ds. Audiā q̄d loq̄tur i me dn̄s. Ipse em̄ stat ad ostiū porte ⁊ pulsat. Apoca. iij. Ego sto ad ostium ⁊ pulso: ꝫ multi sūt q̄ hāc voc̄ nō audiūt

Pro. 1. Vocaui vos & renuistis & de spexistis oē obliū meū. ego q̄q̄ i interitu vō videbo & gaudebo de dānatōe vā: hoc ē in die iudicij. tūc ei gaudebit xps & oēs sci eius de dānatōe malox. Psal. Letabit iustus cū viderit vindictā. Nō sic fecit btūs andreas: sed patus sp dño obediuit Vñ legit̄ q̄ post ascēsionē dñi: diuisis apostol btūs andreas apud sitiam. Mathe⁹ apud grecam p̄dicauit. Viri autem illi p̄dicationē beati mathei pēnitus respuētes oculos eius eruerūt & ipsū incarcerauerūt: post dies paucos eū occidere disponentes. Interim misit dñs angelū suū ad beatū andream p̄cipiēs. vt ad btm Mathеū in greciam iret. Qui respōdit se patū esse sed viā nescire. Et iussit eū angelus ad mare ire & p̄mā nauē quā inuenret intrare. Qui velocē ista cōplēs ad p̄dictā vbē angelo duce puenit. et muēto carcere apto & viso matheo fleuerūt ābo & orauerūt: vt mathe⁹ lumen recipere mereret. Et audiuit dñs orationē eox & mathe⁹ illuminatus ē Tūc mathe⁹ inde recessit ādreas ibi pmanēte. Judei autē irati de euasione mathei: andream apprehēderūt et ligatis post tergum manib⁹ eum p̄ plateas crudelit̄ p̄trahexerūt. Et cum sanguis eius efflueret p eis dominū rogauit vt suis p̄dicationib⁹ populum ad fidē cōuerteret. Et sic patet qūo btūs andreas pat⁹ fuit dño obedire.

Secūdo debem⁹ esse parati dño soli seruire. p. Ezech. vij. Preparate corda vestra deo. & seruite illi soli. Quia autem volūt plus dominis terrenis seruire: cum tamē dom⁹ dicat. Mat. vi. Nemo p̄t duob⁹ dominis seruire Seruiūt enim quidā diabolo. vt sūt superbi. q̄ ipse est rex sup omnes superbos. sicut dr Job. xli. Vnde Gregorius Euidētissimū signum reprobox est superbia. Econtra humilitas electox.

Quantūcūq̄ q̄s beat in se aperte cognoscit̄ sub quo rege militet. & isti ei⁹ tūtur p̄ter eox superbiā. & sit eorū dom⁹ lucifer. Quidā enim seruiūt corpi suo p gulā. Ro. xvi. Dño nō ſ uiūt: sed suo vētri. & ipsi sūt quox deus venter ē. sicut dr Phil. iij. Sicut ſ uiuit dives epulo qui epulabat quotidie splendide: & postea ad tantā famē & sitim puenit vt vnam guttam aque non habēt. vt dr Lu. xvj. Qui dā seruiūt voluptati sue sicut sūt luxuriosi. Ro. vi. Exhibuistis mēbra vestra seruire īmūdicie. i. luxurie. Qui dā seruiūt diuitijs sicut auari de quibus dr dñs. Mat. vi. Nemo p̄t deo et māmone seruire. Mammon. i. dyabol⁹ qui preest diuitijs. nō q ipe p̄t dare diuitias: ſ q̄n sibi dñs p̄mittit. et eam q̄ ipse multos hoies p diuitias capit. Seruit aūt diuitijs q̄ pl⁹ studet quo diuitias congreget q̄ q deo seruiat. Jo. viij. Qui facit pcm̄ serv⁹ est pcī. Crisō. Si nō peccam⁹ liberi sum⁹. ſ si semel oppress⁹ diabolo nos alligauerim⁹. serui ei⁹ sum⁹. ij. Pe. ij. A quo q̄s supat⁹ est ei⁹ serv⁹ est. Omnib⁹ hijs seruire nō debem⁹ q mala stipēdia reddūt. Roma. vi. Stipēdia pcī mors ē. q. d. Qui fuit pctō habebit p stipēdio eternā mortē. Debem⁹ ergo nos ad hoc prepare vt soli deo seruiam⁹. Sic fecit beat⁹ andreas qui noluit adorare deos alienos: sed vnū deū coluit & ipsū alijs predicauit. Vnde legit̄ q cū esset in antiochia p̄dicauit xp̄m verū deū esse et oēs alios deos esse demonia & illa esse cōtemnēda & soli xp̄o esse seruiē dū & p p̄dicationez suā multos ad fidē conuertit: & totā terrā illā ecclesijs impleuit. Cū ergo venisset andreas ad ciuitatē patras & audisset q ege as iudex xp̄ianos p̄dola adorare compelleret: audacter ad eū dixit. Quia tu iudex es & alios iudicas iuste

tuū qui in cēlis est merito cognoscē
debere: ⁊ ydola cōtemnere. ⁊ solū
deum colere. Cui egeas īgr. Tu es
andreas qui falsā legē pdicas. quā
romani pncipes exterminari iusserūt.
Cui andreas. Xpus p nostris pcca
tis: non p suis sponte sustinuit mor
tem cruas. Cui egeas Ista vane tol
le. ⁊ tibi consule meli9. fac quod iu
beo ⁊ sacrifica dys nostris. Cui an
dreas ait. Non adorabo deos sed vnū
deum colo ⁊ illi soli seruio. ⁊ illi offe
ro omni die agnum immaculatum.
qui cum ab omni populo comestus
fuerit: tamē integer ⁊ vnus perseue
rat. Ait egeas Quomodo potest hoc
fieri? Andreas rñdit. Si discipulus
xpi esse volueris tūc scire poteris Et
ait egeas. Ego per tormenta exigaz
a te vt dicas mihi. Et iussit eum in
carcerari. ⁊ sic ptz quomodo ipse so
li deo parat9 fuit obedire ⁊ seruire.
Terao debem9 esse parati p amore
ei9 supplicia ⁊ mortē sustinē. De hoc
dicē. ij. Macha. vij. Cū antioch9 cō
geret iudeos cōtra legem facere. re
spōdit mater cum septem filijs. Pa
rati sumus prius mori qꝫ leges pater
nas preuaricari. Et paul9 Actu. xxi.
Non solū alligari sed eiā mori sū pa
rat9 p amore ihesu xpi. Et petr9 Lu.
xxij. Domine parat9 sum tecum ī car
cerem ⁊ in mortem ire. immo xps pa
rat9 fuit p nobis mori. quādo iuit
obuiam inimicis suis dicēs. Quem q̄
ritis. Respondērūt. Ihesum nazare
num. Dixit eis Ego sum. Si ergo me
queritis: simite hos abire. q. d. Ego sū
parat9 mori. Sic ⁊ nos debem9 esse
parati. Hoc modo parat9 fuit btūs
andreas. Vnde legiē. q cum eum iu
dex eduxisset de carcere ⁊ ei mortem
minareē si non adoraret ydola: viri
liter ei respondit. Quicquid videē ti
bi in supplicijs maius excogita. tāto
eū acceptabiliorē ero regi quanto p

noie ei9 in tormētis sū obstātiorē. Tūc
fecit eū nudū ad columnā ligari ⁊ a
duodecī viris flagellari: ⁊ postea ius
sit eum ad crucem duci. Cūq ducere
tur ad crucem: fact9 est cōcursus po
pulorū clamātium ⁊ dicentium. Inno
cens iste hō sine causa damnat̄ ⁊ to
gauit eos andreas ne passionē eius
impedirēt. Videns autē andreas cru
cem a longe salutauit eā dicens Sal
ue crux spetiosa que per sanguinem
ihesu xpi qui de corpe suo in te fluxit
dedicata es. secur9 ⁊ gaudens ad te
venio vt ⁊ tu exultāter accipias me
discipulū eius qui i te pependit. s. ma
gister me9 ihesus xps. Hec ⁊ hys si
milia dicens dedit se crucifixorib9 su
is: tradēs ei vestimēta sua Tūc suspē
dērūt eum sumib9 in cruce: in qua bi
duo viuens predicauit: ⁊ viginti mi
lia hoīm ad fidem cōuertit. Et mira
batē popul9 qꝫ iudicē occidere vellent
nisi eum deponeret. Et cum vellet eū
egeas deponere respondit andreas
Vt quid venisti egeas Si ꝑpter pre
tentiā: ipsam cōsequeris. si autē vt
me deponas: scias qꝫ viu9 nō descen
dam. Jam enim video regem meum
ihesum xpm. Cūq vellent eum depo
nere: brachia eoꝝ stupida reddebā
tur. tūc orauit andreas dicēs Non p
mitte me de cruce dñe ihesu viuū de
scēdere sed cōmenda terre corp9 me
um ⁊ aiam meaz recipe ad te fontē
viuū indeficiētis gaudij. Et statim re
fulsit eū splēdor de celo per oim
diā horā vt null9 eū videret ⁊ absce
dente lumine tradidit spūm. Qui
milla vero vror egee corp9 eius sepe
liuit: ⁊ ipse egeas raptus a demono
rā oīb9 expirauit.

De eodē. Sermo secund9

Relictis retib9 secuti sūt eū. s.
xpm. Math. nij. In presenti
euangelio docemur ex bea
torum apostolorum petri ⁊ andree

exemplo quomodo ad vitā eternam debeamus peruenire ⁊ xp̄m sequi. si aut ipsi secuti sūt eūdo. Saendū aūt q̄ xp̄m sequi debem⁹ in trib⁹ si ad vitam eternam voluerim⁹ peruenire. scz in volūtaria paupertate: i effectuosa pietate: ⁊ i pfecta caritate. Pr̄io dico debem⁹ eum sequi in volūtaria paupertate. Christ⁹ enim paup fuit oīb⁹ diebus vite sue. sicut ipse testat̄ per ꝓphetam dicens. Pauper sū ego et in laboribus a iuuētute mea. Paup fuit in ingressu: in pgressu: ⁊ in egressu. In ingressu in mūdū adeo pauper fuit: q̄ nō habebat domū in q̄ nascer̄tur: sed nat⁹ est in diuersorio vbi cōmunis via pertrāsibat. Beda nascitur xp̄s non i imperatoris domo. sed in diuersorio ⁊ in cōmuni via q̄ per incarnationem suam facta est nobis via qua nos ad celestem patriam reduceret. Jt̄e adeo pauper fuit q̄ lectū sū non habuit: sed i p̄sepio ē reclinatus Lu. ŋ. Reclinauerūt eū in p̄sepio quia non erat ei locus in diuersorio Beda. Diuersis ⁊ vilissimis āgustijs cōtinetur cui celum sedes est vt nos ad regni gaudia duceret. Jtem adeo paup fuit q̄ vilib⁹ pannis inuolut⁹ est. Beda. Qui totum mūdū variis vestit vestib⁹ ornatis. pānis vilibus inuoluit̄ vt nos stolam primā. scz innocentiam peditam recipere valeamus. Jt̄e pauper fuit in pgressu. Nā in omni vita sua adeo paup fuit: q̄ nunq̄ ꝓpriam domū aut reditus: vel aliq̄ bona temporalia legit̄ habuisse. Cum em̄ debuit soluere cēnsū sum cesari: non habuit denariū: ß misso petro ad mare: p̄cepit ei vt de ore piscis denarium reciperet ⁊ cēnsū cesari daret. vt legitur Mat. xvij. Noluit enim diues esse sed pauper. nam q̄ndam tempore quādo volebāt eū facere regem: noluit sed fugit ab eis vt dicitur Jo. vi. Crisostom⁹. Christus fugit cum eum regez facere vellent eruditens nos humanas creaturas fugere dignitates ⁊ in seculo humiliari: vt in futuro possim⁹ exaltari. Jt̄e in egressu de mūdo adeo pauper fuit q̄ nō habebat vbi caput suū reclinaret. Mat. viij. Vulpes foueas habēt: ⁊ volucres celi nidos: filius autem hom̄is nō habet vbi reclinet caput suū. Jt̄e adeo paup fuit. q̄ non habuit quo se tergeret. Vnde Job. i. Nud⁹ egressus sum de vtero matris mee: ⁊ nud⁹ reuertar illuc. Isto modo p̄r volūtariam paupertatem se cutus est Andreas ihesum christum. quia statim cum eum vocaret de mari: relictis omnib⁹ secutus est eū. Et licet pauca fuerūt q̄ reliquerat tñ voluntatē habēdi omnia reliq̄t. Et si ō nia bona huius mūdi habuisset: sine dubio. q̄si stercora cōtempsisset. Ista est via quā docuit venīdi ad vitā eternā. Vñ legit̄ Mat. xix. Adolescēs q̄dam dixit ad ihesum. Magister q̄d faciam vt vitam eternam possideā. Respondit ihesus. Si vis ad vitam ingredi serua mandata dei. At ille. Hec oīa custodiui a iuuentute mea: quid adhuc mihi deest. Dit illi ihs. Si vis pfectus esse vade ⁊ vende oīa que habes ⁊ da paupib⁹: ⁊ habebis locū in celo ⁊ veni ⁊ seqre me. s. i volūtaria paupate. Secūdo debes xp̄m sequi i cordis pietate siue i misericordia. Saendum autē q̄ duo sūt opera misericordie que deo multum placēt et que xp̄s in se habuit. s. cordis cōpassio ⁊ iniuriarum remissio. De cordis compassiōe dicitur Job. xxx. Flebam quondam super eo qui afflict⁹ erat. ⁊ compatiebat̄ aīa mea pauperi. Exteriora largiēdo rem extra se prebet. qui autē fletum tribuit p ximo suo: aliq̄d de seipso dat. Hāc cōpassionē xp̄s habuit: quādo vidit mariā magdalenā flentem: q̄ fleuit

cum ea ex compassione. vt dr Jo. xi.
Item preuidens destructionem ciui
tatis ihrusalem. cōpatiebat ei flens
super eam. vt dr Lu. xix. In his ego
sequebatur sanct9 andreas ihesum.
Legitur em̄ de eo q̄ quidaz venit ad
eum dicēs Domine. lxx. annis pecca
tor luxuriosus fui: & quotiēscūq; me
abstinere ꝓposui: semp per malā co
gitationem victus: redeo ad op9 soli
tum. nūc autem rogo vt ores deū p
me. Quod audiens beat9 Andreas:
amarissime flere cepit. & orauit deū a
tercia hora vsq; ad horam nonam cū
lacrimis p eo. & surgēs dixit. nō co
medam neq; bibam: donec sciam q̄
dns miserebit istius Cūq; dies quin
q; ieiunasset & orādo fleuisset: venit
vox ad eum dicēs. Exaudit9 es p se
ne: sed sicut tu p sene te ieiunijs af
flixisti: sic & ipē se affligat. Et sic fecit
et saluat9 est. Itē ptz eius cōpassio
in hoc q̄ cū egeas diuersas penas si
bi minaret si nō sacrificaret dijs. Re
spōdit. Oēs cruciat9 non timeo. Et
nō cōturbor de mea passione. ꝫ cōtri
stor de tua dānatione. Itez cū de ciui
tate q̄dā septē demones fugasset: q̄ i
specie canū oib9 videntib9 recedebāt
Et cū ipse ad p̄mā ciuitatē veniret
inuenit ibi puer ab eisdē camib9 occi
sum & parētes ei9 plāgebāt eū & plo
rabāt. stati ipse ꝓpatiebat: & plorās
cum eis dixit. Quid dabis mihi: si su
scitauero filiū vestr̄? Pater respon
dit. Nihil carius possideo ꝑter ipsū. &
ergo ipsū tibi do. Et orante eo puer
surrexit & adhesit ei. Est etiam aliud
op9 mie in quo xp̄m seq̄ debem9. s. i
miuriaz dimissiōe. Hoc habuit xp̄s
Nam ipse p suis crucifixorib9 orauit
patrem suū dicēs. Pater dimitte illis
quia nesciunt quid faciūt. Hoc etiā
docuit xp̄s: quādo dixit illud Lu. vi.
dimittite & dimittetur vobis Aug9.
Multa sunt genera elemosinaz q̄ fa
cim9 vt nobis peccata dimittant. Si
inter omnia mihil est maius q̄ cū ex
corde dimittim9 qđ in nos quisq; pec
cauit. In illo etiam btūs andreas se
cut9 est xp̄m. Vnde de eo legit. cū in
antiochia p̄dicaret: apprehēderūt eū
iudei. & ligatis post tergum mamb9
p̄trahexerūt eū crudeliter tanq̄ latro
nē p plateas ciuitatis: ita vt sāguis
eius de corpe fluēt. Ipse autē orauit
dnm p eis. & cū oratiomb9 suis eos
ad fidem cōuertit. Item cum egeas
eum flagellari fecisset & cruci appēdi
set & ibidem viu9 biduo p̄dicasset &
cum turba minaret egee mortem mi
si eum deponeret: & cū veniret & eu
deponere vellet. ait Egea ad q̄m ven
isti. Si venisti p pmitētia ipsam osēq
eis. Ecce q̄ parat9 fuit dimittere il
li qui eum crucifixit. Tercio debem9
sequi xp̄m in pfecta caritate Magnā
em̄ caritatem xp̄s habuit: qui p nrā
salute homo fact9 est: vt ad vitā ve
caret. Lu. xix. Venit filiꝰ hominis q̄
rere & saluū facere qđ perierat. s. ge
nus humanū. Vnde circuiuit castella
ciuitates & villas p̄dicās viā salutis.
In hoc secut9 est beat9 andreas. qui
ipse querēs salutem hominū ex cari
tate: circuibat diuersas puincias &
ciuitates. p̄dicās viā salutis & mul
tos ad fidē conuertit. Nā tāte doctrine
erat q̄ multi ex lōginq̄s ptib9 quesie
rūt eum. Quodam tempore quadra
gita viri nauigio ad eum pretexerūt
vt eius doctrinā audirēt: & informa
rent qūo ad vitam eternam peruen
rent. Apostolus enim qui saluti hoim
multū insidiat: tempestatem in mari
cōmouit & omnes sūt submersi. Cuz
autem corpora eorum ad litt9 ad be
atum andream delata fuissent: ipse
eos omnes resuscitauit. Multi etiaz
ad eius p̄dicationē relictis omnibus
bonis & amicis secuti sūt eū. Legit em̄
q̄ quidam adolescēs ꝑter eius san

ctam doctrinā relictis omnib⁹ tomis suis ⁊ parentib⁹ sibi adhesit. Parentes autem pueri volētes īcēdere domū in qua btūs andreas erat cū puero. Cūq; iam flamma in altum tenderet puer acceptā ampullā cū aqua super ignem sparsit ⁊ ignē extinxit. Cūq; erigerēt scalas vt ad eū ascēderēt statim cū facti sunt vt scalas p̄mit⁹ nō viderēt. Tūc quidā clamauit dicēs. In vanum laboratis: dñs pugnat p̄ eis. Multi hoc videntes domino crediderūt. ⁊ baptisati sūt. In hoc apparuit caritas quā habuit ad p̄ximū p̄ cuius salute tam fideliter laborauit. Caritas autē quam habuit ad deum: patuit in hoc q̄ se mori p̄ eo exponebat. Jo. xv. Maiorem caritatem nemo habet: vt animam suam quis ponat p̄ amicis suis. sic beatus andreas p̄ amico suo xp̄o vitam suam posuit. Require in p̄senti ser. de eius passione. Sanctū istum libenter debem⁹ venerari q̄ p̄t nos a tēptationib⁹ liberare. ⁊ in necitatibus subuenire. Unde legit de quodā epō qui beatū andreā in spāli reuerētia habuit. cui apparuit diabol⁹ in specie humana ⁊ ad eū decipiendū. tota calliditate se cōtulit seq; in formā mulieris pulcherrime trāsformauit. Veit ergo ad palatiū episcopi asserens se velle cōfiteri eidem. Mandat epūs vt suo pēnitētiario cōfiteatur. cui plenitudinem tradiderat potestatis. Renūciat illa dicēs q̄ nulli hoīm nisi epō secreta sue cōscientie reuelaret. Sicq; victus episcopus eam ad se venire p̄cepit. Cui illa. Obsecro domine mi miserē mei. Ego enim in āmis puellaribus cōstituta ⁊ a puericia delicate nutrita. nec nō ⁊ regia stirpe pgenita huc in pegrino habitu sola veni. Nā pat̄ me⁹ vtiq; rex valde potēs cuidā magno p̄ncipi me volebat in cōiugium sociari. Cui respōdi q̄ oēm thoram abominarer materialem. q̄ virgitatem meam xp̄o in perpetuo dedicaui et ideo nunq; possum in carnalem copulam cōsentire. Demiq; sic turbata oportebat me aut eius voto obediē aut certe diuersa subire supplicia. latenter fugā inij. magis eligēs exulare q̄ sponso meo fidē cōfringere. Audiens autē mire sanctitatis vestre p̄cō mū sub alas vestre p̄tectionis confugi sperās me apud vos locū reperire q̄etis vbi possum ītemptationis capere secreta silētia. p̄esētisq; vite vitare naufragia ⁊ p̄turbatiōes mūdi fugere. Admirās in ea episcop⁹ nobilitatē generis. pulchritudinē corpis tam immensum feruorem. ⁊ tāte eloquētie venustatem placida ac benigna voce respondit. Esto secura filia. ne formides. q̄ ille ob cuius amorē nubere contempsisti tibi in p̄senti cumulum gratie. ⁊ in futuro plenitudinē glorie largiet. sed ⁊ ego seruus eius me ⁊ mea tibi offero. eligasq; vbi tibi placuerit māsionē. volo aūt vt hodie mecū prādere debeas. Cui illa. Noli inq̄t pater de hac re me rogare ne forte ex hoc aliq̄ mali suspicio p̄ueniret ⁊ mitor fame tue dem̄gtionē aliquā pateret. Ad quam epūs dixit. Plures em̄ erim⁹ ⁊ nō soli ⁊ ideo nullum male suspicionis scrupulum in aliquo putam⁹ posse generari. Venientes itaq; ad mēsā episcop⁹ ⁊ illa ex opposito cōsederūt. cēteris residētib⁹ hinc inde. Intēdit q; in eā crebro episcop⁹. eiusq; facē non desint intueri ⁊ pulchritudinem admirari. Sicq; dum oculus figit: animus sauciatur. ⁊ dum eius facē non desint intueri. antiqu⁹ hostis graui iaculo cor eius vulnerauit. ⁊ ipse diabolus pulchritudinē suam cepit magis ac magis augē iamq; episcop⁹ proximus erat assensui vt eam de illicito ope attēptaret quando possibilitas se offerret. Tunc

v

subito peregrinus quidam venit ad ostium crebris ictibus & magnis clamoribus sibi postulans aperiri. Cuncte sibi aperire nollet & ille clamoribus & ictibus nimis fieret eis importun⁹. Interrogabat episcop⁹ mulierem si ingressum illi⁹ hominis peregrini acceptaret. Cui illa dixit. Proponat sibi aliq̃ questio satis grauis quaz si enodare sciuerit intromittat. si aut̃ nescierit tanq̃ imscius & ignoran⁹ ab epi pñtia repellat. Fauent oēs sententie eius & quis sufficiens esset ꝓponere questionem scisscitant̃. Cuncte null⁹ sufficiens inueniret. eps dixit. Quis enim nostrum tam sufficiēs est q̃ tu o domina: que cæteros nos in eloq̃ntia precedis. & sapientia nobis omnibus amplius rutilas. Tu igitur hāc ꝓpone questionem. Tunc illa dixit. Interrogetur quod est maius miraculum q̃ de⁹ vnq̃ in parua re fecerit. Interrogat⁹ de hoc peregrin⁹ per nūcium dixit Diuersitas & excellētia factorum. Inter tot em̃ homines q̃ fuerūt ab initio mundi vsq̃ in finem futuri seculi: duo reperiri non possent quorum facies per oia similes essent. In ipsa q̃ tam minima facie de⁹ omnes sensus corporis collocauit Audientes omnes responsionem admirantes dixerūt. Vera & optima solutio est q̃stionis. Tūc mulier ait. Proponat sibi alia q̃stio grauior in q̃ meli⁹ eius sapiētiam possim⁹ experiri Quaratur ab eo vbi terra sit altior omni cælo. Perculsatus de hoc peregrin⁹ ait. In cælo empireo vbi est corpus xpi. Corp⁹ enim xpi qđ est altius omni cælo est de nostra carne formatū. Porro corp⁹ nostrum quedam terrena substantia est. Cū ergo corp⁹ xpi super omnes cælos sit & de nostra carne origenem duxerit. caro autez nostra de terra sic cōdita. cōstat q̃ vbi corp⁹ xpi residet ibi pauldubio terra altior cælo manet. Refert nūcius que respōdit peregrin⁹. Et ecce omnes responsionem eius mirabiliter ꝓbant et magnifice ei⁹ sapientiam laudāt. Tūc iterum illa dixit Fiat ei terra questio grauissima & occulta & ad solue dū difficilis & obscura vt sic ei⁹ sapientia tercio cōprobet & dign⁹ sit vt ad mēsam epi admittat. Quaratur igitur ab eo quātum spacij sit a terra vsq̃ in cælum. Requisit⁹ de hoc peregrin⁹ nūcio dixit. Vade ad eū qui te misit ad me & de hoc inquire eum diligenti⁹. Ipse meli⁹ hoc me nouit et ideo de hoc tibi meli⁹ respondebit. Nam ipse istud spacium mensurauit cū de cælo in abissum cecidit. Ego autem nunq̃ de cælo cecidi. & iō nunq̃ istud spacij mensurauj. Non em̃ est mulier sed diabol⁹ qui se posuit in similitudinē mulieris. Audiēs hec nūcius vehemēter expauit. & ea q̃ audierat cor̃ omnib⁹ recitauit Virāt̃ib⁹ itaq̃ omnib⁹ & stupentib⁹ antiquus hostis de medio eor̃ euanuit. Episcopus autem ad se rediēs. amare redarguit seipsū. & de perpetrata culpa lamentabiliter deprecatur. Visitq̃ nuncij vt peregrin⁹ introduceretur. sed ne quaq̃ amplius inuenitur. Tunc eps populum cōuocauit & eis euidenter exposuit ordinem geste rei. Cæpitq̃ vt omnes ieiunijs & orationibus insisterent si forte domin⁹ reuelare alicui dignaretur quisnam peregrin⁹ ille fuerit qui eū a tāto periculo liberauit. Reuelatum est illa nocte epō q̃ btūs andreas fuerat q̃ ꝓ liberatiōe ipsi⁹ se posuit ī habitu peregrin. Cepit ergo eps in deuotiōe beati andree magis crescere ac eum in reuerētia plus hz̃e. Aliud exemplū. Cūq̃ ꝓpositi⁹ cuiusdam ciuitatis agrum sancti andree abstulisset & ob hoc grauissimis febribus orante episcopo corruptus fuisset. Ille episcopū rogauit vt

pro se oraret ⁊ agrum sibi redderet. Sed cū orante epō sanitatem recepis set agrum iterum vsurpauit. Tunc epūs orationi se dedit ⁊ omnes lampades ecclesie fregit dicens. Hic lumē nō accendet donec dominꝰ de suo inimico vindicet ⁊ ecclesia qđ amisit recuperet. Et ecce ꝓpositꝰ grauissimis febribꝰ iterum laborauit. misitq; per nūcios epō vt ꝓ se oraret ⁊ agꝝ suū et alium sibi similem redderet. Cui cum epūs responderet Jam semel ora ui et exaudiuit me deꝰ: sed altera vice nō faciam: qꝝ te scio nō restituere agrū. Tunc prepositꝰ se ad epūm portare fecit ⁊ vt ecclesiam intraret ad orandū coegit. Episcopꝰ dum ecclesiam ingrediē ille ꝓpositꝰ subito motiē ⁊ ager ecclesie restituit.

De sancto Nicolao. Ser. iij.

Ace sacerdos magnꝰ qui in diebꝰ suis placuit deo ⁊ iustus ē iustꝰ. Sic canit eccia. et originaliter trahit ex verbis salomonis. Eccle. xliij. In verbis ꝓpositis cōmendat btūs nicolaꝰ per spūm scūm a sanctitate viteqꝝ in vita se solum habuit vt placeret deo ⁊ ido cū deo meruit eternā vitā possidere. Ipsum ergo imitari debemꝰ si ad eandē vitā peruenire voluerimꝰ in quā nullus ꝑt peruenire nisi solus ille q̄ facit voluntatē pātis qui in celis est. Sciendū autem ꝙ multa sūt que deo placent siue diuine voluntati q̄ habere dēmꝰ in nob: vt ad regnū celoꝝ peruenianꝰ Primū est mūdicia siue castitas Vñ ꝑ. ad Thessal. iij. Hec ē voluntas dei sanctificatio vestra. i. mūdicia. sanctꝰ enī mūdꝰ dicit. Bernardꝰ ad quādā virginē ait. Audi cui placeas. ama vnde placeas. deꝰ est cui placeas mūdicia ē vnde placeas. Ama ergo mūdiciam ob quā amaberis. ama ofessionē ob quā mūdaberis. De illo dr Pro. xxij. Qui diligit cordis mūdiciā habebit regem amicum. scilicet celestem. Mat. v. Beati mundo corde. quoniam ipsi deum videbunt. Vnde apostolꝰ ad Hebreos secūdo. Sequimini sanctimoniam id est mūdiciam sine qua nemo videbit deum. Ergo legitur Johannes euangelista super omnes apostolos placuisse deo. Hāc virtutem scilicet mundiciam habuit beatus nicolaus. ⁊ ideo placuit deo et amicus dei est appellatꝰ. Quantū autem mundiciam ⁊ castitatem dilexit. patet de virginibus quas a stu pro liberauit. Legitur enim ꝙ quidam cōciuis suus tres filias suas ꝓpter inopiam suam lupanari tradere voluit. quod intelligens beatꝰ nicolaus quandam massam auri pāno involutam in domum eius nocte per fenestraz clam proiecit ⁊ recessit Quā ille mane inuenīs gratias egit deo. et vnam filiam desponsauit. Et similiter factum est cum secunda. Cunqꝝ beatus nicolaus tertio aurum ꝓiecit et effugeret: ille cucurrit post eū volens scire quis esset. Cūqꝝ eum cognosceret: ad pedes eius se proiecit volens eum osculari. Quod ille nō permittens rogauit deum ꝙ q̄diu viueret nulli reuelaret. et sic illas puellas impollutas desponsari curauit. Jn hoc patet. ꝙ castitatem ⁊ mundiciam dilexit. ⁊ ideo deo placuit. Secundum quod placet deo ⁊ hominibus est humilitas. Judith. nono. Domine semper humilium ⁊ mansuetorum tibi placuit deprecatio. Item nihil est quod nos deo tam caros faciat ꝙ si vita sumus magni: ⁊ humilitatē simus infimi. Vnde Bernardus. Jn alto non altum sapere: sed humilibus consentire nihil deo carius. nichil hominibus varius est. ꝙ magnum humilem esse in abiectione

Magna profectus & rara virtus est humilitas honorata. Adeo placet deo humilitas q sine ea deo nulla virtus placebit. Ber. Sine humilitate certe nobis bona nō sunt nec deo placēt. Tanta enī ē virtus humilitatis vt sine eius obtentu nō sit virtus. Propter hanc virtutem legit Maria super omnia deo placuisse. Vnde Ber. Sine humilitate audeo dicere nec virginitas Marie deo placuisset. Vnde ipsa gloriat de hoc. Lu. i. Respexit humilitatem ancille sue. Propter hoc etiaz Saul deo placuit q ipsum regem faciebat. p. Re. v. Nonne cum parvulis esses in oculis tuis: factus es caput in tribus israel. Istam virtutem etiā habuit beatus Nicolaus. & ideo placuit deo vt ipsum episcopū faceret. Humilitas sua patuit in hoc: qz cum esset de nobili prosapia ortus: mortuis parentibus oēs divitias paupibus distribuit: cogitans qūo tantaz divitiaz copiam ad laudē dei nō ad humanaz dispēsaret. & elemosinas qs faciebat occulte faciebat ne ab hominib⁹ laudaretur. Peragebat elemosinas: sicut de auro legit qđ de nocte proiecit in fenestram. & illum rogavit q q̄diu viueret nō revelaret. Item etiam in hoc q in noctib⁹ ecclesias frequētabat: vt vanam gloriā vitaret. Propter hāc igit humilitatem ita deo placuit q ipsum in epm exaltavit. Defuncto enim epo Myre civitatis: convenerūt multi epi illi ecclesie de epo provisuri. Inter quos vnus erat magne autoritatis vir qui alios consuluit vt orōnibus & ieiunijs insisterēt vt dominus eis epm provideret. Nocte illa venit ad eum vox de celo dicēs q hora matutinali ātē fores ecclesie iret & quē primo inveniret: cuius nomē nicolaus esset in epm cōsecraret. Cūq hoc alijs episcopis narrasset: & omnes orationib⁹ insisterent: & ipse pre foribus ecclesie excubaret: ecce sicut solitus erat hora matutinali ātē omnes nicolaus veniebat. quem episcopus apprehendens qno nomine vocaret interrogabat. Cunq diceret se vocari Nicolaum: ipsum in ecclesiam ducētes licet plurimum renitentem: in cathedra collocaverūt. Ipse autem eādem humilitatez quam prius habuit seruās in orationib⁹. elemosinis & ieiunijs assidue erat. Et sic patet quantum humilitas placet deo. Tercium quod in homine deo placet est perfecta fides. vnde Eccl. i. Veneplacitus est deo fides. Item ad Hebreos vndecimo. Sine fide impossibile ē placere deo. Attendāt illi qui credūt incātationib⁹ auium & alijs trufis. Isti adorant deos alienos. & hoc est cōtra primum & maximum mandatum inter omnia mandata que deus prohibuit. Non adorabis deos alienos. i. non debes ponere in creatura spem tuā: sed in solum deum. Omnes qui talib⁹ credūt non habent perfectam fidem et eorum opera deo non placent. vñ Augustin⁹. Sine fide omnis labor hominis vacuus est. Tale quippe est vt sine fide vera quisq deoret placere. quale si quis tendēs ad patriā in qua scit se bene victurum relinqt itineris rectitudinem. & improvidus sectetur errorē: quo non ad beatam vitam perveniat: sed in precipitū cadat. vbi non gaudium percipiet: sed pena cadenti interius refertur. Gre. Sicut rami sine virtute radicum arescūt. Ita quelibet opa videtur nulla esse si a fidei solitudine disiūgantur. Fidem veram in deum habuit btūs nicolaus: quod patet in hoc: qz ydola & templa deorū destruxit. Quoddam enim templum erat in honore dyane constructum quam gētiles deam matris esse putabāt. & in maci iuocāe solebāt. Hoc destruxit

beat⁹ Nicolaus. Inuidens autem ei dyabol⁹ apparuit quibusdam nautis in mari volentib⁹ nauigare ad scūm Nicolaum: habēs formam mulieris sedens in parua naui ⁊ dixit ad eos. libēter vellem vobiscum ad sanctum nicolaū: sed nequeo Rogo ergo vos vt hoc vas olei illuc deducatis: ⁊ patietes dom⁹ eius cū hoc oleo limatis et sic euanuit. Et statim cernūt aliā nauiculam cū multis honestis psonis. iter quas fuit vn⁹ similis beato Nicolao ⁊ dixit. Heu quid locuta ē vobis mulier illa: ⁊ quid dederat vobis. Illi autem cuncta p ordinē narrauerūt. Quib⁹ ille ait. Per ē impudica dyana ⁊ vt me verum dicere cōprobetis. oleum istud in mare proiecte. Quibus pmentib⁹ ingens ignis in mari accēditur. ⁊ contra naturaz diuti⁹ in mari ardere cōspiatur. Vementes igitur ipsi ad beatū Nicolaū aiebant Vere tu es ille q̄ nobis in mari apparuisti: ⁊ a dyaboli insidijs liberasti. Et qz ipse pdolū illud ad honorem dei destruxit: quod gētiles in mari pro dea iuocabant. ideo de⁹ in hoc eum honorauit: vt omnib⁹ qui eum in mari inuocarent subuenire posset Nam quadam die cum quidam nauta periclitarētur: ita cū lacrimis orauerūt dicentes. Nicolae famule dei si vera sunt illa que de te audiuim⁹: nūc ea experiamur. Mox quidam in eius specie affuit dicēs. Ecce assumVocastis em̄ me. ⁊ cepit eos in antēnis alijsq̄ instrumētis nauis adiuuare. Et statim cessauit tēpestas. Cum aūt ad eius ecclesiā venissent quem numq̄ viderāt sine indice cognouerūt Tūc deo ⁊ sibi de sua liberatiōe grās egerūt. qđ ille diuine misericordie ⁊ eoz fideī ⁊ nō sibi attribuere docuit Quartum quod placet deo i homine est misericordia. Prouer. xxi. Facere misericordiam magis placet đo q̄ victima. Vnde Augustin⁹. Nihil est qđ faciat đo homines tam amabiles sicut pietas id est misericordia. Hanc: qz deus est misericors ⁊ misericordes ei maxime assimilantur Johelis. ij. Deus mign⁹ ⁊ misericors: patiens ⁊ multe misericordie ⁊ p̄stabilis sup malicia. Luce. vi. Estote misericordes sicut ⁊ pater vester misericors est Hanc virtutem habuit beat⁹ Nicolaus. Cum enim i prouincia sua esset magna fames: ipse de suis subuenit quantum potuit. Accidit autem quandam naue cum tritico illic appropinquare. quod audiens vir sanctus misertus inopie pauper: illuc perrexit: rogās nautas vt subuenirēt illi terre ⁊ venderent ei centum modios de qualibz naui. Qui respōderūt q̄ nō possent quia oporteret eos plenam reddere mensuram in curia regis Alexandrie Tunc dixit beatus Nicolaus. Facite nunc que dico ⁊ ego pmitto vobis q̄ nullū defectum habebitis in curia regis. Quod cum fecissent ⁊ eādem mensuram quam Alexandrie acceperāt reddidissent ministris imperatoris miraculū referūt ⁊ deū i suo famulo magnifica laude extollūt. Beat⁹ autem nicola⁹ frumentū scōm vnuscuiusq̄ indigētiā distribuit: ita vt miraculose duob⁹ annis toti terre non tantū ad victū sufficeret: sed eā ad vsum seminis abūdaret. Quintū qđ in homine deo placet est fidelitas ⁊ veritas Prouerbiorum. xij. Abhominatio est domino labia mendacia. q̄ autez fideliter agit. placet deo. Psalmista. Fidelis dom⁹ in omnib⁹ verbis suis ⁊ c̄. Ideo placent deo vere vaces ⁊ fideles. Zacharie. viij. Veritatem diligite ait dom⁹ exercituū Hanc virtutem habuit in se sanct⁹ Nicolaus qui alios dilexit. falsitatez et mēdacium persequebatur. Nā cū qdā gens romano imperio rebellabat

misit imperator tres milites illuc. scz Nepotianum Vesinum ⁊ Asilionem. Qui cum venissent ad vbē beati Nicolai: inuitabat eos. Accidit autem tūc temporis q̄ quidā iudex pecunia cōrupt⁹ tres innocētes milites iuberet decollari. Quod audiēs beat⁹ nicola⁹ cum illis principib⁹ illuc ꝓperauit. ⁊ sic inuenīebat eos iā velatos facie. genuflexos. ⁊ spiculatorē gladium super eos vibrare. Et beat⁹ nicolaus zelo accensus gladium de manu ei⁹ arripuit ⁊ illos īcolumes secū abduxit. ⁊ ad domū iudicis ꝓperās fores clausas vi reserabat. Hoc iudex surgēs ipsum salutauit. Nicola⁹ hoc spernēs ait. Inimice dei ⁊ legis p̄uaricator q̄ temeritate presūpsisti istō. Qui statim cōscius scelez. vultū eius inspicere noluit. ⁊ ad pces illoz ducum pmitētem benigne suscepit. Dicti ego principes recepta benedictione a beato Nicolao. quod eis cōmissum fuerat fideliter impleuerūt et reuersi magnifice sūt recepti. Qui dā aūt eis maxime inuidētes. eis apd Cesarem tam grauiter detraxerunt vt eos iuberet incarcerari ⁊ i crastinū decollari. Illi autē statim cœperūt inuocare sanctū nicolaū. Eadē nocte apparuit beat⁹ nicolaus cesari dicēs Cur illos principes tam innocēter apprehendē presūpsisti. Surge velociter ⁊ iube eos dimitti. alioquin orabo deum vt suscitet contra te bellū in quo tu corrues ⁊ eris ab⁹ bestiaz. Cesar respondit. Qui es tu qui hac nocte palacium meū ingredi audes ⁊ talia loq̄ris Cui nicola⁹. Ego sū miles ciuitatis eps. ⁊ vocor nicola⁹. Similiter fratrē imperatoris qui eū ad hoc cōsiliatus fuerat per minas terruit. minans ei mortē nisi eos liberaret. Et euigilantes ambo miserūt ad eos si nicolaum episcopū cognoscerēt. Et illi audito nicolai nomine expanderūt manus suas ad deū orātes vt meritis beati nicolai eos liberaret. Cunctis regi totā vitā ⁊ sanctitatez sancti nicolai recitassent ⁊ quō illos milites qui p̄ innocentiā morti adiudicati erāt liberasset dimisit eos liberos. remittētes eos cum muneribus ⁊ rogās vt p̄ eo ⁊ p regno suo deū exorarēt. Tertiū quod deo placet in hoīe est q̄ sibi in metu et reuerētia seruiaē De hoc dr ad Hebreos. xij. Habem⁹ grām per quā deseruiam⁹ placentes deo cū metu ⁊ reuerētia. Psal. Seruite dño in timore scz filiali. Certe ideo debem⁹ deo libēter seruire. q̄ bene remunerat suos seruos. Joh. xvi. Si quis mihi ministrat. honorificabit eum pater meus qui in celis ē. Sic beat⁹ nicola⁹ dño fideliter seruiuit. Nam cū adhuc vbera sue matris sugēt: quarta ⁊ sexta feria semel sugebat tantū. Factus aūt iuuenis fugiebat lasciuiā ⁊ ecclesias frequētabat. ⁊ q̄cq̄d ibi d̄ sacra scriptura intelligere poterat memoriter retinebat. Parentib⁹ suis defunctis cogitauit q̄liē tantaz diuitiaz copiam nō ad laudem humanā sed ad dei seruitiū dispensaret. Cum autem factus fuisset episcop⁹ mihilomin⁹ deo seruiuit q̄diu vixit. Idcirco dominus multiplicauit eū honorauit. s. per miracula que eo viuente ꝓpter eum fecit. d̄ quib⁹ nunc dictum est. Itē in morte eum honorauit eo q̄ angelos suos in hora mortis sue ad eū misit. Cum enim sciret sibi mortē imminere. rogauit dñm vt angelos suos sibi mitteret. Et ecce vidit angelos ad se venientes et cepit dicē psaluū. In te dñe speraui. vsq; ad illū versū. In manus tuas dñe cōmendo spūm meū ⁊ c. ⁊ sic tradidit spūm. Anno domini. CCC. septuagesimotertio. Et audita est ibi celestis melodia. Cunctis sepultus esset in tumba marmorea a capite fons olei et a pedib⁹ fons aque pfluxit. ⁊ vsq;

hodie ex eiꝰ membris sacꝝ tedũdat oleum ad salutez multoꝝ. Succesſit autem ei quidam epiſcopꝰ qui cum a sede sua fuisset repulsus. quo eiecto oleũ fluere desyt: ꝙ eo reuocato ꝑtinꝰ emanauit. Post multũ vero tẽporis spaciũ: gẽtiles mirream auita tẽ destruxerũt. Quadragita vero milites barenses ꝓfecti illuc: ꝗtuoꝝ monachos antecedentes tumbã beati Nicolai aperuerũt. ⁊ ossa eiꝰ in oleo natantia in vrbem bareã reuerẽter detulerũt. Honorauit eũ dñs eaã post mortẽ in multis miraculꝭ de ꝗbꝰ superſedeo. Judeus quidam collocauit in domo sua imaginẽ sancti nicolai cõmittẽs ei oĩa bona sua. hec vel similia verba dicẽs. Ecce oĩa bona mea vob custodiẽda comitto. ⁊ nisi omnia bene custodieritis vltionẽ expectaz de vobis verberibꝰ ⁊ flagellis Quadã igitur vicẽ dum ille iudeꝰ abesset fures aduenerũt. cuncta rapiunt. solam imaginẽ reliquerũt. Judeus autẽ rediẽs et se spoliatum videns imaginem alloquitur talibus: vel similibus verbis. Domine nicolae nõne in domo mea vos posueram vt res meas a latrombꝰ seruaretis. Cur hoc facẽ noluistis: ⁊ latrones ꝗre nõ phibuistis Igitẽ dura tormenta recipies ⁊ ꝓ latrombꝰ pẽnaz lues. sicꝝ damnũ meum in tuis recõpensabo tormentis ⁊ furorẽ meum in tuis refrigerabo verberibꝰ ⁊ flagellis. Arripiẽs ergo iudeus imaginẽ dure eam verberat ducꝝ eum flagellat Mira res prorsus et stupenda. Diuidẽtibus furibꝰ que rapuerũt sanctꝰ dei tangẽ ĩ se vbera accepisset: apparuit eis btus Nicolaus dicẽs. Cur tam dure ꝓvob flagellatus sum. Cur tam crudeliter verberatꝰ sum. Cur tot tormẽta passus sũ Ecce quomodo corpꝰ meum sanguine rubet. pergite atiꝰ ⁊ cuncta reddite que tulistis. Alioquin dei omnipotentis ĩ vos ira deseuiet. ita vt scelꝰ vestꝝ publicẽ. ⁊ quilibz vestrum suspendium patiaẽ. Ad quẽ illi. Quis es tu ꝗ talia nobis loqueris. Et ille. Ego sum nicolaꝰ seruꝰ Jhesu xp̃i quẽ iudeus ille ꝓ rebꝰ suis quas tulistis tam crudeliter flagellauit Territi ergo illi omnia bona reportauerũt Sic ꝙ latrones adviam redeunt rectitudĩnis: ⁊ iudeus fidem amplectit̃ saluatoris. Item vir quidam diues rogauit sanctum nicolaũ vt sibi filiũ a deo impetraret: vouẽs ꝙ eũ ad ecclesiam suã ducere vellet ⁊ aphũ aureũ sibi offerre. Filius nascit̃: ⁊ ad etatẽ producit̃ ⁊ aphꝰ paraẽ. Qui dũ valde patri placeret aliũ parari fecit ⁊ illuz primũ ad vsum suũ reseruauit. Cum autem nauigaret ad sanctũ nicolaũ pater iubet vt ꝑmo sibi aquã cum aphꝰ afferret. Puer autez cum haurire vellet aquam cum aphꝰ submergit̃. Pater turbatꝰ ad ecclesiam sancti nicolai puenit. ⁊ cum ad altare aliũ aphũ obtulisset: de altari tesſlyt. Quod ⁊ secũdo ⁊ tercio factũ est cunctis mirantibꝰ qui aderant. Ecce puer venit cum ꝑmo aphꝰ referẽs ꝙ modo btũs nicolaꝰ eum iuuisset. Et tũc ambos aphos obtulerunt. !!

Item quidam vir meritis beati nicolai filiũ habẽs. beato Nicolao capellam in domo sua cõstruxit. ⁊ singulis annis festũ eius solẽmiter celebrauit Accidit autem predictũ puerꝝ a sara cenis capi ⁊ in seruitutez regis eorꝝ deputari. Sequẽti anno dum festum sancti nicolai esset ⁊ pater eius festũ deuote celebraret: ⁊ puer aphũ prenosum tenens regi assisteret: recolit suam captionez. paretum dolorẽ: ⁊ gaudium qõ eadem die in domo sua fiebat. cepitꝝ altiꝰ suspirare. Quorum suspiriorũ causam dũ rex minis extorsisset: ait rex. Quicqd tuꝰ Nicolaus agat. tu hic nobiscũ manebis.

Et ecce subito ventus vehemens dõ mum concussit. ⁊ puer raptus ad ec clesiam vbi parentes festum habue rũt collocatur: ⁊ gaudium omnib⁹ generatur. Item quidam vir ab vno iudeo quandam summam pecu nie mutuo accepit: iurãs super alta re sancti Nicolai: cum alium fideiusso rem habere nequiret: q̃ q̃ alij⁹ pos set sibi redderet. Tenẽte autem illo diu pecuniam: iudeus eã expostulat. sed vir debitor eaz sibi reddidisse af firmat. Trahit eum iudeus ad iudi cium ⁊ iuramentum indicatur debito ri. Ille baculum cauatum quem au ro impleuerat secum detulerat: acsi eius indigeret. Volens igitur satisfa cere iuramento: iudeo tradidit bacu lum reseruãdum. Jurauit ille q̃ pl⁹ dederat sibi q̃ deberet. Facto iuramẽ to baculum suum repetit. ⁊ iudeus ignarus astutie eũ sibi reddidit. Re diens qui fraudem fecerat in quodã biuio compressus corruit somno. Cur rusq; cum impetu veniens eum neca uit ⁊ baculum plenuz auro fregit ⁊ aurum effudit. Audiens hoc iudeus conatus illuc venit. Cunq; dolum vi disset ⁊ a multis ei suggereretur vt aurum recaperet: omnino renuit ni si qui defunctus fuerat ad vitam be ati nicolai meritis redderet: asserẽs se si hoc fieret baptismũ susceptuz. et christianũ futurum. Continuo igi tur qui defunctus fuerat resuscitat. et iudeus in xpi nomine baptisatur. Item sanctus nicolaus ex diuitibus et sanctis parentibus originez duxit. Pater eius Ephiphanius. mater ve ro eius Johanna dicta est. Quem cũ in primeuo iuuentutis sue flore parẽ tes genuissent: deinceps continenter viuentes celibem vitã duxerũt.

De conceptione. Sermo quartus

Beatam me dicent omnes ge nerationes. quia fecit mihi magna cuius nomen sanctũ ē Lu.i. Hodie sancta mater ecclesia re colit qualiter maria virgo virginz in vtero matris sue sit concepta. Cir ca verba apposita quatuor reuera ma gnalia a deo sibi facta per sanctitatẽ eius tam sacram testant considerari da. Primo q̃ deus conceptionem suã angelica voce nunciauit. Secundo q̃ ipsam tam in vtero q̃ extra vtrũ matris sue pre omnib⁹ creaturis mũ di mirabiliter sanctificauit. Tertio quia ipsa mediante verbo diuino de um ⁊ hominez concepit ⁊ mater vir go procreauit eum. Quarto q̃ ipsa in terris tribus sortis laureauit qui bus mediantib⁹ ipsam super oẽs cho ros angelorum exaltauit. De quib⁹ verbis propositis dicemus auxiliante gratia diuina. Vnde Mariam angeli ca salutatione precanentes. quati nus ad laudem xpi mihi dicere vobis q̃ ad vtilitatem: vitaq; meliorationem ordinat: hũili corde dicentes. Ave maria ⁊ c. Hodie celebrat sancta ma ter ecclesia qualiter exorta sit ⁊ fue rexit aurora que est finis noctis ⁊ ini cium diei. que huius est nature q̃ ꝑ pellit tenebras ⁊ diem clarum ⁊ sol ardorẽ induat. Hec est que infirmis et debilibus dat alleuiationem. Hec est que latrones cogit intrare tene bras ⁊ nemus ne populus ambulãs in lucem diei ab eis occidatur. Per hãc auroram intellige conceptionez beate virginis Marie. Hec est finis noctis id est tenebrarum per fidei lumen ⁊ initium diei. i. fidei. Hec tenebras no ctis. id est perfidie depellit ⁊ induat diem. s. natiuitatis xpi. diem miseri cordie ⁊ iustitie. diem cõsolationis et gratie. Induat solis ardorem. id est caritatem xpi que eum traxit ad terras: cuius splẽdor illuminat mũdũ

Hec ẽ aurora q̃ infirmis dat alleuiationẽ .i. cõsolationẽ exulib9 pctõrib9 Hec est que compellit latrones .i. demones ad nemus infernine occidãt filios ãbulãtes in luce diei .i. fidei in corpe ⁊ in aiã. Et qr hec aurora tãte est vtutis : ipsa merito dicat hoc vbũ Beatam me dicẽt omnes generationes. Vnde notandũ q̃ deus specialiter q̃tuor genera magnitudinis sibi fecit : ⁊ ꝓpter hoc beatam eam dicẽt omnes generationes. Primo qr de9 conceptionẽ suã angelica voce nũciauit ⁊ hoc sic. In vetri lege fuerunt duo hoies .s. Joachim ⁊ Anna cõiuges recte deũ timẽtes ⁊ steriles : ita q̃ ꝓpter suã sterilitatẽ ab oib9 erãt spreti. Qui cũ multis ãnis in sterilitate mãsissent deũ ieiunijs ⁊ orõib9 iuocabãt ꝓ fructu dicẽtes . O dñe tu q̃ es cõditor oĩm creaturar ⁊ solatio tristiũ : te supplices exoram9 vt fremẽ ventris nob9 dedere digneris quẽ tibi ad seruicũ offerre ꝓmittim9 : vt tibi seruiat in castitate corpis ⁊ aie. Missus ad Annã angelus gabriel dicens . Joachim dare : tua em̃ oratio exaudita ẽ. Ecce de cõsilio altissimi cõcipies filiam cui nomẽ erit Maria. Hec erit diuinitatis speculũ ⁊ eor omniũ miraculum que sũt in celo ⁊ in terra Et hoc mõ beatissima virgo Maria est cõcepta ⁊ nata. ac speculũ diuinitatis ⁊ miraculum oĩm effecta ẽ. Merito eam beatam dicẽt omnes generationes Secũdo fecit ei dñs magna ex hoc q̃ ea tam in vtero q̃ extra vterum sanctificauit. qõ sic ostẽditur. Cum beatissima virgo Maria cepta fuit hõr cursu nature corp9 suũ erat ad recipiendũ animã habilitatũ : ⁊ statim mamisit ei deus animã cum flãma spiritꝰ sancti mediante q̃ fuit purgata ab omni macula ⁊ rubigine pctõr originaliũ. Exemplo isto mitte aurũ purum ⁊ mitte in testam puram ⁊ pone in igne . ignis ardet per testam ⁊ purgat aur . Sic glorioſissimũ corp9 beatissime dei genitricis vgis Marie positum erat in testa .i. in corpe beate Anne matris Marie . qõ pertransiuit ignis spũs sancti ⁊ purificat a rubigine .i. ab omni macula oĩm origiliũ pcatorũ . sic q̃ in vtero matris sue fuit sine pcatore : sine pctõ vixit et sine pctõ decessit. De hac sanctificatione dicit beat9 Bernar. O Maria si omnes sancti celi ⁊ terre conuenirẽt ⁊ eor sanctitas vna esset : nunquid sanctitas tua maior esset. Imo millesies maior Quare : qr oẽs sancti in pcatis cõcepti : nati : ⁊ nutriti sũt et pcauerũt. Tu em̃ fuisti scala p quã ad celum ascenderũt : qr tu nunq̃ pcatum cõmisisti. Ergo de te dicat deuota anima . Cantico . ij. Sicut liliũ inter spinas : sic amica mea inter filias . Itẽ Cantic . iij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nõ est in te. Et qr de9 sic te sanctificauit : ergo beatam te dicẽt oẽs generatiões Tertio de9 fecit sibi magna : qr ipsa mediante vbo dei deum ⁊ hoiem cõcepit. Nõ sic ꝓbat. Cum enim beatissima virgo Maria adhuc esset paruula ⁊ placeret altissimo : despõsata fuit viro ioseph ꝓ miraculũ florẽtis virgule Qui cũ sollicitus esset q̃liter se dispõneret de huiuio nuptiali a die despõsationis : lõge postea nõ vidit Mariam. Accidit em̃ vt Maria exñs naz areth in thalamo suo cõclusa : missus est in ciuitatẽ illã angelus gabriel iuenẽs illaz orantẽ : ⁊ repleuit tabernaculũ eius miro splẽdore. Inquiẽs ad eam. Aue gratia plena : dñs tecũ Que cõfusa timore expauit ⁊ turbata est i sermone angeli ⁊ cogitabat qualis essz ista salutatio. Qui respõdens ait. Ne timeas Maria. inuenisti em̃ grãm apud dñm. Ecce concipies et paries filiũ ⁊ c̃ . vsq̃ fiat mihi ſm.

verbum tuū. De hoc verbo cōcepit in vtero verū dei filiū. Hec ē ista virgo castissima q̄ vnicornem cepit & domauit: qui fuit vagus p oia Vnde de ipsa canit sancta mater ecclesia. Quia quē celi capere non poterāt: tuo gremio cōtulisti. Et q̄ hoc modo deū cōcepisti: ergo merito beatā te dicent oēs generationes. Item quereret aliquis & diceret. Nūo deus natus est de Maria sine viri cōmixtione & virginitatis violatione. Respondeo. Respice rosam vel florem q̄ in se habēt odorem Hunc odorem de se dant sine substātie lesione & sine sue essentie corruptione. Sic beatissima virgo Maria fuit pulcherrima rosa continens in se odorē omnis suauitatis Ihesum xp̄m quem in partu de se dedit sine violatione essentie sue Item sicut sol radios suos mittit per vitrum: nec sol cū penetrat vitri essētiā mutat aut corrūpit. sic xp̄s sol iustitie resplēduit per clarissimā cristallum purissime corporis marie virginis illud nō corrūpēs. Nūo enim corrumpere aut maculaē posset quod est purissimū & omni macula destitutū: vtputa Ihesus xp̄s dei filius. Quarto dico q̄ deus creauit solem clariorē cūctis planetis. dedit em̄ sibi substantiā igneā in quo oclusit virtutē splendoris quē emittit in terrā sine violatione: vulneratiōe. minoratiōe. & destructiōe substātie sue. Sic p̄ oib⁹ creaturis beatissimā virginē mariā formauit pulcherrimā: q̄ sine omni pct̄o. Huic dedit igneam essentiam. i. stabilitatē flāme spūs sancti in q̄ cōclusit splendorē diuini verbi q̄d de se dedit in terra sine violatōne. vulneratione. minoratione. & corruptione sue essentie. q̄ aūt ipsa soli p̄t opari ptz Canti. vi. vbi dr̄ de persona marie. Pulchra vt luna: electa vt sol. Nota q̄ sol triplicat splēdorē recepit a deo. Generat em̄ mediante deo hoiem ex hoie. Vñ Aristo. li. ij. phiſ. Sol & homo generāt hoiem. Secūdo sol est recte medians inter planetas. sic gloriosissima vgo maria recepit splendorē a deo Terao generat hoiem. i. mortuū in pctis viuificat p grām. Item ē mediatrix inter deū & hoīnē pct̄orem. Ver. O maria mūdi medicina. mediatrix dei & hoīs. āgelox letitia. laus sancte trinitatis. honor et gloria mūdi. & tu es medicina peccatox: q̄ pluit de te oleuz misericordie & grē. vnde Ecci. xxiv. Quasi oliua speciosa in campis. Dico in campis: q̄ campus nō est circūsept⁹ nec circumfossus. & ideo ptz ommib⁹ aditus. sic ptz ommib⁹ via ad beatā mariam Ad hanc oliuam curritr̄: corda vestra eius oleo limite & ab omni dolore vos curate Mediatrix dei & hoīs dico. q̄ vtriusq̄ mater est. & ideo filios suos nō simt litigare. Item ipsa est letitia angelorum. q̄ angeli gaudent q̄ p beatam Mariam implebiē chorus eox Est sancte trinitatis laus honor gloria & potētia: quam potētiā pater dedit matri Marie per suaz bonitatem. Nam ipsa ē patris & filij & spūs sancti sempiternū habitaculum Hinc est q̄d scā mater ecclesia canit Gaude Maria vgo: cūctas hereses sola interemisti & c̄. versus dr̄. Erubescat iudeus infelix & c̄. q. d. Erubesce tu iudee infelix qui nō oculis intelligētie videre vis q̄liter beatissima vgo maria deū genuerit. Erubesces em̄ in die iudicij cum vgo Maria ostendet tibi qualiter sol radium suū emiserit. q̄ simili modo vgo deum genuerit: tūc tu erubesces. oculos tuos xp̄ris montib⁹ collides. & dices montib⁹ vt cadāt sup te: & collib⁹ vt te absorbeāt ne videas q̄liter bta Maria deum genuerit vgo Gaude felix & deuota aia q̄ oculi intelligētie vidisti. corde credidisti: q̄liter gloriosissima vgo Maria

deum cõciperet. virgo parêt & ỽgo post partũ pmanêt. Tibi em̃ dicitur eo q̃ matrẽ virginẽ credidisti ergo intra regnũ filij mei. Quia ergo deꝰ tanta fecit matri sue p̃oil ecte. castissime & pulcherrime. merito eã dicẽt beatã oẽs generatiões. Quarto deꝰ fecit sibi magna eo de tribꝰ sertis eã in vita coronauit quibꝰ mediantibꝰ eã sup oẽs chꝛos angelox exaltauit. Prima corona fuit ex lilijs p̃ quã notat̃ hũilitas. Hac corona coronauit eã dñs q̃ dixit maria Nũo fiet istũ q̃m virũ non ognosco. Secũda fuit ex violis p̃ quã notat̃ hũilitas. Hac corona coronauit eã q̃ dixit maria. Ecce ãncilla dñi & c̃i. Tercia fuit ex rosis: p̃ quã notat̃ caritas. Hac corona coronauit eã dei filiꝰ tpe passiõis sue q̃ pre mimio amore stetit sb̃ crucẽ & noluit recedere ß cum xp̃s moriebat̃ naturaliẽ. ipsa secũ spũaliẽ mortua ẽt & cũ his coronis ipsa exaltata est sup oẽs chꝛos ãgelox. Per. O Maria si sup oẽs creaturas non fuisses castior hũilior & amore feruidior. nunq̃ fuisses exaltata sup̃ oẽs chꝛos angelox Cum ergo ipsa sic exaltata sit: ipsa iuuat nos manu misericordie dicẽs. Trãsite ad me oẽs qui cõcupiscitis me & diligitis. ego vos coronabo his tribꝰ coronis in hac vita & filiꝰ meus post hãc vitã vos traḧat ad coronã eterne vite & letiae. Quod nob̃ conc̃dat & c̃.

De sancta Lucia Sermo quintꝰ

Despõdi em̃ vos vm̃ vito virginẽ castam exhibere xp̃o. ij Corin. xi. Istud verbũ apli potest dirigi ad ỽgines q̃ voluerũt ꝺo suam castitatẽ. In quo hortat̃ eas q̃ volũtarie ꝺeꝺeãt se exhibere castas. Sunt em̃ alique ỽgines q̃ preter voluntatẽ seruant castitatem que licet carne sũt caste. mẽte tñ sunt corrupte. Secũdum autẽ q̃ triplices sũt virgines. q̃ãm sunt ỽgines carne & nõ mẽte. q̃dam mente: ß nõ carne. quedam mẽte & carne simul. Prime sũt virgines carne. sed nõ mente sũt ille que cõtra voluntatẽ sunt virgines q̃ habẽt voluntatẽ viros ducẽdi si possent. Tales nõ perdũt insigma ỽginitatis: sed aureolã amittũt in cẽlis. Isido. Virgo carne & nõ mente nullũ premiũ meret̃ in cẽlo in repromissione. Jherom. Nihil pfiat carne hẽre virginitatẽ. si mẽte quisq̃ nupserit. Sicut em̃ nõ datur aureola nisi illis martiribus qui volũtarie ꝓpter xp̃m mortem sustinẽt. sic nõ datur aureola nisi soluz illis virginib̃ que ꝓpter xp̃m volũtarie ꝓponũt virgines permanere. Talis fuit beata lucia de q̃ legit̃ q̃ cũ venisset ad sepulchꝝ beate agathe cum matre sua thecla & mater eius ibidem sanata fuisset ab infirmitate sua dixit matri sue. Ecce sanata es p̃ ipsam. Ergo ergo te p̃ ipsã que te suis p̃ab̃ sanauit vt mihi nũq̃ de cetero sponsam noies: sed que mihi datura eras p̃ dote pauperib̃ elargire. Cui mater Tege ptius oculos meos & quicq̃d de bonis volueris facito. Ad quã lucia. Quod moriens das ideo das: q̃ tecũ ferre nõ potes Da igit̃ dum viuis & mercedez habebis. Cum ergo venissent domũ: cepẽrũt vendere omnia q̃ habebãt & pauperib̃ occulte distribuere. Quod cũ intellexisset sponsus cui lucia pmissa erat. q̃siuit a matre vbi res deuenissent. At illa astute respõdit q̃ vtiliora bona ꝑare vellet. Ille autez putabat q̃ bona terrena ꝑare vellet. et sic pmisit omnia vendi. Illa autez ommino vendidit & omne p̃auz pauperib̃ distribuit. Quod cũ illa dixisset duxit eã ad pascasiũ iudicẽ. accusans eã q̃ xp̃iana facta esset. Qui cũ cogẽt eã sacrificare dijs tñdit. Sacrificiũ deo placẽs ẽ visitare paupes et

ipsis in tribulationib⁹ subuenire: et q̄ ā
plū⁹ nō hēo q̄ offerā meipsā offero.
Cui pascasi⁹. Primo mū tuū cū form
catorib⁹ tuis dsūpsisti Illa rndit Cor
ruptores mētis et corpis nūq̄ vidi. q.
d. Nunq̄ corrupta fui nec mēte nec
corpe. q̄ nūq̄ volūtatē nubēdi habui
In hoc ptz q̄ btā luca nō solū fuit v̄
go carne ꝫ eaā mēte sicut q̄dā tantū
fūt v̄gies corpe et nō mente q̄ aureo
lā suā p voluntatē nubēdi amiserūt.
Sciēdū aūt q̄ aureolā sic amissaz pūt
p pnām recuparе si dcēperūt finale
ꝓpositū huādi v̄gitatē. Scde v̄gies
q̄ tm̄ sunt v̄gies mēte et nō carne fūt
ille q̄ otra volūtatē suā violanē et ille
nō amittūt aureolā in celo. Legit ei
q̄ pascasi⁹ dixit ad lucā q̄ vellet eā
duc ad lupanar et violenē eā oppmi
Illa rndit. Si me iuite violaueris.
castitas mihi duplicaē ad coronā. cū
meā volūtatē nunq̄ poteris ad dsēsū
puocare. Hoc tū non ē intelligēdū
de duplicata aureola: ꝫ qe duplex p
mū habebit vnū p v̄gitate custodi
ta. et aliud p iniuria passa. Et q̄uis
tales nō pdant aureolā in celo tū p
dūt isignia v̄gitatis in hoc mūdo Vñ
leo papa. Famule dei que oppressiōe
barbarica integritatē v̄gitatis pdi
derunt siue pudoris. laudabiliores
erūt si se incōtamiatas nō audēāt cō
parare v̄gib⁹ Hō vero ē q̄ in militā
ti eccia dpanē dm iudiciū hūanū. qđ
est scdm q̄ apparet q̄ iuite sit corru
pta et iō nō defert insignia v̄gmea.
Terne sūt v̄gies q̄ mēte et corpe sūt
virgines q̄. s. nunq̄ viros agnouerit
in re nec vnq̄ habuerūt volūtatem
nubēdi. ꝫ solū suo sponso xp̄o suā vir
gnitatē seruauerūt. Tal' fuit btā lu
ca. Ideo dns eā custodiuit ne pollue
reē. Cū eā pascasi⁹ duc iubēt ad lu
panar vt violareē. Ibi spūs scūs eā
ita imobilē fecit q̄ mille viri eā non
potuerūt mouē Tūc fecit milia para
tum ad duc et tamē immobilis per
māsit. Vocauit autē magos vt suis
incantationib⁹ eam moueret: seo oi
no immobilis permāsit. Tunc pasca
sius dixit. Que sūt ista maleficia tua
Luca dixit. Nō sunt ista maleficia: ꝫ
bñficia xp̄i. Porro si adhuc dcem mi
lia equor⁹ adhibueris. vt prius imo
bilem me videbis Putās vero pasca
sius dm quorūdam figmenta q̄ loco
fugarenē maleficia. iussit eā loco p
fundi. Cūq̄ nec sic moueri posset. an
gustiat⁹ minis iussit copiosum ignē
circa eā accēdi. picēq̄ et feruēs oleū
sup eā fundi. Dixitq̄ luca. Indueas
impetraui martirij mei. vt credētib⁹
timorē auferā passionis. et nō credēti
b⁹ audaciā insultatiōis Videtes autē
amia pascasij eū angustiari: gladiū i
gutture lucē imiserūt Que nequaq̄
amittēs loq̄lā ait. Annūcio vobis q̄
maxim⁹ cesar mortu⁹ ē et soc⁹ suus
dyocletian⁹ expulsus ē a regno suo
qui xp̄ianos psequebanē Et sicut aui
tati cathanensi soror mea agatha est
data: sic et ego ciuitati siracusane cō
cessa sum interuētrix. Hec ea loq̄nte
ministri romanor⁹ venerūt et pascasi
um apprehēderūt et vinctū ad cesarē
secū duxerūt Audieāt ei cesar q̄ vni
uersā puincia fueāt dēpoat⁹ Vemēs
aūt roma et senatui accusat⁹ pariter
et cōuict⁹ capitali sentētia ē punit⁹
Virgo vero luca de loco i quo pas
sa ē. nec ē mota nec spūm tradidit
quousq̄ sacerdotes venirēt et corp⁹
dñi ei tradereē et oēs astātes. amen
dño rndерūt. In eodē aūt loco est se
pulta et eccia fabricata. passa ē autē
tempore cōstātini et maxentij. Circa
annos. CCC. x.

De scō Thoma apl̄o. Ser. vi.

Respondit thomas et dixit. Dns
me⁹ et ds me⁹. s. es tu Jo. pe
nultio. In verbis ꝓpositis fate
tur sanctus Thomas se esse seruum

xpi: ⁊ xpm dñm ⁊ deū suū. Secūdum autez qꝫ sūt quatuor que debet hō in se habere vt mereaꝫ seruꝰ dei esse q̄ in bto thoma inuenimꝰ. Primū ē obediētia. videmꝰ enī qꝫ terrenī dominō volūt habere inobediētes suos. multo magis rex celestis cui obediunt oēs creature. Actu. v. Obedire oportet deo magis qꝫ hoībꝰ. Jo. xij. Qui mihi mīstrat me seq̄tur ꝓ obedientiā. qꝫ vt dr Jo. v. Ego descēdi de celo nō vt faciā volūtatem meam sed eius q̄ me misit. Ipse ei obediēs fuit patri suo vsq; ad mortē. sicut dr Phi. ij. vnde Mat. xvi. Si quis vult venire post me. abneget semetipsū. i. ꝓpriā volūtatem: ⁊ seq̄tur me. i. volūtatem meā. Augꝰ. Optimꝰ minister tuꝰ dñe est ille qui non mittit hoc a te audire qđ ipse voluerit: ꝫ magis hoc qđ a te audierit. Quantuz displicet deo qꝫ sibi nō obedit. ptz mādā quē proiecit de paradiso: ⁊ in saul quem proiecit de regno. Ītūs autem Thomas fuit verꝰ obediēs. sicut ptz in legēda sua. Cum enim esset apud cesaream: apparuit ei dominꝰ dicēs Rex indie. Gūdoforus misit nūcium suū abbanem q̄rē magistꝝ qui edificet sibi palacium ꝑm morem romanoꝝ. Veni ergo ⁊ mittam te ad illū. Cui Thomas. Dñe quouis mitte me preter ad indos. Cui dñs. Vade secure qꝫ ego ero custos tuꝰ. Cūq; indos cōuerteris ad me cū palma martirij venies. Cui thomas. Dominꝰ meꝰ es et ego seruꝰ tuus. fiat volūtas tua. Cūq; nūcios abbanes nomine foꝝ ꝑ ambularet. apparuit ei dominꝰ dicēs. Quid compare vis inuenis. Cui ille dixit. Dominꝰ meus misit me vt conducā seruos i architectonia arte eruditos vt romano ope sibi palacium cōstruatur. Tūc dominꝰ tradidit ei thomam asserēs eum in tali arte plurimū peritum. ⁊ sic obediens fuit ⁊ nauigauit versus indiam. Secūdum qđ debet habere seruꝰ xpi est mūdicia. Primapes enim terrenī nolūt habere immūdos famulos. q̄ tomagis rex celestis vult habere mundos seruos. qꝫ ipse dr ꝑ Psal. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat Zacharias ait Lu. i. Seruiam illi in scitate. i. mūdicia. seūs enī idem est qđ mūdus. Mūdicia enī facit hoīnē amicū dei Prouer. xxij. Qui diligit cordis mūdicā. amicū habebit regem. s. celestem. Quantum autez btūs Thomas mūdicam dilexit ptz in hoc qꝫ eā eciam alios cōmendauit. Vnde legit. Cūq; nauigasset versus indiam venit in quādam ciuitatem in qua rex filie sue nuptias celebrauit. et fecit precomsari vt oēs interesse deberent nuptijs alīs regem offendere rēt. Cōtigit illuc abbanē ⁊ apostolū introire: thomas autem sedēs ad mēsam cibos gentiliū tangere nolebat. Venit autē puella q̄dā hebrea fistulam manu gerēs vnūquēq; laude aliqua cōmēdabat. vidensq; apostolū intellexit hūc esse hebreū eo qꝫ nō māducaret. sed oculos ad celū fixos haberet. Cūq; puella corā eo canēt dicens. Vnꝰ est deus hebreoꝝ qui creauit oia ⁊ fūdauit maria. Apostolꝰ hec eadē verba eam repetere satagebat. Dicēs autem pincerna qꝫ nō māducaret neq; bibēt: sed tm̄ oculos ad celum fixos habēt apostolum dei in maxillam percussit Cui apostolus Nō hinc surgaz donec manꝰ que me percussit huc a cambus afferaē. Dic igitur ad hauriendam aquā abijt ⁊ leo ipsū occidit ⁊ sanguinē eiꝰ bibit Lacerantibꝰ autē cambꝰ eius corpꝰ vnus niger canis manū eius dexterā in medium cōuiuiū apportauit Quo viso oīs turba obstupuit ⁊ puella dicta vba referēs ꝓiecta fistula ad pedes apli se ꝓiecit ⁊ ipsum adorauit.

Huiõi aũt vltionẽ factam reprobat Aug⁹ in li. otra fauſtũ ⁊ aſſerit aliũ de hoc fuiſſe iſertũ. Vñ ⁊ legẽda hec quo ad plura ſuſpecta habeť. Poſſz tñ dici q hoc nõ aio ipandi nec vim dicãdi: ſ mõ põicẽdi dictũ ẽ. Et tũc apl's ad pticonẽ regis ſponſũ ⁊ ſpõſã bñdixit. Da inquiẽs dñe adoleſcẽtulis his bñdictionẽ tue dextre ⁊ in eor mẽtib⁹ ſemĩa ſemẽ vite. Abeũte aũt apl's in mamb⁹ eor ram⁹ palme plen⁹ fructibus ẽ inuẽt⁹. Comedentib⁹ ſponſo ⁊ ſpõſa de frũ eius ambo obdormiunt ⁊ ſommium ſimile ãbo dernũt. Videbať em eis q rex gẽmat⁹ eos ãplecteť ⁊ dicẽt. Apl's meus bñdixit vos vt vite eẽne ptícipes ſitis Euigilantib⁹ ipſis ⁊ mutuo ſibi ſomĩa reuelantib⁹ apl's ad eos ingredit clauſis ianuis dicẽs eis. Dñs meus ⁊ de⁹ me⁹ cui ego ſeruio. vob mõ apparuit ⁊ me clauſis ianuis introduxit vt ſup vos bñdictio mea fructificz Vos habetis adhuc vgimitatẽ. i. mũdiciam q̃ eſt regina oĩm vtutũ ⁊ fructus ptue ſalutis ſoror oĩm ãgelorũ. poſſeſſio oĩm bonor. victoria libi dmũ. fidei triumph⁹. expugnatio demonũ ⁊ eterno⁹ ſecuritas gaudior. De libidine aũt corruptio gigniť. de corruptione pollutio naſciť. de pollutione reat⁹ oriť. de reatu cõfuſio gñatur. Hec illo referẽte duo ãgeli apparuerũt dicẽtes illis. Nos ſum⁹ angeli ad cuſtodiã vob deputati. ⁊ ſi apl'i momita bñ ſeruaueritis offerem⁹ do oĩa vota veſtra. Tũc apl's eos baptiſauit ⁊ in fide fidelit inſtruxit. ⁊ ipſi ambo in caſtitate pmãſerũt. Sponſa dicta ẽ pelagia ⁊ ſacro velamine eſt cõſecrata. Sponſus noie dnomiſi⁹ illi nuitati i epiſcopũ ordinať In hoc patet q beat⁹ thomas mũdiciam dilexit in eo q eam tantũ cõmendauit. Terciũ quod debet in ſe habere ſeruus xpi eſt intelligentia vt ſit intelligens. Auguſtin⁹. Ad intelligẽtiam ſpectat. ſpiritualium ⁊ diuinarum cõprehenſiones ⁊ contemplationes intelligere. Vel intelligentia ptie ẽ q homo per iſta terrena que videt ⁊ audit intelligat celeſtia que non videt neq audit. Vnde paulus ad Roma. i. Inuiſibilia dei a creatura mundi per ea que facta ſũt conſpiciũtur. Verbi gratia. Si homo videt claritatem aliquam i aliqua creatura ſicut in ſole ⁊ in ſtellis. per hoc poteſt intelligẽ q creator qui hec creauit multo clarior ſit. Item ſi videt pulchritudinem in aliqua creatura. per hoc poteſt intelligere q creator illar⁹ multo pulchrior ſit. ſi videt ſapientiam i ſerpente vel in formica vel in gallo q̃ habet ſcientiam diſtinguendi horas noctis. per hoc poteſt intelligere q creator eor⁹ multo ſapientior ſit. Vn de dicitur Sap. xiij. A magnitudine ſpetiei ⁊ creature cognoſcibiliť por eor⁹ creator videri Job. xij. Interroga iumẽta ⁊ docebũt te: ⁊ volatilia celi ⁊ indicabũt tibi. Loq̃re tre ⁊ renũciabit tibi: ⁊ narrabũt tibi piſces maris Sz q̃dã ſũt adeo groſſi ⁊ hebetes i ſenſu q nũq̃ ſemel d talib⁹ meditanť nec cõtẽplanť celeſtia: ſ ſicut bruta aialia arca iſta terrena vſanť. Hos repẽſoit dñs i pſal. dicẽs. Nolite fi. ſicut e. ⁊ mul⁹ ⁊ c. Her. Nũo lux obſcure aut cũdat oculos rea vel clauſos oculos ita aiaľ hõ nõ paſcit ea q̃ dei ſũt Certe intelligentiã celeſtiũ habuit btus thomas q̃ audierat a dño. In domo pris mei multe mãſiones ſũt. Intellexit em hoc de celeſti manſione. Vñ regi petẽti palaciũ in hoc exilio cõſtruxit ei eternũ palaciũ in celo. Cum em ad regem indie remiſſet dicẽs ſe vel le magnum palacium cõſtruere ⁊ ai rex p quodã negocio exiret terram Thomas dedit oẽz pecuniã pauplb⁹ et inũerabile pl'm ad fidẽ cõuertit.

Post biēnīū cū rediret rex ⁊ audiz
hec secūm thomā cū abbane in ima re
truſit carceris vt postmodum viuos
excoriatos vltriab⁹ daret flāmis In
terea frater regis Gad morē ⁊ ei se
pulchra magnifice pparaē. Quarto die
qui mortu⁹ fuerat resurrexit ⁊ dixit
O frāe ille hō quē tu excoriare dispo
nebas amicus ē dei ⁊ āgeli ei⁹ famu
lanē ei q̄ me in paradīsū ducētes quod
dā mihi ostēderūt palaciū ex auro ⁊
argēto ⁊ lapidibus pciosis mirabilit
fabricatū. Et cū eius pulchritudinē
admirarer dixerūt mihi. Hoc ē pala
cīū qđ fratri tuo thomas cōstruxeāt.
Et cū dicerē. Vtinā iamtor ei⁹ essem
dixerūt mihi. Frāt tu⁹ ille fecit se in
dignum. si vis in illo manē rogem⁹
dīm vt te suscitare dignet vt istud
a fratre tuo possis emē redēs ei pe
cuniā quā se estimat pdidisse. Et cū
resurrexisset cucurrit ad carcerē. ⁊
fratri suo postulauit venīā. abiectis
q̄ vinculis apostolū rogare cepit vt
vestem pciosā acciper. Cui apl's Ig
noras q̄ nihil carnale ⁊ nihil terrenū
gestiunt q̄ cupiunt hīre in celestibus
potestatē. Egrediēte autem apl'o de
carcē occurrit ei rex aduolutus pe
dib⁹ ei⁹ ⁊ venīā postulabat. Tūc apo
stol⁹ ait. Vultū vobis deus prestitit
vt secreta sua vob ostēderet. Credi
te in xp̄m ⁊ baptisamini vt eīm reg
in ptiapes sitis. Dixit ei frāt regis.
Vidi palaciū qđ fratri meo fecisti
qđ optare vellē. Cui apl's Hac in vo
lūtate frīs tui ē. Cui rex. Illud erit
meū ⁊ apl'us fabricet tibi aliud. Nō
si nequerit mihi ⁊ tibi hoc vnū com
mune ē. Respōdit apl's. Innūerabi
lia in celo sūt palacia ab initio seculi
prepata q̄ fidei ⁊ pcio ⁊ elemosinis
cōparanē. Diuitie autē vestre ad illa
vos antecedere pnt. Seq̄ vero oīno nō
pnt. Post vnū autē mēsem fecit apo
stolus oēs hoies illi⁹ puincie congre
gari. quib⁹ congregatis debiles ⁊ in
firmos seorsū stare iussit ⁊ super eos
orauit. Cūq̄ qui docti fuerāt respō
dissent Amē. chorruscauo de celo vem
ens tā apostolū q̄ceteros fere perho
ram mediā sic pstrauit vt oēs se pu
tarēt ictu fulguris interisse. Erigēs
autem se apl's dixit. Surgite q̄ dīs
me⁹ sicut fulgur venit vos q̄ sanauit.
Erigēs autē se oēs sanctificati sūt ⁊ ser deo
deū ⁊ apostolū glorificauerūt. Et sic
multa mlia hoīm ad fidē cōuertit: ⁊
tūc ad superiorē indiam est pfectus.
Quartū qđ i seruo dei debet esse est
fidelitas Mat. xxiiij. Fidelis seru⁹ quē
cōstituit dīs sup familiam suā. Pro
uet. xij. Qui fideliter agit placet do.
Fidelitas aūt ista consistit in hoc q̄ si
bi soli seruiat ⁊ nō dīs alienis. Luce
iij. ⁊ Mat. iij. Dīm deum tuū adora
bis ⁊ illi soli seruies .i. Ezech. vij. Pre
parate corda vestra dño deo⁊ seruite
soli illi. Nam dr Mat. vi. Nemo pōt
duob⁹ dominis seruire. s. deo ⁊ dya
bolo. Sed btūs thomas soli deo seru
uit. iliū solum adorauit. illuz alios so
lū verum deū esse pdicauit. Nam em dū
in india inferiori pdicasset ⁊ mltos
cōuertisset sicut dictū est. pertexit ad
superiorē ⁊ ibi vnū esse solū deū ado
randū predicauit ⁊ quandam mulie
rem cecā illuminauit ⁊ ad fidem con
uertit. ⁊ macedoniā vxorē carissi⁹ ge
nati regis baptisauit ⁊ illa postea cō
dormire carisio noluit. Qui irat⁹ im
petrauit a rege vt apl'm incarceraret
et rogauit regez vt mitteret regiā
ad vxorem suam cōuertendā. Visa
autē regina cū eadem fidem recepit.
Tūc ait rex ad carissū. Vxor mea de
buit cōuertere tuā ⁊ tua puertit me
am ⁊ irat⁹ rex dixit ad thomā Vt q̄d
peruertis vxores a viris suis Cui tho
mas. Cū tu sis rex nō vis habere in
quinata seruicia. quātomagis deus
vult vt sibi in castitate seruiat Tūc

iussit rex afferri lammas ardentes. et fecit eum rex nudis pedib⁹ sup eas stare. ⁊ protinꝰ nutu dei fons emanauit ⁊ eas extinxit Tūc iussit eum mitti in fornacem ardentem per noctē integram ⁊ die altera illesus exiuit Dixitq; carissius ad regem. Fac eum sacrificare dīs nostris vt sic intret ira dei sui. ⁊ qui nūc eum iuuat tūc eum derelinquet. Sup hoc thomas respōdit. Si adorauero deū tuū deus meꝰ ireascet deo tuo ⁊ non mihi. Si autez me adorāte deum tuū deus meꝰ non quesierit eum: sacrificabo illi. Si autē tu credes in eum. Rndit rex. Adhuc de patri loqris. Tunc apostolꝰ precepit demoni hebraycē q̄ q̄ ato coram populo genua flectēte: cōmouet populū. Flectēs ergo apl's genua dixit Ecce adoro: sed non populū istud. adoro autē dñm meū ihesū xp̄m in cuius nomine p̄cipio tibi demon. vt populū cōmouas Et statim q̄si cera liquefacta est Tūc sacerdotes populi clamare cepērūt ⁊ pontifex pl'i eleuās gladium transfixit apostolū. xp̄iani autez corpus eius sepelierūt. postea autez ipator assiriox noīe alexāder transtulit corpꝰ apl'i i edissam ciuitatē. ⁊ i illa ciuitate neq; iudeus neq; paganꝰ neq; hēticꝰ p̄t viuē. nec ea aliqs tyrannus vincere p̄t.

In natiuitate dñi. Ser. vij.

Puer natꝰ est nobis ⁊ filiꝰ datus est nobis Isa. ix. Hodie dicuntur nobis bona rumores ⁊ ommib⁹ his qui xp̄m expectauerūt in isto aduentu. ⁊ desiderauerūt ipsum videre ⁊ qui se preparauerūt ad ipsum recipiendum. Ecce enim in prima dominica aduentꝰ p̄tebāt fideles aduentum eius dicētes. Veni dñe ⁊ noli tardare. Et responsū est eis. Ecce dñs veniet de longinquo et claritas eius replet orbē terrarū. In sequenti dominica lectū ē eis quō ventur⁹ sit ad iudicium ⁊ signa p̄cedentia In tercia dominica beatꝰ paulus videns eum appropinquare dicit Gaudete q̄ dominus p̄pe est. Veri autem certiores rumores dicti sunt. Crastina die erit vob⁹ salus. Sed hodie certissime rumores portant̄ p nūcium celestem dicentē. Ecce euāgelizo vob⁹ gaudium magnū qd erit omni populo. q̄ natꝰ ē vobis saluator mundi. Illud autem fuit gaudium magnum fm quadruplicem diuisionem. Primo quantum ad altitudinem. q̄ vsq; ad celum ascendit ⁊ deū ⁊ āgelos letificauit. Vnde angeli tanto rumore ⁊ gaudio fuerunt repleti q̄ de celo descēderūt ⁊ suū gaudiū retulerūt pastoribꝰ Sicut hō plenꝰ gaudio nō p̄t se sustinere: ⁊ alios nūciat ⁊ revelat. sic angeli in xp̄i natiuitate suū gaudium nō solū portare potuerūt: sed hoīb⁹ nūciabant. Secō fuit magnū gaudium q̄ntū ad p̄fundū: q̄ in infernū penetrauit ⁊ scōs q̄ in limbo erāt ineffabili gaudio ip̄leuit. Vñ Isa. ix. Habitantib⁹ in regione vmbre mortis lux orta ē eis Tercio fuit magnū gaudium quantum ad longitudinem: q̄ se extēdebat vsq; ad occidentē. vñ magi q̄ erant in oriēte tāto fuerūt gaudio repleti q̄ sua reg̃ reliquerūt ⁊ ad puer ihesū ciurrexerūt. Extēdebat eciā vsq; ad occidentē. vñ rome visa ē imago v̄gīis arca solē et tāto gaudio cesar augustꝰ est p̄fusus q̄ ei thura obtulit: ⁊ dominꝰ vocari recusauit. Quarto fuit magnū quātū ad latitudinē q̄ p̄fudit totū mundū. ⁊ ideo natiuitas huiꝰ pueri fuit magne iocunditatis ⁊ vtilitatis. Et ideo eccia hodie i p̄cipio misse exultās cātauit. Quis natꝰ est nob⁹. Sed qual' puer. Certe mirabil': honorabilis: ⁊ amabil'. Mirabil' fuit i seipō. mirabil' fuit i matre. mirabil' in celo mirabil' in ēra. mirabil' inter cetera.

mirabiliter in demones, mirabiliter in sole et oi creatura. Prio mirabiliter in seipso qz hodie mirabiliter ouexit deus et ho Conuenit altus et imus antiquus et iuuenis. magnus et puus. diues et paup. Hodie dico qz conuenit altus et imus. Ille enim q. erat dns altissimus cuius altitudini nullus ho minum nullus angelorum. nulla creatura attingere pt. Ille hodie factus e ita infimus et ita humiliter se pmisit locari in imo loco. s. in psepio. Cesar augustus psidens vniuerso orbi. scire voluit quot puinne. quot ciuitates. quot castella. quot homines in vniuerso orbe essent et vñ trahebant originem. Statuit vt quilibet pgeret ad suam ciuitatem et psidi puinne denariu argenteu traderet et se subditu impio romano phiteret. Joseph aut cu de gne dauid essz a nazareth esset pfectus e volens consu p se. et btā vgie soluere. poessit in bethleem et oportebat btam vginem exire de hospicio suo et ire ad trā alienā existens grauida. et hoc fuit magnu signu humilitatis. Tunc em oes creature qeuit comodu in ptu. auis. s. modu. bestia cauernā. qcuqz mulier paup qrit comodu in ptu. Sz btā vgo nullu potuit hre hospitaliu neqz comodu in ptu filii sui. Cu aut venissent bethleem et qz paupes erāt. ppter diuites q ppter eandem causam ibidem venerāt nullu hospitaliu hre poterāt. Diuertrūt ergo in domu q erat in comuni trāsitu in tre duas dom operimētu habens qd diuersoriu dicebat. sub quo ciues ad loquendu dieb⁹ och. solebāt conuenire vbi forte ioseph presepe bouis et asini fecerat. Vel sm opinionem aliorum ibi psepe erat. vt rustici de rure venientes pecora sua illic locarēt. In ipa nocte media die dnica. btā maria peperit filiu suu et in psepio sub feno collocauit: qz frigus erat. Hodie conuenit antiquus et iuuenis. Certe antiquus qz in tpe formationis. Ade vsqz ad nativitatem xpi fluxerūt anni quinqz milia ducenti vno minus. ita antiquus fuit adhuc antiquior. qz ante formationem ade deus ab eterno et sine principio fuit. Iste puer antiquior matre que in xnn. anno conceperit eum. et xv. peperit eum. Ecce ille qui ita antiquus fuit. factus est hodie puer iuuenis vnus dies: et positus est in psepio et flebat in sinu matris et videbat coram angelis in celis. Hodie ena conuenit magnus et paruus vnde bene dicat. Celum et terram ego impleo. qui ita magnus est qz est sub terra. in terra. circa terra. et totu mundu seruat sua manu que tot⁹ mundus capere no pot. sicut cantat ecclesia. Ita paruus factus e hodie et collocatus e in duob⁹ puis locis scz in sinu matris et in psepio. O quale gaudium habuit maria quando xpm peperit. tunc enim alloquebat eu verbis dulcissimis sm Ambro. Tu deus meus. tu creator meus. tu saluator meus. et ideo qz es deus meus te adoro tam qz deu meu et ponis eu in psepio: ipsu que genuit adorauit. pendens sup terram et reiteras verba accipies eu de presepio ponis eum in sinu deosculabat eum dicens. Tu dulcis meus filius. tu primogenitus meus. et sicut matres solent facere et dicere dilectis filiis suis Hodie ena conuenit diues et paup simul Vñ apls. ij. Cor. viij. Qui cu diues esset pro nobis egenus factus e vt p eius inopia diuites essemus: qz in manu eius sunt oes thesauri. Et hoc ptz: qz dat eis cui vult: quantu vult. et qñ vult Paupertas eius hodie apparuit qua do eu peperit: qz cunabulu habere non potuit qd capiti suo supponeret. nec ena habuit de quo ad hospitaliu conuenire. Ipsu puerum enam in vilibus pannis inuoluit. et hoc fecit vt pauptas a nob⁹ plus diligeret et sua pauptate nos diuites faceret et vt consolatorem pauperum se esse monstraret.

De sancto stephano Ser. viij.

Intendēs in cēlū vidit gloriā dei Act. vij. Post ascensionē dominī apostolis p̄dicantib⁹ fidē augebaē numer⁹ xp̄ianoꝝ. multi em̄ vendentes omnib⁹ que habebāt ponebāt pretium ante pedes apl̄oꝝ & de cōmuni ōnes viuebāt & viduis cōuersis preerāt & ministrabāt eis in mēsa. Factum est autē murmur inter eos q̄ quedā eaꝝ ouerse ex gentib⁹ & q̄dam ex iudeis non poterāt bene cōcordare. qđ audiētes apl̄i cōuocata multitudine dixerūt Nō est equū nos relinquere verbū dei & ministrare mēsis. Cōsiderate ergo viros frēs ex vobis bonī testimonij septē plenos spū scō quos cōstituam⁹ sup hoc opus. nos vero predicationi vacabim⁹. Placuit hoc omnibus & cōstituerūt septē diaconos quoꝝ btūs stephan⁹ sanctior & maior extitit. Stephan⁹ autē plenus grā & fortitudine faciebat signa & prodigia multa in pl̄o. Nō audientes iudei surrexerūt cōtra eū & disputabāt cum eo & nō poterāt resistere spiritui & sapiē eius qui loq̄bae per os ei⁹. Cūq disputatione vincere eū nō poterāt. duxerūt eum ante conciliū adducētes cōtra eum falsos testes qui accusauerūt eum in q̄tuor. s. q̄ locutus fuisset blasphemiā cōtra deum: cōtra moysen: cōtra legē: & cōtra templum. De oib⁹ his excusauit se. & de primo dixit q̄ nō essz locut⁹ blasphemiam ptra deū: q̄ dñs eoꝝ esset rex gl̄e. i. gl̄osus dñs & digne glorificand⁹. De secūdo dixit q̄ nō esset locut⁹ cōtra moysen: nā moyses fuit vir diligēs deum & familiaris erat deo & cum ipso loquēs & vir potēs in miraculis faciēdis in deserto. De tercio dixit q̄ nō esset locut⁹ contra legē: q̄ de⁹ p̄sonaliter dedit illam. De quarto dixit q̄ nō vituperasset templū. q̄ hoc deus p̄sonaliter fieri p̄ceperat. Cūq hec loq̄reē apparuit facies ei⁹ pulchra & clara tanq̄ facies angeli. Tūc increpauit eos dicēs. Dure cervicis estis vos & spiritui scō semp resistitis sicut & patres vestri sic & vos. Quem em̄ pphetaꝝ non fuit persecuti patres vestri. Oēs illos occiderunt qui pphetabāt de aduētu xp̄i. & vos ideo estis p̄ditores & homicide. legez em̄ dei accepitis & nō custoditis. audientib⁹ autez hec dissecabanē cordibus suis & stridebāt dentib⁹ in eum. Stephan⁹ autem plen⁹ spū sancto intendēs in cēlum vidit gloriaz dei oculis spūalib⁹ & nō carnalib⁹ & ihesuz stantem a dextris dei & dixit. Ecce video celos apertos & filiū hominis stantem a dextris v̄tutis dei. Exclamabāt autem omnes voce magna. cōtinuerūt aures suas & impetū eum extra ciuitatē lapidabāt eum. Et testes q̄ eum lapidabāt posuerūt vestimenta sua secus pedes adolescētis qui vocabae saulus & lapidabāt stephanū invocātem & dicētem. Dñe Ihesu accipe spūm meum. Positis autem genibus exclamauit voce mag̃. Domine ihesu xp̄e ne statuas illis hoc pccm̄. q̄ nesciūt quid faciūt. Et cū hec dixisz obdormiuit in dño. Intendēs ergo i cēlum & c̄. Notandū autem q̄ beat⁹ stephan⁹ intēdebat in cēlū tripliciter. sic & nos ea eius exēpla sequi debemus. Primo intēdebat in cēlum tanq̄ in locū vbi thesauz suū posuerat. Secūdo intēdebat in cēlum tanq̄ in regnū in quo adiutoriuz expectabat. Tercio intēdebat i cēlū tanq̄ in ciuitatem quā perpetue inhabitare debebat. Primo dico q̄ btūs stephanus intēdebat in cēlū tanq̄ in locum vbi thesauz suū deposuerat. Ipse em̄ the sauz suū non collocauit i hoc seculo transitorio: s̄ i cēlo ppetuo sm̄ illū xp̄i q̄ dr Mat. vi. Nolite thesaurisaē

vob thesauros in terra vbi erugo & tinea demolit & vbi fures effodiunt & furant. Thesaurizate aut vob thesauros in celo vbi nec erugo nec tinea demolit & vbi nec fures effodiunt nec furant. Istu thesaur in celu mittim? qui thesaur .i. elemosinam paupib? erogam? . Vnde Mat. xix. Vemit ad Ihesum adolescens quidam dicens ei Magister bone quid faciam vt habeam vitam eternam. Cui dom?s Si vis esse perfect? vade & vende oia que habes & da pauperibus & habebis thesaur in celo. Exemplum. Episcop? quidam predicauit hoc euangelium semel. Quicunq; propter nomen meum & centuplum accipiet & vitam eternam possidebit. Quod audiens quidam sarracen? dixit ad episcopum. Si ad supra dictum tuum cautionem fecerit fidelem: omnia bona mea pauperib? distribuam & fidem xpi recipiam Episcop? autem constituit sibi fideiussorem et sarracen? baptisat. & omnia bona sua pauperib? distribuit Tandem sarracenus morit & vocauit episcopum & ait ei. Recordare pacti q̄ promisisti mihi: & si pecunia mea post mortem non centuplicet: tantam pecuniam filijs meis restitues. Respondit episcopus . Dom?s Ihesus xp̄s implere digne quod promisi. alioquin faciam q̄ dixi. Mortuo patre ceperunt pecuniam recuperare filij. Et episcop? se in oratione ponens mont? a deo fecit se pulchrum apparere presentib? filijs & inuenit in manu defuncti litteram scriptam aureis litteris continentem. Ja recepi centuplum quod episcop? michi promiserat. & vitam eternam possideo. Sic ergo exemplo huius viri & beati stephani debem? thesaurizare nostrum ponere in celum hoc est in tutum locum Vnde dixit beata Luca ad pascasium quando quesiuit de patrimonio suo quod dedit pauperib? Patrimonium meum in tuto loco posui. Et etiam b?s Laurentius dixit ad decanum. Thesauros quos requiris mani? paupertum deportauerunt in celestes thesauros Vñ dr Mat. vi. Vbi thesaur? tuus est ibi & cor tuum erit. Sed heu plures sunt qui sibi studet thesaurizare thesaurum in terra. De quo dr Pro. xxviij. Qui festinat ditari non erit innocens .i. sine peto Sicut enim spine vix tangunt sine lesione manus . & lutum tangit vix sine maculatione. sic thesaurus vix colligit sine lesione conscientie. Dns autem vocat diuitias spinas . apostolus autem stercora. Qui autem thesaurizant in terra & non in celo magis hunt cor inclinatum ad terrena sicut dictum est. Vbi est thesaur? tuus ibi est cor tuum. Sicut patet in vno diuite Lu. xij. qui dixit. Anima mea habes multa bona constituta in annos plurimos requiesce. epulare. comede bibe. Et dixit ei dns. Stulte hac nocte recipiet a te demones aiam tuam. & cui? tunc erunt que congregasti. Vnde Baruch. iij. Vbi sunt qui argentum & aurum thesaurizant in q̄ omnes homines confidunt qui ad ipsos descenderunt. Exemplum. Quidam usurari? habebat duos filios quorum un? relicto patre & fratre & omnib? que habebat hieremum intrauit: volens thesaurum suum in celum collocare. Alius autem manens cum patre volens in terra thesaurizare. Accidit autem precedente tempore vt ambo morerentur. Qd audiens hieremita: rogauit deum vt sibi de eorum statu vellet reuelare Rapitur igitur & ab angelo in infernum ducitur et ibi eos minime inuenit Et vltimo aperto quodam puteo exierunt cum flamma pis & filis ad inuicem tanquam canes insani mordentes & mutuo sibi maledicentes. Et pat dixit filio Maledict? sis tu fili. qr propter te usuras congregaui. Et fili? econtra dixit patri. Maledictus sis tu pater: quia propter tuam

vsuram sum damnatus: ⁊ sic muĩ mordẽtes ⁊ maledicẽtes ecõtra i puteum sũt reuersi. Heremita autẽ ad se reuersus vitã suam i bono finiuit

Secũdo btũs stephan⁹ intẽdebat in cælum tangẽ in locum vel in regnũ in quo adiutorium expectaret vel auxilium in tribulatione. qz in omni tbulatiõe nostra debem⁹ auxilium a deo petere. Psal. Auxilium meum a dño qui fecit cælum ⁊ terram. Ber. Quãtumcũq seuiat tribulatio nõ putes te derelictũ a deo sed memineris esse scriptum. Cum ipso sum i tribulatione. Vnde dixit rex ioſaphat in parabolis. Tempore tribulationis ⁊ cum in nob virt⁹ non sit ⁊ ignoramus qd agere debeam⁹. hoc soluz residui habem⁹ vt oculos nostros ad deum dirigam⁹ Psal. Juxta est domin⁹ his qui tribulati sũt corde. Nõ ptz damelis. iij. vbi vidit nabuchodonosor i fornace cũ trib⁹ pueris. quartum similem filio dei. Psal Nolite ẽgo sperare in principib⁹ neq in filijs hominũ in quib⁹ non ẽ salus Sed sperate in dño ⁊ petite auxilium ab eo. Exẽplum legit de quodã milite q multo tempore seruieat cuidã principi. Et cum grauiter infirmaret ⁊ astaret ei princeps ⁊ diceret qd multũ cõdoleret ei ⁊ qd peteret ab eo quodcũq vellet. Respõdit eger qd p omni suo seruitio ipsum ab illa infirmitate liberaret vel saltem ei indutias ad aliqd tempus impetraret. Ille aũt pnceps dixit qd hoc null⁹ facere posset nisi solus deus. Et dixit eger. Et ego illi soli qui solus põt iuuare promitto si me liberauerit ei imperpetuũ seruiã. Et sic factum est Tertio btũs stephan⁹ intẽdebat in cælũ tangẽ in ciuitatem quã perpetue inhabitare desiderabat Vñ apls Heb. xiij. Nõ em hic habemus manentẽ ciuitatẽ siue locũ. sed futurã inquirimus. Ad quã ⁊ c.

De eodem Sermo. ix.

Stephan⁹ plenus grã ⁊ fortitudine faciebat signa in populo. Act. vi. Hodie sancta ecclesia recolit pugnã militis sui bti stephani. Iste em est signifer ommiũ martirũ. qz post ascensionẽ dñi p̃m⁹ per violẽtiam martirij cælum intrauit/ quod erat in eo multũ glorioſũ. Cũ enim castrũ aliqd impugnaẽ non est multum laudabilis qui intrat postq̃ maior ps exercit⁹ intrauit. Sed ille valde glorioſus habeẽ qui p̃mus vel secũd⁹ intrat. ⁊ sic fecit btũs stephanus. ⁊ ideo merito cõmendatur hodie dicẽdo. plen⁹ gratia ⁊ fortitudine. In quib⁹ verbis notare possum⁹ occasionẽ beati stephani. Circa passionẽ eius notãdum qd diabol⁹ triplicando conaẽ sanctos superare. Aliquando in pſperis vt alliciat: sicut in diuitijs ⁊ honorib⁹. Aliqñ in aduersis vt frãgat sicut fecit btõ Job. Aliqñ in astutijs vt decipiat. sicut decepit euam. ⁊ ideo dr. mille artifex. qz mille artibus decipit homem. Isto triplici modo diabolus beatũ stephanũ decipere voluit. sed nõ potuit. qz ãim⁹ eius aliquib⁹ pſperis alijs nõ potuit: qz nec honorib⁹ nec diuitijs. Finit quidem i magno honore qz dyacon⁹ ordinat⁹ fuit ab apostolis. Finit etiã temporalijũ ãmiñistrator: qz pfectus erat. tñ in tãtis pſperis nõ potuit seduci ad petrũ vel ad statum malum.

Secũdo diabolus nõ potuit eũ decipere p astutiã: vel per falsam sapientiã hoim. Surrexerũt qdaz de synagoga disputãtes cum Stephano. Inuidentes em ei qd apostoli eum pferebant iudeis ⁊ eũ cõmendare cupientes tripli modo ipsũz aggressi sũt. scz disputatione. testium productione. ⁊ illatione tormentorũ. Sed tamẽ ipse superauit disputationes ⁊ cõuicit testes ⁊ de suis tortoribus triumphauit. In

qualibet autem pugna adiutorium sibi a deo de celo datum est. In pma datus est ei spūs sanct⁹ .scz qui facī diam mīstrauit. In secūda datus ē ei angelicus vultus qui falsos testes terreret. In tercia visus est xps eum iuuare. Vnde dicitur. Non poterant resistere sapientie & spiritui qui loq batur per beatum stephanum. Vat x. Non enim vos estis qui loquimim sed spūs patris vestri qui loquitur i vobis. Tercio conat⁹ est dyabol⁹ eū vincere per aduersa.t. per supplicia & tormenta. inducens iudeos ad hoc vt ipsum occiderēt & lapidarent. Vnde cum beat⁹ stephanus de ommib⁹ se q sibi testes falsi obiecerūt excussass & eos omnes argueret. stridebant den tib⁹ in eum & eicientes eum extra ciuitatez lapidabāt eum. sed eum vin cere nou potuerūt. qz habuit i certa mine suo quinq adiutores a deo. q autez miles vincit nō potest facit hoc q aliquādo habet grandem exercitū quia vidit regem ante se dimicantē fortiter. Aliquando grande spectacu lum. qz forte scit totā ciuitatē ipsuz spectantē & considerantem. Aut qñ habet grande premiū. qz scit se coro nari si vicerit decapitari si succubue rit. Aliqñ grande auxilium. qz scit iu xta se pugilē fortissimū in suū adiuto tium preparatū. Aut aliqñ forte ca strū habet ad qd qñ vult potest refu gere & ab hostib⁹ tutus esse. Ista qn q btūs stephan⁹ habuit. Primo igi tur habuit magnū exercitū quando ipsum xpm regem a dextris vidit q tam fortiter dimicauit. Vbi dr Glo Ne hō lapidat⁹ dubitet in terra. de⁹ homo apparet crucifixus in celo siue i gloria. De hoc quidem exemplo. Pe trus ait. pma Petri secūdo. Christ⁹ passus est p nobis vobis relinquens exemplū vt sequamim vestigia eius Secundo habuit grande spectaculū quod notatur per hoc qd dicitur. qz vidit celos aptos Aperte nāq vidit q rex gl'e & tōta curia celestis stetit videre militē dimicantē. Illō specta culū nos attēdere debem⁹ .qz nos as piat xps .angeli & oēs sci eius .sicut dicit apl's .i. Cor .nn. Spectaculū fa cti sum⁹ mūdo angel'is & hoib⁹ Tercio habuit cōtrā se regē oppositū. grande premiū pmittēdo. qd notat cum dr Gloriam dei. Nam sicut Greg. dicit. Consideratio premij minuit flagella Nos eciam in tribulatione positi cōsi derare debemus q nobis celeste pre mium apponit quod debet vincenti bus . & infernale supplicium debetur succūbentib⁹ . & qz apposui tibi aquā et ignem .ad qd volueris appone ma num tuam. Quarto habuit grande auxilium .s. xpm adiuuare paratum qd notat cū dr Et Ihesum stantem a dextris vtutis dei. vbi dr Glo. q sta re pugnātis ē causa adiuuādi. Recte stare a dextris vidit quē inter psecu tores habuit adiutorē. Nos eciam in tribulatione positi cōsiderare debem⁹ q nō soli pugnam⁹ .sed de⁹ p nobis Vnde Psal. Cum ipso sum i tribula tiōe. Hoc eciam figuratum habem⁹ Exod. xiij. vbi legit q cum filij isr'l egressi essent de terra egipti & venis sent ad mare rubrū & vidissent egi ptios p⁹ se iseqntes .clamauerūt ad moysen dicētes Nunqd nō erāt nob sepulchra i egipto q nos eduxistivt hic imficiamur gladio. Quib⁹ rndit moyses. Nolite timē. dns em pugna bit p nob & vos tacebitis & statim p cussit mare virga & diuisū est & sicco pede trāsierūt. Quos cū insequerent egyptij submersi sūt. Glosa. Per fi lios isr'l nos xpiani significamur. Cū volum⁹ fugere de egipto .i. de malo statu vite vel de tenebris peccato rum .tunc insequit nos pharao. id ē dyabolus cum suo exercitu. Sed cum

iam videt nobis q̄ non possumus ei
resistere. tūc moyses rō est p̄dicator
dicat nobis. Nolite timere. q̄ deus p̄
nobis pugnabit. hostes in mari. id ē
in inferno submergēdo. ⁊ nos in ter
ram p̄missionis scz in regnum cælorū
introducimur. Tota enam curia cæ le
stis nos adiuuat pugnādo p̄ nobis.
Vnde psalmista. Leuaui oculos me
os in montes vnde veniet auxiliū mi
hi. Hoc enam figuratum habemus
nm. Re. vi. vbi legitur q̄ cum quidā
rex obsedisset vnam ciuitatem in q̄
heliseꝰ p̄pheta erat qui habebat vnū
puerum qui sibi seruiebat. qui cū vi
disset exercitum magnū antecedentē
dixit. Ve nobis domine. Cui respō
dit p̄pheta Noli timere. plures enim
nobiscum sūt q̄ cum illis. Et aperu
it dominꝰ oculos pueri ⁊ vidit mon
tem plenū exercitu cælestis curie qui
sedebant sup igneos equos ⁊ currus
quos miserat dominꝰ in adiutorium
populo suo. Quinto habuit fortē ⁊
grādē refugium. scz ipsum cælum q̄
vidit apertum ⁊ ad q̄ debebat refu
gere. ⁊ ab hostibꝰ esse tutus. ⁊ c̄. Et
sic ptz p̄mū. Secūdo btūs Lucas de
scribit passionis sue occasionē. que
quidē fuit ex eo q̄ veritatē p̄dicauit
et q̄ vitia reprehendebat ⁊ q̄ multa
miracula faciebat. Non tm̄ signa fecit
in vita. sed etiā multa fecit post mor
tē. Quoꝝ quedā ostēdebāt quāte fu
it misericordie. q̄dā quāte fuit poten
tie. ⁊ q̄dā quāte fuit reuerētie. Fecit
em̄ q̄dā miracula q̄ ostendebāt suam
misericordiā. q̄ in multis tribulatiōi
bꝰ subuenit misericordit. sicut ptz in
patre ⁊ sorore qui p̄pter p̄ctm̄ q̄ cō
miserant in matre tremorē membroꝝ
mutrerūt. De quo refert Augꝰ. q̄
eāt q̄dā nobilis dña q̄ habebat decē
filios quoꝝ septē erāt mares ⁊ tres
femelle. quadā vice cū mater ab eis
offenderet maledictionē precabat.
subito oēs tremore membroꝝ sūt per
cussi. qui cuiū suoꝝ oculos nō feren
tes p̄ totū mūdum vagari cœperunt
quoꝝ duo. s. frat ⁊ sororꝝ dū ypome
ecclesiā beati stephani intrarēt. mi
tis p̄abꝰ ambo p̄secuti sunt sanitatē.
Pietas sua in hoc apparuit q̄ eā p̄
suis lapidatorib⁹ flexis gembus ora
uit. sed p̄ se orauit stādo. Secūdo fe
cit q̄dā miracula q̄ ostendebāt suā po
tentiā. Ipse em̄ habuit posse sup insē
sibilia. sicut sup cælū quod suis meri
tis apertū est in sua passione. Itē sup
terrā qū in muētione sui corpis fecit
eā tremere. Itē sup aerē. q̄ tū ficci
tas magna esset tūc multa pluuia de
scēdit de aere suis meritis. Itē sup
aquā. q̄ sicut legit in trāslatione sui
corpis. Alexādet senator cum vxore
sua adijt iherosolimā ⁊ beato stepha
no oratorium ostruxit. ac post obitū
suū iuxta eius corpꝰ se fecit sepeliri.
Euolutis septē ānis Julianavxor sua
in patriam suam volens redire cor
pꝰ viri sui volens secum ferre. Quod
cum ab epō multis p̄abꝰ postulasset.
Eps loculos argēteos p̄tulit dicens.
Nescio q̄ ex istis loculis sit viri tui.
Et ipsa ait. Ego scio. ⁊ impetum fe
cit. āplexata ē corpꝰ beati stephani.
Sic ergo cū putauit accipere corpus
viri sui. recepit ex casu corpus beati
stephani. Cū aūt nauim intrasset cū
corpe. ymmi suscitātur āgelia. ⁊ cla
mabāt dēmones ⁊ suscitauerūt tēpe
statē dicentes. Ve nobis. q̄ stepha
nus nos viro vulnere verberat. Cū
autem naute naufragium timerent
inuocabāt beatū stephanū ⁊ cōtinuo
apparuit eis dicēs. Ego sū. nolite ti
mere. ⁊ statim trāquillitas facta ē.
Item habuit potestatē super corpoā
languida. q̄ in muētione sui sanctis
sim corpis sexaginta hoies a suis lan
guoribꝰ sanati sūt. Itē p̄tātē habuit
sup dēmones. sicut ptz in filia Theo

dosij obsessa de q̄ eiecat dēmonē. Nec mirū si reliq̄e eius sūt tāte ptātis cū eaā res īsēsibiles īm ei⁹ noīe īuemanē fuisse magne virtutis. sicut pannū et flores Nā sicut ōr Aug⁹. Cū q̄dā mulier esset defūcta. tumica beati stephani sup corp⁹ defuncte posuerūt. et ptīn⁹ sana surrexit Flores etiam q̄ sup altare beati stephani erāt positi et mox ablati et sup oculos cuiusdam mulieris cece īpositi. statim q̄ fueāt cecā visū recepit. Tercio fecit q̄dā mācula q̄ ostēdebāt q̄ntē fuerit reuerentie. Eius nāq̄ corp⁹ īm reuerētia ipse dē⁹ habuit. āgeli. apli. et eaā spūs maligni. et eaā mortui. De⁹ quidē īm reuerētia habuit eius corp⁹: qz cū īm vili loco iacuit: de⁹ ipsū manifestauit et īm mōte syon sepeliri fecit Item angeli ipsum īm reuerētia habuerūt Nā cū eius corp⁹ per mare cōstantinopolim ducerēt: angeli celestē melodiā sup ipsū cantare auditi sūt. Postmodum vero cū de cōstantinopoli romā esset trāslatum. vox angelica audita est. O felix Roma q̄ corpus laurentij hyspani. et stephani ihēroso limitam īm vno claudis nausoleo. Itē ipsū īm reuerētia habuerūt apli. Demon ei clamauit per filiam Theodosij dicēs hec verba. Nisi Stephan⁹ Romam vemiat. non exibo. qz sic ē voluntas apostolorum. Item īm reuerētia eum habuerūt spūs maligni. Nam eius sanctitatem confitebantur. cum em̄ corpus eius cōstantinopolim deferebat dēmones clamabant. Seru⁹ dei quē lapidabāt iudei venit. Cū eaā corp⁹ eius pmo romam vemisset. et īm eccle sia beati petri ipsū reponere vellent. dēmon q̄ de filia theodosij exiuit. clamauit dicēs. Frustra laboratis hic qz apud fratrē suū laurentiū sibi sedem elegit. Ipsū eaā īm reuerētia habuerūt mortui. Nā cū sepulchz̄ bti laurētij fuisset aptū. mox laurenti⁹ īm lat⁹ se cōuertit et medium sepulchz̄ btō stephano reliq̄t. Et iō nos ipsū hōrare debem⁹ qz nos iuuare pōt īm oīb⁹ necessitatib⁹ pstāte dño nostro

De scō Johe euāgelista. Ser. x.

QVi timet deū faciet bō. Eccī. xv. scz timore filiali. q̄si dicēt Qui vult facere bō. dz ea facere i timore filiali et tūc erūt dño accepta. Sciēdū autē ē q̄ multiplex ē timor. s. naturalis. humanus. mūdanus. seruilis. īmmūdus et filialis. Horū autē timorū alius bonus. alius malus Alius nec bonus nec malus Alius q̄d ad aliq̄d bonus et quo ad aliq̄d malus Timor naturalis ē q̄n aliq̄s naturaliē timet mortē. vel aliq̄d nociuū nature Hūc timorē habet q̄libet homo siue bonus siue malus qz naturaliē est hoīem timē mortem. Et talis timor nō est bonus neq̄ malus. qz p talē timorē neq̄ hō meretur gloriā neq̄ penā. Hūc timorē habuit xp̄s fm eius humanitatē. Dicē em̄ Mat. xxvi. Appropinquāte autē hora passionis: exiuit Jhesus extra ciuitatē et venit ad montem oliueti. et dixit discipulis suis Sedete hic donec vadam et orem. Et iuit ab eis q̄ntū ē iactus lapidis et cepit pauē et tedere et cōtristari et mestus esse. Et positis genibus orauit dicēs Pat̄ si possibile est trāseat a me calix iste Glo. Vt vere hō timebat mortē. et factus ē sudor eius tanq̄ gutte sanguinis decurrētis in terrā. Hūc timorē eaā habuit btūs Johānes euāgelista. Dicē em̄ Mat. xxvi Cūq̄ xp̄s captus esset et ligatus et ducerēt ad iudicē. adolescēs q̄dā. s. Johānes seq̄batur eū amictus sydone sup nudo corpore. et cum vellent eum iudei tenere relicta sydone in manibus tra hentiū eū nudus pfugit et sic naturaliter mortē timuit et i hoc nō peccauit: qz lz caro eius naturaliter mortē timēt. tñ spūs eius pmptus fuit cū xp̄o mortē sustinē. Dixit em̄ parū antea. Paratus

sum tecum mori. Et hoc est qđ dominus dixit. Spūs quidem promptus est. caro autem infirma. Timor hūang est cum quis de corpore suo timet ita q̄ potiꝰ peccaret q̄ mortem vel penam corporis sustineret. Iste timor semper malꝰ est: qr peccatum aliquādo est venale ⁊ aliquādo mortale. Veniale est quādo homo potiꝰ vellet peccare venialiter q̄ sustinere mortē vel penam corporis Sed mortale est quādo homo potiꝰ vellet peccare mortaliter q̄ mortē vel penam corporis sustinere. Istum timorem habuit petrus quādo ꝓpter terrorem vel timorem mortis mortaliter peccauit dñm negando Et si in tali timore mortuꝰ fuisset eternaliter damnatus fuisset. Sed dominꝰ eum misericordit respexit ⁊ ad pēnitētiam reduxit. Contra hūc timorem dr dominꝰ Mat. x. Nolite timere eos qui occidūt corpus: animam autem nō possunt occidere. timete autem eum qui potest occidē corpꝰ ⁊ animam. ⁊ mittere in gehennam ignis. Exemplum in septez fratribꝰ .ŋ. Machabeo. vŋ. Hūc timorem nō habuit beatꝰ Johānes Pro domino enim pati ⁊ mori paratꝰ fuit. qr nullum tyrānum vel pēnā timuit. Legitur enim in sua legēda q̄ domicianꝰ imperator misit eum in dolīū ferventis olei ⁊ dominꝰ eum illesum custodiuit. Deinde in pathmos insulam relegauit vt ibi fame moreret. Sed ibi eū dominꝰ fouit ⁊ multa miracula ostēdit. Nam eodem anno imperator occidit ⁊ iohānes cum honore revocat. Cum autem per totā Asiam p̄dicasset ⁊ multa miracula fecisset sacerdotes ydolorum seditionem in populo cōtra eū cōcitabant. Tūc trahebant eum ad templum dyane: volentes eum cogere ad sacrificādū. Orāte autem beato iohāne templū p̄mit? corruit ⁊ ydolum est cōmutum. Aristodemꝰ autez pontifex seditionem conatauit. Cui iohānes ait. Quid vis vt faciam tibi. vt placeris. Cui ille. Si vis vt credam in dēū tuum dabo tibi venenum bibere. ⁊ si nullam lesionem senseris: deus tuus verus est. Alius autem videbis alios mori ex illo veneno. Cui apls Fac sicut locutꝰ es Adducūtur ergo duo viri damnati. qui cum bibissent venenum cito moriunt. Tunc apls signū cruis supra signatum calicem fecit: et nullam lesionem sensit. Et ait Aristodemꝰ. Si istos duos suscitaueris, sine dubio credam. Tūc apls tum eam suam ei prebuit dicēs q̄ ponēt eam super corpora mortuoꝝ ⁊ dicēt In nomine Jhesu xp̄i surgite: ⁊ sic factum est. Et pontifex cum ommbꝰ suis baptisatꝰ est. Et sic ptz quomodo beatꝰ iohānes euāgelista nō habuit timorem humanū. Timor mūdanus est qñ homo nimis timet perditiones rerum temporalium. Ira q̄ potiꝰ vellet peccare q̄ perdere bona sua. Et ille timor eciam semper est malus. qr aliquādo est peccatū venāle: ⁊ aliqñ mortale. Venale: quādo homo potius vellet peccare venialiter q̄ perdere bona sua. Mortale est: quādo homo potiꝰ vellet peccare mortaliter q̄ perdere bona sua. Hūc timorem habuit herodes: quādo timuit amittere regnum ⁊ occidit omnes pueros q̄rens simul occidere xp̄m regem. Istum timorez eciam habēt omnes homines qui timent perdere bona sua temporalia. qui potiꝰ periurāt vel mentiūtur et similia cōtra deum cōmittūt q̄ bona sua perdāt. Istū timorē eciā adolescēs ille habuit. De quo dr Mat. xix. qui tristis abiit quādo dominꝰ ei dixit Vade ⁊ vende omnia que habes ⁊ da pauperibꝰ. Talem timorē non habuit beatꝰ Johānes qui reliquit omnia ⁊ secutus est xp̄m. Nota

euāgelium Mat̄·iij·Ambulans ihe
sus uxta mare galilee vidit iacobū
zebedei ⁊ Johānem frēm eius ī ma
ri cum naui ⁊ cum pre suor ⁊ vocauit
eos. Qui relictis ommib⁹ secuti sunt
eum. Licet Johes pauca reliquit tē
poralia ctī multum reliquit qñ volū
tatem habēdi reliquit. Timor seruī
lis est qñ aliquis otinet se a peccato
ꝑter timorem pene infernalis vel tē
poralis ⁊ non ꝑter deum. Aug⁹. Ir
rationabiliter se putat victorem pec
cati qui timore nō peccat: siue tēpora
lis pene siue future. In eo em̄ viuit
voluntas peccādi: ⁊ seqret̄ op⁹ si sepa
rare impunitas Talem timorem ha
buit pharao qui tempore afflictiōis
timebat deum ⁊ pmisit se deo velle
obedire: sed cessante plaga dixit Ne
scio dñm nec dimittā israhel. Timor
ille bon⁹ est quo ad hoc q̄ hominem
trahit a pctō Sed malus est quo ad
hoc: q̄ non inducit hominem in vitā
eternam. Timor initialis est quando
homo ex vna pte timet penam gehē
ne: sed ex alia pte deū timet: ⁊ timor
ille bon⁹ est: sed nō perfect⁹. Habet
autem duos oculos .ſ. dexterum quo
deum respicit: ⁊ sinistr̄ quo infernū
respicit. Sed diabolus conat̄ eruere
oculum dexter̄. Et ideo figurat⁹ est
ꝑ. Re. xi. p Naas qui eruē volebat
ommū oculos dextros quos capiebat
Cupit enim diabol⁹ q̄ pctā dimitta
mus tm̄ ꝑter penam inferni sed nō
ꝑter deum. Timor filialis est qñ hō
facit bona ⁊ vitat mala: nō ꝑter ti
morē infernī: sed ex caritate dei tm̄.
Si em̄ sciret se nunq̄ sensitur aliquā
penam neq̄ temporalē neq̄ eternā.
tamē ꝑter reuerētiam ⁊ caritatem
dei quā hz ad deum. vellet sibi cauē
a pctō sicut filius qui hz dulcē pātem. q̄
si sciret se nullam offensionē recipe.
tī ex caritate timēt pātem suū offēde
re. Et ille timor pfect⁹ est. Et de illo

hōlas x

ðt psal. Timete dñm ō. sā. e⁹ Timor
ei ille manebit p⁹ hāt vitā. Vñ pō.
Timor do. scūs pma. ī secu. ⁊ c̄. Huc
timorez .ſ. filialē habuit btūs iohes
euāge. q̄ deū ex toto corde suo dilex
it. Nō ptz ī hoc. q̄ pātem suū ⁊ oīa q̄
hūit vel hīe potuit ꝑter deū dēlīqt.
spōsā suā dimisit ⁊ sibi adhesit ⁊ ꝑ
ter eū mori pat⁹ fuit. Jo. xv. Maio
rē caritatē nemo hz vt aiam suā q̄s
ponat ꝑ amicis suis: ⁊ q̄ xp̄m ex to
to corde dilexit. Ipse em̄ diligētes se
diligit. Pro. viij. Ego diligētes me
diligo. Quā dilectionē xp̄s ī multis
oñdebat btō iohi. Prio q̄ eū in sua
trāsfiguratōe spāliē assūpsit ⁊ gl'am
suā sibi demōstrauit Scdo ī hoc q̄ eū
finaliter sup̄ pect⁹ suū recumbē fecit. ⁊
ibi fōtē ðine sapie eū potabat. ⁊ tm̄
de eo hausit q̄ sup oēs scōs ð trimita
te ⁊ ðimitate altī⁹ disputamit: qñ dix
it. In pna. eāt v. ⁊ c̄. Tertio q̄ sibi
secrete potorē suū oñdit. Quarto
q̄ eū ī frēm elegit: qñ sibi mrēm suā
tribuit dicēs. Ecce mat̄ tua. Ad ma
trē aūt dixit. Ecce filius tu⁹. Jo. xix.
Ultro ex eo q̄ nō cōi morte: ⁊ spāli
ipsū moti voluit. Cū ei nonagitano
uē ess; ānox apparuit ei dñs cū disci
pul̄ suis dicēs. Vem̄ dilē mi ad me
q̄ tps ē vt ī mēsa mea cū frib⁹ tuis
epuleris. Surgēs āt iohes cepit ire.
Cui ait dñs Dñica die vems ad me.
Vemēte āt die dñica oīs pl's cōueīt
in eccia q̄ erat in noīe ei⁹ fabricata.
Tūc a pullox cātu pdicauit eis fidē.
hortās eos vt ī fide essent stabiles ⁊
in mādatis dñi feruētes. Postea fo
uea q̄dratā iuxta altare iussit fieri ⁊
terrā extra eccias ꝑna descēdēsq̄ iso
uea expāsis ad deū manib⁹ dixit. Jnui
tat⁹ ad cōuiuiū tuū ecce veio. grās
agēs: q̄ dign⁹ es me ad tuas epulas
mutare. sciēs q̄ ex toto corde meo
desidero te. Cūq̄ orōnez fecisz. tāta
lux sup eū emicuit q̄ null⁹ ī eū respi

cere potuit. Recedente aũt illo luie so
nea plena mãna muemẽ. ⁊ q̃d de cor
pore ei⁹ sit: de⁹ nouit. Rogem⁹

De eodem Sermo. xi.

Dilectus me⁹ mihi ⁊ ego illi.
Cãt. ij. Ista v̄ba pñt eẽ xp̄i
loq̃ntis de sc̄o iohe euangeli
sta. Dicat ergo. Mihi ⁊ ego illi: sum
spāli amore diuct⁹. Jp̄e ei iohes spā
liẽ d̄r discipulus quẽ diligebat xp̄s.
Circa istã dilectionẽ xp̄i ad iohez de
duob⁹ q̃rẽ possum⁹. Prio q̃ fuit cã
q⁹ xp̄s iohem mtãtũ dilexit. Scdo q̃
fuerũt sig̃ dilectõis. Circa p̄mũ sci
endũ ẽ q⁹ tres fuerunt cause dilectio
nis xp̄i ad iohem. Prĩa fuit puritas
ipsi⁹. Cũ aũt xp̄s sit cãd d̄r eẽna luns
et speculum sine macula. vt d̄r Sap̄.
vij. Ergo diligit puritatẽ ⁊ mũdiciã
Pro. xxij. Qui diligit cordis mũdicia
am. hẽbit amicũ regẽ. q̃ iohes habu
it puritatẽ. iõ a xp̄o spāliẽ diligi me
ruit. Scda cã q⁹ xp̄us eũ dilexit fuit
ei⁹ accelerata cõuersio. Jp̄e em̃ i sua
ũtute ad xp̄m fuit cõuersus q̃d dño
ẽ valde gratũ. Rusq̃ legiẽ q⁹ xp̄s ali
cui seni oñdẽt talia sig̃ amoris q̃ oñt
btõ iohãm. Vñ legiẽ q⁹ xp̄s vocauit
iohãnẽ volẽtẽ nubẽ de nuptijs volẽs
eũ i v̄gitate cõseruare. Vñ q⁹ tũc di
misit delectationẽ carnalẽ ⁊ secutus
erat xp̄m. iõ plus ipsũ alijs apl̄is di
lexit. Tercia cã ẽ ipsi⁹ feruẽs dilectõ
Ipse em̃ xp̄m feruẽs dilexit. Vñ a di
lectiõe xp̄i ipsũ null⁹ auertẽ potuit.
Vñ legiẽ q⁹ p⁹ pentheostẽ diuiḃ apo
stol iohãnes i asyam ẽ p̄fect⁹ vbi ec
clesias multas fundauit. Domician⁹
igiẽ ip̄ator ītelligẽs ei⁹ famã volens
eũ a dilectiõe xp̄i auertẽ in doliũ fer
uẽtis olei añ portã latinã mittẽ iussit.
Ille aũt illesus inde exiuit. q̃ dilectõ
quã hũit ad xp̄m feruorẽ olei extinx
it. Vidẽs ip̄ator q⁹ nec sic a p̄dicatio
ne nois xp̄i ihesu cessaret nec ipsuz a
dilectione ihesu xp̄i auertere posset.
eũ in pathmos insulã misit i exilium
vbi sol⁹ degens apocalipsim scripsit
Mortuo aũt domiciano ephesum re
dijt. Cũ aũt vrbẽ ingrederet. drusia
na ei⁹ dilcã mortua ferebat. Parẽtes
ei⁹ dixerũt. Johannes ecce drusianã
efferim⁹ mortuã. Multũ em̃ tuũ desi
derabat aduẽtũ dicẽs. O si viderem
ap̄l̄m dei ãteq̃ moriar. Ecce tu ven
isti ⁊ te vidẽ nõ potuit. Tũc iohãnes
iussit feretrũ pon⁊ corp⁹ solui dicẽs
Dñs deus me⁹ resuscitet te drusiana.
Et vade in domũ tuã ⁊ para mihi re
fectionẽ. Statim illa surrexit ⁊ cepit
ire sollicita de iussiõe apostoli. Et sic
ptz primũ. Secundo videndũ est que
fuerũt signa dilectionis xp̄i que Johã
nes ostẽdebat quẽ multa fuerũt. Pri
mũ signum amoris cõsistit in reuela
tione secretor⁹ suorum ⁊ illud signũ
xp̄s ostẽdit iohãni cui sua secreta re
uelauit. Ipse enim existẽs adhuc in
carne. ⁊ sup altitudines celi penetra
uit. chorosq̃ ãgelor⁹ trãsijt. ⁊ iõ aq̃
le cõparatẽ que altius oĩbus auib⁹ vo
lat. Sic iohãnes euangelista Ipse ei
interfuit secretis actib⁹ xp̄i. Secũdũ
signum cõsistit in exhibitiõe honoris
Solent enim amici se inuicem honoꝛa
re vel honorem impendere. Maximũ
enim honorem sibi reputauit ysaias
quãdo xp̄s fecit eum pphetaz suũ. Lu
cas quãdo fecit eum euãgelistam su
um. Laurenti⁹ q̃n fecit eum martirẽ
suũ. Augustin⁹ quando fecit eum cõ
fessorem suũ. Agatha quãdo fecit eã
virginem suam. In btõ iohãne hec
oĩa muemũtur. Tercũ signum consi
stit in ostẽsione familiaritatis. ⁊ illõ
ostendit xp̄s iohãni quando super pe
ctus suũ recubuit in cena. O dilectio
ammirãda. iohãnes maior inẽ natos
mulierũ. Et baptista nõ audebat eũ
tãgere ipso iubẽte: sed iohãnes euã
gelista cõfisus de dilectione eius i pe
ctore ipsi⁹ hesit. Quartũ signũ est in

largitione donoꝝ. Solent em̃ amica sibi mulieꝛ fuire ⁊ grata dona tribuẽ. Illud eaã signũ xps iohãi ostẽdit. quando maiorẽ thesauꝝ quẽ habuit scz matrẽ suã sibi cõmẽdauit dicẽs. Ecce mater tua. Tũc em̃ oblit⁹ erat suis vulneribꝰ quãdo matris ⁊ dilecti sui iohãis recordabaꝫ. Vñ non dixit seruꝰ vel cõsanguineꝰ tuꝰ. nec dixit ecce domina tua. qđ quidẽ magnũ fuisset: sed dixit. ecce mat tua. Quintum signũ amoris cõsistit in diligẽti cura ⁊ ab ómni lesione conseruare: solẽt ei amica se mulieꝛ defendẽ et mutuo custodire. Illud em̃ signũ xps iohi oñt. qꝛ ipsũ custodiuit ab oi labe mõrlis pcti. Eaã a corruptione carnis custodiuit insup a dolore mortis. Sextũ signũ amoris fuit in sollicita visitatione: solẽtem̃ amica se mulieꝛ in neccitate visitare. Illud signum xps iohi oñt qꝛ in maiori neccitate. s. in morte ipsũ visitauit. Magnũ signũ amoris esset si alicui ãgelũ mittẽt deus. maiꝰ si oẽs ãgelos mitteret. maximũ si ipsemet veniret sicut ad mrẽz et dilectũ suũ iohannẽ. Apparuit nãq; caro suo iohãi cũ angelis suis dicẽs. Veni dilẽe mi ad me: qꝛ tps est vt cũ fratribꝰ tuis in mẽsa mea epuleris. Surgẽs autẽ iohãnes cepit ire Cui dñs. Die dñica ad me veies. Et cũ hoc dñs dixisset in cælum receptꝰ est deꝰ. Veniẽte dñica die in ecclesiam venit ⁊ a pmo gallicãtu agens ministeria dei vsq; ad horã tertiam. Post hoc iussit fodere foueã quadratã. ⁊ missa celebrata descẽdit in eam dicẽs. Inuitatꝰ dñe ihesu ad tuũ cõuiuiũ venio gras tibi agẽs. qꝛ me ad tuas epulas dignatꝰ es inuitare. Sciebas qꝛ ex toto corde desiderabã te. Vidi faciẽ tuam. ⁊ q̃si de sepulchro suscitatꝰ sum. Aperi mihi ianuã vite et perduc me ad cõuiuiũ tuũ. Tu es em̃ xps filiꝰ dei viui. Et cũ hoc dixisz lux immẽsa circũfulsit eũ: ⁊ q̃si requiescẽs in foneã intrauit. in q̃ post decessum luminis nihil aliud inuentum fuerat misi manna q̃ hodierna die ad huc ibidẽ apparet. Septimũ signum amoris qđ sibi xps oñt. erat potẽtia miraculoꝝ. Ipse nãq; habuit ptãtez sup creaturas: sup demones: super mortẽ ⁊ sup elemẽta. Sup demões qꝛ eos de corpibꝰ hoim eiciebat. Legiẽ em̃ qꝛ p tactũ vestimẽti sui demones expelleban̄ ⁊ infirmi sanaban̄. Habuit eaã ptãtem sup creaturas. Vñ legiẽ qꝛ duo iuuenes diuites vendidis omnia q̃ habebant dederũt pauperibꝰ ⁊ secuti sũt aplm iohãnẽ euãgelistã. Cõtigit autẽ qꝛ cũ ciuitatem intrarẽt viderunt quosdã de suis seruis seriatis idutos ⁊ cõtristati sũt valde. Nđ intelligẽs aplꝰ ait. Video vultus vestros contristatos. Vñ vultis oĩa vestra retrahere afferte mihi virgas ⁊ lapides minutos de littore maris. Que cũ oblata essent inuocato noie dñi virge cõuerse sũt in aurꝫ ⁊ lapides in gẽmas ⁊ dedit eis dicens Modo ite ⁊ pbate si purꝫ aurũ ⁊ gẽme fuerint. Nđ cum pbatũ fuisset. ait aplꝰ. Ite ⁊ redimite q̃ vendidistis: qꝛ pmia celoꝝ amisistis. Hec ⁊ his similia dicente aplo afferebaꝫ iuuenis q̃dã qui. xxx. dies cõsederat cũ vxore sua. q̃ erat mortuꝰ: ⁊ erat tãtus luctꝰ qꝛ iohãnes fleuit cũ eis. ⁊ lõga oratõne alta voce dixit. Surge iuuenis nũc a istis quantã gl'am amisistis ⁊ quãtã pnã pmeruerũt Et surgẽs iuuenis gras egit dño ⁊ aplo ⁊ increpauit apostatas ⁊ ait. Vidi angelos vros flẽtes ⁊ ãgelos sathane gaudẽtes. Rogate aplm: vt det vobis venã. Hoc dicto ipsi cũ toto populo pstrauerũt se in orõe ante apostolũ Aplꝰ vero p. xxx. dies eis pnitentiã instituit. aurꝫ ⁊ gẽmas impores natuãs auertit ⁊ i grãm dei eos

recepit. Itē habuit ptātē sup mortuos. Vñ legit̄ de eo q̄ cū ab exilio reuocat⁹ fuisset: et ephesū itraret ozusiana ei⁹ dilectrix mortua effebat̄. vt sup. Itē hūit ptātē sup elemēta. Vñ legit̄ de eo q̄ cū euāgelia scribēt. rogauit deū vt nullas aeris molestias pateret̄. Nō factū ē q̄ i pluuia sedit et scripsit et mhil sibi pluuia nocuit. Vnde adhuc hodie eodem loco reuertētiam seruāt elemēta: q̄ nec pluit nec mingit. nec vēt⁹ sūt ibi. neq; aliq̄ impedimēta aeris. Hogem⁹

De Innocētib⁹ Ser. xij.

Sine macula sunt añ thronū dei. s. isti pueri quoz hodie meōriā agim⁹ Apoca. xiij. Quicūq; voluerit cū istis pueris esse ante thronū dei oz i mūdo viuē sine macula. Debz aūt esse sine ēplia macula. s. cordis. oris. et opis. Macula cordis ē mala delectatio i cordib⁹ immūdis q̄ maculat facie aie corā deo. Job. xi. Si nō pmāserit i tabnaculo tuo iustitiam. i. corde tuo mala delectatio. tunc leuare poteris facē aie tue ad deū sine macula. Macula ista male cogitatiōis ita deformat facē aie q̄ spūs scūs nō delectat̄ hītare i ea. Spūs scūs affert se a cogitatiōe mala. vt oz Sap. i. Que sūt sine intellectu Et corripiet̄. i. expellet̄ a supuemēte imq̄tate. vñ Jhē. Vsq; quo morabuntur i te cogitatōes noxie. Notanter oz morabunt̄: q̄ cogitationes q̄ vemūt cōtra voluntatē offensus. nō maculāt aiam: sed q̄ morā facūt cū delectatione et placētia. Legit̄ em̄ de scō Ber. q̄ cū semel in oratione multū fleret. cogitatio vane glorie cepit labi i cor de ei⁹ q̄ cepit cogitare intra se Vtinā starēt frēs tui et viderēt q̄ tm̄ flēs. haberēt te p scō viro. Postea ad se reuersus ingemuit et dixit. Heu oia lō mea p̄t vanā gl'am amisi: et dixit ei angel⁹. Bernarde. Non oia amisisti: sed hec ē pug̃ beatoz q̄n aliq̄s bona faut opa nō ꝓpter vanā gloriam si tūc aliquis motus vane glorie surrexit cōtra eum debet pugnare: et p illā nō pdet bona sua opa: sed augenē ꝓpter pugnam. Qui autem nō pbet cōsensum malis cogitatiomib⁹: non maculat aiaz suam: sed cōmēdat eā dns dicens. Tota pulchra es amica mea et macula nō est in te. Cāti. iij. Scdo debem⁹ esse sine macula oris. Macula oris ē mendaciū et detractio Vñ legit̄ de istis pueris In ore eoz non ē inuentū mēdaciū. sine macula sūt ante thronū dei. Detractor autez oris maculat os suū ad modū porca. Si porc⁹ viderit flores et lutū. ati⁹ ponit os suū in lutū q̄ ad flores. Sic detractor si viderit de ꝓximo suo bonuz et malū. silet bonū et malū semp retat. Cōtra hos oz Sap. i. A detractione None parate lingue. quasi diceret. Nolite maculare linguā per detractionē Cum talib⁹ malis porcis nō habitat spūs sanct⁹: sed dyabolus. Vnde dixit legio demonum. Dñe si eiias nos mitte nos i porcos. Et sic factū ē vt oz Mat. v. et Mat. viij. Et tales maledicti sunt a dño. Sap. xxviij. Sulurco et bilinguis maledict⁹ est. multos em̄ turbauit pacem habētes. Hoc figurat dns. Numeri. xij. Oñ mariā que moysi detraxerat lepza pussit: et iussit eam separi extra castra. Sic se parabuntur detractores a coione bonoz. Exēplū. Senex q̄dā vidit frēs simul stātes et colloq̄ntes. quādo lo quebātur de bonis. vidit angelū stantem in medio eoz mamb⁹ plaudētem quando vero de malis loquebant̄ vidit immūdos porcos int̄ eos stantes et eos maculātes. Et cū itez a detractionibus cessarent et de bonis loquerētur. vidit porcos recedētes et venientes āgelos et plaudētes. Tercio debem⁹ esse sine macula opis. Macula

opis est peccatū opationis .i. Thi. vlti. Precipio tibi vt serues mādata dei sine macula Nō peccatū maculat hoies ōt psal. Corrupti sūt ⁊ abomīabiles facti sūt in iniquitatibus suis. Tre. nn. Denigrata ē sup carbones facies eoz .i. facies oīm peccatoz. Anima est imago dei. Qui ergo aiam suā maculat tm̄ deuz offēdit acsi aiam .i. faciē suam in lutū prjceret. Job. xxxi. Si manib9 meis .i. opib9 meis adhesit macula seram ⁊ alio cō medet. q. d. Si opera mea fuerit maculata .i. crimīosa non psunt mihi omnia bona q̄ facio ⁊ elemosine q̄s semino. qz omnia q̄ facim9 quādiu sumus maculati petis amittim9. Lauemus ergo maculas petōz aqua lacrimaz si stare velim9 cum pueris istis ante thronū dei. Sic fecit btā maria magdalena. Gre. Quia turpitudis sue maculas aspexit. lauando ad fontem misericordie cucurrit. Si enam hoc fecerim9. sup nuem albi erim9. Rogem9 ⁊ c̄.

De eisdem. Sermo. xiij.

Qui sup montē syon agnum stantē ⁊ cum eo centū q̄draginta q̄tuoz milia. Apo. xiij. Consuetudo ē ducū quādo visitant remotas ptes q tūc secū ducūt palatinū ⁊ cancellarium ꝓpter familiaritatē. pueros ad solacū. Eodē modo dux celi volēs remotas ptes visitare scz terram q̄ a celo distat tm̄ spaciuz quantū per septē milia ānoz ire posset ⁊ quolibet die p. xl. miliaria die tam faciēt. vix em̄ tanto spacio illuc hō veniret sm̄ phos. Dux em̄ noster palatinū habuit. s. beatū stephanuz et cancellariū suū beatū iohem. ⁊ pueros suos. s. innocētes quoz festum hodie agimus ad quoz gloriā in ista epistola tria notare possum9. s. ipsoz innocētiam quā habuerūt. penam quā sustinuerūt: gloriā ad quā pue nerūt. Ipsoz gl'a notat ex loco. qz in mōte syon in quo est hereditas dei. De quo monte ōr Exo. xv. Introduces eos ⁊ plātabis in mōte hēditatis tue firmissimo habitaculo q̄ ōr mōs syon .i. speculum. ibi em̄ speculamuz dilectissimū creatorem nostz. qz facie ad faciem eū videbim9 qō modo non videm9 nisi per fidē. Vic ē em̄ mōs de quo ōt Psal. Quis ascendet in montē domini Et qz isti pueri gloriosi sūt in mōte illo. ideo securi sūt ab hostib9 mentis ⁊ corpis in eternū Itē eoz gl'a notat ex ostio. s. agni vidi inquā agnum stantē in quo xp̄i humanitas designat. in q̄ humanitate totū eoz gaudium consistit. in quā ipsi angeli desiderāt ꝓspicere. Istū agnum desiderabāt sci pres dicētes. Emitte agnum tuū dñe dominatorē terre. Secūdo notat eoz pena cū ōr. Vn empti sūt de terra ex hoibus .i. redempti sūt a culpa in qua nati fuerāt et hoc ꝓtoso sanguine suo in quoba ptisati sūt. quoz pena cōmendat: qz primi fuerūt Ipsi em̄ sūt pthomartires ecclesie: qz oēs alios martires precesserūt. vnde Aug9 vocat eos sāctos martires eccie. qz p̄mi martires sūt. Itē cōmendat eoz pena. qz loco xp̄i passi sūt. xps ei ad perdendū q̄rebat: ⁊ ipsi ei9 loco mēbanē. Vñ legit q magis vementibus ihr'm ⁊ de ortu noui regis scisscitātib9. Hero des hoc audiēs turbatus est ne aliq̄s nat9 esset qui eū tanq̄ inuasorē regni repelleret a regno. Rogabat igit magos vt eo inuēto sibi renūciarēt simulās se velle adorare quem volebat occidere. Videns igit q illusus esset a magis q ad eum non essent reuersi. de morte pueroz qui erant in bethleem: cepit cogitare vt cū eis quem timebat occideret. Ad admonitionem autem angeli. ioseph cum puero ⁊ matre ei9 fugit in egiptum

ibiq; septē annos pmānsit. Interea herodes a filijs suis ad cesarē atatur Cūq; pater cū filijs cōrā cesare dispu tarēt. diffimilē est vt filij patri in oi bus obedirent. Hediēs ergo occidit oēs pueros qui erāt in bethleē ab i fantib⁹ duor annor vsq; ad pueros vm⁹ noctis. Et tunc impletū est qđ dictū erat p pphetā Hiere. in. Vox i rama audita est ploratꝰ ⁊ vlulatus multꝰ. rachel plorans filios suos. ⁊ vox piar matrum? Tercio notaē eo rum innocētia cū subdit. Ny sūt qui cum mulieribꝰ nō sunt cōmq̄nati. v gines em̄ sunt. In quo exprimitur eo rum mundicia triplex. s. carnis. cor dis. ⁊ oris. Non em̄ in carne habue rūt immūdicam: qz cū mulieribꝰ nō sunt cōmq̄nati. Nec i ore fallaciā: qz in ore eor non ē inuentū mendacū. Nec i corde malicā habuerūt: qz sine macula sunt āte thronū dei Sicut em̄ macula ē turpis in facie. sic peccatuz in sscia. Valde em̄ deformat hominē apud deū. Qui ergo volūt cū scis in nocentibꝰ habitare in celo. debēt hic lacrimas suas lauare p pnām. Vnde Exo. xxx. legit. qp ante templū facta fuit piscina q̄ dicebaē eneū ⁊ erat tur cunda ta speculis mulier. ⁊ sacerdo tes se lauātes in mari eneo a macul' et in speculo se osiderātes: vt sic mū dati templū intrarēt. Nos q̄ intratu ri templū celeste mūdem⁹ nostrā cō scientiā a maculis peccatoz. vt va leam⁹ cum sanctis inocētib⁹ intrare illud perpetuū templū. Nō nobis p stare dignetur.

De scō Thoma Cantuariēsis. Sermo. xnj.

Vsq; ad mortez certauit p iu stitia dei. Et dns̄ p eo expug uit inimicos suos Eccle. nj. Verba ꝓdicta bene cōuenīt beato Thome martiri. In quib⁹ notāt tria Primo certaminis causa. Ibi p iusti

aa. Secūdo certaminis cōstantia. ibi Vsq; ad mortem. Tercio certaminis victoria. ibi. ⁊ dominꝰ pro eo expug uit inimicos suos. Circa primū nota qp homo quatuor habet inimicos cō tra quos debet certare. Primꝰ est ca ro ꝓpria que nos impugnat per malas concupiscentias. Gala. v. Caro em̄ concupiscit aduersus spūm. Caro em̄ concupiscit bene comedere. bene bi bere. mollib⁹ vestiri. ⁊ diu dormire. et luxuriari. que oia sunt otra salutē aie. Contra hoc debet homo certare per cōtinentiā: p ieiuniū. p vigilias per orōes. p disciplinas. ⁊ asperita tē vestiū: qñ em̄ delicias carni nostre dam⁹. gladiū hosti nostro tradim⁹. Et qñ delicias ei subtrahim⁹ hosti no stro gladium auferim⁹ ⁊ eū supam⁹. Corin. ix. Omis q̄ in agone contendit ab oib⁹ sibi nociuis se abstinet. Hoc modo certauit iste sanctꝰ thomas. Vñ legit de eo sic. Cū in curia regis anglie cōsisteret ⁊ q̄dā fieri otra de um ⁊ iusticiā dispom cōspicēt. curiā deseruit ⁊ ep̄o Cantuariensi adhesit. Sed ad pces epi cancellariꝰ regis fa ctus ē ⁊ rex eū in epm licet multum remitentē sublimari pmauit. Tunc subito in alterū virum mutaē ⁊ car nē alicio ⁊ ieiunio ⁊ castigatiomb⁹ macerabat. qđ tñ occultabat sub re ste decēti qp hoib⁹ non apparēt. Hrā virgo maria legit suū alicū cōsuisse Cum em̄ sacerdotē quendā suspēdisse set ab officio suo eo qp nō sciret mi tm̄ legē vnā missam de btā vgie ma ria. beata vgo maria apparuit sacer doti dicēs qp iret ad eū ⁊ dicēt. qp il la p ciuꝰ amore missam celebrare cō sueuerat. camisiam suā cōsuisset sibi et in tali loco eā inueniret. ⁊ setā tu beā de q̄ illā osueueāt illic reliquisz Hō audiens eps ⁊ ita inueniens. sa cerdotē suo officio restituit ⁊ illō se crete haberi pcepit. Sic ergo ptz qp

iste scūs thomas ꝑmū hostē .s. carnē viat sua castigatione . sic ⁊ nos facē debem⁹ . Secūdus hostis est mūdus . Iste em̄ impugnat nos ꝑ auariciam . Omnes em̄ mūdi amatores cupiunt ditari aut exaltari ⁊ dñari . ⁊ ista ō ma sūt cōtra salutē aīe . ꝑ . Thi . vi . Qui volūt diuites fieri incidūt in tēptationē ⁊ in laqueū dyaboli ⁊ in desideria multa inutilia ⁊ nociua q̄ mergūt aīam in interitū Eccl . vin . Oni tos pdidit argentū ⁊ aur . Contra hūc certādum ē p contēptū rer mūdanar ⁊ dignitatū . Heb . xi . Deponētes omne pond⁹ rerum . scz bonor temporaliū . curram⁹ ad pposituū nobis certamē scz contēnēdo terrena . quor concupiscētia impugt nos mūdus . Sic fecit iste sanct⁹ thomas licz ēps essz ⁊ dñs . tamē non sibi : ß pauperib⁹ xpi diuitias cōseruauit . Nam legit̄ de eo q̄ multas elemosinas faciebat quotidie : q̄ paupes iuitabat et pedes eor abluebat curuatis genibus ⁊ necāria mēse eis ministrauit . et datis cuilibet q̄tuor argēteis eos remittebat Et q̄ paupes ꝓpter xp̄m recipiebat xp̄s eum ecōuerso recipere voluit vt ptz Legit̄ em̄ sic . Iuuenis quidam defunctus miraculose reuixit scēs dixit q̄ vsq; ad supremū ordiez deduct⁹ esset vbi int̄ apl̄os sedem vacuam vidit ⁊ dictū est ei . Sedes hec ē beati thome epi . Sic ergo ptz q̄ per contēptū rerum mūdanar contra mūdum certauit . ⁊ ideo sedem inter apostolos meruit . Tert⁹ hostis est diabolus qui impugnat nos diuersis temptatiomb⁹ cui resistere debem⁹ per firmā fidē . ꝑ . Jo . v . Hec ē victoria q̄ vincat mūdum fides nostra . Jtē . i . Pe . v . Fratres sobri estote ⁊ vigilate in orōmb⁹ vestris : q̄ aduersarius vester diabol⁹ tanq̄ leo rugiēs circuit querēs quem deuoret . cui resistite fortiter in fide . Jtem resistendum est diabolo per ieiuniū . orationem ⁊ humilitatē . Require dominica pi . i quadragesima . In ser . Duct⁹ est ihesus in desertū ⁊ c̄ . Quart⁹ hostis ē hō mal⁹ qui impugnat bonos ⁊ psequit̄ ꝙ . Thi . iꝙ . Omnes qui pie ⁊ gloriose volūt viuere in xp̄o persecutionez patiūtur . Causa aūt q̄re mali persequūtur bonos : hec ē . Quia bona detestantur ⁊ deprehendūt vitā ⁊ opa malor Amos . v . Odio habuerūt corripiētē in porta ⁊ loquentē pfecte abominati sūt . Jo . vꝙ . Dixit ihesus discipul suis . Qe autē odit mūdus . i . mundi amatores . s . mali . Quia testimoniū perhibeo de eis : q̄ opera eor mala sūt . Contra istū hostē . s . malū hoiem debet hō certare p fidentiā in deū . ꝙ Parali . xx . Confidenē state ⁊ videbitis auxiliū dn̄ sup vos . Josue . p : dixit angel⁹ iosue . Cōfortare ⁊ esto robustus ⁊ noli timē q̄ tecum est dñs . Hoc mō certauit btūs thomas cōtra psecutores suos . Nā de eo legit̄ Tūc em̄ milites armati venerūt ⁊ vbi sit eps inq̄sierūt . Quib⁹ ille occurrens dixit . Ego sū : quid vultis At illi . Vemim⁹ vt occidaris Quib⁹ ille . p deo meo ⁊ p iustica mori pat⁹ sū . Si ergo me q̄ritis ex pte dei oipotētis vob prohibeo ne alicui alteri noceatis . deo autē ⁊ beate Marie ac beato dionisio ⁊ oīb⁹ sanctis causam ecclesie mee cōmitto . Hijs dictis caput eius impetit̄ : corona pscindit̄ cerebr̄ per pauimētū ecclesie spargit̄ ⁊ sic martir deo cōsecrat̄ . Cum autem clerici requiem eternam inuocarēt . Subito angeli affuerūt ⁊ inceperūt Letabit̄ iustus ⁊ c̄ . Quidā aūt infirmi . claudi et ceci sanati sūt ⁊ mortui resuscitati Sic ptz quō btūs thomas constanter vsq; ad mortē p iustica certauit ⁊ coronā martirij promeruit . ⁊ dñs inimicos eius p eo expugnauit . Vñ legit̄ ꝙ in psecutores eiꝰ intātū vltio dīna

deseiuit. vt alij digitis. alij dentibus frustrati discerpebant. Alij paraliti et dissoluti. alij amentes effecti miseabiliter interierunt. Rogem⁹

De scō siluestro. Sermo. xv.

QVm placuerit dño vie hoīs inimicos ei⁹ cōuertet ad pacē. Prouer. xvi. In his verb duo notanter ad cōmendationē beati siluestri. Primū ē vite ei⁹ sanctitas Ibi. Cū placuerit dño vie ei⁹. Scōm est scitatis ei⁹ vtilitas. ibi Inimicos ei⁹ cōuertet ad pacē. Verba ista bñ cōuenīt btō siluestro cui⁹ vie vite placuerūt dño et inimicū suū cōstāti nū cōuertit ad pacē eccie. Sanctū ātq multa sūt p q̄ possum⁹ placē deo. Primū ē hospitalitas. Hebreo. xiij. Hospitalitatez nolite obliuiscī. per hāc autē multi placuerūt dño. Abraha q̄ hospitalitatis fuit meruit de ū recipe in domū suā. vñ Mat. x. Qui vos recipit me recipit. Gre. Pēsate frēs kārī quāta sit virt⁹ hospitalitatis ad mensam vitam xp̄m recipe vt vos ab eo ad eterna cōuiuia recipi valeatis qñ dicet. Hospes fui et collegistis me. venite bñdicti p̄tis mei percipite regnū. Istā virtutē habuit beatus Siluester. Vñ legit de eo. Cum esset infatul⁹ a Justina matre eius. primo p̄sbitero litteris imbuēd⁹ tradit. Fact⁹ aūt iuuenis hospitalitatē tota diligētia exercuit Vñ scūm thimotheū xp̄m p̄dicantē hospitez recepit qđ tñ alij xp̄ē psecutionē non audebāt. q̄ cū fidē xp̄i p̄dicauit p⁹ annū martirij palmā adept⁹ est. Putās ātq tarquin⁹ p̄fect⁹. thimotheū multis diuitijs abūdasse a btō siluestro eas expetit iferēs ei minas mortis: ꝑ cum vere cōperisset thimotheū diuitias nō habuisse. siluestro p̄cepit p⁹olis imolari ā crastina die eū tormētis interire. Cui siluester Stulte hac nocte morieris et eterna tormenta sustineb. Siluester igit carceri tradit et tarquin⁹ ad cōuiuiū muitat. Cum ergo comederet os piscis in eius guttur versat et sic suffocat. Siluester igit de carcere liberat et mortuo papa licet remitteret nutu dei in summū pontificē electus. Et sic ptz qūo p hospitalitatē dō placuit Scōm p qđ hō dō placz mia. Pro. xxi. Facē miam magis dō placet q̄ victima. Aug⁹. Nihil ē qđ nos deo ita caros et amabiles reddit sicut pietas .i. misericordia. Hāc etiā cū omni diligētia studebat btūs Siluester. Vñ legit Btūs siluester pontifex factus pauperū curā maxime habuit. Nam oim orphanor viduar et pauperū noia scripta hebat et oibus eis necāria mīstrabat. Teraū per qđ hō deo placet est fides. Eccle. xi. Fides est deo bñplacita: q̄ sine fide deo placere ē impossibile Aug⁹. Sine fide ois labor vacu⁹ est Hāc fidē btūs Siluester ostātissime defendit. Vñ legit cū cōstantin⁹ xp̄ianos p̄sequeret et p⁹olis sacrificare compelleret btūs siluester cū suis clericis erat et in quodaz mōte māsit. Cōstātin⁹ ergo lep̄ paulisper a multis medicis curare nō potuit. tādem ad ysilia p⁹olor adducta sūt tria milia puerorum. vt in eor recenti sanguine balnearet et sanaret. Cū aūt ip̄ator ad locū balnei iret. occurrit ei multitudo mulierū q̄ resolutis crimbus et scissis vestib⁹ vlulabāt Cū ergo ita ip̄ator itellexisset matres puerorum eē misericordia mot⁹ ad palacū redijt. Jussit ergo mulieribus pueros reddi et dona et vehicula ifinita dari. Quātū aūt ista mia deo placuit ptz p ea q̄ sequūtur. Sequēti aūt nocte apparuerūt ei petr⁹ et paul⁹ apli dicētes Cū sāguinē innocentē effudē hyeruisti. missi sum⁹ a dño deo nrō ihu xp̄o tibi dare remediū salutatis. Siluester mōstrabit tibi piscinā in q̄ dum mersus fueris san⁹ eris

Hanc ergo mercedē deo reddas. vt xpian⁹ fias. Euigilās autē feat bea tū siluestꝝ adduc cū glōria. ⁊ benig ne eū recipiēs quesiuit q̄ fuissent dn qui apparuerunt ei. Rñdit siluester: nō eos esse deos. ꝫ apostolos dei. Et cū vitā eoꝝ exposuisset. ostēdit eis imagines eoꝝ. Quas cōstantin⁹ opti me recognoscens credidit ⁊ baptis ma suscepit ⁊ mūdat⁹ est. ⁊ xpm se vidisse asseruit ⁊ maxima ps populi fidē recepit. Nō audiēs mat̄ ei⁹ litte tas de iudea ei misit. laudans eum q̄ ydola reliquisset: ꝫ vituperās q̄ ho mine crucifixū p deo colēt. Tunc re scripsit ei cōstantin⁹ q̄ magistros iu deoꝝ adduceret q̄ cū xpianis i fide di sputarēt. At illa adduxit. C. xl. do ctissimos iudeos quos oēs btūs silue ster vicit. Tūc vn⁹ doctoꝝ artē ma gica thauꝝ fortissimū inēfeat. Et sil uester eū in noie dn̄ resuscitauit Et tūc helena mr̄ ostātim credidit ⁊ pl⁹ q̄ tria milia hoīm iudeoꝝ Et post hec btūs siluester obdormiuit i dño Ho.

De eodē. Sermo. xvi.

Honora medicū ꝓpter necita tē. Eccl. xxxviij. Cū multas necitates. Cōstantin⁹ impa tor icidisset ⁊ nullū remediū salutis inuenisset. celestis medic⁹ siluester affuit q̄ necessitates suas curaret ⁊ sanitatē donauit. Vñ constantin⁹ ho norauit eū magnificē. In verb̄ istis duo notanē. Primū ē cōstantini nece tas. Secūdū ē honoris sublimitas q̄ siluestꝝ honorauit. Notādū ē q̄ ostā tinus lepra patiebat quā curari volu it p̄ innocentē sanguinē pueroꝝ quē effūdere volebat. ydolatriam aūt nō volebat diminuē sed augmētare per xpiane religiōis extirpationē. Sz af fuit celestis medic⁹ q̄ hūc morbū cu rauit. scilicet siluester qui curauit lepram per baptismum. Persequēs eū constantin⁹ xpianos expulit silue

strum in vrbe qui in quodā mōte cū suis clericis māsit. Interea cōstanti nus cecidit i plagā lepre tandē ad cō cilium pontificū ydoloꝝ. tria milia pue roꝝ adducti sūt vt eos necaret ⁊ in sanguine eoꝝ balnearet. Egredientē aūt eo ad locū vbi balneū parari de bebat. Matres pueroꝝ eidē obuiaz cū lacrimis ſsteterūt. Impator dixit militib⁹. Audite oēs hic stātes. Dig nitas romani imperij vnamiter in dixit. nē aliqs infantē. in bello occa dēt. Vicū esset ꝓprium mandatū transgredi. Jussit matribus pueros reddi ⁊ dona plurima dari. Impera tor ad palacū reuersus ē. Seqnti vo nocte petr⁹ ⁊ paul⁹ apostoli ei appa ruerūt dicētes. Quia horruisti effun dere sāguinē innocentē misit nos do min⁹ Jhesus xp̄s dare tibi cōsiliū sam tams. Siluestꝝ igit̄ ep̄m q̄ apud mō tem sitapim latitat accersiri facias. Vic tibi piscinā ostēdet in qua dum mersus fueris tūc curaberis a lepra. Euigilans igit̄ cōstantin⁹ statim mili tes ad siluestꝝ misit. q̄ scz siluester se ad palmam martirij vocari credidit deo se cōmendās ⁊ socū secū adhor tans cōstantino presentat̄. Cui ostā tin⁹ assurgens: siluestrum salutans et ei somnij visionem narrans ⁊ q̄ rens ab eo dixit. Qui fuerunt illi dn qui mihi apparuerūt Siluester respō deus dixit illos fuisse apostolos dei ⁊ non deos. Tunc ad preces imperato ris imagines apostoloꝝ iussit ei af ferri. quas imperator aspexit Tales enim fuerūt qui sibi apparuerunt ac clamauit. Siluester igit̄ catheume num eum feat ⁊ ieiumum per ebdo madam sibi indixit. Cūq̄ baptisat⁹ fuisset mūdus fact⁹ est. ⁊ xpm se vi disse affirmauit. Prima vero die ba ptismi hanc legem dedit q̄ xp̄us ab oib⁹ i vrbe romana coleret̄. Secūda die si q̄s xp̄m blasphemaret pumret̄

Terna die: vt oēs baptisarent in vr be romana. ⁊ quicūq; xp̄iano iuriā facēt. ptē dimidia honor suor priua reē. Quarta die. vt sicut imperator rome i honore p̄napali haberet. Sic apostolic⁹ ab vniuersis in p̄apuis ha beret honorib⁹ Nūta. quicūq; ad ec clesias fugēt ab oib⁹ inimicis seruare tur illesus Sexta. vt null⁹ nisi de licē tia antistitis sui eccīam edificaret in fra muros alicui⁹ ciuitatis. Septia. vt decime possessionū regaliū tribuā tur ad edificatōez ecclesiaz Octaua die impator ad eccīam sācti petri ve nit ⁊ se de suis culpis lacrimabiliē ac cusauit. Postmodū arrepto bidente ad fundamentū basillce cōstruēdum terrā prius accessit: ⁊ duodeci cophi nos in suis scapulis foras eiecat. Itē curauit silueste iudaicā perfidiaz p predicationē Vñ legit q̄ helena ma ter constātim in bethania existēs au diuit filiū ydolis abrenūciasse. Sz di re increpās filiū q̄ hiem crucifixū p deo colēt. Venies igit helena cū. C. xl. doctorib⁹ iudeor disputādo con tra silueste ⁊ cōtra fidem xp̄ianam quos ipē oēs vicit vt⁹. Itē silueste curauit p̄uitatē hereticā disputādo. Cōstantin⁹ fecat ogrtgari oc̄liū. cui interfuerunt. CCCC. xviij. epi. vbi symbolū q̄d per ecciam cantaē editū fuit. Vbi cū arrius cum alijs epis di sputasset ipse arrius cecidit in faciez suam ⁊ medi⁹ crepuit. ac nephādo ore cū quo xp̄m blasphemauerat: vi scera sua euomit. ⁊ error prauitatis hereticē miraculose disputando cura tus ē. Itē curauit generalē morbum in gente q̄ erat infectio draconis. Postq̄ enī impator cōuersus fuit p̄ tifices ad eū dixerūt. draco iste ē in fouea. Sz postq̄ fidē accepisti plusq̄ CCC. hies infecat flatu suo. Consu le sup hoc constātine. At cōstantin⁹ silueste dicat p̄dicta q̄ habuit a p̄ti fiab⁹. Hñdit silueste. Ego p virtutē dei eū cessare facā a lesiōe. Orāte āt silueste petr⁹ ei apparuit di. Beat⁹ ad draconē accede Cū ad eū veneris dices ei. Dñs noster ihs xp̄s de vgine nat⁹ crucifixus mortu⁹ ⁊ sepultus. q̄ tercia die resurrexit. ⁊ sedet ad dex terā p̄is hic ventur⁹ est iudicare vi uos ⁊ mortuos Tu ergo sathana in hoc loco eū expecta Os aūt eius liga bis filo ⁊ signabis signo sācte crucis Descēdit itaq; silueste ad draconē et oia fecat sicut ei impatum fuit. Et sic plaga cessauit ⁊ totus pl's roma n⁹ ad fidez xp̄ianā cōuersus fuit. Et sic iste medicus eos curauit a triplici morbo. Secundo notaē honoris sublimitas quo Constantin⁹ silueste honorauit: cum dr. Honora medicum. Honorauit eū in hoc q̄ p̄ma die sui baptismi hāc legem dedit vt supra. et sic ab eo multos honores accepit. A xp̄o aūt maiores scz vitam eternā Quā nobis p̄stare ⁊c.

In die Circūcisionis. Ser. xrij.

Vocabit nomē eius emanuel Isaie. vij. ⁊ Mat. p. Circūcisio ẏm Bernar. ptinet ad ve ritatem humanitatis. Circūcisus est xp̄s hodie a parentib⁹ in parte corpo ris. Sed postmodū a iudeis in oib⁹ sensib⁹. Habuit autem xp̄s quatuor nomina p̄pria ⁊ cognomina. Propa nomina sunt Ihesus. xp̄s. filius dei. ⁊ emanuel. Primū nomē est Ihesus. q̄d interp̄tatur salus. Ipse saluauit nos a pcto originali: mortali: ⁊ ven ali. Ideo dr Mat. p. Ipse enim saluū faciet populū suum a peccatis eoꝝ. Ad ista tria pcta saluāda Ihesus tri plex vuln⁹ accepit. scz vuln⁹ lateris vt sanaret originale. q̄ eua de late re virisformata ē. de qua originale in cepit. Vuln⁹ manuū vt sanaret actu ale. id est mortale. q̄ in manib⁹ ope ratio designē. Vuln⁹ pedū vt sanaret

vemale. Scdm nomē ē xps qđ interpretat vnct9 Ipse em̄ vnctus fuit a pē vnctiōe crismatis Psal. Vnxit te deꝰ deus tuꝰ. A matre vnctiōe lacrimationis .s. in morte. Thybie. x. Flebat ergo mat ei9 irremediabilib9 lacrimis. A magdalena vnctiōe deuotionis Jo. xij. Maria accepit libram vngēti. A iudeis vnctiōe sanguinis Gene. xxxvij. Tunicā ei9 tulerūt & sanguine edi quē occiderāt tinxerūt Tertiū nomē ē filiꝰ dei. Et q hoc nomē sibi cōueniat oñdit multis modis vt dr Hilari9 in ser. de em̄. Lu. i. Filius altissimi vocabit. vt gabriel testabat in ipsi9 annūciatiōe & natiuitate Psal. Ex vtero ante lu. ge. te. Natura. q eandē cum patre habuit naturā. Jo. x. Ego & pater vnū sum9 Potestate. Jo. v. Quecūq pater facit hec & filiꝰ facit. Professione. q prō fessio facta ē a patre de cēlo. Mat. iij Hic ē filius meꝰ dilectus. Ab apostolis in mūdo. Mat. xv. Tu es filiꝰ dei viui. Ab angelo de paradiso. Luc. i. Hic erit magnꝰ & filiꝰ altissimi vocabitur. A dēmonib9 de inferno. Mat. viij. Quid nobis & tibi Jhesu fili dei. Quartū nomen est emanuel qđ interpretat nobiscum deꝰ. Ipse em̄ nobiscum est generaliter per potētiam Hebreo. i. Portans omnia verbo virtutis sue. Specialit per gratiā. Mat. xviij. Vbi duo vel tres cōgregati sūt in nomine meo & c. Singulariter p nature vnionem. Jo. i. Verbum caro factum est. Sacramentaliter per sui corpis dimissionem. Mat. vlti. Ecce ego vobiscum sum. Secundo habuit quatuor cognomina. quorꝝ primum traxit a patria. & sic dictus est Jhesus nazarenꝰ quod interptat floridus. Fuit em̄ florido & odori ferus. Juxta illud Gene. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. Ipse em̄ tanq̄ in agro fuit lilium crescens in natiuitate. Canti. ij. Ego flos campi & lilium conuallium. Fuit viola liuida in flagellatione. Isa. liij Liuore eius sanati sumus. Fuit rosa rubeꝰ in passione. Eccli. xxiiij. Quasi plantatio rose in iherico. Secundum cognomen traxit a puericia & dictꝰ est galileꝰ. Galilea interpretat trāsmigratio. Christ9 em̄ assumpsit mortalitatem quo ad corp9. passibilitatem quo ad animam. multiplicez miseriam quo ad vtrumq. Sed in resurrectione transmigrauit de mortalitate ad imortalitatez quo ad corp9 de passibilitate ad impassibilitatem quo ad aiam. de miseria ad gloriam quo ad vtrūq. Leo papa. Post passionē infirmitas in vtutē: mortalitas in immortalitatē: contumelia trāsit ad gl'am. Tertiū cognomē traxit a parētela & pgenie sua & sic dictꝰ est filiꝰ dauid. Inter ceteras vtutes dauid habuit humilitatem. pietatez & gratie plenitudinem. Fuit ergo filiꝰ dauid non tm̄ carne: sed morū similitudine. Habuit em̄ humilitatem. Mat. xi. Discite a me q mitis sū & humilis corde. Pietatē. Lu. xix. Videns ciuitatē fleuit & c̄. Gratie abūdātiā. Ps. Vnxit te deꝰ & c̄. Quartum cognomen traxit ab euētu. & sic dictus ē Jhesus crucifixꝰ Mat. xvi. Jhesum q̄ritis nazarenū. crucifixū. surrexit nō est hic. Pulchr cognomē qđ oñdit eiꝰ victoriā & triumphū. q p passionem dēmonib9 triumphauit. Col. xij. Est caput oīs principat9 & potestatis. Ostendit eius meritū. q meritū passionis gloriaz resurrectionis meruit. Ad philipen. ij. Humiliauit semetipsū factꝰ obediens. Qđ nobis pstet exemplum vt si volum9 cum eo regnare in cēlo: studeam9 p eo pati in mūdo. p̄ma Petri secūdo Christus passus est pro nobis vobis relinquens exemplum. ut nos uestigia eius sequamur

In Epiphania dñi Sec. xvij.

ET intrates domū inuenerūt puerū cum Maria matre sua Mat. ij. Isti beati magi q̄tu or fuisse legūtur. Ipsi em̄ xp̄m inuenerūt. muētum adorauerunt. adoratum honorauerūt. honoratum custodierūt. Inuenerūt. ideo dr. Intrantes domū. Ideo autem inuenerūt q̄ ipsum q̄sierunt eo studio: eo modo: eo ordine: eo fine quo debuerūt. Studium autē eor fuit in perscrutando q̄ scripturas balaā qui de hac stella phetauerat diligenter pscrutati sunt Jo. v. Scrutamini scripturas. Invigilādo q̄ super montē victorialē vigilabāt. Pro. viij. Qui mane vigilauerit ad me inuenet me. In orādo q̄ p ipsi⁹ stelle apparitione semp deū orabāt. Mat. xi. Quecūq; orātes petitis. Secūdo q̄sierūt eū ordie quo debuerunt. s. fortit: vt nec labore itineris nec turbatiōe regis nec amissiōe sideris frāgerent. Sapiēter: vt astutia herodis nō deciperent. Dulciter: vt eius promissiombꝫ blādis nō alliceretur. Tercio q̄sierūt eū p rem sensibilē q̄ p stellā. deide p rē cōnalē q̄ phetā. tandē p rē intellectualē. s. reuelationē diuinā. Si igit̄ nos ipsū q̄rē volum⁹: imitemur ab īmo humilitatis deinde pgam⁹ ad medium virtutis. vltimo puenīam⁹ ad sūmū ꝛcēplatōis vt possim⁹ dicere illud. ij. Corin. iij. Nos aūt reuelata facie gl̄az domini speculātes ꝛc. Quarto q̄sierūt eum eo fine quo debuerūt. vt scz ipsūz honorarēt pstratione corpis. adorarēt deuotōe mētis dotarēt largitiōe muneris. Et sic ptz q̄ sibi obtulerūt q̄ q̄ habuerūt. s. corp⁹ cū dr. pdētes Aiam q̄ ipsū adorauerūt. Bona tē poralia cū dr. Et apertis thesauris. Secūdo inuentū adorauerūt. q̄ notat cū dr. Et pdētes adorauerūt. Adorauerūt ipsū adoratione latrie q̄ est cultus soli deo debit⁹ que habet fieri quinq; modis. s. mētaliter. que sm Aug. cōsistit in dei cognitione ꝛ dilectione ꝛ debita subiectiōe. Et isti beati magi ipsum deum cognouerūt ꝛ dulciter amauerūt ꝛ sibi se humiliter subiecerūt. Secūdo habet fieri vocaliter. s. laudādo ꝛ adorando ꝛ grās agēdo. Et isto modo magi adorasse credēdi sūt. Tercio habet fieri realiter in nostrar̄ rerū oblatione. ꝛ isto mō thesauros obtulerūt. Quarto hz fieri psonaliē sicut in genuflexione ꝛ pstratione. ꝛ isti in terrā pstrauerunt se. Quinto habet fieri sacramēraliter vt in sacrificij immolatione. ꝛ isti sibi mistica munera obtulerūt. Tercō adoratū honorauerūt. ꝛ hoc p munera q̄ sibi obtulerūt. Nā q̄druplex mun⁹ sibi obtulerunt. scz mun⁹ a corde. q̄ in eū fideliter crediderūt. Munus ab ore. q̄ ipsum verū deum ꝛ hoiem cōfessi sūt. Mun⁹ a manu q̄ sibi munera obtulerūt. Mun⁹ ab obsequio q̄ ante eum se pstrauerūt. Istud q̄druplex mun⁹ ꝛ nos debemus deo offerre. Mun⁹ a corde q̄d est mun⁹ orationis. ij. Ke. vij. Inuenit seru⁹ tu⁹ cor suū vt oraret te orōe hac. Mun⁹ ab ore q̄d est mun⁹ laudationis Ps̄ Sacrificiū laudis honorificabit me. ꝛc. Mun⁹ a manu q̄d est munus bone operationis. Eccī. ix. Quecūq; potest manꝰ tua instāter operare. Mun⁹ ab obsequio q̄d est exhibitio seruitij psonal Eccī. xlvi. Bonū est obsequiū sancto deo. Istud em̄ quadruplex munus etiam debem⁹ offerre primo. s. mun⁹ a corde p opassionē. Isa. lviij. Cū effuderis esurienti aiam tuam. Mun⁹ ab ore p. Math. xviij. Si peccauerit in te frater tu⁹. Mun⁹ a manu p ministrationē. Eccī. vij. Pauperi porrige manum tuam. Munus ab obsequio p carnalis seruitij exhibitionē. Gal. vi. Alter alterius onera portate

Quarto honoratum custodierūt. qz herodi ipsum nō prodiderūt. Herodes quidem habuit turbationez in corde Vnde dicit̄ q irat9 est valde qz egit astutiam in opere. qz a iudeis locum a magis didicit temp9. ⁊ simulatam religionem in ore. Vnde dixit. vt ⁊ ego veniēs adorem eum. Magi autē ista non cognouerūt ꝓpter tres causas. vt dicit Crisp. ꝓpter bonitatem et simplicitatem quam ceteris messe existimabāt. Propter regiam dignitatem. qz non potuerūt suspicari q tant9 rex cōtra vnum puerum talia cogitaret. Propter pueri maiestatē qz nō poterant opinari q tām āmābili puero īsidias moliri auderet. Cōtra eius malitiam ⁊ astutiam ⁊ religionem simulatam. triplex remedium habuerūt. Primum est suffragium orationis deuote. Vnde dicit̄. Ne sponso accepto in somnis. Glō. Si aut moyses tacēs clamabat. sic ⁊ isti Secundum est beneficiū inspiratiōis diuine qz deus malitiam herodis eis intimauit ⁊ quid facere deberent revelauit. s. ne rediret̄ ad herodē. Tertiū est promptitudo obedientie. quia mox diuine inspirationi obedierunt qz per aliam viam reuersi sūt in regionem suam.

De scō Sebastiano. Ser. xix.

Beati qui pscutionē patiūtur ꝓpter iustitiā. qm ipsoz ē regnū celoz. Mat. v. In verbis istis oñdit̄ q sunt illi q ad regnū celorum sūt venturi. Sciēdū autē q multa sunt genera hoīm q ad regnū celorū puemūt. Primi sūt credētes. Jo. iij. Sic deus dilexit mūdum vt oīs q credit in illū nō pereat sed hēat vitā eternā. Jo. vi. Qui credit in me habebit vitā eternā. ita tñ q hēat opera q ad fidē pertinent Quia fides sine opib9 mortua ē. Aug9. Credere i deum est credēdo deum amare. credendo in eum ire. credēdo ei adhererе ⁊ eius membris incorporari. hoc modo meruit vitam eternam beatus sebastianus. de quo sic legitur. Sebastianus miles erat militās imperatoribz scz dyocleciano ⁊ maximiano. Hic fidem xpi habuit ⁊ occultauit. vt xpi anos quos in tormentis videbat deficere: cōfortare posset Dum autē duo viri nobiles. scz Marcellian9 ⁊ Marcus decollari deberēt ꝓ fide xpi: venerūt pater ⁊ mater. vxores ⁊ liberi. et omnes amici flētes ⁊ lamentātes miserabiliter. pater canos trahēs ⁊ vestes scindēs. mat̄ scissa veste vbera ostendēs. vxores infantulos offerētes. ⁊ omnia verba quib9 eos mollire posset̄ magno clamoē clamabāt Cum igit̄ huiōi milites mollescere inciperēt: accessit sebastian9 dicens. O fortissimi milites xpi nolite per falsa blandimēta perdere coronam sempiternam. Putant em̄ hy q nō sit alia vita ꝓter istam. Si em̄ scirēt aliaz vitam: mortis ignarā tristicie nesciā ad illam vtiq; vobiscum festinarent Hec vita ab inicio in se credentes nō fefellit. dolor quez hic patimur cras euanescit. dolor autem eternus magis renouatur. Cum autez hec ⁊ similia sebastian9 loqueret̄ vxor nicostrati zoe in cuius domo fiebāt hec cum loqui nō posset qz sex annis muta fuerat: amare cepit viam iustitie ⁊ p strata est ante pedes sebastiani. Tūc ait beat9 sebastian9. Si ergo verus xpi seruus sum ⁊ si vera sunt que hec mulier ex ore meo audiuit ⁊ credidit aperiat os eius qui aperuit os zacharie Tunc illa clamauit dicēs Beat9 es ⁊ btūs sermo oris tui. ⁊ beati qui credūt hys que locut9 es. Vidi em̄ angelum dei ante te libz tenētē i q̄ scripta erāt que ꝓdicasti Tūc vir eius ⁊ amici illoz militū qui eos a fide trahē volebāt crediderūt ei ⁊

baptisati sūt sexagintasex. Sic patet quō per fidem meruit vitam eternā Secundi vero qui ad regnum celoꝝ peruemūt: sūt qui persecutionem patiūtur. Actu. xnn. Per multas tribulationes oportet nos intrare i regnū celoꝝ. n. Thi. n. Si sustinuerimus: cōregnabim⁹: si negauerim⁹: ꝛ ille negabit nos. vnde Lu. vlti. Oportuit xpm pati ꝛ ita intrare in gloriā suam. vnde Ihero. Quis sanctoꝝ sine tribulatione coronat⁹ est. Mat. vn. Angusta est porta ꝛ arta ē via que ducit ad patriam siue ad vitam eternam ꝛ pauci sūt qui inuenīt eam. Glosa. Tribulatio est porta dñi per quam exiuit de mūdo. ꝛ iusti imitantes xpm intrabūt per eam ad vitam eternam. vnde Psal. Hec porta dñi iusti intrabūt in eam. i. in vitam eternam. Ecci. n. Sustine sustentatiōes dei. cōiunge deo ꝛ sustine vt crescat in nouissimo vita tua. Per hanc portam scz tribulationis btūs Sebastianus intrauit in vitam eternam. Vñ legit̄ q̄ dyocletianus fecit Sebastianum ad se duci ꝛ dixit ei. Ego te inter primos semp habui ꝛ tu contra salutem meam ꝛ deoꝝ meorum iniuriaꝝ egisti. Qui respōdit. Pro salute tua semper xpm colui ꝛ p statu vrbis romane. cōsiderans stultum esse adorare lapides. Tunc iratꝰ imperator iussit eum duci ad medium campi ꝛ q̄si sagittā ad sagitādum ligari. Sagittarij autē eum sagittis ipleuerūt vt quasi ericiꝰ hirsutus videretur ꝛ existimātes eum mortuū abierūt. Post hec venit mulier q̄dā xpiana volens corpus eius sepelire: inuenit eū viuē et duxit eū ad domū suā ꝛ ifra paucos dies sanat⁹ est. Cūq; xpiani horarent eū abire. ille nolēs stetit sup gradū quendā ꝛ venientib⁹ imperatoribus dixit. Adhuc me dñs ihesus xps resuscitare dignat⁹ est vt vos cōuertam i iusto iudicio ꝛ redarguā vos de vestris malis q̄ xpi famulis irrogatis. Tūc imperator iussit eum tam diu sagittari quousq; spūm exhalaret. et sic p tribulationē pmeruit vitam eternā. Itē si vis ampliare sermonē require in festo ommiū sanctorum. Hogem⁹ igitur ꝛc.

De sancta Agnete. Ser. xx.

Dilectus me⁹ mihi ꝛ ego illi. Canti. n. In his verb gloriat btā Agnes de mutua dilcōe que erat inter sponsū suū xpm ꝛ inē eam. Scienduꝫ q̄ multa sunt ꝓpter q̄ solet de⁹ hoiem diligere. Primū ē caritas. Pro. viii. Ego diligētes me diligo. Et qui mane vigilauerit ad me inuenīt me. Hoc inuenim⁹ in beata agnete. q̄ mane. i. i iuuētute sua deum q̄siuit ꝛ ideo eum inuenit. Vñ Ambrosi⁹. Terciodecimo siue etatis anno. btā agnes mortem peroidit ꝛ vitam meruit. Dilexit autē dominū intantū q̄ omnia bona mūdi xpt̄ cū contēpsit. Vnde de ea sic legit̄. Btā agnes dum i scolis reuertit̄ a pfecti vrbis filio adamat̄ qui pbuit ei pauo sissima munera q̄ oia velut stercora contēpsit ꝛ dixit ei. Recede a me pabulum mortis q̄ iam ab alio amatore puenta sum qui lōge nobilior te ē et genere ꝛ dignitate. Cuius mater virgo est. Cui⁹ pater femīa nescit. Cui angeli seruiūt. Cui⁹ pulchritudinem sol ꝛ luna mirant̄. Longe eciaꝫ te ditior potētior. q̄ eius tactu infirmi sanant̄. Cui⁹ odore mortui reuiuiscūt. Cui⁹ amor castitas. Tact⁹ sanctitas Vmo virginitas. Iste ānulo suo sponsali desponsauit me. dexteram meam ꝛ collū meum circuit lapidib⁹ preciosis. Induit me circulis auro textis immensis monilib⁹ ornauit me. Posuit signum in faciem meam vt nullum preter ipsum amatorem assumam ꝛ sanguis eius ornauit genas meas. Jam

amplexib9 eius castis astricta fui. Jā corp9 eius corpi meo associatum est. Ostendit mihi thesauros innumeabiles quos mihi datur se p̄misit si i ei9 amore perseuerauero. Audiens hec i san9 iuuenis lecto p̄stermitur ita q̄ amore egrotaret. Cuncq; pater iuuenis beate Agnete multa p̄mittēt vt filium eius cōiugio duceret. Respōdit se p̄ceptis sponsi federa nō posse violare. Tūc cepit pater q̄rē quis esset ille sponsus de quo se iactaret. Dictū est ei q̄ xp̄m sponsum suū diceret Tūc aggressus ē eam p̄mo blandis sermonib9 & inde minis cepit eam coartaē At ipsa ait. Quid vis age: q̄ qđ quetis nō poteris inuenire. Sic em̄ patz quo agnes dilexit dominū. Sed q̄ qđ deus diligit hoiem est fides .i. credere in deū. Jo. xvi. Ip̄e em̄ pater amat vos q̄ vos me amatis & credidistis q̄ a deo exiui. Sine fide em̄ impossibile est placere deo. Beata agnes firmā fidē habuit. Unde legitur Cuicq; p̄fect9 vim inferre non possz q̄ nobilis erat. titulum xp̄iamitatis ei apposuit dicēs. Vnū ex duob9 eligе. Aut sacrifica dīs nostris cū alijs virgimb9. Aut cū meretricibus scortaberis i lupanari. Agnes rīdit. Oi nas tuas cōtemno & neutz illoz faciam. Vmgemit9 dei fili9 quē ignoras defensor me9 est & angel9 eius custos est corpis mei. Tunc p̄fect9 iussit eā expoliari & nudā ad lupanar duci. Tantā em̄ densitatē in capillis eius dīs cōtulit vt meli9 capillis q̄ vestibus tegereē. Ingressa autez turpitudinis locū: angelū dñi p̄paratū inuenit qui locū claritate mimia illumināuit. eicq; stolam candidā induit. Sic ptz fides beate agnetis. q̄ dum dijs sacrificare nollet nuda ad lupanar ducta est. Teraū p̄ter qđ deo hoiez diligit ē castitas siue mūdicia virginalis Pro. xij. Qui diligit cordis mūdicitiam habebit amicum regem scilicet celestem. Vnde quib9 laudibus cōmendanda sit virgimitas nescio narrare nec sufficio. Virgimitas deū concepit & peperit. virgimitas matrē dei virginem in commendationez suscepit. Virgimitas sola quocunq; ierit singulari gloria & honore comitatur in celis. Hanc habuit beata agnes & ido xp̄s sponsus dilexit eam & eam in lupanari immaculatam cōseruauit. Unde legitur. Prefecti autez filius cum alijs iuuenib9 ad lupanar venit & eos p̄ius ante se imisit. Qui videntes tātam claritatem circa eā territi & compūcti redierūt. Quos ille fili9 p̄fecti miseros appellauit. & ad eam intrans cum eam vellet tangere: in ipsum lumen irruit. Qui cū deo non deuisset honorem suffocat9 a dyabolo expirauit. Quod p̄fect9 audiens cum ingenti ploratu ad eaz venit & causam mortis diligēti9 scrutatur. Cui agnes Ille cuius voluntatem voluit perficere: reuz occidit. Rā soci eius viso miraculo compūcti credierunt illesi. Cui p̄fectus. In hoc apparebit q̄ non magicas artib9 hoc egisti si impetrare poteris vt resuscitetur. Orante autem beata Agnete iuuenis surrexit & christum publice predicare cepit. Tunc enim pontifices pdoloꝝ irati simul clamabant. Tolle magam. Tolle maleficam. que mentes hominum mutat & animos alienat. Prefectus autem viso tanto miraculo eam liberare voluit sed proscriptionem metuens vicarium deliquit. Et q̄ eaz liberare nō potuit tristis abscessit. Tūc vicari9 aspasi9 nomine iussit eam in copiosū ignem iactare. Sed flamma in duas partes diuisa populum circūstantez exurebat. ipsa autē agnes non lesebaē. Tunc aspasi9 gladiū in gutture ei9 imergi p̄cepit. & sic spōs9 cādid9

et rubicundus ipsam sibi sponsam cō secrauit ⁊ martirem. Passa autē est beata agnes vt credit tempore con stantini magni Qui fuit Circa ānos domini. CCC. ix. Cum autem paren tes eius circa sepulchrum vigilarent octaua die apparuerūt eis chori vir ginum in vestib⁹ aureis. inter quas viderūt beatā Agnetam simili veste radiantem ⁊ iuxta eam agnum niue candidiorem stantē. Et dixit agnes Videte ne me q̄si mortuam lugeatis sed cōgaudete mecum ⁊ congratula mini. q̄ cum his omnib⁹ lucidas mā siones accepi. Et ꝓpter hanc visionē celebrat festum Agnetis. Constanti na autem virgo filia constātini audi ens hāc visionem que lepra grauissi ma laborabat tumulu⁹ eius adiit ⁊ ibi dum in oratōne persisteret obdor miuit Vidit q̄ beatam agnetam sibi dicētem. Si in xp̄m credideris ⁊ cōti nuo sanaberis. Ad hāc vocem euigi lans perfecte se sanatā inuenit. Que baptismū recipiēs super corp⁹ beate agnetis basilicam fecit. ⁊ ibi in vgini tate degēs multas virgines exemplo suo aggregauit. Quidam vir no mine Paulin⁹ in ecclesia sancte Ag netis sacerdotij fungēs officio: mira cepit carnis temptatione vexari. Et cum deum offendere nollet a summo pontifice licētiam petijt cōtrahendi. Cui⁹ honitatem ⁊ simplicitatez papa considerans ānulū ei cum smaragdo dedit ⁊ iussit vt imagini formose be ate agnetis que in sua ecclesia picta erat ex pte sui pōneret vt se permit teret desponsari. Cūq; hec sacerdos imagini imperaret illa continuo digi tum ānularem porrigēs ⁊ annulo su scepto retrahens omnem temptatō nem a sacerdote fugauit. Predict⁹ autem anulus adhuc dicit in digito eius apparere. Item Ambrosi⁹. Be ata agnes generositatis oblectamē ta despiciens celestem meruit dignitatem. Societatis humane vota con temnēs: eterni regis sponsa est con sortio. Pro sam mortem p xp̄i confes sione suscipiēs similis est ei facta. Ho gem⁹ igit deum ⁊ c̄.

De sancto Vincētio Ser. xxi.

Nemo coronabitur nisi qui le gittime certauerit. i. fideliter. ij. Thi. ij. Verba ista bene cōuenit btō Vincētio qui per lōgū certamē meruit coronam eternam. Sciēdum q̄ corona multis modis ac quiritur. Primo per tollerātiam tribu lationū. Jaco. i. Btūs vir q̄ suffert temptationē. quoniā cum pbat⁹ fue rit accipiet coronam vite. Exemplū de quodam iuuene qui septez viab⁹ temptabat. super cui⁹ capite vidit q̄ dam sanct⁹ septem coronas Secūdo acquiritur corona vite per fidei cōstan tiam siue perseuerātiam. Apocal. ij. Esto fidelis. i. in fide cōstans vsq; ad mortem. ⁊ dabo tibi coronam vite. Non dat corona incipientib⁹ sed in fi ne finaliter perseuerātib⁹ Jhero. Nō enim incepisse sed perfecisse vtilis e Vnde Paul⁹. ij. Thi. iij. Cursū scz vite mee consūmaui. fidem seruaui. ideo reposita est mihi corona iustiae Sic btūs vincenti⁹ vitam consūma uit ideo meruit vitam eternam. Vñ legit q̄ vincenti⁹ nobilis genere sed fide ac religione nobilior. beati vale ry epi ydacon⁹ fuit cui episcop⁹ vi cem suam cōmiserat q̄ expeditionis lingue erat ⁊ ipse oratiom ⁊ cōtem platiom vacabat Jussu ergo dacian presidis valentiam trahūtur ⁊ vin carceri mancipant. Cunq; eos fame pene defecisse credēt eos coraz se du ⁊ iussit. Quos cum sanos cerneret ⁊ gaudētes. Irat⁹ in hanc vocem pru pit. Quid dias tu valeri qui sub no mine religionis cōtra decreta prin pum facis p̄dicādo ihesū crucifixum.

Cūq autem beat⁹ valerius leniter respōderet: dixit vincenti⁹. Noli pa ter q̄si timid⁹ mente submurmurare sed libera voce exclama. Si autem iu bes pater sancte: respōsis iudicem aggrediar. Cui ille Jam dudum tibi fili carissime loquendi curam cōmise ram ⁊ nūc p fide xp̄i p qua astamus respōsa cōmitto. Tunc vincenti⁹ cō uersus ad datianum. Dacten⁹ īq̄t sermo tu⁹ denegāda fide xp̄i fuit. sed scias nepharium esse apud xp̄ianos sapiētiam cultum diuinū abnegādo blasphemare. Tunc irat⁹ datianus episcopū in exilium mitti p̄cepit. vin centium vero tanq̄ contumacē ⁊ pre sumptuosum iuuenem ad terrorem aliorum in eculeo distensum mēbris ommib⁹ dilaniari. Cum autem toto corpore dissipare. dixit datian⁹ Dic vincēti: vbi nūc tuū miserum corpus inspicis. At ille subridens ait. Hoc ē quod semper optaui. Tunc irat⁹ iu dex cepit ei omnia genera tormento tum minari nisi fidem xp̄i abnegaret Cui vincenti⁹ Insurge miser ⁊ toto maligmitatis spiritu debachare ⁊ vi debis me dei vtute plus posse qui tor queor q̄ ipse possis qui me torques. Tunc preses cepit clamare ⁊ carnifi ces virgis ⁊ fustib⁹ verberare Et ait vincenti⁹. Quid dias datiane. Ecce tuipse me vindicas de apparitorib⁹ meis. Tunc preses fact⁹ amens dix it carnificib⁹. Miseri quare nihil fa catis. Cur defigūt man⁹ vestre. Adul teros ⁊ patriadas vincere potuistis et nūc solus vincenti⁹ vestra potest superare tormenta. Tunc carnifices pectines ferreos vsq ad ītima costa tum fixerūt. Jta vt de toto corpore eius sanguis efflueret ⁊ solutis costa tum compagimib⁹ viscera ītra pate rent. Et ait preses. O vincēti miserē tui vt possis tam pulchram recupera re iuuentutē. ⁊ fac que iubeo ne ma iora inferam tibi tormēta Et ait vin centius. O venenosa diaboli lingua tormēta tua nō timeo. sed hoc solum valde timeo q̄ te fingis mihi misereri Nam quo te magis iratum video: eo ampli⁹ exulto Nolo autē vt aliq̄d de supplicijs minuas vt victum te in om nib⁹ fatearis. Tūc iussit eum de ecu leo sumi ⁊ sup craticulam assari quā ipse sponte ascēdit. Ministri autem vnas ferreis eum cōpressērūt ⁊ cor pus eius vndiq̄ vulnerauerūt. Sal insuper sparserūt. ⁊ viscera de cor pore eius labentia dependerunt. Jp̄e autez erectis in celum oculis dominū adorauit. Cūq̄ minister hec datiano retulisset. Ait datianus. Heu vinci mur. Et iussit eum in tenebrosum car cerem includi ⁊ pedes eius ligno infi gi ⁊ testas acutissimas sub eo pōi ⁊ sine omni humano solacio sup testas relinq̄re. Qd factū est. Sed ecce rex pro quo miles patiē pnam mutat in gloriam. Nā tenebre carceris ab im mensa luce expellūtur. Testaq̄ aspe ritas in omniū florum suauitatez mu tatur. pedes dissoluūtur ⁊ angelor salutatione perfruiē Cūq̄ cum ange lis psallēs super flores incederet. mo dulatio dulcis ⁊ mira suauitas foris procul diffūdiē. Perterriti custodes cum per rimas carceris qd int⁹ erat vidissent. ad fidem cōuersi sūt. Hec audiēs datian⁹ amens factus ait. Et quid ei ampli⁹ faciem⁹. Ecce enim iam victi sum⁹. transferaē ad lectū et stramentis mollioribus reponatur. ne per tormēta magis glorios⁹ effi ciatur. Cūq̄ in lecto posit⁹ esset ⁊ ibi dem paululūquieuisset. statim spūm tradidit. Circa annos domini. CC. lxxxvij. sub dyocleciano ⁊ maximia no. Quo audito datian⁹ vehemēter sic se victum dolēs ait. Si non potui eum superare viuentē: puniam eum defunctum. Jussu ergo datiani corp⁹

eius ad campũ ab aliis & bestijs deuorandũ exponẽ. Et statim angelor custodia ꝑmunẽ & intactũ a bestijs cõseruaẽ. Demq; corus ingluuiei deditus alias aues se maiores ipetu ala eũ abegit & lupũ occurrẽtẽ morsib9 et clamorib9 effugauit. q reflexo capite in aspectu corpis sacri fix9 cœrnitur vtpote q ibidẽ angelor custodia mumebaẽ. Nõ audiẽs damian9. ait. Puto q nec defunctũ potero supare Jussit ergo lapidẽ molarẽ ad corp9 eius ligare & in mari ꝓna. Nõ cum factum esset statim corp9 eius ad littus redijt ꝑ pulsꝫ illi q eum submersurãt. Nõ qdã dña inuenit & honorifice sepeliuit. De hoc martire sic dr Aug. Btũs vincentiꝰ viat in verb. viat in ꝑmis. viat in cõfessione. viat in tribulatione. viat exulꝰ. viat sbmersus. viat ortꝰ. viat mortuꝰ. Ambrosiꝰ in ꝑfatione sic ait de seipso. Torq̃tur vincentiꝰ. tũdit. flagellat. exuitur. Et inuictꝰ ꝑ sancto noie animꝰ nõ deuitat. plꝰ ardens igne celi q̃ ferri plꝰ nectit amori celi q̃ seculi. plꝰ voluit placẽ deo q̃ foro. plꝰ dilexit mori mũdo q̃ domino.

In cõuersiõe sci Pauli. Ser. xxij.

Vas electionis ẽ mihi iste vt portet nomen meum. Actu. ix. Post passionẽ domini facta est persecutio magna in xpianos et iudei apprehendẽtes beatũ stephanum lapidabant eum. & btũs paulꝰ qui tũc saulus dicebatur lapidãtium vestimẽta custodiebat. Hic petijt epistolas a principe sacerdotuꝫ qui eãt in iherusalem vt iret in damascum. et si ibi aliquos xpianos inueniret vinctos duceret in iherusalẽ. Et cũ appropinquaret damasco. circumfulsit eũ lux de celo & cadẽs in terrã audiuit vocẽ dicentẽ sibi. Saule saule q̃ me persequeris? q̃ dixit. Quis es domine? Et ille. Ego sũ ihs nazarenꝰ quẽ tu persequeris. durũ ẽ tibi cõtra stimulũ recalcitrare. Et tremens ac stupẽs dixit. Dñe q̃ me vis facẽ. q̃si diceret. Indica mihi voluntatem tuã et paratꝰ sum tibi obedire. Ad quẽ dñs. Surge & ingredẽ ciuitatem & ibi dicẽt tibi q̃ te oporteat facere. Viri autem qui comitabãtur eũ audiebant eo stabãt stupefacti audiẽtes q̃dem vocẽ sauli sed neminẽ videbãt. Deinde surgens aũt eum postea tractẽtes introduxerũt eum in ciuitatẽ damascum et erat ibi tribꝰ diebus non mãducãs neq; bibens neq; videns. In quo triduo credit didicisse a spũ scõ euãgeliũ. Erat aũt damasci discipulus xpianꝰ noie ananias & dixit ad eum dñs in visu. i. in visione. Vade & q̃re saulũ. Cui ananias. Dñe audiui a viro hoc q̃nta mala fecerit his qui crederũt in noie tuo. Ad quẽ dñs Vade quia vas electionis ẽ mihi iste. i. vas electũ vt portet nomẽ meũ corã gẽtib9 & regib9 & ꝑplis isr̃l. Abijt ergo ananias et dixit. saule frat dñs ihs q̃ tibi apparuit in via me misit ad te vt videas & ꝛplearis spũ scõ. Et cũ baptizaretur ceciderũt de oculis eius tãq; squame & visũ recepit. & cõtinuo intrauit synagogã & ꝓdicauit ihesũ q̃m ipse ẽ xps. Et cũ insidiarent ei iudei & vellẽt eũ occidere. xpiani eũ submiserũt per murũ. & sic euasit venies ierusalẽ cõiunctꝰ ẽ apl'is. Beatũ aũt arca predicta q hoc nomẽ benedictũ ihs portandũ ẽ. corde. ore. & ope. Corde de ipo sedule cogitãdo. Ore de ipso libenẽ referẽdo. Ope oia opa nrã in noie ipsius faciẽdo. Debem9 autẽ hoc nomẽ portare ꝓpter tria. Primo q ꝑ stat dulcedinẽ meditãtib9 in deuotõe Scdo q dat fortitudinẽ inuocãtib9 in tribulatõe. Tercõ q sanat egritudinẽ infirmãtib9 in inuocatõe. Dño ãt hoc nomẽ habẽdũ ẽ in corde q dat etnã dulcedinẽ oib9 deuotis meditãtib9 Per-

Ihesus ē mel ín ore: melos ī aure: ín bil⁹ ín corde. Richard⁹ de scō victoē Ihesus ē dulce nomē sup omne dcle ctabile. Ber. Si scrib nō sapit mihi nisi legerē ibi ihesū. Si disputes vel cōferas nō sapit mihi ń sonuerit ibi ihesus. q. d. Omne qđ scribi pōt vel legi nō dat aliquā dulcēdinē mihi ń si audiero hoc nomē ihesus. Huiꝰ bñ dicti nominis dulcēdinez senserat be atꝰ paulus. qꝝ frequēter hoc benedi ctū nomen pōdicauit: ⁊ ín suis epl'is scp'sit. Legiē em hoc nomē ihs quin gētis viabꝰ ín epl'is suis noiasse. Se cundo debemꝰ hoc bñdictū nomē por tare ī corde: qꝝ dat fortitudinē oibꝰ inuocātibꝰ ín tribulatōe. vñ Bern. Ihesus ē abꝰ confortās. nā totiēs cō fortaris quotiēs recordaris. q. d. Vti qꝝ ihesus hoc bñdictū nomē est abꝰ spūalis oibꝰ inuocantibꝰ illud. ita qꝝ nulla tribulatione hō separari pt̄ nullo modo sci martires ⁊ vgines potuissēt tātas pnas sustinuisse misi hoc nomē ihesus qđ ín ore ⁊ corde portabāt eos cōfortassz. vnde legiē Act. v. de apo stolis. Cū nomē ihesu xpi pdicarent adducti sūt ad cōciliū ⁊ flagellati sūt ⁊ phibiti ne ommino hoc nomen pdi carēt. Ibant autē gaudētes a cspā cōsiliū. quoniā digni habiti sūt ꝓ no mine ihesu cōtumeliam pati. Ber. Multi iuuenes senes vgines ⁊ mulie res elegerūt magis mori mille morti bus ꝙ a cōfessione illiꝰ nominis amo ueri Vnde ait paulꝰ Act. xxi. Ego nō solum alligari. sed etiam mori pat⁹ sum ꝓpter nomen dñi mei ihesu xpi. Quomodo enim btūs paulꝰ potuis set tāta sustinuisse misi hoc nomē ihe sus eum cōfortasset. Vnde ait ipse ín quodā loco Omnia possum ín eo qui me cōfortat. ⁊ numerat multa q̄ pas sus est dicēs. Ter virgis cesus sū. se mel lapidatus sum. quinquies q̄dra genas vna minus accepi. naufragia pertuli. ⁊ multa alia sustinuit. Tādē cū nomen xpi p iudeam pdicasset ⁊ per greciā venit romā. Et cum ibi p dicasset nomē xpi cōprehensus ē a ne rone ⁊ iussus ē decollari. Cuiꝰ caput eius amputatū essz cadēs ín terram clamauit. ihesus xps trib⁹ viabus ⁊ facti sūt tres fontes. Ecce qđ sibi tā dulce ín vita extiterat ín morte obli uisci nō poterat. ⁊ psiliēs secūdo cla mauit. Et prosiliēs tercio clamauit. ihesus xps Ín q̄b⁹ locis mox tres fon tes saliebant. Tercio debemꝰ hoc no men ihesus portare ore ⁊ oper. Quia sanat egritudinē corpalē. ⁊ spūalē. Ber. Ihesus est medicina infirmanti bus tam ín corpe q̄m ín anima. De p mo dr Marc. vlti. Signa eos qui ín me credidērint hec seqnent. Ín noīe meo demonia ejcient sup egros ma nus imponēt ⁊ bene habebūt. Vnde legiē Act. iij. Qđ claudꝰ quidam ia cebat ante portas templi. ⁊ cum pete ret elemosinam a petro ⁊ iohe. dixit ei petrꝰ Ín nomine ihesu xpi surge ⁊ ambula ⁊ factū est. Et cum petrꝰ ín terrogaret a iudeis. a qua ptāte hoc fecisset. Rñdit qꝝ ín vtute noīs ihesu xpi eum sanasset. Ber. Hoc ē nomē qđ dedit ceis visum. surdis auditū. claudis gressum. mortuis vitam. ⁊ diabolum ab obsessis corporibꝰ fuga uit. Et non solum sanat ín corpe sed etiam ín aīa. Vnde dr petrꝰ Actu. x. Omnes pphete phibēt remissionem peccatoꝝ accipe per hoc nomē ihesus. Saluat em omnes qui credūt ín eum ꝓ. Jo. ij. Filioli mei qꝝ remittūtur vo bis peccata vestra p nomē eius Act. iij. Non est ín aliquo alio salus nec est aliud nomē sub celo hoīb⁹ datum ín quo oporteat saluos fieri misi ī hoc noīe ihesus Et sūt verba petri Ber. Quis ín crimē cadit īsup ad laqueū mortis desperādo. nōne si uocet no men vite. s. ihesu ocius respirauit

ad vitā. Psal. Propter nomen tuū dñe ꝓpiciaberis ꝑcato meo. multū est em̄. Exemplū. In britania erat q̄ dā monialis q̄ m̄ ꝺsuetudīe habebat nomē ihesu xp̄i sedule noīare. q̄ tādē ꝑ quendā iuuenē seducta erat q̄ ei ea dēliquit ⁊ facta ē publica mētrix pl⁹ q̄ꝑ. xy. āms. Et q̄uis publica ꝑcatrix esset. tamē hoc ex ꝺsuetudine habebat hoc nomē sedule nominare Insup in sabbatis in hōre btē Marie virginis abstinebat. In q̄dā autē vigilia purificationis volens se abstinē hōreū cuiusdā viri secrete ītrauit ⁊ obdōrmiens videbaē sibi q̄ duceręē ad iudiciū ⁊ vidit quoddā tēplū btē virgis. ⁊ quicūq̄ ad hoc confugeret saluabaē. qui autem nō fuerat ꝑmissus intrare ꝓhibebaē in magnū ignē At ipsa cōfugiēs ad templū. Et cū intrare vellet occurrit ei ihs in ostio ⁊ retrusit eā ⁊ p̄cepit eā ꝓhi ad ignē. Et cū ꝓiecta fuisset. iterq̄ clamauit Ihesus xp̄s. Et q̄ sic q̄ē torq̄retur et fortiter inuocaret ihesum. dixit beata vgo ad filium. O fili dilectissime miserere huic ꝑcatrici. memorans q̄ nomē tuū sedule iuocare ꝺsueuit et q̄ festiuitates meas hōrauit. Tūc filiꝰ mitigatꝰ iussit eā dētrahi ⁊ dimitti. Mulier aūt in somnis tm̄ fletum ⁊ clamorez fecerat q̄ oēm familiā exctauerat. que vēnētes inuenerūt eaz combustā ita q̄ totū corpus eius fuerat tanq̄ carbo niger. ⁊ interrogata cur illic vēnisset. ipsis totā seriē enarrauit ⁊ semp in gratia ꝑmanēs vitā in bono finiuit.

In purificatiōe btē ma. ꝑ. xxnj

Ecce vēnit ad templū sanctū suum dominator dominus. Malachie. iij. Nota q̄ ꝓplex est templū. s. singulare. materiale ⁊ spūale. Tēplū singulare est vterus beate marie vgīnis. Ad hoc templū dñs vēnit q̄n hūanā naturam assumpsit. De hoc templo dicit Psal. Scī̄ est templum tuū mirabile in eq̄tate q. d. O dñe hoc tēplū q̄ elegisti tibi in vtero vgīnis. valde mirabile ē ⁊ sanctū. Dicē ideo mirabile q̄ illum in se inclusit qui maior ea fuit. s. domini cēli ⁊ terre quē tot⁹ mūdus nō capit Vnde ipsa dixit. Ecci. xxnj. Qui creauit me requieuit ī tabernaculo meo. Scī̄ fuit q̄ p spūm scī̄ ꝺsecratum fuit. Ber. O sāctissimū templū per spūm scūm sanctificatū. per filiū ornatum. per patrem glorificatū plenum oīm gratiarum. Templum istū consecrauit spūs scūs quādo archangelū gabrielē ad beatā virginez misit ⁊ ꝺceptionē suam nūciauit Consecrauit aūt eodē mō quo eps templū materiale solet ꝺsecrare q̄ trib⁹ viabus circuit. ⁊ ter pulsat ad ostiū dicēs Tollite portas ꝓncipes vras. q̄si dicēt. O ꝓncipes tenebraꝝ. ꝺpotestates vestras ⁊ fugite ab hoc tēplo vt fiat tēplū ⁊ habitaculū spūs scī. Sz non apiē ei misi in tercia pulsatione. hoc mō angelus ꝓmo pulsauit ad templū btē vgīs q̄n eā salutauit et dixit. Aue grā ple. ⁊ c̄. Sed ipsa in hac ꝓma pulsatione nō aperuit ostium cordis sui. i. nō ꝺsēsit. ꝑ turbata ꝑmōe ei⁹. i. āmirabaē de tā isolita salutatiōe angeli. q̄ sepi⁹ āgelos videbat: sed nunq̄ talia loquētes audierat. ⁊ iō cogitabat q̄lis essz illa salutatio. Tūc angelus secūdo pulsauit ad ostiū cordis sui dicēs. Ne timeas maria. inuēisti em̄ grām apd dīm. Ecce ꝺcipies ⁊ paries filiū ⁊ vocabis nomē ei⁹ ihs Hic erit magn⁹ ⁊ filiꝰ altissimi vocabiē. Ipsa ei ad illā secāt dā pulsationē adhuc nō aperuit: ꝑ dixit. quō fiet istud. i. p quē modū possū ego cōcipe filiū. q̄n virū nō ꝺgnosco. Tunc angel⁹ tercio pulsauit. dicens. Spūs scūs superuenīet in te ⁊ virt⁹ altissimi obūbrabit tibi. i. filius

altissimi assumet corp⁹ a te. ī quo cor pore obūbrabit. i. abscondet. vñ Isa. xlv. Vere tu es de⁹ abscondit⁹. Ido q̄ et qđ nascet ex te scūm vocabit fi li⁹ dei. Tūc ad tertiā pulsationē ape ruit ostiū sui cordis et cōsensit dicēs Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm verbum tuū. Et statim fili⁹ dei in eius vtero concept⁹ est perfect⁹ deus et perfectus ho mo. Et in illa die tāte potētie et sapi entie extitit quāte in. xxx. āno fuit. Postq̄ aūt eps aliqđ templū ingressa uit. tūc phibet sub pena excōicatio nis ipsi⁹ violationē. faciens pacē hoī bus inhabitātib⁹. ita q̄ oēs malefici qui ad ipsū confugiūt a suis inimicis se curi sint. Eodē mō spūs scūs hoc tem plū ingressū et pacificauit. ita vt oēs pctōres quātumcūq̄ deū offenderūt si ad ipsū confugerint: sine dubio pa cem inuenīet et ab hostib⁹ suis et dia bolis securi erūt. Vnde dñs Isa. xvi. Apud te habitabūt profugi mei. i. pec catores: et q̄ fugerūt a me peccādo i uenīet grām ad te cōfugiēdo. Aug⁹ O beatissima virgo maria sicut omnis auersus necesse ē vt pereat. ita ois ad te cōuersus impossibile ē vt pereat Anselm⁹. O btā fiducia tu es refugi um tutū miserorū pctōrū. Ber. O be atissima maria virgo quis tuā miam ad plenum enarrare pt. Peccatorē quantūlibet fetidū et immūdum et to ti mūdo despectū non despicias nec de seris: ß tremēdo iudicio miseri recōci lias. Exēplū apud celicā. anno dn̄i. lxxiij. fuit q̄dā vir noie theophil⁹ ca iusdā epi vicedñs. q̄ tam prudenter sb epō res ecclesiasticas dispēsabat q̄ mortuo epō eius dignū epatu oīs ppl's acclamabat. At ille vicē dñatu content⁹ aliū in epm maluit ordīari Tandē ab officio p epm suū ē deposi t⁹ et in tantā desperationē delapsus vt ad suā dignitatez recapiēdā cuius dā iudei malefici cōsiliū expetēt. Ille ergo diabolū aduocauit Aduocat⁹ ē ecā theophil⁹ q̄ iussu demoīs xpm et suā mrēm et oēs scōs dei abnega uit et xp̄iane religioni renūciauit et sup hoc cyrographū scripsit et dedit demoni et sigillauit. In xp̄ianū ergo procuratōe demoīs theophil⁹ in grām epi recapiē et pristine dignitati restitu itur. Tandē ad se cōuersus de eo qđ fecerat valde ingemuit et ad virginē glorioſā tota mētis deuotione confugit. Quadā ergo vice sibi i visione appa ruit btā virgo et de facto eum redar guit et diabolo renūciare precepit. et xpm dei filiū et omne xp̄iani tatis ꝓpo sitū cōfiteri fecit. et sic ipsū in filiū sui grām recuperauit et ad iudicū eum pītauit. Itez sibi apparuit et cyrog̃ phū qđ diabolo dederāt sibi reddidit et sup pectus suū posuit. Qđ factum theophil⁹ ad laudē btē marie virgis oib⁹ manifestauit et in seruitio ei⁹ p seuerauit. Itē aliud exēplū Abbatis sa q̄dā btē v̄gini valde deuota a spū fornicatiōis temptaē et tandē vincē et a iuuene quodam impregnaē Illa vero cū grauida esset sup modū tur baē nesciēs q̄d facēt et quo se diuer teret. tandez beate v̄gini se totā im sit. Cū autē ad epm pergēt eo q̄ sibi esset accusata quoddā templū btē v̄ gīnis se psternēs orās et miserā pecca triē se cōfessa est dicēs O beatissima maē misericordie. nullū scio adiuto rem. et quo grauissime offendi meū creatorē. cōfugio ad consiliū gratie tue. Quo securius fugiā misi ad te. q̄ mater grē et mie appellari meruisti. Suscipe ergo me miserā ad te cōfugi entē ꝓpē amorē filij q̄ te i mrēm pelegit. Cunq̄ hec et silia proferret. vidit beatā v̄gīnē cū multitudie āgelorū assistētē et dicētē. Surge filia iā secu ra mihil mali patiaris et amplius noli peccare Et hec dicēs puerum de eius vtero accepit et vni āgelorū tradidit

dicẽs. Defer puer hũc ad talẽ hẽre
mitam dicẽs ei. Hũc puer mittit tibi
mater dei. ⁊ sic euigilãs abbatissa in
uenit se p oĩa liberatam ⁊ leta rẽmi
ens ad epm. cũ accusareẽ negauit se
puer gestare. Et erat eps hoc diligẽ
ter p matronas pscrutari. Que dix
erũt eã nullũ puer iu vtero portare
Et irat⁹ eps voluit pl'm grauare q⁹
ipsam diffamasset. Ipsa aũt hoc epo
ad laudẽ beate v̄gis marie ⁊ solacũ
pcto̅r oĩb⁹ narrauit ⁊ mtrãs eps mi
sit ad illũ hẽremtã ⁊ inuenit puer.
et beata v̄go maria ore oĩm collau
dabat. Secũdo rẽmit dñs ad templũ
materiale qđ erat in ihẽrusalẽ de q̃
inuenies in fmo. sequẽti. Tercio re
mit ad tẽplũ spũale. s. ad aiam iusti
quã sibi spũs scũs in baptismo cõsecr
uit expellẽs ab eo dyabolũ ut ipse in
eo habitare possit quãdo dicat sacer
dos. Exi ab eo inũde spũs da locũ
spũi scõ. Et sic vt eps dsectãs eccle
siã ter pulsat ad ostium sic sacerdos
ter pulsat antẽ⁹ puer imergat. Pri
mo dicat. Abrenũcio sathane ⁊ pom
pis ei⁹. Secũdo dicat. Credis in deũ
patrẽ oipotentẽ⁹ in filiũ ⁊ spũmscũm
Tercio q̃rit Vis baptisari. Et respõ
dent patrim. Volo. Tũc baptisat eũ
immergẽdo. In noĩe pr̃is ⁊ filij ⁊ c̃.
Et tũc aĩa baptisati ẽ facta templũ
spũs sci. Vnde apl's .i. Cor. iij. Ne
scitis q⁹ templũ dei vos estis ⁊ spũs
scũs habitat in vobis. In isto tẽplo
debent esse ml'ta spũaliter q̃ inuem
mus in ipso tẽplo materiali. In tem
plo isto debet esse altare bñ ornatũ.
.i. mũda ⁊ ornata sscia. De hoc alta
ri legit Leui. vi. Ignis in altari meo
semp ardebit quẽ nutriet sacerdos
subjnãs ligna mane ⁊ vespere p sin
gulas orationes. vnde Gre. Altare
dei est cor nostrũ in quo ardere debet
ignis caritatis quem vespere ⁊ ma
ne nutrimus dum xp̃m mane iudica
tum ⁊ vespere crucifixum recolim⁹
Sacerdos iste est memoria aie. Iste
sacerdos auget ⁊ nutrit ignem ve
spere quãdo cogitat quãta deus p
nobis sustinuit qui vespere ap̃e nos
turbat⁹ fuit vsq; ad mortẽ. Iste ig
nis. s. caritatis est qui ardere debet
i altari cordis. videat aũt q̃libz quo
nutriat illum ignẽ i altari cordis ne
imponat aliũ ignem. ⁊ ne cõtingat si
cut nadab ⁊ abiu. Qui cũ offerẽt ali
enũ ignẽ coram dño extincti sunt ab
igne ⁊ mortui sunt. vt dr Leuiti. x.
Ignem alienũ offerũt qui ignem tã
coris ⁊ imidie in cordib⁹ suis habẽt
que nõ vult dominꝰ offerri in altari
suo. Mat. v. Si offers munꝰ tuũ ad
altare ⁊ recordat⁹ fueris q⁹ frat tu
us habet aliq̃d aduersũ te. relinque
ibi munꝰ tuũ ⁊ vade prius reconciliari
fratri tuo ⁊ tũc rẽmẽs offer munꝰ tuũ.
Ignis imidie siue odij dsumit illũ q̃
ipsũ offert. Crih. Inuidia ẽ ignis in
extinguibilis. q̃ sicut tinea comedit
vestimẽta. sic ĩuidia dsumit illũ q̃ ꝫ a
lat. De talib⁹ qui p ignẽ imidie ac
cendũt templũ dei. dr Psal. Incense
rũt igne sanctuariũ tuũ ⁊ i terra pol
luerũt tabernaculũ tuũ. .i. tẽplũ nois
tui. vnde Apl's .i. Cor. iij. Si q̃s tẽ
plũ dñi violauerit p malicĩã. dsper
det illũ dominus p mortẽ eternã. Se
cundo debet esse i tẽplo aie crucifix⁹
per qđ significaẽ memoria dñice pas
sionis. Tercio debẽt in illo tẽplo eẽ
imagines. p q̃s significanẽ scõr exem
pla. Exẽplũ hũilitatis hẽm⁹ in xp̃o q̃
dicat. Exẽplũ dei vob vt quẽadmo
dũ ego fec ⁊ vos ita faciatis. Exem
plũ castitatis habem⁹ in Maria v̄gi
ne. Exemplũ sanctitatis habem⁹ in
Johãne baptista. Exemplũ oĩm i
beato Jacobo. Exemplum patiẽtie i
beato Vincẽtio. Exemplum pñie in
btã maria Magdalena. Exẽplũ dsol
siois i btõ Augustio. ⁊ sic de singlib⁹

sanctis q̄ diuersis pollebāt vtutib⁹. Quarto debz esse ī templo aqua benedicta. per quam signat aqua opū tioms lacrimaz. Quinto mœnsum deuote orōmis ps. Dirigat ad te do mine orō mea sicut mœnsū in ospū tuo. Notādum est arca purificationē q̄ dns pœpit Leui. xn. Ds mkr q̄ suscepto semine filiū pepisset. immūda erat septē diebus a osorcio hoim et ab ingressu templi. Sed cōpletis diebus septē mūda erat quo ad osorcia hoim: ꝑ adhuc ad tricesimū diē imūda manebat quo ad ingressum templi. Tandē opletis. xl. diebus post p tum die. xl. templū intrabat et puetū cum muneribus offerebat. Si autē feminam pepisset duplicabant dies quo ad cōsorciū hoim et quo ad igressū templi. Btā aūt vgo maria huic purificacioni nō tenebat. Quia non peperat suscepto semine: ꝑ mistico spiramine. Voluit aūt se subdē legi vt nobis exemplū humilitatis oīdet et vt legē dñi adimplēt.

De eodē Sermo. xxnn.

Pota pulchra es amica mea. et macula nō est te. Cāti. nn

Quomā festum istud vocat festū purificationis btē marie. vt oīdat eam spūs scūs totam esse mūdā et nulla purificatione indigere. ideo cōmendat eā in verb̄ ꝓpositis de pulchritudine et puritate sua. nō em cōmēdat eam de pulchritudine exteriori q̄ illa nō est necāria ad salutem. Sed de pulchritudine interiori q̄ est in aia. Cōsistit em pulchritudo aie ī virtutib⁹. Sciēdum autem q̄ beata virgo habuit multas vtutes q̄ faciebāt eam pulchram ī aia. Prima fuit caritas. secūda castitas. Iste due rediūt deo aiam pulchram et acceptam bap. nn. O q̄ pulchra ē casta geneatio cū caritate. Caritatem pfectā habuit btā virgo ad deum et ad primū Nō caritatē ad deū habuit ptz ex eo q̄ mādata dei a iuuētute suauit qđ est signū diuini amoris. Jo. xnn. Si quis diligit me sermonez meū seruabit. i. mādata. In hoc ptz q̄ deum dilexit. q̄ libēter p eo mortē sustinuisset si deo placuisset. Ber. Tanta vis amoris marie mentē accēderat vt figentibus discipulis cū lacrimis affixit aiam suā cruci et si minime potuit tñ exposuit: q̄ pata fuit morī. Nō aūt dilectionem ad primū habuit ptz ex hoc q̄ filiū suū morti p salute generis humani exposuit. Ber. Valuit btā virgo filiū crucifigi q̄ gen⁹ hūanū p petue nō liberari. Origenes. Quid de amore btē virgis dicam q̄ filiū suum vnicū amabat tam ardenter q̄ nescio estimare. Nec tñ pia virgo sup afflictos pia gestans viscera. amato priuari cupit. vt tali ꝑuationi humano generi posito subueniret. Nec caritas fecat eā pulchram in aia. iō bñ figurata ē p illam vginē sunamitem in cui⁹ sinu dauid rex dormiebat. De qua dr. in. Re. i. Rex dauid senuerat Cūq̄ opiret vestib⁹ non calefiebat Quesierūt ergo seruū ei⁹ ei adolescētulam speciosam in ommib⁹ finibus isrl. et inuenerūt abysac sunamitē et adduxerūt eam ad regē. erat autem decora nimis. et dormiebat cū rege. et ministrabat ei. Rex autē non cognouit eam. Abysac interptat mœsta et significat mariā q̄ mœnsa fuit igne caritatis ad deū et ad ꝓximū. Nec placuit regi dauid. i. xpō. Dauid em interptat manu fortis et significat regē celestem q̄ fortis est sup oēs gentes. Psal. Quis est iste rex gl̄e et c̄. Iste rex requieuit ī sinu abysac. i. ī vtero btē vgis nouem mensib⁹ ipsa tñ virginitate integra pmanēte Sic ptz quō btā maria pulchra fuit p caritatē. Secōa vt⁹ q̄ facit aiam pulchrā et deo grātā ē vgitas siue vgiat castitas

Sap. iij. Incorruptio facit primū eē deo Pro. xxij. Qui diligit cordis mū dicā: hēbit regis amicā. s. celestis Hāc vtutē hūit btā vgo: qr ipsa corpore & mēte vgialē castitatē habuit et iō regi celesti placuit. Vñ ipsa bñ figuāta ē p illā pulchrā vgine hester quā rex assuerus sup oēs diligebat. Nota hysto. Hester. ij. Rex assuer⁹ fecit congregari oēs vgines regni sui vt ex illis eligēt sibi vnā vgine i reginā. Et inē ceteras vgines adducta ē hester pulchra minis & decora facie & adamauit eā rex pl⁹ q̄ oēs alias mulies & posuit diadema sup caput ei⁹ et fecit eā sibi cōregē. Hester iterp̄tat abscōdita & significat btām vgine. q̄ habuit thesaur⁹ abscōditū in agro scz thesaur⁹ vgitatis i agro sui corporis Virgitas em̄ dr thesaur⁹ abscōditus Mat. xiij. Simle ē reg. ce. i. vgitas thesauro abscōdito in agro q̄ thesaurus bñ ē custodiēd⁹. qr si semel amittit nunq̄ recupat. & iō vgines debēt esse i abscōdito & nō i publico. Dicit em̄ sic btūs Ambro. Hoc mō btā vgo thesaur⁹ abscōdit qr sp inclusa & raro i publico fuit Vñ āgel⁹ eā solā inuenit. Ber. Suspicādū nō ē q̄ angel⁹ inuenit ostiū aptū vgis. qr nō mirū fuerat vt freqntū⁹ hoim vitarz colloqa. vel orantis ip̄diret silentiū. vel continue castitas cōturbaret vel turparet. ꝓpt̄ hāc pulchritudinē castitatis siue vgitatis eā adamaueāt rex assuer⁹. i. rex eterne bītudis Assuer⁹ em̄ bītudo iterp̄tat. sup oēs mulies huius mūdi. ipsuit diadema regni sup caput ei⁹ & fecit sibi eā cōregē. Terra vt⁹ q̄ fecit hoiem i aia pulchra ē hūilitas. Hero. Nihil ē qđ nos đo tā gtos efficit sic hūilitas. sic q̄ si vite merito sum⁹ mag. hūilitate sum⁹ ifimi Signū āt pfc̄e hūilitatis ē q̄ hō seipz vilipēdat Ber. Ver⁹ hūil vil vult reputari & nō hūilis p̄dicari

Hāc vtutē pfecte habuit btā virgo maria. q̄ seipsā vilipēdit. & cū essz regina celi & ēre āalla se dixit. Lu. i. Ecce āalla dn̄i fiat mihi fm̄ v. tuū. Et iterū. Quia respexit hūilitatē āalle sue. Propt̄ hoc btā vgo maria bñ figurata ē p illā pulchrā virginē rachel. Gene. xxix. Rachel erat virgo decora facie & venusta aspcū p q̄ fuit iacob. xiij. āmis & vidēbanē sibi dies pauci p̄ amoris magnitudie Rachel iterp̄tat ouis & significat btām vginē mariā q̄ fuerat hūil & simplex tāq̄ ouis Hāc adamauit iacob. i. filius dī. Jacob em̄ iterp̄tat supplātator q̄ supplātauit esau. i. diabolū duabz vicib⁹. Pro iō q̄n eū de celo eiecit. Secundo q̄n infernū spoliauit Vñ dixit. Juste vocatū ē nomē eius iacob. supplātauit em̄ meen altera vice. Iste iacob. i. xp̄us adamauit rachel ꝓpter pulchritudinē hūilitatis intātū q̄ꝓpter eā fuitiū multoz ānoz subiit nō tm̄. xiij. & xxxij. āmis ad hoc eū trax it hūilitas marie. Ber. Propt̄ hūilitatē marie rex gl̄e. virgis pulchritudinē assumpsit & descēdēs de sinu p̄tis in hūc mūdū. locū sibi nō inuenit aptū orē q̄ corp⁹ virgineum i quo pl⁹ ei placuit hūilitas q̄ virgitas. Si em̄ maria hūil nō fuisset: filiū dei nō cōcepisset. Sic ptz q̄ maria ꝓpt̄ ei⁹ hūilitatē mat dei effecta ē. Et ipsa tam hūil ē q̄ nullū pctōrē q̄ntūcūq̄ imū dū siue fetidū despiat si ei⁹ auxilium hūilit̄ ip̄lorat. Ber. O virgo maria quis tua mīam ad plenū possit enarrare: qr tu pctōrē q̄ntūcūq̄ fetidū & toti mūdo despectum nō despicias nec deseris: ꝙ eū tremēdo iudicio recōciliasti. Exēplū. Fuit q̄dā monachus valde devot⁹. tēptatōe deuict⁹ lapsus ē in pctm̄ carnis. q̄ ꝓpt̄ verecūdiā ofteri nō audēs: dubitare cepit q̄d faceret. & totū se ad iuocationē btē Marie virgis pstrauit. & multis p̄ab⁹

eam flagitauit vt eum a tẽptatione eriperet ⁊ audaciam cõfitendi impetrauit. Cum in nocte dormiret. beata virgo apparuit ei lõgius tamen insistens. in specie iuuẽcule. angelo circumsepta. Quam videns ille cum lacrimis ait. O virgo virginũ regia angelorum. spes desolatorum. solamen peccatorũ. mater misericordie. mater dei miserere mei. q̃ nullũ peccatorem ad te confugientẽ repellis. Quãdo mihi misericordiã tuã soli denegare vis. Cũq; hec ⁊ similia dixisset mater misericordie quandam domum ingredie. quam ille psequẽs et ad pedes eius se proiecit dicẽs. O mater dei plena oi grã miserere mei. At illa eleuãs eum brachys amplexabaẽ eum ⁊ osculũ ei tribuit ⁊ euanuit. Ille vero euigilãs cum magna hilaritate ad cõfessorem venit ⁊ peccatum suum confitẽs in sancta vita perseuerauit. Hogem⁹

De sancta Dorothea. Ser. xxv.

Gloriosa virgo ⁊ martir Dorothea ex patre theodoro ⁊ matre theodora pgenita ex nobili sanguine senatorũ. Illis tẽporibꝰ viguit persecutio xp̃ianorũ i terra romanorũ. Vnde btũs Theodor⁹ spernẽs ydola. ⁊ romã relinquẽs cũ possessionibꝰ :agris :vineis :castris et domibꝰ. trãsfretauit cum vxore sua btã theodora ⁊ duabꝰ filiabꝰ suis. ⁊ in regnum capadocie perrexit. veniteq; in ciuitatem cesaream. ibiq; habitãs genuit filiam de qua nũc intendim⁹ loqui. Et ipsa genita more xp̃ianorũ occulte baptisata est a quodam sancto epo qui ei nomen imposuit ex patre ⁊ matre cõpositum dorothea. Illa aũt puella inflata ẽ spũ scõ. virtutibꝰ ⁊ pacis disciplinis ibuta. formosa valde sup oẽs filias regionis. Cũ vidẽs serpẽs inimicus castitatis dyabol⁹ nõ sustinẽs. fabricaũ pfectum terre p̃dicte in amorẽ glorio se virginis stimulãs vt ipsaz carnali cõcupiscẽtia appetẽt. Qui mittẽs pea spõdẽs thesauꝝ sibi ⁊ res absq; cõpoti determiatõe p dote. ipsã legitimo ducendã thoro audiẽs hec dulas dorothea q̃si lutũ ere despicãs terrenas diuitias intrepide se xp̃i spõsã fatebaẽ. Cũ audiẽs fabric⁹ ⁊ vt verba nõ traham⁹ furore succẽsus in cathastã. i. doliũ ferventis olei missa ẽ. Jp̃aq; adiutorio xp̃i illesa mãsit. acsi balsamo vngereẽ. Multi ãt pagano rũ vidẽtes hec miãculũ int se ad xp̃m cõuertunẽ. Fabric⁹ vero credẽs hec magicas artibꝰ fieri. ipsã i carcere reclusit. ix. diebꝰ absq; cibꝰ alimẽtis q̃ tñ nutrita ẽ a sois ãgel. Cũ ãt pducereẽ ad tribunal pulcrior q̃ vnq̃ fuit apparuit Cũctiq; mirabanẽ q̃ tot diebꝰ absq; cibo tã formosa videreẽ. Fabric⁹ dixit. Nisi deos adoraueris pñtes penas eculei nõ euades. Dorothea rñdit. Deũ vez adorabo ⁊ nõ demonẽ. Dn̄e em̃ tui demones sunt. Et pstrata in terram eleuatisq; oculis suis in celum orauit ad dominũ vt ostẽderet potẽtiam suã q̃ ipse esset solus de⁹ ⁊ non alius preter eum. Erexerat autez fabric⁹ columnã ⁊ desup ydolum vt sca dorothea illud adoraret. Et ecce multitudo angelorũ cum impetu veniens corrupit templũ. sic q̃ nec particula colũne inuenireẽ. ⁊ audiuit voces demonũ p aera volantiũ ⁊ clamãtiũ. Dorothea cur nos infestas sic ⁊ deuastas? Et multa milia paganorum manifeste ad deũ cõuertũtur. q̃ eã palmã martirij ingressi sũt. Ipsa aũt in eculeo suspẽsa pedibus eleuatis. vnas corpꝰ lacerabaẽ. virgis castigabaẽ. et flagellẽ flagellabaẽ. Deide ad mammillas virginales facule ardẽtes applicate sũt ⁊ ipsa semimortua i carcere vsq; i crastinũ rẽclusa ẽ. A mane vo producta nec vlla lesio nec vlla macula

apparuit. de quo ipse preses admirabaꝫ. Et dixit ei. Adhuc reuertere o amena puella satis iam castigata es Et misit eā ad duas sorores suas castam ⁊ calixtem q̄ metu mortis a xp̄o recesserūt. vt ipse dorotheā sororem suā si phas essz a xp̄o euellerēt. Dorothea aūt leniter alloquēs p̄dictas. s. sorores suas auferens ab eis ceatatē cordis ⁊ eas ad xp̄m cōuertit Nō audiens fabricius furore succēsus misit ambas sorores dorso ad dorsū ligari iussitq; eas in ignē p̄na ⁊ cremari. Et dixit dorothee. Quousq; malefica nob ptrahis ⁊ā sacrificia dys nris vt viuas ⁊ā sententia capitali plecteris Illa leto vultu rīdit. Quicquid vis passura sū p dño meo xp̄o ⁊ sponso meo in cuiꝰ orto delicias rosas cū pomis colligā ⁊ letabor cū ipso in eē nū. Audiēs hoc tyrānꝰ in seipso frenduit. p̄cepitq; vt pulcherrima facies eius baculꝫ ⁊ fustibꝰ cederet Cum autē intantū pausa fuit vt tortores fatigarentꝫ ⁊ q; nec vestigia facei apparerēt reseruata ē in crastinū. De mane vero pduct illesa a saluatore nostro curata. ⁊ capitali sententia iudicatꝫ. Et dū extra murū ducē videns eā theophilꝰ prothonotariꝰ regni illiꝰ dixit ei illusorie. Quo ducēris mō dorothea. Rīdit Ad viridarium sponsi mei. At ille. Nobis mitte de rosis q̄ crescūt in viridario illo. Quod illa p misit. Cum autē ad locū decollatiōis venisset: rogauit dīm p ommbꝰ qui ad honorē sui nois memoriaz sue passionis peragerēt vt ab oībꝰ tribulationibꝰ saluarentꝫ. ⁊ p̄pue a verecūdia paupertatis ⁊ a falso crimine custodirentur ⁊ in finē vite sue contritionē remissionēq; oīm pctōz obtinerēt. Mulieres parientes nomē eius invocātes celerē in doloribus suis sentirent effectū. Et ecce vox de celo audita est. Veni electa mea. veni sponsa mea. veni dilecta mea. omnia q̄ petisti impetrasti ⁊ p q̄bꝰ oras saluī erūt Inclinata aūt ad ictum spiculatoris apparuit puer purpura indutꝰ discalciatꝰ crispo crine in manu sua ferēs sportam cū tribꝰ rosis ⁊ tot malis. Cui dorothea dixit. Obsecro mi dñe feras eas theophilo scribe Et decollata ē: ⁊ p̄rexit ad xp̄m octauo yduꝰ februarij. Theophilꝰ vero eāt scribēs in palacio. Et ecce puer vnꝰ apparuit ei pulcherrimꝰ portās sportā cū rosis ⁊ pomis in manibꝰ ibidē dicens. Vas rosas cum pomis misit tibi soror mea dorothea de viridario sponsi sui puer vero statim disparuit Theophilus hoc videns litterā quaz scribebat iactabat in terrā ⁊ dimissis manibꝰ velut amēs effectꝰ: vnū deum ihesum xp̄m filiū dei viui cōfessus publice p clamauit. laudando ⁊ glorificando sponsū dorothee qui mēse februario cū magna frigore terrā cōgelāt nec alique virgūcule frondibꝰ vestimē rosas ⁊ poma q̄bꝰ vult mittere pt ei ius nomē in eternū sit bīdictum. Ex ipsiꝰ affirmatiōe ⁊ p̄dicatōe fere tota terra ad fidē conuertiē. Ex odore nā q; rosaz multi debiles infirmi paliti ci ⁊ leprosi sūt curati. Videns hoc tyrānus theophilū scribā plurimis tormētis ⁊ tormētoz generibꝰ affect q̄bꝰ et btām dorotheā cruciauit. Vltimo vero i mimimas ptiales fucavi ipsū p̄cepit ⁊ volatilibꝰ ad māducādū p ieat Theophilꝰ vero pmit sacro baptismate misticoq; corpe ⁊ sāguine xp̄i cōicauit. ⁊ sic p̄rexit ad xp̄m cui sit honor ⁊ gloria.

In cathedra sci Petri. Ser. xxvi.

Exaltēt eū in eccia plebꝫ. ⁊ i cathedra seniorꝫ laudēt eum Ps̄. cvi. Ista vba pñt exponi de scō petro q̄ legit in cathedra hō rat? Cū aūt btūs petrꝰ ātiochie p̄dicaret. theophilus p̄nceps illiꝰ ciuitatis

eū ĩcarcerauit ⁊ sine cibo ⁊ potū ꝑmi
sit eū eē. Cūq; pene defecēt. ait. Dñe
ihu xp̄e miserorū adiutor. adiuua me
in istis ẽbulatōib⁹. Cui dūs Petre.
nē putes te dēlictū. ꝑsto sū tibi sbue
nire. Audiēs āt btūs paul⁹ de ĩcarce
eatōe bti petri ad theophilū venit di
cēs se eē artifice ĩ picturis ⁊ tabulis
sculpēdis ⁊ ĩ tēplis faciēdis. Qui a
theophilo rogat vt in ei⁹ curia secū
manēt Quadāvo aie paul⁹ ad petr̄
secrete ad carcerē ĩtroiuit. ⁊ inuem
ens eū pene mortuū amarissīe fleuit
⁊ dixit. O petre fī mi. gl'a mea. gau
diū meū. dimidiū aie mee. meo mē
uētu resumevires Tūc petr⁹ aperiēs
oc'los ⁊ eū ognoscēs lacrimari cepit.
⁊ loq̄ nō potuit. Et curr̄ens paul⁹ ⁊ a
bū afferēs ⁊ os ei⁹ aperiēs ipsū reso
uauit Et cū ad se reuersus fuissz pe
tr⁹ in oscula mutuo corruerūt ⁊ ālo
p'mū fleuer̄t. Paul⁹ āt occulte redi
ens ad theophilū dixit. O theophile
magē gl'a tua: ⁊ vnū dēponeltat te.
scz q̄ illū paupē ĩ carcē affligis q̄ tibi
nō nocuit ⁊ multū vtil' ẽ eē potuit.
nā sicut ō illo ihīes q̄dā aiūt. ifirmos
sanat mortuos suscitat Cui ille fabu
losa sūt illa paule q̄ tu dias q̄ si mor
tuos suscitaē possz seipsū ō carcē libe
rarz Cui paul⁹ Sicut xp̄s magē su⁹ de
cruce descēdē noluit cū potuisset. sic
ipe pat⁹ ẽ ꝓ eo mortē sustinē. Cui il
le. Fac ego vt resuscitet filiū meū p
xnj. anos mortuū ⁊ credā illi. Ingre
diēs ego paul⁹ dixit quo ad resuscī
tatōez filij rndissz Cui petr⁹ Nē gran
dez paule ꝓmisisti. ⁊ dñi vtute facli
mā. Educt⁹ ergo de carcē ⁊ monum
to apto deū orauit ⁊ ille resurrexit.
Tunc theophil⁹ ⁊ tota cīras credide
rūt ⁊ gl'osā eccīaz edificauerūt ĩ ce
medio collocauer̄t cathedrā ⁊ btm
petr̄ sup eā posuerūt ⁊ exaltauerūt.
Deīde pābulauit totā puīcā illā ⁊ p
dicauit vbū dī Medio āt tpe venit si
mō mag⁹ ātiochiā ⁊ ꝓpz subūtit ⁊ a fi
de xp̄i traxit. Qđ audiēs petr⁹ reuer
sus ē ĩ āthiochiā Qui audiētes eū re
die oēs nudi pedib⁹ ⁊ alicyus ĩdutirei
occurrer̄t pītētes q̄ simoī mago cre
dider̄t. Et obtulerūt ei lāguidos ⁊
obsessos. Cūq; sup eos petr⁹ nomē
dñi iuocasszīmēsū lumē ibidē appari
it ⁊ oēs sanati sūt. ⁊ curr̄ētes oscula
bant vestigia pedū ei⁹ Tūc ifra. vn.
dies pl⁹ q̄ .x. milia baptisati sūt The
ophil⁹ vo domū suā ĩ basilicā dsecri
feat ⁊ ibidē petro exelsā cathedram
collocauit ⁊ petr̄ super eā exaltauit
vt ab oib⁹ videri ⁊ audiri possz Et sic
btūs petr⁹ sedit āthiochie. vn. āms
⁊ p⁹ ea venīs romā sedit ĩ cathedra
rome. xxv. āms. Notāvū q̄ btūs pe
tr⁹ fuit exaltat⁹ ĩ ẽplio cathedra. s.
pōtificali. regali. ⁊ iudiciali. In pōti
ficali exaltauit eū dñs q̄ eū summū
pontifice ostituit ⁊ ligādi ⁊ soluendi
ptātē ẽbuit. sicut legī in euā-ḡdier
no Ma. xvi. Tibi dabo claues regni
celor̄ ⁊ qđcūq; ligaueris sup ẽrā erit
ligatū ⁊ i cel'. In hac cathedra sedit
p⁹ āthiochie vn. āms. ⁊ p⁹ ea rome
xxv. āms In q̄ cathedra lz exaltat⁹
fuissz: tñ mlt̄as sustinuit ẽbulatōes
a nerone ⁊ symone mago Jpe tñ cū
sapīa sua deuicit eos Vñ de eo pt ex
pōi qđ legiē. ij. Re. xxiij. Dauid se
dēs i cathedra eāt sapiētissi⁹ mē tres.
Dauid iterp̄tat manū fortis. ⁊ sīgt pe
tr̄ q̄ fuit fortis in fide Cū ei xp̄s q̄rēt
ab apl'is Que dicūt ihīes eē filiū ho
mis ñdixerūt Alij iohez baptistā. alij
heliā. alij ihēmiā. ā vnū ex pphetis.
Ait Jhs Vos āt que me dicatis. ñn
dit simō petr⁹. Tu es xp̄s filiꝰ dei vi
ui. Ecce q̄ fortis fuit i fide. iō meru
it exaltari i cathedra papali Vñ seq̄
tur. Et rndēs Jhs dixit. Et ego dico
tibi q̄ tu es petr⁹. .i. firm⁹ i fide q̄si pe
tra. ⁊ sup hāc petrā edificabo eccīaz
meā. .i. totā xp̄iam̄tatem. q̄si dicer̄et

Caput ecclesie te constituo ꝓpter firmitatē fidei tue Sic ptz q̄ btūs petr⁹ cōparat̄ dauid ꝓpter eius firmitatē. Iste sedit in cathedra romana et fuit sapientissim⁹ inter tres Isti tres pūt esse nero · symon magus · et btūs petr⁹ · Ipse em̄ sapientissim⁹ fuit inter eos q̄ eos virtutib⁹ supabat · Symonē p opationē miraculoꝝ · et neronē per sufficientiā ꝓcautionū vincebat sicut ptz in legenda in alio suo festo. Secūdo exaltat⁹ fuit scūs petr⁹ in cathedra regali siue ꝑncipali · s. quādo eum dñs ꝑncipē apostoloꝝ cōstituit et p cōsequēs ꝑncipē toti⁹ mūdi fecit Istud figuratū est · iij · Re · x · vbi dr q̄ rex salomon fecit sibi thronū · i. sedem regalem grandē de ebore et vestiuit eā auro · c̄ · et · xij · leūculi stabāt hinc et inde · Salomon interpretat̄ pacificus et signat xp̄m q̄ pacē fecit inter deum et hoīem · Ephe · ij · Ipse em̄ est pax nr̄a qui fecit vtraq; vnū · i. deū et hoīnē soluēs inimicitias in carne sua · i. p carnē assumptā. Vñ angeli in natiuitate ei⁹ cantabāt · Glā in excelsis deo · et in ter̄a pax hoīb⁹ Iste ver⁹ salomon · i. xp̄s fecit cathedrā regalē · per quā significat̄ ꝑncipalis dignitas quā btō petro impertit · Per duodecim leunculos q̄ stabant hinc et inde · significant alij · xij · apl̄i · Nā preter ipsū fuerunt adhuc · xij · cū beato paulo sup quos eum dñs exaltauit q̄n eum ꝑncipem eorum fecit Cathedra illa fuit eburnea gradis et auro vestita Eburnea in castitatis ꝓdicatione · Auro vestita in dei dilectione · Vñ dr fuisse de ebore ꝓpter castitatez Elephas · cui⁹ os dr ebur castissimū aial est · vt ait Isido · q̄ moderate miscet femine · et post cōceptionē otinet se ab ea · et ea mortua alia nō vtit̄ · et in castitate perseverat · Sic btūs petr⁹ fuit in mrio mo suo q̄ vnā tm̄ vxorē legit̄ hūisse et postea aliā nō duxisse et in castitate perseuerasse. Ebur naturaliter frigidū est et ꝓuocat hoīem ad castitatē Sic btūs petr⁹ sua ꝓdicatione hoīes ad castitatē ꝓuocabat · Vñ dr in cano mica sua ꝑma ca · p · Succincti estote lūbis mentis vr̄e sobrij in opib⁹ · Et post paululū sequit̄ · Alias vr̄as castificātes Ite · ij · Pe · ij · Nouit dñs pios de temptatiōe eripe · iniquos vero in die iudicij cruciādos reseruādos reseruare · magis autē eos q̄ post carnem in concupiscētia et in imūdicia ambulant · Secūdo cathedra illa fuit grandis et hoc in opatione miraculoꝝ Ipē em̄ maiora miracula legit̄ fecisse q̄ aliq̄s sanctoꝝ · qđ ptz ex hoc q̄ vmbra illi⁹ sanauit infirmos · Actuū · v · Ponebāt autē infirmos in plateis · vt veniēte petro saltē vmbra illi⁹ obūbraret quenq̄ illoꝝ et liberarent̄ ab infirmitatib⁹ suis · Ite in hoc q̄ solo verbo resuscitauit mortuos Vñ legit̄ de Thabita · et alibi etiam dr Enea sanet te dñs ihesus xp̄s · Ite baculus ei⁹ fuscitauit quendā mortuū · s. scūm maternū · Nam cū quadam vice duos discipulos ad ꝓdicandū misisset et duas dietas iuissent vn⁹ illoꝝ mortu⁹ est et alter ad eum reuertit et sibi nūciauit hoc · Tunc btūs petr⁹ tradidit sibi baculum suū vt super eum poneret · Quod cum ille fecisset statim ille qui per q̄tuor dies mortuus fuit resurrexit Tercio cathedra illa fuerat auro vestita · Per aurū quod est pcaosius inter alia metalla significat̄ caritas que maior est oīb⁹ virtutib⁹ Sicut dr · p · Corin · xiij · Maior horū caritas Vñ Ambrosi⁹ · Caritas mater oīm et virtutū · que hoīes informat · sine qua nulla est vera virt⁹ · Ite caritas est vestis nuptial̄ q̄ si homo vestit⁹ nō fuerit nō intrabit ad nuptias Vñ dictū est illi q̄ hac veste caruit · Amice q̄o huc intrasti nō habēs vestē nuptialē id est caritatē et missus est in tēbras ex

teriores Hac veste. i. caritate vestit⁹ est scūs petr⁹ qñ dcūm sup oīa dilexit. Jo. vlti. dñs dixit symoni petro. Diligis me pl⁹ hijs. s. tpalib⁹ vel discipulis. Dicit ei. Tu scis dñe q̄ ego amo te. Glo. Qui oīa occulta cordiū scis tu scis q̄ amo te. Signū hui⁹ amoris oñdit añ passionē & post passionē in hoc q̄ secū mori voluit qñ dixit. Patat⁹ sū tecū in carcerē & in mortē ire. Nō em̄ volebat añ xp̄m mori. q̄ ipsū tm̄ diligebat q̄ ei⁹ pñtia carē noluit nec volebat post eū mori. q̄ tūc simliē eius pñtia caruisset. Sz volebat se cū in carcerē & in mortē ire vt semp ei⁹ dula pñsentia fruereť. Vere mag̃ fuit illa dilectio. q̄ mortem crucis p eo sustinuit. Joh. xv. Maiorē caritatē nemo hz vt q̄s ponat aiam suā p amicis suis. Et q̄ tūc pmisit: vtiq̄ fecisset & opleuisset si dño placuisset et tamē postea opleuit cū p eo mortem crucis sustinuit. Jtē hoc ostēdit passio xp̄i q̄ntū eū dilexit q̄ sp eius passionē cū fletib⁹ & luctu recordabatur sicut dt clemēs. Habuit aūt duplicē fletū. s. doloris. & amoris. Doloris q̄ sp cū maxio dolore recordabať q̄ amicū suū in passiōe negauerat. Cū em̄ negasset xp̄m gallo cātāte recordabať vbor̄ que dom̄in⁹ dixerat ei. Antēq̄ gall⁹ cātet ter me negab̃. Exiuit ergo & amarissime fleuit. Et dicit Clemēs. q̄ p totū tps vite sue quotiēscūq̄ gallū cātantē audiuit. lacrimas emittebat. recolēs cū dolore q̄ gallo cantāte xp̄m negaueát. Habuit etiā lacrimas amoris ex eo q̄ frequēter recordabať dulcissime pietatis xp̄i & mellifluor̄ vbor̄ ei⁹. ita q̄ lacrimas cōtinē nō potuit. & sp sudarium portabat q̄ lacrimas tergebat. Et dt Clemēs. q̄ ex nimio fletu & cōtinuo facies ei⁹ q̄si exulta videbať. Tercio exaltauit eū dom̄in⁹ in cathedra iudiciali. Quia dom̄in⁹ pmisit ei q̄ ipē erit vn⁹ eor̄ in die iudicij q̄ sup oēs iudicandos p̄sidebit. Mat. xix. Dixit symon petrus ad ihesū. Ecce nos reliquim⁹ oīa & secuti sum⁹ te. q̄d ergo erit nob̄. Respōdit Jhs. Amē dico vob̄ q̄ vos q̄ reliquistis oīa & secuti estis me. in regeneratiōe cū sederit fili⁹ hoīs in maiestate sua: sedebitis et vos sup sedes iudicātes duodecim tribus isr̄l. i. vniuersos iudicandos. Per duodecim sedes itelligūtur viri perfecti q̄ oēs cū xp̄o iudicabūt. Vnde Gre. In iudicio erūt q̄tuor ordines duo ex pte reproborum. & duo ex pte elector̄. Alios em̄ iudicanť & preūt sicut mali xp̄iani q̄bus dicet. Esurui et non dedistis mihi māducare &c. Alij nō iudicanť & peribūt. sicut infideles. de q̄b⁹ dr. Qui nō credit iam iudicat⁹ est. Alij iudicanť & regēbūt. sicut bni xp̄iani q̄b⁹ dicet. Esurui & dedistis mihi māducare. Alij iudicabūt et regēbūt. quor̄ vn⁹ p̄cipalit̄ erit btūs Petrus cui dom̄in⁹ claues regni celor̄ cōmisit.

De eodem. Ser. xxvij.

Sibi dato claues regni celorum. Mat. xvi. Per claues virtutes possum⁹ itelligere illas virtutes que aperiunt nobis regnū celorum. videlicz sacramēta. Prima clauis est baptismus sine qua nemo potest intrare in regnū celorum Jo. iij. Nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua & spū sancto: nō pōt intrare in regnū celor̄. Est autē triplex baptism⁹. s. fluminis. flaminis. & sanguinis. q̄ baptism⁹ aperuit regnum celor̄ figuratum est in hoc q̄ ihesu baptisato aperti sūt celi. Mat. iij. Secunda clauis est fides. q̄ sine fide nemo potest intrare regnum celorum. Mar. xvi. Qui crediderit & baptisat⁹ fuerit saluus erit: q̄ vero nō crediderit dānabit̄. Ad hebre. xi. Sine fide ipossibile est hominem placē deo. Augustin⁹.

super illo verbo Beata qui credidisti domino Beatior fuit Maria percapiendo fidem xpi q̄ capiendo carnē xpi Materna xp̄inquitas nihil marie profuisset nisi felicius xp̄m corde q̄ carne gestasset Vnde Eccl. p. Bene placitum est deo fides et mansuetudo Tercia clauis est penitentia. Math. iij. Penitētiam agite et appropinquabit regnum celorum. Mat. xi. Regnum celorum vim patitur et violenti rapiunt illud. Glosa. Regnum celorum vim patitur cū peccatore ad illud tanq̄ ad locum alienum per penitentiam intrat. Grandis violētia in terra nasci et celum capere per virtutez quod non possum⁹ per naturā. Hoc modo itrabat latro qui dicebat Luce xxiij. Memento mei domine dum veneris et c̄. Et respondit ei. Amē dico tibi hodie mecum eris in paradiso Quarta clauis est tribulatio. Actu. xiiij. Per multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnum celorum. Luce vlti. Oportebat xp̄m pati et ita intrare in gloriam suam. Multo magis oportet nos intrare i regnum alienum per tribulationes. Hoc modo omnes sancti intrauerūt. Hyerom. Quis sanctorum sine tribulatione coronat⁹ est: quasi diceret. null⁹. Vnde cum peteret mater filiorum zebedei xp̄m dicens Mat. xx. Domine dic vt sedeāt hij duo et c̄. Respōdit. Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibitur⁹ sum. q. d. fatue petistis. qz putatis q̄ sine tribulationib⁹ et angustijs et passionibz possitis venire ad regnum celorum cū ego passionem sustinere debeam Et hoc est quod dicit Mat. v. Beati q̄ persecutionem patiūtur xp̄ter iustitiam. qm̄ ipsorum est regnum celorum. Quinta clauis est humilitas. Mat. xviij. Nisi efficiamini sicut parvuli. i. humiles non intrabitis in regnum celorum. Mat. xix. Sinite parvulos venire ad me. talium enim est regnum celorum. Job xxij. Qui humiliauerit se erit in gloria. et q̄ inclinauerit oculos suos ipse saluabit. Ber. Per hūilitatē ascēdere ad sublimitatē. qz hec ē via et nulla alia p̄ter eā. Qui alit vadit potiꝰ cadit q̄ ascēdit. sicut ptz de diabolo q̄ xp̄ter suā superbiā cecidit de celo. Superbia enī hominē claudit celū. hūilitas vero aperit Apoca. iij. Ecce dedi coram te ostium apertū. qz modicā habes virtutē. i. hūilitatē. Sexta clauis est pauptas wlūtaria. Mat. v. Beati paupes spū et c̄. Ber. O bona paupertas cui p̄mittitur regnum celorum. Vnde legitur Mat. xij. Dixit adolescēs quidam ad dominū. Magister bone quid faciam vt habeam vitā eternam. Cui dns. Vade et vende oīa q̄ habes et da paupibus. et habebis thesaurū in celo. Nō audiēs tristis factus ē. Et ait dns. Quā difficile est diuitē intrare in regnū celorū hoc est intelligendum de amātib⁹ pecuniā et nō distribuentib⁹ sicut debēt Diues enim in reb⁹ potest paup esse in spū. Ber. Non paupertas reputatur. sed amor paupertatis. Demicq̄ beati pauperes non reb⁹ sed spiritu iudicātur. Septima clauis est misericordia siue elemosina que preparat hominī locum i regno celorum. Eccli. xvi. Omnis misericordia faciet vnicuiq̄ locum et c̄. Vnde dominꝰ. Mat. xvi. Facite vobis amicos de māmona iniquitatis vt cum vos defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. Sez pauperes quib⁹ misericordiam facitis in hac vita. hoc modo quilibet potest intrare in regnū celorum quātumcūq̄ pauper. Aug⁹. Regnum celorum tm̄ valet quantū habes Gregoriꝰ. Cor nāq̄ et non substātiam p̄tendit dominꝰ. Thobie. iij. Si multū tibi fuerit. tribue abūdanter et c̄.

De sancto Mathia. Ser. xxvij

Beati quos elegisti & assumpsisti dñe. habitabūt ī atrijs tuis. Psal. lxiij. Verba ista dupliciter sūt ꝓsiderāda. Primo qūo cōuenīūt btō Mathie. secundo qūo cōuenīūt cuilibet xp̄iano Et bñ pñt exponi de isto scō quem dñs loco iude elegit & assumpsit in suam hereditatē. Psal. Beati q̄ habitāt ī domo tua dñe. De cuius electione legitur Actu. j. Cum inter ascensionē & pentheosten apli simul essent vidit beat⁹ petrus q̄ numer⁹ apl̄oꝝ esset diminut⁹ quos dñs hoc nūero elegeat cū essent. xij. surrexit in medio fr̄m dicēs. Viri frēs oportet vt aliquem loco iude substituam⁹ qui testeꝫ nobiscū resurrectionē xp̄i. q̄ dñs dixit nobis. Eritis mihi testes in ihr̄usalē et omni iudea & samaria vsq; ad vltimū terre. Et q̄ testis non debet testimoniū phibē nisi de his q̄ vidit & audiuit. idcirco eligend⁹ est vn⁹ ex his viris q̄ nobiscū fuerūt & mirabilia viderūt & eius doctrinā audierūt Et statuerunt duos de septuaginta duob⁹ discipulis. s. ioseph q̄ ognoiatus ē iustus ꝓpter sanctitatē suā. & mathiā. & orātes dixerūt. Tu dñe q̄ nosti corda hoim. ostende quē elegeris ex hijs duob⁹ vnū. locū huj⁹ ministerij accipere & apl̄atus locum quē iudas amisit Et datis illis sortib⁹ cecidit sors sup mathiā & annūerat⁹ est cū. xi. discipulis. Et sic ptz de eius electōe Sciendū aūt q̄ triplex ē electio. s. diuina. āgelica. & diabolica. Prio elegit dñs suos de q̄b⁹ dicit psal. Btā ḡes cuj⁹ est dñs deus eius ꝓpls quē elegit ī hereditatē sibi. Sz dr Mat. xxij. Multi sūt vocati. pauci vero electi in hereditatē eternā. Ideo sciendum q̄ dominus elegit q̄tuor genera hoim. Primo elegit hūiles & hoc figuratū est in electiōe mathie. Mathias enī patrū⁹ interptatē. & sīgt hūilē spū Vñ dr. i. Re. xvi. q̄ dñs elegit dauid ī regē q̄ fuit minim⁹ fratrū suoꝝ. Cum enim misisset dominus samuelē ad dominū Jesse vt vngēt vnū filioꝝ suoꝝ in regē: vidit samuel seniorē fratrū & voluit eū iungere. Et dixit ei dominus. Nō aspicias vultū eij neq; altitudinē stature eij q̄ nō ꝑm itu itū hoim iudico. Nō enī videt ea que patēt: deus autē intuet cor. Tūc adduxit iesse aliū & dixit samuel. Nec hūc elegit dominus. Cūq; ꝑm ordinē septem filios statuisset: ait samuel. Nō elegit dominus aliquē ex istis. nūqd cōpleti sūt filij. Dixit iesse. Adhuc reliqu⁹ ē q̄ pascit oues. Et dixit samuel. Mitte & accersi eum. Ille ē quē elegit dominus & vocat⁹ ē & vnxit eū ī regē. Itē btām virginē elegit ꝓpter hūilitatē ancille sue. Ber. Quid ē q̄ dominus Mariā ī matrē elegit cū tamē nobiliores & pulchriores virgines illis tpib⁹ in israhel erāt. Vtiq; elegit eam ꝓpt eius hūilitatē. Si enī humilis nō fuisset deum nunq̄ genuisset. Secundo elegit dominus paupes. Vnde elegit dominus piscatores ī discipulos. & dixit eis. Jo. xv. Non vos me elegistis: sed ego vos elegi. Aug. Dominus ihs volēs sūplosꝝ frāgē ceruices nō elegit impatores: nec oratores: sed paupes piscatores de ipsis factos impatores & oratores Itē elegit pauperē matrē que adeo paup fuit vt diat. Ihero. q̄ laborādo victum sibi adquisiuit. Et sicut dicit Crisostomus. q̄ vix vnam tunicam habuit qualē habere potuit vxor carpentarij egem. Eze. Christus ab ipsis ꝑmordijs humanā vemt cōculcare supbiā. ideo non trī hom⁹ fuit sed paupim⁹ hō & pauperē mrēm elegit q̄ caruit tpalib⁹ curis. Tercō elegit dominus mūdos & castos Nu. xvi. Quēcūq; elegerit dñs erit scūs ideo est mund⁹. Ephe. i. Elegit nos vt

essem⁹ sancti.i. mūdi ⁊ immaculati. De⁹ enim cum sit mūdus non eligit nisi mūdos Pro. xxij: Qui diligit cor dis mūdicaam: habebit regis amicam. sz regis celestis Ob hoc legim⁹ spāliť xp̄m dilexisse ⁊ elegisse iohēz euāgelistā vt supra pect⁹ eius eū faceret recumbere. ⁊ speciali morte sine corruptione carnis volebat eū assumere. Quarto elegit domin⁹ contemplationes Psal. Elegit domin⁹ syon in hereditatem sibi. Syon interpretať speculatio ⁊ signat speculatōnem diuinam Vnde legiť q̄ domin⁹ elegit aaron in summū sacerdotem. Aaron interpťať montan⁹ ⁊ signat illos qui ascendūt mōtes domini p speculationem. Quod autez dilectionis habeť. Numeri. xvij. Quem elegero germinabit virga eius ⁊ florebit ⁊ faciet fructum amigdalū. Per hoc significanť contemplatiōes q̄ debēt germinare ⁊ florere virtutibus et portare fructuz amigdalum.i. fructuū dulcedinem diuinam siue diuine contēplationis: qui fruct⁹ est perpetu⁹. Lu. x. Maria optimam partē elegit q̄ non aufereť ab ea.i. contemplationem diuinam. De angelica electione dr Mat. xiij. Simile est regnū celorum sagene misse in mare. Sagena est ecclesia. pisces homines piscatores sūt doctores q̄ capiunt pisces .i. homines ad fidem cōuertūt. Et q̄ diu sagena est sub aqua nō discernūtur bni pisces a malis. sed in die cū sagena ad littus trahiť.i. mūdus cōsūmaťur. tūc angeli separabūt bonos a malis ⁊ ecōtra. Et eligent bonos i vasa.i. mansiones eternas. ⁊ malos mittēt in caminum ignis eternū. De electiōe diabolica dr Abac .i. Incrassata est pars eius .i. diaboli ⁊ cibus eius electus. Sicut enim de⁹ ⁊ angeli eius eligūt mūdos. sic diabol⁹ eligit immūdos ⁊ luxuriosos qui sūt cibus eius. Vnde significanť per porcos in quos diabol⁹ elegit intrare. Math. viij. Dñe mitte nos in porcos. ⁊ ingressi in porcos sūmerserūt eos in mari Sic diabol⁹ dilcōs ⁊ elcōs suos demergit in infernū. Exo. xv. Electi principes eius demersi sūt in mari rubro. abissi operuerūt eos descēderūt in pfundū quasi lapis. Exemplum Quidam homo luxuriosus volēs ire de nocte ad cōcubinam suam venit ad pontem ⁊ inuenit eum fractum. affuit diabol⁹ in specie hominis sedēs super equum dixit. Ascēde retro me ducaz te quo vis. Qui cū ascēderet precipitauit eū in aquam ⁊ submersit eū. Rogem⁹ igitur deum ⁊c.

De eodem. Sermo. xxix.

Discite a me q̄ mitis sū ⁊ hūilis corde. Mat. xi. Notādum q̄ multa sūt q̄ discere debemus Primo diuini amoris disciplinā Mat. xi. Discite a me q̄ mitis sum ⁊ hu. cor. Glosa. Discite verbo ⁊ exemplo vt sitis humiles mentib⁹ ⁊ mites moribus. humiles enim nemine⁹ contemnūt. mites nullum ledūt. Corde vt q̄d ex operatiōe fit ⁊ ex corde fiat ne in corde lateat serpēs in specie columbe. Aug⁹. Qui didicerūt a xpō ihesu mites ⁊ humiles esse corde pl⁹ cogitādo ⁊ orando pficiūt q̄ legendo ⁊ audiendo. Glosa super Mathe um. Mitis est quem nō afficit asperitas vel amaritudo mentis vel rancor vel ira sed oia equanimiter sustinet. Ber. Sūt aliq̄ mites q̄ diu nihil agiť vel diať nisi p̄ eorum arbitrio. Ptz q̄ lōge sunt a vera māsuetudine si leuis ortť occasio. Eccli. xxij. Bt⁹ vir qui nō est lapsus verbo ex ore suo nō est stimulat⁹ in tristicia. Glosa Qui verbum cōtentionis nō habz in ore nec tristiciam rancoris in corde. hic mitis est ⁊ possidebit vitam eternā Mat. v. Beati mites q̄m ipsi pos-

terram .ſ. viuentium. Talis fuit beatꝰ mathias de quo legiē qꝫ cum verbum dei per iudeaz p̄dicaret multos ad fidem cōuertebat. Vnde iudei indignati in iudicio eum ſtatuentes & duo falſi teſtes eum accuſabāt quod ipſe cum omni māſuetudine ſuſtinebat. & poſtea eum lapidabāt. Et dū lapidarēt caput eius ſecuri p̄cutiē et ipſe patiēter ſuſtinuit. & expanſis in celum manibꝰ ſpūm deo reddidit. Secundo debemꝰ addiſcere bene viuendi modum & ad deum veniēdi ſapientiam. Iſa .i. Quieſcite peruerſe agere & diſcite bene facere. Jo. vi. Eſt ſcriptum in p̄phetis. Omnes homines xp̄iane fidei erūt docibiles dei et omnis qui audit a patre & diſcit venit ad me. Gloſa. Quia nemo venit ad me niſi pater docuerit eum. Quia ita teſtanē p̄phete. Omnes homines xp̄iane fidei erūt docibiles dei Et qꝫ ſi homines loquuntur foris. intus tamē ſolus deꝰ ſenſus aperit & inſtruit veritatis cognitionem & amorem. & ita quicunqꝫ audit & diſcit a patre venit ad me. Pſal. Da mihi intellectum vt diſcam mandata tua. Item Audiam quid loquaē in me dominꝰ deus. Sed quidam ſūt qui ita didicerūt malum & in conſuetudinē deduxerūt qꝫ bonum diſcere non p̄nt de quibus dr Jhere. xiij. Si mutare poteſt ethiops pellem ſuam &c. Tales fuerūt quibus btūs mathias p̄dicauit. qui adeo indurati fuerūt in malicia qꝫ ab eo nihil bni diſcere potuerūt. Cum enim i macedonia verbū dei p̄dicaret dederunt ei bibere potionem intoxicataz que multos viſu p̄uaueāt. quam bibit ipſe In nomine ihesu xp̄i & nullam leſionem incurrit & tamē per illam potionem plꝰ qꝫ duenti & quinquaginta exacerbati ſūt & ipſe ſingulis manꝰ imponēs illuminauit eos. Diabolꝰ autem in ſpecie infantis apparuit & ſuaſit illis vt mathiam interficerēt qꝫ culturam deorum annichilaret. Et cum in medio eorum cōſiſteret tribꝰ diebus eum q̄rentes eum minime inuenire potuerūt. Tercia die manifeſtās ſe eis dixit. Ego ſum Quem poſt tergum manibz ligatis & fune collo impoſito cruciliter affixerūt & in carcerem eū incluſerūt. vbi demones ei apparētes dentibꝰ in eum fremuerūt ſed appropinquare non potuerūt. Dominꝰ autem cum multo lumine veniēs eum de terra leuauit & vincula ſoluēs dulciter confortās eum oſtium aperuit. Qui egreſſus verbum dei p̄dicauit Dum autem quidam obſcurati non crediderūt dixit eis. Annūcio vobis qꝫ in infernum deſcēdetis Et mox terra ſe aperuit & omnes illos obſtinatos deglutiuit. Reliqui vero ad deuz ſunt cōuerſi. Ex iſtis patet finis illorum qui malum diſcūt & nō bonum. Tercio debemꝰ addiſcere futurorum prouidētiam Pro. vi. Vade ad formicam o piger & conſidera vias eius &c. Gloſa. Si tantillum animal p̄mapre carens .racionis expers natura ducē in poſterum ſibi p̄uidet. Multo magis tu homo ad imaginem dei conditus ad videndū eius gloriam vocatꝰ doctoꝝ tantoruz magiſterio adiutꝰ ipſum cōditorem habens ducem. debes in p̄ſti fructus bonorum operum cōgregare ex quibꝰ in eternū viues in futuro. Vnde Tullius. Prouidentia eſt virtus per quā quis p̄uidet ea que futura ſūt. Seneca. Si prudēs fueris animus tuꝰ tribꝰ diſpenſet temporibꝰ. p̄terita recole. p̄ntia ordina et futura p̄uide. Talis fuit beatus mathias. Nā de eo legiē ſic. Mathias de tribu iuda & de ciuitate bethleem de illuſtri pſapia ortꝰ qui litteras tradit? in breui legis & p̄phetaꝝ ſententiaꝝ apprehēdit laſciuiā abhorrēſ

puerilles ānos mor honestate ⁊ mā turitate vincebat. Informat q̄ am mꝰ eiꝰ ad vtutē vt essz ad itelligētiā habilꝫ ad miam faalis .i psperis nō elatꝰ In aduersis ostās ⁊ itrepidꝰ. satagebat vt qđ sēsu paret ope cō plēt. ⁊ oris doctrinā opatiōe mōstra ret. Hic cū p iudeā pdicassz. cōtā pō tificē accusabaꝫ Et tñdit de obiectis Nō oz me multa dicē qm̄ xp̄ianū esse nō est crimis ꝟ gle Cui pōtifex. Si tibi danē iuuare vis pmitē. Cui ille. absit vt a veritate quā semel imuem pter apostasiā regrediar. Ihm̄ nazarē

De scō Gregorio. Ser. xxx.

Ecce sacerdos magnꝰ qui in diebꝰ suis placuit deo. Eccix liij. In istis vbis cōmēdat btūs gregoriꝰ a magnitudie scītatis sue qz placuit deo. Scendū aūt q̄ q̄ tuor sūt p q̄ homo pt placē deo. Pmū est vt ꝺo reuerētēr huiat. Scōm est vt pximo suo opa mie exhibebat. Tertiū ē vt seipsū hūilē reputet Nē tū vt volūtariā pauptatē amet. De pmo ꝺr Deb. xij. Habētes grām p quā deo seruiamꝰ placētes deo in me tu ⁊ reuerētia q. d. Si volumꝰ deo placere ⁊ grām eius obtinē huiamꝰ ei cū reuerētia ⁊ timore. Ps̄. Seruite do. i tiore. Scūs āt gre. ab infātia sua deo seruire studuit iō ꝺo placuit Vñ de eo legit. Grego. de nobili stir pe senatorꝫ pgenitus cuiꝰ pr̄ gordia nus ⁊ mat silina dicebaꝫ. ⁊ cum diui tys plimis abūdaret cogitare cepit quō oia deseret ⁊ religionē intraret et ibi deo seruiret. Tādē pre orbatꝰ sex monasteria i sicilia ostruxit ⁊ sep timū in vrbe romana i quo seipsum monachū fecit. In quo tā religiose vixit q̄ oīb̄ alys exēplū bone vite pbuit. In tm̄q corpꝰ suū abstimētia vigilys ⁊ orōib̄ afflixit vt vix sbsistē potuit. Defūcto aūt pelagio papa. to tꝰ pplꝰ eū licet plurimū remittentē in pontificem elegerūt. Cum autez pōr tas nuitatis custodiret ne effugeret mutato habitu a quibusdam merca toribꝰ obtinuit. vt in quodam dolio super quadrigam de vrbe ducꝛetur Eductꝰ ergo siluas petit ibiq̄ trib̄ diebus latuit. Cum autem ab omni populo solliate quererē colūna nu bis clara ⁊ lucida de celo dependens super locum in quo latebat apparuit In qua columna angelos descenden tes quidaz reclusus aspexit. Vocq̄ ab vniuerso pplo capit ⁊ trahit ⁊ su mus pontifex ordinat. Tūc aūt studi osiꝰ q̄ ante deo seruiuit. Scōm p qđ homo deo placet est. q̄ primo opera misericordie exhibeat. Pro. xxi. Fa cere misericordiaz magis deo placet q̄ victime. Mat. ix. ⁊ xij. Miam volo et non sacrificiū ⁊ magis volo miam q̄ sacrificiū aliqđ. Aug. Nihil est qđ nos deo tam amabiles facit sicut pie tas. Hāc enam habuit btūs grego rius. Nam de eo legit sic. q̄ quodaz die dum in monasterio suo trāsiret angelꝰ domini in spē naufragi af fuit sibiq̄ misereri lacrimabiliter po stulauit Cui cum btūs grego. ser nū mos fecisset dari. ⁊ ille abisset. ⁊ al tera die redisset seq̄ multa potuisse phibuit. Qui cū ab eodē itez tot ar gentēos recepissz. itez tertia die re dit miserere sibi importunis clamori b̄ postulauit. Sed cū gregorius a p curatore didicissz. nihil aliud esse dā dū pret scutellā argentream quā sibi mat sua cū legumimb̄ mittere sole bat in monasterio remānisse. illā sta tim pcepit dari. Quā ille letꝰ acapi ens cū gaudio abscessit Post hec vo nō multū tpis spatiū cū papa essz or dinatꝰ quadā die pcepit camerario suo vt duodecim paupes ad prādiū inuitaret. Qui cū venissent ⁊ in men sa sederēt. ituēs eos papa. xij. i mēsa ospexit. Dixit ego: cur plures vocassz

nū quē vos ēdidistis et negas tis. verū dei pris filiū p oia sē cnū et cqlē crde cōfitear. pmo ore. i sug sit aliud ē nō potero. Cur pōtifex ob turās aures suas et sbtrahēs dētibz i eū cū furore cucurrit dicēs blasphēauit. et sbi rit iudicat legē et ītā ē iux qđ attrēbat. hō q̄ maledixit deo suo porbit patrē suū. et qui blasphēauit nō dni morte moriat. et lapidibz eū obruat oīs pplꝰ ihc

Et ille eos numerans ⁊ tantū .xij. in uenies ait. Crede mihi pater nō sunt nisi .xij. Aduertit aūt papa ꝙ vn⁹ eorum crebro vultu mutaret ita ꝙ nūc inuenis nūc senex apparet. Que duxit in cubiculū querēs qđ esset nomē eius. Qui ait. Quid ꝙris de nomine meo qđ est mirabile. Verūptn scias ꝙ ego sū naufrag⁹ ille cui scutellaz argentea tradidisti Et scias ꝙ de die illa q̄ hoc fecisti destinauit te dñs fieri presulem ecclesie ⁊ dñs me cōstituit in custodem tuū ⁊ quic quid petieris p me ab ipō poteris impetrare ⁊ his dictis disparuit. Tāte eqā pietatis erat vt nō solū ꝓpinqs sed eqā lōge positis scz i mōte synay necaria ministrabat. Nam oim indigentiū noia scripta habebat ⁊ eis liberalit subueniebat. Tribus q̄ milibus āall dei ꝙ quotidiamis stipēdijs octingētas libras auri ānuatim offert bat. Quotidie q̄ ad mensam suā pe grinos inuitabat. int quos vn⁹ quadam die accessit in cui⁹ man⁹ dū ipe aquā effūdere vellet ex hūilitate cō uersus vnā accepit ⁊ statī ille disparuit. Cū hoc factū mirarēt. sequenti nocte apparuit ei dñs dicēs. Ceteris diebꝰ me i mēbris meis. hesterna āt die me in meipso suscepisti Et sic pz eius mia ꝙ quā deo placuit. Tertiuz per qđ homo deo placet ē humilitas Judith. ix. Dñe humiliū ⁊ mansueto tum tibi semp placuit deprcatio. Ihe ro. Nihil est qđ nos deo tam caros efficit. q̄ si merito magni. hūilitate sim⁹ infimi. Ber. In alto nō altū sapere nihil deo carius. nihil hominbz tatius. Non enim magnū est in abiectione humilē esse Magna prorsus ⁊ rara virt⁹. hūilitas honorata. Talē humilitatem habuit btūs gregori⁹. Qui cū esset sūm⁹ pontifex ⁊ dñs mūdi. humiliorē se oib⁹ reputauit. Nam ipse primo seruus seruoz dei scripsisse legit. Nunq̄ se laudari ab aliquo voluit. Nā stephanū qui eū in epistol suis laudauerat de hoc reprehendit. Similit matronas ne ancillas suas se esse dicerēt. Cūq̄ quidā abbas romaz venisset ⁊ beatū gregorium p medium ciuitatis trānsire vidisset voluit ei occurrē. ⁊ vt decebat reuerētiā exhibere. Cernēs ergo btūs gregori⁹ ꝙ in terrā se vellet prosterne. primo se coram ipso in terrā prostrauit. nec surrexit donec abbas primo surgēt. Pauperes ex hūilitate ad mensā suam inuitabat ⁊ psonalit super man⁹ eoz aquā fundebat. Et ex tali humlitate placuit deo. Quartuz qđ in hoie deo placet ē volūtaria pauptas Nō ptz ex hoc. q̄ xps paup esse voluit. pauperez mrēm habuit. paupes discipulos elegit. pauptatē p̄dicauit Mat. v. Bti paupes spū. i. voluntate. qm ipsoz ē regnū celoz. Ber. Nō paupertas virt⁹ sed amor pauptatis virtus reputat. Denicq̄. bti paupes nō reb⁹ sed spū iudicant. Talis fuit beatus gregori⁹ qđ bn dñs p exemplū patefecit. Nā de eo legit ꝙ illo tēpe eāt quidam heremita vir magne scitatis qui omnia ꝓpter xpm relinquebat ⁊ nihil nisi vnū cattū possidebat quē blande sepe i sinu suo refouebat Orauit autē ille deū vt sibi ostendēt cū quo futurā remunerationē debēt accipe. q̄ ob ei⁹ amorez oia reliquisset. Quadā autez die sibi reuelat ꝙ cum gregorio romano p̄tificē remunerationē sperare debēt. At ille sortiter ingemiscēs pau sibi pauptatē fuisse putabat: si cū eo remūerationez accipe debēt q̄ tantis diuitijs abūdaret Ecce alia nocte audiuit voce dicē tē sibi possessio diuitiaz nō facit diuitē sed cupido. Cur audis pauptatez tuā gregori diuitijs cōparē. qui magis cattū tuū quotidie blandiēdo diligē ꝓbaris ꝙ ille cūctas diuitias

quas nō amando. sed cōtēnendo
cunctis liberaliter dispergit. Sic pa
tet quō ꝓpter amorē pauptatis pla
cuit deo. Tādē cum sedisset rome an
nis .xxiij. mensib⁹ sex diebꝰ .xij. in
pace quieuit. Hogem⁹

De scō Benedicto Ser. xxxi.

Benedixitq; eis et erit bñdict⁹
Gene. xx vij. Verba ista fūt
Isaac qñ dederat filio suo ia
cob bñdictionē & pñt esse vba dñi di
cētis ad beatū bñdictū. Saepenū aūt
ꝙbenedictio domini dat̄ trib⁹ gene
rib⁹ hoim. s. mūdiam seruantibus
deum timentib⁹ & mīam facientib⁹.
De ꝓmo dr Psal. Innocens manib⁹
et mūdo corde qui non accepit in va
no aiam suam nec iurauit in dolo ꝓ
ximo suo. Hic acapiet bñdictionē a
dño vbi tangūtur q̄tuor in quib⁹ hō
debet mūdiā tenere. s. in ope. Vñ
dicit. Innocēs manibus .i. mūdus in
operib⁹. In cogitatione. Vnde dicit
Qundo corde. i. cogitatione mūda.
In desiderio. Vnde subdit. Qui nō
accepit in vano aiam suā. i. qui occu
pauit aiam suam vanis & imūdis de
sideriis In locutione. Vnde sequitur
Nec iurauit in dolo ꝓximo suo. i. qui
non est dolosus in vbis suis sed mū
dus. Hic. i. ille acapiet bñdictionē a
dño. Qundiā illā dilexit scūs bñdi
ctus. & ideo a dño benedictionē acce
pit. Vt em mūdiā seruaret. elegit
sobriam vitā. Vnde de eo sic legitur
Beat⁹ benedict⁹ cū studiis liberali
bus a parentib⁹ suis tradit⁹ esset in
struend⁹ in sua infantia: relās deseruit
et desertū petē decreuit. quē nutrix
sua q̄ eū tenerrime diligebat seqbat̄
Ipse autē vt mūdiā fort⁹ seruaret
occulte ab ea fugit i desertū & ibi tri
bus ānis incognit⁹ mānsit. Solus aūt
vn⁹ monachus noie roman⁹ ibidem
eū esse sciuit. & necāria sibi mīstra
uit. Acadit aūt ꝙ sacerdos q̄dā sibi

ipsi abos in die pasche ꝑparasset ciui
apparuit dñs dicēs Tu delicias paraſ
et seru⁹ me⁹ bñdict⁹ in deserto fame
cruciat̄. Qui statim surgēs: venit ad
btm̄ benedictū & dixit ei. Sumam⁹
abū pariē. qr hodie pascha est. domi
nus me misit ad te. Ipse autē nesciе
bat ꝙ pascha esset. Diabol⁹ aūt ei⁹
mūdiae inuidēs mulierē quandā quā
oli viderat añ mētis e⁹ oculos redux
it. & ita eū accēdit vt ꝓpe heremū
relinquēt. & subito ex diuina grā ad
se reuersus cōtinuo se exuit. & mīspi
mis se adeo vulnerauit: vt toto cor
pore vulnerato sanguis exiret. & sic
temptationē deuicat. In hoc p̄z ꝙ mū
dicā amauit. & ideo bñdictionē me
ruit. Scdo bñdictio dei dat̄ timētib⁹
eū. Eccl. i. Timēti deū bñ erit i extre
mis & in die defunctionis sue bñdicet̄
Qūo autē debem⁹ timere deum doce
mur. Eccl. xv. Qui timet deū faciet
bona. Talē timorē habuit btūs bñdi
ctus q̄ tōmis opib⁹ ita abundabat ꝙ
ei⁹ fama lōge lateq; resonabat. Vñ
legit̄ ꝙ crescēte ei⁹ fama: multi ꝓpter
tūt exemplo eius mūdum relinquē.
et ad eius doctrinā festīmare Cū aūt
quidam monasteriū abbas mortuus
tue monachi eū in abbatē petierūt.
et ipse diu distulit dicēs se non posse
cōuenire moribꝰ eor. tandē vict⁹ af
sensū ꝑbuit. Cūq; eos artaret vt re
gulā strictius seruarēt venenū sibi bi
bendū cōtulerūt. Ez cū ipse vas scē
crucis signaculo signret. statim ē ꝛfractū
Tūc ipse dixit eis. Deꝰ misereat ve
stri. qr me interficere voluistis Nun
quid em̄ predixi vob. qr vestris mo
ribus non cōuenirem. Statimq; relī
ctis illis ad desertū redijt. vbi crescē
tib⁹ signis. multi ad eū cōuenieb̄t
et ibidē .xij. monasteria ꝛstruxit. Qd
antiqu⁹ hostis grauit odiēs visibiliē
ei apparuit. & strideſ sup eū dentib⁹
dicebat. Benedicte benedicte Et cū

mhil sibi respõderet: dixit. Male di cte & nõ benedicte cur me pseqris. Quadam die cũ pamis sibi deficẽt & frẽs murmurarẽt. ait Nolite otristari cras hẽbitis abũdanẽ. Seqnti die ducenti modi farine ante fores claustri cũ sacas muẽti sũt Tercio datur bñdictio dei miaz facẽtib9 Pro. xxij Qui pronus est ad miam a deo bñdicẽ. Mat. xxv. Venite bñdicti patris regnũ dei. Esurivi. & dedistis mihi mãducare. Istam virtutẽ siue miam habuit btũs benedict9. Vnde legiẽ de eo q9 quodã tpe cũ totam puinciam fames valida occupasset: vir dei oĩa q̃ habere poterat egẽtib9 erogauit: ita q9 mhil in monasterio remaneret ñ modicũ olei in vase vitreo: et idipsũ iussit cuidã paupi dari Cellarius vo inobediẽs mhil dedit. Nõ cũ vir dei pcepit vas cũ oleo extra fenestrã pcia iussit: ne aliq̃o in monasterio p inobedientiã remanẽt. Proiectũ itaq̃ ẽ vas sup̃ lapidẽ & nõ est cõfractũ nec oleũ effusũ. Tũc iussit illud tolli & paupi dari. Et ortãte beato bñdicto doliũ plenuz olei de illo vase ẽ effusũ. Postq̃ multis ãnis claruit: eodẽ anno quo moritur9 erat: mortẽ suã frib9 suis p̃dixit. & añ sex dies iussit sibi fieri sepulchrũ. & sexta die ante diẽ obit9 sui fecit se portari ad oratoriũ & pcepta sacra cõione: eleuatis i cẽlũ oculis spũm emisit. Eo dem die duos frẽs viderunt viã pallis stratã. & lampadib9 inũeris chorusc̃atib9 ab eius cella in cẽlũ tendẽtibus & ecce vir q̃dã fcũs ait. Hec est via q̃ dilect9 dei benedict9 in cẽlum ascẽdit. Hogem9

In Annũciatione beate Marie Sermo. xxxij.

In sole posuit tabernaculuz suũ altissimus .i. de9. Psal. xviij. De9 tabernaculũ suũ posuit in sole. qñ humanam naturã in vtero btẽ v̄gĩis marie assumpsit. Notandũ q9 btã v̄go maria opaẽ soli ꝓpẽduo. s. ꝓpter luminis cõitatẽ & splẽdoris subtilitatem. Primo btã virgo opaẽ soli: q̃ sol cõmunis ẽ oĩb9 hominibus tã paupib9 q̃ diuitib9. tam infirmis q̃ sanis. & oĩb9 indifferẽter Sic btã virgo cõis est oĩb9 tam paupib9 q̃ diuitib9. tã infirmis q̃ sanis. sine psonaꝝ acceptione oĩb9 eam inuocãtib9 lumen gr̃ie sue ministrãdo. Mat. v. Solẽ suũ oriri facit sup iustos & iniustos. sup bonos & malos. & pluit super oẽs eq̃liter. Sic pluit & effũdit lumẽ gr̃ẽ & aquam mie super oẽs qui eam inuocant. Ber. Ille solus a laudib9 eius tacebit: quicũq̃ eam inuocatam i suis necessitatibus meminerit defuisse. q. d. hoc nnnq̃ cõtigit. Vnde ipsa dt Eccĩ. xxiv. Transite ad me oẽs qui cõcupiscitis me. Ber. Peccatorẽ qñtumcũq̃ fetidum & toti mũdo despectũ pia mater nõ deserit nec despicit sed pia manu tenet & fouet. donec tremẽdo iudicio miserꝝ recõciliet. Exemplũ. Fuit in quodam claustro virgo q̃dã castissima & btẽ virgini multũ deuota beatrix noie officiũ custodis ferens claues claustri & res ecclie habuit in custodia. Huius sanctitatis spũs inmũdus inuidit. & eã spũ fornicationis grauit stimulauit. Insup quendã adolescentẽ ad amorẽ eius ꝓuocauit. q̃ aggressus eã: salutare eam cepit. Et illa diabolo instigãte cõsentit & depposito habitu cũ recedere vellet ad altare btẽ marie virgis accessit & vt sueuit salutauit dicẽs O btã virgo mater mie. claues ecclesie tibi cõmitto. q̃ i hoc claustro diutius manere nequeo. & positis clauibus cũ habitu sup altare recessit cuz iuuene. & nõ lõge postq̃ ille opleuerat voluptatẽ suã cum ipsa. ipsã seductor ille miserã reliq̃t. Quidnã facẽt illa misera ignorabat & ad quem se

vertēt. facta ē publica mētrix. ⁊ i tali miseria. xij. ānis vixit. Quadā die ex casu ptrāsibat claustrū illō de quo apostatauerat ⁊ recogitās statū suū in quo fuit. ⁊ miserā illā vitā ī q̄ iā essz. amarissime flere cepit. ⁊ retrahens se a ꝯsortib⁹ suis accessit ad portā claustri ⁊ dixit portenario. Nouisti eā aliquā puellā in hoc claustro noie beatricē. Cui ille. Nosco adhuc hodie. Ad illa. Cognouisti ne illā beatricē q̄ fuit custos eccē q̄ añ. xv. annos apostatauit. Cui ille. Eadez beatrix q̄ añ. xv. ānos fuit custos hui⁹ eccīe. adhuc viuit i eadē scitate q̄ sp vixit ⁊ nūq̄ de claustro exiuit. Illa nō itelligēs putās q⁹ de alia dicēt ingemiscens abscessit. Tūq̄ sic iret ad ca muros claustri seduleſuspirās ait. O mat̄ mie q⁹ tenerrime diligebā te ⁊ quo me miserā ad tantā miseriā labi pmisisti. O mat̄ mie solamen miseroz. da mihi finē hui⁹ miserie. Tūq̄ hec ⁊ similia dicēt ⁊ amarissime flēs vidit in fine muri puū ostiū aptū ⁊ quandā pulcherrimā dñam pspiacentem ⁊ dicentē sibi. O beatrix quo vadis. reuertē filia mea kīa reuertē i locū tuū. At illa stupens ait. O dña vñ me noscis. Cui illa. Sū ilia mat̄ mie cui vel tuū tuū ⁊ habitū ⁊ clauem cōmisisti. ⁊ vsq̄ nunc vices tuas habui i hoc claustro ⁊ ita officiū tuū cōpleui. vt nemo vnq̄ tua absentiā cōsideraret. Resume ergo habitū tuū et claues ⁊ reuertē ad officiū tuum. q⁹ nemo accusabit te de tua absētia et obtinui tibi apud filiū meū indulgētiā oīm pcatoz tuoz. Et hoc dicto indues ei habitū ⁊ reddēs ei claues euanuit. Illa aūt intrās claustrū. suum officiū fecit sicut pus ⁊ nemo q̄d q⁹ sibi dixit. Sic ergo ptz q⁹ bta vgo maria cōmunit̄ grām suā ipartit̄ oi b⁹ ⁊ nullū pcatōrē q⁹tūcunq̄ magnū contēnit. nullū eā q̄ntūcunq̄ pau

perē despicit. Exēplū. Erat q̄dā hō q̄ pauperē vitā oīb⁹ diebus vite sue duxerat hostiatim panes rogās. Et q⁹ uis paup esset: tn̄ btē vgīnī fuit valde deuot⁹. ⁊ q̄q̄ victui necārio suo prefuerit: totū alijs paupib⁹ ob reuerentiā btē vgis erogauit. ꝑ egritudinis molestia tact⁹ tremendū iudicū expauit. ⁊ igemiscēs ait. Nuis mihi paupi supuenīet cora tāto iudice. q̄ mihil i eius hōre paupib⁹ dare potui cū ab infātia paup ⁊ mendic⁹ existerē. Statīq̄ affuit ei bta vgo cū ceteris angelor ⁊ vginū dicēs. O hō q̄d trepidas cora filio meo apparē. Putas me immemorē esse q̄ in meū honorē fecisti. Crede q⁹ pter tuā iopiā te non ordēnabo. Mater em̄ sum oīm tam diuitum q⁹ pauperū diligo eos q̄ meū implorāt auxilium. Secur⁹ esto ego em̄ cora filio meo astabo tibi ⁊ veniam oīm peccatoz tuorum tibi impetrabo. Tūc ille gaudēs vocato presbitero. sumptoq̄ viatico spūm dñō cōmēdauit. Secūdo bta virgo apparuit soli pter splendoris vtilitatē. Sicut em̄ sol imittit radium suū per puū foramē. ⁊ illuminat splēdore suo totam domū. sic bta virgo maria pmodicum seruitiū sibi exhibitū inspirat pcōri radium gratie sue mīe. Ipsa em̄ dicat. ⁊. He. ij. Quicūq̄ honorificauerit me: glorificabo eum. Exēplum. Quidam miles in quadā via cōmuni castrū habebat ⁊ oēs trāseuntes spoliabat. Attēdens aūt q⁹ pcōr esset ⁊ p̄ dor: quotidie tn̄ btām virginē cū vno aue maria salutauit et pter hoc idē seruitiū salu⁹ fiebat. Accidit autez q⁹ q̄dā religiosus illuc trāsiret ⁊ cum vellēt eum serui militis spoliare: rogauit vt eū ducerent ad dñm suū. Adduct⁹ ergo rogauit militē vt oēs seruos conuocaret: vt eis vbū dñi predicarez. Quib⁹ congregatis ait. Nequaq̄ estis hic oēs. ⁊ pter

quirentib9 oib9 tantū camerari9 de fuit. Qui cū ducerēt ad virū dei: mo re obsessi caput mouit ⁊ nō audebat accedē. Cui vir scūs ait. Adiuro te vt dicas nob qs sis ⁊ vñ veneris huc At ille Heu cogor dicē: rego sū demō missus a lucifero. ⁊ xnij. ānos sic cum isto milite māsi: vt q̄cq̄ die dñam suā nō saluasset: rego eū iugulare de bere Ille aūt hoc nullo die p̄termisit et statim demō euanuit. Viles āt ce cidit ad pedes ei9 veniam postulās ⁊ vitā suam emēdauit.

De eodē Sermo. xxxij.

BEatā me dicent oēs genera tiones. qz fe. mi. mag̃ḡ po. ē. Lu. i. Verba ista sūt btē ma rie vḡis post ꝺceptionē filij sui. In q̄ bus vbis facit duo. Primo hortatur nos ad suā laudē ⁊ benedictionē. ibi Beatā me dicēt. Secūdo mouet bñ dictionis racionem. ibi. Quia fe. mi. mā. q̄ po. ē: ⁊ sc̄d. qz ipse deus magna rca me fecit. ⁊ me in mrēm elegit. et ideo merito oēs generationes ho mīū me bñdicē ⁊ laudare debēt Di cē em Hester. vi. Honore dign9 est quecūq̄ rex voluit hōrare Exquo igi tur rex celestis beatā virginē honoā uit ⁊ bñdixit: merito nos eā hōrare et bñdicere dēm9. Debēt aūt eā bñ dicere hoīm ⁊ mali. qz ipsa pacē refor mauit inter deū ⁊ hoiem. ⁊ sententiā cōtra hoiem data mutauit. Ideo ipa figurata est p reginā hester. q̄ muta uit assueri regis sententiā data otra filios isrl. Nota hysto. Aman hostis erat iudeoz. cū assuerus eum honora uit. mardoche9 noluit eū honorare Quapropt volēs delere iudeos: pmi sit regi assuero. x. milia t talentoz argēti vt eos deleri pmittēt. Et tradidit ei rex ānulū suū dicēs. Argentū tuū ti bi sit fac de iudeis qđ tibi placet Tūc scripsit aman lras ānulo regis insig nitas ⁊ misit per totū regnū: ⁊ iussit q̄ oēs iudei suspēderent. Nō audiēs regia hester: ad regē intrauit. ⁊ mu tauit sententiā illam quā aman pcu rauit. Et factū est q̄ aman in patibu lo suspēderet: ⁊ iudei liberati sūt No ta totā hystō. Per regē assuerū qui interptat beatitudo significat rex ce lestis cui oēs sācti pclamāt. Sanct9 scūs scūs dñs de9 sabaoth. i. oīpotēs. Hic dedit sentētiam mortis cōtra fili os isrl. i. cōtra gen9 humanū in trās gressiōe p̄mi parētis Dixerat eīm eis dñs vt de omni ligno paradisi come derent. p̄terq̄ de vno ligno de quo p̄ cepit eis ne comederēt dicēs Gene. ij. Quacūq̄ hora comederitis de hoc ligno morte moriemini. Cū aūt de li gno comedissent: statim signati erāt ad mortē. ita q̄ null9 hoīm in quinq̄ milib9 annoz puenire poterat ad re gnū celoz. Istud aūt factum fuit p aman qui interptat miqu9. ⁊ signat diabolū miquissimū qui persuasit eis vt pomū comederēt: dicēs ad euam. Cur p̄cepit de9 vt comederitis de oī ligno paradisi preterq̄ de illo. Que rñ dit. Ne forte moriamur. Cui ille. Ne quaq̄: sed q̄cunq̄ hora comederitis quasi dij eritis. Hoc mō decepit eā ⁊ oīb9 nobis sentētiā mortis p̄tauit. Ista sentētia p nullū cōmutari potu it nisi p hester q̄ interptat eleuata i pl̄is. ⁊ significat mariaz quā rex cele stis i reginā elegit p̄pter humilitatē suam. Nā cum rex assuer9 multas vḡines de toto mūdo cōgregasset ad ducta ē hester paupcula ⁊ hūilis vir go ⁊ illa inuenit grām in ospcū eius et fecit eā reginā. Sic rex celestis in ter oēs vḡines ⁊ mulies huj9 mundi maria humilē ⁊ paupcula vḡinē ele git. Vñ ait angel9 qui nūcq̄ fuit di cēs. Benedicta tu in mulieribꝰ. i. sup oēs mulies inuenisti grām apud dñm. Ecce cōcipies in vtero ⁊ paries filiū et vocabis nomē eius ihs. i. saluato

Ipse enim saluū facet populum suū
a pcctis eoꝝ. Vnde ꝺr Aug⁹. O fe
lix maria que solum ꝛ tm̄ ꝓ nobis ꝓ
tulisti saluatorem. ex te enim natus
est qui in se credentib⁹ tribuit vitā
eternam. Et sic ille iniqu⁹ Aman sen
tentiam mortis quam alijs ꝓcurauē
rat solum sibiipsi intulit sic solus
diabolus eternaliter cōdemnabitur
sine ſpe aliqua recupandi. nos vero
liberati sum⁹ de morte eterna si volu
mus de pctis nostris abstinere. Secū
do debēt eam ſpecialiter peccatores
laudare ꝛ benedicere. qꝝ ira dei cō
tra nos mitigat ꝛ placat. Ideo bene
figurata est per abigail que iram re
gis dauid cōtra nabal carmeli miti
gabat. Nota hystoriam .i. Re. xxv.
Cum dauid lateret i quodam deser
to ꝛ egeret: misit ad nabal diuitem
qui cōuiuium fecerat: rogans eum
vt sibi aliquid de cōuiuio suo ad cō
medēdum mitteret. qꝝ necesse habe
ret. Ille autem noluit: sed filio ipro
perauit ꝙ esset seru⁹ fugiens. ꝛ sub
sannauit eum. Nō cum nūcij retuli
sent: irat⁹ dauid: armauit se cum tri
centis viris ꝛ iurauit ꝙ delere vellꝫ
nabal cum omni regno suo. ꝛ cum
omni domo sua. Nō intelligens abi
gail vxor nabal occurrit cum panē ꝛ
vino ꝛ carnib⁹. ꝛ cadens ad pedes
eius dixit. Ego ancilla tua: nō vidi
nūcios tuos quos misisti mi domine
et placat⁹ est dauid. Dauid enim in
terpretatur manu fortis ꝛ significat re
gem celestem: qui fortior ē omnib⁹
regib⁹ terre Iste mittit nūcios suos
.i. predicatores vel bonas cogitatiōes
vel inspiratiōes ad domū nabal stul
ti .i. pctōris. qui stultus ꝺr. qꝝ ꝓ mo
dica delectatione cupit pdere eternā
iustitiā ꝛ letitiā Mittit āt nūcios su
os vt reuocēt eū a pctis ꝛ faciat ꝺo
fructū bonoꝝ operū: sed stult⁹ .i. pec
cator remittit nūcios sine fructu ꝛ cō
temnit nūcios dei. Propt̄ qꝺ dns ira
scit pctōri ꝛ statim occidēt eū si non
intercedēt abigail q̄ interpraet prudēs
et significat ꝺginē mariā: q̄ p prudētiā
suā deū placat: quē nos p stultitiam
nrām irritauim⁹. Exēplū de theophi
lo. Hegre in fmone de purificatione.
Ecce venit ad tēplū ꝛ c. Itē aliud ex
emplū. Fuit q̄dā meretrix publica q̄
septē annis incōfessa manebat. Qua
dam die occurrit cuidā sacerdoti de
uoto noie zacharias: eū mamb⁹ ver
bis salutādo. At ille erubescens ne
sciuit q̄d rndēt. Dixit aūt. O dō mu
lier ora deū ꝓ me. Cui illa. Doce me
quō orare debeam. At ille. Vade ad
ostiū ecclesie tal' in q̄ inuenies depi
ctā imaginē btē marie ꝺginis ꝛ dic ta
liter. Dñe celi ꝛ terre q̄ ꝓ pctōribus
nasci dignat⁹ es: miserē illi sacerdo
ti q̄ me misit ad te. Nō si fecēris ego
te remunerabo. Illa aūt sperans ali
quid ꝺsequi ab eo: iuit illuc. ꝛ flexis
genib⁹ sic orauit. Tūc imago pueri
cū indignatiōe ꝺtit se ab ea. ꝛ dixit
matri sue. Audi mat̄ amātissima mi
serabilez ꝛ mirabile euentū. Pecca
trix maior de mūdo inuocat me ꝓ di
lectissimo amico meo. ꝓ se aūt non
orat. Cui mat̄. O dilectissime fili mi
ignosce ei qꝝ te ex insipientia puoca
uit. ꝛ in iuuētute orbāta fuit patre
et matre q̄ debuissent eā informasse
Da mihi dulcissime fili mi pctīm illi⁹.
nā maior ē tua grā ꝛ mia q̄ pctōꝝ
stultitia. Sis ergo ei ꝓpicius ꝓpt̄ me ꝛ
propt̄ dilectū tuū qui ipsā huc misit.
Tūc puer rndit. Non ē fas ꝙ tibi ali
qꝺ denegē. qcqꝺ volueris poteris im
petrare. Dimissa sūt ei oīa pcta sua.
studeat ālius cauē ea. At illa ꝺfectus
recepit ꝛ dixit ei oīa q̄ acciderāt ꝛ au
dacter ꝛ hūiliter confitēs pcta sua vitaꝫ
suā emēdauit. Tercio debēt btām ꝺ
ginē bndicē ꝛ laudare specialit oēs
hom̄. qꝝ ipsa ē adiutrix eoꝝ in tēpta

tionibus ⁊ impugnationib⁹ dyaboli. Vnde bene figurata est per Judith que adiuuit filios isrl quos holofernes impugnauit ⁊ caput eius abstulit. Nota hystoriam Judith. xiij. Cū holofernes totum mūdum areuiret et omnes terras ⁊ ciuitates impugnasset: tandem venit ad terram filiorum israhel. Nō illi audiētes ꝑparauerūt se ad resistendum sibi. Nō audiēs holofernes arti⁹ pugnauit otra eos ⁊ obsedit bethuliam ⁊ abstulit ab eis aquam que influebat ciuitatē Et cum nimis affligerent in ciuitate erat quedam vidua in ciuitate illa nomine iudith casta ⁊ pulchra que ornauit se ⁊ exiuit ciuitatem cū vna ancilla. ⁊ venit ad holofernem. q̄ captus est in pulchritudine querens q̄re illuc venisset: q̄ ait. Populus me⁹ grauiter offendit deum suum. ⁊ misit me hic nūciare tibi vt tu capias ciuitatem. Quarta die misit ad eam holofernes vt dormiret cum eo Que ait. Quicquid tibi placuerit: ego faciam. Ille autem gauisus bibit vinū pl⁹ q̄ vnq̄ biberat. ⁊ nocte illa iacebat sopitus nimia ebriate ⁊ dormiebat. Illa autem accepto gladio ei⁹ amputabat sibi caput ⁊ dedit puelle sue. ⁊ reuerse sūt ad ciuitatem. ⁊ de mane cum exerat⁹ eius inuenirent eū sine capite territi sūt. ⁊ egressi de ciuitate cūctis ꝑstrauerūt illos: Holofernes interpr̄at infirmitas. ⁊ significat dyabolum qui adeo infirmus ⁊ debilis fuit ⁊ est. q̄ nullum vincere potest nisi volentē. Ber. Debilis est hostis qui nullum vincere potest nisi volentē. Iste impugnauit filios isrl .i. viros cōtemplatiuos ⁊ bonos qui se magis opponūt q̄ mali. Gre. Hostis noster quāto magis nos sibi cōtrabellare cōspicit: tanto magis impugnare intēdit. Illos vero tempta re negligit: quos quieto iure se possidere sentit. Sed per adiutorium iudith liberanē. Judith interpr̄at glorificās deum. ⁊ significat beatam v̄ginem mariam que glorificauit deū dicens. Magnificat anima mea dominum Ista amputauit holoferni caput .i. diabolo potestatem suā. Ber. Non sic timent hostes visibiles quālibet multitudinez castrorum copiosam sicut infernī potestates mariewocabulum. ⁊ fluūt ⁊ pereūt. sicut cera a facie ignis vbicūq̄ inuenīūt huius nominis crebram inuocationem. Exemplum de sancta monali que temptabat a diabolo. Require in sermone p̄cedenti. Item aliud exemplum. Duo scolares renūciātes seculo claustrum ingrediunē. sed diabolus multum temptauit vnum eorum vt ad seculum rediret. Cui temptationi resistere non valēs: dixit socio suo Redire me oportet ad seculum. Quem cum ille retinere nullaten⁹ posset: ait. Veni ad altare beate marie v̄ginis et eam prius salutem⁹ Cumq̄ orationem facerent: ille qui temptabatur quasi orare videbat: sed cor eius vt citius exiret eruiabatur. Socius autem eius vberrime cum lacrimis beatam virginem inuocabat. Et cū fleret. ille qui temptabatur quasi ī extasi raptus vidit beatam virginem lacrimas socij sui recipiētē pallio suo et filio suo ostendentē ⁊ dicentez. O dilectissime fili mi q̄ semp exaudis te supplicater inuocātes: suscipe has lacrimas serui tui ⁊ effectum petitionis cōcede. Cui filio? O mater non ē fas q̄ tibi aliq̄d denegē: fac cū eo sicut vis. Tūc ille q̄si de somno euigilans socii suū adhuc flentē eleuās. et ad pedes eius se ꝑsternēs ait. Hodie p̄cab⁹ beate marie v̄ginis ⁊ lacrimis tuis ab omni temptatione sū liberat⁹. Ad claustz ergo redeam⁹ ⁊ grates btē virgini referam⁹.

De sancto Georgio martire.

Sermo. xxxnj.

Nouite vos armatura dei vt possitis stare aduersus insidias diaboli Epho. vi. Militē strēnuū oportet ꝓmo ītutū esse armis. deinde debet ire cōtra hostes pugnādo. Hoc sciens apls ꝓmo milites xpi armat cū ōr. Inuite vos ⁊ c. deide armatos mittit ad pugna cū ōr. vt possitis stare ⁊ c. Et beatus georgi⁹ fuit miles xpi: primo ꝓnceps qz erat tribun⁹. ⁊ ideo hec ꝟba pñt sibi cōuenire. in qb⁹ comēdaē ꝓmo ab inductiōe armoꝝ. scdo ab expugnatiōe hostiū. Circa ꝓmū notandū qꝺ ipse habuit qꝺruplex genus armoꝝ. s. clipeū galeā. loricā. ⁊ gladium. p q signanē arma spūalia. s. qꝺ habuit fidē. spē. caritatē. ⁊ bonā opationē. Primo ergo habuit fidē tanq̄ clipeū. sicut legit̄ de eo qꝺ cū videret qꝺ dacian⁹ impator cōpellēt hoies ad sacrificia ydoloꝝ. ipse in mediū ꝓsiliens clamauit. ꝺ. Oēs dij gētiū demonia dñs aūt celos fecit. in oib⁹ sumēs clipeū fidei. Secūdo habuit spē bonā tanq̄ galeā. Vñ legit̄ de eo qꝺ cū magna ꝓcautio esset ⁊ multi fidē xpi negarent. ipse spē hns in dño oēs xpianos sua doctrina ⁊ verb̄ ꝺhortabat. Tercio habuit caritatez dei ⁊ ꝓximi tanq̄ gladiū. Cū em̄ sicut legit̄ de eo tantā ꝓsecutionez ⁊ tantā timorē videt in xpianis ꝓpt̄ imminā ruinā ⁊ ꝓditionez ꝓpli gladio caritatis fuit vulnerat⁹. Quarto hūit opationē bonā tanq̄ loricā Vñ legit̄ de eo qꝺ cū esset diues oēs diuitias: oēs seruos: totū statū militie sue deseruit ⁊ fruitio dei et ꝓximoꝝ se totalit̄ manqpauit. Sicut em̄ lorica totū corp⁹ tegit ⁊ munit. sic bona opatio ornat aiaz ⁊ defēdit. ⁊ io dixit Apls Ro. xiij. Induamur arma lucis. Bona ei opatio sūt arma inquantū aiam ornāt. Ex opatiōe em̄ beati georgij ornari debem⁹ qz ꝓ hec arma debem⁹ obtinē regnū celoꝝ. Hoc figuratū est iudicū. xviij Legit̄ em̄ ibi qꝺ cum filij dan nō accepissent sortez int̄ ceteras trib⁹ accepti armis bellicis adqsierūt terrā opulentā in q̄ nulla erat ꝓnuria. Glosa Per filios dan designantur pctōres. Dan interꝑtaē iudicū. qz sunt filij iudicij ⁊ non misericordie. Vñ merito nō acqpiunt sortē hereditatis ꝛpter pctā: sed postea recipiētes arma vtutū recuperāt qō ꝓ pctm̄ amiserāt. scz terrā celestis regni: in q̄ null⁹ est defectus. Secūdo cōmendaē ab expugnatione hostium cū ōr. vt possitis stare aduersus insidias dyaboli. Circa hoc notaē qꝺ btūs Georgius tres hostes expḡuit. s. dyabolū. mūdum. ⁊ carnē. Primo vicit dyabolū. Vñ legitur de eo qꝺ quendā draconē interfecit. de quo tria legūtur. Primo qꝺ in aqua habitabat. ⁊ flatu suo aerem infecerāt. ⁊ qꝺ hoies deuorabat. Sic diabol⁹ in aquis habitat. i. in hoib⁹ luxuriosis. Per aquā significaē suggestio per quā hoiem ecā submergere vult in aia. Hoc figuratū fuit i Apocaē. xij Vnde legit̄ qꝺ Johānes vidit qꝺ serpens ex ore suo post mulierem aquā misit tanq̄ fluuiū vt eā faceret trahi ad flumē. Glo. Per istū serpentē itelligit̄ diabol⁹ q̄ adā ⁊ euā seduxit Qui ex ore suo. i. ex sua malicia mittit aquā. i. suggestionē malā post mulierē. i. post aiam vt eā ꝓtrahat ad pctm̄. ⁊ sic submergaē in iferno. Istū draconē vicit georgi⁹ triplici lācea. Primo lācea oōmis Vñ legit̄ de eo qꝺ se cōmēdabat lācee diuine passiōis ⁊ quia crucē se munīēs ꝓ salute puelle mori nō timuit. Vñ legit̄ de eo qꝺ cū q̄dā die venisset i ꝓuinciā libie ad ciuitatē q̄ ōr Sibena iuxta quā stagnū erat instar maris. in quo draco pestifer habitabat siue latitabat. q̄ sepe ꝓlm in fugā conuertit. flatu suo ad mu

tū ciuitatis ascēdēs hoīes īfficiebat
Quapropt cōpulsi ciues duas quoti
die oues sibi dabāt. Alioqn sup mu
ros ciuitatis ascēdit. ⁊ pl'm suo fla
tu necabat Cū ergo oues iā deficerēt
pene ⁊ substātia eor: īmito cōsilio q
filij ⁊ filie darent draconī p sortē. ⁊
sors neminē exapet. Et cū iā liberi
eor oēs fere essent cōsūpti: q̄dā vide
filia regis ē sorte oprhensa ⁊ draconi
ad deuorādū dāda. Tūc rex cōtrista
t⁹ ait. Tollite argētū ⁊ aur ⁊ dimi
diū regni mei ⁊ filiaz meā dimittite
mihi ne totaliē moriaē. Cui pl's cū
furore dixit. Tu rex hoc edictū dedi
sti ⁊ nūc oēs pueri nri mortui sūt. ⁊
tu vis filiā tuā saluari. Nisi ī filia tua
cōpleueris qđ in alijs ordīasti. succē
dem⁹ te ⁊ domū tuā. Qđ rex vidēs
cepit flere filiā suā dicēs. Heu me fi
lia mea dilecta: q̄d tibi facā. Nū vi
debo nuptias tuas Et cōuersus ad po
pulū dixit. Oro vt īducas tribuatis
mihi octo diez vt lugē possim filiam
meā dilectā. Qđ cū populus cōcessis
set. In fine octo diez reuersus ē po
pulus cum furore dicēs. Quare per
dis pl'm tuū pter filiam tuā. Ecce
omnes a flatu draconis perim⁹ Tūc
rex vidēs q filiam suā non possz libe
rare. īduit eam regalib⁹ vestib⁹ ⁊
amplexat⁹ est eā ⁊ dixit. Heu me fi
lia cara de te filios in regali gremio
nutrire credebā. ⁊ nunc vadis vt a
dracone deuoreris. Heu dilectissima
filia mea sperabaz ad tuas nuptias
primates inuitare. palacū meū mar
garitis ornare. pt te tympana ⁊ orga
na audire. ⁊ nūc vadis vt a dracone
deuoreris Et osculās eā dimisit di
cēs Vtinā ego añ te mortu⁹ fuissem
q te sic nō amisissem. Tunc pdēs fi
lia añ pedes pris sui. petiuit ab eo be
nedictionē suā. Quā cū pr cū lacrimis
benedixisset: ad lacū pcessit. Que cū
ibi sederet expectās draconē ⁊ fleret
beat⁹ georgius superuenit. ⁊ vidēs
ipsam flentē. quid haberet interro
gauit. Illa respōdit Bone iuuenis
equū veloē ascēde ⁊ fuge: ne meq̄
moriaris. Cumq puella georgio oia
facta enarrasset. dixit georgi⁹. Noli
timē filia. At illa. Bone iuuenis ma
gnifica cordis es. tu cur mecū mori ꝺ
sideras Fuge dilecte velociter. Hinc
ego nō discedā donec draconē vide
am. Noli timē: ego ī noīe xpi te adiu
uabo. Bone miles mecū ne pereas.
sufficiat em q ego sola pereā. Nā me
liberare nō poteris: sed mecū peribis.
Dū hec loquerē: ecce draco venies
caput suū ꝺ lacu leuauit Tūc puella
timibūda dixit. Fuge bone domine.
fuge velociē. Tūc georgi⁹ equū ascē
dens ⁊ crucē se munies: draconī cō
tra se venientē audacter aggredie
et lāceā fortit vibrās ⁊ se domino cō
mendās: ipsū grauiter vulnerauit.
et ad terram pcut. dixitq puelle.
Prone zonā tuā in collū eius nil du
bitās filia Quod cū fecisset seqbatur
eam tanq̄ mansuetissim⁹ canis. Cū
ergo eum in ciuitatem ducerent: po
puli hoc vidētes per montes fugerūt
dicentes. Ve nobis. nos oēs peribi
m⁹. Tunc btūs georgius dixit eis.
Nolite timere. Ad hoc enim misit me
dominꝰ ad vos: vt vos liberarem a
plaga draconis. tantūmodo īm xpm
credite. ⁊ vnusquisq vestrū baptise
tur ⁊ draconē occidam. Tūc ois po
pulus baptisat⁹ est. Tunc btūs Ge
orgi⁹ draconē euaginato gladio oc
cidit. Quem quatuor iuga bouum vix
ad campū duxerūt. Babtisati sūt au
tem in illo die viginti milia hominū
exceptis paruulis ⁊ mulieribus. Po
pulus autem cōstruxit ecclesiā mire
magnitudinis in honore btē Marie
virginis ⁊ beati Georgij militis Rex
vero infinitam pecuniaz beato geor
gio obtulit quā quidē accipe noluit

ſed pauperib9 dari precepit Tūc rex filiā ſuam btō Georgio copulari voluit ſed ipſe recuſauit ꝓpter amorez ihesu xpi. Tunc btūs Georgius regē de quatuor inſtruxit. Primo q9 de ecclesia dei curam haberet: ſacerdotes honoraret. diuinū officium libenter audiret. ⁊ de pauperib9 memor eſſz et ſic oſculādo regem ab eo receſſit ⁊ c̄. Secūdo pugnāuit contra mūdum Ipſe eñ cōtra ipſum mūdum habuit pugnam per pſperа ⁊ p aduerſa. Per pſperа: quādo dacian9 imperator per blandimēta verbor ⁊ per promiſſiones dōnor que multos decapiunt. tñ ipſum decapere nō potuerūt. Et p aduerſa cōtra mūdum pugnaz habuit. qz nec p paſſiones vincа potuit. cum tamē multa ⁊ magna paſſus ſit. Legiē enim q9 dacian9 intantum xpianos pſeqbaē vt infra vnū menſem. xviij. mlia martirz martirio coronarent. Nō vidēs btūs georgi9 tactus dolore cordis intrinſec9 dīa q̄ habuit diſperſit deditq paupib9 ⁊ militarē habitū abiecit. habitum xpiанor induit. ⁊ in medium pſiliēs clamauit. Oēs dn gentiū demonia: dñs autē celos fecit. Cui preſes irat9 dixit. Qua preſūptiōe audes deos nrōs demones appellare. Dic eñ vñ tu es aut quo noīe vocaris Cui ait. Georgius vocor. ex nobili genere ⁊ capadoeū pſapia oriund9. paleſtinā xpofauēte deuia. ſed omnia deſeruí vt liberius poſſim ſeruire deo celi. Cū āt eum preſes ad ſe inclinare nō poſſz. iuſſit eum in eculeo ſuſpēdi. ⁊ membratim corp9 eius vngul' ferreis lacerari. Impoſitis aūt facibus ardētib9 ad latera: quouſq viſcera eius patere cēpit: tūc plagas fecit ſale fricari ⁊ ſic in carcē poni eū iuſſit Eadē hora dñs cū ingēti lumīe ei apparuit ⁊ plagas ſanauit. ⁊ dulcē eū oſolatus eſt. Vidēs dacian9 q9 pēmis eum ſuperare nō poſſet: ad quēdā magū accеſſit. eiq dixit. Chriſtiani artib9 ſuis magicis ludificāt tormēta. ⁊ deor nrōr ſacrificia paruipēdūt. Cui magus Si artib9 meis nequero eū ſuperare: capitis trūcatiōe re9 ero. Ipē igiē maleficio infect9: inuocatis noīb9 ſuor deor venenū vino miſcuit. ⁊ ſancto georgio porrexit ad ſumendū. Cōtra q9 vir ſcūs ſignū crucis edidit ⁊ ebibit. nullāq leſionē ſenſit. Quo viſo magus ad pedes ei9 cecidit. lamētabiliē veniam petijt: ⁊ ſe xpianum fieri poſtulauit. Sequēti vō die iuſſit georgiū primū inter rotas acutas: binis gladijs vndiq circūſeptis. § ſtatim rota frāgiē. ⁊ georgi9 illeſus inuenīē. Tūc irat9 iuſſit eū in ſartagine plenā plūbo liquefacto poni. Qui fcō ſigno ſācte crucis eā intrauit ⁊ q̄ſi in balneo refoueri cepit. Nō audiēs dacianus cogitauit eū precib9 emollīri. atq ſic blandicijs magis q9 minis ſuperare vel tormētis Dixitq illi. Videſ fili georgi q̄nte dn nri māſuetudis ſint. q̄ te blaſphemū tā patiēter ſuſtinēt. Conuertē filī dilcē ⁊ dnis nrīs ſacrificia: ⁊ magnos hōres ab ipſis ⁊ a nob conſequeris. Cui georgi9 ſubridēs ait. Ecce patus ſū iplē qō hortaris. Hac ꝓmiſſione dacian9 deluſus ⁊ let9 effect9: iuſſit ſub vōce precomis vt oēs ad ſe venirēt ⁊ georgium tā diu reluctantē: tandē viderēt credē ⁊ ſacrificare dnis noſtris. Ornata ergo tota ciuitate pre gaudio cū georgius templū pdolor ſacrificatur9 intraret. ⁊ oēs ibidē gaudētes ſtarēt flexis gembus dñm exorauit vt templū cū pdol' deſtruēt: q̄tin9 ad laudē ſui ⁊ ad oueſtionē pli de eo nihil remanēt Statim q9 ignis de celo deſcendit. tēplū cum dnis ⁊ ſacdotib9 cōcremauit. ipſaq terra aperiēs ſe oēs reliquos deglutiuit. Hec audiēs dacian9: georgium ad ſe duci iuſſit. eiq dixit. Que ſit

maleficia tua o pessime hoim. q3 tm facim9 feasti. Cui georgi9 No credas rex sic esse. vade meam & itez me im molare vide. Cui ille. Intellexi frau de. q3 vis me face absorberi sicut te plm & deos meos. Cui Geor. Dic mi hi miser. Dn tui q se iuuare no potue rm quo te adiuuabm. Iratus rex mi nis dixit alexandrie vxori sue Defica ens moriar q3 ab hac hoie me superat m eterno. Cui illa. Tyrane & crudel carnifex: nunqd sepi9 dixi tibi ne xpi anis molestus esses. q3 de9 eoz pug nat p eis. Et nuc scias me xpiana fi deri. Stupefact9 rex. Heu pchdolor. Nunqd seducta es. Featq3 ea capill suspedi & flagell dirissime cedi. Que cu crederet. dixit georgio. O georgi lumen veritatis qd putas: nunqd te nascat aqua baptismatis Cui georgi us. Nihil dubites filia: q3 effusio tui sanguis reputab tibi p baptismate. Tuc illa oras ad dnm emisit spm. Sequeti die tale accepit sententia vt per totam ciuitate trahere. Postmo dm tyran9 oia membra martiris absci di & in puteum pjci feat. membris & cor pori aduolues magnm lapidem & sic ad palacium rediens Tuc vehemens tremo tus fact9 est. quo trore hitationes to tiz ciuitatis ita cocusse merore sut vt nemo essz q no de pria morte cogita ret. Interea dns angelo michaeli di xit. Descende in puteum & deduc seruum meum georgium. Quo fco dixit dns illi Vade onde te carnifica daciano vt vi deat quata deus tu9 facere pt Etus georgi9 iuit ad spectu illius & ait. Ecce vbi sut tormenta tua & quo eua nuerut pene tue. Adhuc agnosce q3 potes sit de9 meus Dacian9 videns eu obstupuit. & astatib9 dixit. No e hic ille sed spus ei9. Alij dixerut. Simil eius e. Etus aut georgius stans & no men xpi confirmabat dicens: q3 ego sum. Et videntes multi hec mira culum crediderunt in ihesu xpm. Ite rm fecit eum in carcere includi & fame volens eum facere interire. insup & magnm lapidem sup eius ventre pone. et supmm eum iacere vt sic eu corpi met & aiam exalaret. Que de9 iterm ex sua gra liberauit. Tunc dacian9 irat9 dixit ad eum itez. Pessime homi num que sut ista maleficia q3 p mihi lo penaris. Cui georgi9. No sut ma leficia sed dei beneficia. Tuc iussit ca put ei9 malleis tudi vsq3 ad cerebz et p pedes suspendi & fumm fecit fieri sub capite ei9 vt sic suffocaret. Que deponens iussit eum in carcere pone. & ibide itez fame affligi. Tuc serui ve metes ad imperatore mane dixerut q3 san9 esset & in carcere cantas dea bularet. Tuc irat9 ille dixit. Heu de ficies moriar. q3 hoiem istm superare no possum. Quem extrahes de care re: ardetes caligas ferreas feat poni in pedes ei9 & clauis ferreis affigi. q3 sanguis p riuulos de pedib9 eius ef fluxit. Postea feat vas fieri qsi lage ne: & p totm clauis ferreis interi9 ar cudari. & feat eum in illo vase p totm cast3 volutari. Qui cu esset p totuz corp9 pfossus ipsm extrahi feat. dei de clauo per tpa trasfixo. icarcerari iussit. Seqnti die fune in collo ei9 su spenso. p totam ciuitate distrahi feat & sic eum tuc extra ciuitate decollari ius sit. Talit pugnit iste gl'osus martir contra mundum: io cu essz i tatis pricul dice potuit qd dz. ŋ. Macha. vi. Tu dne q sanctam scientiam habes. mani feste tu scis q3 cu a morte posse3 libe rari: duros sustineo corpis dolores & penas Secm aiam voppt timore tui libenter hec patior. Jte pena eius fuit multiplex sicut audistis. mag. m'ta & loga. q3 septe annis durauit. Dico q3 fuit mag q3 me ceteros martires tres fuerut qui maiora supplicia susti nuerut. videlicet Laurei9 Vincti9

et Katherina. multa maiora beatꝰ gregoriꝰ passus ē. Terao vidit corpꝰ ꝓpriū. qđ corpꝰ appetit delicias. voluptates. ⁊ molestantiū rex vitationē Cōtra delicias sibi venenū ꝓpinatum fuit. Cōtra voluptatē castitatem seruauit ⁊ molestias diuersas sustinuit Ipse enim Gregorius fuit futura hystia figurata. Numeri. xix. vbi dixit dñs ad moysen. Precipe filys israel vt adducāt tibi vaccā etatis integre in qua nulla sit macula nec portauerit iugū. Postea subdit. que dño immolabit Etūs gregorius fuit tibi per sanguis effusionē. etatis integre per constantiam. nulla fuit in eo macula immūdicie nec portauit iugū alicuius crimimis Terao ipe molestias corpis sustinuit sicut audistis. Et qz ita fortiter dimicauit: ⁊ vicit hostes suos. ideo ipsū dñs remunerauit tāqꝫ militē strennuū ⁊ fidelem Et ꝑmo honorauit. qz super mortē habuit protestatem. Vnde legit de eo qꝫ cū eductus esset extra ciuitatez in locum decollationis. eratqꝫ ibidem magnus cumulus cadauerū ⁊ ossium mortuorū. vnꝰ vero de septuaginta regibꝰ qui vocati fuerāt ad imperatorē qui ad spectaculū venerāt dixit. Quodo georgi volumꝰ experiri ptātē eius ꝑ tanta passus es: vt resuscites istos mortuos. Qui respōdit. Licet nō sitis digni vt hoc būficiū dei videatis: tñ ad confirmationē credentiū. vt vos agnoscatis ipsū vez deū q̄ fecit celuz et terrā: hoc rogo vt eis digneť vitā dare. Statim illa cadauera oia surrexerūt quos ipse baptisauit. ⁊ mltos alios q̄ hoc miraculo viso in xpm crediderūt Itē honorauit eū dñs qꝫ cum esset in carcē ⁊ tpa eius essent transfixa clauo ꝑ se visitauit ipsū ⁊ tanqꝫ medicꝰ clauū extraxit. Cōfortauit ipsū in hoc qꝫ añ mortē quicqđ ab eo petijt ipetrauit. Vñ legit de eo qꝫ cū ia debēt decollari: flexis gembus orauit dicēs Dñe ihesu xpe: oro vt aiam meā nō separes a grā tua. ⁊ q̄unqꝫ passionē meā i memoria habuerit vel arca se portauerit vel me in ciitate inuocauerit: exaudire digneris. Et vox de celo ad eū dicēs qꝫ i oibꝰ esset exaudit. ⁊ sic migrauit ad dominū. Hogem.

De sancto Marco. Ser. xxxv.

Ego sū vitis vera ⁊ pr̄ meus agricola ē. i. vinitor. Jo. xv. In hoc euāgelio vtit dñs triplici similitudie scz vitis. vinitoris. et palmitū. Seipsū dt vitē. ibi. Ego sū vitis vera. Patrē dt vinitorē. ibi. pr̄ meꝰ agricola ē. Discipulos suos seu oēm pl'm xpianū dt palmites. ibi. oēm palmitē Circa ꝓmū nota qꝫ cōparat se viti ꝓpter multa q̄ in vite inuenim. q̄ eaā in xpo inuenīrur. Primo vitis solet plātari i ẽra sic vitis ista. i. xps ē plātata in ẽra q̄ de sinu pris descēdit in ẽrā ⁊ hūanā naturā de casto vgis vtero sibi assumpsit Hec vitis i vinea btē vgis nō ex virili semie seo mistico spiramine plātata fuit ⁊ fecūdata. ⁊ ioseph tm̄ custos vinee extitit sicut dr Ma. i. Cum esset despōsata mr̄ ihu maria ioseph antequ cōuenirēt inuenta ē in vtero hns qđ de spū scō ē. Et cū vellet occulte dimittere eā ait ad eū angelꝰ. Joseph fili dauid: noli timē accipere mariā cōiugē tuā. qđ enī in ea natū est. de spū scō ē. Nī aūt vitis ē plantata: tota vitis solet emittere palmites ⁊ frondes Sic vitis ista. i. xps palmites emisit. Et frōduit: q̄n discipulos suos de diuersis locis vocauit pretrū ⁊ andreā de mari Matheū de theloneo. Johānē de nuptijs volentē nubē. ⁊ illos ad p̄dicādū misit. Deinde solet vitis purgari ⁊ arcūcidi. Vitis ista. s. xps plātata fuit qñ hora passiōis sue approp̄inqnte oēs discipuli

eius reliq̃runt eū. ⁊ eū solū mē ãgusti as dimiserūt. Mat. xxvi. Tūc discipuli ei⁹ relicto eo fugerūt. Job. xix. Noti mei q̃si aliem recesserūt a me. Isa. lxiij. Circūspexi ⁊ nō erat adiutor. q̃siui ⁊ nō erat q̃ adiuuaret. Quãuis aūt aliq̃ redierūt: m nullo tñ sibi auxiliū p̃buerūt. Solet eciã vitis sterco rari. sic vitis ista stercorata fuit: q̃n faces ei⁹ pulchra sputis iudeor fuit turpiē maculata. sicut ipse ꝺr Isa. l. Facē meā nō auerti ab increpãtib⁹ ⁊ c̃. Her. Faces illa pulchritia ī quã angeli desiderant ꝓspicē. sputis maculaē iudeor. Isa. liij. Nō ē spēs ne q̃ decor. reputãtes eū esse leprosū ⁊ nouissimū virorū. i. vilissimū. Aug⁹. Cognosce o aia mea. iste formosus pre filios hoim q̃ difformis factus ē. Solet eciaz vitis placillari. i. ad lignū ligari. sic vitis ista fuit placillata quãdo xp̃s adcolūnã fuit ligat⁹ ⁊ flagellis ⁊ vgis itm̃ cesus q̃ a plãta pedis vsq; ad vticē capitis nō fuit ī eo sanitas. sicut ꝺr Isa. i. Her. O amãtissime iuueis q̃d ē q̃ talia patiaris. q̃d sceleris tuū. q̃ culpa tua. q̃ causa tue mortis. Cōcupiscẽtia me traxit ad arborē. te pfecta caritas traxit ad mortē. Solz eciã vitis circūfodi. sic vitis ista scz xp̃s fuit q̃n manus ei⁹ ⁊ pedes clauis ferreis perfossi sūt. lat⁹ lãcea. caput spinea corona. Ps. Fode. mame. ⁊ pe. meos Jo. xix. Vn⁹ militū lãcea lat⁹ eius apuit. Adultimū solz vitis ī torculari torq̃ri ⁊ ex pmi vinū sic xp̃s in torculari crucis passus fuit q̃ vinū sanguis sui ex oib⁹ mẽbris eius effluxit. sicut ꝺr Isa. lxiij. Torcular calcaui solus. Psal. Apud dñm misericordia ⁊ co. apud eū redẽp. Her. Prorsus copiosa. q̃ nõvna gutta sanguinis largiē sed p q̃dq; ptes corporis emanauit. Et sic ptz quõ xp̃s opatur viti. Dui⁹ vitis palmites sūt oēs xp̃iani. ⁊ vinitor ē pat̃ celestis. Qui

dam autem palmites sūt in vite q̃i nõ faciũt fructus. sicut mali xp̃iani q̃i non ꝓficiũt in bonis opib⁹ q̃i tamẽ habẽt nomen xp̃iam ⁊ nõ opa. Istos solet vinitor tollere ⁊ mittere in ignẽ eternũ. Quidã aūt palmites faciũt fruct⁹. s. fideles ꝓficiẽtes in bonis opib⁹. Istos purgat pat̃ celestis agricola p tribulatiões ⁊ castigationes vt fructũ pl⁹ faciãt. Gre. Mala que nos hic p̃mũt: ati⁹ nos ad deum ire expellũt. Aug⁹. Ideo pumũtur iusti: vt pressi clamẽt ad dñm ⁊ clamãtes ⁊ exaudiant̃ ⁊ exauditi glorificẽt deũ. Dui⁹i tribulatio sanctis mittit̃ a deo in signum caritatis. Hebreo. xij. Quẽ diligit de⁹ castigat. Greg. Ideo hic deus quibusdã parcit vt in eternũ feriat. Ideo aūt ferit nõ parcendo vt in eternum parcat. Aug⁹. Hic vre. hic seca. vt in eternũ pcas Act. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnũ celoz. Lu. xxiij. Oportebat xp̃m pati ⁊ ita intrare gl'am suã Jhero. Quis scõz sine tribulatiõe coronat⁹ ē. q. d. nullus Jstud bñ sciuit btũs Marc⁹: ideo multa patient̃ tollerauit. Legit̃ em̃ ipsũ fuisse discipulum sci petri. ⁊ ex ore ei⁹ euãgeliũ scꝑ sisse. Tãte ei humilitatis fuit q̃ sibiipsi pollicẽ amputauit: ne ad officiũ sacꝺotij ꝓmouẽtur. q̃ reputabat se ad hoc idignũ. veritñ dispõne dei aucẽs bti petri p̃ualuit. ⁊ ipsũ ī sacꝺotẽ dsecutus. ⁊ eũ ī alexãdriã destinauit. vbi dũ fidẽ xp̃i p̃dicat̃ pontifices ꝓdolor ei insidiabãt̃ ⁊ cũ ī pascha missã celebraẽt: tũc funẽ ī collo ei⁹ circũdederũt p citatẽ trahẽtes ⁊ dicẽtes Traham⁹ bubalũ ad locũ bubali. carnes autẽ eius ⁊ sanguis ⁊ terram fluebãt. ⁊ post hoc in carcerat̃ ⁊ ab angelo cõfortat̃. Sed et xp̃s venebat ⁊ cõsolabat̃ eum dicens. Pax tibi marce q̃ ego tecũ sũ et eruã te ab omnib⁹ angustijs tuis

Mane autem facto eum huc illuc⁹ p̄r cuitatem trahūt. Ipse autez deo grās egit. ⁊ dixit. In man⁹ tuas cō mēdo spūm meum. Et hec dicens expirauit. Cūq; pagam corp⁹ eius vel lēt cōburere: fulgura ⁊ tonitrua oriuntur ⁊ quilibet euadere nitebatur. corp⁹ eius sepelierūt. Nogem⁹

Itē thema ⁊ sermo iam dictus de sancto Marco: pōt dici de sancto quilibet vsq; in illum locum Istud bene sciuit sanct⁹ ⁊c. Et sequitē modo legēda sancti Quirini.

Qde legit̄ de eo q̄ erat miles strēnuus ac magister militum sub troiano impatore. Qui cum in suis vinculis haberet alexandrū papam ⁊ hermetem. videretq; mlta signa fieri a beato Alexādro papa ⁊ p̄dicationē ei⁹ audiuit. Qui dixit ad beatum papā Habeo enim filiam nobilez pulchrā satis sed i pectore habet strumā. si tu is meritis ⁊ ope sanat̄. in xp̄m credā et baptismū suscipiam. Respondit papa quirino. Adduc filiam tuam ⁊ collo suo contūdam catenam meam et beati petri: ⁊ sanabit̄. Et cum hec fecisset: statim est sanata puella ⁊ beatus quirin⁹ gauisus est ⁊ in fide cō firmat⁹ ac baptismū accepit. Nomē autem puelle fuit balbina: que in v̄ginitate permānsit. Tūc venerūt quidam mali homines ad comitem aurelianū ⁊ idicauerūt ei omnia q̄ gesta fuerūt. Quib⁹ auditis iratus aurelian⁹ iussit sibi adduci sanctum quirinū et diuersis blādimētis ⁊ terroribus temptauit eum sed a fide xp̄iana eū reuocare nō potuit. Cūq; immobilē eum videret. fecit eum multis tormētis affligi. ⁊ tantū in eculeo distendi et ligno verberari ⁊ lacerari i carne sua. Deinde fecit man⁹ eius ⁊ pedes trūcari: linguam q̄ abscindi ⁊ tādē decollari. Et corp⁹ sancti martiris cani⁹ tradi. Sicq; in fide p̄bat⁹ est ⁊ in passione consūmat⁹ aiam suam deo dit deo. Quāti ipse sit meriti in cēlo: crebris miraculis ⁊ signis. frequēti busq; beneficijs p̄bat̄ in mūdo. Ipe tamē quādaz speciale grām habz sanādi grauem infirmitatem. a qua multi eius auxilio sanātur. Dicat̄ eā qualiter membratim sit passus

De scō philippo ⁊ iacobo.

Sermo. xxxvi.

Tabūt iusti in magna cōstātia aduersus eos qui se angustiauerūt. Sap. v. In istis v bis ostēdit spūs scūs quid futurū sit in die iudicij. s. sanctorum pugna cōtra reprobos ⁊ pugne cā. Primū ibi Stabūt iusti. Secūdum ibi. aduersus eos Notādum q̄ quinq; stabūt aduersus reprobos. Primo xp̄s eos accusando. secūdo angeli. tercio sancti quarto dēmōes. quinto oēs creature. Primo stabit contra peccatores xp̄s eos accusādo q̄ suā passionem i eis anhilauerūt. Aug⁹. Ideo deus in corpe suo cicatrices obseruauit vt in iudicio hostib⁹ suis exprobraret. Crisostom⁹ Xp̄s in iudicio exprobrabit pctōrib⁹ dicēs. Ego ppter vos hō factus sū. Et tūc incipiēt plāgere. De ista materia require dīca. ij. aduentus dīn in sermone. Videbūt filiū hoīs. in secūdo membro. Secūdo stabūt angeli aduersus pctōres eos accusantes q̄ eos nō honorauerūt sicut debuerūt. q̄n arca eos talia pcta perpetrauerūt: q̄ coram vno homine nō perpetrassent. Exer. In quouis loco in quouis angulo reuerētiaz exhibeas tuo angelo p̄nte. q̄ me p̄nte facere nō auderes. Item exclamabūt et accusabūt eos qui abstulerunt labores eorum. eo q̄ eis deputati fuerūt ad custodiēdum. ⁊ vt eos a malo retraherēt: ⁊ istum laborem arca eos amiserūt. O q̄ tribilē illa accusatio angelor. vt dr Apo. i. ⁊ vt dr Dan.

vim. Viso vno angelo quasi mortui ī terram ceciderūt. cum tamen missi essent ad eorum cōsolationem. Quid ergo erit peccatorib⁹ cum videbunt tot angelos coram se stantes ⁊ eor peccata recitātes ad eorum perpetuam cōdemnationem. Exemplū. Monachus quidam deuot⁹ cum esset in oratione a se capt⁹ est. ⁊ visus est ei q̄ esset ante diuinum iudicium. ⁊ vidit angelos stātes ⁊ accusantes peccata duoruz virorū. quorum alterius erat cōmunis secularis ⁊ alter prelat⁹ spūalis. Affuerūt etiam sancti orantes p̄ eis ad quorum p̄ces dominꝰ distulit sentētiam precipiēs monachis vt dicerent abbati suo vt eos monēt vt eorum vitam emendarēt. Cuncq abbas eos monuisset laycus statum suum emēdauit: sed prelat⁹ vilipendit: ⁊ quadā nocte dum mimme speraret: morte preuēt⁹ est. Tercio stabūt contra reprobos omnes sancti. et hoc cōtra eos qui se āgustiauerūt et tribulauerūt in hoc seculo. Sap. v Stabūt iusti in magna cōstantia ad uersus eos qui se angustiauerūt. ⁊ qui abstulerūt labores eorum. Nunc iacēt pauperes sub pedib⁹ potētum. et potētes stant. Sicut patet in paupere lazaro qui iacebat ante ianuaz diuitis cupiens saturari de micis que cadebāt de mensa diuitis ⁊ nemo illi dabat. Nūc iacet diues in inferno petens guttam aque ⁊ nemo dat ei. Et hoc est quod dicat dominꝰ Isa. pēñ. Serui mei cōmedent ⁊ vos esurietis serui mei bibent ⁊ vos sitietis. Istud figuratuz est Judicum p̄mo. in rege adombeseth qui ceperat. lxx. reges et āputatis manibus ⁊ pedibus eorum fecat eos iacere sub mensa sua: et colligere fragmēta cadētia de mēsa. Et postea ipse captus est a filijs israhel ⁊ fecerunt sibi similiter. Tunc dixit. Merito hoc patior id. ipsum eñ fec̄i. lxx. regibus qui collegerūt sub mensa mea abatiorum reliquias Sic continget illis qui modo opprimunt pauperes ⁊ psequūtur xp̄i famulos in futuro cōculcabūtur ab eis Mal. vltī. Calcabitis impios vt fiant cineres sub planta pedum vestrorum dicat dominꝰ Sic isti duo apostoli Philippus ⁊ Jacobꝰ conculcabūt illos q̄ ipsos martirisauerūt. Nam ō eis legitur sic. Cum philippꝰ per scithiam p̄dicaret: ⁊ a paganis teneret. ⁊ ad īmolādum ydolis vrgeretur: subito veniebat quidam draco ⁊ flatu suo interfecit duos milites qui eum vinctum tenebant: ⁊ suffocabat filium pontifias. ⁊ ex fetore dracomis oēs qui aderāt morbidi reddebantur. Et ait philippꝰ: ydolum cōfrīgite ⁊ in deum credite. ⁊ sani eritis Tunc illi promiserūt se hoc facere. Recessit ergo draco in desertum ad preceptum philippi. Tunc orauit ⁊ eos omnes sanauit. ⁊ tres mortuos suscitauit. et omnes ad fidem xp̄i sunt cōuersi. Et post hoc venit in asiam ⁊ cum ibi fidem xp̄i ihesu predicaret. tentꝰ ab infidelibꝰ cruci est affixus. ⁊ ita migrauit ad dominū ihesum. De sancto Jacobo legit̄ q̄ in vtero matris sue fuit sanctꝰ. ⁊ ideo iustus ognominatus erat. vinum ⁊ siceram non bibit carnes non comedit. balneo nunq̄ vsus fuit. nec linea veste indutus ⁊ propter sedulas genuflexiones talos sicut camelus in genibus habebat. Primꝰ inter apostolos missaz celebrauit. primꝰ episcopus ihe rosolimis ordinatus fuit. In. xxx. anno pontificatus sui pharisei statuerūt eum supra pinnaculum templi. cogentes eum vt populum ab errore reuocaret. sine illum crucifixum crederēt. Jp̄e autē clamans voce magna dixit Ihesus est filius dei. ⁊ sedet ad dexteram patris. ⁊ ē venturꝰ iudicare vivos

et mortuos. Tūc illi indignati clamauerūt. O iustus errauit & papitauerūt eum vt lapidib⁹ eum obruerēt. ipse autem super genua procumbēs dixit. Rogo te dñe dimittas eis q̄ nesciunt quid faciūt. tūc vnus illor⁹ p̄cussit caput ei⁹ fullone vsq; ad cerebr⁹ & expirauit. Cōtra istos stabunt isti duo apli in die iudicij: eos accusātes. q̄ se ā gustiauerūt. & abstulerūt labores eor⁹ eo q̄ ipsis p̄dicātib⁹ credē noluerūt. Quarto stabūt ptra tres probos diaboli. Gre. Malign⁹ q̄ spirit⁹ cogitatiom. locutiom. & opatōi nostre semp insistit. si forte q̄d mueniat vñ in examine extremi iudicij accusator existat. Aug⁹. Astabūt oēs hoies añ tribunal xpi vt referat vn⁹ q̄sq; q̄d gessit in corpe siue bonū siue malū. Presto erit & tūc diabol⁹ cectās vba pfessiōis nrē. & obijcēs nob omnia quecunq; fecim⁹. in q̄ hora in quo loco p̄cauim⁹. & quid bom tūc facere debuim⁹. hoc dicturꝰ est Tūc ille aduersarius noster dicet. O eq̄ssime iudex. iudica istum esse meū obnoxiū: qui tuꝰ esse noluit p grām tuꝰ est per miam. meꝰ est per misericordiā tuā per patiētiam. meꝰ per suasionē. tibi inobediēs. mihi obediēs. A me p̄cepit hāc p̄iosam vestē qua inuitus ē. tua dimisit cū in ea huc venit. equissime iudex iudica illū esse meū. et meā esse dānatū. Heu heu potēr erit ille aperire os suū qui tal⁹ inuenit vt iuste cū diabolo deputabit. Deputabit inq; iniqu⁹ gehenne ignis. vbi erit fletꝰ & stridor dentiū. vt dr Mat. viij. Stridebūt dentib⁹ ex similitudie frigoris sibi inussi. Vnde mittēdi sūt in tenebras exteriores maleficā & peccatores q̄b⁹ a strennuo dicet iudex. Ite maledicti &c. Dic tamen ignis non cōsumet in id q̄d ait. & hoc ideo vt semp cruciet maledictū & dānatū. Erit ibi fletꝰ super eterna & ptua aimissione sūmi bom q̄d bonū cōsistit in visione beatifica. & fruitiōe deitatis in qua est tota delectatio sanctor⁹ in celis. Vnde ait Aug⁹. Malleꝫ esse in inferno & frui visione beatifica veri et sūmi bom q̄d est xp̄s deus q̄ in celo esse & nō frui hac. Iudex vero iste bene agentib⁹ dicet. Venite benedicti &c. Nō nobis cōcedat q̄ sine fine vivit & regnat &c.

De eodē. Ser. xxxvij.

Non turbet cor vestr⁹ neq; formidet. Jo. xiiij. Verba ista p̄fētis euāgelij dñs in hmōe absentie iuda ad. xi. apl'os dicit solās eos dixit Nō turbet cor. ve. supple p mortē mea. Creditis in deū & in me credite q̄. d. Credite q̄ ego sū deꝰ & nō tm̄ hō. Jdo possum me a mortuis suscitare. Jtē non turbet cor vestr⁹ p̄t passionē quā passuri estis. & pscutiones post mortē meā. q̄ in domo p̄tis mei multe māsiones sūt singul' p exigentia meritor⁹ Si quo mim⁹. i. si nō essē ibi nō dixissē. imo dixissē. q̄ sūt ibi q̄ ego vado pare vob⁹ locū. Dūs volēs corpaliter discedē a discipul' suis phibuit ne admitterēt tribulatōr⁹ & p turbationē. Nō aūt quālibet pturbationē phibuit. sed tm̄ malam. Est aūt duplex pturbatio. s. bona & mala Malā phibet & ē triplex. Prima est accidie. secūda inuidie. tercia ipatie. Perturbatio accidie q̄n hō trepescit in caritate dei. & nō cogitat q̄ dei sūt ex hoc adeo cor ei⁹ infrigidat q̄ nūq; sentit alicui⁹ letiā spūalē. Et q̄nq; tedet eū vite sue quotiēs in aliquo molestat. q̄ nō hz caritatē & sustinē non p̄t. & optabit sibi q̄nq; mortē. Jsta tristicia valde mala ē q̄ inducat hoiē in desperationē. ita q̄ aliq̄n seipsum occidit. Ecc̄i. xxx. Tristiciā longe expelle a te. multos ei occidit tristicia tā in corpe q̄ in aia. Ecc̄i. xxij. Felix q̄ nō hz tristiciā cord. & q̄ n̄ cecidit a spe sua.

Hanc tristiam habuit achitofel: q̃ seipsum laqueo suspẽdit. vt legitur ij. Re. xvij. Quod simili͂ter fecit ⁊ iudas Vnde dicit dauid. Quare tristis es anima mea: ⁊ quare cõturbas me spera in deo. De nulla re ita gaudet dyabol⁹. sicut de tristicia. q̃ tunc homo inclinat ad omne malum. Eccl. xv. Omnis plaga tristicia cordis est et de nulla re tãtum dyabol⁹ confunditur: sicut de letitia spũali ad quam monet nos psalmista dicẽs. Seruite domino in letitia. Istam ergo tristitiam phibet dom̃⁹. d. Non turbetur cor vestrum neq; formidet. Secũda Perturbatio est inuidie quando inuid⁹ tristat̃ de psperitate ⁊ bono alterius Vnde quidam dicũt q̃ inuidia est tristicia de bono alterius. De hac inuidia dr Pro. xxv. Sicut tinea vestimẽta rodit ⁊ vermis lignu: ita tristicia nocet cordi. Basili⁹. Sicut erugo ferrum: ita inuidia animam in q̃ nascit̃ corrumpit. Socrates. Quãta sũt felicium hominum gaudia: tanti sũt infelicium gemit⁹. Bene. Vtinam inuidi in omnib⁹ ciuitatibus oculos vel aures haberẽt vt de omnib⁹ perfectius torquerent̃. Hanc tribulationem siue tristiciã habuit herodes q̃n magi dixerũt. Vbi est qui natus est rex iudeor̃. vidim⁹ enim stellã eius in oriẽte. ⁊ venim⁹ adorare eum. Nõ audiẽs rex herodes turbatus est. Doluit enim de hoc q̃ maior rex eo fuisset. Tercia turbatio est ipatiẽtie: q̃n homo turbat̃: ⁊ dolet de flagellis dei de quib⁹ debẽt potiꝰ gaudere. s. pauptate infirmitate aduersitate. q̃ sũt signa diuini amoris. Heb. xij. Quem diligit dom̃⁹ castigat ⁊ flagellat. Apoca. iij. Ego quos amo arguo ⁊ castigo. Aug⁹. Noli turbari seo potius gaude sub flagellis q̃ tibi seruat̃ hereditas. Pro. xij. Nõ contristabit iustum quicquid ei acciderit. Greg.

Electi q̃ timẽt: ne vltio q̃ suspẽdit: sine gũior fuer̃t. Feriri pẽna correctõne desiderãt. ⁊ dolorẽ vulner̃ media nã salutis putãt. Vñ legit̃ in vita spa. Dixit q̃dã scũs pr̃ cuidã discipulo infirmãti. Ne contristaris q̃ infirmitate t̃ plaga corpis detineris Sicut ei ferrũ vel es p ignẽ. erugine͂ emittit. ⁊ aur̃ per ignẽ purgat̃. sic p tribulationes ⁊ plagas a magnis ad maiora puehemur tis ⁊ a pctis purgaris Multo leuiꝰ ẽ hic purgari: q̃ in purgatorio. Vñ legit̃ de btõ gregorio: q̃ potiꝰ oĩb⁹ diebꝰ vite sue infirmari voluit: q̃ duob⁹ diebꝰ esse in purgatorio Vñ nõ dem⁹ turbari de flagell̃ q̃ mittit dñs. q̃n ex amore facit ⁊ ex bono ꝓposito p salute nr̃a Hic pr̃ de t̃na pturbatõe mala quã phibet dñs in verb ꝓpositis. Nõ turbet̃ cor vr̃m neq; formidet̃. Ter turbatio tõ ẽ eã t̃plex. Pria p pctõ tũ ppetratõe. Scda ex ꝓpinquor̃ cõpassiõe. Tercia ex iniquor̃ psecutõe Pria turbatio quã tõ hr̃ p pctõr̃ p petratõe tõ ẽ. ad quã monemur Isa. xxxij. Obstupescite opulenti ⁊ turbami obstẽtes: exuite vos p confessionẽ ⁊ cõfundami. obstupescite. s. aĩe. ⁊ turbami de culpa. obstẽtes de mia. exuite vos p confessionẽ ⁊ confundami per erubescentiã. De illa eã pturbatõe dr ij. Cor. vij Que s̃m deũ t̃stitia ẽ stabilẽ salutẽ op̃at̃. Isi. Esto pn⁹ ad lamẽta sicut fuisti ad pctã. Grauia ei pctã gũia desiderãt lamẽta. Idẽ. Nullũ inuenit̃ delictor̃ tale remediũ. sicut eor̃ cũ dolore otinuo meõria Ihero. Qui pctõr̃ ẽ: sua pctã plãgat. ⁊ ãplius pcrare caueat Grego. Qui pctã sua plãgit: nec tñ dr̃erit: pene gũiori se subiat. Iber. Luctꝰ eor̃ q̃ pseneratiã nõ hñt: nõ merent̃ consolationẽ Alios mr̃t lugẽtes vidor: ꝑ si de corde p cederẽt lacrime: ñ tã facile ilico soluerent̃ in risũ. nũc ãt cũ abũdãtib⁹ ocosa ⁊ scurrilia vba pfluant: q̃ prius

lacme. lacimas huiꝰi de hꝭ eẽ nõ ab
bitꝰ: ꝙꝫ ꝺ ſolatio diuina mittit qñ
ꝙꝺ ꝑ illas tã facile. ꝺſolatio tã vil
admittit. Delicata ẽ ei diuia ꝺſolatõ
iſto nõ ꝺabit admittẽtib⁹ aliena. Se
cũda turbatio q̃ fit ex ꝓrioꝛ ꝺpaſſio
ne eſt lõ: quã docuit nos exẽplo ſuo
dñs nr̃ ihs xps: qñ vidit mariã mag
dalenã flẽtẽ ꝑ morte frꝭ ſui: turba
uit ſeipſũ. ⁊ ploꝛauit cũ ea vt ꝺz Jo.
xi. Jtẽ appꝛopinq̃nte hyã paſſiõis eꝰ
cepit ẽſtari ⁊ meſt⁹ eẽ Jheꝛo. Nõ tu
ſtaẽ tiore patiẽꝺi. qꝛ ꝓpt hoc veneãt
ſ ꝓpt ifelicẽ iuꝺã ⁊ ſcãdalũ apl'oꝛ.
et ꝺe electiõe iuꝺeoꝛ. ⁊ ꝺe ꝺeſtructõ
ne ihꝛlm. qꝛ cũ vidiſſet citatẽ: fleuit
ſup illã ꝺicẽs. qꝛ ſi tu ꝺgnouiſſes ⁊
tu ſ'bauꝺi flẽs. qꝛ veniẽt ꝺies ĩ te. ⁊
circũꝺabũt te inimici tui ⁊ nõ relinq̃
tur ĩ te lapis ſup lapiꝺẽ. Gꝛe. Pl⁹ ẽ
ꝺpaſſio q̃ ꝑ datũ Exteꝛioꝛa ei largiẽs
eẽ extra ſeipſũ ꝑbet. Qui ãt fletũ ⁊
cõpaſſionẽ ẽbuit ꝓrio ſuo. aliq̃ꝺ ꝺe
ſeipõ ꝺat. ¶ Tercia turbatio quã hz
hõ ꝓpt ꝺeũ ⁊ ex iniquoꝛ pſecutiõe ſi
milit lõ ẽ. Jo. xvi. Dixit dñs diſcipu
lis ſuis añq̃ ad paſſionẽ iret p⁹ cœnã
Quõ⁹ ãt gauꝺebit. vos ãt ꝺtriſtabi
mi ſ ẽſtica vĩa vtẽ ĩ gauꝺiũ. ꝺe q̃
ꝺi Qat. v. Beati q̃ pſecutionẽ patiun
tur ꝓpt iuſticiã: qm̃ ipſoꝛ eſt regnũ
celoꝛ. Jſta triſticia breuis ẽ. ⁊ ĩ ma
gnũ etnũ gauꝺiũ cõuertit. ij. Coꝛim.
iij. Jo qõ in pñti ẽ momẽtaneũ ⁊ le
ue tribulatõis noſtre: ſup modũ in
ſublimitate eterne gloꝛie pond⁹ opa
bit in nob. Vere momẽtaneũ ⁊ mo
diciũ ẽ q̃tq̃ hic patimur reſpectu pre
mij. Jſa. liij. Ad punctũ ĩ modico ꝺe
relinq̃ te. ⁊ ĩ miſeratõibꝰ magnis cõ
gregabo te: ĩ momẽto indignationis
abſcõꝺi faciẽ meã pauꝛa te. ⁊ in mi
ſericoꝛꝺia eẽna miꝰt⁹ ſũ tui. Jſtã tri
bulationẽ. ſ. iniquoꝛ pſecutioneꝭ ſũ
ſtinuerũt letanẽ iſti duo apli. ſicut
ꝓtꝭ in ſermone pcœꝺẽti Sequit.

A von senẽ. Nonq felix
ab. si nõ te tibi neuſ.

Qeꝛbũ cruꝛis peũtibus ſtulti
cia ẽ. hꝭs ãt q̃ ſalui fiũt. ⁊. no
bis vt⁹ ꝺei ẽ. ⁊. Coꝛ. i. In v
bis iſtis ꝺſcribit apl's duo gna hoim
ſcz ꝺãnatoꝛ ⁊ ſaluãtoꝛ. Oẽs enĩ q̃
cruce xpi reputãt ſtulticiã pibũt. ⁊
oẽs q̃ vtutẽ ei⁹ ognoſcũt ſalui fiũt.
Dicat ego verbũ cruꝛis. ⁊. ꝓdicatio ⁊
laus ſcẽ cruꝛis ſtulticia ẽ. ⁊. dicẽt eſſe
pereũtib⁹. ⁊. perire volẽtib⁹. Qui ſũt
illi. Certe q̃ cruce xpi ⁊ paſſionẽ ei⁹
ſtulticiã reputãt. Sz q̃ faciũt hoc. vti
q̃ ꝺceptoꝛes. ⁊. pctoꝛes. In cruce enĩ
oſtenſa ẽ nob pauptas. hũilitas. ⁊
penalitas. Oẽs ergo auari deliqoſi.
et ãbitioſi xpõ crucifixo ꝺtradiciunt.
mortẽ xpi ĩ cruce ſtulticiã reputãtes
et iõ peũt. Nob ãt credẽtib⁹ ⁊ cruce
xpi venerãtib⁹ vt⁹ ꝺei ẽ. ⁊. vtutẽ ꝺat
credẽtib⁹ ĩ eã. Saẽdũ ãt q̃ crux xpi
credẽtib⁹ in eã: multipliciꝭ ꝺat vtutẽ
Prima virt⁹ eſt q̃ victoriã preſtat.
et triumphũ ſperantib⁹ in ꝺei⁹ aduẽ
toꝛio. ſicut ptꝭ in rege cõſtãtino. Cũ
eẽm multitudo maxima barbaroꝛ iu
xta ꝺanubium fluuiũ eſſet cõgrega
ta: volẽs fluuium trãſire ⁊ oẽs regio
nes vſq̃ ad oꝛientẽ ſuo ꝺominio ſub
iugare. Nõ cũ cõſtantin⁹ impatoꝛ cõ
peꝛit: caſtra ꝺtra eos mouit. ⁊ ꝺtra
ꝺanubium ſe cũ ſuo exeꝛcitu colloca
uit. Et cũ multũ timẽt ꝓpt eoꝛ mul
titudinẽ: nocte ab ãgelo ſuſcitat. ⁊
vt ſurſum aſpiceꝛet admoneꝭ. Qui
in cœlũ aſpiciens vidit ſignũ ſcẽ cru
cis ex clariſſimo lumine factũ: litteris
aureis hũc titulũ habẽs ſcriptũ. In
hoc ſigno vinceꝛis. Qui celeſti viſiõe
cõfoꝛtat⁹ ſignũ ſancte cruꝛis feꝛat. ⁊
añ exeꝛcitũ ſuũ ferri iuſſit. ⁊ inimicos
hoſtes: ipſos in fugã cõuertit. ⁊ mul
titudinẽ maximã inimicoꝛ. Tũc oſtã
tin⁹ oẽs temploꝛ pontifices cõuocauit
et cuiuſmã ꝺei ſignũ hoc eſſe ꝺiligenter
requiſiuit. Quib⁹ ſe neſcire dicentibus

quídam xp̃ianí aduenerũt. ⁊ ei sancte crucis místerium ⁊ fidẽ trinitatis plenḗ narrauerũt. At ipse fidez recepit. ⁊ ab eusebio papa sacruz baptísma suscepit Ipō autẽ mortuo: filius eius memor victorie p̃is: quã vtute sancte crucis habuerat: helenã mẽz suam ihẽrusalẽ misit p crucẽ inq̃renda. Cum aũt ihẽrusalez venísset: oẽs sapiẽtes iudeoꝝ congregauit. ⁊ cum eis timentib9: dixit vn9 nomine iudas. Scio q vult inq̃rẽ de ligno scẽ crucis xp̃i: videte ne aliqs manifestet: q certíssimũ est q lex nostra periret. Zache9 em̃ auus me9 manifestauit symoni patri meo: ⁊ pater me9 moriẽs manifestauit mihi locũ crucis. et dixit mihi q xp̃s qui exprobrabat phariseos: in eo suspensus esset. Et dixit mihi. Vide fili qñ inquirẽt crux xp̃i illã manifesta ãtrq̃ patiaris aliq̃ tormẽta. Nunq̃ emim extũc gens iudeoꝝ regẽbit: ⁊ illi q̃ crucifixũ adorãt q ipse est filí9 dei. Cui ego dixi. Pater mi. si vero p̃es ipsum dei filium cognouerũt. cur ipsũ crucis patibulo affixerũt. Et rñdit. Nouit dominus q nunq̃ in cõsilio eorum extiti: sed eis sepius cõtradixi. Quia vero ipse populorum vicia exprobrabat: ipsũ crucifigi fecerũt Ipse vero die tercia surrexit ⁊ discipulis suis videntib9 celos penetrauit. In quem stephan9 fraẽtu9 credidit. quem iudeoꝝ insania lapidauit. Vide ergo fili mi: ne ipsum vel discipulos ei9 audeas blasphemare. Dixerũt ergo iudei ad iudã. Nos nunq̃ talia audiuim9. verum tamẽ si de hoc regina q̃sierit. vide ne sibi hoc aliquate9 cõfitearis. Cum ergo illi añ regiã stetissent. ⁊ illa oẽs intuita gasset de loco vbi fuerat dñs crucifixus ⁊ ipi locũ nullatenus indicare vellẽt. iussit eos oẽs cremari igne At illi timẽtes tradiderũt iudam dicẽtes Hic domina iusti ⁊ p̃phẽte filí9. optime nouit legẽ. ⁊ tibi oia que ab illo quesieris indicabit. Tunc illa oẽs dimittẽtes teniuit iudã solum Cui dixit Mors ⁊ vita tibi p̃posita ẽ. qd̃ maluer is elige Ostẽde ergo mihi caluarie locũ q̃ golghata dicit: vbi fuit dñs crucifix9 vt crucẽ eius inuenire possim. Respondit iudas. Nũo locum scire valeam: cum ducti iam ãni fluxerũt et nequaq̃ illo tẽpore nat9 essem. Cui regina Per crucifixũ fame te primã: misi mihi dixeris veritatẽ. Ipsũ ergo in puteũ sicc̃ p̃cepit iussit ⁊ ibidẽ molestia famis cruciari. Cũ ergo ibi dẽ sex dieb9 mãsisset: die septimo extrahi se petit. ⁊ crucẽ se indicaturꝝ p mittit. Cũq ergo extract9 fuisset ⁊ ad locũ venísset ⁊ ibidẽ orasset: loc9 subito cõmouet: ⁊ fum9 aromatũ miri odoris sentit: ita vt mirat9 iudas ambab9 manibus plaudẽt ⁊ diceret In veritate xp̃e tu es saluator mũdi Erat aũt in illo loco sicut dr in ecclesiasticis hystoriis templũ veneris qd̃ adrian9 imperator ibidẽ cõstituerat: vt si quis xp̃ianoꝝ in loco illo orare voluisset: videret venerem adorare. et ob hoc infreq̃s ⁊ fere obliuioni datus fuerat loc9. Regina autem tẽplum fundit9 feat destrui. Post hoc iudas precingẽs seuiliter fodere cepit. ⁊ viginti passus fodiẽs: tres cruces inuenit: ⁊ ad mediũ ciuitatis sũt delate. ⁊ cũ nescirẽt discernere crucẽ xp̃i ab aliis. ecce cũ circa horã nonaz quidam mortu9 inuenis deferreẽ. iudas feretrũ teniuit. ⁊ primã crucem et secũdam super corp9 defuncti apposuit. Sed nequaq̃ ille mot9 est Apponẽs autẽ tertiã statim defunct9 redijt ad vitã. Diabolus aũt transferabaẽ p aera dicẽs O iuda q̃d feasti. Jude ⁊ mihi contraria opat9 es. Nã ille me suadẽte feat petitionẽ. ⁊ tu me rẽuente: ihesu inuenisti crucẽ. Per illuz multoꝝ lucrat9 sũ aias. p te vo poã

iam illas. Per illum regnabam in populo: p te ia expellor a regno. verū tū tibi vice reprndā. & cōtra te regē aliū suscitabo. q fidē deserēs crucifixi cū tormētis te negare facet crucifixū. Nō quidē p julianū apostatā factū ē vt postea videbit. Audiēs judas vociferantem diabolum. maledixit ei dicens Christ⁹ te damnet in abissis ignis eterni. Post hoc judas baptisat et quiriac⁹ appellat. & ihrosolimox defuncto epo in episcopum ordinat. Tunc rogauit eum helena vt ad dictum locum pergeret & clauos quereret. Qui cū illuc venisset inuenit clauos in tra q̄si auro fulgētes. quos ille accipiēs: regine detulit. Ille autē genua sua figens in terra & caput inclinās: eos cum multa reuerētia adorabat Crucis ergo ptē helena detulit filio suo. & alterā ptē ibi reliqt Clauos vero q̄b⁹ dn̄i corp⁹ fuit crucifixum portauit ad filiū. Sanctū aūt q̄riacū epm julian⁹ apostata postmodū mē fecit ex eo q̄ sanctā crucē inuenerat. Cum vbiq̄ signū crucis destruē mitteret & cōtra psas pgeret: cepit quiriacū inuitare ad sacrificia ydolox Nō cū ille rēnuēret: dexteram sibi abscidi fecit dicēs Nec man⁹ multas epl'as scripsit. q̄b⁹ multos a deox sacrificijs reuocauit. Cui dixit quiriac⁹. Vult tū mihi eam⁹ infēsate pfuisti. q̄ prius q̄m in xp̄m credere: sepi⁹ ad synagogas judeox scribebam epistolas vt nullus in xp̄m credēt. & ecce nūc scā dalū corp⁹ mei abscidisti. Tunc julian⁹ plumbū fecit liquari & in os ei⁹ fundi. demde lectū ferreū afferri & in eo q̄riacū extēdi & desubt carbones sal ad ipsū spargi. Sed cū quiriacus immobilis pmanēt dixit ad eū julian⁹ Si nō vis sacrificare dijs saltē dic te xp̄ianū non esse. Nō cū recusaret iussit altā foueā fieri. & serpentes venenatos ibidē poni & quiriacū in eam dē iactari: & tū fr̄es otinuo mortui sūt. Jussitq̄ julian⁹ in caldare oleo feruētissimo plenū quiriacum mitti. Qui cū sponte intrare vellet: signauit se sancta crucē: rogās dn̄m vt eū iterū in lauacro martiū baptisaret. Irat⁹ julian⁹ iussit gladio pect⁹ eius pforari & sic in dño consumari meruit. Et sic ptz p̄ma vt⁹ scē crucis quō victoriā prestat otra hostes. Secunda virt⁹ crucis ē q̄ demōes terret & fugat. Aug̃. Vbi signū crucis cū fide & timore pōsserit: nihil ei nocē poterit inimic⁹. Jgit ad oēm actū & ad oēm accessū man⁹ tua crucē pigat. Exēplū Jude⁹ q̄dā romā pgēs cū ia die declinare videt in quodā templo ydoli ap pollinis ad manēdū se otulit. Qui licet fidē nō habēt: tū signo scē crucis se munuit. Nocte media euigilās vidit malox spirituū turbā & lucifer in medio sedētē & singulos vemētes et neq̄as suas reatātes. Cūq̄ oēs dixissent. vidit lucifer illum & dixit. Quis ē iste q̄ p̄sumit in hoc templo dormire. Et ille vehemēt timuit & signo scē crucis se signauit. Cūq̄ missi essent spūs vt eū adducerēt ceperūt clamare. Ve ve ve vas signū est. Et ad hāc vocē oēs disparuerūt. jude⁹ aūt fidē xp̄i recepit. Terra vt⁹ crucis ē q̄ libidinē peccādi & cogitatōes expellit Ozi. Tāta ē vt⁹ crucis xp̄i: vt si in mente fidelit hēat nulla libido: nulla iudia pualere pt: sed otinuo ad memoriā illi⁹ ois pcti & mortis fugit exercitus Exemplū. Scolaris quidā religionē intrās cupiēs vitā emēdare. Cū q̄ austeritatē ordinis sentiret: cogitare cepit q̄ntis delicijs i sclo abundasset & vehemēt tēptabat a sapia carnis. Et cū āpli⁹ resistē nō posset: cucurrit ad altare scē crucis dicens. Dñe ihesu xp̄e obsecro te p scām crucē tuā in qua mortē sustinuisti p me misero succurre mihi ne iuxta i petim

et temptationem. Et statim ois tẽptatio cessauit. Quarta virtꝰ cruc̃s ẽ q̃ ad humilitatẽ puocat. crux enim fuit turpissimũ genus mortis. ⁊ hoc elegit xp̃s vt nob exẽplũ hũilitatis daret. Phili. ij. Xp̃s factꝰ est p nob obe. vsq; ad mor. mor. ãt cru. Propt̃ qd ⁊ deꝰ exaltauit illũ. Ecce ꝓpt̃ hũilitatẽ suã exaltatꝰ est xp̃s. Aug. Ecce habemꝰ exemplũ humilitatis sup bie medicamentũ. Quid ergo intumescis o hõ. O pellis mortiã q̃d intenderis. O sames fetida q̃d iflaris. Primceps tuꝰ hũilis ⁊ tu sup bus. caput hũile ⁊ mẽbrũ sup bũ. Absit. Exemplũ legit̃ q̃ cũ btã elisabeth nupta esset ⁊ magno comitatu: ⁊ p̃cipꝰ vestibꝰ induta ad eccl̃iaz venissz stãs ante altaꝛ amarissime flere cepit: rita q̃ nullꝰ eã ꝛpescẽ posset. Et dixit ei spõsus. Dña cur fles. q̃d displicz tibi in me. Nonne sũ satis nobil vel satis pulcher. Illa vñdit satis nobil estis satis diues ⁊ satis pulcher ꝓpt̃ hoc ñ fleo. Sz defleo pauptatẽ ⁊ nuditatẽ dñi ihu xp̃i q̃m crucꝛ ꝓpt̃ me sustimuit Ecce ego sto h̃ corã eo arcũornata auro ⁊ serico ⁊ pendet hic nudꝰ corã me sine coopimẽto: ⁊ ipse se hũiliauit ⁊ ego debeo dñari. Et sic sp crucẽ in memoria hẽbat ⁊ iõ int̃ oẽs anillas hũilima erat. sicut legit̃ in sua legẽda. Quinta vtꝰ sancte cruc̃s est q̃ in t̃bulationib̃ hoiem confortat. Ber. Nihil dulcꝰ in t̃bulatõe q̃ cogitare passionẽ xp̃i. Qua em̃ asperitatẽ formidabit fꝰ? si mẽti eiꝰ occurrat q̃ dei filij passiõe sit redẽptꝰ. Si ei passionẽ xp̃i sp recordaremur: rita sagitta dilectiois vulneraremur q̃ ꝓpt̃ eũ oẽm t̃bulationẽ dulcit̃ patiemur. Istõ figuratũ ẽ Exo. xv. vbi dr q̃ filij isrl̃ inuenerũt aquã i ramath quã pre nimia amaritudine bibẽ nõ potuerũt. ⁊ ostẽdit dominus noster mopsi lignũ quoddam q̃d naturaliẽ fuit amarum. q̃d tamen cum missz in aquas amaras: dulcorate siũt. Per amaras aquas sigficat tribulatio pñtis vite. p lignũ amaꝛ signat lignũ sancte cruc̃s in quo xp̃s amarissimã mortẽ sustinuit. Si hoc i memoria habuerim9: omne leue ⁊ dulce ẽ q̃d patimur. Exemplũ de iuuene temptato Cum quidã nobilis intrasset ordinẽ et videret ordo sibi nimis austerꝰ cogitare cepit de exitu. Et apparuit dyabolꝰ in specie symee verberãs eũ cũ flagello vsq; ad mortẽ. Et cũ laboraret i extremis visũ ẽ ei q̃ btus bñdictus ducẽt eũ de corpe ad locũ supliciozꝛ vbi vidit deportari vnũ magnũ primaꝛ ardentẽ ⁊ in cathedra ignea sedentẽ ⁊ ante eũ formose mulieres stabãt. ⁊ faucꝛ ignee p os eaꝛ ibãt et eũ torq̃bãt. Et dixit btus bñdictꝰ Vic fuit primceps potẽs ⁊ luxuriosus Post hoc vidit aliũ quẽ demones excoriabãt ⁊ cum sale aspergebant ⁊ vnas ferreis eũ siccabãt. Et dixit beatus benedictꝰ Iste fuit crudel dñator ⁊ exactor paupꝝ ⁊ oppressor Pꝰ hoc vidit aliũ in equo igneo equitãtẽ cappa ignea indutũ ⁊ capã igneã sup humeros portantẽ. Et ait btus bñdictꝰ Iste fuit fur ⁊ raptor ⁊ cuidã vidue abstulit capã ⁊ cuidã monachꝰ cappã. Deinde vidit alios plures diuersis pems torq̃ri sm exigẽtiã meritoꝝ. Vidit eaã totã igneã in q̃ iudas cũ traditoribꝰ torq̃bat. deinde euigilãs oẽm austeritatẽ ordis dulciter accꝛptabat. Item cum quidã sanctus multa tormẽta a quodã tyrãno sustimuisset: quesiuit quo xp̃iam tot tormẽta tam dulcit̃ sustinẽ possent. Respõdit sanctꝰ. qz signũ sãcte crucis in corde portamꝰ At ille. Voci te temptabo ⁊ iussit corpꝰ eius extrahi et scindi p mediũ ⁊ inuenit i eo signũ sancte crucis. Quod videns baptisatus est.

De sancto Johāne ante portā latinam. Sermo. xxxix.

Exaltauit illum āt̄ primos suos. Eccī. xv. Verba ꝓposita bene cōuenīunt beato iohām quem dominꝰ exaltauit apud proximos suos. s. alios apostolos. & hoc in tribꝰ. scz in speciali dilectiōe in miraculoꝝ operatione in corporis et anime separatione. Circa primuꝫ nota ꝙ dominꝰ beato iohām multa signa dilectionis ostendit. Primo in hoc ꝙ eum in discipulum suū elegit Mat. iij. Cum ambularet dominꝰ iuxta mare galilee vidit iohānez in naui cum zebedeo patre suo & vocauit eum cū iacobo fratre eius. At illi relictis retibꝰ secuti sūt eum. Secundo quia eum in optimo statu. s. virginitatis manere voluit. & ideo vgo est electus a domino. Habuit enim ꝓpositum nubēdi sed anteꝙ ad nuptias pcessisset: eum vocauit. & ideo in virginitate permānsit qui est optimꝰ statꝰ. Quia licet bona sit copula cōiugalis. melior tamē cōtinētia viduales. sed optima integritas vginalis. Tercio in hoc ꝙ in cena eum supra pectus suum familiariter recumbere fecit: vbi archana diuinitatis collegit et fluenta dominici pectoris pre ceteris potauit. Nos autem si pectus eiꝰ cum iohāne nō possumꝰ cōtingere. qz indigni peccatores sumus. ꝑsternemꝰ tamē nos ad pedes eius cū maria peccatrice. Si non possumꝰ in pectore eius recumbere per suauitatē cōtemplationis: irrapiamꝰ ad pedes eius procūbere per humilitatem contemplationis. Quarto qz sibi soli ꝓ ditorē suum reuelauit. Cum enim dixisset ihesus in cena discipulis suis: vnꝰ ex vobis me traditurꝰ est. innuit petrꝰ iohām recumbenti ad pectꝰ ihesu dicēs. Quis est de quo dicat Johānes itaqꝫ dixit ihu in silētio Domine quis est qui te tradet. Et respondit ei ihesus in silētio. Ille est cui intinctū panem porrexero. Et cum intinxisset dedit iude. Quinto qz in custodē suę matris elegit eum. Crisi. Non erat modicum eū honorari tali hōre. imperatōr celestis ꝓfectiorē thesauꝝ non habuit ꝙ illum quē sibi cōmēdauit. Jo. xix. Et ex illa hora accepit eā discipulꝰ in suā. s. custodiaz. qz ioseph custos eius iā mortuꝰ erat. Sexto qz eū spūaliter in frēm elegit qñ dixit ei. Ecce mater tua. & ad matrem dixit. Ecce filiꝰ tuꝰ. quē. s. in frēm elegi & tibi in filiū dedi. & ideo btā vgo eū tanꝙ filium suū eruditum referēs ei verba filij sui que in corde suo collegerat. Vnde Johānes plꝰ de vbis dominī ꝙ aliquis euāgelistaꝝ scripsit qz eū beata vgo instruxit. Septimo exaltauit eū in miraculoꝝ opatōe. Multa enī miācula p ipsū opatꝰ ē. Nā cū eum dominaꝝ in doliū feruētis olei misisset: diuina se ꝓtegēte grā illesꝰ exiuit. In illo igit̄ loco. s. ante portā vrbis q̄ latina dicē a xpiaīs eccia fabricaē & dies illa tanꝙ dies sui nativitatis solēnisaē. Cū ergo nec sic a ꝓicatōe cessaret iussu domitiani in pathmos insulā relegatꝰ est. & dñs ei ibi dē multa archana reuelauit. Occiso impatore cū iohes cū multo honore reuocatꝰ essz & ephesū remearet. occurrit ei turba vniuersa dicēs Bñdictus q̄ venit in noīe dñi. Cū āt vrbē ingredereē. drusiana amatrix eius mortua effebaē. Et dixerūt ei parētes ꝙ multū aduētū eiꝰ desiderauerat. Tūc iussit feretrū deponi dicēs. Dñs meꝰ ihesus xpūs suscitet te drusiana. Surge & vade in domū tuā & para mihi refectionē. & sic factū ē. Tercio exaltauit dñs btm iohez in spāli corpis dissolutōe. Cū enī nonagintanouē āno rū essz. apparuit ei dñs. qđ habeē in alio festo. in ꝛmone. Qui timet.

dñs ondit beō iohēm suū dilectū

De scō Jo. baptista Ser. xl.

Inter natos mulierū non surrexit maior iohāne baptista Mat. xi. In istis verb̄ saluator noster beatū iohānem cōmēdat et hon̄orat. Exquo ego dom̄inꝰ ipsū met cōmendat ⁊ hon̄orat. merito nos eum cōmendare ⁊ hon̄orare debem⁹ Cōmendauit autē eū dom̄inꝰ ⁊ hon̄orauit triplicit. s. in ingressu. in p gressu. ⁊ in egressu. Primo ex eo q̄ per eundē angelum qui natiuitatem suam nūciauit eciam natiuitatē beati Johānis nunciare voluit. s. per gabrielē. Cum em̄ zacharias pater suꝰ sacerdos esset in templo solꝰ in quodam festo vt sacrificium faceret ſm consuetudinē veteris legis ⁊ omnis populus foras templū expectaret: apparuit ei angelꝰ gabriel stās ad dexteram altaris dicēs Ne timeas zacharia de hoc q̄ vidisti me. Ego sum angelꝰ dn̄i missus ad te ⁊ nūcio tibi orationē tuam exauditam a deo quā fecisti p populo iudaico vt liberaret̄ a potestate romanor̄. Non em̄ orauit p filio q̄ iam senes ambo erant: sed orauit p populo israhelitico qui fuit romanis tributarius factꝰ. Et addidit angelꝰ. Insup nūcio tibi q̄ vxor tua pariet tibi filiū q̄ vocabis Sterilis sit et senex. ⁊ spū scō replebit puer ille et multos filior̄ isrl̄ cōuertet ad dominū deū suū. ⁊ ipse p̄cedet ā eū. i. precursor eiꝰ erit. ⁊ multi i natiuitate eiꝰ gaudebūt. Scdō hon̄orauit eū nois impositione. q̄ nō p amicos neq̄ p parētes: ſ p angelū sibi nomen imposuit. Vnde ait angelꝰ ad patrē eius. Et vocab̄ nomē eius iohānes Et q̄ zacharias nō credidit verbis angeli mutus factus ē. Cū aūt puer natꝰ esset ⁊ in die octaua circūscidi debēt. voluerūt eū amici sui vocare noīe p̄tis sui zachariā. Et dixit mat̄ eiꝰ. Nequaq̄. sed vocabit iohānes.

Et dixerūt ad eam. Nemo in cognatione tua est qui vocet̄ hoc nomine. Innuēto autē patre eius muto innuebāt ei quē vellet vocari eū. Et scp̄sit in tabula. Johānes est nomē eiꝰ Non dico erit: sed est iam ip̄situz a deo per angelū. Tercio hon̄orauit eū in ortu suo eo q̄ mariā matrem suā adesse voluit. Vnde cū gabriel nūciasset btē virgini i nazareth conceptionē filij sui. audiuit Et ecce elisabeth cognata tua ⁊ ipsa concepit filiū i senectute sua. Statim surrexit maria ⁊ abijt cū festinatōe i ihr̄usalē in domū elisabeth ⁊ māsit cū ea trib⁹ mensib⁹. vsq̄ ad partū ⁊ ministrauit ei. ⁊ p mo leuauit iohannē de ētra Vere magnꝰ hon̄or fuit q̄ regia celi ⁊ ētre mī strabat ei. Et sic ptz qūo dn̄s iohem hon̄orauit in ingressu. Scdō hon̄orauit eum in p̄gressu. ⁊ hoc trib⁹ modis. Primo ex eo q̄ dn̄s eum ante se ad p̄dicandū misit. Cū em̄ iohānes fuisset in deserto a iuuētute sua vsq̄ ad tricesimū annū ⁊ vltra. facta ē vox d̄ celo: dicens q̄ iret in oēm regionē p̄dicās remissionem oīm peccator̄ ⁊ baptisaret populos. ⁊ venēbāt ad eū iuxta iordanē populi multi sciētes ipsū scūm p̄phetā ⁊ baptisati sūt ab eo et dixit. Veit fortior post me cuiꝰ nō sum dignꝰ vt soluam corrigiam calciamēti eius Ego baptisaui vos aqua ille vere baptisabit vos spū scō Scdō ex eo q̄ eū in baptistā elegit. Mat. iij. Venit ihesus a galilea ad iohem vt baptisaret̄ ab eo. Johes aūt prohibebat eū dicēs. Ego a te debeo baptisari ⁊ tu vēis ad me. Et rndit ihesus Sine mō. i. p̄mitte ipleri ad qd̄ veni. Sic em̄ decet nos implere p̄fectaz humilitatē. Et tūc baptisauit eum. Magnꝰ hon̄or fuit iohām q̄ spiritualis pater ihesu factꝰ est in baptismo Tercio ex eo q̄ eiꝰ vitā cōmēdauit super omnes sanctos quando dixit.

Inter natos mulierum ⁊ c. Cōmēdauit autē vitam eius in trib⁹ . scz de animi stabilitate. de vestium asperitate. ⁊ de officij dignitate. Neqre in aduentu dñi dominica. iij. in ser. Cū audisset iohānes in vinculis opa xpi Terao primaliter hortauit eū dñs in egressu. ⁊ hoc trib⁹ modis . Prio ex eo q eū ante se mori voluit ⁊ ad i feros misit vt aduētū suū patrib⁹ nūciaret Johānes em̄ per vnū annū pas sus est ante xpm. Secūdo ex eo q de inimicis iohannis xps se vindicauit. Nā gaius herodē ⁊ herodiadē q eū de collari fecerūt in exiliū misit ⁊ ibi miserabiliť vitam suam finierūt. ⁊ filia que caput ei⁹ petierat viua de terra absorpta ē. Terao ex eo q dñs post mortē eius p eū miraculť clarificauit Cū em̄ decapitat⁹ fuisset herodes caput eius occulte detulit ⁊ sepeliuit in ierusalē iuxta palaciū herodis Et quo hoc dominus miraculose manifestauit: inuenies i sermo. de ei⁹ decollatione. Apud Maurigenā vrbem galilee. Matrona quam nobilis btō iohānī valde deuota deum instanti⁹ orauit vt sibi de reliquijs beati iohānis aliquid daret. Cum aūt orādo nihil se proficere videret: iuramēto se astrinxit q hactenꝰ nō comedēt donec qd petēt accipet. Cum aūt p aliquos dies ieiunasset: pollicē sup altare miri cādoris vidit. ⁊ de dono dei lete suscepit. Tres aūt epi illuc accedētes . cū quilibz de illo pollicē partē vellet accipe. tres guttas sanguinis de ipso stillantes i lineo pāno suscepe rūt ⁊ letāter ad pria redierūt Qui clam rex longobardoꝝ iuxta eccliaz sancti Johis sepultus fuit. qdā vero cupiditate allect⁹ nocte sepulchrum aperuit ⁊ abstulit vniuersa Cui beat⁹ iohes apparuit ⁊ dixit. Cur ausus fuisti tāgē mihi cōmissa i eccia mea deceтero ingredi nō valeb . Nō vtiqz sic euenit. Nā quādocūqz predictam ecclesiā ingredi vellet q̄si a validissimo pugili guttur eius feriebat. Et sic subito retroibat.

De eodē. Sermone. xli.

Iohānes ē nomē eius . Lu.i. Post nomē ihu ⁊ nomē marie. nomē iohis magnificat in scripturis sactis. Sunt aūt plura noīa huic sancto ipsita in sacra scriptura. Primo vocať iohānes qđ est gratia dei. Fuit aūt multiplex gratia in beato iohāne. Primō grā celestis patris qui eū in vtero sanctificauit et nomē imposuit: vt ōt dñs Jhē. p. Priusq̄ te formarē in vtero: noui te .i. predestinaui te preceteris . hic ad gtiam ⁊ in futuro ad gloriā: ⁊ antequ exires de vulua sanctificaui te Et nō solū sanctificauit sed eaā nomē p āgelū imposuit. Vñ ait angel⁹ ad zachariam . Et vocabis nomē ei⁹ iohānes Vnde ait Isa. xlix. Abvtero vocauit me: ⁊ de ventre matris mee recordatus ē nois mei. Itē habuit grām patris q eum ante filium suū precursorē misit Malach . iij. Ecce ego mitto angelū meū qui pparabit viā ante faciē meam . Verba sūt patris ad filiū. Ecce quo in grā celestis patris fuit qui vocauit eū angelū suū ⁊ i vtero sanctificauit eū ⁊ nomē sibi ipsi imposuit. Secūdo fuit Johānes in grā filij. qđ ptz ex eo q ab eo baptisari voluit . Ma . iij. Venit ihūs a galilea ⁊ c. Secūdo q vitā eius cōmendauit dicens Inter natos mulierū nō surr. ⁊ ē ij . Cor . x . Nō em̄ q seipsū cōmēdat ille pbatus ē: sed quem dñs cōmēdat. Terao fuit i grā spūs sci. Vñ ait angel⁹ . Spū scō replebiť: ex vtero matris sue. Cui ei⁹ magister fuit ⁊ docuit eum p̄dicare. Vnde per Isa. xlix. ōt. Posuit os meū tanquā gladiū acutū. Predicatio eius ⁊ spūs sci grā q̄ loqbať p os ei⁹

fuit ḡsi gladi⁹ acut⁹ · q⁹ fortiē pcō
tes arguebat ⁊ nulli ꝑpat · nec pha
riseis · nec herodi · Nā phariseos vo
cabat gemmina viperaꝝ . Herodem
audacter arguebat ꝑpē herodiadem
Nō licet m̄ḡt tibi frīs tui hīe vxorē ·
Et herodes metuebat iohez · sciēs ip
sū virū iustū ⁊ scm̄ · Et sic ptz qūo sā
ctus iohes habuit grām pr̄is ⁊ filij
et spūs scī · Quarto habuit gratiam
apud Mariam virginem q̄ sibi in
ortu seruiuit ⁊ eū de terra p̄mo leua
uit · Nō scptura letanē exp̄mit quā
do dt q⁹ Maria abijt cum festinatōe
in iherusalē in domū elisabeth ⁊ mā
sit ibi tribus mēsib⁹ · ⁊ ministrabat
ei · O q̄ magna gratia q⁹ regina cēli
et terre sibi ministrare voluit · Ma
ria nullū ministrantē habuit: sed so
la puer ꝑperit · sola pānis eū inuol
uit · sola in p̄sepio eum posuit · tm̄ cu
stos ei⁹ ioseph ⁊ angeli affuerūt · Si
cut cantat ecc̄a · Gaude dei gēmtrix
quā arcūstāt obstetricū vicē cōcinē
tes angeli gloriā deo · sed Maria ob
stetrix iohannis esse voluit · Quinto
eaā habuit grām apud oēs ꝓpīes ·
Nam cum natus esset vicini ⁊ ogna
ti eius cōgratulabanē · Et cum esset
in deserto predicās · exibat ad eum
omnis iherosolima ⁊ omnis iudea ⁊
omnis regio circa iordanē ⁊ baptisa
banē ab eo in iordane · Etiam phari
sei ⁊ publicani ⁊ omnes milites ad
eum gratiaz habebāt · Sicut herodes
de quo legiē q⁹ eū metuebat · sciens
eum virū iustum ⁊ sanctū libenē eū
audiebat ⁊ audito eo multa bona fa
ciebat · sicut ptz in p̄cēdēti sermone ·
et sic ptz de p̄mo noie · Secūdo vocat
amicus sponsi . i . xp̄i · Jo . iij · Amicus
sponsi qui stat ⁊ audit eum · gaudio
gaudet ꝑpter vocem sponsi . i . xp̄i Est
eni amicus sponsi . i . xp̄i ⁊ xp̄s amicus
eius ꝑpter triplicē virtutē qua polle
bat · Primo ꝑpter mūdiciam siue ca
stitatem · Pro · xij · Qui diligit cor
dis mūdiciam habebit amicum regē
scz celestem · Non solum habuit mū
diciā cordis : sed eaā corpis ⁊ totius
cōuersationis · ⁊ ideo vt castitatē su
am nō macularet · vinū ⁊ sicerā non
bibit : sed tm̄ aquā · Esca eius mel sil
uestre ⁊ locusta erat · ⁊ solitarius in
deserto habitabat · Vñ cantat de eo
Antra deserti teneris sub annis / auiū
turmas fugiēs ꝑtristi · ne leui saltem
maculare vitā famine posses · Secō
fuit amic⁹ eius ꝑpter suiipsi⁹ hūilita
tē · Nulla em̄ amicicia p̄t esse inter hu
milem ⁊ superbū · Si ergo iohes hu
milis nō fuisset : amicus sponsi nō ex
titisset : immo nec maria sine humili
tate : deo placuisset · vñ Jhero · Nihil
est q̄ nos deo ⁊ hominib⁹ ita caros
effiat q⁹ si vite merito magni · humi
litate simus infimi · Sic beat⁹ Johan
nes magn⁹ fuit coram dño tm̄ se infi
mū reputauit Nō em̄ iudei ꝑpē vite
sue sōtatē ipsū estimabāt esse xp̄m ⁊
quererēt ab eo vtrū ipse esset xp̄s ·
Negauit · Non sū ego xp̄s Et addidit ·
Nō sū dign⁹ vt soluā corrigiā calcea
mēti eius · Terao fuit amicus xp̄i ⁊
econtra ꝑpē volūtatis ꝯformationem
Juxta illud Tullij · Idē velle / idē nolle /
summa amicicia est · Ad Ro . xij · Pro
betis que sit volūtas dei · Jnē discre
des em̄ non potest esse amicicia · Hoc
sciuit beat⁹ Johānes ⁊ volūtatē dei
obseruauit · p · Thessa . iij · Hec ē vo
lūtas dei sanctificatio vestra · Volun
tatē dei p̄dicauit q̄ dixit · Penitētiā
agite · appropiq̄bit em̄ regnuz celo
rum · Volūtatem eius moriēs iuesti
gauit · Cū em̄ incarcerat⁹ esset misit
discipulos suos ad ihesum · dicēs Tu
es qui venturꝰ es · an alium expecta
mus · Mathei · xi · quasi diceret ꝯm
Grego · Exquo descensur⁹ sum ad in
feros : vis vt aduentū tuū nunciem
alijs sicut hic nūciauiEcce quomodo

vsq; ad mortē: suam volūtatē: dei cō formabat volūtati. ideo amic⁹ sponsi xpi sc̄z erat. Tercio vocatur helyas. Mat. xi. Dixit Jhesus de iohe. Si vultis scire: iohānes ipse ē helias qui venturꝰ est. & hoc dictum similitudiarie dicat̄. Sicut enim helias prenūciabit scōm aduentū. sic iohānes pnūciauit primū. s. in carne Helias enim habuit austeram vitam. durum indumētum. & habitabat in deserto. Sic Johannes habuit austeram vitam. habitabat in deserto. vestimentum de pilis camelorum habebat. Esca eius locusta & mel silueſtre: potꝰ eiꝰ aqua fuit. Item helias acriter pcōres arguebat. s. regem achab ꝓpter sceleā sua. & ideo mortē ei minabat̄ Johes arguebat herodem ꝓpter scelera sua et ideo mortez ei inferebat. Quarto vocat̄ lucerna. Jo. v. Ille erat lucerna ardēs & lucēs. Ardēs ꝓpter caritatem. lucens ꝓpter doctrinam. Ber. Lucere & non ardere vaciū est. ardere & non lucere parum est. lucere & ardere pfectū est. Johes aūt erat lucerna ardens in caritate ad deū & ad proximū. Caritatē ad deum: qz p eo mortē sustinuit Quis nulla ẽbulatio nulla pena. nulla vincula. eū a caritate dei separe poterāt Vñ potuit dicē cū apl̄o. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate dei Tribulatio. an āgustia an fames. an nuditas. an periculū. an gladiꝰ .i. ipsa mors. q. d. Nequaq;. Quāuis em̄ gladius herodis sepauit caput a corpe. tamē nō sepauit aiaz a caritate dei. Habuit eciā caritatē ad ꝓximū. Quia salutē eius q̄n tum potuit predicando. corripiēdo. supplicādo. procauit. Erat autem lucerna nō tantum ardēs per caritatē: sed etiam lucens per doctrinā. Luxit em̄ doctrina sua oibꝰ hominibꝰ. Dicebat enim turbis vemētibꝰ ad se ad iordanē. Facite vobis fructꝰ dignos pemitētie. .i. fructuosā pēnitētiam. Jā enim securis ad radicem arboris posita est. Oīs arbor nō faciens fructum. excidet̄ & in ignem mittet̄. Et intro gauerūt eū turbe dicētes. Quid faciem⁹ & salui erim⁹. Respōdens ait. Qui habet duas tumicas: det vnam non habēti: & q̄ habet escas faciat similiter. Veniebant em̄ publicani. .i. mercatores publica negocia tractantes: & dixerūt ei. Quid faciemus & nos vt. s. salui fieri possimus. At ille dixit eis. Nichil āplꝰ facietis q̄ cōstitutū vob̄. Glō. .i. psumite illud qđ sm deū & hūana statuta licite poteritis ac cipe. Interrogabāt eū & milites dicentes. Quid faciem⁹ & nos. Ait illis. Nemīē cōcutiatis. s. in psona. neq; calūniā faciatis. .i. iniuriā i rebꝰ suis et otenti estote stipēdijs vestris. .i. iustis redditibꝰ vestris. Jtē docuit cōmunit oēs pcōres: dicēs Pemitētiā agite. appropinquabit em̄ regnuz dei. Vñ vocat̄ ꝓpheta. Lu. i. Et tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis. Et nō solum ꝓpheta sicut dicit domin⁹: sed pl⁹ q̄ ꝓpheta Mat. xi. Quid existis in desertum videre ꝓphetam. Etiam dico vobis pl⁹ q̄ ꝓphetam. Johānes pl⁹ q̄ ꝓpheta fuit. qz alij ꝓphete prophetauerūt aduti. Jpe ꝓphetauit in vtero matris sue aduentum xpi. Lu. i. Cum maria cōcepisset filium suum. abijt cum festinatōne in iherusalem ad domū eliz abeth & salutauit eam. Et iohānes sciēs filij dei aduentum exultare cepit in vtero matris sue et elisabeth repleta spū sancto dixit. Benedicta tu i mulieribꝰ & bñdictꝰ fructꝰ ventris tui. Et vñ mihi hoc q̄ mat̄ dn̄i mei venit ad me. Ecce ei vt facta ē vox salutationis tue i auribꝰ meis exultauit infās in vtero meo. Ambro. Nō lingua nō poterat. aio exultāte salutat. & sue pturionis officiū ihoat: Nōdū ei natꝰ iā ꝓphauit

ñ plꝰ q̄ ꝓpha fuit. Nuia alij ꝓphe te ꝓphauerūt de futuro: hic āt de pñti. Quē ei alij futurū putabāt: hic digito iā veīsse mōstrabat dicēs. Ecce agn9 dei. ecce q̄ tollit pcā mūdi. Digit9 ille cū quo dñm mōstrabat cum cōburerēt gētiles ossa ei9. obuti ñ poterat. Sed a q̄busdā monachis inuētus ē. quē btā tecla postea in normā nam detulit de marinis ptib9. t ī honorē beati iohānis ecclesiam fabricauit. Sexto vocaē baptista. qꝛ ipse ꝑmus fuit q̄ babtisma inœpit t populū baptisauit. t p̄dicauit p baptismū recipere remissionē oīm pcōꝝ. Insup baptista saluatoris nostri fuit. Septimo vocaē angel9. Malach. iij. Ecce ego mitto āgelū meū ante t ē. Dicē angel9 ꝓpter otinentiā virginitatis. Ihꝛom. In carne enim pretere carnem viuere: nō humana. sed angelica vita est. Ambro. Supgredie virginitas ꝺditionē humane nature per quā hoies angelis assimilanē. maior tñ est ꝺgimū victoria q̄ angelorꝝ Angeli em̄ sine carne viuūt. ꝺgies em̄ in carne triumphāt. Rogem9

De scō petro Sermo. xlij.

Dixit Ihesus symoni petro. Diligis me plꝰ hijs. Dicit ei petrus. Tu scis dñe qꝛ amo te. Jo. vltī. In verbis ꝓpositis notantur duo. Primū est exammatio petri de dilectione dei. ibi. symon petre. secundum est eiusdem dilectionis probatio. ibi. Tu scis domine. Scendū autem q̄ multa sūt signa caritatis p que homo pbaē vtrum diligat deū vel non. Primū signum ē q̄ qui diligit deum libēter cogitat de eo. Mat. vi. Vbi est thesaur9 tuus ibi ē t cor tuū. Vnde ꝺr Deuē. vi. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. Sicut em̄ qui turpiter amat semper cogitat ꝺ eo quem amat. Sic etiam qui deum amat non semper aliud q̄ de eo cogitat t in nulla alia re delectaē. Vnde Psal. Delectare in dño deo tuo t dabit tibi petiones cordis tui. Istud signum dilectionis habuit btūs petr9 Nam de eo legiē q̄ semper sudarium in manu portabat quo crebro fluentes lacrimas tergēt. Quia q̄n dulcis allocutionis t melliflue p̄sentie dñi memor erat: que semper in corde suo erat. pre nimia amoris magnitudīe lacrimas cōtinē nō poterat. Et adeo flere ī ꝺsuetudinē duxerat. q̄ facies eius ex fletu lacrimaꝝ q̄si exusta videbaē. Et toto tpe vite sue quotiēs cunq̄ audierat gallū cātare. amarissime fleuit: recolens q̄ gallo cātāte dñm ter negaueāt. Secūdum signū est q̄ qui deū diligit patiēter aduersa sustinet ꝓpter deum vsq̄ ad mortē Canti. viij. Fortis ē vt mors dilectio Aug9. Nihil fortiꝰ hoie habente caritatem. Amantem em̄ deū nulla pena ꝑt separe a caritate dei. Ad Ro. viij Quis nos separabit a caritate xp̄i Tribulatio. i. afflictio corpis. āgustia. i. tribulatio mētis. aut nuditas. i. paupertas. aut gladius. i. mors. q̄si dicit. Nullo modo ista possunt amātem deum separare a caritate dei. Hoc signū caritatis inuenim9 in btō petro. Quia dixit. Dñe paratus sum tecum in mortē t in carcerē ire. Non em̄ volebat ante xp̄m mori. qꝛ intātum eū dilexit: q̄ eius presentia carere non potuit. Nec volebat post eū mori qꝛ tūc similiter eius p̄sentia caruisset: sic volebat secum in carcerē t in mortē ire vt semp dulcā eius p̄sentia fruerētur. Vere mag̃ dilectio fuit q̄ cū eo mori voluit. sicut ꝺr Jo. xv. Maiorē caritatē nemo habet vt ponat aiam suam quis ꝓ amicis suis. Et qꝺ ꝓmisit vtiq̄ cōpleuisset si dño placuisset Sed tamen postea adimpleuit cum mortem ꝓ eo sustineret. Tertiū signum est q̄ qui diligit deum hꝫ zelum

dei. quia dolet & ꝺtriſtaꝛ de cõtume
lia ꝺo illata. Anſelm⁹. Quãto quis
alium ꝺiligit. tãto de bono eius gau
det. & de malo eius dolet. Qui ergo
ꝺiligit deum: gaudet de hõre deo ex
hibito. & dolet de cõtumelia deo illa
ta. Pſal. Qui ꝺiligitis deũ odite ma
lum. Sicut ẏmees qui zelo accẽnſus
occidit zambri ꝓpter cõtumeliã quã
exhibuit deo. Numeri. xxv. Sequite
hyſto. dominica. ix. poſt feſtum trini
tatis in ſermo. Nõ ſim⁹ concupiſcen
tes Itẽ mathathias occidit iudeũ im
molantez ydolo. Nota hyſtoriam. i.
Mach. ij. Hoc ſignũ dilectionis ĩue
nimus in btõ petro. qui voluit q ſy
mon magus diuinos hõres ſibi aſſcti
pſit. Erat ei in ieruſalẽ quidã noie
ſymõ qui ſe filiũ dei dixit eſſe. qui p
artez magicam fert ſerpẽtes eneos
cantaret gloriabaꝛ ſe p aera volare
lapides in panes mutare. & nouas ar
bores creare. Cõtra hũc diſputabat
btũs petr⁹ & omnia malefica ei⁹ de
texit. Vidẽs aũt magus q ei reſiſtẽ
nõ poſſet oẽs libros artis ſue ne forte
magus ꝓderetur i mare pieat & ro
mã pertexit & ibidẽ deo ſe eſſe aſſeru
it & arte ſua ꝓplm ſeduxit. Nõ audi
ens petrus romam puenit & ibidem
xv. anns populũ rexit ipſum cõuer
tens ad fidem. Nero autem ſymonez
magum ꝓ deo habuit & ambo ꝺalĩũ
cõtra petrũ mierũt. Apparuit autez
dñs petro dicẽs. Symon & nero con
tra te cõſiliaꝛẽ. ß ne timeas qm̃ ego
tecum ſum & eruam te. & mittam ti
bi paulum ĩ auxiliũ qui craſtina die
romam veniet. Venit ergo paulus
et cũ btõ petro ꝓdicare cepit. Symõ
autez magus ecõtra ꝓdicabat & ſua
arte multa mirabilia faciebat. Qua
dã die dũ ante neronẽ ſtaret. ſubito
effigies ſua mutabaꝛ. & mõ ſenex.
mõ adoleſcẽs videbaꝛ Dixitq nero
ni. Vt ſcias me vez filiũ dei eſſe fac
mẽ decollari & tertia die reſurgam.
Tũc pcepit carnifici vt eũ decollaꝛz
Qui cũ putaret ſe decollare ſymonẽ
decollauit arietẽ. Symõ aũt arte ſua
illeſus euaſit. & arietis mẽbra colli
gẽs: ea abſcõdit. Sanguis aũt eius
ibidẽ congelat⁹ remãſit. Die aũt ter
tia oſtẽdit ſe nerom dicẽs Fac ſãgui
nem meũ extergi: q ecce ego reuixi.
Quod nero vidẽs: ipſum filiũ dei eẽ
putabat Et cum eſſet in conclaui cũ
nerone. demon in eius ſpecie foras
ꝓlo loquebaꝛ. Vñ romani eius ma
gice fecerũt & hũc titulum ſuperſcrip
ſerũt. Imago ſymonis dei viui & ve
ri. Petr⁹ autem & Paul⁹ ad neronẽ
intrauerunt & eius malefica detexe
rũt. Et addidit Petr⁹. Sicut in xpõ
ſũt due ſubſtãtie. ſ. dei. & hominis.
Sic in iſto imagĩe ẽ diabol⁹ & homo.
Nero dixit. Nõ times ſymonẽ q̃ dei
tatẽ ſuã affirmat. Cui petr⁹. Si de⁹
eſt dicat mihi cogitationẽ meã quã
auribꝰ tuis inſonuero. Et accẽdẽs di
xit nerom occulte. Jube mihi panez
ordeaceũ afferri & occulte dari. Qui
cũ oblat⁹ eſſet. accepit petr⁹ occulte
ſub manica & bñdixit & dixit. Dicat
ſymon q̃ ſe deum fecit. q̃d cogitaui
aut q̃d dixi. á q̃d fecꝰ. Rñdit ſymon
magus. Petr⁹ dicat q̃d ego cogitẽ
Dixit petr⁹ Quid cogitet ſymõ: me
ſcire docẽdo dum q̃d cogitauerit fa
cere. Tũc ſymõ indignat⁹ clamauit
Procedẽt canes & deuorẽt petr⁹. Et
ſubito apparuerũt canes maximi De
tr⁹ vero panem benedictum obtulit
eis & ſtatim in fugam cõuerſi ſũt. Et
dixit petr⁹ nerom. Ecce oſtendi me
noſſe q̃d cõtra me cogitauerat non
verbis: ſed factis. Dixit ſymõ petro
et paulo. Si hic mihil poſſum vob fa
cere veniem⁹ vbi oportet me vos iu
dicaꝛe Tũc iactauit ſe velle mortuos
ſuſcitare. Accidit aũt q̃ q̃dã iuuems
moreꝛeꝛ. Vocati ſũt ego ſimõ mag⁹

et petrus vt ille occideret qui mortuum suscitare nō posset. Cūq simō super eum incātatiōes faceret cepit caput mouē. Tunc incæperunt oēs clamare et petrū lapidare volebant. Et ait petrus. Si viuit surgat et ābulet. Cū aūt surgere nō posset. amoto sp mone accessit petrus et dixit. Adolescēs. In noīe ihu xpi nazarem crucifixi surge. et statī surrexit Cūq pl's simonē vellet lapidare nō pmisit petrus. Tūc ligauit simō canē añ ostiū marcelli q fuit discipul9 petri dicēs Nūc videbo si petrus qui ad te ire consueuit ingredi poterit. Venit aūt petrus et signo sancte crucis facto canē soluit Qui statim solū simonem arripuit et ad terrā deiecit. Et occurrēs petrus precepit ei ne corpus eius ledēt/ Sed vestes ei9 sic lacerauit vt nud9 pmit9 remanēt. Populus aūt et pueri cum cane post eū cucurrerūt. et eum quasi lupū de ciuitate eiecerūt. Post annū simon reuersus ē ad neronem. et dixit se velle cēlū ascēdere. Et cōuocato pl'o die statuto capitolium ascēdit. et de omnib9 eum ducentib9 volare per aera videbaī. Tūc petrus ait. Adiuro vos demones p dñm ihm xpm vt eū amplius nō feratis et corruere facatis et cōtinuo corruit et fractis cerui cib9 expirauit. Tūc ad iussum neronis petrus et paul9 missi sunt in carcerē et pcessus et martirizati sunt. Erant aūt duo custodes qui eos custodiebāt. quos petrus ad fidem cōuertit. Et ipsi aperto carcere eos abire pmiserūt. Quo pcepto capite sūt trucati. Rogauerūt aūt fratres petrū vt abiret. Et cū recedere nollet. tandē tū victus pabulo abscessit. Cūq venisset ad portā ciuitatis. providit sibi xpm occurrē et ait. Dñe q vadis. Qui respōdit. Venio romā iterū crucifigi. Dō cū de sua passione dictum intelligeret. rediit. Capitur ergo a ministris neronis et agrippe prefecto psentat et crucifigi iubetur Paul9 autē qui ciuis erat romanus iussus est decollari. Cūq beatus petrus ad crucem venisset ait. Nōn dominus meus de celo ad terram ascendit. recta crux sublimat9 est me autem q de terra ad cēlū reuocare dignat9 est. crux mea caput meū in terram debet extendere et pedes ad cēlum dirigē. Quia non sū dign9 ita i cruce esse sicut dñs me9 Ergo crucē meam girate. Tūc illi crucē verterūt et pedes sursū/manib9 autē deorsū fixerūt. Tūc populus iratus et furore replet9 voluit neronem et prefectū occidere et aplm liberare. Quib9 rogauit eos ne passionē suam impedirēt. Tūc multi xpiani q astabāt et flebāt. videbāt angelos stātes cum coronis de floribus rosaru et liliorū arca crucē et viderunt petrum librū quendā habētē et a xpo accipientē de quo legebat petrus oīa verba q xps in cruce dicebat. et ad vltimū grās agēs deo dixit. Gratias tibi ago spū toto quo viuo et quo te intelligo. Et sic emisit spūm. Tunc marcellus et apule9 frēs discipuli ei9 eum de cruce deposuerūt et eū diuersis condētes aromatib9 cū deuotione sepelierūt. Rogem9

De sancto Paulo Ser. xliij.

Ego nō solū alligari sed etiā pat9 mori sū xpi nomen dñi nri ihu xpi. Actu. xxi. Cum btus paul9 ābularet p ciuitates et eas predicādo vbū dei. et vellet ire in ihlm. Die q̄dā cū esset in cesarea venit agab9 pphēta a ihlm ad paulū et accepit zonam pauli et ligauit pedes eius et manib9 eius. Et dixit. Hec dicit spūs scūs vir ei9 ē zona hec hūc sic alligabūt iudei in ihlm et tradēt eū in manib9 gentiū. Dō cū audissent fideles q erāt ibi flebāt et rogabant eum ne iret in iherusalem Paul9 autem respondit. Quid facatis flētes

et affligẽtes cor vestrum. Ego enim non solum alligari sed etiaz mori paratꝰ sum ꝓpter nomen ihesu xpi. Sciendum autem ꝙ beatꝰ paulus paratus fuit ad tria ad que nos etiam debemꝰ esse parati. s. ad obediendum ad sustinẽdum. ⁊ ad moriẽdum. Sic et nos debemꝰ esse parati ad obediẽdum deo. ad sustinendum ꝓpter deũ et ad moriendum ꝓpter deum. Prio debemꝰ esse parati ad obediendum deo ⁊ p̃ceptis eius benuole ⁊ letanẽ et non coacte obedire. Psal. Paratus sum ⁊ nõ sum turbatꝰ ⁊c. Debemus etiam obedire benuole sine ꝓ tractione. Augꝰ. Verꝰ obediẽs mãdatum non ꝓcrastinat sed parat aures auditui. manꝰ operi. pedes itineri linguã voci. oculos visui. ⁊ se totum intra se colligit vt mãdatum in pauas ꝑagat. Hoc modo paratꝰ fuit paulus quãdo dominꝰ eum vocauit Actu. ix. Cum accepisset epistolas a principibus sacerdotũ in ihĕrusalem vt iret in damascum ⁊ xpianos vinctos duceret in ihĕrusalem ⁊c. vsq ad vocationem domini. Cui respondit. Domine quid me iubes facere, quasi diceret. Indica mihi voluntatez tuam ⁊ paratꝰ sum tibi obedire. Et ab illa hora vsq ad horam mortis sẽper paratꝰ fuit obedire mãdatis dei et ea adimplere. Secundo debemus esse parati ad sustinẽdum ꝓ deo persecutiones. tribulationes ⁊ flagella. Psal. Ecce ego in flagella paratꝰ sũ Oportet enim nos patos esse ad multas tribulationes si volumꝰ intrare in regnum celorum. Nam de Actuũ. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum. Hoc modo beatꝰ paulus paratus fuit qui multas tribulationes ⁊ flagella sustinuit. Nã de eo legit ꝙ ter virgis cesus publice ⁊ quinquies flagellatꝰ fuit ⁊ in quadam flagellatione tres ictus cum corrigia accepit Sicut ipse testat dicẽs Quinquies quadragenas vna minꝰ accepi. Semel lapidatꝰ est. Cum enim in listra predicaret superuenerunt iudei ⁊ concitauerũt populum cõtra paulum ⁊ lapidabant eum. ⁊ existimãtes eum mortuum abierũt. Christiani autem circũsteterũt eum ⁊ respirauit ⁊ nescientibꝰ iudeis reportauerũt eum in ciuitatem. ⁊ cõualuit. Ter naufragium pertulit. magnamq tribulationem a multis sustinuit. Et sic nos eiꝰ exẽplo facere debemꝰ. Ad quod etiam monet nos dominꝰ. Mat. v. Beati qui persecutionem patiũtur ꝓpter iusticiam quoniam ipsoz est regnum celorum. Tercio debemꝰ esse paratiad moriendum ꝓpter deum priusq̃ aliquid cõtra eum faciamꝰ. Vñ dixerũt septem fratres cum matre sua. ij. Macha. vij. Parati sumꝰ mori prius q̃ leges paternas preuaricari. Et sic petrꝰ dixit Luce. xxij. Domine paratus sum tecũ in carcerem ⁊ in mortem ire. Immo xp̃s paratꝰ fuit pro nobis mori quãdo iudeis obuiã iuit, dicẽs. Quem queritis Si ergo me q̃ritis. paratꝰ sum sc̃z. ad mortez. Sic beatꝰ paulus paratꝰ fuit ꝓ xp̃o mori quãdo dixit. Ego nõ solum alligari sed etiam mori paratꝰ sum ꝓpter nomen domini ihesu xpi. Cum enim iherosolimam venisset ceperunt eum iudei. ⁊ cum vellẽt eum occidere. appellauit ad cesarem dicẽs se esse ciuẽ romanum. Pater enim suus cõtraxerat amicitiam cum romanis ⁊ comparauerat ciuilitatẽ cum eis. ⁊ paulus sic iure hereditario habebat consorcium ciuilitatis romanorum. Nõ audiẽtes iudei nõ audebant eũ inter ficere. sed miserũt eũ vinctũ in romã et Nero dedit ei liberã ptãtez dẽabulãdi ⁊ p̃dicãdi Cõdurit aũt hospicũ et suscipiebat oẽs q̃ ingrediebant ad

eum predicans eis fidem dominum nostri ihesu xpi & de laboribus manuum suarum victum eis tribuit. Deinde predicationi vacabat ita vt plerumque vsque ad noctem sermonez protraheret. residuum vero temporis comessationi & somno satis congruum erat. Partes illas arca romam arcuit et predicauit. Quartodecimo anno imperij Neronis. cui ei nequaquam inualuisset insidiabatur paulo. Contigit autem quadam die dum paulus predicaret patroclus pincerna neronis vt eum audiret comodosius fenestram ascendit: & obdormiens cecidit ex fenestra & expirauit. Quod audiens nero plurimum de eius morte doluit & statim alium in eius officium ordinauit. Paulus vero per spiritum hoc cognoscens dixit astantibus vt illuc irent et patroclum cesaris carissimum ad se defunctum afferrent. Quem allatum paulus suscitauit & ad cesarem cum sociis suis misit. Qui cum de eius morte lamentaretur. ecce patroclus iuuenis adesse pre foribus nunciatur. Audiens nero patroclum viuum quem pauloante nouerat mortuum. plurimum quidem expauit & eum ad se ingredi recusauit. Sed tandem persuasu amicorum intrare permisit. Cui nero ait Patrocle viuis. Et ille. Cesar viuo Et nero. Quis te fecit viuere. Et ille Dominus ihesus xps rex omnium seculorum. Irato nero dixit. Et ille regnabit i secula & resoluet regna mundi. Cui patroclus. Etiam domine. Tunc nero dedit ei alapam dicens Ergo militas illi regi. Cui ille. Vtique sibi milito qui a mortuis me exitauit Tunc quinque milites neronis qui ei iugiter assistebant. dixerunt ei. Cur patris iuuenem qui verum dicit nam & nos illi regi militamus. Quod audiens nero fecit eos in carcerem recludi vt mimum torquerent nec quos mimum ante dilexerat. Tunc omnes xpianos fecit inquiri & omnes sine interrogatione per tormenta valida puniri. Tunc paulus vinctus ante neronem inter ceteros ductus est. Cui nero. O homo magni regis seruus. mihi autem vinctus cur milites meos mihi subtrahis: & tibi eos colligis. Cui paulus. Non solum de tua aula milites collegi sed etiam de orbe vniuerso quibus rex noster dabit stipendia perpetua que nunquam deficient. & si subditus eius esse vis salus esse poteris. Ipse enim tante potentie extat vt iudex omnium vemat et mundi huius figuram per ignem resoluat. Tunc iratus nero precepit milites igne cremari & paulum decollari. Et ait paulus. Modico tempore patiar & eternaliter viuam Et ait nero. Auferte ei caput vt me regi suo fortiorem intelligat. & videamus si semper viuat. Cui paulus. Vt scias me eternaliter viuere cui mihi caput abscissum fuerit: viuus tibi apparebo. His dictis ad locum supplicij ducatur ettres milites qui eum duxerunt ad fidem conuertit. Qui cum rogassent ipsum vt libere abiret quo vellet. ait Absit fratres vt fugiam. Non enim sum profugus sed miles xpi legitimus Sao enim quia per hanc vitam trasito riam ad vitam trasibo eternam. Nox autem vt fuero decollatus viri fideles rapient corpus meum. vos autem locum notate & illuc eras mane venite et inuenietis iuxta sepulchrum meum duos viros. s. Tytum & lucam orantes & illi vos baptisabunt. Post hoc misit nero duos milites vt viderent si decollatus essz. quos cum vellet paulus conuertere dixerunt. Cum mortuus fueris & resurrexeris. credemus. Cuz autem ad portam venissz occurrit ei discipula sua. Planxilla flens & suis orationibus se commendare cepit. Cui paulus. Commoda mihi velum quo

caput tuū tegis ⁊ inde oculos meos ligabo ⁊ postea illud tibi restituam. Nō cum illa faceret · carnifices trudebant eam dicētes · Quid isti mago tā pauū pannū tribuis vt amittas Cū ergo ad locū passionis venisset extensis in celū manib⁹ cū lacrimis orabat ⁊ grās agēs deo mumēs frontē et pectus signo sancte cruc̄ · valefecit fratrib⁹ ⁊ oculos sudario planxille ligauit ⁊ vtrūq; genu in terra figēs collum extēdit dicēs · Dñe ihesu xpe. In manus tuas cōmendo spūm meum · ⁊ decollatus est. Linus papa dicit q; de corpe eius lac emanauit · et lux immēsa super eum exhalauit. Vtq; caput eius a corpe saliēs · Ihesus xps q; sibi in vita tā dulce extitetat clara voce trib⁹ vicibus exclamabat. Statim autē dum decollat⁹ esset apparuit planxille dans ei sudarium sanguine pfusū · ⁊ cū milites q̄ eum decollauerūt ciuitatē intrarēt · dixit eis plāxilla · Vbi dimisistis magistrum meum paulum · Respōderūt. Extra ciuitatē iacet decollat⁹ ⁊ facies eius sudario tuo ē ligata · Que ait · Ecce iam venerūt petr⁹ ⁊ paulus coronis fulgētib⁹ ad me ⁊ paulus pītauit mihi sudarium q̄ ei dederā · Et oīdit eis sudarium cruentatū · ⁊ ꝓpt̄ hoc miraculum plures fidem receperūt. Audiēs hoc nero q̄ contigerat vehementer extimuit · ⁊ cū amicis suis loq̄ cepit · Cūq; inuicem loquerent · venit paulus clausis ianuis ante neronem stare ⁊ dixit · Cesar ecce paul⁹ miles inuicti regis · crede nūc q; nō sū mortuus sed viu⁹ ⁊ tu miser eterna morte morieris · q; scōs dei inuste inēfias Et hys dictis disparuit · Tres autez milites sicut iussit paul⁹ ad sepulcrū eius venerūt ⁊ inuētis duobus discipulis baptisati sūt. Caput aūt beati pauli in q̄nda foueā est proiectū. Tādem cū fouea mūdaret eiectum est cum alys purgamētis · Nō quōdā pastor inueniens iuxta caluas ouiū sup quandam virgam erexit. Vidit aūt per tres noctes cōtinuas cū dño suo sup predictū caput lucē ineffabilē effulgere · Nō cū xpianis nūciatū esset dixerūt · Vtq; caput pauli ē. Et cū posuissent caput ante pedes corpis corp⁹ se euertit ⁊ i loco suo capiti sa iunxit · ⁊ sicut tūc inuenerūt ognous rūt vez caput esse · Rogem⁹ ·

De scō Petro ⁊ Pau. Sermlin.

Fecit salomon duas colūnas ⁊ posuit eas i throno tēpli. vnā a dextris quā vocauit Jachim · ⁊ aliā a simistris quā vocauit Boaz · in · Re · vij · Salomō interpretatur pacific⁹ ⁊ sīgt xp̄m q̄ fecit pacē in ter deū ⁊ hoiem que quinq; milibus annoz fracta erat ⁊ per nullū potuit reformarir nisi per sanguinem ihesu xpi · Roma · v · Pacē habem⁹ ad deū per dominū ihesum xp̄m · Et seq̄tur · Cum inimici essem⁹ reconciliati sum⁹ deo per mortem filij eius · Sicut inter gentiles quosdam pacis reformatio fieri osueuit per effusionē sanguinis ouis vel bouis vel alteri⁹ aīal Sic pax reformata ē p sanguinem ihesu xpi · Cum enim ihesus xp̄us vellet pacem facere inter nos ⁊ patrem suum · nō effudit sanguinē animalis sed ꝓpriū vt pax eo fortior esset · Sic patz quo per salomonem intelligit xps · Iste salomon .i. xp̄us edificauit templum .i. sanctam ecclesiam · ⁊ feat in ea duas colūnas per quas signant isti duo apostoli · s · petr⁹ ⁊ paul⁹ vnam vocabat iachim · i · firmam ⁊ signat petrū qui firm⁹ fuit in fide sicut dñs testat Mat · xvi · Cum interrogasset dñs de discipulis suis Quem me esse dicatis Respondit petr⁹ · Tu es xps filius dei viui · Respōdit ei ihesus · Et ego dico tibi · Tu es petr⁹ · i · firm⁹ in fide · ⁊ sup hāc petrā edificabo eccīam meā

Hanc columnā .s. petr̄ statuit a dex
tris in introitū templi. Per dexterā
significaē ppl's iudaic9 ad quē cōuer
tendū missus ē petr9. Secūda colūna
vocata ēst baim. i. fortis vel robusta
et signat pauluz qui fortis fuit ad su
stinēdum aduersa Vnde ait. Omnia
possum in eo qui me cofortat. i. in xpō.
ih̄u. Cor. xij. Placeo mihi in infirmita
tib9 meis. in cōtumelijs. in necessitati
bus. in persecutionib9. et in āgustijs
Cum enī infirmor. tūc fortior et poten
tior sum ego Istam columnā statuit
in tēplo ad similitrā. Per similitrā signi
caē populus gentilis ad quem cōuer
tendū missus est paul9. Sciendum āt
q̄ iste columne fuerūt sublimes gra
ciles recte et fortes. Sublimes p cele
stium et diuinorum cōtemplationez
Quia licet i terris fuerūt corpaliter
tamē erant mentaliter in celis. Vñ
paulus ad Phil'. iij. Nostra cōuersa
tio in celis est. Vnde legit̄ de beato
petro q̄ sempr̄ cogitabat melliflua
xp̄i presentiam et lacrimas continere
nō poterat. Jō sudarium semp ferebat quo fluētes lacrimas tergēt: ita
q̄ facies ei9 ex fletu lacrimar̄ q̄si ex
usta videbaē Sic fideles xp̄i debēt cō
templari celestia et ex hoc puenīūt la
crime deuotionis. Aug9. Quāto q̄s
sanctior et desideri9 sanctis plenior.
tāto eius in orādo flet9 vberior. Im
patiēs ē enī amor q̄ nec lacrimis mo
tus sit nisi amore dēē qđ amaē. Psal.
Fuerūt mihi lacrime mee panes die
ac nocte: dū dicī mihi quotidie vbi
est deus tuus Aug9. Idcirco ego plo
raui et oculi mei deducūt aquā q̄ lon
ge fact9 est a me desolator me9. et fle
tus ille sepe mereē desolationē. ij. Re.
xij. Transacto luctu misit dauid et in
troduxit bersabeam in domū suam
et facta est ei vxor. i. anima fit sponsa
xp̄i ex tali luctu et fletu. Vñ Hugo i
persona aīe contemplatiue Dic mihi
quid est hoc dulce qđ in dei recorda
tione me aliquando tangere solet et
tam vehemēter et suauiē afficere et iā
toto aīo a meipō alienari mapio et
nescio quo abstrahor. subito enī mi
hi bn̄ esse incipit. vltra q̄ dicē suffi
cam exhilarat̄ discia. obliuiscor oīm p
teritor dolorum miseriā. exultat am
m9. clarescit intellect9. cor illumina
tur. desideria iocūdanē. Jāq̄ nescio
vbi me esse video. et amplexib9 amo
ris int9 teneo. et nescio quid illud sit
et tn̄ illud semp retinē et nunq̄ pdē.
toto aīo laboro. Nunq̄d ē illud dilec
tus me9? Hugo respōdit. Vere ille
est dilcūs tu9 qui visitauit te. vēit et
tāgit te. nō vt videaē a te. venit nō
vt desiderium tuū īpleat. ē vt gustā
dum se pbeat et affectū post se attra
hat. Talē ctēplationē sepe sentiebat
btūs petr9 et paulus: Similiter sublī
mis fuit in dei cōtemplatione Quod
patet ex hoc q̄ tam sepe nomē domi
ni nostri ih̄u xp̄i pferebat qđ cordi
eius semp inerat. Nam ex abūdantia
cordis os loquit̄. Legit̄ enī in episto
lis suis hoc nomē Jhesus xp̄s quingē
tis vicib9 nominasse. Crisō. Dic mos
amantium est vt amatores suos silē
tio tegere nequeāt. sed necessitas suis
et caris offerūt: et flāmas suas iuxta
pectus suū cohibē nō pnt. Sic btūs
paul9 nomen xp̄i qđ semper in corde
portabat cōtinere silentio nō potuit:
sed crebro efferebat. Et cum caput
a corpe essz hoc benedictū nomē ihe
sus xp̄s qđ tā crebro invita sua noia
uerat trib9 vicib9 pferebat. Sic pz
quo iste columne sublimes fuerūt p
contemplationem diuinam Fuerunt
etiam sublimes: ex eo q̄ btūs petr9
transfiguratiom interfuit et quandā
lucem diuine claritatis vidit et intā
tū delectat9 fuit q̄ semp ibi manē d̄
siderabat dicēs Dñe bonū ē nos h̄ eē
et si vis faciam9 h̄ tria tabnacula tibi

vnum · moysi vnum · ⁊ helie vnum · Et paulus etiam sublimꝰ fuit qꝝ raptus fuit ī tertiū cēlū · vbi vidit ácha na dei que nō licēt hominī loqui · In qua visione ī tantum delectatꝰ fuit qꝫ ignorabat vtrum in spū vel in corpore factū fuerat · Vñ ait · Siue ī cōrpore siue extra corpꝰ nescio deꝰ scit · Tertio iste columne fuerūt gr̃acules per pauptatē · Vñ ait petrꝰ ad ihesū Ecce reliquimꝰ omnia ⁊ secuti sumꝰ te · quid ergo erit nob̄ Respōdit ihesus · Amen amē dico vobis qꝫ vos q̄ reliquistis omnia ⁊ secuti estis me ī regn̄atione cum sederit ⁊ c̄ · Isti ēgo omnia q̄ habuerūt reliquerūt ⁊ dominū ī pauptate secuti sūt · Vñ paulus ait · Omnia arbitratꝰ sum vt sterc̄ora vt xp̄m lucrifaciam · Beatꝰ petrus legit̄ vxorem habuisse qnā reliquit ꝓpter xp̄m · Quem cum ad passionem duceret̄ clamauit · O cōiunx memēto domini dei tui · Adeo paupfuit qꝫ tantum vnam tunicā cū vno pallio habuit · Similiter paulꝰ pauper et nudꝰ fuit · Ita ⁊ nos eorū exēplo libent̄ debemꝰ esse pauperes in mundo · vt diuites sumꝰ in cēlo · Mat · v · Beati pauperes spū · qm̄ ipsoꝝ est regnum cēloꝝ · Math · xix · dixit ihesus adolescēti · Si vis pfectꝰ esse vade ⁊ vende omnia que habes ⁊ da pauperibus ⁊ habebis thesauꝝ in cēloꝫ veni seq̄re me · Tertio colūne iste fuerūt recte p regulas iusticie · nec ad dextrā nec ad sinistrā declinātes · Nō em̄ poterāt flecti · neq; p minas · neq; p dona a iusticia · sicut q̄dā iudices moderni · De quibus dr̄. ī. Ezech · viij · Accepērūt munera ⁊ puerterūt iudicia · Eccl · xx · Exenia ⁊ dona excecāt oculos iudicū · Contra quos dicit Psal · Recte iudicate filij hoim · Itē recti fuerūt in dilectione dei · ita qꝫ nulla tribulatio · nulla aduersitas poteāt eos separe a caritate dei · Cāti · ī · Recti diligūt te Vñ paulꝰ ad Ro · viij · Quis nos separabit a caritate dei · Tribulatio an̄ āgustia an gladiꝰ · q · d · neq; ista pūt nos separare a caritate dei · Quarto iste colūne fuerūt fortes · ⁊ hoc ī tormentoꝝ ꝓpssiōe · Nā fortitudo ſm Tuliū · Est deliberata piaꝝ susceptio ⁊ laboꝝ ꝓpssio · Nactobiꝰ Fortitudinis ē nulla turpia metuē · ꝑ spera ⁊ aduersa eque tolerare Hoc modo fortes fuerūt isti duo sci apli ī sua passione · De quibꝰ scribit Dionisiꝰ ad thimotheum · qꝫ ipse viderat eoꝝ passionem dicēs O frater thimothee si vidisses agonis cōsumationem defecisses quidē pre tristicia ⁊ dolore Quis nō fleret ī illa hora quādo p̄ceptum sentētie est egressum in eos vt petrꝰ crucifigerēt̄ · ⁊ paulꝰ decolla rēt̄ · Vidisses tūc turbam gentiliū ⁊ iudeoꝝ percutiētes eos ⁊ expuentes in facies eoꝝ Aduenīēte autem terribili tempore consūmationis cum separarent̄ ab inuicem · ligauerūt eos ad columnas nudos · nō vtiq; absq; fratꝝ gēmitu ⁊ ploratu · Tūc inquit paulꝰ petro · Pax tecū fundamētum ecclesiaꝝ · pastor ouiū ⁊ agnoꝝ · Pe trus ad paulū · Vade ī pacē p̄dicator doctoꝝ · mediator ⁊ lux salutis iustorum · Cum autem elōgassent eos ab inuicem secutꝰ sum magistꝝ meum paulum · Non em̄ in eodem vico occiderūt eos · Nec dyonisiꝰ · Nūo autē passi sunt · Hec̄re in sermonibus p̄cedentib̄ · Hogemꝰ

De visitatiōe Marie Ser · xlv ·

Benedicta tu in mulieribꝰ ⁊ bñdict̄ fr̄uꝰ vētris tui · Luc · j · Ista v̄ba dixit sācta elisabeth vxor zacharie ⁊ mā sci Johis baptiste ad btissimā v̄ginē mariā cognatā suam qñ · ī · btā maria eā visitauit cuiꝰ festum visitatiōis hodie cēlebramꝰ · In quibꝰ v̄erbis tria nobis p̄notanē · Prio q̄re btissima v̄go

Desiderabat hoc videre rosario cōstat

maria beatam elizabeth visitauit. Secūdo eternal' institutio benedicti oms ⁊ electioms marie. Tertio ꝑcipuissima vtilitas fructꝰ marie q̄ appellat ihesus xp̄s. Circa primū cōsiderandum ē. q̄re btissima virgo maria elisabeth visitauit cognatā suam. Nā hoc ideo factū ē vt iohānes baptista sanctificaret in vtero matris sue Et ideo hoc festū dicit visitatio marie. cuius institutio seu origo sic dicit eue misse. vt dr btūs lucas. Legit em̄ q̄ beatissima vgo maria a iuuētute sua semp fuit in tēplo ⁊ i seruitio dei. ⁊ audiuit multotiēs dica q̄ vna vgo esset nata q̄ debēt portare celoꝝ regez et dn̄m. Et ipsa assidue ⁊ diligenter desiderabat a dño q̄ posset famulari illi vgini. Et tūc breuit missus ē āgelus gabriel a deo in ciuitatez galilee cui nomē nazareth ad vginē despontatā viro. cui nomē erat ioseph de domo dauid ⁊ nomē vginis maria. ⁊ annunciauit ei q̄ ipsa esset q̄ debēt portare regē celoꝝ ⁊ dn̄m Et ingressus angelꝰ ad eā salutādo ait. Aue grā plena do. ⁊ c̄. vt in euāgelio. Et statim cōcepit verbo filium dei: vez deū et hoiem in anima ⁊ in carne ad salutem populorum Tunc imediate post conceptionem exurgens maria abiit in montana cū festinatiōe ⁊ c̄. ⁊ intrauit domū zacharie. Ecce quo hūiliet iuit superior ad minorem. dña ad famulam regina celi ⁊ terre ad ancillā et sic laudādo laudibꝰ salutauit eli sabeth. ⁊ factū est ⁊ c̄. vt in euangelio. Hec fuit causa institutioms hꝰ festi. Circa secūdum nota q̄ ex multis causis ista speciosissima vgo Maria ab eterno nūcupata est bn̄dicta. Primo ꝓpter eiꝰ nimā humilitatē effecta ē mater eterni regis ⁊ sublimata in celo ⁊ in tra. Nam ipsa dicit se bn̄dictā ꝓpt eius humilitatē Luce. i. Quia respexit hūilitatē ancille sue. ecce em̄ ex hoc btām me dicent ⁊ c̄. Ipsa em̄ ex nimia hūilitate nō dedignat seruire omnibꝰ pctōribꝰ qui deberēt eā diligent adorare ⁊ eide deuote seruire vt ipsa ꝑ eis inducerat ad filium eius dn̄m nostrū ihesum xp̄m Ista em̄ virgo seruit pctōribꝰ triplicit. Prio q̄ ipsa mutat sentētiam iudicis ⁊ reum in venā cōuertit ⁊ adducit. Istō figuratum est. i. Re. xxv. vbi dr q̄ cū nabal offendisset dauid regem in eo q̄ nūcios eius cōtempsisset: vxor eiꝰ Abigail cecidit ante pedes dauid regis mutans sententiam regis ⁊ venam nabal a viro suo impetrauit. Per nabal intelligitur peccator qui offendit deū in eo q̄ nūcios suos contempsit ꝑ inobedientiā mandatoꝝ ecclesiasticoꝝ mortaliter peccādo. quē dns de sua strēnua iustica adiudicat dānatiōi ꝑpetue. Nō cernēs abigail. i. btissima vgo maria ex nimia hūilitate ꝓcidit ad pedes xp̄i ⁊ p̄is ī diuinitate sicq̄ sentētiā reuocat ⁊ peccatorē deo reconciliat ac venīam impetrat. De quo sibi nunq̄ plenarie possum⁹ regratiari. Scdo seruit ista virgo bn̄dicta pctōribꝰ in hoc q̄ frequēter eis parat auditū ⁊ accessum ad filiū suū dn̄m nostrū ihesuz xp̄m. Certe magnū esset refugium si hō hīet cum magno principe terreno causā. ⁊ haberet tūc noticiam alicuiꝰ curiales seu familiaris illius principis q̄ eū ducēt ante dn̄m ⁊ dño suo ꝓpituz intimaret. magis si consanguineū illiꝰ habēt amicū. maximū si fratrē vel filiū. Sz hic nō habes tm̄ amicū familiarez regis neq̄ cōsanguineū neq̄ fratrē ā filiū dn̄ terrestris. seo habes tuā sororē beatissimā virginē mariā ⁊ matrē regis eterni q̄ ꝓparat tibi auditū añ aspectū dn̄ nostri ihu xp̄i filij eiꝰ bn̄dicti. Et sic secure potes ad eū venire: ⁊ tuū affectū ꝑ deuotā oronē intimare. Ipsa nāq̄ soror nostra est ⁊

matet. soꝛoꝛ inquã nrã est. qꝛ formã carnalẽ assumpsit. maꝫ nrã ẽ qꝛ ipsa genuit nob plasmatoꝛẽ ⁊ saluatoꝛez mũdi. s. xp̃m qui ẽ pẽ ⁊ creatoꝛ õim creaturaꝝ Et qũo poterit ibi eẽ aliq̃ repulsio vbi tot osculatũr caritatis insigmia. Ver. Magnã pstat nobis fiducia vbi habem⁹ mrẽm añ filiũ ⁊ filiũ añ pẽez ꝓ nob depcãtes. Maꝫ ei oñt filio suo bñdicta vbera ex qb⁹ ip se recepit fm hũanitatẽ nutrimentũ vt meõria illi⁹ bñficij mutet sentẽtiã pꝛis ⁊ eciã vt memoꝛeꝫ illi⁹. qꝫ ꝓpꝫ hoc ab ea nasci dignat⁹ est vt. s. deo pẽi pctõꝛẽ recõciliaret. ⁊ fit filius ex pietate mitigatus. Vides adhuc patrẽ erga peccatoꝛẽ cõmotũ. ipse fili⁹ oñdit pẽi man⁹ ⁊ pedes ⁊ lat⁹ ⁊ alia vulnera dicẽs. En paꝫ mi dilecte tu me misisti in mũdum vt redimerem pctõꝛes ⁊ tã patienter sustinui vt te ad eos reuocaret. Ergo exquo eos tã onuste redemi tuã depcoꝛ paꝫmitate vt tuã iusticiã nõ seqꝛis. ⁊ vt fm tuã miam pcedas ⁊ pctõꝛes añ tuã grãm puemire cõcedas. qꝛ ex pia intercessione matris mee bñdicte talẽ discordiã inꝫ te ⁊ pctõꝛes nõ vales sustinẽ. Ecce hom̃o ista bñdicta vgo tam diligẽter auditum tuũ ante dominũ parat vt firmam pacẽ inter te et creatoꝛẽ tuũ cõstituere possit. Festum ergo visitationis ei⁹ hodie dign laudẽ recolamus ⁊ eã cũ summa diligẽtia honoꝛem⁹. vt nob remissionez oim peccatoꝝ nostroꝝ impetret. Tercio seruit peccatoꝛib⁹ qꝛ ipsa reconciliat peccatoꝛes dño ihesu Ver. Tu es matet mie ⁊ matet iudias. tu es matet dei. tu es maꝫ regis. tu es maꝫ rei. cũ sis maꝫ vtriusqꝫ. qũo sustinẽ poteris discordiã inter filios tuos. s. deũ ⁊ pctõꝛes. nisi recõciliares eos. Et taliꝫ ipsa recõciliauit quẽdã qui xp̃m negauit ⁊ beatã virginem ac eciam fidem catholicã vt supꝛa patuit. Tercio dicaꝫ ipsa benedicta ꝓpter eius miniam largitatem. qꝛ ipsa supꝛa modum remunerat sibi seruẽtib⁹. ptz per exemplũ. Erat quidam opilio qui audiebat dici. qui btẽ marie virgini fideliter seruiret ipsa sibi abũdanter remuneraret. Hic cũ summa diligẽtia laboꝛabat qũo gratanꝫ ei seruicia impenderet. vt scz post anni curaulum duplex premium recaperet. vnum a domino suo cui⁹ agnos pascebat. ⁊ aliud a beata vgine maria cui seruierat. Quid plura. Nullũ aliud obsequiũ impẽdebat pre minia simplicitate qꝫ quomm̃ mane iantaculum qd̃ secum deferebat añ imaginẽ beate marie virginis ponebat. eãqꝫ vnico aue maria salutabat. Et cum ipse opilio reuerteꝫ nihil inuenit. de quo minũ gauisus qꝛ putabat beatam virginem mariam illuc mãducasse. Anno igiꝫ reuoluto ipse premium suũ ab imagine btẽ virginis gloriose postulauit q̃ ei apparẽs subrisit Cui opilio. Tu modo vides o maria. et nihil mihi respõdes. Non video qꝫ me adhuc vis habere tibi seruiẽtẽ. qd̃ ⁊ faciã: sed videas qꝫ mihi pstinũ premiũ cũ posteriori tribuas. vel de cetero nõ seruiã tibi. Et sic vt supꝛa seruiuit cũ duob⁹ aue maria. Anno vero reuoluto fecit imago vt pius Ad quã puer ait. In veritate dico tibi. exquo mihil mihi das mõ. fuiã iã tercio anno si mihil mihi dederis dicã te fallaciã Et fuiebat hoc tꝛio ãno cũ trib⁹ aue maria vt supꝛ. Anno reuoluto fecit imago vt pius Quare otiosat⁹ iuuenis a dño licẽtiã petijt: quẽ tñ dñs vt cõputũ faciat requirit. ⁊ pcũ sumat. Cui iuuenis. Quomodo tu mihi pcũ dares cũ ego regine celi ⁊ terre trib⁹ seruiui ãnis nec q̃tꝫ tribuit mihi. Et sic desolat⁹ abijt iueis Qui petẽs eleosinã a matrona ĩ crepaꝫ qꝫ mẽdicaret qꝛ possz victũ ⁊

vestitū laboribꝰ acq̃rē. Qui ait. Cui p̃ pro seruiā cum btā vgo celi regina de seruitio triū annoꝝ sibi imp̃so mil donauerit mihi Cui nō dēs matrona. Indubie remunerabit te. Ait iuuenis Sic loq̃mini oēs: cū tñ mihil inuenio Vis in hortu virgis marie sacū quo pluuiali tpe tegaris a pluuia & frigore Vtiq; ait iuuenis. & datū repit. & abyt. Veniēs per iter ob reuerētiā supueniētē pluuiā sub arbore cōdēsa sacco se cooperuit Ad quē p gredi speciosa q̄dā vgo gestās i vlnis puerū amabilē. deprecans eū quatenus ob honorem vgis marie eā cum puero sub sacco tegēt. Ad quā se nequaq̃ factuꝝ nouit. qm̄ pro eo sacco triēmo fuerat. voluit tñ puerū amabilē suscipe. Cui illa. Mater & vgo sū cui fuisti: & p remuneratōe fuitꝰ tui sume has lras q̄s regi portab & euanuit cū puero. Iuuenis vo vt data recepat lram regi detulit. quē rex cū suis filꝰs educādū & instruēdū vsq; ad ordinē p̃sbiteratꝰ cōmendauit. Tempore aūt p̃mittaꝝ iuuenis. fecat rex vocare suos. quibꝰ arcūstātibus & iuuenē memoriā viuoꝝ ageti. apparuit vgo btā sacū sibi oñdens vt recordaret seruitꝰ sibi ip̃si. Quare hic iuuenis iā p̃sbiter factꝰ de seruitꝰ vgīs marie exhibitis remuneratꝰ: honoribꝰ & diuitꝰ fruebat. ac vitā suam fideliter cōplens in vgīs glorioso fuitꝰ. Ecce quō illa larga datrix et bñdicta virgo p simplo dat centuplū. cui semp seruire debem⁹ Tercio appellat benedicta p̃ter eius speciositatē: de q̄ salomō admirās. ait in p̃sona xp̃i. Tota pulchra es amica mea & macula nō ē in te. s. pctō. qz fuit scificata aīaq̃ nata. Et i cepcōe filꝰ sui bñdicti illascificatō talr i ea fuit cōfirmata q̄ venialit peccare nō potuit nec mōlit Et ab oibꝰ creaturis merito dicet ipsa bñdicta. de cꝰ pulchritudine legit q̄ ipsa ē speculū sine trinitatis Quarto ipsa dr bñdicta p̃ter eiꝰ mirā cordis compūctionē & amatissimū dolorē quē habuit i passione dilecti filꝰ sui dñi nri ihu xp̃i. qz si nō fuisset bñdicta & celesti delcātōe suauitate acēsa. ipossiblie fuisset q̄ ipsa tot & tāta sustinē potuisset. q̄nta visa ē p̃pssa esse i sūo dilcō filio cꝰ. aiam gladiū doloris de q̄ loquit ē symeon ptrāsiuit. Hāc ergo vgine mariā hortem⁹ in terris. vt ipsa p nob intercedere digneť i celis ad dominū nostꝝ ihesum xp̃m.

De sancta Margareta Ser. xlvi

Ota pulchra es amica mea et macula nō est in te. Cāticū. In vbis istis p̃positis cō mēdat dñs sponsā suā margaretā a pulchritudie. Fuit em̄ pulchra corpe et aīa. pulchritudo corpis tangit ibi Tota pulchra es amica mea. sed pulchritudo aie tāgit. ibi. & macula nō est i te. Propť pulchritudinē corpis adamauit eam. Olibrius. p̃ter pulchritudinē aie. deus. De pulchritudine corpis legit sic. Beata margareta ex nobilibꝰ parētibus & gentilibꝰ orta fuit. & nutrita traditur. & ab ea studiose nutrit & in fide xp̃iana informat. Cum autē ad ānos discretiōis scz. xv. puenisset: baptismū suscepit Moritť interim mať eius. & pr̄ eiꝰ eā exosam plurimū habebat. eo q̄ baptismū suscepat. p̃ter qđ domū p̃is reliquit. & ad nutricem eius tediēs oues pascebat. Erat autē mire pulchritudinis & omniū oculis gratiosa. Accidit autē vt quadā vice Olibriꝰ prefectus illic iter faceret: vbi oues pascebat. & eius pulchritudinē aspiciēs statim in eius amore capit. Dixit q̄ seruis suis. Ite & adducte illā. si libera ē ducā eam in vxorē. si autem ancilla fuerit: sit mihi cōcubina. Sic patz de eius pulchritudine exteriori

propter quā adamauit eā olibrius. Que pulchritudo nō est multū commendāda nec ad salutē hominī necāria qz fallax gtia ⁊ vana pulchritudo existit ⁊c. Sed pulchritudo mterior q̄ osistit in vtutib⁹ illa ē omēdāda. Ideo sequit. Mulier timēs deum ipsa laudabit. Nam qui timet deum amat vtutes ⁊ facit bona opa. Eccli. xv. Qui timet deum faciet bona. Sciendū autē q̄ pulchritudo iterior maxime cōsistit in duob⁹. s. in caritate et castitate. Sap. nn. O q̄ pulchra ē casta generatio cū caritate. q. d. O q̄ pulchra est aīa illa que accēsa est caritate ⁊ cū hac casta est. Ista duo habuit btā margareta. q̄ autez habuit caritatē patet i hoc q̄ pter deum mortē sustinuit. Jo. xv. Maiorē caritatē nemo habet vt aīam suam ponat q̄s p amicis suis. Nō btā margareta fecit. que posuit aīam suā p amico suo. s. xpō. Canti. viij. Fortis est vt mors dilectio. Glo. immo fortior est q̄ mors. qz pter dei dilectionem sancti trāsierūt ad mortē Aug̃. Nihil fortiꝰ homine habētē caritatē. Amantē em̄ nulla pena superare pōt Ber. Omnia gtia facit amor leuia. Cum em̄ btā margareta caritatē haberet: oīa tormēta sibi leuia erant. Vñ legit de ea sic. Cum autē fuisset olibrio presentata ⁊ de noīe. genere et religione mterrogaret. Ipsa respōdit. Margareta vocor. Genere sum nobilis. ⁊ xpiana religione. Cui olibrius. Duo pma tibi cōuemētia sūt. sed vltimū absurdū est vt puella nobilis ⁊ pulchra deū adoret crucifixū. Cui margareta. Pro nrā redēptiōe et nō pter scelera sua ē crucifixus. Tūc iratꝰ prefectus iussit eā incarcerari. Sequēti die fecit eā adduci ⁊ dixit ei. O bona puella miserē pulchritudis tue ⁊ adora deos meos vt bñ tibi sit. Cui illa. Deū illū adoro cui ā gēli seruiūt ⁊ quem oēs creature timēt. Ad quā pfectꝰ ait. Vnū ex hys duobus elige. Aut adora deos nros vt digna sis thalamis nostris: qz accipiā te in vxorē. Aut diuersis tormētis interies. Que rñdit. Christus semetipsū p me morti tradidit. ⁊ iō p xpō mori nō timeo. Tūc iussit eam i eculeo suspēdi ⁊ tā crudeliꝫ pmo vgis deinde pectinib⁹ ferreis vsq; ad nudacionem ossiū lamari. ita q̄ sanguis eius de corpe tanq̄ de fonte purissimo emanauit. Flebāt autē q̄ ibi aderant ⁊ dicebāt. O margareta vere de te dolem⁹. qz corp⁹ tuū tā crudeliꝫ lamiari ispicim⁹. O qualē amisisti pulchritudinē pp̄ter tuā incredulitatē. Jā nūc saltē credas vt viuas. Cui illa. O mali osiliarij recedite. hec carnis cruciatio ē aīe saluatio. Dixitq; ad pfectū. Impudēs canis. ista nabiꝫ leo. i carne ptātē habes. sed aīam xps custodit. Prefectꝰ aūt facta em clamide operiebat. nec sanguis tantā poterat vidē effusionē. Tunc iussit eā deponi ⁊ in carcere recludi. in quo lux imēsa diuimit⁹ est accēsa. Et ecce diabol⁹ in forma magni draconis ad eā venit. ⁊ ipsam deglutire voluit. Sz cū illa signū scē crucis faceret draco medi⁹ crepuit ⁊ ipa illesa exiuit. Deinde venit ad ipsā i specie hūana. ⁊ ipsa eū p caput apprehēdit ⁊ subt⁹ se sternēs sub pedib⁹ eū conculcauit dicēs Dyabole supbe sterne te sub pedib⁹ femine. Tūc ille vlulatus ait. Permitte me recedē ⁊ āpliꝰ tibi nō approping̃bo. At illa. Ad hoc venisti. Et ait ille. vt cōsulerem tibi facē volūtatē iudicis. At illa. Cur p sequeris xpianos Cui ille. Naturale odiū ē inē hoiem ⁊ diabolū. eo q̄ hō debet possidē locū de quo cecidit. Et adiecit Salomō dcluserat multitudinē dēmonū in vase vitreo ne hoib⁹ nocerēt. Sz eo mortuo: hoies ibi the

sanꝫ putabāt ⁊ fregerūt vas. ⁊ de mones exeūtes aerē ipleuerūt. Dns dictis ꝟgo subleuauit ꝓdē dicēs. Fuge miser. ⁊ dēmō statim euanuit. Sequēti die adduaē ⁊ ad sacrificādum dns cōpelliē. Nō cū otēneret: facies eius facib9 ardētib9 cōburiē. Et ait. Nō sūt ꝺigne passiões huiꝰ tēporis ad futurā gloriā que reuelabiē in nobis. Tūc feat eā in doliū aque frigi de plenū pomꝰ vt frigore pumreē. ⁊ statim vincula eius q̄b9 ligata fueāt tumpūtur. ⁊ terra cōcutiē ⁊ cunctis pauētib9 virgo illesa egrediē. Tunc viso miāculo fere quinq̄ milia hoīm capitalē sententiā acceperūt. Prefectus aūt timēs ne alꝫ cōuertarētur. beatā margaretā decollari p̄cepit. At ipsa orationē facēs ad xp̄m dixit. Grās tibi ago dñe qꝛ certamen meū ad victoriā pduxisti. miserē q̄so illo tū qui mei memoriā egerint ⁊ qui me in suis necessitatib9 inuocauerit. Et mulieribꝰ me in partu inuocātib9 succurre clemēter. Venitq̄ vox de celo dicens. Petitionē suā esse exaudita. Et hoc facto genua flectens ⁊ collum extendēs: spiculatorꝫ uno ictu caput eius āputauit. ⁊ sic migrauit ad dñm. xiij. die mensis iulꝫ. Itē fuit filia theodosꝫ patriarche de ciuitate ā thiochia. ⁊ c̄. Nogem9. Itē margareta dicta ē a q̄dā p̄diosa gēma que margarita vocaē. q̄ gēma ē candida parua ⁊ virtuosa. Sic btā Margareta fuit cādida p ꝟginitatē. parua p humilitatē. ꝟtuosa p miraculoꝝ operationem.

De scā maria Magda. Ser. xlvij.

Dictꝫ cōuertisti me egi pmtentiā. Jhere. xxxi. In verb istis notāē tria. Primū ē status marie magdalene miserabiē. s. añ ꝺuersionē cū dicat. postꝫ: secūdū est mia dei incōprehēsibiē. ibi. ꝺuertisti me. tertiū ē pña eius cōmēdabilis. ibi. egi pñam. Primo dico tāgitur eius statꝰ miserabiē añ cōuersionē cū dicit. postꝫ cōuertisti me. per hoc inuiē q̄ añ ꝺuersionē fuit in statu puerso ⁊ eaā in statu miserabili. Et vere statꝰ pctōꝝ dicē esse miserabilis ꝓpter duo. Primo qꝛ p peccatū separaē homo a deo ⁊ p consequēs a cōmmone oīm sanctoꝝ. Isay. lix. Peccata vestra diuiserūt int̄ vos ⁊ deum vestrū. Secūdo qꝛ peccatum facit hominem seruū diaboli. Jo. viij. Qui facit peccatum seruꝰ est peccati. Petri. ij. A quo quis superatꝰ est. eiꝰ ⁊ seruꝰ est. In tali statu fuit maria magdalena ante conuersionem. Legiē enim de ea q̄ cum frater eiꝰ lazarꝰ milicie vacaret. ⁊ martha soror eius domum ⁊ familiam gubernaret. maria ꝑm delicias seculi totaliter viuebat ⁊ intantum q̄ ab omnibus publica peccatrix dicebaē. Et qꝛ diabolo seruiebat eius ꝓpria erat. Et quia septem peccatis mortalib9 erat inuolutaꝛ deo dicē a septem dēmonibus fuisse obsessa. Et in hoc patꝫ status eius miserabilis. qꝛ ꝓpter peccata sua a creatore suo fuerat sepata. Cum ergo homo per peccatuꝫ seruꝰ et proprius efficē diaboli. sine adiutorio diuino ab hac seruitute liberari non potest. Piscis enim per se intrat hamum per se autem sine adiutorio alterius exire nō potest. Sic ⁊ peccator sine adiutorio diuino ꝺuerti nō potest. Vnde dominꝰ Osee. xiij. Perditio tua ex te israhel. tantūmodo ex me auxilium tuum. Crisosto. Antēq̄ peccamꝰ liberi sumus. sed si semel operib9 diaboli nos alligaueritmus: iam virtute nostra euadere nō possumꝰ. sicut videmꝰ in regnis. Nemo potest seipsum facere regem sed populus creat ipsū. Cum autē rex fuerit factꝰ: nemo de ꝑuicie sua iugū repellere pt. Sic prima voluntas in

v

necessitatē ouertiē. Postq̄ posuerūt hoīes thronū dyabolo in cordib9 suis nemo pt eum eripere misi solus de9. hec Crisi. Cum ego maria ad hūc statum miserabilē venisset: qz iam ppria erat demonū per se cōuerti nō potuit sed incōprehēsibilis dei misericordia ipsam cōuertit. Et hoc est q ipsa dt. Postq̄ cōuertisti me. q. d. peccatrix eram et obsessa a septem demonib9. sine tua grā cōuerti nō potui. sed tu domine misericordissime. misericorditer cōuertisti me. In quo notat secūdum membra. s. incōprehensibilis dei misericordia circa peccatores. Item si vis plongare sermonē hēqē i circūstantia dñi de misericordia dei in hmone. Apparuit benignitas. Itē dominica. xxij. post trini. i hmo. Procedens autem seru9. Tercio notat ei9 pēnitētia cōmendabilis. Cum dicat. Egi pēnitētiam. Pēnitētia marie cōmēdabilis fuit ppter multa q̄ requirūtur ad pēnitētiam. Primo debz pēnitētia esse festina: nō dilata. Eccli. v. Ne tardes cōuerti ad dominum et ne differas de die in diem. subito enim veniet hora ei9 et in tēpore vindicte disperdet te. Sic fecit maria magdalena. Statim enī q̄ positū pēnitēdi et cōuertēdi cōcepit: nō distulit. sed vt cognouit qz ihs venisset i bethaniā et comedēt in domo symonis leprosi stati illuc venit nō differēs vsq̄ i crastinū vt q̄dā facūt. Scdo dz esse congrua et pfecta vt p que q̄s peccat p hec et satisfaciat Sap. xi. Per q̄ quis peccat: p hec torqueat. Sic fecit maria magdalena qz singulis mēbris q̄ b9 peccauerat pnaz agebat. sicut dt apls Ro. vi. Sicut exhibuistis membra vra seruire immūdicie et iniq̄tati et immūdis pctis. Ita exhibete in pna seruire eadē mēbra iusticie in scificationē. Vñ maria oculi suis q̄b9 sepe peccauerat satisfecit q̄ tot lacrimas effudit q pedes dñi lacrimis suis lauit. Capillos sepe supbe ornauerat et eis illis pedes dñi tersit. Ore suo sepe verba otiosa vana et turpia protulerat. Et ideo cū illo vestigia pedū domini nostri ihu xpi osculabat. Auribus quibus vana et secularia audierat: seruitio dñi mancipabat. qz sedebat secus pedes dñi et audiebat verbū illi9. Pedib9 sepe post pctā ambulabat. et iō pedib9 seqbat dñm de loco ad locum vbi p̄dicabat et ad passiones et sepulchra sepius current. Tercio pna debet esse perseuerās. Ad hebreo. x. In disciplina pseuerate. Mat. xxiiij. Qui pseuerauerit vsq̄ i finē. hic saluus erit. Nō fecit beata maria magdalena. Vnde legit de ea q post ascēsionē dñi aspernimā heremū petijt et ibidē. xxx. āmis pnam egit. i quo loco nec aquar fluenta: nec arborū nec herbar erant solacia. Vnde qz terrena solacia despexit: ideo celestia solacia meruit. Nam q̄libet die ad septē horas canonicas ab angelis i ethera eleuabat. ac celestiū agminū gloriosos cōcensus corpalib9 auribus audiebat. Vnde dieb9 singulis hys suauissimis dapib9 satiata et inde per eosdem angelos ad locū ppriū reuocata: corporalib9 alimentis nullaten9 indigebat. Sacerdos autem quidā solitariam vitam ducēs in eadē heremo ecclam edificabat. Vbi dū moraret dominno volēte vidit quadam die qualiter angeli descendebāt de celo et leuabant eam in ethera et ad horas spacij ad eūdē locū diuinis laudib9 reuocabāt. Volens autem sacerdos huius mirabilis visionis veritatē agnoscē. creatori suo p̄cab9 se cōmendās ad p̄dictum locū pperabat. Cūq̄ ad iactū lapidis illi loco appropinquasset horrendus timor inuasit eum. ita q nec recedere nec retrocedere audebat. Invocato aūt noīe ihu xpi exclamauit.

Adiuro te per deum vt respondeas mihi si hō es qui habitas i illa spelūca. Cunq; hoc tercio repetisset: rñdit beata maria ei. Accede ppius & que sum tibi enarrabo. Cūq; ille tremēs paululum pcessisset: audiuit quādaz vocem: neminem tamen vidit & dixit ei. Meministi ex euangelio de illa famosa peccatrice maria magdalēa que pedes domini lacrimis lauit & capillis terfit & veniam inuenit. Ille respondit. Memini. & plꝰ q̄ triginta annoꝝ spacium est q hoc factum ē. At illa ait. Et ego illa peccatrix sum et. xxx. annis hic sola hominibꝰ incognita fui. & singulis diebꝰ sicut heri vidisti septies ab angelis eleuata & cantū celestium agminū audire merui. Reuelatum est mihi a deo q ex hoc migratura sum seculo Vade ergo ad maximinū episcopum. & dic ei q proxima die dominica circa horā matutinam me in ecclesia expectet. Qō cum epō dixisset gauisus est valde. Et dominica die ipsam vidit ab angelis i ecclesia adductam: spacio duorum cubitorum a terra eleuatam & inter angelos stantem. Cum autem beatus maximinꝰ accederet trepidaret. cōuersa dixit ad eum Accede pater huc. & ne timeas. Cūq; appropinquaret vidit faciem eius tanq̄ solis radium splendentem. Cōuocato igit vniuerso clero ipsam cōmunicauit. Deinde pstrauit se ante altare & spiritum deo reddidit Et statim suauissimꝰ odor totam ecclesiam repleuit ita vt per septem dies sentirē. Beatus autem Maximinꝰ corpus eius diuersis cōditum aromatibꝰ honorifice sepeliuit. Exemplum. Miles quidā qui singulis annis ad sepulchꝝ beate Marie magdalene ire cōsueuerat in prelio occisus est. Qui dum i feretro a parentibus ploraret beate Marie magdalene pns querelis impone

bant. cui deuotū seruū suum sine pmissione mori permisisset Tunc subito qui defunctus fuerat stupentibꝰ cunctis reuixit & sacerdotem ad se vocari precepit. Cunq; cōfessus fuisset & cōmunicasset statim spūm exalauit Itē aliud exemplum Nauis quedam viris & mulieribꝰ onerata naufragium pertulit Vna autem mulier cum esset pregnās & se in mari periclitari conspiceret mariam magdalenā deuote inuocabat vouens q si meritis suis ab ipso naufragio euaderet & filium pareret ipsum eiꝰ monasterio cōmendaret. Statim quedaz femina forma & habitu veneranda apparuit ei. que eam per mentum arripiens alios periclitantibꝰ incolumē ad ripā perduxit. Ipsa aūt postmodū filium peperit & votū fideliter adimpleuit. Itē aliud exemplum. Quidā dum peccata sua in quadā cedula scripsisset eam sub pallio altaris btē marie magdalene posuit. rogās eā vt sibi indulgentiā impetraret p petis suis. Qui postea cedulā recipiēs oia pcta sua deleta inuenit. Rogemꝰ

De eodē. Sermo. xlviij.

Dimissa sūt ei pcta multa qm dilexit multū. Lu. vij. In hoc bis positis notant duo. Primū ē saluatoris nostri erga mariam magdalenā maxima mia. ibi. Dimissa sūt ei. Secundū est ipsiꝰ marie erga dñm multiplex dilectio. ibi. quomā dilexit multū. Prio notat in verbis istis saluatoris nostri maxima misericordia. qr ei oia & multa pcta dimisit. Vbi sciendū. q dns dimittit q tuor generibꝰ hoim pcta. s. feruēter amantibꝰ. patiēter tollerantibꝰ. diligēter rogantibꝰ. & clemēter cōdonantibꝰ. De primo dicit in euāgelio pnti. Et dimissa sunt ei peccata multa quomā dilexit multū. Qui autez minꝰ. dimittitur minꝰ. i. qui minus

diligit mim⁹ dimittit̃. Si ergo multū peccasti multuz dilige. vt tibi cū maria magdalena multū dimittat̃. Prima Pe. iij. Caritas operit mltitudinē pctōz Glosa. Nūtūcunq; magna turpia sūt. Si em̄ vnus hō feasset tot pctā quot tot⁹ mūdus vnq; fecit: caritas oīa deleret. Ambro. Peccatū donat̃ per grāz. delet̃ per sanguinē. cruas. tegitur per caritatē. Scdo dimittūtur pctā patiēter sustinētibus scz tribulatiōes. Thy. iij. In tpe tribulationis pctā dimittis hys qui iuocant te. Glosa. In tribulatione et cōtritione cordis Aug⁹. Flagella bonorum aut vicia perpetrata purgant aque poterāt perpetrari futura denūciant. Flagella tribulationū dant̃ in p̄senti ex caritate. Quia quē deus diligit castigat. Flagellat em̄ omnez filiū quē recipit. sicut dr. Ad Heb. xij. Gre. Jdo dom̄in⁹ quibusdā hic parcit. vt eos in perpetuū feriat. Jō aūt dñs hic ferit nō parcēdo: vt in eternū parcat. Aug⁹. Hic vre hic seca vt in eternū parcas: si ergo hō multū peccasti multū patienter sustineas vt tibi hic dimittat̃ et in eternū parcat̃. Tercio dimittūtur pctā hūiliter rogātib⁹. sicut patz Mat. xviij. vbi dr. q̄ rex q̄dā voluit ponē rōnez cū seruis suis. et oblat⁹ est ei vnus q̄ debebat ei decē milia talentoz. Cū aūt nō haberet vñ solueret vel redderet: iussit eū venūdari et vxorē et filios et oīa q̄ habebat reddi. Procidēs aūt ille fn⁹ rogabat eū dicens Patientiā habe mecū et oīa reddā tibi. Misert⁹ aūt dñs serui illi⁹ dimisit illū et oīa debita sua dimisit ei. Per regē illū significat̃ rex celestis qui vult rationez nobiscū ponē de oībus illis q̄cunq; gessim⁹. s. cogitatiōib⁹: locutiōib⁹. et opib⁹. Per seruū qui debebat dño decez milia talēta signat̃ pctōr quilibet q̄ decem p̄cepta sibi cōmissa nō custodiūt sicut debuit. Qui cū non habuit vnde redderet: remā hūiliter petit. Sic et nos cum satisfacere nō possum⁹ deo de cōmissis remā hūiliter petere debem⁹ et dimittet nobis oīa debita nostra. Vnde ipse dicat per ezechielem In q̄cunq; hora pctōr ingemuerit. oīm iniquitatū suarum quas operat⁹ est nō recordabor. Quarto dimittūtur pcta clemēter condonātib⁹ alijs qui in se deliquerūt. Lu. vi. Dimitte et dimittemini. Aug⁹. Vnusquisq; talez indulgētiam accepturus est a deo q̄lē ipse impenderit primo suo. Mat. vi. Si nō dimiserit vnusquisq; proximo suo. nec pater me⁹ dimittet vobis. Eccli. xxviij. Qui vindicare vult a domino iuenīet vindictam. sicut patet in seruo nequā. Qui cū nollet dimittere socio suo: iratus dom̄in⁹ ei⁹ dixit ei. Serue nequā. omne debitum dimisi tibi quomā rogasti me. Nōne ergo et te oportuit misereri conserui tui: sicut et ego misert⁹ sū tui. Et iratus dñs tradidit eū tortorib⁹ quousq; redderet vniuersum debitū. vt dr. Mat. xviij. Require dñica. xxij. postfestū trinitatis. Redde rationē. Si ait dimiserim⁹ dimittet nobis dñs. Exemplum de milite q̄ dimisit seruo suo q̄ occiderat fratrem suū. Require dñica infra octauas epiphanie in ser. Probetis que sit voluntas dei. Scdo notatur in verbis p̄positis bte marie magdalene dilectio quā habuit ad xp̄m cum dr. dilexit multū. Sunt aūt tria signa per q̄ p̄bat̃ vtq; hō diligat deū. Primū est verbi dei auditio. Secundum est bonaz rerum operatio. Tercium est dei cogitatio. Primū signū dilectionis est auditio verbi dei. qz quicūq; alium diligit libēter audit loqui de eo. et diligit eos q̄ bona nunciant de eo. Sic quicūq; diligit deū: certum signū est q̄ libenter audit loqui et p̄dicare de eo. et diligit eos q̄

de eo predicāt. Jo. viij. Qui ex deo est: verba dei audit. Et dñs mittens discipulos ad p̄dicandū ait Lu. x. Qui vos audit me audit. & q̄ vos spernit me spernit. Et de talib⁹ dicatur Jo. viij. Propterea vos nō auditis q̄ ex deo nō estis. Hoc signū dilectionis inuenim⁹ in btā maria magdalena. q̄ sedebat circa pedes dñi. & audiebat verba oris ei⁹ & seq̄bat dñm de loco ad locum vbi p̄dicabat vt eum semp audiret. Secūdū signum dilectōnis est q̄ qui diligit deum frequenter cogitet de eo. Nam dicit Matth. vi. Vbi est thesaur⁹ tuus ibi & cor tuū Qui ergo ponit thesaur⁹ suū in deo: frequēter cogitat de eo. Sicut em̄ q̄ turpiter amat semp cogitat d̄ eo qd̄ amat. Sic q̄ amat deū: semp cogitat de deo. Hoc signum dilectionis inuenitur ī maria magdalena que semp xp̄m in corde suo portabat. Vnde cū dominus in sepulchro esset: crebro illuc current. Et cum staret añ sepulchrum & introspiceret: stabat retro eā ihesus in orto & dixit. Mulier q̄d ploras. Quem queris. Illa aūt existimās q̄ ortulan⁹ esset: respondit. Si tu sustulisti eum dicto mihi. Vbi posuisti eum. Ecce nō respōdit. Jhesum quero: sed dixit. Si tu sustulisti eū. putās q̄ sicut Jhesus erat ī corde suo. ita esset in corde suo omnium hominū. In hoc em̄ ptz q̄ semp cogitabat de eo. Et cum esset in deserto. xxx. āns & singulis diebus septies in ethera leuabat. certū est q̄ xp̄s a cor de suo nūq̄ absēs erat. Tercū signū dilectionis ē q̄ qui diligit deū promptus ē ad omnia bona opa facienda Gre. Nunq̄ ē amor dei otiosus. Operat enim magna si est. sed si operari rēnuit: amor nō est. Nam p̄batio dilectionis exhibitio est opis. Hoc signū dilectionis inuenim⁹ in beata maria magdalena que p̄ omne tempus vite sue post ascensionē dñi: ad bona opa facienda accensa erat. Nā legit de ea q̄ post ascensionē dominī cum sorore & fratre suo & quibusdā alijs xp̄ianis: ab infidelib⁹ capit. & ī naui in mari sine gubernatione mittit vt sic oēs mergerent. Sz nutu dei marsilia puenerūt. vbi cū nullus eos ad hospitiū recipere vellet: ante templum ydoloꝝ sub portico morabant. Cum aūt videret maria populū ydol' sacrificare: assurgens vultu placato: facie serena: lingua diserta: eos ab ydolo tū cultura reuocabat. & xp̄m ostātissime p̄dicabat. Et mirati sūt vniuersi p̄ speciē p̄ facūdia p̄ dulcedie facūdie illi⁹. Nec mirū: q̄ os tā pium & tā pulchr̄ q̄d̄ p̄dib⁹ saluatoris infixerat oscula. ceteris amplius verbi dei spiraret odorē. Post hoc aduenit p̄nceps pictauie cum vxore sua vt p̄ habēda pace ydolis immolaret. Cui maria suasit vt ī xp̄m crederet. Post aliquos dies apparuit maria magdalena vxori p̄napis per somnium dicēs Quare cum tot diuitijs abūdetis/ dimittitis scōs dei fame & frigore mori die viro tuo vt eis subueniat. Cūq̄ illa vigilaret & timēt dicē viro suo: apparuit ei secūda nocte terribiliter. Cūq̄ adhuc timēt viro suo dicē: apparuit ei ēdā nocte irato aīo & ecā viro dicēs. O tyrāne & inimice dei & minister sathane q̄o iacēs hic ī palacio tuo & sanctos dei sine hospicio dimittis. Et minas ei ponēs abscessit. Cūq̄ ālo euigilassent. & sibi mutuo somnia retulissent: recēperūt illos in hospicio: eis necāria ministrātes. Cū aūt q̄dā die maria magdalena p̄dicaret. p̄dict⁹ p̄nceps dixit ei. Putas possis defendē fidē quā predicas Cui illa. Equidē illā defendē p̄sto sū. Cui p̄nceps cum coniuge dixit. Ecce dictis tuis obtemperare parati sum⁹ si a deo tuo quē predicas nobis filiū

impetraueris Orauit autē maria. ⁊ vxor pncipis filiū cōcepit. Princeps autem pficisci voluit romā ad scūm petrum vt videret si vera essent que maria p̄dicaret. Vxor aūt eius noluit eū deserere licet marit⁹ rēnuēt. Dixit eī. Te recedēte recedā: te vemēte vemā: te quiescēte quiescam. Cui ait. Non sic fiat domina: q̄ cū tu sis ḡuida in mari defacili periclitari posses. Ecōtra illa instabat. ⁊ cum lacrimis p̄dib⁹ eius p̄uoluta: tandez qđ petebat obtinuit. Maria vo hūeris eoz signū crucis impsuit. ne ātiqu⁹ hostis eos in aliquo itinere impediret. Nauem igit̄ omnib⁹ necessarijs copiosissime onerātes: cetera q̄ habebāt in marie custodia relinquētes pficisci ceperūt Jam vmq⁹ diei cursu ⁊ noctis consūmato. cepit mimiū mare itumescere ⁊ vent⁹ flare. ita vt oēs ⁊ matrona grauida ⁊ debilis. tam seua inundatione fluctuū quassati ḡuissimis angustijs vigerēt. intantū q̄ in eam subito dolor part⁹ irruit. ⁊ inter angustias ventris ⁊ pressuras tpis. filium parturiēs expirauit. Puer autez plorās ⁊ vbera q̄rens miserabilit̄ palpitabat Princeps aūt ille multū turbatus ommbus secum flentib⁹ dixit. Heu miser quid facā filiū desideraui et matrē cum filio p̄didi. Hec ⁊ similia plura lamētabat. Nautę aūt ista bant vt corp⁹ ejceret. Ipse em̄ ecōtra rogabat ⁊ mihil pfert. sed videntes insulam quandā in mari ad p̄cs principis illuc applicātes corp⁹ deportauerūt: ⁊ ipse puerum mamillis matris apposuit cum multis lacrimis dicens. O maria magdalena cur mihi talē filiū dedisti vt matrē cū filio tā miserabilit̄ p̄deret cum nō sit qui euz nutriat. Ecce tibi eū cōmēdo cui oia mea cōmisi. Et ponēs eum supra corpus pallio eum cooperuit ⁊ abscessit Cūq; ad beatū petrum venisset ⁊ sibi omnia retulisset. Petr⁹ respondit. Crede in xp̄m ⁊ ne timeas. vxor tua nō est mortua s dormit. Cūq; de fide a petro diligēter essz inst̄ruct⁹. bie nij spacio iam elapso nauē cōscēdes repatriare curauit. Cūq; nauigarēt dño disponēte iuxta collē in quo corpus vxoris sue cū puero positum fuerat puenerūt. Qui p̄ce ⁊ p̄cio eos ad ibi applicandum induxit. Puer autē ibi a beata maria magdalena icolumis cōseruat⁹ frequēter ad littus p̄cedebat. Et cū applicuisset vidit puerū more solito i littore maris cū lapillis ludētē. ⁊ q̄nā esset ammirati nō desinēs de scapha exilijt. Quē cum videns puerulus cum nunq̄ tale q̄o vidisset expauit ⁊ ad solita recurrit matris vbera: ⁊ occulte sub clamide latitabat. Peregrin⁹ vero vt manifestius vidēt factū illuc accessit ⁊ puerum pulcherrimū matris vbera fugētē inuenit ⁊ acapiēs puer ait. O btā maria magdalena q̄ felix essem si vxor mea mō respiraret ⁊ mecū repatriari vellet. Sao eq̄dē ⁊ p̄culdubio credo q̄ tu q̄ puer istū mihi dedisti ⁊ in hac ripa p biēmū pauisti potueris matrē p̄ce tua pristine sanitati restituere. Ad hec vba mulier respirauit: ⁊ q̄si de somno euigilās ait. Magna meritis es maria magdalena q̄ mihi i partu affuisti ⁊ meritis tuis vitā mihi reuocasti: Quod ille audiēs ait. Viuis ne cōiux mea dilectā. Illa ait Viuo eq̄dē et nūc p̄mo de peregrinatiōe de q̄ ⁊ tu venisti venio. ⁊ sicut btūs petr⁹ te ihēroselimā duxit ad oia loca in quib⁹ xp̄s passus ē sepult⁹ ⁊ mortuus ⁊ alia plura loca ostēdit. Sic ⁊ ego cū btā maria magdalena ducē ⁊ comite fui ⁊ singula loca dspexi: ⁊ dspecta memorie cōmendaui. Et iapiēs oia loca in quib⁹ dñs passus est ⁊ imabilia que ibi viderat adeo plane explicauit vt nec i articulo deuiaret Tūe

pregrinꝰ receptа coniuge ⁊ puero nauem letus conscendit ⁊ massilie partibꝰ applicauerũt. Et egressi inuenerũt beatam mariam magdalenã cum suis discipulis predicantem: ⁊ predibꝰ eius ꝓuoluti gratias egerũt et omnia que eis acciderãt narrauerũt ⁊ a beato maximino baptisma susceperunt. Tunc in ciuitate massilia omnia ydola destruxerũt ⁊ xpi ecclesias cõstruxerũt ⁊ beatum lazarum in eiusdem ciuitatis episcopũ vnam inter elegerũt. Deinde venit maria magdalena cum ceteris ad ciuitatez aquensem ⁊ ibidem populum ꝓdicatione ad fidem xpi cõuertit vbi ⁊ beatus maximinꝰ in episcopũ ordinatus est. Interea btã maria magdalena superne cõtemplationis auida aspere timũ hyeremũ petijt ⁊ ibidẽ. xxx. ãnis hominibꝰ incognita mansit vt dictũ est in ꝓcedenti sermone. Exemplum. Homo quidam i captiuitate positꝰ sepe mariam magdalenã inuocabat. Et ecce quadam nocte mulier speciosa ei apparuit vincula frãgẽs ⁊ ei ianuã reserãs ipsũ abire iussit. Qui se absolutũ videns ꝓtinꝰ effugit ⁊ euasit. Aliꝰ exẽplũ. Clericus qdã de flãdria nomine stephanꝰ in tantã sceleꝝ immanitatẽ ceciderat ꝙ oia exercẽs flagitia ea que salutis erãt nõ solum non facere. sed hec audire nolebat. In beatã tamẽ mariam magdalenã deuotionẽ habẽs eius vigiliam ieiunabat ⁊ eius festum colebat. Dum igit tumulum eius visitasset. maria magdalẽ. nec ex toto dormiẽti. nec ex toto vigilãti tangꝫ mulier formosa lugubres oculos gerẽs ⁊ duoꝝ angelorꝝ dextera leuaq; sustẽtata presidio apparuit ei ⁊ dixit. Cur q̃so o stephane ĩdigna meritis meis facta repẽdis Cur labiorꝝ meorꝝ ĩstãtia nulla pẽitꝰ moueris opũctiõe. Exquo enĩ deuotionez in me hẽe cepisti ꝓ te dñm instãter exoraui. Surge ergo ⁊ pẽitere. Neq; ego eã te deseram donec dño fueris reconciliatꝰ. Ille igit mox tantam gratiam in se ꝓmeruit ꝙ seculo abrenuncians regionem introiuit ⁊ perfectissime vite fuit. In cuiꝰ morte maria magdalena aiam eius q̃si columbam candidam cũ laudibꝰ in celum sustulit. Itẽ maria magdalena a magdalo castro cognominata clarissimis ẽ orta natalibꝰ vrpote ex regia stirpe descendẽtibꝰ. cuiꝰ pater syrus. mat vero eucharia nuncupata ẽ. Hec cũ fratre suo lazaro ⁊ sorore sua martha magdalũ castruz qd̃ secũdo miliario a genasareth. ⁊ bethaniã que ẽ iuxta ihẽrusalẽ ⁊ magnã ptem ihẽrosolimoꝝ possidebat. Que tũ omnia taliter inter se diuisere tũt ꝙ maria magdalũ a qno ⁊ magdalena nũcupata ẽ ⁊ lazarꝰ partem vrbis ihẽrusalẽ ⁊ martha bethaniã possederũt. Cũ autẽ maria magdalena totã se delicijs corpis exponẽt ⁊ lasarꝰ militie plus vacaret. martha prudẽs ptes sororis ⁊ fris ⁊ suã strẽnue gubernabat militibus suis ⁊ famul' ac paupibꝰ necãria mistrabat. Omnia tũ hec post ascensionẽ dñi ꝛc dicerũt ⁊ ad pedes apostolorꝝ posuerũt. Cũ igit magdalena diuitijs abũdaret ⁊ rex affluẽtiã voluptas carnis sequit̃ q̃nto diuitijs ⁊ pulchritudine splẽduit tãto corꝰ suũ voluptati substraxit. Vñ iam noie xpio ꝓdito peccatrix cõsueuerat appellari. sicut habet in principio ꝓcedentis sermonis ⁊ c.

De sancto Jacobo Ser. xlix.

Poteſtis bibẽ calicẽ quẽ ego bibiturꝰ sũ. Mat. xx. Nota ꝙ duplex ẽ calix ĩ sacra scꝑ tuã. s. calix di ⁊ diaboli. Deꝰ ꝓmat suis ꝛpliciẽ calicẽ. Primꝰ ẽ tribulatõis ⁊ passionis quẽ xps psonaliter bibit de quo in presenti euangelio dicitur.

Dixit dominꝰ ad iohānem ⁊ iacobū Si potestis bibere calicem. i. pati passionem ⁊ amaram mortem quā ego debeo pati. tūc potestis sedere ad dexteram ⁊ ad sinistram in regno meo. De isto calice primo bibit xps medicꝰ noster ne abhorret egrotos. Hūc calicem propinat dominꝰ multis sanctis in quibꝰ non fuit egritudo mortalis peccati. Sicut beate virgini. iohanni baptiste. iohāni euangeliste. et mltis alijs qui peccatum mortale non habebant ⁊ tamen patiebātur. Quid ergo de peccatoribꝰ qui nolūt pati. Vnde obiat dominꝰ peccatoribꝰ qui nolūt hic pati. Jhere. xlix. Ecce quibꝰ non erat iudicium vt biberent calicem bibētes. biberūt ⁊ tu quasi innocēs relinqueris. Nō eris innocēs sed bibēs bibes. Hoc verbū terribile est ommibꝰ peccatoribus. Quomodo beatꝰ iacobus hūc calicē bibit. patet in hoc qꝫ collum suum exposuit. Nota in sermone sequēti. Secundus calix quez propinat dominꝰ et ꝓpinaturꝰ est caris suis. est calix eterne iocūditatis. Illum ꝓpinabit in alia vita. sed non nisi illis qui gustauerūt calicem tribulationis in ista vita. Legitur enim qꝫ Jouinianꝰ habuit in palacio suo duo dolia. i vno fuit optimū vinū. in alio valde amarum. Quicūqꝫ volebat bibere de bono oportebat eum primo gustare de amaro. Sic quicūqꝫ vult bibere de vino eterne iocūditatis. oportet eū hic de calice tribulationis gustare. Et bene potest dici gustatio quedā. Est enim tm̄ vna gutta quicquid patitur hic respectu eterne iocūditatis que sine fine erit. Vnde apostolꝰ Roma. viij. Non sūt condigne passiones huiꝰ temporis ad futuraz gloriam q̄ reuelabit̄ in nobis. De isto dicat dominꝰ per Psal. Calix meꝰ inebrians q̄ preclarꝰ est. qꝫ non erūt ibi feces alicuius doloris. Istum calicem desiderauit dauid dicens. Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te deꝰ. sitiuit anima mea ⁊c. Item Satiabor dum apparuerit gloria tua. Dicemꝰ ⁊ nos cum augustīo qui ait. Sitio domine sitio. fons vite es tu satia me. Istum calicem bibit beatꝰ iacobus modo i regno celorum. ⁊ qui eius patrocinium implorant suis meritis ad fontez vite peruenire poterūt. Hugo de sancto victore dicat. qꝫ cum quidam peregrinꝰ ad sanctum iacobum pergebat. Diabolus ei in specie beati iacobi apparuit ⁊ de miseria hꝰ vite multum cōmemorans disuluit vt seipsū occideret. Qui ille gladium accepit et seipsum interfecit. Et cum ille in cuius domo hospitatꝰ fuerat suspectꝰ haberet̄ hospes continuo qui mortuus fuerat surrexit. Retulit vero qꝫ ei dem qui eum deceperat ad suppliciū duxisset. mox beatꝰ iacobꝰ occurrit et arreptum ad domū iudas deduxit ⁊ vt vite restitueret̄ obtinuit. Diabolꝰ etiam propinat quibusdam suis suos calices. Primꝰ calix est carnalis delectatio. que videtur valde dulcis esse. sed cum inebriati fuerint tūc propinat calicem eterne damnationis. De illo calice figuratum est Gene. xl. vbi dicitur qꝫ pincerna regis existens in carcere vidit in somnis vitem vnam in qua erāt tres propagines crescētes paulatim in gēmas et post flores vuas maturescere quas exprimebat in calicem pharaonis. Pincerna ī carcere ratꝰ signat peccatorem qui tenetur in carcere diaboli. Somnia que vidit sunt diuerse cogitationes ⁊ desideria mala ⁊ inutilia quibꝰ occupat cor suum. Et sicut dormiens exaratꝰ nihil inuenit de oībus que somniauit. sic peccator postꝫ exaratꝰ fuerit a morte nihil inueiet

de ōmnib⁹ que hic consideravit ⁊ cō gregavit. Psal. Dormierūt somnum suum ⁊ nihil inuenerūt omnes viri divitiarum in manib⁹ suis .s. avari. Per vitem quam vidit signatur mū dana cōcupiscētia de qua exeūt tres ꝑpagines per quas significat triplex concupiscētia. De quib⁹ dicit .i. Joh. ij. Omne qđ in mūdo est aut est con cupiscētia oculorum .i. avaritia: aut cō cupiscētia carnis .i. luxuria: aut sup bia vite. Iste ꝑpagines crescūt ⁊ fa ciūt botros quando peccata accumu lantur ⁊ quādo mature sūt .i. quādo peccate in consuetudinem duxerūt. tūc expremūtur in calicē pharaonis .i. dyaboli. Peccāt enim sine timore intantū enim peccator inebriat mū danis delectationib⁹ q̄ nō curat nec deum nec diabolum. Et quādo sic in ebriat⁹ est tunc propinat sibi dyabo lus alium calicem .s. calicem confusi onis. Nunq̄ enim seruit aliquis diu diabolo quin cōfundat ipsum tandez vel hic vel in futuro sicut videmus in furib⁹ ⁊ in latrocinib⁹ ⁊ in adulteris Furanē enim hodie ⁊ cras vel per an num vel per duos tandem manifestū fit ⁊ comprehendūtur ⁊ cōfundūtur Item luxuriaē aliquis per ānū vel p duos tandez manifestum fit ⁊ cōfun dit. Sic diabolus primo inebriat pec catores per delectationem peccati ⁊ postea cōfundit eos. Istud figuratū est. iij. Re. vlti. vbi dicit q̄ nabucho donosor rex babilonis cepit sedechiā ⁊ omnes filios eius occidit ⁊ eruit si bi oculos ⁊ vinxit eum duabus cate nis ⁊ duxit eum in babilonem Et in quadam solemnitate intratum ei illu sit coram omnib⁹ hospitib⁹ q̄ p mag na tribulatione ⁊ cōfusione mortu⁹ est. Nabuchodonosor significat dya bolum qui cepit sedechiam .i. peccato rem per cōsensum peccati ⁊ interfecit omnes filios eius ⁊ omnia bona opa sua mortificavit Et eruit sibi ambos oculos: dexterum ne respiciat gaudi um eternum. sinistrum ne respiciat penam inferni. Et ligat eum catenis duabus. Una est promptas ad peccā tum siue ad malum. Alia est difficul tas ad bonum. Et ducit eum in babi lonem .i. in cōfusionem. ⁊ inebriat eū calice presentis cōfusionis peccatum suum manifestādo. vt iudas qui seip sum suspendit. ⁊ duos sacerdotes q̄ iniuste damnauerūt susannā. vt dr Daniel. xiij. Si autem contingeret q̄ non ꝑpinaret illum calicē eterne dā nationis. De quo dr Psal. Ignis sul fur spūs procellarum pars calicis eor. Cupidi qui igne avaricie delectātur potentia calicē ignis infernalis: luxu riosi qui in fetida luxuria delectātur potētur calicē sulphuris. Superbi q̄ alios dꝑimunt per dominationem. spiritus procellarum pars calicis eorum.

De eodē. Sermo .l.

Processūs autem ihesus vidēs alios duos fratres Jacobū zebedei. ⁊ Johānem fratrē eius cum zebedeo patre eorum refici entes retia sua ⁊ vocauit eos Mat. iij. Nota q̄ dominus vocauit beatum Jacobum de mari per qđ significat mū dus. ⁊ hoc ꝑter multa. Qui enim nauigāt: semper sunt in periculo cor poris eorum ⁊ rerum donec veniant ad portum bonum ⁊ als nunq̄ sunt securi. sic q̄ diu fluctuam⁹ in hoc mūdo hui⁹ miserie vite nunq̄ erim⁹ securi. sed semper sum⁹ in periculo corporis et bonorum. In periculo vite sumus q̄ nullus securus est q̄ viuat per istū diem vel crastinū. Et quod maius ē et periculosius null⁹ scit vtrum de lo co in quo nūc est viu⁹ recedat Per. Nihil certi⁹ morte ⁊ nihil incertius hor̄ mortis. Isidor⁹. Sollicite debet vn⁹ quisq̄ viuere ⁊ terminum vite sue

cõsiderare· vt de cõtemplatione illi⁹ huj⁹ seculi blandicias fugiat· Vñ scr̃i ptum est Eccl̃i· vij· In omnib⁹ operi bus tuis memorare nouissima tua ⁊ in eternũ nõ peccab̃· Seneca· Ingẽs mihi negociũ in manib⁹ est· vita me fugit· mors me sequit̃· quotidie aliq̃ vite mee ps demẽt̃ ⁊ diem psentẽ cũ morte diuido· Aug⁹· Clamat mortu us de sepulchro q̃dã voce· Attẽde me cognosce te ⁊ cõsidera ossa mea· vt sic exaresc̃at tibi luxuria tua ⁊ auari cia tua· Quia qđ tu es· ego fui· qđ ego sũ tu eris· Periculosius ẽ mare mũdi q̃ mare vẽt· q̃ ibi mt̃ decem naues vix vna pmit̃· hic mt̃ decem vix vn⁹ saluat̃· Ber· Pricula huius mũdi pbat trãseũtiũ varitas ⁊ pereũ tiũ multitudo· Sic pz q̃ qui nauigãt in mari huj⁹ mũdi nunq̃ erũt securi et ꝓpter hoc valde periculosum ẽ q̃ q̃diu hõ fluctuat in mari huj⁹ mũdi q̃ nunq̃ erit secur⁹ de anima· q̃ sicut dr̃ Eccl̃i· ix· Nemo scit vtr̃ amore an odio dign⁹ sit· vtrum sit filj⁹ eterne vite vel eterne damnationis· Item qui nauigãt in mari nunq̃ sũt securi de bonis· Sic q̃diu sum⁹ in hac vita nunq̃ sumus securi de bonis· Si volu mus intelligẽ de bonis tẽpalib⁹ possu mus· Videm⁹ em̃ q̃ q̃ mõ est diues per annũ vel p mensẽ ẽ paup· Et ali q̃ ctingit q̃ vna die hõ bona habet sufficiẽtia· sequẽti die nihil· q̃ ignis vel aqua abstulit sibi totũ· Si ãt vo lum⁹ intelligẽ de bonis spũalib⁹ :ite rum nullus secur⁹ est· q̃ nullus scit vtrum in tota vita sua vnq̃ fecerit vnum bonum op⁹ quod erat deo ac ceptũ q̃uis toto tpe vite sue do ser uiuit· Item nullus ẽ secur⁹ de bonis suis· q̃ p vnum peccatum pdet oĩa bona sua q̃ in tota vita sua cõgrega uit· Exemplũ· Triginta viri ad scm̃ iacobũ ꝓperãtes sibi mutuo fidẽ pmi serũt excepto vno· Accidit autem q̃ vnus eoꝝ infirmab̃ ⁊ ab omnib⁹ relinquit̃· seo ab illo qui non pmise rat fidem custodit̃· Ad vesperam ille morit̃· ⁊ cũ ille solus esset in cãpo cũ mortuo ⁊ timeret· vẽit btus iacob⁹ in equo cõsolans eũ ⁊ accepit mortu um ante se ⁊ viuũ retro se sup equũ et deduxit nocte illa illos vigintiq̃n q̃ dias vsq̃ ad dimidiam leucã u xta cõpostelle· ⁊ deponẽs eos dixit, Vade ⁊ dic canonicis meis vt pegri nũ meũ sepeliãt· ⁊ dic sortes ei⁹ q̃p ter infidelitatẽ eoꝝ oẽm peregrinatio nẽ suã perdiderũt· Item qui nauigãt in mari multas sepe sustinẽt insidias a piratis q̃ intuntur eos capere· spolia ri ⁊ submergẽ· Sic q̃diu sum⁹ ⁊ flu ctuam⁹ in hoc mũdo· multas sustine mus insidias inimicoꝝ nostroꝝ· s· de monũ qui insidiant̃ nob̃ in omni lo co vt i Psal· Insidiat̃ vt rapiat pau perẽ· Gre· Fratres in via sumus qua ad patriã pgem⁹· maligni aũt spũs quasi latrunculi iter nostrũ obsident Item Gre· Maligni spũs cogitatio ni· locutioni· ⁊ opi nostro semp insi stit· si forte quid inueniat vnde apd̃ examẽ eterni iudicis accusat̃ existat· Ber· Heu mihi· vndiq̃ mihi bella· vndiq̃ mihi tẽptamẽta· vndiq̃ pri cula· quocũq̃ me vertã nulla securi tas· ⁊ q̃nto hõ magis deo seruire stu det tãto magis diabol⁹ sibi repugnare cõtendit ⁊ insidiat̃ vt eum decipiat· Gre· Postis noster q̃nto magis nos sibi otrabellare ospiat: tãto magis impugnare cõtendit· Exẽplũ in quoda peregrino volẽte ire ad scm̃ iacobũ· cui diabol⁹ in specie sancti iacobi ap paruit vt in pñti sermõe habet̃· Item in mari pisces maiores deuorant mi nores· ita i mari huj⁹ mũdi· diuites et potẽtes opprimũt paupes ⁊ deuo rãt ⁊ deglutiũt eos quando eos spo liant ⁊ bona sua iniuste auferunt· ⁊ eos fame mori permittunt· Jaco· ij·

Nōne diuites p potētiā opprimūt vos et trahūt vos ad iudicia. Sepe tū cō tingit q illi q̄ seminauerūt fame moriunt. ⁊ alij q̄ nō laborauerūt. bñ viuūt de labore eoꝝ. Sepe eaꝫ occasiōnē falsā querūt vt eis sua auferant. culpā facientes vbi non ē. sicut ptz̄ illo q̄ posuit aphū in malā peregrin⁊ ipsi furtū imponēs oia bona sua abstulit ⁊ ꝓpter huiōi falsitatem mūdus comparat mari. Ihero. Si opat mūdus cultello veritatis nihil inuenitur in eo nisi falsitas. Itē qui nauigāt i mari sustinēt multas tribulationes tempestates ⁊ pluuias. grandinē ⁊ nuē. frigus ⁊ calorē. famē. sitim. durū cibum. durū lectū. ⁊ durū vestimētum. antēq̄ peruenīāt ad portum ⁊ cū peruenerint ⁊ prosperati fuerint omniū obliuiscūtur. ⁊ libenter sustinuerūt. Sic oportet ⁊ nos facere q̄ diu sum⁹ ⁊ fluctuam⁹ in mari hui⁹ mūdi. si volum⁹ ad portū salutis eē peuenire oportet nos multa sustinē. famē. sitim frig⁹. calorē. laborē. ⁊ p secutiones. q̄ sic nauigauit xp̄s dñs noster in naui sancte crucis ꝑ mare hui⁹ mūdi. sic ⁊ btūs iacob⁹. Vñ ait dñs. Potestis bibere calicē quē ego bibitur⁹ sum. ⁊ c̄.

Ad vincula scī Petri. Ser. li.

HEstū beati petri ad vincula quatuor de causis celebratur. Primo in memoriā liberatōnis scī petri. Herodes rex volēs placē iudeis apprehēdit beatū petr̄ cū pōi caret in iudea ⁊ misit eum in carcerē in dieb⁹ azimoꝝ. volēs post paschā eū pūtare pl̄o. Et cōmisit eū q̄tuor quaternionib⁹ militum ad custodiēdum. Quaternio enim dicē miles q̄ quatuor habet sub se milites. ⁊ erāt milites sedecim qui eum custodiebāt. Et fidēles turbati orauerunt deum ꝓ eo vt eum eriperet. Cum autē dies instaret vt eum pducere vellet ⁊ p sentare populo ad occidēdum. In ipsa nocte erat petr⁹ dormiēs inter duos milites vinct⁹ catenis duab⁹. ⁊ custodes ante ostium custodiebāt carcerē. Et ecce angel⁹ domini astitit ⁊ lumē refulsit in habitaculo carceris percussoq̄ latē petri exatauit eu⁊ dicens. Surge veloc̄. Et statim ceciderūt catene de mamb⁹ eius. Et dixit ei angel⁹. Precinge te ⁊ caliga te caligis tuis. Et fecit sic. Depositerat em̄ petr⁹ cingulū ꝓpter molestiam carceris. In quo dat̄ exemplū viris sciis q̄m angustia licet aliq̄o relaxare de rigore ordis. Et addidit angel⁹. Circūda tibi vestimētum tuū ⁊ sequere me. Et exiēs seq̄batur eū. nesciēs q̄ verum est q̄ fiebat per angelum .i. non putabat in rei veritate fieri sed imaginaria visione ostēdi. Transeūtes autem per primam ⁊ secūdam custodiam .i. primum quaternionem cū suis ⁊ secūdum cum suis venerūt ad portam ferream que ducit ad ciuitatem que putat̄ fuisse i atrio carceris. Carcer em̄ hēbat atriū ⁊ fuit extra ciuitatē. que vltro .i. ex seipsa apta est eis. Et exeūtes pcesserūt in vicū vnum ⁊ confestim decessit angel⁹ ab eo vt sciret petr⁹ se i veritate de carcere eductum. Tunc petrus ad se reuersus. q̄ fuerat in maximo stupore dixit. Nūc scio vere q̄ misit dñs āgelum suū ⁊ eripuit me de manu hērodis ⁊ de omni expectatōe plebis iudeorum. Venit enim petr⁹ eadem nocte ad domū quandā vbi erāt multi xp̄iani cōgregati vt orarēt ꝓ petro. Et cum pulsaret petrus. venit puella q̄ vt cognouit vocem petri nō aperuit ianuā. sed retro cucurrit ⁊ nunciauit petr̄ stare ante ianuā. Et dixerūt illā fantasiari. scientes petr̄ in carcere esse. Quidā aūt dixerūt q̄ esset āgelus petri. Cum autē aperuissent ⁊ vidissēt eū obstupuerūt. ⁊ admirati sūt.

Ipse autem annuit eis manu vt cum silentio loquerētur. ⁊ narrauit eis omnia. In memoriam huius liberationis celebrat hoc festum. Et hec est prima causa. Secunda causa ē. Cum alexander papa sextus post beatū petrū a Quirino incarcerat⁹ esset venit filia quirini infirma nomine balbina volens osculari vincula pape vt sanitatem reciperet. Cui alexāder dixit Noli filia mea has meas osculari catenas. Sed ligas sancti petri apostoli diligēter inquire. quas deuote osculās sanitatē recipies. Quirin⁹ ergo in carcere vbi petrus detētus erat diligēter ligas inquiri fecit. easq; cū inuenisset filie sue osculandas dedit. Illa mox vt osculata ē vincula. beneficiū sanitatis est integre cōsecuta. Tunc quirin⁹ vemā petēs. Alexandrum de carcere extraxit. ⁊ ipse cū familia ⁊ alijs cp pluribus baptisma fuscepit. Tunc sanct⁹ alexander hoc festum in kalēdis augusti celebrandū instituit. Et in honorem sancti petri apostoli ecclesiam fabricauit. vbi vincula reposuit ⁊ ad vincula nominauit vbi in hac die multi populi conuenīt ⁊ vincula beati petri osculanē. Tercia causa est. qr romam ꝓpter quādam victoriam quam habuit cesar augustus pma die augusti. hāc diem solēnisabāt. Legī enī cp octauian⁹ imperator ⁊ anthon⁹ cum essent sibi inuicem affinitate cōiuncti. sic inē se mūdi totius imperium diuiserūt. vt octauian⁹ in occidēte. ytaliam. galliam. hyspaniam: Anthon⁹ vero in oriēte asiam. pontum ⁊ frigiam possederūt. Anthon⁹ vero lasciuus ⁊ lubricus cū sororem octauiani in vxorem habēt ipsam repudiauit ⁊ cleopatram regīnam egipti in vxorem accepit. Ob hoc indignat⁹ octauian⁹ manu armata cōtra antonium pcessit. ⁊ ipsum in ommib⁹ superauit. Tunc antoni⁹ et cleopatra victi fugerūt ac semet ipsos p dolore nimio occiderūt. Egipti vero regnum. octauian⁹ destruxit. et romanam prouinciam fecit. Inde alexandriam perrexit ⁊ ommib⁹ eam diuitijs spoliās. romam ipsam trās uexit. Vnde intantum rempublicam auxit vt p vno denario dareē quod ante quatuor vendebaē. Et qr ciuilia bella valde vrbem deuastauerāt ita eam renouauit vt dixerat Inuenī latericiam: relinquo marmoreā. Qui ergo intātum rempublicā auxerat. august⁹ vocatus ē Vnde ab eo augusti vocati sūt q sibi i imperio succesſe rūt. Sicut a iulio cesare auūculo eius cesares appellabanē. Vñ ⁊ hūc mensem vocabāt augustum qui pius sextilis vocabaē. qr a martio sextus erat populus suo nomine intitulauit eum augustum vocās. In memoriā itaq; et honorē illi⁹ victorie quā pma die augusti octauian⁹ habuit oēs romani hac die solemnisabāt vsq; ad tempus Theodosij impatoris q cepit regnare anno dñi. CCCCxv. Eudoxia igiē predicti theodosij impatoris filia vxor valētim⁹ ihersolimā perrexit. vbi quidam iudeus p magno munere duas ei catenas obtulit cū qb⁹ sub herode petr⁹ apostolus vinct⁹ fuit. Cum igiē romam rediisset ⁊ kalendas augusti ex voto in honorē impatoris gentilis romanos solēnisare videns dolebat q damnato hoie tāt⁹ honor exhibereē. cogitāsq; q nō de facili eos a tali cōsuetudine reuocare posset. cogitādo tractauit vt obuantia quidē staret sed in honore sci petri sic fieret. ⁊ illū diem ad vincula vniuersus popul⁹ noiaret. Hec igitur habita collatione cū btō pelagio papa populū blādis exhortationib⁹ mouerūt vt oblitionē traderet memoria pncipis paganor⁹ ⁊ celebris fieret memoria pncipis apostolorum.

Qđ dum cunctis placuisset. illas ca
tenas quas de ihꝛusalē attulerat p
tulit ⁊ populo ostēdit Papa vero ⁊
illā catenā qua sub nerone idē apl's
vinctus fuerat ptulerat. Hāc igit il
lis iuncta ita miraculose vna catena
facta est ac si semper vna ⁊ eadē ex
titisset. Vñ papa ⁊ regina statuerūt
vt qđ hominum indiscreta religio fa
ciebat gentili damnato ⁊ mutato in
melių facęret apostolorꝫ primapi pe
tro. Ista igiē vincula papa cū regia
in ecclesia sci petri ad vincula posu
it. ⁊ ipsam cū muneribꝫ multis ⁊ p
uilegijs dotauit. ac pdictā diez vbi
qꝫ celebrandā instituit. Hec beda.
Quarta causa īstitutionis huiꝰ festi
est. Qđ dominꝰ beatū petrum mise
ricordiē absoluit ⁊ eidem ligandi at
qꝫ soluēdi potestatē dedit. Nos ergo
eius solemnitatē celebrare debemꝰ
vt a vinculis nostris eius precibꝰ ⁊
meritis liberemur. Sciendū aūt qꝫ se
ptē sunt vincula q̄bꝰ ligat diabolus
quemlibet peccatorem. hęqre in se
quēti sermone.

De eodē Sermo. lij.

Petrus ad se reuersus dixit
Actu. xij. In epistola hodier
na agiē quomodo herodes i
carcerauit beatū petrum. Per hero
dem signficaē diabolꝰ. Herodes em
interptaē glorians in pellibus vel in
pulchritudine. Diabolus enim glori
abatur in pulchritudine sua ⁊ erexit
se contra deum ⁊ cecidit in abissum.
Isa. xiij. Quomodo cecidisti lucifer
qui mane oriebaris. Et sequiē. Per
diuisti sapiētiam in decore tuo. Iste
incarcerauit beatuz petrum. i. malū
xp̄ianū. Sicut enim petrus negauit
xp̄m. sic mali xp̄iani abnegant xp̄m
quādo peccāt. Vnde apl's ad Tyrū.
p. Cōfitenē se verbis nosse deum: fa
ctis autem negāt. Captum autē pec
catorē ligat septē catenis que signā
tur per septem funes quibꝰ sampson
fuerat alligatꝰ. Judicum. xvi. Per
quos etiam intelligūtur septem pec
cata mortalia. Primū vinculum ē su
perbia. hoc vinculo diabolꝰ ligat ocu
los superborꝫ ita ꝙ non pñt neqꝫ vo
lūt respicere terram de qua nati sūt
Eccle. x. Quid superbis terra ⁊ cinis
Oculos habēt eleuatos in altum. ⁊
ideo maledicti sūt a domino. Pro.
xxx. Maledicta generatio. cuius ex
celsi sunt oculi ⁊ palpebre eius in al
tum. Istuo vinculum homo debet tū
pere tanqꝫ fortis sampson per veram
cordis humilitatem sicut dauid qui
dicebat. Humiliatꝰ sum ⁊ liberauit
me. Diabolus enim eum excęcaueāt
vt superbe numeraret populum suū
et ideo dominꝰ plagauit populū suū
vt dr. ij. Re. xxiij. Sed cum humilia
ret se dicens. Ego sum qui peccaui.
iste oues quid fecerūt: statim libera
tus est a vinculo diaboli. s. a superbia
Secūdum vinculum est inuidia Isto
vinculo ligat diabolꝰ aures inuidi.
quia inuidꝰ non potest audire aliqđ
bonum de proximo suo nisi doleat si
cut iudei qui continebāt aures suas
quādo stephanꝰ commēdauit xp̄m.
vt dr Actu. vij. Bene. Vtinam inui
di in omnibus cuitatibꝰ aures habe
rēt vt de pfectibꝰ omniū torqrentur
Istuo vinculū debet rūpi per veram
caritatem: qz caritas non gaudet de
malo alterius: sed magis dolet tāqꝫ
de ꝓprio malo. p. Cor. xiij. Caritas
benigna est ⁊ semper cōgaudet beni
gnitati. Tercium vinculum est ira.
Isto vinculo ligat diabolus cor homi
nis ꝙ fit iracundus ⁊ nescit aliquid
cogitare de deo: sed cogitat quomo
do se vindicare posset. Damascen.
Ira est desiderium vindicte. Quantū
autē ira nocet hominī. dr Pro. xxix.
Qui ad indignādum facilis est. erit
ad omnia peccata promor. Aug.

Janua oīm vitioꝝ est iracūdia · qua clausa: virtutib⁹ interius dabit̄ req es: qz ad omne facīn⁹ auisabit̄ irati anim⁹ · Istud vinculū debet rumpi p modestiam ⁊ patientiam · Pro · xvi · Melior est patiēs viro forti · Quartū vinculum est acadia · Isto vinculo ligat dyabol⁹ pedes hominis · ita ꝙ nō permittit eum ire ad ecclesiam · ad ſmonem · ad indulgentias · ⁊ ad que libet bona opa facīenda tardum faciat Pro · vi · O piger vade ad formicam et cōsidera vias eius · i · opationes Discce ab ea sapiētiam · que cum nō habeat p̄ceptorē · i · rationem sicut hō tū preparat sibi in estate qō comedat in hyeme · In hac em̄ vita est estas Post hanc vitam venit hyems quo nemo potest opari · Istud vinculum debet rūpi per bonā opationē · Joh · vi · Operamini dum dies ē · venit em̄ nox qū operari nō licet · Quintū vinculum ē auaricia · Isto vinculo ligat dyabolus man⁹ auari ⁊ nō permittit eum elemosinas dare · Aug⁹ · Male dictus dispēsator auar⁹ cuius larg⁹ est dñs · Istis dicet̄ in die iudicij Ite maledicti in ignē eternū · Esurivi ⁊ nō dedistis mihi māducare · Isto vinculum debet rūpi: per elemosinaruꝫ largitionē · Eccl · nij · Fili non sit manus tua porrecta ad acapiēdum · sed ad dandum collecta · Sextum vinculum ē gula · Isto vinculo ligat diabolus totū corpus hois · ⁊ facit eū impotentē ad resistendum carnalib⁹ desideriis · Istud vinculum debet rumpi per ieiunīū · Jheron · Sumenda sunt alimēta sicut medicamēta · que si extra mensuram capiunt: nō sanitas: sed mors acquirit̄ · Septimū vinculū est luxuria · Isto vinculo ligat̄ homo quādo vix bonum potest cogitare · p · Corin · vi · Qui formicat̄ in corp⁹ suum peccat · Istud vinculum debet rumpi per corporis mortificationem

Ad Colosen · iij · Mortificate mēbra vestra que sunt super terram · fornicationem · immūdiciam · libidinē · vitate ꝓpter que venit ira dei in filios diffidētie · Si aūt aliquo istoꝝ vinculorum sum⁹ ligati: debem⁹ inuocare auxilium beati petri · cui dñs potestatem soluendi atq; ligandi tribuit · Exemplum · Apud Coloniam quidam in monasterio sancti Petri erat monachus quidam leuis lubricus ⁊ lasciuus · Hic dū subita morte fuiss; preuent⁹ ad iudicē duct̄ ⁊ peccata ꝓpria ipsū accusabant · Vnū peccatū dixit · Ego sum superbia tua q̄ te sup alios extulisti · Aliud dixit · Ego sum cupiditas tua qua semp cōtra deum cōcupisti · Aliud dixit · Ego sū mēdacium tuū in quo mentiēdo peccasti · Sanct⁹ autem petr⁹ cuius monach⁹ erat venit ⁊ p eo intercessit · Iudex · Quomodo saluus fieri p̄t qui tāta scelera cōmisit · Rogāte autem bt̄o petro cū beata v̄gine maria: iudex sit iudex vt anima eius ad corpus rediret ⁊ pīam agēt · Statim bt̄us petr⁹ cū clave quā i manu tenuit demones in fugā vertit · Ipsoq; de morte redeūte narrauit oia q̄ sibi euenerāt et sic euasit periculū · Rogem⁹

De sancto Laurētio Ser · lij ·

In me examinasti ⁊ nō ē iuenta in me iniq̄tas · Psal · In istis verbis possum⁹ tria notare ad commendationem beati laurentij · Primum est probata eius sanctitas · ibi · Exāminasti · Secundū est examinationis ei⁹ qualitas · ibi · Igne · Tertiū est eius innocētia · ibi · et nō est inuenta in me iniq̄tas · Circa primū notandū q̄ examinatio domini in p̄senti est signū dilectionis · Ad hebreos · xij · Quem diligit deus castigat · Augustinus · Si exceptus ēs a flagellor passione exceptus es a numero filiorū · Noli ergo in puerili

et imquo sensu esse vt dicas . Plus amat pat̄ mē⁹ frēm meū q̄ me . cui ꝓmittit facē q̄ vult Quia si mē moueo ex tra eius iussionē: statim flagella inuenio Poti⁹ gaude sub flagellis tibi enim seruat̄ hereditas . Illis autē temp⁹ parat quos in eternū damnabit . Non timeas ergo flagella: sed timeas exhereditari . Ore . Idco hic q̄ busdā parat vt in eternū feriat . idō autē hic ferit nō parcēdo: vt in eternū parcat . Aug⁹ Hic vre hic seca vt in eternū mihi parcas . Istud seruit btūs Laurēti⁹ : ideo fuit ad sustinendū parat⁹ . vt legit̄ . Cū enī deus cesar beatū sixtū papā accepisset . et ad carcerē duci iubet: btūs laurenti⁹ q̄ eius diaconus erat: cucurrit post eū clamās Quo ꝓgrederis pater sine filio? quo sacdos sancte sine ministro ꝓperas Tu nunq̄ sine ministro sacrificiū offerre cōsueueras . Quid ergo in me displicuit patermitati tue . Nū quid degenerem me ꝓbasti . Experire certe vtr̄ ministrū ꝓbonem elegeris cui cōmisisti dominica corpis et sanguinis dispensationē . Cui beat⁹ Sixt⁹ , Nō ego te desero neq̄ derelinquo fili mi: sed maiora tibi debentur pro fide xp̄i certamina Nos q̄si senes leuioris pugne cursū recipim⁹ . Te aūt q̄si iuuenem manet glorios⁹ de tyrāno triumph⁹ . Post triduū me seq̄ris . sacerdotē leuita . Dedit q̄ ei oēs thesauros ecclesie pupiēs vt pauperib⁹ et ecclesijs erogaret . Btūs igit̄ laurenti⁹ die ac nocte xp̄ianos q̄sciuit vt vnicuiq̄ prout op⁹ fuit ministrauit diligēter . Veniq̄ ad domū cuiusdā vidue que multos xp̄ianos in domo sua absconderat . quā longus dolor capiebat . Sanct⁹ autem Laurenti⁹ per impositionē man⁹ eam a dolore capitis liberauit . et pauper pedes laua ōmib⁹ elemosinam dedit . Eadem eadem nocte in domo cuiusdaz xp̄iane ꝓuenies : quendam cecū ibidē reperiēs : et facto signo cruc⁹ eū illuminauit Cum autem btūs sixt⁹ deo nollet cōsentire: nec ꝓdolis immolare ipsū ad decollandū duci ꝓcepit Ac currēs autem beat⁹ Laurentius post ipsum clamabat . Noli me derelinq̄re pater sancte . q̄ thesauros tuos iam expendi . Ecce in istis verbis patet q̄ parat⁹ fuit btūs laurenti⁹ sustinere mortem ꝓpter deum . Exemplo ipsi⁹ debem⁹ libenter sustinere tribulationes . sciētes q̄ hoc totū fiat de⁹ ad probationē nostrā . Sciendū q̄ de⁹ solet maxime hoies ꝓbare in trib⁹ . scz in reb⁹ . animis . et in corpe Exemplum hui⁹ habem⁹ in btō Job quez probauit deus in animis . reb⁹ . et corpore . Vñ de eo legit̄ Job i . q̄ quadā die dū astabant filij sui añ altare dei affuit et sathan . Cui dñs ait . Vñ venis Qui ait . Circuiui terrā et perābulaui eā . Dixit q̄ dñs ad eū . Nunquid cōsideāsti seruū meū iob: q̄ nō sit ei similis in tra . hō simplex et rect⁹ ac timēs deū et recedēs a malo . Rñdit sathā . Nunq̄ frustra timet iob deum . Tu vallasti domū vniuersāq̄ substātiā p circuitū . Extēde paululū manū tuā et tangā cūcta q̄ possidet Cui dñs Ecce vniuersa q̄ hz in manu tua sunt tm̄ in eum nō extēdas manū . Egressus q̄ est sathan a facie domini . et cepit temptare Job . Quadam die cuz sederēt filij iob septē . et tres filie i domo fratris sui ꝓmogeniti: venit nūcius ad iob dicēs Boues arabāt et asine pascebant iuxta eos . venerūt q̄ sabei et tulerūt . nosq̄ percusserūt . et effugi ego solus vt nūciarē tibi Erāt aūt quingēta iugabouum et quingēte asine q̄s vna die ꝓdiderat . Et adhuc illo loquēte venit alij⁹ nūcius dicens Ignis cecidit de celo . oēs oues et pueros obruit q̄ custodiebāt eos et effugi ego sol⁹ vt nūciarē tibi . et

septez milia ouiũ fuerũt. Adhuc illo loquẽte ve̅it tertꝰ nũcius nũciãs cal deos remisse ⁊ tria milia camelorꝫ abstulisse ⁊ seruos occidisse. ⁊ adiecit. Ego solꝰ ⁊c. Adhuc eo loquẽte ve̅it quartꝰ nũcius dicẽs. Filios ⁊ filiabꝰ tuis riscẽtibꝰ in domo pmogeniti tui vehemẽs ventꝰ irruit. ⁊ assũpsit oẽs cũ domo. ⁊ effugi ego solꝰ vt nũciarẽ tibi. Et ait iob. Dñs dedit. dñs abstulit. sicut dño placuit ita factũ est. sit nomẽ dn̄i bñdictũ. Ecce quo pbauit eũ dñs in rebꝰ. in pueris. Et cũ reuersus fuisset sathan ad dn̄m: dedit ei potestatẽ vt pbaret eũ in corpe. et percussit eũ sathan vlcere pessimo: a plãta pedis vsq; ad verticẽ capitis. Qui cũ radebat scabiem: sedebat in sterquilinio. Insup ⁊ vxor eiꝰ sub sanans ei ait. Permanes adhuc in simplicitate tua. Qui ait. Quasi vna de stultis mulieribꝰ locuta es. Si bona suscepimꝰ de manu dn̄i. mala autẽ q̃re nõ sustineamꝰ. In oibꝰ hijs non peccauit iob labijs suis: neq; stultũ quid otra deũ locutꝰ ẽ. Ecce quo habemꝰ exẽplũ patiẽtie in btõ iob. Eo dẽ mõ pbauit dñs btm̃ laurẽtiũ Primo in rebꝰ. Philippꝰ impatoꝛ cũ fidẽ xp̃i recepisset. misit deaũ militẽ suũ cũ exercitu suo ad galliã: q̃ sibi rebellabat. Cũq; pspere egisset ⁊ trã subiugasset. redijt. Nõ audiens philippꝰ. occurrit ei ad ciuitatẽ veronã. Decijs aũt in supbiã elatus: cepit aspirare ad imperiũ. ⁊ nocte impatore dormiente in stratu suo sub papilione: deaus latenter itroiuit papilionẽ ⁊ dn̄m iugulauit. Exercitũ aũt q̃ cũ impatore venerat: ad se prece ⁊ pãoꝛ munerib⁹ ⁊ promissis attraxit. ⁊ romã ppetrauit. Audiẽs hoc philippus iuuenis occisi impatoris filiꝰ: vehemẽter extimuit. ⁊ totũ thesaurꝫ patris ⁊ suum btõ Sixto ⁊ Laurẽtio cõmendauit. vt si ipsum a deao intfica otingẽt thesaurꝫ ipsũ ecclesijs ⁊ paupib⁹ erogarẽt. Post hoc philippꝰ ausugit ⁊ se a facie decij occultauit. Senatꝰ igit̃ obuiã deao pcessit. ⁊ in imperiũ ipsum cõfirmauit. Ne vero pditorie: ꝫ zelo ydolatrie dn̄m suũ occidisse videret xp̃ianos cepit crudelissime pseqũ. papiens illos sine vlla mia cruciari. In hac psecutiõe multa milia martirum corruerũt in̄ quos eaã philippꝰ iuniꝛ martirio coronatꝰ ẽ. Post hoc deaus inquisitionẽ thesauri dn̄i sui faciẽs oblatꝰ ẽ ei papa sixtꝰ tãq; q̃ xp̃m colẽt ⁊ ipatoris thesaurꝫ habẽt. Tũc deaus ipsũ in carcẽ recipi iussit: donec per illata tormẽta ⁊ xp̃m negaret ⁊ thesauros pderet. Papa aũt dimisit beato laurẽtio totũ thesaurꝫ Qui tota nocte q̃siuit vndiq; pauperes. ⁊ thesaurꝫ eis distribuit. In hoc btũs laurentiꝰ maxie ẽ pbatꝰ q̃ hũit thesaurũ in sua ptãte ⁊ potuisset effugisse ⁊ totũ obtinuisse: ꝫ noluit. Vñ de eo cãtat Qui potuit trãsgredi ⁊ nõ ẽ trãsgressus. ⁊ facẽ malũ ⁊ nõ fecit Vulti em̃ dimittunt male agẽ ꝓpt̃ hoc q̃ nõ pñt facẽ. sic nõ fecit btũs laurentius. Scõo pbauit eũ dñs in ꝓrio corpoꝛe q̃ mltis martiriis fustimuit ⁊ tñ in fide patiẽt pseuerauit. Cũ em̃ pape ducereẽ ad mortẽ occurrit pꝰ eũ clamãs. Noli me dẽlinquẽ pr̃i scẽ. q̃ thesauros tuos exp̃edi quos tradidisti mihi. Nõ audiẽs deaus: tradidit eũ valeriano p̃fecto. vt á thesauros prodat: á dijs sacrificet Valerianus tradidit eũ ypolito i custodiã. Erat aũt i eadẽ custodia q̃dã gẽtil̃ noie lucillus. q̃ plorãdo lumẽ oculoꝛ amiserat. Cui btũs laurẽ. promisit q̃ eũ illũinaret: si xp̃m credẽt Ille ãt credidit et baptisaẽ ⁊ illũinaẽ. Nõ videꝫ ypolitꝰ dixit ei. Ostẽde mihi thesauros. Cui laurẽtiꝰ O ypolite. si i dn̄m ihm xp̃m credideris: thesauros tibi oñdo et vitã etnã promitto. Cui ypolitꝰ Si

dictis factus compũctus . faciam quod hortatis . Ea hora credidit ypolit⁹ . et sacrum baptisma cũ familia suscepit . Baptisat⁹ autem ait . Vidi aias innocẽtium letas gaudere . Post hec mãdauit valerian⁹ ypolito vt laurẽtium pñtaret . Cui laurenti⁹ ait . Ambulemus pariter ambo . q̃ mihi & tibi gloria prepar̃ . Ad tribunal igit̃ ãbo venerũt . & fit iterũ mq̃stio de thesauris . Laurenti⁹ autẽ p triduũ mouas petijt . q̃s valerian⁹ eidẽ sub ypoliti pollicitatiõe ꝺcessit . In hoc triduo laurenti⁹ claudos & paupes & cecos collegit & eos i palacio salustiam coram ꝺcio pñtauit dicẽs Ecce isti sũt thesauri eterni : qui nunq̃ minuẽtur . Hos autẽ man⁹ thesauros in celũ deportauerũt . Valerian⁹ pñtes ꝺcio dixit . Quid narras p multa : sacrifica ꝺis & magicã artẽ depone Cui laurẽtius . Quis ꝺcet adorari : aut qui factus ẽ . aut q̃ fecit . Cui ille . Nisi sacrificaueris diuersis pẽnis interibis Cui laurenti⁹ . Infelix . has epulas semp optaui . Gaudeo plane . q̃ hostia xpi effici merui . Tũc irat⁹ iussit eũ scorpiomb⁹ cedi . & ardentes lammas ad latꝰ eius apponi . Dixitq̃ laurẽ . Dñe ihesu xp̃e ꝺe⁹ de deo miserẽ mihi huo tuo . q̃ accusat⁹ nõ negaui nomẽ tuum . Interrogat⁹ te xp̃m ꝺfessus sũ . Tunc ait ꝺcius . Sano q̃ p artẽ magicã deludis tormẽta . me aũt deludere nõ valeb . Testor ꝺos & ꝺeas . q̃ nisi sacrificaueris : diuersis pẽnis pumẽtis . Tũc iussit eũ plũbatis cedi . Laurenti⁹ aũt orauit dicẽs . Dñe ihu xp̃e accipe spũm meũ . Tũc audiẽte ꝺcio vox de celo insonuit dicẽs Adhuc mlta tormẽta tibi debent̃ . Tũc ꝺcius furore repletus dixit . Viri romani : audistis ꝺemones istũ sacrilegũ consolãtes . q̃ nec ꝺeos colit : nec tormẽta metuit . nec iratos pricipes expauescit . Jussit eũ iterũ scorpiomb⁹ cedi .

Et subridẽs btũs laurenti⁹ gr̃as egit deo . & p astantib⁹ dominũ exorauit . Tunc ait quidam miles nomine Homan⁹ ad beatum Laurentiũ . Video inquit ante te iuuenem pulcherrimũ stantem & membra tua cum lintheo tergentem . Adiuro ergo te per deũ ne me derelinquas sed festinanter me baptisare studeas . Tunc ait ꝺcius valeriano . Puto q̃ iam per artem magicam victi sum⁹ . & iussit eum de cathena solui & in custodia ypoliti recludi . Homan⁹ autem afferẽs vrceũ cum aqua ad pedes laurenty pdit . et sacrum baptisma ab eo suscepit . Hõ audiens ꝺcius romanum fustibus cedi iussit . qui cũ libere xp̃ianũ se cõfiteret̃ : iussu ꝺcij ꝺcollat⁹ est . Eadez nocte laurenti⁹ ad ꝺcium adduct̃ . Cum autem ypolit⁹ fleret̃ & se xp̃ianũ clamare vellet : dixit ad eum laurenti⁹ . In interiori hoie xp̃m cõfitere & absconde . & dum clamauero audi & veni . Omnia igit̃ tormentoꝝ genera ante ꝺcium afferuntur . Dixit ergo ꝺcius cesar laurẽtio . Aut ꝺis sacrificabis : aut nox ista in te cũ supplicijs expendet̃ . Cui laurenti⁹ Nea nox obscurum nõ habet : sed omnia in luce clarescũt . Dixit ꝺcius . Afferatur lectus ferreus vt requiescat i eo contumax laurenti⁹ . Ministri ergo eũ exuerũt . & super cratem ferream extenderunt . & prunis suppositis eum cum furcis ferreis compresserũt . Dixitq̃ laurentius . ꝺcio . Vide miser quia carbones tui mihi refrigerium prestant . tibi autem supplicium eternum parant . & adiecit Ecce miser assatiuam partem . gira aliam & mãduca . Et eleuatis in celum oculis dixit . Gratias tibi ago dñe : quia ianuas tuas ingredi merui . Et sic spiritum emisit . Confusus ꝺcius cũ valeriano ambulauit in palacium typhern relicto corpore super ignem .

v

Ad spiritū avōtibz sepeliū xp̄i am igit̄ ieiunātes & deo vigilias celebrauer mugitq; dātes et lacrimas effundentes.

Dō ypolit⁹ mane rapuit ⁊ cum iusti no p̄sbitero sepeliuit. Exēplū Cum heinric⁹ impator obiisset: multitudo maxima demonū ante cellā cuiusdaz hēmite trāsibat. Qui apta fenestra īterrogauit vltimū q̄ hoc esset. Ait ille. Legio demonū sumus q̄ ad mor tē cēsaris ꝑperamus. si forte i eo ali q̄ inuenīam⁹ ꝑpriū. Adiurauit aūt eū vt ad ipsū rediret. Qui rediēs di xit. Nihil ꝓficim⁹ qr dū bona ⁊ mala eius p̄derata fuissent apposita: adu stus laurentius ollā aureā attulit. ⁊ dū sic supasse videbant: olla addita pars statē plurimū ponderauit. Tūc ego iratꝰ vnā aurē olle corrupi. Ne pertū est igiē tūc impatorē obiisse ⁊ vnā aurem calias quem idē impator in honore beati laurētij cōparaueat eodē tpe fractū fuisse.

De eodē. Sermo. liij.

Tione me examinasti ⁊ non ē inuēta in me iniq̄tas. Psal. xvi. Notandū q⁹ dñs exami nauit sanctū laurentiū in trib⁹. scz vtrū haberet perfectā fidem. integrā spē ⁊ veracaritatē. Primo examina uit eum in fide. qr sine fide nullus p̄t deo placere. Aug⁹. Sine fide ois la bor vacuus ē. Taliter quippe ē. vt si sine fide vera q̄sq; vellet deo placē: qle est si aliq̄s tendēs ad patriā in q̄ scit se bene victurū relinquit itineris re ctitudinē ⁊ improuidus sectet erro rem: quo nō ad beatā vitam puemi at: ⁊ in p̄apicū cadat. Probauit au tem eū in fide dupliciter. s. vtq; hēret fidē interius in corde. ⁊ exteri⁹ in ore. Hys duob⁹ modis ē fides habēda vt hō in corde fidē habeat. ⁊ ostāter hoc in ore p̄oicet. Ro. x. Corde creditur ad iusticiā. ore aūt ꝓfessio fit ad salu tē. In hys duob⁹ btūs laurenti⁹ pfe ctus fuit: q⁹ fidē interi⁹ habuit: patz per opa eius exteriora. Fides em̄ cor dis ab hoīb⁹ videri non p̄t. qr sol⁹ de us ītuet̄ cor: ⁊ p opa hois p̄t ognosci fides eius Jaco. ij. Ostendam tibi ex opib⁹ meis fidē meā. Nā si hō magna operat̄: signū est q⁹ fides ei⁹ magna est: seo si parua vel nulla bona opat̄ nulla fides eius reputat̄. qr fides sine operib⁹ mortua ē. Vnde ptz q⁹ btūs laurenti⁹ magnā fidem habuit qr q̄n to plus tribulabat̄: tāto maiora ope rabat̄. Cum em̄ btūs sixtus ad carce rem ducerent̄: occurrit post eū dicēs. Noli me derelinquere pater sancte. vt dictū ē in p̄cedēti sermone. Habu it aūt fidē in ore. qđ ptz in hoc: qr no mē ihu xp̄i publice p̄dicauit ⁊ nunq̄ negare voluit. Cū em̄ btūs laurēti⁹ decano p̄ntat⁹ fuisset: ⁊ de thesauris q̄ reret̄: p triduū inducias petijt. ⁊ col legit vndiq; pauperes cecos ⁊ claudos. ⁊ statuēs eos coram decano dixit. Hos man⁹ thesauros deportauer ūt ⁊ c̄. vtūs. Secūdo ꝓbauit dñs beatū laurētiū in spe vtq; hēret firmaz spē i deū. Et hoc p̄t ꝓbari p tria. Primū est magnanimitas i aggrediēdo ter ribilia ꝓpter deū. Secundū est acerbi tas in sustinēdo. Teraū ē immobili tas in pseuerādo. Hec tria fuerūt in btō lau. Viriliter ⁊ audacter aggres sus ē pēnas. qđ patz in hoc: qr cum ire rit post beatū sixtū cum ducerēt̄ ad mortē dicens. Quo pgrederis sine filio pater ⁊ c̄. Ecce q̄ fortis fuit ei⁹ spes in deū: qui tā parat⁹ fuit susti nere mortem. Greg. Tanto spes in deum solidior surgit: quanto maiora quis p illo ꝓtulit. Et sic ptz qūo ag gressus fuit audacter. Secūdo susti nuit letāter. sic em̄ est sustinēdū. ij. Cor. vij. Superabūdo gaudeo in oī tribulatiōe mea. Job. vi. Hec mihi cōsolatio: vt affligēs me dolore non parcat. ne cōtradicā sermonib⁹ ei⁹ Heb. Cū sentio te iratū: te spero tūc prospicuū. qr cū irat⁹ fueris: mie re cordaberis. Talē spē habuit btūs

laurẽtiꝰ qꝫ letanꝫ sustinuit. Nõ ptꝫ ī hoc ꝙ cũ deꝰ diuersa gña tormẽto eũ iussit afferri. ñdit. Infelix. has epulas ſp optaui. ⁊ gaudeo plane. qꝫ hostia xpi effica merui. Tertio pseuerantẽ pourauit ī oibꝰ pẽis suis. Vñ cũ sup eratẽ positꝰ fuisset ⁊ furcas ferreis ostrigeret. īsultauit carnificibꝰ ꝙ mimis tepide pumirent. Et dixit de eo. Ecce miser carbones tui mihi refrigeriũ pstãt. tibi ãt supplicũ eẽnũ et adiecat. Ecce miser assasti vnã ptẽ gitã aliã ⁊ mãduca. ⁊ grãs agẽs deo dixit. Grãs ago tibi dñe. qꝫ ianuas tuas īgredi merui. ⁊ sic spũm emisit. Tertio pbauit dñs laurentiũ vtꝫ perfectꝰ esset ī caritate quã hũit. qõ pꝫ ex hoc qꝫ multa tormẽta sustinuit ꝑ deo. ⁊ p nulla a deo separari potuit Caritas eñ ẽ vinculũ quo hõ vnitur cũ deo. Grego. Amor est vinculum vniens amãtem cũ amato⁊ ecõtra. Nñ eñ duo vincula cõnexa sunt quanto magis trahũtur. tãto magis cõstrictiores fiũt. Hoc fit quãdo amor hois connexus est cũ deo ⁊ ecõtra. Juxta illõ Prouer. viij. Ego diligẽtes me diligo. Cãti. j. Dilectus meꝰ mihi ⁊ ego illi. Ber. Quid inquid tenacius vinculo caritatis: qõ nec aquis tribulationũ diluiẽ. nec vento minaꝝ vel ꝑmissionũ dissoluiẽ. nec gladio mortis diuidiẽ. vnde Cãti. viij. Fortis est vt mors dilectio. Et multõ fortior. qꝫ ꝑ ptẽr dei dilectionẽ otẽmit hõ mortem Aug. Nihil fortiꝰ hoie hñte caritatẽ. Amãtẽ eñ nulla pena pt separare a caritate xpi. Ro. viij. Quis nos separabit a caritate xpi ẽbulatio ⁊ c. q. d. nullo mõ pñt ista hoiez separare a caritate di. Ber. Dia gũia fiat amor di leuia. Certe istõ īuenimꝰ ī btõ lau. Vñ d eo dt Amb. Fortissimũ martirẽ seuissima ꝓsecutoꝝ flãma sũpare nõ potuit qꝫ lõge ãdẽtiꝰ veritatis radius mẽs eiꝰ accẽsa feruebat. Rogemꝰ.

In Assumptione beate Marie v. Sermo. lv.

Intrauit Jhesus ī quoddam castellũ Lu. x. Ad litteraꝝ istud castellũ fuit ciuitas q̃dã noie bethania. Per ciuitatẽ istã signficat btã vgo quã ciuitatẽ ihs ītrauit: qñ humanã naturã ex ea assumpsit. Sciendũ aũt ꝙ tria sũt q̃ reddũt aliquã ciuitatẽ cõmẽdabilẽ. s. mũdicia plateaꝝ. abũdantia aquaꝝ ⁊ muroꝝ fortitudo. Ista tria copiosissime inuenimꝰ in hac ciuitate .i. in btã vgine. Beata eñ vgo maria ꝯmẽdat ꝓmo a mũdicia. Fuit eñ mũdissima corpe ⁊ aĩa. iõ ꝯmẽdat eã spũs scũs dicẽs Canti. iij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nõ est ī te. quo ad aĩam. Hugo dr. In corpe te pulcrã fecit vgmitas. in mente te pulcrã exhibuit hũilitas. iocũde te ītueor: qꝫ nullã maculã in te inuenio. Sed multo amplius delectat me. qꝫ te totã plenã dulcedinẽ inuenio. Aug. Virgo maria pulchritudia. pudica vgo. corpe ⁊ aĩa decora. Ber. Puto ꝙ copiosior grã scificatõis in mariã descẽdit q̃ in alios scõs. q̃ nõ solum ipsã ab originali pctõ mũdauit: ꝫ ab omni pctõ imunẽ obseruauit. Decuit eñ reginã celi: di mrem: quod ꝑ speciale ꝓuilegio vitã ab oi pctõ ducẽ immunẽ: q̃ paritura erat hũanã generis redemptorẽ. Orige. Quid pulchrius. quid mundius hac vgine q̃ in vtero sanctificat. Cuiꝰ corpus habitaculuꝝ deo ꝑparat cuius sermo sine magna vtilitate nõ ꝓferẽ. cuiꝰ opus mẽ oẽs nationes humilimũ ꝓbat. suauius ꝑ patiẽtiã in ẽbulationibꝰ. ꝑ deuotionẽ in meditationibꝰ. ꝑ ꝓpassionẽ in aliox afflictionibꝰ. ꝑ dulcedinez in subueniendo ipsam inuocantibꝰ. Augꝰ Si oẽs sancti ⁊ sancte ꝯgregati essẽt ⁊ q̃rẽt ab eis an pctm̃ hꝫerent. quid rñdere̊t: misi qõ iohes dr in epistola. i. ca. i. Si dixerimꝰ ꝙ peccatum

nō habem⁹ · nosipsos seducim⁹ · ⁊ ve
ritas in nobis nō est · exceptа sola v̄
gine maria · de q̄ ꝓpter honorem dn̄
cum de pctis agit̄: nullam prorsus vo
lo fieri mēnsionē · Ber · Regina v̄go
gēmis ornata · v̄tute ⁊ spē sua ⁊ pul
chritudine sua · celestib⁹ cognita ag
minib⁹ in mētis ⁊ corpis decore pfulgida · celi cuiū i se ꝓuocauit aspectū
ita vt celestē nunciū ad se desuper de
duceret ⁊ dei filiū in sui concupiscētia i
carnaret · Ecce quo sancti cōmenda
uerūt mūdiciā h⁹ ciuitatis quā dns
inhabitare dignat⁹ ē · Vñ ps̄ · Glo
riosa dicta sūt de te ciuitas dei · Ideo
bñ figurata ē per illā ciuitatē quā vi
dit iohes descēdentē de celo · cui⁹ pla
tee ⁊ muri fuerūt ex auro purissimo:
de c⁹ claritate ⁊ mūdicia dr Apoca·
xxi · Ciuitas hec nō eget sole neq; lu
na vt lucēat i ea · nā claritas dei illu
minat illā · Scdo solet ciuitas cōmē
dari ex aquaꝝ abūdantia · sic maria
cōmēdat ex abūdātia grāꝝ · Vñ ait
angel⁹ ad eā · Aue grā plena · Lu. i.
Ber · Vas liquore plenū si cōmoueatur de facili effūdit liquorem suū · sic
maria si cōtinue pcib⁹ moueā · effun
dit in nos grām suam · Vñ ipsa ait ·
Eccī · xxiiij · In me oīs via v̄tutis ⁊
veritatis · Et sequim̄ · Transite ad me
oēs q̄ cōcupiscitis me ⁊ a gnationib⁹
meis ⁊ a gratijs adimplemini · Dicat
oēs nullū excipit q̄ntūcunq; pauperē
vel infirmū vel pcōrē · Ber · Maria
sinū sue misericordie omnib⁹ aperit
Propter abūdātiā ergo grāꝝ suaꝝ
cōparat fonti · Isa · lviij · Erit q̄si fōs
aquaꝝ cui⁹ non deficiēt aque · Ber ·
Maria est fons indeficiēs · semp scatu
riēs · semp fluēs · semp aquas grāꝝ
oīb⁹ pbēs · Et iō clamat · Isa · lv · di
cens · Oēs sitiētes venite ad aquas ·
bibite cū leticia · Ber · Nec ē em illa
mat mie q̄ dixit ad filiū deficiēte vi
no in nuptijs · Vinū nō habēt · Com
passa est em eoꝝ verecūdie · sic misericordem ⁊ benignissimā se exhibuit:
Quid em de fonte pietatis prædēt mi
si pietas · Nonne qui pomū tenuerit
manu sua · dimidia die · reliq̄ diei p
te seruabit odorē · Quantū ergo vir
tus illa viscera pietatis affecti qui
bus filiꝰ dei nouē mensib⁹ requieuit ·
Et q̄ sic plena ē maria aquis miseri
cordie ⁊ grāꝝ · de facili effūdit grām
suā ⁊ mīam · q̄ p modico seruitio si
bi exhibito hominī obtinet vitā eter
nā · Exemplū · Quidam miles val
de diues ad torneamētum vadēs dū
per quādam ciuitatem iret: quandā
virginē pulcherrimā vidit: filiam vi
ri paupis · ⁊ accēsus in eius amorez
parentib⁹ ei⁹ dece marcas argēti de
dit: vt vna nocte eā secum dormire
facerēt · Cūq; nocte lectū eius intrasset: q̄siuit de noīe eius · Illa aūt flēs
rñdit · Maria vocor · Rogo ergo te
ob honorē marie cui⁹ noīe vocor · vt
mihi parcas · q̄ ei vouī castitatē me
am · Statim ille surrexit · dicēs · Ob
honorē eius tibi parcā · Insup vt ei ꝑ
uire possis monasterio te tradā · Duxitq; v̄ginē illā ad claustrū quodaz
promittēs q̄ in reditu suo vellet claustro satisfacere · Cūq; ad torneamentū pcessisset: puella illa ꝑ dño suo be
ate marie sedule supplicauit · Cū aūt
alij milites de torneamēto redirent:
ille occisus ⁊ in cāpo sepult⁹ non re
dijt · Ds̄ vidēs abbatissa: se esse decaptā dixit · Puella aut̄ turbata: beatam v̄ginem mariā intime rogabat
vt de statu dn̄ sui sibi aliq̄d reuelaret · Cui btā virgo apparēs dixit · Scato q̄ miles in torneamēto occubuit
et ibidem sepult⁹ est · sed q̄ me honorauit: salutē meruit · Dic ergo abbatisse vt ato illuc pgat ⁊ corp⁹ allatū
in cimiterio sepeliat · Que gaudēs abbatisse retulit · Cūq; nō credēt abbatissa: puella flēs redijt ad mariā · Cui

beata vgo vt pus mādauit: adōes de occulto pctō suo qō cū lacrimis cō fiteri debēt. ⁊ nudis pedib⁹ cū cōuē tu suo illuc iret. Nō illa audiēs ⁊ si gnū recognoscēs: facta ofessione ad locū pperauit. ⁊ odore rose corp⁹ mi litis inuenīs: in suū cimiteriū trāsla tū honorifice sepeliuit. Tercio modo ciuitas ē cōmendabil' ꝓpter muroꝝ fortitudinē. Nā de ea dr Judith. p. Rex arphaxat edificauit ciuitatē po tētissimā. Arphaxat iterꝑtat saluās et figt saluatorē mundi. Ille edifica uit ciuitatē istā. i. beatā vginē mari am creauit. Fuit āt potētissima. i. for tissima ciuitas ista. qꝛ nullꝰ ebulatiōi b⁹ vel necitatib⁹ potuit expugnari. Nā tpe passionis cū oēs apli ⁊ amici xpi fugerēt: ipsa sola fortis ⁊ imobilis p sistebat. Cui tūc filiꝰ dicē potuit illō Jhere. i. Ecce dedi te hodie i ciuitatē munitā ⁊ murū eneū. Ipsi bellabūt aduersum te ⁊ nō preualebūt. quia ego tecū sum. Oēs qui ad istā ciuita tē confugerint: salui erūt. Vñ pt delig ti p illā ciuitatez segoꝝ ad quā fugit loth ⁊ saluat⁹ ē in ea. Ge. xix. Aug. O btissima vgo maria. sicut a te oīs auersus necesse ē vt pereat: ita impossi bile est vt oīs ad te uersus pereat. Exēplū. Vir qdā ⁊ uxor eiꝰ vnicam habētes filiā: quā cuidā iuueni nup tui tradiderūt. ⁊ generꝝ suū secū i do mo tenuerūt. Pat āt filie generꝝ di ligebat multū. ꝓpt hoc mali hoies di xerūt qꝺ nō ꝓpt filiā facēt: si vt eidē se p filia sua diūgēt. Cū em mulieris animū tāta falsitas possisset. pre mi mia ēstiua nesciēs qꝺ facēt: duos ru sticos duemt ⁊ eos i cellario suo iclu dens ⁊ filiā alias mittens: generꝝ ad cellariū. mittēs p vino. quē illi appre hendētes strāgulauerunt ⁊ sup lectū suū posuerūt vestib⁹ eum cooperien tes. Cūq ad mensā cōuenerūt mari tus ⁊ filia: patꝝ iussit filiaz vt generꝝ exoraret quē cū mortuū inuenissz cō ota revisit lamētabiliē ploras. Pat et mater ⁊ tota familia flebat. Tan dē mulier de ꝑpetrato scelē pnituit et cōfessa ē sacerdoti. Post aliquot pis int̄ sacerdotē ⁊ mulierē oriē liti giū ⁊ sacerdos homicidiū gnī sui sibi impropꝛauit. Nō cū ad noticiā hōmi nū deuenisset: mulier ducē ad iudici um. ⁊ cremāda igne damnaē Cunq illa nullū subsidium inueniret: ad sō sidium btē vgis cōfugit ⁊ imtrās ec clesiā ad imaginez btē vgis se pstra uit ⁊ se eius greē cōmendauit. Post modicū temp⁹ ire cōpellie ⁊ in mag nū ignez proiecta: illesa omino per māsit. Ac illi magis ac magis ignez augmentabāt. ⁊ illa semp illesa per māsit. Tūc lanceis ⁊ hastis eā inua serūt. nec eam tñ ledere potuerūt. Tunc iudex obstupuit ⁊ alios cōpe scēs ipsāq illesā abire pmisit. Cunq domū revisset: nolēs eam deꝰ vltra hūana suspicione fedari: post triduū in laudē beate vginis pseuerantē ex hac vita vocauit.

De eodē Sermo. lvi.

Que est ista q̄ ascēdit dē ser to delicijs affluēs. imxa sup dilectū suū. Canti. viij. Hāc quelionē fecerūt angeli in assumpti one beate vginis marie. admirātes que esset illa q̄ ab ipso oīm creatore cū tāta letica in celū deportabaē. In quib⁹ verbis describitur immēsitas gaudioꝝ quibus beata vgo repleta fuit. cū eam filiꝰ dei in celū introdu xit. Sciendū autem qꝺ licet btā vgo maria multiplex gaudiuz habuit ex parte filij sui i hoc mūdo: tñ specialiē habuit septem gaudia satis magna. Primū fuit in filij sui conceptione siue annūciatione: quādo angelus nūcia uit ei qꝺ maē filij dei esse debuit Istō gaudiū nulla lingua ad plenū explicari pt. tñ possum⁹ compare gaudio

quod habet aliqs pauper quādo inā
gnū thesaur inuenit. Job. iij. Effodi
entes enim vt foderēt thesaur: gau
dent vehemēter cū inuenerint sepul
chr thesauri. i. locū thesauri. Per the
saur figficat filiū dei Mat. xiij. Simile
est regnum celor. i. filiō dei thesauro
abscondito in agro. i. in celo. Quem
qui inuenit hō. i. btā maria pre gau
dio illi vadit & vendit omnia q̄ hz
et emit agr illum. i. volūtatem habē
di. Intantū enim inuētione thesauri
est gauisa q̄ si domina totiꝰ mūdi fu
isset: oia ꝓpter eū reliquisset. Hunc
thesaur inuenit qñ dixit ei angelus
Ne timeas maria: q̄si diceret. Gaude &
letare. inuenisti em gratiā apud do
minū. Ecce cōcipies & paries filiū &
vocabis nomē eius Jhesus. hic erit
magnꝰ & filiꝰ altissimi vocabit. Vere
multū gaudere potuit: quādo illum
thesaur inuenit: quez multi cum ma
gno desiderio in veteri testamēto q̄si
erūt. Vnde dr Cant. v. Quesiui illū
et non inuenī. Nō eum cum magno
desiderio quesierūt. patet i hoc q̄ mu
lieres veteris testamēti multū gaude
bant: qñ morientes filios post se relin
quebant: sperātes q̄ forte xps de ea
rū stirpe nasceret. & iō eaā steriles
maledicte reputabantur: qr sine illa
spe moriebant. Hinc ē q̄ filia iepte
duobꝰ mensibꝰ deflebat vginitatem
suā: qr sine ꝓle mori debuit. Nota hy
storiā Judicū. xi. Hinc ē q̄ thamar
tanq̄ mētrix in iuda sedebat. qr plē
libēter habuisset & sperauit q̄ xps de
eius genealogia nasceret. cuiꝰ deside
riū xps dispexit. & duos filios sibi do
nauit. s. phares & zara. & inde gene
alogiā suā xps assumpsit. Mat. i. Ju
das aūt genuit phares & zara de tha
mar. Nota hystoriā si placet. Gene.
xxxviij. Hinc eaā ē q̄ ruth moabita
ad pedes booz dormētis se ꝓiecit. cuiꝰ
desideriū dñs respexit & coram booz g
tiā ei dedit ita q̄ eā in vxorē ducēt. i
sup dedit ei filiū noie obeth. & inde
genealogiā suam assumpsit. Mat. i.
Booz āt genuit obeth ex ruth. Nō
ta hystō. ruth. iij. Ecce sic ptz q̄nto
desiderio ātiq̄ pres nō solū iudei: sz ea
am gētiles q̄sierūt hūc thesaur. i. filiū
dei: sz sola maria inuenire meruit.
& iō gaudē potuit qñ angelꝰ dixit ei
Inuenisti grām apud dñm. Ecce cōci
pies & pa. & c. Scdm gaudiū btē vgi
nis fuit in salutatione btē elisabeth.
De quo dr Lu. i. Exurgēs maria post
cōceptionē filij: abijt in montana. i. i
iherusalē cū festinatione ad domum
Zacharie. & salutauit elisabeth & ex
ultauit. i. pre gaudio saltauit infans
sez Johes baptista in vtero eiꝰ. & re
pleta ē spūsco & exclamauit voce ma
gna dicēs. Benedicta tu inē mulieꝝ &
bñdictꝰ frūs vētris tui. Ecce em vt
facta ē vox salutatōis tue in auribꝰ
meis exultauit infās i vtero meo. Ec
te si elisabeth & iohes ex pūtia filij di
tm fuerūt gauisi: q̄to putas repleta
erat maria gaudio q̄ gaudio āgelo
rū & totiꝰ mūdi i vtero portauit Aug.
Gaudiū in vtero portauit & gaudiū
mūdo genuit. Vnde ait āgelꝰ ad pa
stores. Annūcio vob gaudiū magnū
qd erit in omni pplo. qr natꝰ ē nob
hodie xps saluator mūdi. Terrenū gau
diū fuit in filij sui parturitione. s. qñ
gaudium toti mūdo genuit. Quātū
enim gaudere potuit. qñ illam bñdi
ctam & letam faciem oculis suis con
spexit. in quā angeli desiderant dspi
cere. quā eaā sācti pres cū tāto gau
dio expectabāt & cū desiderio magno
petebāt sibi ostēdi. Psal. Ostēde no
bis faciē tuā & salui erim. Moyses
Exo. xxxiij. Dñe si inuenī grām in cō
spectu tuo: ondē mihi faciē tuā. Pe
ter. xv. Valde amabilis es dñe: & in
facies tua plena gratiar. Legit Ge
nes. xliij. q̄ cum iacob videret faciē

filij sui: in tantū gauisus fuit q̄ mori nō formidauit. Vñ ait. Nūc letꝰ moriar. q̄ vidi faciē tuā. Multomagis maria gaudere potuit qñ letissimam faciē creatoris ⁊ filij sui tā sedule inspiciebat. Legit̄ em̄ in cronicis q̄ mulier quedā habuit filiū in bello cuius aduentū cū magno desiderio expectabat. Cū eum sanū vemētē videbat intantū gauisa fuit q̄ ex mimia dilectione cordis spūm exalauit. Certe multū mirabile ē q̄ btā maria qñ illam letissimam faciē respiciebat. q̄ pre nimio gaudio nō expirabat. Ambrosi. O beatissima vgo maria q̄ spūtas pectoris tui archana nob revelare valeat: q̄bꝰ modis tuū cogitatus ad vtrūq̄ flectebas: cū vnū eūdēq̄ dei ⁊ hoīs filiū manibꝰ teneres. Nūc adoras vt dñm. illū oscularis vt paruulū. O bñdicta regina ⁊ vgo maria q̄ bene cordi tuo erat quantū spūs tuus exultabat quādo illam sanctissimam faciem īspexisti. qñ illi amabili puero vbera prebuisti. ⁊ dilectissimis amplexibꝰ crebro circumdedisti. Quartū eius gaudium fuit i filij sui adoratione. qñ de finibꝰ terre reges venerūt ⁊ filiū suum tanq̄ deū celi ⁊ terre adorauerūt. ⁊ tanq̄ deū ⁊ regē muneribꝰ honorauerūt. Magnū gaudium esset patri ⁊ matri si ipsis ānūciareť q̄ filiꝰ eoꝝ esset electus i regē vel episcopū. Sicut legit̄ de iacob q̄ cum nūciatum esset ei q̄ filiꝰ eius ioseph dominareť in tota egipto. ipse quasi de graui somno euigilans ait. Sufficit mihi vt videā filiū meū añq̄ moriar. vt dr Gene. xlvi. Multomagis maria gaudere potuit qñ magi et reges filiū suū regē ⁊ deum celi ⁊ terre nūciabāt Mat. ij. Legit̄ q̄ magi videtes stellam pueri. gauisi sunt gaudio magno valde. Multomagis maria gaudere potuit: quādo illum manibꝰ contractauit. lactauit ⁊ pauit quē stella pfiguit. Jheromꝰ. dicit q̄ maria se colo ⁊ acu nutriebat. Sed credo fidelissime q̄ pre tenerrima filij sui dilectione ⁊ amore hec sepe abnegabat. ⁊ in melliflua oscula filij sui dilecti ruebat. Quintū fuit i filij sui oblatōe. s. qñ dilectū filiū suū celesti pri suo in templū obtulit ⁊ pñtauit. Multū gaudē potuit q̄ filiꝰ eius tā nobilē tā potentē prēm habuit. s. deum oipotentē Legit̄ q̄ āna pphetissa eadē hora supuenit: qñ maria filium suum obtulit. ⁊ ex aspectu illius benedicti pueri sup modū gauisa ē. Et ille antiquꝰ simeon qui responsū acceperat a spū sancto q̄ nō esset moriturꝰ: nisi prius videret xp̄m eadē illo tēpe venit in tēplū. Et cū accepisset puerū in vlnas suas intantū gauisus erat q̄ amplius viuere nō curauit: ⁊ dixit. Nunc dimittis seruū tuū dñe scdm verbū tuū in pace. Quia viderūt oculi mei salutare tuum. i. filium tuū qui saluos nos facet. Certe si illi intantū gauisi fuerūt: qui eū viderūt: multomagis maria potuit gaudere que eum semper presentē habuit et manibꝰ contractauit. Propt̄ gaudium qđ btā maria tūc hūit qñ filiū suū in tēplo pñtauit. eadē cū magno gaudio accēsis cādel illū die celebrare cōsueuit. Exemplum. Cecus q̄dā illo die responsoriū in honorē beate virginis composuit. vnde lumē recepit isto mō. Tempore bonifacij pape fuerūt rome multi iudei: negātes mariam peperisse ⁊ vginē pmānsisse plures q̄ alie hereticoꝝ secte Qđ audiēs quidam cecus clericꝰ doluit ⁊ cū eis disputās coram ommibꝰ eos vicit. Judei cōfusi sibi improperabāt ceritatē suā ⁊ q̄ dñs suus neq̄ maria posset sibi reddere lumē oculoꝝ si tū illumināret eum oēs fidem xp̄ianoꝝ susciperent. Cūq̄ hec cecus pape retulisset idixit papa tridiuanū ieiunū ante

festum purificationis cōuenētibus omnib⁹ ad matutinas. Cecus autez ad altare prostratus post nonam lectionem lumen recepit ⁊ spū sancto repletus decātauit primo illō respō sorium clara voce. Gaude maria virgo cunctas hereses sola interemisti ⁊c. Hoc miraculo viso quingenti iudei baptisma receperūt cum mulieribus ⁊ paruulis. ⁊ alie secte hereticorum ad fidē xpi cōuertūtur ⁊ respō sorium illō cum versu suo illo die decantari a papa mstituit. Sextū gaudium fuit in pueri sui inuētione quē per triduū perdiderāt. ⁊ in templo sedentem inuenit. Lu. ij. Cum factus esset ihesus annoz. xij. ascendebant in ihrusalem ad diem paschē maria et ioseph. Peracto autem festo cum redire vellent ad ꝓpriaz ibat maria cum turba mulierz. ⁊ ioseph cū turba virorum ⁊ putabat maria puerz esse cum ioseph. ⁊ ecōtra ioseph putabat puerz esse cū maria. Post iter vnius diei cognouerūt puerum non esse cum eis. ⁊ turbati mmis cū magno dolore quesierūt eum secūda die inē cognatos. tercia die regressi sūt in ihrusalem ⁊ inuenerūt eum sedētem in templo ī medio doctorum audientem ⁊ interrogantem ita prudēter: ꝙ omnes ammirati sūt super eiz prudētia. Et dixit ei maria. Fili quid fecisti nobis sic: vt remaneres nobis ignorantib⁹. Ecce alloquīē eum vulcter cum dicat Fili. Vnde patet ꝙ inter eos nō erat increpatio: sed pia de eius amissione querulatio. Ecce ego et pater tuz. s. ioseph dolentes querebam⁹ te. Joco cum dolore puerum quesierūt. qz timuerūt ꝙ herodes q̄ eum ī infantia sua quesierat: modo inuentum occidisset. Jgit cum eum viuū inuenissent: pia mater multum gauisa est. Sicut ille paterfamilias. de quo dr Luc. xv. Qui filium suū ꝓ digum ꝑdiderat. ⁊ in inuentione sua multum gauisus alteri filio suo dixit Epulari ⁊ gaudere oportet. qz frat tuz mortuus fueat ⁊ reuixit: perieat et inuentus est. Et etiam specialiter gaudere poterat: ꝙ in medio doctorum eum inuenebat. Nam dr Pro. x. Filius sapiēs letificat patrez ⁊ matrem. Exemplum. Ypocras recedēs a matre sua ⁊ venēs ad studium generale: magn⁹ doctor effect⁹ est. Od intelligēs mater eius cum magno desiderio expectabat aduentum eius. Cum ergo rediret ad patriam sciēs matrē eius nimis aduētum suum desiderare: timuit autem ne in aduētu suo spūm exhalaret: ꝓmisit nūcium qui dixit eum aliquantulū infirmari vt sic gaudium dolor tparet. Ecce si mater illa intātum gauisa fuit de tali filio ⁊ magistro scientiaz. q̄le putas magis gaudiuz habuit cum dilectum filium magistrz omniū ī medio doctorum inueniret de celestib⁹ ⁊ diuinis disputantē. Septimū gaudiuz marie fuit in eius assumptione: quādo dilectus fili⁹ suus cum multitudie angelorum ad eam venit ⁊ cum corpore ⁊ anima in celum introduxit ⁊ ad dexteram suam collocauit. quod fuit ei gaudium sup omnia gaudia Jstud figuratum est Hester. v. vbi hester regina complacuit regi assuero. Cui rex ait. Que est petiō tua Etiam si dimidiam partem regni mei petieris dabit tibi. Et. ij. He. ij. Positus est thron⁹ matri regis ad dexteram ei⁹. ⁊ dixit ei rex ꝙ postularet quecunq vellet. qz nihil sibi negare vellet. O q̄tum gaudē potuit cui tm donata fuit. De assumptione ista beatē vgmis dicat Ber. Quis cogitaē sufficiat q̄ glorioso honore regina mūdi ꝓcessit ⁊ q̄ deuoto affectu tota in eius occursum celestium legionū multitudo obuiauerit cum quib⁹ ad

thronum glorie cantibus sit adducta· ꝙ placato vultu· ꝙ serena facie· ꝙ diuinis amplexibus a filio sit suscepta ⁊ super omnem creaturam exaltata cum omni honore ⁊ reuerentia cuius tanta regina digna fuit cum ea gloria que tantum filium decuit. Hyeronimꝰ. Credēdum est omnem milicia cēlorum festine obuiam venisse dei genitrici· ⁊ vsq; ad thronum sibi ante constitutionem mundi preparatum cum laudibꝰ ⁊ canticis· ⁊ magna leticia perduxisse. De tanto gaudio angeli admirabantur dicentes. Que ē ista que ascendit de deserto. i. de mūdo· delicijs affluens· innixa super dilectum suum. Intantū enim delicijs et gaudijs affluebat ꝙ omnes angelos ⁊ sanctos leticia replebat. Ber. Virgo gloriosa cēlos hodie ascendēs supernorum ciuium gaudia copiosis cumulauit augmentis. Hec enim cuius vox exultationis ⁊ salutationis ipsos exultare fecit· quos adhuc viscera materna claudunt scilicet paruuli nondum nati anima liquefacta est vt elisabeth locuta est. Quid putamus· Non fuit illa cēlestium exultatio ciuium· ꝙ ibi vocem audire ⁊ videre faciem eius benedictā ⁊ fetui eius presentia meruerūt. Vnde ipsa dicit Zacha. ij. Gaude ⁊ letare filia syon. i. cēlestis curia· ꝙ venio ⁊ habitabo in medio tui. Letabātur angeli· ꝙ videbant dominam suam ⁊ reginam cum gaudijs ascendētem. Letabantur patriarche· ꝙ viderūt filiam suam de eorum stirpe natam. Letabantur ꝓphete· ꝙ illam corporaliē videbant: quam figuraliter predixerant. Letabantur martires· ꝙ videbant sociam suā· ipsa enim fuit martir in anima quando gladius passionis pertransiuit animam eius. Letabantur virgines· ꝙ viderūt primitiuam eius· Ipsa enim est virginum primitiua· ꝙ votum virginitatis primum admouit. Exemplum. Clericus quidam beate virgini valde deuotus gaudia beate virginis speciali oratione ⁊ deuotione honorabat: dicens hanc sedule orationem. Gaude dei genitrix virgo immaculata· gaude que gaudium ab āgelo suscepisti gaude que genuisti eterne luminis claritatem· gaude mater· gaude dei genitrix virgo maria· tu sola innupta mater te laudat omnis creatura: genitrix lucis sis ꝓ nobis pia ⁊ perpetua interuentrix. Quam acceptum istud beate virgini fuit· patz ex hoc quia quadam vice in oratione ei apparuit gratias referēs de tali salutatione ⁊ addidit· ꝙ mea gaudia recitando me letificas: ego in hora mortis tue letificabo te quod ⁊ fecit. Nā et ego agonisante· beata virgo cum choris angelorum ⁊ virginum aduenit· quam ille videns ait circumstantibus Cedite: regina cēli venit Et dixit beata virgo. Quia me letificasti in eo ꝙ gaudia mea tam deuote sepius recitasti· ⁊ ita humilime reuelasti ego te sicut promisi letificabo· nec eam dolorem tue mortis patiaris. Et ego animam tuam cum gaudio ⁊ leticia in cēlum deducam.

De scō Barthlomeo Ser. Ivn

PEllem ꝓ pelle ⁊ omnia que habet homo dabit ꝓ anima sua. Job. ij. Ista verba loq̄batur dyabolus ad dominū: quando ipse temptauit btm̄ Job. Et licet mēdax sit diabolus ⁊ raro verum loquatur: quod quilibet experiri valet: tamen in hoc verum dixit· ꝙ vtilius ē homini dare pellem ⁊ corpꝰ ⁊ omnia que habet: ꝙ perdere animam. Et licet ponātur hic duo fm litteram tamen vnꝰ ⁊ idem est sensus fm glo. Pellem. i. rem minus caram dabit homo pro pelle. i. pro re magis cara

et pro anima sua dabit homo omnia que habet tam corpus q̄ res. Istud verificatum est in bto bartholomeo qui dedit pellem. i. corpus & omnia q̄ habebat p anima sua saluanda. Notandum q̄ legim⁹ in sacra scriptura de triplici pelle. Prima pellis est res temporalis qua tegitur corp⁹. Secunda est cutis superficialis qua tegitur caro. Tertia est vita temporalis qua tegitur anima. Istam triplicem cutē dedit bartholome⁹ pro anima sua. Prima pellis dico est res temporalis quam dom⁹ pellem vocat per p̄phetam Micheam ca. iij. dicēs. Ve p̄mapib⁹ qui comedunt carnem populi mei. & pellem eorum desuper excoriauerunt. i. ve p̄mapib⁹ illis qui iniuste occidunt populum meum & auferūt res eorum. In verbis istis mnuit q̄ res temporales dicūtur pelles. q̄ sicut caro tegitur pelle: ita tegit̄ corpus reb⁹ temporalibus. Istam pellē ad est rem temporalem debet homo dare p anima sua. Nam dom⁹ dicit Lu. ix. Quid prodest homini si lucraretur vniuersum mūdum animā autem suam perdat. Matth. ix. dixit adolescens ad ihesum. Magister q̄d faciam vt habeam vitam eternam. Ille respondit. Si vis ad vitā ingredi serua mandata. Cui ille. Hec omnia seruaui a iuuētute mea: quid ad huc mihi deest. Respōdit ihesus vnū tibi deest. Si vis perfectus esse vade et vende omnia que habes & da pauperib⁹ & habebis thesaur⁹ in celo. & veni & sequere me. Juxta illud consilium domini fecit beat⁹ bartholomeus. Nam ipse omnia que habuit & habere potuit contempsit & dimisit et secutus est ihesum. Mat. xix. Ecce nos reliquim⁹ omnia. & secuti sum⁹ te. Nam sicut christ⁹ p̄cesserat predicando. sustinendo. arcueundo. & docendo. ita secut⁹ est eum sanctus bartholo⁹. Unde legitur. Cum enim beat⁹ bartholomeus predicādo arguiret: venit ad finem mūdi. s. in indiam: ad templum in quo erat ydolum nomine astaroth. intrauit templum & quasi peregrin⁹ ibi habitare cepit. In hoc ydolo quidam demon habitabat. qui se languentes curare dicebat: sed nō sanādo subueniebat sed a lesione cessando. Cum autē bartholome⁹ templum intrasset demon responsum non dabat. sed cum templum plenum languentibus esset & nullum ab ydolo responsum habere possent ad aliam ciuitatē perrexerūt vbi aliud ydolum nomine berith colebat. querentes ab eo cur deus eor⁹ non daret eis responsum. Respōdit berith. De⁹ vester igneis catenis cōstrictus est nec respirare audet ex illa hora qua bartholome⁹ apostolus dei ingressus est. Dicūt ei. Et quis ē iste bartholomeus. Ait demon. Amicus dei omnipotētis est. & ideo venit ad istam prouinciaz vt omnes deos inde euacuaret. Et illi. Dic nobis signa eius: vt eum inuenire possimus. Quib⁹ demon ait. Capilli eius nigri et crispi. caro cādida. oculi grādes nares equales & directe. barba prolixa habens paucos canos. statura mediocris vox ei⁹ vt tuba. collobio alto vestitur & pallio quadrangulo qui per singulos habet gemmas purpureas. viginti sex anm sunt: ex quo vestes & sandalia eius: nec veterescunt: nec sordidātur: centies flexis gemib⁹ per diem orat & centies p noctem: angeli cū eo ambulāt. qui nunquā eū fatigari neq; esurire permittūt semp eode vultu & aio let⁹ & hilaris perseuerat. oia p̄uidet oia nouit: oīm gētiū linguā nouit & intelligit. & q̄d vobiscū loquor ipse iā nouit. & q̄n q̄ritis eū si vult ostēdet se vob. si autē non vult nō poteritis eum inuenire.

Rogo autez vos vt cum eum inueneritis rogate eum ne huc veniat. ne angeli mihi hoc faciant qđ sono meo iā fecerūt. Cum igiē per duos dies sollicite eum quererēt ac minime eum inuenirēt: quadam die quidam demoniacus exclamauit dicens. Apostole dei bartholomee: mœnduūt me orationes tue. Cui apostolus. Obmutesce et exi ab eo. et statim liberatus est. Nō audiēs rex regionis illius Polomius nomine cum haberet filiam lunaticam: misit ad apostolū rogans vt ad se veniret et filiam suam sanaret. Ad quam cum apostol⁹ venisset et eā catenis ligatam inuenisset: iussit eā solui. Et cum ministri ad eaz accedere nō audebant: dixit. Ego demoniū quod in ea erat ligatum teneo et vos timetis. Et statim cum esset soluta: liberata est. Tunc rex camelos auro et argēto et lapidibus preciosis onerauit et apostolum inquiri facies nullatenus inuenire potuit. Mane igiē sequēti apparuit apostol⁹ regi soli in cubili suo dicēs. Quid me auro et argento tota die q̄siuisti. ista munera sūt necessaria hijs: qui terrena req̄runt ego nihil terrenuz neq carnale desidero. In hijs patz q̄ btūs bartho⁹ primam pellem. s. res temporales otēpsit. et dedit oia p anima sua. Vñ bene potuit dicere cum apl̄o Phil. iij. Omnia arbitrat⁹ sum vt stercora vt xp̄m lucrifaciam. Secūda pellis quā btūs bartho. dedit p anima sua ē cutis. qua tegitur caro q̄ sibi subtracta legiē p fide xp̄i quam p̄dicauit. Naz cum bar⁹ sicut dictum ē regi soli apparuisset in cubili suo: p̄dicauit ei dicens q̄ si in xp̄m crederet vellet et baptisma suscipe. deum suū sibi ostēderet ligatum igneis catenis. Sequenti igiē die cum sacerdotes ydolorum sacrificarēt: cepit demon clamare et dicere. Cessate miseri sacrificare nobis: ne pēnā patiamini. qui catenis igneis ab angelis ihesu xp̄i quem iudei crucifixerūt religat⁹ sum putantes eum a mortuis detineri. Ille autē illam mortem que regina est nostra captiuauit. et ipsum nostrū primū p̄maritum mortis vinculis igneis vinxit. Statimq omnes miserūt funes vt simulachū euerterēt sed nō potuerūt. Apostol⁹ autem demoni precepit: vt inde exiēs. ydolum ipsum cōminueret. Qui statim exiēs oia ydola templi per seipsū cōfregit: deinde apostolo orāte oēs infirmi sanati sūt. Apostol⁹ autem illud templū deo dedicauit et demones in desertū abire precepit. Tūc angel⁹ dñi ibidem apparuit et templū circūuolās in q̄tuor angulos. digito suo signo sācte crucis sculpsit dicēs. Hec dicit dominus sicut vos oēs ab infirmitate vīa mū dauit. ita et templū hoc ab omni sorde mūdabit. et demonē quem prius colebatis. quē apostol⁹ in desertum ire p̄cepit: prius tū vobis ostendam. Quem videtes ne timeatis. sed quale signū in hijs lapidibus sculpsi tale in vestris frontibus imprimatis. Tūc oñdit eis ethiopem migriorē fuligine. facie acuta. barba prolixa. crinibus vsq ad pedes protensis. oculis igneis. flāmas sulphureas ex ore et oculis spirantē. catenis igneis vinctum retro manibus ligatis. Et dixit ei angel⁹. Nūm iussionez apostoli audisti. et de templo oia ydola fregisti non te p̄sumam sed vade in desertum vbi nulli hominū nocēas vsq ad diem iudicij. Tunc ille cum magno vlulatu abscessit. et angel⁹ cunctis videntibus in celum ascēdit. Tunc rex cū vxore sua et filijs omniq populo baptisat⁹ est et relicto regno apl̄i discipul⁹ effectus ē. Tūc oēs ydolor pontifices cōgregati ad astragē regem fratrē ei⁹ cōuenerūt. et de deorum suorum

amissione templi ⁊ subuersione ⁊ regis per artem magicam decæptione cõtra apostolũ sũt conquesti. Astrages vero rex indignat⁹ · mille viros armatos ad capiendum apostolum destinauit. Qui cum adductus fuisz coram eo dixit ei rex Tu es ne ille q̃ euertisti fratrem meũ. Cui ille. Ego nõ euerti eum sed cõuerti. Cui rex. Sicut tu feasti fratrem meum deuz suum relinquere ⁊ credere in deum tuum · sic ego faciam te deum tuum relinq̃re · ⁊ meo sacrificare. Cui apostolus · Ego deum quem colebat frater tu⁹ ligaui ⁊ ligatum ostẽdi. ⁊ vt simulachrũ frangeret coegi si sic poteris facere deo meo: poteris me ad simulachrum ꝓuocare · sinautẽ ego deos tuos cõmuniam ⁊ tu crede deo meo. Hec illo dicẽte · nũciat regi ꝙ deus suus baldach decidisset ⁊ cõminut⁹ fuisset. Quod audiẽs rex: purpuram qua indut⁹ erat scidit · ⁊ apostolum fustib⁹ cedi iussit · ⁊ cesum viuũ decoriari mãdauit. Sic patz quo secundam pellem. s. cutem carnalem exposuit: Terna pellis quam exposuit beat⁹ bartholomeus ꝓ anima sua est vita temporalis qua tegit anima Et bene comparat pelli. Sicut enim abstracta pelle moritr corp⁹: sic mortuo corpore: non viuit anima i ista vita. Vnde legit Gene. iij. ꝙ dominus fecit ade · ⁊ vxori sue tunicas pellicias .i. de pellib⁹ mortuoruz anmalium vt per hoc considerarent se mortales esse. Hanc scz presentem vitã mortalem debet homo exponere pro anima sua. Math. x. Qui perdiderit animam suam. i. vitã presentem morti exposuerit ꝓpter me inuenet eam supple in vita eterna. Sic fecit btũs bartholome⁹ qui vitam suam exposuit ꝓpter deum. Nam cum fustibus cesus esset ⁊ viuus excoriat⁹, tandẽ decollat⁹ est: licet omnia poterãt eõ tigisse. s. ꝙ primo fustibus cesus dein de cruci affixus · postea de cruce deposit⁹ ⁊ excoriat⁹ · ⁊ ad vltimum decollat⁹. Quo mortuo rex astrages ⁊ pontifices templorum a demonib⁹ arrepti mortui sũt. Christiani autez corp⁹ honorifice sepelierũt. Rex autez polomius in epm ordinat ⁊ .ix. ãnis epatus officium laudabiliter rexit. plenus virtutib⁹ in pace quieuit. De genere autez passionis sancti bartholomei diuersa opinio ẽ. Nam btũs dorothe⁹ dicat ꝙ crucifixus est. Ait em sic. bartholome⁹ indis ꝓdicauit euangeliũ sm mathꝫum in ꝓpria eorum lingua tradidit. dormiuit in albana ciuitate mãgne aroie crucifix⁹ deorsum habẽs caput. Beat⁹ autem theodor⁹ dicat ꝙ fuit excoriatus · in multis autẽ libris legit ꝙ tm fuit decollat⁹. Nec autem cõtrarietas taliter solui pot vt dicat ꝙ primo crucifixus fuit · deinde antez ibidem moreret de cruce fuit deposit⁹. ⁊ ad maiorem cruciatum fuit excoriat⁹ · postremo capite trucat⁹. Cum autem viderẽt gentiles corp⁹ eius ꝓpter signorum frequentiã plurimũ venerari loculo plumbeo impositũ in mari ꝓpitauerũt · qõ nutu diuino ad cãliã ad insulam quãdã nomine liparitanã deuenit. Anno dñi. CCC. xxxi. Saracẽm predictam insulam inuaserunt · ⁊ sepulchꝝ eius cõfingẽtes: ossa apostoli dispersierũt. Recedentibus autem saracẽis: apparuit ap̃s cuidam monacho dicens · Surge collige ossa mea que dispersa sunt. Cui ille. Qua racione ossa tua colligere aut aliquem honorem exhibere debem⁹ · cum nos delere premiseris: nec auxilium nobis impenderis · Cui ille. Per multũ tpis meis meritis dñs populo huic pepercit. sed eoꝝ pctis mimis inualescentib⁹ ⁊ vsqz ad cẽlũ clamãtib⁹ iam ꝓ eis nõ potui venã obtinẽ

Sed dum monach⁹ diceret. Quomodo inter tot aliorum ossa sua inuenire posset: ait. Nocte ad ea colligēda ibis: et ea que vt ignem splendētia videris leuabis. Que omnia sic inuenies: leuauit. et super quandam nauem conscendens beneuentanam q̄ est metropolis apulie transtulit. Exemplum. Cum mulier quedam vas olei attulisset vt in lampadez sancti barthy. poneret quātumcūq; vas inclinaret. nihil ex eo ire volebat. cui tamen digitum in vas mitteret et oleum liquidum palparet. Tūc quidam astans dixit. Puto q̄ hoc oleū apostolo nō est acceptum vt in suaz lampadem fundaē. Quapropē in aliam lampadem infuderūt: et protinus oleum emanauit. Cum fridericꝰ beneuētum destrueret. et omnes ecclesias que ibidem erāt. diuini mandasset ciuitatem totam ad alium volēs locum transferre: intendens vir quidam quosdaz viros albatos et fulgētes eūtes qui adinuicem loquebanē et aliqua inter se tractare videbanē. Qui vehementer ammirās: quidnā hoc esset interrogauit. Vnus eorum respōdit. Iste est sanctꝰ barthy. apostolus cum cæteris sanctis quorum in hac vrbe ecclesie habebanē. qui conuenerūt simul vt inter se perquirēt et tractarēt qualī pena esset ille plectendꝰ qui eos de habitaculē suis eiecat. et iam inter eos inuiolabili sentētia sentētiatum est: vt ille sine mora ad iudicium dei accedat. de hīs ombꝰ responsurꝰ. Post modicū vero tempꝰ dictus imperator miserabiliter vitam finiuit. Item legiē in quodaz libro de miraculis sanctorum q̄ quidaz magister festum bar. omni anno solemniter celebrabat. Cui predicanti demon in specie vnius puelle admodum speciose apparuit quā inectis oculis ad prandium inuitauit. Qui dū in mensa cōsisterēt et illa in amorem suū multum eū allicere nitebaē btūs barthy. pre foribꝰ in specie peregrini affuit et vt amore barthy. introduceret obnoxiꝰ flagitauit. Nua dissuadēte: pais ei mittit sed ille hūc acapere recusauit. rogauit eū magistrum per nūcium vt sibi diceret q̄ō in homine propriū esse putaret. Cui cū ille risibile diceret. Puella respōdit. Immo peccatum quo homo cōcipitur nasciē atq; viuit. Cui barthy. respōdit q̄ ille bene intulit. sed mulier profundius indagauit. Secūdo dictus peregrinꝰ magistro misit vt sibi diceret. quis locus vnius pedis esset vbi deꝰ in terra multa miracula ostēdisset. Cui cum ille diceret. Locꝰ ceruicis in quo deꝰ mirabilia operatꝰ est. Illa respōdit. Immo caput hominis qui quasi minor mūdus existit. Vtrāq; apostolus sententiam approbauit Tertio quesiuit quāta distantia essz a summo celi vsq; ad profundum inferi. Cui cum magister se nescire diceret: illa ait. modo video q̄ precipitor. sed ego hoc noui. q̄ de altero ad alterum cecidi. et oportet q̄ hoc tibi ostendam. Tūc dyabolꝰ cum magno eiulatu se in abissum precipitauit

In decollatione sancti iohannis. Sermo. lviij.

Misit herodes rex manus et tenuit iohānem. Mar. vi. Legiē in hystoria scolastica q̄ herodes antipa et philippus frēs carnales erant. et se de gentilitate ad iudaismum transtulerūt. Cū quodam tempore herodes romaz pergeret. et transitū faceret p domū fratris sui philippi secrete cum herodiade vxore fratris sui pepegit q̄ i reditu suo vxorem suam repudiaret. et ipsam in coniugem duceret. Quod cum vxor herodis intelligeret: non expectato reditu eius ad p̄em suū i damascū

est reuersa. Audiens hec herodes herodiadē fratri suo abstulit Johānes aūt eū de hoc arguebat q̄ ꝑm legem quā acceꝑat: frīs sui vxorē ipso viuente sibi mimme ducere licēret. Videns herodes q̄ iohannes eū sup hoc tam dure redarguit: eū in carcerem misit in castello macherunta. Et hoc est qđ dicit. Misit herodes rex mānd & c. Dicebat aūt ioh̄es. Nō licet tibi habere coniugē frīs tui ipso viuēte. Ipso em̄ mortuo olim licuit. Herodiades aūt isidiabat iohām & volebat occidere eū: nec poterat. sed herodes metuebat iohem. q̄ sciebat eū virū iustū & scm̄ & libēter eum audiebat Et licet eū timeret. & libenter eū audiret: tñ cōcupia mala subuertit cor eius & consiliū inīt quo eū occidere posset. Cogitauerūt aūt cōsiliū q̄ cō uiuiū faceret cunctis ꝓcipib9 in die natalis sui. & ibidem filia eius caput iohāmis ꝑteret. Vnde sequit. Et cū dies opportun9 accessisset & dies natalis sui aduenisset: herodes natalis sui cenam siue cōuiuiū fecit principib9 et tribunis & primis .i. potentioribus galilee. & intrauit ibi filia & ludebat. Tunc herodes iurauit illi. d. Quicqd petieris dabo tibi licet dimidium regni mei. Nō excusat ab homicidio. Jō em̄ iurauit vt occasionē inueniret occidēdi. Si em̄ patris & matris inter ritū postulasset: nō vtiq herodes cō sensisset. Sequit. Que cū exisset: dixit matri sue. Quid petā. At illa. Caput iohāmis in disco. Cūq intrassz statim ad regē cum festinatiōe accessit dicēs. Volo vt ꝓtinus mihi detur caput iohāmis baptiste in disco. Et cō tristat9 est rex .i. simulabat se esse cō tristatū ꝑter iusiurandū. & ꝑter simul discūbentes noluit eam ꝰtristare sed misso spiculatore caput iohis ꝓcidit. ac puelle datur & a puella matri adultere ꝓsentat. Herodes autem & herodias impuniti non remanserūt. Nam ꝓcedente tempore a gaio cesare in exilium relegati vitā miserabiliter finierūt. filiam vero viuam terra deglutiuit. Et licet modo agat ei9 decollatio: tamē circa festū pasche facta est. Sed q̄ caput suum hac die repertum legit. ideo decollatio eius hac die recolit. Legit in scolastica hystoria: q̄ cum iohānes essz decollat9 in macherūta: herodiades tulit caput eius in ihrusalē & occulte sepeliuit iuxta palaciū herodis: tm̄ si cū corpe sepeliret: q̄ ꝓpha resurgeret. Tempore vo marciam ꝓtapis: vt habet in scolastica hystō. q̄ cepit regnare āno dñi. cccclj. iohes caput suū duob9 monachis qui venerūt ihrosolimā revelauit. qui ad palaciū qđ fuerat herodis ꝓperātes caput ipsi9 inuenerūt sactis alicinis inuolutū vestib9 vt estimo quib9 in deserto fuerat indut9 Qui dū cum ꝓiecto capite ad ꝓpria remearēt: quidā emissene quitatis figulus pauperrez fugiens: comitē se eisdem exhibuit. Cui illi pr̄ā cū capite ad portādū cōmiserūt. Qui admonitus est nocte a btō iohe vt fugēt cū capite ab ipsis. Ipse fugiēs cū sancto capite: emisse nā vrbē ē ingressus. ibiq q̄diu vixit in quodā speu scm̄ venerās caput: ꝓspitatē ñ modicā assecut9 ē. Moriens āt illō sorori sue sb̄ fide revelauit. & ꝑm eūdē modū sibiuicē succesloēs ꝓ9 multū vo tpis scō marcello monacho īeodē speu degēti: btūs iohes caput suū hoc mō revelauit. Videbatur em̄ sibi dormienti q̄ multe turbe psallētes mederēt & dicerēt. Ecce sanctus iohes baptista venit. Deinde vidit btm̄ iohannē que vn9 a simistris alter a dextris ducebāt: oēsq ad eū accedētes: ab eo bndicebant. Ad quē cū marcell9 accessisz. eleuās eū ꝑ mētū apprehēdēs. dixit ei osculū pacis.

Et qñtatq̄ christiana vigil nō ab vno ā ꝙ cōfusio sectab. Alius ē sti vigil alius vna phantōb et inde

Leisol9 mirat bestia nō puella q̄at caput āputatē nō saltē.

Viderit fera nō fera. Ire hec ē mulcis ātq̄ negata vt mal. q̄ adā deiecit de paradiso deliciis hec ātq̄ nocā q̄ voluptib hoīes fert tyrannoō. Hec humānū genus misit i ifrnū. ꝙ virtū abstulit mūdo. ꝑ vnā arborē pomū. ꝙ. ii ē malū qđ hoīes duxit ad mortē

Tunc marcellus interrogauit eum dicens. Domine mi Vnde ad nos remisti. Et ille. De ciuitate sebaste rem. Cum ergo exutat⁹ fuisset de visione plurimum mirabatur. Quadam autem nocte dum dormiret: quidaz ad eum veniens exutauit eum Et ecce cum exutat⁹ fuisset: vidit stellam quandam fulgentem in ostia cellule residere. quam surgēs cum palpare vellet: subito in aliam partē transtulit se. Ille autem cepit ire post eam. quousqz stetit stella in loco: vbi eat caput iohānis. Et vbi fodiēs reppe rit vnā & in ea sanctū thesauz Cui dam autem cum nō crederet: manuz ad poziam misit. & statim manꝰ exaruit & pozie adhesit. Orantib⁹ autez socijs manum abstraxit: sed ināliba remānsit. Apparuit autem eidem sanctus iohānes dicens. Cum caput meum in ecclesia deponet: pziam cōtingens sanitatem recipies. Nō & fecat et sanitatem integram recepit. Hec autem cum marcellus iuliano eiusdē vrbis epō indicasset. ab eis est eleuatum. & in vrbem delatum. Exquo tē pore cepit in eadem vrbe decollatio iohānis celebrari ipa die vt arbitramur: sicut dr in hystoria scolastica: quo caput eius est inuētum siue eleuatum. Quod postmodū constātinopolim est translatū. Nam cum valentinꝰ imperator iussisset: sanctū corpꝰ in vehiculo pmi & constantinopolim trāsferri. cum arca calcedoniam venissent: vehiculum trahi nō poterāt. quātumcūqz boues stimulis vrgerentur. Ideo ipsum ibidem deponere coacti sūt. Sed cū postea theodosius ipsum inde auferre vellet: & matronā quādam virginē custodie capitis deputatā repperisset ibidem: rogauit eā qꝰ sibi auferri dimitteret sanctuz caput. Illa autem dsentit credens qꝰ sicut tempore valētim: ita & nūc non permitteret se auferri. Tunc deuotꝰ imperator purpura sua caput amplectens. constantinopolim transtulit. et ibidem ecclesiam edificauit. Postmodum ad gallias & inde est translatum apud pictauiaz regnāte pipino vbi eius meritis plures mortui sunt resuscitati. Item istud festum eciam celebraē ꝓpter ossium eius cōcremationem & collectionem que ipsa die fm quosdam fuerūt concremata. & fm quosdam collecta. Erāt enim cō cremata ab infidelibꝰ: sed a christianis p parte iterum collecta. Vnde q si secundum martirium patiē: quādo in suis ossibꝰ concremaē. Ideo ecclesia tanqꝫ eius secundū martiriuz hoc festum celebrat. Sic enim legiē qꝫ cū discipuli iohānis corpꝰ eius ad sebastem vrbem palestine inter heliseū et abdia sepelissent: & ad tumulum eius multa miracula fierēt iubēte Juliano apostata: gētiles ossa eius sparserūt. & cum miracula nō cessarēt: postea collecta & igne cōcremata i pulueren redegerūt & p agros ventilauerūt. Dum autē ad cremandū ossa colligerenē. quidā monachi ab ihero solimis venientes: latēter se colligēti bus cōmiscuerūt: & magnā eoꝝ partem tulerūt. ipsa qꝫ ossa ad philippū iherosolimitanū epm detulerūt Qui ea postmodū Anastasio alexādrino epō misit. Postmodū vero Theophilus eiusdē vrbis epūs ea in tēplo serapis a sordib⁹ purgata posuit. & in honorē sancti iohīs basilica dsecrauit. Item istud festū eciā celebraē ꝓpter diuisi ipsi⁹ trāslationē & eccie dedicatōnē. Dixitꝰ enī suus q dīm oīdit vt ferē oburi nō potuit. Vñ a predictis monachis ipse dixitꝰ reptꝰ quē pmodū vt habet i hystoria scolastica sancta tecla inter alpes attulit. & in ecclesia sancti martini collocauit. Hec eciam testaē magister iohānes

beleth · dicēs q̄ p̄dicta tecla ipsū digitum qui comburi nō potuit: de ultra matrimis partibus in normādiam attulit. ⁊ ibi in honore beati iohānis ecclesiam fabricauit Quam ecclesiā vt ibidē dicat quidaz hac die dedicatam fuisse asserūt Vnde a dño papa statutū fuit: vt hec dies p totū mūdum celebris haberet. Rogem⁹.

In natiuitate beate Marie. Sermo. lix.

Orietē stella ex iacob. Num. xxiij. id est maria nasceē de genere iacob. Verba ista loquebaē spūs scūs p os ꝑphete balaā Et bene signficaē maria per stellā. Maria emim interptaē stella maris Comparaē autez maria stelle maris propter multas ꝓprietates. Primo propter immobilitatem. Alie emim stelle oriunē ⁊ occidūt. Sz stella maris non moueē de loco suo: sed firmiter stat. Sic maria discipulis cadentibus ⁊ a xpo fugientib⁹ in hora passionis ipsa sola immobilis ante crucez stetit ⁊ firma in fide manebat. Ber. Tanta vis amoris mentē marie accēderat: vt discipulis fugientib⁹ cum lacrimis cruci astās ⁊ morieti condolens: mori parata fuit. De hac stabilitate cōmendat eam filiꝰ eius. Ihe remie. p. Dedi te in ciuitatē munitā et columnā ferream ⁊ murum ereū. Ipsi bellabūt. quia ego tecum sum. Et qz in illa die ⁊ sabbato sequenti qnādo omnes in fide dubitabāt. ipsa sola in fide firmiter psistebat. Jō illa dies. s. sabbatū ei specialiter ē attributa: vt in illa die spāliē hōreē. Quicūq em moueē aliq̄ temptatōe aut dubitatione: debet istā stellā respicere. qz ipsa pōt eū in fide ⁊ bono ope solidare. Exēplū. Scolaris q̄dā valde lubrica mēte ⁊ opib⁹ vixerat multis āmis. tñ sabbatū in honore btē virginis ieiunabat. ⁊ semp illa die se a fornicatiōe abstinebat. ⁊ tandē monasteriū intrauit ⁊ mariā in spāli reuerētia semp hōe cepit. Quadā die dū egrotaret: tēptat⁹ a diabolo dubitare cepit in fide ⁊ desperare dicēs Que mihi misero spes cū stabo ante tribunal tremēdi iudicis. q̄s mihi sb uenier. q̄s p me respōdebit: cū cōnē nō solū de cōmissis: sē etiā de omissis sū redditur⁹. O maria cōsolatrix desperatoꝝ tibi cōmēdo aiam meam. Et ecce eo talia dicēte affuit maria. et blande eum ꝺsolās dixit. Respice sursum. Et eleuatis oculis vidit celū apertū ⁊ sedem in eo ex auro ⁊ argēto ꝓparatā. Dixitq illi Maria. Hec sedes tibi parata ē p seruitio qđ impendisti mihi. sed noli vltra iam dubitare. Hys dictis maria celū ascendit: ⁊ ipse ex tali ꝺsolatione ꝺfirmatus: oēm dubitationez deposuit. Secundo maria comparaē stelle maris ꝓpter sui humilitatē. Cum em stella illa maior sit tota terra: apparet tñ vix vnꝰ palme habēs quantitatem. Sic maria cū maior essz oīb⁹ sanctis et angelis. tñ se humilē anellā reputauit. Lu. i. Ecce āncilla dñi ⁊c. Ber. Non est magnū in abiectione humilē esse: sed rara virt⁹ humilitas honorata. Eccī. iij. Quanto maior es humilia te in omnib⁹ ⁊ inuenies grām. Sic maria inuenit grām ꝓpter sui humilitatē. Lu. i. Respexit humilitatez ancille sue. Angelus ꝓpter suā superbiā eiectus ē de celo. ⁊ factus ē dyabolus. Maria vero p humilitatē elevata ē in celū. ⁊ facta ē regina celorum. Omnes igitur superbi sunt imitatores dyaboli. ⁊ humiles marie sectatores. Exemplum. Erat quidaz frater ordinis predicatorum in conuentu pisanēsi: beate marie valde deuotus. qui scolas ⁊ studium pretermittens orationibus ⁊ deuotionibus

semper intentus erat. Cui dyabolus in specie virginis frequenter appa tuit. multa ei recitabat & reuelabat Quod cum frater petro priori retu lisset. dixit. Iniungo tibi hoc: q si de cetero venerit spues in faciem eius. Si enim beata vgo maria est. quia humilima est: non indignabitur. Si enim dyabolus est qui superbus est confusus recedet. Quod cum audisset frater indignatus dyabolus ait. Ma ledictus & tu. & ille qui te hoc docu it. Et confusus recedens eum ampli us non temptauit. Tercio comparatur maria stelle maris propter vir tutem attractiuam. quia virtus siue natura illius stelle est q se vertit ad ferrum. Sic maria vertit se ad ferrea corda peccatorum. Ecclesiastici. vice simoquarto. Trāsite ad me ōmnes qui concupiscitis me. Ōmnes trahit et vocat. & nullum exapit quantum cunq peccatis inuolutum. Bernar. Peccatorem quantumcūq fetidum et immundum. & toti mundo despectum pia mater non despiat nec de serit: sed pia manu fouet & retinet. donec tremendo iudici reconciliet. Exemplum de milite adultero. hec te in assumptione beate virginis. Quarto comparatur maria stelle maris propter vie ostensionem. Si cut enim stella maris nauigantibus viam ostendit & ad portum perdu cat eos. Sic maria nauigantibus in mari huius mundi viam veritatis os tendit. & eos qui eam aspexerint. ad portum eterne salutis perducat. Bernardꝰ. Ne auertas oculos a cō spectu sideris. si non vis obrui huiꝰ mundi procellis. Innocentius. Qui bus putas auxilijs possunt homines inter tot pericula transire. Certe in quit per duo. per nauem & stellam. id est per adiutorium beate virginis marie. Exemplum. Imperator qui dam comitis habuit vxorem. gene re. moribus. & pulchritudine. nobi lissimam. quam teneerime diligebat Cunq; loca sanctorum per orbem pe regrinādo visitare vellet. fratri suo vxorem/regnum & omnia commisit. et profectus est. Adolescens ille in amorem huius probe domine exar sit. Cunq ei pluries molestus esset. et illa omnino remitteretur. tandem nesciens quid faceret. ei respondit. q turrim firmam parare faceret. vbi secretius quod desideraret exple re posset. Facta autem turri cum ille intraret: ipsa sequens eum turrim post eum clausit. eo in turri manen te. Post quinq annos reuertente imperatore gauisa valde. iussit maio res & nobiles ei occurrere & iuuenes inconsulte de turri emisit vt fratri obuius exiret. Qui preueniens regi nam male eam defamauit. Cunq es set requisitꝰ a fratre quomodo ita pallidus esset. respondit. Pessima meretrix vxor tua sicut cum multis formicati consuevit & me etiam tem ptauit. & quia ei consensum non pre bui. in turri vsq nunc me inclusit. Quod audiens imperator pene exa nimis factus est. & ad terram ex do lore corruit. In crastino ad eum im peratrix cum multo comitatu venit: que cum illum amplecti vellet sicut consueuerat. ab eo percussa grauiter in terram corruit. Quam etiam im perator ad insulam quandam & ad decollandum misit. vbi tamen ante q̄ interficerent. opprimere eam vo luerunt serui. sed ipsa dei & beate virginis inuocauit auxilium. Qui dam autem princeps cum multis tra siens et clamorem audiens. impu dicos seruos occidit. et illā requisi ta que esset. celauit. rogauitq vt eam in ancillam susciperet. qd & fecit. Ciuꝰ vxor illā honestissime suscipiēs

v

vmcū eius filium ei ad custodiendū cōmisit. sed nec ibi tēptatio dyaboli defuit. Frater p̄dicti p̄napis nobilis multis p̄missionib⁹ attēptauit eam: sed illa oīno negauit. Vñ nocte q̄dā ad lectū eius vemēs: puerum in sinu eius positū occidēs ⁊ gladium in manu mulieris relinquēs recessit. Cūq; sanguis pueri lectū ⁊ lat⁹ eius tāgeret exatata expauit. ⁊ cū se miseraz exclamasset: pater ⁊ mater cum lumine surgentes ⁊ vidētes puerū occisū et cultrū i manu mulieris: dolor eorum ⁊ tot⁹ familie vix potuit explicari. Venit ecā hom̄ada ficte lacrimās ⁊ ait fratri vt ign̄ traderet. Sz p̄mceps ⁊ vxor ei⁹ eam interfici p̄hibētes: mādauerūt nautis quatenus in aliā terrā eam deducerent. Cui in mari naute dixerunt. Elige a nobis cōmisceri. ā in mare p̄capitari. Que respōdit se pot⁹ in mare velle p̄capitari. sed mutata voluntate eorū in q̄dam alia rupe maris eā reliquerūt. sicq; ibi p̄māsit. Cui afflicte dormiēti gloriosissima dei gemitrix maria apparuit admirabili facie dicēs. Quia p̄ter castitatē multa sustinuisti ōmis amodo tēptatio a te expelle. ⁊ in iurie quas passa es manifestabūtur Collige herbā que sub capite tuo ē. et quibuscūq; lepr̄osis dederis bibē. in noie dñi sanabūtur. Exatata igit̄ de visione ⁊ letata herbaz collegit. Nautē aūt q̄dā vemētes ad portū eā duxerunt. vbi inuenit leprosū cui dedit herbā. ⁊ sanatus ē. Erat ergo fama ei⁹ lōge lateq; in ciuitatē vbi eram leprosus fact⁹ fuisset miles q̄ occiderat filiū fratris sui in sinu eius. Ad quem multis p̄cib⁹ adducta: nec ab illo cognita a fratre ei⁹ rogatur vt illi subuemat. Illa vero subuenīe p̄mittit: si de oīb⁹ p̄ctis suis corā sacerdote alt̄is p̄sonis cōfessus fuerit. Qui cōfitēs multa dixit: sed celauit p̄ctm̄ q̄d in ea cōmiserat. Cui illa īq̄t. Nichil p̄fiat medicina mea abscondito aliquo p̄cto. Tūc dixit ei frat̄ suus. Aperi cor tuū: ⁊ quitq̄d in me egisti totū tibi remitto. Itaq; sic manifestauit. Qd̄ ille audiēs expauit dicēs se de nobilissime mulieris tristari plus amissione q̄p de filij sui p̄dition̄e. Cui illa. Ego sū illa q̄ malū p malo non reddā: sed bonū. Illoq; sanato rogatur vt manēt: sed nō adquieuit Manere em̄ noluit sed recessit. ⁊ sanando leprosos romā incognita puenit Ibiq; plures leprosos sanauit: sed ⁊ fratrē imperatoris lepra iuaserat. adquē est inducta: ⁊ incognita similiē. Et hoc p̄ctm̄ qd̄ omiserat in ea coraz papa ⁊ senatu romano fecit confiteri. Quo audito imperator ⁊ oēs q̄ aderāt flere cepērūt. Et illo sanato ait mulier. Ego sū illa. q̄ letitia tūc romam impleuit nō est facile dicē. ⁊ voluit populus roman⁹ tam in dñam ⁊ imperatoris vxorē recipe. Sz illa pape dixit. Voui deo ⁊ btē v̄gini castitatē in monali veste in tribulationibus meis. recēpiat aīa mea de manu tua si times vel diligis hoiem pl⁹ q̄p deū. veste sacra vela me. Tūc ille mox eā benedixit ⁊ induit eā veste monali hogem⁹.

Ali⁹ sermo de eodem Ser. lx.

Que est ista q̄ p̄gredit q̄si aurora surgēs pulchra vt lūa electa vt sol. Cāti. vi. Salomon in spū p̄uidēs ortū btē v̄ginis marie: ⁊ eā cōmendare volens: pulchrioribus creaturis celi eam cōparauit. s. aurore. lune. ⁊ soli. In die em̄ nichil pulchrius sole. in nocte nichil pulchrius luna. in cōfinio diei ⁊ noctis nichil pulchrius aurora. Ser. O btā virgo maria. si te solem dixerimus: splēdidior es. si rosam: floridior es: si cynamomū ⁊ balsamū: omnes species aromaticas excellis. q̄ p̄uilegiū

ommium gratiaꝝ obtinuisti. Aug⁹. Quid dicam de te virgo maria. Qui nor est laus mea: cꝝ dignitas tua me rec̃. Si cælum te vocem: altior es. si formam dei te appellem: digna existis. Si q̃ dominam angelorum te vocem: super omnia pbaris esse. Comparat̃ maria primo aurore q̃ sicut aurora ẽ media inter diem ⁊ noctem. sic maria est mediatrix inter deum ⁊ hominem. Per diem significatur de⁹. per noctem autem peccatores significantur. Iter. Secutum accessum habes o homo ad deum. Habes filium ante patrem. ⁊ matrem ante filium. Filius ostẽdit patri latꝰ ⁊ vulnera. Mater ostẽdit filio pectus ⁊ vbera. Nec vlla potest esse repulsio: vbi tot caritatis cõcurrũt indicia. Item sicut aurora est finis noctis ⁊ inicium diei. Sic maria est finis nostre damnationis ⁊ inicium nostre salutis Iter. Sicut aurora valde rutilans progressa es in mũdum o maria: quoniam veri solis splendorem tãte sanctitatis iubare preuemisti: vt vere diez salutis ⁊ propinationis diem quam fecit dñs a tua claritate dignum iniciari fuit. Secũdo maria potest cõparari lune. Sicut enim luna recipit lumẽ a sole et trãsmittit ad terras. sic maria recipit a do gratiã ⁊ trãsmittit mundo. Vnde dixit ei angelus in cõceptione Inuenisti enim gratiam apud dñm. Ecce cõcipies in vtero ⁊ paries filiũ et vocabis nomẽ ⁊c. Eandem grãm quam recepit a deo trãsmisit mũdo quãdo filium suũ edidit huic mũdo. Vnde ait angel⁹ nato dño ad pastores Annũcio vobis gaudium magnũ quod erit omni populo. q̃ natus est vobis hodie saluator mundi. Tercio maria potest comparari soli ꝓpt̃ mꝭtas ꝓprietates eius. Sol enim est ordinat⁹ in cursu. sublimis in situ. pulcher in aspectu. paru⁹ in apparẽtia. magnus in substãtia. Hec omnia inueniꝰ in maria. Ipsa enim ordinata fuit in cursu. i. in cõuersatione bone vite. Iter. Volue ⁊ reuolue totã seriem sacre scripture. si quid durũ. si quid asperum. si quid indecens inueneris in maria: deinceps vt suspectam eam habeas. ⁊ ad ipsam accedere verearis. q̃. d. Nihil inuenies de ea scriptum nisi quod honestũ bonum ⁊ decens est. Judith. vij. Non enim erat qui de ea malum loqueretur. Epypham⁹. Vos suus erat mũdus. i. modice loquele. expedite eloquentie. sine audacia bene salutans salutabat ⁊ honorabat omnes homines ⁊ mirabantur omnes suam eloquentiam ⁊ scientiam. pannos ꝓprij coloris portabat. ⁊ amabat ea que erant templi. purgabat altare ⁊ tẽplum custodiebat. alios puellis ad ad propria redeũtibus: ipsa in orationibus: lectionibus: ieiunio. ⁊ labore manuũ perseuerabat. ⁊ sacerdotib⁹ ministrabat. Et q̃ ordinatam vitam habuit: ideo merito soli comparat̃ qui ordinate in circulo suo currit ⁊ distincte signa sua pertransit Sic beata virgo ꝑm Jheronimum post ãscẽsionem filij sui omnia loca dominice cõuersationis ordinate pertransiuit et circuiuit ⁊ facta eius sic ad memoriam reduxit. Sunt enim duodecim signa in quib⁹ sol cursum suum complet. que etiam iste sol. i. maria pambulabat Primum signum in quo sol cursum suum habet est aquarius. i. vir quidam qui habet in manib⁹ suis vrnam cum aqua. Sic enim solet depingi in libris laycoꝝ. Per qđ significat̃ ille locus siue cenaculũ in quo dñs aquam in pelui fudit ⁊ lauit pedes discipulorꝝ. Hunc locũ maria sepe visitauit ⁊ reduxit ad memoriam maximã filij sui humlitatẽ. q̃ cũ esset dñs omniũ; fieri voluit seru⁹ seruorꝝ

Quãdo ergo maria ad hũc locũ vẽ
nit tũc sol erat in aquario. i. in ꝓmo
signo. Secũdus signũ est: duo pisces
per quos significaẽ locus ille in deser
to vbi de quinq; pamb⁹ & duob⁹ pi
scibus satiauit dominꝰ quinq; milia
hominũ. & alius locus vbi de septẽ pa
nib⁹ & paucis piscibus satiauit qua
tuor milia hominũ. Hec loca maiora
sepe visitauit & reduxit ad memoriã
maximam filij sui misericordiam quã
ibi ostendit: quãdo dixit. Misereor
super turbam: q; iam triduo sustinẽt
me nec habẽt quod manducẽt. & si
dimisero eos ieiunos deficiẽt in via.
Marci. viij. Cum maria ad ista loca
vẽnit tũc sol erat in piscib⁹. Tertiũ
signũ est aries seu ouis. per qd signi
ficaẽ locus ille siue ortus in quo domi
nus est captus & ligat⁹. Isa. liij. Si
cut ouis ad occisionem ductus est.
Quem locum maria sepe visitauit &
reduxit ad memoriam maximam filij
sui patientiam. qui dum male tracta
retur non aperuit os suũ &c. Quan
do ergo maria ad hũc locum vẽnit
tũc sol erat in tercio signo scz ariete.
Quartum signum est thaurꝰ. p qd
significatur locꝰ ille in bethleem in
quo dominꝰ iacebat in ꝑsepio cora
bouem & asino. Hunc locum sepe visita
uit beata vgo maria. & reduxit ad
memoriam maximam filij sui paupe
tatem. q; nõ erat ei locus in diuerso
rio: sed reclinauit eum in presepio.
Quãdo maria ad hũc locum vẽnit
tũc sol erat in q̃rto signo scz in thau
ro. Quintum signum est gemini. id
est duo adolescentes. per qd signifi
caẽ locus ille in quo dominꝰ trãsfigu
ratꝰ est. scz mons thabor. in quo ap
paruerũt ei duo colloquẽtes. s. mo
yses. & helyas. & dominꝰ ibidem cũ
tanta claritate transfiguratꝰ est: q;
petrus & iacobꝰ ferre nõ poterant: si
in terram cadebãt. Hũc locum sepe
visitauit maria & tũc cepit cogitare
et imaginari de celestib⁹. & ad talez
claritatem aspirare dicens cum psal.
Heu mihi: q; incolatus meꝰ prolon
gatꝰ est. Sextum signum est cancer
qui solet latere in cauernis terre. p
quod significaẽ sepulchr̃ dominꝰ in
quo latuit trib⁹ diebus & tribus no
ctib⁹. Et sicut cancer deorsum gradi
tur. sic dominus deorsum ad inferna
descendit & suos inde liberauit. Hũc
locum sepulchri maria sepe visitauit
reducẽs ad memoriam filij sui sepul
turam & humani generis redemptio
nem. Septimum signum est leo. per
quod significaẽ vallis ioſaphat. ad
quam dominꝰ venturꝰ est ad iudi
cium tanq̃ leo rugiens districtissime
iudicaturꝰ omnes gentes Amos. iij
Quasi leo rugiet. quis non timebit
eum. Hunc locum virgo maria sepe
visitauit reducens ad memoriam fi
lij sui aduentum ad iudicium. dans
nobis exemplum. vt diem iudicij sẽ
per in memoriã habeamꝰ. Hiero. Si
ue comedaz siue bibam siue aliquid
aliud faciam semper videẽ mihi illa
tuba insonare auribꝰ meis. surgite
mortui venite ad iudicium. Octauũ
signum est virgo. per qd significaẽ
locus iste nazareth. vbi pura virgo
angelo annũciante filium suũ conce
pit & virgo permãsit. Hũc locũ ma
ria sepe visitauit reducens ad memo
riam illam letissimam annũciationez
quando sibi nũciatum fuit q; mater
omnipotẽtis dei esse debuit. Nonum
signum est libra per qd significaẽ lo
cus ille in quo dominꝰ est crucifixꝰ.
vbi dominus in cruce tanq̃ in libra
fuit suspensus. & vbi dominꝰ libeã
uit peccata nostra cõtra suam mise
ricordiam. ponẽdo peccata nostra i
vno latere & suam misericordiam in
alio latere: sed sua misericordia ma
ior fuit q; omnia peccata nostra.

Istam libram optauit Job. vi. Si. Vtinaz pcā mea appehenderent im statera. i. in libra. Hunc locum sepe visitauit maria reducēs ad memoriam amarissimam filij sui passionez ⁊ hominis redemptionez. quam diu desiderauerat. Decimū signum est scorpio. ⁊ est quidaz vermiculus qui ore suo blandit ⁊ cauda sua pūgit ⁊ occidit: qz venenū in cauda sua habet. per qđ significat locꝰ ille in quo dñs traditꝰ fuit a iuda. q ore suo eū salutabat ⁊ osculabat. veneno tñ traditionis eum occidit qñ dixit. Quēcunqz osculatꝰ fuero. ipse ē tenete eū Et ibi memorata ē filij sui traditionem Undecimū signum ē sagittarius. ꝑ qđ significat illa loca in quibꝰ dñs predicauit vbi p predicationē tanq̄ per sagittā vulnerauit corda pcōz et ad pñam puocauit. Hec omnia loca visitauit maria: reducēs ad memoriam: illa dulcissima vba ⁊ documēta q filius suus docuerat. vñ Lu. ij. Maria autem cōseruabat omnia verba hec oferēs ea i corde suo. Duodecimū signum ē capricornꝰ qui solz ad montes ⁊ ad ardua scandere. per qđ significat locꝰ ille i quo dñs ascēdit. s. mons oliueti. super quem ascēdit cū maria ⁊ discipulis suis ipsos benedicēs ⁊ valefaciens: coram eis cū ascēdit. Hūc igit locum visitauit maria reducens ad memoriā filij sui recessum ⁊ suam mellifluā pñtiam. q perfuncta erat. ⁊ turbabat ⁊ flebat qꝰ ea carere debebat. Quādo igitur maria ad hūc locū venit: tūc sol erat in duodecimo signo. s. in capricorno Omnia ergo loca ista fm iohānem perambulabat post ascensionem dñi q̄diu potuit: qz in fine vite tā debilis facta fuit sicut idē dicat. qꝰ loca consueta visitare nō potuit. Et qz ipsa ita ordinatū cursū habuit. ideo merito soli comparat.

In exaltatione sancte cruc⁹. Sermo. lxi.

Humiliaui lignum sublime ⁊ exaltaui lignū humile. Eze. xvij. Duo ligna ꝓmit nob ꝓpheta. vnum sublime ⁊ aliud humile. Sublime est humiliatum ⁊ humile exaltatum. Lignum sublime est filius dei ihesus xp̄s. de quo dr Ge. ij. Lignum vite fuit in medio paradisi. i. filius dei fuit in sinu patris sibi coequalis ⁊ sublimitate similis. hoc lignum plātauit pater celestis quādo filium suū incarnari instituit. ⁊ pauperi hominī similem fecit. Adeo paup fuit qꝰ non habuit domū ꝓpriam in qua nasceret: nec locum i quo poneretur: nec vestem in qua volueret. sed in diuersorio nascit. in presepio ponit. vilibus pānis inuoluitur. De sublimitate huiꝰ ligni dicit sponsa. Canti. ij. Sicut malus. i. pomꝰ inter ligna siluarum. sic dilectus meꝰ inter filios. Glosa. Sicut malus visu: odore: gustu: antecedit ⁊ precellit oīa ligna siluaꝝ. Sic xp̄s excellit oēs filios dei. i. sanctos. Primo precellit in visu. Quia in eum angeli desiderant respicere. Et adeo pulcher est aspectus eius sicut dicat Fulgentius. qꝰ si anima esset in inferno ⁊ eum videre posset. nullam penam sentiret. Quā facie cū simeon in templo vidisset amplius viuere nō curauit. Sz dixit. Nūc dimittis seruū tuū dñe fm vbū tuū in pace ⁊ c̄. Istā faciē desiderabāt multi patres antiqui. Psal. Ostende nobis faciē tuā ⁊ salui erimꝰ. Item moyses. Dñe si inuenī gr̄am in oculis tuis. ostende mihi faciē tuā. vt dicit Exo. iij. Item Hester. xv. Dñe valde amabilis est facies tua ⁊ plena gratiarum. Facies ista pulcherrima ita maculata fuit in passione sputis iudeorum ⁊ paganorum qꝰ tāq̄ leprosa videbat. vt dicitur Mathei. xvi.

Expuerũt i faciem eius ⁊ velauerũt
et palmas in faciem eius miserũt ⁊
dixerũt. Prophetisa nobis xp̃e quis
est qui te percussit. Vnde Isa. l. Fa-
em meam nõ auerti ab increpãtib⁹
et expuẽtib⁹ in me. Ber. Facies illa
pulcherrima in quã desiderãt angeli
prospicere ex multis percussionibus
et sputis deformissima fuit ita vt le
proso similis videbaẽ. Isay. liij. Nos
reputauimus eum leprosum ⁊ vidi-
mus eum non habentem speciem ne
q̃ decorem. Aspectus in eo nõ erat.
et quasi absconditus vultus eius.
Glosa. Absconditꝰ erat sputis iudeo
rum ⁊ sanguine suo de spinea coro
na fluente simul mixto. Omnia ista
propter nos sustinuit. Vnde ammo
net nos Psal. dicens. Respice in fa
em xp̃i tui. Ber. O homo respice i
faciem xp̃i tui. vide eum dorso flagel
latum. latere sauciatum. capite ve
bus punitum. manib⁹ ⁊ pedib⁹ per
fossum clauis. Sic ptz quomodo lig
num istud pulcherrimũ inter cetera
ligna siluarum excellentissimum est
maculatum. Ber. O nouissimum ⁊
altissimum. o humile ⁊ sublime. o ob
probrium hominũ ⁊ gloria angelor̃
nemo illo sublimior. nemo illo humi
lior. sicut illa est excellentissima ⁊ sin
gularis. sic humilitas eius nõ est cõ
parabilis. Scõm lignum humile q̃
est exaltatum est lignum sancte cru
cis. Istud quondã fuit humilimũ ⁊
despectissimum. q̃ patibulum latro
num ⁊ maledictum dicebaẽ. Vnde di
cebant iudei de christo illud Sap. ij.
Morte turpissima condemnem⁹ eum
scz morte cruas. Hoc lignum humi
le ⁊ despectum domin⁹ triplicater ex
altauit ꝑ tria festa sancte cruas.
Primum est festum dedicationis q̃
fuit in parasceue. Tunc enim domi
nus consecrauit lignum istud preco
so sanguine suo. In hoc festo exalta
uit dominus lignũ istud triplicẽ ho
norando. Primo in hoc q̃ ipsum per
sonaliter ad locum passionis portare
voluit. Jo. xix. Exiuit baiulans sibi
crucem. Tunc impletũ est illud Isa.
ix. Factus est principatus eius super
humerũ eius. Ecce honor cruc̃. q̃
vocat eã principatũ. Secundo hono
rauit lignum sancte cruas. q̃ in eo
mori voluit. Non enim elegit mollẽ
lectum non bissum nec purpurã sup
quã moreret. sed humile lignũ ⁊ de
spectũ vt cantat ecclesia. Super oia
ligna siluarũ tu sola fuisti excelsior.
in q̃ vita mũdi pependit. in q̃ xp̃s tri
umphauit ⁊ mors mortez superauit.
Tercio honorauit xp̃us lignũ scẽ cru
cis q̃ per ipsã hominẽ ab eterna mor
te liberauit. ⁊ pro peccatis satisfecit
in ipso que nos cõmisim⁹ in ligno .i.
De. ij. Qui peccata nostra portauit
super lignũ. Et q̃ lignũ istud de⁹ sic
honorauit q̃ hominẽ in isto ligno re
demit. ideo merito oĩs homo ipsum
lignũ honorare debet. ⁊ sic ptz primũ
festũ sancte cruas. Secundo exalta
uit ipsum lignũ in festo inuentionis
quando per terremotum. ⁊ per odo
ris fragrantiam. ⁊ miracula ipsum
manifestauit. Require in festo inuẽ
tionis eius. Tercio exaltauit domi
nus lignum sancte cruas in festo ex
altationis eius quod hodie peragit̃.
De quo legitur sic. Cosdras persarũ
cum omnia regna sibi subiugasset.
venit iheroslimã ⁊ tulit inde partez
cruas ⁊ quam helena ibidez reliqui
rat. ⁊ fecit turrim de auro ⁊ argẽto
et gemmis. ⁊ in ea imagines solis
et lune ⁊ stellarum collocauit. Et i
summo ibant equi trahentes. ⁊ qua
si tonitruum simularent. ⁊ per occul
tum iter aquam adduc fecit. ⁊ aquã
desuper infundebat. vt quasi deꝰ plu
ere videretur. ⁊ in illa turri sedebat
quasi deus pater. ⁊ collocauit lignũ

sancte crucis ad dexteram quasi filiū et gallum a sinistris loco spūs scī. ⁊ tradēs filio suo regnum. ⁊ ipse tanq̄ deus ibidem sedit. Heraclius autem imperator contra filium eius cū magno exercitu iuxta danubium fluuium dimicaturꝰ aduenit. Tandē vtriq̄ primapibꝰ placuit. vt ipsi soli suppontem dimicarent. ⁊ qui victor existeret sibi vtriusq̄ exercitꝰ regnum vsurparet siue imperium. Decretuꝫ enim exit: vt qui primapem suū adiuuare presumeret. crucibꝰ exsciſis et brachijs ab eo continuo in fluuio mergeret. Heraclius autem inuocato auxilio sancte crucis viat. ⁊ sic totus exercitꝰ Cosdre baptisma suscepit. Cūq̄ heraclijꝰ ad cosdram venisset dixit. Quia lignum sancte crucis modicum honorasti. si baptisma susteperis regnum obtinebis. Cunq̄ ille non acquieſceret: ipsum protinꝰ decollauit. filio autem suo baptisato regnum restituit. ⁊ destructa turri assumpsit lignum sancte crucis. ⁊ ihr̄osolimam portauit. Cūq̄ de monte oliueti descendēs portam quam dñs passurꝰ intrauerat. in equo regio ⁊ ornamētis imperialibꝰ ingredi vellet repente lapides porte descenderūt. ⁊ semuicem quasi paries clauserunt. Super quo cunctis stupentibꝰ. angelus domini signum crucis in manibꝰ tenēs supra portam apparuit dicēs. Cum rex cēlorum per hāc portam ad passionem intraret. nō cultu regio sed asello humili ingredēs. humilitatis exemplum suis cultoribꝰ reliquit. Et hijs dictis angelꝰ abscessit. Tunc imperator: lacrimis fusis seipsum dilaniauit. ⁊ vestimētavsq̄ ad camisiam exuit. crucemq̄ domini accipiēs ad portaz humiliter baiulauit. Hoc q̄ duricia lapidum celeste sensit ipm: statimq̄ porta subrigēs libere intrantibꝰ patefecit ingressum. Odor q̄ suauissimꝰ omnes qui aderant refecit. Rex autem deuotissimus in laudem sancte crucis prorumpens ait. O crux splendidior cunctis astris. mundo celebris. omnibus multum amabilis. sanctior vniuersis. que sola fuisti digna portare precium mūdi. Dulce lignum: dulces clauos: dulcia ferens pondera. salua presentem cateruam in tuis laudibus cōgregatam. ⁊ tuo vexillo signatam. Statimq̄ crux in suo loco restituitur. ⁊ antiqua miracula renouantur: mortuꝰ quidam vite restituitur: duodecim cēci illuminantur: quatuor paralitici curantur: decem leprosi mundantur demones effugantur. ⁊ varijs languoribus pluimi liberantur. Exemplum. Apud constantinopolim iudeus ecclesiaz sancte sophie ingressus quandam imaginem crucifixi ibidem conspexit. Qui se ibi solum considerans gladio suo ipsum in gutture percussit statimq̄ inde exiuit sanguis ⁊ iudei faciem ⁊ caput aspersit. Qui territus imaginem ad puteum precipitauit ⁊ aufugit. Quidam autem christianꝰ eidem obuiauit sibiq̄ dixit. Vnde venis iudee: aliquem hominem occidisti. Et ille. Falsum ē. Cui rursum homo ille dixit. Vere vere homicidium perpetrasti. ⁊ ideo sanguine aspersus es. At iudeus ait. Vere magnus est deus christianorum ⁊ fides vestra firma ⁊ vera. Nequaq̄ em occidi hominem sed imaginem christi percussi. ⁊ cōtinuo de gutture eiꝰ sanguis emanauit. Duxit autem iudeus illum hominem ad puteum. ⁊ sanctam imaginem extraxerunt. ⁊ iudeus baptisatur. plaga autem vt fertur adhuc hodie in gutture eius cernitur. Rogemus igitur dominuz nostrum ihesum christum. ⁊ c̄.

De eodem. Ser. lxij.

Ego si exaltat⁹ fuero a terra omnia traham ad meipsum. Joh. xij. Hoc factum est in passione xpi. vbi xps exaltatus fuit in cruce & ꝙtum in eo fuit omnia ad se traxit. i. ad hominem ꝓpter quem omnia facta sunt. i. omnium hominū genera. Sciendum autez ꝙ dominꝰ trahit homines multis modis. Primo per gratiam inspirationis. Jo. vi. Nemo potest venire ad me nisi pater meus traxit eum. Augꝰ. Ille venit ad dominum quez gratia dei preuenit. Sic traxit dominꝰ mariā magdalenam dando ei gratiam: vt ad sui cognitionem veniret & compuncta veniam postularet. Greg. Quid miramur fratres mariam venientem an xpm suscipientem. Nam ipse per misericordiam traxit eam intus. qui eam per mansuetudinem suscepit foris. Sic etiam dominꝰ traxit petrū quando eum ter negauerat. ꝙ respexit eum oculis misericordie & gratie sue & tunc compunctꝰ flere cepit. Et quare non traxit sic iudam. Augꝰ. Magne gratie commendatio. nemo venit nisi tractus. Quem trahat: & quem non trahat: quare istum trahit. & quare illum nō trahat nolivelle iudicare si nonvis errare. Sed posset aliqs dicere. neino venit nisi tractus. & quomodo possum venire nisi gratia xpi traxerit me Audi quid dicat Augꝰ. Si nō traxeris: orando traharis. Ora ergo dominū cum spōsa dicens Cantico. i. Trahe me post te. quasi diceret. O domine trahe me gratiam & misericordiam tuam inspirando. mihi veram contritionem meorꝝ delictorum & perfectam cognitionez meorum peccatorum tribuendo. Secundo trahit per flagella tribulationis. Osee. xi. In funiculis adam traham te & in vinculis caritatis. Funiculi adam sunt tribulationes sunt afflictiones. fames. sitis. labor. dolor frigus. estus. infirmitas. & huiōi. isti dicuntur funiculi adam. quia per ista flagellatꝰ fuit adam ꝓpter peccata sua & tractus ad pēitentiam. Dicuntur etiam vincula caritatis. ꝙ talia immittit dominꝰ suis ex caritate Apoca. iij. Ego quos amo arguo & castigo. Ad hebreos. xij. Quem deus diligit. castigat. flagellat autez omnem filium quem recipit. Augꝰ. Si exceptus es a passione flagellorum. exceptus eris a numero filiorū Hoc modo traxit dominꝰ beatum paulū quem cū percussisset: respondit. Domine quid me vis facere. Exemplus de filio ꝓdigo. qui redire noluit ad patrem: sed orta fame necessitate cōpulsus venit. Lu. xv. Sic factum est de ioab. qui noluit venire ad absalō donec mitteret seruos suos & succenderet eius segetes. ij. Reg. xiij. Sic adhuc multi sunt qui non curant ire ad deum nisi tribulationes & infirmitates cogant eos. Psal. Multiplicate sunt infirmitates eorum. postea accelerauerūt. Item aliud exemplum Giles quidam egrotꝰ rogauit quē dam sanctum virum vt oraret ꝓ eo vt sanꝰ fieret. Et quesiuit vir sanctꝰ vtrum deuotior esset in infirmitate. vel in sanitate. Respondit. In infirmitate frequentius deū inuoco ꝙ in sanitate. tunc em̄ sepe obliuiscor eiꝰ Respondit vir sanctus Orabo deum vt seruet te in illo statu. in quo melior es & c̄. Ille in infirmitate manēs pēitentiam egit. & vitam in bono finiuit. Tercio trahit nos dominꝰ per dona caritatis. Jhere. xxxi. Caritate perpetua dilexi te ideo attraxi te. Deus dilexit nos perpetua caritate. et hoc ostendit per plura & diuersa dona: que contulit nobis Eccl. xvij. Dedit deꝰ hoi oīm potestatē que sunt

De sancto Mathęo apostolo.

Sermo. lxiij.

Vrgens secut⁹ est eū. Mat. ix. Notandum q beat⁹ mathęus secut⁹ est dominum q̄ tuor modis. quib⁹ ⁊ nos eum sequi debem⁹. scz. celeriter. cōuenienter. letanter. ⁊ perseueranter. Primo secut⁹ est eum celeriter. quod patet in hoc. q̄ statim surrexit ⁊ secut⁹ est eū. Eccl. v. Ne tardes cōuerti ad dominum. ⁊ ne differas de die in die. Debem⁹ autem accelerare ꝓpter tria. Primo ꝓpter mortis accelerationē. Eccl. xxxj. Memor esto q̄ mors non tardat. Item. Certum est q moriet̄is: sed incertum. quādo. vel vbi. Et vbicūq mors te expectat tu quoq si sapiens fueris vbiq eam expectabis. Secundo ꝓpter iamtoris expectationem. Luce. xiij. Contendite intrare ne scz cum fatuis virgimb⁹ excludamini. Qui enim venerit quādo ostium clausum fuerit. illi dicet̄ sicut fatuis virgimb⁹ Mat. xxv. Amē amē dico vobis. nescio vos. Tercio accelerare debem⁹ ꝓpter amicabilem dei vocationem. Quia dicit Math. xxi. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. ⁊ ego reficiam vos Eccl. xxxij. Venite ad me omnes q̄ concupiscitis me. Certe si rex clamaret q omnes qui ad eum venire vellent de auro qnātumcūq haberevellent daret. omnes festinarent. Sed rex celestis ꝓmittit seipsum ad se venientib⁹ daturum. ideo merito accelerare debem⁹. Secundo secutus est eum beat⁹ mathęus cōuenienter. q̄ relictis omnibus reb⁹ temporalib⁹ secut⁹ est pauperem christum. Secutus est enim pauper. q̄ sciebat q tē poralia sunt onera impedientia ad sequendum christū. Vnde dicebat petrus Mat. xix. Ecce nos reliq. om. ⁊ secuti sum⁹. Exemplū de adolescēte

De sancto Mathęo apo.

super terrā. Vnde de⁹ creaturas condidit: vt habet vn̄ hymn⁹ bñfacēt. Hugo. O homo respice vniuersū mūdū ⁊ cōsidera si aliq̄d ē q̄d tibi nō seruiat. Omnis natura ois creatura ad hūc finē cursū suū dirigit: vt vtilitati tue deseruiat. hoc cēlū. hec terra. hoc mare. hic aer. ⁊ oia q̄ in eis sunt. scz sol. luna. stelle. ⁊ planete. oia tibi famulanē. Vide q̄tum te amauit: q̄ tātum tibi debit. Hec dona dilectiōis merito debēt nos trahē ad deū. Nē to trahit nos dñs p bñficia passiōis Joh. xij. Ego si exaltat⁹ fuero de terra. s. in cruce. oia trahā ad me. ⁊ oēz hoīem: qz p omni hoie sustinuit passionē. ⁊ oēs parat⁹ est recipere ad se trahē qui volūt. siue sit paup. siue diues. siue sanus. siue infirm⁹. siue iudeus. siue pagan⁹. Ideo nō in auita te ē in cōmuni campo crucifigi voluit. vt oīb⁹ cōmunis esset tāq̄ flos cāpi: q̄ ab oīb⁹ cōmunit̄ haberi pt Vñ dicit̄ Eccl. xxiij. Trāsite ad me oēs qui cōcupiscitis me. Et ōt oēs. ⁊ nullum exapit. Certe istud bñficiū passionis merito nos trahē debet ad deū Ber. O q̄ gratuita dilectio ⁊ inaudita caritas rex gl'e p despectissimo vermiculo crucifigi voluit. Quis audiuit vnq̄ talia. ⁊ q̄s vidit simile: vix em̄ quis p iusto moriē. Ipse aūt p iniustis ⁊ inimicis mortu⁹ est. Aug⁹. Vide hō qua dilectione dilexit te de⁹ vt eius vestigia imitaris. Pro te paup fact⁹ est in mūdo: vt te ditaret in cēlo. p te capt⁹ est: vt te de captiuita te liberaret dyaboli. p te ligat⁹ est. vt te de flagellis eterne ire eriperet pro te iudicat⁹ est: vt te a iudicio eē ne dānatiōis eriperet. p te coronat⁹ est: vt te coronaret in cēl'. p te vulnerat⁹ est medic⁹: vt saneres egrot⁹. p te crucifix⁹ ē. tuas concupiscētias p hoc delēdo. p te mortu⁹ ē. vt te a mortuis suscitaret. Rogem⁹.

qui nōluit hoīs temporalib⁹ resistē
hēre in cōuersione scī pauli. Ter
tio secut⁹ est eū letāter. qō pz in hoc
qz fecit ei cōuiuiū magnum in domo
sua. Ita ⁊ nos letāter ⁊ lībēter sequi
debem⁹ dominū non coacte: qz coa
cta seruicia nō placēt deo. Psal. Ser
uite domino in letitia ⁊ exultatione
⁊c. Quarto secut⁹ est eū perseuerā
ter vsqz ad finē vite sue. Mat. x. ⁊
xxiiij. Qui perseuerauerit vsqz in finē
hic salu⁹ erit. Remigi⁹. Non inchoā
tib⁹: sed perseuerantib⁹ premium at
tribuit. Judas secut⁹ fuit cū matheo
sed nō perseuerauit ideo salu⁹ fact⁹
nō est. Beat⁹ autem mathe⁹ perseue
rauit vsqz ad mortis pressionē. Nā
de vita ⁊ morte eius legit sic. Cum i
ethiopia p̄dicaret in ciuitate Nada
ber inuenit ibi duos magos. scz Za
roes. ⁊ Arphaxat. qui homines ma
gica arte deludebāt: vt quoscūqz vel
lent membroz sanitate priuare vide
banē: ⁊ faciebāt se pro dīs adorari.
Mathe⁹ autem apostol⁹ predictam
ciuitatem ingressus: apud eunuchū
candacis regine quem philipp⁹ bap
tisauerat hospitās. ita magoz male
fica detegebat: qp quicqd illi hoib⁹
in perniciē faciebāt: hoc ipe vertit in
salutē. Eunucho autem sanctum ma
theum ītrogāte quomodo tot lin
guas loquereť ⁊ intelligeret. expoit
ei mathe⁹. quomodo spū scō descen
dente omnium linguaz scientiam re
cepissent. vt sicut illi qui p superbiam
turrim vsqz in celū edificare volebāt
pre cōfusione linguaz ab edificio ces
sauerūt. sic ⁊ apostoli p oēm linguā
rum sciētiam turrim nō de lapidib⁹
sed de virtutib⁹ construerēt: p quaz
omnes qui crediderint in celū ascen
dāt. Tūc venit qdā dicēs: magos cū
duob⁹ draconib⁹ aduenisse. qui ignē
sulphureū ex ore ⁊ naribus euomētes
cunctos hoies occidebant. Apostolus
autē; signo crucis se munies ad eos
securus exiuit. Quem mox vt dracones
viderūt. ante pedes eius protin⁹
dormierunt. ⁊ dixit magis. Vbi est
ars vestra. Exatate eos si potestis ⁊
nisi ego pro vobis dominū orassem:
ipsi vos iam occidissent. Et precepit
draconibus in nomine domini vt ab
irent. ⁊ neminem ledereť. Post hoc
cepit apostolus de gloria paradisi
predicare. Et subito regis egipti filius
eufraten mortuus nūciatur. Que
cum magi suscitare non possent: dix
erunt regi. qp in deorum consortium
raptus esset. ⁊ ideo simulachrum ⁊
templum ei construere deberet. Et
aduocatus apostolus: statim oratio
ne fusa eum suscitauit. ꝓpter quod
rex misit per vniuersas prouincias su
as dicens. Venite ⁊ videte deum in
effigie hominis latentem. Et venerūt
cum coronis ⁊ auro volentes ei sacri
ficare. Et respondit matheus. Ego
non sum deus: sed seruus domini no
stri Jhesu christi. Obtulerunt ergo
ei aurum ⁊ argentum de quibus ma
gnam ecclesiam fabricauit: i qua tri
gintatribus annis sedit. ⁊ totā ethi
opiam conuertit. Rex vero egippus
cum vxore sua ⁊ tota familia bapti
satus est. ⁊ epigeniam filiam regis
sacro velamine mouit ⁊ cōsecrauit
et plusqz ducentis virginibus prefe
cit. Mortuo illo rege hyrtacus sibi
successit. Qui concupiscens eppgem
am promisit apostolo dimidium reg
num. vt faceret eam in coniugium
sibi consentire. Cui apostolus ait qp
dominica ad ecclesiam iret. ⁊ presen
te eppgema cum ceteris virginibus
qp bona sint iusta coniugia audiret.
Gauisus ergo ad ecclesiam venit.
Tunc cepit apostolus de coniugio p
dicare. ⁊ ipsum multum cōmenda
bat. ⁊ hoc regi optime placebat: qp
eppgeme vellet persuadere cōiugiū.

mathis

Demde imperator silētio sermonem re petijt dicens. Cum bonū sit matrimo miū si saluo federe teneat. bñ sentitis astantes q si regis sponsam aliquis seruorum vsurpare presumeret: non solum regis offensam sed mortem isi mul mereretur. non qz vxorem dux isse probatur: sed qz sponsam domi mi sui accipiens. eius matrimonium violasse cōuincatur. Ita & tu rex. sci ens eppgeniam eterni regis sponsā affectam. quomodo poteris sponsā potētioris te tollere. & tuo matrimo mio copulare. Quo audito rex p̄ ira insaniens recessit. Beat⁹ autem ma theus virginem in domino cōforta uit. Post missarum autem solemnia rex speculatorem misit: qui iuxta al tare apostolum stantem misso a ter go gladio interfeat. Rex vero cum nec per matronas ad eam directas. neqz per magos potuit eppgeniam aliquatin⁹ immutare: totam domū eius igne copioso vallauit: vt ipsam cum ceteris virgimb⁹ concremaret. Apostolus autem eis apparens oēm ignem de domo eius excussit. qui erū pens palacium regis inuasit. Et solo rege cum filio vix euadēte cuncta cō sumpsit. statimqz filij⁹ eius arreptus a demonio patris crimina confitens ad sepulchrum apostoli properauit. Pater vero turpissim⁹ leprosus effe ctus cū curari non posset proprio gla dio se interfeat. populus autem fra trem eppgenie ab apostolo baptisa tum regem cōstituit. qui per annos lxx. regnauit: & filium suū sibi substi tuens xp̄ianū cultum magnifice am pliauit. & totam ethyopie prouinciā ecclesijs xp̄i repleuit Zaro es autem ad archaxat ab ea die qua apostol⁹ regis filium suscitauit ī persidem cō fugerūt. Sed symon & iudas ibidem eos vicerūt. Nogem⁹ . Ste eq ewā. anno dñi quīgētesimo qd mādz suus sipsi eat sci ossibz bñ bnabe ip̄ū &. Nd qđ ewā. Saūs bnabas se tū fēbat et sic ifinos illud ip̄onēs oēs tā fide bnabe q̄ mūdo matheū q̄mo lubēbat.

De sancto Mauritio & socijs suis. Sermo lxxij.

Beati qui persecutionez patiū tur ꝓpter iusticiam. qm̄ ipō rum est regnū cælorū. Mat. quinto. In verbis istis fact dom⁹ duo. Primo hortatur nos ad sustinē dum tribulationes. ibi. Beati qui p secutionem patiūtur. Secundo ꝓmit tit sustimentium retributionem. ibi. Quoniam ipsoz est regnum cælorū. Circa primum nota q persecutionel sustinere debem⁹ ꝓpter multa. ꝓmo quia p hoc a pena futura liberamur. Gregorius. Idcirco dom⁹ quibus dam hic parat vt in eternum pereat ideo hic ferit vt in eternum parcat. Aug⁹. Vide vre hic secavt in eternū parcas. Exemplum de diuite & laza ro. Luce. xvi. Secundo per hoc pecca tōrem excecatum ad sui cognitionez perducit Gregori⁹. Oculos quos cul pa claudit pena aperit. De istis duo bus require dominica septima post trinitatis in sermone Obsecro vos. Terao per tribulationem. & persecu tionem homo acquirit regnum cælo rum. Vnde in verbo ꝓposito. Beati qui persecutionez patiūtur & c. Act. xiij. Per multas tribulationes opor tet nos intrare in regnum cælorum. Hoc modo beat⁹ Mauricius & socij eius in regnum cælorum intrauerūt Vnde de eis sic legitur. Dioclecian⁹ et maximian⁹ volentes fidem pemi⁹ extirpare. miserūt nūcios ad omnes prouintias vt ydolis immolarēt: xp̄i am autem remiserunt nūcios sine ho nore Tunc irati imperatores miserūt litteras vt oēs apti armis bellicis ro mam venirent. Tunc thebei congre gati legionem miserūt ad imperato rem. vt in bellis iustis imperatores iuuarent. contra christianos autem nequaqz pugnarent. Mauricius au tem erat dux eorum. Cunqz romam

remisset. Diocletiano assumpta legione cum multis aliis contra gallias processit. Cum autem montes alpium trasirent. precepit imperator vt omnes diis immolarent. Thebei hoc audientes octo miliaribus ab exercitu recesserunt. Tunc imperator misit eis nuncios: vt diis immolarent: aut omnes decollarentur. Tunc omnes: vno ante alium festinauit ad mortem. Et surgens mauricius ait. Congratulor vobis quia omnes pro fide mori parati estis. Si ergo vobis placet tale responsum remandemus. Milites sumus imperatoris tui et ad defensionem rei publice arma suscepimus: sed fidei christi nullatenus deseremus. Quo audito imperator iussit mauricium decollari. Quo facto exuperius signifer vexillum arripiens. et stans in medio ipsorum dixit. Gloriosus dux noster mauricius de nostrorum commilitonum gloria et locutus nec exuperius significet noster: ideo hec arma arripuit: vt talibus resistamus. ne forte deinceps vestre arma carnalia. et armemur virtutibus. Et talia si placet: remittamus cesari. Milites imperatoris sumus tui. serui autem christi. Tibi debemus militiam. illi autem innocentiam. A te laboris stipendium: ab ipso vite suscepimus exordium. ideo pro eo tormenta suscipere parati sumus. et ab eius fide nullo discedemus. Tunc impius cesar iussit suum exercitum scilicet totam legionem aream vallari: vt non vnus euadere posset. Vallatur ergo milites christi a militibus diaboli. et nephandis membris truncatur: pedibus equorum conculcantur. et christi preciosa martires consecrantur. Dei tamen nutu plures euaserunt qui alibi fidem christi dilatauerunt. Cum autem predam diuiderent et munera epularentur. senex quendam. Victorem noie ex casu trahentem ad conuiandum inuitarunt. Ille autem recusare cepit quo inde tot occasos epulari possent. audiuit a quodam quia pro fide christi occasi essent. Tunc ille vehemen-

ter suspirans ait. O vtinam cum illis occasus fuissem. Cum autem percepissent quia christianus esset. mox eum occiderunt. Passi sunt autem circa annos domini. CC. lxxx.

De scō Michaele. Ser. lxv.

Omnes sunt administratorii spūs in ministerium missi propter eos qui capiunt hereditatem salutis. Ad heb. i. In verbis propositis agit apostolus ministerium angelorum quod nobis exhibetur: vt sic ad eorum laudem prouocemur. Sedulo autem quia angeli ministrant nobis multis modis prouidemus: quia ab inimicis nos custodiunt et defendunt. s. a demonibus qui tam nobis nocere non prosunt quantum vellet si permitterent. Vnde psal. Angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in omnibus viis tuis. Ser. Quam pius et bonus es domine. qui non es contentus nostrorum fragilitate miserorum: sed ipsis quoque custodiis angelorum custodiam superponis. Hac custodia angelorum bene indigemus: quia multi sunt inimici nostri qui odiose insidiantur nobis in omni loco. Dicit. Respice inimicos meos: quam multiplicati sunt. et odio iniquo oderunt me. Et sicut aliquibus sanctis monstratum est. frequenter volant circa nos sicut innumerabiles muscae. Et sicut radius solis innumerabilissimis pulueribus plenus est: sic aer maligne spiritibus. Ser. Si quando a nobis se elongaret. impetum malignorum spirituum nullus sustinere posset. Hiero. Non enim posset tuta esse ois casa. nisi custodia angelorum circumdaret. Istud figuratum est thobie. vbi dicit quod angelus ligauit demonem in deserto. ne quid thobie noceret. Huius enim religatio nihil aliud est nisi potestatis eius refrenatio. Et quia angeli nos ab inimicis nostris custodiunt. ideo merito nos eos honorare debemus. Secundo quia angeli in precando nos impediunt: ne homo tantum precetur quantum desiderat

Hoc figuratum est Numeri. xxij. vbi dicatur q̄ cum balaam iret: vt male dicēret populo israhelitico. stetit angelus cōtra eum euaginato gladio dicens Ego vēni vt aduersarer tibi Nam peruersa est via tua mihiq̄ cōtraria Et sic impediuit illud peccatū quod cōceperat ⁊ non expleuit. Si autem peccator adeo inuetat⁹ fuerit q̄ peccare nō desistit. angeli dolent ipse dolere ostendunt. non q̄ doloris sint capaces: sed vt miseris ostēdant q̄tum p peccatis dolere debeant. ⁊ quāta bona pro peccatis perdiderūt. Vnde legitur q̄ cum iohānes euāgelista quendaz a morte suscitasset. dixit ille quibusdam qui manifeste beato iohāni cōsentire nolebāt. Ego vidi o miseri angelos vestros flentes: ⁊ dēmones gaudētes. Et vere multum nobis compatiūtur quādo peccam⁹. Vnde ōr Isa. xxxiij. Angeli pacis amare flebāt. i. tm̄ dolent de peccatis nostris q̄ si possent flerent vtiq̄ flerent. Et sic similiter quādo peccator cōuertitur letant. Luc. xv. Dico vobis. gaudium est angelis dei super vno peccatore pēnitētiam agēte. Tercio angeli ad bene operandū nos excitāt. Istud figuratum est. iij. Re. xix. de helia qui cum dormiret sub iumpero excitauit eum angel⁹ dicēs Surge comede. grandis enim tibi restat via. Qui surgēs repperit ad caput suū subcinericium panem ⁊ vas aque. Et cum comedisset ⁊ bibisset ambulabat in fortitudine cibi illius vsq̄ ad montem dei oreb. Helias interpretatur procumbēs ⁊ significat peccatorez qui ad terram est inclinatus ⁊ non ad celestia. Oreb interpretatur mensa ⁊ significat cōuiuiū q̄d est in monte celesti vbi beati de mēsa delicijs sempiternis perfruūtur. Peccator autem volēs ad eum pficisci. debet surgere a delectationibus huiꝰ mundi in quibꝰ dormitat: quando eum angelus excitat sū. Hoc quādo talis cogitio mentem pulsat: O me miserum in peccatis multis ⁊ magnis. multis annis iacui q̄d erit auxilium anime mee. Ve mihi quid respondebo summo iudici: nescio vtrū hodie vel cras moriar. Quādo talis cogitatio vel similis mētem hominis pulsat hoc est excitatio angeli. Tunc statim homo debet surgere ⁊ comedere subcinericium panem per quez significatur pēnitentia pro peccatis facienda. Si autem durus est iste panis cōfortat nos angelus dicēs. Surge comede ⁊ cōfortare: grandis enim tibi restat via sviriliter perambulaueris ad montem dei. i. ad regnum dei transmeabis. Bernar. Curram⁹ non passibꝰ corporis: sed affectibꝰ. suspirijs ⁊ desiderijs: q̄ nō solum angeli. sed angelorum dominꝰ. ⁊ omnis celestis curia nos expectat Sic patet quomodo angeli nos custodiunt ab hostibꝰ nostris. scz dēmonibus ⁊ retrahūt nos a peccatis Excitāt nos in bonis operibꝰ exercendis. ⁊ hoc faciunt vt salui fiam⁹: si insuper peccare non desistimus: apud summum iudicem nos accusant. Verū. Angelo tuo reuerentiam exhibe: nec audeas illo presente. quod me presente non auderes. Exemplum in monacho. Require in festo sanctorum Philippi ⁊ Jacobi in sermone. Strabunt iusti in magna. Nota q̄ nouem sūt ordines angelorum. primꝰ vocatur seraphim et interpretatur ardens Quia angeli de illo choro in diuino amore magis incaluerūt. De hoc ordine erūt viri contēplatiui q̄ diuino amore sūt dediti vt viri claustrales Huic ordini opponit⁹ ē ordo dēmonū iordiat⁹. imo vt verius loq̄r exordo: q̄ huic officio sūt deputati: vt homines arceant ab amore dei ⁊ primi ⁊ iuitēt ad amorē mundi

Iste cōuentꝰ ficto vocabulo ꝓt dia post seraphim. De isto cōuentu erūt illi q̄ ꝓponūt amorē mūdi ꝑ amore dei: ꝓcedit aūt scōm chorꝝ: qꝝ post dilectionē digniorꝝ ⁊ fructuosiorꝝ ē scia. Secūdū locū obtinet ille ordo q̄ post seraphim plenioꝝ scientiā de diuinis habet q̄ diciť cherubim. Et angeli de hoc ordine sūt deputati ad hoc officiū vt homines moneāt ad diuinorꝝ intelligētiā. Isti aūt sūt qui sactā pagmaz studēt, ⁊ intuitu dei i hoc ordine erūt: Ille aūt ouētꝰ dēmonū qui homies arcet a scia dei: cherubim est oppositꝰ. vñ anticherubim dicꝝ ꝓt. De hoc ouē tu erūt mali: quo potiꝰ studēt in prudentia seculi q̄ ꝑ in scia dei. Sūt āt alij spūs: q̄ cū discernēdi habeāt sciam inter bonū ⁊ malū: hꝝ sortitū sūt speciale officiū vt homies ad discernēdū et iudicandū inter bonū ⁊ malū muitent. Hꝝ tercꝝ cōstituūt ordinē qui throm dicunť. nō solū aūt qꝝ iudicēt sed a ministerio iudicandi throm dicunť. Isti ordini deꝰ iudicia sua reuelat q̄ exercitatꝰ erit in cēlo ⁊ i terra Per eū eaā homies ad iudicia sūa muitat: vt iuste iudicēt. ⁊ a libra iudicij nō declinēt. De hoc ordine erūt illi q̄ iuste sententiā ferunt: nec a tramite iustiae recedūt. Huic ordi oppositꝰ est ille ordo dēmonū qui ad hoc deputati sūt vt homies seducāt. ⁊ a libra iustiae declinare faciūt. De eoꝝ ordine erūt ꝓlati ⁊ ꝓnapes q̄ nō obseruāt ordinē iustiae. Nota ꝙ nō ideo cherubim ⁊ seraphim preponunť throms ꝙ digniores sint: sed qꝝ fructuosiores sunt: qꝝ ea cōsequūtur fructū beatitudis et ideo ꝑmo loco seraphim ponūť. Et qꝝ ex scientia emanat iudiciū ideo post cherubim q̄ diciť plenitudo scie ponūtur throm. Sunt ⁊ alij spūs superioribꝰ spiritibus obedientes. ⁊ inferioribꝰ imperātes: qui sicut habēt i munere vt inferioribꝰ ordinibꝰ imperēt ita habēt in ministerio vt hominēs moneāt vt suis superioribꝰ obediāt. Hꝝ quartum ordinem cōstituūt. qui diciatur dominatio: quia etiam in inferioribꝰ ordinibus dominātur. ⁊ quo modo diuinus sit obediēdum ab eis docemur. De hoc erūt illi qui suis ꝓlatis regulariter obediunt. ⁊ suis inferioribꝰ rationabiliter imperāt. Huic ordini oppositꝰ ē ille ordo dēmonū qui homines ad inobediēdū inuitāt. De isto collegio erunt illi homines q̄ suis superioribꝰ ex cōtumacia fiūt inobediētes. ⁊ suis inferioribꝰ irracionabiliter imperātes. Sūt alij angeli qui post dominationē inferioribꝰ imperant ⁊ dominātur. ⁊ huic ministerio sūt deputati: vt homines inuitēt ad vsum primapandi. eosq̄ vsum ⁊ formam primapādi doceāt. ⁊ ex hoc diciťur ꝓnapat. De hoc ordine erūt illi homines qui iuste subditos suos regūt. Huic ordini oppositꝰ est q̄dā ordo dēmonum: qui hominibꝰ suggerūt: vt nō regimen sed tyrānidē i suos subditos exerceāt. De eorum consortio erūt illi qui potiꝰ subditis suis preesse q̄ prodesse volunť. Sūt ⁊ alij angeli qui habent potestatem ⁊ in munere sortiti sunt: vt dēmones teneāt ne tantā malicia exerceāt in homines quantā exercere vellent. ⁊ ne temptēt homies vltra q̄ ferre possent. habēt eaā in ministerio: vt doceant homies resistere temptationibꝰ dēmonū. Et hꝝ diciťur potestates. De hoc ordine erūt illi qui bonos contra malos defendūt. ⁊ ꝑuis suggestionibꝰ resistūt. ⁊ alios ad resistēdū instruūt. Huic ordini oppositꝰ est quidā ouentus dēmonū: qui istis inquantū ꝑmittit resistūt. De eorum cōuentu erūt illi homines qui mala hoibꝰ suggerūt. Sūt et alij q̄ hūt in munere vt eoꝝ ministerio fiāt miracula. ⁊ eis mediantibus fiant virtutes ab hoibꝰ. Hꝝ adesse

credūtur in altari cum panis mutaē in corpus xpi. Hŋ constituūt ordinē qui dicē virtutes Illi erūt de hoc ordine quib9 specialiter datum est facere miracula ⁊ mirabilia. Huic ordini opositum est quoddam collegiū demonū: quorum ministerio hoies illudūtur. De eorum cōuentu erūt illi qui eorum plagis ⁊ diuinationib9 intendūt. Sunt ⁊ alŋ angeli qui hoc acceperūt i munere q eis maiora celestia archana reuelantur: q arca homines sūt exhibenda. Et hŋ ministerio acceperūt: vt ea hominib9 nūciēt Et hŋ constituūt ordinem qui dicē archāgeli. De quorum ordine erūt illi qui bona intentione altiora hominibus de deo predicāt. Huic ordini est contrari9 ille ordo demonū qui hominib9 abhominabilem hereſim persuadent. De eorum cōuentu erūt illi heretici qui abhominabilia documenta de deo fingūt. Sunt ⁊ alŋ angeli qui hoc acceperūt in munere q eis a domino minora reuelanē. ⁊ hoc eadem hominib9 nūciant. ⁊ ad exercēda officia arca statum hominū mittūtur. Hŋ constituūt ordinem qui dicē angeli. Et hŋ credūtur esse deputati hominib9 ad custodiam. De hoc ordine erūt illi qui bene subditos suos conseruant. Huic ordini oppositus est ille cōuentus demonum qui minis abhominabilia ⁊ secularia de deo hominibus suggerūt. De hoc cōuentu erūt illi minores heretici qui per maiores decipiunē.

De eodem. Sermo. lxvi.

Angeli eorum semper vident faciem patris mei qui in cel est. Math. xviij. In verbis istis duplex vis angelorum describitur. Primo vis administratiua q̄ ministrāt nobis ex caritate Secūdo vis cōtemplatiua q̄ fruimur diuina claritate. Primū tangiē ibi. Angeli eo

rū. Ideo em̄ dicuntur angeli nostri. q nobis ministrāt. Secūdum ibi. Semper vident faciem patris mei qui in celis est. Ex hoc ptz q̄ vbicūq; sūt angeli: semp videt faciē dei. Alioquin si in terra essent ⁊ nō possent videre faciem dei. cum pena ministrarēt nobis. nūc autem ministrāt cum magno gaudio: q nostram salutem putāt. ⁊ visione dei nō priuanē. Nota q angeli sūt nobis valde necessarij. et hoc ꝓpter quinq;. Primo q nos sum9 debiles: ipsi aūt fortes. iō nos custodiunt ne a diabolo vincamur. Secūdo: q nos sum9 insipiētes: ipsi aūt sapiētes. ideo nos docēt ne nos decipiamur. Tertio: q nos sum9 mali: ipsi boni: ideo p nobis orant vt exaudiamur. Quarto: q nos sum9 turbati: ipsi leti. ideo de tribulatiōe nos eripiūt vt solemur. Quinto: q nos a deo elōgati sum9: ipsi vero ꝓpinq̄. ideo nos ad celū ducūt. vt deo eternaliter pfruamur. Primo dico q nos sum9 debiles: ipsi vero fortes. ideo nos custodiunt ne a diabolo vincamur. Audi q̄ debilis fact9 est hō per pctm̄ in psona gn̄is humanē: vt dr Treno. i. Infirmata ē virt9 mea. dixit me dn̄s in manu de q̄ nō potero surgere Ante pctm̄ hō erat fortis: q diabolo si voluiss; sine omni difficultate resistere potuisset. Post pctm̄ vero adeo debilitat9 est: q cum magna difficultate vix resistere pt. ideo indiget magno adiutorio. ꝓpter qđ deus deputauit hominī fortes āgelos vt ipsum custodiāt. Psal. Benedicite dn̄o omnes angeli eius. potētes virtute. Audi de fortitudine angelorum scriptum est sic. Isa. xxxvij. Cū assyrij valassent ihrusalē. egressus angel9 dei percussit de assyrijs centum octogintaq̄nq; milia. Ergo o hō noli timē si fragilis es ad resistendū diabolo: fortes habes āgelos adiutores.

illos honora: hos inuoca: vt te adiuuēt: te custodiāt: sicut p̄ceptū ē eis. Psal. Angelis suis mādauit de te: vt custodiāt te in ommib9 vijs tuis. Cōsidera hic caritatē dei q̄ celestes āgelos deputauit ad hoc vt te custodiāt et p te otra diabolum pugnēt. Apoc. xij. Factū est prelīū magnū in celo. i. in ecclesia. michael & angeli ei9 preliabātur cū draconē. & draco pugnauit & angeli eius. & nō valuerūt neq; inuētus ē loc9 eor̄ ampli9 in celo. Glo. Non valuerūt remouē auxilia angelor̄. i. nō potuerūt ecclesiaz dei deiecte in p̄tm. Cogita o hō quātum te de9 diligat: qui angelos i adiutoriū tibi destinat. Et q̄uis vn9 sit deputat9 qui te custodiat: oēs tn̄ cōcorditer te adiuuāt. siue deū p te orādo. siue demones a te fugādo. Et ideo honora āgelos & noli desperare. Si eñ multi sūt demones qui te ipugnāt: plures sunt angeli qui te adiuuāt. Sicut p̄figuratū est. iij. Reg. vi. vbi legit̄ q̄ cū rex syrie cum magno exercitu arcāderisset dothaim: minister helisei videns hoc: timens dixit. Heu domine q̄d faciem9. At ille ait dit. Noli timere. plures eñ nobiscū sūt: q̄ cum illis. Et ecce mōs plen9 equor̄ & curruū igneor̄ i circuitu helizei. Rex syrie significat diabolū qui est rex sup oēs filios superbie. Syrie int̄pt̄at sublimitas. Rex iste superbus cum exercitu. s. demonū arcūdat dothaim. i. mūdum: in quo ē defect9 mlt̄or̄ bonor̄. Dothaim int̄pt̄at̄ sufficiēs defectio. Heliseus q̄ int̄pt̄atur saluator dei significat xp̄m cui9 minister ē quilibet xp̄ian9: qui nō debet timere exercitū demonū: q̄ mons. i. ecclesia p̄fis: plen9 est equor̄ & curruū igneor̄. i. angelor̄ adiuuātiū homines. Et oparant̄ angeli equis: q̄ fortes sūt. & igneis curribus: q̄ veloces mouent̄ ad adiuuādum homies.

Secūdo dico q̄ nos sum9 insipiētes. ipsi autez sapiētes. & ideo docēt nos ne decipiamur. Audi quid p̄pheta dauid dicat de insipiētia hominis. Homo cum in honore esset: nō intellexit. cōparat9 est iumētis insipiētib9 & similis fact9 est illis. Bene oparat̄ homo iumētis insipientib9: q̄ ad instar iumentor̄ delectabilia q̄rit. p̄fātib9 in hoc est. de futuris nō cogitat. Inter bonum & malū non diiudicat. & ideo de facili posset decipi si de9 sapiētes angelos q̄ eum docēāt nō destimaret sibi. De quor̄ sapia dr̄ Eccl. i. Prior omni creato est sapia. i. angelica natura. dr̄ Glo. q̄ nō p̄ritate tpor̄ ipsor̄ precessit: sed dignitate oēm creaturam p̄cessit. In angelis magna ē sapiētia. ideo nos docēt ne decipiamur. Vnde cū de periculis mūdi. s. occulta impugnatione diaboli. & de apta p̄secutione antix̄pi multa scripta essent in apocalipsi: ne hys hoīes decipiant̄: dictum ē in fine. Ego iesus misi āgelū meū testificare vobis hec in ecclesia. ad hoc: ne supple decipiamini. Tota intentio demonū vertat̄ circa hoc vt decipiāt hoīes. Jhere. xliij. Persequamur eum si quo modo decapiat̄. & p̄ualeam9 aduersus eum & cōsequmur vltionem ex eo. Si vis eor̄ astutias euadere: honora angelos: vt doceāt te: qualiter valeas eis resistere: deo seruire. & p̄cata vitare. & in bono p̄seuerare. Terao dico q̄ nos sum9 mali: ipsi autē bon̄. ideo p̄ nobis orāt vt exaudiamur. De malicia hominis dicat Apostol9 ad Roma. iij. Omnes peccauerūt. & egent gratia dei. Oēs peccatum originale in vtero contrahunt. & heu multa p̄cata mortalia postmodum superaddunt: p̄ter que indigni fiūt vt exaudiātur. Treno. iij. Nos inique egim9 & ad iracundiā prouocauim9: idcirco tu inexorabilis es. Sancti vero angeli bonisūt. q̄ nū

q̄ precauerūt. Thobie. v. dixit. Thobias ad vxorē suam. Credo q̄ angelꝰ dei bonus comitet̄ ei. ⁊ bene disponet omnia que circa ipsum gerūtur. Et q̄ ipsi boni sūt: ideo p bonis orāt. Zach. p. dixit angelꝰ. Domine exercituū vsq̄quo nō miserebēris ihꝝsalem ac vrbium iuda quibꝰ iratus es. Audi homo si times q̄ deꝰ nō exaudiat p̄ces tuas. inuoca āgelos vt pro te orēt ⁊ exaudieris. Ad hoc em̄ angeli solēt orantibꝰ assistere: vt eorum orationes deo offerāt. Vñ angelus dixit. Thobie. xij. Q̄n orabas cū lacrimis ⁊ sepeliebas mortuos: ego orationē tuā obtuli dño. Tūc āgelꝰ orationē deo offert: q̄n deuotionē nostram videt. ⁊ nobiscū deum orat: vt nos exaudiat. Multū ergo debes honorare angelos in terris: vt pro te orēt in cēlis. Quarto dico q̄ nos sumus tribulati. ipsi vo leti. Ideo nos cōsolant̄. ⁊ a tribulatione nos eripiunt. Multas tribulationes sustinet homo in hoc mūdo. Ideo dicit ꝓpha Tribulatiōes cordis mei multiplicate sūt. de necessitatibꝰ meis erue me. Quia hō multas tribulationes patiēne oīno desolet̄. Ideo misericors deꝰ angelos sibi mittit qui eū cōsolant̄. Vnde cū Thobias tristis ⁊ mestus dicꝛet angelo. Quale mihi gaudiū est qui in tenebris sedeo. ⁊ lumē cēli nō video. Ait angelꝰ ad eū. Forti aio esto. in primo est vt a deo cureris. Thobie. v. Istud figuratū est Act̄. xij. vbi dr. q̄ cū petrꝰ esset in carcē positꝰ ⁊ vinculis cōstrictꝰ. Ecce āgelus dñi astitit supleꝰ tanq̄ letꝰ cōsolator. ⁊ lumen refulsit in habitaculo carceris. qui ipsum a vinculis ⁊ carcere liberauit. Carcer iste mūdū significat. Due cathene quibꝰ petrꝰ vinctꝰ fuit. significāt duplices miserias quibꝰ in hoc mūdo tribulamur. scz interiores in animo. que sunt timor. tristicia. sollicitudo. ⁊ huiōi. ⁊ exteriores in corpore. q̄ sūt fames. labor. morbꝰ. mors. ⁊ huiōi. Si vis ab his tribulationibꝰ eripi. honora āgelos et eripiēt te. Dic semplene sūt. s. exhortādo per patiētiam. per quā miserias huiꝰ mūdi suauiter tolleras. Et in morte plene. s. ab omni miseria liberādo. ita vt nunq̄ ampliꝰ sustineas. Hoc erit quādo in extremis āgeli ad te venīet. ⁊ ad cēlestē gloriam perducēt. Tunc vere poteris dicere. Nunc scio vere q̄ misit dominꝰ angelum suū ⁊ liberauit me de manu herodis. i. diaboli. ⁊ de omni expectatione plebis iudeoꝝ. i. malorum hoim qui expectabāt diem vt me tribularent. Quinto dico q̄ nos sumꝰ a deo elongati. ipsi deo ꝓpinqui. ideo nos ad cēlum ducūt vt ꝺo pfruamur. De elōgatione nostra dicit ꝓpheta Ecce elōgaui fugiēs. ⁊ mansi in solitudie Tunc hō elōgauit se a domino q̄n p̄ peccatum a deo recessit. Tunc vero i solitudine mansit. quando ad miseriās huiꝰ mūdi deiectus fuit. ⁊ sic deiectus est a cēlo. elongatꝰ est a deo. ⁊ peregrinꝰ factus est i hoc mūdo. Angeli vero sūt coram deo Thobie. xij. Dixit angelus. Ego sum raphael angelus vnus ex septem qui astamus ante dominum. Per septem accipe omnes. quia septenarius numerus significat vniuersitatem. propter hoc q̄ omne tempus per septem dies decurrit. Isti ergo angeli astant deo tanquam propinqui. ⁊ ideo possunt nos qui elongati sumus ab eo ad cēlum perducere. Vnde officium angelorum est animas ad cēlum ducere. Sicut habetur Luce sextodecimo capitulo. Factum est vt moreretur mendicus ⁊ portaretur ab angelis in sinu Abrahe. Cogita o homo si tu poteris estimare quātam letitiam habebit anima q̄n egredit de corpore

et a sanctis angelis assumīt. et cum ymnis et cānticis ad cælum perducatur Si ergo seruieris deo et angelos eius honoraueris: ipsi ad te in extremis venīet et ad cælum perducēt. Cōsulo tibi vt honores angelos: et precipue Michaelem quem ostituit dominꝰ principem sup omnes animas suscipiendas. sicut canit ecclesia. Audi peccator qui deo nō seruis. nec āgelos honoras: quid euenīet tibi. In extremis tuis angeli te deserēt: mali te suscipiēt et ad infernū producēt. vñ Beda scripsit in gestis angelorꝫ de quodam iuuene: qui cum infirmareꝫ venit ad eum rex. et monuit vt cōfitereꝫ. Require dominica sexta in sermone. Gaudium ē angelis

De sancto Jheronimo Ser. lxvij

Dilectus deo et hominib9 Eccli xlv. Verbum istud cōgrue ꝑt exponi de btō Jheronimo quem deꝰ dilexit in vita sua. qđ bene ostēdit p multa signa dilectionis Primū signuz dilectionis fuit. qꝫ eū sicut pater dilectum filium suū correxit. Ad hebreos .xij. Quem deꝰ diligit castigat. flagellat em̄ omnem filium quem recipit Prouer. xiij. Qui parat virge odit filiū. qui autē diligit eum instāter erudit. Augꝰ Si exceptꝰ es a passione flagellorum: excæptus es a numero filiorum. Qđ aūt dñs correxit eū patz in eius legenda vbi sic legit̄ Ortūs iheronimꝰ eusebij viri nobilis filiꝰ cum adhuc esset puer romā adijt. et litteris .grecis. hebraycis. et latinis plene eruditꝰ est. et in diuinis libris studebat die ac nocte. Quodam tempore cum libros seculares et gētiles studere inꝑeret. et se a diuinis abstrahere. dñs eū corripuit hoc modo. Cum tm̄ amorez ad libros phoz habēt: qꝫ litteræ ꝓpheticum et sacraꝝ scripturaꝝ sibi nihil

saperēt in q̄dragesima ardēti febre infirmari cœpit. et raptꝰ in spū visum est ei vt ante tribunal iudicis trahereꝫ. Interrogatꝰ autem cuius cōditionis esset: respōdit. xp̄ianus sum. Respōdit iudex. Nō es xp̄ianꝰ: mentiris. qꝫ libros gentilium amas. vbi est thesaurus tuꝰ: ibi est et cor tuū. Tunc iudex iussit eū diutissime cædi. At ipse clamare cœpit. Miserere mei dñe miserere mei. Qui astabāt ꝓcabanē vt daret ei veniam. Ipse autē iurare cœpit et dicere. dñe si vnqꝫ habuero codices seculares: fac mecū si aut vis. In hec ergo verba iuramenti subito dimissus est. et subito reuiuiscit. et inuenit se totum lacrimis perfusum. et plagas verberum reperit in cute. et extūc libros gētiliū deposuit et diuinis scripturis inherebat Sic ꝑz primū signū dilectionis qꝫ eū pater de suo errore correxit. Secūdum signū dilectionis est qꝫ ei in hac vita tribulatiōes et ꝑsecutiones imisit vt in futura vita sibi parcēt Apoca. iij. Ego quos amo arguo et castigo. Ore. Nisi deꝰ correctis hereditatem dare disponēt. nequaq̄ eruditꝰ ꝑr molestias curaret. Ideo hic quibusdam parat vt in etnū feriat. Ideo aūt hic ferit nō parcēdo vt in etnū parcat. Augꝰ. Hic ure hic seca vt in etnū parcas. Exemplū de diuite et lazaro. Lu. xvi. Ideo ex caritate permisit hic dñs beatū ihēronimū tribulari et ꝑsecutiones pati vt sibi in etnū pceēt. Vñ de eo legit̄ sic. Dū esset ihēronimꝰ annoꝝ .xxix. i romana ecclesia cardinalis ordinatus est. Mortuo āt papa liberio. ihero. dignꝰ sūmo sacerdotio ꝓclamat̄ Jz dū quoꝝdā clericoꝝ lasciuiā increparet. illi de nocte ipso nesciēte vestē mulieris super lectū eiꝰ posuerūt. quā ipe i tenebris arripiēs īuit suā estimās et ad chorꝫ ꝓcessit. hoc aūt ideo fecerūt vt

mulierē in lecto habuisse putarē. Ille autē eoꝝ odium ofidērās abscessit et yeremū intrauit. vbi ꝓpter deum multa sustinuit. Sacco indut⁹ erat exust⁹ a sole. tāq; ethiops difformis erat: humo iacebat. quotidie flebat et pot⁹ eius panis erat. Cūq; ibi q̄ dieꝫ oppleuisset: bethleē rediit. et iuxta p̄sepe dn̄i cellā faciens multos discipulos congregauit. multos libros scripsit. et .lv. ānis in labore scribendi. dictādi. docēdi. vitā ducēs vsq; ad finē vite ego pmānsit. Tanta dem q; lassitudine fatigatus ē. vt in stratu suo iacēs: funiculo ad trabē suspēso se leuaret vt. s. officiū monasteriū ꝓ ut poterāt exhibēt. Quadā vero die leo quidā claudicās monasteriū intrauit. Et cū monachi fugerent. Hieronim⁹ ei obuiā iuit. et leo sibi pedes iesu oīdit. et vocatis frib⁹ dixit vt pedē eius abluerēt. Nō cū fecissent: inuenerūt eū diuersimode vulneratū. adhibitaq; cura cōualuit. et cū dom̄ tus esset cū eis habitauit. Tūc Hieronim⁹ miūrit ei officiū. vt asinū quez habebat qui lignū de nemore portabat custodiret. et ad pascua duceret et reduceret. Quadā die dū pascēt asin⁹. leo obdormiuit. et mercatoēs trāseūtes asinū accēperūt. Euigilās aūt leo. tristis ad monasteriū accessit. et pre verecūdia introire nō audebat. monachi putabāt q; asinū deuorasset. et nō dabāt ei abū sicut cōsueuerūt. sed dixerūt. Vade et reliquaz partē asini deuora. Tunc officiū asini miūrit leoni. At ille ligna sibi ipposita patiēter portabat. Quadā die dum esset in agro vidit mercatores cū asino suo et multis camelis venientes et asin⁹ precedebat. et oēs cameli p longū funiculū copulati. eū. vt moris ē in illa regione seqbant. Tūc leo horribiliter rugiēs occurrit. et asinū suum cauda fortiter pcutiēs ad monasteriū eum fugauit: sequentib⁹ ommib⁹ camelis. Cūq; leo ad clastrum venisset. cepit let⁹ discurrere. et se singlo rum fratꝝ vestigiis pternere et cauda sua alludere. Hieronim⁹ aūt mercatores benigne suscepit et venia postulantib⁹ dixit: vt sua susciperēt et aliena nō vsurparēt. Rogabāt ego beatū Hieronimū: vt dimidietatem olei acciperet. quib⁹ tandē coactus assensit et accepit. Promiserūt ecia sibi et suis frib⁹ singulis ānis oleū daturos et yeredes eoꝝ facturos

De sancto Luca euangelista.

Sermo lxvin.

Nimis honorati sunt amici tui deꝰ. Dauid vicēs gloriā magnam. quaz modo sancti accēperūt in celo admirās. verba ista dixit. Nimis honorati sūt. Amici autē dei fuerūt apostoli et euāgeliste. de q̄rum numero fuit btūs Lucas euāgelista. q̄ omnia q̄ fecerūt ad volūtatē dei fecerūt. Sed videam⁹ qui sūt amici eius. Certe Salomō dicit Prouerbiorum. Qui diligit cordis mundiciā habebit amicū regē. Valde vtile ē hīe amicū regem celestē. qui potest dēsdere homines et ditare. q̄ est potēs et largus. Nec mirum si diligit mundos ministros cum legatur q; virgines ministrant ei et sequūtur eū quocunq; ierit. Homines etiam diligūt mūdos ministros. Qui em̄ dño suo tpali ministraret cū manu sordida. nō habēt ꝓ bono. sic nec in celo dns. Et q̄ btūs Lucas fuit mundus minister. de quo legit̄ q; nunq; vxorē habuit. sine crimine vixit vsq; ad mortem. ideo merito appellat eū amicuz xp̄i. In sacra autem scriptura legit̄ q; appellati sūt quatuor amici dei. per quos q̄tuor genera hominū significātur. Primus fuit abrahā de q̄ legit̄. Credidit deo abrahā. et reputatū est ei ad iusticiā et amicus dei appellat⁹ ē

Certe dictum est ei. Egredere de tra tua & de ognatione tua & veni in ter ram quā mōstrauero tibi. qđ ipse ad mādatū dominī statim adimpleuit. Per abrahā significanē religiosi. qui egrediunē de terra in q̄ nati sūt & de cognatione sua & intrāt religionē. et tales sūt inimici dei. q̄ semper de bēt esse cum eo in domo sua. hos vo cat amicos. Vnde oīa mea tua sūt. quasi dicat: q̄ dimisistis patrē & ma trē & oīa vestra. me habebitis & oīa mea. i. regnū cēlor. Itē abrahā fuit obediēs in īmolatiōe filij sui. Sic reli giosi sūt obediētes sicut ptz. q̄ si mit tūtur a supiorib⁹ suis mille miliaria oportet eos ire ꝓpter obediētiā quā ꝓmiserūt. Si igit vis vt dñs sit ami cus tu⁹ tūc sis obediens ꝓlatis tuis: cōfessorib⁹ tuis. & plebanis in bono Alter amic⁹ fuit moyses: de quo le gitē q̄ loq̄bat cū deo vt amic⁹ cū suo amico. Per quē significanē doctoēs et p̄dicatores sancti. tūc loquūtur cū deo q̄n scriptuās sacras exponūt. De moyse dicit q̄ eduxit ꝑ̄m ð egipto sic ipsi ducunt ꝑ̄m p doctrinā de te nebris pctōr in desertū pñe: vt post modū intrēt in terrā ꝓmissionis .i. regnū cēlor: & hoc p lucernā vbi dei Vñ quādo hō intrat de nocte domū suā & habet lucernā: tūc videt oīa q̄ in domo sūt. Sic eadē lucerna vbi dei q̄n intrat cor tang̃ domū pctōris: qđ est tenebrosū p pctm: vidit oīa q̄ fecat quib⁹ offendit suū creatorem. Terc⁹ amicus fuit iohānes baptista de quo legitē q̄ adhuc existēs iuueis intrauit desertū: vt se eadē a pctō cu stodiret. Per hūc significantur pctō res q̄ intrāt desertū. i. pñam. Hec ei fuit ꝑma p̄dicatio iohānis baptiste. Pemitētiā agite: approping̃bit em̄ re gnū cēlor. Et nō dicat appropinqua bitis regno cēlor: sed appropinq̄bit regnum. O q̄ remote est peccatori: q̄ vt dz: q̄ si homo viueret septē mi libus annor: & septingētis. & quoti die iret. xl. miliaria. non posset illuc venire. Sed q̄nto agit pemitētiam. tūc valde prope est ei. q̄ in ictu ocu li ibi erit si moritur ꝑacta pemitētia Si ergo vis q̄ xp̄s sit amic⁹ tu⁹: age pemitētiam ꝑ tuis peccatis. Quart⁹ amicus fuit lazar⁹. Vnde dixit xp̄s Lazar⁹ amicus noster dormit. vnde iuit ad ipsum tang̃ ad amicum: licet fetoret. & suscitauit eum a mortuis Per lazar significat peccator. q̄ tūc moritur. quando peccatum mortale cōmittit. & fetet deo & angelis eius: pl⁹ q̄ aliquod cadauer. Vnde cum q̄ dam heremita transiret cum quodā angelo p̄ quoddā desertum circa vi am iacebat quoddaz cadauer putri dum & fetidum valde. Tūc heremita fugit fetorem & obstruxit sed angel⁹ autem p̄cessit. Post hec occurrēs eis iuuenis pulcherrim⁹. tunc ange lus fugit eum. & obstruxit faciem su am ante eum. de quo heremita cepit admirari. Cui angel⁹. Iste iuuenis cui occurrim⁹ licet pulcher sit in cor pore. tamen mortu⁹ est in anima. & plus fetet deo & angelis q̄ aliquod cadauer mortuū. In signum huius legitur q̄ ipse diligit peccatores pe mitētes Legitur de ipso q̄ ipse semp erat cū peccatorib⁹ cum ipsis mādu cans & bibens. Vnde cum quadā vi ce arguerēt eum iudei: q̄ ipse cū pec catorib⁹ manducaret & biberet. Re spondit Iheſus. Non veni vocare iu stos: sed peccatores ad pemitentiam Et ideo quia eos dilexit: multa fuit passus pro eis. Ad vltimum amarā sustinuit mortem. Et ideo si es pecca tor: noli desperare: quia habes fide lem amicum. scilicet. christum: qui dum te velis hic cōuertere ad eum: in futuro tang̃ amicum honorabit te. Et ideo dicat prophera. Nimis

honorati sunt ⁊ c̃.Et q̃ beat⁹ Lucas fuit amicus xp̃i:ideo eum in p̃nti honorauit.⁊ in futuro plus alys honorauit eum xp̃s:q̃ fecit eū suū nūcium Ipsum etiam cum alys.lxxij.discipulis suis ad predicādū misit ante faciem suam.Item honorauit eum spūs sanct⁹:q̃ suus mūdissim⁹ thalamus fuit.Vnde legit̃ q̃ obijt plenus spū sancto.Itē honorauit eum mater dei q̃ fuit suus specialis capellan⁹ cui ipsa v̄go occultissima reuelauit de salutatione angelica.⁊ de alys multis p tinentib⁹ ad necessitatem filij ipsum edocuit.Itē honorauerūt eum āgeli quia ipsū tanq̃ amicum dei ad conuiuiū celeste trāstulerūt.Ad q̃ nos producat qui sine fine viuit ⁊ regnat in secula seculorum Amen.

De.xi.milib⁹ v̄gimib⁹ Ser.lxix

Que parate erāt intrauerūt cum eo ad nuptias.Math.xxv.Per nuptias istas intelligit̃ regnum celorum ad q̃ null⁹ intrare p̃t nisi sit parat⁹.Sciendū aūt q̃ parati debem⁹ esse ad multa.Primo debem⁹ esse parati ad seruiendū deo.p.he.vij.Preparate corda vestra deo.⁊ seruite illi soli.Debemus ergo parati esse ad dei seruitiū p mūdiciam cordis.Videm⁹ enī q̃ rex terren⁹ vel princeps nō vult habere seruū vel ancillam immūdam in seruitio suo.Multo magis rex celestis vult habere seruos mūdos.Leui.xix.⁊ xx.Sancti estote.i.mūdi:sicut ⁊ ego sanctus.i.mūdus sum.Psal.Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabit.Vnde Ber.ad quandam virginē.Ama mūdiciaz ob quā amaberis a deo.Hanc mūdiciam btā vrsula amauit:vt se prepararet ad seruiendū soli deo.Vnde de ea legitur sic.In britānia erat quidam rex xp̃ianus nomine Maurus habens filiam

nomine Vrsula.q̃ adeo pulchra erat sapiens ⁊ honesta.q̃ fama eius per totum mundum resonabat.Rex autem Anglie adhuc gentilis:misit nūcios ad patrez vt eam filio suo in cōiugem copularet.Quo audito pater turbatus q̃ gētili filiam suam tradere deberet.⁊ si sibi eam negaret:inimicicias contra eum prouocaret.Qui sit autem domin⁹ intentum virginis q̃ patri suo diceret q̃ ei consensum prebberet.tali conditione.q̃ ipse rex Anglie mitteret sibi decem virgines electissimas de regno suo.⁊ cuilibet virgini mille virgines associaret.ita q̃ ipsamet vndecima esset.et quilibet earū in comitatu suo mille virgines haberet.⁊ sic in vniuerso fierent vndecim milia.⁊ q̃ filium suum faceret baptisari.⁊ tribus annis in fide instrui.⁊ postea eam duceret.Quo audito iuuenis letus efficitur ⁊ baptisatur.Congregātur undiq̃ virgines ⁊ ad vrsulam ducunt̃.pat̃ vero assignauit eis viros discretos ⁊ honestos qui eas custodiebāt et necessaria ministrabant.Cūq̃ tot virgines congregate essent ⁊ fama per totum mundum volaret.vndiq̃ viri ⁊ mulieres.clerici ⁊ layci ad tā grande miraculum concurrunt.multi episcopi ⁊ prelati aduenerunt.⁊ pantulus episcop⁹ basilien̄sis affuit.et sancta Gerasina regina celie cū quatuor filiabus ⁊ vno filio.relicto regno suo eis est coniuncta.Vrsula autem omnes virgines ad fidem cōuertit.Preparata autem copia et multitudine nauium vento prospere flante sub vnius noctis spacio ad portum gallie qui sciuella dicitur.et inde Coloniam peruenerunt.⁊ ibi apparuit vrsule angelus domini dicens.q̃ debēt ire Romā ⁊ cōsplenō nūero redirēt.⁊ ibi coronā martirij reciperēt Ji igit̃ Romā tendentes

ad vrbē basileam applicuerūt. ⁊ ibi relictis nauib⁹ romam pedestres peruenerūt. Ad quarum aduentum cyriacus papa valde gauisus. cum ipse de britania natus esset: ⁊ multas cōsanguineas inter eas haberet. ipsas cum magno honore ⁊ cū toto clero suscepit. In ipsa ego nocte reuelatū est papē q ipse cum virgimb⁹ palmā martirij esset acceptur⁹. Ipse autem hoc apud se celans corā cardinalib⁹ dignitatem ⁊ officium resignauit. Sed cum omnes otradicerent ⁊ maxime cardinales ⁊ fatuū iudicarent q post fatuas mulierculas ire vellet nullaten⁹ adquieuit: ⁊ quendam virum sanctum qui ametus dictus est loco sui in pontificē ordinauit. Et q sedem apostolicam multo clero reliquit. nomen suū de cathalogo pontificum deleuerunt. Duo autem prima pes romanorum. scz maximus ⁊ affricanꝰ videntes multitudinez que eas sequebaē. timētes ne minis fides xp̄iana crescceret. miserūt nūcium ad iulium primatem: vt ipse congregato exercitu cum venirēt coloniam: eas trucidaret. Beat⁹ autem cyriac⁹ papa ⁊ vincenti⁹ cardinalis. ⁊ iacob⁹ episcop⁹ anthiocenꝰ. ⁊ multi alij ep̄i vrbem romanam cum virgimb⁹ sūt egressi. Ethereus autem sponsus vrsule manēs in britania per visionem angelicam admoneē: vt matrem suam hortareē fieri xp̄ianā. Nam pater eius in p̄mo anno quo xp̄ian⁹ fact⁹ fuerat. mortu⁹ est ⁊ ethere⁹ eidem in regno succcessit. Cum ergo p̄dicte vgines a roma redirēt Ethere⁹ a dño admoneē: vt protin⁹ surgēs sponse sue occurrat vt ibi cum ea coronam martirij suscipiat. Ipse mox fecit baptisari matrem suam: ⁊ cum ipsa ⁊ sorore sua florentia. ⁊ ep̄o clemēte dictis virgimb⁹ est adiunct⁹. Marthulus quoq; episcop⁹ grecie ⁊ neptis sua cōstantia filia regis cōstātinopolitani āmoniti. vgimb⁹ sūt adiuncti Oēs igiē p̄dicte vgines cū p̄dictis episcopis colonia recesserūt. q̄s barbari videntes sup eas irruerūt ⁊ oēs occiderūt. Cū aūt ad beatā vrsulā ceteris virgib⁹ occisis venissent: vides primeps pulchritudinē eiꝰ mirā: obstupuit. ⁊ cōsolans eā sup necē vgimū. et p̄misit sibi: si fidē tenueret: vellet eā in vxorē ducere. Sed cū illa p̄mit⁹ respuisset: ipse cōtemptū se videns directa sagitta eā trāfixit. Quedā aūt vgo noie cordula: timore p̄territa in naui nocte illa se abscōdit: sed in crastinum spōte se morti offerēs martirij coronā suscepit. Sed cū eiꝰ festū nō fieret. eo q cū alijs passa nō esset. Ipsa post longū tempus cuidā recluse apparuit. precipiēs vt post festum undecim milliū virgimū sequēti die festū eius celebraē. Passe sūt aūt anno dñi. CC. xxxvij. Exemplū religiosus quidam cū has virgines in deuotione multa habēt. q̄dā die dū grauiē infirmareē. vidit quandā vginē pulcherrimā sibi apparentē. ⁊ si eā recognosceret inquirentem. Qui dū ad eius visionē mirareē. ⁊ se neq; q̄ ipsam cognoscere fateretur. Illa ait Ego sū vna virgimū erga q̄s habes tantā dilectionem ⁊ dilectionis affectum: vt inde mercedem accipias Si amore ⁊ honore nostri vndecies milies oratiōnē dominicā dixeris. in hora mortis in protectionē ⁊ solacū nos habebis. qua dispareē ille q̄ ait potuit hoc impleuit. Statimq; vocato abbate fecit se iungi. q̄ cū iungē tur subito exclamauit: vt fugerēt ⁊ vementib⁹ sacris vgib⁹ locū daret. Quē cū abbas q̄d hoc esset interroga ret. ⁊ ille promissionem virginis p ordinem enarrasset recedentibus cunctis ⁊ paulo post redeuntibus ipsum migrasse ad dñm inuenerūt. Roge.

In festo Symonis ⁊ Judæ. Sermo. lxx.

IN occasione gladij mortui sūt. Heb. xi. Nota q̄ multiplex ē gladius. Primus est gladius euangelicæ predicationis Ephe. vi. Sumite gladium spiritus .i. verbum dei. Gladium istum emisit dominꝰ apostolis. ꝓphetis. ⁊ predicatoribꝰ. Isa. xlix. Posuit os meum dominꝰ tanq̄ gladium acutū et valde acutus est gladius iste: q̄ scindit peccata ab anima. Eze. v. Fili hominis assume tibi gladium acutū et radentem pilos .i. peccata. Per pilos enim peccata ⁊ criminose cogitationes intelligūtur. sicut dicat glosa super illo verbo. Omnes capilli capitis vestri numerati sūt .i. omnes cogitationes. ⁊ desideria intellectꝰ vestri. Hec omnia enim abradet ab anima vestra gladius verba dei. q̄ aliquando peccator vadit ad ecclesiam cum centum vel mille peccatis mortalibꝰ et audito verbo dei concipit cōtritionem ⁊ ab omnibꝰ absoluit̄. Itē adeo acutꝰ est gladius verbi dei. q̄ secat hominem a seipso .i. spūm a carne. Hebreo. nn. Sermo dei est efficacior et penetrabilior omni gladio acutissimo. ⁊ pertingēs vsq̄ ad diuisionem anime .i. animalitatis ⁊ spūs. q̄ per verbum di diuidit̄ animalitas: sicut carnalitas a spū. ita q̄ homo qui fm carnem viuere cōsueuerat: relicta ⁊ abiecta carnalitate: spūaliter viuē incipit. Adeo acutus est gladius iste q̄ diuidit filium a patre. ⁊ filium a matre. Vnde dominꝰ ait. Math. x. Non veni mittere pacem sed gladiū veni enim separe hominē aduersus matrem suam. q̄. d. Affectus carnis qui est inter filium ⁊ patrem. ⁊ filiā et matrem. aliquando trahit hoiem a deo ⁊ minuit caritatem Illum affectum inordinatum volo amputare p gladium. i. p verbū dei. Quia aliq̄ homo audito verbo dei accendit̄ in caritate dei. adeo q̄ obliuiscit̄ illius affectus quem habuit ad parētes ⁊ intrat religionem: q̄ ergo dicat. nō veni mittere pacem sed gladium: intelligēdum est de tali affectu qui hominem pmꝰ trahit a do: vel facit. vt ei minꝰ seruiatur. Vnde dicat glosa. Non ad hoc veni vt inē homines carnales affectus cōfirmem: sed spūali gladio dissoluem. Et licet iste gladius sit valde acutꝰ: tamen aliqui sūt ita indurati q̄ gladius iste nō potest corda eorum vulnerare Hiere. v. Indurauerūt corā suū supra petram Moyses percussit petram bis cum virga et fluxerunt aque. ⁊ isti cum gladio dei percutiūtur multotiēs. ⁊ tamen nō egreditur aqua compunctionis. Gladium istum quidam portāt sup̄ dorsum: sicut rustici. ⁊ sūt illi qui audito vbo dei statim tergiuersāt istud post tergū. ⁊ obliuiscūtur que audierūt Psal. Proiecisti post tergum tuū sermones eius. Quidam habent hunc gladium inuolutū. ⁊ inclusum sicut legitur de abimelech sacerdote qui habuit gladium golie inuolutum in domo sua. Hi sūt illi qui habēt verbum dei in scientia. ⁊ sciunt predicare ⁊ nolūt ⁊ absconduūt scientiā Quidam autem habent gladium istum in ore. sicut incantatores qui accipiunt gladium in os ⁊ ludunt cum eo scilicet qui alijs verbum dei predicāt et ipsimet nō operantur. Psal. Gladium in labijs eorum quis audiuit. Quidam habent gladium in manu accinctum super femur. sicut milites ad pugnandum properantes Illi sūt predicatores qui hoc ipsum faciunt quod alijs predicant. Cantico. nj. Lectulum salomonis septuagīta fortes viri ambiūt: omnes tenētes gladios. ⁊ ad bella doctissimi vnusq̄sq̄ ensem sup femur suū. Lectulū regis

salomonis est ecclesia in q̃ verus salomon .i. xps requiescit. Istum ambiunt septuaginta fortes viri .i. predicatores qui septuaginta dicunt. qz septē opa misericordie docent. septē sacramēta ministrāt. & a septem peccatis mortalib⁹ absoluūt. & septē horis canonicas deum laudāt. Gladiuz istum viriliter & vtiliter puocaueīt isti duo apostoli .s. Symon & Judas Sicut patet in eorum legēda. Secundus gladius est ꝓprie vindicationis Istud figuratum est per gladium sancti petri volētis se vindicare. Cui dominꝰ dixit Mat. xxvi. Mitte gladiū tuū in locum suum. q̃. d. Cessat vindicta. exhibeas patiētiam. vt patientiam nos doceat & nō vindictam. Omnes enim qui gladium acapiūt. gladio peribūt .i. qui gladium acapiunt & vindictam exercent ꝓpria auctoritate. peribūt gladio .s. de quo dr Apoca. xix. Ab ore eius pcedit gladius ab vtraq parte acutꝰ .i. sententia vltima quādo dicē eis. Ite maledicti in ignem eternum. Item. ix. Mittam post eos gladium donec cōsumanē Qui seipsos vindicare volūt gladio occidūtur. quia nulli tantū nocet sicut illi qui odium i corde portat. Istud figuratum est per Saul q̃ seipso gladio interfecit. Terꝰ ē gladius persecutionis quo mali psequūtur xpifideles. Et est gladius iste de quo dr in verbo ꝓposito. In occisiōe gladij &c. Gladius iste ostēsus ē iohāni Apo. vi. Exiuit alius equꝰ rufus et qui sedebat super illum. est ei datum vt faceret pacem de terra. & vt homines seipsos interficerēt. & datꝰ est ei gladius magnꝰ. Per visionez illam ostēdit dominꝰ iohāni persecutionem quam apostoli. martires. & tota xpiana passuri essent a malis ꝓpter xpm. Gladius iste est primo datus neroni. deinde. & sic de alijs. qui primo sequebanē xpifideles. Inde datꝰ est paganis & barbaris. & alijs tyrānis. qui xpifideles sequebanē. Contra hūc gladium debemꝰ ponere crucem ꝑ scuto. passionem xpi & persecutiones quas passus est. ob amorem eius cogitādo. Treno. iij. Dabis eis scutum cordis labore tuū. Ore. Omnem laborem supuacuū & onerosum reputabit. qui filium dei pro se crucifixū videbit. Gladium istum patiēter sustinuerūt isti duo apostoli Symon & Judas. & in exemplo xpi roborati. Vnde ait dñs Joh. xv. Si mundus vos odit. scitote qz me priorem vobis odio habuit Et iterum si me persecuti sunt. & vos psequenē. Et si sermonē vestrū seruabūt. & meuz seruabūt. sed hec oia facient vobis ꝓpter nomen meū Vnde dicit ꝓpter nomē meū. Cū enim nomen xpi predicatēt. iudei eos persequebanē & occidebāt. sicut ptz in eorū legēda. Et sic patet de tribus gladijs. Primꝰ est verbum dei q̃ isti apostoli predicauerūt & cōtra inimicos xpiane fidei viriliter dimicauerūt. sicut patet in duobus magis quos cōfuderūt. & in multis alijs quos ad fidē xpi cōuerterūt. Secundꝰ gladius ē ꝓprie vindicationis quem isti duo habuerūt. Nō patet in hoc cum angelus dei eis ꝓposuisset & eligerēt. aut inimicorū suorū repentinū interitū. aut ꝓprium martirium. sicut patet in sermōe Et elegerūt potius mori q̃ inimicorū interitū. Terꝰ est gladius persecutionis quo ipsi interfecti sunt. Roge mus igit dominū &c.

De eodem Ser. lxxi.

Si vos odit mundus. scitote quoniam me priorem vobis odio habuit. Joh. xv. Item et si me persecuti sunt & vos persequntur. Hoc ait dominꝰ appropinquāte hora passionis sue. In istis verbis

mumit dñs q mali semp psequũtur bonos. hoc em fuit ab initio mũdi. Dyabolus em odiuit & decepit hiez. Cayn odio habuit abel. & occidit eũ cuius odij plures sũt rationes. Prima qz bom vitaz maloz detestant & reprehendũt. Jo. vij. Me aũt odit mũdus qz testimoniũ phibeo de illoz qz opa eius mala sũt. Amos. v. Odio habuerũt corripientẽ. & pfecte loquentez abominati sũt. Egra mẽs nõ sustinet pdicationẽ. Vñ dr Achab rex isrl de michea. iij. Re. xxij. Ego odi eũ qz pphetauerat mihi mala. Augr. Oculis egris odiosa ẽ lux. Vñ dicit mali Sap. ij. Grauis ẽ nobis eaã adviden dũ: qz dissimil est alius vita nra Jo. iij. Qui male agit odit lucez. Bom sũt lux q lucent p bona exẽpla. Sz hoc non pũt videre mali: qz odiũt eos. p. Re. xviij. Factus ẽ saul inimicus dauid et nõ rectis oculis ispiciebat dauid cũ ctis diebus. qz lupus & agnus nõ cõuenient. Eccl. xiij. Sicut lupus dicat cũ agno sic pctor cũ iusto. Propter hãc rationem isti duo apli Symõ & Judas odiũ & pcautiões sustinuerũt ab emulis suis: qz vita illoz dissimil erat illis. Legit em q cũ simõ & iudas pdicãdo duas quinquas circũambularẽt sez mesopotamiã & pontũ & simõ egiptũ. Deinde ãbo in persidẽ venerũt & ibi duos magos. s. zaroes & arphaxat inuenerũt. Tunc baradach dux babilonie otra iudas ad pliũ iturus a dñs suis nullũ potuit hãc responsũ. Pergẽtes igit ad fanũ prime cuitatis responsũ ẽ eis q pter apl̃os q̃ il luc venerũt: dñ rũsũ dare nõ possent. Tũc dux eos inquiri fecit. & inuẽtos quinã essent. & vñm qre venissent requisiuit. Qui responderũt. Seruí sumus Jhu xpi. & venim hic cã vestre salutis. Dux respõdit. Dũ felix reuersus fuero a plio audiã vos. Cui apli Tũc magis aũt cõgruũ est te cognoscere illũ: cuius ope possis vincẽ. Qui respõdit. Dns nostris potẽtiores vos video: pdicatẽ ergo mihi finem belli. Cui apli. Vt deos tuos mẽdaces eẽ cognoscas. volum vt ipsi sup hoc respondeãt. Tũc dñ respõderũt. Qag nũ preliũ & futurũ & multũ ppm ex vtraq pte morituz. Tũc apli ridẽ ceperũt dicẽt eis dux. Ne timeas mua sit & vos videtis. Cui apli. Noli timẽ qz ita nõ erit. Sed cras hora diei tercia veniet nũcij de inde ad te. & tuc se potestati cũ pace subjugãbit. Tũc pontifices eaã risũ fecerũt & dura dixerũt. Ad hoc isti secũ te reddere volũt. vt dum incautus fueris: ab aduersatijs occuperis. Cui apostoli. Non dixi mus tibi expecta vnũ mensem: & vnũ diẽ. & cras i pace victor existes. Tũc fecit eos dux cũ magis & pontifibus custodiri. vt veritatẽ pbaret. In crastinũ venerũt nũcij pacẽ petẽtes. vt apostoli dixerũt. Tũc iratus dux voluit magos cũ pontifibus occidere: sed apostoli nõ permiserũt. Tunc duxit eos dux ad regez dominũ suũ dicẽs. O rex: isti sunt dñ latentes in forma hominũ. Magi autẽ venientes dixerũt eos malignos esse. & cõtra regnum subtiliter cogitare. Dixit eis dux. si audetis. cũ eis cõfligite. Dicũt & magi. Si vis videre potestatẽ nostram: adduc viros sapientissimos. & nos faciem? eos nõ valẽtes loqui. Cũq; adducti essent viri sapientissimi. magi per artem magicam fecerũt eos mutos: & postea restituerunt eis loquelam. Deinde fecerũt eos aridos & immobiles. & iterum restituerunt eis gressum. Deinde fecerũt eos cecos. et dixerũt ad regem. Ecce nunc patet q dñ sumus. Tunc dux illos confusos duxit ad apostolos. Qui cum apostolos pannosos vidissent: eos i animo contempserũt. Quib? simon Sepe euenit: vt intra scrinia aurea

et gẽmata. vilia habeanẽ ꝛclusa. ⁊ ínter vilíssimas ⁊ ligneas capsas sũt gẽmaꝝ momlia p̃ciosa ꝯposita. Nui cũq; ergo alicuí⁹ rei cupit esse possessor. non magnope gestatoriũ. sed ipsum qđ gestaꝛ expectat. Pꝛomittite ergo vos ab ydolox cultura desistẽ. et solũ dẽũ ínuisibilẽ adoꝛare. ⁊ nos signũ cruꝛis ín frontib⁹ vestris faciemus vt magos confutare poteritis. Qđ cũ fecissent ín frontib⁹ cõsignati essent: ad regẽ itex corã magis viriliter restiterũt. Tũc irati magi fecerũt venire multitudinẽ serpentũ. statimq; ad iussum regis venientes apli pallia sua de serpentib⁹ impleuerũt. et ín magos ꝓiecerunt. Et cũ serpentes carnẽ eoꝝ comederent. ⁊ ipsi vt lupi vlularẽt: rogauit rex ⁊ alij qui aderãt apostolos: vt ꝓmitterẽt eos a serpentib⁹ occidi. Qui nõluerũt. Qđ sum⁹ missi occidere: ꝙ vuificare. Et preceperũt serpentib⁹ q; omne venenũ qđ ĩfuderãt illis retrahereꝛ. ⁊ ad loca sua redirẽt. Et maiores cruciatus senserũt magi cũ serpentes venenũ retraheꝛẽt. q; antea cũ carnes comederẽt. Cũq; ergo trib⁹ diebus sine potu. cibo ac somno doloꝛibus ínmiñ cruciati fuissent: apostoli ad eos venientes dixerũt. Surgite sani ⁊ habebitis liberã voluntatẽ faciẽdi q̃q̃ vultis. Non enĩ vult de⁹ coacta fuicia. Illi autẽ ín duricia pseuerãtes. cõtra eos cõmouerũt totã babiloniam. Venientes aũt ad ciuitatẽ ad Zunamit: vbi erãt septuagita ydoloꝝ pontifices. hos cõtra apostolos conctauerũt. Cũ aũt p totã ꝓuinciã apostoli ambulassent: venerũt ad predictam ciuitatẽ. Pontifices aũt eos ceperũt. ⁊ ad templũ solis ꝓduxerũt. Demones autem clamare ceperunt. Quid nobis ⁊ vobis apostoli dei vi ui. Ecce ín ingressu vestro flammis exurimur. Angel⁹ autẽ dñi apparuit apostolis dicẽs. Vnũ de duob⁹ eligite. Aut horum pontificũ repentinum ínteritum: aut vestrum martirium. Illi autẽ elegerũt magis mori q̃ꝑ q̃ illi perirẽt morte repentina. Facto autem silẽtio apostoli dixerũt. Vt sciatis q; hec ydola demonib⁹ plena sũt ecce eis ímperam⁹ vt exeãt ⁊ ydola cõfringãt. Statimq; duo ethiopes nigri ⁊ nudi de simulachris exierũt. et cõfractis ydolis cũ maximo vlulatu receſſerũt. Qđ videntes pontifices ín apostolos irruerũt. ⁊ eos ꝓmptus occiderũt Et statí facta sũt tomitrua et templũ sciſſum ẽ. ⁊ illi duo magi ictu fulminis ín carbones sũt cõuersi Rex autẽ apostoloꝝ corpa honorifice sepeliuit. ⁊ eis ecclesiam fabricauit. Sic ꝓ quomodo mali psequũtur bonos: q; vita eoꝝ dissimilis ẽ eis? Secunda ratio q̃re mali persequũtur bonos est: q; mũdum fugiunt. ⁊ dõ seruiũt. ij. Thimo. iij. Qui pie ⁊ religiose volũt viuere. psecutionẽ patientur: ergo ait dom⁹ ín verbo ꝓposito. Si de mundo estis qđ suũ est. diligitis. Sed q; vos de mũdo nõ estis sed ego vos elegi de mũdo. ꝓterea odit vos mũdus. De sancto iuda qui est thadeus legit ín hystoria scolastica sic. Abagar⁹ rex ídie xp̃o epistolã talem misit. Abagar⁹ euchamie filius saluatori beato q̃ apparuit ín loco ihꝛosolomitaꝝ salutẽ. Auditum mihi ẽ de te ⁊ sanitatib⁹ quas facis. q; sine meditamẽtis aut herbis fiant ista p te. ⁊ q; verbo facis cecos videre. claudos ambulare. mortuos reuiuiscere. quibus omnib⁹ auditis de te. statui ín animo meo vnum esse e duobus. aut q; sis de⁹ ⁊ descenderis de celo: vt hec facias. Aut q; filius dei sis. q̃ hec facis: ꝓterea sic scribes: rogo te vt digneris fatigari vsq; ad me. ⁊ ab egritudine quã diu laboraui me curare. Nã ⁊ illud cõperi q; iu

dei murmurāt aduersus te: vem ego ad me. qz est mihi parua ciuitas & honesta: que vtriscz sufficiet. Dominꝰ autem ī hec verba sibi respōdit. Beatus es: qz credidisti in me: cum ipe nō videris me. Scriptum est enim de me. qz hn qui me nō vident credent et hn qui me vidēt nō credēt. De eo autem ꝙ scripsisti ad me vt veniam ad te: scias ꝙportet me hec omnia adimplere ad que missus sum. & postea rēcipi a quo missus sum. Cū autem assumptꝰ fuero: aliquem ō discipulis meis mittaz ad te: qui curet & viuificet te. Vidēs autem abagarus ꝙ xp̄m presentialiter videre nō poterat: pictorē quendam ad eum misit: vt ei imaginez suam figuraret. Qui cum ad eum venisset ꝓpt̄ nimiū splēdorē de ipsiꝰ facie precedentē: in ipsum respicere clare non valebat. Nō videns dominꝰ linteum pannū a pictoe recepit. & faciei sue imponēs sunpsiꝰ imaginem eidem impressit. & regi destinauit. Predicta autez epistola dominī tāte vtutis extitit: vt in illa ciuitate nullus hereticꝰ vel paganꝰ viuere potuit: nec tyrānus ei nocere. Nā si aliquādo aliqua gēs otra ciuitatē illā surrexit. infans supra portā stās epistolā illam legit. & eadem die hostes. a territi fugerūt. aut pacem fecerūt. Hoc quondā verum fuit. sed postmodum ciuitas illa est destructa ꝓpter inhabitantium peccata. Post ascensionē ergo dominī diuisis apostolis: missus est thadeꝰ ad abagarū regē sicut dominꝰ ei pmiserat. Qui cum venisset ad eum & discipulū xp̄i se dixisz sibi pmissum. vidit Abagarus quendam mirum & diuinū splendorem. & adorauit eum dicēs. Vere discipulus es xp̄i ihesu filn dei viui. q̄ mihi pmiserat. mittam tibi aliquem de discipulis meis qui te curet. & vitam prestat tibi. Cui thadeus. Si in xp̄m credideris. omnia cordis tui desideria obtinebis. Cui ille. Credo vere. & iudeos qui crucifixerunt eum libenter truncarem si possem. Cū ergo abagarꝰ leprosus esset. thadeus epistolaz saluatoris xp̄i ihesu accepit et cum ea faciem eius fricauit. & statim sanatꝰ est. Cum autem thadeus ibi populum cōuertisset: ibat in mesopotamiam. & tandem venit ad Symonem. & cum eo in presidem properauit. Quid autem ibi pregerunt. Require supra in sermone p̄decēti Rogemus.

De ommib9 sanctis Ser. lxxij.

Sapientia edificauit sibi domum. & excidit columnas septem. Prouer. ix. Quis melius potuit scribere ꝙ ille qui fuit q̄ si filiꝰ sapiētissimꝰ hominū. s. salomō. Hoc qd premissum est verbū sapientissimi hominis salomonis q̄ spū dei p̄ docet preuidet & demōstrat qualiter deus sanctam ecclesiam in terris essz edificaturꝰ. d. Sapiētia. i. diuina scientia. De qua dr Eccl. xxiiij. Ego sapiētia in altissimis habito. Edificauit sibi. i. beneplacito suo. domum. i. sanctam ecclesiam excidit columnas septem. Prima columna est xp̄s ihesus filiꝰ dei viui. & eius mater vgo Maria. Secūda angeli & reliqui nouem ordines angelorum. & superno rum ciuium. Tercia patriarche & ꝓphete. Quarta apostoli & euangeliste. Quinta martires. Sexta cōfessores. Septima virgines. Et de hns septem columnis edificatur ecclesia. vñ Psal. Hierusalem que edificat vt ciuitas cuius participatio eius ī idipsum Hic vero cōcordat qd dominꝰ in euangelio hodierno ait. ponens octo beatitudines: sed qz vltima habet cum prima eandez remunerationem: ideo vltima cum prima pro eadem potest reputari. Ad vtramq tamen dicē.

Quoniam ipsoꝝ est regnū cælorum. Hec beatitudo cōuenit ꝓmo xpō ⁊ matri sue sicut dictū est: quoꝝ pauptas magna fuit qđ ptz ex eo qꝺ xps dicat. Vulpes foueas habent. ⁊ volucres cœli mōos ⁊ c̄. Ecce pauptas xpi Paupertas btē virginis satis apparz ex eo. qꝺ se humilē ancillā appellauit et qꝺ sacrificiū diuitum in purificatōne nō obtulit: seꝺ pauperꝝ. Cui⁹ beatitudinis meritis ostēdiē. cum dicit Cuī ipsoꝝ est regnū cælorum. ⁊ matris sue ⁊ cui ferre potest. Restat ergo qꝺ qui vult cælestis regni pticeps fieri. eoꝝ auxilio ad regnū cælorum peruenīat. Et hec est ꝓma columna in sancta ecclesia. Secūda est cōuenies secūde columne. cui dicit. Beati mites. Hec cōuenit cælestib⁹ spiritibus qui malis angelis apostantib⁹ et in lite cōtra deum manentib⁹: sine lite ⁊ mitib⁹ perseuerātib⁹. ⁊ ideo adepti sūt meritū de eis ascribiē Cuī ipsi possidebūt terrā supple viuētium. id est vitā eternam. quā alij abiecti in infernū perdiderūt. ⁊ hec ē secūda colūna. Tercia beatitudo cōuenit est tercie columne q̄ est. Beati q̄ lugent. Hec cōuenit patriarchis ⁊ pphetis: qꝝ lugebant qꝺ differebaē aduentū dñi saluatoris. ⁊ ideo merces eoꝝ est ꝺsolatio. Quia xps venit. ⁊ inferno fracto eos redemit. ipsi cōsolati sūt. ⁊ hec columna dom⁹ illi⁹ tercia appellaē. de qua fecit domū a ꝑncipio. s. sancte ecclesie. Quarta beatitudo cōuenit est quarte columne q̄ est. Beati qui esuriunt ad iusticiam nō solum carnalē cibum vel potum: seꝺ salutem oīm quoꝝ merces est saturitas. Quia oī⁹ in xpō credētib⁹ ipsi saturati sūt. In oēm terrā exiuit son⁹ eoꝝ. Hec est columna quarta sancte ecclesie. Quinta beatitudo ē cōuenit quinte columne q̄ est. Beati mūdo corde: quoꝝ cor fides mūdatum est. ⁊ aqua sāguinis perfusum factū est omnino mūdum. Dns datur premerc de visio xpi sicut legit de beato stephano qui ait. Video cælos apertos. ⁊ ihesum stantem a dextris virtutis dei. ⁊ hec est quinta colūna sancte ecclesie. Sexta beatitudo est conuenit sexte columne que est. Beati misericordes. Et cōuenit cōfessoribus qui per opera misericordie: vitā eternam meruerūt quib⁹ dicturꝰ est dominꝰ. Venite benedicti in regnū ⁊ c̄. Ipsoꝝ merces est quoniam ipsi misericordiam consequētur. per quā in regnum cælorum vocabūtur. ⁊ hec est sexta columna. Vltima beatitudo cōuenit est vltime columne que ē. Beati pacifici. Hec sūt virgines que pacem habuerūt in mūdo nō loquētes cū carne ꝓpria que eis repugnāt per luxuriam. ⁊ ideo hāc meritū recipiunt qꝺ filij dei vocabūtur. Hec est vltima columna quam a ꝑncipio seculi cepit edificare: nec ad finē mūdi consūmabit. Implorem⁹ ergo primam columnam: que est xps ⁊ matē sua. vt regnum cælorum qđ ipsoꝝ est velint nobis impartiri. Rogem⁹ angelos. patriarchas. ⁊ ꝓphetas. apostolos. euangelistas. martires. confessores. ⁊ virgines. vt ipsis intercedentib⁹ in illa die domum pcm pere mereamur: quam sapiētia edificauit. vbi dominꝰ est domestic⁹ vbi est requies eterna. lux perpetua. qđ intercedentib⁹ omnibus sanctis ihs xps filius dei viui nobis prestare dignetur. Amen.

De eodem Sermo. lxxiij.

Videns Ihesus turbas ascendit in montem. Mat. v. In euangelio hodierno nos docet dom⁹ octo beatitudines: que debet homo habere qui ad eternam vitam vult peruenire. Isti sūt figurati ꝑ octo ḡos quos vidit ezechiel:

per quos ascēdebat in templū. Eze. xl. Prima ē pauptas spūs .i. humilitas qui se pauperes & viles reputāt quis terrenam substātiam habeāt. Sic pauper fuit Job Dauid. & multi alij: qui licet multa bona temporalia haberent. minime tamen ea amauerūt: nec in eis superbierūt: sed spiritu humiles & pauperes fuerūt. Vel pauptas spūs est voluntaria paupertas: qui pter deū volūtarie omnia reliquūt. De quib⁹ dr Mat. xix. Omis qui reliquit dom⁹. agros. pem vel matrē. sorores vel fratres. aut uxorē. aut liberos pter nomē meū. centupl̄ accipiet. & vitam eternā possidebit. Secūda beatitudo ē mitūtas. Beati mites: qm ipsi possidebūt terram. Mites sm glosam sūt qui cedūt a malo. & viuūt in bono. malūq; tā cōrem & iram non admittūt: sed oīa equaliter tollerant sicut Job. & alij sancti. Hāc virtutem docuit ille magnus magister dominus noster Mat. xi. Discite a me qz mitis sum & humilis corde. De qua dr Eccl. xiij. Vtūs vir qui nō est lapsus in vbo oris sui. et nō stimulat⁹ est in tristicia. Glo. Qui verbum cōtentionis nō habet in ore: nec tristiciam rancoris in corde. hic mitis est & possidebit vitā eternā. Tercia beatitudo ē luctus pp pctis. De q legit Beati q lugēt. qm ipsi cōsolabūtur. Luct⁹ itelligit hic qui fit pter pctā. & non pter tēporale dāpnum: nec p morte amicorū. Jhero. Qui pctōr ē pctā sua defleat. & āmō peccare caueat. Greg. Qui pctā sua plāgit nec tn deserit. pene quodāmodo se subiat. Her. Luct⁹ eor q pseuerantiā nō habēt nec merent̄ solationē. Alios mqt lugētes video. sed si de cor de pcederēt ille lacrime. nō tā facile illico soluerent̄ in risū. Nūc aūt cum abundanti⁹ otiosa & scurrilia vba pfluāt q pius lacrime. hos de hijs ē nō arbitror: q̄bus solatio diuina pmittit. quādoq; dē post illas tā facile vilis solatio admittit. Delicata est em delectatio diuina. q nō dabit aliena. Hāc tertiā beatitudinē habuit Petr⁹ & maria magdalena. & ideo consolationem diuinam meruerūt in hac vita. Quarta beatitudo ē desiderium iustice. de q̄ sequitur Beati q esuriūt & sitiūt iustiā. Justiā esurit q sm iustiā dei ouersari desiderat. Sitit iustiā q scientiā eius acqrē cupit. talis saturabit largitate remunerantis dei qm maiora erūt pmia q̄ sanctorū desideria Glo. Justicia ē reddere vnicuiq; qd suū ē deo pximo & sibimetipsi. vel esuries. sue sitis iustice ē vehemēs desiderium iustice & veri boni. de q̄b⁹ pdā. Que admodū desiderat cerus ad fontē aquarū & c. Et talis sitis siue esuries saturabit in vita eterna. Quinta beatitudo est mia. de q subdit Beati misericordes qm ipsi misericordiā osequentur. Remigi⁹. Misericors dr q̄si miserum cor habēs: qz alterius miseriaz quasi suā reputat. & de malo alteri⁹ quasi de suo dolet. Opera mie septē sunt carnalia. & septē spūalia. inter que vltimū est iniurias sustinē. & hoc dicit op⁹ mie. qz respōsio mollis frāgit iram. & hoc est pium opus. Tales cōsequent̄ miam a deo quādo dicēt eis. Venite benedicti & c. Sexta beatitudo est mūdicies cordis. de q dr Beati mūdo corde: qm ipsi deum videbūt. Mundi corde sūt quos non arguit cōsciētia pctōr. vñ Jhere. iij. Laua a malicia cor tuū. Psal. Quis ascendet in montem domini aut q̄s stabit in loco sancto eius. Innocēs manib⁹ & mūdo corde. Debem⁹ aūt mūdare cor trib⁹ modis. Primo p lacrimaz effusionē. Aug⁹. Penitentes q̄tq̄ sordes p baptismi purificationē ctraxerint: oportet vt abluāt

cū lacrimis cōtritionis. Her. Exite lacrie exite: apprianē cataracte miseri capitis ⁊ nō erūpant gutte lacmay ß flumina si forte sufficiūt abluē maculas q̄b⁹ ītā dei meritū Secūdo debemus mūdare p̄ sufficientē confessionē. Vñ Her. ad q̄ndā vḡinē. Ama mū dicā ob quā amaberis. ama confessionē ob quā mūdaberis. Itē. Vbi frequēs confessio: ibi decor ⁊ pulchritudo. Tercio debem⁹ mūdare cor p̄ verbi dei auditionē. Jo. xv. Jam vos mundi estis ꝓpter sermonē quē audistis Sepe em̄ ōtingit q̄ pctōr audit vbū dei: de quo cōcipit tantā ōtritionē: q̄ si haberet mille pcta mortalia: domin⁹ ei oia dimitteret. Septima bti tudo ē pacificatio Vñ sequit̄. Beati pacifici q̄m filij dei vocabūtur. Pacificus ē qui habet pacē ad deū: ad pximū. ⁊ ad seipsū. Ad deū habet: q̄ nō resistit ei peccādo. Job. ix. Quis restitit ei ⁊ pacē habuit. Et cū primo debem⁹ habere pacē. Ad Roma. xij. Cum oib⁹ si fieri pt̄ pacem habētes. Psal. Cū hijs q̄ odērūt pacē eram pacificus. Itē debem⁹ pacē habere ad nosmetipsos: q̄d fit q̄n oēs mot⁹ carnis rationi subijcim⁹ ⁊ vicia q̄ ledūt conscīam extirpam⁹. Istā pacē non habēt pctōres. Isa. xlviij. Nō ē pax impijs q̄ dicit̄ semp habēt lesam sciētiā Sap̄. xvij. Semper presumit seua perturbataq̄ cōscientia ⁊c. Jheronim⁹ Quid prodest pro te alios pacificari cum in tua cōscientia iam sint bella vitiorum. Octaua beatitudo est persecutio propter iusticiam. de qua subditur. Beati qui persecutionem patiūtur propter iusticiam. Hoc modo christus nos precessit. ⁊ sic oportet nos eum sequi. Johannis. xv. Si me persecuti fuerint. ⁊ vos persequētur. Hoc modo omnes sancti sūt eū secuti. Jhero. Quis sanctor⁹ sine tribulatione coronat⁹ est. q̄ dicit nulla

De eodem Sermo. lxxviij.

Beati q̄ persecutionē patiūtur ꝓpter iusticiā: q̄m ipsor⁹ ē regnū celor⁹. Math. v. Nota q̄ regnū celor⁹ dat̄ multis generib⁹ hominū. Primi sūt p̄secutiones ⁊ tribulationes sustinētes. de q̄b⁹ in verbo ꝓposito. Vñ Actu. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū celor⁹. ij. Thimo. ij. Etā si sustinem⁹ cōregnabim⁹. Lu. xxij. Vos estis q̄ pmansistis mecū in tribulatiōibus meis. ⁊ ego disponā vob̄ sicut disposuit mihi pat̄ regnū: vt edatis ⁊ bibatis supra mensā meā in regno meo. Isto mō oēs scī regnū celor⁹ at̄sierūt. Jhero. Quis sanctor⁹ sine tribulatione coronat⁹ est. Secūdi sūt pauperem vitam habētes. de quib⁹ in euangelio p̄senti. Beati pauperes spiritu: quoniam ipsor⁹ est regnum celor⁹. Her. Non pauptas virt⁹ computat̄: sed amor paupertatis. Demq̄ beati pauperes non reb⁹ sed spiritu iudicātur Glosa. Pauperes spū sūt qui nihil habēt ⁊ oia possident. Jaco. ij. Nōne deus elegit pauperes in hoc mūdo diuites in fide. ⁊ heredes regni Aug⁹. Pauptate emitur regnum celor⁹. tātum valet quātum habes. Tercij sūt seipsos hūiliantes. Mat. xix. Simite paruulos. i. humiles sine refutatōe venire ad me talium est em̄ regnum celor⁹. Mat. xviij. Accesserunt discipuli ad Jhesū dicētes. Quem putas maiorem esse in regno celorum. Aduocās ihesus puerulū statuit eum in medio eorum ⁊ dixit eis. Nisi cōuersi fueritis. scz. a vestra elatione. ⁊ efficiamini sicut puerulus. i. humiles: non intrabitis in regnum celorum. Her. Humilitas ē via ad regnum celorum. Per humilitatē ascende ad sublimitatem. quia hec ē via. ⁊ nulla alia ab ea. ⁊ qui aliter vadit. potius cadit q̄ vadit. Exēplū

in lucifero. Quarti eñ sūt voluntatē dei libēter facientes. Mat. vij. Non eñ omnis qui dicit mihi domine domine: intrabit regnū cēlor: sed q̄ facit volūtatem patris mei q̄ ē cēlis ipse intrabit regnū cēlor. Glo. Iter regni dei ē obediētia. Que autem sit volūtas dei: docet Apls. i. Thessalo. iij. Volūtas dei est sanctificatio vīa et mūdicia. Math. v. Beati mūdo corde: q̄m ipsi deum videbunt. Psal. Quis ascēdet in mōtem dō. ⁊ c. Itē volūtas dei est misereri primo Mat. ix. ⁊ xij. Misericordiam volo ⁊ nō sacrificiū. i. misericordia magis q̄ sacrificiū aliq̄ō sine mīa valet. Pro. xxi. Facere misericordiam magis placet deo q̄ sacrificium. Quicūq ergo volūtatem dei fecerit: regnū cēlor possidebit. quādo dicē. Venite benedicti. Esurivi ⁊ dedistis mihi māducare. Quinti sūt de pcīs pēnitētiam agentes Math. iij. Pēnitētiam agite: appropinquabit enim regnum cēlor. Eze. xviij. Si impius egerit pēnitentiam de pccato suo. ⁊ fecerit iudiciū et iustitiā: vita viuet. ⁊ nō morieē. Exemplū de latrone qui pēnitentiā agens dixit. Memēto mei dñe. Cui domin⁹. Amen dico tibi. Hodie mecum eris in paradiso. Sexti sūt de dō cogitantes. Sap. v. dicē de viris iustis. Cogitatio eorum apud deum altissimū. ideo accipiēt regnū ⁊ dyadema speciei de manu dei. Pro. x. Desiderium suū dabit iustis. Eccl. xxiij. Transite ad me oēs qui concupiscitis me. ⁊ a ḡnationib⁹ meis implemini. Septimi sūt pseuerātes. Luce. xxij. Vos estis q̄ mānsistis mecū in tribulationib⁹ meis. ⁊ ego dispono vob sicut disposuit mihi pater meus regnū. Ver. Sola pseuerātia singularis: sūmi regis ē filia. Illa eñ sola ē hyres regni cēlestis Apoca. ij. Esto fidel vsq̄ ad mortē. ⁊ habebis coronā vite. Mat. x. Qui pseuerauerit vsq̄ in finē: hic salu⁹ erit: supple i regno cēlorū. Oīm scōr festiuitas q̄tuor de causis celebrat. Primo p̄pter cuius dā templi dedicationem. Romam eñ cum vniuerso orbi dominaretē: templū quod dā maximū cōstruxerūt. ⁊ i eo pdolum suum statuerūt. ⁊ omnium prouinciar pdola in arcuitu: respicientia pdolū romanor. Si autē aliq̄ prouincia bellare vellet: pdolū illi⁹ prouincie pdolo romanor deosculū vertebat. innuēs q̄ ab eius dominio recessisset. Conati ergo romani ad illā prouinciā copiosum exercitū destinabāt ⁊ eos subiugabāt. Insup singul⁹ dijs speciale templū edificabant. Sz q̄ p̄pter multitudinez omnia pdola specialia templa habere nō poterāt. ad maiorē siue vesanie cōtentationē vnū templū ceteris mirabilius edificabāt ⁊ sublimi⁹ in hōnorē oīm deor erexerunt. ⁊ Pantheon q̄ō sonat totus de⁹ vocauerūt. Apan q̄ō est totū et theos de⁹ quod est tot⁹ deus. Fundamentū ergo templi speciem pomē. vt ex ipsa forma deor eternitas cognoscereē. Sed q̄ latitudo testitudinis insustentabilis videbaē cum supra terram in edificio aliquantulum pcessissent: totū int⁹ terra replebāt simul: vt dicē cum terra denarios iacientes. ⁊ sic vlterius: quousq̄ pōi ctum templum est mirabiliter cōsummatum. Tunc data est licentia: vt q̄ cunq̄ terrā asportaret: totā quā in ipsa terra inuenret pecuniā: sua esset. Festine turba properat. ⁊ ipsū tēplū euacuat. Venicq Romam pineā eneam ⁊ deauratam fabricāt. ⁊ in sūmitate collocāt: in qua omnes prouincie mirabiliter erāt sculpte. Ita: vt quicūq versus Romā veniret: q̄ sua prouincia esset: scire posset. Hec autē pena pcedēte tempore inoleuit. ⁊ i predicto tēplo in sūmitate remānsit.

Tempore autem cuiusdam imperatoris: cum Romam fidem domini recepissent. Bonifacius papa quartus: circa annos domini. DC. v. predictum templum in honore bte marie. et omnium martirum consecrauit. et locum sancte Marie ad martires appellauit. Nunc autem a populo: sancta Maria rotunda appellat. Secundo est instituta propter obmissorum suppletionez Multos enim sanctos obmisimus: de quibus nullam festiuitatem siue memoriam fecimus. Et quia tot sunt. et tempus breue est quod omnes specialiter peragere non possumus. Ideo modo insimul eos honoramus. Tercio propter negligentiarum expletionem. Licet enim paucorum sanctorum festa peragimus. adhuc tamen illa pauca negligenter facimus. Quicquid ergo neglexerimus: hoc modo supplere debemus. Quarto propter faciliorem orationum nostrarum impetrationem. vt sicut hodie horamus omnes scos vniuersaliter: sic ipsi pro nobis intendant. Et istud dns reuelauit per miraculum. Cum enim in hac nocte custos sci petri ex deuotione oia altaria circuisset. et orasset ante altare sancti petri obdormiens: rapiter extra se. et vidit deum in sublimi solio sedentem. et beatam virginem Mariam cum multitudine virginum venientem. Johannem baptistam cum patriarchis et prophetis. beatum petrum cum apostolis discipulis: et euangelistis. postea turba militum et martirum. Deinde turba innumerabilium sanctorum. Tunc btus petrus melpauit canticum. et oes prosequebant laudantes et benedicentes deum. Et dixit angelus custodi. Hodie oes sancti dei deum benedicunt propter honorem sibi exhibitum in mundo. Deinde duxit eum ad stagnum ardentem: vbi vidit homines: alios ad genua: alios ad pectus: alios ad collum cruciari: iuxta quos vidit vtriusque sexus homines ad mensam sedentes: pulchre vestitos. et epulantes. et vidit alios famelicos et nudos elemosinam petentes. Et dixit ei Iste est purgatorium. Illi qui ad collum in stagno sunt: sunt illi qui primam sibi iniunctam ante mortem non fecerunt. Qui aut ad pectus stant primam propter pter egerunt. Qui aut ad genua fere tota opleuerunt. Qui medii sunt: nullum horum non fideliu oes orones. Abundantes aut sunt ille anie qbus per alios et per suffragia subuenit. Dic ergo patri: quod sequenti die omnium scorum instituat agi meoriam omnium animarum. vt saltem gnalia suffragia habeant: quia specialia hic non pnt.

In festo animarum Sermo. lxv.

Miserimini mei miseremini mei saltem vos amici mei. quia manus dei tetigit me. Job. xix. Verba proposita dixit btus Job in persona anie in purgatorio existentis. et auxilium nostrum implorantis. Sciendum autem quod tria genera horum sunt quia ad purgatorium descendunt. Primi sunt qui primam suam propter pctis sibi iniunctam ante mortem non compleuerunt. Unicuique enim purgatorio ardet. hoc ante neglexerunt: nisi tm ante mortem habeant tantam cordis contritionem quia sufficiens possit ad delendum pctm. quia cordis contritio est maxima propter pctis satisfactionem et maxima pctorum deletio. Ihero. Ante deum non tm valet mensura tpis quantum doloris. Tantam posset homo hic cordis contritionem in vna hora quod si mille peccata mortalia commisisset: oia gra dei relaxaret. Sicut patet de latrone primam in cruce agente: quia ait Memento mei dne dum veneris in regnum tuum. Et respondit dns Amen dico tibi: hodie mecum eris in paradiso. Qui vero non habuerit tantam contritionem quia possit sufficiens ad pctorum deletionem: et moriunt ante pene iniuncte expletionem: non vno eorum satisfactio ab alio quia eius facienda assumatur. nihil omnino ipse manebit in purgatorio: donec illi primam totaliter egerint. Cum quoddam enormissimum pctm omisisset et confiteri

non auderet: desperauit. Quidā amicus eius instruxit eū vt ad papā Romā properaret. promittens q̄ si ante cōpletionē pñe decederet: ipse vo p eo satisfacere vellet. Jmuncta ē ei ergo pña talis: vt trib⁹ annis tria teḡ pambularet. & nō misi vna nocte ī vna villa morari debēt. Cūq; ichpassi pītentiā: cepit egrotari. & mortu⁹ est. Soro⁹ aūt eius sicut promiserat: satisfactionē p eo acceptauit. In fine vo p mi āi apparuit ei defunctus in tca p te sui corpis mue cādidior: in duab⁹ partib⁹ pice nigrior: dicēs q̄ in pte illa q̄ nigra esset. miserabilit torq̄ret. et in alia nō. Ideo āno apparuit ī duab⁹ ptibus alb⁹. & in tca niger. In tertio āno totus alb⁹ grās agens de sua liberatōe. Itē aliud exēplū Que dā mulier mortuo viro suo. depaupertata desperauit. Cui apparuit diabolus promittēs ei multa bona. si eius voluntati obediret. Illa prnsit. At ille. Fac vt viros religiosos allicias vt tecū formicent. & paupes recipe. & eos de nocte eisce de domo tua: orātes in ecclesia studeāt impedire. & nunq̄. cōfitere. Qđ & feci. & supra modū ditata est. Cum aūt morti appropinq̄ret fili⁹ eius ad confitendū eam monuit. Illa respōdit se confiteri nō posse. exponēs ei totū factū. Sed cū ille lacrimādo ei instaret p ea satisfacere promittens. illa compuncta misit p sacerdote. Cū ergo rediret inuenerūt eam mortuā. Tūc fili⁹ p ea confitēs. & pententiā septennē cōplens. vidit matrē suā cū magna claritate grās sibi referentē. Secūdi qui ad purgatoriū descendūt. sūt qui satisfactionē imūctam opleuerūt sed illa pña ex ignorātia aut ecā negligētia sacerdotis īsufficiēs fuit. Hi em totū ī purgatorio cōplebūt. quitq̄ in hac vita minus fecerūt Deo⁹ qui mēsuras penar nouit & peto⁹. pnā supaddidit sufficiēte. ne aliqđ pctm maneat ipumitū. Si tm aī mortē tantā hēat ctritōnē. q̄ sufficere possit ad deletionē peccatoꝝ. liber transibit ad regnū celo tū: qz hoc sp addēdū ē. q̄ pt eē tāta cōtritio. q̄ si hō multa pcta mortalia cōmisisset. diuina mia totū relaxaret.

Exēplū. Latro q̄dā vidit religiosos siluā intrare in q̄ latitabat. & ad pītētiā ductꝰ cucurrit post eos clamās vt eius confessionē audirēt At illi ēriti fugē cepērūt. At ille currēs p⁹ eos. cecidit de rupe. & fracto collo expirauit. Et viderūt illi āgelos vementes et aiaz ei⁹ ad celū deferētes. Tercij q̄ ad purgatoriū descendūt. sūt q̄ sm Apl'm. lignū. fenū. stipulā secū portāt. Per q̄ significanť pcta vemalia q̄ sunt magna. mediocria. & pua Per stipulā q̄ nō hz magnū calorē. significanť vemalia pua. p fenū qđ habz ignē & calorē significanť mediocria pcta vemalia. p lignū qđ multo fortius ardet q̄p fenū. significanť magna vemalia pcta. Sed posset hō tm de stipulis. feno. & ligms cōponē vt magn⁹ igms fieret. Sic pt hō tāta vemalia otrahē q̄p magnū purgatorium sustinebit. Sic legit de puella quadaz. q̄ cū fuisset. xv. dieb⁹ defuncta apparuit cuidam dicēs q̄p multum diu fuisset in purgatorio ppter vnam cantilenam malā. quam audierat cum delectatōne cātari. Ideo nō paruipēdāt hoies pcta vemalia. qz sepe sūt magna q̄ pua vidēnť Exēplū. Duo socij religionē intrauerūt & se mutuo dilexerūt. Cūq; vn⁹ eoꝝ egrotaret & morti appropinq̄ret. venit soro⁹ eius flens & rogās eū si posset. q̄ de statu ei⁹ sibi reuelaret. Mortu⁹ ego ille apparuit soro suo dicēs. q̄ ī magnis pēis purgatorij esset. Cunq; querēt cām dixit. Cum mihi nouī socij darenť de vestiario. antiquos abscondi sub lecto meo & nō restitui sicut debui. & iō vror.

v

Sed vade ad lectū meū. ⁊ accipies re
porta abbati. ⁊ roga vt omittat me
oōmb⁹ fratr. Cū ergo statim abba
ti reuelasset. ⁊ frēs p eo orassent. itē
illi apparuit ei dicēs se esse liberatū.
Sic ergo ptz de trib⁹ generib⁹ hoīm
qui ad purgatorium descendūt. Isti
ergo nostr iuuamen implorant dicē
tes Miseremini mei miseremini mei
⁊ c. Sunt autem diuersa suffragia q̄
bus iuuari possunt. Primū est corpo
ris xpi oblatio. De quo pomt Greg.
exemplum in dyalogo. Quidam mo
nachus suus nomine Just⁹ ; ad extre
mū suum uenies : tres aureos aphos
occulte se habuisse indicauit. Sanct⁹
autem Gre. ad terrorē alior : iussit
corp⁹ eius cū aureis aphis in sterqui
linium proici ⁊ sepeliri. ⁊ p̄cepit cui
dam. vt singulis dieb⁹ pro eo missā
celebraret. Quod cum ipse fecisset.
tercia die apparuit : dicēs se esse libe
ratū. Itē aliud exemplū. Cū quidaz
argētum foderent in rupe. rupis ceci
dit. ⁊ omnes extinxit. Vnus autē eo
rum in q̄dā cōcauitate iacuit sine le
sione quē uxor eius existimās mortuū
fecit singulis dieb⁹ p eo missam legi
et obtulit vnū panē ⁊ mensurā vini
cū candela. Diabolus aūt apparēs ei
trib⁹ diebus cū ad ecclesiā ire vellet
in specie hois dicēs. Missa ē celebra
ta. Et sic trib⁹ dieb⁹ nihil fecit. Qui
dā aūt post hoc i p̄dicta rupe fodiēs
audiuit quandā uocem subtus dicen
tē. Percucias placide. q̄ capiti meo
magn⁹ lapis imminet. Et cū ille tre
meret. ⁊ plures uocasset iterū fodit
et similē uocē audiuit. Qui a latere
fodiēs usq; ad ipsū puemēs sanū ip
sum extraxit. Cū aūt quereret quo tā
diu uixisset : dixit q̄ singul' diebus si
bi oblat⁹ fuisset vn⁹ pamis ⁊ mēsura
vini cū cādela : exceptis tm trib⁹ die
bus. Nō uxor eius audiēs : cognouit
q̄ diabol⁹ eā deceperat q̄ missam p
termisserat. Secūdo liberant aīe per
elemosinaz largitionē. Vñ legit. ij.
Machā. xij. Vir fortissim⁹ iudas col
latione facta. xij. milia dragmas ar
gēti misit ihrosolimā offerri ea ibi
p ptis mortuor. Vñ legit in vita
sancti iohannis elemosinarij q̄ dice
bat hoīes libenter elemosinas dare :
ponēs exēplū. q̄ q̄dā captus a paga
nis tenebat in vinculis. Parētes aūt
eius existimātes ipsū mortuū : singul'
annis q̄tuor stipes p eo pauperibus
erogabāt. ⁊ semp illis dieb⁹ uenit q̄
dam candidissim⁹ iuuenis. ⁊ omnia
vincula sua soluēs. ipsū abire p̄cepit
Ille aūt timens nō audebat. Tandē
confidēs in deū abscessit. ⁊ reuertēs
ad parētes singula q̄ sibi acciderant
enarrauit. ⁊ inuētum ē q̄ eisdē die
bus absolut⁹ ē q̄n p eo elemosina da
bat. In hoc ptz q̄ntū elemosina valz
p defunctis. Tercio adiuuant p uiuo
rū orationē. Exemplū. Scolaris q̄dā
quādocūq; amiserit trāsibat. semp
speciales orationes p defunctis dice
bat Cūq; mortu⁹ esset. ⁊ dictis vigi
lijs sacerdos dicēt. Requiescāt i pa
ce. respōderūt oia corpora alta uoce
Amen. Itē aliud exemplū. Miles q̄
dam quotiēs cimiteriū ptrāsiuit. ora
tiones p defunctis dixit. Qui miles
cum per inimicos suos deberet capti
uari : fugit ad cimiterium. ⁊ cōtinuo
mortui surrexerūt vnusquisq; istru
mentū suū manu tenēs. q̄si illū defe
dere vellēt. Quo viso. illi territi fuge
rūt. Quarto p̄nt iuuari p ieiuniū. q̄d
ptz de illo qui p ptis sue matris sep
tem annis satisfecit. Hec̄re in eodez
sermone. Item p̄nt iuuari p cruns
assumptionē : qn papa dat alicui cru
cem p trib⁹ vel q̄tuor aiab⁹. Exem
plum. Cum em quadā vice crux pre
dicaret. quidam trāsiēs pce siluā ha
buit obuiā tres equos nigros semi
cō mordētes. postea uenit quart⁹ in

quo sedit ho miserabiliter clamās. et q̄siuit vtr ne vidisset aliquos in equis nigris Respōdit se tm̄ vidisse equos r nō sessores Et tūc ille miserabiliter clamare cepit. O me miser q̄ oi auxilio sū destitut⁹. Cūq; q̄ret cām flet⁹ sui: rēdit. Tres socios hūi añ p uū tēp⁹ q̄ isidebāt eqs nigris. r fuerūt dēmões q̄ eos cruciabāt: p q̄b⁹ amica eor crucē acceperūt r ipi sūt li beāti. Ego āt miser nullū amicū hēo in mūdo q̄ p me crucē accipiat. Tūc ille mia mot⁹: flexis genib⁹ in tra: voluit do q̄ p eo crucē accipēt si eū dīmitteret. Statim ille disparuit. r cū magno lumine: grās egit. r in eodē loco ossa hoīs cādidissima cruciatūt. equus aūt vlulatu magno recessit.

De eodem. Sermo. lxxvi.

Mittite eis partē qui non ppa rauerunt sibi. Neemie. viij. In istis vbis hortamur p p plexitatē ad suffragia facienda p defunctis. Circa suffragia vo faciēda notanda sūt tria. Primū ē q̄b⁹ pūt suffragia Circa q̄ sciendū ē q̄m⁹ q̄ nō pūt dns q̄ sūt in celo. q̄ nō indigēt Ecclesiastici. xviij. Cū omnis carnis quasi vestimentū antiquescat Psal. Oratio mea in sinu meo cōuertet̄. Nec pūt illi q̄ sūt in inferno. Aug. Si sciret pater meus esse in infer no: nō pl⁹ orarē p eo q̄m p diabolo. Prosūt aūt hīs q̄ sūt in purgatorio: seo nō eq̄liter. Nā magis pūt illi p q̄ b⁹ spāliter fiūt. Si aūt fiūt in oi: pūt illis q̄ pl⁹ meruerūt in hac vita vt eis pdessent. s. hīs q̄ pl⁹ de mia r caritate habuerūt. tales plus de misericordia sequent̄. Pueri baptisati: martires: viri pfecti: r valde bōi secū creata mabilia nō ferūt. vt ait Aug⁹ Si q̄s p istis suffragia faceret: eis muriaz facēt: q̄nq; tm̄ orōnes r suffragia p valde bono facta cedūt ad meritū faciēti. vñ Psal. Oratio mea in sinu meo r c. Secundum ē quor suffragia prodesse pūt. Faciēdū aut̄ q̄ oportet fieri ab hīs q̄ sūt in caritate. t. sine pcto mortali. Et si sūt in pcto mortali: defunctis nōpt pdesse. Istd ē intelligendum de oīb⁹ suffragiis exceptā missa que tm̄ valet a malo sacerdote q̄tū a bono. hoc ē intelligendum ad eucharistie oblationē. q̄ corp⁹ xp̄i a malo sacerdote violari nō pt. Aug⁹. Infirmitas media nō impedit effectū medicine. sic malicia sacerdotis non impedit effectū corpis xp̄i: q̄n orat p defunctis p q̄b⁹ immolat̄. Orationes aūt q̄s facit mal⁹ sacerdos exaūs in peccato mortali: nō exaudit de⁹. Joh. ix. Scim⁹ q̄ pctores nō exaudit de⁹ Nō suffragia facta a malis nō pūt: ptz per exemplū. Require dominica. viij. i sermone. Stipendia peccati. Tercio est quo suffragia p pctis facta sciri pūt. r hoc dm Aug. tribus modis. scz per diuinam reuelationem. p angelorum manifestationem r per aīas cum hic existentium intimationem: quē cum illuc veniunt. eis hec r similia nūciare possunt. Item pūt sciri p penarum mitigationez cum sentiunt penarum mitigationē: suffragia p se fieri cognoscūt. Quarto est q̄re dns mittit aliq̄n apparē animas r suffragia petere. hoc facit ppt̄ tria. Primo propter eor celeriorem liberationē scz vt possint alijs suam indigētiā revelare r suffragia petere. r celerius de pena liberari. Exemplū. Quidam piscatores theobaldi epi̅sp̄i autūno magnū frustū glacei prēdiderūt Nō cū dño suo portassent. r pedes suos supposuisset: audiuit vocē hīs in ea Cūq; adiurasset eū vt diceret quis esset: rēdit. anima sum r crucior in hac glacie. Et q̄siuit quo iuuari posset: respōdit. Si triginta dieb⁹ cōtinue trigita missas p me celebrares: liberer Cūq; eps dimidietatē missar dixisset: diabolica suggestōe otigit p hoies illi⁹ citatis it̄ se bella mouebāt et h⁹ p dya. tū et ip̄iarū fiebat.

neare lampha

Vnde vocat⁹ eps ad sedandā discor
diam missam ptermisit. Jtē reincipi
ens cū iā duas ptes opleuisset: exerci
t⁹ magn⁹ vt videbaē obsedit ciuita
tē. ⁊ opulsus missam ptermisit. Ter
cio reincipiēs cū oēs ad victimā ople
uisset: tota dom⁹ epi ē accensa. ⁊ cū
hoc sibi dicerēt. nūdit. Si tota ciui
tas cōburi debēt: missam nō ptermit
tā. Qua celebrata: glacies tota dis
soluta ē. ⁊ aia ē liberata. Ignis tāq̄
fantasma decessit. Secūdo ppē nrām
instructionē. s. vt magnā pēnā mīsli
gi pcōrib⁹ ognoscam⁹. Exemplū
Cum abbas quidā moriēs interroga
ret quis eis vtili⁹ in abbatē cōstitui
possit mot⁹ carnali dilectione cōsulu
it vt nepotē suū substitueret. qđ ⁊
factū est. Cū aūt eius nepos ostitut⁹
quadam vice staret i orto suo iuxta
fontem: audiuit vocem auūculi sui la
mentabiliē de pēna sua cōquerentē.
Cū aūt ille queret eam. nūdit. iō q̄
tu in abbatē substitui procurauī. Cui
dicēt: quō i fonte intm̄ posset crucia
ri. Cui ille. Affer mihi cupreū cādela
brū de altari. ⁊ ipone huic fonti. Nō
cū fecisset: tāq̄ cera liquefactū ē. Sta
tim ille platurā relīquit. ⁊ p illo ora
uit. ⁊ tandē apparuit ei. dicēs se esse
liberatū. Jtē aliud exemplū. Magi
ster silo habuit parisi⁹ quondā scola
rem moriētē: quē ipse rogauit vt ad
eū vemeret ⁊ de statu suo sibi intima
ret. Qui apparuit ei cū cappa de pga
meno facta tota ō sophismatib⁹ scp
ta ⁊ īterī⁹ tota ignea. Et dixit. Hec
cappa pl⁹ me pmit q̄ si vnā turrī su
per collū haberē: quā debeo portare
ppē vanā gloriā quā de mea scia ha
bui. Sz cū magister pēnā facilē ūdi
caret: dixit ei vt manū extenderet.
Quo facto. ille gutta sui sudoris emi
sit. q̄ statim q̄si sagitta manū ei⁹ pfo
rauit. Et statim ille territ⁹ religionē
intrauit. Tercio ppē culpe in loco p

¶ ⁊ dñs admittit aīas apparē q̄nz

peratione: sm Aug. Aīe sepe puniū
tur in locis vbi pcā pperauerūt. Ex
emplū. Sacerdos q̄dā dū balneū in
traret semp inuenit quendā virum
incognitū sibi ministrantē. Quadaz
die obtulit sibi vnū panē p labore.
Qui rndit ei. Pater. aia sū cuiusdaz
balneatoris. ⁊ ago purgatorium in
hoc loco vbi pctīs cōmisi. ⁊ rogo vt
offeratis hūc panē deo ⁊ oretis p me.
Et tūc sciatis me liberatū eē. qui me
hic amplius nō inuenietis. Sacerdos
vero p eo pvnaz ebdomadā missas
celebrauit. ⁊ rediens ipsum nō inue
nit amplius. Rogem⁹.

⁊ sacerdos

De scō Martino. Ser. lxxxix.

Ecce sacerdos magn⁹ q̄ in di
ebus suis placuit deo. Eccli.
xliij. In verbis istis cōmēda
tur btūs martin⁹ a magnitudine sā
ctitatis p quā placuit deo. Sciēdū q̄
in btō martino multa inuenim⁹ ppē
que deo placuit. cuius exempla imi
tari debem⁹. Primū est mia. Pro.
xxi. Facere miam magis deo placet
q̄ victima. Math. ix. Miam volo ⁊
non sacrificiū. i. miam magis volo q̄
sacrificiū sine mia. Nō autē q̄re deo
tm̄ placet mia: ē hec. q̄ ipse natura
liē miscricors ē. ⁊ iō maxīe sibi placz
mia. Aug⁹. Nihil ē qđ nos ōo ita ca
ros efficit sicut pietas ⁊ mia. Hāc v
tutē habuit btūs martin⁹. Nā de eo
legit. Dū adhuc esset miles ⁊ nōdū
baptisat⁹: quodā die q̄ndā paupē
nudū obuiā hūit: quē cū mlti pcessis
sent ⁊ sui miserti nō fuissēt. vidit eū
btūs mar. ⁊ miserti⁹ ē ei⁹. igemuit.
et penes se mihil hns ñ vnā vestē. ex
tracto gladio eā diuisit. vnā ptē ei
dedit. ⁊ alia ptē rursus īduē. Cūq̄
trūcato pallio īcedēt. aliq̄ eū deride
bāt. aliq̄ igemiscebāt q̄ sīlia nō fece
rāt. Seq̄nti nocte. vidit btūs mar.
xp̄m idutū ptē clamidis q̄ nudū vesti
uit. dicētē ad āgelos Martin⁹ adhuc

cathecumin⁹ hac me veste ꝺterit Cū aūt frūs esset eps: oia q̄ hz potuit: paupib⁹ erogauit. Quadā die dū ad eccīam iret: pauperē nudū ꝺspexit. et mīa motus dixit ꝺyacono suo vt pauperē vestiret. Hz cū ille facē distulit: btūs martin⁹ sacrariū ītrās: solā tunicā quā hūit nullo sciēte pauperi tribuit. ⁊ cappa sua se ꝺterit. Ꝺyacon⁹ aūt nō intelligēs eū esse nudū: cū essz cū cappa tect⁹ rūdit uullū pauperē adesse. Cui ille deferat mihi vestis et pauperē vestiēdū iuenīa. Cū āt ꝺyacon⁹ instaret q̄ ad missā celebrādā pcedēt. Rūdit. Nō possū pcedē misi paup vestiar Ille ꝺignās ad fore iuit et tunicā vilē antiquā ⁊ breuē p q̄n q̄ denarijs emit ⁊ ad pdes ei⁹ cū ꝺgtiōe pieat. Quā btūs martin⁹ secrete ꝺuit cui⁹ mamīe vsq̄ ad cobur logitudo vsq̄ ad genua pcedebat. ⁊ sic pcedebat ad missam. dū aūt missā celebraret globus igne⁹. ꝺ. spūs sanctus in spē ignis sup caput ei⁹ apparuit. Cū aūt man⁹ leuaret vt moris est q̄ brachia macellēta habuit ⁊ p ue mamīe prepamētoriū deorsū eadebat. Et q̄ mamīe tunice sue breues erāt. brachia vsq̄ ad cobur nuda apparuerūt. Statim āgeli affuerūt ⁊ tegmēta aurea ⁊ gēmata attulerūt et brachia ei⁹ nuda cooperuerūt Sic ptz q̄ntū misericors fuit btūs martin⁹ ad paupes. Et nō solū ad pauperes: ꝟ eā ad pcōres. Quia oēs volētes ꝺfiteri ad ꝺpassiōis sinū recipiebat. Quadā vice diabol⁹ eū cēptare debat q̄ lapsos statim ad grām recepit. Cui rūdit. O miserabil si tuipse ab hoīm infestatiōe desistes ⁊ te facto cū tuor pmitēt. ego ꝺfisus i dño xpi mīam tibi pollicerer. Et nō solū misericors fuit ad hoies: ꝟ eā ad bruta aīalia. Vidit em q̄dā die canes imsequi leporē. siue lepusculū ⁊ mīa motus pcepit vt desistereē ab insecutōe animalis. ⁊ statim canes quasi vincti steterūt. Demon eciam quādam vaccam intrauit ⁊ eam vexauit. ⁊ pcepit ei beat⁹ Martinus dicens. Discede abscede ⁊ innoxum animal grauare desiste. Tūc demon protin⁹ discessit ⁊ vacca ad pdes ei⁹ pstet mitue ⁊ ad imperium eius cum omni mansuetudine ad gregem reuertit. Secūdum q̄ ꝺdidit deo hominem placabilem est humilitas. Judith. ix. Domine humilium ⁊ māsuetor tibi semp placuit deprecatio. Jhero. Nihil est q̄ nos deo ita caros faciat q̄ si vite merito magni: humilitate simus imitemur. Ber. In alto nō altum sapere sed humilib⁹ cōsentire. mihil ē deo carius. mihil hominib⁹ ratius. Nō est magnum in abiectione humilis esse magna prorsus ⁊ rara vt⁹ hūilitas honorata. Hanc vtutē habuit btūs martin⁹ q̄ magnus fuit tamē humilem se fecit ⁊ reputauit. Nam de ipo legit⁹ Pater sui⁹ fuit tribun⁹ sub cōstantino ⁊ iuliano imperatorib⁹. Cū autem precepissent imperatores q̄ veteranor filij p parentib⁹ militarent. Martin⁹ cum esset annor .xv. ⁊ ad militādum p patre vrgeretur. erat tāte humilitatis q̄ tantum vno suo content⁹ esse voluit. Cui ⁊ ille seruiens sepius calcamēta extrahebat ⁊ pdes tergebat. Cum autem episcopus fact⁹ esset. imuit⁹ accepit dignitatem illam: indignum se reputans. Cum autez hoīmes magnum honorem sibi inferrēt ⁊ eum sepi⁹ visitarent: extra vrbem fere duob⁹ milia rib⁹ construxit monasterium vbi cū decem ⁊ octo discipulis i maxia paupertate. humilitate ⁊ abstinētia permāsit. Quadam vice quēdā leprosū cunctis horribilē obuiam habuit. at ipse humiliās osculat⁹ est eum ⁊ statim mūdatus ē. In cella vbi morabatur nunq̄ sedes visa est: sed semper

in terra residebat. In ecclesia eū nemo vnq̄ sedere conspexit. In equo splēdido sicut solēt dñi nunq̄ cōsueuerat equitare sed in vili asino Quadā die dū in vili asino ⁊ vestitu vili eq̄taret ⁊ sine familia tāq̄ paup hō occurrerūt eī alq̄ in equis Cūq̄ eū in asino sedere vidērēt expauefacti sūt. At illi de equis saliētes ⁊ beatū martinū arripiētes fortiter pcusserūt ignorātes q̄ ipse esset. At ille mutꝰ terga cedentib⁹ prebuit. ⁊ ꝑpē hoc illi magis furebāt: eo q̄ ipse tanq̄ nō sentiēs cōtemnere videbaē. Cūq̄ abire vellēt equi adeo fixi sunt ⁊re: vt quantūcunq̄ pcuterēt velut lapides immobiles psistebāt quousq̄ ad virū scm̄ rediret ⁊ petm̄ suū qđ ignorāter in ipsū fecerāt ofessi sūt. Tūc beatꝰ martinꝰ dedit eis licentiā abeūdi. Tercīū qđ placet deo in hoib⁹ est vera fides. Ecci.i. Sñplacatū est deo fides. ad Heb. xi. Sine fide ipossibile ē placē deo. Si hō hz oēs virtutes ⁊ fidē nō hz. nō placēt deo. Augꝰ. Sine fide omnis labor vacuus est. Hoc sciuit btūs martinꝰ. ideo fidem multis parentib⁹ recepit. Vnde de eo sic legit. Parētes sui gētiles erāt. ⁊ cum esset ānoꝝ. xij. multis parentib⁹ ad ecclesiā ofugit ⁊ se cathecuminū fieri postulauit. sic enim erat consuetū illis temporib⁹. Cum autē esset ānorum. xviij. baptisatꝰ est. deinde relicta militia ad hylarium epm̄ prexit. et ab eo acolitꝰ est ordinatꝰ. Et per somnium dictum est ei. q̄ ad parentes suos iret ⁊ eos ad fidem cōuerteret. Cūq̄ pgeret īt alpes cecidit inter latrones. ⁊ cū securim vnꝰ in capite eiꝰ vibrasset ictum feriētis alter sustinuit. vinctus tñ post tergū mānib⁹ vnī eoꝝ ad custodiēdū tradit. Interrogāte aūt ei latrone si nō timēt hñdit. nunq̄ se fuisse ita securum. q̄ sciret mīam dei in tribulationib⁹ maxime affuturā. Inapiēs ergo fidē latronī p̄dicauit ⁊ ipsū ouertit. Qui martinum ad vitam reducens vitā laudabilem postmodum duxit Cum vero mediolanum pretersset: diabolus sibi in specie humana affuit/ querens quo pergeret. Respōdit. Quo me domin⁹ duxerit. At ille. Quocūq̄ ieris diabolꝰ tibi aduersabit. Martinꝰ respōdit. Dominꝰ mihi adiutor non timebo. Ille statim euanuit. Et veniēs ad parētes. matrem ad fidē cōuertit. patre in errore permanēte. Incepit autem btūs martinus fidem publice p̄dicare. Cum autē hereſis arriana per totum mūdū pullularet. Beatꝰ martinus viriliter obstitit ⁊ ob hoc publice ꝯsus ⁊ de ciuitate eiectus ⁊ rediēs mediolanū monasteriū sibi cōstruxit Sz ab arrianis inde est eiectꝰ. Deinde eps est electꝰ ⁊ se morti exponens viriliter obstitit. Dū quoddam templū ydolorum destruere vellet ⁊ pagani ei resisterēt. Tūc per triduū alicubi tectus ⁊ cimere ieiunauit. ⁊ vt deꝰ templū euerteret exorauit. Tunc duo angeli scutis ⁊ hastis armati venerūt in forma militū. dicētes se missos martino in subsidiū Quo audito gētiles resistere ei nō p̄sumētes ⁊ multi eoꝝ ad fidē cōuersi sūt. Itē cum in alio tpe fanū quoddā destrueret. gentilib⁹ contradicentibus. vnꝰ euaginato gladio ad eum cucurrit Et btūs martinꝰ nudam ceruicem ei exhibuit. sed cum ille manū extenderet vt eū p̄cutēt. mox irruit ad terrā ⁊ pstratꝰ venā postulauit Itez alio tpe simile cōtigit cum ydola destrueret. ⁊ quidam eum cultro ferire vellet in ipso ictu cultrū de manu eiꝰ excussum nō sensit. Sic patet quō btūs martinꝰ perfectus fuit in fide. misericors. ⁊ humilis. ⁊ ideo deo placuit. In hys debemus eū imitari si deo dignꝰ placere. Rogemꝰ.

De sancta elisabeth Ser. lxxvij

Quota pulchra es amica mea. et macula in te nō est. Cāti. iij. In hijs verbis cōmēdat dom̄s sponsam suam Elisabeth a pulchritudine interiori q̄ ornat aiaz non ab exteriori: que nō est necessaria ad salutem. Sciendum autem q̄ pulchritudo anime cōsistit in vtutibus q̄ ornāt animam & faciūt eam celesti sponso amabilem. Prima vtus est caritas. secūda castitas Iste due virtutes faciūt animam pulchrā. & deo placabā. Sap. iij. O q̄ pulchra ē casta generatio cum caritate. q. di. O q̄ pulchra est coram deo anima illaque accensa est diuina caritate & q̄ hoc ē casta. Caritatez pfectā hūit elisabeth. Nā deū sup oīa dilexit. & ideo dns eā ecōtra dilexit Pro. viij. Ego diligētes me diligo. & q̄ mane vemet ad me. i. qui m̄ iuuētute quesierit me inuenet me. Sic fecit beata elisabeth q̄ ab infantia deū maxime dilexit Vnde de ea sic legit: q̄ cū essz quinq̄ annoz ecclesiam orādi causa sepissime itrauit: ludos pueriles maxime vitabat Et licet psalterium nō sciret tñ coram se expādit & alios ad orandum puocauit. & vt nemo eaz velut occupatam ad ludū traheret. vel in orādo impediret: sepe in ludis venias & genuflexiones faciebat. diu stodiēs ne alij osideraret Cū maritū duxisset: licet iuite de nocte surrexit nesciēte viro suo & orauit. & ipsa cū vna ancilla ibi ordīauerat vt si hora obdormiret eā p pdē trahens excitaret. Et q̄dā vice dū pdē dñe sue tā gē vellet tetigit pdē dm̄ Et cū ille excitat⁹ q̄siuit q̄re hoc factū sit: hoc fuit sibi intimatū & sustinuit patiēter. Cū aūt vir eiꝰ aberat cū celesti spō so i oratione pnoctabat. Et iō ei sig dilectionis mutuo ostēdit: q̄ sepius ei in cōtemplatione apparuit & cum ea loq̄bat. Quadā em̄ die dum vemret de ecclesia ex debilitate i gremiū anclle sue se posuit & respiciens p fenestrā: vidit celū aptū & ihesū ad se inclinatū & vultū serenissimū sibi oīa dentē. Ipsa vero huiꝰ visionis dulcedine repleta tāta hilaritate pfundiē vt mirabiliter videret: tandē ab eiꝰ aspectu ihesus se abstrahit & subito ipsa lacrimabat. Cui itez se ostēdēs dns dixit elisabeth. Si tu vis mecum esse: ego vero tecum ero. Hoc tñ nō audiebat ancilla. Elisabeth alta voce respondens dixit. Ita: dñe si vis esse mecū: ego ero tecū. & me a te nunq̄ sepabo. Nō cum audiret ancilla. mē rogabat cum quo loquereē. tunc se uelauit ancille. rogans vt nulli dicēt Itē cum ossa viri sui de trāsmarinis ptibꝰ reducerent & ipsa ea recepet. ait. Grās tibi ago dñe ihesu qui dulcissimi spōsi mei ossa remisisti Et licz multum eū amauerim: tamen ꝓpter amorem tuū eo libēter careo Vt aūt totū amorem suū in deū dirigeret. rogauit dom̄m̄ vt omnium tpaliū cōtemptū sibi donaret & dilectionē filioz suoz vltra q̄ necesse esset ab ea euelleret. & sic audiuit voez sibi dicentē. Elisabeth exaudita ē oratio tua. Sic ptz de pma vtute q̄ eam pulchrā & deo amabilez faciebat. s. caritas. Secūda vtus q̄ facit animā pulchram & decoram. & amabilem ē castitas & mūdicia cordis. Prou. xxij. Qui diligit cordis mundiciam habebit amicum regem. scilicz celestem. Hanc mūdiciam habuit beata elisabeth. Sed pater eiꝰ rex vngarie eā lantgrauio Turingie Ludowico nomine licet inuite copulauit. Et licet precepto patris obediuit. tñ ex oscensu cordis nunq̄ virum cōcupiuit. Jō potuit bene dicere cum sara. Thob. iij. Tu scis dñe: q̄ nunq̄ cōcupiui virum: sed mundam seruaui animam

meā ab omni cōcupiscētia. Vñ post
morte viri nullo modo voluit alteri
copulari. Cū em quidā eps eius cog
nat⁹ ipsam alteri copulari vellet. in
consolabiliter fleuit dicēs. Et si aliē
uadere nō potuero. ego mihi psona
liter nasū abscindā. ⁊ nullus viroꝝ
me durabit. Et vt castitatē seruaret
cōrp⁹ suū multis ieiunys affligebat.
et a puellis suis virgis horribiliē cē
di iussit. ⁊ sic patz de eius castitate.
Terna virt⁹ que facit aiam pulchrā
et deo acceptā est humilitas. Judit.
ix. Dñe hūiliū ⁊ māsuetoꝝ tibi placz
ꝑcatio. Hiero. Nihil est ꝙ nos deo
ita caros facit ꝙ si vite merito mag
ni humilitate simus infimi. Eccl. iij.
Quāto maior es: tāto humilia te in
omnib⁹. ⁊ inuenies grām apud altis
simū. Sic fecit beata elisabeth. Ipsa
em fuit magna fm seculi dignitatē:
q filia regis vngarie ⁊ vxor lātgra
uie: tamē vilioꝝ se reputauit ꝙ ali
quā suaꝝ ancillarū. Nam ancillis in
hibuit ne eā dominā vocarēt. Ad ho
spitale adhuc viro suo viuēte: sepe
uit ⁊ pedes pauperū lauabat ⁊ simili
ter scutellas ⁊ vtēsilia coquine laua
bat. Infirmos abluebat: leprosos
quos null⁹ tāgere volebat ipsa tra
ctabat. Mortuo vico suo religiosuz
habitū induit. vestes nigras ⁊ albi co
loris fecit. Pat vero rex vngarie au
diēs de ei⁹ pauptate comitem vnū il
luc misit q eā reducerēt. Qui videns
eā in tā vili habitu sedentem ⁊ flen
tem sic ait. O nūq filia regis sic iret
Cū multū instaret vt ad patrē rediret. Illa oīno recusauit dicēs: se pti
us velle paupē vitam ducere: ꝙ ho
mis oīb⁹ abūdare. Quarta vtus q fa
cit aiam pulchrā: est sapia: vt homo
libēter sustineat tribulationez a deo
missam: qō est signū dilectionis Apo.
iij. Ego quos amo arguo ⁊ castigo.
Gre. Electi filij dei feriri paterna di
lectione ⁊ correctione desiderāt ⁊ do
lorē vulneriū medicinā putāt salutis
Talis fuit btā elisabeth que omnia
aduersa libēter sustinuit Dum enim
vir eius in trāsmarinis ptib⁹ mortu
us fuisz: vasalli ei⁹ qui castra ⁊ mu
nitiones ei⁹ possidebāt dicebāt ꝙ di
spēsatrix bonoꝝ nimis esset ꝓdiga.
et quodā sero eiecerūt eā cū pueris
suis de castris suis ⁊ de omni possessi
one sua. Aduenīte aūt nocte in do
mo cuiusdā tabernarij: vbi porci iace
bāt se cū pueris suis recepit. Media
nocte cū fratres minores matutinas
pulsarēt venit ad clausturā eoꝝ agēs
deo grās ꝓ sua tribulatione: rogās
frēs vt Te deū laudam⁹ cantarēt.
Die sequēti vasalli ordinauerūt sibi
hospiciū in domo emuli sui. ⁊ cū eaz
hospes ⁊ hospita grauit sustinuissēt
et minis molestarēt. valefaciēs pati
etib⁹ dicēs. Libēter hīb⁹ valefaco
rē si inuenirē. Cum sic cōpulsa ab il
lo loco recedere vellet ⁊ per quosdā
lapides i via lutosa trāsiret occurrit
ei quedā vetula cui multa būfiaa se
ꝑ fecerat. ꝙ paup ⁊ deiecta erat: de
dignabaī sibi cedere: sed beata elisa
beth sibi cedere volēs in lutū cecidit
et surgēs vestimentū suū videns: gau
dens tersit. Et ꝙ sic virtutib⁹ abūda
bat: deo domin⁹ eam ad gaudia per
petua inuitabat Cum autē appropin
quaret temp⁹ ꝙ domin⁹ dilectā suā
ad se recipere vellet: dū febrib⁹ egro
taret ⁊ parietē versa iacēt. audiuit
auiculā dulcissime cantantē: tūc ⁊ ip
sa cātare cepit. Cūq quereret ānil
la quare cātaret: rait Auicula quedā
tā dulcī cantauit. ⁊ me ad cantū ꝑ
uocauit. Auicula illa credit fuisse ā
gel⁹ ei⁹ qui ei etna gaudia nūciauit
Deinde dyabol⁹ affuit si forte i ea ali
q̄ inuenīret. Quem illa videns. Fuge
fuge. fuge. trib⁹ vicib⁹ exclamauit.
Appropiāte aūt media nocte dixit.

Ecce appropinquat hora in q̃ omnipotens deꝰ amicos suos ad celestes nuptias inuitauit: deinde emisit spūm. Anno dn̄i. M. ccxxvi. Ex corpe eiꝰ sua iussimꝰ odor emanauit. Eadem hora auicule multe vise sūt supra ecclesiā quas nunq̃ ho videratque tā dulcē cantabāt: ita vt oēs mirarentur qđ crediē fuisse chori angelorū animam eius deducētes. Cuiq̃ corpus eius depositū esset: oleo sicut corpꝰ beati Nicolai redūdauit: vbi infirmi sūt curati: leprosi mūdati: cęci illūinati. claudi sanati: ⁊ demoniaci liberati. Hoge mus ergo sanctā Elisabeth.

De presētatione vginis gloriose. Sermo. lxxx.

Quite archā in sanctuarium tēpli qđ edificauit Salomō. Scribūtur vba hec originaliter. ij. Paral. xxxv. ⁊ fuerūt vba visionis iosie regis boni: ad sui tēpis leuitas veteris testamēti quos misit archā in tēplo dei pītare. Nā sm nicolaū de lyra: multo iā tpe antęq̃ ipse regnret: archa dn̄i extra tēplū ostituta fuit. qđ iosias rex indignuꝫ existimās eā poni i tēplū iussit. Nō quidē factū cōuenies fuit figura eiꝰ qđ ho die factū ē in btissima vgie maria: q̃ va viua ⁊ sacratissima archa extitit in q̃ eterni pīs celestis filiꝰ vmigenitus icarnari voluit: nouęq̃ mēsibꝰ clausis fuit. Quā dignissimā viuam archā vginē bñdictā cū sui sci parentes vsq̃ ad tēpꝰ ablactationis in domo sua extra scz tēplū solliciti nutriuissent. Jā tūc nullibi iudicarūt tam digne ⁊ honorifice reponēdā ⁊ ofuādā sicuti in sacratissimo dei tēplo illo in iherusalē. Ad qđ se eandē psentādam scō suo voto ouōū añ obligauerūt ⁊ hodie publice ⁊ solēniē satisfecerūt id adimplēdo. Vñ psalmꝰ Vouete ⁊ reddite dño deo vō. Et iterū Reddę altissimo vota tua. Eccle. v.

Si q̃d vouistī deo nemorieris reddere. Sic ergo fecerūt quēadmodū in verbis thematis sonuit eā in tēplū ponebāt: vt ait thema. Domite archam ⁊c. Scendū aūt qđ in pītis hmone q̃ tuor sūt pncipalit notāda. Primo cōgrues huiꝰ festiuitatis institutio. Secundo dicē vñ sumpserit sibi pīs festū nomē ⁊ originē ⁊ quo facta sit hodierna psentatio. Tertio vt magis pateat huiꝰ festi vtilitas ponenē causę rationabiles pītationis. Quarto quo se habuerit btissima vgo in illo statu ad quem nūc deputata extitit.

Pro pmo ergo aduertēdū ē qđ festiuitates gloriosissime vgis marie nō sunt aliud q̃ q̃dā celebres ānue dies cōmemorationis quorundā precipuorū que in ea siue circa eā gesta sunt. Cū ergo hec eadē acta: ppter que ei festiuaē magis cōstat in salutē ⁊ vtilitatē totiꝰ generis hūani peregisse. Ideo merito aboibꝰ debet cōmunē eius festiuitas cū reuerētia ānue peragi ⁊ cōmemorari ne ingrati inueniamur sup tātis bñficijs impensis. Est itaq̃ pītatio btē marie mirificꝰ gratiosus ⁊ benefic⁹ actus post eius natiuitatē. Quare ergo mirꝰ festiuari deberet q̃ ipsa eiꝰ natiuitas pēsatis hijs tribꝰ iam enumerādis? Primo si vgis bñdicte natitas scā extitit nō mirꝰ scā fuit eiꝰ pītatio: qr eadē vgo q̃ in mūdū sancta ē nata: est postea nō mirꝰ: seo eque vel magis sācta in tēplū pītata a suis parentibꝰ nō mirꝰ sanctis q̃ tūc essent cū ipsa nasceret. Ecce sanctitatē tam pīcta te q̃ psentantiū psonaꝝ. Vide etiaꝫ loci sanctitatē: qr ad templū tunc tōtius i orbe terraꝝ sanctissimū puto salomonis. Secūdo. si vginis natiuitas fuit ad salutē generis humani: non mirꝰ eius pītatio cū ipsa in hoc templo materiali suū sanctissimū tēplum aptauit. pparauit: ⁊ dignifica

uit. vt esset dignum habitaculum filij dei in quo incarnari voluit. Tertio si virginis marie natiuitas fuit gratiosa vt in eius festo cam̃ non minus eius presentatio. Quicquid em̃ gratie meriti & dignitatis ac dñi muneris b̃ndicta v̊go ex illa ei⁹ i tẽplũ p̃natõe & subsequẽti mbi habitatiõe atq; uersatõe cõsecuta ẽ: toti nob̃ cesslit in magnũ nr̃e salutis b̃ficiũ. Patz ex hys q̃ sit dis sit festiuãdi cõ vtriusq; tã natitatis q̃ p̃natõis. Pensem⁹ iã e⁹ hodierne festiuitatis cõgruentiã: cui⁹ figurã h̃em⁹ i veteri testamẽto. ij. Re. vi. q̃ dauid reducens archã dñi de domo. Obededom ad ciuitatẽ suã: hoc fecit cũ mag̃ solẽnitate: oi domo isrl ad hoc congregata. & erat ibi mag̃ iubilatio & solemnis sacrificior̃ oblatio. Si ergo tãta solẽnitas fiebat: qñ illa lignea ãcha in domũ dauid p̃tabat: q̃ fuit figura huiꝰ p̃natiomis: q̃nto cõnabiliꝰ est ecclesie solẽnisandũ in die presẽtationis v̊gĩs marie in templũ siue domum dei ommipotẽtis: multo em̃ prestantior est veritas q̃ figura: lux q̃ vmbra. Nõ enam dauid rex & pphẽta iubilasz cũ tãta solẽnitate añ archã que vtiq; lignũ eat: licet auro circũtectum. si nõ in spiritu pphetico signatum honorasset: attẽdens verã viuam archam dei signatam & figuratam per illam sui temporis archaz testamẽti. Cõsideremꝰ eã karissimi plemꝰ correspondẽtiam iam dicte figure ad figuratum. Sicut em̃ lignea archa p̃dicta i se cõtinebat tabulas veteris testamenti. ita nostra archa viua ad hoc erat fabricata & in templum p̃sentata: vt ydonea fieret cõtinere duas tabulas noui testamẽti. hoc ẽ corpꝰ & aiaz domini nostri ihu xp̃i. Hui⁹ archẽ virginis scz Marie in templũ presentationẽ & ibidem in habitationẽ p̃uidebat in spũ dauid dicens. Quis ascendet in montẽ domini: aut quis stabit in loco sancto eius. Et respõdit. Innocẽs manib⁹ et mũdo corde: quod de nullo hoīe puro dici potest: q̃ de gloriosa virgine Maria. Quis enim sic innocens et mundꝰ corde sicut ipsa cum nemo sit mundꝰ a sorde. Vnde p̃. Jo. p̃mo Si dixerim⁹: quia peccatum non habem⁹ ipsi nos seducimus. & veritas in nobis non est. Et ꝑm beatum Augustinum. Omnino preter ipsaz virginem Mariam: hoc sit dicere verũ. Habem⁹ enam huiꝰ simile in nouo testamẽto: videlicet in festo purificationis eiusdem virginis. scz Marie. Ob hoc em̃ ecclesia p̃apue celebrat idem festum purificationis: quia ea die Maria virgo infantulum filium suum Jhesum presentauit in templũ vt sisteret id est offerret eum domino. Cur ergo non enam similiter celebraret ecclesia diem illum hodiernum quando ipse nõ solum a parentib⁹ suis est presentata sed enam ipsa semetipsam presẽtauit in templũ vt sisteret se domino. Quas congruentias attendens modernus sũmus pontifex sanctissimus dominus Paulus secundus ad instantiam p̃cipũ Thuringie hanc festiuitatem in eorum terris celebrandam mature admisit. concessit approbauit & confirmauit ac enam indulgentys specialibus dotauit. Quod enam attendẽtes reuerendissimi in christo patres domini Archiepiscopi Magutinensis. Treuerensis. & Deinde colomensis. eandem festiuitatem in suis dyocesibus: populariter celebrandam instituerũt. Et tantum de p̃cipali primo. Quo ad secundum mẽbrum diuisiomis congruit aliqua de parẽtib⁹ v̊gĩs gloriosissime inducere. Vñ legit̃ in aurea legẽda q̃ felices illi parẽtes v̊gĩs b̃ndicte Joachim &

Anna ambo iusti ⁊ sancti sine repl̃e
sione in oib⁹ mãdatis dñi incedẽtes
viginti annis in matrimonio cohabi
tãtes prolem nõ h abuerũt. Et roga
uerũt in suis deuotis orationib⁹ ⁊ ob
secrationib⁹ altissimũ quatn⁹ digna
retr eis fecũditatem concedere ⁊ plẽ
dare Vouerũt itaq; domino vt eis
sobolem cõcederet eam eius seruitio
omnino manupare vellẽt. Venit tã
dem angel⁹ a deo missus ipsosq; cõso
lat⁹ nũciauit eorũ preces exauditas
eisq; felicez prolem scz filiam ꝓmisit
et addidit sibi nomen ⁊ q̃p digna san
cta ⁊ gratiosa esset futura intimauit
Adiecitq; quomodo ipsa futura ma
ter filij dei fieri deberet. Felices igit̃
illi cõiuges huiõi diuinũ promissum
patiẽter ⁊ hilariter in bona spe exspe
ctabãt adimpleri. Itaq; ãna decurs
nouẽ mensib⁹ huiõi ꝓmissam filiam
felicem mariam: que in vtero eius
sanctificata ẽ ꝓpit Et vt angel⁹ iuss
erat mariam vocauit: quã anna cũ
omni studio educauit vsq; ad tẽp⁹
ablactationis Hec ẽ illa gnatio de q̃
scribit̃ Sap̃. nn. O q̃p pulchra ẽ casta
generatio cum caritate. Hec breuit̃
in laudem parentum v̊ginis genero
se sũt dicta. Quos ⁊ nos omnes hõra
re ⁊ inuocare debem⁹ rogantes vt
christũ suũ nepotẽ p nob⁹ fidelit̃ exo
rẽt Venio igit̃ ad hui⁹ membr̃ prin
cipale. Vñ scz sũpserit nomẽ ⁊ origi
nẽ pñs festũ. Cõpleto igit̃ post trien
nũ ablactatõnis tpe: sancti parẽtes
bñdictã filiam ãbo in templũ pñtaue
rũt cum oblationib⁹. Audi ergo q̃d
acciderit ardui miraculi ãtiq̃ ipsi ascẽ
derẽt in templũ. Erãt ante templum
quindecim grad⁹ ascẽsionis. nam q̃
templũ in mõte erat ostitutũ. altaẽ
holocausti q̃d forinsec⁹ erat adiri nõ
poterat: nisi p huiõi gradus In hos
immo v̊ginẽ ostituerũt. volẽtes sec
sua sacrificia ꝑpare ad ascẽsũ. Quid
acciderit. Medio tpe, v̊go bñdicta cũ
ctos illos grad⁹ sine adiutorio alicu
ius ascendit ita expedite ⁊ velociter
acsi iam pfecte etatis esset nõ retro
spicẽs. Et vt epipham⁹ doctor gre
cus dt. Stupentib⁹ cunctis q̃ aderant
ad aram sine adiutorio alioz venit.
seipsã dño deo ꝓsentãs ⁊ offerẽs Vñ
bene camẽ de ea. Nõ negatũ est na
ture tu vtutũ agis iure ⁊ potes gtã
Nũc vt ait magister in speculo hysto
riali. Parẽtes v̊gis sacrificio suo fcõ
m̃ morẽ legis: ⁊ voto suo iã pfecto
filiam suã presentatam intra septa tẽ
pli cum alijs virgimb⁹ ibidem in dei
seruitio educandis dimiserũt. ⁊ ipse
post grates deo reddítas in domũ su
am reuersi sũt. Post quos parentes
virgo benedicta nunq̃ more puule
fleuit. Attendant igit̃ parentes qũo
suas proles ad dei cultũ ⁊ famulatũ
instruere debent qm̃ si negligẽtes re
perti fuerit arguet eos dñs de culpa

De tercio huiꝰ principal̃. s. de causis 2°
rationabilib⁹ pñtationis restat dicẽ
Epitaq; ꝓma causa vt sancti ei⁹ pa
rẽtes suo sancto voto de quo dictũ ẽ
supra satisfacerẽt. Secũda causa est:
vt parẽtes virginis ãgelice iussioni
in hoc obtemperarẽt. Nã vt legit̃ in
aurea legẽda: angelus domini dum
eã nũciauit nasciturã ait. Nõ forinse
cus inter populares: sed in tẽplo do
mini morabat̃ ne quispiam d ea sini
strũ aliquid suspicer̃. Tercia causa ẽ
q; cũ benedicta v̊go esset gratia ple
na ⁊ cunctis hominib⁹ abũdanꝺ do
tata. decuit vt ait btus Jheronim⁹
in sermõe. Eam nullis vsib⁹ esse mã
cipandã nisi diuinis. Cum igit̃ tem
plum dei ad hoc ordiatũ sit ⁊ dedica
tum vt diuino seruiat cultui. decuit
Mariã in illud ꝓsentari. Vñ ꝓpheta
ait. Domum tuam decet sanctitudo
domine. Et iterum. Sanctificauit ta
bernaculum suum altissim⁹. Quarta

et vltima causa est: vt tam nobilis thesaur⁹ ⁊ tam preciosū cleinodium in loco sibi magis cōgruo reponeret ipsa em̄ est archa viua: que ad istar archē veteris testamēti locari debet in tēplo. Vbi thema. Pomite archā ⁊ c̄. Pro quarto ⁊ vltimo huiꝰ ꝓna pali quō sc̄z se habuerit benedicta v̄go post suā p̄tationē in tēplo. Pro quo sciendū. q⁹ bñdicta v̄go in templo q̄si in aptiori ⁊ cōuemētiori loco est adducta vt in dies magis magisq⁹ disponeret: aptaret ⁊ dignificaret ad id qđ erat futura. Debuit em̄ fieri ⁊ suo tpe esse dignissimū tēplū filij dei: in quo voluit incarnari: idō digne in templū p̄tae intus habitatura ⁊ cōuersatura. vbi poterat i lege dñi ⁊ in diuinis scripturis plenꝰ eruditi. Et sic decebat v̄gine sanctā que cōmunē cum deo patre habituā erat filiū. segregatā esse ab alijs hoibus ⁊ a mūdo ⁊ dicatā soli deo Erat maria in āmirationē oib⁹ que cū trium tm̄ esset annoꝝ tā maturo gressu ambulabat. ita pfecte loq̄bat ⁊ dei laudib⁹ insistebat vt nō infantula putaret: seo q̄si adulta esset: ita i oratiomib⁹ persistebat. Et resplenduit eius facies vt vix potuissent i eiꝰ faciē quisq⁹ intēdere. Bene ergo de ea p̄t dicta illud. Eccles. l. Quasi luna plena in dieb⁹ suis lucet ⁊ q̄si sol refulgēs: sic illa refulsit in templo dei. Legim⁹ etiā q⁹ dū ipsa horis cōgruē tib⁹ operi manuū insisteret sicut cetere v̄gines omnia q̄ antique mulieꝝ vix facere poterāt ista in teneritate explebat. Ecce kīni in hys ommibus opata est grā qđ non habuissz natura. Ideo hodie canitur in antiphona. Radiat gratia iā in puella ⁊ sapia refulget i parvula. Virgo gloriosa vt legim⁹ in templo dei p̄pue hec tria exercebat sc̄z vehementiā sancti desiderij: feruorē deuotionis ⁊ puritatez orationis quib⁹ attigit fontē illū sublimē totius gratie. Sic em̄ scriptū ē Eccī. xxxv. Oratio humilis nubes penetrat. Et quis humilis: si nō maria humilis. Et quis iustus si nō maria iusta. Cam̄ em̄ de ipsa. Ex te ort⁹ est sol iustitie xp̄s deus noster. De hac esse virginis in templo ouersatione: dicat b̄tus Jheromin⁹ in quadam epistola ad Chromaciū ⁊ Heliodorꝝ: q⁹ beata v̄go hāc regulam sibi statuit. vt a mane vsq⁹ ad tertiā oratiomib⁹ insisteret: a tertia vsq⁹ ad nonam operi manuū vacabat. ⁊ no tanter tertio verisimiliter ad templi ornatum subtiliora preparādo. A nona ab oratione nō recedebat quin vsq⁹ angel⁹ sibi apparēs escam ei daret. ita vt vigilys inuenire ꝑior in sapia legis dei eruditior. in vera hūilitate humilior. in carminibus vanitatis elegātior: in caritate gratior. in oī puritate purior. in omni actione. ⁊ in omni v̄tute pfectior. Erat em̄ constās ⁊ immobilis. Panc iracscentem nemo vidit vel audiuit vnq̄. omnis sermo eius ita erat grā plen⁹ vt oēs noscere in lingua eius de⁹. Semp i oratione ac instructione legis dei permanebat. Cotidie autē esca quā de manu angeli acceperat ipa tm̄ refocillebat ⁊ escā quā a pontific⁹ templi recipiebat pauperib⁹ diuidebat. Sic ergo crescebat puella paruula. suauis sine macula. prudens ⁊ decora vt esset vniuersis imcōparabilis ⁊ nulla sibi similis. fieretq⁹ caput v̄ginū ex cedēs laudes angelorum ⁊ hominum. Dicamus ergo deuote eam inuocantes. O hominū ⁊ angelorum dña auocata nostra potētissima. ⁊ summo nostro iudici gratissima. nob⁹ seruis tuis relaxa crimina ⁊ mētes nostras illumīa corda nrā in bono tepida fac vt fiant in deo feruida. nostro tremendo iudici te hodie presentans

pro nobis loquaris bona. et auerte indignationez suā a nobis. vt te interuemēte hic in pñti eiꝰ grāz. et pꝰ hāc fragilē vitā felicitatē eternā nob̄ pstare dignetur. Amē

De sancta Cecilia Sermo. lxxx.

Mulier diligēs ē corona viro suo. Proue. xij. vel mulier timēs deū ipsa laudabit. Pro. xxx. Ista ꝟba pñt exponi cōgrue de btā Cecilia q̄ p dilectiōnā viro suo valeriano obtinuit eternā coronā Pñt etiā exponi spūaliter de q̄libet fidelia que hz virū xp̄m q̄ p dilectiōnā suam pt in seipsa viro suo acq̄rē vitaz eternā. i. coronā sempiternā. Hui⁹ nō sūt q̄ tria sūt q̄ eū dilectiōnā facē debemꝰ. Primo debemꝰ mādata dei libēter custodire. Deutro. vij. Omne mādatū qđ tibi p̄cipio caue diligenter vt facias vt possis viuē. In istis ꝟbis ondit dns q̄liter vult vt sibi seruiaē et quale p̄miū vult dare. Vult em̄ vt huiamꝰ ei integraliter et pfecte. iō dicit Omne mādatū. Si em̄ hō in vno peccaret: et oia alia seruaret: nihil sibi p̄desset ad vitā eternā. Vñ scriptū ē Eccleſiastes. ix. Qui in vno peccat: multa bona perdit. Vult ergo vt huiamꝰ sibi diligēter et sollicite et nō tepide et negligēter Vñ scriptū ē Deu. vij. Caue diligēter vt facias. q. d. Maledictꝰ hō qui facit opa dei negligenter. Psal. Maledicti q̄ declinant a mādatis tuis. Premiū aūt mādata sua seruātibꝰ diligēter promittit cū dr vt possis viuē. Mat. xix. Dixit adolescēs ad ihesū. Magister q̄d faciā vt vitā eternā habeā. Ait ihs. Si vis vitā ingredi serua mādata. Sic seruauit btā Cecilia: q̄ diligēter mādata dei ab infātia seruauit: iō meruit vitā eternā. Secdo debemꝰ libenter bn̄ficia dei nob̄ facta cogitare Deu. vi. Caue ne obliuiscaris dñi dei tui qui eduxit te de terra egipti de domo seruitutis: q̄n scz p passionē nos liberauit de tenebris ifernī et de p̄tāte pharaonis. i. diaboli. Istud debemꝰ diligēter cogitare. Eccl. xxix. Gratiā fideiussoris tui ne obliuiscaris: dedit em̄ p te aiam suā. Fideiussor ille est xp̄s. Totꝰ mūdus captiuꝰ tenebaē a diabolo p̄pter p̄ctm̄ p̄mi parentis et nullus erat in mūdo q̄ nos redimere posset. Filius aūt dei Ihesus xp̄s fideiussor noster factꝰ est vt nos redimeret. Scz pt hō p tā magnis rebꝰ fidem suā prebēret: oportet eū aliq̄n domū et hēditatē et q̄nq̄ vitā p redēptione exponē. Sic fecit fideiussor noster vñ dr Ihere. xij. Heliq̄ domū meam dimisi hereditatē. dedi dilectā animā meā. i. vitam meā in aiam inimicoꝝ eius. Hugo. O hō cogita diligenter quantū te deꝰ dilexit olim cum non esses dilexit te vt cōderet: cum peccatas factꝰ es hō: vt te redimēt et humiliauit se vt reformaret et ostenderet quātū te diligēt: nō misi moriendo a morte te liberaret. Istō diligēter cōsiderauit btā Cecilia. Vñ legit de ea Cecilia ꝟgo gloriosa ex nobili genere romanoꝝ orta et ab ipsis cunabil⁹ in fide christi nutrita euāgeliū christi semper gerebat in pectore suo. i. ea q̄ scripta sūt in euāgelio de xp̄o. scz de pauptate natiuitate. et passione sēp in corde suo gerebat. et a colloquijs diuinis et oīmb⁹ non cessabat. et vt dns suam castitatē cōseruaret continuo exorabat. Cū aūt cuidam nobili despōsata fuisset noie valeriano sēp cogitabat q̄liter domino suā pudicitiā seruaret et induēs se cilicio ad cutem desup auratis vestib⁹ ornabatur Cum in domo parentū suoꝝ nobiliū diuersa genera musicoꝝ resonabāt Cecilia in corde suo soli domino decantabat dicēs Fiat domine cor meum et corpꝰ meum immaculatum vt nō confundar. Et biduanis ac triduanis

ieiuniis : orās cōmēdabat dño suam pudicaam. Sic ptz qualiter diligen ter beneficia passionis xpi recogita bat. Terao debem⁹ diligēter igno rantib⁹ viam vtutis ostēdere ⁊ doce re. De hac diligēter dr. Actu. xviii. Apollo feruens spū loquebaē. ⁊ dili gēter docebat ea que sūt ihesu. Sic beata Cecilia diligenter docebat vi rum suū infidelem ⁊ ad fidem cōuer tit. Vnde bene figurata est per muli erem illam: que dragmaz perditā q̄ siuit donec inueniret illam: dragma perdita potest intelligi anima valen am: quam cecilia diligēter quesiuit: quādo eum diligēter instruxit ⁊ eā inuenit quādo eum ad pēnitētiam ⁊ ad baptismū reuocauit. Nam de ea legit sic Venit vox in q̄ suscepit cum sponso suo cubiculi secreta silētia. ⁊ ita cecilia sponsū suum valerianum alloquit dicēs. O amātissime iuueis secretum habeo tibi dicere: dum iu caueris illud obseruare secrete. Ju rat Valerian⁹. At illa. Angelū dei habeo apd me qui mirio zelo custo dit corp⁹ meū. ⁊ si tetigeris me. te in terficiet Si autē ognoueris q̄ me ca sto amore diligis: diliget te Cui ille Si vis vt credā verbis tuis ostende mihi angelū. ⁊ si vere pbauero q̄ ā gelus sit: faciam qd hortaris. Si au tem virum alium diligis: te ⁊ illum gladio feriam. Cui cecilia. Si in vez deum credideris ⁊ te baptisari pmise ris ipsum videre valebis. Vade igi tur in tertiū miliarium abvrbe advi am que appia nūcupaē ⁊ pauperib⁹ quos ibi inuenies dicas. Cecilia me misit ad vos vt ostēdatis mihi vrba nū epm ⁊ illi dicas omnia vba mea. et cum ab illo baptisat⁹ fueris ⁊ ad me redieris: angelum dei videbis. Tunc perrexit valerian⁹ illuc ⁊ fm precedētia signa inuenit sanctū vrba num. Cunq̄ secum staret ⁊ vba Ce cilie reuelaret. apparuit ei quidam senex in vestib⁹ albis tenēs libz au reis litteris scriptum. Quem vidēs ille cecidit territ⁹ ad terram. Quem cū ille leuass; erat eum legere. Vn⁹ deus: vna fides: vnū baptisma. vn⁹ domin⁹ ⁊ pater oīm: qui super oēs et super omnia ⁊ in omnib⁹ nobis. Cunq̄ legisset dixit ei senex. Credis illa ita esse. Ille ait. Nō est aliud qd verius credi pōt. Et statim ille dispa ruit. Et btūs vrban⁹ ipsum baptisa uit ⁊ ad cecilia remisit Qui rediēs inuenit angelū cum ea i cubiculo lo quētem. Angelus autē habuit duas coronas de lilijs ⁊ rosis. vnā cecilie tradidit ⁊ alterā sibi. d. Corōas has immaculato corpe ⁊ mūdo corde cu stodite q̄ illas de paradiso dei attuli nec vnq̄ mercescēt nec odorē amit tēt: nec ab alijs n̄ q̄b⁹ castitas placu erit videri pōt. Tu aūt valeriane q̄ verb cecilie credidisti pete qd cūq̄ vo lueris ⁊ accipies Cui ille. Nihil i hac vita desidero. n̄ q̄ frat me⁹ tiburti⁹ eaā duertaē. Cui angel⁹. Jta fiet ⁊ ambo coronā martiriy accipietis Tūc fr ei⁹ tiburti⁹ veit dicēs Miror odor vñ rosaz ⁊ liliorz veniat. Cui valeri anus. Coronas de rosis ⁊ lilijs hēm⁹ quas videre nō potes nisi in xpm cre dens baptisat⁹ fueris. Tūc cecilia eū incepit in fide docere ⁊ de xpō mlta dicere At ille. Qui sic nō credit pēm tus peribit. Et ipse orabat dicēs Mi serere mei ⁊ pduc me ad baptismū. qui cū essz baptisat⁹ dixit se angelū in baptismo vidisse. Tūc tiburti⁹ ⁊ valerian⁹ cepērūt christianos quos almachius occidit sepelire. Quos cū ille arguēt tñderūt se esse xpianos. pter qd erat ipsos decollari. ⁊ qui dam vir nomine maxim⁹ vidit ani mas eoz ab angelis in celum porta ri. Statim credens baptisatus est quē erat almachius plumbatis cedi

quo vsq; spūm exalaret. Deinde ad ducta est cœlia. & cum dns sacrificaē nollet iussa est decollari. Cunq; appa ritores flerēt q; tam pulchra puella se morti traderet Illa dixit. Nom iu uenes sic nō est vitā pdere sed muta re. Dare vitā transitoriā & reape eē nā. Et cœpit de vita eēna pdicare q; iuuenes illi & plr q; cccc. hoim ba ptisma cēperūt. Tunc Almachius vo cās Ceciliā dixit. Cuiꝰ cōditionis es Que rndit. Nobilis sū & nulliꝰ ꝓpria et libera sū. Cui Almachiꝰ Ignoras cuius potestatis sū. Illa dixit. Pote stas tua ē quasi vesica vento plena. quā si acus pupugerit in mihilū redi get. Almachiꝰ ait. Infelix: ignoras q̄m habeo potestatē mortificādi & vi uificādi. Cui illa. Nūc ꝓbabo te esse mentitū. Vuētes em̄ potēris mortifi care mortuos autē nō potes suscita re. Cui Almachiꝰ. Depone amentiā tuam & sacrifica dns. Cui Cecilia. Tu insanꝰ es. q; lapides dicis esse de os tuos Tūc iratꝰ Almachius iussit eā p integram noctē in bulliēti oleo cruciari: in quo q̄si in loco frigido il lesa pmānsit. Nō audiēs Almachiꝰ iussit ibi eā decollari: quā spiculator tribꝰ ictibus in collo percussit: cū ca put eius amputare nō potuit. Et q; decretū erat ne quartū ictum decol landꝰ reciperet eā semiuiuā carnifex reliquit. Per triduū autem supersui uens: omnia q̄ne habebat paupibꝰ tribuit. & omnes quos ad fidem con uertērat. Vrbano epō cōmendauit et in domino requiēit. Sanctꝰ aūt Vrbanꝰ corpus eiꝰ sepeliuit: & domū eius vt rogauerat in ecclesiā conse crauit. Passa ē autē circa ānos dñi. CCxxiij.

De scā Katherina Ser. lxxxi.

Dilectus meꝰ mihi & ego illi. Canti. ij. In istis verb notat mutua dilectio q̄ erat inter

christū & sponsā suam katherinam. Scienduꝫ em̄ q; btā katherina christū triplicit dilexit. Primo in hoc q; cō tumeliā christo factā sustinere non poterat. Anselmꝰ. Quāto quis aliū diligit tāto de bono eius gaudet & de malo eius cōturbat & hoc ꝓprie dr ze lus. Hanc dilectionē habuit matha thias de quo dr. i. Nacha. ij. Cumvi deret iudeū sacrificare ydolis in con tumeliā dei. zelo accensus eum inter fecit. Hūc zelū habuit etiam beata katherina. Vñ de ea legit btā kathe rina erat costi regis filia. & parentū bꝰ suis defūctis i palacio suo cū alijs residebat & soli xpō seruiebat. Maxē tius autē alexandriā venies oēm po pulū vocauit vt ydolis immolarēt. Nō cum audiasset btā katherina ze lo diuini amoris accensa illuc ꝓpera uit & audacter impatori dixit. Si deū creatorē tuū agnoscēs. merito te sa lutare deberē. Nunc autē q; deū tuū nō cognoscis sed ydola colis. iō nul la dignꝰ es salutatione. Stāsq; ante ianuā templi p varias cōclusiones si logismoꝝ. allegoricē & methaphori cē diserte & misticē multa cū cesare disputauit. Deinde vbi diēs ad cōmu ne colloquiū dixit. hec tibi tanq̄ sa pieti ꝓferre curaui. Nūc ergo q̄re in cassum cōgregasti hāc multitudinē ad colendā stulticiā ydoloꝝ. Miraris hoc templū manu artificum opēa tum. Miraris ornamēta preciosa q̄ velut pulvis ante faciem venti erunt. Mirare potiꝰ cælum & terram mare et omnia que i eis sūt. Mirare orna menta cælorum solem videlicet & lu nam & stellas. Mirare imq̄ cursum eorum quomodo ab initio mundi vsq; ad finem curruꝫ. Et cogita quis sit qui talia creare possit. & inuenies q; dns tuus q̄ sunt lapides & ligna talia non fecerūt: sed vnꝰ est verus deus q̄ talia creauit ex nihilo & omnes alij

sunt demonia. Ipse verꝰ est deus qui
oia creauit ⁊ q̃ de celo descẽdit ⁊ fa
ctus ẽ hõ ⁊ sanguine suo nos redemit
de morte eẽna hoc ẽ ihs xps quẽ xpiã
mi colũt. Ad hec rex stupefactus ait.
Sine o mulier. sine nos finire sacrifi
cia nostroꝝ ⁊ postea te audiemꝰ: ꝑ
cepit ergo eã ad palaciũ duci ⁊ dili
genter custodiri. admirãs mimũ eius
prudẽtiã ⁊ corpis pulchritudinẽ. Erat
enim speciosa valde ⁊ incredibili pul
chritudine oim oculꝰ admirabilis vi
debat. Veniẽs igit̃ cesar ad palaciũ
dixit ka. Audiuimꝰ tuã eloquẽtiã ⁊
mirati sumꝰ tuã prudentiã sed im deo
cũ sacrificijs occupati oia plena ītel
ligẽ nequimꝰ. Nũc aũt ab imico ꝓge
miẽ tuã requirimꝰ. Et scã katherina ad
hec. Scriptũ ẽ. Nõ te collaudas ne te
culpaueris ipse. Hoc faciunt stulti
quos glã vexat imanis. Cõfitebor tĩ
meã ꝓgemẽ. nõ tumore iactãtie. sed
humilitatis amore. Ego ei sũ katheri
na. Clisti regis filia q̃ q̃uis im purpu
ra nata ⁊ liberalibꝰ disciplinis. nõ
mediocriter instructa. hec tĩ oia ꝓtẽp
si. ⁊ ad dñm ihesũ confugi. Dic aũt quos
colis nec te nec alios iuuare pñt. Cui
rex. Si ita ẽ vt asseris. ergo totus
mũdus errat ⁊ tu sola verꝫ dicis. cũ
tĩ i ore duoꝝ vel triũ oẽ testimoniũ
cõfirmet. Si ãgelꝰ esses ⁊ celica vtꝰ
adhuc tibi credẽ nemo debẽt. q̃ mi
nꝰ cũ femia fragilis esse cõprobaris
Cui illa. Te obsecro cesar a furore te
vinci permittas. In sapiẽtis aio non
stat turbatio dira tu si aio rexeris
rex es. si corpe servꝰ es. Videsne autẽ
cesar q ei sapie obuiaẽ nõ possim
dauit occulte per omnes prouincias
vt omnes sapientes seculi ad pretor
rium alexãdrie festinant venirẽt. Ad
ducti sũt ergo diuersis puincijs q̃nq̃
ginta oratores q̃ oẽs mortales m oi
mũdana scia ⁊ sapia excellebãt. Qui
bus interrogantibus cur de tam re
motis locis euocati fuissent. Respõ
dit cesar. Et apud nos puella sensu
et prudentia incomparabilis que om
nes sapientes confutat. ⁊ deos no
stros demones esse affirmat. Quã si
superaueritis cũ honore magno ad ꝓ
pria remeabitis. Ad hec vnꝰ indig
tus stomachãti aio rñdit. O magnũ
impatoris opprobriũ. q̃ ob vnꝰ puelle cõ
flictũ sapiẽtes huiꝰ mũdi de remotis
partibꝰ aduocauit. cũ vnꝰ ex nostris
cliẽtibꝰ eã leuissime poterit confutare.
Et rex. Poterã q̃dẽ ⁊ vi hãc ad sacri
ficia impellere sed melius iudicaui vt
vestris argumẽtis premꝰ cõfutareẽ.
Cui illi dixerũt. Aduocaẽ ergo coã
nob puella vt sua temeritate confu
cta nunq̃ se sapientes vidisse agno
scat ꝓter hodie. Sed cũ vgo certamẽ
qđ sibi imminebat vidisset. totã se
dño cõmendabat. Sic ptz ꝑma dile
ctio quã habuit btã ka. qr otumeliã
dñi sui audire nõ poterat. Contra hãc
dilectionẽ odit ei dñs dilectionẽ su
am q̃ eã ecõtra dilexit in hoc q ei an
gelũ de celo misit. Veniens ad eã an
gelꝰ ⁊ consolãs eã dixit. Constãs esto
qr dominꝰ tecũ est. Quinq̃ginta eni
sapiẽtes aducti sũt vt tecum dispu
tent. sed dñs dabit tibi sapientiã cui
nullus resistere pt. Insup oẽs ad fidẽ
cõuertẽs ipsos ante te ad regnũ celo
rũ per palmã martirij destinabis. Se
quẽti die btã katherina ante regem
ducit ⁊ dixit ipatori. Quali iudicio
cõtra vnã puellã quinq̃ginta oratoꝝ
res apponis. quos ⁊ pro victoria te
munerados promittis ⁊ me sine spe
mercedis pugnare cõpellis. Erit tĩ
mihi dñs ihs xps adiutor q̃ est spes
et corona ꝑ se certantiũ. Verũ cum
oratores deũ fieri hoiem aut pati ipos
sibile dicerẽt. vgo hoc a gẽtilibꝰ pre
dictũ esse ostendit. Nã plato astruit
deũ arcũrotundũ ⁊ decirtatũ. Sibil
la q̃ sic ait. Felix ille deꝰ ligno q̃ pen

det ab alto. Cū ergo ego cū oratoribus sapiētissime disputaret. ⁊ deos apertis rationib⁹ confutaret. obstupefacti illi. ⁊ quid dicerēt non inuenientes muti pen⁹ sunt effecti. Tūc iratus rex vehementer. Cui vnus eorum ait. Scias o rex q nunq aliqs contra nos stare potuit quin continuo vinceretur. Hec autem puella que spiritu sancto repleta ē sic nos cōuinat vt nos ei respondere nō possumus ⁊ fatemur eam verum dixisse et nos omnes credimus in vnum verum deum Ihesum christum Audiēs hec tyrann⁹ nimio furore succensus omnes in medio ciuitatis iussit cremari. At virgo ipsos confortans ad martirium constantes effecit ⁊ de fide diligenter instruxit. Et cum dolerent: q sine baptismo decederēt. virgo respondit. Ne timeatis: quia effusio vestri sanguinis vob baptism⁹ reputabitur Cum ergo igne circumdati flammis fuissent immicti: rita animas domino reddiderunt vt nec capilli nec vestimenta eorum ab igne lederentur. Secundō dilexit beata Katherina christum in hoc: q omnia bona mundi propter eum cōtempsit. Vnde sequitur. Post hoc imperator furorem suum temperans virginem blandicijs ⁊ promissis attrahere volens ait. O virgo generosa consilijs meis adquiesce ⁊ secūda post reginam mea eris i regno meo. Cui illa. Desine talia loqui. Ego enim me sponsam Ihesu christi tradidi. ⁊ ab eius amore nec blandimenta nec promissa: nec tormenta poterunt me auertere. Tunc iratus fecit eam denudari. ⁊ scorpionibus cedi ⁊ cesam in obscurum carcerem includi: ibiq duodecim diebus cruciari: Sic patet secūda dilectio quam habuit beata Katherina ad xpm. quia ꝓpter eius amorem omnia contempsit: verbera et carcerē sustinuit. Contra hoc ostēdit ei christus aliam dilectionem. ⁊ maiorem q̄ ante. Nam ante miserat ei angelum ad consolandum modo venit ad eam christus cum magno lumine consolans eam. ⁊ dixit. Agnosce filia creatorem tuum ob cui⁹ amorem talia sustinuisti: constans esto. quia ego tecum sum. Et sic dispariuit. Per duodecim autem dies columba de celo ei cibum apportauit. Accidit autem vt imperator propter negocia quedam exiret ⁊ regina cū porphirio media nocte ad carcerem venit ⁊ vidit carcerem cum magno lumine ⁊ angelos dei vulnera eius perungentes. Quibus virgo credens christum ad fidem eos conuertit ⁊ porphirius cum ducentis militibus baptisma suscepit. Tercio dilexit beata katherina christum in hoc. q̄ propter amorem eius mortem sustinuit. Vnde legit. Reuersusq rex fecit eam coram se duci. Dixitq ei. De duobus vnum elige. Aut dijs sacrifica vt viuas ⁊ regina sis. Aut diuersis supplicijs te interire faciam. Que ait. Quecunq enim potes excogita ⁊ non differas: quia carnem meam ⁊ sanguinem meum christo sponso meo offerre desidero. qui se ipsum in cruce pro me obtulit. Tūc quidam prefectus furēti regi persuasit vt quatuor rotas serris ferreis ⁊ clauis acutissimis circumseptas prepararet: vt eam tam horribile tormentum desecaret ⁊ ceteros christianos tam dire mortis exemplum terreret. Ordinatumq est vt due rote vno ordine voluerentur: due autem econtrario impetu agerentur. Tunc orante virgine angel⁹ domini tanto impetu rotas illas cōcussit vt q̄tuor milia gentiliū interirēt.

Regina ergo currēs regem increpauit ⁊ se christianam fatetur. Rex ergo iratus: precepit eam statim p̄mo extractis mamillis decollari. Iterū dixit rex ad virginez. Sacrifica diis et regina eris: aut caput tuū amittes. Cui illa. Fac quecunq; animo cō cepisti: parata sum omnia ꝓpter deū sustinere Sic patet tercia dilectio beate katherine que morti se exposuit propter christum. Contra hanc dilectionem exhibuit sibi christus maximam dilectionē in hoc q̄ in hora mortis sue affuit ⁊ animam suam in regnum celorum p̄duxit ⁊ corp⁹ eius ab angelis ad montem synai portari iussit. Vnde sequitur. Cum beata katherina ad locum passionis venisset flexis genibus ⁊ erectis oculis in celum orauit dicens. O domine ihesu christe spes ⁊ salus omnium in te credentium: obsecro te vt quicunq; passionis mee memoriam egerit: siue in exitu anime. siue in necessitate me inuocauerit: tue propiciationis consequatur affectum. Facta est vox de celo: dicens. Veni dilecta mea columba mea: ecce tibi ianua celi aperta ē. Nam ⁊ hys qui passionem tuam celebrauerint opem de celis in necessitate promitto. Hoc dicto collum extēdit ⁊ ē decollata. Fluxitq; lac de corpore eius pro sanguine in signum pure virginitatis sue. Angeli autē corpus eius in aera subuehentes: ad mōtem synai itinere pl⁹ q̄ viginti dierum deduxerunt ⁊ ibidem honorifice collocauerūt. Ex cuius ossibus indesinenter oleum manat quod cunctoꝝ debilium membra sanat. Passa est autem circa annos domini .ccc.x. Rogemus ⁊c.

ab alexandria usq; ad

Paratus continens sermones de sanctis per anni circulū. Finit feliciter.

Tabula sermonum Paratí de tempore & de sanctis ẏm anní cursum cõtinens dies ímtia & numerum eorundem sermonum ím hoc libro contentorum Jncipit feliciter. Et primo de tempore.

Dominica prima aduentꝰ dominí

pri. Paratꝰ est. .p.
ŋ. Prepara te. ii.
íŋ. Hora est iam iii.
ŋŋ. Cũ appropinq̃. nii.
v. Bñdictus qui. v.
|| Dñca secũda aduentꝰ dñi.
p. Quecũq; scrip. vi.
ŋ. Erũt signa vii
íŋ. Erũt signa ím. viii.
ŋŋ. Videbũt filiũ íx.
|| Dñca tercia & c̃.
Nolite ante tempꝰ x.
|| Feria q̃rta q̃tuor tẽporũ
pri. Cum audisset xi.
ŋ. Ecce mitto xŋ
|| Dominica quarta.
p. Gaudete ím dño xiii
ŋ. Miserũt iudei xnii.
íŋ. Dirigite viam. xv.
|| In die natiuitatis dñi
pri. Paruulus. xvi.
Exŋt edictũ Textual expo.
ŋ. Jnuenietis infan. .xvii.
íŋ. Apparuit benig. xviii
Factũ ẽ Textual exposi.
ŋŋ. Videamꝰ xix.
v. Gaudete & . xx.
Jn pncipiõ Textual exposi.
vi. Lux i tenebris xxi.
Dñca ifra octauas natitatis
p. Qm̃ estis fi. xxŋ.
Erãt patet Textual ex.
ŋ. Potiꝰ est hic. xxiii.
|| Jn Circũcisione.
pri. Apparuit benig. xxnŋ.
Postq̃ cõsumati Textu.ex.
ŋ. Sinautẽ filŋ. xxv.
| Jn Epiphanía dominí.
pri. Factũ est autẽ xxvi.
ŋ. Cũ natꝰ esset. xxvŋ.
íŋ. Vbi est q̃ na. xxviŋ
|| Dñca ínfra octauas ephie
p. Probetis qui xxix.
Cũ ihs Textual exposi.
ŋ. Dolẽtes que. xxx.
|| Dñca pꝰ octauas ephie.
pri. Cantate dño xxxi.
Venít ihs Textual ex.
ŋ. Sic nos dẽet xxxŋ.
íŋ. Flete cũ flentibꝰ. xxxiŋ.
Nuptie facte Textu.ex.
|| Dñca ṕma post ephie.
Nuptie facte sũt. xxxiiŋ.
|| Dominica secũda.
pri. Nulli malũ. xxxv.
Cũ descẽdisset Textu.ex.
ŋ. Extẽdẽs ihs xxxvi.
|| Dominica tercia
pri. Non falsum xxxvŋ.
ŋ. Ascendẽte Jhesu xxxviŋ.
|| Dñca quarta
pri. Sup omma. xxxix.
Símile ẽ reg.æ. Tex.ex.
ŋ. Colligite. xl.
|| Dñca septuagesima.
p. Sic currite xli.
ŋ. Sile ẽ regnũ. xlŋ.
íŋ. Quid hic xliŋ
|| Dñca ím serageſima.
p. Libẽter glabor. xliiŋ.
Cũ turba Textual expo.
ŋ. Hic dñs cla. xlv.
|| Dñca ím quinq̃gesima.
p. Caritas patiẽs xlvi
Assumpsit Jhs Tex.ex.
ŋ. Stans autem xlvŋ.
|| Jn capite ieiunŋ.
Thesaurisate vob xlviŋ.
| Feria sexta.
Estote perfecti xlix
| Dominica Jnuocauit
pri. Ecce nũc tempꝰ .l.
Ductꝰ ẽ ihs Textua.ex.
ŋ. Ductꝰ est. li.

| Feria quarta.

Quicūq; fecerit liij.

| Feria sexta.

Tolle grabatum liij.

|| Dm̄ca secūda q̄dragesime.

pz̄i. Hec est uolūtas liiij.

ŋ. Mulier cananea lv

| Feria quarta.

Filius hominis lvi.

| Feria sexta.

Homo quidam lvij

| Dm̄ca tercia q̄dragesime.

pz̄i. Ambulate in lviij.

Erat ihs ejaēs Textua. ex.

ŋ. Erat Jhesus lix.

| Feria quarta.

Honora patrem lx.

| Feria sexta.

Qui liberi lxi.

| Dm̄ca quarta letare

pz̄i. Illa q̄ surſū lxij.

ŋ. Abijt ihesus lxiij.

| Feria quarta

Preteriēs ihesus lxiiij.

| Feria sexta.

Eam⁹ ꝛ nos moriamur lxv

| Dm̄ca i passiōe sup ep̄lam.

pz̄i. Si sanguis lxvi.

Dixit ihs Textualis expo.

| Dm̄ca i passiōe sup euāge.

ŋ. Tulerūt lapides lxvij.

| Feria quarta.

Oues mee lxviij.

| Feria sexta.

Expedit uobis lxix.

| In die palmarum.

pz̄i. Hoc sentite in lxx.

Cū appropinq̄ret Tex. expo

ŋ. Cū appropinq̄. lxxi.

| Feria tercia.

Ego quasi agn⁹ lxxij.

| Feria quarta.

Post biduū pasta. lxxiij

| In cena domini

Accepit Jhesus lxxiiij.

| Jp̄o die parasceues.

pz̄i. O uos oēs lxxv.

ŋ. Nolite me uocare lxxvi.

| In die pasche.

pz̄i. Pasca nostr⁹ lxxvij.

Maria magda. Tex. expo.

ŋ. Ecce locus lxxviij

| Dm̄ca p̄ma post pasca.

pz̄i. Omne q̄d natū lxxix.

ŋ. Videte man⁹ lxxx.

| Dominica secunda

pz̄i. Christ⁹ passus. lxxxi.

ŋ. Cognosco oues lxxxij.

| Dominica tercia

pz̄i. Obsecro uos lxxxiij.

ŋ. Tristicia nostra lxxxiiij.

| Dominica quarta

pz̄i. Sit omnis hō lxxxv

ŋ. Cum autē uenerit lxxxvi

| Dominica quinta.

pz̄i. Si quis putat lxxxvij.

ŋ. Amen dico uob lxxxviij.

| In rogationib⁹

pz̄i. Confitemini lxxxix.

ŋ. Petite ꝛ dabit xc.

| In ascēsione domini.

pz̄i. Ecce ascendit xci.

ŋ. Ascendit de⁹ xcij.

| Dm̄ca p̄ma p⁹ ascēsionis.

pz̄i. Estote prudētes xciij.

ŋ. Cum uenerit xciiij.

| De sancto spiritu

p̄. Fact⁹ est repēte xcv

ŋ. Si quis diligit xcvi

iŋ. Quam bon⁹ ꝛ xcvij.

| Feria sēda p⁹ p̄n̄thecostes.

p̄. Adhuc loquēte xcviij

ŋ. Non em̄ misit xcix.

| Feria tercia.

p̄. Orauerūt pro C.

ŋ. Fur nō uenit Ci.

| Feria quarta

pz̄i. Amen dico Ciij.

ŋ. Super seruos Ciiij.

| Feria sexta.

pz̄i. Omne peccatū Cv.

ŋ. Filius hominis Cvi.

| De sancta Trinitate

Gratia dñi nostri Cvi.

| In die corporis xpi

Cenantib9 illis Cvij.

| Dñica pma post pthecostē

pri. Diligam9 deū Cviij

ij. Mortu9 est diues Cix.

| Dominica secūda

pri. In hoc cognō. Cx.

ij. Homo quidā Cxi.

| Dominica tercia

pri. Humiliamini sub. Cxij.

ij. Gaudium est corā Cxiij.

| Dominica quarta.

pri. Non sūt condigne Cxiiij.

ij. Estote Cxv.

| Dominica quinta.

pri. Omnes vna. Cxvi

ij. Delictis ommib9 Cxvij.

| Dominica sexta

pri. Caetis fratres Cxviij.

ij. Omnis qui Cxix.

| Dominica septima

pri. Stipendia Cxx.

ij. Quot panes Cxxi.

| Dominica octaua.

p. Si sm carnē Cxxij.

ij. Non pt arbor. Cxxiij.

| Dominica nona

pri. Non sim9 Cxxiiij

ij. Reddē rationē Cxxv.

| Dominica decima.

pri. Nemo pt dicē Cxxvi.

ij. Videns Jhesus Cxxvij.

| Dñica vndecima

pri. Christus mortu9 Cxxviij

ij. Qui se exaltat Cxxix.

| Dñica duodecima.

pri. Fiduciā habem9. Cxxx.

ij. Solutū est. Cxxxi.

| Dominica.xiij.

pri. Abrahe dicte Cxxxij

ij. Diliges dñm Cxxxiij.

| Dominica.xiiij.

p. Spū ambulate Cxxxiiij.

ij. Ite et nūdite. Cxxxv.

| Dominica.xv.

pri. Cum tem9. Cxxxvi.

ij. Primū querite Cxxxvij.

| Dominica.xvi.

p. Obsecro vos ne cxxxviij.

ij. Defunctus cxxxix.

| Dominica.xvij.

p. Obsecro vos. cxl.

ij. Omnis qui se cxli.

| Dominica.xviij.

p. Gra ē deo meo. cxlij.

ij. Diliges dñm xliij.

| Dominica.xix.

p. Loquimini veri. cxliij.

ij. Vt qd cogitatis. cxlv.

| Dominica.xx.

pri. Nolite fieri. cxlvi.

ij. Intrauit aūt. xlvij.

| Dominica.xxi.

p. Induite vos. cxlviij.

ij. Dñe descēde. cxlix.

| Dominica.xxij.

p. Hoc ora. cl.

ij. Proiadens aūt. cli.

| Dominica.xxiij.

p. Saluatorem clij.

ij. Magister scim9 clij.

| Dominica.xxiij.

pri. Ambulētis cliij.

ij. Loquēte clv.

| Dominica.xxv.

p. Ecce dies ve. clvi.

ij. Accepit Jhesus clvij.

Sequitur de Sanctis.

| De sancto Andrea

pri. Parat9 sum. See.p.

ij. Delictis retib9 .ij.

| De sancto Nicolao

Ecce sacerdos magn9 iij.

| De cōceptione Marie

Beatam me dicēt iiij.

De sancta Lucia

Respōdi eī ds .v.

| De sancto thoma

Responsum thomas vi.

| In natiuitate domini

Puer natus est nobis vij.

| De sancto Stephano

pri. Intendes in celū viij.

ij. Stephanus ix.

| De scō iohāne euāgelista

pri. Qui timet deum x.

ij. Dilectus meus xi.

| De innocentibus

pri. Sine macula xij.

ij. Vidi supra mon. xiij.

| De scō thoma cantuariēsi.

Usq ad mortē saltauit xiij

| De sancto siluestro

pri. Cum placuerint xv

ij. Honora mediū xvi

| In die Circūcisionis

Vocabit nomen ei⁹ xvij

| In epiphania domini

Et intrātes domū xviij.

| De sancto sebastiano

Beati qui psecutionē xix.

| De sancta agnete.

Dilectus meus xx.

| De sancto vincēntio

Nemo coronabitur xxi.

| In cōuersione pauli

Vas electionis est iste xxij.

| In purificatione Marie

pri. Ecce venit ad xxiij.

ij. Tota pulchra es xxiij.

| De sancta dorothea

Gloriosa virgo xxv.

| In cathedra Petri

pri. Exaltent eum xxvi

ij. Tibi dabo cla. xxvij.

| De sancto mathia

pri. Beati quos ele. xxviij.

ij. Discite a me xxix.

| De sancto Gregorio

Ecce sacerdos magn⁹ xxx.

| De sancto Benedicto

Benedixitq xxxi.

| In annūciatione Marie

pri. In sole posuit xxxij.

ij. Beatam me xxxiij

| De sancto Georgio.

Induite vos arma xxxiij

| De sancto Marco

Ego sum vitis vera xxxv

| De scis Philippo ⁊ Jacobo

pri. Stabāt iusti xxxvi.

ij. Non turbetur xxxvij.

| In inuētione sancte Crucis

Verbum cruas xxxviij.

| De scō iohe añ portā latinā

Exaltauit illum xxxix.

| De scō iohāne baptista.

p. Inter natos xl.

ij. Johannes est xli.

| De sancto Petro

Dixit Jhs symoni p xlij.

| De sancto Paulo

Ego non solū alligari xliij.

De scō Petro ⁊ Paulo

Fecit Salomon duas. xliij.

| De visitatione Marie

Benedicta tu xlv.

| De sancta Margareta

Tota pulchra xlvi.

| De scā maria magdalena.

pri. Postq̄ cōuertisti xlvij

ij. Dimissa sūt ei xlviij

| De sancto iacobo.

pri. Potestis xlix.

ij. Procedēs autē l.

| Ad vincula Petri. li.

p. Festū beati lij.

ij. Petrus ad

| De sancto Laurētio liij.

pri. Igne me liij.

ij. Igne me

| In assumptione Marie. lv.

pri. Intrauit lvi.

ij. Que est ista

| De sācto Bartholomeo. lvij

Pellem p pelle

| In die decolla. scī iohis lviij.

Misit herodes rex

| In natiuitate Marie

pri. Orieē stella lix.
ij. Que est ista lx.
In exaltatione scē Crucis.
pri. Humiliamini lxi.
ij. Ego si exaltat⁹ lxij
De sancto Matheo
Surgēs secut⁹ est eū lxiij
De sancto Mauritio
Beati qui psecutionē lxiiij.
De sancto Michaele.
pri. Omnes sunt lxv.
ij. Angeli eor lxvi.
De sancto Ihxronimo
Dilectus deo lxvij.
De scō Luca euāgelista
Nimis honorati lxviij.
De festo vndecim miliū v.
Que parate erāt lxix.
In festo Symonis ⁊ Jude.
pri. In occasione lxx.
ij. Si vos odit lxxi.
De omnib⁹ sanctis
pri. Sapiētia edifi. lxxij.
ij. Vidēs Ihesus lxxiij.
iij. Beati q̄ pfecu. lxxiiij.
In festo animar.
pri. Miseremini mei lxxv.
ij. Mittite eis ptē. lxxvi.
De sancto Martino
Ecce sacdos magn⁹ lxxvij.
De sancta Elisabeth.
Tota pulchra lxxviij.
De pīntatione Marie
Ponite archam lxxix.
De sancta Cecilia
Mulier diligēs lxxx.
De sancta Katherina
Dilectus me⁹ lxxxi

Explint tabula sermonū Parati de tempore ⁊ de sanctis: qua bene intuita habendus sermo celeriter inueniri poterit.

186566

nã ꝑdicat · ut peccator qui exculpa est mostruus ꝓconuersione uiuat ·
ꝓfecto adieb⁹ iohnis baptistę · regnũ celorũ uim patit ; · quid est
regnũ celę · nisi locus iustorũ ? Solus enĩ iustus · celestis patrię ꝑ
mittit debet · ut humiles · casti · mites · Acq⁹ misericordes · ad gau
dia supna ꝓueniant ; · Cũ ũ quis uel superbia tumidus uel carnis
facinore pollut uel iracundia accensus uel crudelitate impius ?
Post culpas adpenitentiã redit & uitã aeternã ꝓcipit · quasi nihil
eũ peccator intrat alienã ; · Adieb⁹ ergo iohnis baptistę · regnũ
celorũ ui patit · & uiolenti diripiunt illud · · qua q̃ penitentiã
peccatorib⁹ indixit ; Ad aliud quã regno celę fieri uiolen
tiã docuit ? Recogitem⁹ ergo frs kẽmi mala quę fecim⁹ · & nos
m⁹ ipsos assidue lamentis adteramus ; · hereditate iustę quã nonne
nimi⁹ puta rapiamus ꝓpenitentiã · uult a nobis omps ds talem
uiolentiã ꝓpi · nã regnũ celorũ rapi uult nris fletib⁹ · q̃ nris mere
tis nondebet ; · Abspa ergo cetitudine · nulla nos malorũ nrorũ
qualitas · nulla quantitas frangat ; · Prestat magnũ uenię fiduciã
latro ille uenerabilis · qui non inde uenerabilis unde latro ; · Nam la
tro exerudelitate · uenerabilis exconfessione ; Cogitate ergo cogitatu
quã sint incomphensibilia inompte dõ misericordię uiscera ; Latro
ille cruentis manib⁹ abstractus a facie tuneris · suspensus est inpa
tibulũ crucis ; · Ibi confessus · ibi sanat est · ibi audire meruit · ho
die mecũ eris inparadiso ; · Quid hoc ẽ · quis tantã bonitatẽ
di dicere · qui festinare sufficiat · De ipsa pena criminis ꝓuenit
adpmia uisurus ; Idcirco aũt omps ds electos suos inq̃bidã lap
sib⁹ cadere ꝓmisit · ut alius inculpa iacentib⁹ sibi ad eũ corde
curgant spem uenię roldat · & eis planta penitentię uã p⁹ans

ddhonorem sompitorum regis uox erultat loca lux gregis fulget
dies clara purigines quę supinis serenant ignis paraclitus.
uomens decus benedicat ergo plebs fidelis domino;

[illegible] exercream' ergo nos ipsos intamentis exuigilamus. Iterū &
digios penitentie fructibus culpas tempora indulta nō pereant, & una q
mutatos actus imitatib. iam sanatos aspicimus. & aliud quia supno
auxilio pigni teneamus.

Veni beatus apls paulus dicit; Sed dicunt aliqui quomodo resurgunt mortui. quali autē corpore
ueniunt. insipiens tu. qđ seminas nō uiuificatur. nisi prius moriatur. & qđ semines nō corpus qđ futurū e
rat. sed nudū granū ut puta tritici. aut alicuius ceterorū; Ds autē dat illi corpus sicut uoluit. & u
uiq; seminū p priū corpus. Noli ergo incredule homo. de resurrectione dubitare; Qui grana seminū mor
tē pristina facta uiuificat. & q; in hoc seculo uitus. multo magis te ipsū resuscitabit & uiuificabit. quia
reparare q; tibi sunt necessaria; Quomodo te ipsū nō reparet. p quē cetera reparare dignatus e.
Si uelimus considerare que in isto seculo uidem. diuine aministracionis opera. signa sunt futurorū; Quā
uis ergo mundi huius aministracio. testimoniū est resurrectionis future; Videmus certe hiemis
tempestatē. arbores spoliari pomis. nudari foliis. sed eos rursus uerno tempore. specie resurrectionis expri
mere; Que primo quide incipiunt turgere ingemmis. tunc ornari floribus. uestiri foliis. & postmodum
uis grauari; Interrogo te infidelis homo qui de resurrectione dubitas. ubi sunt ista que tempo
ra sic disposita producuntur. dic mihi ubi latitant ante quā producantur. que nisi quā quide uidemus
quam ds qui ompia e. & ex nichilo condidit. & secreta sua uirtute producit; Beatus paulus qui
dicit. & caput & prima respice. que est ecce transacta. herbis sui spoliantur ac floribus. & nu
de manet ipsa spacia terrarū. sed mox uerno tempore uestientur. & nouo ubiq; germine. incu
bante lectatur agricola; Certe herba que ante uirit & morietur. rursus reuiuiscit expul
sa; Sed dicis o homo incredule. Ideo credimus futurū & arbores & herbe reuiuiscant. quia illa cog
nita cognoscimus; Vnde autē cognoscere possumus. quia mortui resurgunt cū adhuc a mortuis
non surrexit. quisq; hoc dicis vel cogitas. audi patienter. & intellege sapienter. Ideo ueni ds propter di
uos mori uoluit & resurgere. ne ei de resurrectione dubitares. Tamen post dubitare. quia surrexit
& surrecturi. qui & potest facere quicquid uult. qui & ompia e & implet omnia que promisit. qui
mendacii inco nonē; Ec dedit nobis pignus & misericors ds suā uirtutis sue pignus. & grandi re stupen
da nobis resurrectionis bonis o mat. quia unigenitū filiū suū p nobis homine factū. & mortuū amore
nre; Beatus. Ideo ueni ds nr ihs xps nasci ex homine id est ex maria uirgine est dignatus
& mori. ut nos tertia resurgere. ut nos tali exemplo animati. in resurrectione ex mortuis certi
de resurrectione fiducia resurrectionis. nec hoc quide credit. qđ xps resurrexit a mortuis. Qui